

Toronto University Library

Presented by

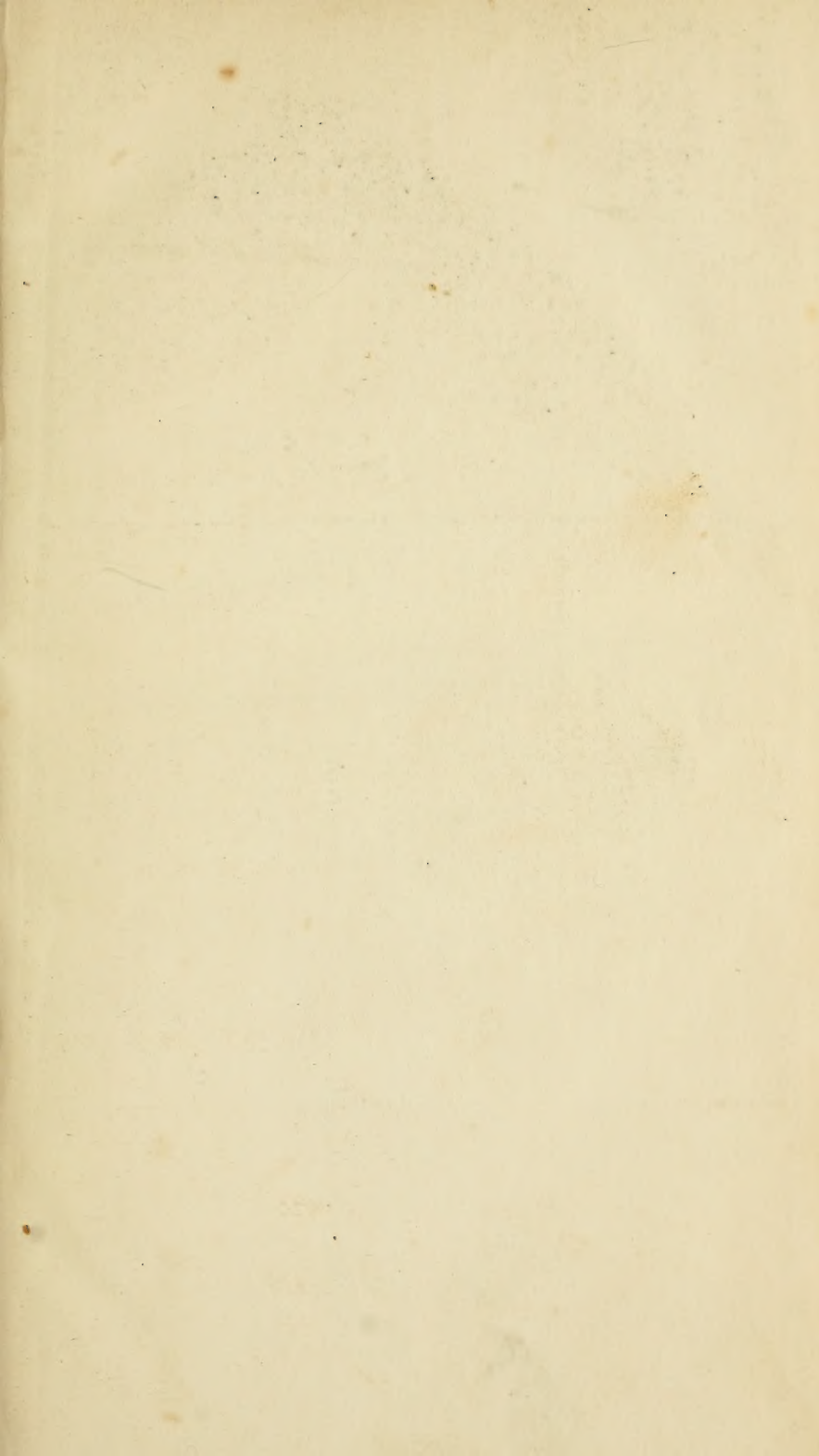
The Right Reverend The Lord Bishop of Southwell

through the Committee formed in

The Old Country

to aid in replacing the loss caused by

The disastrous Fire of February the 14th 1890

Digitized by the Internet Archive
in 2009 with funding from
University of Toronto

LGr
H562C.2

DEPARTMENTAL LIBRARY.

HERODOTI MUSAE

TEXTUM AD GAISFORDII EDITIONEM RECOGNOVIT,
PERPETUA TUM

FR. CREUZERI

TUM SUA ANNOTATIONE INSTRUXIT, COMMENTATIONEM DE
VITA ET SCRIPTIS HERODOTI, TABULAS GEOGRAPHICAS
INDICESQUE

A D I E C I T

IO. CHRIST. FEL. BAEHR.

5281
1811

VOLUMEN QUARTUM.

L I P S I A E

I N B I B L I O P O L I O H A H N I A N O .

clbccccxxv.

L O N D I N I

A P U D B L A C K , Y O U N G & Y O U N G .

HERODOTUS

F. R. G. R. U. N. H. I.

18347
27/1/91

b

HERODOTUS
L. O. D. I. V. I.
L. O. D. I. V. I.
L. O. D. I. V. I.

ΗΡΟΔΟΤΟΥ

ΙΣΤΟΡΙΩΝ ΟΓΔΟΗ.

ΟΥΡΑΝΙΑ.

1 ΟΙ δὲ Ἑλλήνων ἐς τὸν ναυτικὸν στρατὸν ταχθέν-
τες, ἦσαν οἶδε. Ἀθηναῖοι μὲν, νέας παρεχόμενοι 5 619
ἑπτὰ καὶ εἴκοσι καὶ ἑκατὸν· ὑπὸ δὲ ἀρετῆς τε καὶ
προθυμίας Πλαταιέες, ἄπειροι τῆς ναυτικῆς εἶοντες,

Exponuntur
deinceps rex
mari gestae.
Qui Graeciae
populi classem
instruxerint.

Cap. I.

Οἱ δὲ Ἑλλήνων ἐς τὸν ναυ-
τικὸν στρατὸν ταχθέντες, ἦσαν
οἶδε] De locutione ταχθέντες
ἐς τὸν ν. στρατὸν conf. alla-
ta ad VII, 21. ἦσαν pro ἕσαν
dedi cum Gaisfordio. Quod
idem feci VIII, 2. 5. 6. 10.
18. 24. 37. 46. 47. 69. 72.
86. 87. 93. 99. 107. 110. 111.
113. 129. Cf. Censor Ienens.
1828 nr. 186 p. 48. Ad argu-
mentum loci haec adscripsit
Schweigh.: „Referuntur haec
ad ea, quae VII, 202 dicta
sunt: ἦσαν δὲ οἶδε Ἑλλήνων
οἱ ὑπομένοντες τὸν Πέρσην
ἐν τούτῳ τῷ χώρῳ: nempe
ad Thermopylas. Scilicet haud
ita procul a Thermopylis ab-
erat Artemisium: (VII, 175
extr.) ad Thermopylas copiae
Graecorum pedestres opposi-
tae sunt Xerxi; ad Artemi-
sium, copiae navales. Iam
HERODOT. IV.

postquam, quae ad Thermopy-
las acciderunt, exposuit scrip-
tor, nunc pergat ad exponen-
das res ad Artemisium gestas.“
Ἀθηναῖοι μὲν, νέας πα-
ρεχόμενοι ἑπτὰ καὶ εἴκοσι καὶ
ἑκατὸν] Ita cum Schweigh.,
Gaisf. et Bekk. e Sancrofti li-
bro alioque rescripsi, quae vul-
go sic legebantur inverso ordi-
ne: ἑκατὸν καὶ εἴκοσι καὶ ἑπτὰ.
Conf. Matthiae Gramm. Graec.
§. 140 pag. 264, qui idem in
textu vulgarem retinuit ordi-
nem. Quod vero *centum viginti
septem* ab Atticis exhibitas esse
naves scribit Herodotus, vix dis-
sentit Diodorus XV, 78, qui *du-
centas* ponit, itemque Cornelius
Nepos Themistocl. 3, ubi vid.
Namque ipse Noster VIII, 14
coll. Diodor. XI, 13 *quinqua-
ginta tres* naves scribit auxilio
venisse Atticas, quarum inde
summa fit *centum octoginta*, ut
legimus VIII, 44. Quibus si ad-

2 συνεπλήρουν τοῖσι Ἀθηναίοισι τὰς νέας. Κορίνθιοι
δὲ τεσσαράκοντα νέας παρείχοντο· Μεγαρέες δὲ, εἰκοσι· 10

das viginti Chalcidensium na-
ves, ducentarum prodibit nu-
merus, quem eundem proferri
invenimus VIII, 61 fin. Itaque
trecentarum navium si classis to-
ta erat, ut canit Aeschylus Pers.
339, (345 Blomf.) duas certe
partes Athenienses soli prae-
buisse putandi sunt. In uni-
versum navium multitudine re-
liquis antecessisse Athenienses
scribit Plutarch. Themistocl. 7
p. 115. Tu conf. quoque Dahl-
mann. Herodot. pag. 219.

συνεπλήρουν τοῖσι Ἀθηναί-
οισι τὰς νέας] i. e. una cum
Atheniensibus naves militibus in-
struxerunt. Namque πληροῦν
et πλήρωμα, quae verba sae-
pius quidem de nautis ac remigi-
bus (qui igitur alii sunt atque
οἱ ἐπιβάται propugnatores, mi-
lites classiarū, ut vidimus ad
VII, 96) intelliguntur, ad utros-
que etiam subinde referri so-
lent, ita ut h. l. συνεπλήρουν
de propugnatoribus aequae ac
de remigibus intellexerim,
quemadmodum VIII, 43. 45
πλήρωμα de ipsis navibus unā
cum hominibus, quibus instru-
ctae sunt. Cf. Lexic. Poly-
bian. s. v. [pag. 482], quod
laudat Schweighaeuserus recte
monens, Plataeenses, licet ma-
ri adsueti non fuerint, haud
aegre tamen eorum nonnullos,
quaque in Attica nave remigi-
bus Atticis mixtos, utilem hac
etiam in parte operam praesta-
re potuisse. Memorant Platae-

enses Atheniensibus in certa-
mine navali operam praestantes
Demosthenes c. Neaer. p. 740
[p. 1377 seqq. R.] et Pausa-
nias IX, 1 §. 2, quos affert
Valckenaer.

Κορίνθιοι δὲ τεσσαράκοντα
νέας παρείχοντο] Intelligi hinc
potest, Corinthios ceteris Grae-
cis, si ab unis Atheniensibus
discedas subito ad tantam re-
rum navalium copiam evectis,
cum paucis ante annis ab ipsis
Corinthiis naves mutuari coacti
essent, teste Herodoto VI, 89
coll. Thucydid. I, 41, praestit-
tisse re navali. Corinthios pro-
xime excipiunt Aeginetae, quos
mature inter Graecos re navali
eminuisse constat. Megarenses
et Chalcidenses, quibus Athe-
nienses naves praebuere, vix in
censum venire possunt. Quo
magis mireris Lacones, princi-
patum Graeciae tunc temporis
obtinentes, decem modo naves
complevisse, ac sedecim navi-
bus ad Salaminem pugnasse
(VIII, 43). Ad paupertatem
civitatis Spartanae, opibus ad
naves extruendas necessariis de-
stitutae, referas licet cum G. We-
ber. (De Gytheo et Lacedae-
moniorum rebb. navall. Heidel-
berg. 1833 pag. 48) aut potius
ad Spartanorum ingenium, quos
a bellis maritimis abhorren-
tes omnem ad bella terrestria
convertisse curam novimus. Sed
Attici oratores hinc maxime
Laconibus decem istas obiece-

καὶ Χαλκιδίαιες ἐπλήρουν εἴκοσι, Ἀθηναίων σφι παρεχόντων τὰς νέας· Αἰγινῆται δὲ, ὀκτωκαίδεκα· Σικωνῶνιοι δὲ, δυνάδεκα· Λακεδαιμόνιοι δὲ, δέκα· Ἐπιδαύριοι δὲ, ὀκτώ· Ἐρετριέες δὲ, ἐπτά· Τροιζήνιοι δὲ, πέντε· Στυριέες δὲ, δύο· καὶ Κεῖοι, δύο 620
 τε νέας, καὶ πεντηκοντέρους δύο· Λοκροὶ δὲ σφι οἱ 15
 Ὀπούντιοι ἐπεβώθειον, πεντηκοντέρους ἔχοντες ἐπτά.

- 2 Ἴσαν μὲν ὧν οὗτοι οἱ στρατευόμενοι ἐπ' Ἀρτεμίσιον· εἴρηται δὲ μοι καὶ ὡς τὸ πλῆθος ἕκαστοι 20
 2τῶν νεῶν παρέχοντο. ἀριθμὸς δὲ τῶν συλλεχθει-
 σέων νεῶν ἐπ' Ἀρτεμίσιον ἦν, πάρεξ τῶν πεντηκον-

Numerus navium ad Artemisium collectarum. Summus earum praefectus, Eurybiades Spartiata.

runt naves, eoque simul Atheniensium studia extulerunt. Monuit Valckenaer. laudans Isocrat. in Panathen. pag. 242 seq. [cap. 16 seq.]

Ἀθηναίων σφι παρεχόντων] Ita e Florentino dedi cum recentt. edd. pro παρεχόντων σφι, quod tuetur Matthiae, qui idem cum Bekkero mox tenet δυοκαίδεκα, quod equidem cum aliis e duobus codd. mutavi in δυνάδεκα. Conf. Matth. Gr. Gr. §. 140 pag. 264.

Στυριέες δὲ] Male duo codd. Στυριέες. Intelliguntur incolae Styrae, quae fuit Euboeae urbs prope Carystum, Homero iam cognita Il. II, 539, aliis, quorum locos dabunt Wasse, Duker. et Poppo ad Thucydid. I, 2 pag. 269 ed. Poppo. Et conf. ipsum Herodotum VIII, 46. Mannert. Geogr. d. Gr. u. Röm. VIII. p. 264. Ipsa urbs Malia-co bello eversa dicitur. Nunc loco nomen Stura s. Asturi.

καὶ Κεῖοι] Plures codd. Κῆοι; quam lectionem, haud infrequentem illam quidem; e

mala scribendi ratione ortam esse bene monet Bröndsted Itiner. I p. 102 coll. p. 73 omnium copiosissime de Ceo insula, eiusque historia, antiquitatibus, aliis tractans. Ipsa civitas, quae nunc Zea vocatur, olim vocabatur Κέος; Ceos (Herod. VIII, 76); cives Κεῖοι sive Κήιοι Herod. IV, 35. V, 102. VIII, 46. Thucydid. VII, 57.

Λοκροὶ δὲ σφι οἱ Ὀπούντιοι ἐπεβώθειον] In Florentino aliisque: ἐπεβώθειον, ad vulgarem dicendi usum, cui h. l. praestat Ionum forma, quam etiam agnovit Hesychius I p. 783. βώθειοντες· βοηθοῦντες itemque Abydenus apud Euseb. Praep. Evang. IX, 14 pag. 416. Ex Herodoto confer sis VIII, 14. 45. 47. 72. 144. IX, 23 et quae eodem spectant: ἐβώσθησαν VI, 131. βεβωμένα III, 39 alia, quae ad I, 10 protulimus.

Cap. II.

ἐπ' Ἀρτεμίσιον] Conf. VII, 176. In proximis retinui librorum vetustorum lectionem ὡς

τέρων, μία καὶ ἑβδομήκοντα καὶ διηκόσια. Τὸν δὲ στρατηγὸν τὸν τὸ μέγιστον κράτος ἔχοντα, παρ-
 3 ρείχοντο Σπαρτιῆται, Εὐρυβιάδεα τὸν Εὐρυκλείδεω.
 οἱ γὰρ σύμμαχοι οὐκ ἔφασαν „ἦν μὴ ὁ Λάκων ἡγε-
 „μονεύῃ, Ἀθηναίοισι ἔψεσθαι ἡγεομένοισι, ἀλλὰ λύ-
 3 „σειν τὸ μέλλον ἔσεσθαι στράτευμα.“ Ἐγένετο γὰρ
 κατ' ἀρχᾶς λόγος, πρὶν ἢ καὶ ἐς Σικελίην πέμπειν
 ἐπὶ συμμαχίην, ὡς τὸ ναυτικὸν Ἀθηναίοισι χρεὸν
 2 εἶη ἐπιτρέπειν. ἀντιβάντων δὲ τῶν συμμάχων,
 εἶκον οἱ Ἀθηναῖοι, μέγα πεποιημένοι περιεῖναι τὴν 30
 Ἑλλάδα, καὶ γνόντες, εἰ στασιάσουσι περὶ τῆς ἡγε-
 μονίης, ὡς ἀπολέεται ἢ Ἑλλάς· ὀρθὰ νοεῦντες.

Atheniensium
 prudentia impe-
 rium maritimum
 Spartanis in hoc
 temporis articulo
 concedentium.

τὸ πλῆθος *κ. τ. λ.* (i. e. *quomodo*), a Schaefero, quem Borheck. et Schultz. secuti sunt, sic immutatam: ὅσον τι πλῆθος, cuius loco olim Reiskio reponere placuerat ὅσον τὸ πλῆθος. Tu conf. etiam VII, 60. Ad vocem πάρεξ conf. nott. ad III, 97 fin.

μία καὶ ἑβδομήκοντα καὶ διηκόσια] Ita cum recentt. dedi e duobus codd. pro vulg. διηκόσια καὶ ἑβδομήκοντα καὶ μία. Conf. Matthiae I, supra I.

Cap. III.

Ἐγένετο γὰρ κατ' ἀρχᾶς λόγος] Miratur G. Weber. (De Gytheo p. 48), quod Lacedaemonii totius Graecae classis tenuerint imperium idque eo refert, quod illi tum maxima fruebantur auctoritate neque ulla civitas cum iis de imperio contendere ausa est. Addit, Atheniensibus, qui nuper demum Themistoclis operâ classe instructi ceteris civitatibus pares viderentur, earum ipsarum in-

vidiam hanc concedere noluisse praestantiam; neque enim Spartanos maritimum imperium studiose quaesivisse, qui non tam aegre laturo fuissent, si Athenienses classi imperassent. Quod mihi haud persuasit iuvenis sollertissimus; novi enim Spartanorum studia, qui principatum in omnes Graecas civitates sibi eripi nunquam aeque tulissent animo neque imperium civitati paulo antea inferiori, nunc subito ad tantas opes evectae sponte concessissent. — In seqq. cum Gaisf. dedi e Sancrofti libro χρεὸν pro χρεῶν, quod retinuerunt Matthiae et Bekker. Vid. nott. ad V, 49. Idem feci VIII, 74. 75. 79. IX, 16. 17. 25. 25. 26. 41. 46. 53. 54. 58. 106.

εἶκον οἱ Ἀθηναῖοι *κ. τ. λ.*] Quae h. l. in Atheniensium laudem edixit pater historiae, bene congruunt cum iis, quae VII, 139 leguntur, ubi vid. nott. Add. VI, 103 ibiq. nott.

3 Στάσις γὰρ ἔμφυλος πολέμου ὁμοφρονέοντος τοσού-
 τω κἀκίον ἔστι, ὅσῳ πόλεμος εἰρήνης. Ἐπιστάμε-
 νοι ὦν αὐτὸ τοῦτο, οὐκ ἀντέτεινον, ἀλλ' εἶκον³⁵
 4 μέχρι ὅσου κάρτα ἐδέοντο αὐτῶν, ὡς διέδεξαν. ὡς
 γὰρ δὴ ὠσάμενοι τὸν Πέρσεια περὶ τῆς ἐκείνου ἦδη
 τὸν ἀγῶνα ἐποιεῦντο, πρόφασιν τὴν Πανσανίω
 ὕβριν προῖσχύμενοι, ἀπέιλοντο τὴν ἡγεμονίην τοὺς
 Λακεδαιμονίους. ἀλλὰ ταῦτα μὲν ὕστερον ἐγένετο. 40

Στάσις γὰρ ἔμφυλος πολέ-
 μου κ. τ. λ.] „Excitat hinc
 Choricus Orat. in Summum
 Duce[m] cp. 11 Bibl. Graec. Fa-
 bric. V, 31 [T. VIII] pag. 869
 ὅσῳ γὰρ εἰρήνη, φησὶν Hero-
 dotus, πραοτέρα πολέμου, το-
 σούτῳ πόλεμος ἔφν στάσεως
 ἱμερώτερος. Quanto, inquit ille,
 pax bello sedatior, tanto bellum
 seditione amabilius. Nonne me-
 ra sententiae παραδιόρθωσις
 est?“ Wesscl. Sententia He-
 rodoti haec est: seditionem do-
 mesticam (s. bellum inter di-
 versas Graeci nominis gentes
 ortum) tanto peiorem esse bel-
 lo, quod ex omnium (Graeco-
 rum) consensu (adversus exte-
 ros) geratur, quanto peior sit
 ipsa pax bello.

μέχρι ὅσου κάρτα ἐδέοντο
 αὐτῶν] i. e. Athenienses cesse-
 runt, quamdiu illis (reliquis scil.
 Graeciae civitatibus) magnopere
 indigebant. Retinui μέχρι ὅσου,
 quod optimi et plurimi fere-
 bant libri. Alii μέχρι s. μέχρις
 οὗ. Tu cf. I, 181. Ad verba
 proxima ὡς διέδεξαν cf. nott.
 ad VII, 172 et de forma accu-
 sativi Πέρσεια, cuius loco Flo-
 rentinus cum duobus aliis Πέρ-

σην, Matth. Gr. Gr. §. 91 p.
 195.

περὶ τῆς ἐκείνου] Minime
 opus cum Galeo corrigere περὶ
 γῆς ἐκείνου, quandoquidem
 vocula γῆ in talibus plerumque
 reticetur, ut VIII, 41. 106; ne
 plura afferam in re sanequam
 notissima. Intelligitur autem ἡ
 ἐκείνου terra Xerxi subdita, in-
 primis Asia minor.

πρόφασιν τὴν Πανσα-
 νίω ὕβριν προῖσχύμε-
 νοι] „Satis erat dixisse τὴν
 Πανσανίω ὕβριν προῖσχύμε-
 νοι, ut hoc illudve praetexere
 dicitur προσέχσθαι τι: sed scri-
 bere Noster maluit πρόφασιν
 προσχέσθαι, ut IV, 165 [ubi
 vid. nott.] VI, 137.“ Valcken.

ἀπέιλοντο τὴν ἡγεμονίην
 τοὺς Λακεδαιμονίους] De struc-
 ctura vocis ἀφαιρῆσθαι Val-
 cken aet. citans VI, 70 (ubi
 conf. nott.) et Thom. Magist.
 s. v. p. 130, haec ad ipsum ar-
 gumentum loci adscripsit:
 „Evenit illa res triennio post,
 Ol. LXXV, 4. Athenienses tum
 temporis dicuntur Thucydidi
 I, 96 παραλαβόντες τὴν ἡγε-
 μονίαν ἐκόντων τῶν ξυμμά-
 χων διὰ τὸ Πανσανίου μῖσος.

4

Τότε δὲ οὗτοι οἱ καὶ ἐπ' Ἀρτεμισίον Ἑλλήνων ἀπικόμενοι, ὡς εἶδον νέας τε πολλὰς καταχθείσας ἐς τὰς Ἀφέτας, καὶ στρατιῆς ἅπαντα πλέα, ἐπεὶ αὐτοῖσι παρὰ δόξαν τὰ πρήγματα τῶν βαρβάρων ἀπέβαινε ἢ ὡς αὐτοὶ κατεδόκεον, καταθύρωσάντες, δρησμὸν ἐβούλευον ἀπὸ τοῦ Ἀρτεμισίου ἔσω ἐς 45 2 τὴν Ἑλλάδα. γρόντες δὲ σφεας οἱ Εὐβοέες ταῦτα βουλευομένους, ἐδέοντο Εὐρυβιάδεω προσμεῖναι χρό-

Graecis de fuga capessenda deliberantibus, Euborenses Themistocli, classis Atheniensium praefecto, amplissimis moribus dandis persuadent, ut caeteros ad proelium ante Euboeam pugnantem permoveat.

Spartani quidem Pausaniae, *Περσίζοντος*, superbia socios irritavit; sed ad imperium in Athenienses transferendum caeteros Graecos aequitas potissimum movit Aristidis: Cornel. Nepos in *Aristid.* c. 2 vid. et *Diodor.* XI, 44, qui cap. 46 utrumque memorat; et *Pausaniae vitia*, *Aristidis autem virtutes fecisse* scribit, πάντας ὥσπερ ἀπὸ μιᾶς ὁμῆς ἀποκλῖναι πρὸς τοὺς Ἀθηναίους atque adeo Athenienses χωρὶς κινδύνου παραλαβεῖν τὴν κατὰ θάλατταν ἀρχήν. Quam acceperunt oblatam, τὴν ἡγεμονίην Athenienses apud Herodotum, ἀπέλλοντο τοὺς Λακεδαιμονίους: suâ nimirum virtute virorumque principum artibus non illegitimis.“

Cap. IV.

οἱ καὶ ἐπ' Ἀρτεμισίον] Pro καὶ, quod equidem cum recentt. edd. revocavi e libris scriptis, Schaeferus posuerat ὡς. Sine causa, opinor. — Ad verbum καταχθείσας conf. nott. ad VII, 59 et ad Ἀφέτας VII, 193 ibique allata.

τὰ πρήγματα — ἢ ὡς αὐτοὶ κατεδόκεον] Eadem fere locutio I, 79 ubi vid.

δρησμὸν ἐβούλευον] Vulgo ἐβουλεύοντο, quod Schaefer., Matth. et Bekker. retinuerunt. Schweighaeuser. et Gaisf. revocarunt duorum codd. lectionem ἐβούλευον, quod omnes praebent libri VIII, 97. 100. IX, 110. coll. I, 11. V, 124. VIII, 18 fin., ubi eadem scripturae diversitas. Nam ibi quoque Schweigh. et Gaisf. cum Wesselingio retinuerunt ἐβούλευον, cuius loco Schaeferus ἐβουλεύοντο, quod et ipsum praebet Florentinus liber cum aliis. Nostro in loco nihil obstat, quod mox sequitur βουλευομένους, quum Herodotus, ut observat Schweigh., ita orationem variare soleat; v. c. V, 124. Equidem δρησμὸν ἐβούλευον reddiderim: cogitabant de discessu, agitabant consilia de discessu; et βουλευομένους ταῦτα: haec secum deliberantes, haec consilia agitantibus s. secum animis volventes, ut et activi et medii verbi eluceat vis ac discrimen. Hinc recte medium ponitur VII, 207. VIII, 7. 30.

νον ὀλίγον, ἔστ' ἂν αὐτοὶ τέκνα τε καὶ τοὺς οἰκέτας
 3 ὑπεκθέωνται. ὡς δ' οὐκ ἔπειθον, μεταβάντες τὸν
 Ἀθηναίων στρατηγὸν πείθουσι Θεμιστοκλέα ἐπὶ
 μισθῷ τριήκοντα τάλαντοισι, ἐπ' ᾧ τε καταμείναν-
 τες πρὸ τῆς Εὐβοίης ποιήσονται τὴν ναυμαχίην.

5 Ὁ δὲ Θεμιστοκλῆς τοὺς Ἕλληνας ἐπισχεῖν ᾧδε
 ποιέει. Εὐρουβιάδῃ τούτων τῶν χρημάτων μεταδι-
 δοῖ πέντε τάλαντα, ὡς παρ' ἑαυτοῦ δῆθεν διδούς.
 2 ὡς δὲ οἱ οὗτος ἀνεπέπειστο, Ἀδείμαντος γὰρ ὁ

Id quomodo The-
 mistocles elie-
 ctum dederit.

ἔστ' ἂν αὐτοὶ τέκνα τε καὶ
 τοὺς οἰκέτας ὑπεκθέωνται] De
 verbo ὑπεκτίθεσθαι conf. nott.
 ad V, 65 et add. VIII, 41. Nec
 alio pertinet verbum ὑπεκκο-
 μίζεσθαι IX, 6 et ὑπεκκείσθαι
 VIII, 60 §. 2. Similia quae-
 dam verba excitavi ad IV, 120.
 οἰκέτας non servos tantum dici
 ac mancipia, verum omnes, qui
 ad familiam domumve perti-
 neant, ipsamque adeo uxorem
 et liberos, e Thomae Mag. ob-
 servatione p. 644 hic tradit
 Wesselingius. Tu vid. potissim-
 um VIII, 106, ubi τοὺς οἰκέ-
 τας ipse postmodo interpreta-
 tur τὰ τέκνα καὶ τὴν γυναῖκα,
 ut VIII, 60 §. 2 coll. VIII, 44.
 142. 144.

μεταβάντες τὸν Ἀθηναίων
 στρατηγὸν κ. τ. λ.] Eadem fer-
 me enarrat Plutarch. The-
 mistocl. 7 pag. 115, Euboeen-
 ses timentes, ne Graeci disce-
 derent, clam cum Themistocle
 egisse, misso cum pecuniis ad
 ipsum Pelagonte, aliaque adii-
 cit e Phania Lesbio desumpta.
 Add. Aristid. schol. ad T. III,
 p. 313 pag. 233 Frommel., ubi
 eadem produntur. Dispicue-

runt autem Herodotea, cum
 Graecis principibus non valde
 sint honorifica, Pseudo-Plutar-
 cho (T. II pag. 867 B.); de
 quo ita disserit Valckenaer.:
 Si vera sunt, ut esse videntur,
 veracis historici laudem mere-
 tur Herodotus: verisimillima
 reddit aliunde nota viri maximi
 Themistoclis avaritia, quae
 summa saepius ingenia dedeco-
 rat.“ — Ad locutionem ἐπὶ
 μισθῷ conf. V, 65, ubi etiam
 locutionem ἐπ' ᾧ τε attigi. De
 dativo τριήκοντα τάλαντοισι cf.
 Matth. Gr. Gr. §. 428, 5
 pag. 794.

Cap. V.

μεταδιδοῖ πέντε τάλαντα]
 De accusativo hoc Cr. conferri
 vult Schaefer. Melett. critt. p.
 21. Tu vid. Matth. Gr. Gr. §.
 528, 3 not. pag. 634, qui idem
 §. 588 in. pag. 1172 de locu-
 tione παρ' ἑαυτοῦ (ubi male
 olim παρ' ἑαυτῷ) consulendus.
 Add. Herod. II, 129. VII, 29.
 Ad usum voculae δῆθεν conf.
 citt. ad III, 74. Adde mox
 VIII, 6.

ὡς δὲ οἱ οὗτος ἀνεπέπει-
 στο κ. τ. λ.] Deest ad haec

Ὀξύτου, Κορίνθιος στρατηγός, τῶν λοιπῶν ἤσπαι-
 ρε μῶνος, φάμενος ἀποπλώσεσθαι τε ἀπὸ τοῦ
 Ἀρτεμιδίου καὶ οὐ παραμένειν, πρὸς δὴ τοῦτον 60
 3 εἶπε ὁ Θεμιστοκλῆς ἐπομόσας· „Οὐ σὺ γε ἡμίας
 „ἀπολείψεις, ἐπεὶ τοι ἐγὼ μέζω δῶρα δάσω ἢ βασι-
 „λεὺς ἂν τοι ὁ Μήδων πέμψει ἀπολιπόντι τοὺς
 „συνμάχους.“ ταῦτά τε ἅμα ἠγόρευε, καὶ πέμπει
 4 ἐπὶ τὴν νέα τὴν Ἀδειμάντου τάλαντα ἀργυρίου τρία. 65
 Οὗτοί τε δὴ πληγέντες δώροισι, ἀναπεπεισμένοι

verba apodosis, quae, si quid
 video, a verbis proximi capitis:
 οὕτω δὴ κατέμεινάν τε κ. τ. λ.
 exordiri debet. Ubi enim Eu-
 rybiadi et post etiam Adimanto,
 qui solus renitebatur, persua-
 serat ille, tum demum Graeci
 in Euboea remanserunt. Ita-
 que reliqua verba pro inter-
 iectis habenda sunt per paren-
 thesin quasi, illata per particu-
 lam γὰρ, quae ita causam ac
 rationem indicans, haud raro
 interserta orationis iustum ac
 legitimum ordinem turbare so-
 let. Eadem prorsus ratio est
 loci VIII, 8 init. De ipso *Adi-*
manto conf. Pseudo-Plutarch.
 II p. 871 A. et *Analectt. vett.*
 poett. Graecc. I p. 133 nr. 41,
 ubi epitaphium eius legitur a
 Simonide conscriptum.

Κορίνθιος στρατηγός] Re-
 vocavi cum Schweigh. et Gaisf.
 Κορίνθιος e. codd. consensu,
 ut VIII, 94 init. Sine causa
 Schaefer., quem sequuntur
 Matth. et Bekker., Κορινθίων.
 Nec aliter Valla expressit. Ver-
 ba proxime sequentia τῶν λοι-
 πῶν in pluribus codd. desunt.

ἤσπαιρε] Alfert Suidas s. v.
 I pag. 81 itemque Eustath. ad

II. pag. 410, 34 s. 326, 4, ubi
 ἄσπαιρην interpretatur προ-
 θυμειῖσθαι. Et confer quoque
 Pseudo-Plut. II pag. 327 C.
 Schweighaeuserus cum Porto
 et Wesselingio interpretatur:
 prae metu palpitabat, trepidabat.
 Equidem malim cum Valla et
 Valckenaerio: reluctabatur, ob-
 luctabatur, ut IX, 119. Aristid.
 I p. 356 s. 545 Dind. Probat
 Blomfield. in Glossar. ad Ae-
 schyl. Pers. 970, ubi vid. In
 quam sententiam etiam Negrus
 interpretatur ἦναντιοῦτο. In
 seqq. pro ἀποπλώσεσθαι Flo-
 rentinus aliique ἀπὸπλωσε-
 σθαι.

ταῦτά τε ἅμα ἠγόρευε, καὶ
 πέμπει] De usu particularum
 τε — καὶ dixi ad III, 135.

Οὗτοί τε δὴ πληγέντες δώ-
 ροισι] Quod pro πληγέντες
 Florentinus cum quatuor aliis
 codd. habet πάντες, id ex li-
 brariorum, quibus vulgatum
 durius visum, ingenio derivat
 Wesselingius, comparans The-
 mistii locum Orat. II p. 26 A.,
 ubi legimus τάλαντοισι οὐκ
 ἔτρωσε οὐδ' ἔκαμψε. Magis
 huc facit Plutarch. Demosth.
 25 p. 857 D. π λ η γ ε ἰ ς ὑ π ὸ

ἦσαν, καὶ τοῖσι Εὐβοέεσι ἐκεχάριστο· αὐτὸς τε ὁ 622
 Θεμιστοκλέης ἐκέροδην. ἐλάνθανε δὲ τὰ λοιπὰ ἔχων·
 ἀλλ' ἠπιστέατο οἱ μεταλαβόντες τούτων τῶν χρημά-
 των ἐκ τῶν Ἀθηναίων ἐλθεῖν ἐπὶ τῷ λόγῳ τούτῳ
 τὰ χρήματα. 70

6 Οὕτω δὴ κατέμεινάν τε ἐν τῇ Εὐβοίῃ, καὶ ἐναν-
 μάχησαν. ἐγένετο δὲ ὧδε. Ἐπεὶ τε δὴ ἐς τὰς Ἀφέ-
 τας περὶ δειλίην πρωΐην γινομένην ἀπίκατο οἱ βάρ-
 βαροι, πυθόμενοι μὲν ἔτι καὶ πρότερον περὶ τὸ Ἀρ-
 τεμίσιον ναυλοχέειν νέας Ἑλληνίδας ὀλίγας, τότε δὲ
 αὐτοὶ ἰδόντες, πρόσθυμοι ἦσαν ἐπιχειρέειν, εἰ κως 75
 2 ἔλοιεν αὐτάς. ἐκ μὲν δὴ τῆς ἀντίης προσπλώειν
 οὐ κω σφι ἰδόκεε τῶνδε εἴνεκα, μὴ κως ἰδόντες οἱ
 Ἕλληνες προσπλώοντας, ἐς φυγὴν ὀρμήσειαν, φεύ-
 γοντάς τε εὐφρόνη καταλάβοι· καὶ ἔμελλον δῆθεν 80

τῆς δωροδοκίας, Cicer. 15 p. 868 B. πληγεῖς ὑπὸ τοῦ δεινοῦ. Nic. 10 p. 529 F. ἄχει καὶ θαύματι πεπληγότες aut Moral. T. II p. 74 E. πληγεῖς παρῳήσια coll. p. 763 B. — In seqq. pro Εὐβοέεσι, quam formam Graecam esse negat, rescribi vult Struve Spec. Quaest. II pag. 7 Εὐβοεῦσι. Secutus est Bekkerus. At scripti libri omnes quantum scio, vulgatam retinent.

ἐλάνθανε δὲ — ἔχων] Vid. Matth. Gr. Gr. §. 552 β. pag. 1082, qui idem §. 204, 7 b. pag. 378 de forma ἠπιστέατο, quae etiam exstat VIII, 25 consulendus. — Quae sequuntur ἐπὶ τῷ λόγῳ τούτῳ valent: sub hac conditione. Cf. VII, 158. IX, 26. 33 coll. I, 60. Mox pro ἐκ τῶν Ἀθηναίων Bekker. dedit ἐκ τῶν Ἀθηναίων.

Cap. VI.

περὶ δειλίην πρωΐην] „Esse

horam pomeridianam, uno ore Hesychius, Suidas, Moeris, Grammatici omnes, profiterentur.“ Schweighaeuser. Et sic quoque accipi vult A. Schoell vernaculus interpres, tempus intelligens, quod proxime vesperam antecedit: mit der ersten Dämmerung. Mox e Florent. cod. cum recentt. dedi γινομένην pro γενομένην, quod retinuit Matthiae. — ἐκ τῆς ἀντίης, ubi mente addas licet ὁδοῦ vel simile quid, valet ex adverso. Sic VIII, 7 ἐξ ἐναντίης.

φεύγοντάς τε εὐφρόνη καταλάβοι] De vocula τε simpliciter posita, ut VIII, 10. 13. 20 conf. nott. ad VII, 188, ubi etiam de voce εὐφρόνη. Quae continuo sequuntur verba: καὶ ἔμελλον δῆθεν ἐκφεύξεσθαι, ea per parenthesis mihi posita videntur neque cum reliquis verbis coniuncta (in eo nimirum illi erant, ut fugā salutem peterent);

ἐκφρεύζεσθαι· ἴδει δὲ μηδὲ πυρφόρον, τῷ ἐκείνων λόγῳ, ἐκφυγόντα περιγενέσθαι. Πρὸς ταῦτα ὧν τάδε ἐμνησανέοντο. τῶν νεῶν ἀπασέων ἀποκρίναντες διηκοσίας, περιέπεμπον ἕξωθεν Σιαῖθου, ὡς ἂν μὴ ὀφθῆσσι ὑπὸ τῶν πολεμίων περιπλώουσαι Εὐβοίαν⁸⁵ κατὰ τε Καφηρέα καὶ περὶ Γεραιστὸν, ἐς τὸν Ἐύρι-

7 Naves CC a Persis praemissae, quae Euboeam circumvectae potitaeque Euripo, fugam Graecis intercluderent.

quare vix opus corrigere μέλωσι vel μέλλοιεν, quod Schweighaeusero in mentem venerat, qui haec ipsa minus accurate sic interpretatur: *ne — nox fugientes reciperet adeoque salvi illi evaderent.* Ubi nullam prorsus rationem habuit voculae δῆθεν, de qua cf. citt. ad cap. 5. — In Tauchnitz. edit. min. exstat: *κατὰ λάβῃ ἢ καὶ ἔμελλον κ. τ. λ.* ἴδει δὲ μηδὲ πυρφόρον — *ἐκφυγόντα περιγενέσθαι*] Proverbiali Noster utitur locutione de iis, qui ad unum omnes inter necione pereunt, ita ut ne unus quidem supersit, cladis nuntius qui sit, ut disertis verbis prodit Diodor. XI, 23, ubi vid. Wesseling. De ipso proverbio citant Suidam s. v. οὐδὲ πυρφόρος II p. 732. Zenob. Cent. V, 34. Diogen. VII, 15. Schol. ad Euripid. Phoeniss. 1386 pag. 141 Valck. Schol. ad Gregor. Nazianz. Stel. II p. 92. Ac πυρφόρος proprie dicebatur sive sacerdos sive minister ignifer, qui in Spartanorum expeditionibus facem exercitui praeferebat, sacrum ignem secum gestabat ipseque inde sacrosanctus habebatur. Qui inde si occubisset, omnes reliquos, ita ut ne nuntius qui-

dem calamitatis superesset, obisse dicebant. Vid. Xenoph. De republ. Laced. XIII §. 2. 3 coll. Sturz. Lex. Xenophont. III pag. 766. Scite proverbii vim vernacule sic reddidit Lange: „es sollte auch keine Maus davonkommen.“

Cap. VII.

ἕξωθεν Σιαῖθου] De hac insula vid. nott. ad VII, 176.

κατὰ τε Καφηρέα καὶ περὶ Γεραιστὸν] Sine iusta causa Schaeferus, quem Matth. et Bekk. secuti sunt, delevit περὶ, quod omnes codd. retinent. *Caphareus* dicebatur promontorium maxime importunum, ad quod olim fecerat naufragium Graecorum classis Troiâ revertens, in Euboeae meridionalis apice situm e regione Andri insulae. Nunc fertur loco nomen *ξυλοφάγον* (i. e. *ligna devorans*) vel *Capo d'Oro*. Non multum hinc distabat *Geraestus* et urbs et portus, cuius iam apud Homerum mentio Odys. III, 177. Tu vid. Thucydid. III, 3 ibiq. Wasse et Poppo T. I. 2 pag. 270. Adhuc vocatur *Geresto* s. *Castri*.

De Euripo conf. nott. ad VII, 173. — In fine cap. ante ἀριθμὸν quidam codd. offerunt τὸν, ut VII, 59.

πον· ἵνα δὴ περιλάβοιεν, οἱ μὲν, ταύτη ἀπικόμε-
νοι, καὶ φράξαντες αὐτῶν τὴν ὀπίσω φέρουσαν
2 ὁδὸν, σφεῖς δὲ, ἐπισπόμενοι ἕξ ἐναντίας. ταῦτα
βουλευσάμενοι ἀπέπεμπον τῶν νεῶν τὰς ταχθείσας, 90
αὐτοὶ οὐκ ἐν νόῳ ἔχοντες ταύτης τῆς ἡμέρας τοῖσι
Ἑλλησι ἐπιθήσεσθαι, οὐδὲ πρότερον ἢ τὸ σύνθημά
σφι ἔμελλε φανήσεσθαι παρὰ τῶν περιπλωόντων
3 ὡς ἡκόντων. ταύτας μὲν δὴ περιέπεμπον· τῶν δὲ
λοιπέων νεῶν ἐν τῆσι Ἀφείτησι ἐποιεῦντο ἀριθμὸν. 95
8 Ἐν δὲ τούτῳ τῷ χρόνῳ, ἐν ᾧ οὗτοι ἀριθμὸν ἐποι-
εῦντο τῶν νεῶν, ἦν γὰρ ἐν τῷ στρατοπέδῳ τούτῳ
Σκυλλίης Σκιωναῖος, δύτης τῶν τότε ἀνθρώπων
ἄριστος· ὃς καὶ ἐν τῇ ναυηγίῃ τῇ κατὰ τὸ Πήλιον
γενομένην πολλὰ μὲν ἔσωσε τῶν χρημάτων τοῖσι Πέρ-
σῃσι, πολλὰ δὲ καὶ αὐτὸς περιεβάλετο· οὗτος δ' 1
Σκυλλίης ἐν νόῳ μὲν εἶχε ἄρα καὶ πρότερον αὐτο-
μολήσειν ἐς τοὺς Ἑλληνας, ἀλλ' οὐ γὰρ οἱ παρέσχε,
2 ὡς τότε. ὅτερον μὲν δὴ τρώειν τὸ ἐνθεῦτεν ἦδη ἀπί-

Re per Scylliam
urinatorem
Graecorum du-
cibus prodita,

623

Cap. VIII.

ἦν γὰρ ἐν τῷ στρατοπέδῳ.
τ. λ.] oratio ἀνακόλουθος eo-
dem modo intelligenda, quo
VIII, 5 ubi vid.

Σκυλλίης Σκιωναῖος] *Scyl-
lias*, qui *Scione* urbe, cuius men-
tio VII, 122 oriundus erat, non
Sicyoniis, ut falso reddit Valla,
celeberrimus fuisse videtur uri-
nator, cuius etiam meminerunt
Pausan. X, 1981. Athen. VII
p. 296 F. Antholog. Gr. I, 69
Ep. 1; ubi vid. Jacobs, in Ani-
madverss. T. II, 1 (VIII) pag.
363 seq. Unde carmine illum
honoratum esse discimus et ta-
bula pictà repraesentatum, Del-
phisque illius statuam positam.
Vid. Polluc. VII, 137, qui etiam
vocem δύτης attingit, quo Noster
usus est, contra Grammatico-

rum, ut videtur, praecepta. —
Ad voces τῶν τότε ἀνθρώπων
conf., si tanti est, Matth. Gr. Gr.
§. 272 init. p. 557.

ὃς καὶ ἐν τῇ ναυηγίῃ τῇ κα-
τὰ τὸ Πήλιον γενομένην] Vid.
VII, 188 seqq. et ad verbum
περιεβάλετο conf. nott. ad III,
71. — In seqq. vocula ἄρα
pluribus postposita vocibus, ut
VI, 62. VII, 35. 130. VIII, 111.
136. IX, 108 coll. 58. 90.
Aeschyl. S. c. Th. 487. Hartung.
Lehre v. d. Gr. Part. I p. 446.

ἀλλ' οὐ γὰρ οἱ παρέσχε] i. e.
neque vero potuit, neque enim
ei talis obtigit occasio, qualis
tunc obtigerat). Itaque non
recipiendum, quod in uno cod.
invenitur: ἀλλ' οὐπω καιρὸς
παρέσχε. Tu vid. nott. ad III,
73 et ad VIII, 25. 100. 140.

κετο ἐς τοὺς Ἑλληνας, οὐκ ἔχω εἶπαι ἀτρεκέως·
 3 θωυμάζω δὲ εἰ τὰ λεγόμενά ἐστι ἀληθέα. λέγεται 5
 γὰρ ὡς ἐξ Ἀφετέων δὺς ἐς τὴν θάλασσαν, οὐ πρό-
 τερον ἀνέσχε πρὶν ἢ ἀπίκετο ἐπὶ τὸ Ἀρτεμίσιον,
 σταδίου μάλιστα κη τούτους ἐς ὀρθώκοντα διὰ τῆς
 4 θαλάσσης διεξελθών. λέγεται μὲν νυν καὶ ἄλλα
 ψευδέσι εἴκελα περὶ τοῦ ἀνδρὸς τούτου· τὰ δὲ
 μετέξτερα, ἀληθέα. περὶ μέντοι τούτου γνώμη μοι 10
 5 ἀποδεδέχθω, πλοίω μιν ἀπικέσθαι ἐπὶ τὸ Ἀρτεμίσιον.
 ὡς δὲ ἀπίκετο, ἀντίκα ἐσήμηνε τοῖσι στρατηγοῖσι
 τὴν τε ναυγήρην, ὡς γένοιτο, καὶ τὰς περιπεμφθείσας
 9 τῶν νεῶν περὶ Εὐβοίαν. Τοῦτο δὲ ἀκούσαντες οἱ
 2 Ἑλληνες, λόγον σφίσι αὐτοῖσι ἐδίδοσαν. πολλῶν δὲ 15

navibus illis ob-
 viam eundi con-

οὐκ ἔχω εἶπαι ἀτρεκέως] Tres libri εἶπεῖν, solempni confusione. Usus noster est hac formula crebrius in rebus incertis mirisve, a quibus prudentis suum assensum cohibet. Conf. IV, 25 ibique nott. 187. I. 160. II. 103. V. 9 ibique nott. Quo eodem spectant verba sequentia: θωυμάζω δὲ (ita enim scripsi pro θωυμάζω δὲ), εἰ τὰ λεγόμενά ἐστι ἀληθέα; nam iis declaratur veri studium, quo Noster emineat, in iis diiudicandis, quae a rerum natura abhorretere viderentur, simulque animus vulgi superstitionibus haud ita captus, ut rebus miris atque incredibilibus continuo fidem adderet. Conf. VII, 189. 133 ibiq. nott.

οὐ πρότερον ἀνέσχε] i. e. non prius se extulit aquā. Ad διεξελθών conf. nott. ad VII, 100. Octoginta stadia hic minora intelligi vult Larcherus, ita ut duo ferme milliaria Gallica (Lieues vocant) inde conficiantur.

γνώμη μοι ἀποδεδέχθω] De locutione conf. nott. ad I, 170. De Artemisio vid. VII, 175. 176. — In seqq. pro ἐσήμηνε tres codd. ἐσήμεινε, quod non spernendum videtur Schweighausero conferenti VIII, 21.

ὡς γένοιτο] Valcken. scribi vult ὅση ἐγένετο: quantum fuisset illud naufragium. „At, inquit Schwei gh., eandem fere in sententiam bene habet vulgatum: ὡς γένοιτο, quale fuerit naufragium, quo modo acciderit, quemque exitum habuerit: nempe haec ille Graecis omnia particulatim renunciavit.“ Namque Persicae classis naufragium quidem indicant speculatores, teste Herodoto VII, 192; iam advenit Scythias, singula accurate enarrans, quaecumque ad illud naufragium pertinebant, quaeque ipse omnium optinaverat, cum ipse cladi interfuisset.

Cap. IX.

λόγον σφίσι αὐτοῖσι ἐδίδοσαν] i. e. secum deliberaverunt

λεχθέντων, ἐνίκα, τὴν ἡμέρην ἐκείνην αὐτοῦ μεί-
 ναντάς τε καὶ ἀνλισθέντας, μετέπειτα νύκτα μέσῃν
 παρέντας, πορεύεσθαι, καὶ ἀπαντῶν τῆσι περιπλω-
 3 ούσῃσι τῶν νηῶν. μετὰ δὲ τοῦτο, ὡς οὐδεὶς σφι 20
 ἐπέπλωε, δείλῃν ὄψιν γινομένην τῆς ἡμέρης φυλά-
 ξαντες, αὐτοὶ ἐπανέπλωον ἐπὶ τοὺς βαρβάρους, ἀπό-
 πειραν αὐτῶν ποιήσασθαι βουλόμενοι τῆς τε μάχης
 10 καὶ τοῦ διεκπλόου. Ὁρέοντες δὲ σφεας οἱ τε ἄλλοι
 στρατιῶται οἱ Ξέρξω καὶ οἱ στρατηγοὶ ἐπιπλώον-
 τας νησὶ ὀλίγησι, πάγχυ σφι μανίην ἐπενείκοντες, 25
 ἀνῆγον καὶ αὐτοὶ τὰς νέας, ἐλπίσαντές σφεας εὐπε-
 τέως αἰρήσειν· οἰκία κάρτα ἐλπίσαντες, τὰς μὲν
 γε τῶν Ἑλλήνων ὀρέοντες ὀλίγας νέας, τὰς δὲ ἔω-

silium capitur.
 Sed dum Graeci,
 relicto Artemi-
 sio, in altum
 provehuntur,

barbari et ipsi
 Aphetis solvant.

Graeci. Conf. III, 76, ne plu-
 ra. σφίσι cum recentt. dedi-
 mus e Florentino aliisque pro
 vulg. σφι. — Ad verbum ἐνίκα
 suppl. ἡ γνώμη. Conf. VII,
 175 ibiq. allata.

αὐτοῦ μείναντάς τε καὶ ἀν-
 λισθέντας] „in statione manen-
 tes cum navibus“ interpretatur
 Schweigh. si quidem verbum
 ἀνλίζεσθαι, quod commorandi
 significatione invenitur quoque
 IX, 37. 93 coll. III, 110, h. l.
 tantum videtur adiectum eo
 consilio, ut vim maiorem quan-
 dam addat. — Quae sequun-
 tur: νύκτα μέσῃν παρέντας
 (media nocte praeterlapsa), eadem
 fere leguntur VII, 183.

δείλῃν ὄψιν — φυλάξαν-
 τες] δείλῃν ὄψιν Larcherus
 intelligit sur les trois heures apres
 midi. Hesychio auctore I p.
 903 indicatur ἡ περὶ δύσιν ἡ-
 λίου, quod idem habet Suidas
 I p. 530. Plura dabit Alberti
 ad Hesych. l. l. Verbum φυ-

λάξαντες Suidas III p. 642 re-
 cte interpretatur ἐπιτηρήσαν-
 τες. Tu vid. allata ad V, 12 et
 add. VIII, 14. Plutarch. The-
 mistocl. 14.

ἀπόπειραν αὐτῶν ποιήσα-
 σθαι βουλόμενοι] ἀπόπειραν
 ποιῆσθαι nihil aliud fere esse
 atque ἀποπειρᾶσθαι: tentare
 aliquid, periculum alicuius rei
 facere, Herodoto, Procopio, aliis
 frequentatum bene monuit
 Wesseling. similesque attulit
 locutiones ἀνάπειραν et διά-
 πειραν ποιῆσθαι, quibus utun-
 tur, quoties periculum fit pe-
 ritiae nautarum militumque an-
 te pugnam, apud Polybium
 [ubi XXVI, 7 §. 9 coll. §. 8
 verbum ἀποπειρᾶσθαι hoc sen-
 su] et Diodorum XIII, 8, ubi plu-
 ra dedit Wesseling. — De voce
 διεκπλόου vid. nott. ad VI, 12.

Cap. X.

Ὁρέοντες δὲ] Florentinus li-
 ber et h. l. et paulo inferius
 habet ὀρέωντες, quod recepit

τῶν πλήθει τε πολλαπλησίας, καὶ ἄμεινον πλωού-
 2σας. καταφρονήσαντες ταῦτα, ἐκκυκλοῦντο αὐτούς 30
 ἐς μέσον. Ὅσοι μὲν νυν τῶν Ἰώνων ἦσαν εὐνοοί

Matthiae. — Ad verba *μανίην ἐπενείκωντες* conf. nott. ad IV, 154.

πλήθει τε πολλαπλησίας] Ad locutionem conf. allata ad IV, 191. Scripsi cum Matth. et Bekker. *πολλαπλησίας*, cum Gaisfordius e libris quibusdam dedisset *πολλαπλασίας*, ut V, 45, ubi vid. nott. — Mox retinui *πλωούσας*, ut VIII, 22 init. et 44, ubi alii codd. *πλεούσας*.

καταφρονήσαντες ταῦτα] Iam attigi haec in nota ad I, 59, quo loco nunc Hoeger. in Actt. philoll. Monacc. III, 4 pag. 483 seq. *καταφρονήσας* refingi vult in *κάρτα φρονήσας*. Qui idem p. 485 hoc loco *ταῦτα* ad verbum *καταφρονήσαντες*, quod genitivum obiecti requirat, referri posse negans, absolute accipi vult *ob haec*, ubi vulgo supplent *κατὰ*; ita ut ad *καταφρονήσαντες* mente addatur *τῶν Ἑλλήνων*. Quae tamen si dicere voluisset Noster, vix credo eum sic fuisse locutum. Quapropter malim interpretari: *cum haec mente reputassent, cogitassent* non sine quodam Graecorum contemptu. Nec aliter accipi vult Larcherus, quo auctore *καταφρονεῖν* hic valet *remarquer, considerer, réfléchir*. Nec aliter Wesselingius haec verba, quae olim haud satis bene verte-

bant: *prae contentu, rectius verti posse* putavit: *ea considerantes, locos Nostri asserens* I, 59. 66 atque Euseb. Praepar. Evang. IX, 14, locum haud disparem: *Abydeni θεῶν καταφρονήσαντας ἀμείνονας εἶναι* i. e. *quumque se diis meliores opinarentur*. Vid. Diss. Herod. XI, p. 197. 198. Negrus interpretatur *ἐν φρονί λαβόντες, παρατηρήσαντες αὐτά*.

ἐκκυκλοῦντο αὐτούς] αὐτούς recte tenent libri scripti; nam ad Graecos sive Ἕλληνας spectat per sensus quandam structuram, cum sane proprie ad *naves* illud referri debeat indeque scribi *αὐτάς*: quod et ipsum olim in quibusdam exstitit. Hiuc quoque mox *περιεχομένους αὐτούς* et cp. 16 *ἐκκυκλεύοντο ὡς περιλάβοιεν αὐτούς*. Ubi Valckenaerio rescribere placet *ἐκκυκλεῦντο*, assentiente Wesselingio, qui e Sancrofti libro in l. l. VIII, 16 pro vulg. *ἐκκυκλεύοντο* in textum recepit *ἐκκυκλεῦντο*, ipse coniiciens *ἐκκυκλεῦντο*. Equidem nihil mutavi, quandoquidem formam *κυκλεύω*, quam h. l. Florentinus liber cum aliis praebet, aequae atque *κυκλέω* et *κυκλώω* in usu habitae videntur Graeci. Cf. Aelian. N. A. II, 8, ubi Herodotea attulit Iacobs, qui idem etiam ad Aelian. N. A. I, 53 de verbo *περιλαμβάνειν* conferri potest.

τοῖσι Ἑλλήσι, ἀέκοντές τε ἐστρατεύοντο, συμφορὴν τε ἐποιεῦντο μεγάλην ὀρέοντες περιεχομένους αὐτούς, καὶ ἐπιστάμενοι ὡς οὐδείς αὐτῶν ἀπονοστήσει·³⁵ οὕτω ἀσθενέα σφι ἔφαινετο εἶναι τὰ τῶν Ἑλλήνων ³πρήγματα. ὅσοισι δὲ καὶ ἠδομένοισι ἦν τὸ γινόμενον, ἄμιλλαν ἐποιεῦντο ὅπως αὐτὸς ἕκαστος πρώτος νέα Ἀττικὴν ἐλὼν, παρὰ βασιλέος δῶρα λάμψεται. Ἀθηναίων γὰρ αὐτοῖσι λόγος ἦν πλείστος ἀνὰ τὰ ¹¹στρατόπεδα. Τοῖσι δὲ Ἑλλήσι ὡς ἐδήμηνε, πρώτα μὲν, ἀντίπρωροι τοῖσι βαρβάροισι γενόμενοι, ἐς τὸ ⁴¹μέσον τὰς πρύμνας συνήγαγον· δεύτερα δὲ σημήναντος, ἔργου εἶχοντο, ἐν ὀλίγῳ περ ἀπολαμφθέντες, καὶ κατὰ στόμα. Ἐνθαῦτα τριήκοντα νέας αἰ-

624

Hinc pugna oritur navalis, Marte pugnata ancipiti et nocte dirempta, Graecis Artemisium, barbaris Aphetas repetentibus.

συμφορὴν τε ἐποιεῦντο μεγάλην ὀρέοντες] Distinctionem post μεγάλην poni solitam sustuli, quo melius appareret totius loci structura. Namque apodosis incipit a verbis συμφορὴν τε ἐποιεῦντο, ita ut per τε — καὶ iungantur participia ὀρέοντες et ἐπιστάμενοι, quae vero proxime antecedunt: ἀέκοντές τε ἐστρατεύοντο, ea ad protasin pertineant, verbis ὅσοι — ἦσαν εὐνοοὶ annectenda. Ubi simplex τε ita ponitur, ut VIII, 6. Ipsam locutionem συμφορὴν ποιῆσθαι attigi ad V, 5. Add. VIII, 100.

ὅσοισι δὲ καὶ ἠδομένοισι ἦν τὸ γινόμενον] Ad locutionem vid. Matth. Gr. Gr. §. 388 pag. 712. Herodot. IX, 46. Ad pronomen αὐτὸς ἕκαστος conf. III, 82. VII, 19 et ad formam λάμψεται nott. ad III, 146. Pro βασιλέος reposui βασιλέος.

Ἀθηναίων γὰρ αὐτοῖσι λόγος ἦν πλείστος ἀνὰ τὰ στρα-

τόπεδα] i. e. nam in (Persarum) exercitu Iones (αὐτοῖσι) maximam Atheniensium habebant rationem, maximi Athenienses faciebant. Similis loquendi ratio IV, 135 in it., ubi vid. Add. VIII, 102. IX, 80 coll. I, 19. 120 ibique nott.

Cap. XI.

πρώτα μὲν, ἀντίπρωροι τοῖσι βαρβάροισι γενόμενοι κ. τ. λ.] E praecedentibus τοῖσι Ἑλλήσι mente his addendum οἱ Ἑλληνες. Qui signo dato primum quidem prors adversis in barbaros (conversi) puppes in medium contraxerunt; deinde vero, iterum signo dato opus (proelium) aggressi sunt, in exiguo quamvis loco conclusi et ex adverso (impetum facientes). Vernacule eum in modum expressit Lange: „Auf das erste Zeichen nun, stellten sich die Hellenen, die Schnaebel den Feinden zugekehrt die Spie-

ρέουσι τῶν βαρβάρων, καὶ τὸν Γόργον τοῦ Σαλα-45
μινίων βασιλέος ἀδελφεὸν Φιλάονα, τὸν Χέρσιος,
3 λόγιμον εἶντα ἐν τῷ στρατοπέδῳ ἄνδρα. πρῶτος δὲ
Ἑλλήνων νέα τῶν πολεμίων εἶλε ἀνὴρ Ἀθηναῖος
Ἀνκομήδης Αἰσχρέου, καὶ τὸ ἀριστήϊον ἔλαβε οὗτος.

gel in der Mitte gegeneinander, auf das zweite Zeichen ging es, obgleich sie engen Raum hielten, gerade von vorne drauf los.“ Schweighaeuserus, qui olim post voces κατὰ στόμα aliquid interciderit putarat, postea has ipsas voces antecedentibus annecti voluit, pro uti in libro Florentino haec leguntur nulla distinctione posita, ita ut haec evadat sententia: „et ibi triginta a fronte naves ceperunt barbarorum.“ Sed in Lexico Herodoteo hanc sententiã reiectã, κατὰ στόμα denuo a sequentibus seiungi et antecedentibus adiici vult, cum Herodotus indicare voluerit in ipso ore id est, e proximo, cominus admodum cincti et conclusi erant, ut in Euripid. Rhes. 408. Equidem κατὰ στόμα accipio: ex adverso, a fronte (ut in Polybii locis a Schweighaeusero allatis II, 27 §. 8. XXXI, 26 §. 10 coll. Xenoph. Anab. III, 4 §. 42. V, 2 §. 26. V, 4 §. 22, ubi de aciei fronte locutio adhibetur) idque iungo antecedentibus ἔργον εἶχοντο, ita ut vocula καὶ explicandi simul notionem contineat: et quidem. „In pugnis navalibus, ait Schweighaeuser. plerumque a latere primum aggredebantur naves hostiles, διέκπλουν facientes, et remos conantes detergere; tum fre-

quenter puppin hostilis navis rostro petebant: nunc hi a fronte facto impetu, rostris suarum navium in hostiles iuxta proram impactis, illas ceperunt.“ Locutionem ἔργον ἔχουσαι invenimus II, 121 §. 1 coll. VIII, 108; verbum ἀπολαμφθέντες, quod h. l. idem fere valet atque περιεχόμενοι (exclusi, intercepti), V, 101 coll. VIII, 97. 108. IX, 51. Ad genitivum σημήναντος intellig. τοῦ κήρυκος s. σαλπικτοῦ, quod idem mox supplendum ad ἐσήμνηε. De qua ellipsi vid. Matth. Gr. Gr. §. 295 1. Lex. Xenophont. IV p. 16. 27. Herodot. VIII, 25 init. — Μοχ βασιλέος dedi pro vulg. βασιλῆος.

Ἀνκομήδης Αἰσχρέου] Plutarcho auctore in Vit. Themistocl. 15 fin. p. 119 F. *Lycomedes* Atheniensis in Salamina pugna primus hostilem cepit navem eiusque insignia Apollini dedicavit. Ubi haud male suspicatur Sintenis, insignem errorem commisisse Plutarchum, quum, quae ad Artemisium acciderint, ad Salaminiam pugnam transtulerit. Pro Αἰσχρέου plures codd. Αἰσχαίου; alterum recte tueri videtur Valckenaerius, comparans similia nomina Attica: Χαιρέας, Δημέας, Ταυρέας.

4 Τους δ' ἐν τῇ ναυμαχίῃ ταύτῃ ἑτεραλκείως ἀγωνι-50
 ζομένους νύξ ἐπελθοῦσα διέλυσε. οἱ μὲν δὴ Ἑλλη-
 νες ἐπὶ τὸ Ἀρτεμίσιον ἀπέπλων, οἱ δὲ βάρβαροι ἐς
 5 τὰς Ἀφέτας, πολλὸν παρὰ δόξαν ἀγωνισάμενοι. Ἐν
 ταύτῃ τῇ ναυμαχίῃ Ἀντιδωρος Λήμιος, μῦθος τῶν 55
 σὺν βασιλείῃ Ἑλλήνων ἐόντων, αὐτομολέει ἐς τοὺς
 Ἑλληνας· καὶ οἱ Ἀθηναῖοι διὰ τοῦτο τὸ ἔργον ἔδο-
 σαν αὐτῷ χῶρον ἐν Σαλαμῖνι.

12 Ὡς δὲ εὐφρόνη ἐγεγόνεε, ἦν μὲν τῆς ὄρης μέ-
 σον θέρος, ἐρίνετο δὲ ὕδωρ τε ἀπλετον διὰ πάσης
 τῆς νυκτός, καὶ σκληραὶ βρονταὶ ἀπὸ τοῦ Πηλίου· 60
 οἱ δὲ νεκροὶ καὶ τὰ ναυήγια ἐξεφορέοντο ἐς τὰς

Eadem nocte
 tempestas coor-
 ta, Persarum et
 classem terret.

ἑτεραλκείως ἀγωνιζομένους] i.
 e. ancipiti Marte pugnantes, ut
 IX, 103 ἑτεραλκίης μάχη, quan-
 do aequo pugnatur Marte.
 „Quando, ait Valckenaerius,
 victis virtus redibat in praecor-
 dia, tum, qui se putabant vic-
 tores, νίκην reportasse dicun-
 tur ἑτεραλκεία. Veteres se-
 quuntur in hac voce sophistae;
 praeter alios Aelianus apud
 Suidam in Ἀτιμώρητος [I p.
 272].“ — Tu vid. potissimum
 Homerum, qui hanc vocem
 frequentat, II, VII, 26 coll. VIII,
 171. XV, 738. XVII, 627.
 Odys. XXII, 236. Aeschyl.
 Pers. 943 ed. Blomf.

Cap. XII.

ἦν μὲν τῆς ὄρης μέσον θέ-
 ρος] Recte Hoogveen. ad Vi-
 ger. pag. 111: erat tempus me-
 diae aestatis. Ad vocem εὐ-
 φρόνη in antecedentibus conf.
 nott. ad VII, 12.

ἐρίνετο δὲ ὕδωρ κ. τ. λ.] Ad
 voculae δὲ usum conf. Werfer.
 Actt. phill. Monacc. I pag. 96.

HERODOT. IV.

Voce ὕδωρ hic indicantur plu-
 viae, imbres, ut I, 87. VIII, 13.
 Mox dedi e Florentino aliisque
 σκληραὶ βρονταὶ, cum vulgo es-
 set βρονταὶ σκληραὶ i. e. dira,
 gravia tonitrua. Vid. Arrian.
 Exped. Alex. I, 17 §. 6 ibique
 Ellendt.

οἱ δὲ νεκροὶ καὶ τὰ ναυή-
 για ἐξεφορέοντο ἐς τὰς Ἀφέ-
 τας] Voces οἱ νεκροὶ καὶ τὰ
 ναυήγια simili modo iuncta re-
 periuntur VIII, 18 aliisque lo-
 cis, quos excitat Sintenis ad
 Plutarch. Themistocl. 8 fin. p.
 56. Valckenaerius Homericam
 comparaverat Odys. XII, 67
 πίνακός τε νεῶν καὶ σώματα
 φωτῶν, addens Homero recen-
 tiores scriptores fractae navis
 tabulas dixisse τὰς σανίδας et
 τὰ ναυάγια; quibus igitur hoc
 quoque loco intelliguntur ligna
 s. tabulae navis fractae summis
 undis natantes et eiectae ad
 oram Aphetarum. Excitat
 praeterea Valcken. Aeschyl.
 Pers. 422 (426 Blomf. 393
 Both.) Agamemn. 668. Choe-

Ἀφέτας, καὶ περὶ τε τὰς πρώρας τῶν νεῶν εἰλέον-
 2το, καὶ ἐτάρασσον τοὺς ταρσοὺς τῶν κωπέων. οἱ
 δὲ στρατιῶται οἱ ταύτη, ἀκούοντες ταῦτα, ἐς φόβον
 κατιστέατο, ἐλπίζοντες πάγχυ ἀπολέσθαι, ἐς οἷα 65
 3κακὰ ἦκον. πρὶν γὰρ ἢ καὶ ἀναπνεῦσαί σφρας ἐκ
 τε τῆς ναυηγίης καὶ τοῦ χειμῶνος τοῦ γενομένου
 κατὰ Πήλιον, ὑπέλαβε ναυμαχίη κρατερή· ἐκ δὲ τῆς
 ναυμαχίης, ὄμβρος τε λάβρος, καὶ θεύματα ἰσχυρὰ
 ἐς θάλασσαν ὠρμημένα, βρονταὶ τε σκληραὶ. καὶ
 13 τοῦτοισι μὲν τοιαύτη νύξ ἐγίνετο. Τοῖσι δὲ ταχθεῖσι 71
 αὐτῶν περιπλώειν Εὐβοίαν ἢ αὐτὴ περ ἑοῦσα νύξ
 πολλὸν ἦν ἔτι ἀγριωτέρη, τοσοῦτῳ ὄσῳ ἐν πελάγει

13
 et naves Euboc-
 am circumve-
 hentes coufrin-
 git.

625

ril. apud Athen. XI p. 464 B. coll. Clem. Alexandr. Paedag. II p. 179, 29. De Aphetis cf. noit. ad VII, 193 et de verbo ἐκφορεῖσθαι allata ad VII. 188. Hoc loco male quidam codd. ἐξεφέροντο pro ἐξεφορέοντο. In seqq. εἰλέοντο accipio se voluebant, a verbo antiquo εἰλέω volvo, constringo; de quo conf. Buttman. Lexilog. II p. 141—159.

ἐτάρασσον τοὺς ταρσοὺς τῶν κωπέων] i. e. impediabant palmas remorum. Citat Suidas s. v. ταρσός III p. 432, ubi haec leguntur, quae eadem exstant in gloss. Herodot.: ταρσός κυρίως τῶν ὀρνίθων ἢ πτέρωσις, ἀφ' οὗ καὶ ὁ τῶν κωπῶν ὄμοιος ὁ σχηματισμός. — In seqq. ad formam κατιστέατο cf. Matth. Gr. Gr. p. 378. ἐλπίζοντες est: putantes, arbitran-tes, ut saepius apud Herodotum. Ad locutionem ἐς οἷα κακὰ similia quaedam attulerunt Valckenaer. ad Euripid. Phoeniss. 1633 et Heindorf. ad Platonis

Phaedon. pag. 262. Ita enim his locis ponitur οἷα, ut pro ὅτι τοιαῦτα poni existimes.

ὑπέλαβε ναυμαχίη κρατερή] Ad verbum ὑπέλαβε conf. allata ad VI, 27. Mox revocavi cum Schweigh. et Gaisf. κρατερή pro κρατερή, quod e Florentino alioque libro retinuerunt Schaefer., Matth. et Bekker. Conf. Herod. I, 76. VI, 101. IX, 9. Sic quoque in proxime seqq. pro ὄμβρος τε λάβρος in uno libro vetusto exstat κρατερός, in alio κρατερός: quod utrumque e glossa ductum puto. Vocem λάβρος attigi ad I, 87. Add. Blomfield. in Glossar. ad Aeschyl. Pers. 114. — In fine cap. cum recentt. edd. restitui τοιαύτη νύξ ἐγίνετο, ubi Schaeferus de suo dederat ἢ νύξ.

Cap. XIII.

τοσοῦτῳ ὄσῳ κ. τ. λ.] Attigit Matthiae Gr. Gr. §. 455 not. 7 p. 852 et 480 not. 2 p. 899. Add. Schaefer Appa-

2 φερομένοισι ἐπέπιπτε. καὶ τὸ τέλος σφι ἔγένετο ἄχαρι· ὡς γὰρ δὴ πλώουσι αὐτοῖσι χειμῶν τε καὶ 75 τὸ ὕδωρ ἐπεγίνετο, ἑοῦσι κατὰ τὰ Κοῖλα τῆς Εὐβοίης, φερόμενοι τῷ πνεύματι, καὶ οὐκ εἰδότες τῆ 3 ἐφέρουτο, ἐξέπιπτον πρὸς τὰς πέτρας. ἐποιεέτό τε πᾶν ὑπὸ τοῦ θεοῦ, ὅπως ἂν ἐξισωθείη τῷ Ἑλληνικῷ τὸ Περσικόν, μηδὲ πολλῶ πλέον εἴη. οὔτοι μὲν 80

14 νυν περὶ τὰ Κοῖλα τῆς Εὐβοίης διεφθείροντο. Οἱ δ' ἐν Ἀφείτησι βάρβαροι, ὡς σφι ἀσμένοισι ἡμέρη

Graecorum clas-
sis aucta navi-
bus LIII barba-
ros iterum ado-

rat. crit. ad Demosthen. T. I p. 866. De voce ἄχαρι conf. allata ad VI, 9. Quā voce indicari quodvis malum *tout ce qu'il y a de plus fâcheux*, h. l. observat Larcherus. Cur autem h. l. τὸ τέλος ἄχαρι ut τηλικούτου πάθους ἀνοίκειον notarit Longinus De sublimit. ep. 42 pag. 222, iure miratur Valcken., nisi omnino haec a scio-lo quodam Longinianis interiecta putentur. Quae sint τὰ Κοῖλα τῆς Εὐβοίης, diximus ad VI, 100. Add. Pflugk Euboicc. p. 4. Verbum ἐκπίπτειν de iis, qui naufragium passi ad litus eiiciuntur, aliquot locis illustravit Wesseling. ad Diodor. II, 60. Tu vid. supra nott. ad VI, 44.

ἐποιεέτό τε πᾶν ὑπὸ τοῦ θεοῦ, ὅπως ἂν κ. τ. λ.] τοῦ, quod in Aldina et aliis edd. abest, cum Schweigh., Gaisf. et Bekkero e pluribus revocavi codd. Intelligitur enim deus ille ultor superbiorum vindexque, qui superbiam Persarum supra modum elatam deprimat Graecorumque res augeat. Cf. citt. ad VII, 10 §. 5. Hinc minus utique placent, quae Val-

kenaerius adscripsit: „quam hic dat Herodotus rationem, noverat Atticis potius ingenii placitum, quam si superbiam dixisset Persicam ab arrogantiae humanae vindice sic castigatam depressamque; alias saepe memorans ultorem superbiorum Deum. Frequenter Noster ἀνθρώπινά μοι δοκεῖ ἀμαρτεῖν.“ Quibus eo, opinor, respicit vir doctus, quod Herodotum in hisce Musarum libris nonnulla in Atheniensium, quibus placere voluerit, gratiam dixisse contenderunt. Sed vid. nott. ad VI, 108. VII, 139. Expressit Herodoti sententiam Diodorus XI, 13 init., auctore eodem Valckenaer., qui cum verbis sequentibus: ὅπως ἂν ἐξισωθείη τῷ Ἑλληνικῷ τὸ Περσικόν contendit Isocratis verba ad Philipp. pag. 90 B. [cap. 15 §. 39], qui πόλεις dixerat ἀμαλισμέναις ὑπὸ τῶν συμφορῶν, et Thucyd. VIII, 57, qui collidendo ait ἐπανισοῦν τοὺς Ἕλληνας πρὸς ἀλλήλους.

Cap. XIV.

ὡς σφι ἀσμένοισι ἡμέρη

ritur. Victoria
tunc penes Grae-
cos.

ἐπέλαμψε ἀτρέμας τε εἶχον τὰς νέας, καὶ σφι ἀπε-
χρέετο κακῶς πρήσσοσι ἡσυχίην ἄγειν ἐν τῷ πα-
2 ρεόντι. τοῖσι δὲ Ἑλλησι ἐπεβώθειον νέες τρεῖς καὶ 85
πεντήμοντα Ἀττικά. αὐταὶ τε δὴ σφραγ ἐπέφωσαν
ἀπικόμεναι, καὶ ἕμα ἀγγελίη ἐλθοῦσα, ὡς τῶν βαρ-
βάρων οἱ περιπλώοντες τὴν Εὐβοίαν πάντες εἴη-
3 σαν διεφθαρμένοι ὑπὸ τοῦ γενομένου χειμῶνος. φυ-
λάξαντες δὴ τὴν αὐτὴν ὄρην, πλώοντες ἐπέπεσον 90
νησὶ Κιλίσσησι· ταύτας δὲ διαφθείραντες, ὡς εὐ-
φρόνη ἐγένετο, ἀπέπλωον ὀπίσω ἐπὶ τὸ Ἀρτεμίδιον.

15

Τρίτη δὲ ἡμέρη, δεινόν τι ποιησάμενοι οἱ στρα-
τηγοὶ τῶν βαρβάρων νέας οὕτω σφι ὀλίγας λυμαί-
νεσθαι, καὶ τὸ ἀπὸ Ξέρξεω δειμαίνοντες, οὐκ ἀνέ- 95
μειναν ἔτι τοὺς Ἑλληνας μάχης ἄρξαι· ἀλλὰ παρα- 626

ἐπέλαμψε] Ad usum vocis ἀσμέ-
νοισι conf. VIII, 18 init. et quae
ad Plutarch. Philopoem. p. 20
attulimus; quibus nunc add.
Bremi in Excurs. XI ad Ly-
siam p. 449 seqq. Ad verbum
ἐπέλαμψε conf. nott. ad VII,
13.

ἀτρέμας τε εἶχον τὰς νέας]
Retinui ἀτρέμας, cuius loco
plures codd. ἀτρέμα. Sed vid.
VIII, 16. V, 19. Ad ἀπεχρέ-
ετο conf. Matth. Gr. Gr. pag.
497, et nott. ad I, 102. For-
mam ἐπεβώθειον ad VIII, 1 no-
tavimus.

φυλάξαντες δὴ τὴν αὐτὴν
ὄρην] Quod e Florentino nu-
per receptum est δὲ pro δὴ,
malui equidem cum Matth. et
Bekkero retinere δὴ, quod huic
loco melius convenire credo.
Verbum φυλάττειν attigi ad
VIII, 9 τὴν αὐτὴν ὄρην cum
Larchero et Schweighaeusero
de eodem diei tempore quo pridie

accipio. Nam respiciuntur ver-
ba VIII, 9: δειλὴν ὀψίην γι-
νομένην τῆς ἡμέρης φυλά-
ξαντες.

Cap. XV.

δεινόν τι ποιησάμενοι] Pro
τι Koen. coniecit τε, probante
Valckenaerio. De ipsa locu-
tione conf. citt. ad VII, 35. In-
fra VIII, 16: δεινὸν γὰρ χοῆ-
μα ἐποιεῦντο. Ad verba seqq.
νέας οὕτω σφι (cuius loco duo
codd. σφείας) — λυμαίνεσθαι
conf. Matth. Gr. Gr. §. 391 p.
718. Wesselingius de verbi
λυμαίνεσθαι structura cum
utroque casu excitaverat Gro-
nov. ad Act. Apostol. VIII, 3. Tu
vid. etiam Herod. VIII, 28.

καὶ τὸ ἀπὸ Ξέρξεω] scil.
γενομένον vel simile quid; quo
Xerxis supplicium s. ira, quam
sibi timebant, occulte significa-
tur. Conf. Fischer. ad Wel-

κελευσάμενοι, κατὰ μέσον ἡμέρης ἀνήγον τὰς νείας.
 2 Συνέπιπτε δὲ ὥστε ταῖς αὐταῖς ἡμέραις τὰς τε ναυ-
 μαχίας γίνεσθαι ταύτας καὶ τὰς πεζομαχίας τὰς ἐν
 3 Θερμοπύλῃσι. ἦν δὲ πᾶς ὁ ἀγὼν τοῖσι κατὰ θά-
 λασσαν περὶ τοῦ Εὐρύπου· ὥσπερ τοῖσι ἀμφὶ Λεωνί-
 νίδα, τὴν ἐσβολὴν φυλάσσειν· οἱ μὲν δὴ παρεκε-
 λεύοντο, ὅπως μὴ παρήσουσι ἐς τὴν Ἑλλάδα τοὺς
 βαρβάρους· οἱ δ', ὅπως τὸ Ἑλληνικὸν στρατεύμα
 16 διαφθείραντες, τοῦ πόρου κρατήσουσι. Ὡς δὲ ταξά-5
 μνοι οἱ Ξέρξεω ἐπέπλων, οἱ Ἕλληνες ἀτρέμας εἴ-

Tertia pugna
 navalis, acrior
 illa prioribus
 dubioque Marte.

Ier. III pag. 116. Structuram verbi ἀναμένειν in seqq. attigit Matth. Gr. Gr. §. 537 p. 1056. cf. Herod. VIII, 56.

κατὰ μέσον ἡμέρης] Refero huc Ev. Matth. XIV, 24: τὸ δὲ πλοῖον ἤδη μέσον τῆς θαλάσσης ἦν; ad quem locum plura dederunt interpretes a Kuinoelio excitati pag. 395; nec fugit iste usus Viger. De idiotismum. p. 111. Ad particulam ὥστε post συνέπιπτε abundanter quasi positam conf. nott. ad I, 74 et infra VIII, 132. 141. Pro ταῖς αὐταῖς ἡμέραις Sancrofti liber τὰς αὐτὰς ταύτας ἡμέρας, probante Wesselingio, qui confert VII, 151: τὸν αὐτὸν τοῦτον χρόνον. Equidem vulgatam praefero. In verbis subsequentibus τὰς ναυμαχίας γίνεσθαι ταύτας pronomen demonstrativum sic postpositum notat Strange in Iahn. et Seebod. Annall. Suppl. II, 2 pag. 240, ubi plura similia afferuntur.

ἦν δὲ πᾶς ὁ ἀγὼν κ. τ. λ.] „Studium Graecorum in Euripi et Thermopylarum angu-

stis defendendis et contrariam Persarum contentionem hinc Diodorus XI, 13 mutuatus est.“ Wessel.

ὅπως μὴ παρήσουσι] Sic recte dedit Matth. (Gr. Gr. §. 531 not. 2 pag. 1037) e Florentino aliisque pro παρήσωσι, quod praebet Sancrofti liber, dudum iure damnatum a Werfero in Actt. phill. Monacc. I p. 105, qui idem cum Matth. mox quoque recte dedit κρατήσουσι pro κρατήσωσι, cum huius loci sane par ratio, etsi postea idem Werferus l. l. p. 273 coniunctivum κρατήσωσι retineri voluit, probante etiam Schaefero, quum modos variare Herodoto sit usitatissimum, ut apud Isocrat. Areopag. 11 p. 225. Equidem cum Bekkero, Stegero eiusque censore Lipsiensi (1833 Add.) pag. 44 atque Ienensi (1828 nr. 186 p. 46), qui alia quaedam etiam affert, utroque loco futurum reposui, de cuius usu post ὅπως plura disputantur ab Isocratis interpretibus ad l. l. pag. 212—216 ed. Besseler.

χον πρὸς τῷ Ἀρτεμισίῳ. οἱ δὲ βάρβαροι μνησιδῆς ποιήσαντες τῶν νεῶν, ἐκυκλεύοντο ὡς περιλάβοιεν 2 αὐτούς. ἐνθεῦτεν οἱ Ἕλληνες ἐπανέπλωόν τε καὶ συνέμισγον. Ἐν ταύτῃ τῇ ναυμαχίῃ παραπλήσιοι 10 3 ἀλλήλοισι ἐγίνοντο. ὁ γὰρ Ξέρξης στρατὸς ὑπὸ με- γάθεός τε καὶ πλήθεος αὐτὸς ὑπ' ἑωυτοῦ ἔπιπτε, ταρασσομενέων τε τῶν νεῶν, καὶ περιπιπτουσέων 4 περὶ ἀλλήλας. ὅμως μέντοι ἀντεῖχε, καὶ οὐκ εἶκε· δεινὸν γὰρ χροῖμα ἐποιεῦντο, ὑπὸ νεῶν ὀλίγων ἐς 15 5 φυγὴν τραπέσθαι. πολλαὶ μὲν δὴ τῶν Ἑλλήνων νέες διεφθείροντο, πολλοὶ δὲ ἄνδρες· πολλῶ δ' ἔτι πλεῦνες νέες τε τῶν βαρβάρων καὶ ἄνδρες. οὕτω δὲ ἀ- 7 ργωνιζόμενοι, διέστησαν χωρὶς ἐκάτεροι. Ἐν ταυτῇ τῇ

17

Aegyptii et Cl-
nias Atheniensis
celebrati.

Cap. XVI.

μνησιδῆς ποιήσαντες τῶν νεῶν] *Mente addas licet τάγμα vel simile quid. Naves enim ita collocarunt, ut lunae crescentis speciem referret acies. Conf. I, 75 et ad antecedentia οἱ Ξέρξης nott. ad VII, 104.*

ἐκυκλεύοντο ὡς περιλάβοιεν αὐτούς] *Cf. nott. ad VIII, 10.*

παραπλήσιοι ἐγίνοντο] *Alii ἐγένοντο, quos sequuntur Matth. et Bekker. Quod vero vulgo vertunt: pari Marte pugnatum est, mavult reddi Larcherus: aequatis viribus, à forces égales. Vulgatae interpretationi favet Cornelius loco mox laudando, ubi conf. interpretes, qui et locutionem illustrarunt et argumentum, quandoquidem sunt, qui victoriam aliter atque Herodotus Graecis tribuant.*

αὐτὸς ὑπ' ἑωυτοῦ ἔπιπτε] *Confert Valeken. Cornelii Nepotis verba in Themist. ep. 3: „Angustias enim Themistocies*

[inter Euboeam continentem-
que terram] *quaesiverat, ne multitudine navium circumiretur. Hic etsi pari proelio discesserant, tamen eodem loco non sunt ausi manere etc. etc.* Ad verba δεινὸν χροῖμα ἐποιεῦντο *conf. nott. ad VIII, 15 init. Pro περὶ ἀλλήλας Reiskius mallet περὶ ἀλλήλαις, non male, ut iudicat Sintenis ad Plutarch. Themistocl. 15p. 106, quamquam etiam accusativus ferri poterit. Quo eodem monente περὶ ἀλλήλαις, de aliis super alios incidentibus bene dicitur. In Sancrofti libro prorsus deest praepositio περὶ.*

διέστησαν] *Vid. I, 76. VIII, 18. Pro ἀγωνιζόμενοι Schwgh. mallet ἀγωνισάμενοι.*

Cap. XVII.

Ἐν ταύτῃ τῇ ναυμαχίῃ] *Secundum Diodorum XI, 13 inter Graecos excelluerunt Athenienses ἀριστεύοντες, inter bar-*

ναυμαχίῃ Αἰγύπτιοι μὲν τῶν Ξέρξεω στρατιωτέων²⁰
 ἤρῖστευσαν· οἱ ἄλλα τε μεγάλα ἔργα ἀπεδέξαντο, καὶ
 2 νέας αὐτοῖσι ἀνδράσι εἶλον Ἑλληνίδας πέντε. τῶν
 δὲ Ἑλλήνων κατὰ ταύτην τὴν ἡμέρην ἤρῖστευσαν
 Ἀθηναῖοι, καὶ Ἀθηναίων Κλεινίης ὁ Ἀλκιβιάδεω·
 ὅς δαπάνην οἰκητὴν παρεχόμενος ἐστρατεύετο ἀνδρά- 627
 σι τε διηκοσίοισι καὶ οἰκητῇ νηϊ. 26

baros *Sidonii*, non, ut apud Herodotum est, *Aegyptii*. Athenienses eadem laude ornaverant Pindarus in carmine apud Plutarch. II p. 552 B. coll. Aristid. Themistocl. T. III pag. 310. Attulit haec Valcken. Ad locutionem *ἔργα ἀπεδέξαντο* cf. allata ad VII, 139 et ad αὐτοῖσι ἀνδράσι III, 45 ibiq. nott.

καὶ Ἀθηναίων Κλεινίης ὁ Ἀλκιβιάδεω] Hunc quidem Cliniam Plutarchus quoque tradit (Vit. Alcibiad. cp. I p. 191) sua navi ad Artemisium pugnassee, postea vero in Boeotia occubuisse ad Coroneam: de qua pugna testes excitavi ad Plutarchi I. I. pag. 56. Add. Wiggers Quaest. critt. et histor. in Cornel. Nep. Alcib. (Lips. 1833) pag. 59. 60. Fuit hicce Clinias illius Alcibiadis filius, qui inde a Platone in Euthyd. p. 275 A. p. 312 Heind. vocatur ὁ παλαιός, ut scil. distingueretur ab illo Alcibiade, qui prioris illius Alcibiadis nepos et huius Cliniae filius per belli Peloponnesiaci tempora potissimum inclaruit celeberrimus Atheniensium dux, qui, uti mos fuit Athenis (vid. Sturz. in Comment. Societat. philolog. Lips. I, 2 pag. 226), nomen ab avo eoque paterno ac-

ceperat. De eius stirpe vid. Plutarch. I. I. ibique allata p. 55. Et congruit, observante Wesselingio, temporum ratio. Nam Alcibiades ille, qui Diodoro teste XIV, 10 obiit annos ferme natus quadraginta Olymp. XCIV, 1, lucem viderit necesse est circa Olymp. LXXXIII, patre sexagenario maiore; quem, quando ad Artemisium pugnatum est Olymp. LXXV, annos triginta aut paulo pauciores habuisse si probabile est, consequens inde fit, hunc filium post triginta et quinque annos genitum fuisse a Clinia, qui ad Coroneam haud multo post occubuit, relicto filiolo Alcibiade orbo, ut ait Isocrates De Big. pag. 352 [cap. 10 §. 26]. Accidit enim ista pugna anno 447 a. Chr. n. sive Olymp. LXXXIII, 2 (vid. Clinton. Fast. ed. Krüger. p. 54), igitur ante bellum Peloponnesiacum (sive ann. 431 a. Chr. n.) cuius anno demum duodecimo Alcibiades ἔτι νέος ὄν producitur a Thucydide V, 43, triginta annos probabiliter natus, ut ad Plutarch. Alcibiad. 13 p. 123 posui. Haec ad Herodotei loci intelligentiam sufficiant.

δαπάνην οἰκητὴν παρεχόμενος] Inde mox οἰκητῇ νηϊ mi-

18
Iam Graeci de
statione ad Ar-
temisium relin-
quenda serio cogi-
tantes,

Ὡς δὲ διέστησαν, ἄσμενοι ἑκάτεροι ἐς ὄριον
ἠπείγοντο. οἱ δὲ Ἕλληνες, ὡς διακριθέντες ἐν τῆς
ναυμαχίης ἀπηλλάχθησαν, τῶν μὲν νεκρῶν καὶ τῶν
ναυηγίων ἐπεκράτεον· τρηχέως δὲ περιεφθίντες, καὶ 30
οὐκ ἦκιστα Ἀθηναῖοι, τῶν αἰ ἡμίσεια τῶν νεῶν τε-
τρωμέναι ἦσαν, δρησμὸν δὴ ἐβούλευον ἔσω ἐς τὴν
19 Ἑλλάδα. Νόψ δὲ λαβῶν ὁ Θεμιστοκλέης, ὡς, εἰ
ἀπορήγαγείη ἀπὸ τοῦ βαρβάρου τό τε Ἴωνικὸν φῦ-
λον καὶ τὸ Καρικόν, οἰοί τε εἶησαν τῶν λοιπῶν να-

19
primum Euboe-
ensium greges,
contra oraculi
monitum in Eu-

litasse dicitur sive, ut apud Plu-
tarch. Alcib. 1 legimus, ἰδιο-
στόλῳ τριήρει; quod eodem
sane redit. Nèc alio sensu οἰ-
κείαν ναῦν dixit Pausanias X,
9 §. 1, quam ἰδιοστόλον vocat
Plutarch. Alexand. 34 p. 685
D. Quum enim Athenis res-
publica ipsa praeberet naves
bellicas a singulis civibus di-
tioribus certo quodam ordine
instruendas armis ac reliquo ap-
paratu, sigillatim memorantur,
qui gravissimis temporibus re-
rumque discriminibus naves
ipsas suis impensis constructas
et ornatas apparatu necessario
(id est ἰδιοστόλους τριήρεις)
suppeditarunt; quo ipso egre-
gium sui in patriam studii tes-
timonium exhibere putaban-
tur. Conf. Wolf. Prolegg. ad
Demosthen. Leptin. p. C seqq.
CXVII. CXIX. Boeckh. Oeco-
non. Athenienss. p. 90.

Cap. XVIII.

Ὡς δὲ διέστησαν] Cf. VIII,
16 et ad vocem ἄσμενοι cilt.
ad VIII, 14. Ad vocem δια-
κριθέντες cf. nott. ad VII, 219.
τῶν μὲν νεκρῶν καὶ τῶν

ναυηγίων] Quae eadem sic
iuncta reperimus VIII, 12, ubi
vid. Sedulo autem Herodotus
indicat, cadaveribus et navium
fragmentis eos esse potitos: si
quidem id victoriam indicabat
simulque pietatem declarabat
erga mortuos, qui iusta obtine-
rent exsequia.

τρηχέως δὲ περιεφθίντες]
Conf. nott. ad V, 1. De usu
verbi τιτρώσκειν de navibus cf.
cilt. ad VII, 233. De verbo
ἐβούλευον egimus ad VIII, 4.

Cap. XIX.

Νόψ δὲ λαβῶν] Locutionem
attigi ad III, 41. Mox cum
Schweigh. et Gaisf. dedi βαρ-
βάρου, quod libri scripti quan-
tum scio omnes praebent. Ex
Aldina fluxit lectio βαρβαρι-
κοῦ, quam tenent Matth. et
Bekker. Tu conf. I, 58. 60.
III, 115 ibique nott. — Post
εἶησαν Werfer. in Act. philoll.
Monacc. I p. 245 addi vult ἄν;
quo mihi quidem haud opus
esse videtur. Assentitur Reisig.
ad Sophocl. Oedip. Col. p. 320,
qui rationem particulae omissae
reddere studuit.

τύπερθε γενέσθαι, ἐλαυνόντων τῶν Εὐβοέων πρό-³⁵βατα ἐπὶ τὴν θάλασσαν, ταύτη συλλέξας τοὺς στρατηγούς, ἔλεγε σφι, ὡς δοκεῖοι ἔχειν τινὰ παλάμην, τῇ ἐλπίζοι τῶν βασιλέος συμμαχῶν ἀποστήσειν τοὺς 2 ἀρίστους. ταῦτα μὲν νυν ἐς τοσοῦτο παρεγύμνου. ἐπὶ δὲ τοῖσι κατήκουσι πρήγμασι τάδε ποιητέα σφι⁴⁰ εἶναι ἔλεγε· τῶν τε προβάτων τῶν Εὐβοικῶν καταθύειν ὅσα τις ἐθέλοι· κρέσσον γὰρ εἶναι τὴν στρατιὴν ἔχειν, ἢ τοὺς πολεμίους· παραινεεῖ τε προει-³πεῖν τοῖσι ἑαυτῶν ἑκάστους πῦρ ἀνακαίειν. κομιδῆς δὲ περὶ τὴν ὄρην αὐτῶ μελήσειν, ὥστε ἀσινείας⁴⁵ ἀπικέσθαι ἐς τὴν Ἑλλάδα. ταῦτα ἤρσεε σφι ποιέειν· καὶ αὐτίκα πῦρ ἀνακαυσάμενοι, ἐτράποντο πρὸς τὰ πρόβατα. Οἱ γὰρ Εὐβοέες παραχρησάμενοι τὸν

20

κατύπερθε γενέσθαι] i. e. superiores fieri reliquis, ut VIII, 60. 75. 136 coll. VII, 233. Itaque idem fere valet atque κρατεῖν.

ταύτη συλλέξας] i. e. παρὰ τὴν θάλασσαν, ad ipsum mare, quâ illi agebant oves, cogit exercitus duces. Hinc male quidam Codd. ταύτην. — In proxime seqq. παλάμην affert Suidas III p. 5 exponens τέχνην. Rectius, opinor, Schweighaeus. in Lex. Herod. interpretatur ansum et occasionem sive viam et rationem efficiendi aliquid. Cf. Theogn. 634. 996. Pro βασιλῆος rescripsi βασιλέος.

ταῦτα μὲν νυν ἐς τοσοῦτο παρεγύμνου] i. e. et hoc quidem non nisi hactenus aperuit iis (ducibus). Ad verbum παραγυμνοῦν conf. I, 126. Ad locutionem ἐς τοσοῦτο vid. allata ad VII, 99. — In seqq. verba ἐπὶ τοῖσι κατήκουσι πρήγμασι

valent: in praesenti rerum statu. Conf. not. ad V, 49.

σφι εἶναι ἔλεγε] Ita e Florent. receptum pro vulg εἶναι σφι. Ex quo eodem mox repositum καταθύειν ὅσα τις ἐθέλοι, ubi vulgo ὅσα τις ἐθέλοι καταθύειν. Matthiae utroque loco vulgatam retinuit. Ipsum καταθύειν, mactare, vix multum differt a simpliciθύειν I, 216. II, 42 coll. VII, 197. Pro Εὐβοικῶν duo codd. Εὐβοϊκῶν. At conf. III, 89. VII, 192.

πῦρ ἀνακαίειν] Vid. nott. ad IV, 145. In proxime seqq. τὴν ὄρην αὐτῶ μελήσειν eadem valet structura, quam ad VI, 63 observavimus. τὴν ὄρην de tempore (ad reditum) commodo accipio. Conf. VIII, 12. 14.

Cap. XX.

παραχρησάμενοι τὸν Βάκι-

Βάκιδος χρησμὸν ὡς οὐδὲν λέγοντα, οὔτε τι ἐξεκομίσαντο οὐδὲν, οὔτε προσάξαντο, ὡς παρεσομένον 628 σφι πολέμου, περιπετέα τε ἐποιήσαντο σφίσι αὐ-51 2 τοῖσι τὰ πρήγματα. Βάκιδι γὰρ ὧδε ἔχει περὶ τούτων ὁ χρησμός·

Φράζεο βαρβαρόφωνον ὅταν ζυγὸν εἰς ἅλα βάλῃ
βύβλινον, Εὐβοίης ἀπέχειν πολυμηκάδας αἴγας. 55

δος χρησμὸν] i. e. *spreto, neglecto oraculo*, quod a Bacide ipsis erat datum. Verbum *παραχαῶσθαι* attigi ad I, 108. De *Bacide* haec adscripsit *Wesseling*: „Vaticinus iste de Persica expeditione cecinerat, Pausan. X, 14 §. 3, ex illo carmine haec durat portio. Idem cap. 12 §. 6 ἐκ Βοιωτίας Βάκιν adpellat, sicuti et Cicero *Divinat.* I, 18 [§. 34]. Duos *Bacides* *Clemens Alex. Strom.* I pag. 398, *Arcadem* et *Bocotium*, memoravit; tertium *Atheniensem* alii addunt: super quâ re sollicita exstat opera *Loensis Epiphyllid.* IX, 11 interpretumque *Aeliani Var.* XII, 35.“ Add. *Schol. ad Aristophan. Pac.* 1071 atque *Eudoc. Violar.* p. 92 et 374 seq., unde *discimus*, *Theopompum* in *Philipporum* nono libro multa de *Bacide* exposuisse, cuius oracula *Noster* etiam infra VIII, 77. 96. IX, 43 protulit. — *Schweigh.* huic capiti commodiorem futurum fuisse putat locum proxime post caput quartum. Libri scripti nihil mutant.

ὡς οὐδὲν λέγοντα] Eadem locutio III, 35. Recte autem *Zeune* ad *Viger.* p. 152 οὐδὲν λέγειν tradit esse *perperam di-*

cere, id quod probari nullo modo potest. Vid. *Platon. Apolog.* 17 p. 30 D.

προσάξαντο] *Conf.* I, 196 ibique nott. V, 34. Haud incommode *Reiskius*: „ἐξεκομίσαντο *deportarunt in locum tutum extra insulam* [quod alias est *ὑπεκθέσθαι*, ut cap. 4], *προσάξαντο, ture in urbes compulerunt.*“

περιπετέα τε ἐποιήσαντο σφίσι αὐτοῖσι τὰ πρήγματα] i. e. *res suas ipsi in summum discrimen adduxerunt.* Ita *Schweighaeuser* in *Lex. Herodot.* comparans, quae continuo in eandem sententiam dicuntur: *παρῆν σφι συμφορῇ χρῆσθαι πρὸς τὰ μέγιστα*, ubi πρὸς τὰ μέγιστα, notante *Schweighaeus.*, idem fere valet atque ἐς τὰ μέγιστα VIII, 144. Ad locutionem *συμφορῇ χρῆσθαι* cf., ne plura, III, 41 ibiq. nott.

Φράζεο βαρβαρόφωνον] *Schaefer.* et *Bekkerus*, praecunte *Larchero*, dederunt *βαρβαρόφωνος* contra codd. fidem, qui in vulgata conspirant, quae, docente *Schweigh.*, idem valet atque *φράζεο ὅταν βαρβαρόφωνος βάλῃ*, per attractionis illam structuram. Quod nisi placeat, ad verbum *βάλῃ* mente

21

3 τούτοισι δὲ οὐδὲν τοῖσι ἔπεσι χορησαμένοισι ἐν τοῖσι τότε παρεούσι τε καὶ προσδοκίμοισι κακοῖσι, παρῆν σφι συμφορῇ χρῆσθαι πρὸς τὰ μέγιστα. Οἱ μὲν δὲ ταῦτα ἔρησαν, παρῆν δὲ ὁ ἐκ Τρηχῶνος κατάσκοπος. ἦν μὲν γὰρ ἐπ' Ἀρτεμισίῳ κατάσκοπος, Πολύας, γένος Ἀντικυρεὺς, τῷ προσετέτακτο, (καὶ εἶχε πλοῖον κατῆρες ἑτοῖμον,) εἰ παλήσειε ὁ ναυτι-

dein la. auſta interim Sparta-
norum ad Ther-
mopylas clade.
petunt Graeciae
interiora.

addere quoque licet, subiectum ὁ βιάλων vel simile quid, ut VIII, 11 init. Ipsa vox βαρβαρόφωνος, quae iam ex Homero nota est II, II, 867, et hoc loco et IX, 43 peregrinum indicat, sive extraneum. Ad vocem ζυγὸν Wesseling. excitat Aeschyl. Pers. 72, qui πολύγομφον ὄδισμα ζυγὸν ἀμφιβαλὼν ἀγένη πόντου tragice dixit de ponte in Hellesponti angustiis, intenso funibus ex byblo VII, 36.

προσδοκίμοισι κακοῖσι] i. e. in malis imminentibus, quae adhuc expectantur indeque τοῖσι παρούσι i. e. iam praesentibus opponuntur. Conf. V, 108. III, 123 ibique nott.

Cap. XXI.

Ἀνικυρεὺς] De Anticyrā urbe vid. allata ad VII, 198. πλοῖον κατῆρες Schweigh. in Lex. Herod. intelligit de navi remigio omnibusque rebus ad navigandum necessariis bene instructā. Apud Hesychium (II p. 194) pro κατῆρες κατηρητισμένον ἐν ἐρήμῳ G. Hermann. ad Euripid. Iphigen. in Taur. 1362 pag. 157 scribi vult κατηρητισμένον εὐήρητον,

quum κατῆρες proprie denotet armatum, instructum.

εἰ παλήσειε] Ita omnes codd., excepto uno Florentino, in quo exstat παλαίσειεν, ut dudum in mentem venerat Pavio. Ad vulgatam tuendam afferunt Hesychium III p. 842, apud quem legimus παλήσειε· διαφθείρειε (nisi cum Valcken. rescribendum διαφθαρείη, quod sententia postulare videtur) itemque ἐπάλλησεν (quod cum Schweighaeusero rectius commutabis in ἐπάλλησεν)· διεφθάρη atque πεπαλημένα· ἐκπεσεῖν, πεπαλημένα· βεβλαμμένα. Quae omnia Schneider. (qui παλήσειε idem esse vult atque ἐκπίπτει: „wenn er sollte unterliegen, besiegt werden.“) in Lex. Graec. et Schweigh. ad verbum παλαίω s. παλάω, ionice παλέω, relata volunt, quod cum in universum valeat collectari, conflictari, frequentius tamen de graviore lucta et periculoso certamine adhibeatur. Nec aliter statuerat Wesselingius, de conflictu sive de clade secuta agitationeve classis maiore illud accipiens simulque afferens ex Hippocrate ἀποπαλέειν et ἐκπαλέειν in evibratione et concussu vehementiori usitatum. Nec

κὸς στρατὸς, σημαίνειν τοῖσι ἐν Θερμοπύλῃσι ἐοῦσι 65
ὡς δ' αὐτὼς ἦν Ἀβρώνηχος ὁ Λυσικλῆος, Ἀθηναῖος,
καὶ παρὰ Λεωνίδῃ ἐτοῖμος τοῖσι ἐπ' Ἀρτεμισίῳ ἐοῦ-
σι ἀγγέλλειν τριηκοντέρῳ, ἦν τι καταλαμβάνῃ νεώ-
2 τερον τὸν πεζόν. Οὗτος ὦν ὁ Ἀβρώνηχος ἀπικόμε-
νός σφι ἐσήμαινε τὰ γεγυῖα περὶ Λεωνίδα καὶ
3 τὸν στρατὸν αὐτοῦ. οἱ δὲ, ὡς ἐπύθοντο ταῦτα, οὐκ-70
ἔτι ἐς ἀναβολὰς ἐποιεῦντο τὴν ἀποχώρησιν, ἐκομί-
ζοντο δὲ ὡς ἕκαστοι ἐτάχθησαν· Κορίνθιοι πρῶτοι,
ὑστάτοι δὲ Ἀθηναῖοι.

22

Ἀθηναίων δὲ νέας τὰς ἄριστα πλωούσας ἐπιλε-
ξάμενος Θεμιστοκλῆς, ἐπορεύετο περὶ τὰ πότιμα 629

Themistocles Io-
nes apud Persas
militantes in

equidem meliora habeo, quae in medium proferam. Coniecerat Valckenaerius, probante Larchero: εἴ τι πταίσειε ὁ ναυτικός στρατός id est εἴαν τι περὶ τὴν ναυμαχίαν γένηται πταῖσμα, ut est apud Diodor. XI, 15 coll. Thucyd. V, 16. Demosthen. [pag. 23. 155 coll. 1479 Reisk.] eoque etiam refert similis argumenti formulam: εἴ τι παθήσειε σὶ quid eveniret classi, quum talibus uti veteres consueverint εὐφημισμοῖς, ne belli tristem eventum memorarent, ut in Euripid. Phoeniss. 251. Iphigen. in Taur. 755, alibi. Negris, qui παλήσειε derivat a verbo παλέω, quod idem sit atque πάλλω, id sibi videri ait: εἴ κινήθει, εἴ ταραχθείη, εἴ σεισθείη sive εἴ βλαφθείη, εἴ διαφθαρείη. Si vero locus emendatione egeat, forsitan scribendum esse εἴ κου λύσειε.

ὡς δ' αὐτὼς] i. e. eodem modo, ut I, 215. II, 67. IX, 81.

Coniunctim invenitur. ὡς αὐ-
τὼς VII, 86.

ἦν τι καταλαμβάνῃ νεώτερον τὸν πεζόν] Haec formula, in utramlibet partem quae accipi potest, plerumque malam in partem adhibetur. Vid. allata ad III, 33 et de comparativo νεώτερον nott. ad III, 62. V, 19. Mox δὲ σφι ἐσήμαινε, ut plures iubebant codd. pro ἐσήμαινέ σφι, quod tenuit Schaefer. — ἐς ἀναβολὰς ἐποιεῦντο τὴν ἀποχώρησιν idem fere quod ἀνεβάλλοντο τὴν ἀποχώρησιν: haud sibi differendum, protrahendum putabant discessum.

Cap. XXII.

ἐπιλεξάμενος] Corrigit ἀπολεξάμενος, ut VIII, 101 coll. V, 110 (ubi vid. nott.), praesertim cum quod hic eligendi notione adhibetur verbum, ἐπιλέγεσθαι, idem mox legendi notione inveniatur: de quo monui ad III, 41. At eligendi si-

ὕδατα, ἐντάμνων ἐν τοῖσι λίθοισι γράμματα, τὰ ⁷⁵Graeciae partes sollicitaturi astus.
 "Ἴωνες, ἐπελθόντες τῇ ὕστειραίῃ ἡμέρῃ ἐπὶ τὸ Ἄρτε-
 2 μίσιον, ἐπελέξαντο. τὰ δὲ γράμματα τάδε ἔλεγε·
 „Ἄνδρες Ἴωνες, οὐ ποιεῖτε δίκαια ἐπὶ τοὺς πατέρας
 3 „στρατευόμενοι, καὶ τὴν Ἑλλάδα καταδουλοῦμενοι.
 „ἀλλὰ μάλιστα μὲν πρὸς ἡμέων γίνεσθε· εἰ δὲ ὑμῖν ⁸⁰
 „ἔστι τοῦτο μὴ δυνατόν ποιῆσαι, ὑμεῖς δὲ ἔτι καὶ

gnificatione idem verbum invenimus VI, 73. VII, 10 §. 8. — In seqq. τὰ πότιμα ὕδατα de iis locis intelligo, quae aquam potabilem praebebant, quibus igitur appellere coacti erant Persae s. Iones, qui, uti mos fuit veterum, plerumque non ea aquarum copiâ, quâ ad longiora itinera opus est, naves instruxerant. Ad argumentum pertinet Plutarch. V. Themist. p. 116 B., cap. 9, ubi literas a Themistocle insculptas esse tradit, ἣν κατάρσεις ἀναγκαίας καὶ καταφυγὰς ἐώρα τοῖς πολεμίοις.

ἐντάμνων ἐν τοῖσι λίθοισι γράμματα] Quae sequuntur verba usque ad vocem ἄνδρες, ea omnia absunt a Sancerosti libro alioque, in quo utroque codice non nisi haec leguntur: λέγοντα τάδε. Equidem librorum socordiae tribuere malim quam glossam suspicari. Invenitur ἐντάμνειν γράμματα supra IV, 87 de Dario, qui lapideis columnis literas insculpi sive inseari (ut Latini quoque dicunt) iussit. Quod idem etiam Herodoto dicitur ἐγκολάπτειν I, 93. 187 coll. III Maccab. II, 27. Vim articuli τοῖσι (ante λίθοισι), quae talis est, ut

lapides significantur, qui ibi erant, bene notavit Sintenis ad Plut. Themistocl. 9 pag. 58. Ipsum Themistoclis factum calidum commemorant praeter Plutarch. I. I. Polyæn. I, 30, 6. Aristid. I p. 314 (ubi cf. Schol. p. 234 Frommel.), notante Valckenaerio, cui merito videntur absurda et sophistarum more dicta, quae Themistocli tribuit Iustinus II, 12, falsoque ficta, quae Plutarchus II pag. 305 D., (ubi nunc conf. Wyttenbach. Animadvers. II, 1 p. 80) scribit de fratre Themistoclis, Agesilao, quem ad Artemisium Graeci miserint speculatore.

οὐ ποιεῖτε δίκαια κ. τ. λ.] Spectat huc Eustath. ad Dionys. Perieg. 423. Tu conf. de sententia Herodotea nott. ad VII, 51. 150 coll. Diodor. Sic. XIX, 41. Iustin. II, 12, cui πατέρες sunt conditores. De participii (στρατευόμενοι) usu conf. Matth. Gr. Gr. §. 554 γ. Ad verba: πρὸς ἡμέων γίνεσθε (nostris a partibus state) vid. I, 75. 124. VIII, 60 §. 2.

ὑμεῖς δὲ ἔτι καὶ νῦν ἐκ τοῦ μέσου ἡμῖν ἔξεσθε καὶ αὐτοὶ] i. e. secedite e pugna ita ut neutrius sitis partis, et quidem non

„νῦν ἐκ τοῦ μέσου ἡμῖν ἔξεσθε καὶ αὐτοὶ, καὶ τῶν
 4 „Καρχῶν δέεσθε τὰ αὐτὰ ὑμῖν ποιέειν. εἰ δὲ μηδέ-
 „περον τούτων οἶόν τε γίνεσθαι, ἀλλ' ὑπ' ἀναγκαίης
 „μέζονος κατέξενχθε ἢ ὥστε ἀπίστασθαι, ὑμεῖς γε⁸⁵
 „ἐν τῷ ἔργῳ, ἐπεὰν συμμίσγωμεν, ἐθελοκακέετε, μεμνη-
 „μένοι ὅτι ἀπ' ἡμέων γερόνατε, καὶ ὅτι ἀρχῆθεν ἢ
 „ἔχθρη πρὸς τὸν βάρβαρον ἀπ' ὑμέων ἡμῖν γέγονε.“
 5 Θεμιστοκλῆς δὲ ταῦτα ἔγραφε, δοκέειν ἐμοὶ, ἐπ' ἀμ-
 φότερα νοέων· ἵνα, ἢ λαθόντα τὰ γράμματα βασι-
 90 λέα, Ἰωνας ποιήσῃ μεταβαλέειν καὶ γενέσθαι πρὸς
 ἔωυτῶν, ἢ, ἐπεὶ τε ἀνενειχθῆ, καὶ διαβληθῆ πρὸς
 Ξέρξεα, ἀπίστους ποιήσῃ τοὺς Ἰωνας, καὶ τῶν ναυ-

solum vos ipsi, verum etiam Ca-
 ribus ut idem faciant, persua-
 dete. Formulam ἐκ τοῦ μέσου
 ἔξεσθαι attigi ad III, 83. Vo-
 cula δὲ h. l. non sine vi qua-
 dam posita, monstrante Werfer.
 in Actt. philoll. Monacc. 1 p.
 93.

ἀλλ' ὑπ' ἀναγκαίης μέζονος
 κατέξενχθε] i. e. sed si graviori
 necessitate quam ut (a Persis)
 deficere possitis, estis adstricti
 s. coacti. Ad locutionem Wes-
 seling. bene affert Aeschyl.
 Prometh. 108. Sophocl. Philo-
 loct. 1022. Ai. 123. Nec dis-
 similis locutio apud Herodotum
 I, 11 coll. IX, 16. — In seqq.
 ἔργον de ipsa pugna accipien-
 dum, ut saepius. Verbum συμ-
 μίσειν attigi ad VII, 85.

ἔγραφε] Ita cum Schweigh.
 et Gaisf. rescripsi pro ἔγραψε,
 quod e duobus codd. tenuerunt
 Schaefer. et Matth. — ἐπ' ἀμ-
 φότερα νοέων Schweigh. in
 Lex. Herodot. reddit: in utram-
 que partem cogitans, rem deli-

berans. Pro βασιλῆα dedi βα-
 σιλέα.

ἐπεὶ τε ἀνενειχθῆ καὶ δια-
 βληθῆ πρὸς Ξέρξεα] sc. τὰ
 γράμματα; ut haec verba si
 renunciata s. relata essent (Xer-
 xi) et in calumniam sive crimi-
 nis suspicionem adducta apud
 ipsum, Iones suspectos sive fide
 dubios redderent eosque a pugna
 navali amoverent. Haud aliter
 Herodotus in simili re IX, 98
 fin. Nostrum locum excita-
 vit G. Hermann. Opuscul. Acad.
 IV p. 103 de vocula ἐπεὶ ex-
 ponens, quae hic fortius ur-
 geat conditionem, cum si ἐπ-
 εἶαν dixisset Herodotus, nil nisi
 incertum esse indicasset, futu-
 rumne illud esset nec ne; in-
 deque reddit: si (quod tamen
 si fieri posset, evitare cupiebat)
 cognovisset Xerxes. De Con-
 iunctivo, qui hic particulam
 ἐπεὶ excipit, monuit quoque
 Hartung. Lehre v. d. Partik. d.
 Gr. Sprach. II p. 296. — De
 verbo διαβάλλειν conf. nott. ad
 V, 50. 97.

- 23 μαχιέων αὐτοὺς ἀπόσχη. Θεμιστοκλέης μὲν ταῦτα ἐνέγραψε. τοῖσι δὲ βαρβάροισι αὐτίκα μετὰ ταῦτα⁹⁵ πλοῖον ἦλθε ἀνὴρ Ἴστιαεὺς, ἀγγέλλων τὸν δροσημὸν 2 τὸν ἀπ' Ἀρτεμισίου τῶν Ἑλλήνων. οἱ δ' ὑπ' ἀπιστίας τὸν μὲν ἀγγέλλοντα εἶχον ἐν φυλακῇ, νῆας δὲ ταχείας ἀπέστειλαν προκατοψομένας. ἀπαγγειλάντων δὲ τούτων τὰ ἦν, οὕτω δὴ ἅμα ἠλίω σκιδναμένῳ πᾶσα ἡ στρατιὴ ἔπλωε ἀλῆς ἐπὶ τὸ Ἀρτε- 3 μίσιον. ἐπισχόντες δὲ ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ μέχρι μέ- 1 σου ἡμέρης, τὸ ἀπὸ τούτου ἔπλων ἐς Ἴστιαίην. 4 ἀπικόμενοι δὲ, τὴν πόλιν ἔσχον τῶν Ἴστιαίων· καὶ

Barbarorum
classis ad Arte
630
misiūm proecta
Histiacam alios-
que Euboeae lo-
cos maritimos
occupat.

Cap. XXIII.

[Ἴστιαεὺς] Ita plerique libri scripti cum Plutarch. II p. 867 E. In Florentino exstat Ἴστιεὺς, in aliis duobus codd. Ἴστιεὺς, utrumque mendose. Hinc infra quoque nunc rectius pro vulg. Ἴστιαίων, editur Ἴστιαίων, ut dudum in mentem venerat Valckenaerio, probatum nunc cod. Sanctrofti et Diodor. XI, 13 fin., ubi eadem narratur, coll. Schol. Aristid. pag. 185 Frommel. De ipsa regione vidimus ad VII, 175. — In seqq. pro ταχείας Wesselingio dialectus flagitare videbatur ταχέας. Codd. nil mutant.

[ἀπαγγειλάντων δὲ τούτων] Quamvis praecedat νῆας, subito delectit scriptor, viros intelligens, qui in illis navibus inerant. Conf. modo IV, 110, ne plura.

[ἅμα ἠλίω σκιδναμένῳ] i. e. simul una cum sole spargente (radios suos supra terram eamque illustrante) id est *prima fere luce*. Attigit Herodotea Eusta-

thius ad II. pag. 691, 3 s. 568 extr. Wesselingius attulit Homerica: ὅσον τ' ἐπικίδναιται ἡὼς II. VII, 451. 458 coll. XXIII, 227. Aeschyl. Pers. 502 (508 Blomf., quem vid. in Glossar.), itemque Philonis locum Vit. Contempl. p. 899 F., qui simili figurâ usus dixit σπείρειν ἀπῆνας. Latini, eodem observante Wesselingio, *spargere lumine terras*, v. c. Lucret. II, 143. Virgil. Aen. IV, 584 coll. IX, 459.

[μέχρι μέσου ἡμέρης] Excitat Matthiae Gr. Gr. §. 118 not. 1, ob formam μέσος, quae de masculino et feminino adhibeatur. Nisi potius h. l. neutrum est μέσον, unde pendeat genitivus ἡμέρης, ut supra VIII, 15 κατὰ μέσον ἡμέρης, et apud Plutarch. Marcell. 18 init. διὰ μέσον τῆς πολιορκίας. — *Ellopia* terra dicitur fuisse Histiaeotidis pars oceanus versus sita prope Cenaeum promontorium, bene distinguenda ab ea, quae in Epiro fuit *Ellopia* prope Dodonam; quamquam utriusque

τῆς Ἐλλοπίης μοίρης, γῆς δὲ τῆς Ἰστιαίητιδος, τὰς
 παραθαλασσίας κώμας πάσας ἐπέδραμον. 5

24

Ubi dum mora-
 tur, classarii a
 Xerxe invitati,
 Thermopylas ad
 caesorum spec-
 tacleum traici-
 unt. Vana fraus
 a rege excogi-
 tata, ut strages
 suorum minima,
 Graecorum ma-
 xima videretur.

Ἐνθαῦτα δὲ τούτων ἐόντων, Ξέρξης ἐτοιμασά-
 μενος τὰ περὶ τοὺς νεκροὺς, ἔπειπε ἐς τὸν ναυτι-
 2 κὸν στρατὸν κήρυκα. προετοιμάσατο δὲ τάδε. ὅσοι
 τοῦ στρατοῦ τοῦ ἑαυτοῦ ἦσαν νεκροὶ ἐν Θερμοπύ-
 λησι, ἦσαν δὲ καὶ δύο μυριάδες, ὑπολιπόμενος τού- 10
 των ὡς χιλίους, τοὺς λοιποὺς, τάφρους ὀρυζάμενος,
 ἔθαψε, φυλλάδα τε ἐπιβαλὼν, καὶ γῆν ἐπαμησάμε-
 3 νος, ἵνα μὴ ὀφθείησαν ὑπὸ τοῦ ναυτικοῦ στρατοῦ.
 ὡς δὲ διέβη ἐς τὴν Ἰστιαίην ὁ κήρυξ, σύλλογον
 ποιησάμενος παντὸς τοῦ στρατοπέδου, ἔλεγε τάδε· 15
 „Ἄνδρες σύμμαχοι, βασιλεὺς Ξέρξης τῷ βουλομένῳ

regionis incolae perhibentur Pe-
 lasgi. Vid. Strabo X p. 683 A.
 s. p. 445. Mannert. Geogr. d.
 Gr. u. R. VIII pag. 247 seq.
 249. 252.

πάσας ἐπέδραμον] Verbum
 ἐπίδραμεῖν de hostili incursio-
 ne, quam sequitur vastatio, VIII,
 32. Add. Lex. Polyb. p. 270.

Cap. XXIV.

ἔθαψε] Vid. nott. ad V, 8.
 Quae sequuntur: φυλλάδα τε
 ἐπιβαλὼν καὶ γῆν ἐπαμησάμε-
 νος, ita Valcken. accipi vult:
 et frondes iniecit arboreas terrae
 superingestae, bene admonens,
 super cadaver terram congerere
 Graecis dici ἐπαμήσασθαι γῆν,
 et comparans Homer. Od. V,
 482. Plutarch. II pag. 982 B.
 Iamblich. V. Pyth. p. 160 [cp.
 31 p. 396 Kiessl.] alia Agesi-
 laum Xerxis factum imitantem
 monstrat Polyaeen. II, 1, 23 qui
 idem VII, 15 §. 4 hoc ipsum
 Xerxis prodidit facinus. Ver-

bum ἐπαμησάμενος Glossa He-
 rodotea exponit ἀνακινήσας.
 Plura dabit Dorvill. ad Charit-
 ton. p. 423 seq. p. 366. φυλ-
 λάς congeriem indicat foliorum,
 ut in Aeschyl. Agamemn. 974,
 quemadmodum λιθάς est imber
 lapidum et νιφάς imber nivis, ob-
 servante Blomfield. in Gloss.
 ad Aeschyl. S. c. Th. 146. —
 In seqq. vocem στρατοπέδου,
 ut supra vocem στρατοῦ, de
 classe accipio. Conf. nott. ad
 Plutarch. Philopoem. pag. 58
 et add. Plutarch. Pericl. 27 init.
 Nic. 16. De ipso exercitu vi-
 dimus supra V, 75, ubi conf.
 nott.

τῷ βουλομένῳ — παραδί-
 δωσι ἐκλιπόντα — καὶ ἐλθόν-
 τα θεήσασθαι] Simili modo a
 dativo ad accusativum transit
 oratio VI, 86 §. 1, ubi conf.
 nott. Pro θεήσασθαι unus co-
 dex θεήσεσθαι, quod cap. seq.
 invenitur. Tu conf. I, 8. —
 μάχεσθαι πρὸς τινά Noster

25 „ὕμῶν παραδίδωσι, ἐκλιπόντα τὴν τάξιν καὶ ἐλ-
 „θόντα θεήσεσθαι ὅπως μάχεται πρὸς τοὺς ἀνοή-
 „τους τῶν ἀνθρώπων, οἳ ἤλπισαν τὴν βασιλέως δύ-
 „ναμιν ὑπερβαλέεσθαι.“ Ταῦτα ἐπαγγελιαμένου, 20
 μετὰ ταῦτα οὐδὲν ἐγίνετο πλοίων σπανιώτερον· οὐ-
 2 τω πολλοὶ ἤθελον θεήσεσθαι, διαπεραιωθέντες δὲ,
 ἐθνεῦντο διεξιόντες τοὺς νεκρούς· πάντες δὲ ἠπι-
 στέατο τοὺς κειμένους εἶναι πάντας Λακεδαιμονίους
 3 καὶ Θεσπιέας, εὐθέοντες καὶ τοὺς εἴλωτας. οὐ μὲν
 οὐδ' ἐλάνθανε τοὺς διαβεβηκότας Ξέρξης ταῦτα 631
 προήξας περὶ τοὺς νεκρούς τοὺς ἑαυτοῦ· καὶ γὰρ δὴ 26
 καὶ γελοῖον ἦν. τῶν μὲν, χίλιοι ἐφαίνοντο νεκροὶ
 κείμενοι· οἱ δὲ, πάντες ἐκέατο ἀλλέες συγκεκομισμέ-
 4 μὲν τὴν ἡμέρην πρὸς θῆν ἐτράποντο· τῇ δ' ὕστε- 30
 26 ραίῃ οἱ μὲν ἀπέπλωον ἐς Ἴσθμιαίν ἐπὶ τὰς νῆας, οἱ
 δὲ ἀμφὶ Ξέρξεα ἐς ὁδὸν ὀρμέατο. Ἴκον δὲ σφι αὐ-
 τόμολοι ἄνδρες ἀπ' Ἀρκαδίας ὀλίγοι τινές, βίου τε

Arcades trans-
 fugae quae Xer-
 xi de ludis
 Olympicis [7

quoque dixit II, 76. IV, 11.
 180.

ὑπερβαλέεσθαι] Hoc verbum
 eodem *superandi* significatu VI,
 9. 13. V, 124. VII, 163. 168.
 VIII, 140 §. 1. Pro βασιλῆος
 dedi βασιλέως, ut VIII, 26. 27.

Cap. XXV.

Ταῦτα ἐπαγγελιαμένου] scil.
 τοῦ κήρυκος, quod simili modo
 abesse vidimus VIII, 11. Quae
 sequuntur verba: μετὰ ταῦτα
 οὐδὲν ἐγίνετο πλοίων σπανιώ-
 τερον *nil posthac navibus fuit*
rarius, vivide omnium festina-
 tionem, quā ad terram escen-
 dere gestiebant, declarant. Mox
 pro θεήσεσθαι aliquot codd.
 θεήσασθαι; *haud male, ni fal-*
 HERODOT. IV.

Ior. Ad verbum διεξιόντες cf.
 nott. ad VII, 100.

ἠπιστέατο] i. e. *putabant,*
existimabant. Conf. allata ad
 VIII, 6. τοὺς κειμένους vocat
 mortuorum humi prostratorum
 cadavera. Haud enim infre-
 quens verbum *κεῖσθαι* de in-
 terfectis, notante Sintenis ad
 Plut. Themistocl. p. 57.

καὶ τοὺς εἴλωτας] Cf. VII,
 202 ibique nott. et ad seqq. οὐ
 μὲν οὐδὲ Herod. IV, 205
 ibique nott. Add. VI, 72. IX,
 7 §. 1. VIII, 130. Hartung.
 Lehre v. d. Partik. d. Griech.
 Sprach. II p. 167.

Cap. XXVI.

αὐτόμολοι ἄνδρες ἀπ' Ἀρ-
 καδίας] „Arcades illos, qui hic

206.] narraverint. Graecorum magnitudo animi a Tritanta rehma coram rege laudata.

2 δεόμενοι, καὶ ἐνεργοὶ βουλόμενοι εἶναι. ἄγοντες 35
 δὲ τούτους ἔς ὄψιν τὴν βασιλέως, ἐπυρθάνοντο οἱ
 Πέρσαι περὶ τῶν Ἑλλήνων τὰ ποιεῖεν· εἰς δὲ τις
 3 πρὸ πάντων ἦν ὁ εἰρωτέων αὐτοὺς ταῦτα. Οἱ δὲ
 σφι ἔλεγον, ὡς Ὀλύμπια ἄγοιεν, καὶ θεωροῖεν ἀ-
 γῶνα γυμνικὸν καὶ ἵππικόν. ὁ δὲ ἐπέειρετο ὅ τι τὸ 40
 ἄεθλον εἶη σφι κείμενον, περὶ ὅτεν ἀγωνίζονται· οἱ

memorantur, transfugas ex Carya Arcadiae oppido advenisse statuens Heringa Obs. Critt. p. 156 testimonio maxime Vitruvii usus erat, qui lib. I cap. 1 originem *Caryatidum*, quae in architectura vocantur, expositurus, *Carya*, ait, *civitas Peloponnesi, cum Persis hostibus contra Graeciam consensit.* Schw. gh. Atque Heringae sententia placuit quoque Larchero. Herodoto hi *Arcades Caryatae* dicuntur βίον τε δεόμενοι καὶ ἐνεργοὶ βουλόμενοι εἶναι: *victus egentis et in agendo desiderantes occupari*, prouti accipit vult Valckenaer. de voce ἐνεργὸς plura adiciens, quae minus huc pertinent. Tu conf. de ipsa re quae attulimus ad VII, 206, et vid. Meineke ad Euphorion, p. 190.— Locutionem βίον δεόμενοι Negrus bene interpretatur *χρηίζοντες τῶν πρὸς ζωὴν ἀναγκαίων*, ut I, 30. In proxime seqq. revocavi ἄγοντες; una Aldina, cui adstipulatur Florentinus, ἀγαγόντες, quod Schaeff. et Matth. retinuerunt.

τὰ ποιεῖεν] Pro τὰ Florentinus liber assertit τὴ et pro ποιεῖεν prave dat ποιεῖεν; tres

alii codd. dant *τι ποιεῖεν* unus liber cum Choricio Or. in summ. Duc. c. 22 ὅ, *τι ποιεῖεν.*

εἰς δὲ τις] *Tritantaechmem* fuisse sequentia declarare videntur. In seqq. pro ἄγοιεν, quod tuentur Mediceus liber, Florentinus, alii, ἄγουσι dant quidam libri, non improbante Schweighausero. Mibi displicet. Pro κείμενον olim legebatur *προκειμενον*, scriptis quoque libris invitis, si quidem simplex *κεῖσθαι* etiam dicitur de praemiis in certamine propositis. Conf. VIII, 93 et adhibe Creuzeri annot. ad Plotin. de pulcrit. p. 324, ubi nostrum locum attigit.

περὶ ὅτεν ἀγωνίζονται] Duo codd. *περὶ ὅτεω*, quos debuisset scribere *περὶ ὅτεω* (quod Homeri ex usu idem fere atque ὑπὲρ ὅτου, Odyss. II, 245. XVII, 471. XVIII, 402), annotat Schweighauser. Tu conf. de forma ὅτεω nott. ad I, 7. Ad indicativum ἀγωνίζονται in tali interrogatione conf. V, 6. VIII, 134, ne plura. Quod vero in proxime seqq. pro τὸν διδόμενον στέφανον Valcken. coniecit τὸν ἀδόμενον στέφανον, coronam illam poetarum, Pina-

4δ' εἶπον τῆς ἐλαίης τὸν διδόμενον στέφανον. Ἐν-
 θαῦτα εἶπας γνώμην γενναιοτάτην Τριτανταίχμης ὁ
 Ἀρταβάνου, δειλίην ὄφλεε πρὸς βασιλέος. πυνθα-
 νόμενος γὰρ τὸ ἄεθλον ἔον στέφανον, ἀλλ' οὐ⁴⁵
 χροήματα, οὔτε ἠνέσχετο σιγῶν, εἶπέ τε ἔς πάντας
 5 τὰδε· „Παπαί, Μαρδόνιε, κοίους ἐπ' ἄνδρας ἤγα-
 γες μαχησομένους ἡμέας, οὐδ' οὐ περὶ χρομάτων τὸν
 „ἀγῶνα ποιεῦνται, ἀλλὰ περὶ ἀρετῆς.“ Τούτῳ μὲν⁵⁰
 δὴ ταῦτα εἶρητο.

27 Ἐν δὲ τῷ διὰ μέσου χρόνῳ ἐπεὶ τε τὸ ἐν Θεσ-

Thessali Pho-
 censisu pridem,
 magis etiam ob
 cladem nuper
 acceptam iufesti,

dari praesertim, *carmīnibus de-
 cantatam*, id merito displicuit
 Schweighaeus. Indicatur au-
 tem h. l. corona oleagina victo-
 ribus in ludis Olympicis dari
 solita, quam ἐλαίης γλανκόχροα
 κόσμον appellat Pindarus Ol.
 III, 23 coll. IV, 19. Nem. I,
 26. Apud Pausaniam V, 19
 §. 3 est κότινος s. *oleaster*; κα-
 λεῖται δὲ ἐλαία καλλιστέφανος
 καὶ τοῖς νικῶσι τὰ Ὀλύμπια
 καθέστηκεν ἀπ' αὐτῆς δίδοσθαι
 τοὺς στεφάνους.

Τριτανταίχμης ὁ Ἀρταβά-
 νου] Idem esse videtur, qui
 VII, 82 memoratur. Alii pro
 Tritantaechma male substi-
 tuunt *Tigranem*, qui quam-
 quam et ipse Persa (cf. VII,
 62. IX, 95), nunquam tamen,
 ut bene notat Wesseling., Ar-
 tabani dicitur filius.

δειλίαν ὄφλεε πρὸς βασι-
 λέος] ὄφλεε dedit Schaeferus,
 quem sequuntur Matthiae (quem
 conf. in Gramm. Gr. p. 423)
 et Bekkerus, ob Florentini alio-
 rumque codd. auctoritatem.
 Conf. nott. ad I, 118. Locu-
 tionem δειλίαν ὄφλεειν *culpram*

timiditatis sustinere, illustrant si-
 milia: αἰσχύνην ὄφλεειν apud
 Thucyd. V, 101, γέλωτα ὄφλεειν
 apud Plat. Alcib. I p. 121 B.
 Phaed. p. 117 A. Plura da-
 bit Koerner. ad Euripid. An-
 dromed. 188 coll. Reuter. ad
 Demosthen. Philipp. I §. 42
 p. 78 seq. Wyttenbach. Ind.
 Graec. Plutarch. Opp. VIII, 2
 p. 1152. Praepositio πρὸς hic
 eodem modo adhibita, quo VII,
 139. IV, 144, ubi vid.

οὔτε ἠνέσχετο σιγῶν] Parti-
 cipii usum attingi ad I, 206. Add.
 Blomfield. Glossar. ad Aeschyl.
 Pers. 843. De particulis οὔτε
 — τε diximus ad VI, 1. Voces
 ἔς πάντας Fischer. ad Weller.
 III pag. 154 recte interpret-
 atur *coram omnibus*. Tu conf.
 allata ad IV, 97. Mox cum
 recentt. edd. reposui *μαχησομέ-
 νους*, ubi unus modo codex,
 quem sequuntur Schaefer. et
 Bekker., *μαχεσομένους*. Tu
 vid. nott. ad VII, 102.

Cap. XXVII.

Ἐν δὲ τῷ διὰ μέσου χρόνῳ]
 Redit locutio IX, 112, quam

μοπούλησι τρωμα ἐγγόνεε, αὐτίκα Θεσσαλοὶ πέμ-
 πουσι κήρυκα ἐς Φωκέας, ἅτε σφι ἐνέχοντες αἰεὶ
 2 χόλον, ἀπὸ δὲ τοῦ ὑστάτου τρώματος καὶ τὸ κάρ-
 τα. Ἐσβαλόντες γὰρ πανστρατιῇ αὐτοὶ τε οἱ Θεσ-55
 σαλοὶ καὶ οἱ σύμμαχοι αὐτῶν ἐς τοὺς Φωκέας οὐ
 πολλοῖσι ἔτεσι πρότερον ταύτης τῆς βασιλέος στρα-
 τηλασίης, ἐσσώθησαν ὑπὸ τῶν Φωκέων, καὶ περι-
 3 ἐφθησαν τρηχέως. ἐπεὶ τε γὰρ κατειλῆθησαν ἐς τὸν 6.32
 Παρνησδὸν οἱ Φωκέες, ἔχοντες μάντιν Τελλίην τὸν 60
 Ἡλεῖον, ἐνθαῦτα ὁ Τελλίης οὗτος σοφίζεται αὐτοῖσι

Hoogeveen. ad Viger. p. 111
 interpretatur *interea temporis*.
 Add. Plut. Camill. 1. Pericl. 10.
 De voce τρωμα conf. citt. ad
 VI, 132.

ἅτε σφι ἐνέχοντες αἰεὶ χόλον]
 i. e. quippe his semper *infensiat-*
que inimici, proprie *inlus ha-*
bentes odium, iram. Eadem lo-
 cutio I, 118. VI, 119. Quare
 retinui ἐνέχοντες duobus firma-
 tum codicibus. Florentinus li-
 ber cum reliquis ἔχοντες. Cf.
 nott. ad III, 59. Vetus autem
 Thessalorum in Phocenses odi-
 um iam indicat murus in Ther-
 mopylis exstructus, teste Hero-
 doto VII, 176, disertisque ver-
 bis commemorat Aeschines De
 fals. legat. §. 39 pag. 46 coll.
 Plutarch. II p. 244 B. Pausan.
 X, 1 §. 2. Polyæn. VI, 18.
 Ac tangunt Herodotea, monen-
 te Cr., Wyttenbach. ad Plut.
 l. l. Animadvvers. II, 1 p. 4. 5.
 C. O. Müller. Orchomen. pag.
 414 seq. Thiersch. Epoch. d.
 bild. Kunst. pag. 161 ed. alter.

περιέφθησαν τρηχέως] Cf.
 citt. ad VIII, 18 et ad verbum
 κατειλῆθησαν nott. ad I, 80.

III, 12. IX, 31. Tu mente ad-
 das ὑπὸ τῶν Θεσσαλῶν, qui
 nimirum subita incursione Pho-
 censes in Parnassum concluse-
 rant. — Pro Παρνησδὸν Flo-
 rentinus liber cum alio cod. ha-
 bet Παρνησόν. Sed antiquio-
 rem scripturam eam esse, quae
 duplicatam habet literulam, nu-
 per contendit G. Pinzger. in
 Iahn. et Seebod. Annal. phil.
 1833. VIII, 3 pag. 290. Ci-
 tat Herodotea Eustath. ad II.
 XIII p. 945, 50 s. 921, 25.

ἔχοντες μάντιν Τελλίην τὸν
 Ἡλεῖον] Elis vatibus excelluisse
 videtur, si quidem vates Eleus
 memoratur III, 132 itemque
 Tisamenus IX, 33, ubi vid.
 nott. et Hegesistratus IX, 37.

σοφίζεται] i. e. *callide com-*
miniscitur, excogitat. Cf. I, 80.
 II, 66. Alia quaeras in Wyt-
 tenbach. Indic. Graecit. Plut.
 Opp. VIII, 2 p. 1423. Quod
 sequitur γυψοῦν, intelligo *cretâ*
obducere s. illinere, weiss an-
streichen, ut *λευκανθίζειν al-*
bo colore inductum, dealbatum
esse. αὐτοῖσι ad Phocensesspe-
 ctat. De *Abis* dixi ad I, 46.

4 τοιόνδε. γυνῶσας ἄνδρας ἑξακοσίους τῶν Φωκίαν
 τοὺς ἀρίστους, αὐτοὺς τε τούτους καὶ τὰ ὄπλα αὐ-
 τῶν, νυκτὸς ἐπεθήκατο τοῖσι Θεσσαλοῖσι· προείπας
 5 αὐτοῖσι, τὸν ἂν μὴ λευκανθίζοντα ἴδωνται, τοῦτον
 κτείνειν. τούτους ὦν αἶ τε φυλακαὶ τῶν Θεσσαλῶν 65
 πρῶται ἰδοῦσαι ἐφοβήθησαν, δόξασαι ἄλλο τι εἶναι
 τέρας, καὶ μετὰ τὰς φυλακὰς αὐτῇ ἢ στρατιῇ, οὕτω
 ὥστε τετρακισχίλιον κρατῆσαι νεκρῶν καὶ ἀσπίδων
 Φωκίας· τῶν τὰς μὲν ἡμισείας ἐς Ἄβας ἀνέθεσαν,
 τὰς δὲ ἐς Δελφούς· ἡ δὲ δεκάτῃ ἐγένετο τῶν χρη- 70
 μάτων ἐκ ταύτης τῆς μάχης, οἱ μεγάλοι ἀνδριάντες
 οἱ περὶ τὸν τρίποδα συνεστεῶτες, ἔμπροσθε τοῦ
 28 νηοῦ τοῦ ἐν Δελφοῖσι, καὶ ἕτεροι τοιοῦτοι ἐν Ἄβη-
 σι ἀνακέαται. Ταῦτα μὲν νυν τὸν πεζὸν ἐργά- 75
 σαντο τῶν Θεσσαλῶν οἱ Φωκέες, πολιορκέοντας
 ἑωυτούς· ἐσβαλοῦσαν δὲ ἐς τὴν χώραν ἵππου αὐτῶν
 2 ἔλυμῆναντο ἀνηκέστως. ἐν γὰρ τῇ ἐσβολῇ ἣ ἔστι
 κατὰ Τάμπολιν, ἐν ταύτῃ τάφρον μεγάλην ὀρύξαντες
 ἀμφορέας κεινοὺς ἐς αὐτὴν κατέθηκαν· χοῦν δὲ 80

Cap. XXVIII.

πολιορκέοντας ἑωυτούς] Ac-
 cusativus πολιορκέοντας, a quo
 ipso pendet ἑωυτούς, obiecti
 scil. accusativus, refertur ad
 τὸν πεζὸν, structura ad sen-
 sum magis conformata, quae
 neminem offendere debet. *Pho-*
censes tam male tractaverant
Thessalorum peditatum, qui ip-
 sos in Parnassum inclusos ob-
 sidione premebant. Redit ver-
 bum πολιορκεῖν hoc significatu
 VIII, 49.

ἔλυμῆναντο ἀνηκέστως] Ad
 structuram verbi λυμαίνεσθαι
 conf. nott. ad VIII, 15 et de
 adverbio ἀνηκέστως vid. Hero-
 dot. I, 137. VI, 12. III, 153.

Equitatum Thessalorum insa-
 nabili clade affecerunt Phocen-
 ses, unde nunquam vires recu-
 perare possent. De Thessalo-
 rum equitatu conf. nott. ad V,
 63.

κατὰ Τάμπολιν] *Hyampolis*
 in Phocensium ditone sita
 iam Homero fuit cognita, sed
 bello Persico et postea bello
 sacro eversa est. De ipso loco,
 quo fuit extracta, haud liquet.
 Conf. Mannert. VIII pag. 176
 seq. C. O. Müller. Orchomen.
 pag. 496 sq. 499 coll. p. 39.
 40. Kruse Hell. II, 2 p. 75. —
 Cum hac autem Herodoti nar-
 ratione de Phocensium fraude
 conferantur Pausaniae et Po-
 lyaei loci supra laudati.

ἐπιφορήσαντες, καὶ ὁμοιώσαντες τῷ ἄλλῳ χώρῳ, ἐ-
 3 δέκοντο τοὺς Θεσσαλοὺς ἐσβάλλοντας. οἱ δὲ, ὡς
 ἀναρπασόμενοι τοὺς Φωκέας, φερόμενοι ἐσέπεσον ἐς
 τοὺς ἀμφορέας. ἐνθαῦτα οἱ ἵπποι τὰ σκέλεα διε-
 φθάρησαν. Τούτων δὴ σφι ἀμφοτέρων ἔχοντες ἐγ-85
 2 „κοτον οἱ Θεσσαλοὶ, πέμψαντες κήρυκα, ἠγόρευον
 τάδε: „ὦ Φωκέες, ἤδη τι μᾶλλον γνωσιμαχέετε μὴ 633
 „εἶναι ὁμοῖοι ἡμῖν. πρόσθεν τε γὰρ ἐν τοῖσι Ἑλ-
 „λησι, ὅσον χρόνον ἐκεῖνα ἡμῖν ἦνδανε, πλέον αἰεὶ
 „κοτε ὑμέων ἐφερόμεθα· νῦν τε παρὰ τῷ βαρβάρῳ 90
 „ποσοῦτον δυνάμεθα, ὥστε ἐπ' ἡμῖν ἔστι τῆς γῆς τε
 3 „ἔστρεψῆσθαι καὶ πρὸς ἠνδραποδίσθαι ὑμέας. ἡμεῖς
 „μέντοι, τὸ πᾶν ἔχοντες, οὐ μνησικακέομεν· ἀλλ' ἡμῖν

29
 statim post pu-
 gnam Pylaicam
 [c. 27.] misso
 nuntio multorum
 mercede talento-
 rum incolumita-
 tem illis polli-
 centur.

ὡς ἀναρπασόμενοι τοὺς Φω-
 κέας] i. e. sperantes se facile
 abrepturos ac primo quoque im-
 petu oppressuros esse Phocenses.
 Cf. IX, 59 fin. Metaphoram ab
 aquila ductam vult Schwgh. in
 Lex. Herod., praedam e terris sub-
 limem rapiente. Tu vid. Plut.
 Mar. 11 p. 412 A. et Pompei. 7
 p. 622 A. Caes. 24 p 719 F. Oth.
 9 pag. 1070 E. Eoque etiam
 pertinet, quod proxime legitur
 φερόμενοι i. e. cum impetu de-
 lati, ut reddit G. Hermann. ad
 Viger. p. 778 de usu huius par-
 ticipii et significatione plura
 disputans et Herodotea citans
 VIII, 91. IX, 102 coll. II, 29.
 Add. VIII, 39.

τὰ σκέλεα διεφθάρησαν] Pau-
 saniâ, qui Thucydidem VII, 27
 imitatur, auctore I. I. equi, equi-
 tibus in foveas praecipitatis,
 ἀπεχλωῦντο i. e. cruribus fra-
 ctis claudī sunt, ita ut discedere
 non possent. De voce σκέλεα
 conf. nott. ad VII, 67.

Cap. XXIX.

ἔχοντες ἔγκοτον] Cf. nott. ad
 III, 59.

ἤδη τι μᾶλλον γνωσιμαχέετε
 μὴ εἶναι ὁμοῖοι ἡμῖν] i. e.
 nunc saltem meliora edocti intel-
 ligite pares vos nobis non esse.
 Ita Schweigh. in Lex. Herod. s.
 v. Tu vid. nott. ad III, 25.
 VII, 130.

ὅσον χρόνον ἐκεῖνα ἡμῖν ἦν-
 δανε] i. e. quamdiu illa (Graeco-
 rum scil. res, τὰ τῶν Ἑλλη-
 νων) nobis placuerunt, quam-
 diu illorum partes secuti sumus.
 In seqq. πλέον φέρεσθαι indi-
 cat: superiorem esse aliquo, quo
 eodem fere sensu πλέον ἔχειν
 τινός IX, 70. Et conf. simi-
 lia quaedam ad VII, 211 al-
 lata.

ἐπ' ἡμῖν ἔστι] i. e. in nostra
 est potestate, penes nos est. Vid.
 Fischer. ad Weller. III pag.
 235. In seqq. τὸ πᾶν ἔχειν va-
 let: omnem potestatem, omnie

„γενέσθω ἀντ' αὐτῶν πενήκοντα τάλαντα ἀργυρίου,⁹⁵
 „καὶ ὑμῖν ὑποδεκόμεθα τὰ ἐπιόντα ἐπὶ τὴν χώραν
 „ἀποτρέψειν.“

30

Ταῦτά σφι ἐπαγγέλλοντο οἱ Θεσσαλοί. οἱ γὰρ
 Φωκῆες μούνοι τῶν ταύτῃ ἀνθρώπων οὐκ ἐμῆδι-
 ζον, κατ' ἄλλο μὲν οὐδὲν, ὡς ἐγὼ συμβαλλόμενος
 εὐρίσκω, κατὰ δὲ τὸ ἔχθος τὸ Θεσσαλῶν· εἰ δὲ
 2 Θεσσαλοὶ τὰ Ἑλλήνων ἠῦξον, ὡς ἐμοὶ δοκέειν, ἐμῆ-1
 διζον ἂν οἱ Φωκῆες. ταῦτα ἐπαγγελλομένων Θεσσα-
 λῶν, οὔτε δάσειν ἔφασαν χορήματι, παρέχειν τέ σφι
 Θεσσαλοῖσι ὁμοίως μηδίσειν, εἰ ἄλλως βουλοίτο·
 ἀλλ' οὐκ ἔσεσθαι ἐκόντες εἶναι προδόται τῆς Ἑλλά-5

A quibus con-
tempti,

imperium tenere. Ad τὰ ἐπιόντα
 conf. nott. ad VII, 157.

Cap. XXX.

οἱ γὰρ Φωκῆες μούνοι κ. τ.
 λ.] „Si vero nititur Pausaniae
 X, 1 fin. narratio, Phocenses
 cum Persa, necessitate compul-
 si, ὑπ' ἀνάγκης, primum fece-
 runt, postea ad Graecorum so-
 cietatem reversi. Non ita No-
 ster hic et superiore libro c.
 203 et 218.“ Wesseling.
 Ad formulam ὡς ἐγὼ συμβαλ-
 λόμενος εὐρίσκω conf. VII,
 24.

κατὰ δὲ τὸ ἔχθος τὸ Θεσσα-
 λῶν] i.e. nulla alia de causa, quam
 quia oderant Thessalos, ut bene
 reddit Valckenaer. Nam τὸ
 ἔχθος τὸ Θεσσαλῶν odium di-
 cit, quo Thessalos prosequaban-
 tur Phocenses, ut IX, 38 τὸ
 ἔχθος τὸ Λακεδαιμονίων et τὸ
 ἐς Λακεδαιμονίους IX, 37, ubi
 citant Diod. Sicul. XVII, 24
 τὴν εὐεργεσίαν τῆς γυναικὸς
 benevolentiam ergu mulierem.
 Add. Herod. III, 136. Supra

VIII, 22 Noster ἢ ἔχθηρος πρὸς
 τὸν βάρβαρον. Simillima e
 Thucydid. I, 103. IV, 1. VII,
 57 coll. Perizon. ad Aelian. V.
 H. II, 25 et XII, 53 protulit
 Valcken. de Latinis citans I.
 Fr. Gronov. ad Liv. XXXIV,
 26, de quibus Wesseling. lau-
 daverat Cort. ad Sallust. frag-
 mentt. pag. 936. Ut ad He-
 rodoti locum revertar, κατὰ
 hic valet ob, propter, ut VI, 51.
 VII, 136. IX, 15. 109. In
 clausula addam Pseudo-Plutar-
 chi locum (II p. 868 C.), qui
 probabilem Herodoti coniectu-
 ram, quae simul virum prodit
 a partium studio alienum ve-
 roque indagando unice inten-
 tum, malevolentiam evertere fru-
 stra nititur. Conf. Dahlmann.
 Herodot. p. 183.

οὔτε δάσειν — παρέχειν
 τε ε] De οὔτε — τε vid. allata
 ad VI, 1. — Verbum παρέχειν
 attigi ad VIII, 8. De locutione
 ἐκόντες εἶναι vid. Matth. Gr.
 Gr. §. 545 pag. 1070.

31 barbaros in Phocidem deducunt. Inter Persarum, postquam e Trachinia movissent. Doris: eius incolis, quod barbarorum partibus faverent, parcutur:

31 δος. Ἐπειδὴ δὲ ἀνηνείχθησαν οὗτοι οἱ λόγοι, οὐτω δὴ οἱ Θεσσαλοὶ, κεχολωμένοι τοῖσι Φωκεῦσι, ἐγείροντο ἡγεμόνες τῷ βαρβάρῳ τῆς ὁδοῦ. ἐκ μὲν δὴ τῆς Τρηχινίης ἐς τὴν Δωρίδα ἐσέβαλον. τῆς γὰρ Δωρίδος χώρης ποδεῶν στενὸς ταύτη κατατείνει, 10 ὡς τριήκοντα σταδίων μάλιστα κη εὖρος, κείμενος μεταξὺ τῆς τε Μηλίδος καὶ τῆς Φωκίδος χώρης, ἥπερ ἦν τὸ παλαιὸν Ἀρουπίς· ἡ δὲ χώρα αὕτη ἐστὶ μητρόπολις Δωριέων τῶν ἐν Πελοποννήσῳ. ταύτην 3 ὦν τὴν Δωρίδα γῆν οὐκ ἐσίναντο ἐσβαλόντες οἱ βάρβαροι· ἐμῆδιζόν τε γὰρ, καὶ οὐκ ἐδόκεε Θεσσα- 15

Cap. XXXI.

ἡγεμόνες τῷ βαρβάρῳ τῆς ὁδοῦ] Conf. nott. ad V, 13. De Trachinia terrâ conf. VII, 199. In seqq. ποδεῶν est extrema pars regionis in angustam veluti laciniam excurrens, docente Schweigh. in Lex. Herodot. Lange vernacule expressit: ein schmaler Strich. Conf. etiam Herod. II, 121 §. 4. Ad hunc vero ποδεῶνα, intra Phocidem et Maliensium terram protensum C. O. Müller. Orchomen, pag. 498 refert urbes Lilaeam, Carphaeam ac Dryopem, quae Persico bello Doricae, postmodo Phocensium et ex parte, Locrorum ditioni fuerint accensae. Veram enim ac propriam Doridem tetrapoli contineri addit, ad quam Pindum, Boium, Cytinium et Erinium ille refert.

τῆς τε Μηλίδος] Μηλίδα γῆν supra dixerat VII, 198. Callimach. in Del. 287. Itaque recte Wesseling. respuit Μηλιάδα, quod Florentinus

cum tribus aliis affert. De ipsa regione vidimus ad VII, 132.

ἥπερ — Ἀρουπίς] ἥπερ non ad proxime antecedens τῆς Φωκίδος χώρης pertinere, sed ad superius: τῆς Δωρίδος ποδεῶν, recte monet Larcherus. Duo codd. cum Valla h. l. afferunt Ἀρουπίης, quae forma etiam invenitur apud Schol. Apollon. Rhod. I, 1212. De ipsa terra conf. I, 56 ibiq. nott. VIII, 43. Ad seqq. ἡ δὲ χώρα αὕτη ἐστὶ μητρόπολις κ. τ. λ. conf. Scymn. Ch. 595 ibique Gail. p. 379 coll. Thucyd. III, 92. Scylac. §. 63 p. 274.

ἐσβαλόντες] Ita e Florentino, aliis dedi cum recentioribus. Vulgatam ἐσβάλλοντες retinuit Matthiae. Ad sequens ἐμῆδιζον suppl. οἱ Δωριεῖς e praegressis ταύτην τὴν Δωρίδα γῆν.

καὶ οὐκ ἐδόκεε Θεσσαλοῖσι] „neque Thessalis videbatur“, nempe vastanda Doris; horum enim ductu Persae utebantur, et ex horum libidine plus minusve mali regionibus inferebant.“ Valcken.

32 λοῖσι. Ὡς δὲ ἐκ τῆς Λαορίδος ἐς τὴν Φωκίδα ἐσέ-
 2 βαλον, αὐτοὺς μὲν τοὺς Φωκίας οὐκ αἰρέουσι. οἱ
 μὲν γὰρ τῶν Φωκέων ἐς τὰ ἄκρα τοῦ Παρνησοῦ
 ἀνέβησαν· ἔστι δὲ καὶ ἐπιτηδέη δέξασθαι ὄμιλον τοῦ
 Παρνησοῦ ἢ κορυφῇ κατὰ Νέωνα πόλιν κειμένην 20

Phocenses ipsi
 plerique omnes
 diligunt: ur-
 bes eorum et
 634
 agri ferro atque
 igni vastantur.
 Parnassus.

Cap. XXXII.

κατὰ Νέωνα — ἐπ' ἑωυτῆς] Male olim ὑπ' ἑωυτῆς. Nam indicatur locus *seorsim situs*. Conf. I, 202 ibique nott). Itaque minus recte Larcherus ἐπ' αὐτῆς: et *sur la quelle est bâtie*. Probat tamen Clarke (Travels II, 3 chap. VII p. 217 not. 5, ubi etiam probatur emendatio κειμένην pro κειμένη. Nobis nulla mutandi causa apparuit. Urbem Νέωνα, quam hinc citat Stephanus Byzantinus p. 588, Νεῶνα scribit Harpocrat. s. v. Νεῶσι. Apud Pausan. X, 32 §. 6 nunc editum video a Siebelis (p. 160. 287) Νέωνα, ut X, 2 §. 2. 3 §. 2 coll. Strab. IX p. 439 s. 641. Valet autem κατὰ Νέωνα ad Neonem oppidum s. e regione oppidi Neonis, siquidem, hoc oppido, ut e cap. 33 patet, incenso, Phocenses hoc in vertice Parnassi separato tuti erant a Persarum ac Thessalorum impetu. Itaque probabile est, ad verticis radicem Neonem fuisse sitam, ubi postea fuit Tithorea urbs. Qui igitur apud Herodotum pro Neone Cleonus (Κλεωνάς) refingi voluit Larcherus, egregie ille lapsus est, bene monente Kruse Hellas II, 2 p. 81. Quod vero illum verticem

Tithoream appellari Noster scribit, quam Plut. Syll. 15 pag. 461 vocat τὴν Τιθόραν; Pausanias I. I., ubi Tithoream urbem commemorat octoginta stadiis remotam Delphis, Herodoteo hoc loco allato subiicit, videri utique totam aliquando regionem Tithoream fuisse nuncupatam, postea vero factum esse, ut, quum e diversis pagis in unam se urbem denuo contulissent, urbs haecce nomen Tithoreae obtineret, neque amplius Neonis nomine vocaretur. Nunc Tithoreae locum scribunt occupare pagum Beluzza, quem alii Belitza s. Velitza, Velytza efferunt. Vid. Siebelis ad Pausan. I. I. p. 286 Kruse Hellas II, 2 p. 81. 82. coll. p. 6, ubi plura de Parnasso. Exstant enim ibi adhuc reliquiae turris ac vallorum, quibus imminet vertex praeceps, in quem probabiliter Phocenses se receperint. Repraesentantur in opere splendido E. Dodwelli: Views and Descriptions of Cyclopiam or Pelagic Remains in Greece and Italy (London 1834), Tab. XLII et XLIII p. 22. Attigit quoque Clarke I. supra l. p. 216. Si Plut. fides, Syllae tempore Tithora arx tantum fuisse videtur in colle Parnassi undique decli-

ἐπ' ἑαυτῆς· Τιθορέα οὔνομα αὐτῆ· ἐς τὴν δὴ ἀνη-
 ζυεῖσαντο, καὶ αὐτοὶ ἀνέβησαν. οἱ δὲ πλεῦνες αὐ-
 τῶν ἐς τοὺς Ὀξόλας Λοκροὺς ἐξεκομίσαντο, ἐς Ἀμ-
 φισσαν πόλιν, τὴν ὑπὲρ τοῦ Κρισαίου πεδίου οἰκειομέ-
 4νην. Οἱ δὲ βάρβαροι τὴν χώραν πᾶσαν ἐπέδραμον 25
 τὴν Φωκίδα· Θεσσαλοὶ γὰρ οὕτω ἤγον τὸν στρατόν·
 ὀκόσα δὲ ἐπέσχον, πάντα ἐπέφλεγον καὶ ἔκειρον, καὶ
 33 ἐς τὰς πόλεις ἐνιέντες πῦρ καὶ ἐς τὰ ἱερά. Πορευό-

Abac, templo
 oraculoque Apol-
 lincis celebres.

vi ac praecipiti exstructa (φορού-
 ριον ἀπορφῶγι κρημνῶ περι-
 κοπτόμενον), quo Phocenses
 fugientes se servarint.

ἀνηεῖσαντο] i. e. res suas
 eo (in superiorem locum) secum
 comportarunt, ne scil. hostium
 in manus incidere. Accusa-
 tivum obiecti (τὰ κτήματα s.
 χρήματα), quem posuit III, 148
 coll. IV, 36, neque hic addidit,
 neque ad ἐξεκομίσαντο, (res
 suas exportarunt securitatis cau-
 sa), quod supra VIII, 20 coll.
 36 invenitur.

ἐς Ἀμφισσαν πόλιν τὴν
 ὑπὲρ τοῦ Κρισαίου πεδίου οἰ-
 κειομένην] Κρισαίου retinui,
 cum recentt. edd., quamvis duo
 codd. Κρισσαίου cum Valla.
 Nam apud Thucydidem quo-
 que meliores codd. hanc vocem
 una litera σ scriptam exhibent.
 Plura Duker. et Poppo (I, 1 p.
 210) ad Thucydid. I, 107 et
 Wasse ad Thucydid. II, 69.
 Campus Crisaeus ad Parnassi et
 Cirphidis radices extensus val-
 de praedicatur a veteribus,
 quamquam incultus iacuit, cum
 deo esset consecratus. Quin
 etiamnum insignem fertilita-

tem, quâ multum frumenti
 profert oleasque alit, laudant
 peregrinatores. Vid. Kruse
 Hellas II, 2 p. 12. 13. Ubi
 desinit campus occasum et se-
 ptemtrionem versus, exstructa
 fuit Amphissa, Locrorum ditio-
 ni accensa, ad radices montium,
 qui olim ad Parnassum perti-
 nebant quibusque nunc nomen
 Κοφίνης et Ελατός. Laetissi-
 mam esse regionem, unde late
 pateat prospectus, testantur re-
 centiores. Nunc pauca quae-
 dam urbis dirutae exstant re-
 liquiae non procul ab urbe So-
 lona, ut nunc dicitur. Plura
 vid. apud Kruse I. I. II, 2 pag.
 161 seq. coll. 151. Reprae-
 sentavit has reliquias, quae ad
 arcem pertinuerunt Dodwellus
 opere laudato Tab. XXXII et
 XXXIII; Crissaei campi, ut nunc
 quoque vocant, conspectum de-
 dit tab. XXXVII.

ἐπέδραμον] Conf. VIII,
 23. In seqq. ad ἐς τὰς πό-
 λεις καὶ ἐς τὰ ἱερά conf. VI, 9
 ibique allata. Cum verbis ὀ-
 κόσα δὲ ἐπέσχον compara
 Pausan. X, 23 §. 3: ὅσῃν
 ἐπεῖχεν ἢ τῶν Γαλατῶν
 στρατιά.

μενοι γὰρ ταύτη παρὰ τὸν Κηφισὸν ποταμὸν, ἐ-
δηλοῦν πάντα, καὶ κατὰ μὲν ἕκασταν Δρύμον πό- 30

Cap. XXXIII.

παρὰ τὸν Κηφισὸν ποτα-
μὸν] *Cephissus* fluvius prima-
rius fertur in Phocide, pluribus
memoratus scriptoribus, ad se-
ptentrionale Parnassi latus in
ipsius Phocidis ac Doridis con-
finiis orsus prope Lilaeam vete-
rem, non longe a vico Suallo,
ut nunc dicunt. Ipsum flu-
vium nunc vocant *Mauropota-*
mo. Cf. Kruse I. I. II, 2 p. 14. 15.

κατὰ μὲν ἕκασταν] Tmesin
hic obviam attigit Matth. Gr.
Gr. §. 594 p. 1190. Vid. et-
iam Herod. VIII, 89. Ad ar-
gumentum loci praeter Plutar-
chum, qui II p. 868 B. *tredecim*
ex Herodoto scribit ἄρβες
Phocensium a Persa incensas
(cum rectius scripsisset *πεντε-*
καίδεκα, si quidem h. l. *duo-*
decim et paulo post *tres* memo-
rantur urbes a Persis incensae),
comparatur inprimis Pausanias
X, 3 §. 2 coll. 33 §. 6. 34 §.
1, ubi de Phocidis oppidis a
Xerxe et longe post a Philippo
Macedone per bellum sacrum
eversis loquitur. Quam Hero-
dotus vocat *Δρύμον*, eam ap-
pellat *Δρυμαίαν* cap. 3 §. 2 et
33 §. 6, ubi Siebelis pag. 297
attulit Stephani Byz. locum,
ubi *Δρυμία*. Sed Kruse (Hell.
II, 2 p. 87. 88) ibi legi vult
Τριταία. Ut ut est, nunc ibi
vicum *Baba* esse notat Man-
nert VIII p. 171 seq. Gellius
ruinas, quas intra Lilaeam ac
Dadi invenit, ad Drymaeam

pertinuisse arbitratur. Conf.
Siebelis ad Pausan. I. I. pag.
300 et Kruse I. I. De situ *Cha-*
radrae, quam uterque scriptor
nominat, non prorsus liquet.
Conf. Kruse I. I. pag. 84 seq.
Nec magis liquet de *Erocho*,
quae, si recte statuit Kruse I.
I. p. 69, probabiliter quaerenda
est intra Charadram et Tethro-
nium, ubi sane oppidi cuiusdam
reliquiae exstare dicuntur prope
vicum Suallo. *Tethronium*, sive
Tithronium, ut Pausanias ap-
pellat I. I. coll. Stephan. Byz.
s. v., Locridis oppidum fuisse
ad Thermopylarum angustias
situm, ex Aeschin. De fals. le-
gat. §. 37 et Diodor. XVI, 33
cognoscitur. Ruinas urbissunt,
qui ad laevam Cephissi ripam
ponant, ubi nunc *Mulki*, non
valde remotum a Dadi; alii ad
dextram Cephissi collocant; mi-
nus recte, ut videtur. Cf. Sie-
belis I. I. p. 297 et Kruse II, 2
p. 86. *Ἀμφίκαιαν* urbem Pau-
sanias I. I. vocat *Ἀμφίπλεαν*;
quae fuit recentior urbis appel-
latio, Pausaniae tempore so-
lemnis, cum prius appella-
retur *Ἀμφίκαια*. Vid. Sie-
belis I. I. p. 296, ubi recentio-
rum peregrinatorum testimonia
attulit, quibus Amphiclea vetus
cum oppido *Dadi* sic satis con-
venire videtur. Ac sane Clarke
(Travels II, 3 chap. 8 p. 225
et 227) ad Amphicream referri
vult moenium grandium actur-
rium reliquias prope locum

λιν, κατὰ δὲ Χαράδρην, καὶ Ἐρωχον, καὶ Τεθρώνιον, καὶ Ἀμφίκαιαν, καὶ Νέωνα, καὶ Πεδιέας, καὶ Τριτέας, καὶ Ἐλάτειαν, καὶ Γάμπολιν, καὶ Παραποταμίους, καὶ Ἄβας· ἔνθα ἦν ἱρὸν Ἀπόλλωνος³⁵ πλούσιον, θησαυροῖσί τε καὶ ἀναθήμασι πολλοῖσι κατεσκευασμένον· ἦν δὲ καὶ τότε, καὶ νῦν ἐστὶ, χρηστήριον αὐτόθι· καὶ τοῦτο τὸ ἱρὸν συλίσαντες 635
 ζένεπρῃσαν· καὶ τινες διώκοντες εἶλον τῶν Φωκέων

Dadi in colle sitas. At Kruse I. I. p. 8 mavult cogitari de eo loco, qui occasum versus a vico Ternitza prope Oglunitza quasdam oppidi reliquias in colle contineat, duas horas a Dadi remotas, quae ipsa multo propior Lilaeae sit. De Neone diximus ad VIII, 32. Πεδιέας et Τριτέας neglexit Pausanias. Ad hos quod referunt Τριταέας apud Thucyd. III, 101 (ubi vid. interpret.), recte observare videtur Kruse I. I. pag. 88 hosce Thucydidis Tritaenses alios esse atque Herodoti Tritenses, qui teste Stephano Byz. ad Locros Ozolas pertinerint, eumque fere locum tenuerint, quem nunc obtineat pagus Turcochori. Idem Kruse I. I. p. 89 Pedienses intra Neonem (Belitza) et Tritaeam (Turcochori) collocat.

καὶ Ἐλάτειαν] *Elatea* omnium Phocidis terrae urbium maxima perhibetur loco sita ad Boeotiam invadendam valde opportuno. Vid. Pausan. X, 34 §. 1 ibique Siebelis p. 300, qui recentiorum quoque peregrinatorum attulit testimonia de situ

urbis, in cuius locum nunc cessisse volunt vicum *Eleuta* a Tithorea duabus horis distantem. Plura Kruse II, 2 pag. 76 seq. Minus recte alii vicum Turcochori huc referunt. Conf. Clarke Travels II, 3. chap. 8 pag. 225, qui ipse eo inclinare videtur. De *Hyampoli* vid. nott. ad VIII, 28; de *Abis* nott. ad I, 46. VIII, 27. *Parapotamios* recenset quoque Pausanias X, 3 §. 2. 33 §. 4 coll. Strabon. IX pag. 424 s. 649 A. *Παραποταμία* exstat apud Stephan. Byz. s. v. pag. 626. Quae a Persis incensa et post restituta fuit urbs, bello sacro iterum eversa non amplius refloruit, cum Pausaniae aetate vel ruinae periissent, ut ne locus quidem, ubi sita fuerit, certo definiti possit. Conf. Siebelis ad Pausan. I. I. pag. 295 et potissimum Kruse II, 2 pag. 72 seqq., qui Gell. secutus urbem collocat in Cephissi valle infra Anemoreciam, ad cuius laevam castellum, quod in prominenti saxo fuit exstructum, prope Belesch, ut nunc vocant, duarum horarum intervallo ab

- πρὸς τοῖσι οὐρεσι· καὶ γυναικάς τινας διέφθειραν
 34 μισγόμενοι ὑπὸ πλήθους. Παραποταμίους δὲ παρα-⁴⁰Μοx Xercos, ex-
 μειβόμενοι οἱ βάρβαροι, ἀπίκοντο ἐς Πανοπέας. ercitu bipartito,
 cum parte altera
 eaque maiore
 Boeotiam sibi
 amicam ingre-
 ditur,
 ἐνθεῦτεν δὲ ἤδη διακρινομένη ἡ στρατιὴ αὐτῶν ἐ-
 2 σχίζετο. τὸ μὲν πλειστον καὶ δυνατώτατον τοῦ στρα-
 τοῦ, ἅμα αὐτῶν Ξέρξῃ πορευόμενον ἐπ' Ἀθήνας,
 3 ἐσέβαλε ἐς Βοιωτοὺς, ἐς γῆν Ὀρχομενίων. Βοιωτῶν⁴⁵
 δὲ πᾶν τὸ πλήθος ἐμῆδιξε· τὰς δὲ πόλεις αὐτῶν ἄν-
 δρες Μακεδόνες διατεταγμένοι ἔσωζον, ὑπὸ Ἀλεξάν-
 δρου ἀποπεμφθέντες· ἔσωζον δὲ, τῆδε βουλόμενοι
 δῆλον ποιέειν Ξέρξῃ ὅτι τὰ Μήδων Βοιωτοὶ φρο-
 νέοιεν. οὗτοι μὲν δὴ τῶν βαρβάρων ταύτῃ ἐτρά-⁵⁰
 ποντο.
- 35 Ἄλλοι δὲ αὐτῶν, ἡγεμόνας ἔχοντες, ὄρμεάτο alteram contra
 Delphos mittit.
 ἐπὶ τὸ ἱερόν τὸ ἐν Δελφοῖσι, ἐν δεξιῇ τὸν Παρνησ-
 σὸν ἀπέργοντες. ὅσα δὲ καὶ οὗτοι ἐπέσχον τῆς Φω-

Elatea remotum eo pertinuisse censet.

καὶ γυναικάς τινας διέφθει-
 ραν μισγόμενοι ὑπὸ πλήθους]
 i. e. mulieres quasdam interfecerunt, plurimi numero cum ipsis se miscentes s. ipsis vim inferentes.

Cap. XXXIV.

ἐς Πανοπέας] Legitur urbis nomen VIII, 35 coll. Pausan. X, 4 §. 1 ibique Siebelis pag. 162, qui, recentiorum quoque testimoniis allatis, urbem supra Orchomenum et Chaeroneam sitam fuisse narrat, ubi nunc vicus reperitur *Agios Blasios*. Namque postea bello sacro iterum eversa a Romanis Sylla duce ita vastata est, ut Pausaniae aetate prorsus diruta iaceret. Alia dabunt Mannert. VIII

p. 179. Kruse II, 2 pag. 59. In E. Dodwelli opere paulo ante laudato Tab. XLVI exhibentur hae murorum reliquiae maximae molis et sane mirandae, ut a Cyclopiis exstructi illi videantur.

ἐς γῆν Ὀρχομενίων] Articulum τῶν, quem post γῆν inserunt, delevi auctoritate Florentini libri. Retinuit eum Matthiae, Bekkerus edidit ἐς γῆν τῆν Ὀρχομ. Colligit autem hoc ex loco C. O. Müller. Orchomen. pag. 403 a Cr. excitatus, Persici belli tempore Orchomeniorum terram supra Cephissum fuisse extensam. — Ad locutionem τὰ Μήδων φρονεῖν conf. nott. ad VII, 145.

Cap. XXXV.

ἀπέργοντες] Vid. nott. ad VII, 109. Ad verbum ἐσινά-

κίδος, πάντα ἐσιναμάωρον· καὶ γὰρ τῶν Πανοπίων
 εἰς τὴν πόλιν ἐνέπηρσαν, καὶ Δαυλίων, καὶ Αἰολιδέων. 55
 Ἐπορεύοντο δὲ ταύτῃ ἀποσχισθέντες τῆς ἄλλης στρα-
 τῆς τῶνδε εἵνεκα, ὅπως συλήσαντες τὸ ἱερὸν τὸ ἐν
 3 Δελφοῖσι, βασιλεῖ Ξέρξῃ ἀποδέξαιεν τὰ χοήματα.
 πάντα δ' ἠπίστατο τὰ ἐν τῷ ἱερῷ ὄσα λόγον ἦν ἄξια
 Ξέρξης, ὡς ἐγὼ πυρθάνομαι, ἄμεινον ἢ τὰ ἐν τοῖσι 60
 οἰκίοισι ἔλιπε, πολλῶν αἰεὶ λερόντων, καὶ μάλιστα

μωρον conf. nott. ad I, 152.
 Hesychius I p. 1458: ἐσινα-
 μάωρον (sic)· ἐσίοντο.

καὶ Δαυλίων, καὶ Αἰολιδέων] Persae Delphos profecti sunt eā via, quae postea quoque Chaeronea Delphos ducebat, in Krusii mappā geographicā accurate delineata. E Pano-pensium igitur agro progressi primum venere in *Dauliorum* urbem, quae ab aliis vocatur *Δαυλῖς*, (conf. Homer. II. II, 520) exstructa in saxo praecipiti sed bello sacro eversa. Adhuc prope veteris urbis reliquias invenitur vicus, nomine *Daulia*. Vid. C. O. Müller. Orchomen. pag. 484. Kruse II, 2 pag. 60 seq. Observat Dodwell. in Opere laudato pag. 22, ubi tab. XLIV et XLV murorum arcis reliquias exhibuit, duas huius vici ecclesias maximam partem e veteris Dauliae lapidibus esse constructas. Iam Daulide profecti monteque superato ad Pleisti fontem pervenere, unde nonnihil remotum probabiliter situm fuit *Aeolidarum* oppidum eo fere loco, quo nunc ruinae quaedam repertae sunt, quibus a Gell. nomen tribuitur *Castro*

Panies, a Dodwello *Zimeno* s. *Palαιο Aracoba*. Equidem nil discerno, praesertim cum nulla sit urbis mentio nec apud Strab. nec apud Pausan. Cf. Kruse I. l. p. 64. 65. Inde vallem Pleisti secuti Persae in Delphorum planitiem descendunt ad ipsam usque urbem, quā nunc cernitur monasterium Castri. Unde satis patet, quid de Valckenaerii iudicandum sit coniectura pro *Αἰολιδέων* (a voce *Αἰολίδαί*, conf. Struve Spec. II. Quaest. de dialect. Herod. p. 3) reponentis *Αἰλαίων*, ut *Αἰλαίαν* intelligamus, quam inter Phocensium urbes refert Pausanias X, 3 §. 2. 33 §. 2, quam tamen non longe a Tithorea inter Gravia et Dadi, ut nunc vocant, sitam fuisse probabile, ad septentrionale Parnassi latus, ubi adhuc reliquias quasdam se vidisse testatur Gell. Vid. C. O. Müller. Orchomen. p. 484. 497. Kruse II, 2 pag. 84. Siebelis ad Pausan. I. I. p. 292. 293.

πάντα δ' ἠπίστατο] ἠπίστατο e Florent. aliisque dedit cum Schwgh. et Gaisf. probante H. Apetzio, qui citat II, 53.

36 τὰ Κροίσου τοῦ Ἑλλάττω ἀναθήματα. Οἱ Δελφοὶ δὲ, πυνθανόμενοι ταῦτα, ἐς πᾶσαν ἀρῆσδιήν ἀπίκατο. ἐν δείματι δὲ μεγάλῳ κατεστεῶτες, ἔμαντευόντο περὶ τῶν ἱερῶν χρημάτων, εἴτε σφέα κατὰ 65 2 γῆς κατορύξωσι, εἴτε ἐκκομίσωσι ἐς ἄλλην χώραν. ὁ δὲ θεὸς σφεας οὐκ ἔα κινέειν, φᾶς „αὐτὸς ἰκα- „νὸς εἶναι τῶν ἑωυτοῦ προκατῆσθαι.“ Δελφοὶ δὲ, 3 ταῦτα ἀκούσαντες, σφέων αὐτῶν πέρι ἐφρόντιζον. τέκνα μὲν νυν καὶ γυναῖκας πέρον ἐς τὴν Ἀχαιῆν διέπεμψαν· αὐτῶν δὲ οἱ μὲν πλείστοι ἀνέβησαν ἐς 70 τοῦ Παρθησοῦ τὰς χορυφάς, καὶ ἐς τὸ Κωρύκιον

Delphi qua ratione salutis suae prospicerint.

116. VII, 136. VIII, 25. Et conf. quoque III, 66. VIII, 5. V, 42. In Sancrofti libro alioque exstat ἐπιστάτο. Schaeferus dederat ἐπίστατο. — De donariis a Croeso Delphos missis conf. I, 50 seq. 92.

Cap. XXXVI.

ἐν δείματι δὲ μεγάλῳ κατεστεῶτες] i. e. magno timore correpti. Supra VIII, 12, ἐς φόβον κατιστάτο. Mox e Florentino aliisque codd. cum Matth. et Bekker. restitui coniunctivos κατορύξωσι et ἐκκομίσωσι pro futuris κατορύξουσι et ἐκκομίσουσι, quae hic ferri posse iure negat Werfer. Act. phil. Monacc. I p. 234 seq. coll. 230, ubi de coniunctivo deliberativo pluribus exponit. Nam illi non de eo, quid *facturi sint* (ubi futuro locus), sed de eo, quid *faciendum sit*, oraculum consulunt; num scil. pecunias sacras defoderent an exportarent, ob sie dieselben vergraben oder anders wohin bringen sollten. Vid.

G. Hermann. Opuscul. IV pag. 91. 92 et virum doctum in Schulzeit. 1831 II pag. 987. Accedit etiam illud, quod Herodotus vix dixisset ἐκκομίσουσι, sed potius ἐκκομιεῦσι. De ipso verbo ἐκκομίζω conf. VIII, 32 et in seqq. ad οὐκ ἔα nott. ad V, 36. Eadem fere Pausan. X, 23 §. 1, cuius omnis de Brenno Galatorumque incursione narratio ex Herodoto duxit colorem, ad eius narrationem de Persis Delphos aggredientibus efficta.

φᾶς αὐτὸς — προκατῆσθαι] i. e. dicens se ipsum ad tutanda sua sufficere. Wesseling. ad locutionem conferri vult IX, 105 et Euseb. Praepar. Ev. IX, 27, ubi occurrunt στρατηγοὶ προκαθεδόμενοι τῆς χώρας: qui regionem tumentur.

τέκνα μὲν νυν καὶ γυναῖκας] Articulum, quem hisce praemisit VIII, 41 coll. 4, et h. I, et VIII, 40 neglexit. Plura Sintenis ad Plutarch. Themist. 10 p. 68.

καὶ ἐς τὸ Κωρύκιον ἄντρον

ἄντρον ἀνηείκαστο· οἱ δὲ ἐς Ἀμφίσσαν τὴν Λο- 636
 κροῖδα ὑπεξῆλθον. πάντες δὲ ὧν οἱ Δελφοὶ ἐξέλι-
 πον τὴν πόλιν, πλὴν ἐξήκοιτα ἀνδρῶν καὶ τοῦ προ-75
 φήτεω. Ἐπεὶ δὲ ἀγχοῦ τε ἦσαν οἱ βάρβαροι ἐπιόν-
 τες, καὶ ἀπώρουν τὸ ἱεῖον, ἐν τούτῳ ὁ προφήτης
 τοῦ οὔνομα ἦν Ἀκῆρατος, ὄρα̃ πρὸ τοῦ νηοῦ ὄπλα

37

Prodigia a deo
 Delphico barba-
 ris appropin-
 quantibus obic-
 ta,

ἀνηείκαστο] Recte Larcher. *ils transportèrent leurs effets.* Tu vid. nott. ad VIII, 32. Attigit Herodotea Eustath. ad Odys. p. 1604, 4 s. 319, 20. Locum de *Corycio antro* classicum Pausan. X, 23 §. 5 coll. Aeschyl. *Emmenid.* 22 dudum attulit Wesseling., cui *Cr.* addi vult Ilgen. ad *Hymn. Homerr.* p. 318. Quae spelunca omnium, quotquot continuit Parnassus, celeberrima non longe distat a vico Diagorea ut nunc vocant, in veteris oppidi Lyco-reae locum probabiliter exstructo, ut patet ex inscriptione nuper ibi reperta. Dignam laudibus, quibus veteres affecerunt, eam nunc quoque esse testantur recentiores. Apud indigenas nunc nomen *Saranda aulæ*, quod scil. quadraginta cameras hoc antro contineri putant. Vid. Kruse II, 2 pag. 7. 8. coll. Siebelis ad Pausan. I. I. pag. 285 seq.

ὑπεξῆλθον] *clam discesserunt.* Conf. I, 73. De *Amphissa* urbe vid. nott. ad VII, 32.

καὶ τοῦ προφήτεω] De hac voce vid. nott. ad VII, 111. *Cr.* addit Matth. *Animadvers.* in *Hymn. Homeric.* p. 183. Quod vero *unus h. l. propheta*

s. templi antistes memoratur, seriori aetate plures prophetas, s. oraculorum interpretes Delphis fuisse notat Wesseling. e *Plut.* II pag. 410 F. *Aelian.* H. A. X, 26 coll. *Van Dale De orace,* V p. 104. Ut enim oraculi fama aucta et pervulgata, ad crebram sciscitantium turbam duabus adeoque tribus erat opus *προφήτισιν* (conf. *Wessel.* ad *Diodor.* XVI, 26), ita etiam pluribus *prophetis* postea opus fuisse consentaneum est.

Cap. XXXVII.

καὶ ἀπώρουν τὸ ἱεῖον] *Schweigh.* in *Lex. Herod.:* *cum procul s. eminus conspicerent s. prospicerent.* Nec male *Lange:* „und schon den Tempel ansichtig wurden.“ Satis vero notum, ubi olim Delphicum fuit templum, nunc esse vicium *Castri;* ipsa Delphorum urbs ad viam, quae a vico *Castri* ducit *Crissam*, sita erat. Vid. *Kruse* II, 2 pag. 41 seq. 44. *Clarke Travels* II, 3 cap. VI p. 177 seq.

ὄρα̃ πρὸ τοῦ νηοῦ ὄπλα — ἐξηνειγμένα ἱερά] *i. e. conspicit arma sacra ante aedem proiecta intrinsecus (ex interiori aede) huc allata, quae tangere*

προκείμενα ἔσωθεν ἐκ τοῦ μεγάρου ἔξενηνευγμένα
 2 ἰρά, τῶν οὐκ ὄσιον ἦν ἄπτεσθαι ἀνθρώπων οὐδενί.
 ὁ μὲν δὴ ἦτε Δελφῶν τοῖσι παρεοῦσι σημαίνων τὸ 80
 τέρας. Οἱ δὲ βάρβαροι ἐπειδὴ ἐγίνοντο ἐπειγόμενοι
 κατὰ τὸ ἰρὸν τῆς Προνηΐης Ἀθηναίης, ἐπιγίνεται
 σφι τέρεα ἔτι ἡμέξονα τοῦ πρὶν γενομένου τέρεος.
 3 θῶμα μὲν γὰρ καὶ τοῦτο κάρτα ἐστὶ, ὅπλα ἀρήϊα 85
 αὐτόματα φανῆναι ἔξω προκείμενα τοῦ νηοῦ· τὰ δὲ
 δὴ ἐπὶ τούτῳ δευτέρα ἐπιγεγόμενα, καὶ διὰ πάντων
 4 φασμάτων ἄξια θωμαῖσαι μάλιστα. Ἐπεὶ γὰρ δὴ
 ἦσαν ἐπιόντες οἱ βάρβαροι κατὰ τὸ ἰρὸν τῆς Προ-

homini nefas ducebant. Ubi vo-
 cem ἔσωθεν, quam in ἔξωθεν
 mutari voluerat Stephanus, be-
 ne tuetur Wesseling., si qui-
 dem arma sponte sua e tem-
 pli penetrali (ἔσωθεν ἐκ τοῦ
 μεγάρου) exiisse dicuntur. Vox
 ἰρά non sine vi quadam ita vi-
 detur esse postposita. Ad vo-
 cem μεγάρου, quā interior tem-
 pli pars s. penetrale indicari so-
 let, conf. nott. ad I, 65. VI,
 134. Sed νηοῦ vocabulo
 omnem hic templi molem sive
 ambitum declarari putem, ut
 VIII, 39 voce ἰροῦ. Ut ad
 ipsum denique portentum ve-
 niam, simile quid Thebis ante
 Leucetricam pugnam accidisse
 narrat Cicero De Divin. I, 34
 a Valckenaerio laudatus; in
 templo Herculis scil. valvas
 clausas repagulis subito se ip-
 sas aperuisse armaque, quae
 fixa in parietibus fuerint, ea
 esse humi inventa. Tu vid.
 quoque Xenoph. Hellen. VI, 4,
 7. Diodor. XV cap. 53, quos
 ad Ciceronis locum Davisius
 laudavit.

HERODOT. IV.

τῆς Προνηΐης Ἀθηναίης]
 Προνηΐης et h. l. et paulo in-
 ferius (ubi Schaeferus haud
 sibi constans dederat Προναί-
 ης) reposui cum Gaisf. et Bek-
 kero. In Flor., Medic. aliis in-
 venit Προνοίης, quod recepit
 Matthiae, in aliis Προνοι-
 ῆς et Προνοίας. Tu vid.
 Harpocrat. s. v. Πρόνοια et
 imprimis Pausan. X, 8 §. 4,
 ubi memorat templum Ἀθη-
 νᾶς Προνοίας; sic enim ibi
 dedit Siebelis pag. 181 seq.
 plures excitans viros doctos,
 qui alterutram amplexi sunt
 lectionem, illudque adiiciens,
 cognatam videri Minervam
 πρόνοον in Apollinis Ismenii
 templo apud Pausan. IX, 10
 §. 2. Conf. nott. ad Herod.
 I, 92. Cr. hoc loco conferri
 vult the classical Journal Vol.
 XI p. 151. — Ad formam ge-
 nitivi τέρεος conf. Matth. Gr.
 Gr. §. 84, not. 3 pag. 187, et
 ad locutionem διὰ πάντων
 φασμάτων nott. ad Herod. VI,
 63. Pro θῶμα et θωμαῖσαι
 reposui θῶμα et θωμαῖσαι.

νηϊης Ἀθηναίης, ἐν τούτῳ ἐκ μὲν τοῦ οὐρανοῦ κε-90
ραυνοὶ αὐτοῖσι ἐνέπιπτον, ἀπὸ δὲ τοῦ Παρνησσοῦ
ἀπορῥαγεῖσθαι δύο κορυφαὶ ἐφέροντο πολλῶ πατάγῳ
ἐς αὐτοὺς, καὶ κατέλαβον συχρούς σφραων, ἐκ δὲ τοῦ
ἰσοῦ τῆς Προνηϊης βοή τε καὶ ἀλαλαγμὸς ἐγίνετο.

38

illorumque fuga
turpis.

Συμμιγνέντων δὲ τούτων πάντων, φόβος τοῖσι βαρ-95
βάρουσι ἐνεπεπτώκεε. μαθόντες δὲ οἱ Δελφοὶ φεύ-
γουτάς σφραας, ἐπικαταβάντες, ἀπέκτειναν πληθὸς τι
2 αὐτῶν· οἱ δὲ περιεόντες ἰθὺ Βοιωτῶν ἔφενυγον. Ἐλε-
γον δὲ οἱ ἀπονοστήσαντες οὔτοι τῶν βαρβάρων,
ὡς ἐγὼ πυνθάνομαι, ὡς πρὸς τούτοισι καὶ ἄλλα ὄ-
ρων θεῖα· δύο γὰρ ὀπλίτας μέξονας ἢ κατὰ ἀνθρώ-

637

ἐκ μὲν τοῦ οὐρανοῦ κεραυ-
νοὶ αὐτοῖσι ἐνέπιπτον κ. τ. λ.]
Idem prodigium enarrat Dio-
dor. XI, 14 (ubi conf. Wesse-
ling.) et Justin. II, 12. Et quod
mirum auditu, eadem, quae
Persas, Galatas quoque irrum-
pentes abegisse a templo spo-
liando narrat Pausanias, ipsis
ferme Herodoti verbis hac in
re enarranda usus I, 4 §. 4 et
X, 23 §. 3, ubi inter alia haec
verba teneri volumus: πέτραι
τε ἀπολισθάνουσαι τοῦ Παρ-
νασσοῦ μεγάλαι καὶ κρημνοὶ
καταρῥήγνυμῆνοι σκοπὸν τοὺς
βαρβάρους εἶχον; quibus si-
millima leguntur apud Iusti-
num XXIV, 8 haec: „terrae
motu portio montis abrupta
Gallorum stravit exercitum.“
Ac negant Diodorus et Pausa-
nias ipsam Apollinis aedem a
Persis directam esse incendio-
que vastatam, dissentiente Plu-
tarcho Vit. Num. 9 pag. 66 C.,
qui τὸν ἑρὸν λύχνον sive ae-
ternum illum ignem, cum tem-

plum a Medis inflammaretur,
extinctum esse tradit. Apud
Herodotum nil quidquam le-
gitur tale II, 180. V, 62. Cte-
siam si audiamus Perss. Ex-
cerptt. §. 25, Mardonius a
Xerxe missus ad Apollinis ae-
dem spoliandam ibi occubuit
χαλάρης ἐπιπεσοῦσης παχείας
i. e. grandine ingruente cras-
sa. Ac sane ita Persas retu-
lisse, quae a Graecis dein mi-
rum in modum ampliata et ex-
ornata sint, credas licet.

Cap. XXXVIII.

ἐνεπεπτώκεε] In Sancrofti
libro ἐπεπτώκεε, in alio libro
ἐπεπεπτώκεε. Tu cf. IV, 203.
VII, 43 et de plusquamper-
fecti usu Matth. Gr. Gr. §. 505.
IV pag. 960. Ad voces ἰθὺ
Βοιωτῶν conf. V, 64 ibique
citt. Plures codd. hic offruent
εὐθύ.

μέξονας ἢ κατὰ ἀνθρώπων
φύσιν ἔχοντας] Cum crebrius
occurrat locutio μείζων ἢ κατ'

39 πων φύσιν ἔχοντας ἔπεσθαί σφι, κτείνοντας καὶ δια-
 κονταις. Τούτους δὲ τοὺς δύο Δελφοὶ λέγουσι εἶ-
 ναι ἐπιχωρίους ἥρωας, Φύλακόν τε καὶ Αὐτόνοον,
 τῶν τὰ τεμένεά ἐστι περὶ τὸ ἱερόν· Φυλάκου μὲν,
 παρ' αὐτὴν τῆν ὁδὸν κατύπερθε τοῦ ἱεροῦ τῆς Πρω-
 νῆς· Αὐτονοοῦ δὲ, πέλας τῆς Κασταλῆς, ὑπὸ τῆ

Heroes Phylacus
 et Autonous.

ἄνθρωπον (v. c. apud Plat. Apolog. p. 20 E. Matth. Gr. Gr. §. 449) Dorvill. ad Charit. pag. 182 [310 seq.] refingit vult ἢ κατὰ ἄνθρωπον. Wesselingio, conferenti Ioseph. Antiq. I, 19 §. 1 placuerat μέζονα ἢ κατὰ ἀνθρώπων φύσιν ἔχοντας. Koenius unum ἔχοντας mutari voluit in ἑόντας, ut intelligerentur armati hominum staturá altiōres; eamque emendationem Valckenaerio quoque probatam in textum receperunt Schaefer. et Matthiae, in vitis sane libris scriptis, a quibus equidem cum Bekkerō hic stare malui, ἔχοντας accipiens se habentes. Neque enim cum Schweigh., qui minus recte huc referri posse putat locutionem ληρεῖς ἔχων, participium hoc verbis finitis adici solitum ita explicuerim, ut *continuitatem* quandam indicet; ubi medio verbo ἔχομενος, quod proxime sequenti ἔπεσθαί iungatur, opus fuisse crediderim; quod idem bene sensit Hoeger. hunc locum tractans in Actt. philoll. Monacc. III, 4 pag. 520, ubi μέζονας in μεζόνως mutari vult. Negris, qui iungit cum verbo ἔχοντας sequentia verba ἔπεσθαί σφι, interpretatur: δὲν ἔπαυσαν

τοῦ νὰ τοὺς ἀκολουθῶσι, non destiterunt ab insequendo, cum verbum ἔχοντας hic continuationem insecutionis denotet. Ad ipsum argumentum Cr. conferri iusserat Heyne Excurs. XIII ad Virgil. Aen. Lib. I. De ἐπιφανείαις.

Cap. XXXIX.

εἶναι ἐπιχωρίους ἥρωας] Ita e Florentino aliisque dedi cum recentt. Vulgo verbum εἶναι reliquis postponitur. Simili autem modo Pausanias scribit X, 23 §. 3, Gallis quoque terribiles adparuisse tres heroes templo auxilium ferentes, Laodocum, Hyperochum, Pyrrhum; quibus quartus etiam a Delphis accensetur Phylacus, indigena heros, cuius sacellum prope Minervae Pronaetae templum commemorat idem Pausanias X, 8 §. 4.

πέλας τῆς Κασταλῆς] De Castalia, fonte celeberrimo, quem ibi fuisse volunt, ubi nunc Sancti Ioannis monstratur sacellum, prope vetus templum nunc dirutum, vid. Pausan. X, 8 §. 5 ibiq. Siebel. pag. 182. Kruse II, 2 p. 16 seq. 44 seq. Descripsit et in tabula aeri incisâ repraesentavit Clarke Travels II, 3 chap. VI p. 184 seq.

2' Ταμπείη κορυφή. Οἱ δὲ πεσόντες ἀπὸ τοῦ Παρ-
νησοῦ λίθοι ἔτι καὶ ἐς ἡμᾶς ἦσαν σόοι, ἐν τῷ τε-
μένει τῆς Προυῆτης Ἀθηναίης κείμενοι, ἐς τὸ ἐνέ-
σκηψαν διὰ τῶν βαρβάρων φερόμενοι. Τούτων μὲν 10
νυν τῶν ἀνδρῶν αὕτη ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ ἀπαλλαγὴ
γίνεται.

40

Artemisio reli-
cto [c. 21.], clas-
sis Graecorum
petit Salaminem

Ἐπεὶ δὲ Ἑλλήνων ναυτικὸς στρατὸς ἀπὸ τοῦ Ἀρ-
τεμισίου, Ἀθηναίων δεηθέντων, ἐς Σαλαμίνα κατί-
2 σχει τὰς νῆας. τῶνδε δὲ εἵνεκα προσεδείθησαν
αὐτῶν σχεῖν πρὸς Σαλαμίνα Ἀθηναῖοι, ἵνα αὐτοὶ 15

ὑπὸ τῇ Ἐταμπείη κορυφῇ] Mavult Valckenaer. Ἐταμπείη, ut magis sit Ionicum. *Hyampea* vocabatur Parnassi pars super Delphos ad orientem exurgens, ubi saxa maxime praecipitia, unde facinorosos et impios deiicere solebant, (vocantur autem Phaedriadae) octingentos pedes supra Delphos et duo mille pedes supra mare eminentia. Vid. C. O. Müller. Orchomen. pag. 494. Kruse Hell. I. I. pag. 5—8. Valcken. de rupe Hyampea laudaverat Perizon. ad Aelian. V. H. XI, 5 et Wesseling. ad Diodor. XVI, 28 coll. ad XI, 14, ubi hic scriptor ad aedem istam Minervae, Persis divinitus fugatis, Delphos tradit erexisse tropaeum additque epigramma tropaeo huic inscriptum, quod inde analectis inseruit Brunck. III p. 178 nr. 143 coll. Jacobs. Animadverss. T. III, 1 pag. 370.

ἦσαν σόοι] Sacerosti liber cum aliis σωοι. Sed conl. II, 181. V, 96. Matth. Gr. Gr. §.

124 pag. 246. — In seqq. ad verbum ἐνσκήπτειν conf. nott. ad I, 105. Pausanias X, 23 §. 3, utitur verbo κατασκήπτειν. Participium φερόμενοι attigi ad VIII, 28.

Cap. XL.

κατίσχει τὰς νῆας] Conf. nott. ad VI, 101 et add. VIII, 41. 42. Mox cum Bekkero dedi τῶνδε δὲ εἵνεκα, ubi Schaefer. et Matth. ex Sacerosti libro dant τῶν δε εἵνεκα. At vid. VII, 5. 53. VIII, 75.

σχεῖν πρὸς Σαλαμίνα] Ad locutionem conf. nott. ad VI, 92 et Schaefer ad Lambert. Bos. De ellips. L. Gr. pag. 316. Est vero Salamis insula bene sita, tum ad rem bellicam inde instituendam, tum ad securitatem eorum, quae in tuto collocari volumus, procurandam optimumque belli receptaculum. Unde explicandum, quod illa aetate, Persis imminentibus, in hanc potissimum insulam Athenienses mulieres,

παῖδάς τε καὶ γυναῖκας ὑπεξαγάγονται ἐκ τῆς Ἀτ-
 τικῆς, πρὸς δὲ καὶ βουλευσονται τὸ ποιητέον αὐ-
 3 τοῖσι ἔσται. ἐπὶ γὰρ τοῖσι κατήκουσι πρήγμασι
 βουλὴν ἔμελλον ποιήσεσθαι, ὡς ἐψευσμένοι γνώμης.
 4 δοκούντες γὰρ εὐρήσειν Πελοποννησίους πανδημεὶ 20
 ἐν τῇ Βοιωτῇ ὑποκατημένους τὸν βάρβαρον, τῶν
 μὲν εὖρον οὐδὲν ἔον, οἱ δὲ ἐπυρθάνοντο τὸν Ἴσ-
 θμὸν αὐτοὺς τειχέοντας ἐς τὴν Πελοπόννησον, περὶ
 πλείστου τε ποιευμένους περιεῖναι, καὶ ταύτην ἔχον-
 5 τας ἐν φυλακῇ, τὰ δὲ ἄλλα ἀπιέναι. ταῦτα πυν- 25
 θανόμενοι, οὕτω δὲ προσεδεδήθησάν σφρων σχεῖν

liberos, optima quaeque trans-
 tulerint; idemque nostra me-
 moria factum esse accepimus
 Graecis a Turcarum furore cre-
 brius e continenti in insulam
 Coluri, ut nunc illa vocatur,
 confugientibus fortunasque suas
 ibi in tuto collocantibus. Tu
 conf. Kruse I. I. II, 1 pag. 302.

παῖδάς τε καὶ γυναῖκας] Ar-
 ticulum omissum attigi supra
 ad VIII, 36. — In seqq. ad
 voces ἐπὶ τοῖσι κατήκουσι πρή-
 γμασι (ob praesentem rerum sta-
 tum) vid. nott. ad VIII, 19.

ὑποκατημένους τὸν βάρβα-
 ρον] i. e. sedendo expectantes
 s. subsidentes et expectantes Per-
 sam. Conf. VII, 27. Ad se-
 quens οἱ δὲ conf. similia, quae
 exstant I, 56. V, 120. VII, 6.
 163. De argumento loci cf.
 Plutarch, Themistocl. 9. Diod.
 Sic. XI, 16.

τὸν Ἴσθμὸν αὐτοὺς τειχέ-
 οντας ἐς τὴν Πελοπόννησον]
 Ita cum Schweigh. et Gaisf.
 dedi codd. ita iubentibus, ex-
 cepto uno Sancrofti libro, qui
 pro ἐς exhibet καί. Schaeffe-

rus, quem sequuntur Matth.
 et Bekker., neque ἐς neque
 καὶ recepit, planissimam hoc
 modo reddens orationem. Sen-
 sum sic expressit Schweigh.
 „isthmum illos, quæ est introi-
 tus in Peloponnesum, muro inter-
 cipere.“ Apud Plutarch. The-
 mistocl. 9 legimus: διατειχι-
 ζόντων τὸν Ἴσθμὸν εἰς θά-
 λατταν ἐκ θαλάττης: quam lo-
 quendi formulam explicui ad
 Plutarch. Alcib. p. 225.

τὰ δὲ ἄλλα ἀπιέναι] Inceptâ
 orationis structurâ excidit No-
 ster, infinitivum ponens, ubi
 ob praegressa expectabas par-
 ticipium, nisi variare oratio-
 nem illum voluisse dixeris, ita
 ut primum verbo πυνθάνεσθαι
 participium pro more adstru-
 xerit, deinde vero in accusativi
 et infinitivi structuram oratio-
 nem conformarit. Cf. Matth.
 Gr. Gr. §. 549 not. 2 p. 1079.
 — In proxime seqq. voculam
 δὴ, quae post ταῦτα vulgo col-
 locabatur, e meliorum codd.
 auctoritate transtuli post οὕτω,
 praeuentibus Schweigh., Gaisf.

41
Desertae Athenae, paucissimis incolarum remanentibus [c. 51.].

πρὸς τὴν Σαλαμῖνα. Οἱ μὲν δὴ ἄλλοι κατέσχον ἐς τὴν Σαλαμῖνα, Ἀθηναῖοι δὲ ἐς τὴν ἑσωντῶν. μετὰ δὲ τὴν ἄπιξιν, κήρυγμα ἐποιήσαντο „Ἀθηναίων τῆ „τις δύνатаι, σώζειν τὰ τέκνα τε καὶ τοὺς οἰκέτας.“
2 Ἐνθαῦτα οἱ μὲν πλεῖστοι ἐς Τροιζῆνα ἀπέστειλαν, 30 οἱ δὲ ἐς Ἀλγίναν, οἱ δὲ ἐς Σαλαμῖνα. ἔσπευσαν δὲ ταῦτα ὑπεκθέσθαι, τῷ χρηστηρίῳ τε βουλούμενοι ὑψηρετέειν, καὶ δὴ καὶ τοῦδε εἵνεκα οὐκ ἦκιστα. 638 λέγουσι οἱ Ἀθηναῖοι, ὄφιν μέγαν φύλακα τῆς ἀκρο-

et Bekkero. Sic quoque οὔτω δὴ VIII, 23. 31. coll. III, 32 not. VII, 174.

Cap. XLI.

Ἀθηναίων τῆ τις δύνатаι, σώζειν τὰ τέκνα τε καὶ τοὺς οἰκέτας] Decretum tale erat, ut quo loco quisque suos liberos familiamque optime servare posset, in eo collocaret. Qui enim, facultate publice non concessâ, periculi imminentis tempore patriam reliquissent familiamve subtraxissent, eos proditorum loco habitos, qui crimen publica poenâ plectendum commisissent, indicant quae Larcherus ad h. l. protulit ex Lycurg. in Leocrat. pag. 154, 31 [p. 177 R.] Aeschine contr. Ctesiphont. pag. 468 F. [§. 86]. De Troezeniis, qui optime Athenienses exceperint, idem confert Plutarch. Themistocl. cap. 11. — Ad voces τὰ τέκνα τε καὶ τοὺς οἰκέτας conf. nott. ad VIII, 4, et ad verbum ἀπέστειλαν suppl. τὰ τέκνα τε καὶ τοὺς οἰκέτας. — Verbis οἱ δὲ ἐς Σαλαμῖνα bene utitur Lessing. Vit. Sophocl.

(T. XIX p. 245 ed. Carlsruh.) a Cr. laudatus, quibus scil. probaret, Sophoclem puerum a parentibus securitatis causa delatum fuisse in Salaminem insulam.

ἔσπευσαν δὲ] Pro vulg. δὴ equidem cum recentt. lubens, recepi δὲ, quod Florentinus liber cum Sanctrofti libro alioque Parisino praebebant. Ad verbum ὑπεκθέσθαι conf. VIII, 4 et V, 65.

τῷ χρηστηρίῳ τε βουλούμενοι ὑψηρετέειν] In una Aldina post τε inserta leguntur verba: πειθόμενοι καὶ, ex interpretamento, opinor. Respicit autem Noster ad oraculum VII, 141 — 143 allatum. Mox cum recentt. dedi elibrorum fere consensu: τοῦδε εἵνεκα, ubi Schaeferus dederat τοῦ εἵνεκα. Olim τοῦ τοῦ εἵνεκα.

ὄφιν μέγαν φύλακα τῆς ἀκροπόλιος κ. τ. λ.] Athenienses in arce serpentem sive ut alii vocant draconem alebant, sacrum Minervae animal custodemque (τὸν οἰκουρόν) ipsius arcis. Vid. Hesych. s. v. II p. 726. Aristoph. Lysistr. 760.

3 πόλιος ἑνδαιτέεσθαι ἐν τῷ ἱερῷ. λέγουσι τε ταῦτα,³⁵
καὶ δὴ καὶ ὡς εἰσὶν ἐπιμήνια ἐπιτελέουσι προτιθέν-

Plutarch. Themist. 10 p. 116 E. Philostrat. Icon. II, 17 p. 837 s. p. 80 Iac. Eustath. ad Odys. p. 1425, 7 s. 64, 11. Versabatur ille draco probabiliter in Minervae Poliadis eâ cellâ, quae ipsius deae sanctuarium continebat, media inter Erechtheum et Pandroseum, ut notat C. O. Müller. De Minerv. Poliad. p. 28. coll. Rose Inscriptt. Graec. p. 161. Hinc Atticae deae crebrius additum videmus serpentem vel in vasorum picturis, ut bene observat Creuzer. in Symbol. II p. 727 seq. 744. Quo serpentis symbolo omne vitale intelligi vult Müller. l. l., quod, cum antea latuerit, nunc imperfectum et informe progeminet. Mibi hocce signo tam ad agriculturae initia quam ad artem medendi respici videtur. Cr. haec adscripsit: „Quod Hesychius l. l. addit: καὶ οἱ μὲν ἕνα φασίν (δράκοντα sc.) οἱ δὲ δύο, disertius Photius in Lex. (p. 319 Dobr. p. 274 Lips.) Οἰκουρὸν ὄφιν: τὸν τῆς Πολιάδος φύλακα καὶ Ἡρόδοτος· φύλαχοι δὲ αὐτοῦ δύο. Haec partim ex Herodoto partim ex Hesychio ita expleas: Καὶ Ἡρόδοτος μὲν ἕνα φησὶν ἐν τῷ ἱερῷ· Φύλαχος δὲ αὐτοῦ δύο. Nam ita codex Galei, a Porsono et Dobreo collatus pro Φύλαχοι, in quo non haesisse miror Schlessnerum (Animad-

vers. in Photii Lex. pag. 270). Atque si Hesychium pleniorem Herodoti codicem tractasse statuas, huic post ἐν τῷ ἱερῷ addendum censeas Ἐρεχθῆος [vel potius Ἐρεχθέος]. Nam τοῦ Ἐρεχθέος adiicit Lexicographus. Utut est, Photius prodit: Herodotus unum draconem in eo sacrario esse (narrasse scilicet, ut Herodotus ipse tradit, Athenienses), Phylarchus (historicus) duō ibidem esse.“

καὶ δὴ καὶ ὡς εἰσὶν ἐπιμήνια ἐπιτελέουσι προτιθέντες] Lange haec ita vernacule expressit: „und ausserdem, dass sie ihr, wie einem lebendigen Menschen, alle Monden ihr Theil versetzten, nämlich Honigkuchen.“ Schweighl., qui in Lexico Herodoteo s. v. ἐπιτελεῖν scribit „ἐπιμήνια ἐπιτελέουσι προτιθέντες, non: menstrua sacra faciunt sed: menstrua, menstruam pensionem persolvunt,“ in Latina versione sic expressit: „sed etiam tanquam re vera ibi versanti menstrua sacra faciunt adponuntque.“ Minus recte, si quid video. Nam praestat ἐπιμήνια referre ad προτιθέντες, hoc fere sensu: menstrua cibaria (s. placentas singulis mensibus) apponentes serpenti rem sacram faciunt s. sacra peragunt. Verbum προτιθέναι satis tritum de apponendis cibis; unde etiam, notante Valckenaerio, οἱ ἄρτοι τῆς προθέσεως, quos sa-

τες· τὰ δ' ἐπιμήνια, μελιτόεσσα ἔστι. αὕτη δ' ἡ μελιτόεσσα, ἐν τῷ πρόσθεν αἰεὶ χρόνῳ ἀναισιμονυμένη, 4 τότε ἦν ἄψανστος. σημηνάσης δὲ ταῦτα τῆς ἰρείης, 40 μᾶλλον τι οἱ Ἀθηναῖοι καὶ προθυμότερον ἐξέλιπον τὴν πόλιν, ὡς καὶ τῆς θεοῦ ἀπολελοιπυλῆς τὴν ἀκρόπολιν. ὡς δὲ σφι πάντα ὑπεξέκειτο, ἔπλων ἐς τὸ στρατόπεδον. Ἐπεὶ δὲ οἱ ἀπ' Ἀρτεμισίου ἐς Σαλαμίνα κατέσχον τὰς νέας, συνέρθεε καὶ ὁ λοιπὸς 45 πυνθανόμενος ὁ τῶν Ἑλλήνων ναυτικὸς στρατὸς ἐκ

42

Interim copiis
navalibus undi-
que coactis, na-
vium numerus

cerdotibus edere licuit, panes sc. in mensis sacris velut appositi diis, teste Athenaeo III p. 110 D. IV p. 137 E. VIII p. 346 E. Pausan. VI, 20 §. 2. Nec minus frequens ἐπιτελεῖν in re sacra peragenda festisque celebrandis, aliis id genus, ut II, 63. IV, 186, ubi haud moror accusativum omissum, quem facile mente addere possis, nisi ἐπιμήνια positum ἀπὸ κοινοῦ ad hoc quoque verbum trahere velis; quem in modum iam Valckenaerius haec ita erat interpretatus: *talem e melle placentam, singulis noviluniis recentem, veluti menstruam pensionem arcis persolvebant custodi.* Sunt autem τὰ ἐπιμήνια, quae in mensem praebentur alimenta s. menstrua cibaria, ut dixi ad Plutarch. Flamin. 5 pag. 89 not. Add. Harpocrat. s. v. Ἐπιμήνια.

μελιτόεσσα, quae Atticis etiam vocabatur μελιτοῦττα (cf. Matth. Gr. Gr. §. 121, not. 2 p. 244. Thom. Magist. p. 607 ibiq. Oudendorp., quibus Cr. addi vult Brunckii cit. ad Aristophan Lysistr. vs. 601.), est

placenta e melle confecta, haud infrequens in veterum sacris, ut satis constat. De argumento idem Cr. Valckenaerianis addi vult: Böttiger: die heilbringenden Götter in: Journal des Lux. u. d. Mod. 1803 Januar. p. 21. Payne-Knight on symbolical Language §. 25 p. 17.

σημηνάσης δὲ ταῦτα τῆς ἰρείης] De hac sacerdote vid. nott. ad V, 72. In seqq. pro προθυμότερον plures codd. πρότερον. Minus recte, mea quidem sententia. Est enim haec loci sententia: *tanto magis atque studiosius*, ut bene reddidit Schweighaeuserus. Itaque displicet Valckenaerii ratio, qui hanc verborum naturalem esse structuram censuit: καὶ μᾶλλον τι προθυμότερον (vel studiosius), ubi μᾶλλον comparativo additum eā orationis abundantiam, quam invenimus quoque supra II, 137. Ad ὑπεξέκειτο conf. Herod. VIII, 60 §. 2 et de totius loci argumento Plutarch. Themistocle. 10. Paucos vero Athenienses in urbe relictos esse intelligitur ex Herod. VIII, 51.

Τροιζήνος· ἐς γὰρ Πώγωνα τὸν Τροιζηνίων λιμένα
2 προείρητο συλλέγεσθαι. συνελέχθησαν τε δὴ πολλῶ
πλεῦνες νέες ἢ ἐπ' Ἀρτεμισίῳ ἔναυμάχων, καὶ ἀπὸ
3 πολιῶν πλεύσαν. Νάαρχος μὲν νυν ἐπὶν ὠτύος
ὅσπερ ἐπ' Ἀρτεμισίῳ, Εὐρυβιάδης ὁ Εὐρυκλείδεω, 50
ἀνὴρ Σπαρτιήτης, οὐ μέντοι γένεός γε τοῦ βασιλεῦ-
τος ἑών· νέας δὲ πολλῶ πλείστας τε καὶ ἄριστα πλω-
ούσας παρείχοντο Ἀθηναῖοι.

multum crescit.
Summa imperii
etiam nunc pe-
nes Eurybledem
[c. 2].

43

Ἔστρατεύοντο δὲ οἶδε. Ἐκ μὲν Πελοποννήσου,
Λακεδαιμόνιοι, ἑκκαίδεκα νῆας παρεχόμενοι· Κορίν- 55
θιοι δὲ, τὸ αὐτὸ πλήρωμα παρεχόμενοι τὸ καὶ ἐπ'
Ἀρτεμισίῳ, Σικυνῶνιοι δὲ, πεντεκαίδεκα παρείχοντο
2 νῆας· Ἐπιδαύριοι δὲ, δέκα· Τροιζήνιοι δὲ, πέντε·
Ἐρμιονέες δὲ, τρεῖς· ἰόντες οὗτοι, πλὴν Ἐρμιονέων,
Ἰωρικόν τε καὶ Μακεδνὸν ἔθνος, ἐξ Ἐρινεοῦ τε καὶ 60

Recensio popu-
lorum Graeciae,
Summa imperii
qui ad Salami-
nem naves mise-
runt: qua oppor-
tunitate utens
Herodotus, eor-
um origines et
antiquitates per-
stringit.

Cap. XLII.

ἐς γὰρ Πώγωνα] *Pogon*,
Troezeniorum portus olim, ut
videtur, satis amplus, nunc are-
nâ ita obstructus esse dicitur,
ut exiguis modo navigiis adi-
tum praebeat. Conf. Strab.
VIII p. 574 A. s. 373. Man-
nert. VIII pag. 664. Ipsius
Troezenis reliquias quasdam
prope vicum *Damala* adhuc re-
periri sic satis constat. — Pro
τὸν Τροιζηνίων unus cod.
τῶν Τροιζηνίων.

Εὐρυβιάδης] Vid. VIII, 2.
3. Videtur autem mihi Noster
consulto addidisse: οὐ μέντοι
γένεός γε τοῦ βασιλεῦτος ἑών;
cum Spartanorum in expedi-
tionibus plerumque regum al-
teruter esset dux.

νέας δὲ πολλῶ πλείστας —
Ἀθηναῖοι] Eodem, opinor,
animo Noster haec scripsit, quo

ea, quae supra leguntur VIII,
3. — De navium numero
disputavimus ad VIII, 1.

Cap. XLIII.

ἑκκαίδεκα νῆας παρεχόμε-
νοι] *Sedecim* hic exhibuere
naves, qui ad Artemisium non
nisi *decem* praebuerant. Conf.
VIII, 1 ibique nott. Ad vo-
cem πλήρωμα, quâ naves ipsae
una cum remigibus classariis-
que indicantur, cf. VIII, 1.

Ἰωρικόν τε καὶ Μακεδνὸν
ἔθνος] Conf. I, 56 ibique nott.
I, 146. C. O. Müller. Dor. I p.
175, qui monet *Hermionam*,
quam Herodotus Dryopicam
appellat civitatem, postea ab
Argivis captam fuisse. *Erineon*
s. *Erineos*, auctore Kruse II, 2
p. 103 coll. 97 seq. ad Calli-
dromi montis declivitatem
prope Palaeochora quaeri de-
bet, *Pindus* autem ad fontes

3 Πίνδου καὶ τῆς Δρυοπίδος ὕστατα ὀρηθέντες. οἱ δὲ Ἐρμιονεῖς εἰσὶ Δρύοπες, ὑπὸ Ἡρακλέος τε καὶ Μηλιέων ἐκ τῆς νῦν Δωρίδος καλεομένης χώρας ἐξαναστάντες. οὗτοι μὲν νῦν Πελοποννησίου ἐστρα-
44 τεύοντο. Οἱ δὲ ἐκ τῆς ἕξω ἠπείρου· Ἀθηναῖοι μὲν, 639
 πρὸς πάντας τοὺς ἄλλους παρεχόμενοι νῆας ὀργά-65
 κοντα καὶ ἑκατὸν, μούνοι· ἐν Σαλαμῖνι γὰρ οὐ
 2 συνενανμάχησαν Πλαταιεῖς Ἀθηναίοισι, διὰ τοιούδε
 τι πρῆγμα. ἀπαλλασσομένων τῶν Ἑλλήνων ἀπὸ
 τοῦ Ἀρτεμισίου, ὡς ἐγίνοντο κατὰ Χαλκίδα, οἱ Πλα-70
 ταιεῖς ἀποβάντες ἐς τὴν περαιῖν τῆς Βοιωτίας χῶ-
 ρης, πρὸς ἐκκομιδὴν ἐτρέποντο τῶν οἰκετέων. οὐ-
 3 τοι μὲν νῦν τούτους σώζοντες ἐλείφθησαν. Ἀθη-
 ναῖοι δὲ, ἐπὶ μὲν Πελασγῶν ἐχόντων τὴν νῦν Ἐλ-

Pindi fluvii. Accuratiora de his desunt. — In fine cap. Schweighaeuserus post ἐστρατεύοντο minus et post ἠπείρου maius punctum poni vult.

Cap. XLIV.

πρὸς πάντας τοὺς ἄλλους] i. e. prae aliis omnibus, ut III, 94, ubi vid. nott. „Mireris vero, ait Schweigh., quo pacto tot navibus ad Salaminem pugnare Athenienses potuerint, quandoquidem in pugna ad Artemisium dimidiam partem Atticarum navium vulneratam esse ait scriptor cap. 13 neque eis reficiendis suppetuisse videatur tempus.“ — In seqq. vocem μούνοι cum vi quādam addi in sententiae clausulā nemo non videt. Nunc enim soli Athenienses, nullis assumtis Plataeensibus, qui antea ipsis milites praebuerant, tot naves exhibent.

διὰ τοιούδε τι πρῆγμα] E Florent., Med., aliis διὰ τοιούδε πρῆγμα dederunt Schweighaeuser. et Gaisf. Vulgo post τοιούδε inserebatur τι, quod cum Matth. et Bekker. retinui.

ἐς τὴν περαιῖν τῆς Βοιωτίας] „Περαίη τῆς Βοιωτίας, quae contra Chalcidem in Boeotiae finibus; cuiusmodi περαιῖα τῆς Ἀσίας Diodoro XX, 97 Asiae continentis regio, ex adversum insulam Rhodum, Perraea apud Livium XXXII, 13.“ Wessel. Mihi tamen vix pro Nomine proprio Noster habuisse videtur περαιῖν. Itaque malim reddere: inoram Bocotiae oppositam. — In seqq. ad vocem οἰκέτας conf. nott. ad VIII, 4.

ἐπὶ μὲν Πελασγῶν] Vid. Matth. Gr. Gr. §. 565, 1 pag. 1113, qui idem §. 584 a. γ. p. 1162 consul. ad verba ἐπὶ δὲ Κέκροπος. — In seqq. dedi

λάδα καλεομένην, ἦσαν Πελασγοί, οὐνομαζόμενοι 75
 Κραναοί· ἐπὶ δὲ Κέκροπος βασιλέος, ἐπεκλήθησαν
 Κεκροπίδαι· ἐκδεξαμένου δὲ Ἐρεχθῆος τὴν ἀρχὴν,
 Ἀθηναῖοι μετωνομάσθησαν· Ἴωνος δὲ τοῦ Ξούθου
 στρατάρχεω γενομένου Ἀθηναίοισι, ἐκλήθησαν ἀπὸ
 45 τούτου Ἴωνες. Μεγαρέες δὲ τωντὸ πλήρωμα παραι- 80
 χοντο τὸ καὶ ἐπ' Ἀρτεμισίῳ· Ἀμπρακιῶται δὲ,

Ἐρεχθῆος pro vulg. Ἐρεχθῆος,
 de quo dixi ad VII, 189. Sed
 reliqua, quae h. l. tentat Koe-
 nius, mittamus. Herodotea
 attigit Eustath. ad Dionys. Pe-
 riegr. 423; conf. Scymn. Ch.
 558 seq. et Strab. IX p. 608
 A. s. p. 397.

ἦσαν Πελασγοί, οὐνομαζό-
 μενοι Κραναοί] Ipsa Athenarum
 urbs sive arx olim voca-
 batur Κραναὶ πόλις (conf.
 Aristoph. Ach. 75. Lysistr. 483
 ibique Scholl.), nomine ducto
 vel ab antiquo ut ferebatur re-
 ge Cranao (cf. Aristoph. Av.
 122. Pausan. I, 2 §. 5. 31 §.
 2. Apollodor. III, 14 sect. 1)
 vel a loci natura solique aspe-
 ritate. De Cecrope atque Erech-
 theo vix opus plura afferre. Suf-
 ficiant, quae C. F. Hermannus
 attulit in Hellen. Staatsalterth.
 §. 91 not. 19. 18, qui idem de
 Ione, Xuthi filio, Atticarum re-
 rum conditore, de quo etiam
 Herodotus conferatur VII, 94
 plura citavit §. 95 not. 2 seqq.
 coll. §. 91, ubi merito attendi
 iubet ad diversas hasce unius
 eiusdem regionis appellationes;
 unde si quid aliud, hoc certe
 colligas, magnas olim in At-
 tica accidisse mutationes dome-

sticas, de quibus tamen in tanta
 testimoniorum inopia vix certi
 quid constituere licet. Ad Athe-
 nienses Iones referunt etiam Io-
 nes apud Homer. Iliad. XIII,
 685, ubi tu cf. Bothii annota-
 tionem.

Cap. XLV.

Μεγαρέες κ. τ. λ.] De Me-
 garensibus vid. VIII, 1 ibique
 nott., ubi etiam de voce πλή-
 ρωμα. Voculam τὸ post παραι-
 χοντο auctoritate codicis San-
 crofti omissam a Schaefero,
 quem Matth. et Bekker. se-
 quuntur, equidem cum Gaisf.
 et Schweigh. revocavi.

Ἀμπρακιῶται δὲ — ἐπεβώ-
 θησαν] De forma ἐπεβώθη-
 σαν vid. nott. ad VIII, 1. Am-
 braciatae sunt incolae urbis Am-
 braciae, quae a quibusdam
 Thesprotiae accensetur, ad
 Arachthum sita fluvium in Am-
 bracii sinus recessu intimo, ubi
 a Corinthiis Cypseli fere aeta-
 te exstructa est eo loco, quo
 nunc dicitur esse Arta. Plura
 Kruse Hellas II, 2 p. 283 seqq.
 322 seqq. Eodem quoque
 tempore, Leucas condita fertur
 a Corinthiis, patriam scilicet pulsus
 dominante Cypselo; quod enim

46 ἐπὶ νέας ἔχοντες ἐπεβώθησαν· Λευκάδιοι δὲ, τρεῖς·
 ἔθνος ἰόντες οὗτοι Δωρικὸν ἀπὸ Κορίνθου. Νη-
 σιωτέων δὲ, Αἰγινῆται τριήκοντα παρείχοντο. ἦσαν
 μὲν σφι καὶ ἄλλαι πεπληρωμένα νέες, ἀλλὰ τῆσι 85
 μὲν τὴν ἑσπέρων ἐφύλασσαν, τριήκοντα δὲ τῆσι ἄρι-
 στα πλωούσῃσι ἐν Σαλαμῖνι ἐναυμάχησαν. Αἰγινῆ-
 2ται δὲ εἰσι Δωριεῖς, ἀπὸ Ἐπιδαύρου· τῆ δὲ νήσῳ
 πρότερον οὖνομα ἦν Οἰνώνη. μετὰ δὲ Αἰγινῆτας,
 Χαλκιδιεῖς τὰς ἐπ' Ἀρτεμισίῳ εἴκοσι παρεχόμενοι, καὶ 90
 Ἐρετριεῖς τὰς ἐπτά· οὗτοι δὲ Ἴωνές εἰσι. μετὰ δὲ,
 Κεῖοι τὰς αὐτὰς παρεχόμενοι· ἔθνος ἰὸν Ἴωνικὸν

hoc ad Periandri tempora qui-
 dam referunt, id cum Kruse I.
 I. p. 285. 356 de colonia reno-
 vata intelligere malim. Sed
 multum postea floruit urbs
 mercaturâ insigni, quam locus
 ipse egregie adiuvabat. Sita
 enim urbs in peninsula, quae
 canali post disiuncta a conti-
 nenti, insulae assumisit speciem.
 Nunc *Santam Mauram* vocant.
 Plura Kruse I. l. p. 357 seq.
 Gail. ad Seylac. I p. 381 seq.
 Boeckh. Corp. Inscriptt. I, 1
 p. 58 coll. Sintenis ad Plat.
 Themistocl. 24 p. 153.

Cap. XLVI.

*Αἰγινῆται δὲ εἰσι Δωριεῖς
 ἀπὸ Ἐπιδαύρου*] Attigit haec
 Eustath. ad Dionys. Perieg. 511.
 Aeginetarum res navales ipse
 attigi ad VIII, 1. Qui quo
 sensu hic vocentur Dorienses,
 disquisivit C. O. Müller. Aegi-
 nett. pag. 42, reliquorum scri-
 ptorum de Aeginetarum ori-
 gine allatis testimoniis, in qui-
 bus tu vid. potissimum Pausan.
 II, 29 §. 5. Atque Müllero

auctorel. I. pag. 43 eodem po-
 pulorum impetu, quo Doriens-
 ses Lacedaemonii Lyttum, The-
 ram, Melum condiderunt, Do-
 rienses Argivi, qui iidem tunc
 temporis Epidaurum quoque
 tenebant, in Cretam, Rhodum,
 Con, Cnidum, Halicarnassum
 atque etiam Aeginam colonos
 deduxerunt, duce Triacone.
 Hinc igitur explicandum, quod
 Aeginetarum maiores, Doriens-
 ses, Epidauro s. Argo oriundi
 ipsique Aeginetae plerumque
 Dorienses habeantur, qui Do-
 rica habuerint instituta. Prius
 insulae nomen *Οἰνώνη* ad Pel-
 lasgorum aetatem, qui olim
 plerasque Graeciae regiones te-
 nuere, videtur referendum, du-
 ctum forsitan ab *Οἰνόης* no-
 mine, quod in Attica invenit-
 tur; ex qua ipsa hi Pelasgi,
 qui primi insulae fuere incolae,
 in eam fuerint ingressi. Conf.
 Müller. I. l. p. 8 seq. — Ad
 articuli usum in verbis τὰς ἐπ'
 Ἀρτεμισίῳ cf. Matth. Gr. Gr.
 §. 267 p. 550.

Κεῖοι — Ἀθηνέων] Pro

3 ἀπὸ Ἀθηναίων. Νάξιοι δὲ παροίχοντο τέσσαρας ἀπο-
 πεμφθέντες μὲν ἐς τοὺς Μήδους ὑπὸ τῶν πολιη-
 τέων, κατὰπερ ἄλλοι νησιῶται· ἀλογήσαντες δὲ τῶν⁹⁵
 ἐντολέων, ἀπίκατο ἐς τοὺς Ἑλληνας, Δημοκρίτου
 σπεύσαντος, ἀνδρὸς τῶν ἀστῶν δοκίμου, καὶ τότε
 4 τριηραρχέοντος. Νάξιοι δὲ εἰσι Ἴωνες, ἀπ' Ἀθηναίων 640

olim vulg. Ἀθηναίων Wes-
 seling. et h. l. et cap. 48 recte
 dedit Ἀθηναίων, comparans
 VIII, 45, ubi ἀπὸ Κορίνθου et
 VIII, 46, ubi ἀπ' Ἐπιδαύρου.
 Ad vocem Κεῖοι conf. nott. ad
 VIII, 1. Ionicam gentis ori-
 ginem, quam praeter Herodotum
 etiam testatur Schol. ad
 Dionys. Perieg. 526, eo referunt,
 quod omnino Cycladarum
 insularum incolae ab Ionicis
 Atticis repetuntur, teste Eurip.
 Ion. 1581 seq. Thucydid. VII,
 57. Accuratius in haec in-
 quisivit Broendsted. Reis. in
 Griech. I pag. 55 coll. p. 72.
 Qui ea, quae de Ionica Cyclada-
 rum origine institutisque Ioni-
 cis tradita exstant, non ad
 illam Ionum migrationem,
 quae undecimo ante Chr. n.
 accidit seculo, sed ad aliam
 quandam migrationem, quae
 serius Athenis facta sit, referri
 vult; unde explicandum, quod
 in illis insulis, qua nos novimus
 aetate, eā Ionum obtinuerint
 instituta, quae ab Atticis
 vulgo repeti solent, etsi quo
 tempore locum habuerit haec
 migratio, in maxima testimonio-
 rum inopia definire haud
 licet. Hinc quoque explicanda
 sacrorum illa cognatio quaedam,
 ab Attica et quidem valde

prisco ab aeo repetenda, de
 qua monuit Creuzerus in An-
 nall. Viennenss. LVII p. 18.

Νάξιοι δὲ] De Naxiis vid.
 Herod. V, 31. VI, 96. Quae
 sequuntur, insectatur Pseudo-
 Plut. II p. 869 A. C. malitiose
 agere contendens Herodotum,
 talia de Naxiorum defectione
 referentem, quum Naxii, teste
 Heraclito, sex navibus, aut, Ephoro
 teste, quinque navibus sponte
 Graecis auxilio venerint. Conf.
 Ephori fragm. p. 222. Marx.
 Dahlmann. Herod. pag. 132.
 — In seqq. νησιῶται dicuntur
 Cycladarum insularum incolae;
 ut monui ad V, 30.

Δημοκρίτου σπεύσαντος] i.
 e. instante, urgente Democrito,
 ad defectionem adhortante. Conf.
 I, 74. 206. Exstat in hunc
 Democritum epigramma Simo-
 nidis apud Plutarch. II p. 869
 C coll. Brunck. Analectt. I p.
 133 [nr. 32. T. I. p. 65 Antholog.
 ed. Jacobs.] Ad verbum
 τριηραρχεῖν (triremis s.
 navis praefectum esse) vid. VII,
 181 coll. VIII, 93.

Νάξιοι δὲ εἰσι Ἴωνες ἀπ'
 Ἀθηναίων γερονότες] Referri
 hic volumus, quae modo de
 Ceis e Broendsted. disputatione
 attulimus. Cepit Naxum Pi-
 sistratus, teste Herodoto I, 64,

γεγονότες. Στυρέες δὲ τὰς αὐτὰς παρείχοντο νῆας τὰς καὶ ἐπ' Ἀρτεμισίῳ· Κύθνιοι δὲ, μίαν καὶ πεν-1
τηκόντερον· ἔόντες συναμφοτέροι οὔτοι Δρύοπες·
καὶ Σερίφιοί τε καὶ Σίφνιοι καὶ Μήλιοι ἐστρατεύ-
οντο· οὔτοι γὰρ οὐκ ἔδοσαν μοῦνοι νησιωτέων τῶ
47 βαρβάρῳ γῆν τε καὶ ὕδωρ. Οὔτοι μὲν ἅπαντες 5

inque eam haud scio an Atticos incolae Atticae instituta trans-
tulerit; nisi iam ante Pisistratum ut reliquas Cyclades, ita
Naxum quoque Iones tenuisse
putandi sint. Sed certiora do-
cumenta desunt.

Στυρέες] Vid. nott. ad VIII,
1. In proxime seqq. Wesseling.
recte dedit *Κύθνιοι* e Plut. II.
p. 863. E., cum vulgo ferrent
Κύνθιοι vel *Κίνθιοι*. Conf.
Gesner., Triller, et Abr. Gronov.
ad Aelian. H. A. XVI, 32 et
Demosthen. *περὶ συντάξ.* p.
102, 52 [p. 176, 10 R.] unde
intelligitur, haud magni fuisse
momenti Cytlnios aequae ac
Siphnios. Alia ipse attuli ad
VII, 90. — De *Dryopibus* conf.
Herodot. I, 146 ibiq. nott. Pau-
san. IV, 34 §. 6.

καὶ Σερίφιοι] *Seriphus*, quae
inter Cyclades exigua insula
eadeinque saxosa ac sterilis ad
occasum Siphni sita, mala olim
fruebatur existimatione (vid.
Wytttenbach, ad Plutarch. Mor.
I. 2. pag. 1086); ita ut vel ab
Romanis imperatoribus exsules
eo mitterentur teste Tacito Ann.
IV, 31. Nunc vocant *Serphno*.
Vid. Mannert. VIII pag. 739.
De *Siphno* monui ad III, 57;
ubi quae de metallis dixi, ea
mihi nuper confirmavit vir Si-

phnius, Provolegios, hoc ad-
dens, metalla exercere antea
non licuisse per Turcas; quibus
nunc pulsus, speramus aliquan-
do illa instauratum iri. *Melus*
insula ambitu maior simulque
feracior, quam nunc vocant
Milo, Dorica olim habitata fuit
a gente, quae inde etiam semper
Spartanorum partes amplectebatur,
donec bello Peloponnesiaco maxima
incolarum parte trucidata ab Atheniensibus
coloni in insulam deducti
sunt, qui tamen ipsi paulo post
insulam denuo cedere coacti sunt.
Neque pristinum florem recu-
perasse videtur insula, quae
nunc aëre pestilenti maxime
insalubris esse fertur. Conf.
Mannert. VIII. p. 736 seqq.
Poppo ad Thucyd. I, 2. p.
277. — In seqq. ad locutionem
γῆν τε καὶ ὕδωρ conf.
citt. ad V, 17.

Cap. XLVII.

Οὔτοι μὲν ἅπαντες ἐντὸς
*οἰκημένοι Θεσπρωτῶν καὶ Ἀγέ-
ροντος ποταμοῦ]* De *Thespro-
tis* conf. V, 92. §. 7 et de *Ache-
ronte* fluvio VII, 126. Tenen-
dum vero est, Graeciae fines
vulgo ad Ambraciam poni, a
quâ inde Graeciam ipsam s.
propriam exordiri scribunt Sey-

ἐντὸς οἰκημένοι Θεσπρωτῶν καὶ Ἀχέροντος ποταμοῦ, ἐστρατεύοντο· Θεσπρωτοὶ γάρ εἰσι ὁμοῦρόντες Ἀμπρακιώτησι καὶ Λευκαδίοισι, οἱ ἐξ ἐσχατῶν χωρέων ἐστρατεύοντο. Τῶν δὲ ἐκτὸς τούτων οἰκημένων, Κροτωνιῆται μῦνοι ἦσαν οἱ ἐβώθησαν τῇ Ἑλλάδι κινδυνευούσῃ, νηὶ μιῇ, τῆς ἦρχε ἀνὴρ τοῖς πυθιονίῃς, Φάυλλος. Κροτωνιῆται δὲ

Iax §. 33. p. 12 Huds. p. 255 Gail. (quem vid. in annotat. pag. 377. 577.) atque Dicaearchus. Nam latiori sensu Graeciam vel extra hos terminos esse putabant, quibuscunque locis Graecorum essent coloniae. Hinc paulo inferius Crotoniatae referuntur ad Graecos ἐκτὸς τούτων οἰκημένους, habitantes scil. extra Graeciae continuae fines, quos ad Thesprotorum terram poni modo diximus. Sed eorum, qui intra hos fines habitant (τῶν ἐντὸς οἰκημένων), extremi sive ultimi sunt Ambraciotae atque Leucadii, qui ipsi, quum Thesprotis vicini sint, ex ultimis Graeciae regionibus advenisse iure dicuntur. — Ad formam ἐβώθησαν vid. nott. ad VIII, 1.

τῆς ἦρχε ἀνὴρ τοῖς πυθιονίῃς, Φάυλλος] Quum unam navem ab opulentissima Crotoniatarum civitate Graecis auxilio missam esse parum sit credibile, veri sit simillimum, hanc navem non publice missam esse, sed privato sumptu instructam a Phayllo, qui Graeciae, in qua tot victoriis tantam gloriam adeptus erat, opitulaturus sponte advenerit na-

vi suis impensis paratâ. Quin disertis verbis enuntiat Pausan. X, 9 §. 1. Phayllum cum Persis pugnasse ναῦν παρασκευασάμενον οἰκείαν sive ναῦν ἰδιόστολον, ut scribit Plutarch. Alex. 34: quae iam attuli ad VIII, 17. De Phaylli victoriis consentit Pausanias I. I. Atque exstat in eum epigramma in Antholog. Palat. T. II. p. 851. 3 p. 949. Apud Aristophanem Acharn. 210 (Both.) Vesp. 1206 qui memoratur Phayllus cursor celeberrimus idemque, ut Scholiasta tradit, Ὀλυμπιονίκης, ab hoc Crotoniatâ, qui e Pausaniae testimonio nunquam Olympiis vicit, sane diversus videtur, ut dudum recte statuit Valckenaer., qui de Crotoniata Phayllo praeterea conferri vult Suidam s. v. T. III. pag. 586. Zenob. IV, 23. Eustath. ad Odyss. VIII p. 302.

Κροτωνιῆται δὲ γένος εἰσὶ Ἀχαιοί] Constantem hanc antiquitatis fuisse famam observat C. Hermann. Hellen. Staatsalterth. §. 80 not. 15, ubi plura hanc in rem affert testimonia. Tu vid. potissimum Strabon. VI p. 262 s. 402 B. seq. Nam cogitandum hic de Achaeis, prioribus Laconiae

48 γένος εἰσὶ Ἀχαιοί. Οἱ μὲν νυν ἄλλοι τριήρεις πα-
 Numerus mo-
 dusque navium. ρεχόμενοι ἐστρατεύοντο· Μήλιοι δὲ, καὶ Σίφνιοι,
 2 καὶ Σερίφιοι, πεντηκοντέρους. Μήλιοι μὲν γένος 15
 εἶοντες ἀπὸ Λακεδαιμόνος, δύο παρείχοντο· Σίφνιοι
 3 δὲ καὶ Σερίφιοι, Ἴωνες εἶοντες ἀπ' Ἀθηνέων, μίαν
 ἐκάτεροι. Ἀριθμὸς δὲ ἐγένετο ὁ πᾶς τῶν νεῶν, πάρεξ τῶν
 πεντηκοντέρων, τριηκόσια καὶ ἐβδομήκοντα καὶ ὀκτώ.

incolis, qui Doribus Heracli-
 disque ingressis solo cedere co-
 acti in Italiam discesserunt ibi-
 que Crotonem condiderunt.

Cap. XLVIII.

Μήλιοι μὲν γένος εἶοντες
 ἀπὸ Λακεδαιμόνος κ. τ. λ.]
 Pertinent huc, quae ad VIII,
 46. disputavimus. Verba seqq.
 Σίφνιοι δὲ καὶ Σερίφιοι κ. τ.
 λ. citat Eustath. ad Dionys.
 Perieg. 525, ubi vid. plura.

Ἀριθμὸς δὲ ἐγένετο — τριη-
 κόσια καὶ ἐβδομήκοντα καὶ
 ὀκτώ] Conf. Matth. Gr. Gr.
 §. 140 pag. 264. Quod vero
 et h. I. et VIII, 82 Noster na-
 vium numerum indicat *trecentarum septuaginta octo*, existunt
 potius *trecentae sexaginta sex*
 si, quot naves a singulis civi-
 tatibus supra cap. 43 seqq.
 enumeratis suppeditatae fue-
 rint, accurate subduxeris.
Trecentae quinquaginta octo
 erunt, si cum Valla Sancrofti
 librum aliumque sequamur.
 Neque tamen hoc loco quid-
 quam mutandum, auctore Val-
 ckenaueri, qui, quo numeri
 convenient, cap. 46, ubi *tri-*
ginta (τριήκοντα) naves prae-
 buisse dicuntur Aeginetae, *duo*

et *quadraginta* (δύο καὶ τεσ-
 σαράκοντα) substitui vult; quod
 idem placuit Larchero, quum
 Aeginetae post Athenienses
 plurimas certe naves dederint,
 teste Pausaniâ II, 29 §. 5.
 indeque plures naves Corinthiis,
 qui et ipsi *quadraginta* erogas-
 se perhibentur, praebuerint
 necesse sit. Assensus est hisce
 nuper Negris in edit. sua. Sed
 illo in loco Herodoti vel repe-
 titum *τριήκοντα* mutari quid
 vetat, ut bene monuit C. O.
 Müller. Aeginett. pag. 120.
 Et praetervidit Valckenaerius,
 quod ipse enuntiat Herodotus
 cap. 46, Aeginetas praeter tri-
 ginta triremes, quae pugnae
 Salaminiae interfuerint, alias
 quoque habuisse, quibus Aegi-
 nae insulae, in quam multi
 Athenienses suas familias for-
 tunasque securitatis causa tran-
 stulerant, oram a Persarum
 incursionibus tutarentur. Has
 igitur naves ad insulam tutan-
 dam relictas si duodecim fuisse
 ponamus, quae Schweighaeu-
 seri est sententia, easque etiam
 ad hunc referamus censum,
 Herodoti constabit fides nume-
 rique convenient; quamquam
 in universon dolemus cum

49 Ὡς δὲ ἐς τὴν Σαλαμίνα συνῆλθον οἱ στρατη-²⁰ Ibi Graecorum
 γοὶ ἀπὸ τῶν εἰρημένων πολιῶν, ἐβουλευόντο, προ-
 δέντος Εὐρυβιάδω γνώμην ἀποφαίνεσθαι τὸν βου-
 δucibus de loco
 λόμενον, ὅκου δοκίει ἐπιτηδεώτατον εἶναι ναυμα-
 pugnae optando
 χίην ποιέεσθαι τῶν αὐτοῖ χωρέων ἐγκρατέες εἶσι.
 delibantibus,
 ἢ γὰρ Ἀττικὴ ἀφεῖτο ἤδη, τῶν δὲ λοιπέων πέρι
 cum plerique, re-
 2 προετίθει. Αἱ γνώμαι δὲ τῶν λεγόντων αἱ πλεῖσται²⁵
 licta ad Salami-
 συνεξέπιπτον, πρὸς τὸν Ἴσθμὸν πλώσαντας ναυμα-
 nem statione,
 χέειν πρὸ τῆς Πελοποννήσου· ἐπιλέγοντες τὸν λό-
 dum censerent,
 γον τόνδε „ὦς ἦν νικηθέωσι τῇ ναυμαχίῃ, ἐν Σα- 641

Dahlmann. Herod. pag. 99. 219. in calculis Herodoteis ac supputationibus plerumque menda reperiri ac vitia vix nobis tollenda; qualia equidem librariorum socordia quam senis ipsius negligentiae adscribere malim. Nec aliter iudicare video C. O. Müller. l. l. p. 121 seq., mendum latere qui putat VIII, 43, ubi in verbis Σικωνῖοι δὲ πεντεκαίδεκα παρείχοντο νῆας, ultimam vocem in πλεῦνας commutandam esse suspicatur. Differt autem a numero hoc Herodoteo, qualemcunque constitueris, Ctesias Perss. Excerptt. §. 26, septingentas Graecorum naves Salaminiae pugnae interfuisse scribens; nisi ibi quoque in numeris peccarunt librarii.

Cap. XLIX.

γνώμην ἀποφαίνεσθαι τὸν βουλόμενον] i. e. ut, quicumque vellet, sententiam suam declararet, enunciaret. Locutio γνώμην ἀποφαίνεσθαι, quae vix differt a simili locutione
 HERODOT. IV.

γνώμην ἀποδείκνυσθαι, invenitur I, 207. II, 120. III, 71. VII, 152. Vid. Sluiter. Lectt. Andocidd. pag. 180. (p. 119 Lips.) Heindorf. ad Plat. Gorg. p. 67. — In seqq. ad formam προετίθει conf. I, 206 fin. ibique citt.

συνεξέπιπτον] Idem verbum eadem significatione I, 206 coll. VIII, 123 de sententiis in unum convenientibus. Locutio, ni fallor, ducta de sortibus simul unâ pluribus urnâ excidentibus inque una eademque re congruentibus. Cf. V, 22 ibique nott. — Ad ipsam narrationem conf. Plutarch. Themist. cap. 11, ubi nonnulla paulo aliter tradita exstant. — Ad verba πρὸ τῆς Πελοποννήσου vid. Matth. Gr. Gr. §. 575 pag. 1136.

ἦν νικηθέωσι] Haec lectio ex Aldina et aliquot scriptis fluxit libris. Vulgo εἰ νικηθέωσι, quod Florentinus, Mediceus alii tuentur. Cf. Werser. in Actt. phill. Monacc. I pag. 235 et Matth. Gr. Gr. §. 525, 7. b. pag. 1020. Har-

„λαμῖνι μὲν ἔδοντες, πολιορκήσονται ἐν νύσῳ, ἵνα
 „σφι τιμωρίη οὐδεμία ἐπιφανήσεται· πρὸς δὲ τῷ 30
 „Ἰσθμῷ, ἐς τοὺς ἑωυτῶν ἐξοίσονται.“

50

Ταῦτα τῶν ἀπὸ Πελοποννήσου στρατηγῶν ἐπι-
 λογομένων, ἐλήλυθε ἀνὴρ Ἀθηναῖος, ἀγγέλλων ἦκειν
 τὸν βάρβαρον ἐς τὴν Ἀττικὴν, καὶ πᾶσαν αὐτὴν
 ἐπιρρολίσειναι. Ὁ γὰρ διὰ Βοιωτῶν τραπούμενος 35
 στρατὸς ἄρα Ξέρξην, ἐκπρόσθε Θεσπιέων τὴν πόλιν,
 αὐτῶν ἐκλεισπέτω ἐς Πελοπόννησον, καὶ τὴν Πλα-
 ταεῖων ὠσαύτως. ἦκέ τε ἐς τὰς Ἀθήνας, καὶ πάντα
 δεκταῖνα ἔδηξεν. ἐνέπρησε δὲ Θέσπειάν τε καὶ Πλά-

καὶ τὸν ἄλλο, ἵνα
 ἴσως τὸν ἄλλο
 ἴσως τὸν ἄλλο
 ἴσως τὸν ἄλλο
 ἴσως τὸν ἄλλο
 ἴσως τὸν ἄλλο
 ἴσως τὸν ἄλλο
 ἴσως τὸν ἄλλο
 ἴσως τὸν ἄλλο
 ἴσως τὸν ἄλλο
 ἴσως τὸν ἄλλο

tung. Lehre d. Griech. Part.
 II pag. 301. — Ad futura me-
 dii, quae passivo sensu adhi-
 bentur, πολιορκήσονται (de
 quo etiam vid. VIII, 23. 70)
 et ἐξοίσονται (quod etiam in-
 venit VIII, 76 coll. 96) vid.
 nott. ad V, 35. — Ad vocem
 τιμωρίη vid. allata ad VII,
 169.

Cap. L.

ἐπιλεγόμενων] De verbi ἐπι-
 λέγεσθαι significatione dixi-
 mus ad V, 80. VII, 47. Quod
 sequitur ἐλήλυθε, in ἐλήλυθεε
 mutandum censuit Wesfer.
 Actt. phil. Monacc. I p. 240,
 probante Matth. Gr. Gr. §.
 505. IV pag. 959; qui unū
 cum Bekkero hoc in textum
 recepit.

Ὁ γὰρ διὰ Βοιωτῶν τραπού-
 μενος στρατὸς κ. τ. λ.] Conf.
 supra VIII, 34.

ἐκλεισπέτων ἐς Πελοπόν-
 νησον] Conf. Matth. Gr. Gr.
 §. 578, 1 p. 1143 et, notante
 Cr., Taylor, ad Lysiae Epitaph,

pag. 72 Reisk. Wesseling. ex-
 citaverat Diodor. XI, 14 coll.
 Herodot. VI, 100. Sic apud
 Aeschyl. Pers. 133 Bl. (107
 Both.) ἐκλεισπέων valet ἀπὸ
 αἰεσεῖν. Ad proximum ἦκε
 conf. Matth. Gr. Gr. §. 504, 2
 pag. 596.

ἐνέπρησε δὲ Θέσπειάν τε
 καὶ Πλαταεῖαν] „More Homeri-
 co II, 498 et 504; de prae-
 lio tamen ad Plataeas ἐν τῇ
 Πλαταεῖσι μάχῃ conf. VII, 231
 et IX, 89. Ad Steph. Byz.
 [s. v. pag. 641] et L. Holste-
 nium.“ Wessel. Apud Grae-
 cos pariter in usu Πλάταια et
 Πλαταεῖα. Vid. Siebelis ad
 Pausan. IV, 36 §. 5. coll. IX,
 1 §. 2. Gall. ad Geogr. mio.
 IV, pag. 250. Cum ipsa Hero-
 doti narratione convenit ex
 parte Ctesiae Persico. Excerpti.
 §. 25, ubi narrat, Xerxem co-
 pias contra Plataeenses misisse
 ducem Mardonio, a Thebanis
 quippe simulatum, his vero
 addit obitum venisse Pene-
 miam, qui eos ita vicerit, ut

51 ταιαν, πυθόμενος Θηβαίων ὅτι οὐκ ἐμῆδιζον. Ἀπὸ ⁴⁰ Astu vacuum Persae ingressi, δὲ τῆς διαβάσεως τοῦ Ἑλλησπόντου, ἐνθεν πορεύεσθαι ἤρξαντο οἱ βάρβαροι, ἕνα αὐτοῦ διατρίβαντες μήνα, ἐν τῷ διεβαίνου ἐς τὴν Εὐρώπην, ἐν τρισὶ ἐτέροισι μήνεσι ἐγένοντο ἐν τῇ Ἀττικῇ, Καλλιᾶδεω 2 ἄρχοντος Ἀθηναίοισι. καὶ αἰρέουσι ἐρῆμον τὸ ⁴⁵ ἄστν, καὶ τινας ὀλίγους εὐρίσκουσι τῶν Ἀθηναίων ἐν τῷ ἰσῶ ἰόντας, ταμίας τε τοῦ ἰσοῦ, καὶ πένητας ἀνθρώπους· οἱ φραζάμενοι τὴν ἀκρόπολιν θύρησι

ipse Mardonius vulneratus fugâ salutem petierit,

Cap. LI.

Ἀπὸ δὲ τῆς διαβάσεως τοῦ Ἑλλησπόντου] i. e. ab eo inde tempore, quo Hellespontum traiecerunt. Haud aliter ἀπὸ in tempore indicando, ubi Latini a s. post ponunt, VIII, 54. 55. Plura Fischer. ad Weller. III. a pag. 108 seq. A quo tempore (haec est Herodoti sententia) Persae Hellespontum traiecerunt, itineris (in Europam) initium facientes, unum ibi (in Hellesponto) mensem, in ipso transitu (et in exercitu ordinando et lustrando) consumptum, commorati, inde trium mensium spatio devenerunt in Atticam, anno 480 a. Chr. n. s. Olymp. 75, 1, quo Callias archon eponymus fuit Athenis. αὐτοῦ i. e. ἐν τῷ Ἑλλησπόντῳ. Ad formam μηνέσι, cuius loco olim μηνσί, vid. Matth. Gr. Gr. §. 75 pag. 166 coll. Jacobs. ad Aelian. N. A. IX, 4. Et vid. ipsum Herodotum IV, 43. Ad genitivos Καλλιᾶδεω ἄρχοντος vid.

Matth. Gr. Gr. §. 565, 1 pag. 1113.

καὶ αἰρέουσι] Subitum transitum temporum ab aoristo (ἐγένοντο) ad praesens notavimus ad V, 55.

ταμίας τε τοῦ ἰσοῦ] Prima hic mentio quaestoris sacri in templo Minervae, ubi primum Atticae civitatis fuit aerarium, in quo omnia donaria, vectigalia, mulctas, alia id genus deponebant, condita in Parthenonis cella quadam. Postea crebrior mentio in inscriptionibus aliisque monumentis. Unde decem fuisse numero quaestores e civibus ditioribus electos, intelligimus. Plura Boeckh. Oeconom. Athen. I pag. 172. coll. Petit Legg. Att. p. 338. Apud Cornelium Nepot. Themistocl. 4 init. Xerxes dicitur arcem, interfectis sacerdotibus, quos in arce invenerat, incendio delevisse.

θύρησι] tabulis, asseribus, ut II, 96. Monuit Schweighaeuser. Quod sequitur ἡμύνομετο, et h. l. et cap. 52, accipio: arcere, propellere stude-

τε καὶ ξύλοισι, ἡμύνοντο τοὺς ἐπιόντας· ἅμα μὲν ὑπ' ἀσθενείης βίου οὐκ ἐκχωρήσαντες ἐς Σαλαμίνα, πρὸς δὲ καὶ αὐτοὶ δοκίοντες ἐξευρηκέναι τὸ μαν-50 τήιον τὸ ἢ Πυθίῃ σφι ἔχρησε „τὸ ξύλινον τεῖχος „ἀνάλωτον ἔσεσθαι.“ αὐτὸ δὲ τοῦτο εἶναι τὸ κρη-σφύγετον κατὰ τὸ μαντήιον, καὶ οὐ τὰς νῆας. Οἱ δὲ Πέρσαι, ἰζόμενοι ἐπὶ τὸν καταντίον τῆς ἀκροπό-

52

arcem, Athenien-
sibus qui reman-

bant; quo imperfecti vis ac potestas eluceat.

ὑπ' ἀσθενείης βίου] Florentinus cum aliis ἀσθενείης, quae vulgaris sane videtur fuisse forma. De his formis diximus ad I, 54. Locutionem ipsam, quam Negris neograecorum idiomate exponit ἀπόπτωχείαν, si quidem ἀσθενείης saepius idem valeat atque πτωχός (ut VIII, 137. II, 47. Euarip. Suppl. 433. Electr. 267.) attingi ad II, 47. Valckenaerius ad h. l. praeterea confert II, 88, ubi χροήμασι ἀσθενεστέρους Noster dicit *pauperculos*, itemque Thucyd. I, 5, alia. Ad argumentum loci conf. VIII, 40. 41, ubi in Salaminem se suasque res illos contulisse, aggredientibus Persis, enarrat Herodotus.

πρὸς δὲ καὶ] καὶ cum Schweigh. et Gaisf. addidi e duobus codd. Reliqui omittunt. Spectant autem haec ad antecedens ἅμα μὲν, maiori quadam vi addita. Vid. G. Hermann. ad Viger. pag. 782. Apud Thucydid. VII, 56 post ἅμα μὲν infertur τὸ δὲ πλέον.

τὸ ἢ Πυθίῃ σφι ἔχρησε] Vid. VII, 142. Pro τὸ Val-

cken. sine causa reponi vult τῶ. Voculam καὶ, quae vulgō ante voces αὐτὸ δὲ τοῦτο inserta legebatur, quamque etiam Schaefer., Matth. et Bekker. retinent, equidem cum Schweigh. et Gaisf. e meliorum codd. consensu delevi. — Ad vocem κρησφύγετον conf. V, 124 ibique nott.

Cap. LII.

Οἱ δὲ Πέρσαι ἰζόμενοι ἐπὶ τὸν καταντίον τῆς ἀκροπόλιος ὄχθον, τὸν Ἀθηναῖοι καλεοῦσι Ἀρηΐον πάγον] De structura verbi ἔσεσθαι conf. IV, 145. V, 12. VI, 103. Satis vero notus in Atticorum rebus collis ille, in quo Areopagitarum concilium consedit, *Martis* collis Ἄρειος (Ionice Ἀρηΐος) πάγος nominatus vel ob Amazones, Martis filias, quae impetum fecerant in collem, vel ob Martem, qui Halirrothio caeso in deorum iudicium hoc in colle vocatus esse fertur. Multa dabunt Bergman. et Benseler. ad Isocrat. Areopag. pag. 2 — 9 ed. Bensel. Ipse collis arci proximus ab occasu, ut vel sagittas in Atheniensium munimenta mitterent Persae, altitudine non aequat arcem,

λιος ὄχθον, τὸν Ἀθηναῖοι καλέουσι Ἀρηίου πάγον, 55 <sup>serant fortissime
resistentibus,
oppugnant,</sup>
ἐπολιόρκειον τρόπον τοιόνδε· ὅπως στυπεῖον περι
2 τοὺς οἴστοὺς περιθέντες ἄψειαν, ἐτόξευον ἐς τὸ
φράγμα. ἐνθαῦτα Ἀθηναίων οἱ πολιορκούμενοι ὅμως
ἡμύνοντο, καίπερ ἐς τὸ ἔσχατον κακοῦ ἀπιγμένοι,
καὶ τοῦ φράγματος προδεδωκός· οὐδὲ λόγους τῶν 60
Πεισιστρατιδῶν προσφερόντων περι ὁμολογίης ἐνε-
3 δέκοντο. ἀμνόμενοι δὲ, ἄλλα τε ἀντεμχανέοντο,
καὶ δὴ καὶ προσιόντων τῶν βαρβάρων πρὸς τὰς 642
πύλας, ὀλοιτρόχους ἀπίεσαν· ὥστε Ξέρξεα ἐπὶ χρο-
νον συχνὸν ἀπορίησι ἐνέχεσθαι, οὐ δυνάμενόν σφεας 65
53 ἐλεῖν. Χρόνῳ δ' ἐκ τῶν ἀπόρων ἐφάνη δὴ τις ἔσο- <sup>tandemque ca-
piunt. Defenso-</sup>

molesque est saxosa ac lapidea, cacumine admodum inaequali. Nullae antiquitatis reliquiae adhuc ibi inventae sunt locusque iacet desertus. Ab orientali collis latere ad radicem Dionysii Areopagitae exstructa fuit ecclesia, nunc etiam diruta. Vid. Pausan. I, 28 §. 5 ibique Siebelis pag. 102. Lucian. Bis Accus. §. 9. 10. Kruse Hell. II, 1 pag. 138. Stuart. et Revett. Alterth. I pag. 241 seq. 255 seqq.

ὅπως — ἄψειαν] Sensum loci hunc fere esse puto: quoties s. quotquot Persae sagittas emittebant, ea stupâ circumvolutas et accensas in septum istud coniciebant. In seqq. ad verbum προδεδωκός vid. nott. ad VII, 187.

οὐδὲ λόγους — ἐνδέκοντο] Accusativus λόγους aequè pertinebit ad προσφερόντων atque ad ἐνδέκοντο. Neque conditiones a Pisistratidis oblatas receperunt. Pisistratidas Herodotus intellexit non unum Hip-

piam, sed quotquot opinor Athenienses cum eo exsules facti, quia Pisistrati et filiorum partes amplexi erant (Ἀθηναίων οἱ φυγάδες VIII, 54) Xerxis exercitum sequebantur.

ὀλοιτρόχους] Vid. nott. ad V, 92 §. 2. Attigit Suidas II p. 680.

Ad locutionem ἀπορίησι ἐνέχεσθαι conf. nott. ad IV, 131. VI, 56. Neque alio pertinet VIII, 135. (coll. VII, 128) ἐν θαύματι ἔχεσθαι IX, 37: ἐν τούτῳ τῷ κακῷ ἐχόμενος. IX, 98: ἐν ἀπορίησι εἴχοντο. Alia quaedam dabit Stallbaum ad Platon. Criton. pag. 104.

Cap. LIII.

Χρόνῳ] Vid. allata ad III, 13. Quae sequuntur ἐκ τῶν ἀπόρων (ex his difficultatibus) excitavit Iacobs. ad Aelian. N. A. III, 23. Ad verbum ἔδδε (fatis destinatum erat) vid. V, 33 ibique nōt. coll. IV, 79 et ad locutionem γενέσθαι ὑπὸ Πέρσησι citt. ad VII, 11.

res occisi; arx
directa incensa-
que.

δος τοῖσι βαρβάροισι· ἔδεε γὰρ κατὰ τὸ θεοκρόπιον
2 πᾶσαν τὴν Ἀττικὴν τὴν ἐν τῇ ἡπείρῳ γενέσθαι ὑπὸ
Πέρσῃσι. ἔμπροσθε ὦν πρὸ τῆς ἀκροπόλιος, ὅπισθε
δὲ τῶν πυλῶν καὶ τῆς ἀνόδου, τῇ δὴ οὔτε τις ἐφύ-70
λασσε, οὔτ' ἂν ἤλπισε μὴ κοτέ τις κατὰ ταῦτα ἀνα-
βαίη ἀνθρώπων, ταύτῃ ἀνέβησάν τινες κατὰ τὸ ἶρόν
τῆς Κέκροπος θυγατρὸς Ἀγλαύρου, καίτοι περ ἀποκρή-
3 μνου ἰόντος τοῦ χώρου. Ὡς δὲ εἶδον αὐτοὺς ἀνα-
βεβηκότας οἱ Ἀθηναῖοι ἐπὶ τὴν ἀκρόπολιν, οἱ μὲν 75
ἐρύδιπτεον ξωντοὺς κατὰ τοῦ τείχεος κάτω, καὶ διε-
4 φθείροντο, οἱ δὲ ἐς τὸ μέγαρον κατέφρευγον. τῶν δὲ

ἔμπροσθε ὦν πρὸ τῆς
ἀκροπόλιος, ὅπισθε δὲ τῶν
πυλῶν καὶ τῆς ἀνόδου κ. τ.
λ.] Primarius in arcem introi-
tus, quâ postea propylaea
exstrui iussit Pericles, ad oc-
cidentale arcis latus erat e re-
gione Areopagi, unde Persae
ad arcem accedebant. Quâ
viâ quum adscendere non pos-
sent, aliâ escenderunt parte,
orientali nimirum, ἔμπροσθε,
πρὸ τῆς ἀκροπόλιος: ante ar-
cem sed in parte a porta et ad-
scensu aversa, (ut Siebelis in-
terpretatur ad Pausan. I, 18,
2, qui idem Persas loco maxi-
me praeupto escendisse scribit),
ubi Aglauri fanum, ori-
entali arcis lateri subiectum.
Ipsi Aglauri fano subiectum
erat prytaneum, in meridiem
magis vergens et ad arcis ra-
dices euronotum spectantes po-
situm; unde in inferiores urbis
partes descensus. Conf. etiam
Kruse Hell. II, 1 pag. 78 seqq.
et de Aglauro Creuzer. Symbol.
II pag. 729 seq. At Leake
(Topography of Athen. p. 125)

Aglauri fanum septentrionali
arcis lateri subiectum scribit
Cecropio et Pandroseo an-
nexum, prope Panis antrum
et eam, quae nunc Macraï vo-
catur, regionem, ubi sane
maxime praecipuus arcis rupes.
Quâ eadem parte nostra quo-
que memoria Graeci in ar-
cem ingressi perhibentur. Vid.
Stuart et Revett. Alterth. p.
249 — 254. Leake assentitur
Broendsted Reise etc. II p. 234
seq. de orientali arcis latere
in Herodoti loco cogitari posse
negans, in quo tantum anterior
arcis pars (die grosse Vorder-
seite der Burg) indicetur eaque
ad septentrionem conversa, ubi
etiam Aglauri aedes prope Pa-
nis antrum. — In seqq. pro
καίτοι περ duo codd. καίπερ,
unus liber καὶ τοι γε. E Stob.
Serm. XLIV, [46] pag. 310
(p. 267, T. II. Gaisf.) Wesse-
lingius excitat καίτοι περ.

οἱ δὲ ἐς τὸ μέγαρον κατέφρευ-
γον] De voce μέγαρον vid. nott.
ad I, 65. Intelligitur autem, nisi
fallor, idem locus, quem No-

Περσέων οἱ ἀναβεβηκότες, πρῶτον μὲν ἐτράποντο πρὸς τὰς πύλας· ταύτας δὲ ἀνοίξαντες, τοὺς ἱκέτας ἐφόνεον· ἐπεὶ δὲ σφι πάντες κατέστρωοντο, τὸ 80 ἶρόν συλήσαντες, ἐνέπρησαν πᾶσαν τὴν ἀκρόπολιν.

54

Σχῶν δὲ παντελέως τὰς Ἀθήνας Ξέρξης, ἀπέ-
πεμψε εἰς Σοῦσα ἄγγελον ἱππέα, Ἀρταβάνῳ ἀγγελέον-
2 τα τὴν παρεοῦσάν σφι εὐπρηξίην. Ἀπὸ δὲ τῆς πέμ-
ψιος τοῦ κήρυκος δευτέρῃ ἡμέρῃ συγκαλέσας Ἀθη- 85
ναίων τοὺς φυγάδας, ἐωυτῶ δὲ ἐπομένους, ἐκέλευε
τρόπῳ τῷ σφετέρῳ θῦσαι τὰ ἶρά, ἀναβάντας εἰς
τὴν ἀκρόπολιν· εἴ τε δὴ ὦν ὄψιν τινὰ ἰδῶν ἐνυ-
πνίου ἐνετέλλετο ταῦτα, εἴ τε καὶ ἐνθύμιόν οἱ ἐγένε-
3 το ἔμπρησαντι τὸ ἶρόν. οἱ δὲ φυγάδες τῶν Ἀθη- 90

55

ναίων ἐποίησαν τὰ ἐντεταλμένα. Τοῦ δὲ εἵνεκεν
τούτων ἐπεμνήσθη, φράσω. ἔστι ἐν τῇ ἀκροπόλει
ταύτῃ Ἐρεχθεός τοῦ γηγενέος λεγομένου εἶναι νηὸς,

Exsulibus ibi die
post, Xerxe iu-
bente, sacrifican-
tibus,

quid portentosa
sacra Minervae
olea obtulerit.

ster V, 72 dixit τὸ ἄδυτον τῆς
θεοῦ. — In seqq. pro τοὺς
ἱκέτας olim scriptum fuisse
τοὺς ἱρέας (sacerdotes) e Cor-
nel. Nepot. Themistocl. 4 sus-
piceris licet; nisi alio persus
e fonte Cornelianā fluxerint.

ἐπεὶ δὲ σφι πάντες κατέ-
στρωοντο] i. e. ubi erant pro-
strati. Idem verbum eodem
sensu IX, 69. 76. Diodor. XV,
80. XIX, 108. Polluc. IX, 153,
qui exponit ἀνήσθητο. In
ipsa narratione leviter tantum
ab Herodoto discrepat Ctesias
Perss. §. 25, ubi Xerxem nar-
rat ipsam urbem cepisse vacuam
eamque incendisse, excepta
arce, in qua nonnulli Athe-
nienses derelicti pugnarint; qui-
bus nocte profugis, arcem quo-
que esse combustam.

Cap. LIV.

ἀγγελέοντα] Ita e duobus
codd. pro vulg. ἀγγελλόντο
recte dedit Valckenaer. confe-
rens Euripid. Phoeniss. 777.
1082. De Artabano Sisis re-
licto a Xerxe vid. VII, 52.
53. Ad voces ἀπὸ τῆς πέμ-
ψιος conf. nott. ad VII, 51.

ὄψιν τινὰ ἰδῶν ἐνυπνίου]
Quod olim quis coniecit ἰδῶν
ἐν ὕπνῳ, ut Noster loquitur
III, 30. 65, id minime
videtur necessarium. Vid. VII,
18. 47. Ad formulam ἐνθύ-
μιόν οἱ ἐγένετο conf. nott. ad
II, 175.

Cap. LV.

Ἐρεχθεός τοῦ γηγενέος λε-
γομένου εἶναι νηὸς] Ἐρεχθεός
dedi pro Ἐρεχθῆος, ut VII,
189. Erechtheus, priscus Athe-

ἐν τῷ ἐλαίῃ τε καὶ θάλασσα ἐνι· τὰ λόγος παρὰ

narum rex, vocatur γηγενής i. e. terrā genitus e Vulcani scil. semine in terram prolapso editus, ut fama ferebat. Ad agriculturæ initia in solo Attico talia spectare, vix est quod moneam. Vid. Cruzer. ad Cicer. De nat. deorr. III, 19 pag. 576. III, 22 pag. 599. Symbol. II p. 652. IV q. 349. Bröndsted. I. I. II pag. 227. 231. Caeterum hæc ipsa ab Herodoto scripta putat C. O. Müller. De Minerv. Poliad. pag. 18 sub tertium fere belli Peloponnesiaci bellum, quod idem posuerat Rose Inscriptt. Graec. pag. 149.

ἐν τῷ ἐλαίῃ τε καὶ θάλασσα ἐνι] Neminem fugit, in Athenarum arce duo esse templa probe discernenda, alterum Παρθενῶνα quod vocabant, alterum Minervæ Poliadis idque magis vetustum, cui inde nomen ὁ ἀρχαῖος νεὸς ὁ τῆς Πολιάδος sive ὁ Ἐρεχθεῖος νεὸς, τὸ οἶκημα Ἐρεχθεῖον ob cellam anteriorem, quæ proprie Erechtheo dedicata erat et quæ etiam *Erechthei* nomine vulgo significatur sensu strictiore. Vid. nott. ad V, 82. C. O. Müller. De Minerv. Poliad. pag. 22. Siebelis ad Pausan. I, 26 §. 6 pag. 92 coll. Boeckh. Inscriptt. I pag. 264. Rose Inscriptt. Graec. pag. 148 seqq. In Herodoti loco patet non de cella ista, cui sigillatim Erechthei nomen, sed de tota agi aede, si quidem olea sacra et

mare non ista in cella erat, sed, ut disertis enuntiant testes a Müllerero l. l. pag. 22 citati (Philochor. ap. Dionys. Halic. p. 636. s. p. 2. 80. Siebel. Athen. XV p. 694 D), in Pandroseo, quæ aedis pars ad occidentem maxime spectabat, et quidem in porticu Caryatidum, ut probabiliter statuit idem Müller. Add. Stuart et Revett. Alterthüm. I pag. 472. 581. *Olea*, quam Minerva in arce plantasse ferebatur prima, olim per Graeciam cum perquam rara (cf. ipsum Herodot. V, 82) fuisset, postea ab Atticis hominibus præcipue culta est, ut ad præcipuos regionis minus feracis adeoque sterilis reditus referretur deæque ipsius tutelæ committeretur. Plura idem Müller. l. l. pag. 30. 31. Stuart et Revett. l. l. I p. 497. Itaque nil mirum, in primaria maximeque vetusta deæ Atticæ aede oleam, a dea ipsa, ut ferebant, plantatam, semper servatam pieque cultam esse, si quidem in stirpis emortuæ locum alia cito subdita fuerit. Hinc Plinius H. N. XVI, 44: „Athenis quoque olea durare traditur in certamine edita a Minerva.“ Prope hanc oleam (de qua vid. Ciceron. De Legg. I, 1 ibique Moser. p. 4 et Turnebum pag. 527 ed. Cr. Spanhem. ad Callimach. Pallad. Lavacr. 26.) non minori religione consecratus cernebatur puteus s. fons aquæ sal-

Ἀθηναίων Ποσειδῶνά τε καὶ Ἀθηναίην, ἐρίσαντας^{95 643}
2 περὶ τῆς χώρης, μαρτύρια θεῶν. ταύτην ὦν τῆν

saë, quem adeo *mare* vocabant, quemque sublatum noti surdo murmure fluctuum ad instar moveri strepitusque edere dicebant, teste Pausan. I, 24 coll. Liban. Lament. Nicomed. p. 203. Quippe Neptunum ipsum cum tridente fontem e saxo aperuisse fama ferebat. Ac sane nil impedit, quo minus revera fontem salsum olim in arce fuisse existimemus, quem vulgi superstitio ad Neptunum retulerit, quemque adhuc se vidisse affirmabat piorum peregrinatorum unus, negantibus quotquot nostra ac patrum memoria arcem perlustrarunt. Conf. Müller. I. I. pag. 20. 31. Quod vero Athenienses oleam ac puteum tam anxie curarint tamque pie coluerint, rationem addit historiae pater eam, quam fama suggerebat: esse haec rixae inter Minervam atque Neptunum de Atticae regionis possessione testimonia; quum scilicet illa sibi oleam plantatam vindicaret Atticae regionis possessionem, quam eandem Neptunus, qui puteum illum tridente aperuerat, affectabat. Hac vero re ad duodecim deorum iudicium perlata, constat Minervae possessionem regionis fuisse addictam. Equidem illud adiucio, videri utique altioris indaginis esse hanc fabulam, quae ad prima rerum Atticarum incunabula spectet,

ita ut ista regio, maris fluctibus olim multum vexata, postea ex hoc fluctuum (Neptuni) certamine cum ipsa terrae lucisque vi illam collustrante et calefaciente (Minerva) firma exstiterit certaque. Valcken. de hac lite excitat Plat. Menexen. pag. 237 C. et Quintil. Declam. 323 coll. Plutarch. II pag. 489 B. Tu vid. potissimum Apollodor. III, 14 §. 1 et quae alia protulerunt Moser ad Ciceronis I. I. Sinentis ad Plutarch. Themistocl. 19 pag. 126. Creuzer. Symbol. II pag. 640 seq. 754 seq. IV pag. 350 seq. Orat. de civit. Athen. pag. 67 et in Stuart. et Revett. Alterth. pag. 547. Quibus postea haec adscripsit Creuzerus: „Sed tamen antiquissima sacra Atheniensium inter arvales deos habuerunt etiam Neptunum, quem alii quoque Graeci *φυσάλμιον* appellabant, i. e. *γόνημον alium* (Hesych. in *φυσάλμιος*). Qua de re consule Bosslerum De gentt. et famill. Atticae sacerdotalibus pag. 9 seqq., et ipse nuper monui in Diatriba de vasculo Erbaensi Herculem Buzygem exhibente.“

λόγος παρὰ Ἀθηναίων] Ita Florentinus cum aliis. Male duo codd. *ὑπ' Ἀθηναίων*. Schweighaeuserus, qui prius requisierat *παρ' Ἀθηναίους*, nil tamen postea mutandum censuit, modo *παρὰ Ἀθηναίων*

ἐλαίην ἅμα τῷ ἄλλῳ ἰσθῷ κατέλαβε ἐμπροσθῆναι ὑπὸ τῶν βαρβάρων· δευτέρῃ δὲ ἡμέρῃ ἀπὸ τῆς ἐμπροστίας, Ἀθηναίων οἱ θύειν ὑπὸ βασιλέος ζελευόμενοι, ὡς ἀνέβησαν ἐς τὸ ἰσθόν, ὥρων βλαστὸν ἐκ τοῦ στελέχους ὅσον τε πηχυαῖον ἀναδεδραμηκότα. 1 οὔτοι μὲν νυν ταῦτα ἔφρασαν.

56

Audita eversione Athenarum, Gracchi Isthmum petere constituunt.

Οἱ δὲ ἐν Σαλαμῖνι Ἕλληνες, ὧς σφι ἐξηγγέλθη ὡς ἔσχε τὰ περὶ τὴν Ἀθηναίων ἀκρόπολιν, ἐς τοσοῦτον θόρουσον ἀπίκοντο, ὥστε ἔνιοι τῶν στρατηγῶν οὐδὲ κρωσθῆναι ἔμενον τὸ προκείμενον προῆ-

ad μαρτύρια neque ad λόγους referatur, hoc sensu: quae aiunt a Neptuno et Minerva — testibus advocatis Atheniensibus, posita ibi esse, aut, ut in Lex. Herodot. ponit: testimonia in medium proferre ab Atheniensibus sibi exhibita. Quae merito perstrinxit Hoeger. in Actt. phill. Monacc. III pag. 522, qui recte coniungit λόγους παρὰ Ἀθηναίων fama manans ab Atheniensibus. Nec aliter Matth. Gr. Gr. §. 588, pag. 1172, interpretans, eine von Athen ausgehende Sage. — In seqq. ad verbum κατέλαβε conf. allata ad III, 42, et ad locutionem ἀπὸ τῆς ἐμπροστίας nott. ad VIII, 51.

Ἀθηναίων οἱ θύειν] Ita e Florentinis, aliis dedi cum Schweigh., Gaisf. et Bekkero. Vulgo Ἀθηναῖοι οἱ θύειν, quod Schaefer. et Matth. tenent. Similis genitivi structura VII, 170.

ὥρων βλαστὸν — ἀναδεδραμηκότα] i. e. viderunt surculum e stipite enatum cubili fere longitudine. Ad verbum

ἀνατρέχειν conf. nott. ad I, 60 et Liban. Antioch. p. 378 C., quem locum apte attulit Wesseling. Idem miraculum enarrat Pausan. I, 27 §. 2 hoc adiciens, oleam igne crematam eodem die in duorum ferme cubitorum proceritatem repullulasse. Et confer sis quoque Plin. H. N. III, 17: „Sunt et miracula fortuita. Nam et oliva in totum ambusta revixit: et in Boeotia drosae a locustis ficus germinavere.“ Hisce nunc addo Excerptt. Dionys. Halicarn. XIV, 4, ubi inter alia etiam haec, quae Herodoteis maxime conveniunt: δευτέρῃ τῆς ἐμπροστίας ἡμέρῃ (ἰσθῷ τις ἐλαία scil.) βλαστὸν ἐκ τοῦ στελέχους ἀνῆκεν ὅσον τε πηχυαῖον κ. τ. λ.

Cap. LVI.

ἐξηγγέλθη] Ita, iubente Apetz., e Florent., Mediceo, aliis reposui. Cf. I, 21. II, 121. Vulgo ἐξαγγέλθη.

οὐδὲ κρωσθῆναι ἔμενον τὸ προκείμενον προῆγμα] i. e.

γμα, ἀλλ' ἔς τε τὰς νῆας ἐσέπιπτον, καὶ ἰστία αἰ-
 ροντο ὡς ἀποθυσόμενοι· τοῖσι τε ὑπολειπομένοισι
 2 αὐτῶν ἐκρωσθή προὐ τοῦ Ἰσθμοῦ ναυμαχέειν. νύξ
 τε ἐγίνετο, καὶ οἱ διαλυθέντες ἐκ τοῦ συνεδρίου ἐσέ-
 57 βαινον ἐς τὰς νῆας. Ἐνθαῦτα δὴ Θεμιστοκλέα ἀπι- 10
 κόμενον ἐπὶ τὴν νῆα εἶρετο Μνησίφιλος, ἀνήρ' Ἀθη-
 2 ναῖος, ὃ τι σφι εἶη βεβουλευμένον. πυθόμενος δὲ
 πρὸς αὐτοῦ ὡς εἶη δεδογμένον ἀνάγειν τὰς νῆας
 πρὸς τὸν Ἰσθμόν, καὶ πρὸ τῆς Πελοποννήσου ναυ- 15
 3 μαχέειν, εἶπε· „Οὔτοι ἄρα ἦν ἀπαίρωσι τὰς νῆας
 „ἀπὸ Σαλαμῖνος, περὶ οὐδεμιῆς ἔτι πατρίδος ναυ-
 „μαχῆσεις. κατὰ γὰρ πόλις ἕαστοι τρέφονται· καὶ
 „οὔτε σφέας Εὐρυβιάδης κατέχειν δυνήσεται, οὔτε
 „τις ἀνθρώπων ἄλλος, ὥστε μὴ οὐ διασκεδασθῆναι 20
 „τὴν στρατιὴν· ἀπολέεται τε ἡ Ἑλλὰς ἀβουλίῃσι.
 „ἀλλ', εἴ τις ἐστὶ μηχανή, ἴθι, καὶ πειρῶ διαχέαι τὰ

10 Id Athenis adeo-
 que toti Grae-
 ciae perniciosis-
 simum fore The-
 mistocles a Mne-
 siphilo Athenien-
 si edoctus,

ut ne eo usque manere vellent,
 donec decretum fieret de re pro-
 posita, num scil. manendum
 ipsis sit an discedendum ad
 Isthmum: de quo vid. VIII,
 49 fin. De structurâ verbi μέ-
 νειν dixit Matth. Gr. Gr. §.
 537 pag. 1056, de verbo κω-
 ροῦν vid. nott. ad VI, 86 §. 2.

νύξ τε ἐγίνετο καὶ οἱ δια-
 λυθέντες κ. τ. λ.] De usu par-
 ticularum τε — καὶ conf. nott.
 ad IV, 53 et add. Hand.
 Annotatt. in Euripid. Iphigen.
 Taur. P. I (Ienae 1832) pag.
 4. Pro οἱ, ut vulgo exhibent,
 reposui οἱ et sustuli distinc-
 tionem minorem ante διαλυθέντες
 et ante ἐσέβαινον poni solitam,
 idemque feci VIII, 83, com-
 motus Buttinnanni rationibus in
 Gramm. Gr. maiori I. pag. 59.

Cap. LVII.

Θεμιστοκλέα] Ita e San-

crofti libro edidi cum Gaisf.
 pro vulg. Θεμιστοκλήα. Cf.
 Matth. Gr. Gr. §. 78 pag. 176.
 De Mnesiphilo conf. Plutarch.
 Themistocl. 2. Tangit Hero-
 dotea Pseudo-Plutarch. II pag.
 869 D: in quo tamen longius
 immorari non vacat.

Οὔτοι ἄρα ἦν] Ita e San-
 crofti codice alioque libro nunc
 editum. Olim οὐτ' ἄρα; apud
 Plutarch. I. I. οὐκ ἄρα et mox
 οὐδὲ περὶ μιῆς. Koenius conie-
 cerat Σύγ' ἄρα, οὔτοι ἦν κ.
 τ. λ. — Mox cum Bekkero
 retinui ὥστε μὴ οὐ διασκεδα-
 σθῆναι, ubi Gaisf. et Schweigh.
 e Florentino aliisque duobus
 dederant οὐ μὴ. Tu conf.
 de his particulis III, 51 ibique
 citt. — In seqq. pro ἴθι καὶ
 πειρῶ Plutarchus ἴθι τε καὶ
 πειρῶ probante Valckenaerio.
 διαχέαι τὰ βεβουλευμένα]

58

Eurybiadi persuadet, ut duces in concilium de- nuo cogat:

„βεβουλευμένα, ἦν κως δύνῃ ἀναγνῶσαι Εὐρυβιά-
 ,δεα μεταβουλεύσασθαι, ὥστε αὐτοῦ μενέειν.“ Κάρ-
 τα δὴ τῷ Θεμιστοκλείῃ ἤρσεε ἢ ὑποθήκη· καὶ οὐδὲν 25
 πρὸς ταῦτα ἀμειψάμενος, ἦε ἐπὶ τὴν νῆα τὴν Εὐ-
 ρυβιάδεω. ἀπικόμενος δὲ, ἔφη θέλειν οἱ κοινόν τι
 προῆγμα συμμίξαι. ὁ δ' αὐτὸν ἐς τὴν νῆα ἐκέλευε
 2 ἐσβάντα λέγειν εἴ τι θέλει. ἐνθαῦτα ὁ Θεμιστοκλέης
 παριζόμενός οἱ καταλέγει κεῖνά τε πάντα τὰ ἤκουσε 30
 Μνησιφίλου, ἕωτοῦ ποιεύμενος, καὶ ἄλλα πολλὰ 644
 προστιθείς· ἐς ὃ ἀνέγνωσε χρηΐζων ἔκ τε τῆς νηὸς
 ἐκβῆναι, συλλέξαι τε τοὺς στρατηγούς ἐς τὸ συνέ-
 δριον. Ὡς δὲ ἄρα συνελέχθησαν, πρὶν ἢ τὸν Εὐ-
 ρυβιάδεα προθεῖναι τὸν λόγον τῶν εἵνεκα συνή- 35
 γαγε τοὺς στρατηγούς, πολὺς ἦν ὁ Θεμιστοκλέης ἐν

59

ubi cum Adimanto, Corinthiorum duce,

decreta perturbare, rescindere, irrita reddere. Alio sensu VI, 119. Magis huc facit, quod Wesseling. affert e Dionys. Halic. A. R. III [6] p. 141. διέχειν τὰ βουλευμάτα coll. Theophylact. Simoc. II, 13. III, 91. Ad μεταβουλεύσασθαι idem Wesseling. recte confert VII, 12: μετὰ δὴ βουλευέσθαι.

Cap. LVIII.

συμμίξαι] i. e. sermones conferre s. agere cum illo de re communi. Tu vid. II, 64. IV, 23 ibique allata. VIII, 67. 79.

λέγειν εἴ τι θέλει] „Est in his et in vicinis familiaris quaedam et suavissima ἀφέλεια, qualem natura dictabat.“ Valckenaer. citans Virgil. Ecl. IX, 32. III, 52. Theocrit. V, 78. Euripid. Iphig. in Aul. 877, alia. Idem Valcken. in proxime seqq. praefert ἐνθαῦτα δὲ

(pro ὁ) Θεμιστοκλέης. Mox duo codd. παριζόμενος (quod VII, 18 omnes afferunt); reliqui παρεξόμενος. De quo quod posuit Schweighaeuserus discrimen, allatum in not. ad IV, 145, vereor, ut tueri possim.

ἕωτοῦ ποιεύμενος] i. e. tanquam sua ipsius verba faciens, quae ille dixerat, scil. τὰ τοῦ Μνησιφίλου ἔπη. — Cf. Plut. Brut. 3 fin. In seqq. ad duplex τε — τε conf. VII, 8 §. 1.

Cap. LIX.

πολὺς ἦν ὁ Θεμιστοκλέης ἐν τοῖσι λόγοισι, οἷα κάρτα δεόμενος] i. e. multa dicebat (multus erat in dicendo) quippe admodum instans. Ad locutionem conf. VII, 158 et in seqq. ad formam Θεμιστόλλεες Matth. Gr. Gr. §. 78 pag. 176. Caeterum Herodoti cum narratione conferatur Plutarch.

2 τοῖσι λόγοισι, οἷα κάρτα δεόμενος. λέγοντος δὲ αὐ-
τοῦ, ὁ Κορίνθιος στρατηγὸς Ἀδείμαντος ὁ Ὠκύτου
εἶπε· „ὦ Θεμιστόκλεες, ἐν τοῖσι ἀγῶσι οἱ προεξα-
„μιστάμενοι ῥαπίζονται.“ ὁ δὲ, ἀπολυόμενος, ἔφη· 40

Themistocl. 11 pag. 117 D., ubi Eurybiadem dicti vocat auctorem, non Adimantum, coll. Apophthegm. II pag. 185. Quod vero addit Plutarchus a Themistocle responsum Eurybiadi baculum attolenti: *πάταξον μὲν οὖν, εἶπεν, ἄκουσον δὲ*, id a pluribus quoque aliis memoratum cum ignoret Herodotus, haud scio an serius confictum existimari debeat. Quin ipsum hunc Herodoti locum narrationis istius ansam dedisse, haud male statuit Blomfield. in Glossar. ad Aeschyl. Pers. 728. Itaque iniuria miratur Larcherus, quod talia silentio Herodotus transmiserit.

οἱ προεξανιστάμενοι] Sic dicuntur, notante Schweighaeusero, in ludis Graecorum ii, qui ante iustum tempus, id est ante signum datum e carceribus excurrunt. Vid. IX, 62. Plut. Rom. 15 coll. Anton. 63 fin. Arat. 44 init. Eumen. 7. Themist. 11. In stadio, ait *Wesseling.* ad h. l., citius, quam mos ferebat, *προπηδῶντες in cursum emicantes* sive *προεξανιστάμενοι*, sicuti hic et Stratilis in Polluce III, 146 flagris admonebantur a *μαστιγονόμοις*. Plutarch. Apophthegm. [p. 185 B.] ex Adimanti ore, *τοὺς ἐν τοῖς ἀγῶσι προεξανισταμένους*

μαστιγοῦσιν αἰεί: atque ea verbo virtus VII, 223. *οἱ ἡγεμόνες — ἔχοντες μίστιγας, ἐρῥάπιζον πάντα ἄνδρα, flagris percutiebant.* Valcken. ad haec illustanda affert Thucyd. V, 50. coll. Xenoph. Hellen. III, p. 287, 28 [III, 2 §. 21] et Pausan. VI, 2, idemque monet *ῥαπίζειν* esse *ῥάβδω πατάξαι* vel *πταῖσαι*: *baculo ferire, caedere*. Et conf. quoque Lobeck. ad Phrynich. p. 175 seq. — *ἀπολυόμενος* est: *se defendens, purgans*. Conf. Suidas s. v. I pag. 283. Plutarch. Pericl. 10. Aristid. 13 fin. C. Gracch. 3 init. Demetr. 32 med. Anton. 73. Male unus liber *ἀπολογούμενος*. — *οἱ ἐγκαταλειπόμενοι* sive, ut Plutarchus habet, *οἱ ἀπολειπόμενοι* et *λειπόμενοι* sunt, momente Wesselingio, non *illi, qui domi relinquuntur* sed *longe in cursu post tergum relictis victique adeo*. Sintenis ad Plutarch. Themist. 11 pag. 77, ob praegressum *οἱ προεξανιστάμενοι* mavult hic cogitare de iis, *qui cunctanter ad certamen prodeunt* eoque victoria frustrantur, *moratores*. Ad verbi ipsius notionem apte Valcken. confert II. Ep. ad Corinth. IV, 9. — *στεφανεῦνται* e duobus codd. receptum pro vulg. *στεφανοῦνται*.

60 „Οἱ δὲ γε ἐγκαταλειπόμενοι οὐ στεφανεύονται.“ Τότε μὲν ἠπίως πρὸς τὸν Κορίνθιον ἀμείψατο. πρὸς δὲ τὸν Εὐρυβιάδεα ἔλεγε ἐκείνων μὲν οὐκέτι οὐδὲν 2 τῶν πρότερον λεχθέντων, ὡς ἐπεὶ ἀπαίρωσι ἀπὸ Σαλαμῖνος, διαδρῆσονται· παρεόντων γὰρ τῶν συμ- 45 μάχων οὐκ ἔφερε οἱ κόσμον οὐδένα κατηγορεῖν·
 1 3 ὁ δὲ ἄλλου λόγου εἶχετο, λέγων τάδε. „Ἐν σοὶ νῦν „ἔστι σῶσαι τὴν Ἑλλάδα, ἣν ἐμοὶ πείθῃ ναυμαχίην „αὐτοῦ μένων ποιέεσθαι, μηδὲ, πειθόμενος τούτων „τοῖσι λέγουσι, ἀναξεύξης πρὸς τὸν Ἴσθμόν τὰς νῆ- 50 4, ας. ἀντίθες γὰρ ἐκάτερον, ἀκούσας. πρὸς μὲν τῷ „Ἴσθμῷ συμβάλλων, ἐν πελάγει ἀναπεπταμένῳ ναυ- „μαχήσεις, ἐς ὃ ἥμιστα ἡμῖν σύμφορόν ἐστι, νῆας 645

Cap. LX.

οὐκ ἔφερε οἱ κόσμον οὐδένα κατηγορεῖν] i. e. dedebat ipsum cuiusdam sociorum maledicere. Ad κατηγορεῖν subaud. τῶν συμμάχων; ut sane non opus cum Valckenaer. rescribere κατηγορεῖν. Conf. Herod. VIII, 142.

§. 1.

μηδὲ πειθόμενος τούτων τοῖσι λέγουσι] i. e. neque illis, e numero scil. ducum, qui dicant, morem gerens. — In proxime seqq. ἀναξενγύναι τὰς νῆας valet abducere naves, ut IX, 41. 58. VI, 12. Infra eodem sensu ἀνάγειν VIII, 63. 57. 70. 75. 79. 83. IX, 95 coll. VI, 12 ibique nott.

ἀντίθες γὰρ ἐκάτερον, ἀκούσας] i. e. namque alteram alteri, si audieris, oppone, contende. Ad sequens συμβάλλων mente addi potest τοῖσι Πέρσησι vel

simile quid. Nam valet: congre- diens cum hostibus, ut I, 77. 103. 104. 128. Sic paulo infra §. 2: ἐν στενωῷ συμβάλλοντες νηυσὶ ὀλίγησι πρὸς πολλίς.

ἐν πελάγει ἀναπεπταμένῳ] In patenti pelago reddit Valla, probante Wesselingio, qui Longi Pastoral. III, p. 177 citat. Tu vide de voce ἀναπεπταμένος Wyttenbach. ad Plutarch. Moral. II, p. 882 et add. Plutarch. Pericl. 34. Ind. Graecitat. Plutarch. Opp. VIII. 1 pag. 119.

ἐς ὃ ἥμιστα ἡμῖν σύμφορόν ἐστι] ἐς ὃ Schweighaeuserus ita explicans, ut dictum existimetur pro ἐς ὃ ἵνα ναυμαχήσαντας, postea in Lex. Herod. explicat: quo respectu, qui causa, quapropter et ad σύμφορόν ἐστι e praegressis intelligi vult ἀναξεύξαι τὰς νῆας πρὸς τὸν Ἴσθμόν. Minus recte. „Ad ἐς ὃ, ait Struve Spec.

5 ἔχουσι βαρυτέρας, καὶ ἀριθμὸν ἐλάσσονας. τοῦτο
 „δὲ, ἀπολείεις Σαλαμῖνά τε καὶ Μέγαρα καὶ Ἄργιναν, 55
 6 „ἤπερ καὶ τὰ ἄλλα εὐτυχήσωμεν. ἅμα γὰρ τῷ
 „ναυτικῷ αὐτῶν ἔψεται καὶ ὁ περὶ στρατός· καὶ
 „οὔτω σφέας αὐτὸς ἄξεις ἐπὶ τὴν Πελοπόννησον,
 7 „κινδυνεύσεις τε ἀπάσῃ τῇ Ἑλλάδι. Ἴν δὲ τὰ ἐγὼ
 „λέγω ποιήσης, τοσάδε ἐν αὐτοῖσι χρηστά εὐρήσεις. 60
 „πρῶτα μὲν, ἐν στεινῷ συμβάλλοντες νησὶ ὀλίγησι
 8 „πρὸς πολλὰς, ἦν τὰ οἰκότεα ἐκ τοῦ πολέμου ἐκβαί-
 „νη, πολλὸν κρατήσωμεν. τὸ γὰρ ἐν στεινῷ ναυ-
 „μαχεῖν, πρὸς ἡμέων ἐστὶ· ἐν εὐρυχωρίῃ δὲ, πρὸς
 „ἐκείνων. αὐτῖς δὲ, Σαλαμῖς περιγίνεται, ἕς τὴν 65
 9 „ἡμῖν ὑπέκκειται τέκνα τε καὶ γυναῖκες. καὶ μὴν
 „καὶ τόδε ἐν αὐτοῖσι ἔνεστι, τοῦ καὶ περιέχεσθε μά-
 „λιστα· ὁμοίως αὐτοῦ τε μένων προναυμαχήσεις Πε-
 „λοποννήσου, καὶ πρὸς τῷ Ἴσθμῷ· οὐδέ σφεας, εἰ- 70

Quaest. I pag. 44, supple ναυμαχεῖν; hoc vero est ἐς ὃ ἰούσιν sive πλεύσασιν ἡμῖν ναυμαχεῖν ἥκιστα σύμφορόν ἐστι, cuius rei causa statim additur. “ Quod vero idem Struve, cum ἐς ὃ ad πελάγει referatur, scribendum censet ἐς τὸ, libris scriptis inuitis obsequi haud potui.

νηας ἔχουσι βαρυτέρας] „Naves Graecorum hic graviores; in Plut. Themist. [14] pag. 119 C. ἀτενεῖς καὶ ταπεινότεραι, comparatae ad Persarum naves molis maioris et celsioris. “ Wesseling. Hinc quaerit Matth. an βαρυτέρας rescribendum sit. Sed libri scripti non adducunt. — Adsequens τοῦτο δὲ, ubi simplex antecedit μὲν, conf. G. Hermann. ad Viger. p. 702. —

κινδυνεύσεις τε ἀπάσῃ τῇ

Ἑλλάδι] De vocula τε dixi ad VII, 188; de dativis monuit Matth. Gr. Gr. §. 400, 6. pag. 731.

§. 2.

πρὸς ἡμέων ἐστὶ] i. e. nobis conducit, commodum est. Vid. VIII, 22.

ἕς τὴν ἡμῖν ὑπέκκειται τέκνα τε καὶ γυναῖκες] Vid. Matth. Gr. Gr. §. 578, 1 pag. 1142 et de formula τέκνα τε καὶ γυναῖκες allata ad Herod. VIII, 4. Verbum ὑπέκκεισθαι invenitur VIII, 4. 41. IX, 73. Quo etiam pertinet verbum ὑπεκτίθεσθαι, de quo dixi ad V, 65, VIII, 4, alia id genus.

τοῦ καὶ περιέχεσθε] i. e. quod vobis maximae curae est, quod studiose s. enixe quaeritis. Conf. VII, 39 et nott. ad III,

- 3 10 „περ εὔ φρονέεις, ἄξις ἐπὶ τὴν Πελοπόννησον. Ἴν
 „δέ γε καὶ τὰ ἐγὼ ἐλπίζω γένηται, καὶ νικήσωμεν
 „τῆσι νηυσὶ, οὔτε ὑμῖν ἐς τὸν Ἴσθμὸν παρέσονται
 „οἱ βάρβαροι, οὔτε προβήσονται ἑκαστέρω τῆς Ἀτ-
 „τικῆς, ἀπίασί τε οὐδενὶ κόσμῳ, Μεγάροισί τε κερ- 75
 „δανέομεν περιεοῦσι, καὶ Αἰγίνη, καὶ Σαλαμῖνι, ἐν
 „τῇ ἡμῖν καὶ λόγιόν ἐστι τῶν ἐχθρῶν κατῦπερθε
 11 „γενέσθαι. Οἰκότα μὲν νυν βουλευομένοισι ἀνθρώ-
 „ποισι, ὡς τὸ ἐπίπαν ἐθέλει γίνεσθαι· μὴ δὲ οἰκότα
 „βουλευομένοισι, οὐκ ἐθέλει οὐδὲ ὁ θεὸς προσχω-
 „ρθεῖν πρὸς τὰς ἀνθρωπῆτας γνώμας.“ Ταῦτα λέ- 80
 61 γοντος Θεμιστοκλέους, αὐτῆς ὁ Κορίνθιος Ἀδείμαν-
 τος ἐπεφέρετο, σιγᾶν τε κελεύων τῷ μὴ ἔστι πα-
 τρις, καὶ Εὐρυβιάδεα οὐκ ἔῶν ἐπιψηφίζειν ἀπόλι 646

61
 convicio acerbis-
 simo altercatus,
 argumentis mi-
 nis que tandem
 caeteros a fuga
 capessenda re-
 vocat.

53. Ad verba προαναμαρτή-
 σεις Πελοποννήσου conf. VIII,
 49.

§. 3.

ἐς τὸν Ἴσθμὸν παρέσονται
 οἱ βάρβαροι] Conf. nott. ad
 VI, 1. (ubi etiam de particu-
 lis οὔτε — τε) et Matth. Gr.
 Gr. §. 504 pag. 957.

οὐδενὶ κόσμῳ] i. e. nullo
 ordine, inconditâ fugâ, ruptis
 ordinibus, ut III, 13. IX, 59.
 65 coll. VIII, 117. IX, 66.
 69. Aeschyl. Pers. 468. 479.
 Ad λόγιον vid. VII, 142.

τῶν ἐχθρῶν κατῦπερθε γε-
 νέσθαι] Conf. Matth. Gr. Gr.
 §. 309 pag. 612 et nott. ad
 VIII, 19.

ὡς τὸ ἐπίπαν ἐθέλει γίνεσθαι]
 Ad ἐθέλει e praecedentibus re-
 peto τὰ οἰκότα: probabilia s.
 rationi consentanea capientibus
 consilia plerumque talia (i. e.
 consentanea rationi) etiam eve-

nire solent. Ubi male olim
 coniunctim exhibebatur τοεπί-
 παν; tu conf. IV, 68 ibiq.
 nott. VI, 46. — ἐθέλει hic va-
 let solet, ut, I, 74. VII, 229,
 ne plura. Ad ipsam senten-
 tiam Wesseling. laudat similem
 Catonis sententiam apud Sal-
 lust. Catilin. 52, ubi plura Was-
 se et Corte, imprimisque Gata-
 ker, ad Antonin. IX, 40.

Cap. LXI.

οὐκ ἔῶν ἐπιψηφίζειν] „i. e.
 nolens concilii principem Eury-
 biadem duces in suffragia mit-
 tere, sive sententias rogare, in
 gratiam viri urbe patria carent-
 tis. Sic Herodotea capienda
 docebunt Kusteri et Hemster-
 husii observata in Luciani Tim-
 mon. 44. „[I p. 414 seq. Bip.]
 Valcken. bene contra Abres-
 schium (ad Thucyd. I, 87
 coll. VI, 14) monens, in He-
 rodoto multum utique differre

ἀνδρὶ· πόλιν γὰρ τὸν Θεμιστοκλέα παρεχόμενον, 85
2 οὕτω ἐκέλευε γνώμας συμβάλλεσθαι. ταῦτα δὲ οἱ
προέφερε, ὅτι ἠλώκεσάν τε καὶ κατείχοντο αἱ Ἀθη-
ναι. Τότε δὴ ὁ Θεμιστοκλῆς κεινόν τε καὶ τοὺς

προθεῖναι λόγον, quod invenitur VIII, 59: *sententias varias iterum populo proponere et ἐπιψηφίζειν: super illis populum in suffragium mittere.* „Athenis, ita pergit Valckenaer., Prytanes comitia solebant indicare *fixa tabula, quae, quid in deliberationem veniret, continebat* [προθεῖναι τὸν λόγον] Hemsterhus. ad Lucian. Nocyomant. 19 [T. III p. 361 seq.] In unum coacto populo, qui tum erant inter Prytanes Proedri, vel e Proedris Ἐπιστάτης iterum proponebat, quae de re esset agendum; excitati voce praeconis oratores in medium prodibant, rem propositam civibus suadentes vel dissuadentes; hi causam quisque suam ubi perorasset, tum populus causa cognita mittebatur in suffragia: Epistates vel alius ex ordine Prytanum, sententias rogans, dicebatur ἐπιψηφίζειν. Hic, cum causam suam perorasset Themistocles, iam ante iratus Adimantus nunc *noluit Eurybiadem ἐπιψηφίζειν ἀπόλι ἀνδρὶ.*“ Subiicit vir praestantissimus alios locos Xenophont. Anab. V, 1, 14 coll. VII, 3, 14, ubi nunc Krügeri consulatur annotatio, Memorabb. I, 1, 18 ibique Ernest. — Ad dativos ἀπόλι (de qua forma vid. Matth. Gr. Gr. §.

HERODOT. IV.

114, p. 231) ἀνδρὶ i. e. *in gratiam viri civitate carentis* conf. Matth. l. l. §. 394 pag. 721. Geminum Aeliani locum V. H. III, 17 attulit Valckenaer.: οὐτ' ἐπεψήφισεν Ἀθηναίοις (i. e. *Atheniensium in gratiam*) τὸν τῶν δέκα στρατηγῶν θάνατον. — Mox dedi Θεμιστοκλέα pro Θεμιστοκλήα. De ipso viro dixi ad VII, 143. In iis, quae proxime antecedunt, ἐπεφέρετο reddam: *in eum inectus est.*

οὕτω ἐκέλευε] De particula οὕτω conf. Matth. Gr. Gr. §. 565, 1 pag. 1113. Locutionem γνώμας συμβάλλεσθαι attigi in not. ad V, 92 §. 1. Idem Matth. Gr. Gr. §. 497 p. 937 de plusquamperfecto ἠλώκεσαν, §. 505, 1 pag. 958 de imperfecto κατείχοντο consulendus.

Τότε δὴ ὁ Θεμιστοκλῆς] Valcken. maluit τότε δὲ δὴ, ubi tamen meâ quidem sententiâ vix opus addere particulam δέ. Respicit Noster verba cap. LX init. τότε μὲν ἡπίως πρὸς τὸν Κορίνθιον ἀμείψατο. Accusativos duos verbo λέγειν additos attigit Matth. Gr. Gr. §. 416 pag. 763, qui idem §. 444. 4 p. 830 ad locutionem πολλά τε καὶ κακὰ conf. Ad ipsam narrationem conf. Plutarch. Themistocle. 11 pag. 117 E., qui Adimanti loco alium quendam haec in Themis-

- Κορινθίους πολλά τε καὶ κακὰ ἔλεγε· ἑαυτοῖσι τε ἐδήλου λόγῳ ὡς εἴη καὶ πόλις καὶ γῆ μέζων ἤπερ κείνοισι, ἔστ' ἂν διηκόσια νῆες σφι ἔωσι πεπληρω-90 μέναι· οὐδαμοὺς γὰρ Ἑλλήνων αὐτοὺς ἐπιόντας ἀποκρούσεσθαι. Σημαίνων δὲ ταῦτα, τῷ λόγῳ διέβαινε ἐς Εὐρυβιάδεα, λέγων μᾶλλον ἐπεστραμμένα· „Σὺ εἰ μενείεις αὐτοῦ, καὶ μένων ἔσεαι ἀνῆρ ἀγα-

stoclem dixisse narrat, quem tamen eundem, ut bene ibi monet Sintenis pag. 51, noli confundere cum Eretriensi illo, cuius apud eundem Plutarchum mox iniicitur mentio. — In seqq. ad verba ὡς εἴη Iacobs confert I, 24. III, 36. VIII, 137.

ἔστ' ἂν διηκόσια νῆες κ. τ. λ.] Conf. nott. ad VIII, 1 de navium numero.

οὐδαμοὺς γὰρ Ἑλλήνων αὐτοὺς ἐπιόντας ἀποκρούσεσθαι] i. e. nullos enim fore Graecos, qui ipsos aggredientes repellant. Sic verbum ἀποκρούσεσθαι IV, 200. Ad ipsam sententiam compar. Aeschyl. Pers. 346 seq. (354 seq. Blomf.)

Cap. LXII.

λέγων μᾶλλον ἐπεστραμμένα] scil. ἔπη: *asperiora, concitatiora* verba intelligit Schweighaeuser. citans VII, 160. Iacobs. in Atticis, ubi hunc locum recepit, explicat verba *nervosa, gravia, strenge, nachdrückliche Worte*, proprie: *mit Kraft nach einem Ziele geschleuderte*, eoque etiam refert, quod dicitur ἐπιστροφῆ τοῦ λόγου de vi nervisque orationis. Plutarch.

Themist. cap. 11. hac in re dicit ἐπιστρέφειν τὸν λόγον: *die Sprache ändern*, ut reddit Sintenis pag. 79. eundem quoque Herodoteae locutionis sensum videri adiiciens. Erunt igitur h. l. verba conversa (a priori scil. modo leniter loquendi: τότε μὲν ait cap. 60 init. ἡπίως πρὸς τὸν Κορινθιον ἀμείψατο) i. e. *asperiora, concitatiora*. Nec aliter locum intelligit Negris, ad Herod. I, 30 (ubi ἐπιστρεφέως, quod explicat ζωνηῶς) haec verba excitans, addita neograeca interpretatione hac: *ὀμιλῶν μὲ περισσοτέραν σφοδρότητα*. Tu vid. quae ipsi ad h. l. notavimus. Nam alio sensu ibi dici videtur εἶρεσθαι ἐπιστρεφέως.

Σὺ εἰ μενείεις κ. τ. λ.] „Tu si hic manseris, et manens rem bene gesseris sive virum te praestiteris; supplendum relinquuntur σώσεις τὴν Ἑλλάδα vel ὀρθώσεις, aut, si quis malit, quod plerisque locis veterum congruit, καλῶς vel εὖ ἂν ἔχοι: prout hanc ellipsin supplet Tryphon.“ Valcken. Vid. Lambert. Bos. De ellipsis. L. Gr. p. 803 seq. et Hartung.

„Θός· — εἰ δὲ μὴ, ἀνατρέψεις τὴν Ἑλλάδα. τὸ 95
 „πᾶν γὰρ ἡμῖν τοῦ πολέμου φέρουσι αἱ νῆες. ἀλλ' ἐ-
 2 „μοὶ πείθεο. Εἰ δὲ ταῦτα μὴ ποιήσεις, ἡμεῖς μὲν,
 „ὡς ἔχομεν, ἀναλαβόντες τοὺς οἰκέτας, κομιεύμεθα
 „ἔς Σίριν τὴν ἐν Ἰταλίῃ, ἥπερ ἡμετέρη τέ ἐστι ἐκ
 „παλαιοῦ ἔτι, καὶ τὰ λόγια λέγει, ὑπ' ἡμέων αὐτὴν
 3 „δέειν κτισθῆναι. ὑμεῖς δὲ, συμμαχῶν τοιῶνδε 1
 63 „μουνωθέντες, μεμνήσεσθε τῶν ἐμῶν λόγων.“ Ταῦ-
 τα δὲ Θεμιστοκλέος λέγοντος, ἀνεδιδάσκετο Εὐρυ-

Lehre v. d. Griech. Partikk. II pag. 213, qui hunc ipsum locum Herodoti attulit.

τὸ πᾶν γὰρ ἡμῖν τοῦ πολέμου φέρουσι αἱ νῆες] i. e. *omne belli momentum* (i. e. ad bellum prospere gerendum) *conferunt nobis naves*. Ita Schweigh. in Lex. Herod., ubi praeterea laudat Herod. VIII, 100. Iacob. bene ita locutionem circumscribit: ὁ πᾶς πόλεμος ἡρτηται ἐκ τῶν νεῶν, quemadmodum sane Nostrum locutum esse video III, 19. VI, 109. IX, 68; ne plura. Ad seq. ὡς ἔχομεν conf. I, 24. V, 64. VI, 17, et ad formam κομιεύμεθα Matth. Gr. Gr. §. 181, 2. c. pag. 324.

ἔς Σίριν τὴν ἐν Ἰταλίῃ] De hac urbe vid. nott. ad IV, 127. Quam Ionum fuisse canit Lycophr. Alex. 978 seq., ubi conf. Schol., consentiente Strabone VI. p. 264 s. 405 A., qui Iones, Lydorum dominatum quo effugerent, Sirin occupasse refert. De Colophonis tradiderat Timaeus apud Athen. XII pag. 523 D., ex quo loco Archilochum Siritarum terrae fer-

tilitatem et amoenitatem valde admiratum esse intelligimus: quam ob rem illum cum Herodoteo sane conferri volumus. Inde quoque factum videtur, ut postea Athenienses, oraculum hocce a Themistocle prolatum praetextentes, in eam ipsam Italiae regionem mitterent colonos Thuriosque conderent prope Sirin: cui coloniae ipsam historiae patrem interfuisse novimus. Vid. Diodor. Sic. XII, 10. Ob Iones igitur pro Siris conditoribus habitos Themistocles ait: ἥπερ ἡμετέρη τέ ἐστι ἐκ παλαιοῦ ἔτι, si quidem vel ante bellum Troianum illi urbem condidisse ferebantur teste Lycophron. l. l. — Ad structuram verborum seqq. καὶ τὰ λόγια (ubi certe expectabas καὶ ἦν τὰ λόγια κ. τ. λ.) vid. Matth. Gr. Gr. §. 472, 3 pag. 881, qui idem §. 352 pag. 664 ad verba τοιῶνδε μουνωθέντες conferatur.

Cap. LXIII.

Θεμιστοκλέος] Ita cum Gaisf. e duobus libris rescripsi pro Θεμιστοκλήος. Vid. allata ad 6*

βιάδης. δοκέειν δέ μοι, ἀρῶδῆσας μάλιστα τοὺς Ἀθηναίους ἀνεδιδάσκετο, μὴ σφεας ἀπολίπωσι, ἣν 647
 2 πρὸς τὸν Ἴσθμὸν ἀνάγη τὰς νῆας. ἀπολιπόντων 6
 γὰρ Ἀθηναίων, οὐκέτι ἐγίνοντο ἀξιόμαχοι οἱ λοιποί.
 ταύτην δὲ αἰρέεται τὴν γνώμην, αὐτοῦ μένοντας
 διαναυμαχέειν.

64

Οὕτω μὲν οἱ περὶ Σαλαμῖνα, ἔπεισι ἀκροβολι- 10
 σάμενοι, ἐπεὶ τε Εὐρυβιάδῃ ἔδοξε, αὐτοῦ παρεσκευά-
 2 ζοντο ὡς ναυμαχῆσόντες. ἡμέρη τε ἐγίνετο, καὶ

Mox insecuto
 terrae motu, vo-
 ta diis nuncupa-
 ta, Aeacidaeque
 auxilium rogati
 [c. 83.].

VII, 143. Quod sequitur ἀνε-
 διδάσκετο, bene Valcken. red-
 dit: dedocebatur, dedocendum
 se prae buit; nam ἀναδιδάσκε-
 σθαι valet: priora dedoceri s.
 dedocendum se prae bere, ut quis
 alia discat istis contraria, quem-
 admodum ἀναδιδάσκειν apud
 Thucydid. VIII, 86. Ad quam
 eandem prae positionis vim per-
 tinent verba composita ἀνα-
 ρᾶσθαι, ἀνύχεσθαι, alia.
 Ad medii verbi vim ac notio-
 nem conf. nott. ad II, 154.

μὴ σφεας ἀπολίπωσι] Ea-
 dem ferme Plutarch. The-
 mist. 11 fin. pag. 117 F.
 ταῦτα τοῦ Θεμιστοκλέους εἰ-
 πόντος, εὐνοία καὶ δέος ἔσχε
 τὸν Εὐρυβιάδην τῶν Ἀθηναί-
 ων, μὴ σφᾶς ἀπολιπόντες οἴ-
 χωνται. — In seqq. de verbo
 ἀνάγειν dixi ad VIII, 60 §. 1.
 Ad ἀπολιπόντων (ubi licet
 mente addere σφεας) conf.
 VII, 221.

Cap. LXIV.

ἔπεισι ἀκροβολισάμενοι]
 ἀκροβολίζεσθαι proprie de ve-
 litum certamine dicitur, quod
 ipsam pugnam anteire solet,

tum vero ad mutuos transfer-
 tur sermones rixasque pugnam
 antecedentes. Conf. Blomfield.
 Glossar. ad Aeschyl. S. c. Th.
 146 et Heinsterhus. ad Lucian.
 I pag. 417 Bip., qui hoc ver-
 bum de iis quoque dici notat,
 qui e loco altiore atque oppor-
 tuno lapidibus aliquem e lon-
 ginq̄uo petunt. Quod ad He-
 rodotum attinet, eandem figurā
 ab eodem dici λόγων ᾠθισμὸν
 observat Wesseling. VIII, 78.
 IX, 26.

ἡμέρη τε ἐγίνετο καὶ ἅμα
 κ. τ. λ.] De particulis τε — καὶ
 vid. nott. ad IV, 53. Ad seq.
 ἐπικαλέσασθαι τοὺς Αἰακίδας
 συμμάχους conf. nott. ad V,
 80 et VIII, 83. Plut. Themis-
 tocl. 15. Larcherus h. l. ex-
 citaverat Pausan. II, 29. Apol-
 lodor. III, 11 §. 6. Ac nemo
 nescit, Telamonem Aeaci fu-
 isse filium, Salaminis insulae
 regem patremque Aiacis,
 qui in bello Troiano obiit,
 Teucro fratre a reditu in pa-
 triam excluso. — In fine cap.
 ἐπὶ δὲ Αἰακὸν καὶ τοὺς ἄλ-
 λους Αἰακίδας valet: ad Aea-
 cum et reliquos Aeacidas arces-

65

ἅμα τῷ ἡλίῳ ἀνιόντι σεισμὸς ἐρένετο ἔν τε τῇ γῆ
καὶ τῇ θαλάσῃ. ἔδοξε δὲ σφι εὐξασθαι τοῖσι θε-
3 οῖσι, καὶ ἐπικαλέσασθαι τοὺς Αἰακίδας συμμάχους. 15
ὡς δὲ σφι ἔδοξε, καὶ ἐποίηεν ταῦτα. εὐξάμενοι γὰρ
πᾶσι τοῖσι θεοῖσι, αὐτόθεν μὲν ἐκ Σαλαμῖνος Αἴ-
αντά τε καὶ Τελαμώνα ἐπεκαλέοντο· ἐπὶ δὲ Αἰακῶν
καὶ τοὺς ἄλλους Αἰακίδας νῆα ἀπέστειλλον ἐς Ἀργι-
20 ναν. Ἔφη δὲ Δικαῖος ὁ Θεοκύδεις, ἀνὴρ Ἀθη-
ναῖος, φηγὰς τε καὶ παρὰ Μήδοισι λόγιμος γενό-
μενος τοῦτον τὸν χρόνον· ἐπεὶ τε ἐκείρετο ἡ Ἀτ-
τικὴ χώρα ὑπὸ τοῦ πεζοῦ στρατοῦ τοῦ Ξέρξεω, ἐ-
οῦσα ἐρημος· Ἀθηναίων, τυχεῖν τότε ἐὼν ἅμα Δη-
μαρῆτῳ τῷ Λακεδαιμονίῳ ἐν τῷ Θριασίῳ πεδίῳ· 25
ἰδεῖν δὲ κοινορτὸν χωρέοντα ἀπὸ Ἐλευσίνος, ὡς

Pulvis clamor-
que mysticus
Eleusine circa
idem tempus ex-
ortus, quid de
belli eventu por-
tenderit.

sendos, ut I, 110, etc. ἀπέ-
στελλον dabat Medicus cum
aliis pro vulg. ἀπέστειλαν, quod
habet etiam Schol. Hermog.
pag. 407, qui seqq. citat pag.
890. Utramque scripturam
habet Florentinus liber et qui-
dem ab eadem manu.

Cap. LXV.

Ἔφη δὲ Δικαῖος κ. τ. λ.] Ex
Herodoto hausit Schol. ad Ari-
stoph. Nub. 302 coll. Plutarchi
Themistocel. 15 init. p. 119
E., Aristide, qui notante Val-
ckenaer. pluribus locis huius
rei meminit I p. 55. 451. II
p. 350 (ubi conf. Schol. pag.
251 Frommel.) I p. 248, ubi
itidem plura in scholiis pag. 65
Frommel, quae ex parte excita-
verat Creuz. in Commentt. He-
rodd. p. 234.

ἐπεὶ τε ἐκείρετο κ. τ. λ.]
Attigit Eustath. ad II. p. 364,
25, s. p. 475 fin.

τυχεῖν τότε ἐὼν] Recte Vi-
ger. p. 301: dixit se tum forte

fuisse. De Thriasio campo, qui
ab Eleusine Boeotiam versus
extensus multum patuit, bene-
que discerni debet a campo
Rhario, qui minor ambitu
inter mare et collem illum, in
quo arx Eleusinia fuisse fertur,
extendebatur, vid. interprett.
ad Thucydid. II, 19 (Poppo
I, 2 p. 256) Pausan. I, 38
§. 6. Herod. IX, 7 fin. Plu-
tarch. Themistocel. 15. Pelop.
8. Arat. 33: quae ex parte iam
attulit Sintenis pag. 103. Kruse
Hellas I, 2 pag. 178 seq. 180.

ἰδεῖν δὲ] δὲ male in qui-
busdam omissum retinui melio-
rum codd. auctoritate, item-
que dedi μάλιστά κη, ubi alii
κ ο υ vel π ο υ. Tu conf. He-
rod. II, 75. IV, 174. VII,
30. Pro ἀποθωμάζων, ut
cum Schweigh. dederat Gaisf.,
revocavi ἀποθωνμάζων. Ad
formam ὄτεων conf. Matth. Gr.
Gr. §. 153. not. 1. pag. 286
et ad πρόκα not. ad I, 111.

ἀνδρῶν μάλιστα κη τρισμυρίων· ἀποθωμάζειν τε σφεας τὸν κονιοροτὸν, ὅτεῶν ποτε εἴη ἀνθρώπων, καὶ πρόκα τε φωνῆς ἀκούειν, καὶ οἱ φαίνεσθαι τὴν φωνὴν εἶναι τὸν μυστικὸν Ἰακχον. εἶναι δ' ἀδαήμονα τῶν ἱρῶν τῶν ἐν Ἐλευσίνι τὸν Δημάρητον, εἶρεσθαι 30 τε αὐτὸν ὅ τι τὸ φθεγγόμενον εἴη τοῦτο· αὐτὸς δὲ

τὸν μυστικὸν Ἰακχον] Di-caeus dicebat, *clamorem illum sibi videri esse mysticum Iacchum*. Ita Valckenaer. „qui quod ante has voces verbum ἀδόντων vel ἐξαγόντων excidisse olim putaverat, postea iure retraxit coniecturam. *Iacchus*, quod satis constat, in mysteriis Atticis dicebatur *Bacchus puer*, cuius statuam variis rebus ornata e Ceramico, ubi Iacchi aedes erat, in Eleusinium templum sexto Eleusiniurum die quando deferebant initiati magnâ ac solempni pompa, hymnum in laudem Iacchi compositum, qualem v. c. exhibet Aristophanes Ran. 401, cantantes, id vocabant ἐξαγειν τὸν Ἰακχον: de quo plura attuli ad Plutarch. Alcibiad. p. 245. Tu vid. praesertim Creuzer. Symbol. IV pag. 528. Tum vero etiam ipse ille hymnus, quem in solempni pompa cantari diximus, vocabatur Ἰακχος, teste Hesych. s. v. II pag. 5, ubi legimus inter alia: καὶ ἡ ᾠδὴ, ἣν οἱ μεμνημένοι ἄδουσι coll. Suid. s. v. II pag. 87. Inde quoque ἰακχάζειν idem quod ἄδειν τὸν Ἰακχον, interprete Hesych. s. v. δι' ἀγορᾶς I pag. 939. Schol. Aristoph.

Ran. 324. et Gloss. Herodot., ubi ἰακχάζουσιν λέγουσι, φλυαροῦσι, quae eadem habet Suidas. l. l. Itaque in Herodoti hoc loco τὸν μυστικὸν Ἰακχον accipio de carmine sacro, quale in illa Iacchi pompa canere solebant initiati, eoque etiam refero verbum ἰακχάζουσι, quod infra legitur: *hoc carmen in Iacchi laudem canunt*, sive ut Valcken. reddit: *istoc (clamore) utuntur die festo Iacchum saepius inelamantes*.

εἶναι δ' ἀδαήμονα]. Pro εἶναι Villosion. ad St. Croix Recherch. sur l. myst. d. pagan. I. p. 327 substitui vult ἰέναι, ut inde scil. existat sententia: „*vocem emissam esse a mystico Baccho*“ quo sane minime opus. Nec magis opus participio *γινόμενων*, quod post voces τῶν ἐν Ἐλευσίνι vulgo insertum tenent Schaefer, Matth. et Bekker. Equidem cum Schweigh. et Gaisf. verbum e scholio, ut videtur, in vectum omisi. Florentinus liber dabat *γενομένων*. — Ad particulae τε usum post εἶρεσθαι conf. a!lata ad VII, 188.

αὐτὸς δὲ εἰπεῖν] εἰπεῖν cum Gaisf. et Matth. dedi librorum ex auctoritate. Vulgo εἶπαι.

εἰπεῖν· „Δημάρητε, οὐκ ἔστι ὅπως οὐ μέγα τι σί-
 3 „νος ἔσται τῇ βασιλέος στρατιῇ. τάδε γὰρ ἀρίδη-
 „λα, ἐρήμου ἐούσης τῆς Ἀττικῆς, ὅτι θεῖον τὸ φθηγ-
 „γόμενον, ἀπὸ Ἐλευσίνος ἰὸν ἐς τιμωρίην Ἀθην-35
 4 „ναίοισι τε καὶ τοῖσι συμμαχοῖσι. καὶ ἦν μὲν γε
 „κατασκήψῃ ἐς τὴν Πελοπόννησον, κίνδυνος αὐτῷ
 „τε βασιλείῃ καὶ τῇ στρατιῇ τῇ ἐν τῇ ἡπίεσσι ἔσται
 „ἦν δὲ ἐπὶ τὰς νῆας τράπηται τὰς ἐν Σαλαμῖνι,
 5 „τὸν ναυτικὸν στρατὸν κινδυνεύσει βασιλεὺς ἀπο-40
 „βαλέειν. τὴν δὲ ὄρτην ταύτην ἄγουσι Ἀθηναῖοι
 „ἀνὰ πάντα ἔτεα τῇ Μητρὶ καὶ τῇ Κούρη, καὶ αὐ-

Idem feci, paulo inferius et VIII, 73 fin. 68 §. 1. 87. 112. IX, 16. 18. 46. 82. 84. 89. At VIII, 88 reliqui εἶπαι, cuius loco unus Saucrofti liber εἰπεῖν, itemque VIII, 118. 128. 140 §. 2. IX, 8, ubi unus Florentinus dat εἰπεῖν. Vix enim mihi credibile, ipsum Herodotum in talibus formis constanter egisse: quas cum ad unam normam redigere ob librorum vetustorum dissensum nobis haudquaquam liceat, malui in singulis locis codicum potiorum sequi auctoritatem.

οὐκ ἔστι ὅπως οὐ] i. e. fieri nequit, quin: de quo loquendi genere vid. modo Ζεῦν, ad Viger. p. 235 seq. Xenoph. Anab. II, 4, 3. Aristoph. Ach. 116. Eqq. 238. Plat. Apolog. Socr. p. 27 E. Mox ἀπ' Ἐλευσίνος ἰὸν e Florentino alioque libro repositum (dudum iubente Wesseliug. Diss. Herod. XI p. 167) pro ἐόν. — Paulo ante dedi βασιλέος pro βασιλεῖος et σίνος pro σίνος, quod Schaeferus cum Matth. et Bekk. reliquit.

τάδε γὰρ ἀρίδηλα] i. e. hoc enim manifestum est. Apud Homerum invenitur hoc sensu ἀρίζηλος: de qua voce conf. Buttmann. Lexilog. I p. 252 seq., qui idem p. 147. de syllaba ἀρι multis vocibus praeposita disputat. — Ad vocem τιμωρίην conf. nott. ad VII, 169. — ἦν — κατασκήψῃ est: si ingruerit, incidit: de quo vid. nott. ad VII, 10 §. 5.

ἀνὰ πάντα ἔτεα] i. e. quoque anno. De tempore, quo magna Eleusinia celebrabantur, cum olim dissentirent viri docti, nunc quidem ob disertum Herodoti testimonium nihil dubium, quoque anno et quidem mense Boedromione, qui cum Septembri nostro sic satis convenit, illa fuisse celebrata. Plura Creuzer. in Symbol. IV pag. 493. Vocibus τῇ Μητρὶ καὶ τῇ Κούρη neminem fugit, indicari Cere-rem atque Proserpinam, ita appellari solitas in sacra mysteriorum disciplina. Ad quam

„τῶν τε ὁ βουλόμενος καὶ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων
 „μυῖται· καὶ τὴν φωνὴν, τῆς ἀκούεις, ἐν ταύτῃ
 6 „τῇ ὀρθῇ ἰακχάζουσι.“ Πρὸς ταῦτα εἰπεῖν Δημῶ-45
 ρητον· „Σίγα τε, καὶ μηδενὶ ἄλλῳ τὸν λόγον τοῦ-
 „τον εἶπης. ἦν γάρ τοι ἐς βασιλεία ἀνενειχθῆ τὰ
 „ἔπεα ταῦτα, ἀποβαλέεις τὴν κεφαλὴν· καὶ σε οὔτε
 „ἐγὼ δυνήσομαι ἑύσασθαι, οὔτ' ἄλλος ἀνθρώπων
 „οὐδὲ εἷς. ἀλλ' ἐχ' ἥσυχος· περὶ δὲ στρατιῆς τῆς-50
 7 „δε θεοῖσι μελήσει.“ Τὸν μὲν δὴ ταῦτα παραινέ-
 ειν. ἐκ δὲ τοῦ κονιορτοῦ καὶ τῆς φωνῆς γενέσθαι
 νέφος, καὶ μεταρσιωθὲν φέρεσθαι ἐπὶ Σαλαμῖνος
 8 ἐπὶ τὸ στρατόπεδον τὸ τῶν Ἑλλήνων. οὕτω δὲ αὐ-
 τούς μαθεῖν, ὅτι τὸ ναυτικὸν τὸ Ἑρέξω ἀπολέσθαι
 μέλλοι. Ταῦτα μὲν Δικαῖος ὁ Θεοκύδεος ἔλεγε,55
 Δημαρῆτου τε καὶ ἄλλων μαρτύρων καταπτόμενος.
 66 Οἱ δὲ ἐς τὸν Ἑρέξω ναυτικὸν στρατὸν ταχθέν-

etiam pertinet verbum *μυεῖ-*
σθαι, quo Noster paulo post
 usus est et II, 51, si quidem
 illud in universum de quibusvis
 sacris arcanis secretisque adhi-
 betur. Plura idem Creuzer.
 Symbol. IV p. 500. — Proxi-
 mum ἀποβαλέεις τὴν κεφαλὴν
 Wytttenbach. ad Plutarch. Mo-
 rall. I pag. 132 a Cr. laudatus
 comparat cum Plutarchi (II p.
 11 B.) dicto simili: τὴν κεφα-
 λὴν οὐχ ἕξεις et I p. 1015 E.
 (in Vit. Artaxerx. cp. 9.) ἀπο-
 λείς - τὴν κεφαλὴν.

ἔχε ἥσυχος] Adiectivum in
 his adhiberi observat Larcher.
 citans Euripid. Med. 553. Orest.
 1275. — Paulo ante βασιλεία
 dedi pro βασιλῆα. — Verbum
 μέλει cum praepositione *περὶ*
 coniunctum invenimus VI, 101.
 Plura dabit Strange in Seebod.
 et Iahn. Annal. Suppl. II, 3

p. 400, qui etiam huc refert
 similem verbi *φροντίζειν* stru-
 cturam VIII, 36 et VII, 236.

ἐκ δὲ τοῦ κονιορτοῦ] δὲ e
 Florent. a recentt. iure rece-
 ptum pro vulg. *δή*. Pro *μεταρ-*
σιωθὲν in Schol. Hermog. I. I.
 exstat *μετάρσιον γενόμενον*,
 itemque *ἀπολέσθαι* pro *ἀπολέε-*
σθαι. Vox *μετάρσιος*, quae
 idem valet atque *μετέωρος* su-
 pra exstat VII, 188.

Δημαρῆτου τε καὶ ἄλλων
 μαρτύρων καταπτόμενος] i. e.
 Demarati aliorumque invocans *te-*
stimonium. Conf. VI, 68 et
 Eustath. ad II. p. 155, 28 s.
 117, 34, ubi *καταπτόμενος*
 ille interpretatur *μάρτυρας προ-*
φέρων.

Cap. LXVI.

Οἱ δὲ ἐς τὸν Ἑρέξω ναυτι-
 κὸν στρατὸν ταχθέντες] Ad

τες ἐπειδὴ ἐκ Τρηχῖνος, θεησάμενοι τὸ τραῶμα τὸ
 Λακωνικόν, διέβησαν ἐς τὴν Ἰστιαίην, ἐπισχόντες
 ἡμέρας τρεῖς ἔπλωον δι' Εὐρίπου, καὶ ἐν ἑτέρῃσι 60
 2 τρισὶ ἡμέρησι ἐγένοντο ἐν Φαλήρω. Ὡς μὲν ἐμοὶ
 δοκέειν, οὐκ ἐλάσσουες ἴοντες ἀριθμὸν ἐσέβαλον ἐς
 τὰς Ἀθήνας, κατὰ τε ἡπειρον καὶ τῆσι νηυσὶ ἀπι-
 κόμενοι, ἢ ἐπὶ τε Σηπιάδα ἀπίκοντο καὶ ἐς Θερ-
 3 μοπύλας. ἀντιθήσω γὰρ τοῖσι τε ὑπὸ τοῦ χειμῶ- 65
 νος αὐτῶν ἀπολομένοισι, καὶ τοῖσι ἐν Θερμοπύλῃσι,
 καὶ τῆσι ἐπ' Ἀρτεμισίῳ ναυμαχίῃσι, τούσδε τοὺς
 τότε οὐκῶ ἐπομένους βασιλεῖ, Μηλιέας τε καὶ Δω-
 ριέας, καὶ Λοκρούς, καὶ Βοιωτοὺς, πανστρατῆ ἑπο-
 μένους, πλὴν Θεσπιέων τε καὶ Πλαταιέων· καὶ μά- 70
 λα Καρυστίους τε καὶ Ἀνδρίους, καὶ Τηνίους τε καὶ
 τοὺς λοιποὺς νησιώτας πάντας, πλὴν τῶν πέντε
 4 πολίων, τῶν ἐπεμνήσθην πρότερον τὰ οὐνόματα.
 ὅσῳ γὰρ δὴ προέβαινε ἐσωτέρω τῆς Ἑλλάδος ὁ Πέρ-
 67 σης, τοσοῦτω πλέω ἔθνεά οἱ εἶπετο. Ἐπεὶ ὦν ἀπί- 75
 κατο ἐς τὰς Ἀθήνας πάντες οὗτοι, πλὴν Παρίων·
 Πάριοι δὲ ὑπολειφθέντες ἐν Κύθνῳ, ἐκαραδόκεον

Inter haec Per-
 sarum classis in
 Phalerum appel-
 lit. Quantis co-
 piis Xerxes At-
 ticam terra mari-
 que invaserit.
 649

Ibi cum Xerxes
 de proelio na-
 vali deliberatu-
 rus suos convo-
 casset,

locutionem conf. VII, 21. VIII, 1. — Cohærent autem haec, ut bene monet Schweigh., cum superioribus VIII, 24. 25. — In seqq. ad vocem τραῶμα conf. citt. ad VI, 132 et ad Ἰστιαίην nott. ad VII, 175.

ἢ ἐπὶ τε Σηπιάδα] Conf. nott. ad VII, 183. 186. De Meliensibus vid. VII, 132; de Doriensibus VIII, 31; de Locris VII, 132; de Boeotis VII, 132; de Thespiis et Plataeensibus VII, 132. VIII, 50; de Carystiis vid. VI, 99; de Andriis IV, 33; de Teniis IV, 33. VI, 97. νησιώτας de Cycladum incolis intelligi supra iam monuimus. πλὴν τῶν πέντε πολίων τῶν

ζ. τ. λ.] Intelligit Naxum, Melum, Siphnum, Seriphum et Cythnum VIII, 46 nominatas; quas easdem vocat πόλεις civitates, quemadmodum III, 139 Samus vocatur πολίων πασέων πρώτη coll. I, 144. De structura verbi ἐπεμνήσθην docuit Matth. Gr. Gr. §. 347, not. 2 pag. 656, qui idem pag. 259 ad πλέω conferatur.

Cap. LXVII.

ἐν Κύθνῳ] Conf. VII, 90 et ad sequens ἐκαραδόκεον nott. ad VII, 168. Usum voculae δὲ in verbis οἱ δὲ λοιποὶ, ubi iam antecessit Πάριοι δὲ attigit Matth. Gr. Gr. §. 616

τὸν πόλεμον κῆ ἀποβήσεται· οἱ δὲ λοιποὶ ὡς ἀπί-
κοντο ἐς τὸ Φάληρον, ἐνθαῦτα κατέβη αὐτοὺς Ξέρ-
ξης ἐπὶ τὰς νῆας, ἐθέλων σφι συμμίξαι τε καὶ πυ-
2 θέσθαι τῶν ἐπιπλωόντων τὰς γνώμας. Ἐπεὶ δὲ ἀ-
πικόμενος προΐζετο, παρήσαν μετὰ πεμπτοὶ οἱ τῶν
ἐθνέων τῶν σφετέρων τύραννοι καὶ ταξίαρχοι ἀπὸ
τῶν νηῶν, καὶ ἴζοντο ὡς σφι βασιλεὺς ἐκάστῳ τιμῆν
ἐδεδώκει· πρῶτος μὲν ὁ Σιδώνιος βασιλεὺς· μετὰ δὲ, ὁ
3 Τύριος· ἐπὶ δὲ, ἄλλοι. ὡς δὲ κόσμῳ ἐπεξῆς ἴζον-85
το, πέμψας Ξέρξης Μαροδόκιον, εἰρώτα, ἀποπειρώ-
μενος ἐκάστου, εἰ ναυμαχίην ποιέοιτο. Ἐπεὶ δὲ πε-
ρυϊῶν εἰρώτα ὁ Μαροδόκιος, ἀρξάμενος ἀπὸ τοῦ Σι-
δωνίου, οἱ μὲν δὴ ἄλλοι κατὰ τῶντὸ γνώμην ἐξε-
φέροντο, κελύοντες ναυμαχίην ποιέεσθαι, Ἰστυμι-90
σίη δὲ τὰδε ἔφη· „Εἰπεῖν μοι πρὸς βασιλέα, Μαρο-
„δόκιε, ὡς ἔγωγ τὰδε λέγω. Οὔτε κακίστην γενομέ-
2 „νην ἐν τῆσι ναυμαχίησι τῆσι πρὸς Εὐβοίῃ, οὔτε 650
„ἐλάχιστα ἀποδεξαμένην, δέσποτα, τήνδε ἐοῦσαν 95

68

pugna, caeteris
suadentibus, a
sola Artemisia
[7, 99.], muliere
viris longe cal-
lidiori, dissua-
detur.

1

pag. 1247. De Paris conf. V, 28 seqq. 31. VI, 133 seqq. VIII, 112. De verbo συμμίξαι conf. nott. ad VIII, 58.

ὁ Σιδώνιος βασιλεὺς] Attigi haec ad VII, 100. Ad voces ἀποπειρώμενος ἐκάστου conf. nott. ad III, 119. Add. Plat. Phaed. p. 60 E: ἐνυπνίων τι-
νῶν ἀποπειρώμενος τί λέγοι. Verba εἰ ναυμαχίην ποιέοιτο cum G. Hermann. Opuscc. IV. p. 90. 91 reddiderim: an pugnam navalem committi censerent.

Cap. LXVIII.

οἱ μὲν δὴ ἄλλοι — ἐξε-
φέροντο] Ad locutionem conf. V, 56 ibiq. nott. Duo codd. dant ὄλλοι; alii οἱ μὲν ἄλλοι. Tu conf. Koen. ad Gregor.

Cor. de dialect. Dor. §. 12 p. 199. — De Artemisia dixi ad VII, 99.

§. 1.

εἰπεῖν μοι] Alii εἶπαι: de quo vid. nott. ad VIII, 65. Alii etiam εἰπέ. Sed vid. Matth. Gr. Gr. §. 545, qui idem pronomen μοι additum attigit Gr. Gr. §. 389 f. Wesselingius comparaverat II. XIV, 501 ibiq. Eustath. — Pro βασιλῆα rescripsi βασιλέα.

ἐλάχιστα ἀποδεξαμένην] seil. πράγματα, ἔργα. Vid. allata ad VII, 138. Locutionem ἀποδεῖνυσθαι γνώμην attigi ad I, 170. τήν ἐοῦσαν γνώμην Valeken. recte interpretatur veram animi mei sententiam. Conf. I, 95 ibiq. nott. et nott.

„γνώσῃ με δίκαιόν ἐστιν ἀποδείκνυσθαι, τὰ τυγ-
 3 „χάνω φρονέουσα ἄριστα ἐς πράγματα τὰ σά. καί
 „τοί τάδε λέγω· φείδεο τῶν νηῶν, μηδὲ ναυμαχίην
 „ποιέο. οἱ γὰρ ἄνδρες τῶν σῶν ἀνδρῶν κρέσσο-
 „νες τοσοῦτο εἰσι κατὰ θάλασσαν, ὅσον ἄνδρες γυ-
 4 „ναικῶν. τί δὲ πάντως δέει σε ναυμαχίῃσι ἀνακιν-
 „δυνεύειν; οὐκ ἔχεις μὲν τὰς Ἀθήνας, τῶν περ εἶ-1
 „νεκα ὠρμήθης στρατεύεσθαι, ἔχεις δὲ τὴν ἄλλην
 „Ἑλλάδα; ἐμποδῶν δὲ τοι ἴσταται οὐδεὶς· οἱ δ'
 5 „ἔτι ἀντέστησαν, ἀπήλλαξαν οὕτω ὡς κείνους ἔπρε-
 „πε. Τῇ δὲ ἐγὼ δοκέω ἀποβήσεσθαι τὰ τῶν ἀντι-5
 „πολέμων πράγματα, τοῦτο φράσω. ἦν μὲν μὴ ἐπει-

2

ad V, 50 — *Iustum est me vere et ex animo ea enuntiare, quae optima duco ad tuas res s. quae tuis rebus maxime conducere arbitror.* Reiskii commentis hic facile supersedere possumus. Sequens καί τοι in conclusionibus aut transitionibus bene adhibitum illustrat Hartung. Lehre v. d. Griech. Partikk. II pag. 353.

ποιέο] Duo codd. ποιέε; Wesselingius cum aliis ποιέεο. Quod equidem cum Schaeff., Schweigh. et Gaisford. dedi, tumentur Florentinus alterque liber et similes apud Herodotum formae: αἰτέο I, 90, ubi vid. nott. ἐξηγέο III, 72. ἀκέο III, 40. φοβέο VII, 52. προθυμέαι I, 206. φοβέαι I, 39. Mox pro τοί γάρ, quod libri scripti respuunt, dedi οἱ γάρ, iubente quoque Struv. Spec. Quaest. I pag. 10. 11., qui alteram articuli formam ab Herodoto alienam esse recte statuere videtur. Ad ipsam senten-

tiam, quam Artemisia h. l. eloquitur, faciunt, quae ad VIII, 88 adscripsimus.

οἱ δ' ἔτι ἀντέστησαν] Ita e Florent. dedi cum Schweigh. et Gaisf. pro vulg. οἱ δέ τοι, quod retinuerunt Matth. et Bekker. — Ad. seq. ἀπήλλαξαν (discesserunt) conf. I, 16. κείνους retinui cum recentt., libris scriptis inter κείνους et ἐκείνους fluctuantibus, ut IV, 139.

§. 2.

Τῇ δὲ ἐγὼ δοκέω κ. τ. λ.] Conf. quae similia ex Herodoto conguessit Struve l. l. I pag. 32. ἀντιπολέμων omnes hic tenent codd., ut VII, 236. Alibi ἀντιπολέμιος, ut IV, 134. 140, ubi conf. nott.

ἦν μὲν μὴ ἐπειχθῆς — ποιεύμενος] Participium h. l. verbo ἐπέλγεσθαι adstruxit, paulo post §. 3. infinitivum addidit. Conf. Matth. Gr. Gr. pag. 1091. Sequentia: τὰς νῆας αὐτοῦ ἔχης πρὸς γῆ μένων excitat

„χθῆς ναυμαχίην ποιούμενος, ἀλλὰ τὰς νῆας αὐτοῦ
 „ἕχης πρὸς γῆ μένων, ἢ καὶ προβαίνων ἐς τὴν Πε-
 „λοπόννησον, εὐπετέως τοι, δέσποτα, χωρήσει τὰ
 6 „νοέων ἐλήλυθας. οὐ γὰρ οἴοί τε πολλὸν χρόνον 10
 „εἰδί τοι ἀντέχειν οἱ Ἕλληνες, ἀλλὰ σφεας διασκε-
 7 „δᾶς, κατὰ πόλις δὲ ἕκαστοι φεύξονται. οὔτε γὰρ
 „σίτος πάρα σφίσι ἐν τῇ νήσῳ ταύτῃ, ὡς ἐγὼ πυν-
 „θάνομαι· οὔτε αὐτοῦς οἰκός, ἣν σὺ ἐπὶ τὴν Πε-
 „λοπόννησον ἐλαύνῃς τὸν πεζὸν στρατὸν, ἀτρεμειῖν 15
 „τοὺς ἐκεῖθεν αὐτῶν ἤκοντας· οὐδέ σφι μελήσει
 3 8 „πρὸ τῶν Ἀθηναίων ναυμαχέειν. Ἦν δὲ αὐτίκα
 „ἐπειχθῆς ναυμαχῆσαι, δειμαίνω μὴ ὁ ναυτικός στρα-
 „τός κακωθεῖς τὸν πεζὸν προσδηλήσῃται. πρὸς δὲ,
 „ᾧ βασιλεῦ, καὶ τόδε ἐς θυμὸν βαλεῦ, ὡς τοῖσι 651
 „μὲν χρηστοῖσι τῶν ἀνθρώπων κακοὶ δοῦλοι φι- 21
 9 „λέουσι γίνεσθαι, τοῖσι δὲ κακοῖσι, χρηστοί. σοὶ
 „δὲ, ἕντι ἀρίστῳ ἀνδρῶν πάντων, κακοὶ δοῦλοί

Schaefer. ad Lambert. Bos.
 Ellipss. L. Gr. 316, ubi lau-
 dat Euripid. Hecub. 35. Ad
 Iocī argumentum Valcken.
 conferrī iubet VII, 10, ubi
 Xerxem patruus ante susceptam
 expeditionem frustra monuerat
 ἐπειχθῆναι πᾶν πρῆγμα item-
 que Plutarch. II p. 870 A. He-
 rodotē cavillantem. Sed scite
 observat Wesseling., videri He-
 rodotum, cum talia Artemi-
 siam faciat dicentem, aliquid
 memoriae civis suae, quam
 ubique laudibus effert, tribuisse.
 Conf. nott. ad VII, 99.

διασκεδᾶς] Conf. Matth. Gr.
 Gr. §. 181, 2 p. 323, qui
 idem p. 878 ad seqq. οὔτε αὐ-
 τοὺς οἰκός κ. τ. λ. consul.
 Ad verbum ἤκοντας vid. citt.

ad VIII, 50; de forma ἀτρε-
 μειῖν citt. ad VIII, 62; et de
 verbis πρὸ τῶν Ἀθηναίων v.
 nott. ad VIII, 49.

§. 3.

ἐς θυμὸν βαλεῦ] De hoc
 loquendi genere conf. nott. ad
 VII, 51. Descripsit Herodo-
 tē Stobaeus Sermm. LX. [62]
 p. 385 T. II p. 451 Gaisf., qui
 nunc edidit βάλεο, ubi olim
 βάλλε. Ad seqq. de heris ac
 servis Wessel. conferrī vult
 Stob. Sermm. LXXII. [74] p.
 438 fin. s. T. III p. 70 Gaisf.

ἕντι ἀρίστῳ] Respici hic
 volumus Xerxem a corporis
 formositate aequae atque ab
 animi praestantia laudatum.
 Conf. supra VII, 187.

69

„εἶσι, οἳ ἐν συμμάχων λόγῳ λέγονται εἶναι, ζόντες
 „Αἰγύπτιοί τε καὶ Κύπριοι καὶ Κίλικες καὶ Πάμ-²⁵
 „φυλοι, τῶν ὄφελός ἐστι οὐδέν.“ Ταῦτα λεγούσης
 πρὸς Μαργδοῦιον, ὅσοι μὲν ἦσαν εὐνοοὶ τῇ Ἀρτε-
 μισίῃ συμφορῆν ἐποιεῦντο τοὺς λόγους, ὡς κακόν
 τι πεισομένης πρὸς βασιλέος, ὅτι οὐκ ἔα ναυμαχίην
 ποιέεσθαι· οἳ δὲ ἀγαιόμενοι τε καὶ φθονέοντες αὐ-³⁰
 τῇ, ἅτε ἐν πρώτοισι τετιμημένης διὰ πάντων τῶν
 2 συμμάχων, ἐτέροποντο τῇ κρείσι, ὡς ἀπολεομένης αὐ-

Nihil minus se-
 quiore consilio
 Xerxi probato,
 Persica classis
 Graecam ag-
 gressura,

ζόντες Αἰγύπτιοι] Qui iidem omnium optime pugnassee dicuntur VIII, 17. Add. VII, 89. De Cypris vid. VII, 90, de Cilicibus et Pamphylis VII, 91. Ad hunc autem Herodoti locum Valckenaer. refert Demetr. De eloc. §. 63, illud addens vim verborum τῶν ὄφελός ἐστι οὐδέν tum maxime apparere, si contrariam spectemus dictionem ὦν τι καὶ ὄφελός ἐστι: quorum usus quidem est, i. e. qui praestantissimi atque utilissimi sunt, coll. Aelian. N. A. XIII, 4. Aristid. T. III p. 686. Hemsterhus. ad Lucian. Tim. §. 55. T. I pag. 436 Bip. Larcherus Gallice sic expressit: peuples lâches et méprisables.

Cap. LXIX.

συμφορῆν ἐποιεῦντο] Vid. citt. ad V, 5. Seqq. ὡς κακόν τι πεισομένης, attigit Matth. Gr. Gr. §. 568 pag. 1121. — οὐκ ἔα est dissuadebat, ut VIII, 36.

ἀγαιόμενοι] i. e. invidentes, succensentes. Conf. Herod. VI, 61 et Eustath. ad Iliad. XIV p. 957, 20 Bas. (ubi inter

alia hoc: ἀγῶ τὸ φθονῶ καὶ μέμφομαι οὗ παράγωγον τὸ ἀγαίω) et ad Iliad. XXIV pag. 1363, 9 s. 1501, 1. Cr. huc conferri vult. Odys. VIII, 565 et Apollon. Lex. Homer. pag. 16. 17. Locutionis ἐν πρώτοις (praecipue, imprimis) bene memor fuit Blomfield. ad Aeschyl. Pers. 449. Genitivus τετιμημένης, ubi sane exspectabas τετιμημένην, ne quem offendet; vide modo VIII, 90. 108; ne plura. Dictionem διὰ πάντων attigi ad VIII, 37.

τῇ κρείσι] Ita cum Schweigh. et Gaisf. e duobus codd. dedi pro ἀνακρείσι, quod praeter Schaeferum etiam retinuerunt Matth. (in Gr. Gr. §. 80, not. 2 pag. 179 citans) et Bekker., quodque minus recte interpretantur sententiam, cum ἀνάκρεισις potius sit disceptatio, examen, ut III, 53, κρείσις vero iudicium, aut disceptatio, ut V, 5. VII, 26. Ad verbum καταδόξας vid. allata ad III, 27 et ad praesentis infinitivum ἐθελοκακίειν Matth. Gr. Gr. §. 499 pag. 944.

τῆς. Ἐπεὶ δὲ ἀνηλείχθησαν αἱ γνώμαι ἐς Ξέρξεα, κάρτα τε ἦσθη τῇ γνώμῃ τῆς Ἀρτεμισίης· καὶ νομί-35 ζων ἔτι πρότερον σπουδαίην εἶναι, τότε πολλῶ μάλ-3 λον αἶνεε. ὅμως δὲ τοῖσι πλέοσι πείθεσθαι ἐκέλευε τάδε, καταδόξας πρὸς μὲν Εὐβόλῃ σφέας ἔθειλοκα- κέειν, ὡς οὐ παρεόντος αὐτοῦ· τότε δὲ αὐτὸς παρε- σκεύαστο θεήσασθαι ναυμαχέοντας.

70

Salaminem ver-
sus proelitur.

Ἐπειδὴ δὲ παρήγγελλον ἀναπλώειν, ἀνήγον τὰς 40 νῆας ἐπὶ τὴν Σαλαμῖνα, καὶ παρεκρίθησαν διατα- 2 χθέντες κατ' ἡσυχίην. τότε μὲν νυν οὐκ ἐξέχρησέ σφι ἡ ἡμέρη ναυμαχίην ποιήσασθαι· νῦν γὰρ ἐπε- γένετο· οἱ δὲ παρεσκευάζοντο ἐς τὴν ὕστεραίην. Τοὺς δὲ Ἕλληνας εἶχε δέος τε καὶ ἀρῶσδιη, οὐκ ἦκιστα 45 3 δὲ τοὺς ἀπὸ Πελοποννήσου. ἀρῶσδεον δὲ, ὅτι αὐ- τοὶ μὲν ἐν Σαλαμῖνι κατήμενοι ὑπὲρ γῆς τῆς Ἀθη- ναίων ναυμαχέειν μέλλοιεν· νικηθέντες τε, ἐν νήσῳ ἀπολαμφθέντες πολιορκήσονται ἀπέντες τὴν ἑω-

Cap. LXX.

ἐπειδὴ παρήγγελλον] Pro
ἐπειδὴ in Florent. aliisque ἐπεὶ
δὲ, quod recepit Bekker. Tu
conf. II, 2. VII, 36. Idem
Florentinus mox habet παρήγ-
γειλον, ubi Valcken. maluerat
παρήγγελλεν, quod ad Xerxem
referatur. Equidem ad παρήγ-
γειλον e praegressis repe-
to οἱ στρατηγοί, ad quod idem
pertinent ἀνήγον (de ipso ver-
bo ἀνάγειν conf. nott. ad VIII,
60 §. 1) et παρεκρίθησαν δια-
ταχθέντες i. e. aciem explicue-
runt per otium, ut Schweigh.
reddidit, sive: explicati illi
sunt in acie, suo quisque loco
dispositi per ordines. Verbum
παρακρίνεσθαι de classi s. acie
se explicante. exstat quoque

IX, 98; διατάσσεσθαι legitur
I, 80. VII, 34. 124. 178.

τότε μὲν νυν οὐκ ἐξέχρησε
κ. τ. λ.] i. e. tum quidem dies
non suffecit, quo proelium navale
committerent. Conf. III, 137
ibique nott. Mox e Florentino
aliisque cum recentt. dedi ποιή-
σασθαι, ubi ποιέεσθαι e Wes-
selingii editione retinuerunt
Schaefer. et Matthiae.

εἶχε δέος τε καὶ ἀρῶσδιη]
Haud aliter Plutarch. The-
mistocl. 11. ἔννοια καὶ δέος
ἔσχε τὸν Εὐρυβιάδην. — In
seqq. voculam τε post νικηθέν-
τες Schweigh. ob praegressum
αὐτὸς μὲν mutatum vult in δέ.
Sed particulam τε praeter libros
scriptos satis tueri videntur,
quae ad VII, 188 attuli. De
indicativo πολιορκήσονται, qui

71 τῶν ἀφύλακτον. Τῶν δὲ βαρβάρων ὁ πεζὸς ὑπὸ 50
 τὴν παρεούσαν νύκτα ἐπορεύετο ἐπὶ τὴν Πελοπόν-
 νησον· καίτοι τὰ δυνατὰ πάντα ἐμεμηγάνητο, ὅκως
 2 κατ' ἤπειρον μὴ ἐσβάλοιεν οἱ βάρβαροι. Ὡς γὰρ
 ἐπύθοντο τάχιστα Πελοποννήσιοι τοὺς ἀμφὶ Λεω-
 νίδα ἐν Θερμοπύλῃσι τετελευτημέναι, συνδραμόντες 55
 3 ἐκ τῶν πολιῶν, εἰς τὸν Ἴσθμὸν ἔζοντο· καὶ σφι ἐπὶ
 στρατηγὸς Κλεόμβροτος, ὁ Ἀναξανδρίδω, Λεωνί-
 δω δὲ ἀδελφεός. ἰζόμενοι δὲ ἐν τῷ Ἴσθμῳ, καὶ
 συγχώσαντες τὴν Σκιρωνίδα ὁδὸν, μετὰ τοῦτο, ὥς 652

Quae dum agnuntur, et terrestres Persarum exercitus in Isthmum movet a Peloponnesiis diligenter custoditum.

optativum μέλλοιεν continuo excipit, vid. Matth. Gr. Gr. §. 529 pag. 1031. Ipsum futurum attingi ad VIII, 49, ubi vid. citt.

Cap. LXXI.

ἐσβάλοιεν] Ita e Florentino dedi cum Schweigh., Gaisf. et Bekkero. Alii ἐσβάλλοιεν, quod cum prioribus tenent Schaefer. et Matthiae; alii ἐμβάλοιεν.

εἰς τὸν Ἴσθμὸν ἔζοντο] „Sesum ibant in Isthmum.“ Ita Valcken. bene adiciens: in Isthmum cum advenissent illi, mox usitata structura dici ἰζόμενοι ἐν τῷ Ἴσθμῳ. De praepositionis εἰς usu, quae ille citavit I, 199. III, 140, alia, iis adde, quae attoli ad V, 12 et Buttman. in Demosthen. Midian. p. 175 ed. secund. De Cleombroto, qui raro apud veteres commemoratur, etsi patrem habuit regem fratremque nobilissimum Leonidam, conf. Herod. IX, 10.

συγχώσαντες τὴν Σκιρωνίδα ὁδὸν] „Haud incommodè reddidit: obstruxerunt viam: at

non utique, ut Larcherus interpretatus est, terrâ adgestâ, in saxorum praesertim monte, sed saxorum, puta, ingenti congerie, quae muniti valli rationem haberet, quo interclusa fuerit via et prohibiti adscendentes; nisi potius intelligas subrutam et dirutam esse viae munitionem, ita ut et fossis et ruinis intercepta via esset.“ Schweighaeus. in Lex. Herod. s. v. συγχῶν. Lange vernacule reddidit: verschütten. Via Scironis, de qua vid. Pausan. I, 44 §. 10 seq. ibique Siebelis pag. 157. Strab. IX pag. 391 s. 600 A. et Kruse Hell. I, 2 pag. 321 seq. Megaris Isthmum petentibus erat permeanda exordiens quo loco Megarica desinit planities rupesque exsurgunt Moluriae, ubi porta Scironia quae vocabatur olim exstructa erat. Inde super scopulos saxaque Scironia quae dicuntur a Scirone, celeberrimo latrone, qui inde praetereuntes rapuisse atque interfecisse fertur, via ducebat sex milliarr. Romann. ad Ki-

σφι ἔδοξε βουλευόμενοισι, οἰκοδόμεον διὰ τοῦ 60
 4 Ἰσθμοῦ τεῖχος. ἄτε δὲ ξουσέων μυριαδέων πολλέων,
 καὶ παντὸς ἀνδρὸς ἐργαζομένου, ἦνετο τὸ ἔργον.
 5 καὶ γὰρ λίθοι, καὶ πλίνθοι, καὶ ξύλα, καὶ φορμοὶ
 ψάμμου πλήρεις ἐσεφορέοντο, καὶ ἐλίννον οὐδένα
 χρόνον οἱ βοηθήσαντες ἐργαζόμενοι, οὔτε νυκτὸς, 65
 οὔτε ἡμέρης. Οἱ δὲ βωθήσαντες ἐς τὸν Ἰσθμὸν πανδη-
 μεί, οἷδε ἦσαν Ἑλλήνων Ἀκαδαιμόνιοι τε καὶ Ἀρκάδες
 πάντες, καὶ Ἡλεῖοι, καὶ Κορίνθιοι, καὶ Σικωνίοι,
 καὶ Ἐπιδάριοι, καὶ Φλιάσιοι, καὶ Τροιζήνιοι, καὶ
 2 Ἐρμιονέες. οὔτοι μὲν ἦσαν οἱ βοηθήσαντες καὶ 70
 ὑπεραρόωδέοντες τῇ Ἑλλάδι κινδυνευούσῃ· τοῖσι δὲ

72

Quo Peloponnesi
 gentes Isthmum
 contra Xerxem
 communiverint.

neta, in periculosissimis habita horrendumque haud uno loco praebens adspectum tum ob rupes praecipites, tum ob mare vicinum ventosque importunos. Adhuc tramiti nomen *Kaki scala* i. e. *mala via*, prouti similem quendam tramitem super Rhaetiae iuga deductum adhuc, quod nemo nescit, vocant *Viam Malam*. Plurima dabit Reinganum: das alte Megaris p. 27 seqq. Ipsi montibus nomen fertur esse *Derveni Buno*, quoniam ad septentrionale montium latus Turcarum portorium (i. e. *Derveni*; nam *Buno* montem s. collem quemlibet indicat) olim constitutum erat.

ἄτε δὲ ξουσέων μυριαδέων πολλέων] δὲ e Florent. cum recentt. exhibui pro δη, quod cum Schaefero retinuit Matthiae. Ad ἦνετο conf. nott. ad I, 189. VII, 20 et ad ἐλίννον nott. ad I, 67. φορμοὶ sunt *corbes*, *canistra*.

Cap. LXXII.

Οἱ δὲ βωθήσαντες] Ita Weseling. ex Eustath. ad Iliad. p. 228, 16 s. 218, 21. Alii βοηθήσαντες, quod ipsum mox omnes, quantum scio, libri praebent. Tu conf. allata ad VIII, 1. — Ad dativum τῇ Ἑλλάδι consul. Matth. Gr. Gr. §. 394 pag. 721.

τοῖσι δὲ ἄλλοισι Πελοποννησίοισι ἔμελε οὐδέν] Merito haec attendi vult Dahlmann. in Herodot. pag. 184, ut e quibus insigne Nostri scriptoris studium eluceat, quo ductus unum verum, quod in singulis rebus indagando compererat, tradere voluit, ab omni partium studio ita alienus, ut, quae forsitan minus laudabilia adeoque ingrata his illis fuissent, non celaret silentio praetermitteret. Itaque etiam h. I. aperte indicat, quinam inter Peloponnesios Graeciae libertatem tueri studuerint, quique neglexerint.

73 ἄλλοισι Πελοποννησίοισι ἔμελε οὐδέν. Ὀλύμπια δὲ καὶ Κάρνεια παροικώκεε ἤδη. Οἰκέει δὲ τὴν Πελοπόννησον ἔθνεα ἑπτὰ. τούτων δὲ τὰ μὲν δύο, αὐτόχθονα ἔόντα, κατὰ χώραν ἴδρται νῦν τῇ καὶ τὸ 75

Hanc peninsulam quot populi incolant; eorum origines.

In quibus Eleos contra Xerxem reliquorum Graecorum castra secutos esse scribit Pausanias V, 4 §. 5, negat Diodor. T. II p. 547 Wessel.

Ὀλύμπια δὲ καὶ Κάρνεια παροικώκεε ἤδη] Ubi *ἑρὰ* intelligi notat Fischer. ad Weller. III, 1. pag. 258. Ad plusquamperfectum *παροικώκεε* conf. Buttman. Gr. Gr. II pag. 197. De *Carneis* egimus ad VII, 216. Quiescebant autem arma haec dum agebantur festa, nec ante egredi licuit Spartanis ad bellum.

Cap. LXXIII.

Οἰκέει δὲ τὴν Πελοπόννησον ἔθνεα ἑπτὰ] Respicit ad haec Eustath. ad Iliad. pag. 289, 9 s. 219, 43. In proxime seqq. cum Schaefer. et Schweigh. retinui ἴδρται νῦν τῇ καὶ, ubi Gaisf. receperat νῦν τε καὶ, quod mihi quidem displicet. Reiskius et Koenius maiuerant τὴν νῦν τε, Wesselingius (Diss. Herodot. XI pag. 200 seq., ubi etiam comparat VIII, 143) τῇ νῦν τε, Valckenaerius ἴδρται νῦν, τὴν καὶ, quod valde arridet. Sensus loci minime dubius: *eo loco sedem nunc habent s. habitant, quo olim etiam habitabant.* Et hactenus perfectum ἴδρται vix multum differt a praesenti

HERODOT. IV.

οἰκέει, quod etiam paulo inferius servandum duxi, ubi Schweigh. et Gaisf. dederant οἰκέε. — De locutione κατὰ χώραν conf. not. ad IV, 135. Quod ad loci argumentum attinet, iam Galeus observat, *sex* tantum gentes videri agnoscere Homerum, totidemque sane occurrere notavit Valckenaerius, quamquam quae poeta attulit, ea adhuc indigere criticâ disquisitione dudum monuerat Strabo VIII p. 332 s. 513 A., qui ipse *sex* praecipue Peloponnesi enumerat regiones: Peloponnesum, Elidem, Messeniam, Laconiam, Argolidem, Achaeam atque Arcadium, cum alii, ad quos etiam Scyrium Chium vs. 515 seq. referas licet, *septem* nominent; *quinque* olim fuisse enarrat Thucydides I, 10. Neque vero *regiones*, sed diversas ait Valckenaerius Peloponnesi *gentes* enumerari ab Herodoto, quem ipsum opinor respexit Pausanias V init.; quo auctore si eos Graecos, qui quinque duntaxat Peloponnesi partes esse statuunt, sequamur, Eleos et Arcades unâ Arcadiâ contineri statuendum; alteram portionem Achaeorum vult esse, tres reliquas Doriensium. Conf. de his Peloponnesi divisionibus Siebelis in Hellenicc. p. 179.

2 πάλαι οἴκεον, Ἀρκάδες τε, καὶ Κυνούριοι. ἔν δὲ ἔθνος, τὸ Ἀχαιῶν, ἐκ μὲν Πελοποννήσου οὐκ ἐξεχώρησε, ἐκ μὲν τοι τῆς ἑωυτῶν οἴκει δὲ τὴν ἄλλοτριήν. τὰ δὲ λοιπὰ ἔθνεα τῶν ἑπτὰ τέσσαρα, ἐπήλυδά ἐστι, Δωριεῖς τε, καὶ Αἰτωλοὶ, καὶ Δρύοπες, 80 καὶ Ἀθημιοὶ. Δωριέων μὲν, πολλαὶ τε καὶ δόκιμοι

Ἀρκάδες τε καὶ Κυνούριοι] Pausania I. I. auctore gentes Peloponnesum incolentes sunt *Arcades indigenae* atque *Achaei*, qui a Doribus sede sua cum pulsi essent, non egressi Peloponneso eam Ionibus eiectionis tenuere, quae olim Aegialus dicta nunc ab his ipsis Achaeis Achaeae nomen accepit. *Arcades* vero idem addit easdem semper regiones tenuisse: quocum conveniunt testimonia Herodoti II, 171, Thucydidi I, 2 aliorum, quos afferre pudet. Namque *Arcades* montibus suis pellere non potuerunt *Dores* aut noluerunt, quippe religione quaedam obstricti: quo spectat *Polyaeni* narratio I, 7 coll. *Diodor.* II p. 635 *Wessel.*

ἐκ μὲν Πελοποννήσου οὐκ ἐξεχώρησε κ. τ. λ.] Quae hunc in modum expressit Pausanias I. I.: οὐ μὲντοι Πελοποννήσου γε ἐξεχώρησαν, ἀλλὰ ἐκβαλόντες Ἴωνας νέμονται τὸν Αἰγιαλὸν τὸ ἀρχαῖον, νῦν δὲ ἀπὸ τῶν Ἀχαιῶν τούτων καλούμενον; quibus respicit Herodotea: οἴκει δὲ τὴν ἄλλοτριήν i. e. *Achaeam*. De *Achaeis* conf. Herod. I, 145. Pausan.

VII, 1. Strab. VIII p. 514 B. s. p. 333. 588 B. s. p. 383.

τὰ δὲ λοιπὰ ἔθνεα — ἐπήλυδά ἐστι] Ad vocem ἐπήλυδα conf. *Matth. Gr. Gr.* §. 112 not. 1 pag. 228. Frequentat eam quoque Pausanias IV, 34, 1. II, 5 §. 2. IX, 29 §. 1, quae excitans *Siebel.* in indic. s. v. amandat ad *Lobeck* ad *Sophocl. Aiac.* pag. 271. Apprime autem huc facit idem Pausanias loco supra laudato sic scribens: τὰ δὲ λοιπὰ (sc. γένη τὴν Πελοπόννησον οἰκοῦντα) ἐπήλυδων ἐστὶν ἀνθρώπων ac dein profert *Dryopes*, *Dorienses*, illos e *Parnasso*, hos ex *Oeta* ingressos in Peloponnesum; tum *Eleos* ex *Aetolia* advectos, igitur *Aetolos*. *Lemnius* omisit itemque *Cynurios*.

Δωριέων μὲν πολλαὶ τε καὶ δόκιμοι πόλις] Satis notum est, *Dores* Peloponnesi tres tenuisse partes amplissimas: *Argolidem*, *Laconiam*, *Messeniam*; incolis prioribus, quos *Achaeos* fuisse novimus, aut eiectionis aut subiectionis, in perioecorum scil. statum redactis. Vid. Herod. VIII, 31. I, 56 ibique nott. et quae ad h. I. excitavit *Valckenaer*. *Isocrat.*

πόλις· Αιτωλῶν δὲ, Ἑλισ μούνη· Δρυόπων δὲ, 653
Ἑρμιόνη τε καὶ Ἀσίνη ἢ πρὸς Καρδαμύλη τῆ Λα-

p. 119. 120. 270 A. 286 A. [Archid. cp. 5 seq. §. 16 seqq. Panath. cap. 73 §. 177 seqq. cap. 99 §. 253 seq.] Pausanias [II, 13 §. 1 et II, 18 §. 6] p. 140, 151. Meurs. De regn. Lacon. c. 6. Misc. Lac. III, 9. —

Αιτωλῶν δὲ Ἑλισ μούνη] Attigit Eustath. ad II. p. 303, 28 s. 229, 47.

Δρυόπων δὲ Ἑρμιόνη τε καὶ Ἀσίνη ἢ πρὸς Καρδαμύλη τῆ Λακωνικῆ] De Dryopibus conf. allata ad I, 56. 146. Ad hunc vero Herodoti locum comparant Homer. II, II, 559, ubi etiam iunguntur *Hermione* atque *Asine*. Legitur ibi Ἑρμιόνη, quod etiam h. i. quinque tuentur libri; in Florentino est Ἑρμιώνη, in Mediceo alioque cod. Ἑρμιών; ut sane vix discerni posse putet Valckenaer. quid primitus scriptum fuerit, cum veteres quoque Δωδών et Δωδώνη teste Wesseling. ad Diodor. I p. 282 dixerint. De *Hermione* loquitur Herodot. III, 59. VIII, 43 coll. IX, 28; aliorum scriptorum testimonia dabit Popp. Thucyd. I, 2 p. 221. Nam frequens commemoratur illa urbs haud ignobilis olim, teste Strabone VIII p. 373 s. 573 A. coll. Pausan. II, 34, sita in Argolide terrâ, non longe a Troezenē (quae nunc *Damala* vocatur), in promontorio, quod, teste Gell., pro-

ximum est vico *Castri*. *Asinen* Dryopes Parnasso eiecti primum tenuerunt prope Hermionen: unde pulsī ab Argivis in Messeniae parte a Lacōnibus accepta alteram condidere *Asinen*; quae quo a priori Hermionensi distingueretur, ἢ πρὸς Καρδαμύλη τῆ Λακωνικῆ hīc vocatur. Sita fuit ad Messeniacum sinum, qui inde vel *Asinaei* accepit nomen, inter Acritam promontorium s. Capo Gallo, ut nunc vocant, et *Colonides* s. *Coron*, ab utroque loco quadraginta fere stadiis distans. Apud Strabon. VIII pag. 359 seq. s. p. 551 B πολίχνη vocatur. Adhuc ruinas quasdam exstare prope Sarratcha scribit C. O. Müller Dor. II p. 455 coll. I p. 155. Tu vid. Pausan. IV, 34 §. 6. 7 ibique Siebelis. Mannert. VIII pag. 547. Popp. Thucyd. I, 2 pag. 195 seq. not. — *Cardamyle*, quae illa certe aetate primaria per illam oram fuisse videtur urbs (ut bene observat C. O. Müller. Dor. I pag. 155, not. 3 coll. Mannert. VIII pag. 558) Homero iam nota (II. IX, 150. 292), a mare abfuit octo stadia, in rupe exstructa. Atque etiamnum ista in orâ emporium *Cardamula* sive *Scardamula*, quam urbem in tabula lapidi elegantissime incisâ nuper repraesentarunt auctores operis: Expedition en Morée

4 κωνικῆ· Αημιώνων δὲ, Παρωρεῖται πάντες. οἱ δὲ
Κυνούριοι, αὐτόχθονες ἔόντες, δοκέουσι μούνοι εἶ- 85
ναι Ἴωνες· ἐκδεδωρίενται δὲ, ὑπὸ τε Ἀργείων ἀρ-

Scienc. physiq. I ser. planch. 22. Vid. Strab. VIII p. 360 s. 552 seq. Pausan. III, 26 §. 5 ibique Siebelis p. 85.

Αημιώνων δὲ Παρωρεῖται πάντες] Vid. nott. ad IV, 148.

οἱ δὲ Κυνούριοι αὐτόχθονες ἔόντες, δοκέουσι μούνοι εἶναι Ἴωνες] „Cynurii [de quibus conf. nott. ad Herod. I, 82. Mannert. VIII p. 10 seq. 618 seq.] habitabant in confinio Argolidis, Laconiae et Arcadiae ad Paronem et Parthenium montem circa Tanum fluvium, ubi postea collocati erant Argivorum et Lacedaemoniorum termini.“ C. O. Müller. Aeginett. pag. 46 coll. Dor. I p. 154 seq., qui idem (Aeginett. p. 47), quod ab Argivis Cynurii descendere dicuntur a Pausania III, 2 §. 3 coll. Steph. Byz. s. v. Κύνουρα p. 491 id ab Argivis ita effictum vult, probare studentibus suam ab initio fuisse Cynuriam (de cuius possessione perpetuo fere contenderant cum Laconibus, teste Thucydide V, 41, ubi conf. interpret.), cum Cynurii revera Arcadibus essent cognati: quemadmodum etiam Herodotus et Arcades et Cynurios Peloponnesi αὐτόχθονας dixit. Cum his vero quoniam minus congruere videbatur, quod h. l. ab eodem historiae patre iidem Cynurii dicuntur

soli esse Ionicae stirpis, in varias inciderunt coniecturas. Both. ad Terent. annott. pag. 466 legi vult μούνοι· μὲν ὦν ἐξ αἰῶνος; Reiskius correxerat δοκέουσι μὲν μοι εἶναι Ἴωνες; Valckenaer., cui Larcher. accedit: δοκέουσι μὲν ἐνίοις εἶναι Ἴωνες: quo nihil inconvenientius fingi potuisse iudicat Müller. l. l.; quocum ipso Herodoti locos I, 56. VII, 94. 95 malim ita intelligere, ut Herodotus Pelasgos cum Ionibus confundens hic quoque Cynurios, Pelasgam gentem, pro sola in Peloponneso Ionica habuerit; Pelasgi vero cum ex Herodoti sententia sint aborigines, apparet, cur eosdem Cynurios in Peloponneso modo αὐτόχθονας vocare potuerit ille, modo unam hac in terrâ gentem Ionicam, id est, Pelasgam.

ἐκδεδωρίενται δὲ] „moribus disciplina dialectoque Dores evaserunt, partim subditi Argivorum imperio, partim lapsu temporis.“ Wesseling. Ubi haud necesse καὶ ὑπὸ τοῦ χρόνου, quod arrisit Schweigh. Verbum ἐκδεδωρίενται si probum est, descendit a verbo δωρίεω; cuius loco quod in Steph. marg. assertur ἐκδεδωρίαται in ἐκδεδωρίδαται (a verbo ἐκδωρίζειν) facile verti posse iudicat Valcken., a verbo δωρίζειν

ἑχόμενοι καὶ τοῦ χρόνου, ἑόντες Ὀρνεῆται καὶ περίοικοι. Τούτων ὦν τῶν ἑπτα ἔθνέων αἱ λοιπαὶ

formari posse negans ἐκδεωρί-
ζειν neque ἐκδεωρίσθαι, ita
ut unum, quod huic loco con-
veniat, restet verbum ἐκδεω-
ριοῦσθαι, a voce Δώριος du-
ctum: in Doriensium naturam
veluti degenerare; linguâ uti,
moribus et institutis Doricis,
quemadmodum ἐκβαρβαρώω
apud Platon. Ep. VIII p. 353
A coll. Euripid. Orest. 485.
Apoll. Tyan. Ep. 34 (ubi βαρ-
βαρώω) itemque iocosum illud
περιλλιπιδῶσθαι, teste Kuster.
ad Suid. s. v. Φιλίππ. III p.
601. Unde in Herodoti loco
reponendum censet ἐκδεωρί-
ωνται. Sed libri scripti re-
fragantur, a quibus invitus
discedo in talibus, meliora
exspectans. Nec sane esse,
quod vulgata lectione offenda-
mur, statuit Matthisiae, quan-
doquidem, ut a nomine βασι-
λεύς βασιλεύειν; a βαβέυς
βαβεύειν, ita a Δωριεύς, δω-
ριεύειν δωριεύεσθαι formari,
nihil habeat absonum. Quod
ad argumentum loci, coniicit
Wesselingius Cynurios, gentem
late olim propagatam, a Spar-
tanis pressos agroque exutos
in Argivorum venisse ditionem
unâ cum Orneatis, quibus se
consociarint ab inimicis Spar-
tanis vexati. Meliora opinor
edocuit C. O. Müller. Aeginett.
pag. 48 seqq., ubi respiciens
ad verba ἑόντες Ὀρνεῆται καὶ
περίοικοι, merito quaerit, quo

iure, qui Cynurii sint Argivo-
rumque imperio subiecti, iidem
habeantur Orneatae, quo nomi-
ne vulgo comprehenduntur in-
colae Ornearum, oppidi Arca-
diae et Phliasiae Sicyoniaeque
contermini (cf. Mannert. VIII
p. 647 seq. Müller. Dor. II p.
435. Popp. Thucydid. I, 2 p.
213); quosque Argivis infe-
stissimos, ab his tamen devic-
tos esse non ante Olympiad.
LXXVIII, s. 468 a. Chr.
n.; igitur multo ante Persicum
bellum, quod in annum 480
a. Chr. n. incidit, probabiliter
statuit idem C. O. Müllerus,
quo eodem fere tempore Dryo-
pes Hermionenses ab Argivis
subiecti sunt. Itaque in Hero-
doti loco nomen Ὀρνεατῶν non
de Ornearum incolis intelligi
poterit, sed, quae Mülleri est
suspicio perquam probabilis,
de genere quodam περιολκῶν
sive πενεστῶν, de publicis igitur
Argivorum servis. Argi-
vorum enim haec videri fuisse
consilia ponit Müller, ut inco-
las civitatum, quas nimis re-
motas in ditione tenere non
possent, e sedibus patriis ab-
ductos distribuerent in suos
pagos urbi vicinos; unde ab
Orneatis ex Ornearum urbe
olim desolata colligit existisse
Ὀρνεὰς κώμην Ἀργείας, ab ipsa
urbe probe distinguendam, teste
Strabone VIII pag. 376 s. pag.
578 A. Itaque Cynurios poni-

πόλις, παρέξ τῶν κατέλεξα, ἐκ τοῦ μέσου ἐκατέατο
εἰ δὲ ἐλευθέρως ἔξεστι εἰπεῖν, ἐκ τοῦ μέσου κατή-90
μενοι ἐμῆδιζον.

74

Accepto nuntio,
Isthmum peti a
barbaris, Gracchi
ad Salamum
collecti fugae
consilium denuo
ineunt.

Οἱ μὲν δὴ ἐν τῷ Ἴσθμῳ, τοιοῦτῳ πόνῳ συνέ-
στασαν, ἅτε περὶ τοῦ παντός ἤδη δρόμον θέοντες,
καὶ τῆσι νηυσὶ οὐκ ἐλπίζοντες ἐλλάμψεσθαι· οἱ δὲ
ἐν Σαλαμῶνι ὁμῶς, ταῦτα πυνθανόμενοι, ἀρήσασθαι,⁹⁵
οὐκ οὕτω περὶ σφίσι αὐτοῖσι δειμαίνοντες, ὡς περὶ
2 τῆ Πελοποννήσου. ἕως μὲν δὴ αὐτῶν ἀνήρ ἀνδρὶ
παραστάς σιγῇ λόγον ἐποιεῖτο, θάυμα ποιούμενοι

mus ab Argivis devictos et in
statum περιόικων, quos Ὀρ-
νεατὰς vocarint Argivi, reda-
ctos, nam Cynuriam terram,
de qua inde ab Olymp. XV.
cum Spartanis Argivi con-
certarant, tenuisse videntur
Argivi usque ad pugnam
Thyraeam, quae accidit cir-
ca Olymp. LVIII, ut dixi-
mus ad Herod. I, 82, ipsos
incolas s. Cynurios pro subditis,
qui vectigal penderent, habentes.
Atque inde haud scio an
intelligatur, cur Noster dicere
potuerit, Cynurios ὑπὸ τοῦ
χρόνου Doriensium indolem
plane assumisisse. Conf. Mül-
ler. Dor. I pag. 158.

παρέξ τῶν κατέλεξα] De voce
παρέξ conf. nott. ad III, 97
et ad voces ἐκ τοῦ μέσου ἐκα-
τέατο nott. ad III, 83.

Cap. LXXIV.

Οἱ μὲν δὴ ἐν τῷ Ἴσθμῳ] Vid.
Matth. Gr. Gr. §. 289 not. 10
pag. 582, qui idem §. 198, 3
pag. 357 conferatur ad συνέ-
στασαν; de cuius usu conf.
quoque ad VII, 170 allata.
Verba περὶ τοῦ παντός ἤδη

δρόμον θέοντες, quae attigit
Eustath. ad Iliad. p. 1264, 15
s. 1363, 16 et p. 259, 8 s.
342, 20, probe scribens δρό-
μον, nisi, quod Wesselingio
quoque in mentem venerat,
prorsus eliminandum est (nam
quod ex Aldina propagatum
erat δρόμον, ferri non posse
idem Wesseling. Diss. Herod.
I p. 129 monuerat), illustravi in
not. ad VII, 57. Cr. h. I.
excitat Platon. Theaetet. §. 76
p. 387 ibique Heindorf. —
Mox cum Schweigh. et Gaisf.
rescripsi ὁμῶς pro ὁμῶς.

καὶ τῆσι νηυσὶ οὐκ ἐλπίζον-
τες ἐλλάμψεσθαι] i. e. nec pu-
tantes se classi s. proelio na-
vali gloriam esse reportaturos.
Eadem splendendi notione ἐλ-
λάμψεσθαι I, 80.

περὶ σφίσι αὐτοῖσι δειμαί-
νοντες] Vid. Matth. Gr. Gr. §.
394 pag. 721. In seqq. ad ἕως
μὲν (aliquamdiu) conf. nott. ad
I, 86, et ad usum vocis ἀνήρ,
ubi τις exspectabas, Herod. VIII,
75. IV, 26. Plura Bergman.
et Benseler. ad Isocrat. Pane-
gyr. 4 pag. 150. Viger. De
idiotismm. pag. 76. 77. Ae-

τὴν Εὐρυβιάδεω ἀβουλίην· τέλος δὲ, ἐξερχόσθαι ἐς
 τὸ μέσον, σύλλογός τε δὴ ἐγένετο, καὶ πολλὰ ἐλέ-
 3 γετο περὶ τῶν αὐτῶν. οἱ μὲν, ὡς ἐς τὴν Πελοπόν-
 νησον χρεὸν εἶη ἀποπλάειν, καὶ περὶ ἐκείνης κινδυ-
 τεύειν, μηδὲ πρὸς χώρας δοριαλώτου μένοντας μά-
 75 χεσθαι. Ἀθηναῖοι δὲ, καὶ Αἰγινῆται, καὶ Μεγαρέες,
 αὐτοῦ μένοντας ἀμύνασθαι. Ἐνθαῦτα Θεμιστοκλέ-5
 ης, ὡς ἐβούλοτο τῇ γνώμῃ ὑπὸ τῶν Πελοποννησί-
 2 ων, λαθῶν ἐξέρχεται ἐκ τοῦ συνεδρίου. ἐξελθὼν
 δὲ, πέμπει ἐς τὸ στρατόπεδον τὸ Μήδων ἄνδρα
 πλοῖον, ἐντειλάμενος τὰ λέγειν χρεόν· τῷ οὐνομα 10

Strategema Themistoclis hoc consilium eludentis.
 654

schyl. S. c, Th. 339 Blomf. — Ad locutionem θῶμα (ita enim rescripsi pro θῶμα) ποιούμενοι τὴν — ἀβουλίαν conf. Matth. Gr. Gr. §. 421 not. 4 pag. 775.

ἐξερχόσθαι ἐς τὸ μέσον] i. e. in publicum erupit. Conf. Herod. VI, 129. Plutarch. Galb. 22 init. Mox pro χρεὸν, quod Matthiae retinuit, cum Gaisf. dedi χρεόν, ut VIII, 3. 75. 79. Tu conf. allata ad V, 49. Ad οἱ μὲν subaud. ἔλεγον, δοριαλώτου e Florentino et Sancrofti libro cum recentt. edd. recepi. Vulgo δοριαλώτου: quae eadem scripturae diversitas IX, 4. Citant Wesseling. ad Diodor. XVI, 20. Schweighauser. ad Appian. III pag. 159. Polyb. XVIII, 34.

Ἀθηναῖοι δὲ, καὶ Αἰγινῆται] „Hoc sane rationi consentaneum, ut cum Themistocle senserint Aeginetae maluerintque apud Salamina manere, quam in gratiam Peloponnesiorum versus Isthmum sece-

dere[hoc enim ab ipsorum aequae atque Atheniensium a rebus alienum] „Valckenacr. iure mirans, quae scribit Lycurgus advers. Leocrat. p. 156, 33 [p. 185. R.] Aeginetarum classem unā cum Lacedaemoniorum et Corinthiorum ducibus salutem discessu sibi parare voluisse.

Cap. LXXV.

πέμπει ἄνδρα πλοῖον] Mox vocatur Σίειννος, ut VIII, 110. Apud Plutarch. Themistocle. 12 pag. 118 B. Persa genere idemque captivus dicitur, filiorum Themistoclis paedagogus; nisi hoc inde fluxisse putes, quod Plutarchus in Herodoteis male legerit τῶν Μήδων ἄνδρα. Aeschylus Graecum modo vitum a Themistocle missum esse canit Pers. 355 (361 Blomf.) quod idem censuisse videntur Frontin. II, 2, 14 et Diodor. XI, 17. Sicinnum de Themistoclis servis fidelissimum fuisse tradit quoque Cornel. Nepos

μὲν ἦν Σικίννος, οἰκίτης δὲ καὶ παιδαγωγὸς ἦν τῶν
 Θεμιστοκλέος παίδων· τὸν δὴ ὕστερον τούτων τῶν
 πρηγματῶν Θεμιστοκλέης Θεσπίεα τε ἐποίησε, ὡς
 ἐπεδέκοντο οἱ Θεσπίεες πολιήτας, καὶ χρήμασι ὄλ-
 3 βιον. ὃς τότε πλοίῳ ἀπικόμενος, ἔλεγε πρὸς τοὺς
 στρατηγούς τῶν βαρβάρων τάδε· „Ἐπεμψέ με στρα-15
 „τηγὸς ὁ Ἀθηναίων λάτρη τῶν ἄλλων Ἑλλήνων,
 „(τυγχάνει γὰρ φρονέων τὰ βασιλείας, καὶ βουλόμε-
 „νος μᾶλλον τὰ ὑμέτερα κατύπερθε γίνεσθαι ἢ τὰ
 „τῶν Ἑλλήνων πρήγματα,) φράσσοντα, ὅτι οἱ Ἑλ-20
 4 „ληνες δορησμὸν βουλευόνται καταθρόωνηζότες. καὶ
 „νῦν παρέχει κάλλιστον ὑμᾶς ἔργον ἀπάντων ἐξερ-
 5 „γᾶσασθαι, ἢν μὴ περιῖδητε διαδρόντας αὐτούς.
 „οὔτε γὰρ ἀλλήλοισι ὁμοφρονέουσι, οὔτ' ἔτι ἀντι-
 „στήθονται ὑμῖν· πρὸς ἑαυτούς τε σφᾶς ὄψεσθε25
 „ναυμαχέοντας τοὺς τὰ ὑμέτερα φρονέοντας καὶ
 „τοὺς μή.“ Ὁ μὲν, ταῦτά σφι σημήνας, ἐκποδῶν
 ἀπαλλάσσετο. Τοῖσι δὲ ὡς πιστὰ ἐγίνετο τὰ ἀγγελ-
 θέντα, τοῦτο μὲν, ἐς τὴν νησίδα τὴν Ψυττάλειαν,

76

Persae a Themistocle illecti,

Themist. 4. Cuius eiusdem Sicinmi mentionem quoque fecerunt Polyæn. I, 30, 2. Clem. Alexandr. Paedag. I, 7 pag. 130. Etymolog. s. v. pag. 712. infr. Themistocl. Epp. IX p. 47.

τῶν Θεμιστοκλέος παίδων] Polyænus l. I. cur dualem scripserit τοῖν παίδων, haud intelligo; namque Themistocles, ut plures filias, ita quinque habuisse fertur filios, quorum unus patre vivo mortuus est; alterum Dioclem avus adoptavit maternus; tres reliquit moriens pater. Vid. Plutarch. Themist. cp. 32 pag. 128 B. Tangit haec quoque, observante Cr. Wyttenbach. ad Plutarch. Morall. I p. 70. —

Θεμιστοκλέος, ut supra, rescripsi pro Θεμιστοκλήος. Ad locutionem κατύπερθε (cuius loco Sancrofti liber κατυπέριερα, ut VII, 233) γίνεσθαι vid. nott. ad VIII, 19, et ad παρέχει nott. ad VIII, 8. Verba τοὺς τὰ ὑμέτερα φρονέοντας attigit Matth. Gr. Gr. §. 284 pag. 574, quocum conferantur nott. ad Herodot. VII, 145.

Cap. LXXVI.

ὡς πιστὰ ἐγίνετο] Ita e Florentino, aliis, dedi pro ἐγένετο, quod retinuerunt Schaefer. et Matth.

ἐς τὴν νησίδα τὴν Ψυττάλειαν] Exigua insula, ab ipsa Salamine distans centum quin-

μεταξὺ Σαλαμῖνός τε κειμένην καὶ τῆς ἠπείρου, πολλοὺς τῶν Περσέων ἀπεβίβασαν· τοῦτο δὲ, ἐπειδὴ ³⁰ ἐρίνοντο μέσαι νύκτες, ἀνῆγον μὲν τὸ ἀπ' ἐσπέρας κέρας κυκλούμενοι πρὸς τὴν Σαλαμῖνα· ἀνῆγον δὲ οἱ ἀμφὶ τὴν Κέον τε καὶ τὴν Κυνόσουραν τεταγαμέ-

classem Graecorum undique eicientes fuga excludunt.

655

que stadiis, ob pugnam illam navalem maxime celebrata. Nunc vocatur *Lipsocotalia* nec ullis gaudet incolis. Vid. Aeschyl. Pers. 453 Blomf. Pausan. I, 36 §. 2. Kruse Hell. II, 1 p. 304. — Mox Schweigh., quem sequitur Gaisf., retinuit ἀπεβίβασαντο medioque verbo eam tribuit vim, ut *sui causa, suis rationibus consulentes* in insulam istam hos *transmiserint* Persae. Equidem cum Matth. et Bekk. malui stare a Schaefero, qui e duobus codd., dudum iubente Valckenaerio ad VIII, 95, dedit ἀπεβίβασαν, ut paulo post ἀπεβίβασον coll. IX, 32. VIII, 95 (ἀπέβησε). 119 (καταβίβασαι).

ἀνῆγον μὲν τὸ ἀπ' ἐσπέρας κέρας κυκλούμενοι κ. τ. λ.] Locus impeditior, quem vix recte intellexit Wesselingius. Nam τὸ κέρας de promontorio Megaridis in mare contra Salaminem prominente cum intellexisset (quo sensu sane κέρας apud Strabon. IX p. 604 s. 395 A. coll. Salmas. ad Solin. pag. 116), postea, commotus potissimum loco Herodoteo VIII, 85, de *Persarum* classis cornu sive parte haec accepit, dissentiente Schweighaeusero, qui de Graecorum classe et quidem ea parte, quae ad occidentem specta-

bat, quam Persae circumventuri et interclusuri erant, cogitandum esse censuit, ἀνῆγον absolute accipiendum esse ratus scil. τὰς νῆας. Equidem malui voces τὸ ἀπ' ἐσπέρας κέρας referre ad ἀνῆγον classemque intelligere Persarum, qui cornu (classis suae) id, quod ad occasum spectabat, moverint s. prodixerint Salaminem versus, quam insulam circumirent. Ac bene Klotz. (ad Luciani dialogg. Mort. pag. 47) breviloquentiam orationis hic notat, quā voces τὸ ἀπ' ἐσπέρας κέρας ponantur pro: τὸ πρὸς ἐσπέραν κέρας, ἀπ' ἐσπέρας. Verbum ἀνάγειν omnino esse videtur: *naves e statione ancorisque, ubi stabant quietae, loco movere atque in mare altum ducere*. Conf. supra allata ad VIII, 60 §. 1. — Ad locutionem μέσαι νύκτες conf. Blomfield. simillima plura excitantem ad Aeschyl. Choeph. 282.

οἱ ἀμφὶ τὴν Κέον τε καὶ τὴν Κυνόσουραν τεταγαμένοι] i. e. „qui ad Ceum et Cynosuram habebant stationem, ii quoque ancoris solutis altum tenebant omneque fretum insulae, quā transitus fit ex Attica, explebant ad Munichiam usque meridiem et orientem versus porrecti ob nimiam navium mul-

νοι, κατεῖχόν τε μέχρι Μουνυχίης πάντα τὸν πορ-35
 2 θμὸν τῆσι νησί. τῶνδε δὲ εἵνεκεν ἀνήγον τὰς
 νῆας, ἵνα δὴ τοῖσι Ἑλλησι μηδὲ φυγέειν ἐξῆ, ἀλλ'
 ἀπολαμφθέντες ἐν τῇ Σαλαμῖνι, δοῖεν τίσιν τῶν
 3 ἐπ' Ἀρτεμισίῳ ἀγωνισμάτων. ἐς δὲ τὴν νησίδα τὴν
 Ψυττάλειαν καλεομένην ἀπεβίβαζον τῶν Περσέων,
 τῶνδε εἵνεκεν, ὡς, ἐπεὰν γένηται ναυμαχίη, ἐνθαῦ-40

titudinem. „Ubi qui de *Ceo* insula cogitant e regione *Sunii* sita et de *Cynosura*, *Marathonis* promontorio, ad *Euboeam* spectante, cui nunc nomen *Cap. Cavala*, quo scilicet utroque loco *Persarum* naves habuerint stationem, quâ relicta, prope *Munichium* illi provecti fretum, ut hac etiam parte fugae occasio *Graecis* praecideretur, obseperint, eos egregie falli puto. Nam de locis multo propioribus nec tam longe remotis cogitandum h. l. esse, docet opinor totius loci sententia ipsorumque locorum, in quibus pugnatum est, ratio. Itaque *Ceum* cum *Krusio* *Hell. II, 1.* pag. 304 acceperim de eo *Salaminiæ* insulae promontorio, quod ad occasum et septentrionem *Megaricæ* regioni obversum est. *Cynosuram* promontorium idem p. 304. 307 collocat in orientali insulae parte, ubi erat *πορθμὸς* sive traiectus in *Atticam* duo tantum stadia disiunctam; nunc vocant *Perrama*. Vid. *Herod. VIII, 91* et *Kruse I. I. pag. 212*. Quin etiamnum in hocce promontorio *tropæi* a *Graecis* in victoriae memoriam erecti reliquias

quasdam inveniri testatur *Gell.*, quem citat *Kruse I. I. p. 307*. Ab hoc igitur loco utroque *Persarum* naves, quae in statione ibi collocatae erant, erectae, se reliquae classi adiunxerunt, ita ut omne fretum, quod inter *Salaminem* *Atticam*que est, navibus completeretur ad *Munychiam* usque retrorsum mare tegentibus. — Ad sequens τῶνδε δὲ conf. *VIII, 46* et ad ἀπολαμφθέντες vid. allata ad *V, 101*. Transitum modorum (ἵνα δὴ — ἐξῆ — ἀλλὰ — δοῖεν) hinc attigit *G. Hermann.* ad *Viger. pag. 851*. Mox dedi κατεῖχον plerisque codd. ita iubentibus pro κατέχον, quod ex antiquis editionibus retinuerat *Gaisfordius*. Facit mecum censor *Ienensis 1828 nr. 186 p. 46*, quem *Stegerum* esse coniicio.

ἀπεβίβαζον τῶν Περσέων] scil. τινάς. Ad ἐξοισομένην conf. *VIII, 49*. Quod sequitur ἐν τῷ πόρῳ valet: iuxta, apud transitum maritimum. Vid. *Gail. ad Scymn. Chium 518 T. II pag. 374 seq.* *Plutarch. Aristid. 9*: τὴν Ψυττάλειαν, ἢ πρὸ τῆς Σαλαμῖνος ἐν τῷ πόρῳ κεῖται, νῆσος οὐ μεγάλη.

τα μάλιστα ἐξοισομένων τῶν τε ἀνδρῶν καὶ τῶν ναυηγίων, (ἐν γὰρ δὴ πόρῳ τῆς ναυμαχίης τῆς μελλούσης ἔσεσθαι ἔκειτο ἡ νῆσος,) ἵνα τοὺς μὲν 4 περιποιῶσι, τοὺς δὲ διαφθείρωσι. ἐποίουν δὲ σιγῇ ταῦτα, ὡς μὴ πυνθανοίατο οἱ ἐναντίοι. οἱ μὲν δὲ 45 ταῦτα τῆς νυκτὸς, οὐδὲν ἀποκοιμηθέντες, παραρ- τέοντο.

77

Χρησιμοῖσι δὲ οὐκ ἔχω ἀντιλέγειν ὡς οὐκ εἰσὶ ἀληθέες, οὐ βουλόμενος ἐναργέως λέγοντας πειρᾶσθαι καταβάλλειν, ἔς τοιάδε πρήγματα ἐσβλέψας.

Bacidis oraculum huc spectans Graeciaeque salutem portendens.

ἵνα τοὺς μὲν περιποιῶσι κ. τ. λ.] Bene cum his Wesseling, contendit Aeschyl. Pers. 540. — Ad παραρτέοντο conf. nott. ad VII, 20. Add. VIII, 81. IX, 29.

Cap. LXXVII.

Χρησιμοῖσι δὲ οὐκ ἔχω ἀντιλέγειν κ. τ. λ.] Vel hic locus ostendere potest, Herodotum non ita superstitioe fuisse captum, ut omnibus oraculis temere adderet fidem, quam tum demum adhibere posse sibi videbatur, si eventus praedictis responderet. Sunt vero haec coniuncta cum notione de fato et divino numine, quam sibi Noster animo conformavit, quâque etiam omnis nititur vaticiniorum fides omnisque divinationis opinio. Conf. Jaeger. Disputt. Herodd. pag. 48. Ac repetit Noster in fine capituli, ipso oraculo allato, hanc suam sententiam, quo magis illa habeat pondus auctoritatemque; quemadmodum idem ille supra quoque ea, quae contra rerum naturam fieri putabat, in exa-

men vocarat, sedulo inquirens, num revera ista sic accidere potuerint. His addam, quae Valckenaerius ad h. l. perscripsit: „Hinc simul aestimare licet, iam tum homines fuisse vulgo perspicaciores, quibus adparuerit, quod Bacidis [de quo conf. VIII, 20 ibiq. nott.] esse ferebatur oraculum istoc articulo temporis, ipsius forte suasu Themistoclis fuisse confictum. Quae bello Peloponnesiaco ad plebem Atticam lactandam ab esurientibus fingebantur demagogis, velut Bacidis aut ipsius Apollinis oracula Athenis decantata, ridet illa magna cum libertate Aristophanes in Avib. 963 seqq. et Equit. 995 etc. Ad veritatis lumen Eusebius istius etiam officinae fraudes retagens lib. IV Praep. Evang. pleraque fuisse putat oracula γοήτων ἀνδρῶν τεχνάσματα, ut Oenomaos certe videbantur Gadareno in libro, quem inscripserat Φωρὰ γοήτων. Sed multa potius fuerunt virorum principum, ἀνδρῶν τε σοφῶν τε-

2 Ἄλλ' ὅταν Ἀρτέμιδος χρυσαόρου ἱερὸν ἀπτήν
 νηυσὶ γερυρώσῃσι, καὶ εἰναλίην Κυνόσουραν,
 ἐλπιδὶ μαινομένη λιπαρὰς πέρσαντες Ἀθήνας,
 διὰ Δίκη σβέσσει κρατερὸν Κόρον, Ἴβριος υἱόν,

χνάσματα, ad opinionem imperitorum conficta. καταβάλλειν deicere, i. e. reicere, vim auctoritatemque infringere. Cf. IX, 79.

Ἀρτέμιδος χρυσαόρου] i. e. Dianae aureum ensē gestantis. Eodem cognomine ornatur Ceres in Homeric. Hymn. in Cerer. 4, ad quem locum praeter ea, quae, monente Cr., attulerunt Matthiae (Animadverss. in Hymn. Homer. pag. 350) et Ilgen (Animadverss. in Hymn. Homerr. pag. 504), plura quoque attulit Mitscherlich. de diis ense aut alio modo armatis, nostro loco haud praetermisso, ubi in voce χρυσαόρου altius quid inesse magisque reconditum, dubitari nequit. Vid. Creuzer. Symbol. IV pag. 67. II pag. 719. Apollinis χρυσαόρου mentio sit in Il. V, 509. Quibus haec adscripsit Creuzerus: „Fallor aut hoc Dianae epitheton pariter pertinet ad splendorem lunae, atque ad vim letiferam, quam antiquitas Dianae-Lunae non minus attribuebat, quam Apollini, quatenus solis radii pestiferi erant.“

λιπαρὰς — Ἀθήνας] Satis constat, Atticos poetas, oratores ita vocasse Athenas pingues i. e. splendidas, illustres, populo gratificaturos. Vid. Eurip. Troad. 776. Alc. 435. Aristoph. Acharn. 606 ibiq. interpret.

Praecipue huc facit Pindar. Nem. IV, 30 (18) ibique Dissen. p. 381 ed. Boeckh., Dithyramb. fragm. apud Schol. Aristoph. l. l., ubi plura dabit Boeckh. p. 579 et Wyttenbach. Bibl. Crit. III, 1 p. 49. σβέσσει et ἐπάγει per praesens effertur, si quidem, quae futura sunt, ea animo iam tanquam praesentia vates praevidet. Cf. supra VII, 140. 141.

κρατερὸν Κόρον, Ἴβριος υἱόν] Κόρον non iuvenem accipio, ut placet Wesselingio et Larchero (quem iuvenem non alium atque ipsum Xerxem esse posse consentaneum), sed satietatem, arrogantiam, quae superbiae s. Ἴβριος est filia, quemadmodum Pindar. Olymp. XIII, 12 ὕβριν dixit κόρον μητέρα, etsi vulgo κόρον Ἴβριος perhibent matrem, non filiam, teste Theognid. 153: τίπτει τοι κόρος ὕβριν κ. τ. λ. coll. 596. 605. 693. 1175. 1176, ubi conf. Welcker. p. 93: quippe e quibus locis optime apparet, quid veteres Graeci voce κόρον significarint. Et conf. quoque Stob. Serm. XLI, [43] pag. 247 s. p. 120 T. II Gaisf. Heinrich. Epimenides pag. 97 seq. a Cr. laudatus. Sed quis quaeso in talibus, quae poetarum ex ingeniis fluxerunt, omnia ad unam eandemque normam exigere velit?

δεινὸν μαιμῶοντα, δοκεῦντ' ἀνὰ πάντα τίθεσθαι.

- 3 Χαλκὸς γὰρ χαλκῷ συμμίζεται, αἵματι δ' Ἄρης 55
 πόντον φοινίζει. τότε ἐλεύθερον Ἑλλάδος ἤμαρ
 εὐρύοπα Κρονίδης ἐπάγει, καὶ πότνια Νίκη.

4 Ἐς τοιαῦτα μὲν, καὶ οὕτω ἔναοργέως λέγουσι Βάκι-60
 δι, ἀντιλογίης χορησιῶν πέρι οὔτε αὐτὸς λέγειν τολ-
 μέω, οὔτε παρ' ἄλλων ἐνδέκομαι.

μαιμῶοντα] Verbum μαιμῶω, quo magnum animi studium concitatusque exprimitur animus (*valde cupio*) frequentat Homer. II. V, 661. 670. XIII, 78. XV, 542. 742.

δοκεῦντ' ἀνὰ πάντα τίθεσθαι] Ita e Florentino et probabiliter etiam ex Sancrofti libro reposui cum Gaisf. et Schweigh., qui hoc dici putat pro ἀνατίθεσθαι πάντα, assentiente Negris in ed. suâ: *omnia mutare s. evertere, susque deque habere*; quod supra III, 3 est ἄνω κάτω τίθεσθαι; de quâ mesii conf. E. Wentzel. De praepositt. mesii apud Herodotum (Vratislav. 1829) pag. 15. Nam quid vulgata πνθέσθαι sibi velit, intelligere me posse nego; quam, probante Larchero, sic Latine reddidit Wesselingius: *opinantem ubique se auditum iri*. Nec magis placet πινθέσθαι, quod a Matth. et Bekkerō receptum esse video. Stegerus de lectione a Schweigh. recepta dubitans, de qua eadem dubitat censor Lipsiensis 1833 pag. 45, proponit (Ephem. Jen. 1828 nr. 186 p. 46): *δοκεῦντ' ἀνὰ πάντα πινθέσθ' εὐ: opinantem*

cuncta sibi esse obtemperatura, quod merito durius iudicat idem censor Lipsiensis. — Ad vocem εὐρύοπα vid. nott. ad VII, 141.

Ἐς τοιαῦτα μὲν καὶ οὕτω ἔναοργέως λέγουσι Βάκιδι ἀντιλογίης χορησιῶν πέρι κ. τ. λ.] Schweighaeusero in Lex. Herod. corruptus videtur locus, in quo aut ἀντιλογίας reponendum, aut, quod adeo praestare videtur, δι' ἀλογίης ἐλθεῖν, prouti VI, 9: *διὰ μάχης ἐλεύσονται*. Ac dudum Wesselingius maluerat legi δι' ἀντιλογίης λέγειν (*contradicendo obloqui*), laudans Abreschii emendationem: *οὔτε αὐτὸς ἐλθεῖν τολμέω*. Steger. (Ephem. Jen. 1828 nr. 186 p. 46) proponit ἀντιλογίην, cum ἀντιλογίην λέγειν idem valeat atque ἀντιλέγειν obloqui. Quae tamen ipsi probanda esse, merito monere videtur idem censor Lipsiensis 1833 pag. 47. Libri scripti haud quidquam afferunt auxilii. Itaque vulgatae lectionem retinui, quam sic interpretari liceat: Equidem nec ipse quid enuntiare audeo neque ab aliis quid accipio de contradictione oraculorum Ba-

78

Græcorum duces inscii adhuc quid Persæ molirentur,

Τῶν δὲ ἐν Σαλαμῖνι στρατηγῶν ἐγίνετο ὡθι- 656

μοὺς λόγων πολλός. ἤδεσαν δὲ οὐκ ἔτι, ὅτι σφέας περιεκυκλέοντο τῆσι νηυσὶ οἱ βάρβαροι· ἀλλ', ὥσπερ 65 τῆς ἡμέρας ὥρων αὐτοὺς τεταγμένους, ἐδόκειον κατὰ χώρην εἶναι. Συνεστηκότων δὲ τῶν στρατηγῶν, ἐξ Αἰγίνης διέβη Ἀριστείδης ὁ Λυσιμάχου, ἀνὴρ Ἀθηναῖος μὲν, ἐξωστρακισμένος δὲ ὑπὸ τοῦ δήμου· τὸν ἐγὼ νερόμικα, πυνθανόμενος αὐτοῦ τὸν τρόπον, ἄριστον ἄνδρα γενέσθαι ἐν Ἀθήγησι καὶ δικαιοτά- 70

primum ab Aristide Atheniensi, claro iustitiæ laude, sed tum exsule, rem accipiunt.

79

cidis. Tum genitivus ἀντιλογίης refertur ad περί; χορησιῶν pendet ab ἀντιλογίης adiunctumque habet dativum Βάκιδι eo ex usu, quem Matth. attigit Gr. Gr. §. 390 quemque ipsi notavimus ad VII, 169. — Ad locutionem οὔτε ἐνδέκομαι conf. III, 115. IV, 25. V, 106. VI, 121.

Cap. LXXVIII.

ὠθισμὸς λόγων] i. e. *conflictus sermonum, altercatio*. Vid. VII, 225 ibiq. allata coll. VIII, 64. Nec differt multum, quod VIII, 81 fin. legitur: τῶν δὲ (στρατηγῶν) — ἐγίνετο λόγων ἀμφισβασίη. In nostro loco genitivum στρατηγῶν refero ad λόγων. — Ad seqq. ἤδεσαν δὲ οὐκ ἔτι λ. vid. Matth. Gr. Gr. §. 631 p. 1301.

Cap. LXXIX.

Συνεστηκότων] Conf. I, 208 ibique allata. Ad verba seqq. ὑπὸ τοῦ δήμου vid. Plutarch. Aristid. 7. Cornel. Nep. Aristid. 1.

ἄριστον ἄνδρα γενέσθαι ἐν Ἀθήγησι καὶ δικαιοτάτον] ἄ-

ριστον optimum satis constat dici respectu habito ad rempublicam, politico igitur sensu, non morali, ut aiunt. Bene autem hic attulit Wesseling. Aeschylea de Amphiarao (Pers. 589 Blomf.) a Plutarcho in Aristidem translata, Vit. Arist. cap. 3: οὐ γὰρ δοκεῖν ἄριστος, ἀλλ' εἶναι θέλει. Cr. praeterea huc conferri vult Routh. ad Plat. Gorgiam §. 172 p. 273 ed. Heindorf. Porro Noster Aristidem vocat δικαιοτάτον, ut qui prae ceteris Δικαίου titulo honoratus fuit; teste Plutarch. in Aristid. 8. Corn. Nep. Aristid. 1, ubi van Staveren pag. 131 reliquorum scriptorum attulit locos. — Quae continuo Noster de Aristide ac Themistocle enarrat, eadem fere prodit Plutarchus Themistocl. 12 p. 118 D. coll. 21 p. 120 D. Apophthegm. II p. 186 B., ubi Wytttenbachius pag. 1090 praeter Polyæni locum I, 31, qui fusius hoc et ad quandam dramatis similitudinem enarrat, conferri vult Plutarch. Reipubl. Gerend. Praecept. p. 809 B. De testarum iudicio sive o-

2 του. οὗτος ὠνήρ στὰς ἐπὶ τὸ συνέδριον, ἐξεκαλέετο
 Θεμιστοκλέα, ἔοντα μὲν ἑωυτῷ οὐ φίλον, ἐχθρὸν
 δὲ τὰ μάλιστα· ὑπὸ δὲ μεγάρθεος τῶν παρευόντων
 κακῶν, λήθην ἐκείνων ποιεύμενος ἐξεκαλέετο, θέ-
 3 λων αὐτῷ συμμίξαι. προακήκοε δὲ ὅτι σπεύδοιεν 75
 οἱ ἀπὸ Πελοποννήσου ἀνάγειν τὰς νῆας πρὸς τὸν
 Ἴσθμόν. ὡς δὲ ἐξῆλθέ οἱ Θεμιστοκλῆς, ἔλεγε Ἀρι-
 4 στείδης τάδε· „Ἡμέας στασιάξουσιν χρεὸν ἔστι, ἔν τε
 „τῷ ἄλλῳ καιρῷ καὶ δὴ καὶ ἐν τῷδε, περὶ τοῦ ὀ-
 „κότερος ἡμέων πλέω ἀγαθὰ τὴν πατρίδα ἐργάσε-
 „ται. λέγω δέ τοι, ὅτι ἴσόν ἔστι πολλά τε καὶ ὀ-80
 „λίγα λέγειν περὶ ἀποπλόου τοῦ ἐνθευτεν Πελοπον-
 5 „νησίοισι. ἐγὼ γὰρ αὐτόπτης τοι λέγω γενόμενος,
 „ὅτι νῦν, οὐδ' ἦν θέλωσι, Κορίνθιοί τε καὶ αὐτὸς
 „Εὐρυβιάδης οἴοί τε ἔσονται ἐκπλώσαι· περιεχόμε-85
 „θα γὰρ ὑπὸ τῶν πολεμίων κύκλω. ἀλλ' ἐσελθῶν
 80 „σφι ταῦτα σήμερον.“ Ὁ δ' ἀμείβετο τοῖσδε·
 „Κάρτα τε χρηστὰ διακελεύεται, καὶ εὖ ἤγγειλας· τὰ
 2 „γὰρ ἐγὼ ἐδεόμην γενέσθαι, αὐτὸς αὐτόπτης γενό-

stracismo pluribus egi ad Plu-
 tarch. Alcib. pag. 128.

στὰς ἐπὶ τὸ συνέδριον] Vid.
 nott. ad III, 156. Mox omnes
 libri Θεμιστοκλέα. Reposui
 tamen Θεμιστοκλέα, ut VIII,
 92. 112. 123. Conf. Matth.
 Gr. Gr. §. 78 not. 8 pag. 176.
 Ad verbum συμμίξαι cf. VIII,
 58 ibique nott. Pro vulg.
 προακήκοε Matth. dedit προα-
 κηκόεε.

οἱ ἀπὸ Πελοποννήσου] i. e.
 Peloponnesii. Vid. Fischer. ad
 Weller. III pag. 115. De
 verbo ἀνάγειν diximus ad VIII,
 60 §. 1. Ad verbum ἐργά-
 σεται conf. Matth. Gr. Gr. §.
 507, 2 p. 963.

Cap. LXXX.

τὰ γὰρ ἐγὼ ἐδεόμην — ἡ-
 κεις] i. e. Tu enim venisti te-
 stis ocularis ipse factus eorum,
 quae ego fieri cupiebam. Ad
 verba seqq. Ἔστι γὰρ ἐξ ἐμέο
 κ. τ. λ. vid. Matth. Gr. Gr. §.
 634, 1 pag. 1305, qui idem in
 nota ad h. l. haec dedit: „ποι-
 εύμενα bis cogitandum est. Ἔστι
 γὰρ ἐξ ἐμέο ποιεύμενα τὰ ποι-
 εύμενα ὑπὸ Μήδων, id est, in-
 terprete Hermanno ad Viger.
 p. 857 not. 385, scito enim me
 auctore a Medis facta esse, quae
 fecerunt. Cf. II, 32. VIII, 142.“
 Herodot. locum nuper etiam,
 notante Cr., attigit Guil. Adolph.

„μενος ἦκεις. ἴσθι γὰρ, ἐξ ἑμέο τὰ ποιούμενα ὑπὸ
 „Μήδων. ἔδεε γὰρ, ὅτε οὐκ ἐκόντες ἔθελον ἐς μά-90
 „χην κατίστασθαι οἱ Ἕλληνες, ἀέκοντας παραστήσα-
 „σθαι. σὺ δὲ, ἐπεὶ περὶ ἦκεις χρῆσθαι ἀπαγγέλλων,
 3, „αὐτὸς σφί ἄγγελον. ἦν γὰρ ἐγὼ αὐτὰ λέγω, δό-
 „ξω πλάσας λέγειν, καὶ οὐ πείσω, ὡς οὐ ποιούν-95
 „των τῶν βαρβάρων ταῦτα. ἀλλὰ σφί σήμημον αὐ-
 4, „τὸς παρελθῶν ὡς ἔχει. ἐπεὶ δὲ σημήνησ, ἦν μὲν
 „πίθωνται, ταῦτα δὴ τὰ κάλλιστα· ἦν δὲ αὐτοῖσι
 „μὴ πιστὰ γένηται, ὁμοῖον ἡμῶν ἔσται. οὐ γὰρ ἔτι
 „διαδρῆθονται, εἴπερ περιεχόμεθα πανταχόθεν, ὡς 657
 „σὺ λέγεις.“ Ταῦτα ἔλεγε παρελθὼν ὁ Ἀριστείδης, 1
 φάμενος ἐξ Αἰγίνης τε ἦκειν, καὶ μόγις ἐκπλῶσαι
 λαθῶν τοὺς ἐπορμέοντας· περιέχεσθαι γὰρ πᾶν τὸ
 στρατόπεδον τὸ Ἑλληνικὸν ὑπὸ τῶν νεῶν τῶν Ξέρ-
 ξου· παραρτέεσθαι τε συνεβούλευε ὡς ἀλεξήσομέ-
 2νους. Καὶ ὁ μὲν, ταῦτα εἶπας, μετεστήκει· τῶν 5

81

Cui cum fidem
 plerique non
 haberent,

Becker. ad Aristotelem De somno cap. 3 pag. 33.

ἔδεε γὰρ — ἀέκοντας παραστήσασθαι] i. e. oportuit, necesse fuit illos (Graecos) invites cogi s. compelli ad pugnam. Ad usum verbi παραστήσασθαι pertinent potissimum IV, 136. III, 13. 45 ibique allata. — Ad genitivos ὡς οὐ ποιούντων τῶν βαρβάρων conf. Matth. Gr. Gr. §. 569. Ad locutionem ταῦτα δὴ (quod minime opus mutare in δῆτα) κάλλιστα conf. Lambert. Bos. De ellipss. pag. 808.

Cap. LXXXI.

Ταῦτα ἔλεγε παρελθὼν] i. e. Haec dixit in medium progressus. Nam frequens παρελθεῖν de iis, qui in medium

progrediuntur verba facturi publice; nec minus frequens sermonis illa abundantia, quâ dicit ἔλεγε—φάμενος, ut V, 36. 50. Itaque noli post ἔλεγε maiorem ponere distinctionem, ita ut παρελθῶν ad sequentia trahatur.

τοὺς ἐπορμέοντας] Ita dicit hostes in statione (navium) collocatos s. stationem agentes. Ad verbum παραρτέεσθαι cf. VIII, 76.

μετεστήκει] i. e. discessit e medio. Conf. I, 89. VIII, 110, ubi μεταστήσασθαι: a se removere, ut apud Xenoph. Anab. II, 3, 8 coll. 21. Hist. Gr. IV, 1, 5. De ipsa forma μετεστήκει conf. Matth. Gr. Gr. §. 188 not. 1 p. 332. — Ex hoc autem Herodoti loco et cap. 95

δὲ αὐτίς ἐγένετο λόγων ἀμφισβασίη· οἱ γὰρ πλεῦ-
 νες τῶν στρατηγῶν οὐκ ἐπέιδοντο τὰ ἐξαγγελθέντα.
 Ἀπιστεόντων δὲ τούτων, ἦκε τριήρης ἀνδρῶν Τη-
 νίων αὐτομολέουσα, τῆς ἦρχε ἀνὴρ Παναίτιος ὁ¹⁰
 Σωσιμένηος, ἥπερ δὴ ἔφερε τὴν ἀληθινήν πᾶσαν.
 διὰ δὲ τοῦτο τὸ ἔργον ἐνεγράφησαν Τήνιοι ἐν Δελ-
 φοῖσι ἐς τὸν τρίποδα ἐν τοῖσι τὸν βάρβαρον κατε-
 2 λούσι. Σὺν δὲ ᾧν ταύτῃ τῇ νηϊ τῇ αὐτομολησάσῃ
 ἐς Σαλαμίνα, καὶ τῇ πρότερον ἐπ' Ἀρτεμίσιον τῇ
 Ἀμυνίῃ, ἐξεπληροῦτο τὸ ναυτικὸν τοῖσι Ἑλλησι ἐς 15

Tenia triremis,
 ad Graecos
 transfuga, om-
 nem tollit dubi-
 tationem.

satis apparere videtur Wesse-
 lingio, Aristidem ipsi pugnae
 navali, quae insecuta est, non
 interfuisse, quamvis aliter scri-
 bat Corn. Nepos in Aristid. cp.
 2, Herodoto sane inferior au-
 ctor et forsitan ad ea respi-
 ciens, quae Herodotus VIII, 95
 tradit de Aristidis expeditione
 in Psyttaliam insulam: ubi
 vid. nott.

λόγων ἀμφισβασίη] Vid.
 IV, 14. VIII, 78. Mox e tri-
 bus codd. cum Schweigh. et
 Gaisf. recepi οἱ γὰρ πλεῦ-
 νες pro vulg. οἱ πλεῦνες
 γὰρ, quod tenuerunt Schaefer.
 et Matth., qui idem §. 421 p.
 773 structuram verbi πείθε-
 σθαι attigit.

Cap. LXXXII.

ἀνδρῶν Τηνίων] Tenus in-
 sula prope Delum in Persarum
 devenerat potestatem indeque
 eius incolae in Persarum exer-
 citu stipendia facere coacti
 erant. Cont. IV, 33. VI, 97.
 Apud Plutarch. Themistocl.
 12 p. 118 E dicitur navis Τε-
 νέδια, ubi sunt qui legi malint

HERODOT. IV.

Τηνία, improbante Sintenis,
 quem vid. pag. 91.

ἐν τοῖσι τὸν βάρβαρον κατε-
 λούσι] i. e. inter nomina ea-
 rum civitatum, quae Persam
 devicerant, Delphico tripodi in-
 scripta, Teniorum quoque no-
 men relatum erat. De hoc tri-
 pode, qui in Salaminiae pu-
 gnae memoriam Delphos dedi-
 cabatur inscriptus nominibus
 eorum Graeciae populorum,
 qui Persas in pugna vicerant,
 auctor quoque est Thucydides
 I, 132, ubi vid. nott. Diodor.
 XI, 33 ibique Wessel. Demos-
 sthen. in Neaer. pag. 1378
 Reisk. Cornel. Nep. Pausan.
 1, ubi vid. interprett. coll. Pau-
 san. V, 23 §. 1.

τῇ Ἀμυνίῃ] Conf. VIII, 11.
 Ad vim articuli in verbis ἐς
 τὰς ὀγδώκοντα καὶ τριηκο-
 σίας νῆας respexit Matth. Gr.
 Gr. §. 267 pag. 550, qui idem
 §. 355 nott. 2, ad voces δύο
 νηῶν conferatur. Schweighaeu-
 sero ex antecedentibus sup-
 plere placet τὸ ναυτικόν. In
 ipso autem navium numero dis-

τὰς ὀγδώκοντα καὶ τριηκοσίας νῆας· δύο γὰρ δὴ νηῶν τότε κατέδεδε ἐς τὸν ἄριθμόν.

83

Jam Graeci ad pugnandum strenue se comparant. Themistoclis apud milites concio.

Τοῖσι δὲ Ἑλλήσι ὡς πιστὰ δὴ τὰ λεγόμενα ἦν τῶν Τηγίων ῥήματα, παρεσκευάζοντο ὡς ναυμαχῆσοντες. ἠὼς τε διέφαινε, καὶ οἱ σύλλογον τῶν ἐπιβατέων ποιησόμενοι, προηγόρευε εὖ ἔχοντα μὲν ἐκ πάντων Θεμιστοκλέης· τὰ δὲ ἔπεα ἦν, πάντα κρέσσω τοῖσι ἥσσοσι ἀντιτιθέμενα. ὅσα δὲ ἐν ἀνθρώπου φύσει καὶ καταστάσει ἐγγίνεται, παραινέσας δὴ, τούτων τὰ κρέσσω αἰρέεσθαι. καὶ καταπλέξας τὴν

sentientem supra diximus Ctesiam Persicc. §. 26, ubi septingentas Graecorum scribit fuisse naves.

Cap. LXXXIII.

παρεσκευάζοντο] scil. οἱ Ἑλληνες, quod ex anteced. Ἑλλήσι huc trahi debet. Add. seqq. ἠὼς τε (ubi quod vulgo sequitur δὴ, a Matth. et Bekkero retentum abieci) διέφαινε καὶ vid. nott. ad VII, 217. Alias, ubi *prima luce* quid fieri indicatur ἅμ' ἡμέρη διαφανσκούση; de quo dixi ad III, 86 et ἅμα ἔω s. τῇ ἔω apud Thucyd. IV, 106. 125. VI, 30. Mox scripsi οἱ pro vulg. οἱ, ut VIII, 56, ubi vid. Structuram loci tractavit Matth. Gr. §. 562, 1 pag. 1109. Nam si ad vulgarem modum oratio conformaretur, dici utique posset ἡοῦς τε διαφανιούσης καὶ τούτων σύλλογον τῶν ἐπιβατέων ποιησαμένων. De *epibatīs* conf. VII, 96. 184 et ad ipsam Thucyd. orationem, quā ante pugnam milites in-

flamavit, cf. Aeschyl. Pers. 402.

προηγόρευε εὖ ἔχοντα μὲν ἐκ πάντων Θεμιστοκλέης] i. e. *prae omnibus* (ducibus) Themistocles pro concione (in hoc ducum concilio) *verba fecit bene se habentia, proba.* Ad verbum προαγορεύειν cf. III, 142. VII, 10 §. 4. ἐκ πάντων, quod Valcken. reddit *ex omnibus*, Schweigh. in Lexic. Herod. haud scio an melius: *prae ceteris ducibus.*

τὰ δὲ ἔπεα ἦν, πάντα κρέσσω τοῖσι ἥσσοσι ἀντιτιθέμενα] i. e. *verba autem eius omnia eo spectabant, ut superiora inferioribus opponeret s. id unum continebant, ut etc.* Rescripsi cum Matth. ἥσσοσι, a Schaefero et Bekkero libris invitum mutatum in ἔσσοσι. Qui iidem libri omnes, quantum scio, VIII, 75 in lectione ἔσσοντο conspirant. Cf. nott. ad V, 72.

καταπλέξας τὴν δῆσιν] i. e. *cum dicendi finem fecisset.* Cf. IV, 205. V, 92 ibique nott. — Ad voces κατὰ τοὺς Διαικίδας

3 ῥῆσιν, ἐσβαίνειν ἐκέλευε ἐς τὰς νῆας. καὶ οὗτοι μὲν δὴ ἐσέβαινον, καὶ ἦκε ἢ ἀπ' Αἰγίνης τριήρης, ἢ κατὰ τοὺς Αἰακίδας ἀπεδήμησε. ἐνθαῦτα ἀνήγον τὰς νῆας ἀπάσας οἱ Ἕλληνες. Ἀναγομένοισι δέ σφι, αὐτίκα ἐπεκέατο οἱ βάρβαροι. οἱ μὲν δὴ ἄλλοι Ἕλληες ἐπὶ πρῦμνην ἀνεκρούοντο, καὶ ὤκελλον τὰς νῆας. Ἀμεινίης δὲ Παλληνεὺς, ἀνὴρ Ἀθηναῖος, ἐξα-

658

Incipit pugna ad Salaminem [in eunte autumno a. 480.]. Variæ de eius initio narrationes.

84

vid. Matth. Gr. Gr. §. 581, b. s. p. 1153 et de ipsa re conf. quae notavimus ad VIII, 64. Verbum ἀνάγειν attigi ad VIII, 60 §. 1. De pugna Salaminia cum utilitate conferri poterit Gailii tabula accurate delineata, singulis locis recte indicatis, vid. Atlas nr. 22. Analyse des Cartes p. 26.

Cap. LXXXIV.

ἐπεκέατο] i. e. instabant, impetum faciebant, ut VI, 49, ubi vid. nott. Add. IX, 22.

ἐπὶ πρῦμνην ἀνεκρούοντο] i. e. in puppim remigabant s. recedebant facie navium hostibus obversa. Attigit locutionem Suidas s. v. I p. 826. III p. 219. Ac bene Poppo ad Thucyd. I, 50: „recessio navis cum fiebat proa hosti opposita, ut navis remis inhiaberetur, id dicebatur ἀνάκρουσις; ubi recessio cum aversione iuncta erat, id appellabant ἀναστροφὴν id est reversionem s. das Umkehrtmachen. Hoc discernendum ab ἐπιστροφῇ sive Schwenkung.“ Hoc enim faciebant, qui navale proelium detrectabant aut differebant. Plura qui desiderat, adeat Hemster-

hus. ad Lucian. Nigrin. 8. (T. I pag. 239 seq.) et Bentlei. ad Horat. Epod. IX, 20: quae attulit Valckenaer., qui quod Herodoti in loco ἐπὶ mutari vult in ἔτι, ut paulo post (quamquam huius loci alia prorsus ratio), cum vulgò dicatur τὴν πρῦμνην ἀνακρούεσθαι; quod tamen ipsum e pleniore locutione ἐπὶ τὴν πρῦμνην ἀνακρούεσθαι ortum et decurtatum dicit Schweighaeuser. Valckenaerio obloquens. Quin apud Schol. Thucyd. I, 50 legitur ἐπὶ τὴν πρῦμνην κωπηλατεῖν. Tu vid. nott. ad VI, 12.

καὶ ὤκελλον τὰς νῆας] i. e. propius terrae admovebant naves, in puppim scil. remigando magis magisque terrae appropinquabant, sive, ut Wesseling. reddit: litus versus cursum flexerunt. Alias ὀκέλλειν valet: naves in terram impingere, eicere; quo sensu Noster dixit ἐποκέλλειν et ἐξοκέλλειν VI, 16. VII, 182 ubi cf. nott.

Ἀμεινίης δὲ Παλληνεὺς] Idem VIII, 93. Apud Plut. Themistocl. 14 fin. pag. 119 D. vocatur Ἀμεινίας ὁ Δεκέλευς: quem eundem Aeschylī

2 ναυθεῖς, νηὶ ἐμβάλλει. συμπλακείσης δὲ τῆς νηὸς,
 καὶ οὐ δυναμένων ἀπαλλαγῆναι, οὕτω δὲ οἱ ἄλλοι
 3 Ἀμεινίη βοηθέοντες συνείμωγον. Ἀθηναῖοι μὲν οὐ-35
 τῶ λέγουσι τῆς ναυμαχίης γενέσθαι τὴν ἀρχήν· Αἰ-
 γυνηται δὲ, τὴν κατὰ τοὺς Αἰακίδας ἀποδημήσα-
 σαν ἔς Ἀργίαν, ταύτην εἶναι τὴν ἀρξάσαν. Λέγε-
 4 ται δὲ καὶ τάδε, ὡς φάσμα σφι γυναικὸς ἐφάνη·
 φανεῖσαν δὲ διακελεύεσθαι, ὥστε καὶ ἅπαν ἀκου- 40
 σαι τὸ τῶν Ἑλλήνων στρατόπεδον, ὀνειδίσασαν
 πρότερον τάδε· „ὦ δαιμόνιοι, μέχρι κόσου ἔτι πρῶ-
 85 „μνην ἀνακρούεσθε;“ Κατὰ μὲν δὲ Ἀθηναίους ἔτε-

fratrem perhibet Diodor. XI, 37 coll. 18 fin. Aeschylus ipse fratris facinus tacens, Persam modo dicentem facit (Pers. 409) ἤρξεν ἐμβολῆς Ἑλληνικῆ ναῦς, ubi vetus scholiasta Lycomeden vocat, qui in Artemisia pugna primus navem Persicam cepisse dicitur ab Herodoto VIII, 11.

ἔξαναυθεῖς] i. e. longius (prae ceteris ex acie) evectus. Cf. VII, 194. Quae sequuntur: συμπλακείσης τῆς νηὸς valent: cum navis implicita s. in-pacta rostris inhaereret alteri navi. Paulo aliter idem verbum III, 78.

φάσμα σφι γυναικὸς ἐφάνη] De voce φάσμα vid. nott. ad VI, 69. Ac satis probabile, intelligi hic Minervae aut alius cuiusvis deae imaginem, quae Graecis pugnantibus apparuerit easque ad pugnam verbis compellarit, qualia in Homericis legi nemo nescit. In seq. e Florentino, aliis dedi τὸ τῶν Ἑλλήνων στρατόπεδον, ubi vulgo, τὸ στρατόπεδον τῶν Ἑλλήνων,

quod cum Schaefero retinuit Matthiae. Ipsa orationis structura similiter variata atque VIII, 118; nam verbum λέγεται primum excipit particula ὡς cum verbo finito, tum vero in accusativum et infinitivum oratio transit. Ad eandem sensus structuram illud quoque pertinet, quod vocem φάσμα γυναικὸς sequitur participium φανεῖσαν. Sed talia neminem spero offendent.

ὀνειδίσασαν πρότερον τάδε] i. e. postquam prius Graecis haec exprobrasset. Primum enim illa mulieris species Graecis significationem exprobravit, quâ remis in-hibebant, deinde vero eos exhortata est, ut forti et confidenti animo in hostes irruerent. Inde sponte patebit, πρότερον haud mutari posse in πικρότερον aut προθυμότερον, ut Reiskio venerat in mentem. Ad vocem δαιμόνιοι conf. nott. ad IV, 126.

Cap. LXXXV.

κατὰ μὲν δὲ Ἀθηναίους] i. e.

τάχατο Φοίνικες· οὔτοι γὰρ εἶχον τὸ πρὸς Ἐλευσίνος τε καὶ ἑσπέρης κέρας· κατὰ δὲ Λακεδαιμονίου, 2 Ἴωνες· οὔτοι δ' εἶχον τὸ πρὸς τὴν ἠῶ τε καὶ τὸν 45 Πειραιέα. ἔθελοκάκεον μέντοι αὐτῶν, κατὰ τὰς Θεμιστοκλέος ἐντολάς, ὀλίγοι· οἱ δὲ πλεῦνες, οὔ. Ἐχω μὲν νυν συχῶν οὐνόματα τριηράρχων καταλέξει, τῶν νῆας Ἑλληνίδας ἐλόντων· χρήσομαι δὲ αὐτοῖσι οὐδὲν, πλὴν Θεομήστορός τε τοῦ Ἀνδροδάμαντος, καὶ Φυλάκου τοῦ Ἰστιαίου, Σαμίων ἀμφοτέρων. 50 4 τοῦ δὲ εἶνεκα μέμνημαι τούτων μούνων, ὅτι Θεομήστωρ μὲν διὰ τοῦτο τὸ ἔργον Σάμου ἐτυράννευσε,

Acies utriusque classis. Iones quo animo pugnaverint. Orosangae.

e regione, Atheniensibus oppositi, obversi. Tu vid. nott. ad III, 18 et add. IX, 27. 31. 46. Ad vocem κέρας conf. VIII, 76. Paulo aliter aciem classis describit Diodor. XI, 18. Athenienses Laconibus iungens et utrosque navibus Phoenicum opponens.

τὸ πρὸς τὴν ἠῶ τε καὶ τὸν Πειραιέα] Accusativum hic Noster praepositioni adstruxit, cui paulo ante genitivum adiecerat, teste Matth. Gr. Gr. §. 590, α. γ. p. 1180. 1183, qui idem §. 581 b pag. 1153 consulatur ad locutionem κατὰ τὰς—ἐντολάς. Respicit autem Herodotus ad ea, quae VIII, 69 fin. tradiderat. Falsus enim est Themistocles, sperans fore, ut plures Iones ad Graecos transirent aut certe segniter pugnam administrarent, cum fortiter illi pugnarent adeoque Graecas caperent naves: quod qui fecerunt, eorum nomina prudenter silentio pressit Noster, quippe contentui aut ob-

livioni traditorum; duos tantum memorat, quos ob fortitudinis specimina exhibita splendide rex remuneratus est, alterum Sami constituens tyrannum, alterum terris donans orosangisque adscribens. De quo conf. nott. ad III, 140. De voce ὀροσάγγαι add. Lex. Rhetor. ad calc. Photii ed. Porson. p. 674 et I. de Hammer. Wien. Jahrb. 1833. LXIII pag. 12, qui Persicum *Erseng* comparat eosque viros in sculpturis Persepolitianis adhuc representari vult. — Proprium vero in hisce esse verbum ἀναγράφεσθαι, docuit, pluribus locis allatis, Heindorf. ad Platon. Gorg. §. 132 pag. 205 a Cr. excitatus. Namque docente Sluitero in Lectt. Andocidd. p. 201 (quo bene utitur Rose Inscriptt. Graec. pag. 181 alia quaedam adiciens), hoc verbum proprie de iis rebus dicitur, quae solenniter describuntur et in tabulas referuntur. — Nomen Θεομήστορος idem fere sonat,

καταστησάντων τῶν Περσέων· Φύλακος δὲ, εὐεργέ-
5της βασιλέος ἀνεγράφη, καὶ χῶρη οἱ ἰδωρήθη πολ- 55
λή. οἱ δ' εὐεργέται τοῦ βασιλέος ὀροσάργαι καλέ-
ονται Περσισί. περὶ μὲν νυν τούτους οὕτω εἶχε.

86

Τὸ δὲ πλῆθος τῶν νηῶν ἐν τῇ Σαλαμῖνι ἐκεραΐζε-
2το· αἱ μὲν, ὑπ' Ἀθηναίων διαφθειρόμεναι· αἱ δὲ,
ὑπὸ Ἀργυνητέων. ἄτε γὰρ τῶν μὲν Ἑλλήνων σὺν 659
κόσμῳ ναυμαχεόντων κατὰ τάξιν, τῶν δὲ βαρβάρων
οὐ τεταγμένων ἔτι, οὔτε σὺν νόῳ ποιούντων οὐδὲν, 61
3ἔμελλε τοιοῦτό σφι συνοίσεσθαι, οἷόν περ ἀπέβη.
καίτοι ἦσαν γε καὶ ἐγένοντο ταύτην τὴν ἡμέρην μα-

Magna strages
barbarorum
quantumvis for-
titer pugnan-
tium: eius cau-
sae.

quod adiectivum θεομήστωρ, quo utitur Aeschylus Pers. 659 (par diis consiliarius), confictum ex Homericis II. VI, 366. Alium locum ex inscriptione Graeca profert Blomfield ad Aeschyli locum laudatum.

καταστησάντων τῶν Περσέων] i. e. cum Persae eum constituissent tyrannum, s. a Persis constitutus. Conf. nott. ad VII, 105 et vid. IX, 90.

Cap. LXXXVI.

ἐκεραΐζετο] Attigit Eustath. ad II. p. 364, 25 s. 466 extr., monens κεραΐζειν simpliciter poni pro φθείρειν. Schweigh. in Lex. Her. hoc verbum h. I. et VIII, 91 intelligit de iis, qui navem hostilem rostro percussam perdunt, demergunt. Multas enim Persarum naves perditas (demersas esse) tradit Noster. Ad τὸ πλῆθος τῶν νηῶν spectant seqq. αἱ μὲν, αἱ δὲ, eodem structurae genere, quod modo attigi ad cap. 84. Nec aliter paulo inferius: ἐγέ-

νοντο — ἀμείνονες αὐτοὶ ἑωυτῶν — πᾶς τις προθυμεόμενος καὶ δειμαίνων Ξέρξην· ἐδόκει τε ἕκαστος κ. τ. λ.: quae tractat Matth. Gr. Gr. §. 302, a. p. 602 §. 562, 1 not. p. 1109. — Pro τεταγμένων Koenius scribi maluit τεταγμένως: quo tamen libris scriptis adversantibus, haud opus. σὺν νόῳ est: cum ratione, recto consilio, prudenter, ut VIII, 138.

καίτοι ἦσαν γε καὶ ἐγένοντο — ἀμείνονες αὐτοὶ ἑωυτῶν] „Oratione more suo turbata duo dixit: primum, istoc die ἀμείνονας fuisse ἢ πρὸς Εὐβολῆ: sed non tantum istoc die rem multo melius gessisse, quam ad Artemisium, verum praeterea ἐγένοντο ταύτην τὴν ἡμέρην μακροῦ ἀμείνονες αὐτοὶ ἑωυτῶν, id est, interprete Nostro, ἀμείνονες τῆς φύσεως V, 118 semet ipsis multo praestantiores, suam velut naturam superantes.“ Valcken. Tu cf. nott. ad V, 118 et Matth. Gr. Gr. §. 425.

καὶ ἀμείνονες αὐτοὶ ἑαυτῶν, ἢ πρὸς Εὐβοίῃ· πᾶς τις προθυμεόμενος, καὶ δειμαίνων Ξέρξην· ἔδοκέε65 τε ἕκαστος ἑαυτὸν θεήσεσθαι βασιλέα.

87 Κατὰ μὲν δὴ τοὺς ἄλλους, οὐκ ἔχω μετεξετέ-
ρους εἰπεῖν ἀτρεκέως, ὡς ἕκαστοι τῶν βαρβάρων ἢ
τῶν Ἑλλήνων ἠγωνίζοντο· κατὰ δὲ Ἀρτεμισίην τάδε
2 ἐγένετο, ἀπ' ὧν εὐδοκίμησε μᾶλλον ἔτι παρὰ βασι-
λέϊ. ἐπειδὴ γὰρ ἐς Θόρυβον πολλὸν ἀπίκετο τὰ βα-70
σιλέος πρήγματα, ἐν τούτῳ τῷ καιρῷ ἡ νηῦς ἡ Ἀρ-
3 τεμισίης ἐδιώκετο ὑπὸ νηὸς Ἀττικῆς. καὶ ἡ, οὐκ
ἔχουσα διαφυγέειν, ἔμπροσθε γὰρ αὐτῆς ἦσαν ἄλλαι
νηες φίλιαι, ἡ δὲ αὐτῆς πρὸς τῶν πολεμίων μάλι-75
στα ἐτύγγανε ἐοῦσα· ἔδοξέ οἱ τόδε ποιῆσαι, τὸ καὶ
4 σπυρηνεῖαι ποιησάση. διωκομένη γὰρ ὑπὸ τῆς Ἀττι-
κῆς, φέρουσα ἐνέβαλε νηῖ φίλιῃ, ἀνδρῶν τε Καλυν-
δέων, καὶ αὐτοῦ ἐπιπλέοντος τοῦ Καλυνδέων βασι-
5 λέος Δαμασιθύμου. εἰ μὲν καὶ τι νεῖκος πρὸς αὐ-80
τὸν ἐγερόνεε ἔτι περὶ Ἑλλήσποντον ἰόντων, οὐ μὲν-

Artemisiae vir-
tus, coniuncta
cum calliditate.

Cap. LXXXVII.

κατὰ δὲ Ἀρτεμισίην τάδε ἐγένετο] „Callidum Artemisiae commentum, indignante Plutarcho nimis verbose narratum, adnotavit etiam Polyaeus VIII, 53, 1.“ Valcken. Plutarchus Themist. 14 fin. de Artemisia, de qua vid. nott. ad VII, 99. VIII, 68, breviter loquitur. — Paulo ante revocavi εἰπεῖν pro εἴπαι; de quo dixi ad VIII, 65.

καὶ ἡ οὐκ ἔχουσα διαφυγέειν] Orationis structura turbata ob verba per particulam γὰρ interiecta. Neque enim voces ἡ οὐκ ἔχουσα verbum excipit finitum, sed mutatâ structurâ

sequuntur verba ἔδοξέ οἱ. Tu conf. Matth. Gr. Gr. pag. 1301 et nott. ad VII, 177.

ἡ δὲ αὐτῆς πρὸς τῶν πολεμίων μάλιστα ἐτύγγανε ἐοῦσα] i. e. ipsius navis maxime ad hostes conversa erat s. proxime ad hostes accesserat. Nam praepositio πρὸς hic eo fere sensu capienda videtur, quo VIII, 85. Et conf. potissimum VIII, 20.

φέρουσα ἐνέβαλε νηῖ φίλιῃ] „Adiuvat hic incitandi ac propellendi vim participium φέρουσα, alibi eleganter abundans. Egregie, his Herodoti non posthabitis, Hemsterhusius ad Lucian. Dial. Mort. VI p. 349 (T. II p. 423 seq. Bip.).

τοι ἔγωγε ἔχω εἰπεῖν, οὔτε εἰ ἐκ προνοίης αὐτὰ ἐποίησε, οὔτε εἰ συνεκύρησε ἢ τῶν Καλυνδέων κα-
 βτὰ τύχην παραπεσοῦσα νηῦς. ὡς δὲ ἐνέβαλέ τε
 καὶ κατέδυσε, εὐτυχίῃ χρησαμένη, διπλᾶ ἑωυτὴν ἀ-85
 γαθὰ ἐργάσατο. ὅ τε γὰρ τῆς Ἀττικῆς νηὸς τριή-
 ραρχος, ὡς εἶδέ μιν ἐμβάλλουσαν νηὶ ἀνδρῶν βαρ-
 βάρων, νομίσας τὴν νῆα τὴν Ἀρτεμισίης ἢ Ἑλλη-
 νίδα εἶναι, ἢ αὐτομολέειν ἐκ τῶν βαρβάρων, καὶ 90
 αὐτοῖσι ἀμύνειν, ἀποστρέψας, πρὸς ἄλλας ἐτράπετο.
 Τοῦτο μὲν, τοιοῦτο αὐτῇ συνήνεικε γενέσθαι, δια-
 φυγείν τε καὶ μὴ ἀπολέσθαι· τοῦτο δὲ, συνέβη
 ὥστε κακὸν ἐργασαμένην, ἀπὸ τούτων αὐτὴν μάλι-
 στα εὐδοιμηῆσαι παρὰ Ξέρξῃ. λέγεται γὰρ, βασι-95
 λέα θηγύμενον, μαθεῖν τὴν νῆα ἐμβαλοῦσαν· καὶ δὴ
 τινα εἶπαι τῶν παρεόντων· „Δέσποτα, ὄρας Ἀρτε-
 μισίην, ὡς εὖ ἀγωνίζεται, καὶ νῆα τῶν πολεμίων
 „κατέδυσε;“ καὶ τὸν ἐπείρεσθαι, εἰ ἀληθῆώς ἐστὶ
 Ἀρτεμισίης τὸ ἔργον· καὶ τοὺς φάναι „σαφέως τὸ
 ἐπίσημον τῆς νηὸς ἐπισταμένους.“ τὴν δὲ διαφθα-

88

quo nomine illa
 Xerxi mirum in
 modum proba-
 tur.

Diodorus εἰς ἐμβολὴν φέρου-
 σα, ναῦς ἐς ἐμβολὴν φερομέ-
 νη, de tali impetu XX, 16
 etc.“ Wessel. Tu vid. VIII,
 91. Matth. Gr. Gr. §. 557 p.
 1101. Hermann. Viger. pag.
 778. Sintenis ad Plutarch.
 Themistocl. 24 p. 155. De
 Calyndensium civitate Caria
 conf. I, 172 ibique nott. et Ste-
 phan. Byz. s. v. pag. 440, qui
 Herodotea attigit.

οὔτε εἰ συνεκύρησε κ. τ. λ.]
 i. e. an casu potius incidit in
 Calyndensium navem. Sed VIII,
 92 συνεκύρησον valet concurre-
 bant, id est mutuo sibi occurre-
 bant.

Cap. LXXXVIII.

τὸ ἐπίσημον τῆς νηὸς] Nar-

rans Polyænus I. I. §. 3. Arte-
 misiam signa non barbarorum
 modo verum etiam Graecorum
 habuisse eaque, prouti res po-
 scebat, variasse, utitur voce ση-
 μείον, quā eadem Noster usus
 VIII, 92, ubi σημεῖον τῆς στρα-
 τηγίδος. Nec aliter σῆμα de
 clypei insigni apud Aeschyl.
 S. c. Th. 428. 588. Euripid.
 Phoeniss. 1122 et σημεῖον apud
 Herod. I, 171, cuius loco IX,
 74 exstat ἐπίσημον. Neque
 tamen h. l. ad talia signa navis
 ἐπίσημον referri posse censet
 Wesselingius, si quidem hocce
 in eius prora fuerit, ut ab aliis
 discerni posset, quemadmodum
 apud Plutarch. II pag. 247 F.
 coll. Scheffer. De milit. nav.
 III, 1. At iure mihi negare vi-

ροῖσαν ἠπιστέατο εἶναι πολεμῆν. τὰ τε γὰρ ἄλλα, 660
ὡς εἴρηται, αὐτῇ συνήνεικε ἐς εὐτυχίην γενόμενα, 1
καὶ τὸ τῶν ἐκ τῆς Καλυνδιακῆς νηὸς μηδένα ἀποσω-
2θύντα κατήγορον γενέσθαι. Ξέροξην δὲ εἶπαι λέγε-5
ται πρὸς τὰ φραζόμενα· „Οἱ μὲν ἄνδρες γερόνασι
„μοι γυναιῖκες· αἱ δὲ γυναιῖκες, ἄνδρες.“ ταῦτα μὲν
Ξέροξην φασὶ εἶπαι.

89

Ἐν δὲ τῷ πόνῳ τούτῳ ἀπὸ μὲν ἔθανε ὁ στρα-
τηγὸς Ἀριαβίγνης ὁ Δαρείου, Ξέροξω ἐὼν ἀδελφεός,

Persarum et
multi et illustres
vel trucidati vel
fluctibus hausti,
paucis Graeco-
rum cadentibus.

detur Ruhnken. (Diss. de tu-
tel. et insign. nav. pag. 261.
299), haec signa, quae σημεῖα
vocat Polyaeus, diversa fuisse
a Graecorum παρασήμοις quae
vulgo vocantur, in proris na-
vium constitui solita, dei deae-
ve sive herois aliusve adeo rei
insignioris exhibentia imagi-
nem, cuius tutelae plerumque
ipsa committeretur navis. Nec
barbarorum naves talibus in-
signibus prorsus caruisse e Plu-
tarchi narratione perspicitur de
Lycomede, qui captae navis
paraseima abscissa Apollini con-
secravit, Themist. 15 p. 115
F. De huiusmodi insignibus
conferatur quoque Herod. III,
59. 38. — Ad ἠπιστέατο (pu-
tabant) conf. Matth. Gr. Gr. §.
160 pag. 292.

οἱ μὲν ἄνδρες γερόνασι μοι
γυναιῖκες· αἱ δὲ γυναιῖκες, ἄν-
δρες] Attigit Eustath. ad II.
p. 211, 23 s. 160, 11 et 668,
43 s. 557, 48. Idem Xerxis
dictum paulo aliter profert Po-
lyaeus. VIII, 53 §. 4, quocum
conf. Suid. s. v. Ἀρτεμ. I pag.
338 et Eustath. l. l. Ptolem.
apud Phot. bibl. 190 pag. 477.

Dicti vehementiam infregit,
notante Valck., Trogus, Theo-
pompum fortasse secutus, Iu-
stin. II, 12 (ubi exstat: „in
muliere virilem audaciam cer-
neres“), quem sequitur Orosius
[II, 10] pag. 113. Ac similes
apud Herodotum ipsum repe-
riuntur sententiae I, 155. II,
102. IX, 20. 106; quin ipsa
Artemisia simile quid effata est
VIII, 68: quocum conferri vo-
lunt similia dicta, quae exstant
apud Diogen. Laert. IV, 1.
Plat. Legg. I p. 639 B. Cicer.
pro Milon. 21. Liv. IX, 19.
Gell. N. Att. XVII, 21. Quin
ipsa Ennii verba: „Vos etenim
iuvenes animum geritis mulie-
brem, Illa virago viri“ hinc
derivat Gronovius, accedente
Wesselingio et Gottlebero; tu
vid. C. Beier. ad Cicer. Offic.
I, 18 (ubi illa Ennii exstant
verba ex Annalium libro quar-
to de prompta) p. 142 et Span-
genberg. ed. Ennii fragm. p.
64 ed. Lips.

Cap. LXXXIX.

Ἐν δὲ τῷ πόνῳ τούτῳ] i. e.
in hac pugna. Sic πόνος VI,

ἀπὸ δὲ ἄλλοι πολλοὶ τε καὶ ὀνομαστοὶ Περσέων 10
καὶ Μήδων, καὶ τῶν ἄλλων συμμάχων· ὀλίγοι δὲ τι-
2 νες καὶ Ἑλλήνων. ἅτε γὰρ νέειν ἐπιστάμενοι, τοῖσι
αἱ νῆες διεφθείροντο, καὶ μὴ ἐν χειρῶν νόμῳ ἀπολ-
λύμενοι, ἐς τὴν Σαλαμίνα διένειον. τῶν δὲ βαρβά-
3 ρων οἱ πολλοὶ ἐν τῇ θαλάσῃ διεφθάρησαν, νέειν
οὐκ ἐπιστάμενοι. Ἐπεὶ δὲ αἱ πρῶται ἐς φυγὴν ἐ-15
4 τράποντο, ἐνθαῦτα αἱ πλεῖσται διεφθείροντο. οἱ
γὰρ ὀπίσθε τεταγμένοι, ἐς τὸ πρόσθε τῆσι νηυσὶ
παριέναι πειρώμενοι, ὡς ἀποδεξόμενοι τι καὶ αὐ-
τοὶ ἔργον βασιλείῃ, τῆσι σφετέρῃσι νηυσὶ φευγούσῃσι
περιέπιπτον. Ἐγένετο δὲ καὶ τότε ἐν τῷ θορύβῳ 20
τούτῳ. τῶν τινες Φοινίκων, τῶν αἱ νῆες διεφθα-

90

Supplicium inter
ipsam pugnam,

114. VII, 190, alia ut taceam. Ad seqq. ἀπὸ μὲν ἔθανε — ἀπὸ δὲ ἄλλοι conf. VIII, 33. Accuratus de hoc tmeseos genere disputat Wentzel De praepositt. tmesi apud Herod. pag. 18, ubi simillima excitat haec: II, 141. III, 126. V, 81. IX, 5. VI, 114: in quibus omnibus sic repetitur praepositio additâ particulâ δὲ, cui respondet praegressum μέν. De Ariabigne conf. VII, 97 coll. 2, ubi vocatur Ἀριταβάζωνης. Plutarcho Themistocl. 14 s. p. 119 D. et II p. 488 F. est Ariamenes. Meritis laudibus eum efferrunt et Plutarchus et Diodorus XI, 18, ubi legimus: ὁ δὲ ναύαρχος — διεφθάρη λαμπρῶς ἔγωνισάμενος.

καὶ μὴ ἐν χειρῶν νόμῳ] Sic eos dicit, qui non ipso conflictu occubuerint. Nec aliter Diodorus, de quo vid. Wesseling. nott. ad IV, 32, Polybius, cuius locos dabit Lex. Polyb. s.

v. χειρ p. 660. Add. II Maccab. 5, 14. III, 1, 5. Viger. pag. 155. Blomfield. ad Aeschyl. Choeph. 418. Atque ipse Herodotus IX, 48: ἐς χειρῶν νόμον ἀπικέσθαι eos dicit, qui manus conserunt; qua in re alias verbo συμμιῖξαι utitur. — Locutionem ἀποδεξόμενοι ἔργον attigi ad VII, 139.

Cap. XC.

τῶν τινες Φοινίκων] Φοινίκων pro olim vulg. Φοίνικες cum recentt. reposui, cum ita Noster dicere soleat; vid. I, 84. 85. 109. 124. II, 179. VII, 143. 146. V, 101. Pausan. VII, 26 §. 2: qui in his quoque Herodotum imitatus est. — Sequens διαφθαρέατο excitat Matth. Gr. Gr. §. 496, 8 pag. 936 aoristum medii passivo sensu adhiberi notans, nisi pro διαφθαρέατο, quod Ionum more dicatur pro διεφθάροντο, cum G. Hermannno legendum sit διεφθάρατο;

ρέατο, ἔλθόντες παρὰ βασιλέα, διέβαλλον τοὺς Ἴωνας, ὡς δι' ἐκείνους ἀπολοίατο αἱ νῆες, ὡς προδόντων. συνήνεικε ὦν οὕτω, ὥστε Ἴώνων τε τοὺς στρατηγούς μὴ ἀπολέσθαι, Φοινίκων τε τοὺς διαβάλλοντας λαβεῖν τοιούδε μισθόν. ἔτι τούτων ταῦτα λεγόντων, ἐνέβαλε νηὶ Ἀττικῇ Σαμοθρηϊκῇ νηὺς· ἢ τε δὴ Ἀττικὴ κατεδύετο, καὶ ἐπιφερομένη Αἰγυπτιακῇ νηὺς κατέδυσε τῶν Σαμοθρηϊκῶν τὴν νῆα. ἄτε 30 δὴ ἔόντες ἀκοντισταὶ οἱ Σαμοθρηϊκῆς, τοὺς ἐπιβάτας ἀπὸ τῆς καταδυσάσης νηὸς βάλλοντες ἀπήραξαν, καὶ ἐπέβησάν τε καὶ ἔσχον αὐτήν. ταῦτα γενόμενα 5 τοὺς Ἴωνας ἐξόρυσάτο. ὡς γὰρ εἶδὲ σφεας Ξέρξης ἔργον μέγα ἐργασαμένους, ἐτράπετο πρὸς τοὺς Φοινίκας, οἷα ὑπερλυπεόμενός τε καὶ πάντας αἰτιώμενος· καὶ σφεων ἐκέλευσε τὰς κεφαλὰς ἀποταμεῖν 35 ἵνα μὴ αὐτοὶ κακοὶ γενόμενοι τοὺς ἀμείνονας διαβάλλωσι. (ὅπως γὰρ τινα ἴδοι Ξέρξης τῶν ἑωντοῦ ἔργον τι ἀποδεικνύμενον ἐν τῇ ναυμαχίῃ, κατήμε-

rege iubente, de Phoenicibus sumtum, quod ignavi ipsi, cum iam cladis in Ionas conferrent.

661

quod ipsum plusquamperfectum restitui vult Buttmann. Gr. Gr. mai. II p. 249 not., quum aoristus ille medii secundus nusquam alibi reperiat. — Ad particulam τε duplicatam conf. allata ad VII, 8 §. 1.

τοὺς ἐπιβάτας — ἀπήραξαν] i. e. milites classarios e nave sagittis iniectis decusserunt, deiecerunt in mare, sagittis scil. iniectis confossos. Verbum ἀπάρασσειν Eustath. ad II. V, 81 coll. XVI, 116 et Suidas s. v. I p. 247 exponit ἀποκόπτειν, decutere, ut ait Livius I, 54. Valer. Max. VII, 4, 2. „Qui eadem, scribit ad h. l. Valcken., facilitate caput alterius vel manum pedesve ense decutiebant, hi quoque di-

cuntur ἀπαράξαι κοῦτα, Sophocli. Trach. 1032. χεῖρα Philostr. p. 827 F. [Iconn. II, 10] Herod. V, 112 [ubi vid. nott.]⁴ Exstat quoque [apud Herod. IX, 69 κατήραξαν.

πάντας αἰτιώμενος] i. e. omnes (Phoenices) culpans, in omnes cladis acceptae culpam coniciens. Schweigh. mavult accipere: quoslibet accusans. Pertinet vero huc Diodori locus XI, 19 narrantis Phoenicum ἀρξάντων τῆς φυγῆς αἰτιωτάτους regem necasse. — Ad verba τὰς κεφαλὰς ἀποτέμνειν spectant nott. ad VII, 35.

κατήμενος ὑπὸ τῷ οὐρεῖ κ. τ. λ.] i. e. sedens sub radice montis, ut IV, 179. Ad rem ipsam

νος ὑπὸ τῷ οὐρεῖ τῷ ἀντίου Σαλαμῖνος, τὸ καλέε-40
ται Αἰγάλεως, ἀνεπνυθάνετο τὸν ποιήσαντα· καὶ
οἱ γραμματισταὶ ἀνέγραφον πατρόθεν τὸν τριήραρ-
7χον καὶ τὴν πόλιν.) πρὸς δὲ ἔτι καὶ προσελάβετο

conf. IV, 88. VII, 44. Plutarch. Themist. 13 init. Ita enim moris fuisse videtur, ut rex in alto sedens proficiscentes aut pugnantes conspiceret copias. Qui apud Herodotum vocatur Αἰγάλεως mons, is alibi vocatur τὸ Αἰγάλεων ὄρος, exiens in promontorium Amphiale, quod Salaminiæ insulae e regione iacet, ubi erat ὁ πορθμὸς sive traiectus. Nunc vocant Scaramagna. Vid. Poppo ad Thucyd. I, 2 pag. 258. 259. Kruse Hellas II, 1 pag. 13 seq. 211. 318, cui merito minus vera videntur, quae de loco, unde Xerxes in solio sedens pugnam spectarit, e Phanodemo (cuius vid. fragmm. pag. 12 nr. VII) et Acestodoro afferuntur a Plutarcho l. l. Sic quoque Blomfield. in Glossar. ad Aeschyl. Pers. 473, ubi poeta Xerxis memorat ὑψηλὸν ὄρθον, unam Herodoti narrationem habet veram. Athenis autem in arce sellam, in qua Xerxes condisse ferebatur, sive auream sive argenteam servarant teste Demosthen. c. Timocrat. p. 741, 5 coll. Harpocrat. p. 25 Lips. s. v. ἀργυρόπους δίφρος.

οἱ γραμματισταὶ] De his vid. allata ad VII, 100. Eadem enarrant Plutarch. Themistocl. 13 init. Tzetz. Chil. I, 978.

— Ad πατρόθεν conf. VII, 99.

πρὸς δὲ ἔτι καὶ προσελάβετο φίλος ἐὼν Ἀριαράμνης ἀνὴρ Πέρσης κ. τ. λ.] Ita cum Schweigh., Gaisf. et Negris dedi, genitivos τούτου τοῦ πάθεος referens ad verbum προσελάβετο, quod eodem fere modo, quo προσεπιλαβέσθαι V, 44 coll. 45 et ἐπιλαβέσθαι VI, 49 hîc adhiberi credam; ita ut haec fere existat loci sententia: *Ac praeterea Ariaramnes quoque huius Phoenicum stragis partem habuit, qui disceptationi adfuit, Ionibus cum esset amicus eorumque causam inde ageret coram rege ut Persa.* Itaque ad φίλος ἐὼν equidem subintelligo τῶν Ἰώνων: quod tamen ut textui inseratur, minime videtur necessarium. Nec aliter Reiskius locum interpretatus est: „Ariaramnem, ait, virum Persam, Ionum amicum cum praesens adesset, calamitatem illam Phoenicum adiutasse criminando;“ inque eandem sententiam etiam accepit haec verba Larcherus. Quod olim vulgatum erat προσεβιάετο, tenuit Bothe, Annot. ad Terent. p. 466, ubi Phoenicum amicum intelligi voluit Ariaramnem, simul cum his supplicio affectum; indeque pro παρεὼν legi vult ἀσπαίρων et ad geniti-

φίλος ἐὼν Ἀριαράμνης, ἀνὴρ Πέρσης παρεὼν, τοῦ-45
του τοῦ Φοινικῆίου πάθεος· οἱ μὲν δὴ πρὸς τοὺς
Φοίνικας ἐτράποντο.

91

Τῶν δὲ βαρβάρων ἐς φυγὴν τραπομένων, καὶ
ἐκπλεόντων πρὸς τὸ Φάληρον, Αἰγινῆται, ὑποστάν-
2τες ἐν τῷ πορθμῷ, ἔργα ἀπεδέξαντο λόγου ἄξια. οἱ
μὲν γὰρ Ἀθηναῖοι ἐν τῷ θορούβῳ ἐκεράϊζον τὰς τε 50
ἀντισταμένους καὶ τὰς φευγούσας τῶν νηῶν, οἱ δὲ
Αἰγινῆται τὰς ἐκπλωούσας· ὅπως δὲ τινες τοὺς Ἀθη-
ναίους διαφύγοιεν, φερόμενοι ἐσέπιπτον ἐς τοὺς Αἰ-
92 γινῆτας. Ἐνθαῦτα συνεκύρουν νῆες ἢ τε Θεμιστο-
κλέος διώκουσα νῆα, καὶ ἡ Πολυκρίτου τοῦ Κριοῦ,
ἀνδρὸς Αἰγινῆτεω, νηὶ ἐμβαλοῦσα Σιδωνίῃ, ἥπερ 55
εἶλε τὴν προφυλάσσουσαν ἐπὶ Σκιαθῶ τὴν Αἰγιναι-

Persae victi Pha-
lerum repetunt.

Aeginetae pur-
gati crimine
τοῦ μηδισμοῦ.

vos τούτου τοῦ πάθεος suppleri
ἐνεκα: quia obnitus erat huic
Phoenicum calamitati. Ac Mat-
thiae quoque, quem sequitur
Bekkerus, retinuit προσεβάλε-
το, quod defendi posse putat
locutione Euripid. Med. 238
Musgr. ξυμβάλλεται δὲ πολλὰ
τοῦδε δείματος. Lange ver-
nacule haec ita expressit: „Aus-
serdem aber trug auch viel dazu
bei Ariaramnes, ein Perse von Ge-
burt und Freund der Ioner, der
bei diesem Unglück der Föniker
zugegen war.“

Cap. XCI.

ὑποστάντες] in subsidiis s.
insidiis stantes reddit Schweig-
haeus. comparans ὑπέισας III,
126.V, 103 (in insidiis collocans).
Propius huc facit V, 92 §. 7.
ὑποστῆσαι in insidiis collocare.
De porthmo dixi ad VIII, 76 et
de verbo κερᾶϊζειν in nott. ad
VIII, 86; ad verba φερόμενοι

ἐσέπιπτον conf. nott. ad VIII,
87. Statuit autem C. O. Mül-
ler. Aeginett. pag. 124 haec
verba non ad illas triginta Ae-
ginetarum naves, quae pugnae
dicuntur interfuisse VIII, 45.
46, quaeque intra fretum cum
Megarensibus et Lacedaemo-
niis steterant, referri posse, sed
de navibus ad Aeginae praesi-
dium relictis, quae inter ipsum
proelium praecloserint fretum
Salaminium: ita ut omnis Ae-
ginetarum classis proelio inter-
fuerit.

Cap. XCII.

τὴν προφυλάσσουσαν π. τ.
λ.] Ad haec et seqq. conf. VII,
181 ibique nott. Κριοῦ recte
h. l. scriptum a voce Κριός,
cuius loco quod supra VI, 50.
73 exstat Κριός id omnino re-
iiciendum esse censet Lehrs:
De Aristarchi studiis pag. 296,
tum codicum, tum Aristarchi

ην, ἐπ' ἧς ἔπλεε Πυθίης ὁ Ἴσχενοῦς, τὸν οἱ Πέρσαι κατακοπέντα ἀρετῆς εἵνεκα εἶχον ἐν τῇ νηϊ ἐκπαγλεόμενοι. τὸν δὲ περιάγουσα ἅμα τοῖσι Πέρσησι ἦλω νηῦς ἡ Σιδωνίη, ὥστε Πυθίην οὕτω σωθῆναι ἐς Αἴγιναν. ὡς δὲ ἐσεῖδε τὴν νῆα τὴν Ἄτ-60
τικὴν ὁ Πολύκριτος, ἔγνω, τὸ σημήϊον ἰδὼν τῆς στρατηγίδος· καὶ βῶσας τὸν Θεμιστοκλέα, ἐπεκερτό-3
μησε, ἐς τῶν Αἰγινητέων τὸν μηδισμὸν ὀνειδίξων. ταῦτα μὲν νυν νηϊ ἐμβαλὼν ὁ Πολύκριτος ἀπέθ-65
ρίψε ἐς Θεμιστοκλέα. Οἱ δὲ βάρβαροι, τῶν αἰ νῆες 662
περιεγέροντο, φεύγοντες ἀπίκοντο ἐς Φάληρον ὑπὸ τὸν πεζὸν στρατὸν.

93

Ἐν δὲ τῇ ναυμαχίᾳ ταύτῃ ἤκουσαν Ἑλλήνων ἄρι-

Qui inter Graecos rem fortissime gesserint.

auctoritatem secutus nec dubitans, quin Κροῖος antiquitus Graecis auribus aliquid absonum habiturum fuerit. Quod sequitur τὸν δὴ, ad Pytheam illud spectat. Ad τὸ σημήϊον conf. VIII, 88 et de forma βῶσας nott. ad I, 10. — Pro Θεμιστοκλήα dedi Θεμιστοκλέα.

ἐπεκερτόμησε — ὀνειδίξων] i. e. *inclamans Themistoclem conviciis insectatus est, exprobrans ei, quae de Aeginetarum medismo ille superiore anno dixerat. Ubi distinctionem ante ἐπεκερτόμησε deletam vult Schweighaeuser, in Lex. Herod., qui idem in Latina versione haec scite eum in modum reddidit: *inclamans Themistocli et conviciis eum insectatus, ita, ait, Aeginetae Medis favent.* „Tu vid. supra ad VI, 49 allata. Nec male h. l. *Wesseling*: „In hunc ergo Aeginetarum μηδισμὸν ipso in*

conflictus fervore ὀνειδίξει, seu non sine probro invehitur et obiicit Atheniensium imperatori, quippe, quod res ostendebat, fictissimum, Polycritus.“ C. O. Müller Aeginett. p. 125 hunc Polycritum ducem classis Aegineticae fuisse putat. — Ad verbum ἀπέθρίψε conf. I, 153. VII, 13 et ad locutionem ὑπὸ τὸν στρατὸν (ad exercitum) VI, 72 ibique nott.

Cap. XCIII.

ἤκουσαν Ἑλλήνων ἄριστα Αἰγινῆται] „Honoris amplissimi, velut ab Herodoto Aeginetis attributi ter meminit Aristidis scholiasta [pag. 25. 61. 74 Frommel.] Plutarchus etiam in Themistocl. [p. 17.] cuius meminit Perizon. ad Aelian. V. H. XII, 10 eandem in rem citat Herodotum, quem in Libr. de Herodot. Malign. p. 871 D. aegerime fert abuti persona dei Delphici; hic enim Aegine-

στα Αἰγινήται· ἐπὶ δὲ, Ἀθηναῖοι· ἀνδρῶν δὲ, Πολύκριτός τε ὁ Αἰγινήτης, καὶ Ἀθηναῖοι, Εὐμένης⁷⁰ τε ὁ Ἀναγυράσιος, καὶ Ἀμεινίης Παλληνεύς· ὅς καὶ Ἀρτεμισίην ἐπεδίωξε. εἰ μὲν νυν ἔμαθε ὅτι ἐν ταύτῃ πλώει ἢ Ἀρτεμισίη, οὐκ ἂν ἐπαύσατο πρότερον ἢ εἰλέ μιν, ἢ καὶ αὐτὸς ἦλω. τοῖσι γὰρ Ἀθηναίων τριηράρχοισι παρακελέευστο· πρὸς δὲ, καὶ ἄεθλον ἔκειτο μύρια δραχμαί, ὅς ἂν μιν ζωὴν ἔλη. δεῖ-75

tas ἀπαίτεε τὰ ἀριστήϊα τῆς ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίης, teste Herodoto infra c. 122, ubi cap. 123 Graecorum principes Corinthum ablegat, illic iudicatos quis unus prae ceteris hoc proelio fuisset excellentissimus. In hoc concilio, publico ducum iudicio Aeginetas velut istoc proelio praestantissimos fuisse declaratos, quod nusquam tradit Herodotus, testatur Diodor. Sicul. XI, 27. Κρίσεως προτεθείσης περὶ τῶν ἀριστείων, χάριτι κατισχύσαντες (Lacedaemonii) ἐποίησαν κριθῆναι, πόλιν μὲν ἀριστεύσαι τὴν Αἰγινήτων, ἄνδρα δὲ Ἀμεινίαν Ἀθηναίων: de invidia, quā erga Athenienses affecti fuerint οἱ κύριοι τῆς ψήφου, clarius etiam loquitur c. 55. Istam Graeciae principum invidiam verisimilissimam posterorum forte memoriae subtrahere studuit Herodotus; qui hic ex vulgi iudicio primas inter privatos propugnatores defert Aeginetae Polycrito, et Atheniensibus Eumeni atque Aminiae; e quibus Aminiam hoc honore plures dignantur: vid. Perizon. in Aelian. V. H. V, 19. "Val-

cken. Eiusdem rei quoque meminit Pindar. Isthm. IV, 51 coll. Schol. ad V, 63 (p. 221 Ephor. fragm. ed. Marx). Ac merito etiam C. O. Müller Aeginett. p. 125 aegre ferendum censet, Herodotum a Plutarcho l. l. invidiae in Athenienses esse incusatum; qui quae narrat VIII, 122 certe sine dolo malo et verius scripta arbitratur idem Müllerus, quam quae Plutarchus, iure notatus iam a Valckenaerio scripserit et ne huic quidem se concedere posse addit, vulgi solum de palma iudicia referre Herodotum cum contra hic, ut Plataeis, λέσχην factam esse civitatum, certissimum sit.

ἐπὶ δὲ] i. e. post illos, ut VIII, 67, 113. Et conf. quoque allata ad VII, 219. De Aminia vid. VIII, 84. — Mille drachmae constituunt summam centum minarum sive unius talenti additis quadraginta minis, i. e. (e Wurmii calculis) 2412 imperiall. Saxonn. 19 gross. sive 4343 florr. 3 crucigg. sive 9268 franc. Gall. 17 centt.

ζωὴν] Adiectivo ζωὸς Noster

τὸν γὰρ τοὶ ἐποιεῦντο, γυναιῖκα ἐπὶ τὰς Ἀθήνας
 4 στρατεύεσθαι. αὕτη μὲν δὴ, ὡς πρότερον εἴρηται,
 διέφυγε· ἦσαν δὲ καὶ οἱ ἄλλοι, τῶν αἰ νῆες περιε-
 94 γηγόνεσαν, ἐν τῷ Φαλήρῳ. Ἀδείμαντον δὲ τὸν Κο-80

usus est I, 194. II, 122. 70. 132. VII, 113. Conf. quoque Gregor. Cor. De dial. ion. §. 57 pag. 466. Apud senioris aetatis scriptores exstat ζῳγραφία λαβεῖν: de quo dixi ad Ctesiam Perss. Exc. §. 9 pag. 123. Ad locutionem δεινὸν ποιεῖσθαι conf. citt. ad VII, 35.

Cap. XCIV.

Ἀδείμαντον δὲ τὸν Κορίνθιον στρατηγὸν λέγουσι Ἀθηναῖοι κ. τ. λ.] „De Corinthiis et Adimanto hic tantum narrat, quid Athenienses dixerint, atque huic rumori testimonium opponit universae Graeciae; sed hoc ille testimonium velut in transcurso tribus verbis commemorat; famam Athenis sparsam eleganter enarrat atque explicat. Saepius etiam alibi talia scribit de Corinthiis, quae Atheniensibus multo quam illis lectu videri debuerint iucundiora. Huc adde Dionis Chrysostomi, qui Herodotum admirabatur, testimonium, in Corinth. p. 456 C. Corinthum Nostrum venisse narrantis et pro laude Corinthiis iure contributa voluisse μισθὸν ἄρνεσθαι: mercede negata μετεσκεύασεν, inquit, ἐκεῖνα, ἃ πάντες ἐπιστάμεθα τὰ περὶ τὴν Σαλαμίνα καὶ τὸν Ἀδείμαντον. Dionis locum adhi-

buerunt Wessel. etiam in Diss. Herod. p. 128 et Reiskius Animadv. II p. 527. Haec tandem exigantur Plutarch. II p. 862 B.: ὅτι μέντοι δέκα τάλαντα δωρεὰν ἔλαβεν ἐξ Ἀθηναίων, Ἀνύτου τὸ ψήφισμα γράψαντος, ἀνὴρ Ἀθηναῖος οὐ τῶν παρημελημένων ἐν ἱστορίᾳ Ἀύλλος εἴρηκεν. Haec si vera sunt, neque gratiae nec similitatis historicus noster effugiet suspicionem: nota est, quam primam esse historiae legem scribit Cicero De Orat. II, 15. Atheniensium rumori sive ipsius potius Herodoti malevolentiae, Plut. II p. 870 et seq. opponit Thucydidis silentium, donarium Delphicum, votum mulierum Corinthiarum, epigrammata Simonidis aliorumque; quae omnem tollere videntur dubitationem, quaeque Herodoto non ignota persuadere debuerant, rumorem, quem ab hostibus Corinthiorum Atheniensibus acceperat, involvendam silentio, non posterorum esse memoriae tradendum.“ Valckenaer. Equidem haud intelligo, quid iure vitio verti possit patri historiae, qui hic quoque pro more suo diversa attulit testimonia, unde quid veri subesset, iudicarent alii, quorum iudicio libero talia maluit permittere, quam ipse certi

ρίνθιον στρατηγόν, λέγουσι Ἀθηναῖοι; αὐτίκα κατ' ἀρχὰς ὡς συνέμισγον αἱ νῆες, ἐκπλαγέντα τε καὶ ὑπερδείσαντα, τὰ ἰστία ἀειράμενον, οἴχεσθαι φεύγοντα· ἰδόντας δὲ τοὺς Κορινθίους τὴν στρατηγίδα 2 φεύγουσαν, ὡσαύτως οἴχεσθαι. ὡς δὲ ἄρα φεύγον- 85 τας γίνεσθαι τῆς Σαλαμίνης κατὰ τὸ ἶρόν Ἀθηναίης Σκιράδος, περιπίπτειν σφι κέλητα θείη πομπῇ· τὸν οὔτε πέμψαντα φανῆναι οὐδένα, οὔτε τι τῶν ἀπὸ τῆς στρατιῆς εἰδόσι προσφέρεσθαι τοῖσι Κοριν-

Quae de Corin-
thiis in utraque
663
que partem fo-
rantur.

quid pronuntiare. Conf. nott. ad VII, 139 et quae plura hanc in rem disputavit Heyse (De Herodot. Vit. et Itin.) pag. 57. seqq. iure discedens in Wesselingii partes, cui haec in Herodotum criminatio, a Larchero quoque postea diluta, a senioris aevi hominibus profecta videtur, quo scilicet, quum summa auctoritate floreret Herodotus, eae Graecorum civitates, de quibus minus honorifica adeoque dedecora ille memoriae prodidisset, haec ipsa iniquo ferentes animo a se avertere studuerint eo modo, ut scriptoris fidem suspectam redderent eumque partium studiis incusarent, ab aliis, Atheniensibus v. c. donis corruptum. Sed haec quam aliena sint ab Herodoti animo, nemo, qui accuratius illius libros superstites perlegerit, non sentiet. — Ad locutionem κατ' ἀρχὰς conf. VII, 88 et ad οἴχεσθαι φεύγοντα I, 157.

κατὰ τὸ ἶρόν Ἀθηναίης Σκιράδος] i. e. cum (in fuga) advenissent ad templum Minervae Sciradis, ita scil. cognomina-

HERODOT. IV.

tae a Sciro, vate quodam, qui illam aedem prope Phalerum condidisse fertur in Cynosurae, ut probabile est, promontorio. Conf. Pausan. I, 36 §. 3 coll. I, 1 §. 4, ubi vid. Siebelis pag. 133 seq., qui citat Strabon. IX p. 347 s. 603 A. Philochori fragm. p. 31. Kruse Hellas II, 1 p. 306. — In seqq. κέλητα vulgo reddunt *navigium actuarium*, celox *navigium* idemque exiguum celerrime navigans. Conf. Thucyd. IV, 9. VIII, 38 ibique interpret. Suidas s. v. II pag. 294. Ad formulam θείη πομπῇ vid. allata ad III, 77.

τὸν οὔτε πέμψαντα κ. τ. λ.] i. e. quam qui misisset, neminem (dicunt) apparuisse, neque quidquam eorum, quae ab exercitu (relata erant, devenerant) scientes ad Corinthios eam accessisse s. eamque accessisse ad Corinthios incios plane eorum, quae apud exercitum acciderant. — In duobus codd. desunt voces τοῖσι Κορινθίοισι, probante Wesselingio.

3 θίοισι. τῆδε δὲ συμβάλλονται εἶναι θεῖον τὸ πρῆγμα· ὡς γὰρ ἀγχοῦ γενέσθαι τῶν νηῶν τοὺς ἀπὸ 90 τοῦ κέλητος, λέγειν τάδε· „Ἀδείμαντε, σὺ μὲν ἀποστρέψας τὰς ναῦς, ἐς φυγὴν ἔβρησαι καταπροδοῦς „τοὺς Ἕλληνας· οἱ δὲ καὶ δὴ νικῶσι, ὅσον αὐτοὶ 4 „ἤρῳντο ἐπικρατῆσαι τῶν ἐχθρῶν.“ ταῦτα λεγόντων, ἀπιστέειν γὰρ τὸν Ἀδείμαντον, αὐτὶς τάδε λέγειν, ὡς „αὐτοὶ οἰοί τε εἶεν ἀρόμενοι ὄμηροι ἀποθνήσκειν, ἢ μὴ νικῶντες φαίνωνται οἱ Ἕλληνες.“ 5 οὕτω δὴ ἀποστρέψαντα τὴν νῆα, αὐτὸν τε καὶ τοὺς ἄλλους, ἐπ’ ἐξεργασμένοισι ἐλθεῖν ἐς τὸ στρατόπεδον. Τούτους μὲν τοιαύτη φάτις ἔχει ὑπὸ Ἀθηναίων. οὐ μέντοι αὐτοὶ γε Κορινθιοὶ ὁμολογεῖν οὐκ ἔβουλον, ἀλλ’ ἐν πρώτοισι σφέας αὐτοὺς τῆς ναυμαχίας νομίζουσι γενέσθαι· μαρτυρεῖ δὲ σφι καὶ ἡ ἄλλη Ἑλλάς. Ἀριστείδης δὲ ὁ Λυσιμάχου, ἀνὴρ Ἀθηναῖος, τοῦ καὶ ὀλίγω τι πρότερον τούτων ἐπεμνήσθην ὡς 5

95

Aristidis [c. 79.]
insignis hoc in

θεῖον τὸ πρῆγμα] Respondet hoc proxime praegressis θεῖη πομπῇ. Nam divinitus quid accidisse putabant. Haud aliter Noster II, 66. VI, 69. VII, 137. Ad verba ὡς γὰρ ἀγχοῦ γενέσθαι κ. τ. λ. conf. Matth. Gr. Gr. §. 596, b pag. 1193. τοὺς ἀπὸ τοῦ κέλητος nota dixit breviloquentia pro τοὺς ἐν τῷ κέλητι ἐκ τοῦ κέλητος λέγειν: qui in navi fuerint, eos inde haec fecisse verba (ad eos). Attigi ad VII, 93. IV, 145.

ὡς αὐτοὶ οἰοί τε εἶεν ἀρόμενοι ὄμηροι ἀποθνήσκειν] i. e. se velle s. paratos esse, tanquam obsides abductos vel ad mortem s. supplicium subeundum. Ubi in verbo medio ἀγεσθαι

ea vis inest, quam nos ita exprimimus: sich führen lassen.

Cap. XCV.

ὀλίγω τι πρότερον] Vid. VIII, 79. In Sancrofti cod. exstat ὀλίγον. — De Psyttalia insula vid. nott. ad VIII, 76 et ad ἀπέβησε conf. Matth. Gr. Gr. §. 226, 2 pag. 439. De argumento conf. Pausan. I, 36 §. 2. Plut. Aristid. cp. 9 pag. 323 F., ubi τοὺς προθυμοτάτους καὶ μαχιμωτάτους τῶν πολιτῶν (quod in ὀπλιτῶν mutari voluit Bryanus, ad Herodotea πολλοὺς τῶν ὀπλιτῶν respiciens) assumissee dicitur. A Persis ipsis multos viros in insulam translatos esse ipse prodit Herodotus VIII, 76: quos trucidatos conqueri-

ἀνδρὸς ἀρίστου, οὗτος ἐν τῷ θορούβῳ τούτῳ τῷ πε-
2 ρὶ Σαλαμῖνα γενομένῳ τάδε ἐποίηε. παραλαβῶν
πολλοὺς τῶν ὀπλιτῶν, οἱ παρατετάχατο παρὰ τὴν
ἀκτὴν τῆς Σαλαμινίης χώρας, γένος ἔοντες Ἀθη-
ναῖοι, ἐς τὴν Ψυττάλειαν νῆσον ἀπέβησε ἄγων, οἱ
τοὺς Πέρσας τοὺς ἐν τῇ νησίδι ταύτῃ κατεφόνευ-10
σαν πάντας.

proelio opera,
barbarorum cla-
dem multum aug-
gens.

96

Ὡς δὲ ἡ ναυμαχίη διελέλυτο, κατειρῶσαντες ἐς
τὴν Σαλαμῖνα οἱ Ἕλληνες τῶν ναυηγίων ὅσα ταύ-
τη ἐτύγγανε ἔτι ἔοντα, ἐτοῖμοι ἦσαν ἐς ἄλλην ναυ-
2 μαχίην, ἐλπίζοντες τῆσι περιουόσησι νηυσὶ ἔτι χρη-
σεσθαί βασιλέα. τῶν δὲ ναυηγίων πολλὰ ὑπολαβῶν 15
ἄνεμος ξέφυρος, ἔφερε τῆς Ἀττικῆς ἐπὶ τὴν ἡϊόνα
τὴν καλεομένην Κωλιάδα· ὥστε ἀποπλῆσαι τὸν χρη-

Naufragia par-
tim Salaminem,
partim Coliadem
delata: imple-
tumque vetus de
mulieribus Co-
liadibus ora-
culum.

tur Persa apud Aeschylum in
Perss. 454 seq. Bl. Et auctor
est Plutarchus l. I. Persas, quos
vivos ceperit Aristides, ad The-
mistoclem missos esse, qui eos
Baccho Omesto i. e. crudas de-
voranti carnes, immolarit.
Aristidis facinus clademque
Persarum attigit quoque Schol.
Aristid. p. 64 Frommel.

Cap. XCVI.

κατειρῶσαντες] i. e. cum
ad litus s. terram detraxissent.
— Ad participium ὑπολαβῶν
vid. nott. ad VII, 170. Quod
sequitur ὁ, delevi cum recentt.
edd. plurium codd. ex auctori-
tate. — Vocem ἄνεμος eodem
modo hic invenimus additam
quo IV, 22, ubi conf. nott.

ἐπὶ τὴν ἡϊόνα τὴν καλεομέ-
νην Κωλιάδα] Eadem tradit
Pausan. I, 1 §. 4. coll. Strab.
IX. p. 398 pag. 611 A., ubi
vocatur ἄγραΚωλιάς. Add. Har-

pocrat. s. v. Stephan. Byzant.
s. v. p. 497, qui addit ἀκτὴ
aeque atque Herodotus ἡϊών.
Promontorium hoc, quod vi-
ginti ferme stadiis a Phalero
distat temploque Veneris Colia-
dis ornatum fuit, nunc Tris-
pyrgi dici narrant. Conf. Kruse
Hellas II, 1 p. 215. Cr. con-
ferri quoque vult Stuart. et
Kievett. Antiqq. Athen. (e ver-
nacula vers. Darmstadiensi) I
p. 119 et potissimum p. 137.

ὥστε ἀποπλῆσαι τὸν χρη-
σμόν] ἀποπλῆσαι hic de ora-
culo, quod expletur ut I, 48
ἐκπλῆσαι coll. III, 142. ἀνά-
πλῆσαι V, 4. VI, 12. At
Buttmannum Gr. Gr. II, p.
215 not. offendit aoristus neu-
trali adhibitus sensu, cum dif-
ficillimum sit aliquid supplere
ad complendi notionem, inde-
que suspectam habet lectionem,
quaerens, num aoristus πλῆ-
σθαι, qui ad Atticos plerumque

σμόν, τόν τε ἄλλον πάντα τὸν περὶ τῆς ναυμαχίης 664
ταύτης εἰρημένον Βάκιδι καὶ Μουσαίῳ, καὶ δὴ καὶ
κατὰ τὰ ναυήγια τὰ ταύτη ἔξενειχθέντα τὸ εἰρημέ-20
νον πολλοῖσι ἔτεσι πρότερον τούτων ἐν χρησμῶ Λυ-
σιστράτῳ Ἀθηναίῳ, ἀνδρὶ χρησμολόγῳ, τὸ ἐλελήθεε
πάντας τοὺς Ἕλληνας·

Κωλιάδες δὲ γυναῖκες ἔρεμοῖσι φρίζουσι.

τοῦτο δὲ ἔμελλε ἀπελάσαντος βασιλέος ἔσεσθαι.

25

pertineat, ad Ionum sermonem quoque pertinuerit. Cui ita obloquitur Matth. Gr. Gr. p. 535, ut se intelligere posse neget, cur neutrali sensu illud accipi debeat, cum facile e praegressis subiectum, v. c. τὰ ναυήγια τὰ ἐπὶ τὴν ἡϊόνα φερόμενα vel τὸν ἄνεμον τὸν τὰ ναυήγια φέροντα suppleri possit. Nec aliter statuit Larcherus. — In seqq. de *Bacide* conf. VIII, 20, de *Musaeo* VII, 7 et ad verbum ἔξενειχθέντα nott. ad VIII, 49. Vocem *χρησμολόγον* explicavimus ad VII, 6.

Κωλιάδες δὲ γυναῖκες ἔρεμοῖσι φρίζουσι] Hunc versum affert Strabo IX p. 398 s. 611 A. Eustath. ad Homer. II. p. 284, 24 s. 215, 18 Bas.: in quibus aequae atque in Herodoti loco exstat φρίζουσι, quod in φρίζουσι mutatum voluit Koen. ad Pausan. I, 1 §. 4: cui postea assensu sunt Wesseling., Valckenaer., Larcher. (qui Gallice reddit: *feront griller* Toup. (ad Suid. Emendd. I pag. 213) Schaefer., qui hoc cum Bekker. et Negrin in textum recepit. Cr. huc conferri vult A.

Nibby Saggio di Osservazioni critiche, geografiche, antiquarie sopra Pausania (Rom. 1817) pag. 43. Equidem cum Gaisf. revocavi φρίζουσι, praeunte Schweigh., qui in Latina interpretatione haec habet: „*Coliades mulieres remis terrebuntur* (sive potius *remis frixurae sunt*)“ Ac dudum antea Wesseling. Diss. Herodot. XI p. 202. φρίζουσι ἔρεμοῖς interpretatus erat: *horrebunt*, seu vocabulo Afrorum olim usu trito, *horripilabunt*, visis tot remis remorumque fragmentis, ad Coliadem Atticae marino fluctu devectis. Miot haec Gallicis verbis ita expressit: *les femmes du rivage de Colias feront cuire leurs aliments au feu des rames* oraculi sensum hunc esse ratus: feminas ad illam maris oram habitantes, collecturas esse multas navium reliquias iisque usuras ad ignem, quo alimenta sua coquant panemve torreat; in quam sententiam haec quoque accipi vult A. Schöll, vernaculus Herodoti interpret. Quod Negrin habet φρίζουσι, plane necessarium ex oraculi sensu

97 Ξέρξης δὲ ὡς ἔμαθε τὸ γεγονός πάθος, δεισάσας μὴ τις τῶν Ἰώνων ὑποθῆται τοῖσι Ἑλλησι, ἢ αὐτοὶ νοήσωσι πλώειν ἐς τὸν Ἑλλήσποντον λύβουτες τὰς γεφύρας, καὶ ἀπολαμφθεῖς ἐν τῇ Εὐρώπῃ ἀπο-2 λέσθαι κινδυνεύσει, δρησμὸν ἐβούλευε. θέλων δὲ 30 μὴ ἐπίδηλος εἶναι μήτε τοῖσι Ἑλλησι μήτε τοῖσι ἑαυτοῦ, ἐς τὴν Σαλαμῖνα χῶμα ἐπειράτο διαχοῦν· γαυλοῦς τε Φοινικῆτους συνέδεε, ἵνα ἀντί τε σχε- δίης ἔωσι καὶ τείχεος· ἀρτέετό τε ἐς πόλεμον, ὡς θναυμαχίην ἄλλην ποιησόμενος. ὀρέοντες δὲ μιν 35 πάντες οἱ ἄλλοι ταῦτα πρήσσοντα, εὐ ἐπιστέατο ὡς ἐκ παντὸς νόου παρεσκευάσται μένων πολεμήσειν· Μαροδόνιον δ' οὐδὲν τούτων ἐλάνθανε, ὡς μάλιστα ἔμπειρον ἔοντα τῆς ἐκείνου διανοίης. ταυτὰ τε ἅμα Ξέρξης ἐποίηε, καὶ ἔπεμπε ἐς Πέρσας ἀγγελέον- 98 τα τὴν παρεοῦσαν σφι συμφορὴν. Τούτων δὲ τῶν 40 ἀγγέλων ἔστι οὐδὲν ὅ τι θαῦσον παραγίνεται θνητὸν 2 ἔόν· οὕτω τοῖσι Πέρσησι ἐξεύρηται τοῦτο. λέγουσι γὰρ, ὡς ὄσων ἀν ἧ ἡμερέων ἢ πᾶσα ὁδός, τοσοῦτοι

Xerxes fugam meditans, quo astu hoc consilium et Graccho et suos celaverit. Missus in Asiam cladis acceptae nuntius.

Obiter de Persarum nuntiis s. angaris.

ut putat, id interpretatur θέλουσιν ὀπιτῆσαι, θέλουσι τηγανίσαι.

Cap. XCVII.

ἀπολαμφθεῖς] Vid. VIII, 11 et ad locutionem δρησμὸν ἐβούλευε nott. ad VIII, 4.

χῶμα ἐπειράτο διαχοῦν] Auctore Strabone IX p. 395 B. pag. 605 A itemque Ctesia, hoc fuit regis ante pugnam navalem, consilium, ut fretum, quod ibi maxime arctum erat, aggere iungeret. Vocem γαυλός attigi ad III, 136, verbum ἀρτέεσθαι in nott. ad VII, 143. De duplici τε conf. nott. ad VII, 8 §. 1 et de forma ἐπιστέατο VIII, 85.

ταυτὰ τε ἅμα Ξέρξης ἐποίηε

καὶ ἔπεμπε] De particulis τε ἅμα — καὶ conf. allata ad III, 135.

Cap. XCVIII.

θνητὸν ἔόν] Valckenaerius, cui vix recte dici posse videtur, hisce Persicis nuntiis nihil mortale celerius esse, quum vel columbae, quibus vel olim ad literas amicis necessariisque afferendas utebantur, velociores sint censendae, scribi maluit ἀνθρωπήϊον ἔόν. At bene Schweighaeuserus: Nil opus, ait, quum praesertim dubitari merito possit, an Herodoti iam aetate columbis ad transportandas literas usi sint nonnulli.

ἵππος τε καὶ ἀνῆρ τεταγμέ-

ἵπποι τε καὶ ἄνδρες διεστᾶσι, κατὰ ἡμερησίην ὁδὸν 45
 ἐκάστην ἵππος τε καὶ ἀνὴρ τεταγμένος· τοὺς οὔτε
 νιφετὸς, οὐκ ὄμβρος, οὐ καῦμα, οὐ νύξ ἔεργει μὴ
 οὐ κατανύσαι τὸν προκείμενον ἑωυτῷ δρόμον τὴν
 Σταχίστην. ὁ μὲν δὴ πρῶτος δραμῶν παραδιδοῖ τὰ
 ἐντεταλμένα τῷ δευτέρῳ, ὁ δὲ δεύτερος τῷ τρίτῳ·
 τὸ δὲ ἐνθεῦτεν ἤδη κατὰ ἄλλον διεξέρχεται παρα-50
 διδόμενα, κατὰπερ Ἑλλησι ἢ λαμπαδηφορίῃ, τὴν
 τῷ Ἡφαίστῳ ἐπιτελεύσει. Τοῦτο τὸ δράμημα τῶν

vos] De hac participiorum in
 nominativo positorum structura
 conf. nott. ad VIII, 83. 86.
 Mox restitui οὔτε νιφετὸς,
 ubi Schaeferus dederat οὔτι.
 Particulas negativas sic iunctas
 οὔτε — οὐκ attigit Matth. Gr.
 Gr. §. 609 pag. 1225. Add.
 Hartung. Lehre v. d. Griech.
 Partt. I pag. 199, qui etiam
 laudat Herod. I, 138. Quod
 antecedit τοὺς in τὸν ob se-
 quens ἑωυτῷ mutatum volue-
 rat Reiskius. Sed merito respuit
 Wesseling. Mox cum recentt.
 tenui ἔεργει, quod magis an-
 tiquum est atque Homericum,
 v. c. Iliad. II, 617. Alii codd.
 ἔργει.

κατὰ ἄλλον διεξέρχεται]
 i. e. transit ad alium. Reliqui
 intactum, quod ab Schaefero
 sponte mutatum erat in κατ' ἄλ-
 λων. Ad dativum Ἑλλησι
 conf. Matth. Gr. Gr. §. 387 p.
 709. Faces autem in solemnibus
 deorum quorundam cursu
 gestari solitas a iuvenibus
 secum certantibus notavi
 ad VI, 105. Qualem cursum
 in Vulcani festis, qui deus
 ignis sive lucis auctor habebatur,
 Athenis institui solitum

fuisse testantur Schol. ad Ari-
 stoph. Ran. 131. 1026 Both.
 (1119) coll. Harpocrat. s. v.
 λαμπάς et Istri fragm. pag.
 60 ed. Siebel. Creuzer. Sym-
 bol. III pag. 403 coll. 509.
 Welcker. Trilog. d. Aeschyl.
 p. 121 not. 150. Wesseling.
 excitaverat Themist. Or. XIX
 pag. 230 C. et Aeschyl. Aga-
 memn. 320. Erasm. Adagg.
 p. 574 ed. Francof.

Τοῦτο τὸ δράμημα τῶν ἵπ-
 πων καλέουσι Πέρσαι ἀγγα-
 ρήιον] Pro δράμημα Blomfield
 in h. l. et in Aeschyl. Pers.
 252 rescribi vult δρόμημα, ana-
 logiae causa. Sed conf. Lo-
 beck. ad Phrynich. pag. 618.
 Libri scripti non suffragantur.
 Quod ad argumentum loci atti-
 net, vid. Brisson. De reg. Pers.
 princip. I, 238 coll. Stanlei.
 ad Aeschyl. Pers. 247; nec
 enim quemquam fugit, hoc
 Persarum institutum, antiquis-
 simum illud fere omnium, sic
 satis convenire cum nostris
 cursibus publicis, qui per equi-
 tes plaustrave fiunt (Posten),
 quique apud nos privatis aequae
 ac publicis inserviunt commo-
 dis, cum apud Persas illud insti-

99 ἵππων καλέουσι Πέρσαι ἀγγραήϊον. Ἡ μὲν δὴ πρό-
 τη ἐς Σοῦσα ἀγγελίη ἀπικομένη, ὡς ἔχου Ἀθήνας
 Ξέρξης, ἔτερεψε οὕτω δὴ τι Περσέων τοὺς ὑπολει-
 φθέντας, ὡς τὰς τε ὁδοὺς μυρσίνη πάσας ἐστόρε-
 σαν, καὶ ἐθυμίων θυμιάματα, καὶ αὐτοὶ ἦσαν ἐν
 2 θυσίησί τε καὶ εὐπαθίησι. ἡ δὲ δευτέρη σφι ἀγγε-

665

Itaque summum
 Susianorum ob
 Athenas captas
 gaudium [c. 54.]
 in maximum
 moerorem ac de
 salute regis sol-
 licitudinem ver-
 sum.

tutum ad solos reges pertineret, quorum mandata citius per amplum regnum perferrentur. Ac simile quid etiamnum apud Persas exstare e Morierii diariis notat Heeren. Ideen. I, 1 pag. 497. Apud Tartaros similes quosdam inveniri cursus vehiculares ex testimonio Pauli Veneti Region. Orient. II, 23, affirmat Valckenaerius.

Cap. XCIX.

οὕτω δὴ τι] Vid. Matth. Gr. Gr. §. 487, 4 p. 912. Mox e pluribus codd. nunc receptum *μυρσίνη* pro olim vulg. *μυρσί-νησι*, quod post Schaeferum retinuerunt Matth. et Bekker. Eadem locutio VII, 54 obvia.

ἐν θυσίησι καὶ εὐπαθίησι] „De Graecis si loqueretur, sola mihi forma loquendi nova videretur, εἶναι ἐν θυσίησι. In Graecia saepe τὴν θυσίαν θάλεια sequebatur, *convivium sacrorum causa fieri solitum*, in- treprete Casaub. in Athen. p. 745. Θεῶν θυσίαι θάλαι τε iunguntur in Aristoph. Nub. 328, qui in Pace 780 ἀνδρῶν τε δαίτας dixit καὶ θαλίας μακάρων. Quando vero de Persis verba facit, Herodotum scripsisse suspicor: ἔσαν ἐν θαλίη-

σί τε καὶ εὐπαθίησι: quorum prius iuxta Nostrum notat χορομόσυνα ἐποίεον vel κερχαρηκό-τες ἐόρταζον laeti velut festos dies agitabant. θάλειαν ἐορτὴν ἄγειν et θάλειαν ἄγειν Graecis etiam dicebatur: Eustath. in Od. XXII, p. 759, 6 Epist. Socr. p. 43, 18. Iam vide Herod. III, 27 in Apidis natalibus Aegyptii ἔσαν ἐν θαλίησι. Festo die bonarum rerum affluentes copiam dicuntur ἐν εὐπαθίησι ὄντες. Herod. I, 22 et 191, ubi χορευέειν καὶ ἐν εὐπαθίησι εἶναι ut πίνειν καὶ εὐπαθέειν II, 133 et 174. Nusquam iuncta reperi θύειν καὶ εὐπαθέειν: sed cum istis bene conveniunt, quod laeti Persae τὰς τε ὁδοὺς μυρσίνησι πάσας ἐστόρεσαν, καὶ ἐθυμίων θυμιάματα. Vid. Brisson. De regn. Pers. p. 340. Mox ab illis mutati ad tristem nuncium Persae vestes sibi discindebant, βοῆ τε καὶ οἰμωγῇ ἐχρέωντο ἀπλέτω [cf. VII, 211 ibiq. laudd.] Valcken. Cuius emendationem merito respuit Schweighaeuser. quippe haud necessariam, quum θυσία et sacrificium indicet et universam festi solemnitatem indeque etiam convivium, quod peracto

λίη ἐπεξελθοῦσα συνέχεε οὔτω, ὥστε τοὺς κινθῶνας
κατερόηξαντο πάντες, βοῶν τε καὶ οἰμωγῇ ἐχρέωντο 60
3 ἀπλέτω, Μαρδόνιον ἐν αἰτίῃ τιθέντες. οὐκ οὔτω
δὲ περὶ τῶν νηῶν ἀχθόμενοι ταῦτα οἱ Πέρσαι ἐποί-
4 ευν, ὡς περὶ αὐτῶν Ξέρξης δειμαίνοντες. καὶ περὶ
Πέρσας μὲν ἦν ταῦτα τὸν πάντα μεταξὺ χρόνον γε-
νόμενον, μέχρι οὗ Ξέρξης αὐτὸς σφεας ἀπικόμενος 65
ἐπαυσε.

100

Mardonii regem
consolantis ora-
tio. Xerxem cum
maxima parte ex-
ercitus in Asiam
reverti iubet,
bellum cum re-
liqua ipse pro-
fligaturus,

Μαρδόνιος δὲ, ὀρέων μὲν Ξέρξην συμφορῆν
μεγάλην ἐκ τῆς ναυμαχίης ποιούμενον, ὑποπτεύου
δὲ αὐτὸν δροσμὸν βουλευεῖν ἐκ τῶν Ἀθηνέων, φρου-
τίσας πρὸς ἑαυτὸν ὡς δώσει δίκην ἀναγνώσας βα-
σιλέα στρατεύεσθαι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, καὶ οἱ κρέσ- 70
σον εἴη ἀνακινδυνεῦσαι ἢ κατεργάσασθαι τὴν Ἑλ-

sacrificio instituitur, ut apud
Athen. XIII, 33 p. 573 E. s.
p. 73 Schw. — In seqq. συν-
έχεε est consternavit, turbavit,
ut VII, 142, vid. nott.

ὥστε τοὺς κινθῶνας κατερόη-
ξαντο] i. e. ut tunicas sibi omnes
discinderent, laniarent: quod
moeroris ac luctus indicium
fuisse constat. Vid. ad Ctesiam
nott. pag. 232 et ad Herod.
III, 66. Aeschyl. Pers. 176
Both. (204 Blomf. quem vid.
in Glossar.) — Medii verbi vim
illustravit Hemsterhus. ad Xe-
noph. Ephes. pag. 234.

ἐν αἰτίῃ τιθέντες] E Stephani
orâ Schaeferus, quem sequi-
tur Bekkerus, recepit αἰτίησι.
Equidem cum reliquis edd. a
scriptorum librorum auctoritate
stare malui. Dixit Noster V,
106 ἐν αἰτίῃ ἔχειν itemque
Thucydides, notante Schweig-
haeusero I, 35. II, 59. V,

60. — Verba in capitis clausu-
la posita: καὶ περὶ Πέρσας μὲν
ἦν ταῦτα, τὸν πάντα μεταξὺ
χρόνον γενομένον sonant: at-
que haec apud Persas fuere i. e.
hoc fecerunt Persae per omne
tempus, quod medium sive
interiectum erat inter illius
nuncii adventum et Xerxis re-
ditum.

Cap. C.

Μαρδόνιος δὲ] Non sequi-
tur verbum finitum, sed post
multa verba interiecta legitur
πλέον μέντοι ἔφερέε οἱ ἢ γνώμη
i. e. praevaluit ipsi (secum deli-
beranti) sententia. Tu conf. al-
lata ad V, 18 coll. VI, 110. Ad
locutionem συμφορῆν ποιεύ-
μενον conf. nott. ad V, 5 et
VIII, 10 et ad δροσμὸν βουλευ-
ειν nott. ad VIII, 4. De subito
modorum transitu in verbis, ὡς

λάδα ἢ αὐτὸν καλῶς τελευτῆσαι τὸν βίον, ὑπὲρ με-
 γάλων αἰωρηθέντα· πλέον μέντοι ἔφερε ὁ ἢ γνώμη
 κατεργάσασθαι τὴν Ἑλλάδα· λογισάμενος ᾧν ταῦτα, 75
 2 προσέφερε τὸν λόγον τόνδε· „Ἄεσποτα, μήτε λυπέο,
 „μήτε συμφορὴν μηδεμίαν μεγάλην ποιῆσθαι τοῦδε τοῦ
 „γεγονότος εἵνεκεν πρήγματος. οὐ γὰρ ξύλων ἀγῶν
 „ὁ τὸ πᾶν φέρων ἐστὶ ἡμῖν, ἀλλ' ἀνδρῶν τε καὶ
 3 „ἔππων. σοὶ δὲ οὔτε τις τούτων τῶν τὸ πᾶν σφι 80
 „ἤδη δοκεόντων κατεργάσθαι ἀποβάς ἀπὸ τῶν νεῶν
 „πειρῆσεται ἀντιωθῆναι, οὔτ' ἐκ τῆς ἠπίρου τῆσδε
 4 οἷ τε ἡμῖν ἠντιώθησαν, ἔδοσαν δίκας. Εἰ μὲν νυν
 „δοκέει, αὐτίκα πειρώμεθα τῆς Πελοποννήσου· εἰ
 „δὲ καὶ δοκέει ἐπισχεῖν, παρέχει ποιέειν ταῦτα. μὴ 85
 „δὲ δυσθύμει· οὐ γὰρ ἐστὶ Ἑλλησι οὐδεμία ἔκδυσις

δώσει — καὶ οἱ κρέσσον εἶη
 vid. citt. ad V, 97.

ὑπὲρ μεγάλων αἰωρηθέντα] i. e. *suspensum de magnis*, s. cui de magnis rebus sit periclitandum, spe incerta. Schweighaeuserus reddit: *magnarum rerum spe elatum*; quo eodem spectant, quae *Wesselingius* ad h. l. adscripsit: „Nimium sese ac insolenter extulerat Mardonius, φυσώμενος καὶ μετέωρον ἠώρητῶς ἑαυτὸν, uti Philo Iud. De Insomn. p. 1110 E. Tali ingenio homines ἀνθρώποι κενῆς αἰωρούμενοι δόξαις in eiusdem libro. De Temul. pag. 245. C.“ Verbum αἰωρεῖσθαι proprie navigantium est, qui in alto versantur mari atque fluctuant incerti, huc illuc iactati; unde mox ad eos translatum, qui animis fluctuant incerti suspensique huc illuc iactantur. Conf. nott. ad Plutarch. Alcibiad. pag.

219 seq. ad Pyrrh. p. 226, ad Philopoem. pag. 58.

οὐ γὰρ ξύλων ἀγῶν ὁ τὸ πᾶν φέρων ἐστὶ ἡμῖν] *Wesseling.* comparat epistolam Mardonii ad Graecos apud Plutarch. Aristid. cp. 10 pag. 324 C., ubi leguntur verba: *νενικήκατε θαλασσίους ξύλοις χερσαίους ἀνθρώπους* — τὸ πᾶν φέρειν: Schweighaeuserus comparans Herod. VIII, 62, interpretatur: *omnia alicui conferre, maximum et fere totum momentum conferre.* — In seqq. pro vulg. κατεργάσασθαι, quod cum Schaefero tenuit Matthiae, e Florentino aliisque recepi κατεργάσθαι, quod idem fecisse video Bekkerum.

πειρώμεθα τῆς Πελοποννήσου] Vid. allata ad IV, 80 et add. IX, 46. 18. Verbum παρέχει attigimus supra ad VIII, 8.

οὐ γὰρ ἐστὶ Ἑλλησι οὐδεμία ἔκδυσις, μὴ οὐ δόντας

„μὴ οὐ δόντας λόγον τῶν ἐποίησαν νῦν τε καὶ πρό-
 5 τερον εἶναι σοὺς δούλους. μάλιστα μὲν νῦν ταῦτα
 ποίεε. Εἰ δ' ἄρα τοι βεβούλευται, αὐτὸν ἀπελαύ-90
 „νοντα ἀπάγειν τὴν στρατιήν, ἄλλην ἔχω καὶ ἐκ
 „τῶνδε βουλήν. σὺ Πέρσας, βασιλεῦ, μὴ ποιήσης 666
 6 „καταγελάστους γενέσθαι Ἑλλησι. οὐδὲν γὰρ ἐν τοῖσι
 „Πέρσῃσι δεδήληται τῶν πρηγμαμάτων, οὐδὲ ἐρεῖς
 „ἔκου ἐγενόμεθα ἄνδρες κακοί. εἰ δὲ Φοίνικές τε 95

λόγον κ. τ. λ.] i. e. neque ullo modo Graeci effugere possunt, quin etc. Idem esse ait Valckenaerius: ἀμήχανόν ἐστιν Ἑλλησι vel ἔστιν οὐδεμία μηχανή, laudatque deinceps ob eandem structuram Herod. II, 181. III, 51. 209. II, 160. Lucian. II p. 503. [Pro imag. 24] Locutionem διδόναι λόγον, quae alias valet *secum reputare, deliberare*, ut VIII, 9, h. I. accipio: *rationem reddere eorum*, quae scil. fecerunt, ut III, 50. Ad vocem δούλους vid. nott. ad VII, 5. Cui quod antecedit σοὺς, eius loco unus liber τοὺς, in quo τεοὺς latere suspicatur Schweighaeuser. Pro ποίεε Schaeferus, quem sequuntur Matthiae et Bekkerus, dederat ποιέειν (qui infinitivus imperativi vices gerat, ut V, 24 coll. 67. IV, 126), in vitis codd., quibus iisdem iubentibus mox revocavi ἀπάγειν, a Schaefero unius Sancrofti cod. auctoritate mutatum in ἀπαγαγεῖν.

οὐδὲν γὰρ ἐν τοῖσι Πέρσῃσι δεδήληται τῶν πρηγμαμάτων] Displicuit τοῖσι Pauwio refingenti σοῖσι, itemque Reiskio, qui

correxit τοισίδε, et Schweighaeusero emendantī τοῖσι (pro σοῖσι, formā Homericā) idque adeo recepit Gaisford. Equidem cum Schaefer. et Negris in cod. Sancrofti lectione ἐν τοῖσι Πέρσῃσι subsistere malui, quam minus recte opinor sic explicuit Abreschius: *ab illis scil. Graecis*. Namque iungo equidem ἐν τοῖσι Πέρσῃσι, hoc fere sensu: *Neque enim apud Persas* (i. e. ubi Persae pugnant) *damnum ullum tuae ceperunt res*. Quare haud opus ἐν Πέρσῃσι exponere *Persarum culpā*, quod placuit Valckenaerio, coniectanti quoque: ἐν Πέρσῃσι τοῖ τι δεδήληται τ. πρ.: *non enim Persarum culpa quidquam (sane) rebus tuis allatum est detrimentum*. Verbum δεδηλῆσθαι hic significare βεβλάφθαι *laesum esse*, idem monet Valcken. conferens Eurip. Hippol. 175. — Ad ipsam denique Mardonii sententiam facit Xerxis oratio VIII, 101: ὡς μοι Πέρσαι τε καὶ ὁ πεζὸς στρατὸς οὐδενὸς μεταίτιοι πάθεός εἰσι.

εἰ δὲ Φοίνικες — κακοὶ ἐγένοντο] Vid. VIII, 68. In seqq.

101

„καὶ Αἰγύπτιοι, καὶ Κύπριοί τε καὶ Κίλικες κακοὶ
 „ἔγένοντο, οὐδὲν πρὸς Πέρσας τοῦτο προσήκει το
 7 „πάθος. Ἦδη ὦν, ἐπειδὴ οὐ Πέρσαι τοι αἰτιοὶ εἰσι,
 „ἐμοὶ πείθεο. εἴ τοι δέδοκται μὴ παραμένειν, σὺ
 „μὲν ἐς ἦθεα τὰ σεωυτοῦ ἀπέλανε, τῆς στρατιῆς¹
 „ἀπάγων τὸ πολλόν· ἐμὲ δέ σοι χρὴ τὴν Ἑλλάδα
 „παρασχεῖν δεδουλωμένην, τριήκοντα μυριάδας τοῦ
 „στρατοῦ ἀπολεξάμενον.“ Ταῦτα ἀκούσας Ξέρξης,
 ὡς ἐκ κακῶν ἐχάρη τε καὶ ἤσθη· πρὸς Μαροδόνιον
 τε, βουλευσάμενος, ἔφη, ἀποκρινεῖσθαι, ὁκότερον⁵
 2 ποιήσει τούτων. ὡς δὲ βουλευέτο ἅμα Περσέων
 τοῖσι ἐπικλήτοισι, ἔδοξέ οἱ καὶ Ἀρτεμισίην ἐς συμ-
 βουλίην μεταπέμψασθαι, ὅτι πρότερον ἐφαίνετο μούνη
 3 νοέουσα τὰ ποιητέα ἦν. ὡς δὲ ἀπίκετο ἡ Ἀρτεμισίη,¹⁰
 μεταστησάμενος τοὺς ἄλλους τοὺς τε συμβούλους Περ-
 σέων καὶ τοὺς δορυφόρους, ἔλεξε Ξέρξης τάδε· „Κε-
 „λεῦει με Μαροδόνιος, μένοντα αὐτοῦ, πειραῶσθαι τῆς
 „Πελοποννήσου· λέγων ὡς μοι Πέρσαι τε καὶ ὁ πε-
 „ζὸς στρατὸς οὐδενὸς μεταίτιοι πάθεός εἰσι, ἀλλὰ¹⁵
 4 „βουλομένοισί σφι γένοιτ' ἂν ἀπόδεξις. ἐμὲ ὦν ἡ

Artemisia sen-
tentiam rogata,

τὰ ἦθεα Herodoti ex usu di-
 cuntur *domicilia*, *sedes*, ut IV,
 76. 80. V, 14. 15 etc. Ad vo-
 ces τῆς στρατιῆς τὸ πολλόν
 conf. Matth. Gr. Gr. §. 442, 3
 pag. 827.

Cap. CI.

ταῦτα ἀκούσας] „Non ali-
 ter ab Herodoto scripta, sic
 suo situ verba quoque potue-
 rant collocari: ἤσθη τε ταῦτα
 ἀκούσας Ξέρξης καὶ ὡς ἐκ κα-
 κῶν ἐχάρη: ut lib. III c. 34.
 ἤσθη τε ταῦτα ἀκούσας Καμ-
 βύσης καὶ etc., ubi eiectum re-
 diit in suam sedem ἀκούσας.
 Illud ὡς ἐκ κακῶν ἐχάρη tan-
 quam ex malis gavisus est, non

purum fuisse gaudium indicat,
 sed quantulumcunque post in-
 opinatam adeo cladem a rege
 superbo sentiri poterat.“ *Val-*
cken. De Persarum principum
 concione conf. nott. ad VII, 8.
 Vocem *συμβουλίην*, quae etiam
 legitur VIII, 103, notavi ad
 III, 1. Ad *μεταστησάμενος* conf.
 VIII, 81.

ἀλλὰ βουλομένοισί σφι γέ-
 νοιτ' ἂν ἀπόδεξις] i. e. *luben-*
ter se (i. e. Persas) *huius rei*
documentum esse daturos, ut ex-
 plicat Stephanus. Tu conf.
 Matth. Gr. Gr. §. 388, qui
 idem §. 626 p. 1276 coll. Har-
 tung. Lehre v. d. Gr. Part. I p.
 111 ad verba νῦν τε συμβού-

„ταῦτα κελεύει ποιεῖν, ἢ αὐτὸς ἐθέλει τριήζοντα
 „μυριάδας ἀπολεξάμενος τοῦ στρατοῦ, παρασχεῖν
 „μοι τὴν Ἑλλάδα δεδουλωμένην· αὐτὸν δέ με κε-
 „λεύει ἀπελαύνειν σὺν τῷ λοιπῷ στρατῷ ἐς ἦθεα
 5 „τὰ ἐμά. Σὺ ὦν ἐμοὶ, καὶ γὰρ περὶ τῆς ναυμα-20
 „χίης εὖ συνεβούλευσας τῆς γενομένης, οὐκ ἔωσα
 „ποιέεσθαι, νῦν τε συμβούλευσον, ὁκότερα ποιέων
 „ἐπιτύχω εὖ βουλευσάμενος.“ Ὁ μὲν ταῦτα συνε-
 βουλευέτο. Ἡ δὲ λέγει τάδε· „Βασιλεῦ, χαλεπὸν μὲν 25
 2 „ἔστι συμβουλευομένῳ τυχεῖν τὰ ἄριστα εἶπασαν.
 „ἐπὶ μέντοι τοῖσι κατήκουσι πρήγμασι, δοκέει μοι
 „αὐτὸν μὲν σὲ ἀπελαύνειν ὀπίσθ· Μαροδόιον δὲ,
 „εἰ ἐθέλει τε καὶ ὑποδέκεται ταῦτα ποιήσειν, αὐτοῦ
 3 „καταλιπεῖν σὺν τοῖσι ἐθέλει. τοῦτο μὲν γὰρ, ἦν κα-
 „ταστρέψηται τὰ φησι ἐθέλειν, καὶ οἱ προχωρήσῃ 30
 „τὰ νοέων λέγει, σὸν τὸ ἔργον, ᾧ δέσποτα, γίνεται
 4 „οἱ γὰρ σοὶ δοῦλοι κατεργάσαντο. τοῦτο δὲ, ἦν τὰ 667
 „ἐναντία τῆς Μαροδουίου γνώμης γένηται, οὐδεμία
 „συμφορῆ μεγάλη ἔσται, σέο τε περιεόντος, καὶ ἐκεί-
 „νων τῶν προηγμάτων περὶ οἶκον τὸν σόν. ἦν γὰρ 35
 „σύ τε περιῆς, καὶ οἶκος ὁ σός, πολλοὺς πολλάνισ

102
quid suaserit.

λευσον κ. τ. λ. conferatur, in
 quibus iisdem coniunctivum
 deliberativum in obliquis in-
 terrogationibus et dubitationi-
 bus adhibitum notavit G. Her-
 mann. Opuscul. Acad. IV p.
 90 seqq. de voce ἀπόδεξις cf.
 nott. ad I, 1.

Cap. CII.

χαλεπὸν μὲν ἔστι συμβου-
 λευομένῳ κ. τ. λ.] Merito lau-
 dant Stephani versionem: me
 tibi consulenti optimum dare con-
 siliū. Nam τυχεῖν εἶπασαν
 ad idem redit, ut quod supra
 VIII, 68: τὰ τυγχάνω φρο-
 νέουσα ἄριστα ἐς πρήγματα τὰ
 σά. Verbum συμβουλεύεσθαι

attigi ad VII, 235. 237, et lo-
 cutionem ἐπὶ τοῖσι κατήκουσι
 πρήγμασι explicui ad V, 49.
 De verbo δοκέει vid. Matth.
 Gr. Gr. §. 531 pag. 1036.

οἱ γὰρ σοὶ δοῦλοι] Similia
 excitavi ad VII, 5. In seqq.
 ad vocem οἶκον vid. nott. ad
 V, 31. Ac scite Wesseling.
 pro ἐκείνων τῶν προηγμάτων
 conicit εὖ κειμένων i. e. te
 salvo et bene habentibus domus
 tuae rebus, ut apud Philostrat.
 V. Apoll. VIII, 7 p. 352. Sed
 nihil mutandum bene monuit
 Krüger ad Dionys. Halicarn.
 Epist. ad Cn. Pompei. pag. 46.

πολλοὺς—ἀγῶνας δραμέον-

- „ἀγῶνας δραμέονται περὶ σφέων αὐτῶν οἱ Ἕλληνες.
 5 Μαρδοίου δὲ, ἣν τι πάθη, λόγος οὐδεὶς γίνεται.
 „οὐδέ τι νικῶντες οἱ Ἕλληνες νικῶσι, δοῦλον δὸν
 „ἀπολέσαντες. σὺ δὲ, τῶν εἵνεκα τὸν στόλον ἐποιή-40
 103 „σω, πυρώσας τὰς Ἀθήνας ἀπελᾶς.“ Ἰσθμῆ τε δὴ
 τῇ συμβουλίῃ Ξέρξης· λέγουσα γὰρ ἐπετύγχανε τὰ
 περ αὐτὸς ἐνόεε. οὐδὲ γὰρ, εἰ πάντες καὶ πᾶσαι
 συνεβούλευον αὐτῷ μένειν, ἔμενε ἄν, δοκέειν ἔμοι· 45
 2 οὕτω καταρῶσθηκεε. ἐπαινέσας δὲ τὴν Ἀρτεμισίην,
 ταύτην μὲν ἀποστέλλει ἄγουσαν αὐτοῦ τοὺς παῖ-
 δας ἐς Ἐφεσον· νόθοι γὰρ τινες παῖδες οἱ συνέ-
 σποντο.

- 104 Συνέπεμπε δὲ τοῖσι παισὶ φύλακον Ἐρμότιμον, Additur iis cu-
 γένος μὲν εἶντα Πηδασέα, φερόμενον δὲ οὐ τὰ δεύ-50 Pedasensis, ar-
 chieunuchus.

ται κ. τ. λ.] De locutione
 vid. nott. ad VII, 57 et de
 forma δραμέονται Matth. Gr.
 Gr. §. 252 p. 493. Voces πολ-
 λούς πολλάκις non sine qua-
 dam vi iuxta positas esse qui-
 vis intelliget. Plura simillima
 excitavit Strange in Seebod.
 et Iahn. Annal. Suppl. II, 3
 p. 402 seq. — In sequentibus
 de locutione ἣν τι πάθη (si
 quid illi accidisset), quā verbis
 lenioribus plerumque res indi-
 catur gravior, mors, clades
 vel simile quid, conf. modo
 IV, 97 ibique nott. Add. In-
 terprtt. ad Diogen. Laert. V,
 61. Stob. XLIX [51] p. 356
 s. T. II p. 372 Gaisf. Diodor.
 Sicul. XIII, 98. Cicer. Tuscc.
 I, 43.

λόγος οὐδεὶς γίνεται] Vid.
 nott. ad VIII, 10. — Ad for-
 mam καταρῶσθηκεε in seq.
 capite conf. Matth. Gr. Gr. §.
 188 not. 1 pag. 332.

Cap. CIV.

φερόμενον δὲ οὐ τὰ δεύτε-
 ρα τῶν εὐνούχων παρὰ βασι-
 λέϊ] i. e. qui inter regios eun-
 chos haud secundum obtinuit lo-
 cum. Ubi attende verbi medii
 (φέρεσθαι) vim, quam eandem
 Valcken. (in not. ad Herod. IX,
 78) observari vult in similibus
 locis Luciani V. Hist. II, 18.
 Eunap. Iamblich. p. 21 s. p. 11
 Boissonad, quem ipsum conf.
 in annot. p. 175. 567. Mosch.
 III, 57. Callimach. Hymn. in
 Del. 4: quibus Wesselin-
 gius addit Dion. Cass. XL pag.
 136 [cap. 2. Add. LII, 19.
 LIV, 4. LIX, 28] Aelian. N.
 A. XIII, 7. Hemsterhus. in Lu-
 cian. Timon. 35 (I p. 400 Bip.)
 et Xenophont. Ephes. in Mi-
 scell. Observv. Vol. V p. 30. Tu
 conf. de locutione οὐ δεύτερα
 ipsum Herodotum I, 23; et
 ad usum verbi medii φέρε-

Probato Mardo-
 nii consilio, rex
 ante omnia no-
 thos in expedi-
 tionem secum
 profectos Ephe-
 sum cum Ar-
 temisia praemit-
 tit.

Pedasenses ubi
siti. Sacerdos
Minervae apud
eos quando bar-
bata [I, 175.]

τετρα τῶν εὐνούχων παρὰ βασιλεῖ. Οἱ δὲ Πηδασεῖς
οὐκέουσι ὑπὲρ Ἀλικαρνησοῦ. ἐν δὲ τοῖσι Πηδάου-

σθαι VI, 100. VII, 168. Quanta autem eunuchorum fuerit auctoritas atque potestas apud Persarum reges, qui illos quibusvis in rebus gravissimis adhibebant vel auctores vel administratos, satis ea docent, quae de Persarum historia e Ctesianis excerptis ad nos pervenerunt tradita. Ubi accurate indicatur, quinam inter eunuchos plurimum apud unumquemque regem auctoritate valuerit. Vid. nott. ad Ctes. pag. 120. Hinc etiam diiudicanda sunt, quae VIII, 105 fin. leguntur: πάντων τῶν εὐνούχων ἐτιμήθη μάλιστα παρὰ Ξέρξη. — De Pedasensibus vid. allata ad V, 121.

Οἱ δὲ Πηδασεῖς οὐκέουσι *u. z. l.*] „Hic tradita [usque ad verba cap. 105 ὁ Ἐρμούτιμος ἦν inclus.] spuria videntur: primum, quod insunt nonnulla ab Herodotea scribendi facie diversa; deinde, quia libro primo posita tantum legisse videtur Strabo [XIII p. 611 s. p. 909]; tandem, quia ex Herodoti consuetudine illic suo leguntur loco, ubi Pedasensium fit e Caria mentio: ista talia denique sic non solet Noster eadem repetere. Si adeo erant digna, quae repeterentur, cur non illa reposuisset potius VI, 20, ubi Pedasenses e Caria iterum commemorantur. Quod primum dicebam, me iudice rem conficit: interpola-

tor suo fraudem prodit indicio. Herodotea, τοῖσι ὅπως τι μέλλοι ἀνεπιτήδεον ἔσεσθαι, sic lecta Straboni, Noster interpretatur ἐπεὶν τοῖσι — μέλλη τι ἐντὸς χρόνου ἔσεσθαι χαλεπόν. Τὸ ἔσεσθαι videlicet requirebat adiectum ἐντὸς χρόνου. Velut grammaticus, ἀνεπιτήδεον, χαλεπόν. Ἴσχει πάγωνα reddidit φύει. Priora missa facio, ἐν τοῖσι Πηδασεῖσι: et τοιόνδε φέρεται πρῆγμα γίνεσθαι: fertur, Vallae; quod mutari postea potuit in συμφέρεται πρῆγμα [quod idem Florentinus, Mediceus, alii tenent]. Sed quibus tandem hoc ostento malum portendebatur? an non ipsis etiam Pedasensibus barba suae sacerdotis portentum erat expiandum? hoc utique significatum voluit Herodotus. Et quid tandem interpolator? quia malum immineret τοῖσι ἀμφικτίοσι πᾶσι τοῖσι ἀμφὶ ταύτης οὐκέουσι τῆς πόλιος: quae saepe non eleganter sunt tornata; Vallae reddita: *Amphictyensibus, qui circa eam urbem habitant: Palmerius, Amphictyonas, ait, a Pylaea sua in mediam Cariam sine navi transfretavit.* Suspicio primum, huius notae auctorem pro *περιοίκουσι* I, 175 legisse in suo cod. *περικτίοσι*: noverat magister ex Hom. Od. II, 65 *περικτίονας ἀνθρώπους οἱ περιναϊεταοῦσι*: iam vide quam docte scripse-

σι τούτοισι τοιόνδε συμφέρεται πρῆγμα γίνεσθαι.
ἐπεὶ τούτοις ἀμφικτίοσι πᾶσι, τοῖσι ἀμφὶ ταύτης οἰ-

rit, ad exemplar Homeri pro-
pmodum: ἀμφικτίοσι — τοῖσι
ἀμφὶ — οἰκέουσι. Ubi me-
minit Thucyd. III, 104 Δελι
τῶν περικτιόνων νησιωτῶν:
Schol. Περικτιόνες, inquit,
εἰδὶ καὶ ἀμφικτιόνες, οἱ πε-
ριοικοῦντες. Valckenaer. de
voce ἀμφικτιόνες praeterea ci-
tans Pausan. X, [8 §. 1] p.
815. Tzetzem, qui *conterminos*
ita vocarit iuxta Vales. in
Harpocrat. p. 276 [p. 461 Lips.]
et Stobaei Florileg. p. 197. Ac
Dounaeum ille laudat haec in
splendidioribus Herodoti men-
daciis ponentem, quamvis au-
ctor ac testis Herodoti citetur
Aristoteles, ad I, 175 laudatus.
Equidem, quamquam acute
haec a Valckenaerio disputata
sunt indeque etiam Wesselin-
gii atque Larcheri tulerunt
applausum, vix tamen iis hoc
effici credam, ut continuo haec
verba Herodoto abiudicentur,
viro seni, quem ad extremum
fere diem in opere suo elabo-
rando occupatum, non omnia
prorsus perficere atque absol-
vere potuisse plura common-
strant, quemque etiam haec,
opinor, si fata tulissent, dele-
visse credibile est; modo in
opere perpoliando et perlu-
strando eo usque progredi li-
cuisset. Sic, qui Assyrias pol-
licetur historias, qui alia aliis
locis se expositurum promittit,
haud stare promissis reperitur,

praematurâ scil. morte abre-
ptus. Indequè non prorsus
facere possum cum Schweigh.
Herodotea haecce ita tuente,
ut imprudenti scriptori ista ex-
ciderint, haud recordanti alio
loco a se ista iam esse exposita.
Quod ad interpolationis attinet
indicia e loquendi usu repeti-
ta, haud diffiteor, vix sanum
mibi et ipsi videri illud φέρε-
ται fertur, dicunt; cuius gem-
inum vix opinor alibi repe-
ritur. Itaque reposui *συμφέ-
ρεται*, quod probi codices af-
ferunt quodque Herodoti usus
confirmat. Atque etiam *χαλε-
πὸν* positum pro *ἀνεπιτήδεον*
nescio cur displicet vimque ora-
tionis videtur infringere. Nec
denique suspicione carent ver-
ba: *τοῖσι ἀμφικτίοσι
πᾶσι τοῖσι ἀμφὶ ταύτης οἰ-
κέουσι τῆς πόλεως*; ubi ser-
monis illa abundantia offende-
ret, nisi in talibus Herodotum
verborum minime parcum esse
constaret. Minus haereo equi-
dem in locutione *φύει πάγων*
να, cuius similia exstant IX,
122. II, 68 coll. nott. ad V,
91.

Πηδάσοισι] Ita cum recentt.
reliqui, quamvis supra VI, 20
Πηδασεῦσι, haud scio an re-
ctius. Alii *Πηδασέοισι*; Leo-
pard. Emendd. VII, 11 *Πη-
δασέεσσι*. Pro *τουτέοισι* in
seqq. dedi cum Schweigh. et
Gaisf. *τούτοισι*. — Pro δὲ in

κέουσι τῆς πόλιος, μέλλη τι ἐντὸς χρόνου ἔσεσθαι
χαλεπὸν, τότε ἢ ἱρεΐη αὐτόθι τῆς Ἀθηναίης φῦει 55
πώγωνα μέγαν. τοῦτο δέ σφι δις ἤδη ἐγένετο. Ἐκ
τούτων δὴ τῶν Πηδασέων ὁ Ἐρμούτιμος ἦν· τῶ με- 668
ρίστη τίσις ἤδη ἀδικηθέντι ἐγένετο πάντων τῶν ἡ-
μεῖς ἴδμεν. ἀλόντα γὰρ αὐτὸν ὑπὸ πολεμίων, καὶ
πωλεόμενον, ὠνέεται Πανιώνιος, ἀνὴρ Χίος, ὃς τὴν 60
ζόην κατεστήσατο ἀπ' ἔργων ἀνοσιωτάτων. ὅπως
γὰρ κτήσαιο παῖδας εἰδεος ἐπαμμένους, ἐκτάμων,
ἀγνέων ἐπώλεε ἐς Σάρδις τε καὶ Ἐφεσον χρημάτων

105
Digressio de Her-
motimo. A Pa-
nionio mangone
olim centus ex-
sectusque, Susa
deducitur, ubi
Xerxis favorem
prae caeteris si-
bi eunuchis con-
ciliat.

seqq. I, 175 (ubi vid. nott.)
exstat τρις.

Cap. CV.

ὃς τὴν ζόην κατεστήσατο
ἀπ' ἔργων ἀνοσιωτάτων]
Paulo infra dicit ἐν τούτου τὴν
ζόην ποιεῖσθαι et VIII, 106
ἀπ' ἔργων τὸν βίον κτήσα-
σθαι; vitam sustentare facino-
ribus maxime impiis. Tu conf.
II, 36 et de vi praepositionis
ἀπὸ citt. ad VII, 28. Locu-
tionem εἰδεος ἐπαμμένους atti-
γι ad I, 199 et crudele istud
negotium excindendi genitalia
per Asiam factitatum ad III,
48.

ἀγνέων ἐπώλεε ἐς Σάρδις
τε καὶ Ἐφεσον χρημάτων με-
γάλων] Ducebat ille scil. pue-
ros castratos Sardes Ephesum-
que, ubi eos multâ venderet
pecuniâ. Utroque enim loco
magnum servorum atque eu-
nuchorum forum commercium-
que in varias inde interioris
praesertim Asiae partes dedu-
ctorum. In seqq. e pluribus

codd. dedi ἐνορχίων, ut VI,
32, ubi alii ἐνορχέων. Ad
quem locum haec adscripsit
Valckenaer. „Cur autem
Persae εὐνούχους ἐποιοῦν τοὺς
καλοῦς, rationem reddit Dion.
Chrysost. Or. XX p. 270 B.
vid. Herod. VI, 32 Brisson.
De regn. Pers. II p. 295. In
hac historia, propter cru-
delissimam, quam de Panionii
liberis sumsit, vindictam lecto-
ribus nulla dignus adpare-
bit Hermotimas misericordiâ,
quam in ficta Xenophontis Cy-
ropaedia facile movebit Gada-
tas.“ Narravit autem Noster
haec unam eam ob causam, ut
τίσιος illius vim insigniore com-
probaret exemplo; quae ipsa
haud alia fere est atque νέμε-
σις, quae suum cuique tribuit,
iusta unicuique ac debita re-
munerans, bona bonis, mala
malis rependens. Hinc Her-
motimum VIII, 106 Noster
dicentem facit: ἐδόκειές τε θε-
οὺς λήσειν οἷα ἐμηχανῶ τότε·
οἷ σε ποιήσαντα ἀνόσια, νόμῳ
δικαίῳ χρεώμενοι, ὑπήγαγον

3 μεγάλων. παρὰ γὰρ τοῖσι βαρβάροισι τιμιώτεροί
 εἰσι οἰευνούχοι, πίστιος εἵνεκα τῆς πάσης, τῶν ἐνορ-
 χίων. ἄλλους τε δὴ ὁ Πανιώνιος ἐξέταμε πολ- 65
 λούς, ἅτε ποιούμενος ἐκ τούτου τὴν ζόην, καὶ δὴ
 4 καὶ τούτου. καὶ οὐ γὰρ τὰ πάντα ἐδυετύχεε ὁ Ἐρ-
 μότιμος, ἀπικνέεται ἐκ τῶν Σαρδίων παρὰ βασιλέα
 μετ' ἄλλων δώρων· χρόνου δὲ προϊόντος, πάντων 70
 τῶν εὐνούχων ἐτιμῆθη μάλιστα παρὰ Ξέρξη. Ὡς
 δὲ τὸ στρατεύμα τὸ Περσικὸν ὄρμα ὁ βασιλεὺς ἐπὶ
 τὰς Ἀθήνας, ἐὼν ἐν Σάρδισι, ἐνθαῦτα καταβάς κα-
 τὰ δὴ τι προῆγμα ὁ Ἐρμότιμος ἐς γῆν τὴν Μυσίην,
 τὴν Χίοι μὲν νέμονται, Ἀταρνεὺς δὲ καλέεται, εὐ-
 2 ρίσκει τὸν Πανιώνιον ἐνθαῦτα. ἐπιγνούς δὲ, ἔλεγε 75
 πρὸς αὐτὸν πολλοὺς καὶ φιλίους λόγους· πρῶτα
 μὲν οἱ καταλέγων ὅσα αὐτὸς δι' ἐκείνον ἔχοι ἀγαθὰ·
 δεύτερα δὲ οἱ ὑπισχνεύμενος ἀντὶ τούτων ὅσα μιν
 ἀγαθὰ ποιήσει, ἣν κομίσας τοὺς οἰκέτας οἰκίῃ ἐκεί-

Post regem Graeciam invasurum comitans, Panionii cum tota familia per dolum potitur, atrocissimamque ab eo poenam repetit.

α. τ. λ. Hanc vero τίσιν sive νέμειν per Herodoti Musas regnare scriptorisque animo alte impressam haerere, quum hanc ob causam potissimum ut scil. illius vim explicaret et commonstraret, historiae scribundae se dedisse videatur, haud uno e loco intelligitur. Meminit autem eiusdem rei Athenaeus quoque VI p. 266 E. — In seqq. dedit ἐκ τούτου τὴν ζόην libris scriptis, quos etiam sequitur Bekkerus, ita iubentibus. Alii ἐκ τούτων.

ἀπικνέεται ἐκ τῶν Σαρδίων παρὰ βασιλέα] A satrapa, qui inter alia munera eunuchos quoque probabiliter regi misit gratificaturus, Hermotinum ad regem esse missum, vero fit simillimum. De eunuchorum

HERODOT. IV.

auctoritate apud Persarum reges diximus ad VIII, 104. Ac fidelissimos istos esse e Chardinii, recentioris peregrinatoris diariis affirmat Larcherus.

Cap. CVI.

ὄρμα ὁ βασιλεὺς] ὁ inserui cum Schweigh. et Gaisf. cum vulgo absit. Matth. quoque dedit ὄρμα. — De campo Atarnensi conf. nott. ad I, 160. VI, 28. — In seqq. non sine causa in modis ita variasse videtur Noster scribens καταλέγων ὅσα — ἔχοι et ὑπισχνεύμενος, ὅσα — ποιήσει.

ἣν κομίσας τοὺς οἰκέτας οἰκίῃ ἐκείνῃ] Schweigh., quem sequitur Gaisf., e duobus codd. dedit κομισάμενος, quod meâ quidem sententia e correctura

νη· ὥστε ὑποδεξάμενον ἄσμενον τοὺς λόγους 80
 τὸν Πανιώνιον, κομίσαι τὰ τέκνα καὶ τὴν γυ-
 8 ναῖκα. ὡς δὲ ἄρα πανοικίῃ μιν περιέλαβε, ἔλεγε ὁ
 Ἐρμώτιμος τάδε· „Ὡ πάντων ἀνδρῶν ἤδη μάλιστα
 „ἀπ' ἔργων ἀνοσιωτάτων τὸν βίον κτησάμενε, τί σὲ 85
 „ἐγὼ κακὸν ἢ αὐτὸς ἢ τῶν ἐμῶν τις ἐργάσατο ἢ σὲ,
 „ἢ τῶν σῶν τινα, ὅτι με ἀντ' ἀνδρὸς ἐποίησας τὸ
 4 „μηδὲν εἶναι; ἐδόμέες τε θεοὺς λήσειν οἷα ἐμηχανῶ
 „τότε· οἷ σὲ ποιήσαντα ἀνόσια, νόμῳ δικαίῳ χρεώ-

fluxit. Itaque cum Matth. et Bekkero, retinui vulgatam κομίσας, quam scripti tuentur libri itemque Thomas Magister pag. 644. Ac paulo post invenitur κομίσαι. Ad οἰκέτας conf. Thom. Magistr. l. 1. et nott. ad Herod. VIII, 5. — ἐκείνην spectat ad Sardes.

ὑποδεξάμενον ἄσμενον] Eodem modo loquitur Aelianus N. A. VI, 50, ubi Herodotei loci non fuit immemor Iacobs. — In seqq. περιέλαβε valet: in potestate habuit, ut V, 23. VIII, 6. — Pro ἤδη μάλιστα Wesselingio magis placeret δῆ; Abreschius voculam ἤδη eo sensu accipi vult, quo alias μέχρι νῦν huc usque, plane ac si dixisset πάντων ἀνδρῶν οἷ ἤδη γεγόνασι, ut apud Pausan. VII, 22 §. 4: quod tamen an facto opus fuerit, merito dubitat Siebelis. Namque in Herodoti quoque loco particula ἤδη vim auget superlativi ac totius sententiae: Tu iam omnium virorum nequissimo negotio vitam sustentans.

τὸ μηδὲν εἶναι] „Culte τὸ

μηδὲν ὄντες, viles, ignavi et nullius rei homines Sophocli. Aiac. 779. Dion. Chrysost. Or. XXXVIII p. 480. A et LXVI p. 611 D. Aliud Hermotimus, calamitatem suam, quā nec vir nec femina evaserat, exprobrans nequissimo Panionio. Adi Salvagnio observata ad Ovidii Ibim 457. „Wesseling. Tu vid. Matth. Gr. Gr. §. 437. not. 1 et quae attulit similia Apitzius ad Sophocli. Trachin. 1075 Adverss. p. 321. Cr. laudaverat Heindorf. ad Platon. Euthyd. §. 82 pag. 418 seq. et ad Platon. Sophist. pag. 271. 272. — Verbum ὑπήγαγον non tam significare videtur adduxerunt, ut VI, 72, sed retinere simul vim praepositionis, plane ut IX, 94. Qui te inscium, fallacibus sermonibus confidentem huc adduxerunt. Larcherus, qui conferri vult Hemsterhus. ad Aristoph. Plut. p. 58, hinc reddit: „ils l'ont attiré par un appât trompeur.“ Ad περιήλαθε conf. nott. ad VII, 88 et Plutarch. Mar. 10: καὶ περιήλαθέ τις νέμεσις κ. τ. λ.

„μενοι, ὑπήγαγον ἐς χέρας τὰς ξυὰς, ὥστε σε μὴ⁹⁰
 5 „μὲψασθαι τὴν ἀπ' ἐμέο τοι ἐσομένην δίκην.“ Ὡς 669
 δέ οἱ ταῦτα ὠνειδίσει, ἀχθέντων τῶν παίδων ἐς
 ὄψιν, ἠναγκάζετο ὁ Πανιώνιος τῶν ἐωυτοῦ παίδων,
 τεσσέρων ἑόντων, τὰ αἰδοῖα ἀποτάμνειν· ἀναγκαζό-
 μενος δὲ, ἐποίησε ταῦτα· αὐτοῦ τε, ὡς ταῦτα ἐργά-
 6 σατο, οἱ παῖδες ἀναγκαζόμενοι ἀπέταμνον. Πα-95
 νιώνιον μὲν νυν οὕτω περιῆλθε ἢ τε τίσις καὶ ὁ
 Ἐρμώτιμος.

107 Ἐξοξῆς δὲ, ὡς τοὺς παῖδας Ἀρτεμισίῃ ἐπέτρεψε
 ἀπάγειν ἐς Ἔφεσον, καλέσας Μαροδόνιον, ἐκέλευέ μιν
 τῆς στρατιῆς διαλέγειν τοὺς βούλεται, καὶ ποιέειν
 2 τοῖσι λόγοισι τὰ ἔργα πειρώμενον ὁμοῖα. Ταύτην 1
 μὲν τὴν ἡμέρην ἐς τοσοῦτο ἐγίνετο. τῆς δὲ νυκτὸς,
 κελεύσαντος βασιλέως, τὰς νῆας οἱ στρατηγοὶ ἐκ τοῦ
 Φαλήρου ἀπῆγον ὀπίσω ἐς τὸν Ἑλλήσποντον, ὡς 5
 τάχως εἶχε ἕκαστος, διαφυλαξούσας τὰς σχεδίας

Artemisia cum
 pueris regis a-
 mandata, Xerxes
 classiaris impe-
 rat, ut in Hel-
 lespontum protin-
 us revertantur.

Cap. CVII.

ὡς τοὺς παῖδας κ. τ. λ.]
 Vid. supra VIII, 103 et Pseudo-
 Plutarch. haec cavillantem pro
 more II pag. 870. — Pro ἐκέ-
 λευσε, quod e quibusdam reti-
 nuerunt Schaefer. et Matth.,
 equidem reliquorum librorum
 auctoritatem secutus cum
 Schweigh. et Gaisf. dedi ἐκέ-
 λευε itemque mox τοὺς βούλε-
 ται, ubi olim τοὺς ἀν βούλη-
 ται, libris scriptis invitis, ex-
 stabat. Indicativum in talibus
 poni posse, monstrant, quae
 Werfer. attulit in Actt. phill.
 Monacc. I pag. 105. 106. —
 Locutionem ἐς τοσοῦτο, quae
 occurrit etiam VIII, 125, at-
 tigit Matth. Gr. Gr. §. 578. c.
 pag. 1145, qui idem §. 337
 confer. ad formulam ὡς τά-

χεος εἶχε ἕκαστος; ubi Wes-
 seling. excitaverat Plutarch. II
 p. 610. Herod. IX, 58. Male
 olim ταχέως, quod ipsum San-
 crofti liber retinet, Florentino,
 aliis, melius alterum afferenti-
 bus. Et vidit dudum Wesse-
 ling. Diss. Herodot. IX p. 129.

διαφυλαξούσας τὰς σχεδίας
 πορευθῆναι βασιλεῖ] Ad seu-
 sum recte Valla; ad custodien-
 das rates, quibus rex transiret.
 Libri scripti βασιλεῖ, quod reti-
 nuī, reiecta Aldinae lectio-
 ne βασιλῆα; namque cum
 Schweigh. intelligere licet:
 διαφυλαξούσας βασιλεῖ (ὥστε
 αὐτόν) πορευθῆναι; ut sane
 sit dativus commodi quem vo-
 cant; quamquam infinitivus
 πορευθῆναι nescio quid durius
 habere videtur, cui ita mederi

3 πορευθῆναι βασιλεί. ἐπεὶ δὲ ἀγχοῦ ἦσαν Ζωστῆρος
 πλώοντες οἱ βάρβαροι, ἀνατείνουσι γὰρ ἄγκραι λε-
 πται τῆς ἠπείρου, ταύτας ἔδοξάν τε νῆας εἶναι, καὶ
 ἔφενον ἐπὶ πολλόν. χρόνῳ δὲ μαθόντες ὅτι οὐ
 νῆες εἶεν, ἀλλ' ἄγκραι, συλληχθέντες, ἐκομίζοντο. 10
 Ὡς δὲ ἡμέρη ἐγένετο, ὀρέοντες οἱ Ἕλληνες κατὰ
 χάορον μένοντα τὸν στρατὸν τὸν πεζόν, ἤλπιζον καὶ
 τὰς νῆας εἶναι περὶ Φάληρον· ἔδοκέον τε ναυμαχί-
 2 σειν σφέας, παραρτέοντό τε ὡς ἀλεξήσομενοι. Ἐπεὶ
 δὲ ἐπύθοντο τὰς νῆας οἰχωκυίας, αὐτίκα μετὰ ταῦ- 15
 3 τα ἔδοκε ἐπιδιώκειν. τὸν μὲν νυν ναυτικὸν τὸν
 3 Ξέρξεω στρατὸν οὐκ ἐπέιδον διώξαντες μέχρι Ἄν-
 δρου. ἐς δὲ τὴν Ἄνδρον ἀπικόμενοι, ἐβουλεύοντο.
 Θεμιστοκλῆς μὲν νυν γνώμην ἀπεδείκνυτο „διὰ νή-

108

Fugientem bar-
 barorum classem
 persequuntur
 Graeci ad An-
 drum usque. Ibi
 de helio delibe-
 rantibus quid
 Themistocles,
 quid Euribiades
 suaserit. Huius
 ratione pleris-
 que probata,

voluit Reiskius, ut legeretur:
 δι' ὧν ἔδει πορευθῆναι.
 Postea Schweigh. in Lex. Herod.
 eam sibi suspicionem obortam
 esse dicit, ut activum verbum
 πορεύειν notionem habeat mit-
 tendi, adducendi, ad iter pa-
 randi, indeque hunc loci fore
 sensum arbitratur: *naves custo-*
dituras pontes ut regi ad trans-
itum parati essent, s. curatur-
as, observaturas, ut pontes etc.
 Mihi magis arridet prior inter-
 pretatio.

Ζωστῆρος] De hoc promon-
 torio primarii sunt loci Stephani
 Byz. s. v. pag. 377. Pausan. I,
 31 §. 3. Strabon. IX p. 398 s.
 610 B. Fuit terrae tractus in
 mare porrectus et Apollinis
 aede, nunc diruta, aliorum-
 que deorum aris insignis, cui
 a Latonae cingulo nomen ve-
 nit. Nunc Vari dicunt ob vi-
 cum prope iacentem; lacus ad-
 iacens sacer etiamnum vocatur

Vulios mene. Plura Kruse Hel-
 las II, 1 pag. 221 seq. — De
 reliquis ita Valckenaer.:
 „Paulo post fugientes Persas
 terrebat ac si naves essent ho-
 stiles, in mare prominentia
 Attices promontoria: admo-
 vit ista Casaubonus Theophras-
 ti Charact. 25, ubi ε' δειλὸς
 τοιοῦτός τις οἶος πλέων τὰς
 ἄγκρας φάσκειν ἡμιολίας εἶναι.“
 Dativum χρόνῳ (postea) attigi
 supra ad VIII, 53; verbum
 κομίζεσθαι de itinere maritimo
 I, 185 coll. V, 108. VIII,
 110 fin. 118.

Cap. CVIII.

κατὰ χάορον] De locutione
 conf. IV, 135. VII, 95. Add.
 Held. ad Pflutarch. Aemil. Paul.
 16 pag. 200. In seqq. ob du-
 plex τε conf. allata ad VII, 8 §.
 1. De insula Andro conf. V, 31.
 γνώμην ἀπεδείκνυτο] Male
 duo codd. ἐπεδείκνυτο. Vid.

„σων τραπομένους, καὶ ἐπιδιώξαντας τὰς νῆας,
 „πλώειν ἰδέσθαι ἐπὶ τὸν Ἑλλήσποντον, λύσουτας τὰς 20
 4 „γεφύρας.“ Εὐρυβιάδης δὲ τὴν ἐναντίην ταύτη
 γνώμην ἐτίθειτο, λέγων, ὡς „εἰ λύσουσι τὰς σχε-
 „δίας, τοῦτ' ἂν μέγιστον πάντων σφεῖς κακὸν τὴν
 5 „Ἑλλάδα ἐργάσαιντο. εἰ γὰρ ἀναγκασθεῖη, ἀπολαμ-
 „φθεῖς ὁ Πέρσης μένειν ἐν τῇ Εὐρώπῃ. πειρωτο ἂν 25
 „ἡσυχίην μὴ ἄγειν· ὡς ἄγοντι μὲν οἱ ἡσυχίην, οὔτε
 „τι προχωρῶειν οἶόν τε ἔσται τῶν προηγημάτων, οὔτε
 „τις κομιδὴ τὸ ὀπίσω φανήσεται, λιμῶν τέ οἱ ἢ στρα-
 6 „τιῇ διαφθαρέεται. ἐπιχειροῦντι δὲ αὐτῷ καὶ ἔργον
 „ἐχομένῳ, πάντα τὰ κατὰ τὴν Εὐρώπην οἶά τε ἔσται 30
 „προσχωρῆσαι κατὰ πόλιν τε καὶ κατὰ ἔθνα, ἥτοι

III, 160. Idem fere mox significat γνώμην τίθεσθαι: de quo vid. allata ad VII, 82. Apud Plutarch. Themistocl. 16 exstat γνώμην ποιῆσθαι. Ad ipsam autem rem facit uberior Plutarchi narratio in Themist. 16. Aristid. 9, ubi Aristidem loco Eurybiadis appellat. Voces νήσων et νησιωτῶν de Cycladibus intelligo, ut V, 30. VII, 95, ubi vid. nott. Verbo πλώειν et h. l. et cap. 109 ita utitur Noster, ubi alii dicunt ἀναπλέειν, notante Sintenis. ad Plutarch. Themistocl. 16 pag. 108.

τοῦτ' ἂν μέγιστον πάντων σφεῖς κακὸν τὴν Ἑλλάδα ἐργάσαιντο] Ita cum recentt. scripsi, codd. valde fluctuantibus, quorum plurimi σφι (cuius loco duo σφέας) et κακῶν pro κακὸν itemque ἐργάσαιντο, ubi unus Sancrofti liber, quantum scio, clare praebet ἐργάσαιντο. Et enim sensus est: se ipsos hoc

maximum omnium malum (s. malorum) Graeciae illaturos esse, ubi σφεῖς cum vi quadam positum videtur pro αὐτοῖ, ut VII, 168. — Ad verbum ἀπολαμφθεῖς (exclusus; interceptus) vid. allata ad VIII, 11 et de locutione ἡσυχίην ἄγειν VII, 11. De particulis οὔτε — οὔτε — τε diximus ad VI, 11. κομιδῇ] i. e. reditus, ut VII, 170. VIII, 19. 120. IX, 107: Schweigh., qui antea coniecerat ἐς τὸ ὀπίσω aut nude ὀπίσω, (ut VIII, 120), postea merito acquievit in vulgata, cum sane parum differat τὸ ὀπίσω et ὀπίσω, quod v. c. legitur I, 207. — Ad formam διαφθαρέεται vid. Matth. Gr. Gr. §. 173 pag. 317 §. 182, n. 2 pag. 326; de locutione ἔργου ἔχεσθαι vide nott. ad VIII, 11.

οἶά τε ἔσται προσχωρῆσαι n. τ. λ.] Fieri posse ait Laco, ut omnes civitates gentesque

„άλισκομένων γε, ἢ πρὸ τούτου ὁμολογεόντων·
 „τροφήν τε ἕξειν σφέας τὸν ἐπέτειον αἰεὶ τῶν Ἐλ- 670
 7 λήνων καρπὸν. ἀλλὰ δοκέειν γὰρ, νικηθέντα τῇ
 „ναυμαχίῃ οὐ μενέειν ἐν τῇ Εὐρώπῃ τὸν Πέρσας·
 8 „ἑατέον ὧν εἶναι φεύγειν ἐς ὃ ἔλθοι φεύγων ἐς 35
 „τὴν ἑσωτοῦ. τὸ ἐνθεῦτεν δὲ περὶ τῆς ἐκείνου
 „ποιέεσθαι ἤδη τὸν ἀγῶνα“ ἐκέλευε. Ταύτης δὲ
 εἴχοντο τῆς γνώμης καὶ Πελοποννησίων τῶν ἄλ-
 λων οἱ στρατηγοί.

109

quibus argumen-
 tis Themistocles
 Athenienses, ut
 et ipsi assenti-
 rentur, permo-
 verit.

Ὡς δὲ ἔμαθε ὅτι οὐ πείσει τοὺς γε πολλοὺς
 πλώειν ἐς τὸν Ἑλλήσποντον ὁ Θεμιστοκλής, μετα- 40
 βαλῶν, πρὸς τοὺς Ἀθηναίους (οὔτοι γὰρ μάλιστα

in Europa ad regem accedant, quum vel vi capiantur vel ante faciant deditioem. Ubi noli mirari genitivos ἀλισκομένων et ὁμολογεόντων, praecedente accusativo πόλιας atque ἔθνεα: nam eadem ratio I, 3 atque etiam VIII, cap. 109 init. ἐκπεφευγότων περιημέκτεον, quod aliter explicat Matthiae Gr. Gr. §. 555 pag. 1089. Sed vid. IX, 98. — Mox e Florentino, Mediceo aliisque duobus codd. cum Gaisfordio rescripsi: ἐς ὃ ἔλθοι (i. e. donec fugá pervenerit) pro vulg. ἔλθῃ, quod Matth. et Bekker. retinuerunt. At Optativum, si quid video, loci ratio postulat. Quod sequitur τὸ ἐνθεῦτεν δὲ, indicat: tum vero, si Graeciâ prorsus relictâ, in suam rex redierit terram, de illius (i. e. Persarum regis) terrâ pugnam esse instituendam.

Cap. CIX.

μεταβαλῶν πρὸς τοὺς Ἀθη-

ναίους] His iungo ἔλεγέ σφι τάδε, ubi vocula σφι ad id ipsum, nimis remotum πρὸς τοὺς Ἀθηναίους spectat. Themistocles mutatus s. conversus ad Athenienses, iam eos ita allocutus est, aut, ut Schweigh. in Lex. Herod. verbum μεταβαλῶν reddit: mutato consilio ad Athenienses se convertens; si quidem qui antea continuo ad Hellespontum navigare voluerat, nunc prudenter contrarium civibus persuadere studet. Hinc recte Negris participium μεταβαλῶν exponit ἀλλάξας γνώμην. Verbum μεταβάλλειν ipse attigi ad V, 75. Themistoclis sive calliditatem sive prudentiam refert quoque Polyæn. I, 30 §. 3. Frontin. II, 6 §. 8, quibus allatis Valckenaerius haec subiunxit: Themistoclis consilium postea magni saepe sunt imperatores secuti: praebet istoc capite quaedam exempla Frontinus et Africani Scipionis dictum,

ἐκπεφυγόντων περιημέκτεον, ὀρμέατό τε ἐς τὸν Ἑλ-
 λήσποντον πλώειν καὶ ἐπὶ σφέων αὐτῶν βαλλόμενοι,
 2 εἰ ἄλλοι μὴ βουλοίατο) ἔλεγέ σφι τάδε· „Καὶ αὐ-
 „τὸς ἤδη πολλοῖσι παρεγενόμην, καὶ πολλῶ πλέω⁴⁵
 „ἀκήκοα τοιάδε γενέσθαι ἄνδρας ἐς ἀναγκαίην ἀπει-
 „ληθέντας, νενικημένους ἀναμάχεσθαι τε καὶ ἀνα-
 3 „λαμβάνειν τὴν προτέραν κακότητα. ἡμεῖς δὲ, εὖ-
 „ρημα γὰρ εὐρήκαμεν ἡμέας τε αὐτοὺς καὶ τὴν Ἑλ-
 4 „λάδα, νέφος τοσοῦτο ἀνθρώπων ἀνωσάμενοι, μὴ⁵⁰
 „διώκωμεν ἄνδρας φεύγοντας. τάδε γὰρ οὐκ ἡμεῖς

viam hostibus, quā fugiant, esse
 muniendam; cuius simile dat
 Agesilai Polyaen. II, 1. 6, qui
 factis illud suis saepe compro-
 bavit. Conferri poterunt idem
 Polyaen. III, 19, 4. Pausan.
 IV [22] p. 333. Diodor. Sicul.
 XIV, 27 et Xenoph. Hellen.
 VII [fin.] p. 376, 15. „Caete-
 rum paulo aliter atque Hero-
 dotus, ista tradit Plutarch.
 Themistocle. 16.

περιημέκτεον] Conf. I, 44
 ibique nott. Ad locutionem
 ἐπὶ σφέων αὐτῶν βαλλόμενοι
 conf. nott. ad V, 73.

ἄνδρας ἐς ἀναγκαίην ἀπειλη-
 θέντας. „In angustias detrusum
 nesciumque quo se verteret, ἐν ἀ-
 πορίῃσι ἐχόμενον IV, 131 [ubi
 vid. nott. Add. V, 80. VII, 128.
 VIII, 52.] ἐς ἀπορίην ἀπιγ-
 μένον I, 79, dixit etiam He-
 rodotus ἐς ἀπορίην ἀπειλημέ-
 νον II, 141 et ἀπειληθέντα
 ἐς ἀπορίην I, 24 [ubi vid.
 nott.] hic necessitatis velut vin-
 culis adstrictos, ἀναγκαίῃ ἐν-
 δεδεμένους sive necessitate coa-
 ctos, ἐς ἀναγκαίην ἀπειλη-
 θέντας. Tales victos saepe

Themistocles ait ἀναμάχεσθαι
 τε καὶ ἀναλαμβάνειν τὴν προ-
 τέραν κακότητα [i. e. denuo
 pugnam instaurare et priorem
 calamitatem reparare]: hoc quid
 sit, docebunt Spanhem. ad
 Iulian. pag. 178 et Abresch.
 Dilucid. Thucydid. p. 710.“
 Valcken. Tu vid. de hoc
 utroque verbo nott. ad V, 121
 et add. Krabinger. ad Synes.
 De regn. 24 pag. 317.

εὐρημα γὰρ εὐρήκαμεν] i.
 e. nacti enim insperato sumus
 lucro nos met ipsos et Graecium.“
 Ita Wesselingius, citans VII,
 180. Add. VII, 155, 10 §. 4.
 Sophocl. Oed. R. 1049. Krü-
 ger. ad Xenoph. Anab. II, 3
 §. 18, qui bene monet εὐρημα
 saepe idem esse atque ἐρμαῖον:
 lucrum adventicium, res laeta
 praeter spem oblata.

νέφος τοσοῦτο ἀνθρώπων
 ἀνωσάμενοι] Redit ἀνωσάμε-
 νοι VII, 139 eadem fere si-
 gnificatione atque ὠσάμενοι
 VIII, 3. Plutarch. Mar. 16 p.
 414 C, ubi etiam νέφος inve-
 nitur de ingenti hominum mul-
 titudine sive turbā. Hinc quo-

„κατεργασάμεθα, ἀλλὰ θεοί τε καὶ ἥρωες, οἳ ἐφθό-
 „νησαν ἄνδρα ἓνα τῆς τε Ἀσίης καὶ τῆς Εὐρώπης
 „βασιλεῦσαι, ἔοντα ἀνόσιόν τε καὶ ἀτάσθαλον· ὅς
 „τά τε ἱρὰ καὶ τὰ ἴδια ἐν ὁμοίῳ ἐποιέετο, ἐμπιπράς 55
 „τε καὶ καταβάλλων τῶν θεῶν τὰ ἀγάλματα· ὅς καὶ
 „τὴν θάλασσαν ἀπεμασίγωσε, πέδας τε κατήκε.
 5 „ἀλλ' εὖ γὰρ ἔχει ἐς τὸ παρεὸν ἡμῖν, νῦν μὲν ἐν τῇ
 „Ἑλλάδι καταμείναντες, ἡμέων τε αὐτῶν ἐπιμελη-

que ἀνωσάμενοι attigit Tay-
 lor. ad Lys. p. 41 s. pag. 81
 Reisk.

ἀλλὰ θεοί τε καὶ ἥρωες, οἳ
 ἐφθόνησαν ἄνδρα ἓνα κ. τ. λ.]
 Haec rursus dicuntur ex illa
 Herodoti sententiâ de nemesi
 superbos castigante et status suo
 deijiciente. Plura vid. ad III,
 40.

ὅς τὰ τε ἱρὰ καὶ τὰ ἴδια ἐν ὁ-
 μοίῳ ἐποιέετο κ. τ. λ.] Voculam

οἳ γῆν μολόντες Ἑλλάδ', οὐ θεῶν βρέτη
 ἠδοῦντο σὺλᾶν, οὐδὲ πιμπράναι νεώς·
 βωμοὶ δ' αἰστοὶ, δαιμόνων θ' ἰδρύματα
 πρόρρηξα φύρδην ἐξανέστραπται βάθρον.

Wesselingius de inflammatis
 Graecorum a Persis templis
 consuli iubet Menag. in Dio-
 gen. I, 9 et Davis. in Cicer.
 De Legg. II, 11. Tu conf.
 etiam ad Herodot. V, 102 allata.

ὅς καὶ τὴν θάλασσαν ἀπε-
 μασίγωσε] Vid. VII, 35. Se-
 quens κατήκε, quod Valcken.
 mutari vult in ἐγκατήκε scil.
 τῇ θαλάσῃ, id sane non opus.
 Simplicii verbo, eodem obser-
 vante Valckenaerio, utitur
 Diogen. Laert. Prooem. §. 9
 itemque Herodot. VII, 35.

νῦν μὲν — καταμείναντες] Valckenaer. reponi vult κατα-

te, quam omiserunt Schaefer.,
 Matth., Bekker., equidem cum
 Schweigh. et Gaisf. e Floren-
 tino adscivi. Verba τὰ ἱρὰ καὶ
 τὰ ἴδια iam attigi ad VI, 9;
 locutionem ἐν ὁμοίῳ ποιεῖσθαι
 attigit Matth. Gr. Gr. p. 1139.
 De forma ἐμπιπράς monuit
 Blomfield. in Gloss. ad Aeschyl.
 Pers. 815. Ad argumentum loci
 conf. Aeschyl. Perss. 814
 Blomf. :

μείναντες, quod in ora Ste-
 phan. exstat quodque non dis-
 placuisse vidi Wesselingio
 (Diss. Herod. XI p. 202), de
 hoc accusativo subsequente
 comparanti VIII, 109. II,
 151. VII, 144. Equidem cum
 Schweighaeusero, qui ob si-
 milem structuram nominativi
 infinitivo iuncti I, 56. 63. IV,
 15. 137, a vulgata libris re-
 liquis comprobata stare malui,
 de qua ita Matthiae: „καταμεί-
 ναντες vereor, ne in syntaxin
 peccet: nam ubi infinitivus pro
 prima persona coniunctivi po-
 nitur, subiecti quod vocant,

„θῆναι καὶ τῶν οἰκετῶν· καὶ τις οἰκίην τε ἀναπλα-
 „σάσθω, καὶ σπόρου ἀνακῶς ἐχέτω, παντελέως ἀπε-
 „λάσας τὸν βάρβαρον· ἅμα δὲ τῷ ἔαρι καταπλέω-
 6 „μεν ἐπὶ Ἑλλησπόντου καὶ Ἰωνίης.“ Ταῦτα ἔλεγε, 671
 ἀποθήκην μέλλων ποιήσεσθαι ἐς τὸν Πέρσεια· ἵνα, 65

eorumque, quae huic adiuncta sunt, accusativus additur. Vid. infra IX, 60 et Gramm. Gr. §. 546 pag. 1072 seq. ed. sec. Hoc vero loco ἐπιμεληθῆναι commode e verbis εὖ γὰρ ἔχει necti potest. — Vocem οἰκετῶν eodem significato, quo VIII, 106 accipii velim.

καὶ τις οἰκίην τε ἀναπλα-
 σάσθω καὶ σπόρου ἀνακῶς
 ἐχέτω] i. e. Et unusquisque re-
 ficiat aedes suas curetque semen-
 tem fieri. Ita Valcken. De
 pronomine τις, quod h. l. idem
 valet atque πᾶς τις s. εἷς ἕκα-
 στος (unusquisque), teste Eu-
 stath. ad Od. III p. 123, 25.
 vid. Matth. Gr. Gr. §. 487, 2
 pag. 910. Blomfield. Glossar.
 ad Aeschyl. Choeph. 53. —
 De reliquis ita Valckenaer-
 rius: „rarissimum arbitror il-
 lud οἰκίην ἀναπλασάσθω. Ni-
 dum fingere πλάσαι δόμον dixit
 incertus poeta [quem Sophoclem
 esse idem suspicatur Valckenaer.]
 apud Lycurg. pag. 166, 35. [pag.
 229 Reisk. Tu conf. quoque Wytten-
 bach. ad Plut. Moral. I p. 755.] —
 ἀνακῶς ἐχέτω idem est atque
 ἐπιμελεῖται. Vid. Pierson. ad
 Moer. Att. p. 43. — Tu vid.
 etiam Herod. I, 24 ibique nolt.
 et Matth. Gr. Gr. §. 348 pag.

657. Citat haec Herodoti ver-
 ba Eustath. ad Homeri Odys.
 I vs. 397 pag. 67, 47 ed. Ba-
 sil., ubi pro σπόρου dat
 σπορᾶς.

ἀποθήκην μέλλων ποιήσε-
 σθαι ἐς τὸν Πέρσεια] „Sequen-
 tia cum his arbitror iungenda,
 ἐς τὸν Πέρσεια, ἵνα (ἦν ἄρα
 τί μιν καταλαμβάνη πρὸς Ἀθη-
 ναίων πάθος) ἔχη ἀποστρο-
 φήν; ita tamen, ut partim
 etiam ad illa pertineant, τὸν
 Πέρσεια, Persam enim factu-
 rus erat ἀποθήκην, ad illum
 ut haberet receptum vel refugi-
 um, si qua urgeret necessitas:
 amicum ad certum tempus ve-
 lut sepositum, aliquando usui
 futurum, eleganter vocat ἀπο-
 θήκην. Ad ἀπόθετον φίλον
 in Lysia pag. 158 [pag. 313
 Reisk.] vid. Marcland, et, qui
 hic ἀποθήκην egregie tuetur,
 Abresch. Dilucc. Thucydid. p.
 654. Ad ἀποστροφήν conf.
 Xenoph. Cyrop. V, 2, 11.
 Anab. VII, 6, 24. Isocrat.
 Ep. II pag. 410 B. Wesseling.
 ad Diod. I p. 207 et Toup.
 Em. in Suid. voc. Ἀποστρο-
 φή [T. I pag. 51]. Beneficio-
 rum in regem regiamque fam-
 iliam hac operā suā collato-
 rum, ob quae εὐεργεσίαν si-
 bi scribit ὀφείλεσθαι, memi-

110

Themistocles
gratiam regis
ambiens, quo
astu usus.

ἦν ἄρα τί μιν καταλαμβάνη πρὸς Ἀθηναίων πάθος, ἔγη ἀποστροφὴν· τά περ ὧν καὶ ἐγένετο. Θεμιστοκλήης μὲν ταῦτα λέγων, διέβαλλε· Ἀθηναῖοι δὲ ἐπέι-
2 θοντο. ἐπειδὴ γὰρ, καὶ πρότερον δεδογμένος εἶναι 70
σοφός, ἐφάνη ἑὼν ἀληθέως σοφός τε καὶ εὐβουλος,

nit Themistocles in illa nobili epistola ad Artaxerxen data apud Thucyd. I, 138. „Valcken. Cui bene ita obloqui videtur Schweigh. his verbis:“ At non Persam facturum erat ἀποθήκη: sed hoc ipsum, quod nunc agebat, nempe quod Athenienses a consilio in Helle-spontum navigandi pontesque rumpendi deterruit, hoc, inquam, facturum erat ἀποθήκη ἐς τὸν Πέρσας: ubi per metonymiam ἀποθήκη dicitur id, quod est ἀπόθετον, thesaurus repositus intelligiturque beneficium in regem collatum et in futuros usus apud eum collocatum, gratia apud regem in futurum tempus inita. Est enim, ut scite poeta ait, Καλόν γε θησαύρισμα, κειμένη χάρις.“ — Ad verbum καταλαμβάνειν conf. allata ad III, 42 et ad sequens ὧν Matth. §. 625 pag. 1274. Add. Herod. VIII, 128. 133 fin.

Cap. CX.

διέβαλλε] i. e. decepit, fellit. Vid. nott. ad V, 50. Ad seq. δεδογμένος conf. Matth. Gr. Gr. §. 495 c. pag. 931. Mox plerique libri, quos cum Schweigh. et Gaisf. secutus sum, ἐπίστευσε, ubi olim ἐπέτελλε, quod dudum ex ora Stephani in ἐπίστευε mutarat

Valckenaerius (quem Schaefer. Matth. et Bekker. sequuntur) sic interpretans; quos utcumque tormentis excruciantur, fidei credebat occultaturos silentio quae regi mandasset dicenda. Nec aliter accepit Wesselingius. De Sicinno quaedam attulimus ad VIII, 75: cuius loco Polytaenus I, 30, 3 vocat Ἀρσάκη; Plutarchus Aristid. 9 pag. 324 B. Themist. 16 pag. 120 C. Ἀρσάκη, regium eunu-chum et captivum scribit missum esse ad Xerxem. Cum Herodoto facit Diodorus XI, 19 a Themistocle narrans filiorum paedagogum missum esse, itemque Iustinus II, 13, per servum fidum Xerxi haec indicasse Themistoclem narrans. Quod vero apud Thucyd. I, 138, ex quo hausit Cornel. Nep. Themistoc. 9, Themistocles literas regi scripsisse narratur, id iure miratur Valckenaer. indeque ob Herodoti testimonium a tam cauto imperatore eas scriptas esse negat, praesertim cum ipsa res sit minime credibilis. — αὐτίς (iterum) spectat ad ea, quae VIII, 75 tradita leguntur. In proxime seqq. pro vulg. ἐπειδὴ, quod cum Schaefero tenent Matth. et Bekkerus, e Florentino, aliis nunc repositum ἐπεὶ τε.

3 πάντως ἐτοῖμοι ἦσαν λέγουσι πείθεσθαι. Ὡς δὲ οὗ-
 τοί οἱ ἀνεγνωσμένοι ἦσαν, αὐτίκα μετὰ ταῦτα ὁ
 Θεμιστοκλῆς ἄνδρας ἀπέπεμπε ἔχοντας πλοῖον, τοῖ-
 σι ἐπίστευσε σιγᾶν, ἐς πᾶσαν βάρανον ἀπικνεομέ-75
 νοισι, τὰ αὐτὸς ἐνετείλατο βασιλεῖ φράσαι· τῶν καὶ
 4 Σίκιννος ὁ οἰκέτης αὐτῆς ἐγένετο. οἱ ἐπεὶ τε ἀπί-
 κοντο πρὸς τὴν Ἀττικὴν, οἱ μὲν κατέμενον ἐπὶ τῷ
 πλοίῳ, Σίκιννος δὲ ἀναβάς παρὰ Ξέρξεα, ἔλεγε τὰ-
 5 δε· „Ἐπεμψέ με Θεμιστοκλῆς ὁ Νεοκλῆος, στρατη-
 „γὸς μὲν Ἀθηναίων, ἀνὴρ δὲ τῶν συμμάχων πάν-80
 „των ἄριστος καὶ σοφώτατος, φράσοντά τοι, ὅτι
 „Θεμιστοκλῆς ὁ Ἀθηναῖος, σοὶ βουλόμενος ὑπουρ-
 „γέειν, ἔσχε τοὺς Ἕλληνας, τὰς νῆας βουλομένους
 6 „διώκειν, καὶ τὰς ἐν Ἑλλησπόντῳ γεφύρας λύειν.
 „καὶ νῦν κατ' ἠσυχίην πολλὴν κομίζεο.“ Οἱ μὲν, 85
 ταῦτα σημήναντες, ἀπέπλων ὀπίσω.

111 Οἱ δὲ Ἕλληνες, ἐπεὶ τε σφι ἀπέδοξε μὴτ' ἐπι-
 διώκειν ἔτι προσωτέρω τῶν βαρβάρων τὰς νῆας,
 μῆτε ἐπιπλώειν ἐς τὸν Ἑλλήσποντον λύβοντας τὸν
 πόρον, τὴν Ἄνδρον περικατέατο, ἐξελέειν ἐθέλοντες. 90
 2 πρῶτοι γὰρ Ἄνδριοι νησιωτέων αἰτηθέντες πρὸς
 Θεμιστοκλῆος χρήματα, οὐκ ἔδοσαν· ἀλλὰ προῖσχο-
 μένου Θεμιστοκλῆος λόγον τόνδε, ὡς „ἦκοιεν Ἀθη-
 „ναῖοι περὶ ἑωυτοὺς ἔχοντες δύο θεοὺς μεγάλους,
 „Πειθῶ τε καὶ Ἀναγκαίην, οὕτω τέ σφι κάρτα δο-95

672

Audrii, quod pe-
 cuniam pendere
 recusarent, a
 Gracis obsesi.

πρὸς τὴν Ἀττικὴν] „Mittitur navis in Atticam, ubi haerebat adhuc Xerxes; neque enim hic cum classis aufugit reliquii; sed cum exercitu suo secedens ex Attica, Graecia peragrata, rediit in Asiam cap. 119 ὁδῶ χρωόμενος ἅμα τῷ ἄλλῳ στρατῷ ἀπενόστησε ἐς τὴν Ἀσίην. conf. cap. 113. 126. 130.“ Valcken. — In fine cap. ad verbum κομίζεο conf. VIII, 107.

Cap. CXI.

ἀπέδοξε μὴτ' ἐπιδιώκειν] De usu particulae negativae in talibus monuit Matth. Gr. Gr. §. 524, 4 pag. 1048. — In seqq. ad verbum προῖσχομένου conf. I, 164. IV, 165. VIII, 3.

Πειθῶ τε καὶ Ἀναγκαίην] Suadela ac Necessitati, quam utramque unâ voce alii appel-

3, „τέα εἶναι χορήματα.“ ὑπεκρίναντο πρὸς ταῦτα, λέγοντες ὡς „κατὰ λόγον ἦσαν ἄρα αἱ Ἀθῆναι μεγάλαι τε καὶ εὐδαίμονες, καὶ θεῶν χρηστῶν ἤκοιεν εὖ· ἐπεὶ Ἀνδρίους γε εἶναι γεωπεινάς, ἐς τὰ μέγιστα ἀνήκοντας, καὶ θεοὺς δύο ἀχρηστους οὐκ ἐκ-

Iarunt τὴν Πειθανάγκην (vid. Eustath in Homer. II. III pag. 309, 14. Synes. De regn. p. 26 A. s. cp. 23 ibiq. Krabinger. pag. 317 coll Abresch. in Miscell. Observv. Vol. V pag. 236. 237, quem laudat Cr.) opponunt Andrii Πενίην τε καὶ Ἀμηχανίην i. e. paupertatem et inopiam sive impotentiam, quarum praesidio etiam firmi ac tuti Themistoclem Graecosque re infecta discedere coegerunt, ut legimus VIII, 121 coll. Plutarch. Themist. 21 p. 122 C., qui eadem brevius exponens vocat Βίαν atque Ἀπορίαν deas Andriorum. Ac sane fanum Ἀνάγκης atque Βίας Corinthi fuisse auctor est Pausanias II, 4 §. 7. Neque huc non facit Alcaei dictum apud Stobaeum XCIV (96) p. 518 s. T. III pag. 258 Gaisf., ubi Ἀμηχανίαν dixit sororem Πενίας: de quo conf. Blomfield. in Glossar. ad Aeschyl. S. c. Th. 343. Ac denique muliebres deas μεγάλους θεοὺς recte dici, monstrasse dicitur Elsner. Sched. Crit. pag. 39 a Wesselingio excitatus. Haud aliter infra Andrii protulisse dicuntur θεοὺς ἀχρηστους i. e. malevolos, haud benignos atque utiles ipsis, eo quod nulla ipsis praebent commoda.

ὡς κατὰ λόγον ἦσαν ἄρα αἱ Ἀθῆναι μεγάλαι τε καὶ εὐδαίμονες] κατὰ λόγον cur Schweigh. in Lex. Herod. redat merito, haud expuitem. Conf. V, 8. Imperfectum ἦσαν positum videtur, ubi praesens sane tempus exspectasses: de quo usu conf. Heindorf. ad Platon. Phaed. §. 35 pag. 54 et quae alia de eodem usu attulit Stallbaum ad eundem Platonis locum pag. 60. 61. De vocula ἄρα postposita conf. allata ad VIII, 8. De voce εὐδαίμονες conf. nott. ad V, 28.

καὶ θεῶν χρηστῶν ἤκοιεν εὖ] Ad locutionem conf. I, 30 VII, 157 et de vocula εὖ in fine orationis positâ, vid. allata ad V, 27. De indicativo (ἦσαν) et optativo (ἤκοιεν) se invicem excipientibus conf. VIII, 100. Caeterum, ait Schweighaeuser., mordaci ironia haec dicta videntur: magna et beatae Athenae scilicet! nempe urbs eversa cremataque et terra omnis vastata: propitiis in primis utuntur diis scilicet, qui nec urbem, nec templa tutati sunt!“

ἐπεὶ Ἀνδρίους γε εἶναι γεωπεινάς ἐς τὰ μέγιστα ἀνήκοντας] Oratio e directa subito in indirectam accusativi et infini-

„λείπειν σφῆων τὴν νῆσον, ἀλλ' αἰεὶ φιλοχωρεῖν, 1
 „Πενίην τε καὶ Ἀμηχανίην· καὶ τούτων τῶν θεῶν
 4 „ἐπηβόλους ἔοντας Ἀνδρίους, οὐ δώσειν χρήματα.
 „οὐδέκοτε γὰρ τῆς ἑωυτῶν ἀδυναμίας τὴν Ἀθη-
 „ναίων δύναμιν εἶναι κρέσσω.“ Οὗτοι μὲν δὴ ταῦ-5
 τα ὑποκρινόμενοι, καὶ οὐ δόντες τὰ χρήματα, ἐπο-
 λιορκέοντο. Θεμιστοκλῆς δὲ, οὐ γὰρ ἐπαύετο πλεο-
 νεκτέων, ἐσπέμπων ἐς τὰς ἄλλας νήσους ἀπειλητη-
 ρίους λόγους, αἵτεε χρήματα διὰ τῶν αὐτῶν ἀγγέ-
 λων, χρεώμενος λόγοισι τοῖσι καὶ πρὸς Ἀνδρίους

Ab aliis quoque
 insularis pecu-
 niae exactae.

tivi transit structuram, plane ut VIII, 118, quem locum unâ cum aliis excitavit Matth. Gr. Gr. §. 539, 1 pag. 1059. Vocem γεωπεινίας (i. e. pauper, qui parum terrae agrive possidet), attigi ad II, 6. Add. Gregor. Corinth. De dialect. Ion. §. 114 pag. 518. — Ad voces ἐς τὰ μέγιστα Schweighaeuser. ex antecedenti γεωπεινας intelligi vult γεωπεινίας, ut intelligantur maxime egeni, qui ad maximam paupertatem devenerint. Similia quaedam praebet Noster V, 49. VII, 13. 9 §. 3. 134.

καὶ τούτων τῶν θεῶν ἐπηβόλους ἔοντας Ἀνδρίους] i. e. atque horum deorum compotes cum facti essent Andrii s. quos deos cum nacti essent Andrii. Vocem ἐπήβολος illustrarunt Blomfield. Glossar. ad Aeschyl. Prometh. 453 coll. ad Agamemnon. §. 525. Schaefer. Melett. critt. p. 48. Wyttenbach. ad Plutarch. Mor. I p. 112. Add. Herod. IX, 49.

οὐδέκοτε γὰρ τῆς ἑωυτῶν ἀδυναμίας τὴν Ἀθηναίων δύ-

ναμιν εἶναι κρέσσω] Similem quandam sententiam prodit Noster VII, 172. — In proxime seqq. Schweigh. e Florentino addidit τὰ ante χρήματα, intelligens pecuniam, quam ille postulaverat. Articulum omiserunt Matth. et Bekker.

Cap. CXII.

πλεονεκτέων] De hoc verbo monui ad VII, 158. Caeterum eadem fere enarrat Plutarch. Themistocle. 21 init. p. 122 C., ubi etiam Timocreonitis, qui Themistoclis fuit adversarius exstat carmen in Themistoclem tractatum saue ut hominem mendacem, iniustum, proditorem, qui pecuniâ corruptus amicum proderit. Add. Pseudo-Plut. II p. 871 C. Herodotea pro more cavillantem.

λόγοισι τοῖσι καὶ πρὸς Ἀνδρίους ἐχρήσατο] Vocem λόγοισι, quae a Florent., Medic., aliis abest, hinc vel deletam vel unci certe inclusam vult Schweighaeuserus ut suspectam. Idem codd. pro καὶ πρὸς

ἐχρήσατο· λέγων, ὡς „εἰ μὴ δώσουσι τὸ αἰτεόμενον, 10
 „ἐπάξει τὴν στρατιὴν τῶν Ἑλλήνων, καὶ πολιορκέων
 2 „ἑξαιρήσει.“ λέγων ὦν ταῦτα, συνέλεγε χορήματα
 μεγάλα παρὰ Καρυστίων τε καὶ Παρίων· οὐ πυν-
 θανόμενοι τὴν τε Ἄνδρον, ὡς πολιορκέοιτο διότι 15 673
 ἐμήδισε, καὶ Θεμιστοκλέα, ὡς εἴη ἐν αἴνῃ μεγίστη
 3 τῶν στρατηγῶν, δείσαντες ταῦτα, ἔπεμπον χορήματα.
 Εἰ δὲ δὴ τινες καὶ ἄλλοι ἔδοσαν νησιωτέων, οὐκ
 ἔχω εἰπεῖν· δοκέω δὲ τινὰς καὶ ἄλλους δοῦναι, καὶ
 4 οὐ τούτους μόνους. καὶ τοὶ Καρυστίοισι γε οὐ-
 δὲν, τούτου εἵνεκα, τοῦ κακοῦ ὑπερβολὴ ἐγένετο· 20
 Πάριοι δὲ Θεμιστοκλέα χορήμασι ἰλασάμενοι, διέφυ-
 5 γον τὸ στράτευμα. Θεμιστοκλῆς μὲν νυν, ἕξ Ἄν-
 δρου ὄρμεώμενος, χορήματα παρὰ νησιωτέων ἐκτέετο
 λάθρῃ τῶν ἄλλων στρατηγῶν.

Ἄνδρους perperam habent
 πρὸς βασιλέα.

παρὰ Καρυστίων.] De Ca-
 rystiis conf. Herod. IV, 33.
 VI, 99. Ac refertur Carystus
 inter antiquissimas Euboeae
 urbes, iam Homero nota et
 ab Attica vel condita vel inco-
 lis repleta; quae adeo post
 bella Persica cum in Athenien-
 sium devenisset ditionem, a
 Romanis accepit libertatem.
 Marmore in viciniis eruto vini-
 que egregii culturâ olim urbs
 maxime celebrata est, quae ad-
 huc suo nomine vocatur Cary-
 sto s. Castel Rosso. Vid. Man-
 nert. VIII, p. 262 sq. Tzschuck.
 ad Mel. II, 7, 9 nott. exegg.
 (Vol. III. P. II pag. 695.) De
 Parisiis conf. VIII, 62. In seq.
 pro Θεμιστοκλήα dedi Θεμιστο-
 κλέα, quod Florentinus et San-
 croftû liber prae buere, itemque

εἰπεῖν (pro εἴπαι), ab eodem
 Florentino allatum. Ad lo-
 cutionem ἐν αἴνῃ μεγίστη εἶναι
 conf. Matth. §. 95 pag. 207
 et nott. ad III, 74.

τοῦ κακοῦ ὑπερβολὴ ἐγένε-
 το] Valla: Carystiis ne hac qui-
 dem re contigit effugere cladem.
 Propius ad ipsa verba: Quam-
 quam Carystiis quidem minime
 inde dilatio s. mora fuit calamita-
 tatis, quâ scil. ipsos affici oportuit.
 Invenitur vox ὑπερβολὴ
 (mora, procrastinatio) apud Poly-
 b. XIV, 9, 8 teste Schweighaeusero,
 qui de verbo ὑπερ-
 βάλλεσθαι differendi notione
 laudat Herod. VII, 206 (ubi
 conf. nott.) et IX, 51. Tu
 add. IX, 46. Bene Negris
 exponit ἀναβολὴ, ὑπέρθεσις
 τοῦ κακοῦ. — In fine cap. ad
 formam ἐκτέετο vid. Matth.
 Gr. Gr. §. 10 pag. 44.

113

Οἱ δ' ἀμφὶ Ξέρξεα, ἐπισχόντες ὀλίγας ἡμέρας²⁵ μετὰ τὴν ναυμαχίην, ἐξέλαυνον ἐς Βοιωτοὺς τὴν αὐτὴν ὁδόν. ἔδοξε γὰρ Μαρδονίῳ, ἅμα μὲν προπέμψαι βασιλέα, ἅμα δὲ ἀνωρίην εἶναι τοῦ ἔτεος πολεμείν· χειμερίσαι τε ἄμεινον εἶναι ἐν Θεσσαλίῳ, καὶ ἔπειτα ἅμα τῷ ἔαρι πειρᾶσθαι τῆς Πελοποννησοῦ. Ὡς δὲ ἀπίκατο ἐς τὴν Θεσσαλίην, ἐνθαῦτα³⁰ Μαρδόνιος ἐξελέγετο πρώτους μὲν Πέρσας πάντας τοὺς ἀθανάτους καλεομένους, πλὴν Ἰθάρνεος τοῦ στρατηγοῦ· οὗτος γὰρ οὐκ ἔφη λείψεσθαι βασιλέος· μετὰ δὲ, τῶν ἄλλων Περσέων τοὺς θωρηκοφό³⁵ ρους, καὶ τὴν ἵππον τὴν χιλίην· καὶ Μήδους τε καὶ

Copiae Xerxis terrestres, paucis diebus post pugnam Salaminiam, cum ipso rege Boeotiam, inde Thessaliam repetunt. Data ibi Mardonio CCC millia militum lectissimorum, quibuscum, hieme in Thessalia et Macedonia [c. 126.] transacta, vere proximo Peloponnesum invaderet.

Cap. CXIII.

ἔδοξε γὰρ Μαρδονίῳ] E Florentino Schweigh. inseruit voculam καὶ ante Μαρδονίῳ. Equidem cum Matth. et Bekk. eam denuo exstinxi. Pro ἐξέλαυνον Apetz. rescribi vult ἐξήλαυνον. Mox Sancrofti liber cum aliis, quos secutus sum, ἀνωρίην; Mediceus, Florentinus, alii ἀνωρίη, quod postea Schweighaeusero, cui assentitur Stegerus (Ephem. Ien. 1828 nr. 186 pag. 46) melius videbatur. Intelligitur autem *tempus non opportunum, importunum, intempestivum.* Conf. Hemsterhus. ad Thom. Mag. pag. 136.

χειμερίσαι τῇ] i. e. *hyemare, hyemem transigere.* „χειμερίσαι, ait Valckenaer. pro vulgari χειμάσαι vel παραχειμάσαι positum VI, 31 infra recurrit c. 126 et 130, ubi classis reliqua Persarum ἐχειμέρισε ἐν Κύμῳ. Formatum illud, ut

θερίζειν, *aestatem transigere;* et rarius ἐαρίζειν *tempus vernum.* Ἐχειμέριζε forte dederat Noster etiam c. 133 pro ἐχειμάζε, quod in alium usum adhibet VII, 191. ἡμέρας γὰρ δὴ ἐχειμάζε τρεῖς, tertio idem die tempestas sedavit.“ Ad locutionem πειρᾶσθαι τῆς Πελοποννησοῦ conf. VIII, 100.

πρώτους μὲν Πέρσας πάντας τοὺς ἀθανάτους καλεομένους] In Sancrofti libro ante Πέρσας insertum legitur *μυρίους*, quod idem Valla expressit, quodque ex VII, 83 [ubi vid. nott. et ad VII, 31] irrepsisse recte statuit Wesseling. —

τοὺς θωρηκοφόρους] Conf. VII, 61.

καὶ τὴν ἵππον τὴν χιλίην] Supra VII, 40. προσηγύντο μὲν δὴ ἵπποται γίλιοι, ἐκ Περσέων πάντων ἀπολελεγμένοι. De *Medis* conf. VII, 62; de *Sacis* et *Bactriis* VII, 64; de *Indis* VII, 65.

Σάκας, καὶ Βακτρίους τε καὶ Ἰνδοὺς, καὶ τὸν πε-
3 ζόν, καὶ τὴν ἵππον. ταῦτα μὲν ἔθνεα ὅλα εἴλετο·
ἐκ δὲ τῶν ἄλλων συμμάχων ἐξελέγετο κατ' ὀλίγους,
τοῖσι εἶδεά τε ὑπῆρχε διαλέγων, καὶ εἰ τέοισι τι 40
4 χρηστὸν συνείδεε πεποιημένον. ἐν δὲ, πλεῖστον ἔθνος
Πέρσας αἰρέετο, ἄνδρας στρεπτοφόρους τε καὶ ψε-

κατ' ὀλίγους] Antecedenti ὅλα
opponitur, hoc fere sensu:
e *singulis gentibus consociatis*
paucos singulos elegit, sive, ut
Schweigh. reddidit: e *reliquis*
vero sociis non nisi paucos passim
selegit. Bene quoque Schaefer.
ad Dionys. Halicarn. De
composit. verb. p. 44: ex
singulis sociorum copiis seligebat
paucos, et Buttman. ad De-
mosthen. Mid. p. 175 ed. sec.:
paucos e singulis ordinibus (ad
instar formulae *centenos*). Ubi
etiam plura vid. de distributivo
usu praepositionis κατὰ, de quo
Wesseling. excitaverat Thu-
cyd. III, 111. IV, 11. VI,
34 ibique Duker. Herod. II,
93 cui add. IX, 102. — Ob
sequens ἐν δὲ, praecedente
τῶν ἄλλων conf. Winckel-
mann ad Platon. Euthyd. pag.
136, ubi etiam affert Herod.
I, 185. 192. Schweighaeuserus
bene illud ἐν δὲ, ad omnem
eorum, qui e Xerxis exercitu
a Mardonio electi erant, nu-
merum referens interpretatur:
in universo autem numero sele-
ctorum. In uno codice ἐν δέ:
quod sane displicet.

τοῖσι εἶδεά τε ὑπῆρχε] i. e.
qui forma fuere praestantes.
Conf. I, 199. VIII, 105.

„Sunt, ni fallor (ait Val-
cken.) εἶδεος εὖ ἔχοντες, sive
σωμάτων ἔχοντες ἄριστα at-
que adeo εὐεκτικοί. Hos dic-
citur Mardonius e ceterorum
turbâ διαλέγων *secernens*, καὶ
εἰ τέοισι etc., ubi forte lectio
non esset deterior καὶ ὅτέοισί
τι χρηστὸν συνήδεε πεποιημέ-
νον.“ Nec tamen quidquam
mutandum esse recte statuit
Schweighaeuserus. Vid. Matth.
Gr. Gr. §. 617 pag. 1251; qui
idem §. 151 not. 1 pag. 234
de forma τέοισι consul. Pro
vulg. συνήδεε, quod tenent
cum Schaefero Matthiae et Bek-
kerus, reposui cum Schweigh.
et Gaisf. e Florentino aliisque
libris συνείδεε.

στρεπτοφόρους] Haud negle-
xit nostrum locum Blomfield.
Praefat ad Aeschyl. Pers. p.
VI Lips., ubi pluribus docet,
ψέλια de armillis et στρεπτά
de torquibus dici: quod utrum-
que inter Persarum ornamenta
referri novimus. — Vid. Bris-
son. De regn. Perss. I, 145.
II, 197. — Ad ἐπὶ δὲ vid.
nott. ad VIII, 93. — Mox pro
ἔσσονες reposui ἡσσονες, a qua-
tuor libris allatum, ut supra
VIII, 73.

λιοφόρους· ἐπὶ δὲ, Μήδους. οὔτοι δὲ πλῆθος μὲν οὐκ ἐλάσσονες ἦσαν τῶν Περσέων, ῥώμη δὲ ἤσσονες. ὥστε σύμπαντας τριήκοντα μυριάδας γενέσθαι σὺν ἱππεῦσι. Ἐν δὲ τούτῳ τῷ χρόνῳ ἐν τῷ Μαρο-⁴⁵ δόμιός τε τὴν στρατιὴν διέκρινε, καὶ Ξέρξης ἦν περὶ Θεσσαλίην, χορηστήριον ἐληλύθει ἐκ Δελφῶν Λακεδαιμονίοισι, Ξέρξεα αἰτέειν δίκας τοῦ Λεωνί-
 2 δεω φόνου, καὶ τὸ διδόμενον ἐξ ἐκείνου δέκεσθαι. πέμπουσι δὴ κήρυκα τὴν ταχίστην Σπαρτιῆται· ὅς 50674
 ἐπειδὴ κατέλαβε ἰοῦσαν ἔτι πᾶσαν τὴν στρατιὴν ἐν
 3 Θεσσαλίῃ, ἔλθῶν ἐς ὄψιν τὴν Ξέρξεω, ἔλεγε τάδε·
 „ὦ βασιλεῦ Μήδων, Λακεδαιμόνιοί τε σὲ, καὶ Ἡ-
 „ρακλειῖδαι οἱ ἀπὸ Σπάρτης, αἰτέουσι φόνου δίκας
 4 „ὅτι σφέων τὸν βασιλέα ἀπέκτεινας, ἠνόμενον τὴν 55
 „Ἑλλάδα.“ Ὁ δὲ, γελᾶσας τε, καὶ κατασχῶν πολ-
 λὸν χρόνον, ὥς οἱ ἐτύγγανε παρεστειῶς Μαροδόμιος,
 δεικνὺς ἐς τοῦτον, εἶπε· „Τοιγάρ σφι Μαροδόμιος

Interim Sparta-
 ni, oraculi Del-
 phici iussu, ad
 Xerxem mittunt,
 qui poenam cae-
 dis Leonidae
 poseat. Legato
 quid Xerxes re-
 sponderit. [cf. 9,
 61.]

Cap. CXIV.

ἐληλύθει] Vid. Matth. Gr. Gr. §. 505. IV pag. 960. — In seq. δίκας αἰτέειν τινά τι-νος est poenam, satisfactionem alicuius rei ab aliquo repetere, ut I, 2 alibi. Ad ipsam rem conf. Herodot. IX, 64. τὸ διδόμενον ἐξ ἐκείνου δέκεσθαι sic intelligo: id quod a Xerxe oblatum esset, s. satisfactionem oblatam, accipere. Haud male Pavius: accipere omen, et, quidquid rex diceret, sibi sumere. Tu conf. quae attulit Wesseling. de hac verbi δέχεσθαι notione, quā omnino valet accipere omen, VIII, 137 (qui locus nostro plane respondet) IX, 90. Aristoph. Plut. 63. Atque hinc in fine cap. de praecone: ὁ μὲν δεξάμε-

νος τὸ ῥηθέν. Redit, obser-
 vante Cr., locutio apud Platon. Gorg. §. 118 pag. 499 E: τὸ παρὸν εὖ ποιεῖν καὶ τοῦτο δέ-
 χεσθαι τὸ διδόμενον παρὰ σοῦ, quae Heindorfius p. 179 reddit: res praesentes et quodcumque fuerit oblatum, lucro apponere inque rem suam conver-
 tere, proverbii colorem ista habere subiiciens et aliter Herodoti verba a Wesselingio accipi addens. At equidem ab ea, quam dedi, interpretatione cur recedam, nihil causae video.

κατασχῶν] i. e. *inhibens, cohibens*, ut alibi ἐπισχῶν VIII, 113. 23. 66. I, 132. IX, 49. Hinc etiam VIII, 117 κατεχόμενοι i. e. *retenti, detenti*, coll. VI, 129.

„ὅδε δίκας δώσει τοιαύτας οἷας ἐκείνοισι πρέπει.“
 Ὁ μὲν δὴ, δεξάμενος τὸ ῥηθὲν ἀπαλλάσσειτο. 60

115

Xerxis cum caetero exercituiter versus Hellespontum. Maxima harum copiarum pars fame morbisque absumta. Currus Iovi sacer [7, 40.] a Thracibus surreptus.

Ξέρξης δὲ, Μαρδόνιον ἐν Θεσσαλίῃ καταλιπὼν, αὐτὸς ἐπορεύετο κατὰ τάχος ἐς τὸν Ἑλλάσποντον· καὶ ἀπικνέεται ἐς τὸν πόρον τῆς διαβάσιος ἐν πέντε καὶ τεσσεράκοντα ἡμέρησι, ἀπάγων τῆς στρατιῆς 65 2 οὐδὲν μέρος, ὡς εἶπεῖν. ὅκον δὲ πορευόμενοι γινοίατο, καὶ κατ' οὓς τινὰς ἀνθρώπους, τὸν τούτων 3 καρπὸν ἀρπάζοντες ἐσιτέοντο. εἰ δὲ καρπὸν μηδένα εὔροισεν, οἱ δὲ τὴν ποίην τὴν ἐκ τῆς γῆς ἀναφυομένην, καὶ τῶν δενδρέων τὸν φλοιὸν περιλέποντες, καὶ τὰ φύλλα καταδρέποντες κατήσθιον, 70 ὁμοίως τῶν δὲ ἡμέρων καὶ τῶν ἀγρίων, καὶ ἔλει-

Cap. CXV.

ὡς εἶπεῖν] i. e. ut ita dicam. εἶπεῖν codd. iubentibus revocari pro εἶπαι. Conf. nott. ad VIII, 65. De ipsa locutione conf. II, 53. 134 et quae plura excoitat Blomfield. Glossar. ad Aeschyl. Pers. 720. Indicatur autem hac formula *exiguus militum numerus*, quem salvum ex immani illa multitudine (VII, 188) in Asiam Xerxes reduxerit.

οἱ δὲ τὴν ποίην τὴν κ. τ. λ.] De particula δὲ in apodosi iteratâ vid. Matth. Gr. Gr. §. 616 pag. 1247 et Werfer. in Actt. phill. Monacc. I pag. 94. Herod. I, 66. — Verbum *περιλέποντες* affert Suidas III pag. 96, qui idem s. v. *ἀρέπων* I p. 628 conferatur.

τῶν δὲ ἡμέρων καὶ τῶν ἀγρίων] scil. δενδρέων. Quod sequitur ὑπὸ λιμοῦ, valet: *prae fame, fame coacti*. Ac

multos Persas mortuos esse *δίψη τε λιμῶ τε canit quoque Aeschylus Pers. 490 (496 Blomf.)*, cuius omnis huc spectat narratio inde a vers. 482 (488 Bl.), tragicum in morem exornata. Eodem spectat Tzetz. Chil. I, 995 Persas, qui cum rege secesserint, plerosque narrans obiisse *κρυμῶ, λιμῶ, πορείᾳ* sive, ut Orosius habet II, 10 p. 114, *labore, fame ac metu distabuerunt*. Addam Iustini locum II, 13 §. 11. 12, qui Xerxis tristi reditu exposito haec subiicit: „Nec pedestribus copiis, quas ducibus assignaverat, felicius iter fuit: si quidem quotidiano labori (neque enim ulla est metuentibus quies) etiam fames accesserat. Multorum deinde dierum inopia contraxerat et pestem, tantaque foeditas morientium fuit, ut viae cadaveribus implerentur, alitesque et bestiae escae illecebris sol-

4πον οὐδέν· ταῦτα δ' ἐποίουν ὑπὸ λιμοῦ. ἐπιλαβῶν δὲ λοιμός τε τὸν στρατὸν καὶ δυσεντερήη, κατ' ὄδον διέφθειρε. τοὺς δὲ καὶ νοσέοντας αὐτῶν κατέλιπε, ἐπιτάσσων τῆσι πόλισι, ἵνα ἐκάστοτε γίνοιτο ἐλαύνων, μελεδαίνειν τε καὶ τρέφειν· ἐν Θεσσαλίῃ 75 τέ τινας, καὶ ἐν Σίρι τῆς Παιονίης, καὶ ἐν Μακεδονίῃ. ἔνθα καὶ τὸ ἱρὸν ἄρμα καταλιπὼν τοῦ Διὸς, ὅτε ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα ἤλαυνε, ἀπιὼν οὐκ ἀπέλαβε· ἀλλὰ δόντες οἱ Παῖονες τοῖσι Θρηήξι, ἀπαιτέοντος Ξέροξω, ἔφασαν νεμομένας ἀρπαχθῆναι ὑπὸ τῶν 80 ἄνω Θρηϊκῶν τῶν περὶ τὰς πηγὰς τοῦ Στρυμόνος οἰκημένων. Ἐνθα καὶ ὁ τῶν Βισαλτέων βασιλεὺς γῆς τε τῆς Κρηστωνικῆς, Θρηΐξ, ἔργον ὑπερφυῆς ἐρ-

Bisaltarum rex quomodo tum filios, Xerxem invito patre in Graeciam secutos, ultus.

licitatae exercitum sequerentur.“

ἐπιλαβῶν δέ] Vid. nott. ad VI, 27. Pro seq. λοιμός Toup. Emendd. in Suid. P. III pag. 333 s. II p. 399 rescribi vult λιμός idque de morbo, quem vulgo dicunt *le scorbut*, intelligi vult, comparans Polyb. III, 87.

μελεδαίνειν τε καὶ τρέφειν] scil. αὐτούς, (*aegrotantes*) mōnente Boeckh. in Corp. Inscriptt. I pag. 20. 21. 875. De verbo *μελεδαίνειν*, quod etiam affert Suidas s. v. II p. 523 vid. allata ad VII, 31; de *Siri* urbe in seqq. dixi ad V, 15. Romanis dicebantur *Serrae*, nunc vocant *Serres*; quam urbem adhuc commercio florentem inter potiores Macedoniae urbes censi, sitam ad laetam illam planitiem Strymone irrigatam, ad montis declivitates, brevi spatio remotam a Cercines lacu, cui nunc nomen Takinos, docuit Cousi-

néry, Voyage en Macedoine I pag. 157 seqq. 173 seqq. Nec fugit censorem Gottingensem 1833 nr. 127 p. 1262. — De sacro Iovis curru vid. nott. ad VII, 40; de *Paeonibus* diximus ad V, 12.

νεμομένας] Ad ἄρμα refertur, quo nomine simul alterum ἵππους comprehendi patet. Vid. G. Hermann. ad Viger. p. 714. Mox pro οἰκωμένων retinui, quod plurimi praebebant codd., οἰκημένων, ut III, 96.

Cap. CXVI.

Βισαλτέων] De *Bisaltia* conf. nott. ad VII, 115, de *Crestonia* regione I, 57. VII, 124.

ἔργον ὑπερφυῆς] i. e. *facinus immane, maxime atrox, naturam humanam quasi excedens et superans*. In bonam partem adhibuit Herodotus IX, 78. Caeterum eadem enarraus Aelian. V. H. V, 11 in clausula

γράφω· ὅς οὔτε αὐτὸς ἔφη τῷ Ξέρξῃ ἐκὼν εἶναι δουλεύσειν, ἀλλ' οἴχετο ἄνω ἐς τὸ οὖρον τὴν Ῥο-85 δόπην, τοῖσι τε παισὶ ἀπηγόρευε μὴ στρατεύεσθαι 2 ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα. οἱ δὲ ἀλογήσαντες, ἢ ἄλλως σφι θυμὸς ἐγένετο θεήσασθαι τὸν πόλεμον, ἐστρατεύοντο 3 ἔμα τῷ Πέρσῃ. ἐπεὶ δὲ ἀνεχώρησαν ἀσινεές πάντες, 675 ἔξ ἐόντες, ἐξώρουξε αὐτῶν ὁ πατήρ τοὺς ὀφθαλμοὺς 90 διὰ τὴν αἰτίην ταύτην. καὶ οὗτοι μὲν τοῦτον τὸν μισθὸν ἔλαβον.

117

Pontibus Helles-
ponti per tem-
pestatem ruptis.
Xerxes cum suis
Abydum navibus
trausvehitur, in-
deque Sardes
movet.

Οἱ δὲ Πέρσαι ὡς ἐκ τῆς Θρηήκης πορευόμενοι ἀπίκουτο ἐπὶ τὸν πόρον, ἐπειγόμενοι τὸν Ἑλλήσπον-
τον τῆσι νηυσὶ διέβησαν ἐς Ἄβυδον· τὰς γὰρ σχε-
δίας οὐκ εὗρον ἔτι ἐντεταμέναις, ἀλλ' ὑπὸ χειμῶνος 95
2 διαλελυμένας. Ἐνθαῦτα δὲ κατεχόμενοι, σιτία τε
πλέω ἢ κατ' ὁδὸν ἐλάγχανον· οὐδένα τε κόσμον ἐμ-
πιπλάμενοι, καὶ ὕδατα μεταβάλλοντες, ἀπέθνησκον
τοῦ στρατοῦ τοῦ περιέοντος πολλοί. οἱ δὲ λοιποὶ

addit Thracem, eo quod filios sex excoecarit, haud fecisse Graeca (μὴ ποιήσας Ἑλληνικά). Ubi bene observat Perizonius excoecationis morem atrocem, quem Graecis abiudicat Aelianus, post tempora Iustiniani Rhinotneti denuo invaluisse apud Graecos Byzantinos indeque etiam ad Latinos esse propagatum, ut ex exemplo Ludovici Pii, qui fratris filium Bernhardum, Italiae regem, hoc supplicio affecerit, satis constet. Aliud excoecationis exemplum in Phinei liberis affert Wesseling. e Schol. Apollon. Rhod. II, 178.

ἐκὼν εἶναι] Conf. VIII, 30 et de Rhodope monte nott. ad

IV, 49. De particula μὴ post ἀπηγόρευε illata conf. III, 128 ibiq. nott.

Cap. CXVII.

ἔτι ἐντεταμέναις] i. e. rates non amplius invenerunt ligatas, intensas vinculis, sed tempestatibus vi solutas, disiectas. Sic plane IX, 106. — Mox e Florentino aliisque cum recentt. dedi ἐνθαῦτα δὲ, ubi vulgatum δὴ retinuit Matthiae. Ad κατεχόμενοι vid. nott. ad VII, 114 et ad voces οὐδένα κόσμον allata ad VIII, 60 §. 3. Nam illos tradit nullo modo ordineque servato cibis se implevisse; unde mutata simul aqua, mors insecuta est.

118 ἄμα Ξέρξης ἀπικνέονται ἐς Σάρδις. Ἔστι δὲ καὶ ἄλλος ὅδε λόγος λεγόμενος, ὡς ἐπειδὴ Ξέρξης ἀπελαύ-1
 νων ἐξ Ἀθηνῶν ἀπίκετο ἐπ' Ἡϊόνα τὴν ἐπὶ Στρυ-
 μόνι, ἐνθευτεν οὐκέτι ὁδοιπορήσει διεχρέετο, ἀλλὰ
 τὴν μὲν στρατιὴν Ῥδάρονεϊ ἐπιτρέπει ἀπάγειν ἐς τὸν
 Ἑλλήσποντον, αὐτὸς δ' ἐπὶ νηὸς Φοινίσσης ἐπιβάς, 5
 2 ἐκομίζετο ἐς τὴν Ἀσίην. πλώοντα δέ μιν ἄνεμον
 Στρυμονίην ὑπολαβεῖν μέγαν καὶ κυματίνην· καὶ δὴ,
 μᾶλλον γάρ τι χειμαίνεσθαι, γεμούσης τῆς νηὸς,

Alia de Xerxis
 reditu narratio,

Cap. CXVIII.

λόγος λεγόμενος] Ita Florentinus cum aliis. Vulgatum λεγόμενος λόγος cum Schaefero retinuit Matthiae. De ipsa locutione, quae redit VIII, 119 in init., conf. nott. ad IV, 12. — Mox omnes fere codd, excepto Vallae, ἐξ Ἀθηναίων. — De Eione notavimus ad VII, 25.

ἐπὶ νηὸς Φοινίσσης ἐπιβάς] Infra VIII, 120 fin. est: ἐπιβῆναι ἐπὶ τὴν νῆα. Alibi genitivus, omissa praepositione, adstruitur: de quo vid. ad Herod. I, 84 nott. — De verbo κομίζεσθαι conf. VIII, 107. Ad ipsam narrationem confer. Iustin. II, 13 §. 9 sq. „Ipse (Xerxes) cum paucis Abydon contendit. Ubi cum solutum pontem hibernis tempestatibus offendisset, piscatoria scaphâ trepidus traiecit. Erat res spectaculo digna et aestimatione sortis humanae, rerum varietate miranda, in exiguo latentem videre navigio, quem paulo ante vix aequor omne capiebat; carentem etiam omni servorum ministe-

rio, cuius exercitus propter multitudinem terris graves erant.“ Iustinum sequitur Orosius II, 10. Veriora Valckenaerio videntur, quae Tzetzes Chil. I 996 de Xerxis tractu enarrat.

πλώοντα δέ μιν ἄνεμον Στρυμονίην ὑπολαβεῖν μέγαν καὶ κυματίνην] Excidit Noster e structurâ vel potius in aliam transiit accusativi et infinitivi, plane ut VIII, 111. — De verbo ὑπολαβεῖν conf. VIII, 84 fin. VII, 170 et de voce κυματίνης nott. ad II, 111. Strymonium ventum non alium esse atque Boream, a sua velut sede eximie ita vocatum, quem eundem Atheniensium affinem et fautorem (qui inde etiam regem illacsum dimittere haud debuit) supra invenimus VII, 189, recte observat Valckenaerius de hoc Strymonis Borea citans Callimach. in Del. 26 ibiq. Spanhem. et in Dian. 114. — In seqq. ob articuli vim Mattli. Gr. Gr. §. 267 pag. 551 excitat verba τῶν σὺν Ξέρξει κομιζομένων. — De forma βῶσαντα vid. nott. ad I, 11.

ὥστε ἐπὶ τοῦ καταστροφώματος ἐπεόντων συγγῶν Περ-
 σέων τῶν σὺν Ξέρξῃ κομιζομένων, ἐνθαῦτα ἐς δεῖ- 10
 μα πεσόντα τὸν βασιλέα, εἶρεσθαι βάσαντα τὸν κυ-
 3 βερνήτα, εἴ τις ἐστὶ σφι σωτηρίη. καὶ τὸν εἶπαι·
 „Δέσποτα, οὐκ ἔστιν οὐδεμία, ἣν μὴ τούτων ἀπαλ-
 „λαγὴ τις γένηται τῶν πολλῶν ἐπιβατέων.“ καὶ
 4 Ξέρξεα λέγεται ἀκούσαντα ταῦτα εἶπαι· „Ἄνδρες 15
 „Πέρσαι, νῦν τις διαδεξάτω ὑμέων βασιλεὺς κηδό-
 5 „μενος· ἐν ὑμῖν γὰρ οἴκε εἶναι ἐμοὶ ἡ σωτηρίη.“
 τὸν μὲν ταῦτα λέγειν· τοὺς δὲ, προσκυνέοντας, ἐκ-
 6 πηδέειν ἐς τὴν θάλασσαν· καὶ τὴν νῆα ἐπικουφι-
 6 σθεῖσαν, οὕτω δὴ ἀποσωθῆναι ἐς τὴν Ἀσίην. Ὡς 20
 δὲ ἐβῆναι τάχιστα ἐς γῆν τὸν Ξέρξεα, ποιῆσαι τοι-
 ὄνδε· ὅτι μὲν ἔσωσε βασιλεὺς τὴν ψυχὴν, δωρήσα-
 σθαι χρυσέῃ στεφάνῃ τὸν κυβερνήτα· ὅτι δὲ Περ-
 σέων πολλοὺς ἀπόλεσε, ἀποταμεῖν τὴν κεφαλὴν αὐ-
 τοῦ. Οὗτος δὲ ἄλλος λέγεται λόγος περὶ τοῦ Ξέρ- 676
 2 ξεω νόστου, οὐδαμῶς ἕμοιγε πιστός, οὔτε ἄλλως, 25

119

sed parum illa
 credibilis Hero-
 doto visa.

ἣν μὴ τούτων ἀπαλλαγὴ
 τις κ. τ. λ.] Dedi ἣν μὴ a
 Sancrofti codice allatum et
 probatum Werfero in Actt.
 phill. Monacc. I pag. 100.
 Matth. Gr. Gr. §. 525, 7, b
 pag. 1020. Vulgo εἰ — μὴ,
 quod cum Schaefero unus re-
 tinuit Bekkerus.

Ξέρξεα λέγεται — εἶπαι]
 Attigit Matth. Gr. Gr. §. 537
 pag. 1056. — Ad verbum δια-
 δεξάτω conf. nott. ad VI, 136.
 Quae continuo sequuntur, at-
 tigit Dio Chrysostom. Or. XIV
 p. 231 B.

προσκυνέοντας] Vid. citt.
 ad VII, 136. Mox e duobus
 codd. pro ἐκπεδᾶν revocavi ἐκ-
 πηδέειν, quod hinc attigit
 Matth. Gr. Gr. §. 10 pag. 44,
 qui idem pag. 195 conferatur

ad formam κυβερνήτα. De
 notione vocis ψυχὴ vid. nott.
 ad VII, 39. Pro χρυσέῃ στε-
 φάνῃ duo codd. χρυσέῳ στε-
 φάνῳ, quod merito respuit
 Valckenaer., quum Herodotus
 Homeri more (de quo vid. Eu-
 stath. ad II. XVIII, 597. Ca-
 saubon. ad Athen. V, 8 s. 34
 ad pag. 202 B.) femininas sub-
 inde praetulerit formas. Tu
 conf. etiam ad I, 9 allata.
 Supra VI, 69 οἱ στέφανοι.

ἀποταμεῖν τὴν κεφαλὴν
 αὐτοῦ] Vid. nott. ad VII, 35.

Cap. CXIX.

οὔτε ἄλλως, οὔτε κ. τ. λ.]
 i. e. neque ad caetera quod at-
 tinet, neque quod ad Persicam
 illam cladem. Mox pro ἐβόηθη
 cum Gaisf. ex uno cod. recepi

οὔτε τὸ Περσέων τοῦτο πάθος. εἰ γὰρ δὴ ταῦτα οὕτω εἰρέθη ἐκ τοῦ κυβερνήτεω πρὸς Ξέρξεα, ἐν μυρήσι γνώμησι μίαν οὐκ ἔχω ἀντίξοον, μὴ οὐκ ἂν ποιῆσαι βασιλεῖα τοιούδε· τοὺς μὲν ἐκ τοῦ καταστροφώματος καταβιβάσαι ἐς κοίλην νῆα, ἔοντας Πέρσας, καὶ Περσέων τοὺς πρώτους· τῶν δ' ἑρετέων, ἔοντων Φοινίκων, ὅπως οὐκ ἂν ἕσον πληθὸς τοῖσι Πέρσῃσι ἐξέβαλε ἐς τὴν θάλασσαν. Ἄλλ' ὁ μὲν, ὡς καὶ πρότερόν μοι εἴρηται, ὁδοῦ χρεώμενος ἅμα τῶν ἄλλων στρατῶ, ἀπενόστησε ἐς τὴν Ἀσίην. Μέγα δὲ καὶ τότε μαρτύριον· φαίνεται γὰρ Ξέρξης ἐν τῇ

Munera Abderitis a Xerxe Asi-
am repente
data.

εἰρέθη, ut IV, 157. VII, 184. Apud Matth. et Bekkerum etiam invenitur εἰρέθη.

ἐν μυρήσι γνώμησι μίαν οὐκ ἔχω ἀντίξοον κ. τ. λ.] Sensum loci hunc esse puto: in pluribus (quae hac de re proferri possunt) sententiis ne unam quidem habeo mihi contrariam, contendenti Persarum regem tale quid (quod scilicet navis gubernator illi suasit) nunquam facturum fuisse, qui potius, Persis in alveo navis descendere iussis, remiges, qui Phoenices fuere, in mare deictos morti tradidisset. — De voce ἀντίξοος conf. nott. ad I, 174, et de particulis μὴ οὐκ Matth. Gr. Gr. § 609 p. 1229. 1231.

τῶν δ' ἑρετέων κ. τ. λ.] „Ad id, quod famae illi, de qua hic agitur, opponit Herodotus, responderi poterat: At remigum, qui in navi erant, nautarumque cunctorum opera opus fuit gubernatori, quā per

vim tempestatis ad optatum litus eluctaretur.“ Schweighaeuser.

ὅπως οὐκ ἂν — ἐξέβαλε] Vid. Matthiae Gr. Gr. §. 623, 3 pag. 1267 et G. Hermann. Opuscul. Acad. IV p. 52 (de partic. ἂν I, 10) hunc locum laudans, in quo mire dicens illam formulam mutarit Herodotus, cum pro οὐκ ἔστι hic ad μὴ οὐκ ἂν ποιῆσαι referatur ὅπως s. ὅπως.

Cap. CXX.

φαίνεται γὰρ] Particulam γὰρ attigit Matth. Gr. Gr. §. 630. 2 pag. 1293. — ἡ ὀπίσω νομιδῆ exstat quoque VIII, 108. De Abderis vid. nott. ad VII, 109. Add. Prokesch. in Annall. Vienn. T. LIX Anz. Bl. pag. 11 seq. De Herodotei loci argumento conf., notante Valcken., Philostrat. Vit. Sophist. p. 494 [I, X. Protag.].

ὀπίσω κομιδῇ ἀπικόμενος ἐς Ἀβδηρα, καὶ ξεινίην τέ σφι συνθέμενος, καὶ δωρησάμενος αὐτοὺς ἀκινάκη 2 τε χρυσῆν καὶ τιήρη χρυσοπάστῳ. καὶ ὡς αὐτοὶ λέγουσι Ἀβδηροῖται, λέγοντες ἔμοι γε οὐδαμῶς πιστὰ, πρῶτον ἐλύσατο τὴν ζώνην φεύγων ἐξ Ἀθηνέων ὀπίσω, ὡς ἐν ἀδείῃ ἔων. τὰ δὲ Ἀβδηρα ἴδονται πρὸς τοῦ Ἑλλησπόντου μᾶλλον ἢ τοῦ Στρουμόνος καὶ τῆς Ἡϊόνος, ὅθεν δὴ μιν φασι ἐπιβῆναι ἐπὶ τὴν νῆα. 45

121

Omissa Andriobsidione [c. 111.], quod incolae fortissime resisterent, classis Graecorum Carystum depopulata [c. 112.], Salaminem revertitur. Dona diis data: prae-dae divisae.

Οἱ δὲ Ἕλληνες, ἐπεὶ τε οὐκ οἴοι τε ἐγένοντο ἐξελέειν τὴν Ἀνδρον, τραπόμενοι ἐς Κάρυστον, καὶ 2 δηλώσαντες αὐτῶν τὴν χώραν, ἀπαλλάσσοντο ἐς Σαλαμίνα. Πρῶτα μὲν νυν τοῖσι θεοῖσι ἐξείλον ἀγοθίνια, ἄλλα τε, καὶ τριήρεας τρεῖς Φοινίσσας· τὴν μὲν, ἐς Ἴσθμὸν ἀναθεῖναι, ἥπερ ἔτι καὶ ἐς ἐμὲ ἦν 50

καὶ ξεινίην τέ σφι συνθέμενος] Vid. nott. ad VII, 120 et ad VII, 29 et confer praeterea IX, 135, ubi ξεινία προτίθεσθαι. Magis vero huc facit III, 39 ξεινίην Ἀμάσι συνεθήκατο. De *Acinace* vid. nott. ad III, 118.

τιήρη χρυσοπάστῳ] „Tiaram infrequens fuisse puto regium donum, Acanthios eodem quo Abderitanos honore rex dignatus VII, 116 ἐδωρήσατο ἐσθῆτι Μηδικῇ. Nusquam etiam auro distinctam χρυσόπαστον memoratam legi tiaram: de qua praeter Brisson. multa Gataker. Adv. Misc. posth. c. 24, sed alibi reperies χρυσόπαστον ἐσθῆτα et τὰ χρυσόπαστα τῶν ἐνδυμάτων.“ *Valcken.* At Medicam vestem qui muneri dedit, curis tiaram dare non potuerit, haud equidem

intelligo. Cyrus Syennesi, si fides Xenophonti Anab. I, 2 §. 27 dedit munera, quae honoratissima apud Persas censentur, equum frenis aureis ornatum, torquem aureum ac stolum Persicam, Quae omnia aurea fuisse ne mireris, vid. nott. ad VII, 54.

τὰ δὲ Ἀβδηρα ἴδονται πρὸς τοῦ Ἑλλησπόντου] Ita e Florentino, aliis dedi codd. Vulgatum: πρὸς τοῦ Ἑλλησπόντου δὲ μᾶλλον τὰ Ἀβδηρα ἴδονται retinuit Matthiae. De praepositione πρὸς vid. nott. ad VIII, 87 et de verbis ἐπιβῆναι ἐπὶ τὴν νῆα cf. nott. ad VIII, 118.

Cap. CXXI.

τὴν Ἀνδρον] Vid. VIII, 111 et de *Carystiiis* nott. ad VIII, 112.

τὴν δὲ, ἐπὶ Σούνιον· τὴν δὲ, τῷ Ἄλαντι, αὐτοῦ ἐς
3 Σαλαμίνα. μετὰ δὲ τοῦτο διεδάσαντο τὴν λήϊν,
καὶ τὰ ἀκροθίνια ἀπέπεμψαν ἐς Δελφούς· ἐκ τῶν
ἐγένετο ἀνδριάς, ἔχων ἐν τῇ χειρὶ ἀκρωτήριον νηὸς,
ἑὼν μέγας δυοκαίδεκα πηχέων· ἐστήκει δὲ οὗτος 55

122 τῇ περὶ ὁ Μακεδῶν Ἀλέξανδρος ὁ χύσεος. Πέμ-
ψαντες δὲ ἀκροθίνια οἱ Ἕλληνες ἐς Δελφούς, ἐπει-
ρώτεον τὸν θεὸν κοινῇ, εἰ λελάβηκε πλήρεα καὶ
ἀρεστά τὰ ἀκροθίνια. ὁ δὲ, παρ' Ἑλλήνων μὲν τῶν 677
ἄλλων, ἔφησε, ἔχειν· παρ' Αἰγυπτίων δὲ, οὐ· ἀλλὰ 61
ἀπαίτεε αὐτοὺς τὰ ἀριστήϊα τῆς ἐν Σαλαμίῳ νου-
μαχίης. Αἰγυπτῆται δὲ πυθόμενοι, ἀνέθεσαν ἀστέρας
χρυσέους, οἱ ἐπὶ ἰσοῦ χαλκίου ἐστάσι τρεῖς ἐπὶ τῆς
123 γανίης, ἀγχοτάτω τοῦ Κροίσεω κρητῆρος. Μετὰ δὲ 65

τὴν διαίρεσιν τῆς λήϊης ἐπλωον οἱ Ἕλληνες ἐς τὸν
Ἴσθμόν, ἀριστήϊα δάδοντες τῷ ἀξιώτατῳ γενομένῳ
2 Ἑλλήνων ἀνὰ τὸν πόλεμον τοῦτον. ὡς δὲ ἀπικό-

Quid Aeginetae
deo Delphico pe-
tentū donaverint.

Per caeterorum
ducum livorem
stetisse, ne The-
mistocli, cum in
Isthmo ad Neptu-
ni aram suffra-
gia de hac re
ferrent, ob res
bene gestas pri-
mae darentur.

τῷ Ἄλαντι αὐτοῦ ἐς Σαλα-
μίνα] αὐτοῦ est ibi, ubi scil.
habebant stationem regressi ab
expeditione in Andrios atque
Carystios facta. Verba ἐς
Σαλαμίνα aequae atque ἐς
Ἴσθμόν et ἐπὶ Σούνιον ad ἀ-
ναθεῖναι pertinent. Affert
Wesselingius ad h. l. similia
victoriae reportatae donaria
e Thucydid. II, 84. Procop.
Bell. Goth. IV, 22. ἀκροθίνια
sunt primariae praedae diis con-
secrandae a victoribus gratum
animum testificantibus, ut I,
86. 90. Mox reliqui ἐστήκει,
cuius loco Schaeff., quem Matth.
et Bekker. sequuntur, ἔστηκε.

luerat λελαβήκει ut III, 42. At-
tigit Herodotea Pseudo-Plut,
II p. 871 C.

τὰ ἀριστήϊα τῆς ἐν Σαλα-
μίῳ ναυμαχίης] Conf. VIII,
93 et Plutarch. Themistocl.
17 pag. 120 C. Aeginetis pal-
mam contributam esse testan-
tur quoque Aelian. V. H. XII,
10. Diodor. XI, 27, notante
Wesselingio. — In seqq. ad
vocem ἀστέρας conf. II, 4, ubi
plurimi codd. haud scio an re-
cte ἀστέρων pro vulg. ἄστρον.
τοῦ Κροίσεω κρητῆρος] Vid.
I, 51 et de forma Κροίσεω
Matth. Gr. Gr. §. 91, 2 pag.
196.

Cap. CXXII.

Cap. CXXIII.

λελάβηκε] Vid. Matth. Gr.
Gr. §. 427. Valckenaer. ma-

ἀνὰ τὸν πόλεμον] Vid.
Matth. Gr. Gr. §. 579, 1 pag.

μενοι οἱ στρατηγοὶ διενέμοντο τὰς ψήφους ἐπὶ τοῦ Ποσειδέωνος τῷ βωμῷ, τὸν πρῶτον καὶ τὸν δεύτερον 70 κρίνοντες ἐκ πάντων· ἐνθαῦτα πᾶς τις αὐτῶν ἑω-
 τῷ ἐτίθετο τὴν ψῆφον, αὐτὸς ἕκαστος δοκέων ἄρι-
 στος γενέσθαι· δεύτερα δὲ, οἱ πολλοὶ συνεξέπιπτον
 8 Θεμιστοκλέα κρίνοντες. οἱ μὲν δὴ ἔμουνουῦντο· Θε-
 μιστοκλέης δὲ δευτερείοισι ὑπερεβάλλετο πολλόν. 75

1148. Redit ἀνά hoc sensu cap. 124.

διενέμοντο] Plures codd. διένεμον, duo quoque libri ἔφερον, quod idem in locis geminis exstat Plutarchi Themist. 17 p. 120 D. Aristid. II pag. 218, ubi duces ex ara τὴν ψῆφον φέρειν narrantur. Equidem medium retinui cum Valcken. sic statuente: „Athenis causa utrimque dicta, qui iudicibus distribuebant singulis τὰς δύο ψήφους, hi dici poterant διανέμειν τὰς ψήφους [Conf. Schoemann et Meier Attisch. Process. p. 676]. Sed apud Herodotum Graeci duces inter se calculos dividentes, quibus ferrent suffragia, διενέμοντο τὰς ψήφους, et quidem ἐπὶ τοῦ Ποσειδέωνος τῷ βωμῷ ad altare Isthmii Neptuni; ut Dei maiestate moti sancte iudicarent, τὸν πρῶτον καὶ τὸν δεύτερον κρίνοντες (sive κρινέοντες iudicaturi), ἐκ πάντων. Herodotea Plutarchus interpretatur in Themistocl. 17 p. 120 D. ἀναχωρήσαντες εἰς τὸν Ἴσθμὸν ἀπὸ τοῦ βωμοῦ τὴν ψῆφον ἔφερον οἱ στρατηγοί. Hoc Athenis etiam nonnunquam factum liquet

ex Demosthen. De Coron. pag. 162 [p. 271] Or. c. Macart. p. 601 [p. 1054, 10].“ Atque hoc utroque loco invenies ἀπὸ τοῦ βωμοῦ φέρειν τὴν ψῆφον.

αὐτὸς ἕκαστος δοκέων ἄριστος γενέσθαι] i. e. cum unusquisque sibi videretur optimus fuisse. Vid. G. Hermann. ad Viger. p. 733. — δεύτερα δὲ nil aliud esse puto nisi tum, ut v. c. VII. 28. 148, quando praecedit πρῶτα μὲν vel simile quid. — Ad verbum συνεξέπιπτον conf. cit. ad VIII, 49.

ὑπερεβάλλετο] i. e. enihuit, ubi accusativus personae negligitur, sed dativus rei additur, ut I, 61. IX, 71. Unus liber male dat ὑπερέβαλλε. Caeterum non dissentit Plutarchus (Themistocl. 17 coll. Pseudo-Plut. II pag. 871 D.) ab Herodoto, narrans duces primum, se quemque virtute praestitisse, post se Themistoclem, statuisse; unde primas ad Themistoclem quamvis invitos ob invidiam detulisse duces haud iniuria censet Plutarchus. Est vero hic Herodoti locus documento, Herodotum nullo ductum timore aut partium stu-

124 Οὐ βουλομένων δὲ ταῦτα κρίνειν τῶν Ἑλλήνων φθόνῳ, ἀλλ' ἀποπλώνοντων ἐκάστων ἐς τὴν ἐσωτῶν ἀκρόταν, ὅμως Θεμιστοκλῆς ἐβώσθη τε καὶ ἐδοξώθη εἶναι ἀνὴρ πολλὸν Ἑλλήνων σοφώτατος ἀνὰ 2 πᾶσαν τὴν Ἑλλάδα. Ὅτι δὲ νικῶν οὐκ ἐτιμήθη 80 πρὸς τῶν ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχησάντων, αὐτίκα μετὰ ταῦτα ἐς Λακεδαιμόνα ἀπίκετο, θέλων τιμηθῆναι. καὶ μιν Λακεδαιμόνιοι καλῶς μὲν ὑπεδέξαντο, 30 μεγάλως δὲ ἐτίμησαν. ἀριστήϊα μὲν νυν ἔδωσαν Εὐρύβιādῃ, ἐλαίης στέφανον· σοφίης δὲ καὶ 85 4 δεξιότητος, Θεμιστοκλεῖ, καὶ τούτῳ στέφανον ἐλαίης. ἐδώρησαντο δὲ μιν ὄχῳ τῷ ἐν Σπάρτῃ καλλιστεύσαντι αἰνέσαντες δὲ πολλὰ, προέπεμψαν ἀπίοντα τριηκόσιοι Σπαρτιητέων λογάδες, οὔτοι οἵπερ ἱππέες καλέονται, μέχρι οὔρων τῶν Τεγεητικῶν. μούνον δὴ τοῦτον πάντων ἀνθρώπων, τῶν ἡμεῖς ἴδμεν, 678

Honor insignis paulo post Spartae eidem habitus.

dio id unum curasse in omnibus, ut verum ubique traderet. Conf. Dahlmann. Herod. pag. 184.

Cap. CXXIV.

ἐβώσθη] Vid. I, 11. VI, 131. Ad verba ἐδοξώθη εἶναι ἀνὴρ — σοφώτατος conf. VIII, 110, ubi: δεδομένος εἶναι σοφός. θέλων τιμηθῆναι] „Verisimilius mihi videtur, quod Plutarch. narrat in Themist. 17 pag. 120 D. Spartam vocatum deductumque a Lacedaemoniis fuisse Themistoclem, sibi nempe metuentibus nunc tandem, μή ποτε Θεμιστοκλῆς, ἀγανακτήσας ἐπὶ τῷ συμβεβηκότι, κακὸν μέγα βουλευσῆται κατ' αὐτῶν καὶ τῶν Ἑλλήνων, ut scribit Diodor. XI, 27 idcirco tum ἐτίμησαν αὐτὸν διπλοσίοις δωρεαῖς τῶν

τὰ ἄριστα εὐληφόντων. Iuxta Libanium I p. 14 C. illum ἐστεφάνουν, τῆς ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίας ἀφορμὴν ποιούμενοι τὴν ἐκείνου διάνοιαν. Multiplicem honorem ipsi tum tributum a Lacedaemoniis enarrat et Plutarchus [cap. 17 Vit. Themistocl.]. In Herodoto legem ex marg. Stephani προέπεμψαν ἀπίοντα [ubi vulgo ἀνίοντα] τριηκόσιοι Σπαρτιητέων λογάδες: quo honore neminem alium dicuntur prosecuti. Hoc apud Thucydid. I, 74 Spartanis in memoriam revocat orator Atticus.“ *Valken*. De illis equitibus, e flore iuventutis Laconicae electis Themistoclemque, id quod maximum honoris indicium erat, comitantibus vid. Plutarch. Lycurg. 25. Xenoph. De R. L. IV, 3. C. O. Müller. Dorr. II

125

Timodemus Themistoclis obtrectator quomodo confutatus.

Σπαρτιῆται προέπεμψαν. Ὡς δὲ ἐκ τῆς Λακεδαιμόνος 91 ἀπίκετο εἰς τὰς Ἀθήνας, ἐνθαῦτα Τιμόδημος Ἀφιδναῖος, τῶν ἐχθρῶν μὲν τῶν Θεμιστοκλέος ἐὼν, ἄλλως δὲ οὐ τῶν ἐπιφανέων ἀνδρῶν, φθόνῳ καταμαργέων, 95 ἐνείκειε τὸν Θεμιστοκλέα, τὴν εἰς Λακεδαιμόνα ἀπιεῖν προφέρων, ὡς διὰ τὰς Ἀθήνας ἔχοι τὰ γέρεα τὰ 2 παρὰ Λακεδαιμονίων, ἀλλ' οὐ δι' ἑωυτόν. ὁ δὲ, ἐπεὶ τε οὐκ ἐπαύετο ταῦτα λέγων ὁ Τιμόδημος, εἰ-

p. 241 C. F. Hermann. Hel-
len. Staatsalterth. §. 29 not.
12 seq. — Ad vocem ὄχρῳ
vid. Matth. Gr. Gr. §. 91, 3
pag. 196.

Cap. CXXV.

Ἀφιδναῖος] In Sancrofti co-
dice exstat Ἀθηναῖος: quod
plures codd. si ferrent, luben-
ter se recepturum esse ait Wes-
seling., cum idem Timodemus
infra vocetur *Belbinita*. Neque
tamen quidquam mutandum,
si cum Pavio ac Schweighaeu-
sero Timodemum statuas domo
fuisse *Belbinitam* i. e. natum in
Belbina insulâ, sed Atticam ci-
vitatem nactum *Aphidnaeorum*-
que demo fuisse adscriptum.
Aphidnae non multum a Dece-
lea videntur fuisse remotae:
quamquam accuratiora de eius
situ desunt. Conf. Herod. IX,
73. Strabon. VIII p. 362 s. p.
557 A. Pausan. II, 22 §. 7.

ἄλλως δὲ οὐ τῶν ἐπιφανέων
ἀνδρῶν] i. e. caeteroqui non
illustribus viris adnumeratum.
Loco vili ignobilique gente eum
prognatum fuisse haec verba

declarant. Vid. Sintenis ad
Plutarch. Themistocl. p. 2.

φθόνῳ καταμαργέων] In
Florentino alisque exstat κα-
ταμαρπτέων. Bene autem ad
h. l. Wesseling.: καταμαρ-
γῶν et more Ionico καταμαρ-
γέειν, protervi hominis et in-
vidia rumpentis insaniam egre-
gie declarat. Quo qui inge-
nio μεμαργωμένοι κνωθρα-
σεις Aeschlylo Suppl. 766.⁶⁶
Qui idem Wesseling. in Diss.
Herod. IX p. 205, ubi h. l.,
quem Latine reddit: *ira fu-
rens rixabatur*, tractat, compa-
rat Euripid. Troad. 992: ἐξε-
μαργώθησ φρένας animo furis,
itemque μαργαίνειν apud Cle-
ment. Alex. Protrept. p. 75 et
ἐπιμαργαίνειν apud Arat. Dio-
sem. 386 de suis. Add. Pinda-
r. Nem. IX, 46. Ac perti-
nent huc quoque voces μάργος
(*vesanus, avidus*) et ὑπόμαρ-
γος apud Herodot. VI, 75, ubi
vid. nott. — Ad verbum προ-
φέρων vid. nott. ad IV, 151.
Pro ἔχει, quod Schaeferus et
Matthiae retinuerunt, equidem
cum reliquis dedi ἔχοι, quod
plerique dabant codd.

πε· „Οὕτω ἔχει τοι· οὐτ' ἂν ἐγὼ, ἐὼν Βελβινίτης,
 „ἐτιμῆθην οὕτω πρὸς Σπαρτιητέων· οὐτ' ἂν σὺ,
 „ὦν Θρωπε, ἐὼν Ἀθηναῖος.“ Ταῦτα μὲν νυν ἐς το-
 σοῦτο ἐγένετο.

126

Ἀρτάβαζος δὲ ὁ Φαρνάκος, ἀνὴρ ἐν Πέρσῃσι
 λόγιμος καὶ πρόσθε ἐὼν, ἐκ δὲ τῶν Πλαταιϊκῶν καὶ
 μᾶλλον ἔτι γενόμενος, ἔχων ἕξ μυριάδας στρατοῦ
 2 τὸν Μαρδόνιος ἐξελέξατο, προέπεμπε βασιλέα μέγχι
 τοῦ πόρου. ὡς δὲ ὁ μὲν ἦν ἐν τῇ Ἀσίῃ, ὁ δὲ, ὀ-
 πίσω πορευόμενος, κατὰ τὴν Παλλήνην ἐγένετο· ἅτε
 Μαρδονίου τε χειμερίζοντος περὶ Θεσσαλίην τε καὶ

Expediit Persarum Pallensis. Artabazus cum parte copiarum Mardonii regem ad Hellespontum prosecutus, indeque rediens, Pallenses, qui interea Persarum se iugo subtraherant, expugnare constituit.

ἐὼν Βελβινίτης] *Belbina* exigua fertur esse insula prope Sunium promontorium teste Scylac. §. 52 p. 20 Huds. p. 268 Gail. (ubi verba κατὰ τοῦτο ad proxime antecedentia verba ἀκρωτήριον Σούνιον refero, aliter atque Gail. p. 408), Stephan. Byz. s. v. pag. 214. Strabon. VII p. 375 C. s. 576 et IX pag. 398 D. s. 611 A. Plin. H. N. IV, 12. Inter recentiores geographos non prorsus constare videtur de hac insula, quam sunt qui ad insulam *St. Giorgio d'Arbora*, ut nunc vocant, perperam referant, quum istaec insula multum hinc meridiem versus remota sit. Ut ut est, exiguae insulae incolas haud magno loco habitos esse apud Graecos, satis hoc ex dicto perspicitur, quocum conferantur quae exstant similia apud Platon. De republ. I, 4 pag. 330 A.; ubi cf. Astii commentt. p. 334. Plut. Themist. 18. I pag. 121 A. II pag.

185 C. Cicer. De Senectut. 3, ubi vid. interprett. — Ad locutionem ἐς τοσοῦτο cf. VIII, 107. Quod antecedit νυν, a Florentino, Mediceo, aliis codd. abest. De quo conferunt Miscell. Observv. III p. 146.

Cap. CXXVI.

Ἀρτάβαζος] Idem est, qui VII, 66 dux Chorasmiorum et Parthorum appellatur. Respicit autem Herodotus hinc ad ea, quae IX, 41 seq. 66. 89 traduntur. — Mox reieci, quod plures codd. afferebant, τοῦ Μαρδονίου, quum unum τὸν verum esse possit. Namque ex eo exercitu, quem ex omnibus Persarum copiis sibi elegerat Mardonius regis iussu VIII, 107, sexaginta mille cum Artabazo qui regem comitarentur, missos fuisse intelligit. — De *Pallene* dixi ad VII, 123 et de voce χειμερίζειν conf. nott. ad VIII, 113.

Μακεδονίην, καὶ οὐδέν κω κατεπείγοντος ηκειν ἐς 10
τὸ ἄλλο στρατόπεδον· οὐκ ἔδικαίου, ἐντυχὼν ἀπε- 679
στεῶσι Ποτιδαιήτησι, μὴ οὐκ ἐξανδραποδίσασθαι
3 σφεας. Οἱ γὰρ Ποτιδαιῆται, ὡς βασιλεὺς παρεξε-
ληλάκεε, καὶ ὁ ναυτικὸς τοῖσι Πέρσῃσι οἰχώκεε φεύ-

καὶ οὐδέν κω κατεπείγοντος] Absolute dictum accipio; cum nihil opus esset festinatione. Val-la reddiderat: nec etiamdum urgente venire, non improbante Frommelio meo in Creuzeri Melet. III pag. 169, ubi alia quaedam attulit, ad verbi κατεπείγειν usum, ubi accusativus obiecti reticetur, spectantia, πρῶμα hic omitti solere cum Wesselingio statuens. At vix mea quidem sententia opus erit tali supplemento. Idem observat Frommel, hoc uno apud Herodotum loco inveniri κατεπείγειν, qui multo frequentius medio verbo ἐπείγεσθαι (contendere, festinare ad aliquid, studio quodam trahi ad aliquid), utatur. Cf. IV, 139. VI, 112. VII, 223. IX, 69 itemque III, 135. VI, 43. IX, 89. De structura ea, qua modo participium, modo infinitivum adsciscit, ipsi quaedam annotavimus ad VIII, 68 §. 2. — Quae sequuntur: οὐκ ἔδικαίου ἐντυχὼν κ. τ. λ. Latine ita reddam: haud dignum iudicavit, si Potidaeatas, in quos inciderat, rebelles in servitutem non redigeret. Sic οὐ δικαιοῦν VI, 82. 86. 15. III, 148. IV, 186. IX, 19. 26.

Ποτιδαιήτησι] Sic mox

Ποτιδαιῆται. Tu vid. de hac urbe nott. ad VII, 123. De nominis scripturâ ad h. l. ita disseruit Cr. „Ita cod. Florentinus. Vid. Schweigh. Var. Lect. et ad VIII, 129. Cf. de longa α in antepenultima Thiersch. in Actt. phil. Monacc. II pag. 416. 417, nimirum scribendum Ποτιδαιᾶται in scriptoribus non Ionicis. Idem tamen in eo nimius novator, quod ubivis Ποτ εἶ δεια vult et qui ei suffragatur Osann. in Syllog. Inscriptt. I p. 19. Nam in pedestri oratione videtur Ποτίδαια valuisse docentibus codd. Vid. var. lect. supra laud. et adde Platon. Sympos. pag. 221 p. 464 Bekk. et Baehr. ad Plutarch. Alcibiad. p. 99. Quin etiam in numis Paesti sunt, qui ΠΟΣΙΑ aut certe ΠΟΣΙ offerant, testibus Froelich. Not. Comp. Gr. p. 153 et Eckhel. D. N. V. I p. 157. Add. Valckenaer. ad Eurip. Phoen. vs. 196 et Etymol. Gud. p. 476 et p. 530 de formis Aeolicis et Doricis.“ — Ad formulam dicendi οἰχώκεε φεύγων conf. VIII, 72. Ante Σαλαμῖνος delevi articulum τῆς, quem libri scripti ignorant quemque retinuerunt post Schaefer. Matth. et Bekker.

γων ἐκ Σαλαμῖνος, ἐκ τοῦ φανεροῦ ἀπέστασαν ἀπὸ 15
τῶν βαρβάρων· ὡς δὲ καὶ ἄλλοι οἱ τὴν Παλλήνην
ἔχοντες. Ἐνθαῦτα δὴ ὁ Ἀρτάβαζος ἐπολιόρκει τὴν
Ποτιδαίην. Ὑποπεύσας δὲ καὶ τοὺς Ὀλυνθίους
ἀπίστασθαι ἀπὸ βασιλέος, καὶ ταύτην ἐπολιόρκει.
εἶχον δὲ αὐτὴν Βοττιαῖοι, οἱ ἐκ τοῦ Θερμαίου κόλ-

Primum Olynthii,
quod et horum
fides dubia vide-
retur, oppressi:
Olynthus tradita
Chalcidensibus.

127

2. πον ἐξαναστάντες ὑπὸ Μακεδόνων. ἐπεὶ δὲ σφεας
εἶλε πολιορκέων, κατέσφαξε ἐξαγαγῶν ἐς λίμνην·
τὴν δὲ πόλιν παραδιδούῃ Κριτοβούλῳ Τρωναίῳ ἐπι-
τροπεύειν, καὶ τῷ Χαλκιδικῷ γένει. καὶ οὕτω Ὀ-
λυνθου Χαλκιδῆες ἔσχον. Ἐξελῶν δὲ ταύτην ὁ Ἀρ-
τάβαζος, τῇ Ποτιδαίῃ ἐντεταμένως προσεῖχε. προσέ- 25
χοντι δὲ οἱ προθύμως συντίθεται προδοσίην Τιμό-
ξεινος, ὁ τῶν Σκιωναίων στρατηγός· ὄντινα μὲν
τρόπον ἀρχὴν, ἔργω οὐκ ἔχω εἰπεῖν, οὐ γὰρ ὦν
2 λέγεται· τέλος μέντοι τοιάδε ἐγίνετο. ὅπως βυβλίον 30
γράφει ἢ Τιμόξεινος, ἐθέλων παρὰ Ἀρτάβαζον πέμ-

128

Tam Potidaea
oppugnata. Ti-
moxeni proditio-
nem urbis cum
Persis pacti fraus
qua re detecta.

ἐκ τοῦ φανεροῦ] i. e. aperte,
ut IX, 1. Conf. citt. ad III,
150. Ad particulas ὡς δὲ καὶ
vid. III, 13.

Cap. CXXVII.

ὁ Ἀρτάβαζος] Articulum ὁ
e Florent. adieci cum Schwgh.
et Gaisf. Reliqui omiserunt. —
De Olynthiis vid. nott. ad VII,
122; de Bottiaeis nott. ad VII,
123 et de Thermaico sinu nott.
ad VII, 121. In Gaisfordii edi-
tione impressum exstat Θερ-
μαίου, operarum credo vitio. —
De verbo ἐπιτροπεύειν vid.
nott. ad VII, 62 et de gente
Chalcidica VII, 185. Attigit
monente Wesselingio Herodo-
tea Casaubon. ad Strabon. X
p. 447 s. 685.

Cap. CXXVIII.

ἐντεταμένως] Vid. nott. ad

VII, 53. προδοσίην συντίθε-
σθαι τινι interpretor: de
proditione cum aliquo agere
s. pacisci. VIII, 140 §. 1. ὁ-
μαιζυλίην συντίθεσθαι, ut VII,
145. Alia vid. supra ad VIII,
120 nott. Caeterum eandem
narrationem de Timoxeno, qui
prave Sicyonius vocatur, cum
sit Scionaeus, id est Scione urbe
oriundus, (de qua vid. ad VII,
123) exhibet Polyaeus. VII, 33
§. 1 atque Aeneas Tact. Pol-
liorcet. p. 31. — In proxime
seqq. ἀρχὴν (ab initio) et τέλος
(ad extremum) sibi opponi bene
observat Valcken. — εἰπεῖν
dedi pro εἶπαι, libris iubentibus,
ut VIII, 65, ubi vid. In
verbis proximis οὐ γὰρ ὦν λέ-
γεται, particula ὦν negationis
vim auget, ut VIII, 133.

ψαι, ἢ Ἀρτάβαζος παρὰ Τιμόξεινον, τοξέυματος
 περὶ τὰς γλυφίδας περιειλίξαντες καὶ περὶώσαντες
 3 τὸ βυβλίον, ἐτόξευον ἐς συγκείμενον χωρίον. ἐπά-
 στος δὲ ἐγίνετο ὁ Τιμόξεινος προδιδοὺς τὴν Ποτί-
 δαιαν. τοξέυων γὰρ ὁ Ἀρτάβαζος ἐς τὸ συγκείμε- 35
 νον, ἀμαρτῶν τοῦ χωρίου τούτου, βάλλει ἀνδρὸς
 4 Ποτιδαιήτεω τὸν ᾧμον. τὸν δὲ βληθέντα περιέδραμε
 ὄμιλος, οἷα φιλεῖ γίνεσθαι ἐν πολέμῳ· οἱ αὐτίκα
 τὸ τόξευμα λαβόντες, ὡς ἔμαθον τὸ βυβλίον, ἔφερον 40
 ἐπὶ τοὺς στρατηγούς. παρῆν δὲ καὶ τῶν ἄλλων
 5 Παλληναίων συμμαχίῃ. τοῖσι δὲ στρατηγοῖσι ἐπιλε-
 ξαμένοισι τὸ βυβλίον, καὶ μαθοῦσι τὸν αἴτιον τῆς
 προδοσίης, ἔδοξε μὴ καταπλέξαι Τιμόξεινον προδο-
 σίῃ, τῆς Σκιωναίων πόλιος εἵνεκα, μὴ νομιζοίατο 45
 εἶναι Σκιωναῖοι ἐς τὸν μετέπειτα χρόνον αλεῖ προ-
 δόται. ὁ μὲν δὴ τοιοῦτῳ τρόπῳ ἐπάϊστος ἐργόνηε.

IX, 31. 32. 96. Monuit, his locis allatis Wentzel. De praepos. tmesi ap. Herodot. p. 30.

τοξέυματος περὶ τὰς γλυφίδας περιειλίξαντες] περὶ reposui iubente Valckenaerio ex Aenea Tactic. l. I., ut sensus enascatur: circa sagittae crenas epistolam volventes et alas ei applicantes. Vulgo παρὰ, quod tuentur Schaefer., Matth. et Bekker. τόξευμα hic sagittam denotat, ut IV, 132 coll. 131; γλυφίδας, quas vulgo accipiunt crenas, quae sunt in infima et extrema sagittae parte, Schweighaeuser. in Lexic. Herod. s. v. περὶοῦν intelligi vult quatuor illas incisuras, in inferiore sagittae parte in longum decurrentes, quibus pennae s. alae inferantur, unde apud Euripid. Orest. 274: περὶοῦται γλυφίδες.

ἐπάϊστος δὲ ἐγίνετο] Aeneas Tacticus l. I. habet καταφανής. Tu cf. II, 119. VI, 74. ἐγίνετο debetur Florentino; vulgatam ἐγένετο cum Schaefero tenent Matth. et Bekker.

οἱ αὐτίκα τὸ τόξευμα λαβόντες] οἱ ad praegressum ὄμιλος spectat, structurā satis notā. De verbo ἐπιλέγεσθαι (legere) conf. citt. ad III, 41. — In seqq. dedi cum recentt. καταπλέξαι, quod praebet Sancerfli liber, pro vulg. καταπλῆξαι, quod tenent Schaeferus et Bekk., probante Schneidero in Lexico Gr. Interpretantur: implicare proditionis crimine, proditionis litem intendere. Conf. VIII, 83 ibiq. nott. — In fine cap. pro vulg. ἐγένετο, quod cum Schaefero tuetur

29 Ἀρταβάζω δὲ ἐπειδὴ πολιορκέοντι ἐγεγόνεσαν τρεῖς
 μῆνες, γίνεται ἄμπωτις τῆς θαλάσσης μεγάλη, καὶ
 2 χρόνον ἐπὶ πολλόν. ἰδόντες δὲ οἱ βάρβαροι τέναρος 50
 γηγόμενον, παρήϊσαν ἐς τὴν Παλλήνην. ὡς δὲ τὰς
 δύο μὲν μοίρας διοδοιοπορήσεσαν, ἔτι δὲ τρεῖς ὑπόλοιποι
 ἦσαν, τὰς διελθόντας χρῆν ἔσω εἶναι ἐν τῇ Παλλήνῃ,
 ἐπῆλθε πλημμυρὶς τῆς θαλάσσης μεγάλη, ὄση οὐδαμὰ
 3 κω, ὡς οἱ ἐπιχώριοι λέγουσι, πολλάκις γινομένη. οἱ 55
 μὲν δὴ νέειν αὐτῶν οὐκ ἐπιστάμενοι διεφθείροντο· τοὺς
 δὲ ἐπισταμένους οἱ Ποτιδαῖται ἐπιπλώσαντες πλοίοισι
 4 ἀπώλεσαν. Αἴτιον δὲ λέγουσι οἱ Ποτιδαῖται τῆς τε
 ῥηχίης καὶ τῆς πλημμυρίδος καὶ τοῦ Περσικοῦ πά-
 θεος γενέσθαι τόδε, ὅτι τοῦ Ποσειδέωνος ἐς τὸν 60
 νηὸν καὶ τὸ ἄγαλμα τὸ ἐν τῷ προαστείῳ ἠσέβησαν
 οὔτοι τῶν Περσέων οἱ περ καὶ διεφθάρησαν ὑπὸ τῆς
 θαλάσσης· αἴτιον δὲ τοῦτο λέγοντες, εὖ λέγειν ἔμοιγε
 5 δοκέουσι. τοὺς δὲ περιγενομένους ἀπῆγε Ἀρτάβαζος ἐς
 Θεσσαλίην παρὰ Μαρδόνιον. Οὔτοι μὲν οἱ προπέμ-
 ψαντες βασιλέα, οὕτω ἔπραξαν. 65

680

Post mensium
 trium obsidio-
 nem magna cla-
 de accepta re-
 busque infectis
 Artabazus in
 Thessaliam re-
 vertitur.

Matthiae et Bekker. dedi cum
 Schweigh. et Gaisf. ἐγεγόνεε,
 quod Sancrofti liber, Florenti-
 nus, alii afferebant.

Cap. CXXIX.

γίνεται ἄμπωτις] ἄμπωτις
 notante Valcken. dicitur maris
 recessus; quum aqua velut res-
 sorbetur, ut VII, 198, ubi cf.
 nott., sed πλημμυρὶς vocatur
 aestus vel aestuantis maris ac-
 cessus; quod idem cum Ioni-
 bus quoque diceretur ῥηχίη
 (vid. VII, 198 et Wasse ad
 Thucyd. IV, 10), paulo in-
 ferius verba καὶ τῆς πλημμυ-
 ρίδος ab aliena manu invecta
 vult Valckenaerius, quippe ad
 explicandam vocem Ionicam
 ῥηχίης olim margini adscripta.
 Libri scripti non addicunt. Vid.

HERODOT. IV.

Diodor. III, 40. Suid. s. v. ῥα-
 χία III p. 253. Nonnus ad Greg-
 gor. Naz. Stelit. II p. 163.

πολλάκις γινομένη] Ita codd.
 iubentibus dedi pro γενομένη,
 quod praeter Schaeferum re-
 tinuerunt Matth. et Bekker.
 Ad locutionem: ἐς τὸν νηὸν—
 ἠσέβησαν conf. Matth. Gr. Gr.
 §. 413, 11 coll. 411, 2 nott.
 Pro τοῖπερ e melioribus libris
 revocavi οἴπερ, ut VIII, 68 §.
 1. Sic VIII, 124 omnes codd.
 οὔτοι οἴπερ.

εὖ λέγειν ἔμοιγε δοκέουσι]
 Fluxit hoc Herodoti iudicium
 ex ea, quam habuit sententia
 de divina vindicta homines im-
 pios, qui iura divina atque hu-
 mana laeserint, persequente.
 Sed ea de re saepius supra iam

130

Classis Persarum cum Cymae, partimque Sami hibernasset, vere ineunte [c. 479.] ad Samum tota colligitur, Ioniam inde, ne deficeret, observatura. Eius praefecti.

Ὁ δὲ ναυτικός στρατός ὁ Ξέρξῳ περιγενόμενος, ὡς προσέμιξε τῇ Ἀσίῃ φεύγων ἐν Σαλαμῖνος, καὶ βασιλέα τε καὶ τὴν στρατιὴν ἐν Χερσονήσου διεπόρθημεν εἰς Ἄβυδον, ἐχειμέριζε ἐν Κύμῃ. ἕαρος δὲ ἐπιλάμψαντος, πρώϊος συνελέγετο εἰς Σάμον· αἱ δὲ 703 τῶν νηῶν καὶ ἐχειμέρισαν αὐτοῦ. Περσέων δὲ καὶ Μήδων οἱ πλεῖνες ἐπεβάτενον· στρατηγοὶ δὲ σφι ἐπῆλθον, Μαροδόντης τε ὁ Βαγαίου, καὶ Ἀρταύντης ὁ Ἀρταχάϊου· συνῆρχε δὲ τούτοισι καὶ ἀδελφιδέος, 681 4 αὐτοῦ Ἀρταύντεω προσελομένου, Ἰθαμίτρης. Ἄτε 76

monuimus. — Ad verba οὕτω ἔρηξαν conf. III, 25 ibiq. nott. IV, 77. VI, 44. Apitz. Adverss. in Sophocl. Trachinn. v. 142 p. 111.

Cap. CXXX.

ὁ δὲ ναυτικός στρατός] Plures codd. omittunt στρατός, plane ut VIII, 131. IX, 96. Sed additur nomen quoque VII, 203. Ad verbum προσέμιξε conf. allata ad VI, 96. ἐχειμέριζε e melioribus codd. dedi pro ἐχειμέρισε, quod cum Schaefero tuentur Matthiae et Bekker. De ipso verbo conf. nott. ad VIII, 113, de Cyma vid. nott. ad I, 149.

ἕαρος ἐπιλάμψαντος] i. e. ineunte vere. Conf. nott. ad VII, 13. Afferunt Livium XXII inquit. „Iam ver appetebat et Hannibal ex hibernis movit.“ Mox πρώϊος (maturus) dixit, notante Valcken., ubi expectabas πρώϊ. Tu vide de talibus, si tanti est, Matth. Gr. Gr. §. 446, 8. Ad verbum ἐπεβάτενον conf. nott. ad VII, 96.

Μαροδόντης] Vid. VII, 80. Artayntes Artachaei filius nus-

piam memoratur, nisi huc pertinet Artynates, Ithamatrae filius VII, 67. Sed IX, 102 Artayntes atque Ithamitres vocantur; unde etiam h. l. pro Ἰθαμίτρης, quod cum Schaefero tuetur Matthiae, reliqui edd. receperunt Ἰθαμίτρης, itemque τούτοισι pro vulg. τοῖσι. Sed differre posse ait Pott Etymolog. Forsch. p. LII Ἰθαμίτρης (ubi ei in mentem venit Sanscrit. Iuddha i. e. pugna) et Ἰθαμάτρης, plura recensens vocabula, cum voce Μίθρας composita. Vocem Ἀμίτρης probabiliter valere bonum amicum idem l. l. ponit. ἀδελφιδέος ubi vis dicit Gallorum neuveu observat Larcherus.

προσελομένου] i. e. ab ipso Artayntá adscitus, ut IX, 10. — In seqq. pro οὐδ' εἰς, quod Schaeferus et Bekkerus tuentur, equidem cum reliquis revocari οὐδεῖς (Neque eos [Persas] quisquam cogit progredi meridiem versus) itemque retinui οὐ μὲν οὐδέ, ubi μὴν induxerant e Florent. aliisque Schwgh. et Gaisford. Tu vid. allata ad

δὲ μεγάλως πληγέντες, οὐ προήϊσαν ἀνωτέρω τὸ πρὸς ἐσπέρας, οὐδ' ἐπηνάγκαζε οὐδείς· ἀλλ' ἐν τῇ Σάμῳ κατήμενοι, ἐφύλασσαν τὴν Ἰωνίην μὴ ἀπο-
 5 στῆ, νῆας ἔχοντες σὺν τῆσι Ἰάσι τριηκοσίας. οὐ μὲν οὐδὲ προσεδέκοντο τοὺς Ἕλληνας ἐλεύσεσθαι ἐς 80
 τὴν Ἰωνίην, ἀλλ' ἀποχρήσειν σφι τὴν ἐσωτῶν φυ-
 λάσσειν· σταθμεύμενοι ὅτι σφέας οὐκ ἐπεδίωξαν
 φεύγοντας ἐκ Σαλαμῖνος, ἀλλ' ἄσμενοι ἀπαλλάσσου-
 6 το. Κατὰ μὲν νῦν τὴν θάλασσαν ἐσσωμένοι ἦσαν 85
 τῷ θυμῷ, πεξῆ δὲ ἐδόκειον πολλὸν κρατῆσειν τὸν
 7 Μαρδόνιον. ἰόντες δὲ ἐν Σάμῳ, ἅμα μὲν ἐβουλεύ-
 οντο εἴ τι δυναίατο κακὸν τοὺς πολεμίους ποιέειν,
 ἅμα δὲ καὶ ὠτακουστέον ὅκη πεσέεται τὰ Μαρδο-
 νίου πρήγματα. Τοὺς δὲ Ἕλληνας τό τε ἕαρ γι-
 90 νόμενον ἤγειρε, καὶ Μαρδόνιος ἐν Θεσσαλίῃ ἐών.
 ὁ μὲν δὴ πεξὸς οὗ κω συνειλέγετο· ὁ δὲ ναυτικὸς
 ἀπίκετο ἐς Αἴγιναν, νῆες ἀριθμὸν δέκα καὶ ἑκατόν.
 2 στρατηγὸς δὲ καὶ ναύαρχος ἦν Λευτυχίδης ὁ Με-

Sub idem tem-
 pus et Graeci ad
 res se gerendas
 parant. Et naves
 quidem, duce
 Leotychide Spar-
 tiata [6, 65. 67.],
 cuius hic stem-
 ma ab Hercule
 repetitum tradi-
 tur, Aeginam

VI, 45 et a. d. IX, 7 §. 1. Ba-
 guet ad Dion. Chrysost. Orat.
 Specim. p. 50, ubi hanc for-
 mulam epicam esse vult citans
 Iliad. XII, 212. II, 703, alia.

ἔσσωμένοι ἦσαν τῷ θυμῷ]
 Vulgo reddunt: *fracti erant*
animis. Haud infrequens apud
 Herodotum ἠσσοῦσθαι τῆ μά-
 χῃ proelio superari, V, 46. VI, 9.
 108. IV, 97. Quin etiam IX, 122:
 ἔσσωθέντες τῆ γνώμῃ πρὸς
 Κύρου prudentia superati a Cyro.
 πολλὸν κρατῆσειν] Pro πολ-
 λὸν plures codd. πολλῶ. Sed
 vid. VIII, 13. VII, 7, ne plura.
 Verbum ὠτακουστέιν, quo uti-
 tur Xenophon Cyrop. V, 3, 57.
 VIII, 2, 10, et Plutarch. Caes.
 49. Add. Aristid. I p. 62 s.
 105 Dind. Schweighaeuserus

interpretatur: *arrectis auribus*
auscultare, cupide observare.
 Supra I, 100 ὠτακουσται,
 ubi conf. nott. — Ad verba
 ὅκη πεσέεται (de qua formâ
 cf. Matth. Gr. Gr. §. 183) vid.
 nott. ad VII, 168.

Cap. CXXXI.

τό τε ἕαρ γινόμενον] Ita pro
 γενόμενον (quod cum Schae-
 fero retinuit Matthiae) equi-
 dem cum reliquis edd. recepi
 e Florentino.

Λευτυχίδης ὁ Μενάρως]
 Idem supra VI, 65. 67. De
 ipso nomine vid. Matth. Gr.
 Gr. §. 68. De *Anaxilao* conf.
 Plutarch. II pag. 217 C. ibique
 Wyttenbach. pag. 1161 seqq.
 Animadverss. notante Cr. He-

tendant: Atheniensium dux Xanthippus [6, 1 l.].

νάρεος, τοῦ Ἰγγησίλειω, τοῦ Ἰπποκρατίδειω, τοῦ Λευ-95
τυχίδειω, τοῦ Ἀναξίλειω, τοῦ Ἀρχιδήμου, τοῦ Ἀνα-

rodotus, qui supra VII, 204 Eurysthenidas recensuerat, h. l. Proclidas, alteram Heraclidarum stirpem enumerat regiam, non prorsus ille quidem consentiens cum Pausan. III, 7, Proclis successionem aliter digerente. Nam qui post Theopompium h. l. recensentur reges, eorum in regum Spartanorum indice nemo memoratur, ita ut non *duo*, ut Noster paulo post statuit, sed *septem* potius ex hoc Proclidarum regum catalogo eliminari debeant. Quare Palmerio Exercitt. pag. 39 placuit rescribere: *πλήν τῶν ἐπτα* (pro vulg. *δυνῶν*) *τῶν μετὰ Λευτυχίδεα πρώτων καταλεχθέντων*; quod quamvis receptum ab editore nuperrimo Negrus, equidem tamen, invitis codicibus, recipere non ausim, quum quantum in talibus variari solet, haud sim nescius. Nec minus constat, in huiusmodi indicibus haud raro singulos viros omitti; quâ de re sufficiat contulisse, quae ad *Evangel. Matth. I, 8* a viris doctis allata sunt. *) Neque enim apud veteres in talibus ea, quam nos requirimus, diligentia. Ac denique hunc ad locum quod attinet, potuit utique

ex alio fonte sua ducere Pausanias, ex alio Herodotus, quem, in Spartanorum urbe cum commemoraretur, ab ipsis Spartanis, ad quos haud semel provocat testes (cf. Heyse l. l. pag. 119 seq.), sua accepisse probabile fit. Quamquam in illo catalogo hoc etiam offendit, quod Charilli pater vocatur *Eunomus*, qui si Meursium (Regn. Lacon. 16) aliosque sequamur auctores, *Polydectis* potius pater indeque Charilli avus fuit; ita ut rescribendum videatur: *Χαρίλλου, τοῦ Πολυδέκτεος, τοῦ Εὐνόμου*. Praeterea prorsus reticetur *Sous*, Euryphontis pater et Proclis filius, eodem momente Meursio l. l. cap. 15, quocum conf. indices regum Laconiae a Larchero confectos *Chronolog. d'Herod. (VII) pag. 495. 513*. Nec tamen accesserim ob rationes ante prolatas *Wessel*. ita statuenti: „omnes hae turbae et errores iniuriae temporum et librariorum debentur; expeditu, silentibus codicibus, inextricabiles.“ Nihilominus Negrus de suo post voces *τοῦ Εὐρυφώντος* inseruit verba *τοῦ Σόου*, sed uncis inclusa, et post verbum *καταλεχθέντων* itidem uncis inclusa exhibet: καὶ

*) Conf., alios ut taceam, Paulus in *Commentarr. ad Matth. l. l. T. I p. 255*, *Eichhorn. Einleit. in d. alt. Testam. II p. 449 III p. 310*.

ξανδρίδω, τοῦ Θεοπόμου, τοῦ Νικάνδρου, τοῦ Χαρίλλου, τοῦ Εὐνόμου, τοῦ Πολυδέκτηος, τοῦ Πρωτάσιος, τοῦ Εὐρυφῶντος, τοῦ Προκλέος, τοῦ Ἀριστοδήμου, τοῦ Ἀριστομάχου, τοῦ Κλεοδαίου, τοῦ Ἰλλου, τοῦ Ἡρακλέος· ἐὼν τῆς 3 ἐτέρης οἰκίης τῶν βασιλέων. οὗτοι πάντες, πλὴν 2 τῶν δυῶν τῶν μετὰ Λευτυχίδα πρώτων καταλεχθέντων, οἱ ἄλλοι, βασιλέες ἐγένοντο Σπάρτης. Ἀθηναίων δὲ ἐστρατήγεε Ξάνθιππος, ὁ Ἀρίφρονος. Ὡς δὲ παρεγένοντο ἐς τὴν Αἰγίαν πᾶσαι αἱ νῆες, 5 ἀπίκοντο Ἰῶνων ἄγγελοι ἐς τὸ στρατόπεδον τῶν Ἑλλήνων· οἱ καὶ ἐς τὴν Σπάρτην ὀλίγω πρότερον τούτων ἀπικόμενοι, ἐδέοντο Λακεδαιμονίων ἐλευθεροῦν τὴν Ἰωνίην· τῶν καὶ Ἡρόδοτος ὁ Βασιληΐδω 2 ἦν. οἱ στασιῶταί σφι γενόμενοι, ἐπεβούλευον θά-10 νατον Στράτι τῷ Χίου τυράνῳ, ἰόντες ἀρχὴν ἐπὶ ἐπιβουλεύοντες δὲ ὡς φανεροὶ ἐγένοντο, ἐξενείκαντος τὴν ἐπιχείρησιν ἐνὸς τῶν μετεχόντων, οὕτω δὴ οἱ λοιποὶ, ἔξ ἰόντες, ὑπεξέσχον ἐκ τῆς Χίου, καὶ ἐς Σπάρτην τε ἀπίκοντο, καὶ δὴ καὶ τότε ἐς 15 τὴν Αἰγίαν, τῶν Ἑλλήνων δεόμενοι καταπλῶσαι

Ibi dum in ancoris stant duces a legatis Ionium sollicitantur, ut Ioniae liberandae animi adiciant. Sic classis ad Delum usque prosecta, Graecis ob metum barbarorum ulterius ire recusantibus.

τῶν πέντε τῶν ὑστάτων.— Ad usum praepositionis in verbis μετὰ Λευτυχίδα conf. Matth. Gr. Gr. §. 91, 1 pag. 195. De Xanthippo vid. VI, 131. Cum voce Ξάνθιππος Pott l. I. pag. LX comparat, quod apud Curtium IX, 10 exstat Zariaspes, nobilis Persa. Nam huius nominis eadem vis ac potestas, cum vocula subsit esp s. asp, equum designans.

Cap. CXXXII.

τῶν καὶ Ἡρόδοτος ὁ Βασιληΐδω ἦν] Huncce Herodotum eo consilio a patre historiae nominari putat Dahlmann;

ut ne hominis cognati memoria intereat. Quod sane multum videtur probabile, quamquam nulla alia huius Herodoti mentio. Tu vide sis quoque Heyse l. I. pag. 20. — De Stratti, Chiorum tyranno, cf. IV, 138 et de tyrannis nott. ad VII, 137. Voculam ἀρχὴν hic cum Larchero intelligo: *initio*, cum alias vulgo sit: *omnino*.

ἐξενείκαντος] De significatione verbi ἐκφέρειν dixi ad III, 71, ad verbum ὑπεξέσχον vid. V, 72 ibique nott. Post vocem Σπάρτην cum Schwgh. et Gaisl. inserui τε e cod. Flor., quam voculam reliqui edd. ne-

ἔς τὴν Ἰωνίην· οἱ προήγαγον αὐτοὺς μόγῃς μέχρι
 3 Δήλου. τὸ γὰρ προσωτέρω πᾶν δεινὸν ἦν τοῖσι
 Ἕλλησι, οὔτε τῶν χώρων ἐοῦσι ἐμπεροῖσι, στρατιῆς²⁰
 τε πάντα πλέα ἐδόκεε εἶναι· τὴν δὲ Σάμον ἐπιστέα-
 4 το δόξῃ καὶ Ἰρακλέας στήλας ἴσον ἀπέχειν. συνέ-
 πιπτε δὲ τοιοῦτο, ὥστε τοὺς μὲν βαρβάρους τὸ
 πρὸς ἐσπέρας ἀνωτέρω Σάμου μὴ τολμᾶν καταπλῶ-
 σαι, καταρῶδηκότας· τοὺς δὲ Ἕλληνας, χορηζόν-
 των Χίων, τὸ πρὸς τὴν ἡῶ κατωτέρω Δήλου. οὗ-²⁵
 τω δέος τὸ μέσον ἐφύλασσε σφραων.

Οἱ μὲν δὴ Ἕλληνες ἔπλωον ἔς τὴν Δήλον·
 Μαρθόוניος δὲ περὶ τὴν Θεσσαλίην ἐχείμαζε. ἐνθεῦ-

133

Consulta inter
 hibernandum a

glexerunt. — In seqq. ad par-
 ticulas οὔτε — τε vid. nott. ad
 VI, 1.

τὴν δὲ Σάμον ἐπιστέατο κ.
 τ. λ.] i. e. Samum opinabantur
 aequae distare (ab ipsorum scil.
 patriâ) atque columnas Hercu-
 leas, quas nemo nescit remo-
 tissimas fingi ad extremum oc-
 cidentem in extrema orbis ter-
 rarum orâ. — Ad συνέπιπτε
 ὥστε conf. nott. ad VIII, 15.

οὔτω δέος τὸ μέσον ἐφύ-
 λασσε σφραων] Bene Schweig-
 haeuserus: „Ita quae in medio
 utrorumque erant, ob illorum me-
 tum in tuto fuerunt.“ De ar-
 gumento loci sic disputat Wes-
 sel.: „Formido urgebat ex
 Persarum maximo potentatu,
 tum etiam, quod Graecorum
 multi accuratâ ulteriorum lo-
 corum notitia deficerentur. De
 multis loquor: nam Athenien-
 sibus ora Asiae et Thraciae ad
 Hellespontum navigationibus
 in Sigeum, Ephesum, Cherso-
 nesumque exploratissima erat;

neque Spartanis ignotus Sami
 viciniaequae situs III, 46. Haud
 districte ergo haec sumenda,
 nec de omnibus omnino Grae-
 cis, sicuti accepisse videtur Li-
 banius Or. XIX p. 480.“ Ver-
 risimile videtur vernaculo in-
 terpreti, Schoell, Herodotum
 haec scripsisse, quo tempore
 nondum eam sibi acquisivisset
 Graecorum in Europa habitan-
 tium eorumque rei navalis co-
 gnitionem, quam posthâc illum
 assecutum esse, alii Musarum
 loci egregie docent. Ac satis
 cognitum, non uno eodemque
 tenore ab initio usque ad finem
 Herodoti libros esse conscriptos,
 sed alias partes prius, alias serius
 exaratas. Sami autem et a
 Samiis haec probabiliter acce-
 pisse Herodotum itidemque li-
 teris consignasse idem statuit
 Schoell.

Cap. CXXXIII.

ἐχείμαζε] Vid. nott. ad VIII,
 113. Quae sequuntur: ἐν-

τεν δὲ ὀρμεώμενος, ἔπεμπε κατὰ τὰ χρηστήρια ἄν-
 δρα Εὐρώπεια γένος, τῷ οὐνομα ἦν Μῦς· ἐντειλά-
 30 μενος πανταχῇ μιν χρησόμενον ἐλθεῖν, τῶν οἰά τε
 2 ἦν σφι ἀποπειρήσασθαι. ὅ τι μὲν βουλόμενος ἐκ-
 μαθέειν πρὸς τῶν χρηστηρίων ταῦτα ἐνετέλλετο, οὐκ
 ἔχω φράσαι· οὐ γὰρ ὧν λέγεται· δοκέω δ' ἔργω
 περὶ τῶν παρεόντων πρηγμάτων, καὶ οὐκ ἄλλων

Mardonio oracu-
 la, adhibitusque
 ad hanc rem
 Mysnatiōne Car.

θεῦτεν ὀρμεώμενος, Schweig-
 hausero iudice in Lex. Herod.
 non tam valent: inde movens
 s. inde quum institueret movere,
 quam scriptoris sententiam de-
 clarant dicentis: „dum in Thes-
 salia hiemabat, inde (ex Thes-
 salia) legatum misit.“ Equidem
 cur a vulgata recedam inter-
 pretatione, nihil habeo causae.
 Ac magis huc pertinet IX, 1:
 ὀρμηθεὶς ἐκ Θεσσαλίας, ἦγε
 τὴν στρατιήν κ. τ. λ., quod
 Gail (Le philolog. IV p. 335)
 bene reddit: „s' étant mis en
 mouvement.“ Add. IX, 31 fin.
 coll. 52.

ἄνδρα Εὐρώπεια γένος] Eu-
 ropensis fuit genere, i. e. civis
 Europi, quae si eadem fuit at-
 que Euromus, Cariae habetur
 urbs, teste Stephano Byz. s. v.
 p. 363, Etymol. M. p. 397 s.
 360. Hinc Euromum et Euro-
 menses habet Livius XXXIII,
 30 et XXXII, 23. Ex Hero-
 doto autem sua habet Pausan.
 IX, 13 §. 3. De reliquis ita
 Valckenaer.: Hominem e
 Caria cur Persa miserit Mardo-
 nius ad oracula Graecorum, illi
 non erit obscurum, qui Cares
 fuisse noverit minimum διγλώσ-
 σους: Graece intelligentes non

tantum, sed etiam Persis Grae-
 ca interpretantes. Apud Thu-
 cydid. VIII, 85 Spartano Min-
 dario Tissaphernes ξυνέπεμψε
 πρεσβευτὴν τῶν παρ' ἑαυτοῦ,
 Γαυλείτην ὄνομα, Κᾶρα δι-
 γλωσσον. Cum Graecis duci-
 bus agens Cyrus minor Caribus
 utitur interpretibus in Xeno-
 phontis Anabasi [I, 2, 17]
 quumque ventitabant in aulam
 Persicam Graeci, tales et illic
 habuerunt interpretes. Vid.
 Aelian. V. H. I, 21.“

τῶν οἰά τε ἦν σφι ἀποπειρή-
 σασθαι] i. e. cui mandatum erat,
 ut ubivis iret sciscitaturus ora-
 cula, quae in ipsorum commoda
 (i. e. sibi suisque Persis) explo-
 rare posset. Supra I. 46 ἀπο-
 πειρᾶσθαι τῶν μαντηῶν, coll.
 III, 119. Pro σφι, quod et-
 iam Valckenaerio minus com-
 modum videbatur, Koenius re-
 scribi vult οἱ, probante Lar-
 chero; Stegerus (Ephem. Ien.
 1828 nr. 186 p. 46) reiecerat
 σφε: quod utrumque merito
 displicet censori Lipsiensi (1833
 pag. 47), e cuius sententia σφι
 ad Mardonium suosque (i. e.
 Persas), in universum spectat.
 Non aliter IX, 13 fin. (ὁ Μαρ-
 δόνιος) ἐξήλαυνε — ὥστε καὶ

134 *περὶ πέμψαι. Οὗτος ὁ Μῦς ἔς τε Λεβάδειαν φα-35
νεται ἀπικόμενος, καὶ μισθῶ πείσας τῶν ἐπιχωρίων 683
ἄνδρα, καταβῆναι παρὰ Τροφώνιον· καὶ ἔς Ἄβας
2 τὰς Φωκέων ἀπικόμενος ἐπὶ τὸ χρηστήριον. καὶ
δὴ καὶ ἔς Θήβας πρῶτα ὡς ἀπίκετο, τοῦτο μὲν, τῶ
Ἰσημνίῳ Ἀπόλλωνι ἐχρήσατο· ἔστι δὲ, κατὰ περ ἐν 40*

Quae Boeotiae
Phocidisque ora-
cula Mys adierit.
Amphiaraum in-
terrogare cur
Thebani vetiti.

ὀλίγους σφέας ἀνθρώπους ἕ-
σχειν: ita ut pauci tantum homi-
nes ipsum cum Persis arcere pos-
sint. — Ad sequens οὐ γὰρ
ᾧν λέγεται vid. citt. ad VIII,
109.

Cap. CXXXIV.

φαίνεται ἀπικόμενος] Ita
cum recentt. posui, cum vulgo
legeretur ἀπικόμενος φαίνεται,
quod cum Schaefer. retinuit
Matthiae. *Lebadea*, quod nemo
fere nescit, Boeotiae fuit urbs,
Pausaniae tempore quae adhuc
floruit, multis ornata artis ope-
ribus itemque Iovis Trophonii
oraculo insignis, quod qui con-
sulere vellent, ii in antrum de-
scendebant subterraneum, ubi
divinorum oraculorum fierent
participes. Atque hoc est κα-
ταβῆναι παρὰ Τροφώνιον, sive,
ut crebrius invenitur, iudice
Hemsterhus. ad Lucian. Diall.
Mortt. III, 2 pag. 410 T. II
Bir., καταβῆναι εἰς Τροφω-
νίου; quamquam Herodotum
sequitur Pausanias IX, 39 §.
4 et 40 §. 1: qui locus de hoc
oraculo inprimis consulatur.
Etiamnum ostenditur antrum;
nec tamen introire amplius li-
cet; situm est ad septentrio-
nem urbis, quae in veteris *Le-*

badeae locum venit, *Livadiae*,
quamque eodem fere loco, quo
olim Trophonii fuit locus, ex-
structam esse scribit Gell. Ex-
hibuit antri huius imaginem
aeri incisam Clarke Travels II,
3 chap. 4 pag. 126. Cf. Kruse
Hell. II, 1 pag. 643 — 647 et
nott. ad Herodot. I, 46, ubi et-
iam de *Abis* notavimus. De *Apol-
line Ismenio* vid. nott. ad V,
49.

ἔστι δὲ, κατὰ περ ἐν Ὀλυμ-
πίῃ, ἱεροῖσι αὐτόθι χρησθησά-
ζεσθαι] Pro ἱεροῖσι Valcken.
coniicit ἐμπύροισι, ut haec loci
evadat sententia: licet vero
ignem victimarum vaticinum illic
(Thebis scil. in Apollinis Isme-
nii aede) *consulere, quemadmo-
dum Olympiae*. Namque *Olym-
piae* ignispicio (i. e. ἐμπύροισι)
usus esse sacerdotes *Iamidas* ex
mactatarum victimarum inque
arâ concrematarum flammâ di-
vinantes satis constat ex *Pin-
dari Olymp. VIII, 3 coll. Schol.*
ad *Pind. Olymp. VI, 112 et*
Pausan. V, 15 §. 4. Idem vero
etiam in Apollinis *Ismenii* tem-
plo factum esse docet *Schol.* ad
Sophocl. Oed. Tyr. 21, quod
bene ad h. l. affert *Valckenaer*.
Neque tamen, invitis libris scri-
ptis, ἐμπύροισι receperim, i-

Ὀλυμπίῃ, ἰροῖσι αὐτόθι χρηστηριάζεσθαι· τοῦτο δὲ, ξεινόν τινα καὶ οὐ Θηβαῖον χορήμασι πείσας, 3 κατεκοίμησε ἐς Ἀμφιάρεω. Θηβαίων δὲ οὐδενὶ ἕξεστι μαντεύεσθαι αὐτόθι, διὰ τόδε. ἐκέλευσέ σφας ὁ Ἀμφι- 45 ἄρεως, διὰ χρηστηρίων ποιούμενος, ὁκότερα βούλονται ἐλέσθαι τούτων, ἕωντῶ ἢ ἄτε μάντι χρέεσθαι, ἢ ἄτε συμμάχῳ, τοῦ ἑτέρου ἀπεχομένου· οἱ δὲ σύμμαχόν μιν εἶλοντο εἶναι. διὰ τοῦτο μὲν οὐκ ἕξεστι Θηβαίων οὐ-

ροῖσι χρηστηριάζεσθαι· cum Schweighauesero exponens oracula e victimis petere, quod ut in universum de quovis genere τῆς μαντικῆς accipi potest, ita etiam sigillatim de ignispicio, neque de extispicio intelligere licet. Cogitemus igitur ἱερά καιόμενα: quibus iisdem Hesych. I p. 1206 interpretatur vocem ἔμπυρα. Ad locutionem ἰροῖσι χρηστηριάζεσθαι similia quaedam bene attulit Wesseling. χρηστηριάζεσθαι αἰξί (e capris mactatis responsa petere) apud Diodor. XVI, 26 et ὑσὶ μαντεύεσθαι apud Pausan. VI, 2 §. 2. Refero ad idem dicendi genus, quo dicitur τεκμαίρεσθαι, σταθμοῦσθαι τινι.

ξεινόν, τινα καὶ οὐ Θηβαῖον χορήμασι πείσας] *Lydum* fuisse dicit Plutarch. Aristid. 19 I p. 330 C. coll. II p. 412 A. Mox dedi e Florent. κατεκοίμησε pro κατεκοίμισε, quod cum Schaefero retinuit Matthiae. Neque enim ipse pernoctavit, sed peregrino cuidam persuasit, ut is (ipsius quasi loco) in *Amphiarai aedem* iret cubitum. Conf. IX, 93 ibique nott. Negrus iti-

dem exhibuit κατεκοίμησε. Ad locutionem ἐς Ἀμφιάρεω, vid., ne plura, citt. ad V, 51 et de ipso oraculo conf. nott. ad I, 46.

μαντεύεσθαι] i. e. oraculum consulere, ut I, 46. VIII, 36. IX, 33. Wesselingius conferri vult Leopard. Emendd. VIII, 1. — Quod sequitur διὰ χρηστηρίων ποιούμενος Schweighaueser. reddit: edito oraculo; propius ad ipsa verba: per oraculum cum iis agens. Tu conf. VI, 4. De indicativo βούλεται conf. I. 163. V, 6 et ad verba: εἶλοντο εἶναι conf. Matth. Gr. Gr. §, 420 c.

οὐδενὶ—ἐγκατακοιμηθῆναι] Sic duo codd. pro κατακοιμηθῆναι, quod verbum invenitur I, 31, IV, 7. Alterum illud solenne de iis, qui in Amphiarai aede oraculum sciscitaturi pellibus incumbabant stratis somnumque petentes somnia fatidica exspectabant. Vid. Pausan. II, 13, 6, ubi editor bene attulit Nostri locum, Diodor. I, 53 ibique Wessel. coll. Davis. ad Ciceron. De div. I, 43.

135
 Apollo Ptoos.
 Myi lingua Cæ-
 rica respondens.

δενὶ αὐτόθι ἐγκατακοιμηθῆναι. Τόδε δὲ θῶνά μοι 50
 μέγιστον γενέσθαι λέγεται ὑπὸ Θηβαίων. ἔλθειν
 ἄρα τὸν Εὐρωπέα Μῦν, περιστροφώμενον πάντα
 2τὰ χρηστήρια, καὶ ἐς τοῦ Πτώου Ἀπόλλωνος τὸ τέ-
 μενος. τοῦτο δὲ τὸ ἱεὸν καλέεται μὲν Πτώον, ἔστι
 δὲ Θηβαίων, κέεται δὲ ὑπὲρ τῆς Κοπαίδος λίμνης
 πρὸς οὐρεῖ, ἀγχοτάτω Ἀκραιφίης πόλιος. ἐς τοῦτο 684
 τὸ ἱεὸν ἐπεὶ τε παρελθεῖν τὸν καλούμενον τοῦτον 56
 Μῦν, ἔπεσθαι οἱ τῶν ἀστῶν αἰρετοὺς ἀνδρας τρεῖς ἀπὸ
 τοῦ κοινοῦ, ὡς ἀπογραφομένους τὰ θεσπιεῖν ἕμελ-

Cap. CXXXV.

Τόδε δὲ θῶνά μοι μέγιστον γενέσθαι λέγεται] θῶνα repositi pro θῶμα. Pronomen μοι ad θῶμα, non ad λέγεται spectare, monet Larcherus vertens à mon avis.

ἐς τοῦ Πτώου Ἀπόλλωνος τὸ τέμενος] Quod sequitur τοῦτο δὲ τὸ ἱεὸν, ex eo satis perspicitur, h. l. sic satis convenire τὸ τέμενος atque τὸ ἱεὸν cum ad unum idemque templum utraque vox pertineat. Auctor est Paus. IX, 23 §. 3, in monte Ptoos situm esse Acraephniū oppidum, unde quindecim stadiorum itinere ad dextram inveniatur Apollinis Ptoi templum, a Ptoos, prisco heroe, Athamantis et Themistūs filio, qui et monti dederit nomen, ita cognominatum. Add. Plutarch. Pelop. 16 et II pag. 414 A. Etymol. p. 413, 28. Pausan. IV, 32 §. 5. Strab. IX p. 413 s. 633 B. et quae alia attulit Siebelis ad priorem Pausaniae locum p. 74, de di-

versa urbis appellatione disputans, quae ab aliis dicitur Ἀκραιφίον et Ἀκραιφίαι, ab Herodoto Ἀκραιφίη, a Pausania Ἀκραιφνιον. Nunc ibi pagum Kortitza s. Karditza esse perhibent, alii vocant Proscina, alii Cachino, quo nomine nunc etiam Ptoos montem appellari dicunt: ibi enim quaedam veteris urbis reliquiae idque etiam placet Kruse Hell. II, 1 p. 572 seqq. coll. 635. Locum aedis Apollinis nondum inventum esse idem addit, de Copaide lacu consulendus l. l. pag. 449 seqq.

ἀπὸ τοῦ κοινοῦ] i. e. publice missos. Ad sequens ἀπογραφομένους conf. VII, 100 ibique allata. θεσπιεῖν e duobus codd. repositum pro vulg. θεσπιεῖν. Ad argumentum loci bene Valckenarius: „Iuxta Herodotum aderant Cari ἀπογραφόμενοι τὰ θεσπιεῖν ἕμελλε Deus: tales ταχυγραφοῦντες καὶ τὰ μαντικά ἔπη μεταλαμβάνοντες Eustathio memorantur ad Od. VIII p. 323,

3λε. καὶ πρόκα τε τὸν πρόμαντιν βαρβάρῳ γλώσση 60
 χρᾶν καὶ τοὺς μὲν ἐπομένους τῶν Θεβαίων ἐν θωύ-
 ματι ἔχεσθαι ἀκούοντας βαρβάρου γλώσσης ἀντὶ
 Ἑλλάδος, οὐδὲ ἔχειν ὅτι χρήσονται τῷ παρεόντι πρή-
 γματι· τὸν δὲ Εὐρώπεια Μῦν ἐξαρκάσαντα παρ' αὐ-
 τῶν τὴν ἐφέρουτο δέλτον, τὰ λεγόμενα ὑπὸ τοῦ
 προφήτεω γράφειν ἐς αὐτήν· φάναι δὲ, Καρίη μιν 65
 γλώσση χρᾶν· συγγραψάμενον δὲ, οἴχεσθαι ἀπίοντα
 ἐς Θεσσαλίην.

Μαρδόνιος δὲ ἐπιλεξάμενος ὅτι δὴ ἦν λέγοντα
 τὰ χρηστήρια, μετὰ ταῦτα ἔπεμψε ἄγγελον ἐς Ἀθή-

Acceptis oraculorum responsis, Mardonius Alexandrum Amyn-

35. Hi boni Thebani, solam intelligentes, ut istis temporibus plerique omnes, linguam patriam, mirabantur procul dubio linguâ Carica respondentem: neque enim verisimile, deorum in oraculis administros diversis linguis respondisse, prout quaeque consulentibus esset patria; et figmentum arbitror grammaticorum, quod nobis narratur in Schol. ad Soph. Trach. 1184. Hic narratâ respexisse videtur Plutarchus De Oracc. defect. p. 412 A. coll. Gryll. p. 990 E.

καὶ πρόκα τε τὸν πρόμαντιν βαρβάρῳ γλώσση χρᾶν] De voce πρόκα vid. nott. ad I, 111. De voce πρόμαντις cf. nott. ad I, 182. VI, 66. Ac vulgo cum differant ἡ πρόμαντις (mulier fatidica) atque προφήτης (templi antistes, praesul), h. i. ὁ πρόμαντις idem videtur esse, qui post vocatur ὁ προφήτης, praesertim cum Strabo IX p. 633 B. s. 413 in eiusdem rei narratione atque Plutarch. Aristid.

19 et II p. 412 A. unum norint προφήτην Apollinis Ptoi: quo eodem spectant Pausaniae verba X, 33 §. 5 a Wesselingio bene allata: πρόμαντις δὲ ὁ ἰερεὺς ἐστὶ· χρᾶ δὲ ἐκ τοῦ θεοῦ κἀτοχος. Scribit autem idem Pausanias, consentiente Plutarcho l. l., non Graeca sed Carica (igitur barbarica) dialecto respondisse deum. De Carum lingua conf. Herod. I, 171 fin. 172.

ἐν θωύματι ἔχεσθαι] Conf. allata ad VIII, 52 et ad locutionem οὐδὲ ἔχειν ὅτι χρήσονται τῷ παρεόντι πρήγματι conf. nott. ad V, 12. De voce δέλτον vid. nott. ad VII, 239.

Cap. CXXXVI.

ἐπιλεξάμενος] i. e. cum legisset, ut VIII, 22. προσκηδέες sunt affinitate coniuncti; vid. Pollux III, 7. 30. Respicit autem scriptor ad ea, quae V, 21 narrata sunt. Ad vocem μητροπάτωρ vid. nott. ad VI, 131.

tae fil. [5, 19.]
cum pacis con-
ditionibus Athe-
nas mittit. Alex-
andri cum Per-
sis necessitudo
[5, 21.].

νας Ἀλέξανδρον τὸν Ἀμύντεω, ἄνδρα Μακεδόνα
ἅμα μὲν ὅτι οἱ προσκηδέες οἱ Πέρσαι ἦσαν Ἀλεξάν-70
δρου γὰρ ἀδελφεὴν Γυραίην, Ἀμύντεω δὲ θυγατέρα,
Βουβάρης ἀνῆρ Πέρσης ἔσχε, ἐκ τῆς οἱ ἐγγρόνεε
Ἀμύντης ὁ ἐν τῇ Ἀσίῃ, ἔχων τὸ οὔνομα τοῦ μη-
τροπάτορος· τῷ δὲ ἐκ βασιλέος τῆς Φρυγίης ἐδόθη
Ἀλάβανδα πόλις μεγάλη νέμεσθαι· ἅμα δὲ ὁ Μαρ-75
δόσιος, πυθόμενος ὅτι πρόξενός τε εἴη καὶ εὐεργέ-
2της ὁ Ἀλέξανδρος, ἔπεμπε. τοὺς γὰρ Ἀθηναίους
οὕτω ἰδόκεε μάλιστα προσκτιῆσθαι, λεῶν τε πολ-
λὸν ἄρα ἀκούων εἶναι καὶ ἄλλιμον· τὰ τε κα-
τὰ τὴν θάλασσαν συντυχόντα σφι παθήματα κατεσ-80
3γρασαμένους μάλιστα Ἀθηναίους ἐπίστατο. τούτων

Ἀλάβανδα—νέμεσθαι] Vid.
VII, 195 ibique nott. Step-
hanus Byz. p. 87 hic invenisse
videtur Ἀλάβαστρα; quae mihi
ignota est urbs. — De verbo
νέμεσθαι vid. nott. ad III, 160.

ὅτι πρόξενός τε εἴη καὶ εὐ-
εργέτης] Cum his conferenda
sunt, quae VIII, 143 exstant.
Hinc enim Alexander, qui A-
theniensium πρόξενος καὶ εὐ-
εργέτης sive φίλος erat, aptis-
simus Mardonio videbatur ad
hocce legationis officium. Ac
πρόξενοι, ut Valckenaerii utar
verbis Animadverss. ad Am-
mon. III, 10 p. 201, homines
dicebantur privati, quibus in
patria urbe degentibus honori-
ficum hospitii ius cum alia ci-
vitate publicitus intercedebat:
his id muneris erat praecipue
iniunctum, ut sedulo prospice-
rent, ne quid publica istius ci-
vitatatis res a civibus suis cape-
ret detrimenti; legatos illinc
venientes hospitio exciperent,

ad populum deducerent utque
iis bene esset procurarent.
Tu vid. etiam Herodot. IX,
43. 85. VI, 57, ibique nott.
et add. Ullrich. De proxenia
(Berolin. 1832) pag. 22 seq.
43 seq. 51, unde hoc quoque
discimus, προξενίαν et εὐεργ-
γεσίαν haud raro coniunctam
reperiri, in praemiis numerata
tam aut honoribus publice in
aliquem collatis. Hunc enim
utrumque honorem concedere
solebant civitates vel beneficia
sive munera accepta ut remun-
nerarentur vel potentissimorum
principum gratiam ut occupa-
rentur. Unde non mirum, A-
lexandrum hic simul vocari
πρόξενον atque εὐεργέτην.

τοὺς γὰρ Ἀθηναίους οὕτω
ἰδόκεε κ. τ. λ.] Oratio scripto-
ris valde turbata multis vocibus
interiectis. Vid. Matth. Gr. Gr.
p. 1300. Nam ita singula co-
haerent: Μαρδόσιος — ἔπεμ-
ψε, ἅμα μὲν ὅτι — ἅμα δὲ ὁ

δὲ προσγενομένων, κατήλιξε εὐπετέως τῆς θαλάσσης κρατήσειν, τὰ περ ἂν καὶ ἦν· περὶ τε ἐδόξε πολλὸν εἶναι κρέσσων· οὕτω τε ἐλογίζετο κατ' ἐπερθεῖ 85
4 οἱ τὰ πρήγματα ἔσεσθαι τῶν Ἑλληνικῶν. τάχα δ' ἂν καὶ τὰ χρηστήρια ταῦτά οἱ προλέγοι, συμβουλεύοντα σύμμαχον τὸ Ἀθηναῖον οἱ ποιήσασθαι· τοῖσι δὲ πειθόμενος ἔπεμπε.

137

Τοῦ δὲ Ἀλεξάνδρου τούτου ἕβδομος γενέτωρ Περδίκκης ἐστὶ, ὁ κτησάμενος τῶν Μακεδόνων τὴν 90

Digressio de Macedonia regibus Argivis [5, 22.] Perdiccas, Temenida, primus ex hac familia Macedonum rex, quomodo regum adeptus.

Μακεδόνιος πυνθόμενος — ἔπεμπε. — De particula ἄρα postposita vid. allata ad VIII, 8 et de usu particulae τε nott. ad VIII, 188. Ad locutionem κατ' ἐπερθεῖ—ἔσεσθαι vid. nott. ad VIII, 19.

τάχα δ' ἂν — προλέγοι] Vid. Matth. Gr. Gr. §. 514, 2 pag. 977. G. Hermann. Opuscul. Acad. IV p. 44. 169 hunc quoque locum affert, de eo Herodoti usu monens, ex quo de re praeterita, quae vel diuturnior sit vel saepius repetita, praesentis optativum ille ponit. Mox cum Schweigh. et Gaisf. dedi ποιήσασθαι, ubi vulg. ποιήσεσθαι, quod cum Schaefero retinuerunt Matth. et Bekker.

Cap. CXXXVII.

ἕβδομος γενέτωρ] Vid. infra VIII, 139 coll. Thucydid. II, 99. Justin. VII, 2, qui in eo ab Herodoto a Perdicca regni initium constituyente dissentit, quod alios secutus auctores, primum, qui toti Macedoniae imperaverit, vocat Caranum eiusque successorem facit Perdiccam, quintum vero in serie

Herodotea omittit *Alcetam*, memoratum quoque apud Theophil. Antioch. II p. 98, ubi tamen *Argaei* deest mentio. Caranus enim et ipse Temenida fuisse fertur, qui Edessam cepit eamque Aegas vocavit, sedem inde constitutam regum Macedoniae; unde cum hisce fabulis Macedonicis Argivas quoque coaluisse fabulas ponit C. O. Müller. Ueber d. Macedd. p. 25, qui idem p. 51 contendit Macedones, quos Illyricae originis esse vult (cf. I. I. p. 37—49. Dor. I p. 2), cum semel e superioribus locis, quae primitus tenuerint, descenderint, proxime occupasse terram Phrygum vicinorum, qui ad Bermium antiquitus considerint, ubi Midiae, Phrygum regis, horti, in quibus olim Silenus captus dicebatur. Ac facit huc, quod VII, 73 narratur, Phryges olim Macedonum fuisse accolae indeque in Asiam esse transgressos. Ut ad Herodoti locum revertar, *septimus* ibi dicitur Perdiccas eo Graecorum more, quo pater semper

2 τυραννίδα τρόπον τοιῷδε. Ἐξ Ἄργεος ἔφυγον εἰς Ἰα- 685
 λυριοὺς τῶν Τημενοῦ ἀπογόνων τρεῖς ἀδελφοί, Γανά-
 νης τε καὶ Ἄερος καὶ Περδίκης· ἐκ δὲ Ἰλλυριῶν
 ὑπερβαλόντες εἰς τὴν ἄνω Μακεδονίην, ἀπίκοντο εἰς
 3 Λεβαίην πόλιν. ἐνθαῦτα δὲ ἐθήτεον ἐπὶ μισθῷ
 παρὰ τῷ βασιλείῳ· ὁ μὲν, ἵππους νέμων· ὁ δὲ, βοῦς· 95
 ὁ δὲ νεώτατος αὐτῶν Περδίκης, τὰ λεπτά τῶν
 προβάτων. ἦσαν δὲ τὸ πάλαι καὶ αἱ τυραννίδες
 τῶν ἀνθρώπων ἀσθενέες χρήμασι, οὐ μούνον ὁ δὴ-

censetur secundus, avus tertius etc., quod bene observat Larcher. ad Herod. I, 91, ubi vid. not. Inde haec existit regum Macedoniae successio: *Perdiccas, Argaeus, Philippus, Aerus, Alceus, Amyntas, Alexander.* — De Temeno, Aristomachi filio, qui cum duobus fratribus Cresphonte et Aristodemo Peloponnesum victam et occupatam divisit ipseque Argolidem accepit sortem; vid. Pausan. II, 18 §. 6. Apollodor. II, 8 §. 4.

ὑπερβαλόντες] i. e. transgressi ex Illyriis in superiorem Macedoniaem, superatis scil. montibus, qui utramque disternunt terram. Cf. VII, 168. Plut. Pyrrh. 15. Mar. 18 in Lucull. 27 init. Comp. Cim. et Lucull. 3 init. Crass. 9. Anton. 18 fin. Urbem *Lebaeam* nemo, quantum scio, memoravit. Unus Hesychius, a Wesselingio allatus II p. 437. *Λέβα, πόλις ὑπὸ Θρακῶν.* — In seqq. τὰ λεπτά τῶν προβάτων sunt oves et caprae, ut supra I, 133, ubi vid. nott. et apud Pausan. IX, 3 §. 4, ubi τὰ λεπτότερα τῶν προβάτων.

ἦσαν δὲ τὸ πάλαι καὶ αἱ τυ-
 ραννίδες κ. τ. λ.] τυραννίδας
 h. l. omnino indicare regna, δή-
 μον liberum populi statum s.
 liberam rempublicam, monitu
 vix opus. Ad ipsam sententiam
 bene sic *Wesselingius*:
 „Connexa de antiquissimorum
 regum ac tyrannorum tenui
 conditione observatio veritate
 nititur. Intra suam cuique pa-
 triam regna finiebantur scribit
 Iustinus. Reges regumque fili-
 lii armenta pascere haud dedi-
 gnabantur. Hectoris Andromaches
 querela super fratribus, dum
 armentis ovibusque pascentibus
 attenderent, trucidatis, ex Iliad. VI,
 422 in luce versatur; notissima
 quoque regum Palaestinae vetustis-
 simorum in sacris Pandectis tenuitas.“
 Nos hoc quoque attendi volumus,
 quod pro insigni illa prisci aevi
 simplicitate ipsa regis uxor panes
 coquere dicitur; id enim mulierum
 olim fuisse negotium, ad VII, 187
 monimus. Hinc quoque Croesi illa
 ἀρτοκόπος I, 51, ubi cf. nott. De
 ipsis Herodoti verbis si quaeramus,
 haec reliquis, quorum causam
 contineant, praeponen-

μος· ἡ δὲ γυνὴ τοῦ βασιλέως, αὐτὴ τὰ σιτία σφι
 4 ἔπεσσε. ὅπως δὲ ὀπτῶτο ὁ ἄρτος τοῦ παιδὸς τοῦ θητὸς
 Περδίκκew, διπλήσιος ἐγίνετο αὐτὸς ἑωυτοῦ. ἐπεὶ δὲ 1
 5 αἰεὶ τῶντὸ τοῦτο ἐγίνετο, εἶπε πρὸς τὸν ἄνδρα τὸν ἑωυ-
 τῆς. τὸν δὲ ἀκούσαντα ἐσηλθε αὐτίκα, ὡς εἴη τέρας, καὶ
 φέροι ἐς μέγα τι. καλέσας δὲ τοὺς θῆτας, προηγό-
 ρευέ σφι ἀπαλλάσσεσθαι ἐκ γῆς τῆς ἑωυτοῦ. οἱ δὲ τὸν 5
 6 μισθὸν ἔφασαν δίκαιοι εἶναι ἀπολαβόντες, οὕτω
 ἐξιέναι. ἐνθαῦτα ὁ βασιλεὺς, τοῦ μισθοῦ περὶ ἀκού-
 σας, ἦν γὰρ κατὰ τὴν καπνοδόκην ἐς τὸν οἶνον

da potius quam subiicienda fuis-
 se, observat Valck., aliis allatis lo-
 cis, in quibus Herodotus ea, quae
 causam continentia praeponen-
 da fuerint, postposuerit et reli-
 quissubiecerit. Vid. nott. ad I, 24.

αὐτὴ τὰ σιτία σφι ἔπεσσε] i. e. ipsa cibos illis coquebat s. panem, ut vertit Valckenaerius, notans πέσσειν s. πέπτειν Aeolum atque Ionum more dici pro vulg. πέπτειν, coquere. Nec valde hinc discedere videtur ὀπτῶν, quod sane est torrere, vel quod frequentius dicitur coquere panem, monstrante Gattaker. ad Antonin. III, 2. Hinc apud Athen. III p. 114 D. ἄρτους ὀπτωμένους invenimus itemque apud Suidam pag. 102 Tom. III notante Schweighaeusero: πεσόμενα σιτία παρ' Ἡροδότῳ τὰ ὀπτώμενα. Et conf. ipsum Herodotum I, 161. Itaque verba ὅπως δὲ ὀπτῶτο ὁ ἄρτος valent: quoties s. quando panis coquebatur. Ubi pro ὀπτῶτο Gronovius e Mediceo male dederat ὀπτῶν. Quae sequuntur voces τοῦ θητὸς τοῦ Περδίκκew, eas immerito suspectas habuit Valcke-

naerius. Itaque uncis, quibus incluserat Schaeferus, atque etiam Negris, equidem liberavi illas voces cum recentt. edd., abiecto simul articulo τοῦ ante Περδίκκew, qui a Florentino abest, quemque tamen cum Schaefero retinuerunt Matth. et Bekker.

διπλήσιος ἐγίνετο αὐτὸς ἑωυτοῦ] Delocutione vid. Matth. Gr. Gr. §. 452 p. 848. Ipsum portentum attigit I. Fr. Gronovius ad Liv. XXI, 62. Ad seqq. ἐσηλθε vid. nott. ad III, 42. φέρειν ἐς τι, quod satis notum est, valet spectare ad aliquid, indeque portendere aliquid.

δίκαιοι εἶναι ἀπολαβόντες] Vid. Matth. Gr. Gr. §. 536 p. 1053 coll. Bötticher: De vit. scriptt. Taciti pag. 90. Attigit h. l. Schweighaeuserus ad IX, 60 ibique reddidit: dicebant, iustum esse ut ita abeant, si mercedem accepissent i. e. par esse, ut mercedem accipiant, priusquam abeant. Tu vid. nott. ad I, 32 fin. IX, 27. 60.

ἦν γὰρ κατὰ τὴν καπνοδόκην ἐς τὸν οἶνον ἐσέχων ὁ ἥλιος] Bene Schweigh.: Namque

ἔσέχων ὁ ἥλιος, εἶπε, θεοβλαβῆς γενόμενος· „Μι-
 „σθὸν δὲ ὑμῖν ἐγὼ ὑμέων ἄξιον τόνδε ἀποδίδωμι.“
 7 δείξας τὸν ἥλιον. ὁ μὲν δὴ Γανάνης τε καὶ ὁ Ἄερος 10
 πος, οἱ πρεσβύτεροι, ἔστασαν ἐκπεπληγμένοι, ὡς ἤ-
 κουσάν ταῦτα. ὁ δὲ παῖς, ἐτύγχανε γὰρ ἔχων μά-
 χαιραν, εἶπας τάδε· „Δεκόμεθα, ὦ βασιλεῦ, τὰ δι-
 „δοῖς.“ περιγράφει τῇ μαχαίρῃ ἐς τὸ ἔδαφος τοῦ 15
 οἴκου τὸν ἥλιον· περιγράψας δὲ, ἐς τὸν κόλπον
 τῆς ἀρυσάμενος τοῦ ἡλίου, ἀπαλλάσσετο αὐτὸς τε
 καὶ οἱ μετ' ἐκείνου. Οἱ μὲν δὴ ἀπήϊσαν· τῷ δὲ
 βασιλεῖ σημαίνει τις τῶν παρέδρων, οἷόν τι χοῦμα
 ποιήσειε ὁ παῖς, καὶ ὡς σὺν νόῳ κείνων ὁ νεώτα- 20
 2τος λάβοι τὰ διδόμενα. ὁ δὲ ταῦτα ἀκούσας, καὶ 686
 ὄξυνθεις, πέμπει ἐπ' αὐτοὺς ἰσπέας ἀπολέοντας.
 ποταμὸς δὲ ἐστὶ ἐν τῇ χώρῃ ταύτῃ, τῷ θύουσι οἱ

138

Horti Midae:
 ubi Silenus ca-
 ptus. Mous Ber-
 mius.

per s. ad caminum solis lumen
 in domum incidit. καπνοδόκην
 fumarium dicit, ut IV, 103. De
 verbo ἔσέχειν conf. II, 11 et de
 voce θεοβλαβῆς, quae notante
 Blomfield. Glossar. ad Aeschyl.
 Pers. 836 passivo hic adhibetur
 sensu, Herod. I, 127.

δεκόμεθα] Vid. nott. ad
 VIII, 114. Accipio omen, in-
 quit puer, circumscribens ense
 in pavimento aedium orbem
 solis; atque hoc facto in sinum
 ter hausit e radiis solis, disces-
 sitque. Ubi ante genitivum
 ἡλίου, qui partitivus est male
 olim inseruerant praepositio-
 nem ἐκ. Ad verbum ἀρύεσθαι
 conf. VI, 119.

Cap. CXXXVIII.

καὶ ὡς σὺν νόῳ κείνων κ.
 τ. λ.] Recte Schweighaëus:
 „Quam prudenter fratrum natu

minimus accepisset, quod rex illis
 dedisset.“ Pro δεδόμενα, quod
 Schaeferus retinuit, e melio-
 ribb. codd. cum recentt. edd.
 dedi διδόμενα, quod respondet
 cap. 137: δεκόμεθα — τὰ δι-
 δοῖς. — Ad locutionem σὺν
 νόῳ conf. VIII, 86. — Ad fu-
 turi formam ἀπολέοντας (qui
 ipsos interficerent) cf. Matth.
 Gr. Gr. §. 173 p. 317.

τῷ θύουσι — σωτήρι] Ex
 Aldo Gronovius tenuerat σωτή-
 ρια sc. ἱερὰ sacrificia diis ob
 vitam servatam s. salutis causa
 exhibita, ut apud Diodor. XVII,
 100. At h. l. nihil cunctatus
 cum Schweigh. et Gaisf. revo-
 cavi Σωτήρι, cuius loco iam
 Schaeferus, quem sequuntur
 Matth. et Bekker., dederat σω-
 τήρι. Inditur illi h. l. Σωτή-
 ρος i. e. Sospitatoris titulus, in
 multos collatus deos, qui mala

3 τούτων τῶν ἀνδρῶν ἀπ' Ἄργεος ἀπόγονοι Σωτήρι.
 οὔτος, ἐπεὶ τε διέβησαν οἱ Τημενίδαι, μέγας οὔτα
 ἐρήνῃ ὥστε τοὺς ἰππέας μὴ οἴους τε γενέσθαι δια-25
 4 βῆναι. Οἱ δὲ, ἀπικόμενοι ἐς ἄλλην γῆν τῆς Μακε-
 δονίης, οἴκησαν πέλας τῶν κήπων τῶν λεγομένων
 εἶναι Μίδεω τοῦ Γορδίου· ἐν τοῖσι φέρεται αὐτό-
 ματα ῥόδα, ἐν ἕκαστον ἔχον ἐξήκοντα φύλλα, ὀδμῆ

a nobis avertant imminetia aut
 a periculis nos praestent tutos.
 Conferatur Spanhem. De praest.
 num. Diss. VII p. 416 a Wes-
 seling. laudatus Plutarch. Cam-
 mill. 10 fin. Aristid. 11. Dem-
 metr. 10. Dio. 46 init. Arat.
 14 fin. 42.

πέλας τῶν κήπων τῶν λε-
 γομένων εἶναι Μίδεω τοῦ Γορ-
 δίου] „Midae huius, inter su-
 perstitionis auctores cum Or-
 pheo et Eumolpo principis, fata,
 mores artesque in Vossii lib.
 I De Idolol. c. 24 et Bouhierii
 Diss. Herod. c. 8. Fixerat sedes
 ante Brigum coloniam in
 Asiam deductam, ad Thraciae
 Macedoniaeque montem Ber-
 mium, Conone narrat. I con-
 sentiente. Propter eum mon-
 tem horti, notabiles *sexagenum
 foliorum rosas*, quae Tertulliano
 De Coron. 14 *centenariae rosae
 de horto Midae lectae*; sed con-
 fundenti, si tamen primam vo-
 cem Beat. Rhenanus et Rigal-
 tius recte formarint, *centifolias*,
 ῥόδα ἑκατοντάφυλλα Pangaei,
 Thraciae montis, in Theophrast.
 Hist. Plant. VI, 6. Illis autem
 in horti ἦλω captus (non ex-
 ceptus, uti Valla) Silenus et
 coactus ad ea fuit explicanda,
 HERODOT. IV.

quae Theopompi fide; ista in
 fabula, indicibus Dionysio Hal-
 lic. T. II p. 132 et Theone Pro-
 gymm. c. 2, mire luxuriantis
 Virgilius, Ovidius, Aelianus [V.
 H. III, 18, ubi vid. Perizon.]
 nobis prodidere.“ *Wesse-
 ling.* Valckenaerius praeterea
 conferri vult de Sileno in his
 Midae hortis capto Davis. in
 Max. Tyr. XI, 1 et Bouhier.
 Diss. sur l'histoire d'Herod. c.
 8. Tu vide quae de hac fabu-
 la eiusque sensu reconditori
 disseruit Creuzer, in: Studien
 II p. 234 seqq. coll. Symbol.
 III p. 215. Qui idem nunc
 etiam adhiberi vult Dionys.
 Halic. Epist. ad Pompeii. pag.
 787 Reisk. pag. 57 Krüger.
 huiusque nott. Add. Hoeck.
 Cret. pag. 129, qui Thracicas
 gentes hoc sub Mida in Phry-
 giam regressos esse statuit. Fa-
 bulam hanc de Sileno a Mida
 rege capto, uberius narratam
 Philippicorum inseruerat octa-
 vo libro Theophrastus ipsius
 Herodoti haec ἐν παρόδῳ quasi
 enarrantis auctoritate permo-
 tus, uti videtur. Vid. Aelian.
 l. I. Monuit Frommel. in Creu-
 zeri Melett. III p. 140.

ῥόδα, ἐν ἕκαστον ἔχον

τε ὑπερφέροντα τῶν ἄλλων. ἐν τούτοισι καὶ ὁ Σι-30
 5ληνός τοῖσι κήποισι ἦλω, ὡς λέγεται ὑπὸ Μακεδό-
 νων. ὑπὲρ δὲ τῶν κήπων οὖρος κέεται, Βέρμιον
 οὖνομα, ἄβατον ὑπὸ χειμῶνος. ἐνθεῦτεν δὲ ὀρμεώ-
 μνοι, ὡς ταύτην ἔσχον κατεστρέφοντο καὶ τὴν ἄλ-
 λην Μακεδονίην. Ἀπὸ τούτου δὴ τοῦ Περδίκκεω 35
 Ἀλέξανδρος ᾧδε ἐγγράφει. Ἀμύντεω παῖς ἦν Ἀλέξαν-

139

Stemma illorum
 regum a Perdic-
 ca ad Alexan-
 drum.

ἐξήκοντα φύλλα, ὀδμῇ τε ὑπερ-
 φέροντα τῶν ἄλλων] De voce
 ἕκαστον vid. Matth. Gr. Gr. §.
 302, not., qui idem §. 358, 2
 pag. 672 de genitivo consula-
 tur, qui verbo ὑπερφέρειν h.l.
 additur. Ad argumentum prae-
 ter Theophrast. l. I. vid. potis-
 simum Athen. XV p. 683 B.,
 ubi Nicander sexagenum folio-
 rum rosas in campis Emathiis
 nasci canit, itemque Plin. H.
 N. XXI, 4 s. 10. In proximis
 verbis: ἐν τούτοισι καὶ ὁ Σι-
 ληνός τοῖσι κήποισι pronomen
 demonstrativum a suo substan-
 tivo aliquot vocibus interiectis
 distractum observat Flugel Ob-
 servv. in Plutarch. Phocion. p.
 6. 7, ubi vid. plura.

Βέρμιον — ἄβατον ὑπὸ χει-
 μῶνος] Koenius legi maluit
 ὑπὸ χιόνος. Quo certe haud
 opus. Nam intelligitur mons
 inaccessus propter aeris intempe-
 riam. Conf. IV, 62. Valla red-
 diderat: per hyemem inaccessus,
 quem secutus Larcherus vertit:
 inaccessible en hiver. Lange ver-
 nacule: der Kälte wegen. Ad
 usum praepositionis ὑπὸ in ta-
 libus faciunt, quae ad Plutarch.
 Philopoem. p. 10 attuli. Sic,
 ut hoc unum addam, Plutarch.

Pericl. 16 ἀνάλωτος ὑπὸ χορη-
 μάτων. ἄβατος haud aliter in
 Plut. Arat. 5 fin. Mar. 39 fin.
 Sylla 22 fin., ubi ὑπὸ eodem
 modo additur. Bermius mons,
 quo montem Barnum (in quo
 nomine eandem subesse radice-
 m vult C. O. Müller. Ueber
 d. Maked. p. 62) continuari
 dicunt, inter Lydiam et Ha-
 liacmonem praeter maris oram
 extenditur in Macedoniae re-
 gionibus inferioribus, in quibus
 Beroea olim sita fuit, cui nunc
 nomen Veria s. Kara Veria.
 Vid. C. O. Müller. l. I. p. 6. 7,
 quo eodem auctore p. 24. 25,
 circa hanc Beroeam fuere Mi-
 dae horti in monte Bermio in-
 tra Lydiam atque Haliacmo-
 nem, in ea igitur Macedonia,
 quae propria fuit ac primitiva,
 de qua dixi ad VII, 127. De
 Beroeâ ac regione viciniâ nuper
 etiam accuratius egit Cou-
 sinéry Voyag. en Maced. I
 cap. 3.

Cap. CXXXIX.

Ἀλέξανδρος ᾧδε ἐγγράφει]
 Redit ᾧδε in fine capituli. Tu
 vid. Matth. Gr. Gr. §. 470, 1
 not. p. 871 et de argumento
 conf. nott. ad VIII, 137. Ad

δρος· Ἀμύντης δὲ, Ἀλκίεω· Ἀλκίεω δὲ πατὴρ ἦν
Ἀέροπος· τοῦ δὲ, Φίλιππος· Φιλίππου δὲ, Ἀργαῖος·
τοῦ δὲ, Πεοδίκης ὁ κτησάμενος τὴν ἀρχήν. ἐγε- 40
γόνεε μὲν δὴ ὧδε Ἀλέξανδρος ὁ Ἀμύντεω.

140

Ὡς δὲ ἀπίκετο εἰς τὰς Ἀθήνας ἀποπεμφθεὶς ὑ-
πὸ Μαρδονίου, ἔλεγε τάδε. „Ἄνδρες Ἀθηναῖοι,
„Μαρδόνιος τάδε λέγει· Ἐμοὶ ἀγγελίη ἦκει παρὰ
„βασιλέως, λέγουσα οὕτω· Ἀθηναίοισι τὰς ἀμαρτά-
„δας τὰς εἰς ἐμὲ ἐξ ἐκείνων γενομένας πάσας μετήμι·

Alexandri pacem
ac foedus cum
687
Persis suadentis
apud Athenien-
ses concio.

nomen Ἀέροπος haec adscripsit
Cr.: „ΑΕΡΟΠΙΟ in numis,
hinc scribendum ubivis Αἰροπος.
ΑΕΡΟΠΙΕ etiam scriptum legi-
tur in marmore Romano,
nunc Heidelbergensi. Vide Ad-
denda ad I. Eckhelii D. N. V.
Vindobon. 1826 pag. 23 seq.
et commentationem meam
francogallicam de Servis not.
52.“ — In voce Ἀργαῖος li-
bri scripti fluctuant. Florenti-
nus cum duobus aliis Ἀργαῖος,
alii Ἀργαῖος; atque sic etiam
apud Iustinum VII, 2 pro Ar-
geo (ut nunc ibi editum exstat)
Bongarsius tenuit Argaeo, coll.
Euseb. in Chronic. et Diodor.
XVI, 2, ubi alius eadem gente
prognatus Ἀργαῖος. E Goltzii
numo quum asseratur Ἀργαίου
βασιλέως, Wesselingio corri-
gendum videbatur Ἀργαῖος et
Argesus.

Cap. CXL.

§. 1.

ὧς δὲ ἀπίκετο εἰς τὰς Ἀθή-
νας] „Igitur tunc quidem in
urbem se rursus contulerant A-
thenienses: sed paulo post,

quum versus urbem duceret
Mardonius, denuo eam dese-
ruere. conf. IX, 5 et 6.“
Schweighaeus. Quae con-
tinuo sequuntur accuratius per-
legenti suspicio mihi nata est,
ea, quae Mardonium h. l. di-
centem facit pater historiae, e
rhetorum atque sophistarum
fluxisse scholis, in quibus scil.
talia sedulo tractata esse novi-
mus. Pertinet huc, alia ut ta-
ceam, templa incensa quod ille
se denuo exstructurum esse pro-
mittit, pertinent huc ea, quae
deinceps adiciuntur, qualia
Mardonii iussu nuntium vix e-
locutum esse credibile est. Tu
confer, quae in simili argu-
mento nctavimus ad III,
40.

ἦκει] Male olim ἦκε, codd.
refragantibus. At habet ἦκει
praeteriti notionem, ut ἦκειν
(venisse) VIII, 141 et ἦκοντα.
De Ionica terminatione vocis
ἀμαρτάς dixi ad I, 167. Quae
sequuntur verba, e cod. Flor.
cum Schweigh. et Gaisf. ita
collocavi: τὰς εἰς ἐμὲ ἐξ ἐκεί-
νων; vulgo τὰς εἰς ἐκείνων εἰς

2, „νῦν τε ὦδε, Μαρδόνιε, ποίεε. τοῦτο μὲν, τὴν⁴⁵
 „γῆν σφι ἀπόδος· τοῦτο δὲ, ἄλλην πρὸς ταύτη ἐλέ-
 „σθων αὐτοὶ, ἦν τινα ἂν ἐθέλωσι; ἐόντες αὐτόνο-
 „μοι· ἰσά τε πάντα σφι, ἦν δὴ βούλωνται γε ἐμοὶ
 3, „ὁμολογέειν, ἀνύρθωσον, ὅσα ἐγὼ ἐνέπηρσα. Τοῦ· 50
 „των δὲ ἀπιγμένων, ἀναγκαίως ἔχει μοι ποιεῖν ταῦ-
 „τα, ἦν μὴ τὸν ὑμέτερον ἀντίον γένηται. „Λέγω
 „δὲ ὑμῖν τάδε. νῦν τί μαίνεσθε, πόλεμον βασιλείῃ
 „ἀνταειρόμενοι; οὔτε γὰρ ἂν ὑπερβάλοισθε, οὔτε
 4, „οἷοί τε ἐστὲ ἀντέχειν τὸν πάντα χρόνον. εἶδετε μὲν⁵⁵
 „γὰρ τῆς Ξέρξεω στρατηλασίης τὸ πλῆθος, καὶ τὰ
 „ἔργα· πυνθάνεσθε δὲ καὶ τὴν νῦν παρ’ ἐμὲ ἐοῦ-
 „σαν δύναμιν· ὥστε καὶ ἦν ἡμέας ὑπερβάλησθε, καὶ
 „νικήσητε, (τοῦ περ ὑμῖν οὐδεμία ἐλπὶς, εἴπερ εὔ⁶⁰

ἐμέ; quod tenuerunt Schaefer. et Matth.

τὴν γῆν σφι ἀπόδος] Ad haec Valcken. bene confert Plutarch. Aristid. 10 p. 324 C et Diodor. XI, 28, qui cum Herodoto consentit. Atheniensium, ille addit, constantiam merito laudant oratores et sophistae, repellentium Ἐχθρῶν ἄδωρα δῶρα: prae ceteris Demosthen. Philipp. I §. 11 pag. 68 Reisk., ubi eadem de Alexandro Athenas misso narratur. Tu vid. ibi Voemelii annotationem pag. 17. — In seqq. τὸ ὑμέτερον, observante Matth. Gr. Gr. §. 285 p. 575 et §. 466, 3 p. 865, idem fere valet atque ὑμεῖς. Valckenaerius Platonica excitaverat I p. 128 B. p. 176. II p. 643 A. Pro ἀντίον Bekkerus habet αἰτίον. — Ad verbum ἀνταειρόμενοι vid. nott. ad VI, 44.

ὑπερβάλοισθε] Hic quoque

verbum ὑπερβάλλεσθαι *superandi, vincendi* significatu, ut VI, 13. VII, 163. 168. VIII, 24. IX, 28. — In seqq. ad εἶδετε conf. Matth. Gr. Gr. §. 231 p. 449, qui idem §. 588, c. a. p. 1173 conferatur ad locutionem παρ’ ἐμὲ ἐοῦσαν, ubi in aliis codd. παρεοῦσάν μοι vel παρ’ ἐμοὶ ἐοῦσαν: utrumque male; sive e correctura sive ex interpretatione illud fluxerit. Unde Valckenaerius quoque de hoc praepositionis usu excitat Lexicon Coislin. p. 483. Sophocl. Elect. 184. Isaeum p. 70, 25 [s. p. 206 Reisk. pag. 99 Bekker., qui merito restituit παρ’ ἐκεῖνον, Reiskio mutatum in παρ’ ἐκεῖνω] Thucyd. III, 3 ibiq. Abresch. — πολλὰ πλῆσιν omnes hic praebent codd., uno Sancrofti libro excepto, qui habet παραπλήσιν. Tu conf. VII, 143 et nott. ad III, 135.

5,,φρονέετε,) ἄλλη παρέσται πολλαπλησίη. μὴ ὦν
 „βούλεσθε παρισεύμενοι βασιλεί, στέρεσθαι μὲν τῆς
 „χώρης, θέειν δὲ αἰεὶ περὶ ὑμέων αὐτῶν· ἀλλὰ κα-
 6,,ταλύσασθε. παρέχει δὲ ὑμῖν κάλλιστα καταλύσα-
 „σθαι, βασιλέος ταύτη ὠρημένον. ἔστε ἐλεύθεροι, 65
 „ἡμῖν ὁμαιχιμῖν συνθέμενοι ἄνευ τε δόλου καὶ ἀπά-
 7,,της. Μαρδόνιος μὲν ταῦτα, ὦ Ἀθηναῖοι, ἐνετεί-
 „λατό μοι εἰπεῖν πρὸς ὑμέας. ἐγὼ δὲ περὶ μὲν εὐ-
 „νοίης τῆς πρὸς ὑμέας εὐούσης ἐξ ἐμεῦ οὐδὲν λέξω·
 8,,οὐ γὰρ ἂν νῦν πρῶτον ἐκμάθοιτε. προσχρητίζω δὲ
 „ὑμέων, πέιθεσθαι Μαρδονίῳ. ἐνορέω γὰρ ὑμῖν 70
 „οὐκ οἴοισί τε ἐσομένοισι τὸν πάντα χρόνον πολε-
 „μέειν Ξέρξῃ. εἰ γὰρ ἐνώρων τοῦτο ἐν ὑμῖν, οὐκ
 9,,ἂν κοτε ἐς ὑμέας ἤλθον ἔχων λόγους τοῦσδε. καὶ
 „γὰρ δύναμις ὑπὲρ ἀνθρώπων ἢ βασιλέος ἐστὶ, καὶ
 10,,χείρ ὑπερμήκης. ἦν ὦν μὴ αὐτίκα ὁμολογήσητε, 75

2.

μὴ ὦν βούλεσθε] Ita e Florentin. et Sancerotti cod. nunc editum probante quoque censore Lipsiensi 1833 pag. 44 et Jenensi 1828 nr. 186 p. 46. Vulgatum βούλησθε apud Schaefer. adhuc legitur. Vid. Matth. Gr. Gr. §. 511, 3. — Pro παρισεύμενοι in Florentino aliisque est παρισούμενοι: quae eadem lectionis varietas IV, 166. — Locutionem θέειν — περὶ ὑμέων illustrabunt, quae ad VII, 57 allata sunt. Afferunt autem h. l. ad Homeri Iliad. XIII, 245 aliosque locos, ubi verbum θέειν non tam currere significat, quam festinare, satagere, σπεύδειν.

ἀλλὰ καταλύσασθε] Valckenaerio placet: ἀλλὰ καταλύσασθε, ut infra §. 2 ἀλλὰ πέιθεσθε, adiciēti particulam

ἀλλὰ habere vim *obsecrandi*, quā saepius in talibus adhibeatur δὴ atque verbum ἀξιώ. De significatione verbi καταλύσασθαι conf. nott. ad VII, 6. Ad verbum παρέχει vid. citt. ad VIII, 8.

βασιλέος ταύτη ὠρημένον] i. e. *cum rex eo feratur animo, cum haec regis sit voluntas.* — Ad locutionem ὁμαιχιμῖν συντίθεσθαι conf. VIII, 144. 128. 120 not.

§. 2.

ἐνορέω γὰρ ὑμῖν κ. τ. λ.] Vid. Matth. Gr. Gr. §. 536 p. 1053 et de verbo ἐνορέω allata ad III, 53. V, 36. — In proxime antecedd. dedi εἰπεῖν pro εἴπαι, libris ita iubentibus. Ad ἐξ ἐμεῦ conf. VIII, 80.

χείρ ὑπερμήκης] Afferunt

- „μεγάλα προτεινόντων ἐπ' οἷσι ὁμολογέειν ἐθέλουσι,
 „δειμαίνω ὑπὲρ ὑμέων, ἐν τρίβῳ τε μάλιστα οἰκημέ-
 „νων τῶν συμμάχων πάντων, αἰεὶ τε φθειρομένων
 11 „μούνων, ἐξαίρετόν τι μεταίχιμον τὴν γῆν κεκτημέ-80
 „νων. ἀλλὰ πείθεσθε! πολλοῦ γὰρ ὑμῖν ἄξια ταῦτα,
 „εἰ βασιλεύς γε ὁ μέγας μούνουσι ὑμῖν Ἑλλήνων
 12 „τὰς ἀμαρτάδας ἀπιεῖς, ἐθέλει φίλος γενέσθαι.“ 688
- 141** Ἀλέξανδρος μὲν ταῦτα ἔλεξε. Λακεδαιμόνιοι δὲ, 85
 πυνθόμενοι ἤκειν Ἀλέξανδρον ἐς Ἀθήνας ἐς ὁμο-
 λογίην ἄξοντα τῷ βαρβάρῳ Ἀθηναίους, ἀναμνη-

Missi et a Spar-
 taniis Athenas,
 qui Athenienses
 in fide retineant.

Ovidii illud in Heroidd. XVII, 166: „An nescis longas regibus esse manus“ ubi conferri voluit Claudian. in Rufin. II, 26 ibique Barth. Quod praegreditur ὑπὲρ ἄνθρωπον noto dicendi genere est: *humana omnia excedens, praeter humanam naturam*. Attulit Wesseling. Diss. Herod. XI p. 200 locum Antigonii Carystii Hist. c. 7.: ἤκουσε φωνὴν μεγάλην ὑπὲρ ἀνθρώπων et qui vel magis huc pertinet Eunapii Vit. Proaeres. p. 149: οὕτω τὰ πάντα ἦν ὑπὲρ ἄνθρωπον. Ad sequens προτεινόντων subaud. τῶν Περσέων; de ipsa verbi significatione vid. allata ad VII, 160.

ἐν τρίβῳ τε μάλιστα οἰκημένων κ. τ. λ.] i. e. cum vos inter omnes socios (Graecos) maxime in viâ tritâ habitetis (omnibus igitur incursionibus eo facilius expositi) indeque soli semper pereatis, quandoquidem terram, quae inter duas acies media quasi interiecta est, tenetis. Ubi μεταίχιμον vocat Atticam inter Peloponnesum s. Isthmum, ubi Peloponnesiorum munimen-

ta, et inter Graeciae partes septentrionales, quae Persis parent, mediam interpositam, in belli viâ quasi sitam, mediam inter gentes inimicas indeque, uti fit, ancipiti periculo pressam. Legitur vox μεταίχιμον VI, 77, ubi vid. nott. Addit Wesselingius Euripid. Phoeniss. 1370. Heraclid. 802, nec sane displicet ei, quod in pluribus exstat codicibus ἐξαίρετον μεταίχιμόν τε, quum, si qui praeuissent ἐξαίρετόν τε μεταίχιμον, nemo certe id sperneret. Ad locutionem ἐν τρίβῳ idem denique avertit Dionys. Halic. Antiq. VI [35] p. 368 et XI [cap. 54] p. 730, ubi ἐν τρίβῳ κεῖσθαι. — De duplicata vocula τε, quae etiam sic reperitur VIII, 141, vid. allata ad VII, 8 §. 1.

Cap. CXLI.

ἐς ὁμολογίην ἄξοντα τῷ βαρβάρῳ] Dativum τῷ βαρβάρῳ refero ad ὁμολογίην, ut VII, 169 τὰ Μενέλεω τιμωρήματα ubi vid. nott. — Pro χρεῶν e Sanctofli libro dedi χρεῶν; de quo conf. nott. ad V, 49.

σθέντες τῶν λογίων, ὡς σφραγ χροῦν ἐστὶ ἅμα τοῖσι ἄλλοισι Δωριεῦσι ἐκπίπτειν ἐκ Πελοποννήσου ὑπὸ Μήδων τε καὶ Ἀθηναίων, κάρτα τε ἔδεισαν μὴ ὁμολογήσωσι τῷ Πέρσῃ Ἀθηναῖοι, αὐτίκα τε 90
2 σφι ἔδοξε πέμπειν ἀγγέλους. καὶ δὴ συνέπιπτε ὥστε ὁμοῦ σφέων γίνεσθαι τὴν κατάστασιν. ἐπὶ ἀνέμειναν γὰρ οἱ Ἀθηναῖοι διατρέβοντες, εὖ ἐπιστάμενοι ὅτι ἔμελλον Λακεδαιμόνιοι πέυσεσθαι ἤμοντα παρὰ τοῦ βαρβάρου ἄγγελον ἐπ' ὁμολογίῃ, πυθόμενοι τε 3
3 πέμπειν κατὰ τάχος ἀγγέλους. ἐπίτηδες ὦν ἐποίηεν 95
ἐνδεικνύμενοι τοῖσι Λακεδαιμονίοισι τὴν ἐαυτῶν γνώμην. Ὡς δὲ ἐπαύσατο λέγων Ἀλέξανδρος, δια-
δεξάμενοι ἔλεγον οἱ ἀπὸ Σπάρτης ἄγγελοι· „Ἡμεῖς
„δὲ ἐπεμψαν Λακεδαιμόνιοι δεησομένους ὑμῶν, μῆ-
„τε νεώτερον ποιείεν μηδὲν κατὰ τὴν Ἑλλάδα, μήτε 1

Eorum ad populum oratio.

Suspiciatur autem Vir Praenobilissimus, Liber Baro de Reizenstein, hocce oraculum post Cimonis pugnam ad Cnidum commissam editum adeoque post eventum h. l. interpolatum esse. Ad verba μὴ ὁμολογήσωσι vid. Matth. Gr. Gr. §. 518 p. 996.

καὶ δὴ συνέπιπτε ὥστε κ. τ. λ.] Vid. supra VIII. 15, et de voce κατάστασις allata ad III, 46. Accidit (haec nostri loci sententia), ut utrique simul (in senatum s. in concionem) verba facturi introducerentur. Quae sequuntur: ἐπὶ ἀνέμειναν—διατρέβοντες excitat Blomfield, in Glossar. ad Aeschyl. Pers. 812, hinc notans apud Aeschylum aliquoties reperiri verbum contractum ἐπαμμένω.

ἐπίτηδες ὦν ἐποίηεν κ. τ. λ.] i. e. de industria ita fecerunt, ut

Lacedaemoniis hoc modo suam mentem declararent. De voce ἐπίτηδες conf. III, 130. VII, 44. 168 et de verbo ἐνδεικνύσθαι allata ad III, 128. Cr. excitat Liban. Tom. IV p. 1057 Reisk.

Cap. CXLII.

διαδεξάμενοι sc. τὸν λόγον] i. e. excipientes illorum sermonem sive statim post illos. Ad verba νεώτερον ποιείεν conf. V, 35 ibique citt. et ad κόσμον φέρειν VIII, 60 init. Locutionem διὰ πάντων (prae ceteris) attigi ad VIII, 37. Quod vero pro οὐτέ γε Werfer. in Act. phill. Monacc. I p. 259. 261 legi mavult οὐ τι γε, ut IV, 76 μὴ τι γε, (ubi tamen vid. nott., nam eum ipsum ob locum G. Hermann. ad Viger. pag. 948 h. l. οὗτοι γε reponi vult) libri scripti non addicunt

2, „λόγους ἐνδέκεσθαι παρὰ τοῦ βαρβάρου. οὔτε γὰρ
 „δίκαιον οὐδαμῶς, οὔτε κόσμον φέρουν οὔτε γε ἄλ-
 „λοισι Ἑλλήνων οὐδαμοῖσι, ὑμῖν δὲ δὴ καὶ διὰ
 3, „πάντων ἤκιστα, πολλῶν εἶνεκα. ἐγείρατε γὰρ τόνδε 5
 „τὸν πόλεμον ὑμεῖς, οὐδὲν ἡμῶν βουλομένων, καὶ
 „περὶ τῆς ὑμετέρας ἀρχῆς ὁ ἀγὼν ἐγένετο· νῦν δὲ
 4, „φέρει καὶ ἐς πᾶσαν τὴν Ἑλλάδα. ἄλλως τε τού-
 „των ἀπάντων αἰτίους γενέσθαι δουλοσύνης τοῖσι

in quorum duobus prorsus de-
 est vocula γέ.

καὶ περὶ τῆς ὑμετέρας ἀρ-
 χῆς] Reposui cum Gaisf. et
 Negris, (qui exponit: διὰ τὴν
 ἰδικὴν σας ἐπικρατείαν) ἀρχῆς
 libris scriptis iubentibus, quibus
 invitis Schaefer., quem Schwgh.
 et Bekker. sequuntur, dederat
 ἀρχὴν: omnino. Wesselingius
 coniecerat ἀρχῆθεν, interpre-
 tans: de vestra regione primum
 decertatum fuit et excitans He-
 rod. VIII, 22 coll. 2.

νῦν δὲ φέρει κ. τ. λ.] Suppl.
 ὁ ἀγὼν: nunc vero pugna, quae
 proprie de vestro imperio orta
 est, ad omnem pertinet adeo
 Graeciam.

τούτων ἀπάντων αἰτίους γε-
 νέσθαι] Cum Gaisf. Bek-
 kero et censore Ienensi 1828
 Ergän. Bl. 45 p. 348 restitui
 τούτων ἀπάντων, quod pleri-
 que tuentur libri scripti, (nisi
 quod duo afferunt πάντων)
 quod quum displiceret viris do-
 ctis nec satis cohaerere videret-
 tur cum sequentibus, in varias
 inciderunt coniecturas. Dorvil-
 lius scribi maluerat: ἐκ τὸς
 τε τουτέων ἀπάντων praeter ea
 omnia Athenienses etc.; quod

quam frigidum sit, vix quem-
 quam fugit. Nec minus frigere
 putem Reiskii emendationem
 ἄνευ τουτέων ἀπάντων; qui
 quod etiam καὶ post γενέσθαι
 addi voluit, idem iam Pawio
 in mentem venerat, qui hunc
 in modum quoque scribi posse
 coniecerat: αἰτίους, αἰτίους
 γενέσθαι δουλοσύνης, bis pro-
 sita voce αἰτίους. H. Step-
 hanius proposuerat ἡγεῖσθαι
 (pro γενέσθαι) δουλοσύνης
 primos e Graecis iugum servitu-
 tis subire; quod ut probari
 queat, merito dudum verebatur
 Wesseling. Koenias conie-
 cerat: τούτων ἀπάντων ἐπὶ
 αἰτίους γενέσθαι. Lenior sane
 Valckenaerii, medicina τε post
 αἰτίους inserentis; quam parti-
 culam ita solam poni docent
 ad VII, 188 allata. Ac proba-
 tur haec emendatio Hoegero
 in Actt. phill. Monacc. III, 4
 p. 525, ita tamen, ut particula
 τε post δουλοσύνης collocetur,
 absorpta scil. sequenti τοῖσι.
 Quod vero Schaeferus dederat
 τούτων ἀπαντώντων, merito
 idem Hoegerus respuit, quam-
 quam Schweighauesero proba-
 tum, qui de confusione utrius-

„Ελλῆσι Ἀθηναίους, οὐδαμῶς ἀνασχετόν· οὔτινες 10
 5,,αἰεὶ καὶ τὸ πάλα φαίνεσθε πολλοὺς ἐλευθερώσαν-
 ,,τες ἀνθρώπων. Πιεξευμένοισι μέντοι ὑμῖν συνα-
 ,,χθόμεθα, καὶ ὅτι καρπῶν ἐστερήθητε διζῶν ἤδη, 689
 6,,καὶ ὅτι οἰκοφθόρησθε χρόνον ἤδη πολλόν. ἀντί 15
 ,,τούτων δὲ ὑμῖν Λακεδαιμόνιοί τε καὶ οἱ σύμμαχοι
 ,,ἐπαγγέλλονται γυναικῶς τε καὶ τὰ ἐς πόλεμον ἄχρη-
 ,,στα οἰκετέων ἐχόμενα πάντα ἐπιθρόψειν, ἕστ' ἂν
 7,,ὁ πόλεμος ὕδε συνεστήκη. Μὴ δὲ ὑμέας Ἀλέξαν-
 ,,δρος ὁ Μακεδῶν ἀναγνώσῃ, λήγνας τὸν Μαροδο-
 ,,νίου λόγον. τούτῳ μὲν γὰρ ταῦτα ποιητέα ἐστί· 20
 8,,τύραννος γὰρ ἐὼν, τυράννω συγκατεργάζεται. ὑμῖν
 ,,δὲ γε οὐ ποιητέα, εἴ περ εὖ τυγχάνετε φρονέοντες
 ,,ἐπισταμένοισι ὡς βαρβάροισί ἐστι οὔτε πιστόν, οὔτε

que vocis haud infrequenti plura
 profert. Quod equidem dedi,
 id Matth. Gr. Gr. §. 634, 1 p.
 1306, poni ait pro: τούτων
 ἀπάντων αἰτίους ὄντας, αἰ-
 τίους γενέσθαι.

οἱ τινες αἰεὶ καὶ τὸ πάλα
 — ἀνθρώπων] „Hoc erat
 Atheniensibus, quibus semper
 Noster favet [conf. nott. ad VII,
 139] ἡδιστον, ut arbitrator, ἀ-
 κρόαμα. Eam in rem exempla
 quoque vetera, Herodoto nota
 atque illo recentiora college-
 runt in Panathenaicis suis Iso-
 crates et Aristides; quorum
 mores suorum popularium mo-
 ribus opponens Lacedaemonio-
 rum a p. 240 [cap. 13 §. 35],
 tandem concludit p. 283 B.
 [cap. 95 §. 241]. Athenienses
 veteres fuisse εἰρηνικοὺς καὶ
 φιλέλληνας καὶ τῆς ἰσότητος
 τῆς ἐν ταῖς πολιτείαις ἡγεμό-
 νας· Σπαρτιάτας δὲ ὑπερ-

οπτικοὺς καὶ πολεμικοὺς καὶ
 πλεονεκτικούς.“ Valcken.
 Quod sequitur *πιεξευμένοισι*,
 cuius loco Florentinus liber et
 Aldina *πιεζόμενοισι* (ut omnes
 codd. I, 142. IX, 20. 60), sa-
 tis tuentur hi loci: VI, 108.
 III, 146; quibus adde, quae ad
 1, 142 notavi. Verbum *οἰκο-*
φθορεῖν attigi ad V, 29.

τὰ ἐς πόλεμον ἄχρηστα οἰ-
 κετέων ἐχόμενα] *Servos dome-*
sticosque bello inutiles explicat
 Wesseling. ad I, 120, coll. Ari-
 stid. II p. 217. Tu conf. nott.
 ad Herod. I. I. et ad III, 25.
 In seqq. ad *συνεστήκη* cf. VII,
 144 et ad *λήγνας* nott. ad VII,
 9 §. 3. Schweigh. in Lex. He-
 rod. exponit: „*laevigare ora-*
tionem alicuius s. laevam et gla-
bram reddere, quo facilius in
 animum intret auditorum eos-
 que commoveat ideoque com-
 mendarē eam auditoribus.“

143

Athenienses quid
Alexandro,

„ἀληθὲς οὐδέν.“ Ταῦτα ἔλεξαν οἱ ἄγγελοι. Ἀθη-
ναῖοι δὲ πρὸς μὲν Ἀλέξανδρον ὑπεκρίναντο τάδε· 25
„Καὶ αὐτοὶ τοῦτό γε ἐπιστάμεθα, ὅτι πολλαπλησίη
„ἔστι τῷ Μῆδω δύναμις ἢ περὶ ἡμῶν ὥστε οὐδέν
2 „δέει τοῦτό γε ὀνειδίζειν. ἀλλ’ ὅμως, ἐλευθερίας γλι-
„χόμενοι, ἀμυνέμεθα οὕτω ὅπως ἂν καὶ δυνώ-
„μεθα. ὁμολογῆσαι δὲ τῷ βαρβάρῳ μήτε σὺ ἡμέας 30
3 „πειρῶ ἀναπεῖθειν, οὔτε ἡμέες πεισόμεθα. Νῦν δὲ
„ἀπάγγελλε Μαρδονίῳ, ὡς Ἀθηναῖοι λέγουσι, ἔστ’ ἂν
„ὁ ἥλιος τὴν αὐτὴν ὁδὸν ἴη τῇ περὶ καὶ νῦν ἔρ-

Cap. CXLIII.

Ἀθηναῖοι δὲ πρὸς μὲν Ἀλέ-
ξανδρον ὑπεκρίναντο τάδε]
„Hoc Aristide iusto dignum au-
ctore huiusque aetatis Atheni-
ensibus responsum merito mira-
tur Arist. Soph. in Panathen. p.
251. ταύτην, inquit, ἐγὼ τὴν
ἀπόκρισιν τῆς ἐν Σαλαμῖνι
ναυμαχίας καὶ τῶν τροπαίων
οὐχ ἥττον ἀξίαν ἡγοῦμαι θαύ-
μάσαι. Responsi dignitatem
oratione nimis protracta non-
nihil imminuit Plutarch. Ari-
stid. [10] p. 324 D.“ Val-
ckenaer.

ὥστε οὐδὲν δέει τοῦτό γε ὀ-
νειδίζειν] Schweighaeuserus
haec ita expressit: „ut non
opus sit de illa nos cum multa
ostentatione admonere.“ Ad ver-
ba propius: ut minime oporteat
hoc nobis exprobrare s. cum qua-
dam increpatione adversus nos
haec proferre in medium. Vid.
VIII, 92 et quem citant, Mus-
grav. ad Euripid. Orest. 4. Lar-
cherus interpretatur grossis avec
emphasis, ὀνειδίζειν cum Mus-
gravi intelligens: efferre, am-
plificare oratione, ut ἔξονειδί-

ζειν apud Dion. Chrysost. Or.
XXXI pag. 321 D. Nec aliter
fere Negris, quo auctore ὀνει-
δίξω h. l. est λαμπρύνω, διη-
γοῦμαι ἀλαζονικῶς, ἐπιδει-
κτικῶς.

ἐλευθερίας γλιχόμενοι] Ita
optimi quique codd., libertatis
cupidi, libertatis desiderio accensi,
ut reddit Wesseling. Vid. II,
102. III, 72. Unus Sancrofti
codex συνεπτόμενοι i. e. libertatis
considerantes commoda vel
praerogativas, ut placet Val-
ckenaerio, qui vulgatum γλιχό-
μενοι e nota marginali ex II,
102 repetitâ fluxisse putat. Mi-
hi secus videtur.

ἔστ’ ἂν ὁ ἥλιος τὴν αὐτὴν
ὁδὸν κ. τ. λ.] Eadem fere ha-
bet Plutarch. in Aristid. 10 a
Valcken. allatus. Similem iu-
ramenti formulam ex Dionysio
attigi ad IV, 201 coll. V, 92
§. 1. Add. Ellendt. ad Arrian.
De exped. Alex. I, 9 §. 9 pag.
47. Pro ἀμυνόμενοι haud opus
cum Valckenaerio reponere ἀ-
μυνέμενοι, ut futuri sit par-
ticipium. Vid. Matth. Gr. Gr.
p. 1117 et conf. Herodot. VI,
88. 108. VII, 207, quas una

„χεται, μή κοτε ὁμολογήσειν ἡμέας Ξέροξῃ· ἀλλὰ θε- 35
 οἶσί τε συμμαχοῖσι πίσυνοί μιν ἐπέξιμεν ἀμννόμενοι,
 „καὶ τοῖσι ἤρωσι· τῶν ἐκεῖνος οὐδεμίαν ὄπιν ἔχων,
 4, ἐνέπρησε τοὺς τε οἴκους καὶ τὰ ἀγάλματα. σὺ τε
 „τοῦ λοιποῦ λόγους ἔχων τοιούσδε μὴ ἐπιφαίνεο
 „Ἀθηναίοισι· μηδὲ δοκέων χρηστὰ ὑπουργεῖν, ἀθέ-
 „μιστα ἔρδειν παραίνεε. οὐ γάρ σε βουλόμεθα οὐ- 40
 „δὲν ἄχαρι πρὸς Ἀθηναίων παθεῖν, ἔοντα πρόξει-
 144 „νόν τε καὶ φίλου.“ Πρὸς μὲν Ἀλέξανδρον ταῦτα
 ὑπεκρίναντο· πρὸς δὲ τοὺς ἀπὸ Σπάρτης ἀγγέλους,
 τάδε· „Τὸ μὲν δεῖσαι Λακεδαιμονίους μὴ ὁμολο- 45
 2, γήσωμεν τῷ βαρβάρῳ, κάρτα ἀνθρωπήιον ἦν. ἀτὰρ
 „αἰσχρῶς γε οἴκατε, ἐξεπιστάμενοι τῶν Ἀθηναίων
 „τὸ φρόνημα, ἀρῶωδῆσαι· ὅτι οὔτε χρυσός ἐστι γῆς

quid Spartanis
responderint.

cum aliis pluribus attulit Strange in Iahn. et Seebod. Annall. Suppl. II, 2 p. 238.

οὐδεμίαν ὄπιν ἔχων] i. e. nihil reverit, ut IX, 76, ubi Valckenaer. excitat Salmas. ad Inscr. Herod. Att. p. 20. Graev. ad Hesiod. Opp. 187. Homericam esse locutionem docent II. XVI, 388. Odys. XIV, 82. XX, 215. XXI, 28. — Ad seqq. ἐνέπρησε τοὺς τε οἴκους καὶ τὰ ἀγάλματα conf. nott. ad V, 102.

ἀθέμιστα ἔρδειν] Vid. nott. ad VII, 33 et ad sequens ἄχαρι nott. ad I, 41. VI, 19. VIII, 13.

ἔοντα πρόξεινόν τε καὶ φίλου] Vid. nott. ad VIII, 136. Addit Wesselingius, secundum Aristidem II p. 217, Alexandrum ob hospitii praetextum sine noxâ esse dimissum, sed teste Lycurg. in Leocr. p. 156

(pag. 186 R.) parum abfuisse, quin lapidibus ille cooperiretur.

Cap. CXLIV.

τῶν Ἀθηναίων τὸ φρόνημα] Ita Schweigh. et Gaisf. recte dederunt e Sancrofti codice, pro vulg. τὸ Ἀθηναίων φρόνημα, quod ipsum cum Schaefero tenuit Bekker. Nam loci sensus hic fere: sed turpiter quidem hoc vereri videmini, ut qui bene noritis, qui sit animus Atheniensium, quid statuunt s. sentiant Athenienses. Valckenaerius eum in modum Latine expresserat: „cum Atheniensium animi magnitudinem habeatis exploratam, turpiter sane vereri videmini“; Diodorum conferri dein iubet XI, 28. et Plutarch. Aristid. [cap. 10] p. 324 D. Aristid. T. III p. 357. Tu add. Herod. IX, 7 §. 7: ἐξεμάθετε τὸ ἡμέτερον φρόνημα σαφῶς.

„οὐδαμόθι τοσοῦτος, οὔτε χώρη κάλλει καὶ ἀρετῇ 690
 „μέγα ὑπερφέρουσα, τὰ ἡμεῖς δεξάμενοι, ἐθέλομεν 50
 3 „ἂν μηδίσαντες καταδουλώσῃ τὴν Ἑλλάδα. Πολλὰ
 „τε γὰρ καὶ μεγάλα ἐστὶ τὰ διακωλύοντα ταῦτα μὴ
 „ποιεῖν, μὴδ' ἦν ἐθέλωμεν. πρῶτα μὲν καὶ μέγι-
 „στα, τῶν θεῶν τὰ ἀγάλματα καὶ τὰ οἰκήματα ἐμ-
 „πεπερησμένα τε καὶ συγκεχωσμένα· τοῖσι ἡμέας ἀνα- 55
 „γκαίως ἔχει τιμωρεῖν ἐς τὰ μέγιστα μᾶλλον, ἢ περ
 4 „ὁμολογεῖν τῶν ταῦτα ἐργασαμένων. αὐτὶς δὲ, τὸ
 „Ἑλληνικὸν ἔδον ὀμαιμόν τε καὶ ὁμόγλωσσον, καὶ
 „θεῶν ἰδρύματα τε κοινὰ καὶ θυσίαι. ἤθεά τε ὁμό-
 „τροπα· τῶν προδότας γενέσθαι Ἀθηναίους οὐκ ἂν
 5 „εὖ ἔχοι. ἐπίστασθί τε οὕτω, εἰ μὴ πρότερον ἐτυγ- 60
 „χάνετε ἐπιστάμενοι, ἐστ' ἂν καὶ εἰς περιῆ' Ἀθη-
 „ναίων, μηδαμὰ ὁμολογήσοντες ἡμέας Ξέρξη. Ἰμέων
 „μέντοι ἀγάμεθα τὴν προνοίην, τὴν ἐς ἡμέας ἔχου-
 „σαν, ὅτι προεῖдете ἡμέων οἰκοφθορημένων οὕτω,
 6 „ὥστε ἐπιθρῆσαι ἐθέλειν ἡμέων τοὺς οἰκέτας. καὶ 65
 „ὑμῖν μὲν ἢ χάρις ἐκπεπλήρωται· ἡμέες μέντοι λι-

ὑπερφέρουσα] i. e. excel-
 lens, insignis, ut IX, 96. IV,
 75 coll. nott. ad IV, 125 et Matth.
 Gr. Gr. §. 385 p. 672. Quod
 sequitur τὰ, non tam ad unum
 χώρην, quam ad omnem res-
 picit sententiam praegressam.
 — Ad locutionem: πρῶτα μὲν
 — αὐτὶς δὲ vid. Herod. IX, 78
 et Matth. Gr. Gr. pag. 1204,
 qui idem §. 578 D. pag. 1146
 ad voces ἐς τὰ μέγιστα consuli
 debet. συγχοῦν valet destruere
 ita ut omnia confusa iaceant
 nec nisi ruinae supersint. Cf.
 IX, 13. Nonnihil distat VIII,
 71, ubi vid. nott.

ἔδον ὀμαιμόν τε καὶ ὁμόγλωσσ-
 σον] Voce ὀμαιμος Noster uti-
 tur I, 151. II, 49. Attigit Bach-

mann. ad Lycophron. Alexandr.
 163 p. 48. — Ad ἤθεα ὁμό-
 τροπα vid. nott. ad II, 49.

εἰ μὴ πρότερον] Sancroftii
 liber εἰ μὴ καὶ πρότερον, quod
 recepit Stegerus (Ephem. Jen.
 1828 nr. 186 p. 46) probante
 censore Lipsiensi 1833 p. 44.
 45. Mihi istud καὶ e glossa
 fluxisse videtur. — Ad verbum
 ἀγάμεθα conf. nott. ad IV, 46
 et ad οἰκέτας nott. ad VIII, 41.

ἡμέες μέντοι λιπαρήσομεν
 οὕτω] Schweigh. supplet ἔ-
 χοντες, ita interpretans: nos in
 hoc statu, quo sumus, manere
 perseverabimus, durabimus. Cf.
 IX, 45. Ad verba: νῦν δὲ οὕ-
 τω ἐχόντων (quum res ita se ha-
 beant) conf. Matth. Gr. Gr. §.

παρήσομεν οὕτω, ὅπως ἂν ἔχωμεν, οὐδὲν λυπέοντες ὑμέας. Νῦν δὲ, ὡς οὕτω ἐχόντων, στρατιὴν ὡς 7 „τάχιστα ἐκπέπετε. ὡς γὰρ ἡμέες εἰκάζομεν, οὐκ „ἐκὰς χρόνου παρέσται ὁ βάρβαρος ἐσβαλὼν ἐς τὴν 70 „ἡμετέραν, ἀλλ' ἐπειδὴν τάχιστα πύθῃται τὴν ἀγγε- „λίην, ὅτι οὐδὲν ποιήσομεν τῶν ἐκεῖνος ἡμέων προσ- 8 „εδέετο. πρὶν ὧν παρεῖναι ἐκεῖνον ἐς τὴν Ἄττι- „κὴν, ἡμέας καιρός ἐστι προσβωθῆσαι ἐς τὴν Βοιω- „τίην.“ Οἱ μὲν, ταῦτα ὑποκριναμένων Ἀθηναίων, ἀπαλλάσσοντο ἐς Σπάρτην.

568, 1 pag. 1123. Sophocli hanc locutionem frequentari notat Valckenaerius. *Cr.* conferri vult Ast. ad Platon. Polit. II, 20 pag. 435 seq. Verba ἐκὰς χρόνου attigit Matth. Gr. Gr. §. 340 p. 649, qui idem §. 355 nott. 2 pag. 669 de structura verbi προσεδέετο cum duplici genitivo consul. De locutione παρεῖναι εἰς τι conf. nott. ad I, 21.

ἡμέας καιρός ἐστι] Schaeferus, quem sequitur Bekkerus, invitis codd. dedit ὑμέας, dudum probante Valckenaer. et Wesseling. ad IX, 7. At bene Schweigh. ἡμέας tuetur: nos

i. e. Athenienses cum Lacedaemoniis, citans IX, 6. 7. — Ionicum προσβωθῆσαι (*accurrere ad Graeciam defendendam Persasque arcendos*) servavi, quamquam plures codd. προβοηθῆσαι. Vid. VIII, 1 ibique nott.

οἱ μὲν — ἀπαλλάσσοντο ἐς Σπάρτην] Haec verba, quae vulgo noni libri initio leguntur, Florentinus, Mediceus, alii ad octavi libri finem reiciunt; quibus cum recentt. edd. obsecutus sum. Quin Florentinus haec eadem verba noni libri initio repetit: quod idem factum esse vidimus septimi libri in fine. — Ad verbum ὑποκριναμένων conf. Suidas s. v. III p. 556.

ἩΡΟΔΟΤΟΥ ἹΣΤΟΡΙΩΝ Η'.

ΗΡΟΔΟΤΟΥ

ΙΣΤΟΡΙΩΝ ΕΝΝΑΤΗ.

ΚΑΛΛΙΟΠΗ.

1 ΜΑΡΔΟΝΙΟΣ δὲ, ὡς οἱ ἀπονοστήσας Ἀλέξανδρος 691
τὰ παρὰ Ἀθηναίων ἐσήμηνε, ὀρηθεὶς ἐκ Θεσσαλίας,⁵
ἤγε τὴν στρατιὴν σπουδῇ ἐπὶ τὰς Ἀθήνας· ὅκου δὲ
2 ἐκάστοτε γίνοιτο, τούτους παρελάμβανε. τοῖσι δὲ
Θεσσαλίας ἡγεομένοισι οὔτε τὰ πρὸ τοῦ πεπορηγμέ-

Cap. I.

ὀρηθεὶς ἐκ Θεσσαλίας] At-
tigi ad VIII, 133. Incidit hoc
in annum 479 a. Chr. n. Ac
scribit Diodor. XI, 28. 30.
Mardonium praeter copias a
Xerxe acceptas habuisse plus
ducenties mille viros e Thra-
cia, Macedonia, aliisque civita-
tibus consociatis; ita ut omnium
fuerit summa quingenties mille.
Quo sane pertinet, quod supra
ad VII, 110 coll. I, 171, nota-
vimus, Persas gentes victas vel
ultra deditas secum duxisse in
exercitu militantes, eoque et-
iam pertinent, quae mox hic
leguntur: τούτους παρελάμ-
βανε hos assumsit.

τοῖσι δὲ Θεσσαλίας ἡγεομέ-
νοισι — μετέμελε οὐδέν] Par
orationis structura VI, 3, ubi

vid. citt. De particulis οὔτε
— τε dixi ad VI, 1. οἱ Θεσσα-
λίας ἡγεόμενοι iidem sunt, qui
mox cap. II vocantur οἱ δυνα-
στεύοντες s. οἱ δυνασταί, V,
66. IX, 41, Thessaliae princi-
pes, inter quos potissimum A-
leuadae (conf. nott. ad VII, 6),
qui Larissae imperium tene-
bant, quorumque unus etiam
ille fuit *Thorax*, cuius eiusdem
mentio fit IX, 58 coll. Pindar.
Pyth. X, 100 seqq. et Ovid.
Ib. 325 (ubi *Larissaeus Aleuas*),
qui Xerxem scil. e Graecia fu-
gientem est comitatus. Nam-
que Aleuadas Xerxis partes
strenue amplexos esse novi-
mus ex Herod. VIII, 172. 174
coll. 130; eorumque exem-
plum reliquos etiam Thessaliae
dynastas secutos esse probabile
est. — Ad locutionem ἐκ τοῦ

Alexandro rebus
infectis reverso
[8, 143.] Mardo-
nius e Thessalia
in Atticam mo-
vet [a. 479.].

να μετέμελε οὐδὲν, πολλῶν τε μᾶλλον ἐπῆγον τὸν 10
 Πέροσιν· καὶ συμπροέπεμψέ τε Θῶρηξ ὁ Ληρισσαῖος
 Ξέρξεα φεύγοντα, καὶ τότε ἐκ τοῦ φανεροῦ παρῆκε
 2 Μαρδόνιον ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα. Ἐπεὶ δὲ πορευόμενος
 γίνεταί ὁ στρατὸς ἐν Βοιωτοῖσι, οἱ Θηβαῖοι κατε-
 λάμβανον τὸν Μαρδόνιον, καὶ συνεβούλευον αὐτῶ, 15
 λέγοντες ὡς οὐκ εἴη χῶρος ἐπιτηδεώτερος ἐνστρατο- 692
 πεδεύεσθαι ἐκείνου, οὐδὲ ἕων ἵναί τε ἐκαστέρω,
 ἀλλ' αὐτοῦ ἰζόμενον, ποιέειν ὅπως ἀμαχητὶ τὴν πᾶσαν
 2 Ἑλλάδα καταστρέψῃται. „Κατὰ μὲν γὰρ τὸ ἰσχυ-
 ρὸν Ἑλληνας ὁμοφρονέοντας, οἵπερ καὶ πάρος 20
 , ταῦτα ἐγίνωσκον, χαλεπὰ εἶναι περιγίνεσθαι καὶ

Consilium ei a
 Thebanis datum.

φανεροῦ vid. nott. ad VIII,
 126 et ad verbum παρῆκε nott.
 ad IV, 146.

Cap. II.

κατελάμβανον] „cohibuerunt
 pergendique in Atticam impetum
 represserunt.“ Wessel.
 Tu vid. allata ad III, 36. —
 Ad verba ἐπιτηδεώτερος ἐν-
 στρατοπεδεύεσθαι conf. nott.
 ad V, 23. IX, 7. οὐκ ἕων
 verto: dissuadebant ulterius
 progredi.

ἀλλ' αὐτοῦ ἰζόμενον ποιέειν
 κ. τ. λ.] De structura cf. nott.
 ad VII, 104. Suppl. ἐκέλευον,
 quod ipsum expresse addit Pau-
 san. IX, 13, 3. — In proxime
 seqq. sine causa opinor Stege-
 rus et Bekkerus refinxerunt κα-
 ταστρέψεται pro vulg. κατα-
 στρέψεται, quod omnibus libris
 probatum iure tuetur Censor
 Lipsiensis 1833 p. 48.

κατὰ — τὸ ἰσχυρὸν] Attigit
 Matth. Gr. Gr. §. 581 p. 1155.
 Indicat enim haec formula

valde, maxime, pro viribus, et
 pertinet, docente Gail. (Le phi-
 lolog. IV p. 337) ad verbum
 Ἑλληνας ὁμοφρονέοντας, cu-
 ius loco sane exspectabas Ἑλ-
 λήνων ὁμοφρονούντων, nisi
 absolute positos accipias hosce
 accusativos, ut II, 66: ταῦτα
 γινόμενα alia id genus. Vid.
 V, 103 ibique allata et Fischer.
 ad Weller III, 1 p. 387. Cr.
 laudat Klotz. ad Tyrtaeum
 p. 18.

χαλεπὰ εἶναι περιγίνεσθαι
 κ. τ. λ.] Vid. Matth. Gr. Gr.
 §. 443, 1 p. 829. — Ad ἕ-
 φασαν λέγοντες vid. V, 36.
 τὴν Ἑλλάδα διαστήσεις acci-
 pio: Graeciam disiunges, in va-
 rias partes Graecos divides. In-
 transitivo sensu διαστήτην Ho-
 merus dixit II. I, 6, quod Plu-
 tarchus imitatur in Num. 2. δι-
 στάναι τὰς πόλεις eodem quo
 Herodotus sensu dixit Aristides
 I p. 482 s. 718. I p. 489 s.
 727. I p. 518 s. 769 Dind. Sed
 διαστήναι Herod. IV, 11, ubi

3, „ἀπασι ἀνθρώποισι. Εἰ δὲ ποιήσεις τὰ ἡμεῖς παραι-
 „νόμεν, ἔφασαν λέγοντες, ἕξεις ἀπόνως ἅπαντα
 „τὰ κείνων βουλευματα. πέμπε χρήματα ἐς τοὺς²⁵
 4, „δυναστεύοντας ἄνδρας ἐν τῆσι πόλεσι. πέμπων δὲ,
 „τὴν Ἑλλάδα διαστήσεις· ἐνθεῦτεν δὲ τοὺς μὴ τὰ
 „σὰ φρονέοντας ῥηϊδίως μετὰ τῶν στασιωτέων κατα-
 3 „στρέψεται.“ Οἱ μὲν ταῦτα συνεβούλευον· ὁ δὲ
 „οὐκ ἐπέθετο, ἀλλὰ οἱ δεινός τις ἐνέστακτο ἕμερος³⁰
 τὰς Ἀθήνας δευτέρα ἐλέειν· ἅμα μὲν ὑπ' ἀγνωμο-
 σύνης, ἅμα δὲ πυρσοῖσι διὰ νήσων ἐδόκει βασιλεῖ

Athenae vacuae
 a Persis iterum
 captae.

vid. — Ad locutionem τὰ σὰ
 φρονέειν conf. nott. ad VII,
 102.

Cap. III.

ὁ δὲ οὐκ ἐπέθετο] Auctor
 est Diodorus XI, 28. Mardo-
 nium in Boeotia commoran-
 tem pecuniam misisse princi-
 pibus Peloponnesi civitatibus,
 quas a reliquorum Graecorum
 societate distraheret. Quo et-
 iam illud videtur pertinere a
 Demosthene (Phil. III p. 70
 s. p. 121, 27 R.) traditum et
 Plutarch. Themist. cp. 6 pag.
 114 F. Arthmium Zelitem,
 qui pecuniam a rege attulerit
 ad Graecos corrumpendos, in-
 famem declaratum esse ab A-
 theniensibus hostem Graeciae.

ἀλλὰ οἱ δεινός τις ἐνέστακτο
 ἕμερος] i. e. sed vehemens illum
 cupido incesserat. Afferit Wes-
 seling. Oppian, Cyneg. III, 314:
 καὶ — βαλίων δὲ πόθος τις
 ἐνέστακται φρεσὶ θηρῶν item-
 que Sophocl. Trach. 480 (478
 Erf.): ταύτης ὁ δεινός ἕμερός
 ποῦ? Ἡρακλῆ διήλθε, ubi plura

olim interpretes de usu verbi
 διέρχεσθαι. Aptiora nunc at-
 tulisse video Apitzium in Ad-
 verss. p. 202 ad vs. 464. Ac
 sane propius huc facit Pausan.
 IV, 32 §. 4: τὸ μῖσος τὸ ἐς
 Λακεδαιμονίους ἐνεστάχθαι,
 ubi praeter Herodoti locum affe-
 runt Homericum ex Odys. II,
 271. Plutarch. Agesil. 12 ὁ τοῦ
 παιδὸς ἔρως ἐνεσταγμένος.
 Quomodo quis suos in virtut.
 II) p. 84 E.: φιλονεικία δὲ
 ὅτῳ καὶ φθόνος ἐνέστα-
 κται.

ὑπ' ἀγνωμοσύνης] i. e. „ar-
 rogantia, contumacia, stolidia
 vitium suarum fiducia fretus.“
 Ita Schweigh. in Lex. Herod.
 Gail. (Le philol. V p. 245 seq.
 250) Gallice reddi vult *irré-
 flexion*. Tu vid. Herod. VII,
 9 §. 2 ibique nott. IX, 4. Mu-
 tatam orationis structuram in
 verbis ἅμα μὲν — ἅμα δὲ —
 ἐδόκει attigit Matth. Gr. Gr. §.
 633 p. 1301.

πυρσοῖσι] i. e. facibus in-
 censis et per Archipelagi insu-
 las unâ fere serie continuatis

2 δηλώσειν ἔονται ἐν Σάρδισι, ὅτι ἔχοι Ἀθήνας. ὃς οὐδὲ τότε ἀπικόμενος ἐς τὴν Ἀττικὴν εὔρε τοὺς Ἀθηναίους, ἀλλ' ἐν τε Σαλαμῖνι τοὺς πλείστους ἐπυθανέτο εἶναι, ἐν τε τῆσι νηυσὶ αἰρέει τε ἐρῆμον 35 τὸ ἄστυ. ἣ δὲ βασιλέος αἰρέσεις ἐς τὴν ὑστεραίην τὴν Μαρδονίου ἐπιστρατητὴν δεκάμηνος ἐγένετο.

4

Ἐπεὶ δὲ ἐν Ἀθήνησι ἐγένετο ὁ Μαρδόνιος, πέμπει ἐς Σαλαμῖνα Μουρυχίδην, ἄνδρα Ἑλλησπόντιον, φέροντα τοὺς αὐτοὺς λόγους τοὺς καὶ Ἀλέξανδρος 40 ὁ Μακεδῶν τοῖσι Ἀθηναίοισι διεπόρθμευσε. ταῦτα δὲ τὸ δεύτερον ἀπέστειλλε, προέχων μὲν τῶν Ἀθη-

Inde Mardonius in Salaminem Murychidem mittit, qui Atheniensēs ad pacem cum rege faciendam cohortetur.

usque ad Asiae terram continentem Sardesque. Vid. nott. ad VII, 182. Quem ante vocem Ἀθήνας Schaeferus, quem sequitur Matth., receperat articulum τὰς, eum reliqui edd. omiserunt. — De duplici τε in seqq. conf. allata ad VII, 8 §. 1.

ἐς τὴν ὑστεραίην] Ita e Florentino, aliis edidit Schweighaeuserus, quem Gaisf. et Matth. sequuntur. E Mediceo aliisque olim propagatum erat ὑστέρην, quod tenet Bekkerus, probante Schaefero, qui Apparat. Demosth. II pag. 428 se vereri ait, ut Schweigh. recte dederit τὴν ὑστεραίην, quique bene attendi iubet ad articulum τὴν iteratum nec ullo modo delendum. Infra IX, 8 omnes libri, quantum scio, ἐς τὴν ὑστεραίην, et IX, 15 τῆ ὑστεραίῃ. Hinc recte in Plutarch. Themistocl. 18 Sintenis (quem conf. pag. 119) reposuit τὴν ὑστεραίαν, ubi vulgo τὴν ὑστέραν.

HERODOT. IV.

Cap. IV.

Ἐπεὶ δὲ — ἐγένετο ὁ Μαρδόνιος] Articulum ὁ e Florentino et Sancrofti libro nuper additum omiserunt Schaefer. et Matth., qui iidem etiam vulg. Μουρυχίδην retinuerunt, ubi nunc editur Μουρυχίδην. Cf. etiam Matth. Gr. Gr. §. 91 p. 195. Verbum διεπόρθμευσε (attulit) h. l. non sine insigniori quadam vi adhibitum esse patet. ταῦτα pro διὰ ταῦτα (propterea) accipi vult censor Ienensis 1828 (Ergänz. Bl. nr. 45 pag. 348) plura alia de hoc usu excitans.

προέχων μὲν τῶν Ἀθηναίων οὐ φιλίας γνώμας] „προέχων, usu rariore, non aliud ac πρότερον ἔχων, cum iam antea haberet nossetque adeo, Atheniensium consulta, haud sane amica. Φιλίους λόγους ad eum modum VII, 163 et VIII, 106. Conf. Abreschii Animadverss. in Aeschin. II, 32.“ Wesseling. — Ad sequens ὑπήσειν

ναίων οὐ φιλίας γνώμας, ἐλπίζων δὲ σφραγὸς ὑπῆσειν τῆς ἀγνωμοσύνης, ὡς δοριαλώτου ξούσης πάσης τῆς Ἀττικῆς χώρας, καὶ ξούσης ἤδη ὑπ' ἑωυτῶ. τοῦ-45 των μὲν εἵνεκα ἀπέπεμψε Μουρουχίδην ἐς Σαλαμίνα. Ὁ δὲ, ἀπικόμενος ἐπὶ τὴν βουλὴν, ἔλεγε τὰ παρὰ Μαρδονίου. τῶν δὲ βουλευτέων Λυκίδης εἶπε γνώμην, ὥς „οἱ ἐδόκεε ἄμεινον εἶναι, δεξαμένους „τὸν λόγον τὸν σφι Μουρουχίδης προσφέρει, ἔξενεῖ-50 2, „καὶ ἐς τὸν δῆμον.“ ὁ μὲν δὴ ταύτην τὴν γνώμην ἀπεφαίνετο, εἴ τε δὴ δεδεγμένος χρήματα παρὰ Μαρ-3 δονίου, εἴ τε οἱ καὶ ταῦτα ἐάνδανε. Ἀθηναῖοι δὲ αὐτίκα δεινὸν ποιησάμενοι, οἳ τε ἐκ τῆς βουλῆς καὶ οἱ ἔξωθεν, ὡς ἐλύθοντο, περιστάντες Λυκίδα 55 κατέλευσαν βάλλοντες, τὸν δὲ Ἑλλησπόντιον Μου-

5
Lycidas, senator Atheniensis cum uxore liberisque lapidibus obrutus, quod pacem suasisset.

vid. Matth. Gr. Gr. §. 338 pag. 646. Mox scripsi *δοριαλώτου* pro *δοριαλώτου*. Vid. nott. ad VIII, 74.

Cap. V.

ἄμεινον εἶναι] Vid. nott. ad III, 71. Ad seqq. *ἔξενεῖται* ἐς τὸν δῆμον vid. nott. ad V, 79. Opponitur autem τῷ δῆμῳ in proxime antecedentibus ἢ βουλῇ, qui senatus est Quingentorum Athenis constitutus. Formam *ἐάνδανε* laudat Matth. Gr. Gr. §. 161 pag. 297. Ad locutionem *δεινὸν ποιησάμενοι* vid. nott. ad III, 14.

κατέλευσαν] Vid. V, 38. IX, 120 et de ipso supplicii genere nott. ad V, 67. Larchero ad haec respicere videtur Lycurg. adv. Leocrat. p. 165 [p. 221 et 222 R.] Sequens *Λυκίδα* attigit Matth. Gr. Gr. §. 91, 1 pag. 195. Mox cum recentt. dedimus: τὸ γινόμενον αἱ γυ-

ναῖκες, ubi vulgo: αἱ γυναῖκες τὸ γινόμενον, quod retinuit post Schaeferum Matthiae. De loci argumento bene ita disserit Valcken. „Idem si fatum ante decem menses subierat Cyrsilus, mirum est huius exemplo non fuisse Lycidam deterritum. Ignotum Herodoto plures Cyrsilium commemorant, cum Themistoclis iussu statuerent Athenienses, *ut urbe relicta — naves conscenderent, — Cyrsilium quandam, suadentem ut in urbe manerent Xerxemque reciperent, lapidibus obruerunt*; sic scribit Cicero De Off. III, 11 [ubi conf. Canter. et Beier. pag. 266] secutus Demosthenem De Coron. pag. 174 [p. 296, 5—16 R.], ex quo Cyrsilus innotuit Harpocratiōni, Hermogeni p. 448 aliis. Cautē Aristides neque Cyrsilium nominat nec Lycidam, duo tamen

4 ρυχίδα ἀπέπεμψαν ἀσινέα. γενομένου δὲ θορύβου 693
 ἐν τῇ Σαλαμῖνι περὶ τὸν Ἀνκίδα, πυνθάνονται τὸ
 γινόμενον αἱ γυναικες τῶν Ἀθηναίων· διακελευσα-
 μένη δὲ γυνὴ γυναικί, καὶ παραλαβοῦσα, ἐπὶ τὴν
 Ἀνκίδεω οἰκίην ἦσαν αὐτοκελέες, καὶ κατὰ μὲν ἔ-60
 6 λευσαν αὐτοῦ τὴν γυναικα, κατὰ δὲ τὰ τέκνα. Ἐς
 δὲ τὴν Σαλαμῖνα διέβησαν οἱ Ἀθηναῖοι ᾧδε. ἕως
 μὲν προσεδέκοντο ἐκ τῆς Πελοποννήσου στρατὸν
 ἤξειν τιμωρήσονται σφι, οἱ δὲ ἔμενον ἐν τῇ Ἀττικῇ·
 ἐπεὶ δὲ οἱ μὲν μακρότερα τε καὶ σχολαίτερα ἐποίησαν, 65
 ὁ δὲ ἐπιὼν καὶ δὴ ἐν τῇ Βοιωτῇ ἐλέγετο εἶναι, οὔ-
 τω δὴ ὑπεξεκομίσαντό τε πάντα, καὶ αὐτοὶ διέβη-

Cur Atheniens
 tunc asty relin-
 quere coacti. Eo-
 rum legati Spar-
 tam profecti,

diversos, ut puto, designans, qui non simillimo mortis genere perierint, in Panath. I pag. 243 et T. III pag. 356 ibique Schol. [p. 250 Frommel.]“ Ad diversa utique tempora utraque pertinet narratio; nisi alteram ex altera fluxisse existimes.

ἦσαν] Ita cum recentt. de-
 di, ubi olim ἦσαν sive ἦσαν.
 Conf. III, 77. Ad vocem αὐ-
 τοκελέες (i. e. sponte, non ab
 alio iussae) citant Soph. Tra-
 chin. 395 (393), ubi αὐτόκλη-
 τος. Ipsum atrox facinus at-
 tigit Aristid. II p. 217. Tmesin
 in seq. κατὰ μὲν ἔλευσαν —
 κατὰ δὲ notat Matth. Gr. Gr.
 §. 594, 2 pag. 1190. Tu vide
 supra citat. ad VIII, 89. Ipsa
 Herodoti verba affert Eustath.
 ad Homer. pag. 601, 24. s.
 457, 49.

Cap. VI.

προσεδέκοντο ἐκ τῆς Πελο-
 ποννήσου στρατὸν] Articulum

τὸν ante ἐκ vulgo illatum et
 a Schaefero, quem Matth. se-
 quitur, retentum, equidem
 cum recentt. edd. abieci, me-
 liorum librorum iussu. — In
 seqq. ad verba οἱ δὲ ἔμενον
 ob particulae δὲ usum conf.
 Matth. Gr. Gr. §. 616 pag.
 1247. Tu vide sis quoque
 nott. ad I, 66 et add. IX, 76.
 — Intactum reliqui ἐν τῇ Βοιω-
 τῇ, pluribus codd. proba-
 tum. Sancrofti liber cum aliis
 ἐς τὴν Βοιωτῆην, quod prae-
 fert Grashof. in Schulzeit. (II)
 1832 pag. 984. Conf. Herod.
 I, 21.

οὔτω δὴ ὑπεξεκομίσαντό τε
 πάντα] De usu particularum
 οὔτω δὴ monuit Matth. Gr.
 Gr. §. 610 pag. 1235. Tu
 vide, si tanti est, Herod. VIII,
 40. 118. 132. IX, 18. 23. 34.
 35. 49. 63. 70. 86. 103. 108.
 118. — Verbum ὑπεκκομίζε-
 σθαι (clam exportare) attigi
 ad VIII, 4.

2σαν ἐς Σαλαμίνα· ἐς Λακεδαίμονά τε ἔπεμπον ἀγγέλους, ἅμα μὲν μεμφομένους τοῖσι Λακεδαιμονίοισι ὅτι περιεῖδον ἐμβαλόντα τὸν βάρβαρον ἐς τὴν Ἀττικὴν, 70 ἀλλ' οὐ μετὰ σφέων ἠντίασαν ἐς τὴν Βοιωτίην. ἅμα δὲ ὑπομνήσοντας ὅσα σφι ὑπέσχετο ὁ Πέρσης μεταβαλοῦσι δάσειν· προεῖπαί τε, ὅτι εἰ μὴ ἀμνηεῦσι Ἀθηναίοισι, ὡς καὶ αὐτοὶ τινα ἀλεωρήν εὐρήσονται.

7 Οἱ γὰρ δὴ Λακεδαιμόνιοι ὕρταζόν τε τοῦτον τὸν χρόνον, καὶ σφι ἦν Ἰακίνθια· περὶ πλείστου δ' ἦγον τὰ τοῦ θεοῦ πορσύνειν· ἅμα δὲ τὸ τεῖχός σφι τὸ ἐν τῷ Ἰσθμῷ ἐτείχεον, καὶ ἤδη ἐπάλλξεις ἐλάμβανε.

ad ephoros orationem habent plenam querelam ob auxilia nondum missa:

ἐς Λακεδαίμονά τε ἔπεμπον] Schaeferus, quem Matth. et Bekker. sequuntur, ex uno Sancrofti libro dederat ἔπεμψαν. Equidem revocavi, quod reliqui libri ferebant. De ipsa legatione conf. Plut. Aristid. 10, qui solum Aristidem missum esse refert. — Usum particulae τε semel positae attigi ad VII, 188.

προεῖπαί] „In προεῖπαν mutandum suspicabatur Koenius: praeterea denuntiarunt, ni venirent Atheniensibus auxilio, hos sibi ipsos tutamen quoddam paraturos: sic redderem Herodotea, ὡς καὶ αὐτοὶ τινα ἀλεωρήν εὐρήσονται, id est ἀποστροφὴν ἐτοιμάσονται vel ἐκπορίσονται. Hoc significato sibi parandi vel adipiscendi veteribus frequentatum εὐρέσθαι adhibuit aliquoties Herod. infra bis c. 26 et 28 Ἀδειαν εὐρέσθαι vel εἰρήνην vel ἀγαθόν τι, locutiones sunt usitatissimae: εὐρέσθαι παρὰ τῶν θεῶν τῶν παρόντων κακῶν ἀπαλλαγὴν dixit Isocrat. in Evag.

pag. 191 E [ep. 5 §. 14] vid. Dawes in Misc. Crit. pag. 258. “Valcken. Schweigh. in Lex. Herod. reddendum censuit: „aliquid levamentum sibi parabunt, ils savent trouver quelque soulagement.“ Sed cum Koenio ut reponas προεῖπαν, id minime opus; quum subitus h. l. sit orationis transitus, qualem alibi quoque in his libris reperimus. Qui enim supra dixerat ἔπεμπον ἀγγέλους, iam dixit προεῖπαί ac si praegressum esset ἐκέλευον τοὺς ἀγγέλους. — Ad particulas ὅτι — ὡς, quarum altera abundat, vid. Matth. Gr. Gr. §. 628, 3 pag. 1282.

Cap. VII.

Ἰακίνθια] Attigit Plutarch. II pag. 873 E. De ipso festo vid. nott. ad VII, 206. Quae sequuntur: πλείστου δ' ἦγον τὰ τοῦ θεοῦ πορσύνειν (i. e. maximi faciebant rem divinam curare s. administrare), tractavi ad V, 63.

καὶ ἤδη ἐπάλλξεις ἐλάμβανε.] Pro καὶ δὴ, quod cum Schae-

2 Ὡς δὲ ἀπίκοντο εἰς τὴν Λαικεδαίμονα οἱ ἄγγε-80
 λοι οἱ ἀπ' Ἀθηναίων ἅμα ἀρόμενοι ἔκ τε Μεγά-
 ρων ἀγγέλους καὶ ἔκ Πλαταιέων, ἔλεγον τάδε ἐπελ-
 1 3 θόντες ἐπὶ τοὺς ἐφόρους· „Ἐπεμψαν ἡμέας Ἀθη-
 „ναῖοι, λέγοντες ὅτι ἡμῖν βασιλεὺς ὁ Μῆδων. τοῦτο
 „μὲν, τὴν χώρην ἀποδιδού· τοῦτο δὲ, συμμαχους ἐθέλει 85
 „ἐπ' ἴσῃ τε καὶ ὁμοίῃ ποιήσασθαι, ἄνευ τε δόλου
 „καὶ ἀπάτης· ἐθέλει δὲ καὶ ἄλλην χώρην πρὸς τῇ
 4 „ἡμετέρῃ διδόναι, τὴν ἂν αὐτοὶ ἐλώμεθα. ἡμεῖς
 „δὲ, Δία τε Ἑλλήνιον αἰδεσθέντες, καὶ τὴν Ἑλλάδα 694
 „δεινὸν ποιούμενοι προδοῦναι, οὐ κατανέσασμεν, 91
 „ἀλλὰ ἀπειπάμεθα, καὶ περ ἀδικούμενοι ὑπ' Ἑλλήνων
 „καὶ καταπροδιδόμενοι ἐπιστάμενοί τε ὅτι κερδαλεώτε-
 „ρόν ἐστι ὁμολογέειν τῷ Πέρσῃ μᾶλλον ἢ περ πολεμείειν·
 2 5 „οὐ μὲν οὐδὲ ὁμολογήσομεν ἐκόντες εἶναι. καὶ τὸ 95
 „μὲν ἀπ' ἡμέων οὕτω ἀκίβδηλον ἐόν, νέμεται ἐπὶ

fero tenent Matth. et Bekker.,
 equidem cum reliquis dedi καὶ
 ἡ δ ῆ, quod etiam h. l. citans
 ad Aelian. N. A. I, 24 affert
 Jacobs, exponens statim et sub-
 itam subiecti quod dicitur,
 mutationem bene notans. —
 De ephoris diximus ad V, 39.
 VI, 53. 82.

§. 1.

ἐπ' ἴσῃ τε καὶ ὁμοίῃ] i. e.
 aequa conditione. Sic plane
 Thucyd. I, 26, cuius locum
 affert Viger. p. 96.

Δία τε Ἑλλήνιον αἰδεσθέν-
 τες] Iovem Graecis communem
 reveriti interpretatur Valcken.
 citans Aristoph. Eqq. 1250
 Pind. Nem. V, 19, ubi ab
 Aeaco cognominis originem
 repetunt scholiastae. Nam in
 Aegina insula Iovis Panhellenii

templum, ubi Aeacus sacra fe-
 cisse fertur; de quo vid. Pau-
 san. I, 44 §. 13. II, 29 §. 6
 coll. II, 30 §. 3. 4. Isocrat.
 pag. 191 E. [cp. 5 §. 14] Add.
 Eckhel. Doctr. N. I pag. 244.
 Ad δεινὸν ποιούμενοι conf.
 III, 14, add. Iacobitz. ad Lu-
 ciani Toxar. pag. 65. de voce
 μᾶλλον post comparativum κερ-
 δαλεώτερον inserta vid. I, 31.
 — Particulas οὐ μὲν οὐδὲ no-
 tavi ad VIII, 130. Locutionem
 ἐκόντες εἶναι attigit Matth. Gr.
 Gr. §. 545 pag. 1070.

§. 2.

καὶ τὸ μὲν ἀπ' ἡμέων —
 ἐπὶ τοὺς Ἑλληνας] Ad voces
 τὸ ἀπ' ἡμέων vid. nott. ad VII,
 101. Quod sequitur ἀκίβδη-
 λον, cum proprie ad numos
 spectet haud corruptos, ad alia

„τοὺς Ἑλληνας. Ἴμεῖς δὲ, ἐς πᾶσαν ἀρῶσθ' ἰδὴν τό-
 „τε ἀπικόμενοι μὴ ὁμολογήσωμεν τῷ Πέρσῃ, ἐπεὶ
 „τε ἐξεμάθετε τὸ ἡμέτερον φρόνημα σαφέως, ὅτι
 „οὐδαμὰ προδῶσομεν τὴν Ἑλλάδα, καὶ διότι τεῖχος
 „ὑμῖν διὰ τοῦ Ἴσθμοῦ ἐλαυνόμενον ἐν τέλει ἔστι, καὶ
 „δὴ λόγον οὐδένα τῶν Ἀθηναίων ποιέεσθε· συνθέ-1
 „μενοί τε ἡμῖν τὸν Πέρσῃ ἀντιώσεσθαι ἐς τὴν Βοιω-
 „τίην, προδεδώκατε, περιείδετέ τε ἐσβαλόντα ἐς
 6 „τὴν Ἀττικὴν τὸν βάρβαρον. Ἐς μὲν νῦν τὸ παρεὸν
 „Ἀθηναῖοι ὑμῖν μηνίουσι· οὐ γὰρ ἐποιήσατε ἐπιτη-5
 „δέως· νῦν δὲ ὅτι τάχος στρατιὴν ἅμα ἡμῖν ἐκέλευ-
 „σαν ὑμέας ἐκπέμπειν, ὡς ἂν τὸν βάρβαρον δεκώ-
 7 „μεθα ἐν τῇ Ἀττικῇ. ἐπειδὴ γὰρ ἡμάρτομεν τῆς
 „Βοιωτίας, τῆς γε ἡμετέρης ἐπιτηδεώτατόν ἐστι ἐμ-

quaevis mox transfertur, ut
 κίβδηλος, de quo vid. I, 66.
 Verbum νέμεται Portus reddi-
 derat: in Graecis *inpenditur s.*
distribuitur. Schweighaeuserus
 in Lex. Her. reddi maluit: *quod*
a nobis in Graecos proficisci de-
bet, id sincero animo eis tribuimus.

τὸ ἡμέτερον φρόνημα] Vid.
 nott. ad VIII, 144. — In seqq.
 ad usum verbi ἐλαύνειν vid.
 nott. ad VII, 139. De ipso
 muro conf. VIII, 71. Mox
 optimi quique codd. ἐν τέλει,
 quod etiam habet Matth. Gr.
 Gr. §. 577 pag. 1139, qui
 idem §. 295. 1 p. 590 affert,
 quod IX, 8 legitur πρὸς τέλει,
 ut apud Dion. Chrysost. Or.
 LXI pag. 583 D. et Plat. Me-
 nex. init., ubi ἐπὶ τέλει.

ἡμῖν τὸν Πέρσῃ ἀντιώσε-
 σθαι] Schaeferus libris invitis
 dederat τῷ Πέρσῃ, quod idem
 in mentem venerat Valckena-

rio, equidem cum reliquis edd.
 revocavi accusativum, quem
 verbo ἀντιάζειν addi posse,
 plures loci commonstrant: II,
 141. IV, 80. 118. 121 ibique
 cilt. Hom. II. I, 31. Ac prae-
 terea duo tum concurrent dative,
 quamquam ἡμῖν ad συν-
 θέμενοι spectare satis apparet.
 Quod vero Gail. Le philol. IVp.
 245 h. l. ita interpretatur: *Persam*
coacturos, ut nobis occurrat;
malim equidem reddere
Persae obviam ire ad pugnam. —
 Sequens ἐς τὸ παρεὸν attigi
 ad VII, 29 fin., verbum μην-
 νίειν ad VII, 169. — Ad for-
 mulam ὅτι τάχος conf. Matth.
 Gr. Gr. §. 624 p. 1271.

ἐπιτηδεώτατόν ἐστι ἐμμάχε-
 σασθαι τὸ Θριάσιον πεδίον]
 Duo codd. ἐπιτηδέστατον, me-
 rito illud quidem reiectum a
 Valckenaerio, qui laudat Suidam
 s. v. εὐήλατον I p. 888
 et geminos locos Herodoti IX,

8 „μαχέσασθαι τὸ Θριάσιον πεδίον.“ Ὡς δὲ ἄρα ἦ- 10
 κουσαν οἱ ἔφοροι ταῦτα, ἀνεβάλλοντο ἐς τὴν ὑστε-
 ραίην ὑποκρίνασθαι· τῇ δὲ ὑστεραίῃ, ἐς τὴν ἐτέ-
 ρην. τοῦτο καὶ ἐπὶ δέκα ἡμέρας ἐποίουν, ἐξ ἡμέ-
 2 ρης ἐς ἡμέρην ἀναβαλλόμενοι. ἐν δὲ τούτῳ τῷ χρό-
 νῳ τὸν Ἴσθμὸν ἐτείχεον, σπουδὴν ἔχοντες πολλήν
 3 πάντες Πελοποννήσιοι καὶ σφι ἦν πρὸς τέλος· οὐδ' ἔχω 15
 εἶπαι τὸ αἴτιον, διότι ἀπικομένου μὲν Ἀλεξάνδρου
 τοῦ Μακεδόνοιο ἐς Ἀθήνας σπουδὴν μεγάλην ἐποιή-
 σαντο μὴ μηδίσαι Ἀθηναίους, τότε δὲ ὄρην ἐποιή-
 σαντο οὐδεμίαν ἄλλο γε ἢ ὅτι ὁ Ἴσθμὸς σφι ἔτε- 20
 τείχιστο, καὶ ἐδόκεον Ἀθηναίων ἔτι δέεσθαι οὐδέν·
 ὅτε δὲ ὁ Ἀλέξανδρος ἀπίκετο ἐς τὴν Ἀττικὴν, οὐ
 κω ἀπετετείχιστο, ἐργάζοντο δὲ, μέγας κα-
 ταρῶσθηκότες τοὺς Πέρσας.

9 Τέλος δὲ, τῆς τε ὑποκρίσεως καὶ ἐξόδου τῶν
 Σπαρτιατικῶν ἐγένετο τρόπος τοιούδε. τῇ προτεραίῃ
 τῆς ὑστάτης καταστάσεως μελλούσης ἔσεσθαι, Χίλεος, 26

Spartanorum
 tergiversatio.
 Quid Herodoto
 de ea videatur.

Admoniti a Chi-
 leo ephori, alie-
 695

natis Atheniensibus fore, ut ipsa
 Peloponnesus
 infestetur.

25. Thucyd. II, 20. Sed pro olim vulg. μαχέσασθαι merito nunc iisdem e libris receptum ἐμμαχέσασθαι, ut IX, 2 ἐνστρατοπεδεύεσθαι; de quo vid. nott. ad VII, 59. Matth. Gr. Gr. §. 533. not. 2 p. 1043. Similia ad h. l. excitavit Wesseling. Appiani B. Civ. IV, 106. Philon. Vit. Mos. II p. 659 B. De Numer. Septen. p. 1187 A. — De Thriasio campo vid. nott. ad VIII, 65.

Cap. VIII.

ἤκουσαν] Schaeferus, quem Bekk. sequitur, ἄκουσαν. Equidem cum reliqq. edd. scriptos libros sequi malui. — Quod sequitur ἀναβάλλεσθαι est differre, ut V, 49. VI, 86. — Mox pro τοῦτο δὲ, quod

habent Schaefer. et Matthiae, dedi cum recentt. edd. unum τοῦτο, abiectâ particulâ δέ. Ad locutionem ἐπὶ δέκα ἡμέρας (per decem dies) conf. Matth. Gr. Gr. pag. 1169. Ad verba ὄρην ἐποίησαντο οὐδεμίαν vid. nott. ad III, 155 et de verbo ἀποτειχίζειν nott. ad VI, 36. — Ad usum formulae ἄλλο γε ἢ faciunt, quae ad Xenophont. Memorab. II, 1, 17 Schneider. et ad Platon. Phaedon. pag. 32 Heindorf. disputavit.

Cap. IX.

καταστάσιος] Vid. nott. ad VIII, 141. — In seqq. pro Χίλεος apud Plutarch. Themist. 6 fin. invenitur Χείλεως, Arcas. Nec aliter apud eun-

ἀνὴρ Τεγεήτης, δυνάμενος ἐν Λακεδαίμονι μέγιστα
 ξείνων, τῶν ἐφόρων ἐπύθετο πάντα λόγον τὸν δὴ
 2 οἱ Ἀθηναῖοι ἔλεγον. ἀκούσας δὲ ὁ Χίλειος, ἔλεγε
 ἄρα σφι τάδε· „Οὕτω ἔχει, ἄνδρες ἔφοροι· Ἀθη- 30
 ναίων ἡμῖν ἐόντων μὴ ἀρθμίων, τῷ δὲ βαρβάρῳ
 „συμμάχων, καὶ περὶ τείχεος διὰ τοῦ Ἴσθμοῦ ἐλη-
 „λαμένον καρτεροῦ, μεγάλαι κλισιάδες ἀναπεπτεύαται
 „ἔς τὴν Πελοπόννησον τῷ Πέρσῃ. ἀλλ' ἐσακούσατε
 „πρὶν τι ἄλλο Ἀθηναίοισι δόξαι, σφάλμα φέρου τῇ 35
 „Ἑλλάδι.“ Ὁ μὲν σφι ταῦτα συνεβούλευε. οἱ δὲ,
 φρενὶ λαβόντες τὸν λόγον, αὐτίκα φράσαντες οὐ-
 δὲν τοῖσι ἀγγέλοισι τοῖσι ἀπιγμένοισι ἀπὸ τῶν πο-
 λίων νυκτὸς ἔτι ἐκπέμπουσι πεντακισχιλίους Σπαρ-
 τητέων, καὶ ἑπτὰ περὶ ἕκαστον τάξαντες τῶν εἰλώ- 40

10

tandem auxilia,
 Pausania duce,
 mittunt.

dem II pag. 871 F. 872 A. Magis ad Herodotum, notante Valckenaer., accedit Polyaen. V, 30. — Ad usum particulae ἄρα in verbis ἔλεγε ἄρα σφι conf. Matth. Gr. Gr. §. 614 p. 1240. Add. Hartung. Lehre v. d. griech. Part. I p. 437, qui vim particulae ἄρα pertinere monet ad ea, quae apodosi contineantur. Et conf. Herodot. I, 141.

ἀρθμίων] De hac voce vid. VI, 83. VII, 101 ibiq. citt. IX, 37. — Usum verbi ἐλεύθειν in seqq. attigi ad VII, 139. Quod sequitur καρτεροῦ, e melioribus libris revocavi cum recentt. pro κρατεροῦ, quod Schaeferus tenuit. Vid. VIII, 12 ibique nott.

μεγάλαι κλισιάδες ἀναπεπτεύαται] i. e. Magnae portae apertae sunt, sive, ut ait Polyaenus l. l. πολλὰ διαβάσεις εἰς τὴν Πελοπόννησον. Citat

Herodotea Eustath. ad II. p. 78 in. s. 58, 40, ubi ἀναπέπτανται. Alteram formam affert Matth. Gr. Gr. §. 204, 6 pag. 378. Ad usum vocis κλισιάδες Wesseling. attulerat Plutarch. II pag. 360 A. et Wetsten. ad Corinth. I cp. 16, 9. Tu vide, quae ipsi attulimus ad Plutarch. Alcibiad. p. 110. 111.

σφάλμα φέρου τῇ Ἑλλάδι] Ita e Florentino et Sacerosti libro editum pro vulg. τῇ Ἑλλάδι φέρου, quod cum Schaefero tenet Matthiae. Ipsa locutio obvia Herod. VII, 6, ubi vid.

Cap. X.

φρενὶ λαβόντες τὸν λόγον] Vid. nott. ad III, 41.

καὶ ἑπτὰ περὶ ἕκαστον τάξαντες τῶν εἰλώτων] Haec verba a pluribus codd. quum absint, suspecta habuit Schaeferus, quem sequitur Bekkerus, uncisque inclusit, quippe

των, Πανσανίη τῷ Κλεομβρότου ἐπιτρέψαντες ἑξά-
 2 γειν. Ἐγένετο μὲν νυν ἡ ἡγεμονίη Πλειστάρχου τοῦ
 Λεωνίδεω· ἀλλ' ὁ μὲν ἦν ἔτι παῖς, ὁ δὲ τούτου ἐπί-
 3 τροπός τε καὶ ἀνεψιός. Κλεόμβροτος γάρ, ὁ Παν-
 σανίεω μὲν πατήρ Ἀναξανδρίδεω δὲ παῖς, οὐκέτι
 περιῆν· ἀλλὰ ἀπαγαγὼν ἐκ τοῦ Ἰσθμοῦ τὴν στρα- 45
 τὴν τὴν τὸ τεῖχος δειμάσαν, μετὰ ταῦτα οὐ πολλὸν
 4 χρόνον τινὰ βιοὺς ἀπέθανε. ἀπῆγε δὲ τὴν στρατιὴν
 ὁ Κλεόμβροτος ἐκ τοῦ Ἰσθμοῦ διὰ τόδε· θυομένω
 οἱ ἐπὶ τῷ Πέρσῃ, ὁ ἥλιος ἀμαυρώθη ἐν τῷ οὐρανῷ.
 5 προσαιρέεται δὲ ἐνωτῷ Πανσανίης Εὐρύανακτα, τὸν 50

e IX, 28 huc male transposita. Quum vero in reliquis adsint codd., nec ulla appareat causa, cur hoc quoque loco illa com-
 mode addi haud potuerint, equidem cum Schweigh. (quem reliqui edd. etiam merito secuti sunt) ea retinui annotante, scribi quoque posse *εἰλωτέων* a voce *εἰλώτης* (IX, 28. VI, 58. 75. 80), quamquam altera etiam forma ὁ *εἰλώς* invenitur VII, 229. VI, 81. De ipsis Hellenis Spartanos ad bellum proficiscentes comitantibus conf. nott. ad VII, 202: quàm in rem Valckenaerius quoque affert Thucyd. IV, 80. V, 57. 64. VII, 19. Cum Herodoto convenit Plut. Arist. 10. I p. 325 coll. II p. 871 E.

ἐπιτρέψαντες] Ita e duobus codd. edidit Wesseling. confrens III, 155. VII, 52. In Florentino aliisque exstat ἐπιτάξαντες. Schweighaeuserus cum Schulzio mallet ἐπέτρεψαν: quamquam verbo finito vix opus videtur in oratione Herodotea. Pro vulgata ἐγένετο, quam post Schaefer. tu-

entur Matth. et Bekker., equidem cum reliquis dedi ἔγένετο, a Florentino, Sancrofti libro, aliis allatum.

ἐπιτροπός τε καὶ ἀνεψιός] Quod idem olim in Lycurgo obtinuisse, discimus ex Herod. I, 65. Successerat nimirum Plistoanax Plistarcho, qui regni initio abierat. Vid. Pausan. III, 5 §. 1 coll. III, 4 §. 7. — De Cleombroto vid. VIII, 71. De usu participii θυομένω exposuit Matth. Gr. Gr. §. 388, c. p. 711 et §. 562, 2 pag. 1109, qui idem §. 585 fin. p. 1166 consulatur de usu praepositionis ἐπὶ in verbis ἐπὶ τῷ Πέρσῃ, quibuscum conf. V, 44, ubi: θυομένω ἐπὶ Κρότωνα.

ὁ ἥλιος ἀμαυρώθη ἐν τῷ οὐρανῷ] Refert Petavius (Doctr. Temp. X, 25) hunc solis defectum ad alterum mensis Octobr. diem anni 480, quo die ad Salamina pugnatum esse accepimus et quidem hora una et alterius dimidio post horam decimam praeterlapsis. Quem vero Larcherus consuluit, Pingré Paris. Academiae ad-

11 Δωριέος, ἄνδρα οἰκίης ἔοντα τῆς αὐτῆς. Οἱ μὲν δὴ
 σὺν Πανσανίῃ ἔξεληλύθεσαν ἕξω Σπάρτης. Οἱ δὲ
 ἄγγελοι, ὡς ἡμέρη ἐγγέρονε, οὐδὲν εἰδότες περὶ τῆς
 ἕξόδου, ἐπῆλθον ἐπὶ τοὺς ἐφόρους, ἐν νόῳ δὲ ἔ-55
 χοντες ἀπαλλάσσεσθαι καὶ αὐτοὶ ἐπὶ τῆς ἑωυτοῦ
 2 ἕκαστος. ἐπελθόντες δὲ, ἔλεγον τάδε· „Τμεῖς μὲν,
 „ᾧ Λακεδαιμόνιοι, αὐτοῦ τῆδε μένουτες, Ἰακίνθια
 „τε ἄγετε, καὶ παίζετε, καταπροδόντες τοὺς συμ-

scriptum, is defectionem re-
 fert ad alterum mensis Octobr.
 diem anni 479: quod idem
 alteri Gallo interpreti, Miot,
 placuisse video. Sed hoc mit-
 tamus licet; illud vero iure
 miramur, qui Schweighaeu-
 sero in mentem venire potue-
 rit, Cleombrotum hoc solis
 defectu minime fuisse perter-
 ritum, sed fausto illum po-
 tius pro omine accepisse inde-
 que etiam, re scilicet peracta,
 cum nihil a Persis ipsi amplius
 esset timendum, regressum
 esse cum copiis. Nam hoc in-
 ter omnes constat, defectiones
 apud veteres non pro faustis
 ominibus esse habitas sed ma-
 lorum imminentium nuncios.
 Rex sacra fecerat, pro more
 exploraturus, num ipsi condu-
 ceret copias ex Isthmo ducere
 adversus Persas in pugnam.
 Sed mala ipsi portendi sole scil.
 deficiente cum intellexisset, ne-
 fas habuit egredi copiasque in-
 de domum reducere maluit,
 perterritus sane hoc omine,
 quo, male cessura esse quae
 moliretur, indicatum erat. —
 Ad verbum *προσαίρεται* (*sibi*
adscivit) conf. VIII, 130. Ad
 plusquamperfectum ἔξεληλύθε-

σαν vid. Matth. Gr. Gr. §. 505.
 IV pag. 960. De voce ἕξω ad-
 iecta conf. allata ad III, 16.

Cap. XI.

καὶ αὐτοὶ ἐπὶ τῆς ἑωυτοῦ
 ἕκαστος] Pro αὐτοὶ quod Ste-
 gerus coniicit οὔτω, merito
 reprobatur censor Lipsiensis 1833
 p. 49. Tu vide Matth. Gr. Gr. §.
 302 not. p. 602. Pro ἐπὶ τῆς
 plures codd. ἐπὶ τῆς. Sed prae-
 stat ἐπὶ τῆς i. e. patriam suam
 versus. — In seqq. ad αὐτοῦ
 τῆδε vid. allata ad IV, 135 et
 cf. eundem Matth. Gr. Gr. §.
 470, 8 pag. 873.

Ἰακίνθια τε ἄγετε, καὶ παί-
 ζετε] Quod articulus ante Ἰα-
 κίνθια omittitur, id creberrimo
 usu, quo ante huiusmodi
 nomina festorum articulus ne-
 gligitur, fieri observat Sintenis
 ad Plut. Themistocl. Praef.
 p. XXII. Sic supra quoque
 apud Herodot. VII, 26. 206.
 VIII, 72 fin. De ipsis *Hya-*
cinthis quaedam notavi ad VII,
 206. Verbum *παίζειν* ut om-
 nino ludere, *res ludicras agere*
 significat, ita sigillatim indicat
choreis se oblectare, saltare:
 quae quidem significatio ab
 hoc loco non prorsus aliena

„μάχους· Ἀθηναῖοι δὲ, ὡς ἀδικέμενοι ὑπὸ ὑμέων, 60
 „χῆτι συμμάχων, καταλύσονται τῷ Πέρσῃ οὕτω ὅπως
 3 „ἂν δύνωνται. καταλυσάμενοι δὲ, δῆλα γὰρ δὴ 696
 „ὅτι σύμμαχοι βασιλεὺς γινόμεθα, συστρατευσόμεθα
 „ἐπὶ τὴν ἂν ἐκείνοι ἐξηγέωνται. ὑμεῖς δὲ τὸ ἐνθεῦ-
 „τεν μαθήσεσθε ὁκοῖον ἂν τι ὑμῖν ἐξ αὐτοῦ ἐκβαί-
 4 „νη.“ Ταῦτα λεγόντων τῶν ἀγγέλων, οἱ ἔφοροι εἶ-65
 παν ἐπ’ ὄρκου, „καὶ δὴ δοκέειν εἶναι ἐν Ὁρεστείῳ
 5 „στείχοντας ἐπὶ τοὺς ξείνους.“ ξείνους γὰρ ἐκάλεον

videtur. Conf. Aristoph. Thes-
 morphor. 904 Both. ibique Kus-
 ster. 932. Ran. 311. 413. 421
 Both. Plutarch. Mor. II pag.
 397 F. Hinc quoque canere
 apud Theognid. 955 (567),
 ubi conf. Welcker. pag. 127.
 Nam utrumque et saltatio et
 cantatio ad festum rite peragen-
 dum pertinet.

χῆτι συμμάχων] i. e. inopia
 sociorum. Vulgo χῆτε ἔτε
 συμ., quod post Schaeferum
 tenuit Matth. Equidem reli-
 quos secutus edd. abieci τε,
 quod a Sancrofti libro alioque
 cod. abest, et rescripsi χῆτι
 quod optimus praebebat Flo-
 rentinus. — De ipsa locutione
 plura similia affert Wytten-
 bach. ad Plutarch. Moral. I p.
 435. Ad proximum verbum
 καταλύσονται (inimicitias de-
 positis paciscentur cum Persa)
 conf. citt. ad VII, 6.

ὁκοῖον ἂν τι ὑμῖν ἐξ αὐτοῦ
 ἐκβαίνῃ] Vid. Matth. Gr. Gr.
 §. 633 pag. 1304, qui idem
 §. 584 pag. 1163 consulatur
 ad verba ἐπ’ ὄρκου (i. e. in-
 terposito). Apte Gail.
 (Le philolog. IV pag. 341)
 meminit similis formulae ἐπὶ

τῶν ἱερῶν δρόσαι apud Dion.
 Halic. Antiqq. III p. 154, al.
 Equidem haud scio an ad eun-
 dem usum praepositionis ἐπὶ
 cum genitivo referri debeat,
 quod Plutarchus dixit in Ale-
 xandr. 23 init.: ἐφ’ ἐκά-
 στης κύλικος αἰεὶ μακρόν
 τινα λόγον διατιθέμενος et cp.
 53: ἐπαινέσαι κελευσθεὶς ἐπὶ
 τοῦ ποτηρίου, quod Wyt-
 tenbach. (Plutarch. Opp. VIII,
 1 p. 626) recte accipit ad po-
 culum, inter bibendum.

ἐν Ὁρεστείῳ στείχοντας] Male Sancrofti liber στίχοντας.
 Conf. III, 76. Intelligitur h. l.
 procul dubio Oresteum s. Ore-
 stis templum, Tegeatarum fini-
 bus vicinum et situm ad eam
 viam, quae a Megalopoli Pal-
 lantium atque Tegeam ducit.
 Vid. Pausan. VIII, 44 §. 1. 2.
 Plut. Aristid. 10 fin. Thucydid.
 V, 64 ibique Duker. et Wasse.
 Et confer quoque Stephan.
 Byz. s. v. Ὁρέσται et nott. ad
 Herod. I, 68.

ξείνους γὰρ ἐκάλεον τοὺς
 βαρβάρους] Repetuntur haec
 infra IX, 55. Nostrum locum
 respexit Eustath. ad Iliad. pag.
 423, 26 s. 321, 25, eodem-

τοὺς βαρβάρους. οἱ δὲ, ὡς οὐκ εἰδότες, ἐπειρώτεον τὸ λεγόμενον· ἐπειρόμενοι δὲ, ἐξέμαθον πᾶν τὸ ἔόν· ὥστε ἐν θώματι γενόμενοι, ἐπορεύοντο τὴν ταχί-70 στην διώκοντες· σὺν δὲ σφι, τῶν περιόικων Λακεδαιμονίων λογάδες πεντακισχίλιοι ὀπλίται τούτῳ τοῦτο ἐποίηον. Οἱ μὲν δὴ ἐς τὸν Ἰσθμὸν ἤπειγοντο. Ἀργεῖοι δὲ, ἐπεὶ τε τάχιστα ἐπύθοντο τοὺς μετὰ

12

Id Mardonius per Argivos Persarum rebus faventes edoctus,

que pertinent glossae Hesychii (II pag. 702.) et Servii ad Virgilii Aeneid. IV, 424, quas cum aliis excitat Ullrich De proxen. pag. 27 coll. Plut. Aristid. 10 pag. 325 A. Nec sane quemquam fugit, apud Romanos quoque *hostem* fuisse *peregrinum* teste Festo s. v. et Cicer. De Offic. I, 12 §. 37 ibique Beieri Excurs. XIII p. 346. — In seqq. πᾶν τὸ ἔόν est omne quod erat, i. e. verum. Conf. I, 30 ibiq. nott. et V, 50. Mox pro θώματι reposui θώματι.

τῶν περιόικων] De his iam notavimus quaedam ad VI, 58. Exstat autem h. l. uberior Valckenaerii disputatio eos refutantis, qui helotas atque perioecos diversi sane esse generis nondum perspexerunt; de quo quum hodie sic satis inter omnes constet, potiora tantum hic adscribamus ex Illius viri annotatione: „Erant Lacedaemonii οἱ περιόικοι, non ἔλλωτες, hi servitutem serviebant; liberi erant οἱ περιόικοι. Ἐλλωτες si bello heris operam suam adprobassent, libertate donati Νεοδαμώδεις diceban-

tur: ab his etiam distinguuntur οἱ περιόικοι. Xenoph. Hell. [I. 3, 10.]. Ubicunque in historia Graeca περιόικοι vel iunguntur vel opponuntur Spartiatis, Lacedaemonii sunt intelligendi, cuiuscunque fuerint urbis Laconicae cives, excepta Sparta, Spartiatarum imperio parentes. Scholiastae Aristidis MS. οἱ περιόικοι esse dicuntur οἱ περιοικοῦντες Σπάρτην τὴν μητρόπολιν. Τοὺς ἐκ τῶν περιοικίδων πόλεων dixit Xenoph. Hell. III, 1, 3. τὰ ἐν κύκλῳ τῆς Σπάρτης πολίσματα Pausan. VII pag. 555. [VII, 13 §. 4.] Hae civitates, ut olim erant Spartiatarum ὑπήκοοι, sic aeo quoque fuerunt recentiori εἰς Σπάρτην συντελοῦσαι, nisi quod ex istis decem et octo Augustus iusserit esse αὐτονόμους Pausan. III [21 §. 6] p. 265. — Qui περιόικοι, iidem dicebantur et Λακεδαιμόνιοι et Λακωνικοί, ut apud Thucydid. IV, 8 coll. Xenoph. Hellen. VI p. 449, 7. [VI, 4, 15]. Maxim. Tyr. pag. 347 et ipso Thucydid. VIII, 22.“ — Tu add. nott. ad VII, 234.

Πανσανίω ἐξεληλυθότας ἐκ Σπάρτης, πέμπουσι κή-75
 ρυκα, τῶν ἡμεροδρόμων ἀνευρόντες τὸν ἄριστον,
 ἐς τὴν Ἀττικὴν, πρότερον αὐτοὶ Μαρδονίῳ ὑποδε-
 2 ξάμενοι στήσειν τὸν Σπαρτιήτην μὴ ἐξιέναι. ὃς ἐπεί
 τε ἀπίκετο ἐς τὰς Ἀθήνας, ἔλεγε τάδε· „Μαρδόνιε,⁸⁰
 „ἐπεψάν με Ἀργεῖοι φράσοντά τοι, ὅτι ἐκ Λακε-
 „δαίμονος ἐξελήλυθε ἡ νεότης, καὶ ὡς οὐ δυνατοὶ
 3 „αὐτὴν ἴσχειν εἰς Ἀργεῖοι μὴ οὐκ ἐξιέναι. πρὸς
 „ταῦτα τύγχανε εὖ βουλευόμενος.“ Ὅ μὲν δὴ, εἴ-85
 „πας ταῦτα, ἀπαλλάσσετο ὀπίσω.

13 Μαρδόνιος δὲ οὐδαμῶς ἔτι πρόθυμος ἦν μένειν
 ἐν τῇ Ἀττικῇ, ὡς ἤκουσε ταῦτα. πρὶν μὲν νυν ἢ
 πυθέσθαι, ἀνεκώχενε, θέλων εἰδέναι τὸ παρ' Ἀθηναί-
 ων, ὁκοῖόν τι ποιήσουσι· καὶ οὔτε ἐπήμαινε οὔτε ἐσινέε-
 το γῆν τὴν Ἀττικὴν, ἐλπίζων διὰ παντὸς τοῦ χρόνου
 2 ὁμολογήσειν σφέας. ἐπεὶ δὲ οὐκ ἔπειθε, πυθόμενος 90

Attica devastata,
 Boeotiam versus
 regreditur.

Cap. XII.

τῶν ἡμεροδρόμων] Vid. nott.
 ad VI, 105.

μὴ ἐξιέναι] Attigit Her-
 mann. ad Viger. pag. 811 ob
 particulae negativae usum prae-
 gressu verbo ἔχειν *arcendi* no-
 tione. Paulo infra μὴ οὐκ
 ἐξιέναι; de quo vid. Matth. Gr.
 Gr. §. 609 p. 1228. Hartung.
 Lehre v. d. Partikeln der Gr.
 Spr. II p. 172. Verbum ἴσχειν
 retinui, quamquam Florenti-
 nus cum aliis ἔχειν. Tu vid.
 III, 77 et IX, 13. Ad argu-
 mentum loci bene *Wesseling*.
 „Hic Argis missus ad Mardo-
 nium nuncius adfirmat VII,
 150 commemorata.“

Cap. XIII.

ἀνεκώχενε] i. e. se retinuit,

cohibuit, nullum itineris s. pug-
 nae consilium cepit, sed quiet-
 tum se tenuit observans, quid
 Athenienses facerent. Verbum
ἀνακωχεύειν de navibus, qua-
 rum cursus inhibetur, exstat
 VI, 116, ubi vid. nott. —
 Mox e Sancrofti cod. revocavi
 ἐσινέετο. Vulgo ἐσίνετο, quod
 cum Schaefero tenent Matth.
 et Bekker. Tu vid. IV, 123
 ibique nott. IX, 49. 73. 87.

διὰ παντὸς τοῦ χρόνου]
 „Omni illo tempore, quo in At-
 tica armatus consederat. Ne-
 cessum enim non puto, διὰ
 παντὸς cum Reiskio in διάγον-
 τος aut προϊόντος converti.
 Immo, si Sancrofti liber con-
 sentaneos nancisceretur, διὰ
 παντὸς sufficeret. [Desunt sc.
 in illo codice voces τοῦ χρό-
 νου]. Aeschyl. Prometh. 283

τὸν πάντα λόγον, πρὶν ἢ τοὺς μετὰ Πανσανίω ἐς 697
 τὸν Ἰσθμὸν ἐμβαλεῖν, ὑπεξεχώρει, ἐμπρόσθε τε τὰς
 Ἀθήνας, καὶ εἴ κού τι ὀρθὸν ἦν τῶν τειχέων ἢ τῶν οἰκη-
 θμάτων ἢ τῶν ἱρῶν, πάντα καταβαλὼν καὶ συγχώσας.
 Ἐξήλαυνε δὲ τῶνδε εἵνεκεν, ὅτι οὔτε ἰππασίμη ἢ χώρη
 ἦν ἢ Ἀττικῇ, εἴ τε νικῶτο συμβαλὼν, ἀπάλλαξις⁹⁵
 οὐκ ἦν, ὅτι μὴ κατὰ στεῖνον, ὥστε καὶ ὀλίγους
 4 σφέας ἀνθρώπους ἴσχειν. ἐβουλεύετο ᾧν, ἐπαναχω-
 ρήσας ἐς τὰς Θήβας, συμβαλεῖν πρὸς πόλι τε φιλίη
 καὶ χώρη ἰππασίμη. Μαροδόσιος μὲν δὴ ὑπεξεχώρει. 1
 ἦδη δὲ ἐν τῇ ὁδῷ ἐόντι αὐτῷ ἤλθε ἀγγελίη πρόδρο-
 μος, ἄλλην στρατιὴν ἤκειν ἐς Μέγαρα, Λακεδαιμο-
 2 νίῳν χιλίους. πυθόμενος δὲ ταῦτα ἐβουλεύετο, θέ-

14

Hoc in itinere,
 audito manum
 Spartanorum
 Megara venisse,
 deflectit in Me-
 garidem: (is ter-

τοὺς σοὺς δὲ πόνους χρηῖζω
 διὰ παντός ἀκοῦσαι, quod in
 scholiis δι' ὅλου, sed idem ac
 omni modo.“ Wesseling.

συγχώσας] Conf. VIII, 144
 ibique nott. Quod sequitur
 ἐξήλαυνε retinui cum Schwgh.
 et Gaisf. assentiente Matthiae.
 Nam Schaeferus, quem sequi-
 tur Bekker., scripserat, libris
 inuitis ἐξέλαυνε.

εἴ τε νικῶτο συμβαλὼν] At-
 tigit h. I. Voemel. ad Demo-
 sthen. Philipp. II pag. 28 de
 optativo disserens, qui in in-
 terrogatione ponatur post par-
 ticulam εἰ, ommissa particula
 ἄν. — Ad particulas ὅτι μὴ
 cf. Matth. Gr. Gr. §. 624 pag.
 1271, qui idem §. 117, 9 p.
 236 conferatur ad vocem ἰπ-
 πασίμη. Ad pronomen σφέας
 in verbis: ὥστε καὶ ὀλίγους
 σφέας ἀνθρώπους ἴσχειν cf.
 nott. ad VIII, 131.

Cap. XIV.

ἤλθε ἀγγελίη πρόδρομος]

Quod olim quis coniecerat:
 πρόδρομος ἄλλη, στρατιήν, id
 merito improbavit Wesselin-
 gius. Schweighaeusero melius
 videbatur refingere πρόδρομον
 (quod ipsum nunc in textu ex-
 hibuit Bekkerus), ἄλλην στρα-
 τιήν, distinctione posita ante
 vocem ἀγγελίη; cum Noster
 pluries vocem πρόδρομος (i. e.
 praecursorem, praemissum, prae-
 vium alii addiderit nomini ut
 IV, 121. 122. VII, 203 et
 potissimum I, 60, ubi legimus
 προδρόμους κήρυκας προπέμ-
 ψαντες. — Quo tamen ipso
 loco haud scio an ipsum istud
 ἀγγελίη πρόδρομος, in quo
 codd. conveniunt, tueri possit.

ἐβουλεύετο θέλων] Parti-
 cipium θέλων, quod a tribus
 abest codd., eiecerunt Borheck.,
 Schaefer., Schweighaeuserus,
 probante Schulzio ac dudum
 antea Reiskio, cui illud suspec-
 tum videbatur, quod tueri stu-
 det Wesselingius loco Epist.

λων, εἰ κως τούτους πρώτον ἔλοι. ὑποστρέψας δὲ τὴν στρατιὴν ἦγε ἐπὶ τὰ Μέγαρα· ἡ δὲ ἵππος προελ-
 3 θοῦσα κατιππάσατο χώραν τὴν Μεγαρίδα. ἐς ταύ-
 15 τὴν δὴ ἑκαστάτω τῆς Εὐρώπης τὸ πρὸς ἡλίου δύ-
 νοντος ἢ Πελοποννησικῆς αὐτῆς στρατιῆς ἀπίκετο. Μετὰ δὲ
 ταῦτα, Μαροδονίῳ ἦλθε ἀγγελίη ὡς ἀλέες εἶψαν οἱ 10

minus expeditio-
 nis Persarum ad
 occasum:)

sed mox certior
 factus, totum
 Peloponnesio-
 rum exercitum
 iam ad Isthmum

ad Coloss. II, 18 (ubi θέλων
 reddit *cupide*, *libenter*) et Ae-
 schyl. Choeph. 791 coll. Ab-
 ressch. Animadverss. II, 14.
 Unde apud Herodotum ἐβου-
 λεύετο θέλων esse vult: *cupide*
consullabat. At verbi θέλων
 in illo Sacrae Scripturae loco
 aliam prorsus esse notionem
 (scil. *delectari aliqua re*, *sibi*
in aliqua re placere), edocuit
 frater meus, Carolus Baeher, in
 Commentit. ad illum locum
 pag. 207; Herodoteique loci
 sensum iam dudum perspexer-
 rat H. Stephanus, verbum θέ-
 λων cominate utrinque adpro-
 sito a reliquis verbis seiungens;
 quod idem postea placuit
 Schweighaeusero, bene mo-
 nenti participium θέλων mi-
 nime iungi posse cum verbo
 ἐβουλεύετο idemque valere ac
 si Noster dixisset θέλων τού-
 τους πρώτον ἐλεῖν, ἐβουλεύετο
 εἰ κως etc. *cupiens hos primum*
capere, *deliberavit quo pacto ul*
efficeret. Nec aliter fere Matth.
 Gr. Gr. §. 531 not. 2 pag.
 1037 explicat θέλων τούτους
 ἐλεῖν ἐβουλεύετο ὅκως ἔλοι.
 Quod quum unum verum ha-
 beam, retinui cum recentt.
 edd. participium θέλων. Quod
 attinet ad loci argumentum,
 Megarenses procul dubio pri-

mos ille eam ob causam
 tentare voluit, quod non magni
 inter Graecos aestimati nullo
 fere loco habebantur: de quo
 vid. Suidam s. v. ὑμεῖς T. III
 p. 529. Schol. Theocr. XIV,
 48. Tzetz. Chil. IX, 291 vs.
 890 seq. Callimach. Epigr.
 26, 5. 6. Quae attulit Lar-
 cherus.

κατιππάσατο] Schweighaeu-
 serus interpretatur: *peregrita-*
re, *equi incursare regionem*.
 Mihi praepositio κατὰ in hoc
 verbo eam fere vim tenere vi-
 detur, quam in aliis eiusmodi
 compositis, ut καταστασιάζειν,
 καταπολεμεῖν, notavi ad Plut.
 Pyrrh. cp. 13 pag. 50 cp. 14
 pag. 52.

ἐς ταύτην δὴ ἑκαστάτω —
 ἀπίκετο] i. e. *in hanc sane terram*,
Europae remotissimam occasum
versus, *venit hic Persarum exer-*
citus; non ultra Megaricam
 occidentem versus in Europam
 progressos esse Persas senten-
 tia est Herodoti. Ad verba
 ἑκαστάτω τῆς Εὐρώπης conf.
 Matth. Gr. Gr. §. 340 p. 649.

Cap. XV.

ἦλθε ἀγγελίη] ἦλθε omnes
 fere codd. (ut IX, 14 et I, 83),
 quos cum recentt. edd. secutus
 sum. Ex Aldina Schaeferus

confluxisse, priorem viam repetit, inque Boeotiam reversus, castra in agro Thebano ad Asopum locat,

Ἕλληνες ἐν τῷ Ἰσθμῷ· οὕτω δὴ ὀπίσω ἐπορεύετο διὰ Δεκελῆς. οἱ γὰρ βοιωτάρχαι μετεπέμψαντο τοὺς προσχώρους τῶν Ἀσωπίων· οὗτοι δὲ αὐτῷ

et Matth. retinuerunt ἤγε, ut VIII, 140.

διὰ Δεκελῆς] Nimirum ex Attica in Boeotiam proficiscentes per Oenoën et Eleutheras tendebant Plataeam, viâ minus utique apta equitibus magnaëque hominum turbae, quum fauces montiumque cacumina essent permeanda, ita ut Persas alterâ viâ regressos esse sit probabile, quae scil. ab Acharnis ducebat per Deceleam atque Parnethem ad Tanagram indeque ad Boeotiam vicinam; quaeque minus negotii ac molestiae exhibebat. Ipsa Decelea centum viginti fere stadia Athenis remota fuisse narratur, sita loco perquam opportuno montis Parnethis, qui satis editus longum dabat prospectum; ubi quum consedisent Lacones bello Peloponnesiaco, multum inde damnum Atheniensibus illatum fuisse constat, via praeclosâ omnique commeatu intercepto. Vid. modo Schol. ad Aristoph. Ran. 1469. Cornel. Nep. Alcibiad. 4 fin., ad quem locum reliqua veterum testimonia suppeditant interpretes. Oppidum ibi fuisse, ubi nunc vicus *Tatoi*, sunt qui dicant; vid. Poppo ad Thucyd. I, 2 pag. 262 coll. Siebel. ad Pausan. III, 8 §. 3 p. 21. *Koriokleides* vocatur locus apud Krus. C. O. Müllerus inter

Acharnes atque Parnethem collocat. Apud alios inveni vicum *Vigla*. Equidem haud decernam.

τοὺς προσχώρους τῶν Ἀσωπίων] i. e. *Asopiorum accolae ac finitimos*. Asopios enim dico, qui Asopi fluvii ad ripas habitant. Qui flavius prope Plataeas orsus indeque auctus aliquot rivulis et Tanagraeorum ad campos delatus prope Oropum ac Delphinium mari miscetur; nunc exiguo alveo fluere fertur et exsiccatus fere: quamquam istam regionem omnem, quae inter Plataeas ac Tanagram sita Asopo irrigatur, minus adhuc cognitam ac perlustratam esse merito dolemus. Conf. Kruse Hellas II, 1 pag. 489 seq. Vetus nomen fluvio remansisse videtur, si quidem revera nunc eum appellant *Asopo*. *Spendalensis* pagus, qui ad Hippothontidem tribum pertinuit, a nullo alio commemoratur scriptore: id unum patet, intra Deceleam ac Tanagram in Attici atque Tanagraei agri confiniis pagum fuisse situm: quo sane loco Krusius illum in mappa geographica indicavit. *Tanagra* urbs, prisco aevo condita (cf. Herod. V, 57) vel seriori aetate inter Boeotiae urbes eminuit. Iacuit in regione laetissima vinique feracissima, quae Euboico mari opposita

τὴν ὁδὸν ἠγέοντο ἐς Σφενδαλέας· ἐνθεῦτεν δὲ, ἐς
 3 Τανάργην. ἐν Τανάργῃ δὲ νύκτα ἐναυλισάμενος,
 καὶ τραπόμενος τῇ ὑστεραίῃ ἐς Σκῶλον, ἐν γῆ τῇ 15
 4 Θηβαίων ἦν. ἐνθαῦτα δὲ τῶν Θηβαίων, καὶ περὶ
 μηδιζόντων, ἔκειρε τοὺς χώρους, οὗ τι κατὰ ἔχθος
 αὐτῶν, ἀλλ' ὑπ' ἀναγκαίης μεγάλης ἐχόμενος· βου-
 λόμενος ἔρυσθαι τε τῷ στρατῷ ποιήσασθαι, καὶ, ἣν
 συμβαλόντι οἱ μὴ ἐκβαίνῃ σκοπιόν τι ἐθέλοι, κρη-20

partimque muni-
 mentis cingit.
 Tractus horum
 castrorum. In-
 terea Attaginus
 Thebanus Mar-
 donium cum no-
 bilissimis Persa-
 rum convivio
 lautissimo exci-
 pit.

occasum versus terminabatur
 agro Thebaico sive Plataeensi,
 meridiem versus Oropico. Ac
 probabile videtur, quae adhuc
 prope *Skimitari* s. *Skimati* re-
 periuntur ruinae, sex hora-
 rum spatio a Thebis ipsis re-
 motae, eas ad veterem Tana-
 gram pertinuisse; unde qua-
 draginta stadia abfuit *Delium*
 portus, cui nunc nomen *Dra-
 misi*, triginta stadiis distat Oro-
 pus. Vid. Kruse Hell. II, 1
 pag. 619 seq. 624 seq. Herod.
 VI, 118 ibiq. nott. Alii eum
 locum, in quo vetus Tanagra
 exstructa fuerit, *Graimada* s.
Cremata nunc vocari asserunt.
 Conf. Siebelis ad Pausan. IX,
 20 §. 2. Ab hac igitur Ta-
 nagra Mardonius ad occiden-
 tem solem conversus Asopum-
 que rivum legens, ad quem
 regio utrinque plana equisque
 pascendis perquam accommo-
 data teste Krusio l. l. pag. 622,
 devenit *Solum*, qui locus *δυσ-
 οίκτητος καὶ τραχὺς*, ut ait
 Strabo IX p. 408 C. s. 626 B.
 ad Cithaeronis declivitates sita
 fuit prope viam, quae Tanagrā
 ducebat Erythras atque Pla-
 taeas. Vid. Kruse l. l. pag.

598 et confer potissimum Xe-
 noph. H. Gr. V, 4, 49 coll.
 Polyae. II, 1, 11. In map-
 pa Krusii invenitur nomen
Sialesi.

αὐτῷ τὴν ὁδὸν ἠγέοντο]
 Vid. nott. ad VII, 215. Cr.
 h. l. laudat Heindorf. ad Pla-
 ton. Euthyd. §. 25 pag. 330
 seq., qui tamen Platonis locum
 non recte acceperit. — In seqq.
 verba ἔκειρε τοὺς χώρους citat
 Eustath ad II. pag. 364, 25 s.
 476, 3. — Mox οὗ τι, quod
 Valcken. mutandum censuit in
 οὐκ, equidem cum Schweigh.
 retinui, qui bene confert II,
 46. III, 36. IV, 148. Valet
 autem οὗ τι minime, haud qui-
 dem. κατὰ ἔχθος accipio ob
 inimicitias. Cf. VIII, 30. Ad
 locutionem ὑπ' ἀναγκαίης —
 ἐχόμενος conf. VII, 233 et I,
 41.

βουλούμενος ἔρυσθαι τε τῷ
 στρατῷ ποιήσασθαι] Vulgo
 τῷ στρατοπέδῳ quod, si a
 Schweigh. et Gaisf. discesseris,
 qui e Florentino aliisque dede-
 runt τῷ στρατῷ, tenent reli-
 qui. Quae hic dicuntur ἔρυσθαι,
 ea paulo post dicit τεῖχος, mu-
 nimentum s. castellum rebus

5 σφύγγετον τοῦτο ἐποιέετο. παρήκε δὲ αὐτοῦ τὸ στρατόπεδον, ἀρξάμενον ἀπὸ Ἐρυθρέων, παρὰ Ἰστιάς· κατέτεινε δὲ ἐς τὴν Πλαταιίδα γῆν, παρὰ τὸν Ἄσω-6 πὸν ποταμὸν τεταγμένον. οὐ μέντοι τό γε τεῖχος²⁵ τοσοῦτον ἐποιέετο, ἀλλ' ὡς ἐπὶ δέκα σταδίους μάλιστα κη μέτωπον ἕκαστον.

7 Ἐχόντων δὲ τὸν πόνον τοῦτον τῶν βαρβάρων, Ἄτταγῖνος ὁ Φρύωνος, ἀνὴρ Θηβαῖος, παρασκευα-

pretiosioribus servandis extructum. — Ad vocem κρησφύγγετον conf. nott. ad V, 24.

παρήκε δὲ αὐτοῦ τὸ στρατόπεδον κ. τ. λ.] Sensus loci hic fere est: *Castra ab Erythris exorsa et Hysias praetereuntia ad Plataeensem usque agrum pertinerunt, ad Asopi ripas posita.* De structura verbi ἀρξάμενον cum praepositione ἀπὸ conf. Matth. Gr. Gr. §. 577 pag. 1100. Quod vero τεταγμένον Reiskius mutatum vult in τεταμένον, ipso probante Wesselingio; mihi quidem nulla comparet mutandi necessitas. Quibus addere iuvat Gailli interpretationem (Le philol. IV pag. 283): „l'armée avoit sa gauche à la hauteur d' Erythres i. e. à partir d'une ligne placée sur le prolongement perpendiculaire d' Erythres, donc à la hauteur d' Erythres. La ligne des Perses s'étendant vers le territoire de Platée et bordant l' Asope, on en conclura, que la droite étoit vers Platée et que la gauche, appuyée à Erythres longeoit Hysies.“ Qui idem Gail. p. 285 verba ἐς τὴν Πλαταιίδα γῆν

negat reddi posse: *i usqu' au territoire de Platée, quum potius valeant: „les Perses campés à la vue de ou vers la Platéide.“* Erythrae ad viam, quae Solum Plataeas ducibat, probabiliter sitae fuerunt vel in ipso monte vel certe in eius declivitatibus eoque etiam hinc referunt ruinas quasdam a docto Anglo ibi inventas. Sed accuratiora de situ urbis adhuc desunt. Vid. Kruse Hell. II, 1 pag. 597. De ipsa nominis scriptura, quā Nostro semper Ἐρυθραί, ut Thucydidi III, 24 (ubi conf. interpretes) vid. nott. ad I, 142. Proximae Erythris fuere *Hysiae*, cuius adhuc quaedam ruinae exstare dicuntur eo loco, quem nunc vocant *Calivia* s. ut aliis placet, *Platana*. Vid. Kruse l. l. pag. 596 seq. et conf. nott. ad Herod. V, 74.

Ἄτταγῖνος] Idem memoratur IX, 86 et apud Pausan. VII, 10 §. 1 inter Graeciae proditores; idemque nomen etiam Athenaeo restituit Casaubonus IV, 30 p. 148 E. p. 81 Schweigh., ubi ad Herodoti locum respicitur, coll.

16

σαμενος μεγάληως, ἐκάλεε ἐπὶ ξείνια αὐτόν τε Μαρ-
 δόνιον καὶ πεντήκοντα Περσέων τοὺς λογιμωτά-
 τους· κληθέντες δὲ οὗτοι ἔποντο. ἦν δὲ τὸ δεῖ- 30
 πνον ποιούμενον ἐν Θήβησι. Τάδε ἤδη τὰ ἐπι-
 λοιπα ἤκουον Θερσάνδρου, ἀνδρὸς μὲν Ὀρχομε-
 2νίου, λογίμου δὲ ἐς τὰ πρῶτα ἐν Ὀρχομενῶ. ἔφη
 δὲ ὁ Θερσαυδρος κληθῆναι καὶ αὐτὸς ὑπὸ Ἄτταγι-
 νου ἐπὶ τὸ δεῖπνον τοῦτο· κληθῆναι δὲ καὶ Θηβαί- 35
 ων ἀνδρας πεντήκοντα· καὶ σφραων οὐ χωρὶς ἐκα-
 τέρους κλῖναι, ἀλλὰ Πέρσῃν τε καὶ Θηβαῖον ἐν κλι-
 3νῃ ἐκάστη. ὥς δὲ ἀπὸ δεῖπνου ἦσαν, διαπινόντων,
 τὸν Πέρσῃν τὸν ὁμόκλινον, Ἑλλάδα γλῶσσαν ἰέντα,

Sermo ibi inter
 Thersandrum
 Orchomenium
 Persamque de
 belli eventu ha-
 bitus.

Müller. Orchomen. pag. 27, quem laudat Cr., qui de Phrynone citat Thiersch. Epoch. d. bild. Kunst. p. 80 ed. prior. p. 276 not. ed. alterius. — Ad locutionem ἐπὶ ξείνια conf. V, 18 ibique allata.

Cap. XVI.

λογίμου δὲ ἐς τὰ πρῶτα] Virum intelligit maxime s. inter primos spectatum. Sic VI, 100: ἐὼν τῶν Ἑρετριέων τὰ πρῶτα et IX, 78. Quo eodem haud scio an pertineat quoque ἀνήκειν ἐς τὰ πρῶτα. — In antecedentibus ad verba τὰδε δὲ vid. nott. ad VII, 5 et de loci argumento consul. C. O. Müller. Orchomen. pag. 415, a Cr. laudatum.

καὶ σφραων οὐ χωρὶς ἐκατέ-
 3ρους κλῖναι] Unus codex σφέας. Valla haec sic accepit: atque seorsim utrosque discubuisse. Malim equidem cum Schweigh. transitivo sensu accipere verbum κλίνειν (quod intransitive poni equidem probare nequeo), ita ut Attaginus hospes dicatur

κλῖναι i. e. collocasse seorsim utrosque in lectis. Ad usum vocis ἐκατέρους pertinent, quae ad III, 8 notavi.

ὥς δὲ ἀπὸ δεῖπνου ἦσαν] Vid. nott. ad V, 18, ubi etiam de verbo διαπίνειν, de quo Cr. etiam conferri vult Platonis Rempubl. IV, 1 pag. 421 pag. 167 Bekk. Ad sequens διαπινόντων suppl. αὐτῶν. Sensus est: cum coenā peracta hospites certatim bibere inciperent: unde satis patet, quantum illa aetate a prisca eaque severiori disciplina, quā non nisi aquam bibere iubebantur, teste Herodoto I, 71, Persae desciverint. — Ad verba γλῶσσαν ἰέναι conf. nott. ad IV, 135. Dixit autem Noster Ἑλλάδα γλῶσσαν, quemadmodum, observante Cr., Βαβυλῶνα γλῶσσαν ap. Phot. Bibl. Gr. pag. 937. Qui idem Cr. conferri vult Chardon. de la Rochette Melanges Vol. I pag. 19. Schaefer. Melett. critt. p. 39. 41 et Herod. I, 60.

εἶρεσθαι αὐτὸν ὀποδαπὸς ἔστι, αὐτὸς δὲ ὑποκρίνα-
 4σθαι ὡς εἴη Ὀρχομένιος. τὸν δὲ εἰπεῖν· „Ἐπεὶ 40
 „νῦν ὁμοτράπεζός τε μοι καὶ ὁμόσπουδος ἐγένεο,
 „μνημόσυνά τοι γνώμης τῆς ἐμῆς καταλιπέσθαι θέ-
 „λω· ἵνα καὶ προειδῶς αὐτὸς περὶ σεαυτοῦ βουλευέ-
 5„σθαι ἔχῃς τὰ συμφέροντα. Ὀρχῆς τούτους τοὺς
 „δαινυμένους Πέρσας, καὶ τὸν στρατὸν, τὸν ἐλίπο- 45
 „μεν ἐπὶ τῷ ποταμῷ στρατοπεδευόμενον; τούτων
 „πάντων ὄψαι, ὀλίγου τινὸς χρόνου διελθόντος, ὀλί-
 6„γους τινὰς τοὺς περιγενομένους.“ Ταῦτά τε ἅμα
 τὸν Πέρσην λέγειν, καὶ μετιέναι πολλὰ τῶν δακρύ-
 ων. αὐτὸς δὲ θωυμάσας τὸν λόγον, εἰπεῖν πρὸς 50
 7αὐτόν· „Οὐκῶν Μαρδονίῳ τε ταῦτα χρεὸν ἔστι λέ-
 „γειν, καὶ τοῖσι μετ' ἐκείνων ἐν αἴνῃ ἐοῦσι Περσέ-
 „ων.“ Τὸν δὲ μετὰ ταῦτα εἰπεῖν· „Ἕϊνε, ὅ τι δεῖ
 „γενέσθαι ἐκ τοῦ θεοῦ, ἀμήχανον ἀποτρέψαι ἀν-

ὀποδαπὸς ἔστι] Tres codd. ποδαπὸς ut VII, 118: quo tamen utroque loco scribendum ὀποδαπὸς, auctore Schaefero Appar. Demosth. T. V p. 308. Et vide quoque V, 13. Blomfield. Glossar. ad Aeschyl. S. c. Th. 351. — Indicativum autem necessario hic poni tradit G. Hermann. Opuscc. IV p. 92, ut in omnibus, ubi an sit aliquid, quaeratur. — Mox restitui εἰπεῖν librorum iussu. Conf. nott. ad VIII, 65 et de locutione μνημόσυνα καταλιπέσθαι nott. ad IV, 166. Usum particularum in verbis ἅμα τε λέγειν — καὶ μετιέναι attigi ad IV, 150.

Οὐκῶν Μαρδονίῳ τε ταῦτα κ. τ. λ.] i. e. Mardonio igitur haec te dicere oportet, usque, qui post illum honore atque auctoritate inter Persas eminent.

χρεὸν offerebant Florentinus et Sancerfti liber. Vulgo χρεῶν. Cf. allata ad V, 49. De locutione ἐν αἴνῃ εἶναι vid. allata ad III, 74. Ipsam vocem αἴνῃ attigit Matth. Gr. Gr. §. 95 pag. 207.

ὅ τι δεῖ γενέσθαι— ἐνθρόπῳ] „Hinc ista Stobaeus retulit in tit. CV [107] p. 567 s. 372 seq. T. III. Gaisf. Homericam Persae tribuit Herodotus sententiam, cuius auctor fertur Apollo Pythius Aeliano περὶ Προνοίας apud Eustath. in II. §, pag. 522, 53. Hanc suo quisque more saepius expresserunt poetae. Velut vulgare dictum mulieribus ubi tribuit M. Antonin. VII, 46: ὅτι τὴν εἰμαρμένην οὐδεὶς ἀνέκφυγοι: multa notat Gataker.“ Valckenae. Wesselingius attulerat Nostri locum III, 65, Io-

„θρόωφ· οὐδὲ γὰρ πιστὰ λέγουσι ἐθέλει πείθεσθαι 55
 8 „οὐδείς. ταῦτα δὲ Περσέων συχνοὶ ἐπιστάμενοι, ἐπό-
 „μεθα ἀναγκαίη ἐνδεδεμένοι. ἐχθίστη δὲ ὀδύνη ἐστὶ
 „τῶν ἐν ἀνθρώποισι αὕτη, πολλὰ φρονέοντα μηδε-
 9 „νὸς κρατέειν.“ Ταῦτα μὲν τοῦ Ὀρχομενίου Θεο- 699
 σάνδρου ἤκουον· καὶ τάδε πρὸς τούτοισι, ὡς αὐ- 60
 τὸς αὐτίκα λέγει ταῦτα πρὸς ἀνθρώπους πρό-
 τερον ἢ γενέσθαι ἐν Πλαταιῆσι τὴν μάχην.

17 Μαρδονίου δὲ ἐν τῇ Βοιωτίῃ στρατοπεδευομέ-
 νου, οἱ μὲν ἄλλοι παρείχοντο ἅπαντες στρατιῆν,
 καὶ συνεσέβαλον ἐς Ἀθήνας ὅσοι περ ἐμῆδιζον Ἐλ- 65
 2 λήνων τῶν ταύτῃ οἰκημένων. μῦνοι δὲ Φωκῆς

Phocensium par-
 tia [c. 31.] μη-
 διαμὸς coactus.
 li quod auxilia
 Mardonio caeteris
 Graecis aeri-
 us misissent,

soph. B. Iud. VI, 5, 4. Aeschyl. Suppl. 1055 et Rittershus. ad Phaedri fab. lib. II sub finem. Tu vide potissimum Herod. I, 91. III, 43. 64. 65 et quae alia collegi ad Plutarch. Pyrrh. 30 pag. 236 seq. Nam per Graeciam propagata multisque recepta videtur esse sententia. — In seqq. ad locutionem ἀναγκαίη ἐνδεδεμένοι conf. I, 11 ibique nott. coll. VIII, 22. Atque observat Creuzerus in Dionys. pag. 74 verbum δέω et inde composita lubenter iungi voci ἀνάγκη, ubi id *fati* significationem habeat. Pertinent quoque huc Homericæ II. IX, 18 (Ζεύς με μέγα Κρονίδης ἄτη ἐνέδησε βαρείη), alia, quae attulit Mitscherlich. ad Horat. Od. III, 24, 5. 6.

ἐχθίστη δὲ ὀδύνη ἐστὶ κ. τ. λ.] Acerrimum adeoque infestissimum ait dolorem inter homines esse eum, si quis multa (bene) cogitet neque vero quidquam consequi s. efficere

queat. Bene Lange: *der bitterste Kummer aber auf der ganzen Welt ist der, wenn man bey aller Einsicht keine Gewalt in Händen hat.*

ὡς αὐτὸς αὐτίκα λέγει ταῦτα πρὸς ἀνθρώπους] Offendit Valckenaerium vox ἀνθρώπους, in cuius locum substitui vult ἄλλους: *ut aliis* scil. *ista narrasse dicatur Thersander antequam ad Plataeas proelium committeretur.* Sed libros scriptos omnes obstare doleo. Ad optativum λέγει Cr. conferri vult Heindorf. ad Platon. Phaed. pag. 21, 27 et Ast. ad Platon. Rempubl. pag. 478 seq.

Cap. XVII.

ἐμῆδιζον γὰρ δὴ σφόδρα καὶ οὔτοι] σφόδρα dant omnes codd.; una Aldina eius loco habet *μεγάλως* quod, probante Wesseling. et Valckenaer., ob IX, 40 tenuerunt Schaefer. et Matth., reiecit Bekkerus cum reliquis. Ac Schweighaeusero in tota sententia hae-

οὐ συνεσέβαλον· ἐμήδιζον γὰρ διὴ σφόδρα καὶ οὗτοι οὐκ ἐκόντες, ἀλλ' ὑπ' ἀναγκαίης. ἡμέρησι δὲ οὐ πολλῆσι μετὰ τὴν ἄπιξιν τὴν ἐς Θήβας ὕστερον, ἦλθον αὐτῶν ὀπλιῖται χίλιοι· ἦγε δὲ αὐτοὺς Ἄρμο-70 3κύδης, ἀνὴρ τῶν ἀστῶν δοκιμώτατος. ἐπεὶ δὲ ἀπίκατο καὶ οὗτοι ἐς Θήβας, πέμψας ὁ Μαρδόνιος ἰππέας, ἐκέλευσέ σφεας ἐπ' ἑωυτῶν ἐν τῷ πεδίῳ 47ζεσθαι. ἐπεὶ δὲ ἐποίησαν ταῦτα, αὐτίκα παρῆν ἡ ἵππος ἅπασα. μετὰ δὲ ταῦτα, διεξῆλθε μὲν διὰ τοῦ 75 στρατοπέδου τοῦ Ἑλληνικοῦ τοῦ μετὰ Μήδων ἐόντος φήμη, ὡς κατακοντιεῖ σφέας· διεξῆλθε δὲ δι' αὐτῶν Φωκίων τῶντὸ τοῦτο. Ἐνθα δὴ σφι ὁ στρατηγὸς Ἄρμοκύδης παραίνεε, λέγων τοιάδε· „ὦ Φωκίεις, πρόδηλα γὰρ ὅτι ἡμέας οὗτοι οἱ ἄνθρωποι ,μέλλουσι προόπτῳ θανάτῳ δώσειν, διαβεβλημέ-80 ,νους ὑπὸ Θεσσαλῶν, ὡς ἐγὼ εἰκάξω· νῦν ὦν ἄνδρα πάντα τινὰ ὑμέων χρεόν ἐστι γενέσθαι ἀγαθόν· κρέσσον γὰρ, ποιεῦντάς τι καὶ ἀμνημονεύουσ

renti, utrumque sive σφόδρα sive μεγάλως si abesset, nulla superesse videtur difficultas. Equidem in vitis libris quidquam eiicere nolui; haec enim videtur loci sententia: *Solos Phocenses narrat non una copias misisse (ad Mardonii castra); quippe qui et ipsi strenue Persarum partes amplexi essent, non tam ultro quam necessitate coacti; cum scil. ipsorum terra a Persis ita esset circumdata, ut Persarum societatem, modo periculum imminens effugere vellent, detrectare haud possent. Stegerus voculam σφόδρα post ὅσοιπερ transponi vult, quod merito reiecit censor Lipsiensis 1833 pag. 49. — In seqq. dedi e melioribus codd. ἀπίκατο*

pro ἀπικέατο (qui aoristus est) apud Schaefer. et Bekkerum.

σφeας ἐπ' ἑωυτῶν] Vid. nott. ad IV, 114. IX, 37. — Paulo inferius verba προόπτῳ θανάτῳ (i. e. manifesta morte) hinc habet Suidas s. v. προόπτῳ III pag. 191. Hesychius II pag. 1061 προῦπτον· πρόδηλον· φανερόν. coll. II pag. 1037 προόπτῳ· προφανές. Plura Blomfield, in Glossar. ad Aeschyl. S. c. Th. 848. — Ad verbum διαβεβλημένους conf. IV, 46 ibiq. citt.

κρέσσον γὰρ, ποιεῦντας κ. τ. λ.] Haec Suidas affert III p. 47 sub voc. παρέχοντας, ad quod participium mente adici potest ἑωυτόν. Satis est mori, ait, quam ut nosmet prae-

18

quomodo tracta-
ti.

„τελευτῆσαι τὸν αἰῶνα, ἥπερ παρέχοντας διαφθα- 85
 6 „οῖναι αἰσχρίστῳ μόρῳ. ἀλλὰ μαθέτω τις αὐτῶν ὅτι
 „έόντες βάρβαροι ἐπ’ Ἑλληνσι ἀνδράσι φόνον ἔδρα-
 „ψαν.“ Ὁ μὲν ὦν ταῦτα παραίνεε. οἱ δὲ ἱππέες, ἐπεὶ τέ σφεας ἐκυκλώσαντο, ἐπήλαννον ὡς ἀπολεῦν-
 τες, καὶ δὴ διετείνοντο τὰ βέλεα ὡς ἀπήγοντες·
 καὶ κουν τις καὶ ἀπῆκε. καὶ οἱ ἀντίοι ἔστασαν, πάν- 90
 τη συστρέψαντες ἑαυτοὺς καὶ πυκνώσαντες ὡς μά-
 2 λιστα. ἐνθαῦτα οἱ ἱππῶται ὑπέστρεφον, καὶ ἀπή-
 λαννον ὀπίσω. Οὐκ ἔχω δ’ ἀτρεκέως εἰπεῖν, οὔτε
 εἰ ἦλθον μὲν ἀπολέοντες τοὺς Φωκέας, δεηθέντων
 Θεσσαλῶν· ἐπεὶ δὲ ὄρων πρὸς ἀλέξεισιν τραπομέ- 95
 νους, δεισαντες μὴ καὶ σφίσι γένηται τρώματα,
 οὔτω δὴ ἀπήλαννον ὀπίσω (ὡς γὰρ σφι ἐνετείλατο
 Μαροδόσιος) οὔτ’ εἰ αὐτῶν πειρηθῆναι ἠθέλησε εἰ 700
 3 τι ἀλκῆς μετέχουσι. Ὡς δὲ ὀπίσω ἀπήλασαν οἱ ἱπ-
 πῶται, πέμψας Μαροδόσιος κήρυκα, ἔλεγε τάδε·

beamus ipsos turpissima morte
 s. fato interimendos. Ad pro-
 nomen τις (*unusquisque*) conf.
 nott. ad VIII, 109; et ad lo-
 cutionem ἐπ’ Ἑλληνσι allata ad
 IV, 154 φόνον ῥάπτειν acci-
 pio *caedem machinari, struere*,
 ut alibi δόλον ῥάπτειν. Conf.
 Stephan. Thes. L. Gr. pag.
 8129 B., ubi locutio repetitur
 ex eo, quod VI, 1 legitur:
 τοῦτο τὸ ὑπόδημα ἔρῥαψας κ.
 τ. λ.

Cap. XVIII.

διετείνοντο τὰ βέλεα] i. e.
 suos quique intendebant arcus,
 tela s. iacula emissuri. Ubi βέ-
 λος de iaculo accipiendum.
 Plut. Syll. 29 διετείνοντο
 τὰς λόγχας. — Quod antece-
 dit ἀπολεῦντες, ut in ἀπολέ-
 οντες inutem, valde inclinat

animus. Hoc enim praebet
 Florentinus liber, et VIII, 138
 omnes libri scripti. Pro ἔστα-
 σαν (cuius loco Florentinus
 ἔστασαν) quatuor codd. ἔστη-
 σαν, quod Valckenaerio arri-
 det. At vid. VIII, 137 et cf.
 Eurip. Orest. 1460.

πάντη συστρέψαντες ἑου-
 τοὺς] „Conglobarunt se Pho-
 censes impetum irruentium ex-
 cepturi.“ *Wesseling.* citans
 Diodor. III, 36. 61. Tu vid.
 nott. ad Herod. VI, 6. Hinc
 Livius VIII, 11. „*quum se in*
unum conglobassent.“ Mox pro
 εἶπαι e codd. revocavi εἰπεῖν;
 de quo dixi ad VIII, 65. —
 Ad verbum πειρηθῆναι conf.
 citt. ad VIII, 100. Quod se-
 quitur μετέχουσι, reliqui in-
 tactum, quamquam duo codd.

„Θαρσέετε, ὦ Φωκῆες· ἄνδρες γὰρ ἐφάνητε ἕοντες 1
4 „ἀγαθοὶ, οὐκ ὡς ἐγὼ ἐπυνθανόμην. καὶ νῦν προ-
„θύμως φέρετε τὸν πόλεμον τοῦτον· εὐεργεσίῃσι
„γὰρ οὐ νικῆσετε οὔτε ὦν ἐμὲ, οὔτε βασιλέα.“ Τὰ
περὶ Φωκῆων μὲν ἐς τοσοῦτο ἐγένετο. 5

19

Graeci ad Eleusinem undique collecti, inde in Boeotiam movent: ubi propter Erythras exadversus barbaros castra metantur.

Λακεδαιμόνιοι δὲ, ὡς ἐς τὸν Ἴσθμόν ἤλθον, ἐν τούτῳ ἐστρατοπεδεύοντο. πυνθανόμενοι δὲ ταῦτα οἱ λοιποὶ Πελοποννήσιοι τοῖσι τὰ ἀμείνω ἔανδανε, οἱ δὲ καὶ ὀρέοντες ἐξιόντας Σπαρτιήτας, οὐκ 2 ἐδικαίευν λείπεσθαι τῆς ἐξόδου Λακεδαιμονίων. Ἐκ 10 δὴ ὦν τοῦ Ἴσθμοῦ, καλλιερησάντων τῶν ἱρῶν, ἐποθρεύοντο πάντες, καὶ ἀπικνέονται ἐς Ἐλευσίνα. ποιήσαντες δὲ καὶ ἐνθαῦτα ἱρὰ, ὡς σφι ἐκαλλιερέετο, πρόσω ἐπορεύοντο· Ἀθηναῖοι δὲ ἅμα αὐτοῖσι, διαβάντες μὲν ἐκ Σαλαμῖνος, συμμιγέντες δὲ ἐν Ἐλευσίνῃ. Ὡς δὲ ἄρα ἀπίκοντο τῆς Βοιωτίας ἐς Ἐρυ- 4 σῖνι. Ὡς δὲ ἄρα ἀπίκοντο τῆς Βοιωτίας ἐς Ἐρυ- 15

ἔχουσι, quod Valckenaerio probari video.

προθύμως φέρετε] i. e. sedulo, gnawiter sustinete hoc bellum, ut IX, 40. Quae continuo sequuntur verba: εὐεργεσίῃσι γὰρ οὐ νικῆσετε οὔτε ὦν ἐμὲ οὔτε βασιλέα eo pertinent, quod in maximis habebatur regum Persarum officiis beneficia accepta remunerari. De quo vid. Herod. III, 140. 160. V, 11. VI, 30. VII, 194. Vim voculae ὦν, quae negationis vim auget, notavit Wentzel De praepos. tnesi ap. Herod. pag. 30, ubi etiam citat I, 46. VII, 140.

Cap. XIX.

οὐκ ἐδικαίευν] De hoc verbo vid. nott. ad VIII, 126; de verbo καλλιερεῖν dixi ad VII, 134. Unde satis perspi-

citur, male h. I. corrigi ἱρέων pro ἱρῶν, ut sacerdotes intelligantur, non victimae, quibus solis hic est locus. Hand aliter mox dixit ἱρὰ s. ἱερὰ ποιεῖν sacra facere, sacrificare: de quo vid. nott. ad VI, 57 et Lambert. Bos. Ellipsis. L. Gr. pag. 200. Quod vero Bekkerus dedit, ὡς σφι ἐκαλλίερεε, τὸ πρόσω ἐπορεύοντο, id e Süvernii fluxit coniectura; nec vero scripti libri addicunt.

Ὡς δὲ ἄρα ἀπίκοντο — ἐς Ἐρυθρὰς] Pro ὡς δὲ cum in Sancrofti codice exstet ἐκ δὲ, Schweighaeuserus suspicatur scriptum fuisse ἐπεὶ, conferens IX, 17, ubi similis librorum scriptorum confusio. De Erythris dixi ad IX, 17. „Huc (ait Valcken.) antequam cum caeteris Graecis venirent Athe-

20 θρᾶς, ξμαθόν τε δὴ τοὺς βαρβάρους ἐπὶ τῷ Ἄσω-
 πῷ στρατοπεδενομένους, φρασθέντες δὲ τοῦτο, ἀν-
 τετάσσοντο ἐπὶ τῆς ὑπαρξείης τοῦ Κιθαιρῶνος. Μαρ-
 δόνιος δὲ, ὡς οὐ κατέβαινον οἱ Ἕλληνες ἐς τὸ πε-
 δίον, πέμπει ἐς αὐτοὺς πᾶσαν τὴν ἵππον, τῆς ἱπ-
 πάρχεε Μασίστιος, εὐδοκιμῶν παρὰ Πέρσησι, (τὸν 20
 Ἕλληνες Μακίστιον καλέουσι,) ἵππον ἔχων Νισαῖον,
 χρυσοχάλινόν τε καὶ ἄλλως κεκοσμημένον καλῶς.
 ἐνθαῦτα ὡς προσήλασαν οἱ ἱππῶται πρὸς τοὺς Ἕλ-
 ληνας, προσέβαλλον κατὰ τέλεα· προσβάλλοντες δὲ, 25
 κακὰ μεγάλα ἐργάζοντο, καὶ γυναικᾶς σφραγᾶ ἀπεκά-

Pugna Persarum
 equestris in
 Graecos.

nienses, in Isthmo iusiurandum
 iurasse perhibentur libertatis
 defensores, cuius formulam
 exhibet Diodor. Sicul. XI, 29.
 Sed ab Atheniensibus illam
 fuisse confictam, non imme-
 rito credidisse videtur Theo-
 pompus; vid. Wesseling. ad
 Diodor. l. l. et nott. ad Hero-
 dot. V, 102. "Theopompo
 opponas licet Lycurg. contr.
 Leocrat. p. 158 [p. 193 seq.
 R.] de hoc iuramento paulo
 aliter referentem.

φρασθέντες δὲ τοῦτο] δὲ προ-
 τε (quod post Schaeferum re-
 tinuit Bekker.) e Florentino et
 Sancrofti libro dedi cum reli-
 quis. De voce ὑπάρξια conf.
 nott. ad I, 110. IX, 25. 56.
 Minus recte de montis lateribus
 (La pente), non de montis ra-
 dice voculam intelligi vult Gail.
 Le philolog. IV pag. 281 seq.
 coll. V pag. 227. Nam in ipsis
 Cithaeronis declivitatibus Grae-
 cos castra posuisse apparet,
 teste quoque Plutarch. in Ari-
 stid. 14, ubi scribit Graecos,

exceptis Megarensibus, qui
 consederant in locis magis pla-
 nis, consedissee ὑπὸ τὸν πρό-
 ποδα τοῦ Κιθαιρῶνος, ἐν χω-
 ρίοις ὄχυροῖς καὶ πετρώδεσι:
 quibuscum etiam confer sis
 Diodor. XI, 30.

Cap. XX.

Μασίστιος] „Memorant ho-
 minem Pausanias, Plutarchus,
 alii, Μασίστιον adpellantes,
 Tzetzes quoque Chiliad. I, 993
 turpiter tamen eundem ac Xer-
 xis fratrem Masistam, quo de
 cap. 110 [109. VII, 82], ar-
 bitratus. "Wesseling. — Tu
 conf. de nomine ipso nott. ad
 IX, 107 et de toto loci argu-
 mento inprimis Plutarch. Ari-
 stid. cp. 13. pag. 326 C. De
 equis Nisaeis diximus ad VII,
 40. Ad locutionem κατὰ τέλεα
 (i. e. turmatim, secundum
 singulos ordines dispositi) conf.
 VII, 81. 87. Mox recepi
 προσβάλλοντες pro προσβαλόν-
 τες, quod cum Schaefero tenet
 Bekker.

- 21 λεου. Κατὰ συντυχίην δὲ Μεγαρέες ἔτυχον ταχθέν-
τες ἢ τὸ ἐπιμαχώτατον ἦν τοῦ χωρίου παντός· καὶ
2 πρὸσοδος μάλιστα ταύτῃ ἐγένετο τῇ ἵπῳ. προσ-
βαλλούσης ὦν τῆς ἵππου, οἱ Μεγαρέες πιεζόμενοι, 30
ἔπεμπον ἐπὶ τοὺς στρατηγούς τῶν Ἑλλήνων κήρυ-
3 κα. ἀπικόμενος δὲ ὁ κήρυξ πρὸς αὐτοὺς ἔλεγε τάδε
„Μεγαρέες λέγουσι, Ἡμεῖς, ἄνδρες σύμμαχοι, οὐ
„δυνατοὶ εἶμεν τὴν Περσέων ἵππον δέκεσθαι μου-
„νοι, ἔχοντες στάσιν ταύτην ἐς τὴν ἔστημεν ἀρχήν. 35
4 „ἀλλὰ καὶ ἐς τόδε λιπαρήν τε καὶ ἀρετὴν ἀντέχομεν,
„καὶ περ πιεζέμενοι. νῦν τε, εἰ μὴ τινας ἄλλους
„πέμψετε διαδόχους τῆς τάξις, ἵστε ἡμέας ἐκλεί-
„ψοντας τὴν τάξιν.“ ὁ μὲν δὴ σφι ταῦτα ἀπήγ-
5 γειλε. Πανθανίης δὲ ἀπεπειρᾶτο τῶν Ἑλλήνων, 40
εἴ τινες ἐθέλοιεν ἄλλοι ἐθελονταὶ λέναι τε ἐς τὸν 701
6 χῶρον τοῦτον, καὶ τάσσεσθαι διάδοχοι Μεγαρεῦσι.
οὐ βουλομένων δὲ τῶν ἄλλων, Ἀθηναῖοι ὑπεδέξαν-
το, καὶ Ἀθηναίων οἱ τριηκόσιοι λογάδες, τῶν ἔλο-
7 χήγες Ὀλυμπιόδωρος ὁ Λάμπωνος. Οὗτοι ἦσαν οἵ 45
τε ὑποδεξάμενοι, καὶ οἱ πρὸ τῶν ἄλλων τῶν πα-

Cadit Masistius,
magister equita-
tus Persici.

22

Cap. XXI.

ἢ τὸ ἐπιμαχώτατον ἦν κ. τ.
λ.] Sensum loci hunc esse pu-
to: forte autem accidit, ut, qui
maxime hostibus erat expositus
locus (maxime scil. aptus equi-
tum incursionibus), eo collocati
essent. De voce ἐπιμαχός conf.
I, 84. VI, 133. — In seqq.
ad ταύτην conf. Matth. Gr. Gr.
§. 472, 3 pag. 881. Paulo
inferius omnes codd. dant πιε-
ζόμενοι, tum vero duo πιεζέ-
μενοι, quod vulgo receptum
est. Vid. allata ad VIII, 141.

ἔχοντες στάσιν] Quod pro-
xime antecedit μουνοί, dili-
genter seiungendum, cum ad
praegressum δέκεσθαι perti-

neat. Se enim solos Persarum
equitum impetum sustinere posse
negant Megarenses. Quam h.
I. στάσιν dicit stationem scil.
quam in acie tenere iussi erant,
mox vocat τὴν τάξιν (quod
idem libris iubentibus reposi-
tum IX, 26. 48) et τὸν χῶ-
ρον τοῦτον. — Voces λιπα-
ρήν τε καὶ ἀρετὴν (perseverantia
et virtute) eodem pacto iun-
ctae leguntur IX, 70. Ad ver-
bum ἀπεπειρᾶτο conf. IX, 18.

Cap. XXII.

Οὗτοι ἦσαν οἱ τε ὑποδεξά-
μενοι] Haec quoque talia sunt,
quae a scriptore Atheniensi-
bus benevolo istorum ipsorum

ρεόντων Ἑλλήνων ἐς Ἐρυθρὰς ταχθέντες, τοὺς το-
 2ξότας προσελόμενοι. μαχομένων δὲ σφειων ἐπὶ χρό-
 νον, τέλος τοιόνδε ἐγένετο τῆς μάχης. Προσβαλ-
 λούσης τῆς ἵππου κατὰ τέλεα, ὁ Μασιστίου προέχων 50
 τῶν ἄλλων ἵππος βάλλεται τοξεύματι τὰ πλευρὰ· ἀλ-
 γήσας δὲ, ἴσταται τε ὀρθὸς, καὶ ἀποσείεται τὸν
 3 Μασίστιον. πεσόντι δὲ αὐτῷ οἱ Ἀθηναῖοι αὐτίκα
 ἐπεκέατο· τὸν τε δὴ ἵππον αὐτοῦ λαμβάνουσι, καὶ
 αὐτὸν ἀμυνόμενον κτείνουσι, κατ' ἀρχὰς οὐ δυνά- 55
 4 μενοι. ἐνεσκεύαστο γὰρ οὕτω· ἐντὸς θώρηκα εἶχε
 χρύσειον λεπιδωτὸν· κατύπερθε δὲ τοῦ θώρηκος κι-
 θῶνα φοινίκεον ἐνδεδύκεε. τύπτοντες δὲ ἐς τὸν
 θώρηκα, ἐποίεον οὐδέν· πρὶν γε δὴ μαθῶν τις τὸ
 5 ποιεῦμενον, παίει μιν ἐς τὸν ὀφθαλμόν. οὕτω δὴ 60

in gratiam dicta videri possint.
 De quo vid. nott. ad VIII, 139.
 — Ad ipsum argumentum con-
 feratur Plutarch. Aristid. 14.

τοὺς τοξότας προσελόμενοι] i. e. *assumptis sagittariis*, qui scil. in Persarum equites iacula eminus mitterent. Trecenti enim illi Athenienses gravem armaturam cum haberent, minus erant apti ad impetum eminus arcendum. — ἐπὶ χρόνον valet *aliquamdiu*, ut IX, 70 χρόνον ἐπὶ πολλόν. Add. VIII, 129. IX, 62. 67. 119 ne plura, et conf. Fischer. ad Weller. III p. 244 a. p. 385.

Προσβαλλούσης τῆς ἵππου] Ita e Florentino et Sancerofli libro dedi pro vulg. *προσβαλλούσης*, quum, notante Matthiae, sensus sit: „*quum equitatus identidem irrueret* (προσέβαλλε) non, *quum irruisset*. — Quae sequuntur: *προέχων τῶν ἄλλων* (i. e. *prae aliis longius*

provectus) iam attigi ad IV, 120. Bene Negris participium *προέχων* exponit *προελαύνων· ὑπάρχων* πρὸ τῶν ἄλλων.

ἴσταται τε ὀρθὸς καὶ ἀποσείεται τὸν Μασίστιον] Eadem locutio VII, 88, ubi vid. nott. Verbum *ἀποσείεσθαι* in talibus proprie adhiberi a Xenophonte [cuius vid. Cyropaed. VII, 1, 18.] et Clement. Alexandrino observat Valckenaer. citans praeterea Platon. Gorg. p. 484 A, ubi respici volunt Iliad. VI, 507. Ad verbum *ἐπιχειῖσθαι* in seqq. cf. VI, 49. VIII, 84 et ad κατ' ἀρχὰς nott. ad VIII, 88. — Ad verba *θώρηκα λεπιδωτὸν* vid. nott. ad VII, 61 et cf. Mongez. in Mémoir. de l' Institut. T. IV pag. 49.

ἐς τὸν ὀφθαλμόν] Plutarchus, observante Wesselingio, Arist. 14 pag. 327 B. *τοῦτον μὲν ἢ τὸ κράνος ὑπέφαινε ἀκοντίου στύρακι παίων* τις ἀ-

ἔπεσέ τε καὶ ἀπέθανε. Ταῦτα δὲ κως γινόμενα ἐλε-
 λήθηε τοὺς ἄλλους ἰππέας· οὔτε γὰρ πεθόντα μιν
 εἶδον ἀπὸ τοῦ ἵππου, οὔτε ἀποθνήσκοντα· ἀναχω-
 ρήσιός τε γινομένης καὶ ὑποστροφῆς, οὐκ ἔμαθον
 6 τὸ γινόμενον. ἐπεὶ τε δὲ ἔστησαν, αὐτίκα ἐπόθε- 65
 7 σαν, ὡς σφεας οὐδεὶς ἦν ὁ τάσσω. μαθόντες δὲ
 τὸ γερονός, διακελευσάμενοι ἤλαννον τοὺς ἵππους
 23 πάντες, ὡς ἂν τὸν γε νεκρὸν ἀνελοίατο. Ἰδόντες
 δὲ οἱ Ἀθηναῖοι οὐκέτι κατὰ τέλεια προσελαύνοντας
 τοὺς ἰππέας, ἀλλ' ἅμα πάντας, τὴν ἄλλην στρα- 70
 2 τὴν ἐπεβίωσαντο. ἐν ᾧ δὲ ὁ πεζὸς ἅπας ἐβώθηε, ἐν
 3 τούτῳ μάχῃ ὄξεϊα περὶ τοῦ νεκροῦ γίνεται. ἕως 702
 μὲν νυν μῦνοι ἦσαν οἱ τριηκόσιοι, ἐσοῦντό τε
 πολλόν, καὶ τὸν νεκρὸν ἀπέλειπον· ὡς δὲ σφι τὸ
 πλῆθος ἐπεβρήθησαν, οὔτω δὴ οὐκέτι οἱ ἰππῶται
 ὑπέμενον, οὔδ' ἐστι ἐξεγένετο τὸν νεκρὸν ἀνελεῖσθαι, 75
 ἀλλὰ πρὸς ἐκείνῳ ἄλλους προσαπόλεσαν τῶν ἰππέων.
 4 ἀποστήσαντες ὧν ὅσον τε δύο στάδια, ἐβουλεύοντο

Acerrimumsuper
 eius cadavere
 proelium. Bar-
 bari tandem cum
 magna strage fu-
 eri.

νεῖλεν. In seqq. omnes libri
 ἐπόθεσαν (*absentis desiderio
 tacti sunt*), quamquam III, 36
 ἐπόθησε. Sed illud satis tue-
 tur Homeri aliorumque scrip-
 torum usus. Tu vid. Matth.
 Gr. Gr. §. 179 p. 321. Butt-
 mann. Gr. Gr. I pag. 398 ibi-
 que laud. Fischer. ad Weller.
 II p. 324, qui affert Eustath.
 ad Odys. II pag. 375 s. 102
 Basil. Cr. addit Heindorf. ad
 Platon. Phaedon. pag. 180 seq.
 Idem Matthiae §. 520 not. 2
 pag. 1003 ad verba ὡς ἂν —
 ἀνελοίατο conferendus. De
 verbo ἀναιρεῖσθαι afferemus
 quaedam ad IX, 27.

Cap. XXIII.

ἐπεβίωσαντο] i. e. sibi auti-

lio advocarunt. Vid. nott. ad
 I, 11 et ad proximum ἐβώθηε,
 cuius loco Florentinus liber
 cum aliis ἐπεβρήθηε, nott. ad
 VIII, 1. Sic paulo infra ἐπε-
 βρήθησαν e Sancrofti libro
 bene repositum a Schaefero
 pro vulg. ἐπεβρήθησε. — Pro
 vulg. ἀπέλειπον, quod post
 Schaeferum dedit quoque Bek-
 kerus, equidem cum reliquis
 e Florentino aliisque recepi
 ἀπέλειπον. — Ad verbum ἐξε-
 γένετο conf. nott. ad III, 142.
 ἀποστήσαντες] i. e. quum
 duo ferme stadia regressi essent.
 Cum aoristi primi activa ple-
 rumque sit notio, Reiskius
 scribi mavult ἀποστάντες aut
 ἐπονστήσαντες; Wesselingio
 et Abreschio ad ἀποστήσαντες

- 24 ὅ τι χρεὸν εἴη ποιέειν· ἐδόκεε δέ σφι, ἀναρχίης ἐ-
 ούσης, ἀπελαύνειν παρὰ Μαρδόνιον. Ἀπικομένης 80 Publicus Persa-
 δὲ τῆς ἵππου ἐς τὸ στρατόπεδον, πένθος ἐποιήσαντο rum ob Masi-
 Μασιστίου πᾶσά τε ἡ στρατιὴ καὶ Μαρδόνιος μέ- tum occisum lu-
 ριστον, σφέας τε αὐτοὺς κείροντες, καὶ τοὺς ἵπ- cius.
 πους καὶ τὰ ὑποζύγια, οἰμωγῇ τε χρεώμενοι ἀπλέ-
 τω· ἄπασαν γὰρ τὴν Βοιωτὴν κατεῖχε ἡχώ· ὡς ἀν- 85
 δρὸς ἀπολομένου μετὰ γε Μαρδόνιον λογιμωτάτου
 2 παρὰ τε Πέρσησι καὶ βασιλεί. οἱ μὲν νυν βάρβα-
 ροὶ τρόπῳ τῷ σφετέρῳ ἀποθανόντα ἐτίμων Μασί-
 στιον.
- 25 Οἱ δὲ Ἕλληνες, ὡς τὴν ἵππου ἐδέξαντο προσ- Sic confirmatis
 βάλλουσιν, καὶ δεξάμενοι ὥσαντο, ἐθάρσησάν τε 90 Graecorum au-
 πολλῶ μᾶλλον, καὶ πρῶτα μὲν ἐς ἄμαξαν ἐσθίντες mis, in agrum Pla-
 τῶν νεκρὸν, παρὰ τὰς τάξεις ἐκόμιζον· ὁ δὲ νεκρὸς Erythraeus ad
 rem gerendam
 parum commo-

supplere placet ἔωντους (ut saue idem sit atque ἀποστάν-
 τες), assentiente Schweighaeu-
 sero, qui antea supplere τοὺς
 ἵππους maluerat. Hoeger. in
 Actt. phil. Monacc. III, 4 pag.
 526, coniicit ὑποστρέψαντες.
 Equidem malui a librorum
 scriptorum auctoritate stare
 quam coniecturas incertas in
 textum recipere. Et vid. quo-
 que Matth. Gr. Gr. §. 496,
 1 pag. 933. Similis apud Pau-
 saniam confusio III, 11 §. 6,
 ubi tamen Siebelis (pag. 31)
 revocavit ἀποστάντες.

Cap. XXIV.

κείροντες] i. e. caput ton-
 dentes: quod luctus erat indi-
 cium, ut II, 36. Attigit He-
 rodotea Eustath. ad II. XXIII
 p. 1402, 24. Ad verba se-
 quentia: οἰμωγῇ τε χρεώμενοι
 ἀπλέτω conf. V, 99. VII, 211.

Et luctum illum iisdem fere
 verbis atque Herodotus enarrat
 Plutarch. Aristid. 14 fin. De
 barbarorum luctu Wesseling.
 conferri voluerat Brisson. De
 reg. Perss. princip. II, 206.
 Perizon. ad Aelian. V. H. VII,
 8. Morem autem illum equis
 capillos abrasendi apud Grae-
 cos quoque antiquissimo repe-
 riri aevo observat Larcher. ex
 Euripid. Alcest. 429 et Plut.
 Pelopid. 34 init. p. 296 C. F.

Cap. XXV.

ἐθάρσησαν] Ita unus codex
 pro vulg. ἐθάρσησαν. Vid.
 Koen. ad Gregor. Corinth. De
 dialect. Attic. §. 82 pag. 153.
 Voculam δὲ, in duobus codd.
 omissam Schaeferus, et Bekke-
 rus neglexerunt.

ὁ δὲ νεκρὸς ἦν κ. τ. λ.] Ci-
 tat Eustath. ad Homer. II. p.
 626, 52 s. 481, 5, ubi recte

dns videretur,
transire placet.
Fons Garga-
phius. Andro-
crates heros

2 ἦν θέης ἄξιος, μεγάθεος εἵνεκα καὶ κάλλεος. τῶν
δὲ εἵνεκα καὶ ταῦτα ἐποίουν· ἐκλείποντες τὰς τάξεις,
3 ἐφοίτεον θεησόμενοι Μασίστιον. Μετὰ δὲ, ἔδοξέ 95
σφι ἐπικαταβῆναι ἐς Πλαταιάς· ὁ γὰρ χῶρος ἐφαί-
νετο πολλῶ ἔων ἐπιτηδεώτερός σφι ἐνστρατοπεδεύε-
σθαι ὁ Πλαταιϊκὸς τοῦ Ἐρυθραίου, τὰ τε ἄλλα, καὶ
4 εὐϋδροτέρος. ἐς τοῦτον δὴ τὸν χῶρον, καὶ ἐπὶ τὴν
κρήνην τὴν Γαργαφίην, τὴν ἐν τῷ χῶρῳ τούτῳ
ἔουσαν, ἔδοξέ σφι χρεὸν εἶναι ἀπικέσθαι, καὶ δια-
5 ταχθέντας στρατοπεδεύεσθαι. Ἀναλαβόντες δὲ τὰ 1

dat ἦν, quod etiam nunc e
melioribus Herodoti libris re-
vocatum esse video. Schaefer-
us tenuit ἦν. — Ad voces
μέγαθος et κάλλος plerumque
iunctas conf. nott. ad V, 12.

τῶν δὲ εἵνεκα καὶ ταῦτα ἐ-
ποίουν] „τῶν δὲ id est μεγά-
θεος εἵνεκα καὶ κάλλεος: ταῦ-
τα ἐποίουν, nempe τὸν νεκρὸν
παρὰ τὰς τάξεις ἐκόμιζον. In
Homeri II. XXII, 369 Hecto-
ris cadaver περιόραμον υἱὲς
Ἀχαιῶν, οἳ καὶ θηήσαντο φυὴν
καὶ εἶδος ἀγῆτον Ἐκτορος.“
Valcken. Ideo vero (i. e. ob
pulcritudinem corporis et ma-
gnitudinem) haec faciebant (ut
scil. cadaver ducerent, praeter
aciem ac singulos ordines) cun-
ctique relictis stationibus accede-
bant intuituri Masistium. Ubi
quae ante ἐφοίτεον olim inserta
erat vocula καὶ, ea nunc eiecta
est, melioribus codd. ita iubentibus.

ὁ γὰρ χῶρος κ. τ. λ.] De
structura loci conf. Matth. Gr.
Gr. §. 615 p. 1243. Ad seqq.
ἐπιτηδεώτερός σφι ἐνστρατο-

πεδεύεσθαι vid. nott. ad IX, 2.
7 et ob usum locutionis τὰ τε
ἄλλα Hermann. ad Viger. pag.
722, ubi nostrum locum ita
latine reddit: „regio Plataeensis
quum aliis rebus aptior vide-
batur ad castrametandum Ery-
thraeo, tum aqua abundantior.“

ἐπὶ τὴν κρήνην τὴν Γαρ-
γαφίην] Fons iste, cuius men-
tio quoque IX, 49. 50 occasum
versus ab Erythris prosiliebat;
unde aqua Plataeam versus fuit
deducta teste Pausan. IX, 4 §.
3, ubi vid. Siebelis. Nunc eum
vocari dicunt Vergentiari, duo-
bus vicis Gondara et Velia
aquas praebentem. Vid. C.
O. Müller. Orchomen. p. 489
coll. Gail. Le philol. V p. 309
seq. Qui fons num idem sit
atque ille, quem Clarke (Tra-
vels II, 3 pag. 83) pro Gargaphio fonte habet, haud dig-
noscam; statuit nimirum eam
aquam, quae e fonte prosiliat
dimidia ferme horâ remoto a
vico Platana, si quis inde pu-
gnae campum petat, ad hunc

ὄπλα, ἧϊσαν διὰ τῆς ὑπωρείης τοῦ Κιθαιρῶνος παρὰ Ῥσιᾶς ἐς τὴν Πλαταιίδα γῆν· ἀπικόμενοι δὲ, ἐτάσσοντο κατὰ ἔθνεα πλησίον τῆς τε κορήνης τῆς Γαργαφίης καὶ τοῦ τεμένεος τοῦ Ἀνδροκράτεος τοῦ ἠρωος, διὰ ὄχθων τε οὐκ ὑψηλῶν καὶ ἀπέδου χω-
26 ρίου. Ἐνθαῦτα ἐν τῇ διατάξει ἐγένετο λόγων πολ-
 2 λὸς ὠθισμὸς Τεγεατῶν τε καὶ Ἀθηναίων. ἐδικαί-

Contentio inter
Tegeatas et A-
703
thenienses de lo

fontem Gargaphiae spectare
videri.

παρὰ Ῥσιᾶς] i. e. praeter Hy-
sias, ut V, 74. VI, 108. De
ipsa urbe dixi ad IX, 15. Quae
continuo sequuntur ἐς τὴν
Πλαταιίδα γῆν (i. e. in agrum
Plataensem) Gail Le philol.
IV p. 284 ob sequens ἀπικό-
μενοι intelligi vult: *marchant
vers le territoire de Platée, quem-
admodum paulo ante ἐπικατα-
βῆναι ἐς Πλαταιάς descendre
vers Platée.* Equidem cur a
vulgata interpretatione rece-
dam, haud intelligo.

τοῦ τεμένεος τοῦ Ἀνδρο-
κράτεος τοῦ ἠρωος] Andro-
cratis fanum propius abest ab
ipsa Plataensium urbe, haud
multum a Cereris templo situm
loco minus apto tam peditibus
quam equitibus. Vid. Gail I.
I. V p. 300—306 Kruse Hell.
II, 1 p. 596 et tabulam adie-
ctam, quae totius regionis accu-
ratam continet delineationem.
De ipso heroe antiquo conf.
Wasse ad Thucyd. III, 24
et potissimum Plutarch. Ari-
stid. 11 pag. 325. — Ad vo-
cēs διὰ ὄχθων (per colles) conf.
IX, 56. 59 et allata ad IV,
201. Pro χωρίου tres codd.

χώρου. Atque alibi quoque χω-
ρίου de loco spatioso adhiberi,
ut II, 29 observat Schweig-
haeuserus.

Cap. XXVI.

λόγων πολλὸς ὠθισμὸς] Vid.
nott. ad VII, 225. Quod olim
legebatur πολλῶν in Florent.
quoque libro conspicuum, du-
dum correxit Wesseling. Diss.
Herod. XI pag. 205 reponens
πολλὸς, ut VIII, 78 et recte in-
terpretans: *vehemens verborum
altercatio.* Ad verbum ἐδικαί-
ευν conf. nott. ad VIII, 126 et
ad pronomina αὐτοί (ubi olim
male αὐτέων) ἐκάτεροι Matth.
Gr. Gr. §. 468 fin. p. 869. Con-
ferunt III, 82, ubi αὐτὸς ἕκα-
στος et V, 13 αὐτὰ ἕκαστα.
Quod vero Valcken. τὸ ἔτερον
κέρως per euphemismum dici
putat *sinistrum cornu*, ob Plu-
tarch. Aristid. 12, ubi de ea-
dem disceptatione inter Athe-
nienses et Tegeatas refertur,
merito obloquitur Schweig-
haeuser, quum ἔτερον κέρως
utrumlibet intelligatur cornu
sive sinistrum sive dextrum.
Ad proximum τοῦτο μὲν non
sequitur τοῦτο δὲ, sed eius loco
cap. 27 initio legitur: Ἀθη-

eo honorario in
acie obtinendo.
Quibus utriusque
argumentis ad
eum sibi vindican-
dum usi.

ενν γὰρ αὐτοὶ ἐκάτεροι ἔχειν τὸ ἕτερον κέρας, καὶ
3 καινὰ καὶ παλαιὰ παραφέροντες ἔργα. τοῦτο μὲν, 10
οἱ Τεγεῆται ἔλεγον τάδε· „Ἡμεῖς αἰεὶ κοτε ἀξιεύμεθα
„ταύτης τῆς τάξιος ἐκ τῶν συμμάχων ἀπάντων, ὅσαι
„ἤδη ἔξοδοι κοιναὶ ἐγένοντο Πελοποννησίοισι καὶ τὸ
„παλαιὸν, καὶ τὸ νέον, ἐξ ἐκείνου τοῦ χρόνου ἐπεὶ τε 15
„Ἡρακλεῖδαι ἐπειρῶντο μετὰ τὸν Εὐρυσθέος θάνα-
4 „τον κατιόντες ἐς Πελοπόννησον. τότε εὐρόμεθα
„τοῦτο, διὰ πρῆγμα τοιούδε. Ἐπεὶ μετὰ Ἀχαιῶν
„καὶ Ἰώνων τῶν τότε ἑόντων ἐν Πελοποννήσῳ, ἐκ-
„βοηθήσαντες ἐς τὸν Ἴσθμόν, ἰζόμεθα ἀντίοι τοῖσι 20
„κατιούσι· τότε ὦν λόγος Ἵλλου ἀγορεύσασθαι, ὡς
„χρεὸν εἶη τὸν μὲν στρατὸν τῷ στρατῷ μὴ ἀνακιν-

ναῖοι δὲ πρὸς ταῦτα ὑπε-
κρίναντο τάδε.

ἀξιεύμεθα ταύτης τῆς τά-
ξιος] „Sic Tegeatae postea
ἀξιονικότεροί εἰμεν Ἀθηναίων
ταύτην τὴν τάξιν ἔχειν: et
Athenienses cap. 27 ἄρ' οὐ
δίκαιοι εἰμεν ἔχειν ταύτην
τὴν τάξιν. Hinc in Plutarchi
Aristid. 12 pag. 326 A. Ἀθη-
ναῖοι Τεγεάταις περὶ τάξεως
ἐρίσαντες. Lis erat non adeo
de loco, quem obtinerent, sed
utri cornu alterum in hostem du-
cerent.“ Wesseling. Pro
τῆς τάξιος una Aldina τῆς στά-
σιος. Vid. IX, 21. — In seqq.
ὅσαι ἤδη ἔξοδοι breviter di-
ctum pro ἐν ταῖς κοιναῖς ἔξό-
δοις, ὅσαι statuit Matth. Gr.
Gr. §. 474 E. pag. 888. — Pro
τὸ παλαιὸν duo codd. τὸ πά-
λαι, ut IV, 180. VII, 142. IX,
72. Sed τὸ παλαιὸν inveni-
tur quoque VII, 129, idque
huic loco eo magis aptum, ubi
sequitur τὸ νέον. Cr. addit

Heindorf. ad Platon. Euthy-
dem. §. 40 pag. 355.

ἐπειρῶντο — κατιόντες] Ead-
dem structura IX, 53, ubi vid.
Ad argumentum loci cf. Diodor.
IV, 57. 58. Ad verba
μετὰ Ἀχαιῶν καὶ Ἰώνων vid.
nott. ad I, 146, et ad locutionem
ἰζόμενοι ἀντίοι Herod. V,
18. IX, 18. Quae sequuntur
verba: τότε ὦν λόγος Ἵλλου
ἀγορεύσασθαι reddenda videntur:
fama est Hyllum edixisse,
vel etiam, quod eodem fere
redit, edicendum curasse. Quo
eodem sensu activum προηγόρευε
IX, 98. VII, 10 §. 4
coll. IX, 92 et VIII, 5, ubi ἡγόρευε
et potissimum VI, 97. Hinc Grashof
(Zeitschrift f. Alterthumswissensch.
1834 nr. 3 p. 248) coniecit pro ἀγορεύ-
σασθαι refingendum esse ἀγορή-
σασθαι, ea notione [concionandi,
publice s. pro concione dicen-
di] quàm VI, 11 verbum ἡγο-
ρῶντο. Mihi vix opus vide-

„δυνεύειν συμβάλλοντα· ἐκ δὲ τοῦ Πελοποννησίου
 „στρατοπέδου, τὸν ἂν σφέων αὐτῶν κρίνωσι εἶναι
 „ἄριστον, τοῦτόν οἱ μονομαχῆσαι ἐπὶ διακειμέ- 25
 5 „νοισι. ἔδοξε τε τοῖσι Πελοποννησίοισι ταῦτα εἶναι
 „ποιητέα, καὶ ἔταμον ὄρκια ἐπὶ λόγῳ τοιῶδε· ἦν
 „μὲν Ἰλλος νικήσῃ τὸν Πελοποννησίων ἡγεμόνα,
 „κατιέναι Ἡρακλείδας ἐπὶ τὰ πατρώια· ἦν δὲ νικη-
 „θῆ, τὰ ξυπαλιν Ἡρακλείδας ἀπαλλάσσεσθαι, καὶ 30
 „ἀπάγειν τὴν στρατιήν, ἑκατόν τε ἑτέων μὴ ζητη-
 6 „σαι κάτοδον ἐς Πελοπόννησον. προεκριθῆ τε δὴ ἐκ
 „πάντων συμμάχων ἐθελοντῆς Ἐχεμος, ὁ Ἡερόπου,

tur tali mutatione, libris scri-
 ptis praesertim invitis. De vo-
 cula ὧν monuit Matth. Gr. Gr.
 §. 625 p. 1273.

ἐπὶ διακειμένοισι] i. e. cer-
 tis quibusdam propositis legibus
 s. conditionibus, de quibus inter
 utrosque convenerat. Citat He-
 rodotus Eustath. ad II. p. 233,
 33 s. 177, 5. Haud aliter Plu-
 tarch. Thes. 17 ἐπὶ τοῖς ὀρι-
 σθεῖσιν. Mor. II p. 808 A.
 ἐπὶ πᾶσι δικαίοις. Ad argu-
 mentum loci sic Valcken.
 „Quae de Hyllo narrantur He-
 raclida certis sub conditionibus
 ad singulare certamen Pelo-
 ponnesiorum praestantissimum
 provocante, comparari poterunt
 cum Diodor. Sic. IV, 58. Sed
 iuxta Diodorum, Hyllo cadente,
 intra annos quinquaginta non
 reverterentur in Peloponnesum
 Heraclidae: verius ille scripsis-
 set cum Herodoto ἐν τὸς ἑτῶν
 ἑκατόν, iudice viro summo ad
 Diodor. Conf. Meurs. De regn.
 Laced. cap. 7.“ Quibus ad-
 dam, quae Wesselingius
 ad illum Diodori locum adscri-
 HERODOT. IV.

psit: „Frequentis olim usus in-
 ter dissidentes reges singularia
 erant certamina, longe profe-
 cto honestiora et magis e re
 civium, quam quae vulgo levi
 saepe ex causa inter privatos
 sumuntur. Exempla princi-
 pum, ut popularium sanguini
 parceretur, inter se congre-
 dientium non addo: sunt enim
 in his libris haud rara et ab
 incomparabili Is. Casaubon. ad
 Athen. IV, 13 diligenter col-
 lecta.“ — Ad verba ἔταμον
 ὄρκια conf. IV, 70. VII, 132.

ἑκατόν τε ἑτέων] i. e. intra
 centum annos. Nec aliter sim-
 plex genitivus II, 115. VI, 58.
 In annorum centum numero
 congruit cum Herodoto Schol.
 Thucyd. I, 12; qui hac de re
 egerint, plures laudat Wesse-
 ling. ad Diodor. I. I.

Ἐχεμος ὁ Ἡερόπου τοῦ Φη-
 γέος] Omnes libri scripti Φη-
 γέος, quod inde retinendum
 duxi. Nam e Pausania VIII, 4
 §. 7, ubi ille vocatur Κηφρέος,
 apud Herodotum corrigere vo-
 lunt Κηφρέος, suadente quoque

„τοῦ Φηγέος, στρατηγός τε ξῶν καὶ βασιλεὺς ἡμέ- 35
 „τερος, καὶ ἔμουννομάχησέ τε καὶ ἀπέκτεινε Ὀλλον.
 7. Ἐκ τούτου τοῦ ἔργου εὐρόμεθα ἐν τοῖσι Πελοπον-
 „νησίοισι τοῖσι τότε καὶ ἄλλα γέρεα μεγάλα, τὰ δια-
 „τελέομεν ἔχοντες, καὶ τοῦ κέρους τοῦ ἐτέρου αἰεὶ
 8 ἡγεμονεύειν, κοινῆς ἐξόδου γινομένης. Ἰμῖν μὲν 40
 „νυν, ὧ Λακεδαιμόνιοι, οὐκ ἀντιεῦμεθα· ἀλλὰ, δι-
 „δόντες αἴρεσιν ὀκοτέρου βούλεσθε κέρους ἄρχειν,
 „παρίεμεν· τοῦ δὲ ἐτέρου φαμὲν ἡμέας ἰκνέεσθαι
 9 ἡγεμονεύειν, κατὰ περ ἐν τῷ πρόσθε χρόνῳ. Χω- 45
 „ρίς τε τούτου τοῦ ἀπηγημένου ἔργου, ἀξιονικότε-
 „ροί εἰμεν Ἀθηναίων ταύτην τὴν τάξιν ἔχειν. πολ-
 „λοὶ μὲν γάρ τε καὶ εὖ ἔχοντες πρὸς ὑμέας ἡμῖν,
 „ἄνδρες Σπαρτιῆται, ἀγῶνες ἀγωνίδαται, πολλοὶ δὲ

Siebelis (qui hunc *Echemum*
 luctae praemium tulisse in O-
 lymnico certamine observat e
 Pindar. Ol. X, 79 seqq.) et Lar-
 chero, qui hoc de Cephleo prae-
 ter Pausaniae l. l. excitat Apol-
 lodor. I, 8 §. 2 pag. 30 et §.
 16 pag. 49. Hinc Negris re-
 cepit *Κηφέος*.

φαμὲν ἡμέας ἰκνέεσθαι ἡ-
 γεμονεύειν] Borheck., prae-
 eunte Koen. ad Gregor. Cor. De
 dial. Ion. §. 56 et Larchero,
 rescribi vult ἐς ἡμέας: quibus
 Schweigh. recte opponit ipsum
 Herodotum III, 36, quamquam
 praepositio et ipsa reperitur
 addita VI, 57. Nam haec fere
 loci sententia: „ad nos pertinere
 dicimus imperium s. ductum al-
 terius cornu“: quod convenit
 cum iis, quae continuo subii-
 ciuntur: ἡμέας δίκαιον ἔχειν
 τὸ ἔτερον, ubi scil. iure hoc sibi
 deberi contendunt.

τοῦ ἀπηγημένου] Passivo

sensu accipiendum esse obser-
 vat Matth. Gr. Gr. §. 495 E.
 p. 931. Adsequens ἀξιονικότε-
 ροί cf. VII, 187, ibique allata.
 ἀγῶνες ἀγωνίδαται] Ver-
 bum ἀγωνίδαται affert Eustath.
 ad II. p. 234, 20 s. 177, 23.
 Attigit quoque Matth. Gr. Gr.
 §. 204, b p. 377. Ad argu-
 mentum loci conf. I, 65 seqq.
 — In seqq. retinui δίκαιον,
 quoniam δικαιότερον et libri
 scripti respuunt et usus lin-
 guae; sed positivum subinde ita
 poni invenimus, ubi mente ad-
 dere licet μάλλον, quod idem
 etiam cap. 27 statuere licet, ubi
 superlativum pro comparativo
 Noster adhibuisse videtur: αἰεὶ
 πρώτοισι εἶναι ἢ Ἀρκάσι. De
 illo usu conf. Matth. Gr. Gr. §.
 457, 1 pag. 855, de hoc §.
 462. Et vide sis quoque Lam-
 bert. Bos. De ellipsis. Ling.
 Gr. pag. 769. — Ad particu-
 larum negatarum usum in

- 10 „καὶ πρὸς ἄλλους. οὕτω ὦν ἡμέας δικαίον ἔχειν 50
 „τὸ ἕτερον κέρας, ἢ περ Ἀθηναίους. οὐ γὰρ σφί
 „ἔστι ἔργα οἷά περ ἡμῖν κατεργασμένα, οὐτ' ὦν
 27 „καινὰ οὔτε παλαιά.“ Οἱ μὲν ταῦτα ἔλεγον. Ἀθη-
 ναῖοι δὲ πρὸς ταῦτα ὑπεκρίναντο τάδε· „Ἐπιστά- 704
 „μεθα μὲν σύνοδον τήνδε μάχης εἵνεκα συλλεγῆναι 55
 2 „πρὸς τὸν βάρβαρον, ἀλλ' οὐ λόγων. ἐπεὶ δὲ ὁ
 „Τεγεήτης προέθηκε παλαιὰ καὶ καινὰ λέγειν τὰ
 „ἐκατέροισι ἐν τῷ παντὶ χρόνῳ κατέργασται χρηστὰ,
 „ἀναγκαίως ἡμῖν ἔχει δηλωῶσαι πρὸς ὑμέας, ὅθεν ἡ-

verbis: οὐτ' ὦν καινὰ οὐτε παλαιὰ vid. Matth. Gr. Gr. §. 625 p. 1275.

Cap. XXVII.

σύνοδον τήνδε — συλλεγῆ-
 ναι] i. e. bene novimus, con-
 venisse nos hic pugnandi, non al-
 tercandi causa, sive, ut exponit
 Schweigh. in Lex. Herod.:
 „novimus pugnandi causa cum
 hoste hic nos convenisse, non ser-
 monum faciendorum causa, i. e.
 non ut longis orationibus tempus
 teramus.“ Plutarchus in Ari-
 stid. 12 haec hunc in modum
 profert: ἤκομεν, inquit Aristi-
 des, οὐ τοῖς συμμάχοις στασιά-
 στοντες, ἀλλὰ μαχόμενοι τοῖς
 πολεμίοις. Ubi similia quae-
 dam dicta affert Valckenaer. e
 Liv. XXXII, 34. Diodor. II p.
 638. Euripid. Phoeniss. 591.

προέθηκε — λέγειν] Schwgh.,
 qui prius intellexerat: instituit
 dicere s. proposuit, ut diceremus,
 postea hunc unum huic loco
 convenire sensum statuit: prae-
 tulit commemorare vel ut com-
 memoraremus. De qua inter-

pretatione merito dubitans Ste-
 gerus, rescribi voluit λέγων.
 Equidem e glossa marginali in
 textum irrepsisse verbum cre-
 diderim.

ἀναγκαίως ἡμῖν ἔχει δηλω-
 σαι πρὸς ὑμέας] „Laudabilia,
 quae in multis hic enarrant Athe-
 nienses, maiorum suorum faci-
 nora, hinc paucis commemorat
 Pseudo-Plut. De Herod. Ma-
 lign. pag. 872 A. Eadem illa
 magna cum laude celebrantur
 ab oratoribus; ab Isocrate in
 Panegyri. p. 51 [§. 27 seq.]
 seqq. in Aristid. Panathen.
 p. 201 etc. in Ἐπιταφίοις et-
 iam λόγοις, quibus nomina prae-
 figuntur Demosthenis et Ly-
 siae.“ Valcken. — In seqq.
 e Florentino aliisque dedi οὐ-
 τοί φασι, ubi Schaefer. cum
 Matth. φασὶ οὗτοι. Ac paulo
 post voces τοῦτο μὲν ante τοῦ-
 τους immerito ex uno San-
 crofti codice omisit Schaeferus,
 quem Matth. et Bekker. se-
 quuntur. Mihi ceterorum li-
 brorum auctoritas praestare vi-
 debatur.

„μῖν πατρώϊόν ἐστι, ἐοῦσι χρηστοῖσι αἰεὶ, πρώτοισι εἶναι⁶⁰
 3 „ἢ Ἀρκάσι. Ἡρακλείδας, τῶν οὐτοί φασι ἀποκτεῖναι τὸν
 „ἠγρεμόνα ἐν Ἴσθμῳ, τοῦτο μὲν τούτους πρότερον,
 „ἐξελαυνομένους ὑπὸ πάντων τῶν Ἑλλήνων ἐς τοὺς
 „ἀπικοῖατο φεύγοντες δουλοσύνην πρὸς Μυκηναίων,
 „μοῦνοι ὑποδεξάμενοι, τὴν Εὐρουσθέος ὕβριν κατέλ-⁶⁵
 „λομεν, σὺν κείνοισι μάχῃ νικήσαντες τοὺς τότε
 4 „ἔχοντας Πελοπόννησον. τοῦτο δὲ, Ἀργείους τοὺς
 „μετὰ Πολυνείκεος ἐπὶ Θήβας ἐλάσαντας, τελευτή-
 „σαντας τὸν αἰῶνα, καὶ ἀτάφους κειμένους, στρα-⁷⁰
 „τευσάμενοι ἐπὶ τοὺς Καδμείους, ἀνελέσθαι τε τοὺς
 „νεκροὺς φαμεν, καὶ θάψαι τῆς ἡμετέρας ἐν Ἐλευ-
 5 „σίῃ. ἔστι δὲ ἡμῖν ἔργον εὖ ἔχον καὶ ἐς Ἀμαζονί-

Ἄργείους τοὺς μετὰ Πολυ-
 νείκεος κ. τ. λ.] Hosce accu-
 sativos non bene convenire cum
 iis, quae deinceps leguntur:
 ἀνελέσθαι τε τοὺς νεκροὺς
 nemo non videt. Pro accusa-
 tivis absolutis si quis accipere
 velit, non intercedam; nisi
 praestat ad illud structurae ge-
 nus referre, de quo Matth. Gr.
 Gr. 427 not. 3. De ipso ar-
 gumento loci vid. V, 67 ibique
 nott. Larcherus excitaverat
 Apollodor. III, 6 §. 1. 3. 6. 8.
 III, 7 §. 1. Plutarch. Thes. cp.
 29 p. 14 A. — Verbum ἀνε-
 λέσθαι in cadaveribus ad se-
 pulchram tollendis adhibitum
 illustrat Wesselingius Isocratis
 locc. Panegy. 15 §. 55 p. 52
 A. Plat. [cp. 21 §. 53] p. 306
 D. — Panath. [cap. 70 §. 171]
 p. 269 A. Lys. Epitaph. [pag.
 60 seq.] p. 33, ubi cf. Tay-
 lor. Tu add. IX, 23 et Bois-
 sonad. ad Philostrat. Heroicc.

p. 431. 542. Lex. Xenoph. I
 p. 195.

καὶ θάψαι τῆς ἡμετέρας ἐν
 Ἐλευσίῃ Vid. Matth. Gr. Gr.
 §. 321, 6 pag. 629. De verbo
 θάπτειν dixi ad V, 8. Eleu-
 sine (i. e. in agro Eleusinio,
 non in templo Eleusinio) illos
 sepultos esse testantur quoque
 Pausan. I, 39 §. 2 et Lysias
 Epitaph. p. 191. 25 s. p. 65
 Reisk.

ἔστι δὲ ἡμῖν ἔργον εὖ ἔχον
 καὶ ἐς Ἀμαζονίδας κ. τ. λ.]
 Ita scripti libri quantum scio
 omnes, quos hic deserere nolui,
 probante Wesselingio, Diss.
 Herod. IX p. 132, ubi de hoc
 loco uberius egit. Cum enim
 in Aldina post verba τὰς Ἀμα-
 ζονίδας invenirentur inserta
 verba τὰς ἀποθήκας, Gronovius
 reponi voluerat τὰς ἀπο-
 θήκας, probante Larchero, qui
 reddit *redoutables guerrières*, et
 Toupio in Epist. crit. p. 82 s.

„δας, τὰς ἀπὸ Θερμώδοντος ποταμοῦ ἐσβαλούσας
 „κοτὲ ἐς γῆν τὴν Ἀττικὴν. καὶ ἐν τοῖσι Τρωϊκοῖσι 75
 6 „πόνοισι οὐδαμῶν ἐλειπόμεθα. Ἄλλ' οὐ γὰρ τι
 „προέχει τούτων ἐπιμεμνησθαι· καὶ γὰρ ἂν χρηστοὶ
 „τότε ἕοντες, ὧύτοὶ νῦν ἂν εἶεν φλαυρότεροι· καὶ
 7 „τότε ἕοντες φλαῦροι, νῦν ἂν εἶεν ἀμείνονες. Παλαιῶν
 „μὲν νυν ἔργων ἄλλος ἔστω. ἡμῶν δὲ εἰ μὴδὲν ἄλλο

p. 66 (T. II p. 500. IV p. 489);
 Coraësi scribi maluit: ἐς Ἀμα-
 ζονίδας τὰς ἀπὸ Θρηϊκῆς τὰς
 ἀπὸ Θερμώδοντος ob Virg. Aen.
 XI, 659, quod merito displicuit
 Larchero, qui Taylori quoque
 in medium profert emendatio-
 nem in Lectt. Lysiacc. cap. 4
 init. pag. 687 s. p. 243 Reisk.
 ἐς Ἀμαζονίδας τὰς ἀπὸ Θεμι-
 σκύρας τῆς ἐπὶ Θερμώδοντος
 ποταμοῦ. — De Amazonibus,
 quarum sedes ad Thermodon-
 tem fluvium, vid. nott. ad IV,
 110 coll. IV, 68 et Ephori frag-
 mentt. p. 209 Marx. a Cr. ad
 h. l. laudat., Homer. II, III, 189
 coll. VI, 186. De incursione
 earum in Atticam vid. Plutarch.
 Thes. 26 seq. p. 12 E. Paus.
 I, 41 §. 7. Lysias I. I.

καὶ ἐν τοῖσι Τρωϊκοῖσι πό-
 νοισι] Male duo codd. Ἡρωϊ-
 νοῖσι, quamquam, notante Wes-
 selingio, id ipsum reperitur apud
 Diodor. XV, 79 coll. Cicer. De
 N. D. III, 21. Additur h. l.
 nomen πόνοισι, quum alias
 nullum eiusmodi nomen repe-
 riamus adiectum, ut VII, 20.
 171 τὰ Τρωϊά. At vide sis
 Lambert. Bos. De ellipss. pag.
 395. 396. De ipsa voce πό-
 νος conf. VI, 114. VIII, 89.

Caeterum testis est Homerus,
 II, II, 546. 556 seqq. ad Troi-
 cam expeditionem quinquagin-
 ta naves Athenienses praebuisse.
 Eorundem Atheniensium poeta
 meminit II, IV, 328 (ubi Ἀθη-
 ναῖοι μῆστῳρες ἀντῆς) XIII,
 196. 689. XV, 337.

ἀλλ' οὐ γὰρ τι προέχει] ni-
 hil admodum proficit, mentionem
 harum rerum fecisse, interpreta-
 tur Schweigh. in Lex. Herod.
 ubi vid. Usum particulae γὰρ
 attigit Matth. Gr. Gr. §. 615
 pag. 1242, cui add. Hartung.
 Lehre v. d. Gr. Partt. I p. 470.
 — φλαυρότεροι valet deteriores,
 minus fortes imbellesque indeque
 inutiles, ut I, 207, ubi τῆς στρα-
 τιῆς τὸ φλαυρότατον idem est
 atque τὸ ἀγρήϊον.

εἰ μὴδὲν ἄλλο ἐστὶ ἀποδε-
 δεγμένον] i. e. si nullum aliud
 (facinus) a nobis exhibitum es-
 set s. si nullum aliud edidisset
 facinus (at multa sane praesti-
 timus, si qui alii Graecorum),
 ob unam certe pugnam Maru-
 thoniam digni sumus, qui hunc
 obtineamus honorem. Cf. Matth.
 Gr. Gr. §. 629 pag. 1288, qui
 idem §. 617 p. 1250 consula-
 tur ad verba εἰ τέοισι καὶ ἄλ-
 λοισι Ἑλλήνων. Pro ὅσπερ

„ἔστι ἀποδεδεγμένον, ὥσπερ ἔστι πολλά τε καὶ εὔ⁸⁰
 „ἔχοντα, εἰ τέοισι καὶ ἄλλοισι Ἑλλήνων, ἀλλὰ καὶ 705
 „ἀπὸ τοῦ ἐν Μαραθῶνι ἔργου ἄξιοί εἰμεν τοῦτο τὸ
 „γέρας ἔχειν, καὶ ἄλλα πρὸς τούτῳ· οἵτινες μῦνοι
 „Ἑλλήνων δὴ μουνομαχίσαντες τῷ Πέρσῃ, καὶ ἔρ-85
 „ρω τοσοῦτῳ ἐπιχειρήσαντες, περιεγεγόμεθα, καὶ ἐνι-
 8 „κῆσαμεν ἔθνεα ἕξ τε καὶ τεσσαράκοντα. ἄρ' οὐ
 „δίκαιοί εἰμεν ἔχειν ταύτην τὴν τάξιν ἀπὸ τούτου μού-
 „νου τοῦ ἔργου; Ἄλλ' οὐ γὰρ ἐν τῷ τοιῷδε τάξις
 „εἴνεκα στασιάζειν πρέπει, ἄρτιοί εἰμεν πεῖθεσθαι 90
 „ὑμῖν, ὧ Λακεδαιμόνιοι, ἵνα δοκέει ἐπιτηδεύατον

in proxime antecedentibus haud
 opus rescribere οἷσπερ ἔστι, ut
 Abreschio venerat in mentem.
 Ad ipsam sententiam ab scri-
 ptore hic prolatam faciunt, quae
 adscriptis *Valckenaerius*:
 „Campus Marathonius praeci-
 pua semper fuit Atheniensibus
 gloriandi materies, quia hanc
 de Persis victoriam soli repor-
 taverant. Ea de re loquenti
 Lycurgo c. Leocr. p. 162, 13
 (p. 210 seq. R.) dicuntur οὐκ
 ἐπὶ τῇ οὐξῇ μέγα φρονοῦντες,
 ἀλλ' ἐπὶ τῷ ταύτης ἄξια πράτ-
 τειν.“ Qui idem vir dein ex-
 citat testimonia Aristophanis
 Eqq. 1331. Thucydidis I, 73,
 ubi Athenienses se solos dicunt
 Marathone προκινδυνεύσαι τῷ
 βαρβάρῳ, Critiae apud Athen.
 I p. 28 C., eoque etiam spectat
 Μαραθωνομάχων nomen Atti-
 cisticis auribus iucundissimum
 apud Aristoph. Nub. 982. A-
 then. VI p. 253 F.

ἐνικῆσαμεν ἔθνεα ἕξ τε καὶ
 τεσσαράκοντα] „Satis gloriose
 Annuerantur nobis nationes

Dario vectigales III, 90 seqq.
 isto numero plures. Illaene ve-
 ro Marathonium in campum
 contra Athenienses et navibus
 quidem sexcentis (VI, 95) ve-
 nerunt? Iustus adiungitur, non
 profecto decere τάξις εἴνεκα
 στασιάζειν: adesse enim, οὐ
 τοῖς συμμάχοις στασιάζοντας,
 ἀλλὰ μαχουμένους τοῖς πολε-
 μίοις, uti Plutarch. Aristid.
 [cap. 12] p. 326. B.“ *Wes-*
seling.

ἄρ' οὐ δίκαιοί εἰμεν] i. e.
 nonne iustum est, nos eum obti-
 nere locum ob hoc unum facinus.
 De usu vocis δίκαιος conf. nott.
 ad VIII, 137. Ad seq. ἄρτιοί
 εἰμεν (parati sumus ad vobis pa-
 rendum) conf. IX, 48. 53. Gail.
 Le philolog. V. p. 217, hunc
 in modum haec intelligi vult:
 „nos prétentions ne nous rendront
 pas imprudens: nous sommes et
 nous sommes assez sages pour vous
 obéir.“

ἵνα δοκέει] Ita recte nunc
 editur pro δοκέη, dudum iu-
 bente Valckenaerio, qui etiam

28 „ἡμέας εἶναι ἐστάναι, καὶ κατ' οὐστυνας. πάντῃ
9 „γὰρ τεταγμένοι, πειρησόμεθα εἶναι χρηστοί. ἐξηγέ-
„εσθε δὲ ὡς πεισομένων.“ Οἱ μὲν ταῦτα ἀμείβον-95
το. Λακεδαιμονίων δὲ ἀνέβωσε ἅπαν τὸ στρατοπέ-
δον Ἀθηναίους ἀξιονικότερους εἶναι ἔχειν τὸ κέρας
ἢ περ' Ἀρκάδας. οὕτω δὲ ἔσχον οἱ Ἀθηναῖοι, καὶ
ἰπερεβάλοντο τοὺς Τεγεάτας.

Re ad Spartano-
rum arbitrium
reiecia, Tegea-
tae causa cadunt.
Acies quo ordine
instructa, Athe-
niensium dux A-
ristides [8. 79.].

2 Μετὰ δὲ ταῦτα, ἐτάσσοντο ὧδε οἱ ἐπιφοιτῶν-
τές τε καὶ οἱ ἀρχὴν ἐλθόντες Ἑλλήνων. τὸ μὲν
δεξιὸν κέρας εἶχον Λακεδαιμονίων μύριοι· τούτων1
δὲ τοὺς πεντακισχιλίους, ἔοντας Σπαρτιήτας, ἐφύ-
λασσον ψιλοὶ τῶν εἰλωτέων πεντακισχιλίοι καὶ τρισ-
3 μύριοι, περὶ ἄνδρα ἕκαστον ἑπτὰ τεταγμένοι.
προσεχίας δὲ σφι εἶλοντο ἐστάναι οἱ Σπαρτιῆται5
4 τοὺς Τεγεάτας, καὶ τιμῆς εἵνεκα καὶ ἀρετῆς. τού-
των δ' ἦσαν ὀπλῖται χίλιοι καὶ πεντηκόσιοι·
μετὰ δὲ τούτους ἴσταντο Κορινθίων πεντακισχιλίοι·

ἢ ἂν δοκῆ scribi posse con-
iiciebat. Ad ipsam sententiam
ille laudat Plutarch. V. Aristid.
I. I. et II p. 208. — Ad sequens
κατ' οὐστυνας conf. VIII, 85.

Cap. XXVIII.

ἀνέβωσε] Conf. nott. ad I,
11. De voce ἀξιονικότερος cf.
nott. ad VII, 187 et de verbo
ἰπερεβάλλεσθαι nott. ad VI,
140. Mox οἱ ἐπιφοιτῶντες
(qui post veniunt s. accedunt)
opponuntur iis, qui ἀρχὴν i.
e. ab initio s. principio iam ac-
currebant. Verbum ἐπιφοιτῶν
invenimus I, 97.

ἐφύλασσον] custodiabant i. e.
custodiendi et curandi causa
eos comitabantur, ut simul es-
sent armigeri atque ministri.
Ad vocem εἰλωτέων cf. nott.
ad IX, 10.

προσεχίας δὲ σφι εἶλοντο]

i. e. proximum locum Tegeatis
tribuerunt Spartani, ut reddit
Schweighaeuserus, sive Spar-
tani Tegeatas sibi elegerunt,
qui ipsis proximi starent in acie.
Sic προσεχῆς IX, 102 coll. III,
73. 89. 91. 92, ubi finiti-
mum, proximum indicat. — Quae
sequuntur: καὶ τιμῆς εἵνεκα
καὶ ἀρετῆς, Matth. Gr. Gr. §.
576 p. 1137 attigit explicans:
honoris causa et propter virtutem.
Probabile est priora hic respici
Tegeatum et Spartanorum cer-
tamina, in quibus illos superio-
res fuisse narrat Herod. I, 65
coll. IX, 26 fin.

τούτων δ' ἦσαν ὀπλῖται κ.
τ. λ.] Quam Herodotus hic re-
censionem dat populorum, qui
ad Plataeas pugnaverint, ea
non prorsus convenit cum Pau-
san. V, 23 §. 1, ubi gentium,

παρὰ δὲ σφι εὔροντο παρὰ Πανσανίῳ ἐστάναι Πο-
τιδαῖα τῶν ἐκ Παλλήνης τοὺς παρεόντας τριη-
κοσίους. τούτων δὲ ἐχόμενοι ἴσταντο Ἀρκάδες Ὀρ-10

quae Plataeensi pugnae inter-
fuerint ille prodit nomina tri-
podii Olympico inscripta; qua
de re disserit Broendsted. in
Itin. I p. 106 seqq. Desunt
enim apud Herodotum incolae
quinque insularum Aegaei ma-
ris: Cei, Naxii, Tenii, Cyth-
nii, Melii, quorum nomina ex-
hibentur in illa inscriptione,
quosque non tam per socor-
diam ab Herodoto neglectos
putem, quam potius eam ob
causam, quod pauci fuerint nu-
mero nec magni momenti, ac-
censi τοῖς ψιλοῖς, quos ipsos in
universum modo indicat Hero-
dorus, accuratius recensens τοὺς
ὀπλίτας s. gravis armaturae mi-
lites. Quod vero apud eun-
dem Pausaniam *Elei* referun-
tur, quos post pugnam advenis-
se tradit Herodotus IX, 77, id
Broendstedio auctore vel ita
explicandum, ut non *Elei* in
Peloponneso sed *Elei Eretrien-
ses* intelligantur, vel statuen-
dum, errore factum esse, ut
Pausanias pro *Palaeensibus*, qui
revera desunt, legerit in illa in-
scriptione *Eleos: FAAEIOI*
pro *ΓΑΑΕΙΣ*, *Eretrienses* au-
tem atque *Leucadios* eam ob
causam omissos putat idem
Broendsted. l. l., quod hi una
cum aliarum duarum gentium
militibus collocati fuerint ex
causa quapiam, quam tamen
nobis expiscari haud liceat.

παρὰ δὲ σφι εὔροντο] i. e.
a *Piusanis* (qui totius exerci-
tus fuit dux) impetrarunt, ut
iunctu ipsos in *Potidaeatae*, qui
aderant trecenti numero colloca-
rentur. De verbo εὔρισκεσθαι
vid. IX, 26 coll. 6. III, 148.
Potidaeam vero *Corinthiorum*
fuisse coloniam, sic satis e
Thucydide I, 56 constat. Ur-
bis Noster mentionem facit VII,
123. VIII, 126 seq.

τούτων δὲ ἐχόμενοι] i. e.
hisce proximi stabant in acie
Orchomenii Arcades (quo scil.
ab *Orchomeniis* Boeotis distin-
guerentur), oriundi *Orchomeno*,
quae fuit urbs sane antiquissi-
ma, in Graecorum bellis cre-
bro memorata sed quo tempore
Strabo vixit, iam diruta, ita
ut Pausaniae aetate VIII, 13
non nisi exiguae exstiterint
moenium atque aedium reli-
quiae, non longe remotae a *vico*
Calpaci s. *Calpachi*, ad quem
ab urbe *Tripolitza* per *Capsam*
devenimus spatio quatuor ho-
rarum et amplius. Testan-
tur Gell. et Dodwell., qui
tribus ferme horis a *Mantineae*
se huc profectum esse scribit.
Plura Mannert. VIII p. 438 seq.
Wasse ad Thucyd. V, 61 et
Poppo ad Thucyd. I, 2 p. 189.
Apud Herodotum VII, 202
eiusdem gentis mentio inter eas
gentes, quae ad *Thermopylas*
miserunt copias. De *Sicyoniis*

5 χομένιοι ἑξακόσιοι· τούτων δὲ, Σικυνῶνιοι τρισχίλιοι.
 τούτων δὲ εἶχοντο Ἐπιδαυρίων ὀκτακόσιοι. παρὰ
 δὲ τούτους, Τροιζηνίων ἐτάσσοντο χίλιοι· Τροιζην-
 νίων δὲ ἐχόμενοι, Λεπρηγέτων διηκόσιοι· τούτων δὲ
 Μυκηναίων καὶ Τιρυνθίων τετρακόσιοι· τούτων δὲ 15
 6 ἐχόμενοι, Φλιάσιοι χίλιοι. παρὰ δὲ τούτους ἕστασαν
 Ἐρμιονέες τριηκόσιοι. Ἐρμιονέων δὲ ἐχόμενοι ἵσταντο
 Ἐρετριέων τε καὶ Στυρέων ἑξακόσιοι· τούτων δὲ Χαλκι-

conf. VI, 92. V, 67 seqq. VIII, 43, ubi aequae atque Troezenii inter eos enumerantur, qui naves ad Salaminem miserunt. De Lepreatis diximus ad IV, 148.

Μυκηναίων] Ad Thermopylas Mycenaei memorantur VII, 202. Ex quo Mycenaeorum studio erga reliquos Graecos, qui contra Persam arma ceperant, factum est, ut ab Argivis, quos cum aperte Persarum partes amplecti haud liceret; a neutrorum partibus stetisse accepimus, iratis postea lacesserentur urbeque diruta Argos transferrentur, quotquot tum essent superstites. Adhuc urbis dirutae moenium quorundam, Cyclopia vulgo vocant, rudera sive fundamenta superesse narrant. Sed ex eo, quod ad Thermopylas non nisi octoginta, ad Plataeas quadringentos misit homines, merito colligas Mycenaeorum civitatem, quae antiquo tempore ita eminuit, iam Herodoti aetate multum decrevisse. Conf. Mannert. VIII p. 650.

Φλιάσιοι] Idem ad Thermopylas quoque profecti erant,

teste Herodoto VIII, 202. De ipsa urbe *Phliunte* agroque *Phlasio*, in montibus sito et Sicyonia ditione, Cleonis atque Argolide incluso plura disserit Mannert. VIII p. 380 seqq., qui idem pag. 382 quod mille gravis armaturae milites haec civitas contra Mardonium misit, inde coniecit, omnem civitatem continuisse quindecim fere milia hominum liberorum. De situ urbis non prorsus liquet, nec ullas veteris urbis ruinas adhuc detectas esse constat.

Ἐρμιονέες] Vid. VIII, 43. 73. *Eretrienses*, quos igitur ex parte in Graecia servatos esse patet, cum a Dario haec gens Susa transferretur teste Herod. VI, 119, aequae atque *Hermionenses* commemorantur VIII, 46: nam utraque civitas ad Salaminiam pugnam praebuit naves. De *Styrensibus* vid. VIII, 1. 46; de *Chalcidensibus* VIII, 127 coll. V, 74. 79. 99. Pausan. V, 23 §. 1, qui habet: *Χαλκιδεῖς οἱ ἐπὶ τῷ Ἐυβοίῳ*. Vocem *ἐχόμενοι*, quae in Herodoti textum ex Aldina male irreperat ante *Χαλκιδεῖς*, sustuli equidem, libris sic iubenti-

7 δέες τετρακόσιοι· τούτων δὲ, Ἀμπρακιητέων πεντη- 706
 κόσιοι .μετὰ δὲ τούτους, Λευκαδίων καὶ Ἀνακτορίων 21
 ὀκτακόσιοι ἕστασαν· τούτων δὲ ἐχόμενοι, Παλλέες,
 8 οἱ ἐκ Κεφαλληνίης διηκόσιοι. μετὰ δὲ τούτους Αἰγυνη-
 τέων πεντηκόσιοι ἐτάχθησαν. παρὰ δὲ τούτους ἐ- 25
 9 τάσσοντο Μεγαρέων τρισχίλιοι. εἶχοντο δὲ τούτων,
 Πλαταιέες ἑξακόσιοι. τελευταῖοι δὲ καὶ πρῶτοι Ἀ-
 θηναῖοι ἐτάσσοντο, κέρας ἔχοντες τὸ εὐώνυμον, ὀκτα-
 κισχίλιοι· ἐστρατήγεε δ' αὐτῶν Ἀριστείδης ὁ Λυ-
 29 σιμάχου. Οὗτοι, πλὴν τῶν ἐπτά περὶ ἕκαστον τε- 30
 ταγμένων Σπαρτιήτησι, ἦσαν ὀπλίται· συνάπαντες

29
 Numerus et ar-
 matura militum.

bus. Retinuit tamen post Schaeferum Matthiae.

Ἀμπρακιητέων] De Ambraciotis conf. VIII, 45, de Leucadiis VIII, 45. 47. Anactorium, unde Anactorii, a Corinthiis olim conditum et postea Corinthiis atque Corcyraeis commune, mari adiacebat ad ostium sinus Ambracici, quo loco nunc fere situm esse dicitur oppidum *Vonizza*. Ante belli Peloponnesiaci tempora in Corinthiorum devenit potestatem; sed mox ab Atheniensibus capta ab eo inde tempore magis magisque decrevit, donec Nicopolin incolas transtulit Augustus. Neque enim longe hinc distat *Actium*, quod ad ipsius Anactorii ditionem olim pertinuit. Conf. Mannert. VIII p. 67 seq. Poppo ad Thucyd. I, 2 p. 150.

Παλλέες οἱ ἐκ Κεφαλληνίης] In Cephallenia insulâ quarta urbs vocatur *Πάλη*, eiusque cives *Παλεῖς* s. Ionico *Παλλέες* et At-

tice *Παλῆς*, ut apud Thucyd. I, 27 coll. Wass. ad Thucyd. II, 30, itemque *Παλαιεῖς* apud Polyb. V, 3 §. 4 (coll. V, 5. 10), ubi conf. Schweigh. Corinthiorum coloniam dicunt fuisse hanc urbem, sitam, ut arbitrantur, prope vicum *Lixuri*, ubi adhuc unius ferme horae intervallo ruinae quaedam superesse dicuntur nomine solito *Palaeo-Castro* s. *Palichi* cognitae. Conf. Mannert. VIII, p. 91. Poppo I, 2 p. 153.

Ἀριστείδης] Pertinet huc Plutarchi locus in Aristid. cap. 11 scribentis, Aristidem ad bellum fuisse electum *ἀποκράτορα*, assumtis octo mille gravis armaturae militibus. Et confer sis quoque Herodotum VIII, 79.

Cap. XXIX.

συνάπαντες] Ita e duobus codd. merito revocatum pro *σύμπαντες*. Vid. I, 134. 178. VII, 187. Ad argumentum loci bene sic *Valcken.*: „In

έόντες ἀριθμὸν τρεῖς τε μυριάδες, καὶ ὀκτώ χιλιά-
 2δες, καὶ ἑκατοντάδες ἑπτά. ὀπλιται μὲν οἱ πάντες
 συλλεγέντες ἐπὶ τὸν βάρβαρον, ἦσαν τοσοῦτοι. Φι-
 λῶν δὲ πλῆθος ἦν τόδε. τῆς μὲν Σπαρτιτικῆς τά-35
 ξιος πεντακισχίλιοι καὶ τρισμύριοι ἄνδρες, ὡς ἑόν-
 των ἑπτὰ περὶ ἕκαστον ἄνδρα· καὶ τούτων πᾶς τις
 3 παρήρητο ὡς ἐς πόλεμον. οἱ δὲ τῶν λοιπῶν Λακεδαιμο-
 νίων καὶ Ἑλλήνων ψилоὶ, ὡς εἷς περὶ ἕκαστον ἐὼν ἄνδρα,
 4 πεντακόσιοι καὶ τετρακισχίλιοι καὶ τρισμύριοι ἦσαν.
 ψιλῶν μὲν δὴ τῶν ἀπάντων μαχίμων ἦν τὸ πλῆθος 40

hoc numero gravis armaturae militum 38,700, nihil inesse vitii liquet e sequentibus; primum enim praeter illos ψιλοὶ memorantur cum Spartanis missi Helotes 35,000; tum ceterorum Graecorum ψилоὶ 34,500. Hi universi conficiunt 108,200, quibus adiuncti tandem 1800 Thespienses summam implebant 110,000. [Qui idem numerus prodit ex accurata Bröndstedii recensione I p. 105 coll. Clinton. Fast. Hellen. p. 427.] Herodotus infra [cap. 30] σύν Θεσπιέων τοῖσι παρεούσι ἕξε- πληροῦντο αἱ ἑνδεκα μυριά-δες. De his Graeciae libertatis statoribus intelligo Diodor. Sic. XI, 30. — In seqq. verbum παρήρητο hinc attigit Jacobs. ad Aelian. N. A. V, 3. Tu cf. ad huius verbi usum VII, 20. VIII, 76 ibique allata IX, 42. ὡς εἷς περὶ ἕκαστον ἐὼν ἄνδρα] „Unus fere circa quem- que virum, fuere 34,500. Si absolute et sine exceptione dixisset, unus circa quemque virum, numerus istorum leviter armatorum non nisi 33,700 fuisset.

Nunc intelligi par est (quod etiam alioquin credibile erat) nonnullis ex numero ὀπλιτῶν, de quibus hic agitur, duo aut plures leviter armatos, aliis vero nullum fortasse praesto fuisse.“ *Schweighaeuser*. Ad numerorum menda, quae in his Herodoti libris frequentiora omnino reperiantur, sive ipsius scriptoris sive librariorum culpa, hoc quoque relatum vult Dahlmann. in Herodot. p. 99, quod hic velites *octingenti* plures, quam qui ex iusta produnt computatione, eaumerantur. Tu vide praeter Boeckh. Oeconom. Athen. I p. 276. 278, quem citat Dahlmann. Manso Spart. II pag. 312 et C. O. Müller. in Aeginett. pag. 126, qui Herodotum levis armaturae numerum vix aliunde quam ex hoplitis definivisse ratus haec subiicit: „Sed fortasse octingenti ψилоὶ, qui redundant, aut octingentis Epidauriis, ut *κονιοπόποδες*, aut octingentis Anactoriis, ita ut singulis duo additi fuerint levis armaturae, adiungendi erunt.“

30 ἕξ τε μυριάδες, καὶ ἑννέα χιλιάδες, καὶ ἑκατοντάδες πέντε. Τοῦ δὲ σύμπαντος Ἑλληνικοῦ τοῦ συνελθόντος ἐς Πλαταιάς σὺν τε ὀπλίτησι καὶ ψιλοῖσι τοῖσι μαχίμοισι ἑνδεκα μυριάδες ἦσαν, μῆς χιλιάδος 2 πρὸς δὲ ὀκτακοσίων ἀνδρῶν καταδέουσαι. σὺν δὲ 45 Θεσπίων τοῖσι παρευοῦσι ἐξεπληροῦντο αἱ ἑνδεκα 3 μυριάδες. παρήσαν γὰρ καὶ Θεσπίων ἐν τῷ στρατοπέδῳ οἱ περιεόντες, ἀριθμὸν ἐς ὀκτακοσίους καὶ χιλίους· ὄπλα δὲ οὐδ' οὗτοι εἶχον. Οὗτοί μὲν νυν ταχθέντες ἐπὶ τῷ Ἀσωπῷ ἐστρατοπεδεύοντο. 50

31

Οἱ δὲ ἀμφὶ Μαρδόνιον βάρβαροι, ὡς ἀπεκήδευσαν Μασίστιον, παρήσαν, πνθόμενοι τοὺς Ἑλλήνας εἶναι ἐν Πλαταιῇσι, καὶ αὐτοὶ ἐπὶ τὸν Ἀσωπὸν τὸν ταύτην ῥέοντα. ἀπικόμενοι δὲ, ἀντετάσσοντο ὧδε ὑπὸ Μαρδόνιου. Κατὰ μὲν Λακεδαιμο-55

Barbari Graecos insecuti, quo ordiue castra locaverint. Persae Lacedaemoniis, Atheniensibus Graeci apud Mardonium militantes oppositi.

Cap. XXX.

τοῖσι μαχίμοισι] De vi articuli vid. citt. ad VIII, 82.

ὄπλα δὲ οὐδ' οὗτοι εἶχον] i. e. ὀπλίται *haud quidem fuere, sed ad velitum s. τῶν ψιλῶν numerum pertinabant, in levierant armatura, γυμνοί.* Nam vocem ὄπλα de scutis s. *clypeis* potissimum dici, ut apud Latinos *arma*, docuit Wesseling. ad Diodor. Sicul. XIV, 23 et ad h. Herodoti locum, ubi de hoc usu excitat Heliodor. Aethiop. IX p. 428 [Cp. 12] Pausan. IV, 29 §. 1. Polyb. I, 76. Salmas. ad Vopisc. Aurel. 7. Et conf. ipsum Herodotum IX. 62. 63. At Broendsted. I p. 104, praeunte Bellanger., Thespienses revera *sine armis* Graecorum exercitui interfuisse nec unâ cum ceteris pugnasse contendit, quod militum pugnan-

tium in numerum *haud referantur* ab Herodoto, nec *hoplitis* nec *velitibus* additi, quodque in inscriptione illa Olympiaca ad IX, 28 memorata Thespiensium nulla fiat mentio. Itaque pro οὐδ' οὗτοι legi mavult οὐκ s. οὐκ ἔω οὗτοι. Libri scripti non addicunt.

Cap. XXXI.

ὡς ἀπεκήδευσαν] i. e. *cum Masistii mortem lugere desiderant s. eluxerant*, ut reddit Valckenaerius, bene respiciens ad vim praepositionis ἀπό, quae rei perfectae et absolutae notionem continet. Quae plura hanc in rem affert idem Valckenaerius tum ad h.l., tum in Annotat. ad Adoniaz. Theocrit. p. 202, iis add. Fischer. ad Weller. III, p. 113. De ipso Persarum luctu conf. IX, 24.

Κατὰ μὲν Λακεδαιμονίους

νίους ἔστησε Πέρσας· καὶ δὴ πολλὸν γὰρ περιέασαν 707
 πλῆθει οἱ Πέρσαι, ἐπὶ τε τάξις πλεῦνας ἑκεκοσμέα-
 3το, καὶ ἐπέϊχον τοὺς Τεγεήτας. ἔταξε δὲ οὕτω· ὅ
 τι μὲν ἦν αὐτοῦ δυνατώτατον πᾶν ἀπολέξας, ἔστησε
 ἀντίον Λακεδαιμονίων· τὸ δὲ ἀσθενέστερον παρέ- 60
 ταξε κατὰ τοὺς Τεγεήτας. ταῦτα δ' ἐποίει φραζόν-
 4των τε καὶ διδασκόντων Θηβαίων. Περσέων δὲ ἔχο-
 μένους ἔταξε Μήδους· οὗτοι δὲ ἐπέσχον Κοριν-
 θίους τε καὶ Ποτιδαιήτας, καὶ Ὀρχομενίους τε
 5καὶ Σικωνίους. Μήδων δὲ ἔχομένους ἔτα-
 ξε Βακτρίους· οὗτοι δὲ ἐπέσχον Ἐπιδανρίους 65
 τε καὶ Τροιζηνίους, καὶ Λεπρεήτας τε καὶ Τι-
 6ρονθίους, καὶ Μυκηναίους τε καὶ Φλιασίους. με-
 τὰ δὲ Βακτρίους ἔστησε Ἴνδούς· οὗτοι δὲ ἐπέσχον

ἔστησε] κατὰ et h. l. et in seqq. indicat *regione, gegenüber*. Vid. citt. ad VIII, 85, et de singulis gentibus, quibus Persarum constitit exercitus, VIII, 113. — Mox Schweigh. cum Gaisford. e Sancrofti libro dedit *περιέασαν* a forma *ἔα* pro *ἦν* (conf. II, 19. I, 187 ibique citt.). Matthiae dedit *περιῆσαν*. Schaeferus cum Bekkero retinuerat vulgatum *περιέασαν*, quod Florentinus quoque hic praebet, qui alias constanter pro *ἔσαν* exhibet *ῆσαν*. — Ad formam *ἑκεκοσμέατο* cf. Matth. Gr. Gr. §. 204, 6 p. 377.

καὶ ἐπέϊχον τοὺς Τεγεήτας] Schweighaeus. suspicatur scriptum fuisse: καὶ ἐπέϊχον καὶ τοὺς Τεγεήτας: „atque etiam Tegeatas contra se stantes habebant.“ Quo tamen vix opus; est enim loci sensus: atque obtinebant aciem Tegeatis adver-

sam, ex aequo Tegeatis atque Laconibus oppositi stabant in acie, quum scil. numero essent multo plures quam Lacones: ita ut ipsorum acies Laconum et Tegeatarum simul obtegeret aciem. Quo eodem sensu mox ἐπέσχον. Ad sequens οὕτω, quod non ad praegressa, sed ad sequentia spectat, vid. Matth. Gr. Gr. §. 470, not. p. 871, qui idem §. 442, 4 not. p. 828 ad verba: ὅ, τι μὲν ἦν — πᾶν ἀπολέξας consulendus, ad quae ipsa hunc in modum Wesselingius: „Sermo de Persis, quorum quod robustissimum contra Lacedaemonios Mardonius opposuit, quod infirmius vero contra Tegeatas. Nonne ergo ὅ τι μὲν ἦν αὐτῶν quae elegans Pauvii coniectio? Alioqui τὸ δυνατώτατον τοῦ στρατοῦ VIII, 34.“ Mihi Pauvii coniectura haud opus esse videtur.

Ἐρμιονέας τε καὶ Ἐρετριέας, καὶ Στυρίας τε καὶ Χαλκιδέας. Ἰνδῶν δὲ ἐχομένους Σάκας ἔταξε· οἷ 70 ἐπέσχον Ἀμπρακίητας τε καὶ Ἀνακτορίους, καὶ Λευκαδίους, καὶ Παλέας, καὶ Αἰγινήτας. Σακίων δὲ ἐχομένους ἔταξε ἀντία Ἀθηναίων τε καὶ Πλαταιέων καὶ Μεγαρέων Βοιωτούς τε καὶ Λοκρούς, καὶ Μη8
8λίεας τε καὶ Θεσσαλοὺς, καὶ Φωκίαν τοὺς χιλιούς. οὐ γὰρ ὧν ἅπαντες οἱ Φωκῆες ἐμήδισαν ἀλλὰ τινες 75 αὐτῶν καὶ τὰ Ἑλλήνων ἠῦξον, περὶ τὸν Παρνησὸν κατελιγμένοι· καὶ ἐνθεῦτεν ὀρμεώμενοι, ἔφερον τε καὶ ἦγον τήν τε Μαρδονίου στρατιήν καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ ἕοντας Ἑλλήνων. ἔταξε δὲ καὶ Μακεδό-80
νας τε καὶ τοὺς περὶ Θεσσαλίην οἰκημένους κατὰ τοὺς Ἀθηναίους. Ταῦτα μὲν τῶν ἔθνέων τὰ μέγιστα ὀνόμασται τῶν ὑπὸ Μαρδονίου ταχθέντων, τὰ περ 2
ἐπιφανέστατά τε ἦν καὶ λόγου πλείστου. ἐνῆσαν δὲ καὶ ἄλλων ἔθνέων ἄνδρες ἀναεμιγμένοι, Φρυγῶν 85
τε καὶ Θρηήκων, καὶ Μυσῶν τε καὶ Παιόνων, καὶ τῶν ἄλλων· ἐν δὲ, καὶ Αἰθιοπίων τε καὶ Αἰγυπτίων

32

Quibus ex popu-
lis conflatus Mar-
donii exercitus
quantusque eius
tunc numerus.

Βοιωτούς τε καὶ Λοκρούς καὶ Μηλιέας] Vid. VIII, 66. De Thessalis regi faventibus VII, 172 seq. VIII, 30; de Phocensibus IX, 17. 18. — Ad verbum κατελιγμένοι (i. e. compulsi, conclusi) vid. VIII, 27. IX, 70. Cuius loco quod duo codd. afferunt κατελιγμένοι, id male tuetur Gail Le philol. IV p. 354 seq. atque eodem sensu quo ἀπολελαμμένοι poni putat.

ἔφερόν τε καὶ ἦγον] De hac locutione vid. cit. ad III, 39 fin. Verba τοὺς περὶ Θεσσαλίην οἰκημένους attigit Matth. Gr. Gr. §. 589, c. p. 1177. Et recte Gail. l. l. pag. 291 intellexit Thessaliae incolae, dans

l'étendue de la Thessalie. Macedones autem probabiliter illi sunt, qui Alexandrum sequebantur, quem in Persarum exercitu vidimus VII, 137. VIII, 140 seq. coll. IX, 44. Nam a Mardonio iam Persis fuere subiecti Darii iussu, ut refert Noster VI, 44.

Cap. XXXII

Φρυγῶν] De Phrygibus vid. VII, 73; de Thracibus VII, 185; de Mysis V, 74; de Paeniibus VII, 185; de Aethiopicibus VII, 69. 70; de Aegyptiis VII, 89. Pertinent huc, opinor, Aeschylī verba in Persis

οἱ τε Ἑρμοτύβιες καὶ οἱ Καλασίριες καλεόμενοι, μαχαιοφόροι· οἵπερ εἰσὶ Αἰγυπτίων μουῦ-90
 3 νοι μάχιμοι. τούτους δὲ ἔτι ἐν Φαλήρῳ ἑὼν
 ἀπὸ τῶν νηῶν ἀπεβιβάσατο, ἰόντας ἐπιβά-
 τας· οὐ γὰρ ἐτάχθησαν ἐς τὸν πεζὸν τὸν ἄμα
 4 Ἐξέρξη ἀπικόμενον ἐς Ἀθήνας Αἰγύπτιοι. Τῶν μὲν
 δὴ βαρβάρων ἦσαν τριήκοντα μυριάδες, ὡς καὶ πρό-
 τερον δεδήλωται· τῶν δὲ Ἑλλήνων τῶν Μαρδονίου
 συμμάχων οἶδε μὲν οὐδεὶς ἀριθμὸν· οὐ γὰρ ὦν ἡ-95
 ριθμῆθησαν· ὡς δὲ ἐπεικασαί, ἐς πέντε μυριάδας 708
 συλλεγῆναι εἰκάσω. Οὗτοι οἱ παραταχθέντες πεζοὶ
 ἦσαν· ἡ δὲ ἵππος χωρὶς ἐτέτακτο.

33

Ὡς δὲ ἄρα πάντες οἱ ἐτετάχατο κατὰ τε ἔθνεα
 καὶ κατὰ τέλεα, ἐνθαῦτα τῇ δευτέρῃ ἡμέρῃ ἐθύοντο

Graeci ad ansipicia pugnae capienda vate Tisameno usi. Is

39: ἐλειοβάται ναῶν ξέρεται δεινοὶ, πληθὸς τ' ἀνάριθμοι.

οἱ τε Ἑρμοτύβιες καὶ οἱ Καλασίριες κ. τ. λ.] i. e. qui vocantur Hermotybii et Calasirii, ensibus armati. Hinc distinctio poni debet ante μαχαιοφόροι. De ipsis nominibus vid. II, 164. — Mox cum recentt. dedi e Flor. et Sancrofti cod. ἐν Φαλήρῳ ἑὼν, ubi vulgo ἑὼν ἐν Φαλήρῳ. Ad verbum ἀπεβιβάσατο conf. VIII, 76 et ad vocem ἐπιβάτας VII, 96.

ἐτάχθησαν ἐς τὸν πεζόν] Cf. quae similia attuli ad VII, 21. In proxime seqq. articulum τὰς ante Ἀθήνας, quem post Schaefer. retinuit Matthiae, e- quidem cum reliquis delevi auctoritate Florentini codicis aliorumque.

ὡς καὶ πρότερον δεδήλωται] Vid. VIII, 113. — For-

mulam loquendi ὡς—ἐπεικασαί ut vero coniiicere licet s. coniecturá si uti licet, illustrat Matth. Gr. Gr. §. 545 p. 1070, cui add. Hermann. ad Viger. p. 744 et Apitzius ad Sophocl. Trachin. Adverss. p. 107 ad vers. 131. Quod in Sancrofti exstat codice ἀπεικασαί pro ἐπεικασαί, id merito huic loco congruere negat Wesselingius, cum ἀπεικάζειν poni soleat in assimilando et comparando, ἐπεικάζειν in coniiiciendo. Conf. Aeschyl. Choeph. 963 ibique Blomfield. Suppl. 252. Sophocl. Oed. Col. 17. 147, Trach. 144: quae attulit Wesselingius, qui etiam de ipso Persici exercitus numero conferri vult Diodor. Sic. XI, 30.

Cap. XXXIII.

κατὰ τε ἔθνεα καὶ κατὰ τέ-

ortu Eleus, qua
mercede civita-
tem a Spartanis
obtinuerit:

2 καὶ ἀμφοτέρω. Ἑλλησι μὲν Τιθαμενὸς Ἀντιόχου
ἦν ὁ θυόμενος· οὗτος γὰρ δὴ εἶπετο τῷ στρατεύματι
τούτῳ μάντις· τὸν, ἔόντα Ἡλεῖον καὶ γένεος τοῦ
Ἰαμιδέων Κλυτιάδην, Λακεδαιμόνιοι ἐποιήσαντο
3 λεωσφέτερον. Τιθαμενῷ γὰρ μαντευομένῳ ἐν Δελ-5

λεα] Conf. VII, 81. IX, 20.
De verbo θυέσθαι conf. nott.
ad VII, 189.

καὶ γένεος τοῦ Ἰαμιδέων
Κλυτιάδην] Haud fugit inter-
pretes Ciceronis locus De Divi-
nat. I, 41: „Elis in Pelopon-
neso familias duas certas habet,
Iamidarum unam, alteram Cly-
tiidarum, haruspicinae nobilitate
praestantes.“ Iam si Tisamen-
us fuerit Clytiades atque τῶν
Ἰαμιδῶν (ut patet e Pausan.
III, 11 §. 6, qui probabiliter
sequitur Herodotum), affinitate
hasce familias fuisse nexas Ti-
samenique patrem e Clytiadis
fuisse colligit Wesselingius. A
lectore quodam ad voces γένεος
τοῦ Ἰαμιδέων adscripta fuisse
verba οὐ Κλυτιάδην s. ἢ Κλυ-
τιάδην olim statuerat Valcken.
Sed libri scripti omnes tenent
Κλυτιάδην, cuius loco Sancrofti
codex habet Κλυτιάδου. Et
potuit sane gens Iamidarum
nobilissima (de qua vid. nott.
ad V, 44) in diversas disce-
dere stirpes sive familias; qua-
rum una a Clytio quodam ori-
ginem tulerit, unde progenitus
Tisamenus Clytii sive filius sive
unus e posteris. Ex qua Ia-
midarum stirpe plures vates E-
leenses, observante Valckenaer-
io, idem profert Pausanias,

Eumantini IV, 16 §. 1. Thrasyl-
butum VI, 2 §. 2 [et VIII, 10
§. 4], Eperastum e Clytii stirpe
VI, 17 §. 4. Ac vatem Eleum,
Hegesistratum e Telliadarum
stirpe secum habuit Mardonius
teste Herodoto IX, 37; ita ut
triplex existat vatum genus per
Elidem, vatibus, ut ad VIII, 27
notavimus, insignem: *Iamidae*,
Clytiadae, *Telliadae*: quos eos-
dem memorat Philostrat. V. A.
V, 25. De Iamidis et Clytia-
dis dudum egerant, notante
Valckenaerio, Victor. V. L.
XIII, 15. Leopard. Emendd.
IV, 18.

λεωσφέτερον] i. e. πολίτην
σφέτερον, ut paulo infra ipse
loquitur Noster, Portus inter-
pretatus erat: οἱ τινὲς ἐκ τοῦ
λεῶ (i. e. λαοῦ) σφέτερον ποι-
οῦσιν εἶναι. Disiuncte scribi
voluit Reiske: λεῶ σφέτερον.

μαντευομένῳ ἐν Δελφοῖσι
περὶ γόνου] Verbum μαντεύ-
εσθαι hic indicat: *consultare*
oraculum, *sciscitari*, ut I, 46.
VIII, 36; cum alias, atque in-
primis apud Pausaniam, ut be-
ne monuit Siebelis ad III, 11 §.
6. II, 24 §. 1, significet: *ora-
cula edere*, *vaticinari*: quâ eâ-
dem significatione hoc verbum
apud Herodotum IX, 34. 35.
37 fin. 92. 95 obvium. Vocem

φοῖσι περὶ γόνου, ἀνεῖλε ἡ Πυθίη, ἀγῶνας τοὺς
μεγίστους ἀναιρήσεσθαι πέντε. ὁ μὲν δὴ ἀμαρτῶν
τοῦ χρηστηρίου, προσεῖχε γυμνασίοισι, ὡς ἀναιρη-
4 ὄμενος γυμνικὸς ἀγῶνας. ἀσκέων δὲ πεντάεθλον,
παρὰ ἐν πάλαισμα ἔδραμε νικᾶν ὀλυμπιάδα, Ἴερω-10

γόνου quod suspectum videri posse addit Schweighaeuserus, mirans, quod de *prole* consulenti oraculum nihil tale, quod ad prolem proxime pertineat, responderit, notandum est, ab Herodoto non omne afferri Apollinis responsum, sed id unum inde commemorari, quod maxime advertebat ac tenebat scriptorem. — In seqq. ad verbum ἀναιρήσεσθαι conf. nott. ad V, 102. Formulae ἀμαρτάνειν τοῦ χρησμοῦ (*oraculi sensum non assequi* ut I, 71. IV, 164) opponitur συνιέναι τοῦ χρησμοῦ apud Pausan. III, 11 §. 6. — Articulum τοῖσι ante γυμνασίοισι, quem post Schaeferum tenuit Matthiae, e quidem abiecti cum reliquis edd., quum a Florentino aliisque ille absit. — Ad vocem πεντάεθλον conf. VI, 92 ibique allata.

παρὰ ἐν πάλαισμα ἔδραμε νικᾶν ὀλυμπιάδα] i. e. *reportasset victoriam Olympicam, nisi unum luctae certamen obstitisset s. nisi unā lucta ab Hieronymo fuisset superatus*. Monuit de usu verbi τρέχειν G. Hermann. ad Viger. p. 702. Praepositio in talibus vim habet excludendi, bene notante Wesselingio et Valckenaerio, qui de hoc usu excitant Casaubon. ad Stra-

bon. X p. 700 s. 456. Demosthen. in Aristocr. p. 331 [p. 688, 26 R.] Isae. p. 41, 36 [p. 40 R.] Dio Chrysost. IX p. 141 D. coll. Matth. Gr. Gr. §. 588 p. 1174. Tu vide potissimum Pausaniae l. l. Herodotea explanantis: quo ex loco simul discimus, Tisamenum in *cursu et saltu* victorem fuisse, in *lucta* succubuisse. Sed quinquentium cum quinque complecteretur certaminum genera: saltum, discum, iaculationem, cursum, luctam (de quo vid. Philipp. De Pentathlo s. Quinquentio Berolin. 1827 pag. 27 seq. 87); iure quaeras de duobus hinc praetermissis generibus, de iaculo et disco. Boeckhiius utrumque athletam parem fuisse arbitratur, adeo ut neuter pro victore haberi potuerit, G. Hermannus Tisamenum utroque certamine superiorem atque victorem discessisse ponit. Quo rectius, opinor, Philipp. l. l. p. 105 Tisamenum statuit utroque certamine victum abiisse. Sed illud bene mihi observare videtur G. Hermann. (Opuscc. Acad. III p. 29 s. De Sosigen. Aeginet. p. 9), hoc Herodoti loco satis comprobari, illum, qui in aliqua quinquentii parte victus fuisset,

5 νύμφη τῷ Ἀνδρίῳ ἔλθῶν ἐς ἔριν. Λακεδαιμόνιοι δὲ, μαθόντες οὐκ ἐς γυμνικούς ἀλλ' ἐς ἀρηΐτους ἀγῶνας φέρον τὸ Τισαμενοῦ μαντήιον, μισθῶ ἐπειρῶντο πείσαντες Τισαμενὸν ποιέεσθαι ἅμα Ἰρακλειδέων 709
6 τοῖσι βασιλεῦσι ἡγεμόνα τῶν πολέμων. ὁ δὲ, ὄρεων 15
7 περὶ πολλοῦ ποιευμένου Σπαρτιήτας φίλον αὐτὸν προσθέσθαι, μαθὼν τοῦτο, ἀντίμα, σημαίνων σφι, ὡς „ἦν μιν πολιήτην σφέτερον ποιήσονται τῶν „πάντων μεταδιδόντες, ποιήσει ταῦτα, ἐπ' ἄλλῳ μί-
7 „σθῶ δ' οὐ.“ Σπαρτιῆται δὲ, πρῶτα μὲν ἀκούσαν-
τες δεινὰ ἐποίηεν τε καὶ μετίεσαν τῆς χρησιμότητος.²⁰

reliqua tamen peregrisse genera, ut certe ei, a quo superatus esset, quinquertii victoriam eriperet; aut quantum in ipso esset, laudem eius minueret. Id quoque Herodoti testimonio, ut idem monet, probatur, neminem, nisi qui in omnibus quinque certaminibus adversarium superasset, victorem quinquertii esse habitum. — In seqq. cum recentl. revocavi Λακεδαιμόνιοι δὲ μαθόντες, ubi vulgo μαθόντες δὲ Λακεδαιμόνιοι: quod post Schaeferum etiam retinuit Matth.

ἐπειρῶντο πείσαντες] Vid. IX, 53. Quod sequitur φίλον προσθέσθαι (amicum sibi aliquem adsciscere), invenitur quoque III, 74. V, 66. 69, ubi alia quaedam iam excitavi. Verbum ἀνατιμαῖν de mercatoribus dici, qui annonam incendunt s. pretium augent, bene notavit Valckenaer., citans Dion. Cass. XXXVIII, 5 itemque verbum cognatum ἐπιτιμαῖν, cuius usum illustravit Ruhnken. ad Timaei

Lex. Plat. p. 115, cui Cr. addit Zonar. Lex. s. v. ἐπιτίμα pag. 831. — Mox pro ποιήσει Schaefer. et Matth. ποιήσειν e Sancerosti libro.

δεινὰ ἐποίηεν] Revocavi hoc, probante Schweighaeusero et Stegero, quamquam de eo dubitat censor Lipsiensis 1833 p. 48. E duobus codd. Schaefer. dederat ἐποίηεντο eumque sequitur Bekkerus.

μετίεσαν τῆς χρησιμότητος] i. e. missam fecerunt eius artem vaticinandi, sive, ut bene reddidit Lange: sie schlugen sich die Weissagung ganz aus dem Sinn. Vid. Matth. Gr. Gr. §. 332, 7 pag. 640 et ed. Brit. p. XLV. Vocem χρησιμότητος Schweighaeuser. in Lex. Herod. eodem sensu quo μαντοσύνην accipi vult de arte ac munere vatis; Wesseling., cui accedit Schneider. in Lex. Gr. s. v. desiderium h. l. intelligi maluit eoque referunt, quae cap. 35 initio leguntur: Σπαρτιῆται ἐδέοντο γὰρ δεινῶς τοῦ Τισαμενοῦ.

τὸ παραπαν. τέλος δὲ, δείματος μεγάλου ἐπικρεμα-
 μένου τοῦ Περσικοῦ τούτου στρατεύματος, κατα-
 8 νεον μετιόντες. ὁ δὲ, γνοὺς τετραμμένους σφέας,
 οὐδ' οὔτω ἔφη ἔτι ἀρκέσθαι τούτοισι μούνοισι, ἀλ-
 λά δεῖν ἔτι καὶ τὸν ἀδελφεὸν ἑαυτοῦ Ἑγήνην γίνε- 25
 σθαι Σπαρτιήτην ἐπὶ τοῖσι αὐτοῖσι λόγοισι τοῖσι
 34 καὶ αὐτὸς γίνεται. Ταῦτα δὲ λέγων οὗτος ἐμιμέτο
 Μελάμποδα, ὡς εἰκάσαι βασιληῆην τε καὶ πολιτηῆην,
 2 αἰτεόμενον. καὶ γὰρ δὴ καὶ Μελάμπους, τῶν ἐν
 "Ἀργεῖ γυναικῶν μανεισέων, ὧς μιν οἱ Ἀργεῖοι ἐμι- 30
 σθοῦντο ἐκ Πύλου παῦσαι τὰς σφετέρως γυναικας
 τῆς νούσου, μισθὸν προετίνατο τῆς βασιληῆης τὸ

imitatus hac in
 re Melampodem
 regiam Argis di-
 gnitatem simili-
 olim ratione ad-
 eptum,

καταίνεον μετιόντες] i. e. concesserunt in hanc conditionem, eum arcessentes. Verbum καταίνεον eodem significato IX, 34, ubi etiam dicit συγχωρεῖν. Participium μετιόντες bene tueretur Wesselingius, ut III, 15. In aliis exstat μετιέντες, unde Portus interpretatur: de sua pertinacia remittentes. — Ad verba ἀρκέσθαι τούτοισι μούνοισι vid. Matth. Gr. Gr. §. 398, a p. 723 et nott. ad Herod. VII, 160. — Quem Herodotus vocat Ἑγήνην, Pausan. III, 11 §. 5 nepotem Tisameni vocat Ἀγίαν vatem, qui Lysandro in proelio ad Aegos potamos commisso fuerit vaticinatus, Caeterum ut Hegiam, ita Tyrtaeum quoque in Spartanorum civium numerum fuisse receptum accepimus. Lege sis Plutarch, II p. 230 D., ubi nonnulla attulit Wyttenbach. in Animadverss. p. 1188 seq.

Cap. XXXIV.

ἐμιμέτο Μελάμποδα] i. e.

imitari studuit, ut mox ἐμισθοῦντο locare studuerunt s. voluerunt: de qua imperfecti notione vid. citt. ad I, 68. De Melampode vid. II, 49. VII, 221 Schubart Quaest. geneall. pag. 73 seq. 108 seq. Comparari autem debent cum hac Herodoti narratione, Diodor. Sicul. IV, 68. Schol. ad Pindar. Nem. IX, 30. Pausan. II, 18 §. 4, quo auctore hoc accidit, cum Anaxagoras Argei filius regnum Argis teneret. Et vid. quoque Ovid. Met. XV. 322.

βασιληῆην τε καὶ πολιτηῆην αἰτεόμενον] i. e. regnum et ius civitatis sibi petentem. Bene Wesselingius: „Tisamenus ius Spartanæ civitatis quaerebat, Melampus partem regni Argivorum: pares ambo cupiditate habendi, valde dispares in re desiderata.“ — Pro αἰτεόμενον alii αἰτεόμενος.

προετίνατο] Hoc loco Schaeferus, quem Matth. et Bekker. sequuntur, retinet προετίνατο,

3 ἦμισυ. οὐκ ἀνασχομένων δὲ τῶν Ἀργείων, ἀλλ' ἀ-
πιόντων ὡς ἐμαίνοντο πολλῶν πλεῦνες τῶν γυναικῶν,
οὔτω δὴ ὑποστάντες τὰ ὁ Μελάμπους προετίετο,
4 ἦϊσαν δώσοντές οἱ ταῦτα. ὁ δὲ ἐνθαῦτα δὴ ἐπορέ- 35
γεται, ὁρέων αὐτοὺς τετραμμένους, φάς, „ἦν μὴ καὶ
„τῷ ἀδελφεῷ Βίαντι μεταδῶσι τὸ τρίτημόριον τῆς
„βασιληΐης, οὐ ποιήσειν τὰ βούλονται.“ οἱ δὲ Ἀρ-

quod ipsum paulo inferius, ubi illi προετίετο, exhibuit Gaisford. De ipso verbo conf. nott. ad VII, 160.

οὔτω δὴ ὑποστάντες] i. e. ita s. tum demum Argivi recipientes, quae Melampus proposuit, s. in conditionem a Melampode propositam consentientes accesserunt, haec ipsi daturi. Haud aliter fere ὑφίστάσθαι III, 127. 128. De voculis οὔτω δὴ cf. allata ad IX, 6. Sequens ἐπορέγεται reddiderim: plura adeo petiit, praeter ea, quae iam petierat, aliud quid sibi postulans. Ea enim praepositionis ἐπὶ in verbis compositis est vis, ut aliquid addi vel augeri indicet. Conf. quae notavi in Creuzeri Melett. III p. 61. Ad structuram verbi μεταδιδόναι conf. VIII, 5.

τὸ τρίτημόριον τῆς βασιληΐης] Non satis congruere videntur Herodotea cum iis, quae enarrat Diodorus IV, 68, Argivos scil. Melampodi gratiam rependentes duas regni partes esse largitos, Melampodem autem cum Biante fratre suam communicasse portionem. Nec magis convenit Pindari scholia-

sta Nem. IX, 30 Melampodem scribens, postquam mercede pacta duarum regni partium mulieres furore [agitatas purgasset, servasse sibi dimidium, alterum ultro Bianti concedentem: ita ut omne imperium esset tripartitum, inter Melampodidas, Biantidas et Proetididas divisum. Dissentit denique Pausanias II, 18 §. 4 mulierum a furore sanatarum hanc Melampodi gratiam scribens ab Anaxagora esse relatam, ut aequis cum ipso ipsiusque fratre Biante partibus regnum communicaret. Sed quis quaeso in talibus omnia sibi prorsus congruere expectabit? Ad dam equidem Schweighaeuseri notam: „Praeter dimidium regni, quod sibi Melampus postulaverat, insuper fratri suo postulavit tertiam regni partem, nempe tertiam partem dimidiati regni, quod Argivis superesset, adeoque sextam partem totius. Igitur, quandoquidem conditioni subscripserunt Argivi, accepit Melampus cum fratre quatuor sextas partes, id est duas de tribus partibus totius regni, ut Diodorus Sic. ait et Pindari Scholiastes.“

35

γαῖοι ἀπειληθέντες ἐς στεινὸν, καταινέουσι καὶ ταῦ-
 τα. Ὡς δὲ καὶ Σπαρτιῆται, ἐδέοντο γὰρ δεινῶς 40
 τοῦ Τισαμενοῦ, πάντως συνεχώρεόν οἱ. συγχωρη-
 σάντων δὲ καὶ ταῦτα τῶν Σπαρτιητέων, οὕτω δὴ
 πέντε σφι μαντεύμενος ἀγῶνας τοὺς μεγίστους Τι-
 σαμενὸς ὁ Ἥλειος, γενόμενος Σπαρτιήτης, συγκαται-
 ρέει. μῦνοι δὲ δὴ πάντων ἀνθρώπων ἐγένοντο 45
 οὔτοι Σπαρτιήτησι πολιῆται. οἱ δὲ πέντε ἀγῶνες,
 οἷδε ἐγένοντο· εἷς μὲν καὶ πρώτος, οὗτος ὁ ἐν
 Πλαταιῆσι· ἐπὶ δὲ, ὁ ἐν Τεγέῃ πρὸς Τεγεήτας τε

idemque Spartae
 quinque auctor
 victoriarum.

ἀπειληθέντες ἐς στεινὸν] Vid. I, 24. VIII, 109 de locutione. Verbum καταινεῖν attigi ad IX, 33.

Cap. XXXV.

πάντως συνεχώρεόν οἱ] Pro πάντως Schweighaeusero in mentem venerat πάντων, quemadmodum VII, 161. Quo tamen opus esse negat Letronne in Journal des Sav. 1817 pag. 44, si quidem πάντως, quod idem valeat atque ἅπασι, aequae probum constituat sensum atque πάντως ἀγαθός, alia id genus. In seqq. μαντεύεσθαι vaticinandi notionem habet, ut diximus ad IX, 33.

συγκαταιρέει] i. e. ad maxima certamina feliciter peragenda suam ille operam contulit Spartanis s. operá suá (divinandi scil. arte) Spartanos adiuvit. Conf. nott. ad VII, 50. Pausanias III, 11 §. 6 hunc in modum haec protulit: σφίσιν ὁ Τισαμενὸς ἀγῶνας πολέμου πέντε ἐνίκησε.

μῦνοι δὲ δὴ πάντων ἀνθρώπων ἐγένοντο οὔτοι Σπαρ-

τιήτησι πολιῆται] Hoc sane nemo mirabitur, qui, qualis omnino civitatis Spartanae fuerit ratio atque indoles, bene novit: ut in quâ ob arctissimam illam stirpium cognationem, quae eadem in omnibus Dorum institutis conspicua, peregrinum admittere familiisque immiscere nefas habebatur. Itaque maxime memorabile, quod a scriptore hic proditur verique unicum, quod Tisamenus Eleus eiusque frater Hegias in Laconum civitatem ita receptus fuit, ut eodem, quo ceteri Spartani veri ac genuini, uterentur iure iisdemque fruerentur privilegiis, quibus legitime nati Spartani fruuntur, quin in unam etiam recepti tribum e tribus illis tribubus, quibus omnis constitit Spartanorum civitas.

ἐπὶ δὲ] Vid. VII, 219 de locutione. Quae h. l. dicuntur quinque certamina, ea eodem ordine recenset Pausan. III, 11 §. 6 ipsum Herodotum probabiliter secutus. Quae post Plataensem pugnam commemorantur Spartanorum certamina,

καὶ Ἀργείους γενόμενος· μετὰ δὲ, ὁ ἐν Διπαιεῦσι
 πρὸς Ἀρκάδας πάντας, πλὴν Μαντινέων· ἐπὶ δὲ, 50
 ὁ Μεσσηνίων ὁ πρὸς Ἰθώμην ὕστατος δὲ, ὁ ἐν Τα- 710

alterum cum Tegeatis Argivisque, alterum cum Arcadibus commissum, incidunt intra Olymp. LXXV, 2 et LXXVIII, 4, observante C. O. Müller. Dor. I p. 188, qui merito ad haec attendi vult. Nam unica fere est mentio eorum, quae post Persas devictos in Peloponneso inter ipsos Peloponnesios acciderint. Tegeatas Spartanis semper infensos fuisse novimus: qui reconciliati cum Spartanis iisque sociati per bellum Persicum postea disuncti priores inimicitias renovasse videntur. Argivis etiam perpetuas fere rixas atque contentiones cum Spartanis fuisse accepimus: quippe quorum principatum, ut videtur, detrectabant indeque etiam in Persico bello ceteros Graecos haud adiuvabant, neutrorum partes secuti. Nec plura nobis innotuere de Spartanorum certaminibus cum Arcadibus vicinis, quos Sparta sive dominatum sive principatum ferre noluisse ac de agrorum terminis cum Spartanis contendisse credibile est. De Dipaeensibus ita Pausanias I. I. οἱ δὲ Διπαιεῖς ἐν τῇ Μαιναλίᾳ πόλιν Ἀρκάδων ἦσαν: e quibus ipsis concludere liceat, Pausaniae aetate memoriam urbis iam oblitteratam fuisse, aut etiam ipsam urbem illa aetate non amplius exstitisse.

ὁ Μεσσηνίων ὁ πρὸς Ἰθώμην] Vulgo: πρὸς τῷ Ἰσθμῷ. At articulum meliores libri ignorant male retentum a Schaefero et Matthiae. Sed Ἰσθμῷ omnes praebent scripti libri, quos hic deserendos censi Palmerii coniecturam, quam etiam praetulit Negrus, secutus, Larchero quoque probatam et Siebelisio ad Pausan. I. I. pag. 31, qui nunc, ab eodem Siebelisio constitutus, praebet: τέταρτον δὲ ἡγωνίσασατο πρὸς τοὺς [ubi olim male insertum erat ἐξ Ἰσθμοῦ] ἐς Ἰθώμην ἀποστάντας τῶν εἰλωτῶν; addit Pausanias, tunc quidem non omnes defecisse helotas, sed Messenicis tantum, qui se a priscis Helotis abiunxerant, eosque Delphici Apollinis ex oraculo et Tisameni monitis a Lacedaemoniis foedere facto esse dimissos incolunes. Vocatur autem hoc bellum vulgo tertium Messenicum, excitatum tam a Messeniis Sparta subditis et in helotarum statum redactis, quam a priscis helotis, vel certe eorum parte, viribus coniunctis, et decem in annos productum obsessa Ithone, i. e. ab anno 465—456 a. Chr. n. s. Olymp. LXXVIII, 4—LXXXI, 1. Vid. Thucyd. I, 101. Diodor. Sic. XI, 64. Plutarch. Cim. 16 coll. Dahlmann, Herod. pag. 39 et C. O. Müller. Dor. I p. 189. Quo magis mi-

νάγκη πρὸς Ἀθηναίους τε καὶ Ἀργείους γενόμενος.
οὗτος δὲ ὕστατος κατεργάσθη τῶν πέντε ἀγῶνων.

36

Οὗτος δὴ τότε τοῖσι Ἑλλησι ὁ Τισαμενὸς, ἀρόντων
τῶν Σπαρτιητέων, ἐμαντεύετο ἐν τῇ Πλαταιίδι.
τοῖσι μὲν νυν Ἑλλησι καλὰ ἐγίνετο τὰ ἱερά, ἀμυνο- 55
μένοισι· διαβᾶσι δὲ τὸν Ἀσωπὸν καὶ μάχης ἄρχου-
σι, οὗ.

Proelium laces-
sere exta tum
Graecus,

37

Μαρδονίῳ δὲ, προθυμομένῳ μάχης ἄρχειν,
οὐκ ἐπιτήδεα ἐγίνετο τὰ ἱερά· ἀμυνομένῳ δὲ καὶ
τούτῳ καλὰ· καὶ γὰρ οὗτος Ἑλληνικοῖσι ἱεροῖσι ἐ-
χρέετο, μάντιν ἔχων Ἰηγησίστρατον, ἄνδρα Ἡλείῳν 60
2 τε καὶ τῶν Τελλιαδέων ἕντα λογιμώτατον. τὸν δὴ
πρότερον τούτων Σπαρτιῆται λαβόντες ἔδησαν ἐπὶ θα-
νάτῳ, ὡς πεπονθότες πολλά τε καὶ ἀνάσσια ὑπ' αὐ-

tum barbaros
prohibent: nam
et Mardonius ad
sacra Graeco
ritu facienda va-
tem, Hegesistra-
tum Eleum, con-
duxerat. Hic iam
antea Spartano-
rum hostis, quam
miro modo, cum
in illorum manus
aliquando inci-
disset, e custo-
dia evaserit.

rari subit Gailium (Le philol.
IV p. 381 — 388) hoc modo
lectioni olim vulgatae Ἰσθμῶ
patrocinari; ut bellum istud
Messenicum tertium unquam
exstitisse, locumque Herodoti
e Pausania emendari posse ne-
get. Unam in clausula addam
Schweighaeuseri coniecturam,
πρὸς Ἰθώμῳ reponentis, si ni-
mirum aliunde constaret, non
solum Ἰθώμην sed etiam Ἰθω-
μον Graecos dixisse.

ὁ ἐν Τανάργῃ] Haec pugna,
de qua vid. Thucyd. I, 108
ibiq. interpret. Diodor. XI, 80,
incidit in annum 457 a. Chr.
n. sive Olymp. LXXX, 4, aut,
ut Dahlmann. ponit, in annum
458 a. Chr. n. s. Olymp. LXXX,
3. — Ad passivam notionem
aoristi κατεργάσθη cf. Matth.
Gr. Gr. §. 495.

Cap. XXXVI.

ἐμαντεύετο] i. e. vaticinaba-

tur. Vid. nott. ad IX, 33. —
Ad seqq. καλὰ ἐγίνετο τὰ ἱερά
conf. allata ad VII, 134 et
Schaefer. ad Lambert. Bos. De
ellipss. L. Gr. p. 213. Infra
IX, 37 οὐκ ἐπιτήδεα ἐγίνετο τὰ
ἱερά eodem spectat.

Cap. XXXVII.

προθυμομένῳ] Duo codd.
προθυμένῳ; Florentinus cum
uno Parisino προθυομένῳ, quod
genuinum videtur Schaefero I.
I., ubi de usu participii in da-
tivo positi plura affert. Sed
quae sequuntur: ἀμυνομένῳ
δὲ καὶ τούτῳ satis vulgatam
tueri videntur. — ἐχρέετο re-
liqui intactum, quamquam Flo-
rentinus, Mediceus, alii: ἐχρέ-
ετο, duo codd. ἐχρεᾶτο.

ἄνδρα Ἡλείῳν τε καὶ τῶν
Τελλιαδέων] Vid. nott. ad IX,
33. Male Arcadem vocat Plu-
tarch. II p. 479 B. Ad verba
ἔδησαν ἐπὶ θανάτῳ vid. I, 109.

8 του. ὁ δὲ ἐν τούτῳ τῷ κακῷ ἐχόμενος, ὥστε τρέχων περὶ τῆς ψυχῆς πρό τε τοῦ θανάτου πεισόμενος πολλά τε καὶ λυγρὰ, ἔργον ἐργάσατο μέζον λόγου. ὡς γὰρ δὴ ἐδέδετο ἐν ξύλῳ σιδηροδέτῳ, ἔσενειχθέντος κως σιδηρίου ἐκράτησε· αὐτίκα δὲ ἐμηνανᾶτο ἀνδρειότατον ἔργον πάντων τῶν ἡμεῖς ἴδμεν. 70 σταθμησάμενος γὰρ ὅκως ἐξελεύσεται οἱ τὸ λοιπὸν 5 τοῦ ποδός, ἀπέταμε τὸν ταρσὸν ἐσωτοῦ. ταῦτα δὲ ποιήσας, ὥστε φυλασσόμενος ὑπὸ φυλάκων, διορύξας τὸν τοῖχον, ἀπέδρη ἐς Τεγέην, τὰς μὲν νύκτας πορευόμενος, τὰς δὲ ἡμέρας καταδύνων ἐς ὕλην καὶ ἀυλιζόμενος· οὕτω ὥστε Λακεδαιμονίων πανδημεῖ 75 διζημένων, τρίτῃ εὐφρόνῃ γενέσθαι ἐν Τεγέῃ· τοὺς δὲ ἐν θωύματι μεγάλῳ ἐνέχεσθαι τῆς τε τύλης, ὁ-

III, 119 et de voce ἀνάρσια nott. ad III, 10.

ἐν τούτῳ τῷ κακῷ ἐχόμενος] Attigi ad VIII, 52. Seqq. ὥστε τρέχειν περὶ τῆς ψυχῆς illustravi ad VII, 57. Ad voces μέζον λόγου vid. nott. ad VII, 147.

ἐδέδετο ἐν ξύλῳ σιδηροδέτῳ] Attigi ad VI, 75. Wesselingius conferri iubet Petit. ad Legg. Attic. IV, 9 p. 461 et Actt. Apost. XVI, 24 ibique Wetsten.

ἔσενειχθέντος κως σιδηρίου ἐκράτησε] i. e. nactus est instrumentum ferreum aliquo modo compedibus illatum eoque ipso dein usus est ad pedem amputandum. Namque pes adstrictus erat ligno σιδηροδέτῳ i. e. quod ferro revinctum erat; idque ipsum ferrum s. ferramentum (hoc enim est σιδήριον, ut notavi ad VII, 18) inde extraxit, quo pedem implicatum

et innexum absunderet. — In seqq. verbum σταθμησάμενος hinc excitat Suidas s. v. III p. 368.

ἀπέταμε τὸν ταρσὸν] Plantam pedis interpretantur s. anteriorem pedis partem, quâ parte pes latior est. Pollux II, 4 §. 197: (τοῦ ποδός) τὸ ἔμπροσθεν μετὰ τοὺς δακτύλους, ταρσός. In huius ταρσοῦ abscissi locum moxille substituisse fertur ξύλινον πόδα: itaque ταρσὸν latiori sensu accipere malim de omni pede aut certe de inferiori eius parte. Tegeam autem Hegesistratus aufugit, quo eodem etiam Leotychides in exilium abierat, teste Herodoto VI, 67: quippe Tegeatae Laconibus infensi atque inimici, ut monui ad I, 65. IX, 26 fin. 35. De verbo ἀυλιζέσθαι conf. nott. ad VIII, 8; de voce εὐφρόνης vid. nott. ad VII, 12.

ἐν θωύματι — ἐνέχεσθαι]

ρέοντας τὸ ἡμίτομον τοῦ ποδὸς κείμενον, ἀκείνον
 6 οὐ δυναμένους εὐρεῖν. Τότε μὲν οὕτω διαφυγῶν
 Λακεδαιμονίους, καταφεύγει ἐς Τεγέην, ἐοῦσαν οὐκ 80
 ἄρθμῳ Λακεδαιμονίοισι τοῦτον τὸν χρόνον. ὕγιης
 δὲ γενόμενος, καὶ προσποιησάμενος ξύλινον πόδα
 7 κατεστήκει ἐκ τῆς ἰθείης Λακεδαιμονίοισι πολέμιος.
 οὐ μέντοι ἔς γε τέλος οἱ συνήνικε τὸ ἔχθος τὸ ἐς
 Λακεδαιμονίους συγκεκυρημένον· ἦλω γὰρ μαντεῦ- 85
 8 μενος ἐν Ζακύνθῳ ὑπ' αὐτῶν, καὶ ἀπέθανε. Ὁ
 μὲν νυν θάνατος ὁ Ἡγησιστράτου ὕστερον ἐγένετο
 τῶν Πλαταιϊκῶν· τότε δ' ἐπὶ τῷ Ἀσωπῷ Μαρδο-

Hic quoque reposui θωύματι
 pro θώματι. Ipsam locutionem
 attigi VIII, 25. 135. Post τόλ-
 μης sustuli distinctionem, quo
 intelligeretur voculam τε ante
 τόλμης pertinere ad ὀρέοντας,
 quocum convenit ἀκείνον (i.
 e. καὶ ἐκείνον) οὐ δυναμένους.
 — Voculam ἄρθμῳ attigi ad
 IX, 9. — In seqq. προσποιη-
 σάμενος est: sibi ligneum pe-
 dem adscivit, fieri iussit, ubi me-
 dii verbi elucet vis. Conf. VI,
 66 ibique nott, et potissimum
 Plutarch. II p. 479 B.

κατεστήκει] i. e. factus est,
 exstitit, ut I, 31. 92. IX, 70.
 ἐκ τῆς ἰθείης valet palam, aper-
 te, ut monui ad III, 127. —
 Μοχ οὐ μέντοι γε ἐς τέλος, e
 libris quibusdam allatum non
 assumsi, persistens in vulgata,
 οὐ μέντοι ἔς γε τέλος, quam
 etiam Bekkerum retinuisse vi-
 deo. Conf. nott. ad II, 63.

τὸ ἔχθος τὸ ἐς Λακεδαιμο-
 νίους συγκεκυρημένον] Varia-
 vit orationem IX, 38 scribens
 τὸ ἔχθος τὸ Λακεδαιμονίων.
 Nostrum locum Porius Latine

reddidit: odium casu fortuito
 susceptum; Reiskius: odium
 quocumque demum casu ipsum in-
 ter et Lacedaemonios conflatum;
 Schweighaeuserus (qui illud
 fortuitum urgeri vetat): odium
 quod illi acciderat s. quod ac-
 ceperat. Equidem hunc fere
 totius loci sensum esse credi-
 derim: Neque tamen ei ad ex-
 tremum usque (bene) cessit in-
 micitia, in quam incidere cum
 Lacedaemoniis. Verbum συνή-
 νικε non aliter fere adhibetur
 VIII, 87.

ἦλω γὰρ — ἐν Ζακύνθῳ] Hoc factum esse coniicit Schöll,
 vernaculus interpret, secunda
 belli Peloponnesiaci aestate (s.
 Ol. 87, 3. a. Chr. n. 430), quâ
 Lacedaemonii incursionem fer-
 cerunt in Zacynthi insulam,
 iam antea, ut videtur, Spartaë
 infensam, si quidem Demaratus,
 Spartanorum exsul, eo primum
 se contulit, teste Herodoto VI,
 70. At tum Hegesistratum
 octogenarium certe senem fuisse
 statuas necesse erit. Itaque
 ipse Schöll. de priori quodam

νίῳ μαισιθωμένος οὐκ ὀλίγου, ἐθύετό τε καὶ προε-90
θυμέετο κατὰ τε τὸ ἔχθος τὸ Λακεδαιμονίων καὶ
κατὰ τὸ κέρδος.

38

Græcorum barbaris auxilian-
tium vates Hippomachus Leucadus. Interim Timagenidas Thebanus Mardonio suadet, ut Cithæronis fauces occupet.

Ὡς δὲ οὐκ ἐκαλλιέρεε ὥστε μάχεσθαι, οὔτε αὐ-
τοῖσι Πέρσησι, οὔτε τοῖσι μετ' ἐκείνων ἑοῦσι Ἑλ-
λήνων· (εἶχον γὰρ καὶ οὗτοι ἐπ' ἑωυτῶν μάντιν
Ἰππόμαχον, Δευκάδιον ἄνδρα·) ἐπιβρέοντων δὲ τῶν 711
Ἑλλήνων, καὶ γινομένων πλεύνων, Τιμηγενίδης δ' 95
Ἔρπυος, ἀνὴρ Θηβαῖος, συνεβούλευσε Μαρδονίῳ
τὰς ἐκβολὰς τοῦ Κιθαιρῶνος φυλάξαι· λέγων ὡς
ἐπιβρέουσι οἱ Ἕλληνες αἰεὶ ἀνὰ πᾶσαν ἡμέρη, καὶ

bello, nobis non cognito forsitan hic cogitandum esse addit.

μαισιθωμένος οὐκ ὀλίγου] i. e. mercede haud exigua conductus. Subintelligas licet τιμήματος s. ἀργυρίου: de quo vid. Lambert. Bos. De ellipsis. L. Gr. p. 39 seq. 473 seq. — Articulum τῶ ante Μαρδονίῳ, quem tuentur Schaeferus, Matthiae et Bekkerus, equidem cum reliquis abieci, Florentini aliorumque codd. auctoritate fretus.

ἐθύετό τε καὶ προεθυμέετο] Ad verbum ἐθύετο conf. nott. ad VII, 189. Sequens προεθυμέετο intelligo: magnum studium exhibuit, valde studiosus fuit. Qui ita interpretatus erat Schweighaeuserus: „sacra faciebat, libenter suscepto eo munere“ is postea rectius, opinor, in Lex. Herod. ita reddidit: promptam operam navavit. In verbis κατὰ τε τὸ ἔχθος κ. τ. λ. praepositio valet ob, propter. Vid. nott. ad VIII, 30. Matth. Gr. Gr. §. 581 p. 1130.

Cap. XXXVIII.

Ὡς δὲ οὐκ ἐκαλλιέρεε] Cf. nott. ad VII, 134.

εἶχον γὰρ καὶ οὗτοι ἐπ' ἑωυ-
τῶν μάντιν Ἰππόμαχον] i. e. nam hi quoque suum quandam, sibi ipsis proprium habebant vatem Hippomachum sive, ut Hoogeveen reddit ad Viger. pag. 614: habebant enim et hi peculiarem sibi haruspicem Hippomachum. De locutione ἐπ' ἑωυτῶν vid. IX, 17 et allata ad IV, 114. — In seqq. τὰς ἐκβολὰς, ut IX, 39, dicit fauces, per quas e Cithaerone monte exitus patet. De fluvii exitu s. ostio idem vocabulum VII, 128. De Timagenida cf. IX, 86. Pausan. VII, 10 §. 1.

καὶ ὡς ἀπολάμφοιτο συ-
χνούς] i. e. dicens se multos intercepturum esse, Graecos scil. accurrentes ad Thessalos s. ad eos Graecos, qui a Persarum partibus starent. De forma futuri ἀπολάμφομαι vid. eitt. ad III, 146, ubi ἀπολάμψεσθαι

39 ὡς ἀπολάμψοιτο συχνούς. Ἡμέραι δὲ σφι ἀντικα-
 τημένοισι ἤδη ἐγερόνεσαν ὀκτώ, ὅτε ταῦτα ἐκεῖνος
 2 συννεβούλευε Μαρδονίῳ. ὁ δὲ μαθὼν τὴν παραίνε-
 σιν εὖ ἔχουσαν, ὡς εὐφρόνη ἐγένετο, πέμπει τὴν 1
 ἵππον ἐς τὰς ἐκβολὰς τὰς Κιθαιρωνίδας, αἱ ἐπὶ
 Πλαταιέων φέρουσι· τὰς Βοιωτοὶ μὲν Τρεῖς Κεφα-
 λὰς καλέουσι, Ἀθηναῖοι δὲ Δρυὸς Κεφαλὰς. πεμ-
 3 φθέντες δὲ οἱ ἵππῶται, οὐ μάτην ἀπίκοντο. ἐσβάλ-
 λουτα γὰρ ἐς τὸ πεδῖον λαμβάνουσι ὑποζύγιά τε
 πεντακόσια, σιτία ἄγοντα ἀπὸ Πελοποννήσου ἐς τὸ

Quo facto, com-
 meatus Graeco-
 rum intercipitur.

τὴν πόλιν urbem recipere. Ne-
 que huc non facit illud ἀπο-
 λαμφθέντες conclusi, inclusi,
 intercepti: de quo vid. VIII, 10.
 11. 76. 97. V, 100. — Quod
 proxime antecedit αἰεὶ ἀνὰ πᾶ-
 σαν ἡμέρην attulit Baquet ad
 Dion. Chrysost. Specim. p.
 66 multa de ista orationis ab-
 undantia excitans.

Cap. XXXIX.

Ἡμέραι δὲ σφι ἀντικατημέ-
 νοισι ἤδη ἐγερόνεσαν ὀκτώ] Eadem locutio IX, 41. Parti-
 cipii usum in talibus attigi ad
 IX, 10. — De voce εὐφρόνης
 vid. VII, 12.

αἱ ἐπὶ Πλαταιέων φέρουσι] i. e. quae Plataeas versus du-
 cunt. Δρυὸς Κεφαλὰὶ capita
 quercus inveniuntur quoque
 apud Philostrate. Icon. II, 19
 fin., qui, monente Jacobs. pag.
 512, nostrum locum respexit,
 et Thucyd. III, 24 teste Wes-
 selingio, qui alteram appella-
 tionem se unquam legisse ne-
 gat. Nec mihi quidquam in-

notuit. De his vero faucibus,
 quibus *Trium capitum* s. *Quercus capitum* nomen, Pausaniam
 IX, 2 §. 2 cogitasse putat Kruse
 Hell. II, 1 p. 421 seq., ubi
 τὴν λεωφόρον (ὁδὸν) appellat,
 quae nunc vocetur ἐτρατὴ τοῦ
 Βίζιρις. Escendit enim ibi
 via in obliquum ducta per mon-
 tem horridum, eaque primaria
 olim via fuit e Peloponneso in
 Boeotiam proficiscentibus. Ita-
 que cogitandum erit de ipso
 montis Cithaeronis iugo pro-
 minenti eoque praecipiti ac
 declivi, per quod via sursum
 tendebat obtectum quercubus,
 unde loco nomen. Quin ad-
 huc illas Cithaeronis declivita-
 tes pinis et quercubus, aliis
 eiusmodi arboribus consitas
 esse peregrinatores asserunt.
 Ad occidentem Plataearum
 hunc locum indicarat Barbé
 in mappa geographica; rectius
 sane Gail ad orientem inter
 Eleutheras atque Erythras.
 Vid. C. O. Müller. Orchomen.
 p. 488. 489. Thucyd. I, 2 p.
 280 Poppo.

4 στρατόπεδον, καὶ ἀνθρώπους, οἱ εἶποντο τοῖσι ξεύγεσι.
 ἐλόντες δὲ ταύτην τὴν ἄγρην οἱ Πέρσαι, ἀφειδέως
 ἐφόνεον, οὐ φειδόμενοι οὔτε ὑποζυγίου οὐδενός, 10
 5 οὔτε ἀνθρώπου. ὡς δὲ ἄδην εἶχον κτείνοντες τὰ
 λοιπὰ αὐτῶν ἤλαυνον περιβαλλόμενοι παρὰ τε Μαρ-
 40 δόνιον καὶ ἐς τὸ στρατόπεδον. Μετὰ δὲ τοῦτο τὸ
 ἔργον ἑτέρας δύο ἡμέρας διέτριψαν, οὐδέτεροι βου-
 λόμενοι μάχης ἄρξαι. μέχρι μὲν γὰρ τοῦ Ἰσώπου 15
 ἐπήϊσαν οἱ βάρβαροι, πειρώμενοι τῶν Ἑλλήνων, διέ-
 2 βαινον δὲ οὐδέτεροι. ἢ μέντοι ἵππος ἢ Μαρδονίου
 αἰεὶ προσέκειτό τε καὶ ἐλύπεε τοὺς Ἕλληνας. οἱ γὰρ
 Θηβαῖοι, ἅτε μηδίζοντες μεγάλως, προθύμως ἔφερον
 τὸν πόλεμον, καὶ αἰεὶ κατηγέοντο μέχρι μάχης· τὸ 20
 δὲ ἀπὸ τούτου παραδεκόμενοι Πέρσαι τε καὶ Μῆδοι,
 μάλα ἔσκον οἱ ἀπεδείκνυτο ἀρετάς.

καὶ ἀνθρώπους οἱ εἶποντο
 τοῖσι ξεύγεσι] Possis intelligere
 servos, quos haud raro simpli-
 citer vocari ἀνθρώπους, ostendunt,
 quae ad Evangel. Luc. XII, 36
 allata sunt ab interpretibus et
 quae ipse attuli ad Plutarch. Alcibiad.
 pag. 68: nisi h. l. omnino indicantur
 viles homines, inferioris qui
 erant conditionis, nec armis
 ferendis digni sive apti; ut sane
 nec excludantur servi, nec soli
 in periculum veniant, ut ait
 Wesseling.

ἀφειδέως ἐφόνεον] Quid sibi
 velit vocula ἀφειδέως, statim
 explicat verbis subiectis: οὐ
 φειδόμενοι οὔτε ὑποζυγίου οὐδενός,
 οὔτε ἀνθρώπου. Idem I, 163.
 207 fin.

ὡς δὲ ἄδην εἶχεν κτείνοντες] Excitat
 Suidas s. v. ἄδην I p. 51. Tu vid.
 Matth. Gr. Gr. §. 550, b pag. 1081. Vulckena-

rius de hac locutione excitaverat
 Platon. Charmid. pag. 153 C. De
 republ. VII fin. Athen. IV pag. 128
 E. Hemsterhus. ad Lucian. Nigr. c. 13.
 T. I pag. 247 Bip.

ἤλαυνον περιβαλλόμενοι] i. e.
 e. reliqua eorum (iumentorum aequae
 atque hominum) abigerunt ad
 Mardonium, circumvenientes,
 cingentes eaque in usum suum
 vertentes. Ita Schweighaeuser. in
 Lex. Herod. De verbo περιβάλλεσθαι
 conf. III, 71 ibique nott. VIII, 8.

Cap. XL.

μηδίζοντες μεγάλως] Conf. nott.
 ad IX, 17. Locutionem φέρειν τὸν
 πόλεμον invenimus IX, 18. Ad
 κατηγέοντο mente addas licet τῇ
 τοῦ Μαρδονίου ἵππῳ. — Formam
 ἔσκον attigimus ad VI, 133. VII, 119.

- 41 Μέχοι μὲν νυν τῶν δέκα ἡμερῶν οὐδὲν ἐπὶ πλεῦν ἐγίνετο τούτων. ὡς δὲ ἐνδεκάτῃ ἐγεγόνεε ἡμέρη ἀντικατημένοισι ἐν Πλαταιῆσι, οἳ τε δὴ Ἕλληνες πολλῶ πλεῦνες ἐγεγόνεσαν, καὶ Μαροδόνιος περιημέκτεε τῇ ἔδρῃ, ἐνθαῦτα ἐς λόγους ἦλθον Μαροδόνιός τε ὁ Γωβρύεω καὶ Ἀρτάβαζος ὁ Φαρνάκεος, ὅς ἐν ὀλίγοισι Περσέων ἦν ἀνὴρ δόκιμος παρὰ Ξέρ-
25 ξῆ. Βουλευομένων δὲ αἶδε ἦσαν αἱ γυνῶμαι ἡ μὲν Ἀρταβάξου, ὡς „χορὸν εἶη ἀναξεύξαντας τὴν ταχί-
„στην πάντα τὸν στρατὸν, λέναι ἐς τὸ τεῖχος τὸ 30
„Θηβαίων, ἐνθα σῖτόν τε σφι ἐσενηνεῖχθαι πολλὸν,
3 „καὶ χόρτον τοῖσι ὑποζυγίοισι· κατ’ ἡσυχίην τε ἴσο- 712

Ita decem diebus exactis cum interea Graecorum exercitus multum crevisset, Mardonius longioris morae impatiens, frustra renitente Artabazo [8, 126.], contemisque extis [c. 37.] pugnae consilium inquit.

ἀποδείκνυσθαι ἀρετὰς, quod etiam hinc excitat Iacobs. ad Aelian. N. A. IV, 1, indicat: virtutis documenta s. specimina edere. Vid. allata ad Herodot. VII, 139.

Cap. XLI.

οὐδὲν ἐπὶ πλεῦν ἐγίνετο τούτων] Male quidam ἔτι πλεῦν. Conf. nott. ad VI, 42. Ad usum participii ἀντικατημένοισι conf. IX, 10. Verba: περιημέκτεε τῇ ἔδρῃ accipio: moram istam impatienter ferebat; quemadmodum, observante Valckenaerio, apud Thucydidem V, 7, (ubi conf. Wasse) milites dicuntur ἀχθόμενοι τῇ ἔδρῃ. — Tu vid. nott. ad I, 41. Plutarchus in Aristid. 15 habet verbum δυσανασχεταιίν.

Ἀρτάβαζος ὁ Φαρνάκεος] De Artabazo vid. VII, 66. VIII, 126 seq. (ubi vocatur ἀνὴρ ἐν Πέρσησι λόγιμος καὶ πρόσθεν ἐὼν κ. τ. λ.) coll. IX, 66. 89.

Hoc loco vocatur, ὅς ἐν ὀλίγοισι Περσέων ἦν ἀνὴρ δόκιμος παρὰ Ξέρξῃ i. e. vir in paucis s. maxime spectatus auctoritateque pollens apud Xerxem. Locationem attigi ad IV, 52.

ὡς χορὸν εἶη] Vid. Matth. Gr. Gr. §. 529 pag. 1028. Verbum ἀναξενύξαναι, quod plerumque absolute ponitur significatione movendi castra, discedendi cum classe, h. l. activa notione abducendi Noster posuit, ut IX, 58 coll. VIII, 60 §. 1. — Formam εἰσενηνεῖχθαι citat Matth. Gr. Gr. §. 254 pag. 495.

καὶ χόρτον τοῖσι ὑποζυγίοισι] Simili modo apud Diodor. XVI, 41 τοῖς ἵπποις χόρτον et apud Philon. Quod omn. Prob. Lib. pag. 875 A. Heliodor. Aethiop. VIII pag. 398 [cp. 14] χιλὸν κτῆνεσι. Attulit Wesselingius. In proxime seqq. διαπραττεσθαι valet peragere, transigere, ut IV, 24 coll. I, 2. II, 2. Cf. quae nu-

„μένους διαπρήσσεσθαι, ποιεῦντας τάδε· ἔχειν γὰρ
 „χρυσὸν πολλὸν μὲν ἐπίσημον, πολλὸν δὲ καὶ ἄση-
 „μον, πολλὸν δὲ καὶ ἄργυρόν τε καὶ ἐκπώματα· 35
 „τούτων φειδομένους μηδενὸς, διαπέμπειν ἐς τοὺς
 „Ἕλληνας, Ἑλλήνων δὲ μάλιστα ἐς τοὺς προεστειῶ-
 „τας ἐν τῆσι πόλεσι· καὶ ταχέως σφέας παραδώσειν
 „τὴν ἑλευθερίην, μηδὲ ἀνακινδυνεύειν συμβάλλοντας.“

4 Τούτου μὲν νυν ἢ αὐτὴ ἐγίνετο καὶ Θηβαίων γνώμη, 40
 ὡς προειδότης πλεῦν τι καὶ τούτου. Μαρδονίου δὲ
 ἰσχυροτέρη τε καὶ ἀγνωμονεστέρη, καὶ οὐδαμῶς συγ-

per dedit Reuter. ad Demosthen. Philipp. I §. 31 pag. 62. Quod paulo infra legitur διαπέμπειν est: *dimittere* in varias scil. partes. Quos hic vocat τοὺς προεστειῶτας, eos IX, 2 dicit τοὺς δυναστεύοντας.

ἢ αὐτὴ ἐγίνετο καὶ Θηβαίων γνώμη] Olim ἐγένετο, in-
 vitis codd. De argumento loci sic Wesselingius: „Adi ad IX, 2. Putes ex praecedenti consultatione et Artabazi (laudatissimi viri Lib. VIII, 121) sententia, uberem iam tum proditorum in Graeciae urbibus pullulasse proventum: qui quidem succevit laetissime Philippi Macedonis aevo, teste Demosthen. pro Coron. pag. 145 [pag. 245, 16 Reisk.], ubi orator non difflitetur, superiore memoria haud paucos fuisse. Quin Herodoto horum aliquid suboluerit, haud negaverim.“ Ac sane verba adiecta tale quid indicare videntur: ὡς προειδότης πλεῦν τι καὶ τούτου i. e. ut qui (Artabazus) etiam amplius quid illo (Mardonio) praeviderat s. ut

qui maiora adeo quam ille praeviderat mente atque praesciverat; ut sanequam ille commercium quoddam habuisse videatur cum Graecis quibusdam, qui in singulis civitatibus multum pollentes, clam cum Persa transegerant eiusque partes amplexi erant.

ἰσχυροτέρη τε καὶ ἀγνωμονεστέρη, καὶ οὐδαμῶς συγγινωσκομένη] γνώμη ἰσχυροτέρη dicitur acrior sententia, gravior, ut VII, 102 ἰσχυρὸς νόμος et IV, 205 ἰσχυραὶ τιμωρίαι coll. I, 74; ἀγνωμονεστέρη est arrogantior, ferocior, ut Schweighaeuserus interpretatur; tu conf. de nomine ἀγνωμοσύνης nott. ad IX, 4. VII, 9 §. 2. οὐδαμῶς συγγινωσκομένη dicitur sententia minime conveniens cum aliis, minime cedens: de quo conf. nott. ad VII, 12; etsi hoc displicuisse video Gail. (Le philol. V pag. 253), qui reliqua sic Gallice reddenda putat: trop ferme, trop énergique, trop peu réfléchi. — Quae apud Herodotum sequuntur verba: δοκέειν τε

5 γινωσκομένη. „Δοκέειν τε γὰρ πολλῶ κρέσσονα εἶναι
 „τὴν σφετέρην στρατιὴν τῆς Ἑλληνικῆς, συμβάλλειν⁴⁵
 „τε τὴν ταχίστην, μηδὲ περιορᾶν συλλεγομένους ἔτι
 „πλεῦνας τῶν συλλελεγμένων· τὰ τε σφάγια τὰ Ἡγη-
 „σιστράτου ἔαν χαίρειν, μηδὲ βιάζεσθαι, ἀλλὰ νόμῳ
 42 „τῷ Περσέων χρεωμένους συμβάλλειν.“ Τούτου δὲ
 οὔτω δικαιοῦντος, ἀντέλεγε οὐδείς, ὥστε ἐκράτεε τῇ

γὰρ πολλῶ κρέσσονα εἶναι κ.
 τ. λ., in quibus particula τε
 congruit cum verbis συμβάλλειν τε τὴν ταχίστην, ea pendent ab antecedenti γνώμη sententiamque illam Mardonii acriorem indicant.

τὰ τε σφάγια — μηδὲ βιάζεσθαι] τὰ σφάγια sunt sacra, victimae; unde non differunt τὰ ἱερά, conf. IX, 45. 61. 62. Locutionem ἔαν χαίρειν (missum facere, non curare) quae etiam exstat IX, 45, attigi ad IV, 112. Valckenaerius laudaverat Platon. Crit. pag. 45 A. (ubi Stallbaum. pag. 111 praeterea laudat Heindorf. ad Theaetet. pag. 441 et ipsum Valckenaer. ad Euripid. Hippolyt. 113) Isocrat. Trapez. pag. 364 C. [cp. 14 §. 29] Xenoph. Anab. VII, 3 §. 23 [ubi cf. Krüger.] et Lucian. I p. 727 (Pro Laps. in Salut. 2. 3.) Quod vero pro μηδὲ βιάζεσθαι olim quis coniecit, probante Negris, μηδὲ φράζεσθαι neque considerare s. neque ad illa animum advertere, eo haud aegre carebimus. Noluit enim ille vim inferre auspiciis, ut scil. invita litarent. Ea enim significatio est verbi βιάζεσθαι,

addito accusativo τὰ σφάγια: de quo vid. disputata ad Plutarch. Philopoem. pag. 18. Matthiae, qui μηδὲ βιάζεσθαι idem esse dixerat atque μηδὲ ἔαν βιάζεσθαι ἑαυτοὺς neque permittere, ut victimae sibi vim afferant, et pugnae cupidos a pugna deterreant, bene subiicit, βιάζεσθαι τὰ σφάγια etiam posse esse vim afferre victimis et iis invitis (πρὸς βίαν) pugnare. Mihi hoc unum verum esse videtur. Addo Gailii interpretationem I. I. V pag. 255: „Mardonius disoit, qu'il étoit d'avis d'envoyer promener les oracles et de ne pas se laisser faire violence et de n'être pas esclave des rits et usages des Grecs.“ Ad ipsam locutionem apte Wesselingius attulerat Plutarchi locum II, pag. 244 C. εἰ δὲ μὴ χαίρειν ἔαν καὶ μὴ προσβιάζεσθαι. Cr. conferri vult Toup. ad Longinum pag. 332 et Coraem ad Heliodori Aethiopp. VII pag. 248, qui corrigit ἰδιάζεσθαι.

Cap. XLII.

τούτου δὲ οὔτω δικαιοῦντος]
 i. e. illo autem sic statuente s. quum ille ita faciendum censeret. Vid. VIII, 126, ne plu-

γνώμη· τὸ γὰρ κράτος εἶχε τῆς στρατιῆς οὗτος ἐκ 50
 2 βασιλέως, ἀλλ' οὐκ Ἀρτάβαζος. Μεταπεμφάμενος
 ᾧ τὸς ταξιάρχους τῶν τελέων, καὶ τῶν μετ' ἑω-
 τοῦ ἐόντων Ἑλλήνων τοὺς στρατηγούς, εἰρώτα εἴ
 τι εἶδειεν λόγιον περὶ Περσέων, ὡς διαφθαρέονται
 3 ἐν τῇ Ἑλλάδι. σιγῶντων δὲ τῶν ἐπικλήτων, τῶν μὲν 55
 οὐκ εἰδόντων τοὺς χρησμούς, τῶν δὲ εἰδόντων μὲν, ἐν
 ἀδείῃ δὲ οὐ ποιευμένων τὸ λέγειν, αὐτὸς Μαροδόνιος
 ἔλεγε· „Ἐπεὶ τοίνυν ὑμεῖς ἢ ἴστε οὐδὲν, ἢ οὐ τολμᾶτε λέ-
 4 „γειν, ἀλλ' ἐγὼ ἐρέω, ὡς εὐ ἐπιστάμενος. ἔστι λόγιον ὡς
 „χρεὸν ἐστὶ Πέρσας ἀπικομένους ἐς τὴν Ἑλλάδα, διαρ- 60
 „πάσαι τὸ ἱρὸν τὸ ἐν Δελφοῖσι, μετὰ δὲ τὴν διαρπαγὴν
 5 „ἀπολέσθαι πάντα. ἡμεῖς τοίνυν, αὐτὸ τοῦτο ἐπι-
 „στάμενοι, οὔτε ἕμεν ἐπὶ τὸ ἱρὸν τοῦτο, οὔτε ἐπιχει-
 „ρήσομεν διαρπάξειν· ταύτης τε εἵνεκα τῆς αἰτίας 65
 6 „οὐκ ἀπολοῦμεθα. ὥστε ὑμέων ὅσοι τυγχάνουσι

ra et ad voces τῶν τελέων cf. nott. ad VII, 81.

εἴ τι εἶδειεν] i. e. num quid scirent oraculum. εἶδειεν cum recentt. revocavi pro vulg. εἶδοῖεν (conf. Matth. Gr. Gr. §. 231 pag. 450) itemque διαφθαρέονται, quod Schweigh. et Gaisf. mutarant in διαφθερέονται, invito cod. Florentino aliisque. Tu vid. Buttmann. Gramm. mai, II p. 249 et Matth., quem ad VIII, 108 citavi, ubi idem Schweighaeuserus libros plerosque secutus exhibuit διαφθαρέεται pro olim vulgato διαφθερέεται.

ἐν ἀδείῃ δὲ οὐ ποιευμένων] i. e. non tutum existimantibus dicere, non tutum sibi fore putantes, verba facere. Haud aliena sunt, quae supra invenimus ἐν ὁμοίῳ ποιῆσθαι VII, 138, ἐν ἐλαφροῦ ποιῆσθαι

III, 154, alia id genus. — In seqq. ad vim particulae ἀλλὰ conf. Matth. Gr. Gr. §. 613 pag. 1238 et de voce χρεὸν, allata ad V, 49. Futurum ἐπιχειρήσομεν respondet antecedenti ἕμεν, quod praesens futuri temporis notione poni vix quemquam fugiet.

ταύτης τε εἵνεκα τῆς αἰτίας] Vim praepositionis exponit Matth. Gr. Gr. §. 576 pag. 1137, qui idem §. 568, 3 p. 1122 consuli debet ad verba ὡς περιεσομένους ἡμέας Ἑλλήνων. In seqq. cum Schweigh. et Gaisf. dedi ἐσήμεινε; reliqui tuentur vulgatum ἐσήμενε. Verbum παραρτέσθαι attingi supra IX, 29. Locutionem εὐκρινέα ποιῆσθαι (i. e. bene disposita reddere) illustrat, ob-

„εὐνοοὶ ἰόντες Πέρσῃσι, ἤδεσθε τοῦδε εἵνεκα, ὡς
 „περιεσομένους ἡμέας Ἑλλήνων.“ Ταῦτά σφι εἶπας,
 δεύτερα ἐσήμαινε παραρτέεσθαι τε πάντα καὶ εὐκρι-
 νέα ποιέεσθαι, ὡς ἅμα ἡμέρη τῇ ἐπιούσῃ συμβο-
 43 λῆς ἐσομένης. Τοῦτον δ' ἔγωγε τὸν χρησμὸν τὸν
 Μαρδόνιος εἶπε ἐς Πέρσας ἔχειν, ἐς Ἴλλυριούς τε
 καὶ τὸν Ἑγγέλεων στρατὸν οἶδα πεποιημένον, ἀλλ' οὐκ
 2 ἐς Πέρσας. Ἄλλὰ τὰ μὲν Βάκιδι ἐς ταύτην τὴν
 μάχην πεποιημένα·

Bacidis oracu-
 lum de praelio
 Platacensi.

τὴν δ' ἐπὶ Θερωάδοντι καὶ Ἀσωπῷ λεχεποίῃ
 Ἑλλήνων σύνοδον, καὶ βαρβαρόφωνον ἰυγὴν·

75

servante Wesselingio, Eustath. ad II. p. 961, 6 s. 942, 49.

Cap. XLIII.

ἐς Πέρσας ἔχειν] i. e. *spe-
 ctare, pertinere ad Persas*. Vid. nott. ad III, 48. De *Illyriis*
 atque *Enchelensibus* vid. nott. ad V, 61; de *Bacide* nott. ad
 VIII, 20; de *Musaeo* conf. VII, 6. VIII, 96. Voculam ἐστὶ
 post Βάκιδι vulgo insertam e
 Florentino abiecit Schweig-
 haeuserus, his additis: „ἐστὶ
 adiectum erat ab his, qui ad con-
 secutionem orationis haud satis
 attendunt, quae est huius-
 modi: τὰ μὲν Βάκιδι πεποιη-
 μένα . . . ταῦτα μὲν καὶ ἄλ-
 λα Μουσαίῳ (nempe πεποιη-
 μένα) ἔχοντα οἶδα etc.“ Equi-
 dem cum Gaisfordio Schweig-
 haeuserum sum secutus. Reli-
 qui edd. retinuerunt copulam.

gitetur praegressum, v. c. λέ-
 γω, αἰίδω vel simile quid.
 Hoc enim vel particula δ ἐ in-
 dicare videtur. *Thermodontem*
fluvium, qui prope Glisantem
 e Hypato monte profluit et an-
 te Tanagram Asopo se ad-
 miscet, novit quoque Pausa-
 nias IX, 19 §. 3 coll. Tzetz.
 ad Lycophron. 647. Vid. Kruse
 Hell. II, 1 pag. 490.

Ἀσωπῷ λεχεποίῃ] Aso-
 pum vocat *herbosum*, multis *her-
 bis utrinque inclusum*, in qui-
 bus commode recumbere,
 quiescere possis. Nam ad A-
 sopi ripas utrinque laetissima
 prata ac fertilissima optimum
 praebent victum pabulumque
 gregibus. Ex Homeri imita-
 tione fluxisse dicas conferens
 II. IV, 383 coll. II, 697. —
 In seqq. vocem βαρβαρόφωνον
 attigi ad VIII, 21. ἰυγὴ, cuius
 loco Homerus dixit ἰυγμός II.
 XVIII, 572 est *clamor, la-
 mentatio*. Plura Blomfield. in
 Glossar. ad Aeschyl. Pers. 981
 coll. ad vers. 285.

τὴν δ' ἐπὶ Θερωάδοντι κ.
 τ. λ.] Haec verba ex oraculi
 contextu abrepta ita debent
 intelligi, ut ad accusativos τὴν
 σύνοδον καὶ ἰυγὴν aliquid co-

HERODOT. IV.

18

τῇ πολλοὶ πεσέονται ὑπὲρ Λάχεσιν τε μόρον τε
τοξοφόρων Μήδων, ὅταν αἴσιμον ἦμαρ ἐπέλθῃ.

3 ταῦτα μὲν καὶ παραπλήσια τούτοισι ἄλλα Μουσαίῳ 80
ἔχοντα οἶδα ἐς Πέρσας. ὁ δὲ Θερωάδων ποταμὸς
ῥέει μεταξύ Τανάγρας τε καὶ Γλίσαντος.

44

Μετὰ δὲ τὴν ἐπειρώτησιν τῶν χρησμῶν καὶ πα-
ραίνεσιν τὴν ἐκ Μαρδονίου, νύξ τε ἐγίνετο, καὶ ἐς
2 φυλακὰς ἐτάσσοντο. Ὡς δὲ πρόσω τῆς νυκτὸς προε- 85

Nocte insequenti
Alexander Mace-
do [8. 136.],

ὑπὲρ Λάχεσιν τε μόρον τε
τοξοφόρων Μήδων] Hoc quo-
que in memoriam vocat Home-
rica: ὑπὲρ μόρον (quod ex-
ponunt ὑπὲρ τὸ προσῆκον, ὑπὲρ
τὸ εἴμαρμένον) Odys. I, 34.
II. XX, 336; ὑπὲρ αἴσαν II.
VI, 487. Medi dicuntur sagit-
tiferi, non tam ob id armorum
genus, de quo Noster VII, 61,
62, quam quod in universum
apud gentes orientales viguit
arcuum ars atque usus aliter
atque apud Graecos: de quo cf.
V, 49. — αἴσιμον ἦμαρ (*fa-
talis dies s. mors*) Homerum
quoque redolet, quem conf.
II. VIII, 72. XXII, 212. Odys.
XVI, 280. Nec alio sensu
μόρσιμον ἦμαρ in II. XXI, 100.
Excitat h. l. ita distinctum, ut
nos exhibuimus, Schaefer. ad
Dionys. Halic. De compos.
verb. pag. 210 de vocabulo
μόρος (*fatum*) disputans. Mo-
nuit Creuzerus. Cf. Herod. V,
21. — Ad voces παραπλήσια
τούτοισι conferri volunt Schol.
Nicandr. Ther. 400.

μεταξὺ Τανάγρας τε καὶ
Γλίσαντος] De Tanagra vid.
nott. ad IX, 15. Γλίσαντος,
cuius loco alii, ut Stephan. Byz.

s. v. pag. 275, Γλίσαντος,
omnes libri Herodotei exhibent
itemque Pausanias IX, 19 §.
2, ubi alios quoque excitat tes-
tes Siebelis ad I, 44 §. 7 pag.
155 de diversa accentus ratio-
ne quoque monens. Nam et
Γλίσας et Γλισάς scriptum re-
peritur. Ipsa urbs septem sta-
diis a Teumesso remota et Hy-
pato monti, cui nunc nomen
Kleptitobuni, adiacens, ad
Thebaidem pertinuit, teste
Pausania l. l. et Strabon. IX
pag. 412 s. 632 A. coll. Stat.
Theb. VII, 306. Vid. Kruse
Hell. II, 1 pag. 568.

Cap. XLIV.

ἐς φυλακὰς ἐτάσσοντο] Ad
locutionem conf. nott. ad VII,
21. Quae sequuntur: ὡς δὲ
πρόσω τῆς νυκτὸς προελήλατο,
Pauwius interpretatur: *ut pri-
ma pars noctis adventarat*, re-
cipiendum ratus, quod unus
obtulerat codex Sancrofti:
προσελήλατο. At πρόσω s. τὸ
πρόσω quod *primam* intelli-
git voluit *partem*, falsum esse mox
patebit comparanti Herodoti
locos II, 121 §. 4. III, 56
et Heindorf. ad Platon. Protag.

λήλατο, καὶ ἡσυχίη ἐδόκεε εἶναι ἀνα τὰ στρατόπεδα, καὶ μάλιστα οἱ ἄνθρωποι εἶναι ἐν ὕπνῳ, τηνικαῦτα προσελάσας ἵππῳ πρὸς τὰς φυλακὰς τὰς Ἀθηναίων Ἀλέξανδρος ὁ Ἀμύντεω, στρατηγὸς τε ἐὼν καὶ βασιλεὺς Μακεδόνων, ἐδίξητο τοῖσι στρατηγοῖσι 90
 3 ἐς λόγους ἐλθεῖν. τῶν δὲ φυλάκων οἱ μὲν πλεῖνες παρέμενον, οἱ δ' ἔθεον ἐπὶ τοὺς στρατηγοὺς· ἐλθόντες δὲ ἔλεγον, ὡς „ἄνθρωπος ἦκοι ἐπ' ἵππου ἐκ „τοῦ στρατοπέδου τοῦ Μήδων, ὃς ἄλλο μὲν οὐδὲν „παραγυμνοῖ ἔπος, στρατηγούς δὲ ὀνομάζων, ἐθέ- 95

pag. 463, quem ad h. l. affert Cr. Matth. Gr. Gr. §. 295 pag. 592 recte, meâ quidem sententiâ, vernacule reddidit: *wie weit es in die Nacht war*. Nam sensus loci is est: *cum nox multum processisset, cum multum pro- vecta esset nox*. Unde intelligitur, vulgatam lectionem προελήλατο ἴνιμι sollicitandam esse. Simile attulit Wesselingius Pauli in Epist. ad Roman. XIII, 12, ἡ νύξ προέκοψεν et Heliodori Aethiop. I pag. 26 [cap. 14] τότε γὰρ πολὺ τῆς νυκτὸς προέβη, Sallustii in Ing. 21: „ubi plerumque noctis processit.“ Idem aliis dici πολλῆς νυκτὸς et περὶ μέσας νύκτας vel μεσοῦσης νυκτὸς addit Valckenaer., observans postremum hoc in eadem historia pro Herodoteis habere Plutarchum I pag. 327 D. [Aristid. cap. 15] Plat. III pag. 217 D. Xenoph. Hist. Gr. VII pag. 367, 15 [vid. Hell. I, 6, 28. Anab. I, 7, 1. VII, 8, 12]. „Deinceps narratum (ita pergit idem Valckenaerius)

Macedonis Alexandri, Graecis faventis, beneficium respicit auctor Epist. 28 inter Socrat. p. 60 memorans τὴν ἐν Πλαταιαῖς ἐπὶ Μαροδονίου γεγεννημένην εὐεργεσίαν. Similia quaedam Herodoteis Aristidi dicentem facit Alexandrum Plutarchus in Aristid. pag. 327 E. [cap. 15, ubi cum uno Aristide in colloquium venire voluisse Alexandrum legimus]“ Tu vide de Alexandro Herod. VIII, 136 seqq. 140 seqq.

ὡς ἄνθρωπος ἦκοι] Revocavi ἦκοι, cuius loco unus Schaeferus receperat ἦκει. Sed optativi huius eadem ratio atque IX, 41 ὡς χρεὸν εἶη, ubi vid. Qui sequuntur indicativi in oratione obliqua: παραγυμνοῖ atque φησὶ, eos attigit Matth. Gr. Gr. §. 507 pag. 964, qui idem pag. 1262 de ratione particularum μὲν (παραγυμνοῖ) — (στρατηγούς) δὲ (ὀνομάζων) exposuit. Verbum παραγυμνοῦν tralata significacione reperitur I, 126. VIII, 19, ubi vid. Hic loci sensus:

45

quae barbari mo-
biantur, Graecis
prodit.

„λειν φησὶ ἐς λόγους ἐλθεῖν.“ Οἱ δὲ ἐπεὶ ταῦτα
ἤκουσαν, αὐτίκα εἶποντο ἐς τὰς φυλακὰς. ἀπικο-
μένοισι δὲ ἔλεγε Ἀλέξανδρος τάδε· „Ἄνδρες Ἀθη-
„ναῖοι, παραθήκην ὑμῖν τὰ ἔπεα τάδε τίθεμαι,
„ἀπόρρητα ποιούμενος πρὸς μηδένα λέγειν ὑμέας ἄλ-
2 „λον ἢ Πανσανίην, μὴ με καὶ διαφθείρητε. οὐ γὰρ 1
„ἂν ἔλεγον, εἰ μὴ μεγάλως ἐκηδόμην συναπάσης τῆς
„Ἑλλάδος. αὐτός τε γὰρ Ἕλληνα γένος εἰμι τῶρχαῖον,
„καὶ ἀντ' ἐλευθέρῃς δεδουλωμένην οὐκ ἂν ἐθέλοιμι
3 „ὄρᾳν τὴν Ἑλλάδα. Λέγω δὲ ὦν, ὅτι Μαρδόνιος
„τε καὶ τῇ στρατιῇ τὰ σφάγια οὐ δύναται καταθύ-5
4 „μια γενέσθαι· πάλαι γὰρ ἂν ἐμάχεσθε. νῦν δὲ οἱ 714
„δέδοκται τὰ μὲν σφάγια ἔαν χαίρειν, ἅμα ἡμέρη
„δὲ διαφανσκούση συμβολὴν ποιέεσθαι. καταρῶ-
„θηκε γὰρ μὴ πλεῦνες συλλεχθῆτε, ὡς ἐγὼ εἰκάζω.
5 „πρὸς ταῦτα ἐτοιμάζεσθε. ἦν δὲ ἄρα ὑπερβάλλεται 10
„τὴν συμβολὴν Μαρδόνιος, καὶ μὴ ποιῆται, λιπαρέετε
„μένοντες· ὀλίγων γὰρ σφι ἡμερέων λείπεται σιτία.

nullum aliud promisit verbum s.
aperuit.

Cap. XLV.

παραθήκη] De hac voce
vid. nott. ad VI, 73.

ἀπόρρητα ποιούμενος πρὸς
μηδένα] scil. ἔπεα, ut IX, 93:
mea verba faciens occulta i. e.
rogans, ut occulta, tacita ha-
beatis mea verba, ne illa pa-
liam fiant ac divulgentur. Haud
aliter Dionys. Halic. A. R. III
cap. 23 pag. 474 R. a Wesse-
lingio excitatus. Hinc eadem
voce arcanam philosophorum
doctrinam ipsaque mysteria
declarari docuit Wyttenbach.
ad Plutarch. Phaed. p. 134 —
139. Philomath. III pag. 86.

Ἕλληνα γένος] Vid. V, 22 et

VIII, 137. Ad τὰ σφάγια in
seqq. conf. IX, 41 et ad vocem
καταθύμια V, 39. Locutio-
nem ἔαν χαίρειν attignus ad
IX, 41, dictionem ἅμα ἡμέρη
διαφανσκούση ad III, 86; ver-
bum ὑπερβάλλεσθαι in nott.
ad VIII, 112. VII, 206.

λιπαρέετε μένοντες] Vid.
Math. Gr. Gr. §. 549 pag.
1081 et nott. ad VIII, 144. In
proxime seqq. ὀλίγων γὰρ σφι
κ. τ. λ. σφι dixit Herodotus ad
Mardonium atque Persas simul
respicens, quamquam unius
modo Mardonii in anteceden-
tibus mentio. — οὕτω ἔργον
παράβολον (ubi Schaeferus de-
derat ἔργον οὕτω παράβολον)
dedi cum recentt. dudum pro-
bante Valckenaerio. Indicat

6, „Ἦν δὲ ὑμῖν ὁ πόλεμος ὄδε κατὰ νόον τελευτήσῃ,
 „μνησθῆναι τινα χρῆ καὶ ἔμευ ἑλευθερώσιος πέρι,
 „ὅς Ἑλλήνων εἵνεκα οὕτω ἔργον παράβολον ἔργα-15
 „σμαι ὑπὸ προθυμίας, ἐθέλων ὑμῖν δηλαῶσαι τὴν
 „διάνοιαν τὴν Μαρδονίου, ἵνα μὴ ἐπιπέσωσι ὑμῖν
 7, „οἱ βάρβαροι μὴ προσδεκομένοισί κω. εἰμὶ δὲ Ἄλέ-
 „ξανδρος ὁ Μακεδών.“ Ὁ μὲν, ταῦτα εἶπας, ἀπή-20
 „λαυνε ὀπίσω ἐς τὸ στρατόπεδον καὶ τὴν ἑαυτοῦ
 τάξιν.

46

Οἱ δὲ στρατηγοὶ τῶν Ἀθηναίων, ἔλθόντες ἐπὶ
 τὸ δεξιὸν κέρας, ἔλεγον Πausανίῃ τὰ περ ἤκουσαν
 Ἀλεξάνδρου. ὁ δὲ, τούτῳ τῷ λόγῳ καταρόωδῆσας
 2 τοὺς Πέρσας, ἔλεγε τάδε· „Ἐπεὶ τοίνυν ἐς ἡῶ ἡ²⁵
 „συμβολὴ γίνεται, ὑμέας μὲν χρεόν ἐστὶ τοὺς Ἀθη-
 „ναίους στῆναι κατὰ τοὺς Πέρσας, ἡμέας δὲ κατὰ
 „τοὺς Βοιωτοὺς τε καὶ τοὺς κατ' ὑμέας τεταγμέ-
 3, „νοὺς Ἑλλήνων, τῶνδε εἵνεκα. ὑμεῖς ἐπίστασθε
 „τοὺς Μήδους καὶ τὴν μάχην αὐτῶν, ἐν Μαραθῶνι³⁰
 „μαχεσάμενοι· ἡμεῖς δὲ ἄπειροί τε εἰμεν καὶ ἀδαεῖς

facinus atrox atque temerarium.
 De voce παράβολος conf. quae
 attuli ad Plutarch. Artaxerx.
 I in Creuzeri Melett. III p. 6.

Cap. XLVI.

ἐς ἡῶ] Matth. Gr. Gr. §.
 578 E. pag. 1146 interpreta-
 tur: *des Morgens, mit Tages-*
anbruch. Ad argumentum hu-
 ius cp. et seqq. conf. Plutarch.
 Aristid. 16 coll. II pag. 872. —
 Vim praepositionis κατὰ in pro-
 xime seqq. attigi ad VIII, 85.
 Pro εἵνεκεν, quod cum Schae-
 fero tuentur Matth. et Bek-
 ker., equidem cum Schwgh.
 et Gaisf. e Florentino atque
 Saucrofti libro revocandum
 duxi εἵνεκα.

ἡμεῖς δὲ ἄπειροί κ. τ. λ.]
 „Mira Pausaniae mora et ter-
 giversatio. Ad Thermopylas
 Spartanorum plures non inulti
 occubuerant: patriae decus,
 quod Xerxi Demaratus VII,
 102 ostenderat, nullo modo
 dedecorantes. Adeone, quod
 eorum evaserint nulli, Medi
 terribiles? Haud praeter veri-
 tatem Isocrates Panathen. [cp.
 76 §. 189] pag. 272 E. de
 bello adversus Xerxem, ἐν ᾧ
 πλέον διήνεγκαν Athenienses
 Λακεδαιμονίων ἐν ἅπασι τοῖς
 κινδύνοις, ἢ κείνοι τῶν ἄλ-
 λων. Magna certe Athenien-
 sium gloria, cum Medorum
 nomen Graecis omnibus audi-
 tu esset formidolosum, eorum

„τούτων τῶν ἀνδρῶν. Σπαρτιητέων γὰρ οὐδεὶς
 „πεπειρηται Μήδων· ἡμεῖς δὲ Βοιωτῶν καὶ Θεσ-
 4 „σαλῶν ἔμπειροὶ εἰμεν. ἀλλ' ἀναλαβόντας τὰ ὄπλα
 „χρεόν ἐστι ἰέναι ὑμέας μὲν ἐς τόδε τὸ κέρασ, ἡμέας
 5 „δὲ ἐς τὸ εὐνύμον.“ Πρὸς δὲ ταῦτα εἶπαν οἱ Ἄ-35
 θηναῖοι τάδε· „Καὶ αὐτοῖσι ἡμῖν πάλαι ἀπ' ἀρχῆς,
 „ἐπεὶ τε εἶδομεν κατ' ὑμέας τασσομένους τοὺς Πέρ-
 „σας, ἐν νόῳ ἐγένετο εἰπεῖν ταῦτα τὰ περ ὑμεῖς
 „φθάντες προφέρετε· ἀλλὰ γὰρ ἀρῶσθε μὴ ὑμῖν
 6 „οὐκ ἠδέες γένωνται οἱ λόγοι. ἐπεὶ δ' ὦν αὐτοὶ 40
 „ἐμνήσθητε, καὶ ἠδομένοισι ἡμῖν οἱ λόγοι γερόνασι,
 47 „καὶ ἐτοιμοὶ εἰμεν ποιεῖν ταῦτα.“ Ὡς δ' ἤρесе
 ἀμφοτέροισι ταῦτα, ἠὼς τε διέφαινε, καὶ διαλλάσ-
 45 σοντο τὰς τάξεις. γνόντες δὲ οἱ Βοιωτοὶ τὸ ποιεύ-
 2 μενον, ἐξαγορεύουσι Μαρδουλίῳ. ὁ δ' ἐπεὶ τε ἤ-
 κουσε, αὐτίκα μεισιτάναι καὶ αὐτὸς ἐπειροῶτο, πα-
 ράγων τοὺς Πέρσας κατὰ τοὺς Λακεδαιμονίους.
 3 Ὡς δὲ ἔμαθε τοῦτο τοιοῦτο γινόμενον ὁ Πανσα-
 νίης, γνούς ὅτι οὐ λανθάνει, ὀπίσω ἦγε τοὺς
 Σπαρτιήτας ἐπὶ τὸ δεξιὸν κέρασ· ὡς δ' αὐτῶσ καὶ 50 715
 ὁ Μαρδόνιος ἐπὶ τοῦ εὐνύμου.

47 Graecorum acies
 mutata sic, ut Per-
 sis Athenienses,
 Lacedaemonii
 auxilium Mardonii
 Graecis oppo-
 nantur [c. 31.]:
 sed mox prior
 ordo restitutus.

impetum et arma repressisse,
 lib. VI, 112. Add. Plutarch.
 Aristid. [cp. 16] pag. 328 C.“
 Wesseling. — In seqq. ad
 formam εἶδομεν conf. Matth.
 Gr. Gr. §. 231 pag. 449, qui
 idem §. 553 pag. 1085 ad
 verba φθάντες προφέρετε con-
 ferendus, itemque §. 615 pag.
 1242 ad particulas ἀλλὰ γὰρ,
 §. 520 in. pag. 1000 ad ver-
 bum γένωνται et §. 388, E ad
 structuram dativi ἠδομένοισι
 — γερόνασι. — Pro εἶπαι
 revocavi εἰπεῖν; vid. nott. ad
 VIII, 65.

Cap. XLVII.

ἠὼς τε διέφαινε καὶ δια-
 λάσσοντο τὰς τάξεις] Conf. VII,
 217 ibique nott. — Ad ver-
 bum ἐξαγορεύειν conf. nott.
 ad II, 170.

Ὡς δὲ ἔμαθε — γινόμενον]
 Vulgo γερόμενον, quod Schae-
 ferus et Matthiae tenent. Equi-
 dem cum reliquis Florentinum
 librum secutus sum. — In fine
 cap. ἐπὶ τὸ κέρασ, bene distin-
 guendum ab eo, quod sequi-
 tur ἐπὶ τοῦ εὐνύμου i. e. lae-
 vum cornu versus illud valet:
 ad laevum cornu.

Ἐπεὶ δὲ κατέστησαν ἐς τὰς ἀρχαίας τάξεις, πέμ-
 φας ὁ Μαρδόνιος κήρυκα ἐς τοὺς Σπαρτιήτας, ἔλεγε
 2 τὰδε· ὦ Λακεδαιμόνιοι, ὑμεῖς δὴ λέγεσθε εἶναι
 „ἄνδρες ἄριστοι ὑπὸ τῶν τῆδε ἀνθρώπων, ἐκπαγλεο-
 „μένων ὡς οὔτε φεύγετε ἐκ πολέμου, οὔτε τάξιν ἐκ-55
 „λείπετε, μένοντές τε ἢ ἀπόλλυτε τοὺς ἐναντίους,
 3 „ἢ αὐτοὶ ἀπόλλυσθε. τῶν δ' ἄρ' ἦν οὐδὲν ἀληθές.
 „πρὶν γὰρ ἢ συμμίξαι ἡμέας, ἐς χειρῶν τε νόμον
 „ἀπικέσθαι, καὶ δὴ φεύγοντας καὶ στάσιν ἐκλεί-
 „ποντας ὑμέας εἶδομεν, ἐν Ἀθηναίοισι τε τὴν πρό-60
 „πειραν ποιευμένους, αὐτούς τε ἀντὶα δούλων τῶν
 4 „ἡμετέρων τασσομένους. ταῦτα οὐδαμῶς ἀνδρῶν
 „ἀγαθῶν ἔργα· ἀλλὰ πλεῖστον δὴ ἐν ὑμῖν ἐψεύσθη-
 „μεν. προσδεκόμενοι γὰρ κατὰ κλέος, ὡς δὴ πέμ-
 „ψετε ἐς ἡμέας κήρυκα προκαλούμενοι, καὶ βου-65
 „λόμενοι μούνοισι Πέρσησι μάχεσθαι· ἄρτιοι
 „ἔόντες ποιεῖν ταῦτα, οὐδὲν τοιοῦτο λέγοντας
 5 „ὑμέας εὐρομεν, ἀλλὰ πτώσσοντας μᾶλλον. Νῦν
 „ὦν ἐπειδὴ οὐκ ὑμεῖς ἤροζατε τούτου τοῦ λόγου,

Mardonius Spar-
 tanis ignaviam
 exprobrat.

Cap. XLVIII.

ἐκπαγλομένων] Conf. nott.
 ad VII, 181 et ad seqq. οὔτε —
 οὔτε — τε vid. Matth. Gr.
 Gr. §. 626 pag. 1277. Herod.
 I, 160. Locutionem ἐς χειρῶν
 τε νόμον attigimus ad VIII, 89.

καὶ στάσιν ἐκλείποντες] στά-
 σιν cum Schweigh. et Gaisf.
 reposui pro τάξιν, quod Schae-
 ferus, quem Matth. et Bekker.
 sequuntur, duorum codd. au-
 ctoritate fretus retinuit. Tu
 vid. nott. ad IX, 21. — Ad
 vocem δούλων conf. nott. ad
 VII, 5. — κατὰ κλέος valet:
 pro eorum gloria s. ob eorum
 gloriam; quam vim habere
 praepositionem κατὰ vidimus
 VIII, 30. IX, 38.

βουλόμενοι μούνοισι Πέρ-
 σησι] μούνοισι scripti dant
 libri. Unde μούνοι venerit,
 equidem nescio: quamquam
 vulgato id aptius videtur Val-
 ckenaeerio. Koenio in mentem
 venerat: βουλόμενοι μούνοι
 μούνοισι, haud ineleganter
 quidem, quamquam vix ne-
 cessarie. — Ad sequens ἄρτιοι
 vid. nott. ad IX, 27. Verbum
 πτώσσειν significatione haud
 differt a πτήσσειν, in quo ex-
 pravescenti inest notio, translata
 ab avibus, quae prae metu
 alas demittunt. Vid. Blomfield.
 Glossar. ad Aeschyl. Prometh.
 29 et nott. ad Philopoeim. pag.
 47. — Ad voces δεδύξω-
 σθε εἶναι ἄριστοι conf. VII,
 135.

„ἀλλ' ἡμεῖς ἄρχομεν, τί δὴ οὐ πρό μὲν τῶν 70
 „Ἑλλήνων ὑμεῖς, ἐπεὶ τε δεδόξασθε εἶναι ἄριστοι,
 „πρὸ δὲ τῶν βαρβάρων ἡμεῖς, ἴσοι πρὸς ἴσους ἀρι-
 „θμὸν μαχεσόμεθα; καὶ ἦν μὲν δοκέη καὶ τοὺς ἄλ-
 „λους μάχεσθαι, οἱ δ' ὧν μετέπειτα μαχέσθων ὕστε-
 6 „ροι. εἰ δὲ καὶ μὴ δοκέοι, ἀλλ' ἡμέας μούνοισι 75
 „ἀποχρᾶν, ἡμεῖς δὲ διαμαχεσόμεθα. ὀκότεροι δ' ἂν
 „ἡμέων νικήσωσι, τούτους τῷ ἅπαντι στρατοπέδῳ
 49 „νικᾶν.“ Ὁ μὲν, ταῦτα εἶπας τε καὶ ἐπισχῶν χρό-
 „νον, ὥς οἱ οὐδεὶς οὐδὲν ὑπεκρίνετο, ἀπαλλάσσετε
 „ὀπίσω· ἀπελθὼν δὲ ἐσήμαινε Μαρδονίῳ τὰ καταλα-
 2 βόντα. Ὁ δὲ, περιχαρῆς γενόμενος καὶ ἐπαρθεὶς 80
 „ψυχρῇ νίκῃ, ἐπῆκε τὴν ἵππον ἐπὶ τοὺς Ἑλληνας.
 3 ὥς δὲ ἐπήλασαν οἱ ἱππῶται, ἐσινέοντο πᾶσαν τὴν

Proluditur pug-
 nae Plataeensi.
 Immissus in
 Graecos equita-
 tus barbarorum,
 multum nocet
 exercitui, fon-
 temque Garga-
 phiam [c. 25] ob-
 struit.

ἴσοι πρὸς ἴσους] Conf. nott.
 ad I, 2. Pro μαχεσόμεθα in
 Florentino, aliisque exstat
 μαχεσάμεθα, quod arridet
 Schweighaeusero vertenti: *cur
 non pugnassemus* itemque Schae-
 fero loco mox laudando. Mihi
 secus videtur. Nam loci sen-
 tentia haec: *Cur non decertabi-
 mus pares cum paribus (numero
 cum simus)*. Caeterum oboritur
 mihi suspicio, ea, quae hic le-
 guntur, e Graecorum talium
 rerum narrationes exornantium
 et ampliantium scholis fluxisse.
 In seqq. ad voces οἱ δ' ὧν
 conf. Matth. Gr. Gr. §. 625
 pag. 1273, qui idem §. 203,
 4 pag. 375 coll. §. 546 pag.
 1072 et Schaefer. Appar. ad
 Demosth. T. IV pag. 488 ad
 μαχέσθων conferatur. Et facit
 mecum Wessel. Diss. Herod.
 IX pag. 136, ubi futurum μα-
 χεσόμεθα unum stare posse
 commonstravit. De usu vocu-

lae ὧν monuit quoque Har-
 tung. Lehre v. d. Partikeln
 der Gr. Spr. II pag. 22.

εἰ δὲ καὶ μὴ δοκέοι] Noli
 eo offendi, quod paulo ante
 praecedit ἦν μὲν δοκέη; conf.
 Matth. Gr. Gr. §. 524, 6
 pag. 1019 itemque Werfer.
 in Actt. phill. Monacc. I pag.
 101. Unde satis patet, falso
 a Schaefero, libris scriptis in-
 vitis, exhiberi ἦν δὲ — δοκέη.

Cap. XLIX.

ἐπισχῶν χρόνον] i. e. non-
 nihil, aliquamdiu commoratus.
 τὰ καταλαβόντα dicit ea, quae
 acciderant, ut IX, 93. 104
 coll. III, 42 ibique allatt. —
 Ψυχρῆν νίκην in seqq. inter-
 pretantur frigidam (i. e. va-
 nam) victoriam; cf. VI, 108
 ibique nott. — Ad verba ἐπῆκε
 τὴν ἵππον conf. V, 63.

ἐσινέοντο] Ita e Sancrofti
 libro reposui cum Schweigh.

στρατιὴν τὴν Ἑλληνικὴν, ἔσακοντίζοντες τε καὶ ἔσ-
τοξεύοντες, ὥστε ἵπποτοξόται τε ἴοντες, καὶ προσ-
φέρεσθαι ἄποροι· τὴν τε κρήνην τὴν Γαργαφίην, 716
ἀπ' ἧς ὑδρεύετο πᾶν τὸ στράτευμα τὸ Ἑλληνικόν, 86
4 συνετάρραξαν καὶ συνέχασαν. ἦσαν μὲν ὧν κατὰ
τὴν κρήνην Λακεδαιμόνιοι τεταγμένοι μοῦνοι· τοῖσι
δὲ ἄλλοισι Ἑλλησι ἢ μὲν κρήνη πρόσω ἐγίνετο, ὡς
ἕκαστοι ἔτυχον τεταγμένοι, ὁ δὲ Ἀσωπὸς ἀρχοῦ.
5 ἔρुकόμενοι δὲ ἀπὸ τοῦ Ἀσωποῦ, οὕτω δὴ ἐπὶ τὴν 90
κρήνην ἐφοίτεον· ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ γὰρ ὅφι οὐκ
ἔξῃν ὑδωρ φορέεσθαι, ὑπὸ τε τῶν ἱππέων καὶ το-
ξευμάτων.

50

Τούτου δὲ τοιοῦτου γινομένου, οἱ τῶν Ἑλλή-
νων στρατηγοὶ, ἅτε τοῦ τε ὕδατος στερηθείσης τῆς 95
στρατιῆς, καὶ ὑπὸ τῆς ἵππου ταρασσομένης, συνε-

Itaque Graecis
et aqua et com-
meatu [c. 39.]
exclusis,

pro ἔσινοντο. Vid. IX, 13
ibique nott. — Mox cum Matth.
et Bekk. secutus sum Schaeferum,
qui e duobus codd. dedit ἔστοξεύοντες,
ubi reliqui τοξεύοντες. Vox ἵπποτοξόται
obvia IV, 46. Medorum et
Parthyaeorum ἵπποτοξόται,
notante Wesselingio, apud Ap-
pian. B. Civ. IV. [59. 88.] p.
1001 et 1024 et Plutarch.
Crass. pag. 558 B. [cp. 24. 25]
Dicuntur autem illi προσφέρε-
σθαι ἄποροι i. e. ad quos dif-
ficulter accedas, quibuscum
difficile est ad manus venire.
Conf. IV, 46 ibique nott.

κρήνην τὴν Γαργαφίην]
Conf. IX, 25 ibique nott. Ver-
bum συγχοῦν in seqq. reperit-
ur quoque IV, 120. 140 ead-
em obruendis, obstruendi signi-
ficatione, quā Pausanias IX,
4 §. 2 et X, 18 §. 2 dicit συγ-

χέειν. — τεταγμένοι μοῦνοι
(pro μοῦνοι τεταγμένοι) e Flo-
rentino aliisque receptum est.

τοῖσι δὲ ἄλλοισι Ἑλλησι κ.
τ. λ.] Pro ἐγένετο, quod post
Schaeferum retinuit Matth.,
equidem cum reliquis dedi ἐγί-
νετο, iubente Florentino aliis-
que. Sensus est: reliqui Graeci,
prout quique in acie col-
locati erant, fontem habebant
procul, sed Asopum in propin-
quo; e quo cum arcerentur
(ne scil. aquam haurire pos-
sent), ita iam ad Gargaphiam
fontem accesserunt aquatum.
— De particulis οὕτω δὴ conf.
nott. ad IX, 6.

Cap. L.

Τούτου δὲ τοιοῦτου γινομέ-
νου] Eadem locutio V, 109.
Ac paulo post τούτων τοιού-
των ἰόντων.

λέχθησαν περὶ αὐτῶν τε τούτων καὶ ἄλλων, ἐλθόν-
 2τες παρὰ Πανσανίην ἐπὶ τὸ δεξιὸν κέρας. ἄλλα γὰρ,
 τούτων τοιούτων ἑόντων, μᾶλλον σφραγῆς ἐπελύπεε.
 οὔτε γὰρ σιτία εἶχον ἔτι, οἳ τὲ σφραγῶν ὀπέωνες, ἀ-
 ποπεμφθέντες εἰς Πελοπόννησον ὡς ἐπισιτιεύμενοι,
 ἀποκεκλέατο ὑπὸ τῆς ἴππου, οὐ δυνάμενοι ἀπικέ- 1
 51 σθαι εἰς τὸ στρατόπεδον. Βουλευομένοισι δὲ τοῖσι
 στρατηγοῖσι ἔδοξε, ἣν ὑπερβάλωνται κείνην τὴν ἡμέ-
 ρην οἱ Πέρσαι συμβολὴν μὴ ποιεύμενοι, εἰς τὴν νῆ-
 2σον ἵεναι. ἣ δὲ ἐστὶ ἀπὸ τοῦ Ἄσωπου καὶ τῆς κρη- 5

Pausaniæ castra
 sub noctem pro-
 ximam mutare
 placet. Oeroë.

ἄλλα γὰρ — μᾶλλον σφραγῆς
 ἐπελύπεε] i. e. namque haec
 quum ita essent, alia quoque
 (incommoda) ipsos vel magis
 premebant. Rescripsi ἄλλα cum
 Valckenaerio, Schweigh. et
 Gaisf., libris scriptis invitis,
 qui in lectione ἄλλὰ conspi-
 rant; quod si cum Matth. (quem
 conf. Gr. Gr. §. 615 pag. 1244
 coll. Ast. ad Platon. Phaedr.
 pag. 224, ubi de particulis
 ἄλλὰ γὰρ crebrius iunctis) rece-
 peris, subiecto, quod dicunt,
 carebit oratio. Pro ἐλύπεε
 cum eodem Schweigh. et Gaisf.
 dedi ἐπελύπεε, quod cum aliis
 suggerebat Florentinus. — In
 proxime seqq. cum recentt.
 dedi ὀπέωνες, ubi Sancrofti
 codex ὀπαῶνες, et Schaefer.
 cum Matth. ὀπάονες. Tu conf.
 nott. ad V, 111. Qui enim
 dixit Ποσειδέων, alia id genus,
 eum quoque ὀπέων dicere po-
 tuisse pro ὀπάων, nihil sane
 impedit. Ad verbum ἐπισι-
 τιεύμενοι conf. nott. ad VII, 176
 fin.; et de forma ἀποκεκλέατο
 Matth. Gr. Gr. §. 204, 6 pag.
 377.

Cap. LI.

ἣν ὑπερβάλωνται — μὴ
 ποιεύμενοι] μὴ ex duobus
 codd. receptum a Schaefero
 retinui cum reliquis edd. et
 probante G. Hermanno, qui
 hunc loci sensum esse docuit
 in Wolf. et Buttm. Mus. Antiq.
 I pag. 219 et ad Viger. pag.
 811: „si eum diem Persae sine
 proelio praetermississent“ idem
 adiiciens, particula μὴ si omit-
 tatur, loci sensum esse: si eo
 die proelium committere Persae
 omisissent. Schweighaeus. ver-
 bo ὑπερβάλλεσθαι supersedendi
 tribuerat notionem; equidem
 differendi et procrastinandi sig-
 nificatione id poni credam, de
 qua conf. IX, 45. — In seqq.
 dicendi genus: ἐστὶ — ἀπέχου-
 σα attigit Matth. Gr. Gr. §. 559
 p. 1104, qui idem in verbis: νῆ-
 σος δὲ οὕτω ἂν εἴη κ. τ. λ.
 particulam οὕτω ad sequentia,
 non ad praegressa spectare mo-
 nuit §. 470 not. p. 871. Ver-
 bum διέχων (i. e. separans, di-
 rimens) assert Thomas Mag.
 s. v. διέχει pag. 134. — Hoc

της τῆς Γαργαφίης, ἐπ' ἣ ἔστρατοπεδεύοντο τότε,

autem loco, ubi Plataeensis pugnae incipit narratio, haud alienum erit monere lectores, ad ea, quae de ipsa pugna locisque, in quibus pugnatum est, apud Herodotum produntur, rite intelligenda multum facere docti Angli libellum, quem ex aliorum libris, Krusii, Letronnii (Journal. d. Savans 1817 pag. 720 seqq.), Gailii mihi unice cognitum, non ad manus fuisse valde doleo. Inscríbitor ille liber: Topography illustrative of the battle of Plataea etc. by John Spencer Stanhope. London 1817. 8; additis simul mappis geographicis totius regionis delineationes exhibentibus: ad quas editor operâ Allasonii potissimum usus esse fertur. Quae ibi exhibetur Plataeensis planitiei adumbratio, eam repetiit Kruse, (cuius vid. Atlas nr. VI coll. Hell. II, 1. pag. 591. 492) quippe optimam suo iudicio, in qua, quaecunque Herodotus enarret, bene inveniri possint. Eandem quoque, paucis quibusdam mutatis, exhibuit Gail., cuius vid. Atlas planch. 26 coll. Analyse des Cartes pag. 27. Le philolog. IV pag. 279 seqq. V pag. 190 seq. 195 seqq. 226 seqq. 273 seqq. Ubi quae ad Herodotum illustrandum protulit, ea suis quaeque locis commemorabuntur. Quae vero ante doctorum illorum Anglorum operam ferebantur campi Pla-

taeensis delineationes, eas omnes plus minus falsas esse observat Kruse l. l. pag. 492. Id quod inprimis cadit in eam huius regionis campique Plataeensis delineationem, quam celeberrimus Barthelemys in opere satis vulgato, quod inscribitur Anacharsis; exhibuit, teste Krusio et Clarke, cuius vid. Travels II, 3. chap. III pag. 78 seq. Qui idem accurate illam regionem emensus; apud indigenas adhuc pugnae celeberrimae famam conservari asserit, ex qua etiam campum quendam, in quo olim pugnatum fuerit, indicare soleant extensum ab eo Asopi ponte, qui nunc Moreae vocetur, quum Thebis in Peloponnesum sive Moream proficiscentibus superandus sit, usque ad sacrum quem appellant fontem hodieque superstitem. Distat ille locus unum milliare a vico Platana septentrionem et orientem simul versus; inque eo multa ferri plumbive fragmenta adhuc inveniuntur ab incolis, qui ex eo ipso simul atque ex insigni huius loci fertilitate suam opinionem tueri quam maxime student. Nec sane quidquam esse ipse iudicat Clarke, ex quo ab incolis falso statui appareat. Vid. l. l. p. 84 seq. Ipsas urbis veteris ruinas idem scribit (pag. 86 seq.) se invenisse in loco quodam Cithaeronis proiecto, cui nunc nomen *Palaeo-Castro*, remotas

δέκα σταδίουσ ἀπέχουσα, πρὸ τῆσ Πλαταιέων πό-
λιουσ. νῆσοσ δὲ οὕτω ἀν εἴῃ ἐν ἠπείρῳ· σχιζόμενοσ
ὁ ποταμόσ ἀνωθεν ἐκ τοῦ Κιθαιρῶνοσ ῥέει κάτω
ἐσ τὸ πεδίον, διέχων ἀπ' ἀλλήλων τὰ ῥέεθρα ὄσον-
περ τρία στάδια· καὶ ἔπειτα συμμίσγει ἐσ τῶντό·¹⁰
σοῦνομα δὲ οἱ Ὠερόῃ. θυγατέρα δὲ ταύτην λέγουσι

unum milliarium a vico Cocla, qui unius horae itinere distat a vico Platana, cui ipsi hae ruinae, quae grandium moenium fundamenta praebeant ac structuram valde rudem, sint propiores. Hinc inter Cycloporum qui dicuntur murorum reliquias exhibuit quoque Dodwell. in opere saepius ante laudato.

σοῦνομα δὲ οἱ Ὠερόῃ] Pausanias IX, 4 §. 3 loco maxime gemino, ipsum Herodotum haud scio an secutus: ἐκ Πλαταιάσ δὲ ἰούσιν ἐσ Θήβασ ποταμόσ ἔστιν Ὠερόῃ· θυγατέρα δὲ εἶναι τὴν Ὠερόῃν τοῦ Ἀσώπου λέγουσι. Unde satis patet, quod etiam orationis tenor ac nexus docet, apud Herodotum verba σχιζόμενοσ ὁ ποταμόσ ἀνωθεν ἐκ τοῦ Κιθαιρῶνοσ ῥέει κάτω ἐσ τὸ πεδίον κ. τ. λ. non de Asopo, ut quibusdam placuit ipsique Pausaniae editori doctissimo pag. 14. 15, sed de hoc ipso Oeroes rivo esse intelligenda. Obstat enim Herodotei loci ratio ipsiusque regionis conditio; ita ut nunquam mihi persuaderi patiar Herodotum illa verba scripsisse de Asopo cogitantem, cuius tam crebra in antecedentibus fecerat mentionem, quum h. l.

ita potius scribat, ut alium fluvium nondum memoratum, nondum cognitum ipsi in mente fuisse appareat. Hinc quoque paulo inferius idem perscribit Noster: τὸν δὲ ἠ' Ἀσώπις Ὠερόῃ περισχίζεται, ῥέουσα ἐκ τοῦ Κιθαιρῶνοσ: quae ipsa satis evincunt, verba supra allata non nisi de Oeroë intelligi posse. Quo magis miror Siebelis. (ad Pausan. l. l.), qui apud Herodotum ὁ ποταμόσ per leges grammaticas non nisi ad Asopum referri posse contendit. Quod cur necessarium sit, equidem non intelligo; neque quidquam opinor impedit, quo minus ὁ ποταμόσ non de Asopo sed de Oeroe accipiat; qui rivus ex alto Cithaerone delapsus in planitiem, ante ipsam Plataensium urbem in duos divisus amnes efficit insulam, in quam Graeci transire decreverunt, quamque perperam olim Asopo formari opinantes in variis agri Plataeensis delineationibus alio prorsus loco exhibuerunt geographi, omnis regionis ratione perversa et ipsius pugnae intelligentia impedita. Meliora edocuit Kruse (l. l. II, 1 pag. 491 — 493 Atlas nr. VI) ipse

εἶναι Ἀσωποῦ οἱ ἐπιχώριοι. Ἐς τοῦτον δὴ τὸν χῶ-
ρον ἐβουλεύσαντο μεταναστῆναι, ἵνα καὶ ὕδατι ἔ-
χῳσι χρᾶσθαι ἀφθόνῳ, καὶ οἱ ἱππέες σφέας μὴ σι-
4 νοίατο, ὡσπερ κατ' ἰθὺ ἐόντων. μετακινέσθαι τε 15
ἐδόκεε τότε ἐπεὶ τῆς νυκτὸς ἢ δευτέρῃ φυλακῇ, ὡς

secutus Stanhope in libro lau-
dato pag. 71. 72 aliosque do-
ctos Anglos, itemque Letronne
l. supra l. p. 722 seqq. atque
Gail, (Le philol. IV p. 360 seq.
V p. 288 seq.) Add. C. O. Müller.
Orchomen. pag. 488. Sequi-
tur autem Oeroes rivus aliam
prorsus atque Asopus, directio-
nem marisque in sinum, qui
est prope Livadostro, ut nunc
appellant, effluit. *Asopi* au-
tem fons non in iugis Cithae-
ronis quaeri debet, unde sci-
licet ille delabatur in planitiem
ut quidam olim falso tradide-
runt, sed in ipsa planitie sub
montem, unde haud ita pro-
cul sacelli cuiusdam inveniun-
tur reliquiae. Ex quo loco
rivus septentrionem atque mox
etiam orientem versus progres-
sus Thebanorum agros olim a
Plataeensi ditione separabat;
deinde in Euripi sinum aquas
volvit. Accurate docuit Clarke
Travels II, 3 p. 78 seq., de prio-
rum doctorum virorum errore
monens, quum ipse *Asopi* fon-
tem inviseret rivique cursum
persequeretur.

Ἐπιχώριοι δὲ ταύτην — οἱ
ἐπιχώριοι] Observat Wesseling,
in duodecim *Asopi* filiabus nul-
lam reperiri Oeroes mentionem
apud Diodor. IV, 72 neque
apud Apollodorum III, 11 §.

5. — In seqq., ubi post ἵνα
sequitur coniunctivus (ἐχῳσι),
quem mox excipit optativus
(σινοίατο), tu vide de hac mo-
dorum variatione Matth. Gr.
Gr. §. 518, 1, 4 pag. 994 et
G. Hermann. ad Viger. pag.
851. Pro κατιθὺ scripsi κατ' ἰ-
θὺ, quod etiam Florentinus
liber offerebat. Sensus est:
sicuti (scil. laesi, lacessiti erant),
dum equites ipsis ex adverso sta-
bant.

δευτέρῃ φυλακῇ] *Secunda*
noctis indicatur *vigilia*, quam
a nostra hora nona aut decima
incoepisse et usque ad duode-
cimam horam sive ad mediam
usque noctem credam perti-
nuisse, siquidem veteribus
Graecis teste Polluce I, 7. 8.
in tres φυλακὰς divisa erat nox,
quarum prima etiam dicebatur
ἀρχὴ νυκτὸς sive περὶ πρώτην
νυκτὸς s. νυκτὸς ἀρχομένης,
secunda μεσοῦσης νυκτὸς. Ro-
manis per noctem quatuor vi-
giliae fuisse constat. Egit de
vigiliis constituendis Aeneas
Tactic. cap. 21; plura de his
dabunt Wetsten. ad N. T. I p.
416. Cellar. De Vigiliis §. 6
pag. 397 Diss. Acadd. coll. Xe-
noph. Memorab. IV, 7, 4 ibiq.
interpr. Ad sequens ὡς ἂν vid.
IX, 22 et ad locutionem ὑπὸ
τὴν νύκτα nott. ad IX, 58.

ἀν μὴ ἰδοίαιτο οἱ Πέρσαι ἐξορμεωμένους, καὶ σφραγ
 5 ἐπόμενοι ταράσσοιεν οἱ ἱππῶται. ἀπικομένων δὲ ἐς
 τὸν χῶρον τοῦτον τὸν δὴ ἡ Ἀσσιπὶς Ὠερὸν περι-
 σχίζεται ῥέουσα ἐκ τοῦ Κιθαιρῶνος, ὑπὸ τὴν νύ-
 κτα ταύτην ἐδόκει τοὺς ἡμίσεας ἀποστέλλειν τοῦ 20
 στρατοπέδου πρὸς τὸν Κιθαιρῶνα, ὡς ἀναλάβοιεν
 τοὺς ὀπέωνας τοὺς ἐπὶ τὰ σιτία οἰχομένους· ἦσαν
 γὰρ ἐν τῷ Κιθαιρῶνι ἀπολελαμμένοι. Ταῦτα βου-
 λευσάμενοι, κείνην μὲν τὴν ἡμέρην πᾶσαν, προσ-
 2 κειμένης τῆς ἵππου, εἶχον πόνον ἄτρυτον. ὡς δὲ 25
 ἢ τε ἡμέρη ἔληγε, καὶ οἱ ἱππῆες ἐπέπαντο, νυκτὸς
 δὴ γινομένης, καὶ εὐσῆς τῆς ὄρης, ἐς τὴν συνέ-
 κειτό σφι ἀπαλλάσσεσθαι, ἐνθαῦτα ἀερθέντες οἱ πολ-
 λοὶ ἀπαλλάσσοντο, ἐς μὲν τὸν χῶρον ἐς τὸν συνέ-

52

Ibi dum media
 acies, inscio in-
 vitoque Pausa-
 nia, ipsas Pla-
 taeas petit,

ὡς ἀναλάβοιεν *κ. τ. λ.*] Vid.
 IX, 50 fin. ἐπὶ τὰ σιτία dictum
 non aliter atque III, 14 (ubi
 vid. nott.) ἐπὶ τὸ ὕδωρ. For-
 mam ἀπολελαμμένοι affert
 Matth. Gr. Gr. §. 242 pag.
 472; de verbi significatione
 conf. VIII, 11.

Cap. LII.

εἶχον πόνον ἄτρυτον] εἶχον
 meliores codd. offerebant pro
 ἔχον, quod post Schaeferum
 retinuerunt Matth. et Bekker.
 ἄτρυτον πόνον intelligit *inde-
 fessum laborem, vehementem*,
 ut apud Sophocl. Ai. 788 κα-
 κὰ ἄτρυτα, i. e. πολύτρυτα,
 πάνυ κακοῦντα: quae bene
 attulit Doederlein. De alpha
 intensiv. pag. 21. — In seqq.
 retinui cum Schaefero γινομέ-
 νης, cuius loco Schweigh. et
 Gaisf. dederant γενομένης, sed
 abieci voculam δη ante συνέ-

κειτο male illatam et e proxime
 antecedentibus, ut mihi certe
 videtur, huc etiam translata.
 Retinuerunt Schaefer. et Matth.

ἀερθέντες — ἀπαλλάσσοντο]
 Vertunt vulgo: *sublati utensi-
 libus s. collectis vasis discesserant*,
 nisi ἀερθέντες omnino eum in
 modum hic additum putes, quo
 alias ὀρηθέντες: de quo egi
 ad VIII, 133. Ipsum verbum
 de classe, quae vela ventis dat
 inque altum solvit, reperimus
 I, 165. 170. Quae continuo
 sequuntur, ob rationes particu-
 larum μὲν et δὲ, attigit Matth.
 Gr. Gr. §. 289, not. 9 p. 532.
 Et vide quoque sis ad Herod.
 I, 66 nott. Tu reddas licet:
*in eum locum, in quem conve-
 nerat, minime in animo haben-
 tes pergere, sed, ubi loco erant
 moti, equitatum laetabundi effu-
 giebant ad Plataearum urbem
 conversi.*

καίτο, οὐκ ἐν νόρῳ ἔχοντες· οἱ δὲ, ὡς ἐκινήθησαν, 717
 ἔφειγον ἄσμενοι τὴν ἵππον πρὸς τὴν Πλαταιέων 30
 πόλιν· φεύγοντες δὲ, ἀπικνέονται ἐπὶ τὸ Ἡραῖον.
 3 τὸ δὲ πρὸ τῆς πόλεως ἐστὶ τῆς Πλαταιέων, εἴκοσι
 σταδίους ἀπὸ τῆς κρήνης τῆς Γαογραφίης ἀπέχον.
 ἀπικόμενοι δὲ, ἔθεντο πρὸ τοῦ ἱεροῦ τὰ ὄπλα.

ἐπὶ τὸ Ἡραῖον] De loco, quo Iunonis templum, cuius etiam in seqq. aliquoties fit mentio et apud Plutarch. Aristid. 18 init., exstructum erat, non prorsus liquet: quamvis ante ipsam urbem, i. e. ab oriente urbis, situm fuisse declarat Herodotus. Atque ita quoque illud indicavit Kruse in tabula, Anglum doctum Stanhope secutus; perperam enim Gail. illud sub ipsam urbem ad septentrionem colloca- rat, exstructum fuisse opinans (ut ipsa afferam verba in: Le philolog. V pag. 282 seq.) „sur le tertre contigu à la plaine entre les deux ruisseaux.“ C. O. Müller. Orcho- men. pag. 488. Heraeum prope Plataeas Cithaeronis fauces versus situm fuisse arbitra- tur. Unde coniicit Kruse Hell. II, 1 pag. 595, Heraeum ad dextram urbis partem extra moenium ambitum ibi quae- rendum esse, ubi nunc ruinae quaedam ecclesiae exstare di- cuntur non longe a vico Koklo, quem in veteris Plataeae locum cecidisse narrant. Conf. Stan- hope l. l. pag. 60. Gail. Le philolog. V pag. 281 seq. Dod- well. nulla huius templi vesti- gia certa se invenisse scribit; nisi forte lapidum acervi qui-

dam huc referrī possint. Vid. I cap. IX. e vers. Sickler. I, 2 pag. 74.

ἔθεντο — τὰ ὄπλα] De locutione dixi ad I, 62 et V, 74. Minus accurate, opinor, Wes- seling. reddit: „castra metati fuerunt sive, ut sequitur, ἐστρα- τοπεδεύοντο.“ Sed verbo ἐ- στρατοπεδεύοντο aliud indicari atque praegressis ἔθεντο τὰ ὄπλα, vix quemquam fugiet. Primum enim ubi advenerint, in aciem condescerunt sive armati constiterunt: quo facto, ad He- raeum castra posuerunt. Hinc infra IX, 72: κατήμενος ἐν τῇ τάξι, ubi conf. nott. De ipsa locutione h. l. excitant Dionys. Halic. III pag. 193. Diodor. Sicul. XII, 66 et XX, 31. Vi- ger. ad Euseb. Praepar. Evang. XIII, 68. Xenophontea da- bit Lexicon. Xenophontium T. III pag. 299 seq. Quae cum scripsissem, incidi in Am. Peyroni disputationem: „De comando militare θέσθε τὰ ὄπλα lezione“ in: Memorie di Academia reale delle Scienze de Torino Tom. XXVII pag. 193 seqq. Ubi pag. 200 no- strum quoque locum tractat, eum sic Italo sermone reddens: *giuntivi soffermaroni colle armi a terra rimpetto al tempio bene- que monet distinguendum*

53 Καὶ οἱ μὲν περὶ τὸ Ἡραῖον ἐστρατοπεδεύοντο· Παν-35
 σανίης δὲ, ὄρέων σφέας ἀπαλλασσομένους ἐκ τοῦ
 στρατοπέδου, παρήγγελλε καὶ τοῖσι Λακεδαιμονίοισι,
 ἀναλαβόντας τὰ ὄπλα ἰέναι κατὰ τοὺς ἄλλους τοὺς
 προϊόντας· νομίσας αὐτοὺς ἐς τὸν χῶρον ἰέναι, ἐς
 2 τὸν συνεθήμαντο. Ἐνθαῦτα οἱ μὲν ἄλλοι ἄρτιοι ἦ-40
 σαν τῶν ταξιαρχέων πείθεσθαι Πανσανίῃ· Ἀμομφά-
 ρετος δὲ ὁ Πολιάδεω, λοχηγέων τοῦ Πιτανητέων λό-

dextra (Lacc-
 daemonii cum
 Tegeatis) et si-
 nistra (Athenien-
 ses) per Amom-
 phareti Pitana-
 tarum praefecti
 pervicaciam, qui
 barbaros fugere
 ignominiosum si-
 bi duceret,

esse inter τίθεσθαι τὰ ὄπλα et
 inter στρατοπεδεύεσθαι, quod
 perperam idem esse quidam
 statuerunt. Sed ipsa viri do-
 ctissimi verba adscribere iu-
 vat: „Prima di porsì a campo
 intorno al tempio soffermaronsi
 di rincontro a tempio coll' ar-
 mi a terra per determinare a
 qual partito appigliare si do-
 vessero; quindi essendosi con-
 sigliati di accamparsi, diedero
 le opportune disposizioni; e
 finalmente ripigliate le armi,
 andaronsi a porre negli allog-
 giamenti intorno al tempio.“

Cap. LIII.

παρήγγελλε] Ita cum recentt.
 exhibui e Florent. et Sancrofti
 libro pro vulg. παρήγγελλε, quod
 cum Schaefero tuetur Butt-
 mann. Gr. mai. II pag. 62,
 imperfectum huic loco conve-
 nire negans. — In seqq. verba
 ἰέναι κατὰ τοὺς ἄλλους, τοὺς
 προϊόντας accipio: eadem progre-
 divιά, quā reliqui praeierant. At-
 que ita quoque III, 4 ἀποστείλας
 κατ' αὐτόν, quod equidem sim-
 pliciter intellexi: ad illum misit,
 intelligi vult Schweighaeuser.:
 misit eadem viā, quā ille iter
 direxerat, et I, 84 fin. Ne-

que huc non pertinebit IX, 66:
 κατὰ τῶντὸ ἰέναι. — Ad ac-
 cusativum ἀναλαβόντες, ubi
 praegreditur dativus τοῖσι Λα-
 κεδαιμονίοισι conf. Matth. Gr.
 Gr. §. 581 pag. 1054. — Ad
 vocem ἄρτιοι conf. IX, 27.
 De Amomphareto vide sis Plu-
 tarchum in Aristid. ep. 17 p.
 328 E. ita scribentem: ἀνήρ
 θυμοειδής καὶ φιλοκίνδυνος,
 ἔκπαλαι πρὸς τὴν μάχην παρ-
 γῶν, οὐκ ἔφη λείψειν τὴν τά-
 ξιν, ἀλλ' αἰτόθει μένων μετὰ
 τῶν ἑαυτοῦ λοχιτῶν ὑποστή-
 σεσθαι Μαρδόνιον.

λοχηγέων τοῦ Πιτανητέων
 λόχου] λοχηγέων plerique codd.
 Ex Aldina fluxerat λοχηγετέων
 a verbo λοχηγετεῖν, quod si-
 mili modo formatum apparet
 atque ἀρχηγετεῖν, κνηγετεῖν,
 ποδηγετεῖν, alia id genus. At
 supra IX, 21 λοχηγεῖν: cui
 verbo quod h. l. adstruitur
 genitivus λόχου, non offendet,
 similitum verborum structuram
 si respiciamus. Pro Πιτανη-
 τέων, quod e Koenii coniectu-
 ra ad Gregor. Cor. de dial. Ion.
 §. 6 pag. 384 recepit Bekke-
 rus Πιτανήτεω, eo haud opus
 videtur libris invitis. Quid e-
 nim differt, Pitatarum co-

χου, „ούκ, ἔφη, τοὺς ξείνους φεύξεσθαι, οὐδὲ ἐκῶν
 „εἶναι αἰσχυνέειν τὴν Σπάρτην.“ ἔθωμάμαξέ τε ὀρέων
 τὸ ποιούμενον, ἅτε οὐ παραγενόμενος τῷ προτέρῳ⁴⁵
 3 λόγῳ. ὁ δὲ Πausανίης τε καὶ ὁ Εὐρύναξ δεινὸν
 μὲν ἐποιεῦντο τὸ μὴ πείθεσθαι ἐκείνον σφίσι, δει-
 νότερον δὲ ἔτι, κείνου ταῦτα νεωμένον, ἀπολιπεῖν

hors num dicatur ὁ Πιτανη-
 τέων λόγος an ὁ Πιτανήτεω
 λόγος? Sed gravius hoc, ar-
 gumentum loci si spectemus,
 quod Thucydides I, 20, quo
 loco sane memorabili Herodo-
 tum tangi opinantur, τὸν Πι-
 τονάτην λόγον unquam existi-
 tisse negat. Equidem, missa
 illa disceptatione, quâ Herodo-
 tus an Thucydides errore
 fuerit lapsus disquirunt inque
 diversas abeunt partes, haud
 sane intelligo, cur Herodoto
 eam cohortem, quam Pitanae
 vicus ad Spartanorum exerci-
 tum misit, dicere non licuerit
Pitanatarum cohortem? Fuit
 enim *Pitana* unus ex antiquis-
 simis Spartaе vicis, ut mon-
 stravi ad III, 55, add. Kortüm
 in Schlosser. et Bercht. Archiv.
 IV pag. 142. 152, ubi Pitanae
 nomen non ordinis cuiusdam,
 sed loci significationem esse
 recte contendit. Locorum au-
 tem ac vicorum antiquae Spar-
 tae distributionem ad exerci-
 tum quoque pertinuisse, cuius
 scil. singulae partes sive ordi-
 nes singulos referrent vicos,
 satis habemus cognitum. Vid.
 C. F. Hermann. Hellen. Staats-
 alterth. §. 29. inprimis not. 9.
 Quam igitur Pitanae incolae
 praebebant cohortem sive ma-

nipulum, eum hic vocari exi-
 stimo, probante quoque Negris,
 τὸν Πιτανητέων λόγον, prae-
 sertim cum ipsum illum vicum
 Noster adierit ibique etiam certe
 aliquamdiu commoratus sit.
 Vid. III, 55 ibique nott. Quare
 Herodotum errore hic lapsum
 esse haud mihi persuaderi pa-
 tiar. Conf. etiam C. O. Müll-
 ler. Dor. II pag. 50, ubi apte
 Caracallam imperatorem pro-
 fert, qui antiqua instituta imi-
 tans, e Spartanis formasse di-
 citur λόγον Πιτανάτην, He-
 rodian. IV, 8. Alia dabunt
 Meurs. Lectt. Att. I, 15. 16
 coll. Miscell. Laconn. pag.
 100.

τοὺς ξείνους] Vide supra
 IX, 11. 55 et ad formulam
 ἐκῶν εἶναι in seqq. VII, 174.
 De verbo αἰσχύνειν conf. nott.
 ad VII, 53 et de locutione δει-
 νὸν ποιῆσθαι nott. ad III, 14.

κείνου ταῦτα νεωμένον] i.
 e. cum ille (Amompharetus dux
 scil.) ita secum statuisset, s.
 hoc esset animo. Hesychius II
 pag. 667 νένωται ἐν νῶ ἔχει.
 Add. Etymol. magn. pag. 601
 et Herodot. I, 68. 77 ibiq. nott.
 Hinc male codd. quidam ἀναι-
 νομένον.

τὸν λόγον τὸν Πιτανήτην, μὴ, ἢν ἀπολίπωσι ποιεῦν-
τες τὰ συνεθήκαντο τοῖσι ἄλλοισι Ἑλλήσι, ἀπόλη-
ται ὑπολειφθεὶς αὐτός τε Ἀμομφάρετος καὶ οἱ 50
4 μετ' αὐτοῦ. ταῦτα λογιζόμενοι, ἀτρέμας εἶχον τὸ
στρατόπεδον τὸ Λακωνικόν, καὶ ἐπειρῶντο πείθοντές 718
μιν ὡς οὐ χρεὸν εἶη ταῦτα ποιεῖν.

54

Καὶ οἱ μὲν παρηγόρουν Ἀμομφάρετον, μούνον
Λακεδαιμονίων τε καὶ Τεγεγέτων λελειμμένον. Ἀθη- 55
ναῖοι δὲ ἐποίουν τοιάδε. εἶχον ἀτρέμας σφέας αὐ-
τοὺς ἵνα ἐτάχθησαν, ἐπιστάμενοι τὰ Λακεδαιμονίων
φρονήματα, ὡς ἄλλα φρονεόντων καὶ ἄλλα λεγόν-
των. ὡς δὲ ἐκινήθη τὸ στρατόπεδον, ἔπεμπον σφέων
ἱπέα, ὀψόμενόν τε εἰ πορεύεσθαι ἐπιχειροῖεν οἱ 60
Σπαρτιῆται, εἴ τε καὶ τὸ παράπαν μὴ διανοεῦνται

ἀπολιπεῖν τὸν λόγον] τὸν
λόγον pro obiecti accusativo
accipio, si quidem et h. l. et
in proxime seqq. hoc verbum
suam retinet vim activam. *Gra-
vius autem ipsis videbatur dese-
tere Pitanaatarum cohortem ti-
mentibus, ne, si eam deseruis-
sent, facientes, de quibus cum
reliquis Graecis convenerant, in-
tereat relictus ipse Amompharetus
unā cum Pitanaatis suis.* Itaque
ad ἀπολίπωσι subiintellig. αὐ-
τὸν scil. τὸν λόγον. Ad locu-
tionem ἀτρέμας εἶχον conf.
nott. ad VII, 8 §. 1 et ad ἐ-
πειρῶντο πείθοντές Matth. Gr.
Gr. §. 555 pag. 1091 et He-
rod. IX, 26.

Cap. LIV.

ἐπιστάμενοι τὰ Λακεδαιμο-
νίων φρονήματα] i. e. bene
gnari moris atque ingenii Laco-

num, qui alia sentiant, alia di-
cant. Ad locutionem conf VIII,
144 et IX, 7 §. 2. Ad argu-
mentum Wesselingius bene
affert Euripid. *Andromach.* 447
et Herodot. VI, 108, ubi vid.
nott. Quod vero Lacones hic
aliter atque animo gerebant
eloqui dicuntur, hoc Valcken.
comparat cum Homericis II.
XI, 313. Schol. Aristoph. *Av.*
168 ipsumque addit Aristopha-
nem Spartanorum fraudes
ac perfidiam perstringentem
in *Pac.* 1065. *Acharn.* 307 coll.
Demosthen. c. *Aristocr.* p. 421
[pag. 659 Reisk.] — In seqq.
ad optativum ἐπιχειροῖεν,
quem in altera interrogationis
parte excipit indicativus (δια-
νοεῦνται), consul. Matth. §.
507, 2 pag. 963, qui idem
§. 617, 5 pag. 1253 consula-
tur de particula εἴτε, quae hic
valet an.

ἀπαλλάσσεισθαι· ἐπειρεσθαί τε Πausανίην τὸ χρεὸν εἶη ποιέειν. Ὡς δὲ ἀπίκετο ὁ κήρυξ ἐς τοὺς Λακεδαιμονίους, ὦρα τέ σφεας κατὰ χώρην τεταγμένους, 2 καὶ ἐς νείκεα ἀπιγμένους αὐτῶν τοὺς πρώτους. ὡς 65 γὰρ δὴ παρηγορέοντο τὸν Ἀμομφάρετον ὃ τε Εὐρυάναξ καὶ ὁ Πausανίης μὴ κινδυνεύειν μένοντας μούνουσ Λακεδαιμονίων, οὕτως ἐπειδον· ἐς ὃ ἐς νείκεά τε συμπεσόντες ἀπιζέατο, καὶ ὁ κήρυξ τῶν Ἀθηναίων 3 παρίστατό σφι ἀπιγμένους. νεικέων δὲ ὁ Ἀμομφάρετος, λαμβάνει πέτρον ἀμφοτέρησι τῆσι χερσὶ, καὶ τιθεὶς πρὸ ποδῶν τῶν Πausανίεω, „ταύτη τῆ ψήφω ψηφίζεσθαι, ἔφη, μὴ φεύγειν τοὺς ξείνους“ 4 ξείνους λέγων τοὺς βαρβάρους. ὁ δὲ, μαινόμενον καὶ οὐ φρενήρεα καλέων ἐκείνον, πρὸς τε τὸν Ἀθηναίων κήρυκα ἐπειρωτῶντα τὰ ἐντεταλμένα, λέγειν ὁ 75 Πausανίης ἐκέλευε τὰ παρεόντα σφι πρήγματα,

Cap. LV.

κατὰ χώρην τεταγμένους] i. e. suo loco, quem ceperant, collocatos in acie. Formulam κατὰ χώρην attigi ad VIII, 73. 108. — Mox pro vulg. παρηγόρειον, quod cum Schaefero tenuit Matth., equidem e Florentino aliisque cum reliquis edd. dedi παρηγορέοντο, ut V, 104. VII, 13, ubi itidem medium invenitur verbum.

μένοντας μούνους] Hoc opinor non ad unum spectat Amompharetum, sed ad Amompharetum unâ cum cohorte sua Pitanaatarum. Hunc scil. adhortabantur, ne ipse cum suis, qui soli ex omnibus relictis essent Spartanis, periculo se obüceret. — Ad formulam ἐς ὃ conf. Matth. Gr. Gr. §. 480 b pag. 898.

ταύτη τῆ ψήφω — τοὺς ξείνους] i. e. hoc calculo eam se ferre sententiam, non fugiendos esse peregrinos s. hostes. Quae eadem enarrans Plutarch. Aristid. cap. 17 pag. 328 E. sic effert: ἀράμενος ταῖν χεροῖν πέτρον μέγαν ὁ Ἀμομφάρετος, καὶ καταβαλὼν πρὸ τῶν ποδῶν τοῦ Πausανίου, ταύτην ἔφη ψῆφον αὐτὸς περὶ τῆς μάχης τίθεσθαι. — Apud Herodotum quae sequuntur: ξείνους λέγων τοὺς βαρβάρους, eadem exstant IX, 11, ubi vid. nott. Ac passim, observante Wesselingio, huius modi iterationes occurrunt, ut III, 12. VI, 109. — Ad vocem φρενήρης conf. nott. ad III, 25.

ὁ δὲ — λέγειν ὁ Πausανίης ἐκέλευε] Oratio nonnihil turbata. Quod enim initio periodi exstat ὁ δὲ, id aliquot ver-

ἐχρήϊξέ τε τῶν Ἀθηναίων προσχωρῆσαι τε πρὸς ἑω-
 τούς, καὶ ποιέειν περὶ τῆς ἀπόδου τὰ περ ἂν καὶ
 σφεῖς. Καὶ ὁ μὲν ἀπαλλάσσετο ἐς τοὺς Ἀθηναίους.
 τοὺς δὲ ἐπεὶ ἀνακρινομένους πρὸς ἑωυτοὺς ἡὼς κα-80
 τελάμβανε, ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ κατήμενος ὁ Πανσα-
 νίης, οὐ δοκέων τὸν Ἀμομφάρετον λείψεσθαι τῶν
 ἄλλων Λακεδαιμονίων ἀποστειχόντων, (τὰ δὴ καὶ
 ἐγένετο,) σημήνας ἀπῆγε διὰ τῶν κολωνῶν τοὺς λοι-
 2 πούς πάντας· εἶποντο δὲ καὶ Τεγεῖται. Ἀθηναῖοι⁸⁵
 δὲ ταχθέντες ἦϊσαν τὰ ἔμπαλιν ἢ Λακεδαιμόνιοι. οἱ
 μὲν γὰρ τῶν τε ὄχθων ἀντείχοντο καὶ τῆς ὑπωρεῖης
 τοῦ Κιθαιρῶνος, φοβεόμενοι τὴν ἵππον· Ἀθηναῖοι
 57 δὲ, κάτω τραφθέντες ἐς τὸ πεδίον. Ἀμομφάρετος

ad diuiculum us-
 que retinentur.
 Tum et hi ver-
 sus Plataeas mo-
 vent: Lacedae-
 monii quidem
 cum Tegeatis per
 calles Cithae-
 ronnis ad Iluuium
 Moloentem, A-
 thenienses in
 campum Cithae-
 roni subiectum.

bis interiectis repetitur quasi
 ipso nomine prolato ὁ Πανσα-
 νίης; quo eodem quum spectet
 καλέων, quae sequuntur verba
 πρὸς τε τὸν Ἀθηναίων κήρυκα
 ἐπειρωτῶντα τὰ ἐντεταλμένα,
 vel ita expedienda, ut e prae-
 gressis mente repetatur λέγων
 aut simile quid, eoque etiam
 referatur vocula τε, semel hic
 posita ut vidimus ad VII, 188:
 vel sequentibus ita sunt adstru-
 enda, ut duas orationis partes
 hunc fere in modum per duple-
 x τε coniungi statuamus:
 πρὸς τε τὸν Ἀθηναίων κήρυ-
 κα λέγειν ἐκέλευε — ἐχρήϊξέ τε,
 quod dicendi genus attigimus
 ad VII, 8 §. 1. Tum prae-
 positio πρὸς spectat ad λέγειν.
 Ut ut est, haec fere existit loci
 sententia: *Hic vero* (Pausanias
 scil.) *amentem nec sui compotem*
increpans illum (Amomphare-
 tum), *iam ad Atheniensium prae-*
conem conversus interrogantem,
quae ipsi mandata erant, iussit

eum (praeconem) *dicere* (Athe-
 niensibus), *quae hic agerentur*
simulque petiit (s. eum petere
 iussit) *ab Atheniensibus, ut ad*
se venirent atque de discessu fa-
cerent ea, quaecunque ipsos vi-
dissent facientes.

Cap. LVI.

τοὺς δὲ ἐπεὶ ἀνακρινομένους
 κ. τ. λ.] Sensum loci hunc
 fere esse puto: „Quos secum
 disceptantes cum aurora depre-
 henderet, Pausanias, qui per
 hoc tempus quiete consedit, quum
 Amompharetum si reliqui discede-
 rent Lacedaemonii remansurum
 esse minime putaret (id quod
 etiam accidit), signo dato ab-
 duxit omnes reliquos per clivos,
 sequentibus quoque Tegeatis.“ —
 Ad sequens ἦϊσαν τὰ ἔμπαλιν
 vid. nott. ad VII, 58; de voce
 ὄχθος conf. nott. ad IX, 25
 et ad vocem ὑπωρεῖης nott.
 ad IX, 19.

Ἀθηναῖοι δὲ κάτω τραφθέν-
 τες ἐς τὸ πεδίον] Scil. ἦϊσαν,

δὲ, ἀρχὴν τε οὐδαμὰ δοκέων Πανσανίην τολμήσειν 90
 σφέας ἀπολιπεῖν, περιείχετο αὐτοῦ μένοντας μὴ ἐκ-
 λιπεῖν τὴν τάξιν· προτεροῦντων δὲ τῶν σὺν Πανσα-
 νίῃ, καταδόξας αὐτοὺς ἰθείῃ τέχνῃ ἀπολιπεῖν αὐτὸν, 719
 ἀναλαβόντα τὸν λόχον τὰ ὄπλα ἤγε βάδην πρὸς τὸ
 2 ἄλλο στίφος· τὸ δὲ, ἀπελθὼν ὅσον τε δέκα στάδια, 95
 ἀνέμενε τὸν Ἀμομφαρέτου λόχον, περὶ ποταμὸν Μο-

quod respondet praegressis οἱ
 μὲν — ἀντείχοντο; ita ut de
 mutata orationis structura, qua-
 lem statuere videtur Matth.
 Gr. Gr. §. 631, 4 pag. 1300,
 vix cogitari possit. Ad formam
 aoristi asperiores τραφθέντες
 conferri volunt Eustath. ad II.
 pag. 519, 41 s. 393, 29.

Cap. LVII.

ἀρχὴν τε οὐδαμὰ δοκέων]
 Particulae τε paulo inferius re-
 spondet δὲ in verbis προτεροῦν-
 των δέ. Monuit Matth. Gr.
 Gr. §. 626 pag. 1276.

περιείχετο κ. τ. λ.] Schweig-
 haeuser. in Lex. Herod. bene
 sic explicuit: περιείχετο τού-
 του ὥστε αὐτοῦ μένοντας μὴ
 ἐκλιπεῖν: id amplectebatur s.
 id contendeat, ut ibi manentes
 ne deserent aciem. Tu conf.
 VIII, 60 §. 2. Verbum προ-
 τερεῖν est praecire, ante alios s.
 relictis aliis progredi. Cf. IX,
 66.

καταδόξας] In uno cod. Pa-
 risino exstat κάρτα δόξας idque
 praestare arbitratur Hoeger. in
 Actt. phil. Monacc. III, 4
 pag. 486. Tu vid. Herod. I,
 59. — Sequens ἰθείῃ τέχνῃ
 (ubi male Sanctrofti liber θεῖῃ

pro ἰθείῃ) bene Hoogeveen.
 ad Viger. pag. 146 exponens:
 recta arte id est non dissimulan-
 ter et palam, locum ita Latine
 expressit: ratus se palam ab il-
 lis deserere; nec aliter Portus
 ἰθείην τέχνην interpretatus
 erat rectam artem, apertam et
 qua quis sine ambagibus utitur,
 probante quoque Schweigh.
 qui confert II, 161 fin. III,
 127. IX, 37, ubi ἐκ τῆς
 ἰθείης.

βάδην] i. e. pedetentim. Il-
 lustrat Blomfield. in Glossar.
 ad Aeschyl. Pers. 19. στίφος
 Noster manum dicit militum
 ordine pugnantium, quemad-
 modum Aeschyl. Pers. 20. 372,
 ubi Herodotei loci non imme-
 mor fuit Blomfield.

ἀπελθὼν ὅσον τε δέκα στά-
 δια] „Adverte decem ista sta-
 dia, quae culpa librariorum
 ubi vacarint, Lacedaemonii,
 oportet, viarum compendia,
 montium et clivorum anfractus
 ingressi, neglexerint: ad in-
 sulam enim, Oeroëu, quor-
 sum iter destinabatur, decem
 duntaxat stadia, c. 50.“ Wes-
 seling.

περὶ ποταμὸν Μολόντα]
 Gail, Le philolog. V pag. 293

λόεντα ἰδρυνμένον Ἀργιόπιόν τε χῶρον καλεόμενον, 3τῆ καὶ Λήμητρος Ἐλευσινίης ἰρὸν ἦσται. ἀνέμενε δὲ τοῦδε εἴνεκα, ἵνα ἦν μὴ ἀπολίπη τὸν χῶρον ἐν τῷ ἐτετάχατο ὁ Ἀμομφάρετός τε καὶ ὁ λόχος, ἀλλ' αὐ- 1 4 τοῦ μένωσι, βοηθῆοι ὀπίσω παρ' ἐκείνους. Καὶ οἱ τε ἀμφὶ τὸν Ἀμομφάρετον παρεγίνοντό σφι, καὶ ἡ 5 ἵππος ἢ τῶν βαρβάρων προσέκειτο πᾶσα. οἱ γὰρ ἵπποται ἐποίεον οἶον καὶ ἐώθεσαν ποιεῖν αἰεὶ· ἰδόν-5 τες δὲ τὸν χῶρον κεινὸν ἐν τῷ ἐτετάχατο οἱ Ἕλληνας τῆσι προτέρησι ἡμέρησι, ἤλαννον τοὺς ἵππους αἰεὶ τὸ πρόσω· καὶ ἅμα καταλαβόντες, προσεκέατό σφι. Μαρδόνιος δὲ, ὡς ἐπύθετο τοὺς Ἕλληνας ἀποι- χομένους ὑπὸ νύκτα, εἶδὲ τε τὸν χῶρον ἐρημον, κα- λέσας τὸν Ἀηρισσαῖον Θώρηκα, καὶ τοὺς ἀδελφεοὺς 10

58

Iam Mardonius, hostem mire contemnens, tota acie dimicandum censet.

seq. hunc fluvium pro Oeroës (IX, 91) brachio habet. Equidem nihil quod afferam habeo. Quod enim quis olim huc comparat τὸ Μόλου ρεῖθρον apud Plutarch. Syll. 19 pag. 464 A, aut τὸ ρεῖμα τοῦ Μωρίου ibiq. cap. 17 pag. 463, id minime convenire patet. Conf. C. O. Müller. Orchomen. pag. 488. Nec magis mihi liquet de eo loco, qui Agriopius vocatur, ubi Cereris Eleusinae aedes, quam duo mille passus ab Heraeo remotam, ubi adhuc ruinae cuiusdam ecclesiae inveniuntur, ad Sphragidium exstructam fuisse putant, obloquente quamvis Gail. 1. I. V p. 295 seq. Tu vid. Kruse II, 1 pag. 595. Herodotus huius templi meminit IX, 62. 65. 101 itemque Pausanias IX, 4 §. 2. — ἦσται h. l. idem valere videtur atque ἴδρυνται s. ἰδρυνμένον ἐστί: collocatum, ex-

structum est, quamvis Buttmann. Gr. mai. I pag. 544 not. ἦσται pro ἰδρῦσθαι poni posse neget.

οἱ τε ἀμφὶ τὸν Ἀμομφάρετον] Vid. Matth. Gr. Gr. §. 583 pag. 1159. Pro vulg. παρεγίνοντο quod retinuit Schaeffer. e codd. revocavi cum reliquis edd. παρεγίνοντο. — In fine cap. verba: καὶ ἅμα καταλαβόντες, προσεκέατό σφι, attigit Matth. Gr. Gr. §. 565, not. 2 pag. 1114. Est enim sensus: simulac istos (Graecos) assecuti essent, instabant eis: sobald als sie dieselben eingeholt hatten.

Cap. LVIII.

ὑπὸ νύκτα] i. e. sub noctem, ut IX, 60. Attigit Matth. Gr. Gr. §. 593, init. p. 1187 itemque Gail. Le philol. IV p. 295. — De Thorace vid. IX, 1. — In seqq. ad τὰ πολέμια vid.

2 αὐτοῦ Εὐρύπυλον καὶ Θρασυδήϊον, ἔλεγε· „Ὡ παῖ-
 „δες Ἀλεύω, ἔτι τί λέξετε, τάδε ὀρέοντες ἐρῆμα;
 „ὕμεις γὰρ οἱ πλησιόχωροι ἐλέγετε Λακεδαιμονίους
 „οὐ φεύγειν ἐκ μάχης, ἀλλὰ ἄνδρας εἶναι τὰ πολέ-
 „μια πρῶτους· τοὺς πρότερόν τε μετισταμένους ἐκ 15
 „τῆς τάξιος εἶδετε, νῦν τε ὑπὸ τὴν παροιχομένην
 3 „νύκτα καὶ οἱ πάντες ὀρέομεν διαδράντας. διέδεξάν
 „τε, ἐπεὶ σφεας ἔδεε πρὸς τοὺς ἀψευδέως ἀρίστους
 „ἀνθρώπων μάχῃ διακριθῆναι, ὅτι οὐδένες ἄρα ἰόν-
 „τες, ἐν οὐδαμοῖσι ἐοῦσι Ἑλλησι ἐναπεδεικνύατο. 20
 4 „Καὶ ὑμῖν μὲν, ἐοῦσι Περσέων ἀπέροισι, πολλὴ ἔκ
 „γε ἐμεῦ ἐγίνετο συγγνώμη, ἐπαινεόντων τούτους,

nott. ad III, 4. Formam εἶδετε hinc citat Matth. Gr. Gr. §. 231 pag. 449, qui idem §. 266 p. 549 conferatur ad voces οἱ πάντες. — De verbo διαδεικνύναι monuimus ad VII, 172.

ὅτι οὐδένες ἄρα ἰόντες — ἐναπεδεικνύατο] Usum vocis οὐδένες tangit Matth. Gr. Gr. §. 437, 1 pag. 817, qui idem §. 549, 5 pag. 1077 de usu participii ἰόντες egit et §. 214 pag. 409 de forma tertiae personae ἐναπεδεικνύατο. Quod ad reliqua attinet, durius sane dictum videtur ab Herodoto: διέδεξαν — ὅτι — ἰόντες — ἐναπεδεικνύατο, a Schweighaeusero ita Latine expressum: ostenderunt, se, quum sint nihili homines, inter Graecos, qui nec ipsi ullius sint frugis, emuisse. In Lex. Herod. idem Schweigh. verbo ἐναποδείκνυσθαι passivam tribui vult notionem, ita ut proprie h. l. valeat: ostentati sunt, tanquam praecipui et eximii insigniti et

celebrati sunt; quo eodem sensu ab aliis addit verbum poni ἐνδείκνυσθαι (ostentari), ut apud Aeschin. in Ctesiph. pag. 610 Reisk. Plutarch. Cicer. cp. 14. Equidem haud scio an verbum ἐναποδείκνυσθαι suam hic quoque retineat notionem, ita ut scriptor, ob verbum διέδεξαν, nimis illud quidem remotum, eiusdem significationis verbum infra denuo ponendum ratus duo ita posuerit verba, quae in Latinis uno reddi queant. Commonstrarunt illi satis, ait Mardonius, se vel inter eos, qui nihili sunt, Graecos, nullo loco esse censendos. Nec aliter intellexerat Valla ita interpretans: „unde nullius esse se pretii, inter Graecos, et ipsos nullius pretii viros, ostenderunt.“ Censori Ienensi (1828 nr. 186 pag. 47), quem Stegerum videri iam supra dixi, scribendum videtur ἐνεπεδεικνύατο.

ἐπαινεόντων τούτους] ἐπαινεόντων ad antecedens ὑμῖν

„τοῖσι τι καὶ συνηδέετε· Ἄρταβάζου δὲ θῶνμα καὶ
 „μᾶλλον ἐποιεῦμην, τὸ καὶ καταβῶδῃσαι Λακεδαι-
 „μονίους, καταβῶδῃσαντά τε ἀποδέξασθαι γνώμην 25
 „δειλοτάτην, ὡς χρεὸν εἶη ἀναξεύξαντας τὸ στρατό-
 „πεδον ἔναι ἐς τὸ Θηβαίων ἄστν πολιορκησομέ-
 5 „νους· τὴν ἔτι πρὸς ἐμεῦ βασιλεὺς πεύσεται. Καὶ
 „τούτων μὲν ἐτέρωθι ἔσται λόγος· νῦν δὲ ἐκείνοισι 30
 „ταῦτα ποιεῦσι οὐκ ἐπιτρεπτεία ἐστὶ, ἀλλὰ διωπτεῖοι 720
 „εἰσι, ἐς ὃ καταλαμφθέντες δώσουσι ἡμῖν τῶν δὴ
 „ἐποίησαν Πέρσας πάντων δίκας.“ Ταῦτα εἶπας,
 ἦγε τοὺς Πέρσας δρόμῳ, διαβάντας τὸν Ἄσωπόν,
 κατὰ στίβον τῶν Ἑλλήνων, ὡς δὴ ἀποδιδρυσκόντων

59

Incipit pugna ad
 Platacas [mense
 Septembri a. 479].
 Barbarorum om-
 nis exercitus ad
 Graecos ado-
 riendos Asopum
 transit.

ἐοῦσι refertur, oratione subito
 in genitivorum absolutt. stru-
 cturam mutata: de quo conf.
 I, 3 ibique nott. Formam συν-
 ηδέετε in seqq. attingit Matth.
 Gr. Gr. §. 188, a. not. 1 pag.
 332. Both. ad Terent. pag.
 467 maluerat: συνηθέετε i. e.
 consuescitis. Melius opinor
 Schweighaeuserus in vulgata
 acquiescens reddit: *laudantibus
 hos homines, quorum res quae-
 dam bene gestae nobis inno-
 tuerunt.*

τὸ καὶ καταβῶδῃσαι κ. τ.
 λ.] De loci structura vid. Matth.
 Gr. Gr. §. 541 pag. 1063.
 Nec aliter fere haec verba ex-
 pedienda videntur censori Ie-
 nensi (1828 Ergänz. Bl. 45
 pag. 347), ubi τὸ καταβῶ-
 δῃσαι tanquam obiectum re-
 motius, quod aiunt, cogitari
 vult, cui, si quid addendum,
 mente addi posse αὐτὸν putat,
 ita ut orationis naturalis haec
 sit structura: Ἄρταβάζου δὲ
 θ. καὶ μᾶλλον ἐποιεῦμην, τὸ

καὶ αὐτὸν καταβῶδῃσαι Λα-
 κεδαιμονίους. Nam θῶνμα
 ποιεῖσθαι idem fere valet at-
 que θανατᾶζειν eandemque fe-
 re inde etiam assumit structu-
 ram cum genitivo personae et
 accusativo rei, monstrante
 censore I. I. Ad verbum ἀνα-
 ξεύξαντες conf. nott. ad IX,
 41 et ad verbum πολιορκησο-
 μένους (i. e. obsidionem passu-
 tos) nott. ad V, 34.

τὴν ἔτι πρὸς ἐμεῦ βασιλεὺς
 πεύσεται] scil. γνώμην. Quam
 Artabazi (viri alioqui fortissi-
 mi) sententiam (turpissimam
 atque indignissimam) *rex a me
 (reverso in Persidem) accipiet
 s. audiet.* — Verba ἐπιτρεπτεία
 ἐστὶ excitavit Matth. Gr. Gr.
 §. 555 pag. 1090. Sensus est:
*nunc vero illis non permittendum
 est, ut haec faciant (scil. nos
 effugiant), sed persequi illos
 oportet.*

Cap. LIX.

κατὰ στίβον] Conf. V, 102
 et ad sequens ὡς δὴ Matth. Gr.

ἐπεῖχέ τε ἐπὶ Λακεδαιμονίους τε καὶ Τεγεήτας μού-35
 νους· Ἀθηναίους γὰρ τραπομένους ἐς τὸ πεδίου
 2 ὑπὸ τῶν ὄχθων οὐ κατώρα. Πέρσας δὲ ὀρέοντες
 ὠρμημένους διώκειν τοὺς Ἕλληνας οἱ λοιποὶ τῶν
 βαρβαρικῶν τελέων ἄρχοντες, αὐτίκα πάντες ἦσαν⁴⁰
 τὰ σημήϊα, καὶ ἰδίωκον ὡς ποδῶν ἕκαστος εἶχον,
 3 οὔτε κόσμῳ οὔδενι κοσμηθέντες, οὔτε τάξι. καὶ
 οὔτοι μὲν βοῆ τε καὶ ὀμίλῳ ἐπήϊσαν, ὡς ἀναρπασό-
 μενοι τοὺς Ἕλληνας.

Gr. §. 603 pag. 1210 nott. ad Herod. VII, 211. Quae sequuntur: ἐπεῖχέ τε ἐπὶ Λακεδαιμονίους κ. τ. λ. cum Schweighausero sic reddam: adversus Lacedaemonios et Tegeatas solos se direxit s. animum attendit; namque Athenienses in planitiem conversos prae clivis (s. obstantibus clivis) non conspexerat. — De voce ὄχθος cf. IX, 25.

διώκειν] De infinitivi huius usu agit Matth. Gr. Gr. §. 532 pag. 1040, qui idem ad verbum εἶχον in plurali positum numero, ubi antecedit singularis numerus ἕκαστος, conferri debet pag. 602. Locutionem ὡς ποδῶν εἶχον attingi ad III, 16. Ad seqq. οὔτε κόσμῳ οὔδενι κοσμηθέντες conf. VIII, 60 §. 3.

βοῆ τε καὶ ὀμίλῳ] i. e. cum clamore ac tumultu. De dativi usu vide sis Matth. Gr. Gr. §. 400, 1 pag. 731 coll. §. 405 not. 2 pag. 741. Ad locutionem faciunt, quae ad VII, 211. III, 79 attuli similia. Atque Homericō more inconditum cla-

morem et turbam hic indicari observarat Wesselingius comparans II. XI, 460. Plutarchus in Aristid. 17 pag. 329 A. sic dedit Herodotea procul dubio exprimens: ἐπεφέρετο τοῖς Λακεδαιμονίοις βοῆ πολλῇ καὶ πατάγῳ τῶν βαρβάρων, ὡς οὐ μάχης ἐσομένης, ἀλλὰ φεύγοντας ἀναρπασομένων τοὺς Ἕλληνας. Itaque haud necesse ὀμίλῳ accipere pro ὀμιλαδόν, aut commutare in κόμπῳ. Proverbialē sibi videri locutionem scribens Matthiae proprie valere contendit: cum omnibus copiis in unum collectis, comparans III, 127. Haud sane equidem intelligo.

ὡς ἀναρπασόμενοι τοὺς Ἕλληνας] i. e. tanquam primo impetu (i. e. facile) Graecos abrepturi s. oppressuri. Bene Valckenaer.: „Supra VIII, 28 Thessali dicuntur ὡς ἀναρπασόμενοι τοὺς Φωκέας, φερόμενοι ἐσέπεσον ἐς τοὺς ἀμφορέας. Urbs uno velut impetu capta frequenter dicitur ἀναρπασθῆναι.“ Tu conf. ibi alata.

60

Lacedaemonii,
ab hoste pressi,
Athenienses ad-
vocant.

Παυσανίης δὲ, ὡς προσέκειτο ἡ ἵππος, πέμψας
πρὸς τοὺς Ἀθηναίους ἱππία, λέγει τάδε· „Ἄνδρες⁴⁵
„Ἀθηναῖοι, ἀγῶνος μεγίστου προκειμένου, ἐλευθέ-
„ρην εἶναι ἢ δεδουλωμένην τὴν Ἑλλάδα, προδεδό-
„μεθα ὑπὸ τῶν συμμάχων, ἡμεῖς τε οἱ Λακεδαιμό-
„νιοι καὶ ὑμεῖς οἱ Ἀθηναῖοι, ὑπὸ τὴν παροιχομέ-
2 „νην νύκτα διαδράντων. νῦν ὦν δέδοκται τὸ ἐν-50
„θεῦτεν τὸ ποιητέον ἡμῖν· ἀμυνομένους γὰρ τῇ δυ-
3 „νάμεθα ἄριστα περιστέλλειν ἀλλήλους. εἰ μὲν νυν
„ἔς ὑμέας ὠρμησε ἀρχὴν ἡ ἵππος, χρῆν δὴ ἡμέας
„τε, καὶ τοὺς μετ' ἡμέων τὴν Ἑλλάδα οὐ προδιδόν-
„τας Τεγεῆτας, βοηθῆειν ὑμῖν· νῦν δὲ, ἔς ἡμέας γὰρ⁵⁵
„ἅπασα κεχώρηκε, δίκαιοι ἔστε ὑμεῖς πρὸς τὴν πιε-
4 „ζομένην μάλιστα τῶν μοιρέων ἀμυνέοντες ἴεναι. Εἰ
„δ' ἄρα αὐτοὺς ὑμέας καταλελάβηκε ἀδύνατόν τι
„βοηθῆειν, ὑμεῖς δ' ἡμῖν τοὺς τοξότας ἀποπέμψαντες

Cap. LX.

ἀμυνομένους γὰρ — ἀλλή-
λους] Matth. Gr. Gr. §. 634,
2 pag. 1306 ad haec verba e
praegressis assumi vult δέδο-
κται, idem §. 546 pag. 1073
notionem verbi δεῖ verbali ποιη-
τέον contineri docens. Ver-
bum περιστέλλειν tuendi, προ-
τεγῆναι notionem exstat III, 82.
IV, 80, ubi conf. nott. Unde
hic fere loci enascitur senten-
tia: „Nunc igitur decretum est,
quid nobis sit faciendum; nam-
que succurrentes qua optime pos-
sumus, invicem nosmet tueri ἵπ-
πος oportet.“ Schweighaeuserus
sic ea reddiderat: nempe pugna-
re oportet quam fortissime possu-
mus et mutuo nobis succurrere.
— Ad locutionem δίκαιοι ἔστε
(i. e. par est, oportet. vos etc.)
conf. allata ad VIII, 137 et ad

verbum πιέζειν nott. ad VIII,
142.

εἰ δ' ἄρα αὐτοὺς — βοη-
θῆειν] i. e. si quid vero vos de-
tinet, quo minus fieri nequeat,
ut nobis succurratis, sive, ut
Schweighaeuserus interpreta-
tur: Sin vos ipsi occupati estis,
ut succurrere nobis non possitis.
De verbo καταλελάβηκε notavi
ad III, 42. Vim particularum
εἰ ἄρα exposuit Hartung. Lehre
v. d. Griech. Partikk. I p. 440,
ubi reddi vult: wenn allenfalls,
wenn, was man nicht wissen
kann. — Quae continuo sequun-
tur: ὑμεῖς δ' ἡμῖν τοὺς τοξότας
ἀποπέμψαντες χάριν θέσθε,
ita reddam: vos sane hoc nobis
gratificamini, ut sagittarios nobis
dimittatis auxilio. De locutio-
ne χάριν θέσθαι (gratiam sibi
inire s. collocare apud aliquem)

61 „χάριν θέσθε. συνοίδαμεν δὲ ὑμῖν ὑπὸ τὸν παρεόν- 60
 „τα τόνδε πόλεμον ἐοῦσι πολλὸν προθυμοτάτοισι,
 „ὥστε καὶ ταῦτα ἔσακούειν.“ Ταῦτα οἱ Ἀθηναῖοι
 ὡς ἐπύθοντο, ὠρμέατο βοηθῆειν, καὶ τὰ μάλιστα
 ἐπαμύνειν. καὶ σφι ἤδη στείχουσι ἐπιτίθενται οἱ
 ἀντιταχθέντες Ἑλλήνων τῶν μετὰ βασιλέος γενομέ-
 νων, ὥστε μηκέτι δύνασθαι βοηθῆσαι· τὸ γὰρ προσ- 65
 2 κείμενόν σφρας ἐλύπεε. Οὕτω δὴ μουνωθέντες Λα-
 κεδαιμόνιοι καὶ Τεγεῆται (έόντες σὺν ψιλοῖσι ἀριθ-
 μὸν οἱ μὲν πεντακισμῦριοι, Τεγεῆται δὲ, τρισχίλιοι
 οὔτοι γὰρ οὐδαμὰ ἀπεσχίζοντο ἀπὸ Λακεδαιμονίων) 70
 ἐσφαγιάζοντο, ὡς συμβαλέοντες Μαρδονίῳ καὶ τῇ
 3 στρατιῇ τῇ παρεούσῃ. καὶ οὐ γὰρ σφι ἐγίνετο τὰ
 σφάγια χρυστὰ, ἐπιπτὸν τε αὐτῶν ἐν τούτῳ τῷ
 χρόνῳ πολλοὶ, καὶ πολλῶ πλεῦνες ἐτρωματίζοντο·
 4 φράξαντες γὰρ τὰ γέροα οἱ Πέρσαι, ἀπίεσαν τῶν 721

Qui dum in eo
 sunt, ut illis o-
 pem ferant, cum
 auxiliis barbaro-
 rum Graecis con-
 fligere coguntur.
 Laedaemonio-
 rum, quod non-
 dum litassent,
 pugna abstinent-
 tium multi caesi.

conf. modo IX, 107. Haud
 aliter χάριν κατατίθεσθαι,
 de quo Wesseling. ad Dio-
 dor. Sic. IV, 1. XV, 91.

συνοίδαμεν] Hanc formam
 affert Matth. Gr. Gr. §. 231
 pag. 450, qui idem §. 548, 2
 pag. 1076 de structura huius
 verbi cum participio consulatur.
 Ad verba ὑπὸ τὸν πόλεμον
 (i. e. sub ipsum hoc bellum s. hu-
 ius ipsius belli tempore) conf.
 modo IX, 58, ubi ὑπὸ νύκτα.
 Plura Fischer. ad Weller. III,
 2 pag. 278. — In fine cap. ad
 ἔσακούειν suppl. ἡμῖν. Est e-
 nim sensus: ut in hoc etiam
 nobis morem gerant. Conf. IX,
 9. IV, 133. VI, 86.

Cap. LXI.

ὠρμέατο] Conf. Matth. Gr.
 Gr. §. 505. IV pag. 959 et de

ipsa verbi significatione nott.
 ad VII, 4. Idem Matth. §. 445,
 5 pag. 832 attigit verba τὸ γὰρ
 προσκείμενον, ubi male olim
 ex Aldina: προκείμενον. Sed
 cf. IX, 40. 57. Infra IX, 63: τὸ
 περὶ ἐκείνον τεταγμένον.

έόντες σὺν ψιλοῖσι ἀριθμόν]
 Bene Schweighaeuserus: „Huic
 numero ita ratio constat, coll.
 c. 29 seq.

Spartani	5000
Helotae	35000
Reliqui Lacedaemonii	5000
Levis armatura his attri- buta	5000
	50000 ⁶⁶

In seqq. ad vocem σφάγια conf.
 allata ad IX, 41.

φράξαντες γὰρ τὰ γέροα] i.
 e. constipantes, dense iungentes
 scuta e vimine confecta quod

τοξευμάτων πολλά ἀφειδέως οὔτω, ὥστε πιεζομένων 76
τῶν Σπαρτιητέων, καὶ τῶν σφαγίων οὐ γινομένων,
ἀποβλέψαντα τὸν Πausανίην πρὸς τὸ Ἰθαῖον τὸ
Πλαταιέων, ἐπικαλέσασθαι τὴν θεὸν, ζητήζοντα μη-
δαμῶς σφέας ψευδοθῆναι τῆς ἐλπίδος. 80

62

Tandem perlita-
to, in hostem
vadunt. Fit pu-
gna atrox.

Ταῦτα δ' ἔτι τούτου ἐπικαλεμένου, προεξανα-
στάντες πρότεροι οἱ Τεγεῆται ἐχώρεον ἐς τοὺς βαρ-

idem IX, 99 sic effertur: *συν-
εφόρησαν τὰ γέροα ἕρκος εἴ-
ναί σφι i. e. contulerunt, con-
stiparunt scuta, quae pro muro
s. septo ipsis essent, vallum e
clypeis congerebant, coll. IX,
102. Schweighaeuser. in Lex.
Herod. comparaverat Homer. II.
XIII, 130 φράξαντες δόρον δου-
ρῖ, σάκος σάκει. Nec aliter haec
de scutorum congerie Graecis in-
gruentibus obiectâ, intelligi vo-
luit Wesseling. citans Plutarch.
Aristid. 18 pag. 329 F, ubi
legimus: καὶ προθέμενοι
πολλὰ τῶν γέροων, ἐτόξευον
τοὺς Λακεδαιμονίους κ. τ. λ.
Negris peculiare pugnae genus
apud Persas hic intelligi putat,
ex quo (malim enim ipsa eius
verba proferre) ἀραδιάζαν πρὸ
ἑαυτῶν τὰ γέροα „σχηματίζον-
τες οὔτω τεῖχος τι καὶ μὴ κρα-
τοῦντες αὐτὰ παντελῶς ταῖς
χερσὶ. Herodotea respicit Har-
procrat. s. v. γέροα itemque
Suidas s. v. I pag. 477. Et
vide quoque nott. ad VII, 61
de voce γέροα. Addam h. l.
Gailii verba (Le philol. V pag.
231 seq. 240 seq.), ubi gerrhâ
fuisse scribit: des tissus ou
d'osier ou de cordes entrelacées,
couverts de cuir et de differents*

formes, que les Perses en fai-
soient une sorte de palisade;
qu'on les fichoit en terre et
qu'on les retiroit avec facilité,
que cette manoeuvre militaire
se répétoit à plusieurs reprises
et à des distances de temps
assez rapprochées.“ Inde idem
nostrum locum sic Gallice ex-
pressit: *s'étant fait une sorte
de palisade de leurs gerrhes,
former une palisade de gerrhes.*
— In seqq. ad voculam οὔτω
postpositam conf. quae attuli
ad IV, 3.

τῶν σφαγίων οὐ γινομένων]
De hac locutione vid. nott. ad
VII, 134. IX, 62. Itaque iure
mireris, unde vocem *χρηστῶν*,
qua hic optime carebit oratio,
arripuerit Galeus. Citant Taylor.
ad Lysiam p. 33 s. 62 Reisk.
De Heraeo vid. IX, 52 et po-
tissimum Plut. Aristid. 18 init.

Cap. LXII.

προεξαναστάντες πρότεροι]
In aliis codd. exstat *πρότερον*:
de quo conferri volunt Davis.
ad Maxim. Tyr. pag. 507. —
Ad ipsum loquendi genus conf.
quae similia allata sunt ad III,
16. — In verbis seqq.: *ὧς δὲ*

βάρους. καὶ τοῖσι Λακεδαιμονίοισι αὐτίκα μετὰ τὴν εὐχὴν τὴν Πανσανίω ἐγένετο θυομένοισι τὰ σφάγια 2
 2 χορηστά. ὡς δὲ χρόνω κοτὲ ἐγένετο, ἐχώρεον καὶ 85
 οἷτοι ἐπὶ τοὺς Πέρσας, καὶ οἱ Πέρσαι ἀντίοι, τὰ
 3 τόξα μετέντες. Ἐγένετο δὲ πρῶτον περὶ τὰ γέροφα
 μάχη. ὡς δὲ ταῦτα ἐπεπτώκεε, ἤδη ἐγένετο μάχη
 ἰσχυρὴ παρ' αὐτὸ τὸ Δημήτριον, καὶ χρόνον ἐπὶ
 πολλὸν, ἐς ὃ ἀπίκοντο ἐς ὠθισμόν· τὰ γὰρ δόρατα
 4 ἐπιλαμβανόμενοι κατέκλων οἱ βάρβαροι. λήματι μὲν 90
 νυν καὶ ῥώμῃ οὐκ ἔσβονες ἦσαν οἱ Πέρσαι· ἄνο-
 πλοι δὲ ἔόντες, καὶ πρὸς ἀνεπιστήμονες ἦσαν, καὶ

χρόνω κοτὲ ἐγένετο Valckenaer. (ad Euripid. Phœniss. 313) cum Larchero dativum χρόνω interpretatur tandem. At proprie valet: tempore aliquo praeterlapso. Tu vid. nott. ad III, 13. Ad argumentum conf. Plutarch. Aristid. 18 init.

ἐγένετο δὲ πρῶτον περὶ τὰ γέροφα μάχη] Articulum ἡ ante μάχην cum recte, praeunte Schaeff., delevisset Schweigh., quem etiam reliqui edd. seculi sunt, postea eum restitutum vult, pro ἐγένετο commodius legi posse ratus ἐγένετο. Gail. (Le philolog. V pag. 215 coll. IV pag. 371.) haec ita Gallice reddit: *le combat se donna d'abord à la palissade des gerrhes* (boucliers) idemque etiam proxime antecedentia: τὰ τόξα μετέντες ita reddi vult (l. l. V pag. 232 seq.): *reietant leurs arcs derrière eux, post terga.* Est autem, si quid video, haec scriptoris sententia: Persas obviam ivisse, omissis s. sepositis arcibus, cum scil. gladiis atque hastis nunc uterentur. —

Ἐχώρεον ἐπὶ τοὺς Πέρσας reddit O. Ch. Kellermann. (De re militari Arcadum. Monach. 1831 pag. 63) *incedebant adversus hostem eoque verbo graviorem illum hoplitarum incessum indicari putat.*

τὸ Δημήτριον] Vid. IX, 57 et ad verba seqq. χρόνον ἐπὶ πολλὸν conf. allata ad IX, 22. De voce ὠθισμός conf. nott. ad VII, 225.

τὰ γὰρ δόρατα ἐπιλαμβανόμενοι κατέκλων] Bene Schweighaeuserus: *etenim Persae hastas Graecorum* (quae nempe suis longiores erant) *manibus prehensas fregerunt.* — Ad seqq. conf. Pseudo-Plutarch. II pag. 874 A. et de voce λῆμα nott. ad V, 72.

ἄνοπλοι δὲ ἔόντες] ἄνοπλοι male reddunt *inermes* aut *malarmés*, quod Gallo interpreti Miot placuit, ut scil. arma habuerint ad usum minus commoda. De quo tamen vereor ut Herodotus cogitarit; sunt enim ἄνοπλοι *leviter armati* s. *clypeis nudati*; unde IX, 63

5 οὐκ ὁμοῖοι τοῖσι ἐναντίοισι σοφίην. προεξαΐσσοντες δὲ κατ' ἓνα, καὶ δέκα, καὶ πλευνέες τε καὶ ἐλάσσονες συστρεφόμενοι, ἐσέπιπτον ἐς τοὺς Σπαρτιήτας, καὶ διεφθειροντο. Τῇ δὲ ἐτύγχανε αὐτὸς ἐὼν Μαρδό-95 νιος, ἀπ' ἵππου τε μαχόμενος λευκοῦ, ἔχων τε περὶ ἑωυτὸν λογάδας Περσέων τοὺς ἀρίστους χιλίους, 2 ταύτῃ δὲ καὶ μάλιστα τοὺς ἐναντίους ἐπίεσαν. ὅσον μὲν νυν χρόνον Μαρδόνιος περιῆν, οἱ δὲ ἀντεῖχον, καὶ ἀμυνόμενοι κατέβαλλον πολλοὺς τῶν Λακεδαιμονίων· ὡς δὲ Μαρδόνιος ἀπέθανε, καὶ τὸ περὶ 1 ἐκεῖνον τεταγμένον, ἐὼν ἰσχυρότατον, ἔπεσε, οὕτω

63
Mardonius ab
Acimnesto Spar-
tiata [c. 64.] Jocci-
sus. Barbari fu-
si fugatique.

fin. γυμνήτες. Nam vocabulo ὄπλον *clypeum* indicari notavimus ad IX, 30. Nec aliter id ceperim IX, 63. Clypeis igitur cum destituti essent nec in loriceis, quibus ob Herodot. VII, 61 eos indutos credam, multum haberent auxilii, Lacedaemoniis, quā erant illi dexteritate gladiique tractandi peritiae, haud resistere eorumque ictus evitare potuerunt. Ad hanc enim dexteritatem vocem σοφίην, de qua conf. nott. ad V, 18, refero cum Schweighaeusero, qui mox bene tuetur ἐναντίοισι, a Schaefero e duobus codd. mutatum in ἀντίοισι, quod ipsum hoc sensu, quo *hostes*, *adversarios* designat, nec ab Herodoto nec ab ullo alio scriptore poni putem. — In seqq. προεξαΐσσοντες dicuntur ante reliquam aciem proruentes, subito procurrentes. Ad sequens συστρεφόμενοι cf. VI, 6.

Cap. LXIII.

ἀπ' ἵππου] Ad locutionem conf. I, 79. Mille Persarum

selecti haud scio an iidem sint, quorum mentio VII, 40. Mox e Florentino aliisque reposui ταύτῃ δὲ pro ταύτῃ δη, quod cum Schaefero tenet Matth. Sed vid. IX, 60 fin.: εἰ δ' ἄρα αὐτοὺς — ὑμεῖς δ' ἡμῖν κ. τ. λ. IX, 48 fin. VIII, 22 et quae alia attulit Werfer. in Actt. phil. Monacc. I pag. 93. 96, ubi de duplicata particula δὲ in altera periodi parte disserit. Qui idem l. l. pag. 97 etiam excitat, quae continuo apud Herodotum leguntur: ὅσον μὲν νυν χρόνον — οἱ δὲ ἀντεῖχον. Ad loci argumentum conf. Plut. Aristid. 18.

τὸ περὶ ἐκεῖνον τεταγμένον] Vid. IX, 61 et ad voculas οὕτω δη in seqq. nott. ad IX, 6. — Seqq. πλείστον γὰρ σφραγ κ. τ. λ. attigit Pseudo-Plutarch. II p. 874. Larcherus hic cogitandum esse censet de longitudine vestimenti Persarum, quale postea quoque fuerit Parthis. Sed vereor ut hoc admittant Herodoti verba.

δὴ καὶ οἱ ἄλλοι ἐτράποντο, καὶ εἶξαν τοῖσι Λακε-
 3δαιμονίοισι. πλείστον γὰρ σφεας ἐδηλέετο ἢ ἐσθῆς,
 5 ξοῆμος ἐοῦσα ὀπλων· πρὸς γὰρ ὀπλίτας ἐόντες γυ-
 64 μνήτες ἀγῶνα ἐποιεῦντο. Ἐνθαῦτα ἢ τε δίκη τοῦ
 φόνου τοῦ Λεωνίδεω, κατὰ τὸ χρηστήριον, τοῖσι
 Σπαρτιήτησι ἐκ Μαροδονίου ἐπιτελέετο· καὶ νίκην
 ἀναιρέεται καλλίστην ἀπασέων τῶν ἡμεῖς ἴδμεν Παν-
 2σανίης ὁ Κλεομβρότου τοῦ Ἀναξανδριδέω. (τῶν δὲ 10
 κατύπερθε οἱ προγόνων τὰ οὐνόματα εἴρηται ἐς
 3 Λεωνίδην· ὧντοὶ γὰρ σφι τυγχάνουσι ἐόντες.) Ἀπο-
 θνήσκει δὲ Μαροδόσιος ὑπὸ Ἀειμνήστου, ἀνδρὸς ἐν
 Σπάρτη λογίμου· ὃς χρόνῳ ὕστερον μετὰ τὰ Μηδι- 722
 κὰ ἔχων ἀνδρας τριηκοσίους συνέβαλε ἐν Στενυ-
 κλήρῳ, πολέμου ἐόντος, Μεσσηνίοισι πᾶσι· καὶ αὐ-15

Cap. LXIV.

ἢ τε δίκη τοῦ φόνου] Vid. VIII, 114. — Ad locutionem νίκην ἀναιρεῖσθαι conf. allata ad VI, 70 et add. Plut. Themistocl. 15, (ἀράμενοι νίκην); ubi Sintenis praeter nostrum locum bene affert Homericam nemini non nota κῆδος, κλέος, τιμὴν ἀρέσθαι. De ipso loci argumento confer sis Plutarch. Compar. Aristid. et Cat. 2 pag. 353 D. Ad vocem κατύπερθε conf. allata ad VII, 204.

ὑπὸ Ἀειμνήστου] Ita in plerisque codd. scriptum exstat idque etiam unum verum videtur Wesselingio. Diss. Herod. VI, fin. pag. 61. 62. Viri perpetuae memoriae nomen. Sanctofiti liber cum alio dat Ἀειμνήστου, quod idem exhibet Valla et Plutarch. Aristid. 19 in init. coll. Pseudo-Plut. II pag.

873 D. Conf. etiam infra IX, 72.

χρόνῳ ὕστερον μετὰ τὰ Μηδικά] Plenum utique dicendi genus Nostro haud infrequens, ut vidimus ad III, 36. VII, 33. V, 21 coll. II, 154. IV, 166. Infra IX, 75 χρόνῳ ὕστερον τούτων. IX, 83: ὕστερῳ μέντοι χρόνῳ μετὰ ταῦτα nec prorsus alienum IX, 84: ἐπειτεν— δευτέρῃ ἡμέρῃ. Quod h. l. memoratur proelium, id ad tertium pertinuit bellum Messeniacum, de quo notavimus nonnulla ad IX, 35. Stenyclerum, priscam regum Messeniae sedem, memorat Pausan. IV, 3 §. 4. itemque campum Stenyclericum IV, 33 §. 5. IV, 16 §. 4, ubi vid. Siebelis. pag. 128. 163. Sita fuit urbs, teste Strabone VIII pag. 361 s. p. 555 A. in media Messenia; unde campum Stenyclericum

65 τός τε ἀπέθανε καὶ οἱ τριηκόσιοι. Ἐν δὲ Πλαται-
ῆσι οἱ Πέρσαι ὡς ἐτράποντο ὑπὸ τῶν Λακεδαιμο-
νίων, ἔφευγον οὐδένα κόσμον ἐς τὸ στρατόπεδον τὸ
ἐσωτῶν, καὶ ἐς τὸ τεῖχος τὸ ξύλινον, τὸ ἐποιήσαντο
2 ἐν μοίρῃ τῇ Θηβαίδι. Θάυμα δέ μοι, ὅπως παρὰ 20
τῆς Δήμητρος τὸ ἄλσος μαχομένων, οὐδὲ εἰς ἐφά-
νη τῶν Περσέων οὔτε ἐσελθῶν ἐς τὸ τέμενος, οὔτε
ἐναποθανῶν, περὶ τε τὸ ἱρὸν οἱ πλεῖστοι ἐν τῷ βε-
3 βήλῳ ἔπεσον. δοκέω δὲ, εἴ τι περὶ τῶν θεῶν προηγ-
μάτων δοκέειν δεῖ, ἢ θεὸς αὐτῆ σφραγὸς οὐκ ἐδέξατο, 25
ἐμπρήσαντας τὸ ἱρὸν τὸ ἐν Ἐλευσίνι ἀνακτόριον.
Αὕτη μὲν νυν ἡ μάχη ἐπὶ τοσοῦτο ἐγένετο.

ponunt inter *Mavromati* et
Khan of Sakona.

Cap. LXV.

οὐδένα κόσμον] Conf. allata
ad VIII, 60 §. 3. Infra IX,
66: τὸν αὐτὸν κόσμον κατη-
γέετο. De muro ligneo vid. IX,
15 coll. 70 et de Cereris templo
IX, 57. 62.

περὶ τε τὸ ἱρὸν οἱ πλεῖστοι]
Ita e cod. Florentino cum re-
centi. dedimus. Vulgatum πε-
ρὶ τὸ ἱρὸν, οἱ δὲ πλεῖστοι re-
tinerunt Schaefer. et Matth.
At iunguntur hoc loco οὐδὲ
εἰς — τε, cuius simile quid
reperimus VI, 9 coll. nott.
ad VI, 1. Gail. (Le philol.
IV pag. 289 seq.) περὶ τὸ
ἱρὸν intelligit: dans l'étendue
de l' *Hieron*. — Ex eodem
Florentino mox dedi ἐδέξατο
pro ἐδέκετο, quod post Schae-
ferum retinuerunt Matth. et
Bekker.

τὸ ἱρὸν τὸ ἐν Ἐλευσίνι ἀνα-
κτόριον] Vulgo ἀνάκτορον, quae
sane usitata est forma, quam

h. I. Mediceus, Florentinus
liber cum aliis praebet. E San-
crofti libro aliisque cum
Schweigh. et Gaisf. recepi
ἀνακτόριον, quae forma ad-
iectivi etiam nititur auctoritate
Suidae (I p. 167 s. v. ἀνα-
κτες) et Hesychii T. I p. 329;
ita ut additum substantivum
τὸ ἱρὸν minime, ut Valcke-
naerio visum erat, superva-
cuum haberi indeque elici de-
beat, tanquam e marginali
glossa adscitum. Vocatur τὸ
ἀνάκτορον s. τὸ ἀνακτόριον
ἱερὸν sive etiam τὸ ἀνάκειον
(cf. Hemsterhus. et Solan. ad
Lucian. Tim. 23 pag. 387
T. I Bip.) templum Cereris
Eleusinae sua propria ac so-
lemni appellatione; quamquam
etiam de aliorum deorum dea-
rumve templis id vocabulum
adhiberi ostendunt Euripidis
loci in *Andromach.* 43. 1157.
Iphigen. Taur. 41. 66. *Troad.*
15. *Ion.* 55 a Valckenaerio
excitati. De *Cereris templo* vid.

Ἀρτάβαζος δὲ ὁ Φαρνάκεος αὐτίκα τε οὐκ ἀ-
 ρέσκετο κατ' ἀρχὰς λειπομένου Μαρδονίου ἀπὸ βα-
 σιλέος, καὶ τότε πολλὰ ἀπαγορεύων οὐδὲν ἤννε, συμ-
 2 βάλλειν οὐκ ἔωv. ἐποίησέ τε αὐτὸς τοιάδε, ὡς
 οὐκ ἀρεσκόμενος τοῖσι πρήγμασι τοῖσι ἐκ Μαρδο-
 νίου ποιευμένοισι. τῶν ἐστρατήγεε ὁ Ἀρτάβαζος,
 (εἶχε δὲ δύναμιν οὐκ ὀλίγην, ἀλλὰ καὶ ἐς τέσσερας
 μυριάδας ἀνθρώπων, περὶ ἑωυτόν·). τούτους, ὅπως
 συμβολὴ ἐρίνετο, εὖ ἐξεπιστάμενος τὰ ἔμελλε ἀπο-
 35 βήσεσθαι ἀπὸ τῆς μάχης, ἥϊε κατηρητισμένος, πα-
 ραγγείλας κατὰ τὸ αὐτὸ ἵεναι πάντας τῇ ἀν' αὐτὸς ἐξη-

Artabazus cum
 XL milibus mi-
 litum aufugit in
 Phocidem.

Athen. V pag. 213 D. IV
 pag. 168 F. et quae plura
 de huius templi appellatione
 affert Creuzer. Symbol. IV
 pag. 533 seq. — Caeterum
 hoc quoque ex loco scriptoris
 Nostri eminet pietas ac stu-
 dium rerum divinarum, quo
 ipso sane ille vulgaribus su-
 perstitionibus longe superior
 praedicatur. Conf. nott. ad
 VII, 129. 133. 189. VIII, 8.
 77. — Ad ἐπὶ τοσοῦτο conf.
 nott. ad VII, 11 fin.

Cap. LXVI.

Ἀρτάβαζος δὲ — οὐκ ἀρέ-
 σκετο] i. e. Artabazus non con-
 tentus fuit, non placuit Artaba-
 zo. De verbo ἀρέσκεσθαι dixi
 ad VII, 160 et de Artabazo cf.
 IX, 41. — In seqq. ad locu-
 tionem κατ' ἀρχὰς conf. VII,
 88 et ad verba ἀπὸ βασιλέος
 Matth. Gr. Gr. §. 574 p. 1130.
 Quod sequitur ἀπαγορεύων
 (dissuadens), vix multum dif-
 fert ab οὐκ ἔωv, de quo
 saepius iam monuimus. Ad
 illud conf. III, 124. VII, 149.

HERODOT. IV.

ὡς οὐκ ἀρεσκόμενος τοῖσι
 πρήγμασι] Notat Matth. Gr.
 Gr. §. 411, 5 pag. 752, qui
 idem §. 574 p. 1135 ad voces
 ἐκ Μαρδονίου conferendus.

ἥϊε κατηρητισμένος] ἥϊε da-
 bant Mediceus, Florentinus,
 alii; quod enim in aliis codd.
 exstat ἥγε, id ex interpreta-
 tione fluxisse credam, quo ni-
 mirum haberent, ad quod re-
 ferrent praegressum τούτους,
 quod cum ad παραγγείλας —
 ἵεναι πάντας referre difficiliter
 videretur Schweighaeus., ma-
 luit ille referre ad κατηρητισμέ-
 νος, vereor ut recte. Est igitur
 ἥϊε κατηρητισμένος: proces-
 sit bene instructus s. exercitu bene
 ordinato. Quod vero Florenti-
 nus aliique codd. praebent κα-
 τηρητημένος, id commendatur
 loco III, 80. Hinc ipse Schwgh.
 in Lex. Herod. sic interpreta-
 tur: „bene composito ordine, id
 est, apte ordinato exercitu; in-
 structa acie progressus est.“

κατὰ τὸ αὐτὸ ἵεναι πάντας]
 Haud male Schreiveigh.: „dato
 imperio, ut, quā ipse praeiret,

γένηται, ὅπως ἂν αὐτὸν ὀρέωσι σπουδῆς ἔχοντα. 3 ταῦτα παραγγείλας, ὡς ἐς μάχην ἤγε δῆθεν τὸν στρατὸν· προτερέων δὲ τῆς ὁδοῦ, ὧρα καὶ δὴ φεύ- 40 γοντας τοὺς Πέρσας· οὕτω δὴ οὐκέτι τὸν αὐτὸν κόσμον κατηγέετο, ἀλλὰ τὴν ταχίστην ἐτροχάζε φεύγων, οὔτε ἐς τὸ ξύλινον οὔτε ἐς τὸ Θηβαίων τεῖχος, ἀλλ' ἐς Φωκέας, ἐθέλων ὡς τάχιστα ἐπὶ τὸν 723 Ἑλλήσποντον ἀπικέσθαι· καὶ δὴ οὗτοι μὲν ταύτη 45 ἐτρόποντο. Τῶν δὲ ἄλλων Ἑλλήνων τῶν μετὰ βασιλέος ἐθελοκακεόντων, Βοιωτοὶ Ἀθηναίοισι ἐμαχέ- 2 σαντο χρόνον ἐπὶ συχνόν. οἱ γὰρ μηδίζοντες τῶν Θηβαίων, οὗτοι εἶχον προθυμίην οὐκ ὀλίγην, μα-

67

Quomodo Graeci cum Mardonio stantes pugnauerunt.

sequerentur omnes eodem gradu, quo ipsum vidissent praeeuntem.“ Ubi praepositionis κατὰ ea, opinor, est potestas, quam IX, 53 animadvertimus. — Seqq. σπουδῆς ἔχοντα attingit Matth. Gr. Gr. §. 337 p. 644. Wesselingius similia excitaverat ex Aeschyl. Suppl. 844. Herod. VI, 116. VIII, 107. Dionys. Halic. A. R. XI p. 626. Heliodor. Aeth. I p. 23. [cp. 13] 56. [cap. 30.]

ὡς ἐς μάχην ἤγε δῆθεν τὸν στρατὸν] „Exercitum ducebat tanquam ad pugnam scilicet: δῆθεν ponitur ut VI, 1 [ubi cf. citt.] et alibi saepius.“ *Valcken.* Add. IX, 80. 99. Mox pro vulg. προτερέων cum recentt. rescripsi προτερέων, ut IX, 57. De genitivo adiecto τῆς ὁδοῦ conf. Matth. Gr. Gr. §. 338 p. 645. — τροχάζειν (*currere*) eodem modo legitur apud Plutarch. Sympos. II p. 639 D. Unde falso tradi in Bekker. Anecd. I p. 114: τρο-

χάζειν οὗ φασὶ δεῖν λέγειν ἀλλὰ τρέχειν, satis apparet.

Cap. LXVII.

οἱ γὰρ μηδίζοντες τῶν Θηβαίων] „Scilicet maior quidem et potentior pars Thebanorum cum Medissentiebant faciebantque, nec vero omnes. Cf. IX, 86 et Wesseling. nott. ad IX, 87.“ *Schweigh.* Add. Plutarch. Aristid. 19 p. 330D. — Ad antecedd. χρόνον ἐπὶ συχνόν conf. IX, 22.

οὗτοι εἶχον] εἶχον cum Schweigh. et Gaisf. dedi pro vulg. ἔχον, quod post Schaefer. etiam Bekker. retinuit. Idem feci IX, 70. 71 (ubi εἶχε pro ἔχε) 77. 99. 106. 108. 110. 115. 118. Pronominis οὗτοι usum illustrat Matth. Gr. Gr. §. 472. 2 p. 878, qui idem §. 496, 3 pag. 934 consul. ad ὑπὸ Ἀθηναίων. — In fine cp. rescripsi cum edd. recentt. οὔτε τι ἀποδεξάμενος, ubi vulgo ordine inverso οὔτε ἀποδεξάμε-

- χεόμενοι τε καὶ οὐκ ἔθελοκαζέοντες, οὕτω ὥστε τριη-50
 κόσιοι αὐτῶν οἱ πρῶτοι καὶ ἄριστοι ἐνθαῦτα ἔπε-
 3 σον ὑπὸ Ἀθηναίων. ὥς δὲ ἐγράφοντο καὶ οὗτοι,
 ἔφευγον ἐς τὰς Θήβας, οὐκ ἤπερ οἱ Πέρσαι, καὶ
 τῶν ἄλλων συμμάχων ὁ πᾶς ὄμιλος οὔτε διαμαχε-55
68 σάμενος οὐδενὶ οὔτε τι ἀποδεξάμενος ἔφευγον. Δη-
 λοῖ τε ἐμοὶ ὅτι πάντα τὰ πρήγματα τῶν βαρβάρων
 ἤρτηντο ἐκ Περσέων, εἰ καὶ τότε οὗτοι, πρὶν ἢ καὶ
 συμμίξαι τοῖσι πολεμίοισι, ἔφευγον, ὅτι καὶ τοὺς
 2 Πέρσας ὤρων. οὕτω τε πάντες ἔφευγον, πλην τῆς
 ἴππου τῆς τε ἄλλης καὶ τῆς Βοιωτίας. αὕτη δὲ το-60
 3 σαῦτα προσωφέλεε τοὺς φεύγοντας, αἰεὶ τε πρὸς
 τῶν πολεμίων ἄγχιστα ἑοῦσα, ἀπείργουσά τε τοὺς
69 φιλίους φεύγοντας ἀπὸ τῶν Ἑλλήνων. Οἱ μὲν δὴ
 νικῶντες εἶποντο, τοὺς Ξέρξεω διώκοντές τε καὶ
 φρονεύοντες. ἐν δὲ τούτῳ τῷ γινομένῳ φόβῳ ἀγ-65

In solis Persia
pugnae eventum
situm fuisse.

Media Graeco-
rum acies, quae
ante pugnam
Plataeas teten-
derat [c. 52],
audito hostes in

νός τι. De usu verbi ἀποδεί-
κνυσθαι conf. allata ad VII,
138.

Cap. LXVIII.

Δηλοῖ τε ἐμοὶ] Ita e duo-
bus codd. exhibuit Schweigh.,
quem cum Gaisfordio secutus
sum. Vulgo δηλοῖ τέ μοι, quod
Schaefer., Matth. et Bekker. re-
tinuerunt. Ipsum verbum δη-
λοῖ intransitive et impersonali-
ter accipi vult Schweigh. con-
ferens II, 117, ita ut sit: *ad-
paret, manifestum fit mihi*. Tu
vide sis Matth. Gr. Gr. §. 298,
2 p. 597. Ad sequens ἤρτηντο
(*perpenderunt, suspensae erant*)
conf. nott. ad I, 125. Verba:
εἰ καὶ τότε οὗτοι etc. tangit
Matth. Gr. Gr. §. 617 p. 1252.
Add. Herod. V, 78.

τοσαῦτα προσωφέλεε] Pro-

nomen τοσαῦτα hic excipit par-
ticipium, docente Matth. Gr.
Gr. §. 630 p. 1293. In pro-
ximis verbis πρὸς τῶν πολε-
μίων accipio: *hostes versus* et
ad ἄγχιστα intelligo τοῖς Πέρ-
σαις s. τοῖς φίλοις.

Cap. LXIX.

ἐν δὲ τούτῳ τῷ γινομένῳ φό-
βῳ] Quod Wesselingius olim
pro φόβῳ coniecerat πόνῳ (ut
VI, 114. VII, 224), id postea
ipse retraxit. Nec sane tali
mutatione opus. Est enim sen-
sus: *in hoc*, qui inde (i. e. e
fuga et perturbatione cetero-
rum) reliquis Graecis enatus
est, *timore*. — In seqq. modos
variatis (γέγονε—νικῶεν) at-
tigit Matth. Gr. Gr. §. 529, 5
p. 1031. Ad voces οὐδένα

fugam coniectos esse et ipsa revertitur: quod dum temere sit effusoque agmine, Megarenses et Phliasii ab equitatu Thebano opprimuntur.

γέλλεται τοῖσι ἄλλοισι Ἑλλησι τοῖσι τεταγμένοισι περὶ τὸ Ἰραῖον, καὶ ἀπογενομένοισι τῆς μάχης, ὅτι ²μάχη τε γέγονε, καὶ νικῶεν οἱ μετὰ Πausανίεω. οἱ δὲ, ἀκούσαντες ταῦτα, οὐδένα κόσμον ταχθέντες, οἱ μὲν ἀμφὶ Κορινθίους ἐτράποντο διὰ τῆς ὑπαρῆς ⁷⁰ καὶ τῶν κολωνῶν τὴν φέρουσαν ἄνω, ἰθὺ τοῦ ἰσοῦ τῆς Δήμητρος· οἱ δὲ ἀμφὶ Μεγαρέας τε καὶ Φλιασί- ³ους, διὰ τοῦ πεδίου τὴν λειοτάτην τῶν ὁδῶν. ἐπεὶ τε δὲ ἀγροῦ τῶν πολεμίων ἐγίνοντο οἱ Μεγαρέες καὶ Φλιαῖοι, ἀπιδόντες σφῆας οἱ τῶν Θηβαίων ἰππόται ⁷⁵ ἐπειγομένους οὐδένα κόσμον, ἤλαννον ἐπ' αὐτοὺς τοὺς ἵππους, τῶν ἰππάρχει Ἰσωπόδωρος ὁ Τιμάν- ⁴δρου. ἐσπεσόντες δὲ κατεστόρεσαν αὐτῶν ἑξακοσί- ⁸⁰ους, τοὺς δὲ λοιποὺς κατήραξαν διώκοντες ἐς τὸν Κιθαιρῶνα. οὔτοι μὲν δὴ ἐν οὐδενὶ λόγῳ ἀπώ- ⁸⁰λοντο.

70
Barbarorum ca-
sita expugnata:

Οἱ δὲ Πέρσαι καὶ ὁ ἄλλος ὄμιλος, ὥς κατέφυ-
γον ἐς τὸ ξύλινον τεῖχος, ἔφθησαν ἐπὶ τοὺς πύρ-

κόσμον conf. IX, 65 ibique citt.

οἱ μὲν ἀμφὶ Κορινθίους] Schweighaeusero auctore hic intelliguntur non nisi ipsi Corinthii, ipsi Megarenses, ipsi Phliasii. Matthiae haud scio an accuratius, Gr. Gr. §. 583 p. 1159 intelligi vult ipsos quidem Corinthios simulque etiam eos, qui una cum ipsis erant, socii in acie collocati. — Ad accusativum τὴν λειοτάτην τῶν ὁδῶν idem consulatur Matth. Gr. Gr. §. 409, 4 p. 747.

κατεστόρεσαν] Iam attuli ad VIII, 53, itemque sequens κατήραξαν (praecipitem egerunt, compulerunt) ad VIII, 90. Valckenaer. h. l. excitat Thucyd. VII, 6 et Appian. Punic. 15

coll. Demosthen. in Aristocr. p. 430 [p. 675, 19 R.]

ἐν οὐδενὶ λόγῳ ἀπώλοντο] i. e. ignobili morte perierunt, ita ut nulla eorum haberetur ratio. So fielen diese ohne Ruhm und Ehre, reddidit Lange. Equidem comparo III, 120: σὺ γὰρ ἐν ἀνδρῶν λόγῳ, ubi vid. nott. VII, 221 ἐν ὁμήρων λόγῳ ποιούμενοι. VII, 57: ἐν οὐδενὶ λόγῳ ποιεῖσθαι coll. VII, 14.

Cap. LXX.

ἔφθησαν ἀναβάντες] Vid. Matth. Gr. Gr. §. 553 γ. pag. 1083, qui idem §. 128 not. 2 p. 251 conferatur ad ἐξώμενεστέρη, et §. 616 p. 1247 ad rationem particularum μὲν et δὲ in verbis: ἕως μὲν γὰρ —

γους ἀναβάντες, πρὶν ἢ τοὺς Λακεδαιμονίους ἀπικέσθαι· ἀναβάντες δὲ, ἐφράξαντο ὡς ἡδυνέατο ἄριστα τὸ τεῖχος. προσελθόντων δὲ τῶν Λακεδαιμονίων, κατεστήκεέ σφι τειχομαχίη ἐξῴωμενεστέρη. ἕως μὲν γὰρ ἀπῆσαν οἱ Ἀθηναῖοι, οἱ δ' ἡμύνοντο, καὶ πολλῶ πλέον εἶχον τῶν Λακεδαιμονίων, ὥστε οὐκ ἐπισταμένων τειχομαχέειν· ὡς δέ σφι οἱ Ἀθηναῖοι προσῆλθον, οὕτω δὴ ἰσχυρῆ ἐγίνετο τειχομαχίη, καὶ χρόνον ἐπὶ πολλόν. Τέλος δὲ, ἀρετῇ τε καὶ λιπαρίῃ ἐπέβησαν Ἀθηναῖοι τοῦ τείχεος, καὶ ἤριπον· τῇ δὴ ἐσεχέοντο οἱ Ἕλληνες. πρῶτοι δὲ ἐσῆλθον Τεγεῆται ἐς τὸ τεῖχος· καὶ τὴν σκηνὴν τὴν Μαρδονίου οὔτοι ἦσαν οἱ διαρπάσαντες, τὰ τε ἄλλα ἐξ αὐτῆς καὶ τὴν φάτνην τῶν ἵππων, ἐοῦσαν χαλκίην πᾶσαν καὶ θέης ἀξίην. τὴν μὲν νυν φάτνην ταύτην τὴν Μαρδονίου ἀνέθεσαν ἐς τὸν νηὸν τῆς

exercitus reliquus prope ad internecionem deletus. Spartiatarum, Tegeatarum et Atheniensium quot occubuerint.

724

οἱ δ' ἡμύνοντο. — Ad verbum κατεστήκεε cf. IX, 37.

πολλῶ πλέον εἶχον τῶν Λακεδαιμονίων] i. e. multo superiores fuerunt Lacedaemoniis. Supra VIII, 29: πλέον αἰεί κοτε ὑμέων ἐφερόμεθα.

Λακεδαιμονίων — οὐκ ἐπισταμένων τειχομαχέειν] Consimilia habet, notante Valcken., Plutarch. Aristid. 19 p. 330 D., qui idem II pag. 228 D. refert Lycurgum civibus interdixisse τὸ πυργομαχεῖν. Ubi tu vid. Wytttenbach. Animadverss. p. 1185. — In seqq. ad οὕτω δὴ vid. nott. ad IX, 6 et ad χρόνον ἐπὶ πολλόν nott. ad IX, 22. Vocem λιπαρίης attigi ad IX, 21; de structura verbi ἐπιβῆναι cum Genitivo I, 84.

καὶ ἤριπον· τῇ δὴ ἐσεχέοντο οἱ Ἕλληνες] i. e. muri par-

tem deiecerunt, quia iam irruerunt s. ingressi sunt Graeci. Ad verbi εἰσχεῖσθαι usum Valcken. excitat Aristid. I p. 241. III p. 315. Quod vero cum recentt. recepi ἤριπον, eius loco olim vulgatum ἤρειπον tuetur Buttmann. Gr. mai. II pag. 131, quum Herodotus, qui h. l. imperfecto utitur, aoristum si ponere voluisset, non usus fuisset formâ ἤριπον, quae magis poetarum sit, sed aoristo ἤρειψαν, ut I, 164. — In seqq. dedi τὴν σκηνὴν τὴν Μαρδονίου e Florentino, ubi vulgo τοῦ Μαρδονίου, quod ipsum cum Schaefero retinuit Matthiae, qui idem §. 270 p. 556 ad verba οὔτοι ἦσαν οἱ διαρπάσαντες debet consuli.

ἐς τὸν νηὸν τῆς Ἀλέης Ἀθηναίης] Vid. nott. ad I, 66.

Ἄλεις Ἀθηναίης Τεγεῖται· τὰ δὲ ἄλλα ἐς τὸ αὐτὸ, 7 ὄσα περ ἔλαβον, ἐσήνεικαν τοῖσι Ἑλλήσι. Οἱ δὲ βάρβαροι οὐδὲν ἔτι στίφος ἐποιήσαντο πεσόντος τοῦ τείχεος, οὔτε τις αὐτῶν ἀλκιῆς ἐμέμνητο· ἀλύ-1 καταζόν τε οἷα ἐν ὀλίγῳ χώρῳ πεφοβημένοι τε καὶ 8 πολλαὶ μυριάδες κατειλημένοι ἀνθρώπων. παρῆν τε τοῖσι Ἑλλήσι φρονεῦειν οὕτω, ὥστε τριήκοντα μυριά-5 δων στρατοῦ, καταδεουσέων τεσσέρων, τὰς ἔχων Ἀρτάβαξος ἔφυγε, τῶν λοιπῶν μὴδὲ τρεῖς χιλιάδας περιγενέσθαι. Λακεδαιμονίων δὲ τῶν ἐκ Σπάρτης

De voce στίφος conf. IX, 57. Quod paulo ante praegreditur ἐσήνεικαν, eius loco duo codd. ἐσηνεύκοντο, quod commodius videtur Schweighaeusero, quoniam et ipsis Tegeatis pars praedae erat eventura. Locutionem στίφος ποιήσασθαι attigit Dorville ad Charit. VI, 9 init. p. 554 (ubi activum exstat: ποιῆσαι) alia addens de voce στίφος, quā manus militaris designetur.

ἀλύκαταζον] i. e. consternati erant prae timore ac trepidatione. In unius cod. margine exstat: ἀλυκτάζειν, δυσφορέειν, ἀγανακτεῖν. Et pertinet huc Homericum II. X, 94: οὐδέ μοι ἦτορ ἔμπεδον ἀλλ' ἀλαλύ-κτημαί; sed perturbatus sum animo. Quod sequitur ἐν ὀλίγῳ χώρῳ (in exiguo loco) merito dudum placuerat Wesselingio Diss. Herod. XI p. 205, indeque etiam ex ora Stephani duobusque codd. receptum est, cum vulgo esset ἐν ὀλίγῳ χώρῳ, quod vel Sancrofti liber et Florentin. cum aliis retinent.

Mox pro κατειλημένοι, quod unus retinuit Schaeferus, equidem cum reliquis dedi κατειλημένοι. Vid. IX, 31.

Λακεδαιμονίων δὲ τῶν ἐκ Σπάρτης] Hoc loco diserte ipsi Spartani distinguuntur a reliquis terrae Laconiae incolis Sparta subditis, s. perioecis, de quibus vid. nott. ad VII, 234. IX, 11. Eximuntur igitur ex hoc Spartanorum in pugna caesorum numero helotes et perioeci, qui in pugna occubuerant. „Aegre fert Plutarchus De Herod. Malign. II p. 872 C. (sunt verba Valckenaeii) solos Nostro memorari Lacedaemonios, Tegeatas et Athenienses; quorum hi cum Thebanis pugnaverint, illi cum barbaris, atque ita ceteras omnes civitates hoc honore privari. Idem miratus in Aristide [19] pag. 330 F. opponit Herodoto numerum in proelio intersectorum et monumenta publica; atque in universum cecidisse docet Graecos libertatis defensores mille trecentos et

ἀπέθανον οἱ πάντες ἐν τῇ συμβολῇ εἰς καὶ ἐννεήκοντα· Τεγεγεάτων δὲ, ἑκκαίδεκα· Ἀθηναίων δὲ, 10
 δύο καὶ πενήκοντα.

71 Ἡρίστεισε δὲ τῶν βαρβάρων, περὶ μὲν ὁ Περ-
 2 σέων, ἵππος δὲ ἡ Σακίων· ἀνὴρ δὲ λέγεται Μαγ-
 δόνιος. Ἑλλήνων δὲ, ἀγαθῶν γενομένων καὶ Τεγε-
 3 γεάτων καὶ Ἀθηναίων, ὑπερεβάλοντο ἀρετῇ Λακεδαι-
 3 μόνιοι. ἄλλω μὲν οὐδενὶ ἔχω ἀποσημῆσθαι, (ἄ-15
 παντες γὰρ οὗτοι τοὺς κατ' ἐωυτοὺς ἐνίκων) ὅτι
 4 δὲ κατὰ τὸ ἰσχυρότερον προσενείχθησαν, καὶ τού-
 4 των ἐκράτησαν. καὶ ἄριστος ἐγένετο μακροῦ Ἀρι-
 στόδημος κατὰ γνώμας τὰς ἡμετέρας· ὃς ἐκ Θερμο-
 5 πυλείων μούνος τῶν τριηκοσίων σωθεὶς, εἶχε ὄνει-20
 δος καὶ ἀτιμίην. μετὰ δὲ τοῦτον ἠρίστεισαν Πο-
 σειδωνίος τε καὶ Φιλοκύνων καὶ Ἀμομφάρετος ὁ
 5 Σπαρτιήτης. καὶ τοι, γενομένης λέσχης ὃς γένοιτο
 αὐτῶν ἄριστος, ἐγνωσαν οἱ παραγενομένοι Σπαρτιη-
 25 τέων, Ἀριστόδημον μὲν βουλόμενον φανερωῶς ἀπο-
 θανεῖν ἐκ τῆς παρεούσης οἱ αἰτίας, λυσσῶντά τε

Inter barbaros
 Graecosque qui
 fortissime pu-
 gnaverint.

sexaginta, e quibus unus et no-
 naginta fuerint Lacedaemonii;
 sexdecim Tegeatae, Athenien-
 ses duo et quinquaginta, hi qui-
 dem omnes iuxta Clidemum ἐκ
 τῆς Αἰαντίδος φυλῆς ἀγωνι-
 σαμένης ἄριστα.“ — Ad οἱ
 πάντες vid. citt. ad IX, 58 et
 G. Hermann. ad Viger. p. 727.
 — Pro ἐννεήκοντα Stegero
 placet ἐνενήκοντα, improban-
 te censore Lipsiensi 1833
 p. 48.

Cap. LXXI.

ἀνὴρ δὲ λέγεται] scil. γεγο-
 νέναι. Vocabulum ἀνὴρ h. I.
 praegnantia sensu, ut III, 120.
 134. VII, 210. Ad verbum

ὑπερβάλλεσθαι conf. nott. ad
 VIII, 123.

ἄλλω μὲν οὐδενὶ ἔχω ἀπο-
 σημῆσθαι] i. e. nullo alio
 indicio s. argumento demonstrare
 possum, nisi eo, quod ea parte
 cum hoste congressi, quā va-
 lidissimi steterant, eos vicerant.
 Ad usum verbi προσφάρεσθαι
 (congrredi cum hoste) conf. IX,
 49. V, 34. 119. 111.

λέσχης] Affert Suidas II p.
 432. Tu vid. nott. ad I, 153.
 In seqq. ὃς poni pro τίς obser-
 vat Schweighaeuser. citans VI,
 124. 37. Ad verba ἔργα ἀπο-
 δέξασθαι conf. allata ad VII,
 138 et de locutione ἄνδρα γε-
 νέσθαι ἀγαθόν, quae etiam

καὶ ἐκλιπόντα τὴν τάξιν ἔοργα ἀποδέξασθαι μεγάλα·
 Ποσειδώνιον δὲ, οὐ βουλόμενον ἀποθνήσκειν, ἄν- 725
 δρα γενέσθαι ἀγαθόν· τοσούτω τοῦτον εἶναι ἀμεί-
 βνω. ἀλλὰ ταῦτα μὲν καὶ φθόνῳ ἄν εἴποιεν. οὔτοι 30
 δὲ τοὺς κατέλεξα πάντας, πλὴν Ἀριστοδήμου, τῶν
 ἀποθανόντων ἐν ταύτῃ τῇ μάχῃ τίμιοι ἐγένοντο·
 Ἀριστοδήμος δὲ, βουλόμενος ἀποθανεῖν διὰ τὴν
 προειρημένην αἰτίην, οὐκ ἐτιμήθη. Οὔτοι μὲν τῶν
 ἐν Πλαταιῆσι ὀνομαστότατοι ἐγένοντο. Καλλικρά- 35
 τῆς γὰρ ἔξω τῆς μάχης ἀπέθανε, ἑλθὼν ἀνὴρ κάλ-
 λιστος ἐς τὸ στρατόπεδον τῶν τότε Ἑλλήνων, οὐ
 μόνον αὐτῶν Λακεδαιμονίων, ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλων
 Ἑλλήνων· ὅς, ἐπειδὴ ἐσφαγιάζετο Πανσανίης, κατή-
 μενος ἐν τῇ τάξει, ἐτροματίσθη τοξεύματι τὰ πλευ-
 2 ρά. καὶ δὴ οἱ μὲν ἐμάχοντο, ὁ δ' ἐξενηνεγμένος 40
 ἐδυσθανάτεε τε καὶ ἔλεγε πρὸς Ἀρίμνηστον, ἄνδρα

72
 Obiter de Cal-
 licrate Spartiata,
 formosissimo
 Graecorum,

invenitur IX, 75, nott. ad
 V, 2.

ἄν εἴποιεν] Notat Matth. Gr.
 Gr. §. 514, 2 p. 977. Add. G.
 Hermann. Opuscc. IV p. 168.
 169 de optativi huius usu ex-
 ponens. In seqq. vocem πάν-
 τας illustrat Matth. Gr. Gr. §.
 474, b pag. 887. Quae dein-
 cept leguntur verba: τῶν ἀ-
 ποθανόντων ἐν ταύτῃ τῇ μάχῃ,
 ea Koenius ad seq. cap. initium
 translata post οὔτοι μὲν inseri
 vult.

Cap. LXXII.

ἀνὴρ κάλλιστος] Haud aliter
 Plutarch. Aristid. 17 cum
 vocat ἰδέα κάλλιστον Ἑλλήνων.
 Wesseling. comparaverat Ho-
 meri II. II, 673. Nec fugit He-
 rodoli locus Hoffmeisterum
 (Sittlich-religiöse Lebensan-
 sicht d. Herod. pag. 83) bene

monentem, quantum ad cor-
 poris venustatem Noster omni-
 no respiciat quantumve in illa
 ponat momenti. Tu vid. nott.
 ad V, 12. — In seqq. ad ἐ-
 σφαγιάζετο conf. Suidas III p.
 414 et ad loci argumentum
 Wyttenbach. ad Plutarch. Mor-
 rall. Animadverss. I, 2 pag.
 1196.

κατήμενος ἐν τῇ τάξει] „Cal-
 licrates, sacris dum operabatur
 Pausanias, ad arma suo in or-
 dine considerebat, more prisca mi-
 lilia non insueto. Euripid.
 Suppl. 357. 664. 674. Plutarch.
 Aristid. [17] pag. 329 B. con-
 tinuo subdeus, *Callicratem, dum
 ita ad arma sederetur, sagitta
 fuisse percussum.*“ Wessel.
 Tu cf. etiam nott. ad IX, 52.

ἐδυσθανάτεε] „aegre morie-
 batur. ἐδυσθανάτεε hinc ad-
 notavit ut Herodoteum Pollux

73

Πλαταιέα, οὐ μέλειν οἱ ὅτι πρὸ τῆς Ἑλλάδος ἀπο-
 στήσκει, ἀλλ' ὅτι οὐκ ἐχρήσατο τῇ χειρὶ, καὶ ὅτι οὐ-
 δὲν ἐστὶ οἱ ἀποδεδεγμένοι ἔργον ἑαυτοῦ ἄξιον προ-
 θυμευμένου ἀποδέξασθαι. Ἀθηναίων δὲ λέγεται εὐ-
 δοκιμηῆσαι Σωφάνης ὁ Εὐτυχίδεω, ἐκ δήμου Δεκε-
 λεῆθεν. Δεκελείων δὲ τῶν ποτὲ ἐργασαμένων ἔργον
 χρήσιμον ἐς τὸν πάντα χρόνον, ὡς αὐτοὶ Ἀθηναῖοι
 εἰλέγουσι. ὡς γὰρ δὴ τὸ πάλα κατὰ Ἑλένης κομι-

Sophanes Athe-
 nicus, Tyndari-
 darum in Atti-
 cam ob Helenam
 a Theseo raptam
 expeditione, be-
 neficium in De-
 celea in Sparta
 collatis.

III, 100. Utrumque fuit in usu
 δεσθανατεῖν et δεσθανοτεῖν.
 Moeris [pag. 356] σφαδάζειν,
 Ἀττικῶς. Δυσθανατεῖν, Ἑλ-
 ληνικῶς: ubi notat Pierson.
 Valcken., qui etiam citat
 Athenagor. De Mort. Resurr.
 §. 4. Tu vid. nott. ad Plu-
 tarch. Pyrrh. 29 p. 235. In
 seqq. pro Ἀριμνήστον alii
 Δεῖμνήστον; quae eadem con-
 fusio IX, 64. Plataeensem Λά-
 κωνα τὸν Ἀειμνήστον novit
 Thucydides III, 52, sed Ἀρί-
 μνήστον Plataeensium ducem in
 hoc proelio indicat Plutarch.
 Aristid. 11 p. 325 C. et Pau-
 san. IX, 4 §. 2. — Ad usum
 verbi ἀποδείκνυσθαι in seqq.
 conf. allata ad VII, 133.

[Cap. LXXIII.

Σωφάνης] Idem apud Pau-
 san. I, 29 §. 4, ubi vocatur ὁ
 Δεκελεύς. Apud Plutarch. II
 p. 873 D. et Cimón. 8 p. 483
 B. prave, ut videtur, Σωφάνης,
 quod in Σωφάνης mutandum
 dudum censuit Wesseling. Diss.
 Herod. VI fin. pag. 61. Ante
 seq. δῆμον praepositionem ἐκ,
 quam equidem cum recentt.
 retinui, sustulit Schaeferus ex
 uno Sancrofti codice; ac sane

ita simplex invenitur genitivus
 IX, 74 init. V, 92. III, 55.
 Koen. ad Gregor. Cor. de dial.
 Ion. §. 7 p. 385. ἐκ in ἐὼν mu-
 tari maluit, et Δεκελεῆθεν in
 Δεκελεῆθεν: quod ipsum prae-
 eunte Valcken. cum Schweigh.
 et Gaisf. dedi. Namque urbs
 vocatur Δεκελέη IX, 15, ubi
 vid. nott. A primitivo Δέκελος
 prorsus ad praescriptum deri-
 vari Δεκελεύς nuper admodum
 observavit Lobeck., de hoc
 nominum genere tractans in
 Diss. I de grammatt. Graecc.
 quibusdam praeceptt. eupho-
 nicis, Regiomont. 1833 p. 7.

Δεκελείων δὲ τῶν ποτὲ κ. τ.
 λ.] Haec verba ita mihi expli-
 co: Sophanes Decelea pago
 oriundus eorum sane Decelensium
 ex urbe, qui aliquando facinus
 in omne tempus utile perpetra-
 verunt. Ubi particula δὲ ἐξ
 explicandi potius quam adver-
 sandi habere videtur vim. —
 Verba κατὰ Ἑλένης κομιδὴν
 sonant: ad recuperandam s. re-
 ducendam Helenam a Theseo
 scil. raptam puellam, antequam
 Menelao nuberetur. Plura hac
 de re dabit Plutarch. Thes. 32
 (s. 31 ibique Leopold. p. 78)
 coll. Pausan. II, 22 §. 7.

δὴν Τυνδαρίδαι ἐσέβαλον ἐς γῆν τὴν Ἀττικὴν σὺν 50
στρατοῦ πλήθει, καὶ ἀνίστασαν τοὺς δήμους, οὐκ
εἰδότες ἵνα ὑπεξέκειτο ἡ Ἑλένη, τότε λέγουσι τοὺς
Δεκελέας, οἱ δὲ αὐτὸν Δέκελον, ἀχθόμενόν τε τῇ
Θησέος ὕβρι, καὶ δειμαίνοντα περὶ πάσῃ τῇ Ἀθη-
ναίων χώρῃ, ἐξηγησάμενόν σφι τὸ πᾶν πρῆγμα, κατη- 55
γῆσασθαι ἐπὶ τὰς Ἀφίδνας· τὰς δὲ Τιτακὸς, ἐὼν
βαυτόχθων, καταπροδιδοῖ Τυνδαρίδῃσι. τοῖσι δὲ
Δεκελεῦσι ἐν Σπάρτῃ ἀπὸ τούτου τοῦ ἔργου ἀτε-
λείη τε καὶ προεδρίῃ διατελεῖ ἐς τὸδε αἰεὶ ἔτι ἑοῦ-
σα, οὕτω ὥστε καὶ ἐς τὸν πόλεμον τὸν ὕστερον 60
πολλοῖσι ἔτεσι τούτων γενόμενον Ἀθηναίοισι τε καὶ
Πελοποννησίοισι, σινεομένων τὴν ἄλλην Ἀττικὴν 726
71 Λακεδαιμονίων, Δεκελέης ἀποσχέσθαι. Τούτου τοῦ

καὶ ἀνίστασαν] i. e. expul-
runt, suo loco moverunt s. cedere
iusserunt. Conf. V, 71, ne plu-
ra; ad verbum ὑπεκκείσθαι
vid. VIII, 60 §. 2 ibique nott.
De Aphidnis vid. nott. ad VIII,
125; de Titaco citant Harpo-
crat. s. v. Suid. s. v. Τιτακίδαί
III p. 479. Etymol. M. p. 760.
Steph. Byz. p. 711 s. v. Τιτακίδαί.

ἐν Σπάρτῃ ἀπὸ τούτου τοῦ
ἔργου] Ita Florentinus et San-
crofii liber cum aliis. Vulgo
ἀπὸ τούτου τοῦ ἔργου ἐν Σπάρ-
τῃ eumque verborum ordinem
retinuerunt Schaefer. et Mat-
thiae. — Ad seqq. ἀτελείη τε
καὶ προεδρίῃ vid. nott. ad I,
54. — Pro σινεομένων cum
recentt. reposui σινεομένων, de
quo vid. IX, 13.

Δεκελέης ἀποσχέσθαι] „Re-
ferri solet ad annum Olymp.
XCI, 3 [413 a Chr. n.], quo
Agis, Archidami filius, Dece-

leam occupavit et in maximum
Atheniensium detrimentum
muniit apud Thucyd. VII, 19
non sine quadam impruden-
tia. Aliud profecto, ἀπέχε-
σθαι Δεκελέης ab ea abstinere;
aliud occupatam munimentis
et praesidio instruere, belloque
sedem legere. Contigisse res
videtur, quae et Bouhierii opi-
nio, belli Peloponnesiaci, quan-
do Archidamus Atticam incur-
sionibus infestam habuit, prin-
cipio [Ol. LXXXVIII, 2 s. 431
a. Chr. n.]: Thucyd. II, 10.⁶⁶
Wesseling. Et sequitur Wes-
selingium Larcherus itemque
Schoell., cui hoc sane multo
videtur probabilius. Contra-
riam sententiam tumentur Dahl-
mann. in Herod. pag. 43 et
Heyse Quaest. Her. p. 76, tum
vero Herodotum senem septin-
genta duorum annorum Thuriis
haec scripsisse ponendum est.

δήμον ἐὼν ὁ Σωφάνης, καὶ ἀριστεύσας τότε Ἀθη-
 2 ναίων, διξοὺς λόγους λεγομένους ἔχει. τὸν μὲν, ὡς 65
 ἐκ τοῦ ζωστῆρος τοῦ θώρηκος ἐφόρεε χαλκῆ ἀλύσι
 δεδεμένην ἄγκυραν σιδηρῆν· τὴν, ὅπως πελάσειε ἀ-
 πικνεόμενος τοῖσι πολεμίοισι, βαλλέσκειτο, ἵνα δὴ μιν
 οἱ πολέμιοι ἐκπίπτοντες ἐκ τῆς τάξιος μετακινήσῃ μη
 3 δυναίατο· γινομένης δὲ φυγῆς τῶν ἐναντίων, δέ-70
 δοκτο, τὴν ἄγκυραν ἀναλαβόντα, οὕτω διώκειν.
 οὗτος μὲν οὕτω λέγεται. ὁ δ' ἕτερος τῶν λόγων, τῷ
 πρότερον λεχθέντι ἀμφισβασίων, λέγεται, ὡς ἐπ' ἀ-
 σπίδος αἰεὶ περιθεούσης καὶ οὐδαμὰ ἀτρεμιζούσης
 75 δεδεμένην σιδηρῆν. Ἔστι δὲ καὶ ἕτερον Σωφάνει 75
 λαμπρὸν ἔργον ἐξεργασμένον, ὅτι περικατημένων
 Ἀθηναίων Αἴγιναν, Εὐρυβάτην τὸν Ἀργεῖον, ἄνδρα

Cap. LXXIV.

ἵνα δὴ μιν οἱ πολέμιοι κ. τ.
 λ.] Schweighaeuser. verba ἐκ
 τῆς τάξιος cum antecedenti
 ἐκπίπτοντες cohaerere vult,
 quae eadem etiam ad verbum
 μετακινήσῃ subintelligenda
 ἀπὸ κοινοῦ posita esse viden-
 tur. Hoc vero ipsum ἐκπί-
 πτοντες ἐκ τῆς τάξιος idem va-
 lere putat atque προεξάισσον-
 τες IX, 62, simulque mente
 addi posse: καὶ ἐς αὐτὸν ἐσ-
 πίπτοντες. Unde haec fere
 loci sententia: ut sane hostes,
 e sua acie in ipsum irruentes,
 ipsum ex acie sua s. eloco, quem
 in acie obtineret, movere non pos-
 sent. — In imperfecto βαλ-
 λέσκειτο iterandi vim inesse mo-
 nuit Buttman. Gr. Gr. I pag.
 393. — Ad verbum ἀμφισβα-
 σίων (i. e. contradicens, con-

trarius illi) conf. nott. ad IV,
 14. Suidas s. v. I p. 154.

ἐπ' ἀσπίδος αἰεὶ — ἀτρεμι-
 ζούσης] i. e. in clypeo, qui sem-
 per discurrebat nec unquam quie-
 tus erat, quem semper in gyro
 agebat neque unquam sinebat
 quietum. ἐπίσημον, clypei in-
 signe, notavimus ad VIII, 88.
 Wesseling. comparaverat Plut.
 II p. 234 C.

Cap. LXXV.

περικατημένων Ἀθηναίων
 Αἴγιναν] Pertinet hoc ad bel-
 la inter Athenienses et Aegi-
 netas gesta ante bellum Persi-
 cum, quo imminentes, ut te-
 statur Herodotus VII, 145 ini-
 micitias deposuerunt, de quibus
 ipsis vid. V, 82 seqq. VI, 49
 seqq. 73. 85 seq. 92.

Εὐρυβάτην τὸν Ἀργεῖον,
 ἄνδρα πεντάεθλον] Vid. VI,

2 πεντάεθλον, ἐκ προκλήσιος ἐφόνευσε. αὐτὸν δὲ Σωφάνεα χρόνῳ ὕστερον τούτων κατέλαβε, ἄνδρα γε-80 νόμενον ἀγαθόν, Ἀθηναίων στρατηγέοντα ἅμα Λε-ἀγρῶ τῷ Γλαύκωνος, ἀποθανεῖν ὑπὸ Ἡδωνῶν ἐν Δάτῳ περὶ τῶν μετάλλων τῶν χρυσέων μαχεό-μενον.

76

Ὡς δὲ τοῖσι Ἑλλησι ἐν Πλαταιῆσι κατέστρωτο οἱ βάρβαροι, ἐνθαυτὰ σφι ἐπῆλθε γυνὴ αὐτόμολος 85

Coa mulier, Hegetoridae filia,

92 coll. IX, 33 et Pausan. I, 29 §. 4. De locutione ἐκ προκλήσιος conf. nott. ad V, 1 et de verbis χρόνῳ ὕστερον τούτων nott. ad IX, 64; de verbis ἄνδρα γε-80 νόμενον ἀγαθόν nott. ad IX, 71. Incidit Sophanis mors in Olympiad. LXXXI exeuntem s. 453 a. Chr. n. quum Athenienses sub archonte Lysistrate iterum mitterent colonos, Eionem qui occuparent, ut bene notat Wesseling., cui add. Larcher. tab. chronolog. p. 655. Ad eandem cladem spectant loci Pausaniae l. l. (ubi vid. Siebelis p. 106), Isocratis De pac. §. 86 (ubi legendum ἐν Δάτῳ auctore Baitero, quem vid. Praef. ed. Isocr. Panegy. p. IX) Thucydid. I, 100. Diodor. Sic. XII, 68. Qui quod *Drabescum* cladis locum declarant, non multum refert, quoniam *Drabescus* et *Datus* eadem fere in regione sitae erant non multum distantes teste Strabon. VII fin. Harpocrat. s. v. Δάτος coll. Suid. I p. 511) idemque proelium diverso modo appellatur a scriptoribus. De quo cf. Spohn ad Isocrat. Panegy. §. 142. *Drabesci* nomen adhuc

retineri in vici *Sdravitis* nomine, ex ore archiepiscopi Thessalonicensis retulit Cousinéry Voyage en Maced. II p. 51; qui idem suspicatur, vicum quendam campis Philipporum proximum, cui nomen Palaeochori (i. e. *antiqua urbs*), successisse in locum veteris *Dati*. Datum vero olim Satrarum! gentem (de qua vid. VII, 110. 111) tenuisse, idem efficere vult II p. 97. 98. — De *Edonis* dixi in nott. ad V, 11. — Leagri filius *Γλαύκων* ὁ *Λεάγρον* teste Valckenaerio, memoratur Thucydid. I, 51. Ac Pausanias quoque l. l. *Leagram* copiarum indicat ducem.

Cap. LXXXVI.

κατέστρωτο] Vid. nott. ad VIII, 52. Pollux IX, 153. Quae sequitur de muliere historia, eam in pauciora contractam exhibet Pausan. III, 4 §. 7. Tu cf. Müller. Aeginett. pag. 126. De *Pharandate* cf. VII, 79. In ipsam vocem inquisivit nuper Pott. Etymol. Forsch. p. XLV. Quâ indicari statuit a *Behram* (qui est unus e geniis Persarum, *Izeds* vocatis) *datum*.

in barbarorum
castris reperta,
inque libertatem
a Pausania vindicata.

ἢ ἐπειδὴ ἔμαθε ἀπολωλότας τοὺς Πέρσας καὶ νικῶντας τοὺς Ἕλληνας, εἰδοῦσα παλλακὴ Φαρανδάτεος τοῦ Τεάσπιος, ἀνδρὸς Πέρσεω, κοσμησαμένη χροσσοῦ πολλῷ καὶ αὐτῇ καὶ αἱ ἀμφίπολοι, καὶ ἐσθῆτι τῇ καλλίστῃ τῶν παρεουσέων, καταβάσα ἐκ τῆς ἀρμαμάξης, ἐχώρεε ἐς τοὺς Λακεδαιμονίους ἔτι ἐν τῆσι φο-90
2 νῆσι ἑόντας. ὀρῶσα δὲ πάντα ἐκεῖνα διέποντα Πανσανίην, πρότερόν τε τὸ οὖνομα ἐξεπισταμένη καὶ τὴν πάτρην, ὥστε πολλάκις ἀκούσασα, ἔγνω τε τὸν Πανσανίην, καὶ λαβομένη τῶν γουνάτων, ἔλεγε τάδε· „ὦ βασιλεῦ Σπάρτης, εἰδοῦσαί με τὴν ἰκέτιν 727
3 „αἰχμαλώτου δουλοσύνης. σὺ γὰρ καὶ ἐς τὸδε ὠνη-96
„σας, τούσδε ἀπολέσας, τοὺς οὔτε δαιμόνων οὔτε
4 θεῶν ὅπιν ἔχοντας. εἰμὶ δὲ γένος μὲν Κρή, θυγά-
„τηρ δὲ Ἡγητορίδεω τοῦ Ἀνταγόρεω. βίη δὲ με
5 „λαβὼν ἐν Κῶ εἶχε ὁ Πέρσης.“ Ὁ δὲ ἀμείβεται
τοῖσδε· „Γύναι, θάρσει, καὶ ὡς ἰκέτις, καὶ εἰ δὴ 1
„πρὸς τούτῳ τυγχάνεις ἀληθέα λέγουσα, καὶ εἰς θυ-
„γάτηρ Ἡγητορίδεω τοῦ Κῆου, ὅς ἐμοὶ ξείνος μά-

In voce Τεάσπιος radicem asp. s. esp, quae equum denotat et in multis Persarum vocabulis conspicua est, agnoscere licet. Cf. ibid. p. LX. De voce ἀρμαμάξης vid. nott. ad VII, 41. Mox dixit φόνη, ubi vulgo φόνοσ. Sic Iones κοίτη et κοίτοσ, alia, de quibus conf. I, 9. IV, 201.

ὦ βασιλεῦ] Proprie non rex, sed regis Plistarchi fuit tutor, testibus Herod. IX, 10. Thucyd. I, 132. Pausan. III, 4, 7. Sed condonandum ait Weselingius matronae animo prae laetitia perturbato. — Ad proxime seqq. εἰδοῦσαί με κ. τ. λ. conferri volunt V, 49. IX, 89.

Epigramm. apud Aristid. III p. 648.

τοὺς οὔτε δαιμόνων οὔτε θεῶν ὅπιν ἔχοντας] i. e. „nec daemonum neque deorum maiestatem s. vindictam reveritos.“ Valcken. citans VIII, 143, ubi vid. nott. — In seqq. ad particulam δὲ iteratam conf. Matth. Gr. Gr. §. 616 p. 1247, ἔχειν valet uxoris loco habere, ut III, 31.

εἰς] Ita dedi secutus Schaeferum aliosque, ubi Schweighaeuserus atque Gaisford. dederant εἶ, improbante censore Lipsiensi 1833 p. 49. — Pro τότε μὲν Bekker. quaerit: „αὐτὸν μιν?“

„λιστα τυγχάνει ἕων τῶν περὶ κείνους τοὺς χώρους
6 „οἰκημένων.“ Ταῦτα εἶπας, τότε μὲν ἐπέτρεψε τῶν 5
ἐφόρων τοῖσι παρεοῦσι, ὕστερον δὲ ἀπέπεμψε ἐς Αἴ-
77 γιναν, ἐς τὴν αὐτὴν ἤθελε ἀπικέσθαι. Μετὰ δὲ τὴν
ἄπιξιν τῆς γυναικὸς, αὐτίκα μετὰ ταῦτα ἀπίκοντο
Μαντινέες ἐπ’ ἐξεργασμένοισι· μαθόντες δὲ ὅτι ὕ-
στεροι ἤκουσι τῆς συμβολῆς, συμφορὴν ἐποιεῦντο 10
2 μεγάλην, ἄξιοί τε ἔφασαν εἶναι σφείας ζημιῶσαι.
πυρθανόμενοι δὲ τοὺς Μήδους τοὺς μετὰ Ἀρταβά-
ζου φεύοντας, τούτους ἐδίωκον μέχρι Θεσσαλίας·
3 Λακεδαιμόνιοι δὲ οὐκ ἔων φεύοντας διώκειν. οἱ
δὲ ἀναχωρήσαντες ἐς τὴν ἑσπέρην, τοὺς ἡγεμόνας 15
τῆς στρατιῆς ἐδίωξαν ἐκ τῆς γῆς. Μετὰ δὲ Μαν-
4 τινέας ἤκον Ἡλείοι. καὶ ὡσαύτως οἱ Ἡλείοι τοῖσι
Μαντινεῦσι συμφορὴν ποιησάμενοι ἀπαλλάσσοντο·
ἀπελθόντες δὲ καὶ οὗτοι τοὺς ἡγεμόνας ἐδίωξαν.
τὰ κατὰ Μαντινέας μὲν καὶ Ἡλείους τοσαῦτα. 20

78

Ἐν δὲ Πλαταιῆσι ἐν τῷ στρατοπέδῳ τῶν Αἰγι-
νυγέων ἦν Λάμπων ὁ Πύθειω, Αἰγινυγέων τὰ πρῶ-

Pugna pugnata,
Mantinenes et
Elei veniunt. Du-
ces eorum, quod
suos sero addu-
xissent, in ex-
silium pulsi.

Lamponis Aegi-
netae consilium

Cap. LXXVII.

ἐπ’ ἐξεργασμένοισι] i. e. re
peracta. Vid. Matth. Gr. Gr.
§. 5 p. 1113. Herod. IV, 164.
Ad locutionem συμφορὴν ποι-
εῖσθαι vid. V, 5. VIII, 100.

ἄξιοί τε—ζημιῶσαι] i. e.
dignos se esse, qui punirentur,
confessi sunt. Vid. Matth. Gr.
Gr. §. 535 b. p. 1050. Simile
Livii dictum XXX, 30 attulit
Valeken. — In seqq. Medo-
rum appellatione latiore Noster
usus, videtur Chorasmios et
Parthos intellexisse; nam supra
VII, 66 Artabazus quadraginta
mille Chorasmii et Parthis
praeuisse narratur.

τούτους ἐδίωκον] Latine

reddendum: *persequi cupiebant,*
studebant, ob imperfecti tempo-
ris potestatem eam, de qua cf.
nott. ad I, 68. — Diodorus XI,
32 inter eos, qui Artabazum
fugientem insecuti sunt, Co-
rinthios, Sicyonios, Phliasios
memorat, adiciens καὶ τινες
ἕτεροι: quo Mantinenes intel-
ligi credibile est. — Ad seq.
ἐδίωξαν (*patria expulerunt*)
conf. V, 92 §. 5 ibique nott.

Cap. LXXVIII.

Λάμπων ὁ Πύθειω] Conf.
Pausan. III. 4 §. 7. Hunc
Lamponem eius Pythae filium
habet C. O. Müller. Aeginett.
pag. 126, de quo Herodotus
VII, 181. VIII, 92. Nam con-

τα· ὅς ἀνοσιώτατον ἔχων λόγον ἔτεο πρὸς Πανθα-
 2, νίην. ἀπικόμενος δὲ, σπουδῇ ἔλεγε τάδε· „ὦ παῖ
 „Κλεομβρότου, ἔργον ἔρασταί τοι ὑπερφυῆς, μέ-25
 „γαθὸς τε καὶ κάλλος· καὶ τοὶ θεοὶ παρέδωκε, ὄν-
 „σάμενον τὴν Ἑλλάδα, κλέος καταθέσθαι μέγιστον
 „Ἑλλήνων τῶν ἡμεῖς ἴδμεν. σὺ δὲ καὶ τὰ λοιπὰ
 3, τὰ ἐπὶ τούτοισι ποιήσον, ὅπως λόγος τέ σε ἔχη 728
 „ἔτι μέζων, καὶ τις ὕστερον φυλάσσηται τῶν βαρ-
 „βάρων μὴ ὑπάρχειν ἔργα ἀτάσθαλα ποιέων ἐς τοὺς30
 4, Ἕλληνας. Λεωνίδεω γὰρ ἀποθανόντος ἐν Θερμο-
 „πύλῃσι, Μαρδόνιός τε καὶ Ξέρξης ἀποταμόντες
 „τὴν κεφαλὴν ἀνεσταύρωσαν. τῷ σὺ τὴν ὁμοίην

de Mardonii ca-
 daverē, quod Xer-
 xes in mortuum
 Leonidam sac-
 viisset: [7, 238.],
 contumeliose
 tractando,

iungit eos (ita addit vir doctis-
 simus) odium in Persas vehe-
 mentissimum. Hinc Πυθέω
 rescribi maluerat Krebs. At
 vid. nott. ad VII, 137.

[Αἰγυνητέων τὰ πρῶτα] Quod
 olim his adnexum erat φέρων
 (cuius loco Valcken. conferens
 VIII, 104 et Lucian. V. H. II,
 18 poni voluerat φερόμενος),
 merito nunc deletum. Tu vide
 de locutione Herod. VI, 100
 ibique nott. Blomfield. Glos-
 sar. ad Aesch. Pers. 1. — Mox
 dedi ἔχων λόγον, pro vulg. λό-
 γον ἔχων. Sequens ἔτεο hinc
 citat Matth. Gr. Gr. §. 214 p.
 409 scribens ἔτεο, quod etiam
 dedit Bekker. Tu vid. nott.
 ad VI, 112. Duo codd. ἔτεο,
 e glossa, opinor, marginali.
 Hesychius II p. 30 ἔεται· βαδί-
 ζεται, quamquam non simplex
 eundi notio inest in hoc verbo
 medio, quod simul studii cu-
 iusdam ac festinationis continet
 significationem, ut v. c. in II,
 II, 154, ubi δρόμῳ ἔεντο. — Ad

ὑπερφυῆς vid. nott. ad VIII,
 116.

[κλέος καταθέσθαι] gloriam
 sibi deponere, consequi. Conf.
 VII, 220, VI, 41 ibique allata.

σὺ δὲ καὶ τὰ λοιπὰ τὰ ἐπὶ
 τούτοισι ποιήσον] i. e. Tu vero
 iam id, quod superest, perfice.
 Ad sequentia: ὅπως λόγος τέ
 σε ἔχη conf. allata ad V, 66 et
 ad structuram verbi φυλάσσειν
 Matth. Gr. Gr. §. 551 E. pag.
 1082. Ad argumentum conf.
 VII, 238. Seqq. ἀτάσθαλα ποι-
 έων Homerum redolent. Cf.
 Duncanii Lex. ed. Rost. I p.
 174 et a Cr. laud. Apollon.
 Lex. Homer. p. 173 ed. Toll.

τὴν ὁμοίην] scil. δίκην, ut
 VI, 21. Fischer. ad Weller. III,
 1 p. 255. Aliis placet supplere
 ποινήν, ut Lambert. Bos. De
 ellipss. p. 394. Ad verba ὑπὸ
 πάντων cf. Matth. Gr. Gr. §.
 592 in. pag. 1185, qui idem
 §. 500 p. 946 monuit de usu
 perfecti τετιμώρησαι sive, ut
 Bekker. e Süvernii emendatio-

79

a Pausania re-
pudiatum.

„ἀποδιδούς, ἔπαινον ἕξεις πρώτα μὲν ὑπὸ πάντων³⁵
 „Σπαρτιητέων, αὐτίς δὲ καὶ πρὸς τῶν ἄλλων Ἑλ-
 5 „λήνων. Μαρόδιον γὰρ ἀνασκολοπίσας, τιτιμώ-
 „ρησαι ἐς πατέρων τὸν σὸν Λεωνίδην.“ Ὁ μὲν δο-
 κέων χαρίζεσθαι ἔλεγε τάδε. Ὁ δ' ἀνταμείβετο
 τοῖσδε· „ὦ ξεῖνε Αἰγινήτα, τὸ μὲν εὐνοεῖν τε καὶ
 „προορᾶν, ἄγαμαι σεῦ. γνώμης μέντοι ἡμάρτηκας⁴⁰
 2 „χρηστῆς. ἕξάρσας γάρ με ὑψοῦ καὶ τὴν πάτρην καὶ
 „τὸ ἔργον, ἐς τὸ μηδὲν κατέβαλες, παραινέων νεκρῶ
 „λυμαίνεσθαι, καὶ, ἦν ταῦτα ποιεῶ, φὰς ἄμεινόν με
 3 „ἀκούσεσθαι. τὰ πρέπει μᾶλλον βαρβάροισι ποιεῖν,⁴⁵
 „ἢ περ Ἑλλησι· καὶ ἐκείνοισι δὲ ἐπιφθονέομεν. Ἐγὼ
 „δ' ὦν τούτου εἵνεκα μήτε Αἰγινήτησι ἄδοιμι, μήτε
 „τοῖσι ταῦτα ἀρέσκειται· ἀποχρῶ δ' ἔμοι, Σπαρτιή-
 „τησι ἀρεσκόμενον, ὅσια μὲν ποιεῖν, ὅσια δὲ
 4 „καὶ λέγειν. Λεωνίδην δὲ, τῶ με κελεύεις τιμω-⁵⁰
 „ρησαι, φημί μεγάλως τιτιμωρησθαι· ψυχῆσί τε
 „τῆσι τῶνδε ἀναριθμήτοισι τιτιμῆται αὐτός τε καὶ
 5 „οἱ ἄλλοι οἱ ἐν Θερμοπύλῃσι τελευτήσαντες. σὺ
 „μέντοι ἔτι ἔχων λόγον τοιόνδε μήτε προσέλεθης ἔ-

ne rescripsit τιτιμωρήσεται. Ad-
 ditur ἐς πατέρων eo dicendi
 usu, quo etiam dicunt ὑβρί-
 ζειν εἰς τινά. — Ad verbum
 ἀνασκολοπίζειν conf. nott. ad
 III, 132.

Cap. LXXIX.

τὸ μὲν εὐνοεῖν] Vid. Matth.
 Gr. Gr. §. 541 p. 1063 et de
 genitivo σεῦ in seqq. §. 317 p.
 625. In seqq. attendi velim
 ad locutionem ἕξάρσας γάρ με
 ὑψοῦ i. e. nimis enim me lau-
 dibus extulisti. Conf. VI, 126.
 Locutionem νεκρῶ λυμαίνε-
 σθαι invenimus III, 16. I, 214.
 Aelian. N. A. VII, 10, ubi He-
 rodoti locus non fugit Iacobs.

ἐπιφθονέομεν] Non tam in-
 vidiae quam odii significationem
 in hoc verbo inesse recte mo-
 nere videtur Schweighaeus, in
 Lex. Herod. — In seqq. ad
 particulam μήτε conf. Matth.
 Gr. Gr. §. 608, 4 p. 1219. —
 Accusativum ἀρεσκόμενον ne
 mireris praegresso dativo; vid.
 I, 37 ibique citt. IX, 122. VI,
 86 §. 1. VIII, 24. Vocabulum
 ψυχῆς de vita accipio, ut III,
 130, ubi cf. citt.

σὺ μέντοι ἔτι ἔχων κ. τ. λ.]
 „Ore Ionico pronuntiata atque
 in speciem lenissima, gravem
 tamen continent comminatio-
 nem; illis simillima, quae Alex-
 andro Macedoni dixisse ferun-

„μοιγε, μήτε συμβουλεύσης· χάριν ἴσθι τε ξὼν
 „ἀπαθής.“ Ὁ μὲν ταῦτα ἀκούσας ἀπαλλάσσετο. 55

80

Πανσανίης δὲ κήρυγμα ποιησάμενος μηδένα ἄ-
 πτεσθαι τῆς ληΐης, συγκομίζειν ἐκέλευε τοὺς εἴλω-
 2 τας τὰ χρήματα. οἱ δὲ ἀνὰ τὸ στρατόπεδον σκιδνά-
 μενοι εὗρισκον σιηνὰς κατεσκευασμένας χρυσῶ καὶ 60
 ἀργύρῳ, κλίνας τε ἐπιχρύσους καὶ ἐπαργύρους, κρη-
 τῆράς τε χρυσεύς, καὶ φιάλας τε καὶ ἄλλα ἐκπώ-
 ματα· σάκκους τε ἐπ' ἀμαξέων εὗρισκον, ἐν τοῖσι
 λέβητες ἐφαίνοντο ἐνεόντες χρύσειοι τε καὶ ἀργύρειοι·
 ἀπὸ τε τῶν κειμένων νεκρῶν ἐκύλευον ψέλια τε
 καὶ στρεπτούς, καὶ τοὺς ἀκινάκεις, ἐόντας χρυσεύς 65
 3 εἶς. Ἐνθαῦτα πολλὰ μὲν κλέπτοντες ἐπώλεον πρὸς
 τοὺς Αἰγινήτας οἱ εἴλωτες, πολλὰ δὲ καὶ ἀπεδεί-
 κνυσαν, ὅσα αὐτέων οὐκ οἶά τε ἦν κρύψαι· ὥστε

Praeda ingens
 coacta. Quomodo
 Aeginetae ditati.

tur Athenienses VIII, 143 σύ
 τε τοῦ λοιποῦ λόγους ἔχων
 τοιούσδε μὴ ἐπιφαίneo Ἀθη-
 ναίοισι, μηδὲ δοκέων χρηστὰ
 ὑπουργεῖν ἀθέμιστα ἔρδειν
 παραινέε. Iuxta Lycurg. c.
 Leocr. p. 156, 42 [p. 186 R.]
 Alexandrum Athenienses μι-
 κροῦ δεῖν κατέλευσαν: secun-
 dum Aristidem I p. 250 illi
 dixerunt, qualia Medae Creon
 Euripidis 352 *si te secundo lu-
 mine hic offendero, Mori-
 ere.* Lamponis istius consilium re-
 pellentis Spartani regis respon-
 sum meminit Pausan. III, 4
 fin. *Valcken.* — Mox cum
 Schweigh. et Gaisf. dedi ἴσθι
 τε e pluribus codd. Vulgo τε
 ἴσθι, quod post Schaefer. re-
 tinuerunt Matth. et Bekker. —
 De participio adiecto vid. Matth.
 Gr. Gr. §. 551, 1 p. 1088.

HERODOT. IV.

Cap. LXXX.

ἐκέλευε] Retinui hoc. E duo-
 bus codd. Schaefer., quem se-
 quuntur Matth. et Bekker., ἐ-
 κέλευσε. At bene imperfectum
 et h. l. et III, 28 tuetur Sintenis
 epist. ad G. Hermann. (ed. Plu-
 tarch. Themist.) pag. LI. Ad
 verba seqq. κλίνας τε ἐπιχρύ-
 σους *Wessel.* haec adscripsit:
 „non fuerunt ὀλόχρυσοι καὶ ὀ-
 λάργυροι, quales in Phil. Iud.
 De Somn. p. 1115 E. sed *in-
 aurati et inargentati.* Ex solido
 auro et argento memorabuntur
 c. 80. In talibus et alibi
 peccatur. Vid. I, 50.“

ψέλια καὶ στρεπτούς] i. e.
 armillas et torques. Minus re-
 cte olim ψέλλια. Tu vid. III,
 20. IV, 168 et Sintenis ad Plu-

Αἰγινήτησι οἱ μεγάλοι πλοῦτοι ἀρχὴν ἐνθεῦτεν ἐγέ- 70
νοντο, οὐ τὸν χρυσὸν, ἅτε ἕοντα χαλκὸν δῆθεν,
81 παρὰ τῶν εἰλωτέων ἀνέοντο. Συμφορήσαντες δὲ
τὰ χρήματα, καὶ δεκάτην ἐξελόντες τῷ ἐν Δελφοῖσι 729
θεῷ, ἀπ' ἧς ὁ τρίπους ὁ χρύσεος ἀνετέθη, ὁ ἐπὶ
τοῦ τρικαρήνου ὄφις τοῦ χαλκίου ἐπεστεῶς ἄγχι-

Dona diis missa.
Praeda divisa.

tarch. Themistocl. 18 p. 117.
De Acinace cf. III, 128.

ἅτε ἕοντα χαλκὸν δῆθεν]
„Quasi vero aes foret. Rudisim-
plicitate Helotarum, aurum at-
que aes vix internoscentium,
abusi Aeginetae sunt. Quid vi-
cto ad Gransonium Carolo Au-
dace, Burgundiae duce, vasis
eius argenteis, stannum arbi-
trati, fecerint, quoque modo
gemmas, multo rarissimas et
pretii ingentis, tanquam vilis-
sima scruta abiecerint Helvetii,
durum ab stirpe genus, elegan-
tissime Ph. Comineus Memor.
Lib. V, 2 exposuit.“ *Wesse-
ling*. His addam, quae de
eadem re iudicat C. O. Müller.
Aeginett. p. 127: „Novimus
morem scriptoris, populorum
statui opibusque vetustis causas
multum recentiores subiicientis
neque igitur Aeginetas ob hu-
ius mercaturae fraudem magno-
pere obiurgabimus. Perspici-
tur tamen ex istis Herodoti ip-
sius verbis, quantis tum divi-
tiis Aeginetae floruerint. Quae
certe priora, quam quae Libro
VI traduntur atque ante Aegi-
netas patria expulsos conscripta
sunt. Sed stipendiarii tamen
Atheniensibus iam tum erant.“
A. Schöll, vernaculus interpres

in not. ad h. l. Herodotum ma-
gnas Aeginetarum opes ex hac
re repetentem, contendit indu-
ctum fuisse ab Atheniensibus
Aeginetarum inimicis, qui ita
ipsi retulerint. — De vocula
δῆθεν vid. nott. ad IX, 66.

Cap. LXXXI.

ἐξελόντες] Idem verbum de
rebus deo cuiusdam exemitis et
consecratis IV, 161. Sunt vero
Herodoti verba non ita intelli-
genda, ut unam decimam e
praeda electam tribus hisce ope-
ribus tribusque diis suffecisse
putemus, quemadmodum intel-
lexerat Larcherus, sed, quod
bene monuit Bröndsted. I. I.
I p. 101 not., triplicem deci-
mam Graeci elegisse putandi
sunt, unicuique e tribus diis
nominatis unam decimam exi-
mentes. — De tripode cf. Dio-
dor. XI, 33.

ἐπὶ τοῦ τρικαρήνου ὄφις]
„Durabat in tempora Pausaniae,
aureo tripode dudum a Pho-
censibus interverso et conflato
lib. X, 13 §. 5. Quam vero
Gronovius ex Whelero adpo-
suit tricipitis colubri figuram,
eam huius videri, a Cupero ve-
ritati respondere negatur, Epi-
stol. Lib. II pag. 177. Litem

στα τοῦ βωμοῦ· καὶ τῷ ἐν Ὀλυμπίῃ θεῷ ἐξελόν-75
 τες, ἀπ' ἧς δεκάπηχυν χάλκεον Δία ἀνέθηκαν· καὶ
 τῷ ἐν Ἰσθμῷ θεῷ, ἀπ' ἧς ἐπτάπηχυσ χάλκεος Πο-
 σειδέων ἐξεγένετο· ταῦτα ἐξελόντες, τὰ λοιπὰ διαι-
 ρέοντο, καὶ ἔλαβον ἕκαστοι τῶν ἄξιοι ἦσαν, καὶ τὰς
 παλλικὰς τῶν Περσέων, καὶ τὸν χρυσὸν, καὶ τὸν 80
 2 ἄργυρον, καὶ ἄλλα χρήματά τε καὶ ὑποζύγια. Ὅσα
 μὲν νυν ἐξαίρετα τοῖσι ἀριστεύεσσι αὐτέων ἐν Πλα-
 ταιῆσι ἐδόθη, οὐ λέγεται πρὸς οὐδαμῶν, δοκέω δ' ἔ-
 3 ρωγε καὶ τούτοισι δοθῆναι. Πausανίη δὲ πάντα
 δέκα ἐξαίρεθῆ τε καὶ ἐδόθη, γυναικες, ἵπποι, τάλαν-85
 τα, κάμηλοι, ὡς δὲ αὐτως καὶ τὰ ἄλλα χρήματα.
 82 Λέγεται δὲ καὶ τάδε γενέσθαι· ὡς Ξέρξης φεύγων
 ἐκ τῆς Ἑλλάδος Μαρδονίῳ τὴν κατασκευὴν κατα-
 λίποι τὴν ἑαυτοῦ· Πausανίην ὦν, ὀρέοντα τὴν 90
 Μαρδονίου κατασκευὴν χρυσῷ τε καὶ ἀργύρῳ καὶ
 παραπετάσμασι ποικίλοισι κατασκευασμένην, κελεῦ-

Comparatio frugalitatis Sparta-
 nae cum luxu
 barbarorum.

meam non facio. Si tamen ve-
 rum amamus, unus hic draco
 et triceps describitur, δράκων
 χαλκοῦς Pausaniae, monumen-
 tum autem Constantinopolita-
 num tres exhibet serpentes, sci-
 tissime contortiplicatos: dubi-
 um praeterea, Delphisne By-
 zantium venerit; sed, fieri hoc
 potuisse, nolo infitiri. Porro
 Iovis Olympii ex aere statuam
 copiosius Pausanias expingit,
 V, 23 §. 1 [de quo loco nunc
 vid. Broendsted. I p. 102 seqq.
 Add. Pausan. VI, 10 §. 2.]
 Wesseling.

Πausανίη δὲ πάντα δέκα
 ἐξαίρεθῆ] Ad vocem πάντα
 (i. e. von Allem) cf. Matth. §.
 266. Hermann. ad Viger. p.
 727. Et vid. Herodot. I, 50.
 Nostro loco bene utitur C. O.

Müller. Dor. II p. 209; ex quo
 scil. perspicitur, regibus Spar-
 tanorum licuisse aurum atque
 argentum, cuius usum Sparta
 interdictum fuisse vulgo dicunt,
 possidere. Atque affert idem
 Müllerus plura, quae eodem fa-
 ciunt, v. c. multas ipsumque
 studium equos alendi ad ludos
 publicos (cf. Herod. VI, 70.
 103), haud parvas impensas
 exigens.

Cap. LXXXII.

τὴν κατασκευὴν] Schweig-
 haeuserus olim scriptum fuisse
 suspicabatur τὴν σκηνὴν; scri-
 pti libri, quantum scio, omnes,
 non addicunt. Descripsit He-
 rodotea Athenaeus IV, 6 s. 15
 pag. 138 C. haud pauca im-
 mutans.

σαι τοὺς τε ἀρτοκόπους καὶ τοὺς ὄψοποιούς κατὰ ταῦτά καθὼς Μαρδονίῳ δεῖπνον παρασκευάζειν. 2 ὡς δὲ κελεύομενοι οὗτοι ἐποίεον ταῦτα, ἐνθαῦτα τὸν Πausανίην, ἰδόντα κλίνας τε χρυσείας καὶ ἀργυρέας εὖ ἐστρωμένας, καὶ τραπέζας τε χρυσείας καὶ ἀργυρέας, καὶ παρασκευὴν μεγαλοπρεπέα τοῦ δεῖπνου, ἐκπλαγέντα τὰ προκείμενα ἀγαθὰ, κελεύσαι ἐπὶ γέλωτι τοὺς ἐωντοῦ διηκόνους παρασκευάσαι 3 Δακωνικὸν δεῖπνον. ὡς δὲ τῆς θούνης ποιηθείσης ἦν πολλὸν τὸ μέσον, τὸν Πausανίην γελάσαντα μεταπέμψασθαι τῶν Ἑλλήνων τοὺς στρατηγούς· συν-1 ελθόντων δὲ τουτέων, εἰπεῖν τὸν Πausανίην, δεικνύν-4 τα ἐς ἑκατέρην τοῦ δεῖπνου τὴν παρασκευήν· „Ἄν- „δρες Ἑλληνες, τῶνδε εἵνεκα ἐγὼ ὑμᾶς συνήγαγον, „βουλόμενος ὑμῖν τοῦδε τοῦ Μήδων ἡγεμόνος τὴν 5 „ἀφροσύνην δεῖξαι· ὃς τοιῆνδε δίαιταν ἔχων, ἤλθε „ἐς ἡμᾶς οὕτω οἴζυρον ἔχοντας ἀπαιρησόμενος.“

τοὺς τε ἀρτοκόπους καὶ τοὺς ὄψοποιούς] Athen. I. I. prae-
bet ἀρτοποιούς: quae haud
rara est confusio; cf. nott. ad
I, 51. Utrumque nomen fre-
quentius coniungi monstrant
allata ab interpret. Thom. Ma-
gistr. p. 113 seqq. ipsaque do-
cet res. — Mox e codd. con-
sensu revocavi καθὼς, cuius
loco Schaeferus, quem Matth.
sequitur, exhibuerat καί. — In
seqq. ad ἐκπλαγέντα cf. nott.
ad VII, 181 et ad formulam
ἐπὶ γέλωτι Matth. Gr. Gr. §.
586 γ p. 1167. Add. Herod.
VI, 67.

ἦν πολλὸν τὸ μέσον] Am-
plum discrimen reddit Wessel.
citans Herod. I, 126. Euripid.
Alcest. 914. Io. Chrysost. Or.
De Evangel. Profect. T. III p.

302 C. coll. Heliodor. Aethiop.
VII pag. 318 [cp. 16] et Ab-
resch. Lectt. Aristanett. pag.
249. — Mox restitui εἰπεῖν
pro εἶπαι, ut cap. 84. Vid.
nott. ad VIII, 65.

τοῦδε τοῦ Μήδων ἡγεμό-
νος] Ita dedi cum Schweigh.,
Gaisf. et Wesseling. (qui du-
dum ita iusserat in Diss. He-
rodot. VIII c. fin. p. 89 seqq.),
libros scriptos secutus, e qui-
bus unus Sancrofti codex ha-
bet Μήδου ἡγεμόνος et Aldi-
na βασιλῆος pro ἡγεμόνος.
Unde Schaeferus, quem se-
quuntur Matth. et Bekker.,
dederat τοῦ Μήδου, reliquis
vocibus omissis.

δίαιταν] Omnem indicari
coenae Persicae apparatus,
non cibos tantum, sed vasa

83

Ταῦτα μὲν Πανσανίην λέγεται εἰπεῖν πρὸς τοὺς στρατηγούς τῶν Ἑλλήνων. Ὑστέρῳ μόντοι χρόνῳ μετὰ ταῦτα καὶ τῶν Πλαταιέων εὖρον συχνοὶ θήκας χρυσοῦ καὶ ἀργύρου καὶ τῶν ἄλλων χρημάτων. Ἐ-10³ 2 φάνη δὲ καὶ τόδε ὕστερον ἔτι τούτων, τῶν νεκρῶν περιψιλωθέντων τὰς σάρκας· συνεφόρεον γὰρ τὰ ὀστέα οἱ Πλαταιεὺς ἐς ἓνα χῶρον· εὐρέειη κεφαλῇ

Posterioribus quoque temporibus aliquantum auri, argenti etc. Plataeensis ibidem repertum.

730

Memorabilia oblata, cum Plataeenses occisorum ossa in loco congererent.

quoque et reliquam supellectilem pretiosam notat Schweigh. in Lex. Herod. — In seqq. adiectivum *ὄϊζυρός* (*aerumnosus*, miser) Homericum est; vid. Il. I, 417. XIII, 569. XVII, 446. Odys. III, 95. IV, 197. 325. De argumento loci sic *Wesseling*: „Mardonii delicias et superfluum adparatum Pausanias, non absentis Persarum regis, perstringit et taxat. Additum οὕτω ὄϊζυρὴν ἔχοντας δίαιταν, irruenti, ut ferocientis impetum sisterent, Carolo Audaci testati de se suaeque regionis habitu Helvetii fuerunt, eodem Comineo lib. V c. 1. Memor. perhibente.“

Cap. LXXXIII.

Ὑστέρῳ μόντοι χρόνῳ μετὰ ταῦτα] Duo extremae voces male ab uno cod. absunt. Cf. IX, 64. 85. In seqq. θήκας χρυσοῦ dixit vasa s. arcas auro repletas.

ἐφάνη δὲ καὶ τόδε ὕστερον ἔτι τούτων κ. τ. λ.] ἔτι ἐ *Valckenaer*. coniectura positum pro vulg. ἐπι, quod cum Schaefero tuetur *Bekkerus*, quodque hic stare posse nego. Recte enim *Valckenaerius*: „tum, postea demum, nudatis carne cadaveribus, adparuisse τότε,

nempe id, quod de *cranio sine sutura* et de *maxilla* proditur, sententia declararet.“

κεφαλὴν οὐκ ἔχουσα ὄσφιν οὐδεμίαν] i. e. *caput suturam habens nullam*, ut apud *Aelian*. N. A. IV, 34, ubi cf. *Iacobs*. Add. *Pollux* II, 37. VII, 81. *Valckenaer*. excitarat locum *Theophili Protospatharii* (*De fabrica Corp. Hum. lib. IV, 4* in *Fabric. Bibl. Graec. T. XII p. 858*) affirmantis *κεφαλὰς ἀσφάφους sine ulla sutura*, inter ossa proeliis deictorum et computrescentium ab scriptoribus reperta memorari. Quibus denique addo, quod *Harduin*. ad *Plin. H. N. XI, 37 T. I p. 615* adnotavit, *Albertum*, *Marchionem Brandeburgensem*, quem *Germaniae Achillem* vocitarint, anno 1414 p. Chr. natum, caput habuisse suturis vacuum. Haec dudum conscripseram, quum insigni humanitate *Ioan. Schulzii Viri Perillustri* et *Borussorum regis* a consiliis intimis ad me delata sunt *Starkii Analecta medica* ex vet. scriptt. non medicis, ubi h. l. uberius tractatur (*Ienae 1828, 4.*) in *Continuatione quarta §. 19 seq.* Quod

οὐκ ἔχουσα ῥαφήν οὐδεμίαν, ἀλλὰ ἐξ ἑνὸς ἔοῦσα ὀστέου· ἐφάνη δὲ καὶ γνάθος, καὶ τὸ ἄνω τῆς γνά-15
θου, ἔχουσα ὀδόντας μονοφυίας ἐξ ἑνὸς ὀστέου
πάντας, τοὺς τε ὀδόντας καὶ τοὺς γομφίους. καὶ
πενταπήχεος ἀνδρὸς ὅστέα ἐφάνη.

enim Herodotus narrat cranium nullam prorsus suturam habens, sed uno osse solido constans, non tam inauditum esse ait Stark., sed pertinere ad rariores capitibus deformationes; quamvis enim concretio singularum commissurarum, sagittalis prae ceteris, non nimis raro inveniatur, ita omnium, quibus capitibus ossa iunguntur, suturarum abolitionem rem esse addit valde inusitatam. Quae rara apud veteres inveniuntur exempla aequae atque apud recentiores, congegit vir doctus, illud probaturus, Herodoti fidem in his quoque haud suspectam esse, quandoquidem, quae quamvis rariores, haud tamen inaudita prorsus sint, ille narraverit; §. 18. Quin causas quoque huius abnormitatis, et originem vir doctissimus indagare atque investigare studet Continuat. VI et VII. Quae cum huius non sint loci, hic mittamus.

ὀδόντας μονοφυίας] i. e. dentes in unum concretos, coalitos, sive, ut mox ipse declarat Herodotus, ἐξ ἑνὸς ὀστέου πάντας ita scil. ut ex uno osse continuato omnes constarent, quemadmodum etiam Prusiae regis filius pro superiori ordine dentium unum os aequaliter exten-

tum habuisse dicitur Valer. Max. I, 8 ext. 12 coll. Plin. VII, 16 ipseque Pyrrhus, Epitrotarum rex, qui teste Plutarcho in Eius Vit. cap. 3 fin. πολλοὺς ὀδόντας οὐκ εἶχεν, ἀλλ' ἐν ὀστέον συνεχῆς ἦν ἀνωθεν, οἷον λεπταῖς ἀμυχαῖς τὰς διαφυὰς ὑπογεγραμμένον τῶν ὀδόντων. Add. Festus s. v. Monodos p. 102 Lindem. Haec eadem uberius tractavit idem Stark. l. l. P. I Continuat. I ad rariores referens, quibus vix quidquam reperiatur simile. Ut enim dubitari nequit (nisi omnem historiae fidem evellere velis) apud veteres sane talem dentium concretionem aliquoties repertam fuisse, ita recentiori aetate vix talem quaesieris inque collectionibus ac Museis vix talia repereris, quae non prorsus similia quum sint, accedant certe quodammodo ad talem dentium concretionem, de qua Herodotus aliique veterum scriptores testantur. Neque etiam apud antiquos medicos ulla huius rei mentio; commemorant hoc sive vitium s. errorem naturae in conformandis dentibus non nisi decimi sexti et septimi seculi artis medicae periti; nec recentiores medici ita, ut par est, rem tractasse videntur, quam nunc

84

Ἐπειτεν δὲ Μαρδονίου δευτέρῃ ἡμέρῃ ὁ νεκρὸς
ἠφάνιστο· ὑπ' ὅτεν μὲν ἀνθρώπων, τὸ ἀτρεκέλι οὐκ
ἔχω εἰπεῖν. πολλοὺς δὲ τινὰς ἤδη καὶ παντοδαποὺς
ἤκουσα θάψαι Μαρδόνιον, καὶ δῶρα μεγάλα οἶδα

Mardonius a quo
sepultus sit igno-
rari.

uti diximus copiosissime tractavit Starkius l. I. Et quum veteres plerumque universalem dentium concretionem commemorarent, recentiores tantum talem, quae non omnes, sed aliquot certe dentes comprehendat, suspiceris utique veteres, qui talia enarrant, deceptos esse tartaro dentes involvente et tam solidâ massâ obtegente, ut intervalla, quibus singuli discriminantur dentes, plane deleantur et vere unius ossis dentium locum occupantis species existat. Sed vix crediderim et Herodotum et alios rerum scriptores accuratissimos fideque dignissimos ita fuisse deceptos; quin summam fidem mereri in tali re mira enarranda, iure quoque posuisse mihi videtur Stark. §. 10. 11 pag. 13—15 seqq. Qui idem vel in causas huius mali inquirens §. 12 originem ex quadam dentium efformatione non plane perfecta nec prorsus absoluta repetit, e primordiis scil., quibus dentes inchoantur indeque dentium concretionem docet cum imperfecta totius corporis formatione intima esse coniunctam necessitudine. Nec improbabili viri peritissimi coniectura, hanc rudem et inchoatam dentium formam ad eas gentes

etque tempora pertinere, quibus humanum genus non ad eam absolutionem, quâ nunc pervenit, fuerit productum. Et illud merito attendi vult idem Stark., hos dentes in unum os continuatos post proelium Plataeense esse repertos, in quo nationum e remotissimis terrarum regionibus accitarum et ex omni parte rudium ac ferarum fuerit concursus (p. 6).—Ad verba πενταπήχεος ἀνδρὸς ὅστ' ἔα ἔφάνη consul. Stark. l. I. §. 22 p. 6, qui affert exempla ex antiquis scriptoribus et recentioribus temporibus repetita, quibus sane illud efficitur, virum quinque cubitorum existere potuisse nec fide carere Herodoteam narrationem. Tu conf. etiam nott. ad I, 68 p. 175.

Cap. LXXXIV.

Ἐπειτεν δὲ] Ita correxit Schaeferus, quem recentt. secuti sunt, excepto Matth., qui vulgatam ἐπεὶ τε δὲ tuetur, cum apodosis ab iis, quae de hac re disputat Herodotus, fuerit absorpta; Ἐπειτεν unus tuetur Aelius Dionysius apud Eustath. ad Il. p. 1158, 38 s. 1215, 33. Ad verba: ἔχει δὲ τινὰ φάτιν conf. Herod. V, 66 ibique nott. Attigit eandem rem Pausan. IX, 2 §. 2.

λαβόντας πολλοὺς παρὰ Ἀρτύντεω τοῦ Μαρδονίου
 3 παιδὸς διὰ τοῦτο τὸ ἔργον. ὅστις μέντοι ἦν αὐτῶν
 ὁ ὑπελόμενός τε καὶ θάψας τὸν νεκρὸν τὸν Μαρδο-
 νίου, οὐ δύναμαι ἀτρεκέως πυθέσθαι. ἔχει δέ τινα 25
 φάτιν καὶ Διονυσοφάνης, ἀνὴρ Ἐφέσιος, θάψαι
 85 Μαρδόνιον. ἀλλ' ὁ μὲν τρόπῳ τοιούτῳ ἐτάφη. Οἱ
 δὲ Ἕλληνες ὡς ἐν Πλαταιῆσι τὴν λήϊην διείλοντο,
 ἔθαπτον τοὺς ἑωυτῶν, χωρὶς ἕκαστοι. Λακεδαιμό-
 νιοι μὲν τριξᾶς ἐποιήσαντο θήκας. ἔνθα μὲν τοὺς 30
 Ἰρένας ἔθαψαν, τῶν καὶ Ποσειδάωνιος καὶ Ἀμομφά-
 2 ρετος ἦσαν καὶ Φιλοκύνων τε καὶ Καλλικράτης. ἐν

Græci quomodo
 sepulti. Cenota-
 phia Platacis in
 huius memoriam
 pugnae extru-
 cta, testes vani-
 tatis Græcorum.

Cap. LXXXV.

ἔνθα μὲν τοὺς Ἰρένας ἔθα-
 ψαν] i. e. tum quidem (tribus
 scil. conditoriis factis ad mor-
 tuorum cadavera excipienda)
 sepeliverunt iuvenes s. duces.
 Ubi primum illud moneo, se-
 cundum Pausaniam IX, 2 §.
 4 p. 715 Lacedaemonios at-
 que Athenienses suam quosque
 habuisse sepulturam, reliquos
 Græcos unam eamque commu-
 nem. Alterum ad Herodoti tex-
 tum attinet, in quo omnes
 codd. offerunt τοὺς ἰρέας i. e.
 sacerdotes, quales nuspiam in
 Spartanorum proeliis commemo-
 rantur; nam vatem quod
 in expeditionibus secum habue-
 runt, id huc referri nequit.
 Quare Valckenaerius, aliis con-
 iecturis missis, scribi iussit
 τοὺς ἰρένας, et infra οἱ ἰρένες,
 idque probavit Wesselingio
 (Diss. Herod. p. 206) et reli-
 quis editoribus. Quo autem
 Vir sagacissimus praecipue ni-
 titur, est Glossa Herodotea sic

concepta: Εἰρήν· παρὰ Λα-
 κεδαιμονίοις ἐν τῷ πρώτῳ ἐ-
 νιαυτῷ ὁ παῖς ῥωβίδας καλεῖ-
 ται, τῷ δευτέρῳ προκομιζόμε-
 νος, τῷ τρίτῳ μικρίζομενος, τῷ
 τετάρτῳ πρόπαις, τῷ πέμπτῳ
 παῖς, τῷ ἕκτῳ μελείρην. Ἐ-
 φηβένει δὲ παρ' αὐτοῖς ὁ παῖς
 ἀπὸ ἐτῶν ἰδ' μέχοι καὶ κ'. Βα-
 ρυτόνωσ δὲ [τὸ] μελείρην,
 ὥσπερ πυθμῖν, ἀπύθμην· αὐ-
 χῖν, ὑψαύχην. Quibus ad-
 dunt Plutarch. Lycurg. 17 p.
 50 D., ubi haec exstant: Εἰ-
 ρένας δὲ καλοῦσι, τοὺς ἔτος
 ἤδη δεύτερον ἐκ παίδων γεγο-
 νότας. Μελείρηνας δὲ, τῶν
 παίδων τοὺς πρεσβυτάτους,
 Etymolog. Magn. p. 303, 37.
 Hesych. II pag. 69. Ἰρανες οἱ
 εἰρωνες· οἱ ἄρχοντες ἡλικιω-
 ται, διώκοντες coll. I p. 1114:
 εἰρηνάξει· κρατεῖ. Unde C.
 O. Müller. Dor. II p. 301 non
 iuvenes sive adolescentes, sed
 ordinum duces, qualis sane fuit
 Amompharetus, intelligi vult.
 De Posidonio vid. IX, 71; de
 Amomphareto IX, 53 seq.

μὲν δὴ ἐνὶ τῶν τάφων ἦσαν οἱ ἰσάνες· ἐν δὲ τῷ
 ἐτέρῳ, οἱ ἄλλοι Σπαρτιῆται· ἐν δὲ τῷ τρίτῳ, οἱ εὐ-
 3 λωτες. οὗτοι μὲν οὕτω ἔθαπτον. Τερεῖται δὲ χω-35
 ρὶς πάντα ἀλέας· καὶ Ἀθηναῖοι τοὺς ἑωυτῶν ὁμοῦ,
 καὶ Μεγαρέες τε καὶ Φλιάσιοι τοὺς ὑπὸ τῆς ἵππου
 διαφθαρέντας. τούτων μὲν δὴ πάντων πλήρεις ἐγέ-
 4 νοντο οἱ τάφοι. Τῶν δὲ ἄλλων ὅσοι καὶ φαίνονται
 ἐν Πλαταιῆσι ἰόντες τάφοι, τούτους δὲ, ὡς ἐγὼ
 πυνθάνομαι, ἐπαισχυνομένους τῇ ἀπεστοῖ τῆς μά- 731
 χης, ἐκάστους χῶσαι κεινὰ, τῶν ἐπιγυνομέ-41

τῶν δὲ ἄλλων κ. τ. λ.] Af-
 fert Pseudo-Plutarch. II pag.
 872 F. — Mox pro τούτους
 δὴ cum recentt. reposui τού-
 τους δέ. Quae sequuntur:
 ἐπαισχυνομένους τῇ ἀπεστοῖ (i.
 e. quum pruderet eos, quod a pu-
 gna abfuissent), tangit Blom-
 field. Glossar. ad Aeschyl. S. c.
 Th. 171 ob vocem ἀπεστό, quae
 Suidae I p. 257 exponitur
 ἀποδημία absentia. Val-
 ckenario ad Herodotum I, 85
 magis placeret ἀπεστόν, quo-
 niam apud Hesych. I p. 444
 ἀπεστός· ἀποχώρησις. De hu-
 iusmodi formis vid. nott. ad
 IX, 97.

χῶσαι κεινὰ] Conf.
 Suidas T. III p. 681. Pro κει-
 νὰ male olim κοινὰ. Sunt enim
 cenotaphia vacua, inania, qui-
 bus nulla insunt ossa. Vid. Wes-
 seling. Diss. Herod. VII init. p.
 63. Verbum χῶσαι tritum in
 tumulis terrâ congestis notat
 Wesseling. citans Eurip. Iphig.
 Taur. 703. Aul. 1443. — Ante
 alterum Αἰγυνητέων inserui
 τῶν, quod aequè deest in Schae-
 ferī, Matth. et Bekkeri editio-

nibus. Quae sequuntur, tractat
 Pseudo-Plutarch. II p. 873 A.
 De voce προξείνον conf. nott.
 ad VIII, 136. Pro αὐτῶν in
 ipso cap. fine, male olim erat
 ἑωυτῶν; tu conf. VII, 5. Quod
 ad ipsum loci argumentum,
 narrat Dodwellus (Itiner. I, 9 e
 vers. Sickler. T. I, 2 pag. 75),
 se horum sepulcrorum ne vesti-
 giū quidem reperisse. Ex-
 stitisse adhuc Strabonis aetate,
 ex hisce huius scriptoris verbis
 satis colligi posse videtur: τα-
 φή τε δείκνυται δημοσία τῶν
 τελευτησάντων ἐν τῇ μάχῃ;
 lib. IX. cp. 2 p. 412 quocum
 conf. Plutarch. Aristid. cap.
 XXI, unde coniicias sepulcra
 extra urbem non longe a fonte
 Gargaphiâ (de qua vid. IX, 25
 ibique nott.), erecta fuisse; ad
 introitum urbis potissimum fu-
 isse testatur Pausanias I. supra
 I., cuius verba potiora huc ad-
 scribere placet: κατὰ δὲ τὴν
 ἔσοδον μάλιστα τὴν ἐς
 Πλάταιαν τάφοι τῶν
 πρὸς Μήδους μαχεσαμένων
 εἰσί· τοῖς μὲν οὖν λοιποῖς ἔ-
 στιν Ἑλλησι μνημα κοινόν·

5νων εἵνεκεν ἀνθρώπων. ἐπεὶ καὶ Αἰγυπτίων ἐστὶ
αὐτόθι καλούμενος τάφος, τὸν ἐγὼ ἀκούω καὶ δέκα
ἔτεσι ὕστερον μετὰ ταῦτα, δεηθέντων τῶν Αἰγυπ-
τίων, ᾧσαι Κλεάδην τὸν Αὐτοδίκου, ἄνδρα Πλα-45
ταίαια, πρόξεινον ἐόντα αὐτῶν.

86

Paucis post pu-
gnam diebus
Graeci Thebas
versus movent,
Thebanosque, ut
defectionis au-
ctores

Ὡς δ' ἄρα ἔθαψαν τοὺς νεκροὺς ἐν Πλαταιῆσι
οἱ Ἕλληνες, αὐτίκα βουλευομένοισι σφι ἐδόκεε στρα-
τεύεσθαι ἐπὶ τὰς Θήβας, καὶ ἐξαίτειν αὐτῶν τοὺς
μηδίσαντας, ἐν πρώτοισι δὲ αὐτῶν Τιμηγεvidην⁵⁰
καὶ Ἀτταγῖνον, οἱ ἀρχηγέται ἀνὰ πρώτους ἦσαν·
ἣν δὲ μὴ ἐκδιδώσι, μὴ ἀπανίστασθαι ἀπὸ τῆς πό-
2λιος πρότερον ἢ ἐξέλωσι. ὡς δὲ σφι ταῦτα ἔδοξε,
οὕτω δὴ ἐνδεκάτῃ ἡμέρῃ ἀπὸ τῆς συμβολῆς ἀπικό-
3μενοι ἐπολιόρκεον Θηβαίους, κελεύοντες ἐκδιδοῦναι
τοὺς ἄνδρας. οὐ βουλομένων δὲ τῶν Θηβαίων ἐκ-55

Λακεδαιμονίων δὲ καὶ Ἀθη-
ναίων τοῖς πεσοῦσιν ἰδίᾳ τέ-
εἰσιν οἱ τάφοι καὶ ἐλεγείᾳ ἐστὶ
Σιμωνίδου γεγραμμένα ἐπ' αὐ-
τοῖς. Ad quae illustranda hoc
narrat Clarke l. I. pag. 86 eo
quidem loco, quem pugnae lo-
cum indigenae adhuc indicant
(vid. nott. ad IX, 51), nulla
sane sepulcra se invenisse, sed,
ubi olim ipsa Plataeensium urbs
fuerit sita extra muros arcis an-
tiquissimos aliquot se vidisse
antiqua sepulcra, et postea a
vico Cocla Leuctram versus
profectum se in planitie tumu-
los quosdam lapidum congerie
obtectos animadvertisse.—Κλε-
αδην reliqui cum editoribus
contra Medicei, Florentini alio-
rum auctoritatem, qui offerunt
Ἀλεάδην. Apud Plutarchum
de Malignit. Herod. pag. 873.
exstat Κλεάδας ὁ Πλαταιεύς.

Cap. LXXXVI.

στρατεύεσθαι] In aliis codd.
στρατεύειν. Conf. VI, 7. Pro-
ximum αὐτῶν (sive ut olim ex-
stabat αὐτέων) in ἀστέρων, quod
ipsum exstat IX, 93, mutari
voluit Koenius. Mihi haud
opus videtur. De Timagenida
conf. IX, 36, de Attagino IX,
15. ἀρχηγέται iidem fere sunt,
qui ἀρχοντες, teste Hesychio
I p. 563. Alias vocabuli no-
tiones attigi in Dissertat. De
Apolline Patric. etc. p. 2. 3.
— In proximis verba ἀνὰ
πρώτους accipio: inter primos
s. principes. Conf. Viger. pag.
575.

πρότερον ἢ ἐξέλωσι] Ad stru-
cturam loci Wesseling. excitat
IX, 87. 16. VI, 45. V, 118,
ubi videatur nostra annotatio.

87

διδόναι, τήν τε γῆν αὐτῶν ἔταμνον, καὶ προσέβαλ-
 λον πρὸς τὸ τεῖχος. Καὶ οὐ γὰρ ἐπαύοντο σινεό-
 μνοι, εἰκοστῇ ἡμέρῃ ἔλεξε τοῖσι Θηβαίοισι Τιμηγε-
 νίδης τάδε· „Ἄνδρες Θηβαῖοι, ἐπειδὴ οὕτω δέδοκται
 „τοῖσι Ἑλλήσι, μὴ πρότερον ἀπαναστῆναι πολιορκ-60
 „κένοντας ἢ ἐξέλωσι Θήβας, ἢ ἡμέας αὐτοῖσι παρα-
 „δῶτε, νῦν ὧν ἡμέων εἵνεκα γῆ ἢ Βοιωτὴ πλέω
 2 μὴ ἀναπλήσῃ. ἀλλ', εἰ μὲν χρημάτων χρητίζοντες
 „πρόσχημα ἡμέας ἐξαιτέονται, χρημάτα σφι δῶμεν 65
 „ἐκ τοῦ κοινοῦ· σὺν γὰρ τῷ κοινῷ καὶ ἐμηδίσασ-
 3 „μεν, οὐδὲ μῦνοι ἡμέες. εἰ δὲ ἡμέων ἀληθέως δεό-
 „μενοι πολιορκέουσι, ἡμεῖς ἡμέας αὐτοὺς ἐς ἀντι-
 4 „λογίαν παρέξομεν.“ Κάριτα τε ἔδοξε εὖ λέγειν, καὶ
 ἐς καιρὸν· αὐτίκα τε ἐπεκηρυκεύοντο πρὸς Παν-

ad poenam tra-
dant, compellunt.

Ad particulas οὕτω δὴ conf.
ad IX, 6.

Cap. LXXXVII.

σινεόμενοι] Ita Sancrofti li-
ber. Vulgo σινόμενοι. Cf. nott.
ad IX, 13.

πλέω μὴ ἀναπλήσῃ] scil.
κακά. Conf. V, 4. VI, 12, mo-
nente Schweigh., qui sic inter-
pretatur: *nunc nostra causa ne
plura porro patiatur Boeotia
terra.* Imitatur locutionem Pau-
sanias X, 28 §. 2 p. 867. Ad
sequens πρόσχημα cf. IV, 167
ibique nott. et ad τὸ κοινὸν
nott. ad VII, 144.

σὺν γὰρ τῷ κοινῷ καὶ ἐμη-
δίσασμεν] Ad intensivam vim
particulae καὶ attendi iubet vir
doctus in Schulzeitung 1831
nr. 122 p. 970, ubi nostrum
locum vernacule sic reddit:
„denn mit Einverständnis des
Gemeinwesens haben wir es ja
(eben auch) mit den Me-

dern gehalten.“ De ipsa loci
sententia sic *Wesseling.*: Ae-
quissima postulatio, si professio
veritate fulciretur. Qui citra
fraudem et dolum reipublicae
consulunt, impune illis esse de-
bet, quando res secius cadit.
Nam consilii datores ob even-
tum, quem praestare non pos-
sunt, plectere, quamquam tri-
stes istiusmodi poenae in anna-
libus plures, a consilio dando,
ne aliud adponam, merito om-
nes deterrebit. Egregiae ad hanc
rem Bynkershoekii Quaest. Iur.
Publ. II, 2 disquisitiones sunt.
Sed horum oratio infucata et
causa dispar est. Civitatem
Thebanam paucorum oppresse-
rant dominatu, invitamque in
factionem compulerant. Haec
fide Pausaniae IX, 6 §. 1.—
In seqq. ad locutionem ἐς και-
ρὸν conf. IV, 139, ibique nott.
et de verbo ἐπικηρυκεύεσθαι
nott. ad VI, 97.

88

Attaginus [c. 15.]
quidem aufugit:
Timagenidas [c.
38.] cum caeteris
capite plectuntur.

σανίην οἱ Θηβαῖοι, θέλοντες ἐκιδιδόναι τοὺς ἄνδρας. 70
Ὡς δὲ ὠμολόγησαν ἐπὶ τούτοισι, Ἀτταγῖνος μὲν ἐκ-
διδρῆσκει ἐκ τοῦ ἄστεως· παῖδας δὲ αὐτοῦ ἀπα-
χθέντας Πανσανίης ἀπέλυσε τῆς αἰτίας, φᾶς τοῦ
2 μηδισμοῦ παῖδας οὐδὲν εἶναι μεταίτιους. τοὺς δὲ
ἄλλους ἄνδρας τοὺς ἐξέδοσαν οἱ Θηβαῖοι, οἱ μὲν 75
ἐδόκεον ἀντιλογίης τε κυρήσειν, καὶ δὴ χορήμασι
ἐπεποίθεσαν διωθέεσθαι· ὁ δὲ ὡς παρέλαβε, αὐτὰ 732
ταῦτα ὑπονοέων, τὴν στρατιὴν τὴν τῶν συμμάχων
ἀπασαν ἀπῆκε, καὶ ἐκείνους ἀγαγὼν ἐς Κόρινθον,
διέφθειρε. Ταῦτα μὲν τὰ ἐν Πλαταιῆσι καὶ Θή-80
βησι γενόμενα.

89

Artabazus qua
via quoque mo-

Ἀρτάβαζος δὲ ὁ Φαρνάκειος, φεύγων ἐκ Πλα-
ταιέων, καὶ δὴ καὶ πρόσω ἐγίνετο. Ἀπικόμενον δὲ

Cap. LXXXVIII.

παῖδας οὐδὲν εἶναι μεταί-
τιους] „Delicta scelerum au-
ctores luunt; infantes consilii
absolvit innocentia. Cicero ve-
rissime N. D. III, 38. Multa
Faber Semest. III, 8.“ *Wes-*
seling. E sacra scriptura Lar-
cherus huc spectantes affert lo-
cos Deuteron. XXIV, 16. E-
zech. XVIII, 20. Produnt au-
tem haec aequae atque ea, quae
IX, 79 produntur, Pausaniae
animum vere sublimem et ab
ea superbia, cuius post accusa-
batur, alienum. — Ad seqq.
accusativos τοὺς ἄλλους ἄν-
δρας, τοὺς etc. conf. V, 103.

χορήμασι ἐπεποίθεσαν διω-
θέεσθαι] ἐπεποίθεσαν, quod
Portus correxerat, Sancrofti,
aliorum codd. auctoritate nunc
bene restitutum in tanta codi-
cum dissensione. Et dudum

ita iusserat Wesselingius Diss.
Herod. IX p. 137.

αὐτὰ ταῦτα ὑπονοέων] i. e.
eam ipsam concipiens suspicionem,
velle scil. eos pecuniâ oblatâ se
subtrahere.

Cap. LXXXIX.

καὶ δὴ καὶ πρόσω ἐγίνετο] *Alterum* καὶ, quod vulgo deest,
recepti cum Schweigh. itemque
ἐγίνετο, cuius loco vulgo ἐγέ-
νετο. Sensus nil dubius: at-
que iam longius erat progressus.
Ex Herodoto autem sua sum-
sisse Polyæn. VII, 33 §. 3 ob-
servat ad h. I. Valckenaer. —
Ad sequens ξείνια conf. V, 18.
IV, 155. Paulo infra reliqui
cum Schweigh., Gaisf. et Bek-
kero ἐθέλοι, cuius loco alii ἐθέ-
λει; itemque ἐξηγόρευε, ubi e
Florentino nuper receptum erat
ἐξαγόρευε. Ipsum verbum at-
tigi ad II, 170. Usuum parti-

μιν οἱ Θεσσαλοὶ παρὰ σφέας ἐπὶ τε ξείνια ἐκάλεον, καὶ ἀνειρώτευν περὶ τῆς στρατιῆς τῆς ἄλλης, οὐδὲν 2 ἐπιστάμενοι τῶν ἐν Πλαταιῆσι γενομένων. ὁ δὲ 85 Ἀρτάβαζος, γνούς ὅτι εἰ ἐθέλοι σφι πᾶσαν τὴν ἀληθινήν τῶν ἀγώνων εἰπεῖν, αὐτὸς τε κινδυνεύσει ἀπολέσθαι καὶ ὁ μετ' αὐτοῦ στρατός· ἐπιθήσεσθαι γὰρ οἱ πάντα τινὰ οἶετο πυνθανόμενον τὰ γερονότα· ταῦτα ἐκλογιζόμενος, οὔτε πρὸς τοὺς Φωκείας 90 ἐξηγόρευε οὐδὲν, πρὸς τε τοὺς Θεσσαλοὺς ἔλεγε 3 τάδε· „Ἐγὼ μὲν, ᾧ ἄνδρες Θεσσαλοὶ, ὡς ὁρᾶτε, „ἐπείγομαί τε κατὰ τὴν ταχίστην ἑλῶν ἐς Θρηϊκὴν, „καὶ σπουδὴν ἔχω, πεμφθεὶς κατὰ τι προῆγμα 4 „ἐκ τοῦ στρατοπέδου μετὰ τῶνδε. αὐτὸς δὲ ὑμῖν 95 „Μαρδόνιος, καὶ ὁ στρατὸς αὐτοῦ, οὗτος κατὰ πόδας ἐμεῦ ἑλαύνων προσδόκιμός ἐστι. τοῦτον καὶ „ξενίζετε, καὶ εὖ ποιεῦντες φαίνεσθε· οὐ γὰρ ὑμῖν 5 „ἐς χρόνον ταῦτα ποιεῦσι μεταμελήσει.“ Ταῦτα δὲ εἶπας ἀπέλαυνε σπουδῇ τὴν στρατιὴν διὰ Θεσσαλίας τε καὶ Μακεδονίης ἰθὺ τῆς Θρηϊκῆς, ὡς ἀληθῆως ἐπειρόμενος, καὶ τὴν μεσόγαιαν τάμνων τῆς 1 6 ὁδοῦ. καὶ ἀπικνέεται ἐς Βυζάντιον, καταλιπὼν τοῦ στρατοῦ τοῦ ἑαυτοῦ συχνοὺς ὑπὸ Θρηϊκῶν τε κατακοπέντας κατ' ὁδὸν, καὶ λιμῶ συστάντας καὶ κα- 5

do cum reliquiis copiarum Mar-donii [c. 66.] in Asiam redierit.

cularum οὔτε — τε notavimus ad VI, 1.

οὗτος κατὰ πόδας ἐμεῦ ἑλαύνων] Koenius οὗτος mutari voluit in εὐθύς: quo vix opus. Nec magis opus ante κατὰ πόδας inserere articulum ὁ, quod fecit Schaeferus, libris praesertim invitis. — Ad locutionem κατὰ πόδας conf. V, 98. Quod continuo sequitur: προσδόκιμός ἐστι valet: *expectatur*. — Tu vid. V, 108 ibique nott.

οὐ γὰρ ὑμῖν — μεταμελήσει] i. e. neque enim vos haec fecisse in posterum poenitebit. Vid. I, 130. IV, 203. VII, 54. — Ad formulam ἐς χρόνον vid. III, 72 ibique nott. et ad verba τὴν μεσόγαιαν τάμνων vid. nott. ad VII, 123. Equidem hic addi velim Plutarch. De puerr. educat. p. 7 B., ubi τὴν μέσην (scil. ὁδὸν) τέμνειν *medium tenere*.

λιμῶ συστάντας] i. e. *fame conflictatos*. Vid. nott. ad VII,

μάτω· ἐκ Βυζαντίου δὲ διέβη πλοίοισι. Οὗτος μὲν οὕτω ἀπενόστησε ἐς τὴν Ἀσίην.

90

Τῆς δὲ αὐτῆς ἡμέρας τῆς περ ἐν Πλαταιῆσι τὸ τραῶμα ἐγένετο, συνεκύρησε γενέσθαι καὶ ἐν Μυκάλλῃ τῆς Ἰωνίης. Ἐπεὶ γὰρ δὴ ἐν τῇ Δήλῳ κατέα-10
το οἱ Ἕλληνες, οἱ ἐν τῆσι νηυσὶ ἅμα Λευτυχίδῃ τῷ Λακεδαιμονίῳ ἀπικόμενοι, ἤλθόν σφι ἄγγελοι ἀπὸ Σάμου, Λάμπων τε Θρασυκλέος καὶ Ἀθηναγόρου Ἀρχεστρατίδew καὶ Ἡγησίστρατος Ἀρισταγόρω, πεμφθέντες ὑπὸ Σαμίων λάθρη τῶν τε Περγέων καὶ τοῦ τυράννου Θεομήστορος τοῦ Ἀνδροδά-15

Transit Herodotus ad pugnam Mycalensem, eodem iquo Graeci ad Plataeas vicerunt die pugnata. Graecorum copiae navales Deli sedem [8, 1132.], legati Samiorum adeunt duces, eosque, ut Ioniam da defectio- nem paratam li- berent, obtestan- tur,

170. „Persimiles, ait *Wessel.* Persici exercitus aerumnae VIII, 115; quales, neglecto appa- ratu, nulla congesta annona, fre- quentissimae.“ Ad seq. διέ- βη idem excitat I, 186. Auct. Vit. Homer. 19. Burmann. ad Quintil. Decl. VI, 21.

Cap. XC.

τὸ τραῶμα] Cf. V, 121. VI, 132 ibique citt. Sequens συν- ἐκύρησε (*accidit*) infinitivum post se habet eodem modo, quo post *συμφέρειν*, *συμβαί- νειν*, alia id genus, infinitivum poni constat. Ipsum verbum *συγκυρεῖν* invenimus I, 119. VIII, 87. *Mycalē* Ioniae et urbs et promontorium Samo (unde septem stadiorum tra- iectus, teste Scylace §. 112 p. 56 Huds. coll. §. 97 p. 37 Huds.) obversum: de quo vid. Herodot. I, 148 coll. VI, 16. VII, 80. Pausan. V, 7 §. 3. VII, 4 §. 1. Strab. XIV initio. Est *Mycalē* mons, ut ponit Man- nert. VI, 3 p. 291 seq., nil nisi

continuatio montis Messogis (qui Maeandri cursum a dex- tra sequitur) a Magnesia inde ad mare usque deducta meri- diem versus atque occidentem.

ἐπεὶ γὰρ δὴ] Ita nunc e Flo- rentino repositum pro vulg. ἐ- πειδὴ γὰρ, quod tenuit Schae- ferus, cuiusque loco Matth. e- didit ἐπεὶ γὰρ omissa vocula δὴ. Formam κατέατο inveni- mus III, 144. Ad loci argu- mentum faciunt VIII, 130— 132. — Mox dedi Θρασυκλέος pro vulg. Θρασυκλήος, ut IX, 98 Θεμιστοκλέος et IX, 97 Πασικλέος: de quo dixi ad VII, 189. — De *Hegesistrato Cr.* etiam conferri vult Wyt- tenbach. ad Plutarch. Morall. Animadverss. II, 1 p. 89.

Θεομήστορος] Vid. VIII, 85 et ad sequens κατέστησαν noct. ad VII, 105. — Mox e me- lioribus codd. dedi ἑτοῖμοι ἦσαν ἐν τῆσι νηυσὶ, ubi vulgo, in- verso ordine: ἐν τῆσι νηυσὶ ἑτοῖμοι ἦσαν, quod retinuit Schaefer. et Matthiae.

μαντος, τὸν κατέστησαν Σάμου τύραννον οἱ Πέρ- 733
 3σαι. ἐπελθόντων δὲ σφειων ἐπὶ τοὺς στρατηγούς,
 ἔλεγε Ἡγησίστρατος πολλὰ καὶ παντοῖα· ὡς ἦν
 „μοῦνον ἴδωνται αὐτοὺς οἱ Ἴωνες, ἀποστήθονται ἀπὸ
 „Περσέων, καὶ ὡς οἱ βάρβαροι οὐκ ὑπομενέουσι· 20
 „ἦν δὲ καὶ ἄρα ὑπομείνωσι, οὐκ ἐτέρην ἄγρην τοι-
 4 „αὐτήν εὐρεῖν ἂν αὐτοὺς.“ θεοὺς τε κοινούς ἀνα-
 καλέων, προέτρπε αὐτοὺς ῥύσασθαι ἄνδρας Ἑλλη-
 νας ἐκ δουλοσύνης, καὶ ἀπαμῦναι τὸν βάρβαρον·
 „εὐπετές τε αὐτοῖσι, ἔφη, ταῦτα γίνεσθαι· τὰς τε 25
 „γὰρ νέας αὐτῶν κακῶς πλέειν, καὶ οὐκ ἀξιωμαχοῦς
 „κείνοισι εἶναι· αὐτοὶ τε, εἴ τι ὑποπτεύουσι μὴ
 „δόλω αὐτοὺς προάγοιεν, ἐτοῖμοι εἶναι ἐν τῆσι νη-
 91 „σὶ τῆσι ἐκείνων ἀρόμενοι ὄμηροι εἶναι.“ Ὡς δὲ Samiorum pre-
ces auditaē.
 πολλὸς ἦν λισσόμενος ὁ ξεῖνος ὁ Σάμιος, εἴρετο 30
 Λευτυχίδης, εἴτε κληδόνος εἵνεκεν θέλων πυθέσθαι,
 εἴτε καὶ κατὰ συντυχίην, θεοῦ ποιεῦντος· „Ὡ ξεῖνε
 2 „Σάμιε, τί τοι τὸ οὔνομα;“ ὁ δὲ εἶπε, Ἡγησίστρα-
 „τος.“ ὁ δὲ ὑπαρπάσας τὸν ἐπίλοιπον λόγον, εἴ τινα
 ὄρητο λέγειν ὁ Ἡγησίστρατος, εἶπε· „Δέκομαι τὸν 35

Cap. XCI.

ὡς δὲ πολλὸς ἦν λισσόμε-
 νος] i. e. cum multum petendo
 instaret. Vid. VII, 158 ibique
 allata. Verba εἴτε κληδόνος
 εἵνεκεν θέλων εἴτε καὶ κατὰ
 συντυχίην (i. e. casu, forte for-
 tuná, conf. nott. ad III, 153),
 affert Matth. Gr. Gr. 643 pag.
 1304; eaque etiam attigit Iae-
 ger. in Disputt. Herodd. p. 36.
 De voce κληδόμος conf. nott.
 ad V, 72.

ὑπαρπάσας] Vid. V, 50 et
 ad sequens ὄρητο λέγειν IX,
 61. Sequens εἴ τινα in ὄν
 τινα mutari voluit Stegerus;

obloquitur censor Lipsiensis,
 1833 p. 49; quocum facere
 malim.

δέκομαι τὸν οἰωνὸν τὸν Ἡ-
 γησίστρατον] Vulgo Ἡγησι-
 στρατον, cuius loco cum in
 Sancrofti libro existet τὸν Ἡγη-
 σίστρατον, vel ipsum hoc reci-
 pi, vel utrumque eiici maluit
 Valckenaerius. Hinc uncis haec
 verba includit Schaeferus, qui-
 bus equidem cum recentt. illa
 liberavi, cum loci sensus sit:
 accipio equidem omen hunc He-
 gestistratum i. e. Exercitus du-
 ctorem; quae huius nominis est
 vis, quod minori litera initiali
 exhibuit Bekkerus. Hoc vero

3, οἰωνόν, τὸν Ἡγησίστρατον, ὃ ξεῖνε Σάμιε· σὺ δὲ
 „ἡμῖν ποιεε ὅκως αὐτός τε δούς πίστιν ἀποπλεύ-
 „σαι, καὶ οἱ σὺν σοὶ ἕοντες οἶδε, ἧ μὲν Σαμίους
 92 „ἡμῖν προθύμους ἔσεσθαι συμμάχους.“ Ταῦτά τε
 ἅμα ἠγόρευε, καὶ τὸ ἔργον προσῆγε. αὐτίκα γὰρ οἱ
 Σάμιοι πίστιν τε καὶ ὄρκια ἐποιεῦντο συμμαχίης 40
 2 πῆρι πρὸς τοὺς Ἕλληνας. ταῦτα δὲ ποιήσαντες, οἱ
 μὲν ἀπέπλεον· μετὰ σφέων γὰρ ἐκέλευε πλέειν τὸν
 3 Ἡγησίστρατον, οἰωνόν τὸ οὖνομα ποιεύμενος. οἱ δὲ
 Ἕλληνες, ἐπισχόντες ταύτην τὴν ἡμέρην, τῇ ὕστεραιῃ 45
 ἐκαλλιερέοντο, μαντευομένου σφι Διήφρονου τοῦ Εὐθη-
 νίου, ἀνδρὸς Ἀπολλωνιήτεω, Ἀπολλωνίης δὲ τῆς
 ἐν τῷ Ἴονίῳ κόλπῳ.

92
 foedusque ad li-
 bertatem, Ioni-
 bus parandum
 inter Leotychi-
 dem ac legatos
 factum.

boni fuisse omnis manifestum est, quale, ut ait Wesselingius, Augusto ad Actium ante aciem asellus cum asinario dedit *Eutychnus homini, bestiae Nicon erat nomen*, inquit Sueton. in August. 96. Eadem ex superstitione, rem memorabilem aggressuri, eos potissimum adsciscabant, quibus *fausta nomina*; uti Vespasianus, Capitolium dedicaturus, in Taciti histor. IV, 53 cum Lipsii not. — De verbo *δέχομαι* conf. alata ad VIII, 114. Οἰωνόν, quae infra redit vocula, in universum pro *omine* poni, satis patet ex Euripid. Phoeniss. 865: quem locum attulit Valckenaer. Alia dedi ad Plut. Flam. 7 p. 96.

ἧ μὲν] Merito sic repositum pro ἧ μὴν, ut III, 66. IV, 154. Add. Hartung. Lehre v. d. Griech. Partik. II pag. 391.

Cap. XCII.
 ταῦτά τε ἅμα — προσῆγε]

Ad orationis structuram vid. III, 135. Valckenaer. contulerat VIII, 5. 97. Pro *προσῆγε* unus Sancrofti codex *προῆγε*, quod idem in mentem venerat Schweighaeusero vertenti: *processit negotium*. Sed postea maluit in vulg. acquiescere, quam ita interpretatur: *sermoni rem ipsam adiecit* i. e. et rem ipsam praestitit. Idem placet Letronnio (Journ. d. Sav. 1817 pag. 44) sic reddenti: *il joignit aussitôt effet aux paroles*, quod idem alio modo Herodotus expressit III, 135; namque ad *προσῆγε* idem subiectum quod ad ἠγόρευε.

πίστιν τε καὶ ὄρκια] Eodem modo iuncta inveniuntur III, 74. IX, 106. — Ante ἀπέπλεον Bekker. excidisse coniecit μὲν δύο. — Ad sequens ἐκαλλιερέοντο vid. nott. qd VII, 134.

Ἀπολλωνίης δὲ τῆς ἐν τῷ Ἴονίῳ κόλπῳ] De genitivo hoc

Τοῦ τὸν πατέρα κατέλαβε Εὐήνιον προῆγμα τοι-
 ὄνδε. Ἔστι ἐν τῇ Ἀπολλωνίῃ ταύτῃ ἱρὰ ἡλίου πρό-
 βατα, τὰ τὰς μὲν ἡμέρας βόσκειται παρὰ ποταμὸν, ὅς 50

Digressio de Eue-
 nio Apolloniata.
 Sacra Soli pec-
 cora Apolloniae.
 Ea quomodo et
 a quibus custo-

adiecto videsis Matth. Gr. Gr. §. 431 p. 802. Herodotum sequitur Pausan. VI, 14 §. 5 et V, 22 §. 2; qui idem adiecit τῆς ἐν Ἰο-
 νίῳ κόλπῳ, consulto, ut videtur, quo haecce urbs, ad mare Adriaticum sita ab aliis eiusdem nominis urbibus distingueretur compluribus. Corinthi fuit colonia, teste Thacydide I, 26, remota decem stadia ab Aoo fluvio, sexaginta fere stadia a mari, ut prodit Strabo (VII pag. 316 s. 486 B. coll. Dion. Cass. XLI, 45) loco perquam opportuno: unde Ciceronis tulit laudes in Philipp. XI, 11; quin studiis literarum multum posthac floruit. Vid. Cellar. Notit. II, 13 pag. 1026. Mannert VII pag. 399. Poppo I, 2 pag. 128. Pouqueville in Itiner. I cap. 21. Quo auctore adhuc Apolloniae veteris quaedam cernuntur ruinae, quibus nomen Polina, quod ipsum e vetere appellatione depravatum esse nemo non sentit.

Cap. XCIII.

Ἔστι ἐν τῇ Ἀπολλωνίῃ κ. τ. λ.] Attigit haec Eustath. ad Odyss. X, 136 et 260 pag. 1717, 44. s. 482, 9. Qui Herodoto vocatur Εὐήνιος, is Cononi Narrat. 30 est Πειθήνιος. — πρόβατα num oves fuerint an boves, dubitat Wesselingius, cum latior sit voca-

HERODOT. IV.

buli potestas, indeque maluit reddere voce dubia: *pecora*. Idem deinceps conferri vult Schol. ad II. XIV, 124. Eustach. in Erotian. pag. 92 s. 302 ed. Franc. Tu vid. nott. ad I, 133 et II, 41, ubi haec legimus: τὰς βοῦς τὰς θηλέας σέβονται προβάτων πάντων μάλιστα, coll. IV, 61. Inde Noster, ubi non boves sed oves sive capras intelligi voluit, consulto dixisse videtur τὰ λεπτά τῶν προβάτων I, 133. VIII, 137. Boves itaque intelligere malim, modo certus essem, in his regionibus boum greges pasci, neque tantum ovium sive caprarum. Nam boves ad Solis cultum spectasse quis est qui nesciat? Eo autem opinor spectat quoque Euenii poena, oculorum lumine privati, ut qui in Solem s. lucem deliquerit. — Ad verbum ἀραιρημένοι in seqq. conf. VII, 83 ibique nott.

παρὰ ποταμὸν κ. τ. λ.] Hunc fluvium Aoum esse quod ponunt, obloquitur Poppo l. l., quum Aous per mediam fluat Apolloniam, vel, si maior Strabonis fides, decem inde stadia remotus delabatur. Voiussa fluvium vocari dicit Pouqueville l. l. I, cp. 14. 21. Quem e Pindo profluere cum alii memorent, Herodotus Lacmonem vocavit, qui ipsius Pindi vi-

diantur. Euenius ob neglectam eorum custodiam a suis civibus excoecatus: ideoque dii Apolloniatis irati.

ἐκ Λάκμωνος οὐρεος ῥέει διὰ τῆς Ἀπολλωνίης χώρας ἐς θάλασσαν, παρ' Ὀρικόν λιμένα· τὰς δὲ νύκτας ἀραιρημένοι ἄνδρες οἱ πλοῦτω τε καὶ γένει δοκιμη- 734
τατοι τῶν ἀστῶν, οὗτοι φυλάσσουσι ἐνιαυτὸν ἕκα-
26τος. περὶ πολλοῦ γὰρ δὴ ποιεῦνται Ἀπολλωνιῆται 55
τὰ πρόβατα ταῦτα, ἐκ θεοπροπίου τινός. ἐν δὲ
ἄντρον ἀλλίζονται, ἀπὸ τῆς πόλιος ἐκάς. ἔνθα δὴ
3 τότε ὁ Εὐήνιος οὗτος ἀραιρημένος ἐφύλασσε. καί
κοτε αὐτοῦ κατακοιμήσαντος τὴν φυλακὴν, παρελ-

detur esse pars occasum ver-
sus ad mare prominens. Λάκ-
μον vocat Strabo VII pag. 316
s. pag. 486 B. Sed cum He-
rodoto (apud quem etiam pro
Λάκμωνος tres codd. Λάκμο-
νος) facit Steph. Byzant. s. v.
pag. 506.

παρ' Ὀρικόν] Stephano
Byz. s. v. pag. 769 auctore
dicendum ὁ Ὀρικός, vel etiam
ἡ Ὀρικός et τὸ Ὀρικόν. Egit
de his Poppo ad Thucydid.
l. I. pag. 129. Ipsum portum
memorant Strabo, Stephanus,
Eustath. ad Dionys. 398, alii.
Prima fuit Epiri urbs sita non
longe a Cerauniis montibus, in
mare usque procurrentibus.
Hodie vocant *Erico*. Nam ex-
stare dicuntur ruinae quaedam,
auctore Pouqueville (l. I. I cp.
21 p. 193 seq. vers. vernac.),
uno milliari alteriusque dimi-
dio remotae a Ducates prope
Porto Raguseo, qui ipse veteris
Orici portus fuisse putatur.
Conf. Mannert. VII pag. 407.
Tzschuck. ad Mel. II, 3 §. 12
noit. exegg. Vol. III P. II pag.
345.

φυλάσσουσι ἐνιαυτὸν ἕκα-
στος] „Custodiunt per annum

singuli, eorum nempe, qui ad
illud munus per vices obeun-
dum essent electi, civium opi-
bus et genere potentissimi. In
Excerptis e Conone legitur:
τῶν δ' ἐπιφανῶν ἦν ὁ Πειθῆ-
νιος καὶ ὅσοι ἄλλοι ἐκ διαδοχῆς
τῶν ἱερῶν εἶχον προβάτων
τὴν ἐπιμέλειαν.“ Valcke-
naer. De verbo ἀλλίζεσθαι
conf. VIII, 8.

κατακοιμήσαντος] Ita om-
nes codd., qui iidem infra quo-
que κατακοιμήσαντα, quod
equidem cum recentt, retinen-
dum duxi. Unus Schaeferus
exhibuit κατακοιμίς ντος at-
que κατακοιμίσαντα, quod
iam Reiskio atque Valckenae-
rio venerat in mentem sic ver-
tenti: qui somno sopitus ovium
neglexerat custodiam, quodque
etiam probat Wesselingius,
cum verbo κατακοιμίζειν locus
sit ubi vigiliae dormiendo tra-
mittuntur, teste Aelian. N. A. I,
15. XII, 22. III, 15, ubi inve-
nitur κατακοιμίζειν τὴν φυ-
λακὴν. Neque vero, ut bene mo-
nuit Schweigh., hinc efficitur,
Herodotum uti non potuisse ver-
bo κατακοιμῶν eadem fere si-
gnificatione quā κατακοιμίζειν.

θόντες λύκοι ἐς τὸ ἄντρον, διέφθειραν τῶν προ-60
 4βάτων ὡς ἐξήκοντα. ὁ δὲ, ὡς ἐπήϊσε, εἶχε σιγῇ καὶ
 ἔφραζε οὐδενὶ, ἐν νόῳ ἔχων ἀντικαταστήσειν ἄλλα
 5πριάμενος. καὶ οὐ γὰρ ἔλαθε τοὺς Ἀπολλωνήτας
 ταῦτα γενόμενα, ἀλλ' ὡς ἐπύθοντο, ὑπαγαγόντες
 μιν ὑπὸ δικαστήριον, κατέκριναν, ὡς τὴν φυλακὴν 65
 6κατακοιμήσαντα, τῆς ὄψιος στερηθῆναι. Ἐπεὶ τε δὲ
 τὸν Εὐήνιον ἐξετύφλωσαν, αὐτίκα μετὰ ταῦτα οὔτε
 πρόβάτὰ σφι ἔτικτε, οὔτε γῆ ἔφερε ὁμοίως καρπόν.
 7πρόφαντα δὲ σφι ἐν τε Δωδώνῃ καὶ ἐν Δελφοῖσι
 ἐγίνετο, ἐπεὶ τε ἐπειρώτευν τοὺς προφήτας τὸ αἴτιον 70
 τοῦ παρεόντος κακοῦ· οἱ δὲ αὐτοῖσι ἔφραζον „ὅτι
 „ἀδίκως τὸν φύλακον τῶν ἱρῶν προβάτων Εὐήνιον
 8, τῆς ὄψιος ἐστέρησαν. αὐτοὶ γὰρ ἐπορμηῆσαι τοὺς

Cum ille dormisset quod ad custodiam attinet s. per custodiae tempus, quod sane idem est atque: cum ille dormiendo transigisset vigiliae tempus. Ac transitivum huius verbi usum, Homero eiusque aequalibus ab Eustathio tributum, aliis quoque locis comprobavit Abresch. ad Cattieri Gazophylac. pag. 88, ut sane cum eodem viro docto codicum lectionem in Herodoto haud deserendam esse iudicemus. Xenophon. Memorr. II, 1, 3: τῆς ἡμέρας τὸ χρησιμώτατον κατακοιμίζουσι. — Articulum τὴν ante φυλακὴν Florentinus liber cum duobus aliis omittit.

εἶχε σιγῇ] i. e. hoc ipsum (ovium necem) clam s. tacite tenuit. Conf. allata ad VII, 237. Ad locutionem ὑπάγειν ὑπὸ δικαστήριον conf. nott. ad VI, 72 et ad verbum κατακρίνειν nott. ad VII, 146.

ἔφερε ὁμοίως καρπόν] καρπὸν abest a Sancrofti libro. Tu conf. III, 65. De voce πρόφαντα (oraculum) conf. nott. ad V, 63. Mox revocavi cum recentt. ἐγίνετο pro vulg. ἐγένετο, quod cum Schaefero tenuit Matthiae. Quod continuo sequitur ἐπεὶ τε, eius loco Schaefer. et Bekker. retinuerunt ἔπειτα, praepositâ maiori distinctione. Ad vocem προφήτας conf. VIII, 36. 135 et de nomine φύλακος Matth. Gr. Gr. §. 89 pag. 192.

αὐτοὶ γὰρ ἐπορμηῆσαι τοὺς λύκους] „Loquuntur prophetae, sed uterque dei nomine, cuius propheta est; αὐτοὶ igitur intelliguntur Iupiter Dodonaeus et Apollo Delphicus.“ Schweighaeus. In seqq. pro δῶσι tres codd. δῶσειν. Tu conf. IV, 9 et allata ad V, 118.

„λύκους· οὐ πρότερόν τε παύσεσθαι τιμωρόντες
 „ἐκείνῳ, πρὶν ἢ δίκας δῶσι τῶν ἐποίησαν ταύτας
 „τάς ἂν αὐτὸς ἔληται καὶ δικαιοῖ· τούτων δὲ τελεο- 75
 „μένων, αὐτοὶ δώσειν Εὐνήνῳ δόσιν τοιαύτην τὴν
 „πολλοὺς μιν μακαριεῖν ἀνθρώπων ἔχοντα.“ Τὰ
 μὲν χρηστήρια ταῦτά σφι ἐχρήσθη. οἱ δὲ Ἀπολλω-
 νιῆται, ἀπόρρητα ποιησάμενοι, προέθεσαν τῶν ἀστέ-
 2ων ἀνδράσι διαπραῖξαι. οἱ δὲ σφι διεπραῖξαν ὧδε. 80
 κατημένου Εὐνήνῳ ἐν θώκῳ, ἐλθόντες οἱ παρίζοντο,
 καὶ λόγους ἄλλους ἐποιεῦντο, ἐς ὃ κατέβαινον συλ-
 λυπεύμενοι τῷ πάθει. ταύτῃ δὲ ὑπάγοντες, εἰρώ-
 3τεον „τίνα δίκην ἂν ἔλοιτο, εἰ ἐθέλοιεν Ἀπολλωνιῆται 85
 4 „δίκας ὑποστῆναι δώσειν τῶν ἐποίησαν.“ Οὐδὲ, οὐκ ἀκη-
 κοῶς τὸ θεοπρόπιον, εἴλετο εἶπας· „εἴ τίς οἱ δοίῃ ἀγροῦς
 „τῶν ἀστῶν, ὄνομάσας τοῖσι ἠπίστατο εἶναι καλλι-

94
 Quam poenam
 Apolloniatae o-
 raculi iussu Eu-
 enio dederint.
 Idem clarus arte
 vaticinandi.

τὴν πολλοὺς μιν μακαριεῖν
 ἀνθρώπων ἔχοντα] i. e. „quo
 (munere) ornatum multos fore,
 qui praedicaturi essent, sive ut
 Schweighaeuser. interpretatur:
*donum, cuius causa multi homines
 beatum illum sint praedicaturi.*“
 Nimirum accusativi et infini-
 tivi structura transit quoque
 in enuntiationem adiectam, ut
 VI, 117, ne plura asseram;
 τὴν pendet ab ἔχοντα, quod
 ipsum refertur ad μιν, qui est
 obiecti accusativus, cum πολ-
 λους subiecti sit accusativus.

Cap. XCIV.

ἐχρήσθη] Vid. VII, 144 ibi-
 que nott. De voce ἀπόρρητα
 vid. nott. ad IX, 45. ἐν θώκῳ
 (in sella, in sedili) ponitur ut
 I, 181 coll. VI, 63, ubi vid.
 nott., observante Schweigh.

ἐς ὃ κατέβαινον συλλυπεύ-
 μενοι] i. e. donec descenderunt
 s. venerunt ad viri calamitatem

undā commiserandam. Similia
 quaedam exstant I, 90. 116
 coll. 118. Latinorum decurrere
 ad preces cum hisce comparat
 Mitscherlich. ad Horat. Od. III,
 29, 58.

ταύτῃ δὲ ὑπάγοντες] i. e.
 ita eum fallentes. Vid. nott. ad
 VIII, 106. Hinc infra: ὡς
 ἐξαπατηθεῖς. Intelligi vult
 Wesselingius „*simulatum
 dolorem, quo Euenium cal-
 lide illexerunt et fefellerunt,*
 sive, uti Conon, *τέχνη ἱλασά-
 μενοι.* Notus in talibus verbi
 usus ex Euripid. *Andromach.*
 428: ᾧ σ' ὑπήγαγον, h. e. ἐ-
 δελέασα καὶ ἐξηπάτησα καὶ
 προσετραψάμην e Scholiastae
 doctrina. Appian. B. Civ. III,
 37 ᾧ δὴ μάλιστα ὑπαχθέντες
 qua te maxime delinisti.“ — Qui-
 bus Schweigh. addit Plutarch.
 Solon. c. 8 fin. pag. 82, 2.
 ὑπαχθέντες οἱ Μεγαρεῖς τῇ

„στους δύο κλήρους τῶν ἐν τῇ Ἀπολλωνίῃ· καὶ οὐ-
 „κησιν πρὸς τούτοις, τὴν ἥδε καλλίστην ἑοῦσαν
 „τῶν ἐν τῇ πόλει· τούτων δὲ, ἔφη, ἐπήβολος γενό- 735
 „μενος, τοῦ λοιποῦ ἀμήνιτος εἶναι, καὶ δίκην οἱ
 5 „ταύτην ἀποχρᾶν γενομένην.“ Καὶ ὁ μὲν ταῦτα ἔ-
 λεγε, οἱ δὲ πάρεδροι εἶπαν ὑπολαβόντες· „Εὐήνιε,
 „ταύτην δίκην Ἀπολλωνιῆται τῆς ἐκτυφλώσιος ἐκτί-90
 6 „νουσί τοι κατὰ θεοπρόπια τὰ γερόμενα.“ Ὁ μὲν
 δὲ πρὸς ταῦτα δεινὰ ἐποιέετο, ἐνθεῦτεν πυθόμενος
 τὸν πάντα λόγον, ὡς ἔξαπατηθεῖς· οἱ δὲ, πριάμενοι
 7 παρὰ τῶν ἐκτημένων, διδοῦσί οἱ τὰ εἴλετο. καὶ
 μετὰ ταῦτα αὐτίκα ἔμφυτον μαντικὴν εἶχε, ὥστε 95
 καὶ οὐνομαστὸς γενέσθαι.

95 Τούτου δὲ ὁ Δηῖφονος ἐὼν παῖς τοῦ Εὐηνίου,
 ἀγόντων Κορινθίων, ἔμαντεύετο τῇ στρατιῇ. Ἦδη
 δὲ καὶ τότε ἤκουσα, ὡς ὁ Δηῖφονος ἐπιβατεύων

Huius Eucnii fili-
 us Deiphonus,
 Graecae classis
 tum vates,

ᾧφει, hac specie decepti Mega-
 renses.

δύο κλήρους] C. O. Müller.
 Dor. II pag. 61 haec attingens,
 hanc in Apollonia valuisse rati-
 onem ponit; ut coloni adven-
 nae, qui Corinthii fuere, ter-
 ram a se occupatam omnem
 in aequas diviserint sortes s.
 κλήρους ipsique hoc modo rem
 publicam constituerint. — Ad
 seq. ἐπήβολος conf. VIII, 111
 ibique nott. ἀμήνιτος is opi-
 nor vocatur, qui irae exers
 est, qui satisfactionem cum
 acceperit, non amplius infen-
 sus damna aliis inferre studet.
 Conf. Plut. Mor. (II) pag. 90
 D, ubi ἄθυμος et ἀμήνιτος
 iunguntur. Alios locos dabit
 Wyttenbach. Ind. Graecit.
 Plutarch. Opp. (VIII, 1) pag.
 87. — ὑπολαβόντες est alle-

rius sermonem excipientes, ut I,
 214. VI, 139. VII, 101. Ad
 locutionem δεινὰ ἐποιέετο conf.
 nott. ad III, 14.

ἔμφυτον μαντικὴν εἶχε] „Di-
 vinitus insitam, ut ille Homeri
 gloriatur Θεὸς δέ μοι ἐν φρε-
 σὶν οἶμας Παντοίας ἐνέφυσεν
 Odys. XXII, 348. Alia Dem-
 ostheneis ἔμφυτος αἰσχροκέρ-
 δεια καὶ πονηρία penitissime
 animo ex toto vitae genere hae-
 rens, iuxta Dinarchi crimina-
 tionem Orat. in Demosth. pag.
 104. Alia Demetrii Phalerei
 ἔμφυτος ἀκρασία in fragmento
 Duridis apud Athen. XII pag.
 542 C.“ Wesseling.

Cap. XCV.

ἀγόντων] Duo codd. ἀγα-
 γόντων, quod receperunt Matth.
 et Bekker. Conf. IX, 119 et

τοῦ Εὐηνίου οὐνόματος, ἐξελάμβανε ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα ἔργα, οὐκ ἐὼν Εὐηνίου παῖς. Τοῖσι δὲ Ἑλλησι ὡς ἰκαλλιέθησε, ἀνήγον τὰς νέας ἐκ τῆς Δίλου πρὸς τὴν Σάμον. ἐπεὶ δὲ ἐγένοντο τῆς Σαμῆος πρὸς Καλαμίσι, οἱ μὲν αὐτοῦ ὀρμισάμενοι κατὰ τὸ Ἡραῖον 2τὸ ταύτη, παρεσκευάζοντο ἐς ναυμαχίην. οἱ δὲ Πέρσ-

96

postquam sacris factis perlitasset, Graeci Samum versus provenerunt. Audito hostem appropinquare, Xerxis classarii, Samo relicta [8, 130], ad Mycalen, ubi copiae regis pedestres castra habebant, se conferunt.

VIII, 26, ubi similis confusio. Ad verba ἐπιβατεῦν τοῦ Εὐηνίου ὀνόματος (insistens nomini i. e. usurpans, assumens Euenii nomen) vid. nott. ad III, 63.

ἐξελάμβανε ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα ἔργα] Pro ἐπὶ Reiskius coniecerat ἐπὶ ὧν, ut sit: Graeciam obiens; idque probante Larchero receperunt Schweigh. et Gaisf. Sed postea Schweigh. in Lex. Herod. „videndum vero, ait, ne in eandem sententiam teneri potuerit debueritque adeo librorum scriptura, ut nempe ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα valeat: passim per Graeciam.“ Quo tamen sensu frequentius dicitur ἀνὰ τὴν Ἑλλάδα. Sed omnium codd. scripturam deserere cum vix liceret, retinui ἐπὶ cum Schaefero, Matth., Negris et Bekker. Unde quod vulgo interpretantur: *operas vaticinandi contra Graeciam conduxerat*, malim reddere: *audivi eum operam suam* (in vaticinando) *passim per Graeciam elocasse* (in multis); nam ἐκλαμβάνειν dicitur, qui *operam suam* certa scil. pecunia s. mercede pacta, *alteri elocat*. De quo citant Plutarch. Pelop. 25 pag. 291 B. II pag. 396 E. Polyb.

III, 42. Unum negotium facessit ἐπὶ hâc notione utique insolitum, quamquam alteram si sequor interpretationem, quid hoc loco sibi velit contra Graeciam; haud sane percipio. Negrus interpretatur: ταξιδεύων εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐχρησμολόγει ἐπὶ μισθῷ, et ἔργα ἐκλαμβάνειν idem esse ait atque ἐργολαβεῖν.

Cap. XCVI.

ὡς ἰκαλλιέθησε] Vid. nott. ad VII, 134 et ad verbum ἀνάγειν VIII, 60 §. 1. VIII, 76. Mox pro νῆας reposui νέας, ut IX, 97. 98. 99. 106.

πρὸς Καλάμοισι] H'c locus vix aliunde cognitus nisi ex Athenaeo XIII, 4. pag. 572 F. Unde nunc in Herodoto editum Καλάμοισι pro olim vulgat. Καλαμίσοισι, quamquam Schweighaeusero dubitandum videtur, Herodotus num scripserit Καλαμίσι an Καλάμοισι. — De Heraeo, quod non longe remotum a mari fuisse scribunt, conf. nott. ad III, 60.

παρεσκευάζοντο ἐς ναυμαχίην] Voculam ὡς ante ἐς olim insertam ignorant libri, qui si ferrent, tenendum utique illud recte statuit Valckenaer. citans

σαι, πυθόμενοι σφραγ προσπλέειν, ἀνήγρον καὶ αὐ-
 τοὶ πρὸς τὴν ἤπειρον τὰς νέας τὰς ἄλλας, τὰς δὲ
 Φοινίκων ἀπῆκαν ἀποπλέειν. βουλευόμενοισι γάρ
 σφι ἐδόκεε ναυμαχίην μὴ ποιέεσθαι· οὐ γὰρ ὦν ἐ-
 3 δόκειον ὁμοῖοι εἶναι. ἐς δὲ τὴν ἤπειρον ἀπέπλεον,
 ὅπως ἔωσι ὑπὸ τὸν πεζὸν στρατὸν τὸν σφέτερον, 10
 ἐόντα ἐν τῇ Μυκάλλῃ ὃς κελεύσαντος Ξέρξῳ, καταλε-
 4 λειμμένος τοῦ ἄλλου στρατοῦ, Ἰωνίην ἐφύλασσε. τοῦ
 πληθὸς μὲν ἦν ἕξ μυριάδες· ἐστρατήγεε δὲ αὐτοῦ
 Τιγράνης, κάλλεϊ τε καὶ μεγάρθει ὑπερφέρων Περ- 15
 5 σέων. Ὑπὸ τοῦτον μὲν δὴ τὸν στρατὸν ἐβουλεύ-
 σαντο καταφυγόντες οἱ τοῦ ναυτικοῦ στρατηγοὶ ἀ-
 νειρῦσαι τὰς νέας, καὶ περιβαλέσθαι ἔρκος, ἔρυμα
 97 τῶν νεῶν, καὶ σφέων αὐτῶν κρησφύγετον. Ταῦτα Ibi naves subdu-
 ctae valloque
 munitac.
 βουλευσάμενοι, ἀνήγροντο. ἀπικόμενοι δὲ παρὰ τὸ 20
 τῶν Ποτνιέων ἱρὸν τῆς Μυκάλλης ἐς Γαίσιωνά τε καὶ
 Σκολοπόεντα, τῇ Δήμητρος Ἐλευσινίης ἐστὶν ἱρὸν,
 τὸ Φίλιστος ὁ Πασικλέος ἰδρῦσατο, Νείλεω τῷ Κό-

Xenophontea [de quibus conf. Sturz. in Lex. Xenophont. IV pag. 607] et Thucyd. VI, 67. — Ad structuram verborum ἀπῆκαν ἀποπλέειν conf. nott. ad VI, 84 et ad vim particulae ὦν in verbis οὐ γὰρ ὦν ἐδόκειον Matth. C. C. S. 220 pag. 1272.

ὑπὸ τὸν πεζὸν στρατὸν] i. e. sub tutela sui ipsorum exercitus. In seqq. verbum ἦν ante ἕξ deest in Schaeferi et Bekkeri editione. De Τιγράνε cf. VII, 62. IX, 102.

κάλλεϊ τε καὶ μεγάρθει] Vid. nott. ad IV, 12 et ad verbum ὑπερφέρων nott. ad VIII, 144. De verbo ἀπειρῦσαι vid. nott. ad VII, 59, de verbo περιβαλέσθαι nott. ad I, 163. Vo-

cem κρησφύγετον illustravimus ad V, 24.

Cap. XCVII.

ἐς Γαίσιωνά τε καὶ Σκολοπόεντα] „Γαίσιων fluvius, ἔϛ Ephoro notus apud Ath. V, 29¹¹, 31. Gaësus apud Plin. V, 17 [§. 2, ubi conf. Tzschucke nott. exegg. Vol. III. P. I pag. 488]. Σκολοπόεις aliunde non cognitus, ex hoc Herodoti loco colligitur amnis fuisse, in Gaesonem haud procul ab ostio aquas suas exonerans.“ Schweighaeuser. Nec plura afferat Mannert. VI, 3 pag. 292. De Potniensium templo nil habeo, quod afferam.

Νείλεω τῷ Κόδρου ἐπισπόμενος] Conf. nott. ad I, 142.

δρου ἐπισπόμενος ἐπὶ Μιλήτου κτιστύν· ἐνθαῦτα 736
 τὰς τε νέας ἀνείρυσαν, καὶ περιεβάλοντο ἔρκος καὶ 25
 λίθων καὶ ξύλων, δένδρεα ἐκκόψαντες ἡμερα, καὶ
 2 σκόλοπας περὶ τὸ ἔρκος κατέπηξαν. καὶ παρεσκευά-
 दाτο ὡς πολιορκησόμενοι, καὶ ὡς νικῆσοντες,
 ἐπ' ἀμφοτέρα· ἐπιλεγόμενοι γὰρ παρεσκευάζοντο.

98

Secutis Graecis,
 Leotychides pri-

Οἱ δὲ Ἕλληνες, ὡς ἐπύθοντο οἰχωκίας τοὺς 30
 βαρβάρους ἐς τὴν ἡπειρον, ἤχθοντο ὡς ἐκπεφευγό-

V, 65. Wesseling. de Ionum
 migratione Miletoque condita
 citat Pausan. VII, 2 §. 1 seq.,
 ubi tamen nulla Philisti mentio,
 Strab. XIV p. 633 seq., 938 sq.
 cui hic Codri filius, coloniae dux
 vocatur Νηλεύς. Cum Hero-
 doto facit Pausanias, ubi ex-
 stat Νειλεύς. Vid. Eustath. ad
 Odys. pag. 1681 et Perizon.
 ad Aelian. V. H. VIII, 5.

ἐπὶ Μιλήτου κτιστύν] κτί-
 σιν, observante Valcken., hic
 habet Eustath. in Dionys. 823,
 qui sinceram formam κτιστύν
 servavit ad Homer. II. XIX,
 1245, 40 de his Ionum
 forinis actans. Eodem per-
 tinent ab ~~κτιστύν~~
 allata. Δωμητύς· κατασκευή
 apud Hesych. I pag. 1054.
 φραστύς· σκέψις, ἐννοια (ibid.
 II pag. 1523) Ἀφραστύες·
 ἀσυνεσία apud Suidam I pag.
 398. Ἀποδαστύς apud Hesych.
 I pag. 458 ibique nott. coll.
 Plut. II pag. 933 E, ubi σω-
 φρομιστύς. Apud Herod. V,
 6 ληϊστύς, IV, 75 καταπλα-
 στύς (ut Mediceus exhibet),
 quae tangens idem Valcken.
 ad I, 85 addit Callimachum
 prae caeteris poetis talia fre-

quentasse, in cuius paucis re-
 liquiis inveniantur ἀρπακτύς,
 διωκτύς, γελαστύς, μαστύς,
 ἀλητύς, οὔστεντύς. Alia hu-
 iusmodi vocabula in ὕς exēun-
 tia, ab Ionibus praesertim fre-
 quentata attulit Hemsterhus.
 ad Lucian. Dial. Mort. VI, 3.
 T. II pag. 433 ed. Bip.

παρασκευάδατο] Eadem for-
 ma IX, 100, unde excitat
 Matth. Gr. Gr. §. 204, b. not.
 2 pag. 378. Ad verbum πο-
 λιορκησόμενοι vid. nott. ad V,
 34. Seqq. ἐπ' ἀμφοτέρα ἐπι-
 λεγόμενοι γὰρ παρεσκευάζοντο
 valent: ad utrumque parati
 esse, cum animo versantes s.
 curantes.

Cap. XCVIII.

ἤχθοντο ὡς ἐκπεφευγόντων]
 Conf. nott. ad VIII, 109 et
 ad verba: ἐν ἀπορίῃ εἶχοντο
 nott. ad VIII, 52. Unde intel-
 ligitur, praepositionem ἐν e
 duobus codd. bene a Schae-
 fero, quem merito reliqui edd.
 secuti sunt, esse assumtam. —
 ὅ, τι ποιέωσι est: quidnam
 facerent s. facere deberent. Nam
 deliberativus est coniunctivus,

των ἐν ἀπορίῃ τε εἶχοντο ὅ τι ποιέωσι, εἴτε ἀπαλάσσωται ὀπίσω, εἴτε καταπλέωσι ἐπ' Ἑλλησπόντου. 2 τέλος δ' ἔδοξε τούτων μὲν μηδέτερα ποιέειν, ἐπιπλέειν δὲ ἐπὶ τὴν ἠπειρον. παρασκευασάμενοι ὧν 35
 3 ἔς ναυμαχίην καὶ ἀποβάθρας καὶ τὰ ἄλλα ὅσων ἔδεε, 3 ἔπλεον ἐπὶ τῆς Μυκάλης. Ἐπεὶ δὲ ἀγγοῦ τε ἐγίνοντο τοῦ στρατοπέδου, καὶ οὐδεὶς ἐφαίνετό σφι ἐπαναγόμενος, ἀλλὰ ὦρων νέας ἀνεγκυσμένας ἔσω τοῦ τείχεος, πολλὸν δὲ πεζὸν παρακεκριμένον παρὰ 40
 τὸν αἰγιαλόν· ἐνθαῦτα πρῶτον μὲν ἐν τῇ νηϊ παραπλέων, ἐγγροίψας τῷ αἰγιαλῷ τὰ μάλιστα Λευτυχίδης, ὑπὸ κήρυκος προηγόρευε τοῖσι Ἴωσι λέγων· 4
 „Ἄνδρες Ἴωνες, ὅσοι ὑμέων τυγχάνουσι ἐπακούοντες, „μάθετε τὰ λέγω· πάντως γὰρ οὐδὲν συνήσουσι „Πέρεσαι τῶν ἐγὼ ὑμῖν ἐντέλλομαι. ἐπεὰν συμμίσγω- 45
 „μεν, μεμνησθαί τινα χρὴ ἐλευθερίης μὲν πάντων 5 „πρῶτον, μετὰ δὲ, τοῦ συνθήματος Ἡβῆς. καὶ τάδε

mum Iones in barbarorum exercitu militantes ad deficientum sollicitat.

de quo G. Hermann. Opuscc. IV pag. 90 seq.

ἀποβάθρας] *Scalas ad descensum nauticas* intelligit Wesseling. citans Thucyd. IV, 12, ubi vid. Duker. et Hemsterhus. ad Lucian. Diall. Mortt. X, 10 T. II p. 459 coll. Poll. I, 93. Sic autem vocantur, observante Schweighaeus. non solum ponticuli illi, qui a nautis in litus vel ripam eiiciuntur tam conscendendae navi quam escendendae inservientes suis e navibus in naves hostiles.

ἀνεγκυσμένας] Conf. nott. ad VII, 59 et ad παρακεκριμένον VIII, 70. Praepositionem ἐν ante τῇ νηϊ deleri voluerat Valckenaer. Mox e Florent. aliisque dedi ἐγγροίψας, ubi vulgo ἐγγροίψας, quod h.

I. Mediceus et Sancerfti liber cum aliis tenet, quodque etiam IV, 113 iidem codd. tenent. Tu vid. nott. ad II, 60. —

ὑπὸ κήρυκος] i. e. voce praeconis, ut interpretatur Wesseling., citans Theophrast. apud Stob. Serm. XLII [44] pag. 280 s. 201 T. II Gaisf. et Xenoph. Laced. Rep. XI, 6 et Aeschyl. Choeph. 838 (ubi ὑπάγγελος vice ὑπ' ἀγγέλου) „Praeconis, idem pergit Wesseling., μεγαλοφωνοτάτου ἐν τῷ στρατοπέδῳ voce ad Ionas usum Leutychiden, auctor Diodorus est XI, 31, nonnulla eius ex ore memorans a vero alieniora. “ Ipsam locutionem etiam adhibent ad Homer. Iliad. XII, 277.

τοῦ συνθήματος Ἡβῆς] i. e.

„ἴστω καὶ ὁ μὴ ἔσακούσας ὑμέων πρὸς τοῦ ἔπακού-
 „σαντος.“ αὐτὸς δὲ οὗτος ἔων τυγχάνει νόος τοῦ
 πρήγματος καὶ ὁ Θεμιστοκλῆος ὁ ἐπ' Ἀρτεμισίῳ. 50
 6 ἢ γὰρ δὴ λαθόντα τὰ ῥήματα τοὺς βαρβάρους ἐμελλε
 τοὺς Ἴωνας πείσειν, ἢ ἔπειτα ἀνενειχθέντα ἐς τοὺς
 βαρβάρους, ποιήσειν ἀπίστους τοῖσι Ἑλλησι. Λευ-
 τυχίδεω δὲ ταῦτα ὑποθεμένου, δεύτερα δὲ τὰδε ἐ- 55
 ποίουν οἱ Ἕλληνες. προσχόντες τὰς νέας, ἀπέβησαν
 2 ἐς τὸν αἰγιαλόν· καὶ οὗτοι μὲν ἐτάσσοντο. Οἱ δὲ
 Πέρσαι, ὡς εἶδον τοὺς Ἕλληνας παρασκευαζομένους
 ἐς μάχην, καὶ τοῖσι Ἴωσι παραινέσαντας, τοῦτο μὲν,
 ὑπονόησαντες τοὺς Σαμίους τὰ Ἑλλήνων φρονέειν, 60
 3 ἀπαιρέονται τὰ ὄπλα. οἱ γὰρ ὧν Σάμιοι, ἀπικομένων
 Ἀθηναίων αἰχμαλώτων ἐν τῆσι νησὶ τῶν βαρβάρων,
 τοὺς ἔλαβον ἀνὰ τὴν Ἀττικὴν λελειμμένους οἱ Ξέρ-
 ξεω, τούτους λυσάμενοι πάντας, ἀποπέμπουσι ἐπο-
 διάσαντες ἐς τὰς Ἀθήνας· τῶν εἴνεκεν οὐκ ἦμιστα
 ὑποψίην εἶχον, πεντακοσίας κεφαλὰς τῶν Ξέρξεω 65
 4 πολεμίων λυσάμενοι. τοῦτο δὲ, τὰς διόδους τὰς
 ἐς τὰς κορυφὰς τῆς Μυκάλης φερούσας προστάσσουσι
 τοῖσι Μιλησίοισι φυλάσσειν, ὡς ἐπισταμένοισι δὴ- 737

99
 post milite in li-
 tus educto, aciem
 instruit. Quae
 dum fiunt, Per-
 sae Ionibus dif-
 fidentes et Samiis
 arma auferunt,
 et Milesios e
 castris remo-
 vent.

*unumquemque oportet meminisse
 tesserae, quae est Hebe s. Iuven-
 tus. Pro ἔσακούσας Bekker.
 dedit ἔπακούσας.*

αὐτὸς δὲ οὗτος ἔων κ. τ. λ.]
 Sententia scriptoris est, ean-
 dem Leutychidae mentem,
 idemque consilium fuisse Leu-
 tychidae per praeconem ista
 Ionibus significantis, quod The-
 mistoclis fuerat, quum ad Ar-
 temisium similia lapidibus in-
 cidi curaret: de quo vid. VIII,
 22.

Cap. XCIX.

ταῦτα ὑποθεμένου] i. e. cum

hocce Ionibus consilium dedisset
 Leutychides. — Mox retinui
 προσχόντες, ubi Schaeferus
 dederat προσσχόντες. Vid.
 citt. ad VI, 33. Ad verba
 τὸ Ἑλλήνων φρονέειν conf. VII,
 102. *Susplicati Samios cum Grae-
 sis sentire, arma iis adimunt.*
 Infra IX, 103 ἀπαραιρημένοι
 τὰ ὄπλα. — Ad οἱ Ξέρξεω cf.
 nott. ad VII, 104. *λύεσθαι*
 est *pecunia redimere aliquem*
captivum s. servum. De redem-
 tionis summa dixi ad V, 77.
 — Mox e Sancrofti cod. re-
 ceperī εἶχον pro ἔχον, ut IX, 67.
 De voce δῆθεν vid. nott. ad
 IX, 66.

θεν μάλιστα τὴν χάριν. ἐποίησαν δὲ τούτου εἵνε-
σκεν, ἵνα ἐκτὸς τοῦ στρατοπέδου ἕωσι. τούτους μὲν
Ἰώνων, τοῖσι καὶ κατεδόκεον νεοχμὸν ἄν τι ποιέειν 70
δυνάμιος ἐπιλαβομένοισι, τρόποισι τοιούτοισι προε-
φυλάσσοντο οἱ Πέρσαι. αὐτοὶ δὲ συνεφόρησαν τὰ
γέῃα ἕρκος εἶναι σφι.

100

Ὡς δὲ ἄρα παρεσκευάδατο τοῖσι Ἑλλησι, προε-75
ἦσαν πρὸς τοὺς βαρβάρους. ἰοῦσι δὲ σφι φήμη τε
ἔσπετατο ἔς τὸ στρατόπεδον πᾶν, καὶ κηρυκῆιον ἐ-

Interim omen
Graecis divinitus
accidit, Mardo-
nium in Boco-
tia vinci: quo
militum animi

τοῖσι καὶ κατεδόκεον νεοχμὸν
ἄν τι ποιέειν, δυνάμιος ἐπι-
λαβομένοισι] i. e. quos etiam
novi quid molituros esse putabant,
facultatem (rerum sc. novarum)
adeptos. “ Ubi datus τοῖσι —
ἐπιλαβομένοισι ita offende-
bat Valckenaerium, ut post κατε-
δόκεον excidisse putaret ἐνεὸν:
quibus et inesse putabant, ut
facultatem adepti nova molirentur.
Et probavit Larcherus. Mihi
secus videtur. Nam, quod
recte monuit Schweighaeuserus
probante Sommer. in Schulzeit.
1833. nr. 133 pag. 1057. καταδοκεῖν
vix multum significatione differre
videtur a simplici verbo δοκεῖν
(existimare), nisi quod κατὰ
suam quandam retineat vim ac
potestatem: contra aliquem
existimare; cui verbo dativum
adiici posse, ubi vulgo genitivus
adstruitur, probant hi fere loci:
VII, 9. 146. I, 212. III, 155.
Matth. Gr. Gr. §. 378 not. 3. Et
sane latiori sensu, ubi vis
praepositionis fere exstingui
videtur, utitur Noster verbo
καταδοκεῖν I, 22. 79. 111. III, 27.
VI, 16. VIII, 69. IX, 57. — Lo-

cutio νεοχμὸν ποιέειν redit IX,
104, supra IV, 201. V, 19
dixit νεοχμοῦν. In ipso argu-
mento cum Herodoto consentiunt
Diodor. XI, 33. Polyaeus.
VIII, 45.

συνεφόρησαν τὰ γέῃα ἕρ-
κος εἶναι σφι] i. e. clypeos s.
crates vimineas ita comportarunt
ut ipsis pro vallo essent. Conf.
IX, 61. 62. 102.

Cap. C.

παρεσκευάδατο] Vid. IX,
97. Bekkerus quaerit, num
παρεσκευάστο.

φήμη τε ἔσπετατο] i. e. fa-
ma advolavit, subito et inopinato
incessit. Quae h. l. est φήμη,
infra cp. 101 vocatur κληδών.
Vid. nott. ad V, 72 coll. III, 153.
Wesselingius citaverat Procopii
Epist. LII et Aeschin. De fals. Legat.
pag. 47 [pag. 311 R. s. §. 41]. Verbum ἔσπετατο
exstat quoque IX, 101. Alia
dabunt ad Aeschyl. Prometh. 622
(665 Blomf.) interpretes. — Ad
vocem κρηματωγῆς conf. nott. ad
IV, 196. Nec aliter de hoc loco
sensit Wesseling. Diss. Herod. IX
pag. 207, ubi

mirum in modum
firmantur.

2 φάνη ἐπὶ τῆς κυματογῆς κείμενον. ἢ δὲ φήμη διῆλ-
θῆ σφι ὧδε, ὡς οἱ Ἕλληνες τὴν Μαρδονίου στρα-
3 τιὴν νικῶεν ἐν Βοιωτοῖσι μαχόμενοι. Δῆλα δὴ πολ- 80
λοῖσι τεκμηρίοισι ἐστὶ τὰ θεῖα τῶν προημάτων· εἰ
καὶ τότε τῆς αὐτῆς ἡμέρης συμπιπτούσης τοῦ τε ἐν
Πλαταιῆσι καὶ τοῦ ἐν Μυκάλῃ μέλλοντος ἔσεσθαι
τρῶματος, φήμη τοῖσι Ἕλλησι τοῖσι ταύτη ἔσαπίε-
το. ὥστε θαρσῆσαι τε τὴν στρατιὴν πολλῶ μᾶλλον,
101 καὶ ἐθέλειν προθυμότερον κινδυνεύειν. Καὶ τότε85
ἕτερον συνέπεσε γενόμενον, Δήμητρος τεμένεα Ἐλευ-
σίνης παρὰ ἀμφοτέρας τὰς συμβολὰς εἶναι. καὶ γὰρ
δὴ ἐν τῇ Πλαταιῶν παρ' αὐτὸ τὸ Δημήτριον ἐγένετο
(ὡς καὶ πρότερόν μοι εἴρηται) ἡ μάχη, καὶ ἐν Μυ- 90
2 κάλῃ ἔμελλε ὡσαύτως ἔσεσθαι. γεγονέναι δὲ νίκην
τῶν μετὰ Πανσανίεω Ἑλλήνων ὀρθῶς σφι ἢ φήμη

inter alia Homeri Vit. ep. 19.
34 assert et ex Sophocl. Oed.
Col. 1307 δειναὶ κυματοαγεῖς
ἄται, de fluctibus, qui in lito-
ra impelluntur et franguntur.

ἢ δὲ φήμη διῆλθῆ σφι] „*Fa-
mam de victoria ad Plataeas a
Graecis reportata, quam divi-
nitus ortam censuit Herodotus,
a Leutychide rei ignaro pru-
denter confictam verius alii
statuerunt. Vid. Diodor. XI,
35. Casaubon. ad Polyaeum,
Spartiatæ strategema com-
memorantem I, 33.*“ *Valcken.*
Equidem cur Herodoto diffi-
dam, non habeo.

τῆς αὐτῆς ἡμέρης συμπι-
πτούσης κ. τ. λ.] Wesselingius,
cui haec inconcinna et impe-
dita videbantur, scribi maluit:
τῆς αὐτῆς ἡμέρης, συμπίπτον-
τος τοῦ κ. τ. λ. ut intelligamus
ad Plataeas acceptam et ad My-

calen futuram Persarum cladem,
utramque eodem die. Wesse-
lingio (qui de verbo συμπίπτειν
confert VIII, 15. IX, 101)
assensus est Larcherus. Equi-
dem cum Schweighaeusero fac-
cere malim ita scribenti: „Quod
si αὐτῆς abesset, neminem tur-
batura erat haec locutio: *coin-
cidente die utriusque cladis. Fe-
renda vero etiam videtur vocis
αὐτῆς abundantia: est enim,
quasi dixisset in eundem diem
utraque clades coincidit.*“ Ac
Negris quoque sine ulla neces-
sitate scribi putat συμπίπτον-
τος.

Cap. CI.

παρ' αὐτὸ τὸ Δημήτριον]
Conf. IX, 57. 62.

ὀρθῶς σφι ἢ φήμη συνέ-
βαινε ἐλθοῦσα] i. e. recte iis
accidit fama adveniēns s. recte

συνέβαινε ἔλθοῦσα· τὸ μὲν γὰρ ἐν Πλαταιῆσι πρωῒ
 ἔτι τῆς ἡμέρης ἐρίνετο· τὸ δὲ ἐν Μυκάλη, περὶ δεί-
 3 λην. ὅτι δὲ τῆς αὐτῆς ἡμέρης συνέβαινε γίνεσθαι,
 μηνός τε τοῦ αὐτοῦ, χρόνῳ οὐ πολλῶ σφι ὕστερον⁹⁵
 4 δῆλα ἀναμανθάνουσι ἐρίνετο. Ἴν δὲ ἀρῶδιῃ σφι 738
 πρὶν τὴν φήμην ἔσαπικέσθαι, οὐ τι περὶ σφέων αὐ-
 τῶν οὔτω, ὡς τῶν Ἑλλήνων, μὴ περὶ Μαρδονίῳ
 5 πταίῃ ἢ Ἑλλάς. ὡς μέντοι ἢ κληδῶν αὕτη σφι
 ἐσέπτατο, μᾶλλον τι καὶ ταχύτερον τὴν πρόσοδον
 ἐποιεῦντο. Οἱ μὲν δὴ Ἑλληνες καὶ οἱ βάρβαροι¹
 ἔσπευδον ἐς τὴν μάχην, ὡς σφι καὶ αἱ νῆσοι καὶ ὁ
 Ἑλλησποντος ἄεθλα προέκειτο.

102

Τοῖσι μὲν νυν Ἀθηναίοισι καὶ τοῖσι προσεχέσι
 τούτοισι τεταγμένοισι, μέχρι κου τῶν ἡμισέων, ἢ
 ὁδὸς ἐρίνετο κατ' αἰγιαλόν τε καὶ ἄπεδον χῶρον· τοῖσι⁵
 δὲ Λακεδαιμονίοισι καὶ τοῖσι ἐπεξῆς τούτοισι τεταγμέ-
 2 νοισι, κατὰ τε χαράδρην καὶ οὖρεα. ἐν ᾧ δὲ οἱ Λακε-
 δαιμόνιοι περιήϊσαν, οὔτοι οἱ ἐπὶ τῷ ἑτέρῳ κέρει ἔτι
 καὶ δὴ ἐμάχοντο. Ἔως μὲν νυν τοῖσι Πέρσῃσι ὄρ-

Proelium fit a-
 cerrimum. Bar-
 bari maxima cum
 strage fugati: e-
 ducibus caesi
 Mardontes et Ti-
 graues.

iis fama enunciavit. Ad seqq.
 πρωῒ τῆς ἡμέρης vid. Matth.
 Gr. Gr. §. 340 pag. 648 seq.
 περὶ δέιλην monente Larchero,
 est l'après midi; ut II, 173.
 VII, 223. VIII, 9.

μηνός τε τοῦ αὐτοῦ] „Men-
 sis Attici Boëdromionis die
 tertio, teste Plutarcho in Cam-
 mill. [19] pag. 138 A. et de
 Glor. Ath. pag. 348 F. nec
 sibi tamen constante in Aristid.
 [19] pag. 330 F. Aeliani in
 sexto Thargelionis die error
 Var. II, 25 dudum castigatus
 est.“ *Wesseling*. — In seqq.
 ad περὶ Μαρδονίῳ vid. Matth.
 Gr. Gr. §. 589, 6 a. pag.
 1177.

ὡς μέντοι ἢ κληδῶν — ἐσ-

έπτατο] Vid. IX, 100 et ad
 sequens ταχύτερον IV, 127.

ἄεθλα προέκειτο] i. e. cum
 ipsis et insulae et Hellespontus
 tanquam praenium victoriae es-
 sent proposita. Usus verbi
 προκειῖσθαι satis ostendunt I,
 126. IV, 10. VII, 197.

Cap. CII.

τοῖσι προσεχέσι] Vid. nott.
 ad IX, 28. Ad vocem χαρά-
 δρην (*voraginem*) conf. VII, 176,
 ubi χαραδροῦν.

ἔτι καὶ δὴ ἐμάχοντο] Ita
 libri scripti. Voculam ἔτι hinc
 transferre vult Stegerus et col-
 locare post Λακεδαιμόνιοι; cui
 obloquitur censor Lipsiensis
 1833 pag. 50. „ἦδη, ait

Δια ἦν τὰ γέθρα, ἡμύνοντό τε καὶ οὐδὲν ἔλασσον 10
 3 εἶχον τῇ μάχῃ. ἐπεὶ δὲ τῶν Ἀθηναίων καὶ τῶν
 προσεχέων ὁ στρατός, ὅπως ἐωυτῶν γένηται τὸ ἔρ-
 γον καὶ μὴ Λακεδαιμονίων, παρακελευσάμενοι, ἔρ-
 γου εἶχοντο προθυμότερον, ἐνθεῦτεν ἤδη ἑτεροιοῦτο
 4 τὸ πρῆγμα. διωσάμενοι γὰρ τὰ γέθρα οὗτοι, φερό- 15
 μνοι ἐσέπεσον ἀλέες ἐς τοὺς Πέρσας· οἱ δὲ δεξάμε-
 νοι, καὶ χρόνον συχνὸν ἀμυνόμενοι, τέλος ἔφευγον
 5 ἐς τὸ τεῖχος. Ἀθηναῖοι δὲ καὶ Κορίνθιοι καὶ Σικωνί-
 νιοι καὶ Τροιζήνιοι, οὕτω γὰρ ἦσαν ἐπεξῆς τεταγ-
 μένοι, συνεπισπόμενοι, συνεσέπιπτον ἐς τὸ τεῖχος. 20
 6 ὡς δὲ καὶ τὸ τεῖχος ἀραιόρητο, οὗτ' ἔτι πρὸς ἀλλήν
 ἐτράποντο οἱ βάρβαροι, πρὸς φυγὴν τε ὁρμέατο οἱ
 7 ἄλλοι, πλὴν Περσέων. οὗτοι δὲ, κατ' ὀλίγους γι-

Schweighaeuser. *expectasses, nisi autē dñ forsan legendum, aut ἤδη καὶ δñ.*“ Hoegero in Actt. phill. Monacc. III pag. 527 *voculas ἔτι καὶ δñ tanquam spurias eiicere earumque in locum substituere ἤδη placuit.* Equidem, si quid eiici debeat, unam eiecerim *voculam ἔτι, ortam forsitan e praegresso ἐτέρω.* Nam καὶ δñ Nostro satis frequens, ut IX, 7 §. 2. IX, 11. 48. 88. 102.

οὐδὲν ἔλασσον εἶχον] i. e. *non inferiores erant.* Cuius contrarium legitur IX, 70: *πλέον εἶχον superiores erant.* — Ad locutionem *ἔργου ἔχεσθαι* vid. VIII, 11 et II, 121 §. 1. Ad voces *ἐνθεῦτεν ἤδη ἑτεροιοῦτο τὸ πρῆγμα* conf. VII, 225 et ad verba *φερόμενοι ἐσέπεσον* Matth. Gr. Gr. §. 557 pag. 1101.

συνεσέπιπτον] i. e. *simul*

una cum illis intra murum irrue- runt. De usu verbi Valckenaer. *excitat* III, 78. Polyaen. II, 35. III, 9. 45. VI, 1. 2. Quibus Schweighaeuserus addit Polyb. IV, 72, 12 et Appian. Ind. Graecit. *Locutionem πρὸς ἀλλήν τρέπεσθαι* attigi II, 45. IV, 125; de particulis οὕτε — τε vid. nott. ad VI, 1. De verbo ὁρμέατο vid. IX, 61.

κατ' ὀλίγους γενόμενοι] Vid. nott. ad VIII, 113 et Schaefer. ad Dionys. Halicarn. De compos. verb. pag. 44, qui vulgatam interpretationem *ad paucos redacti* (sive, ut Schwgh. *reddidit ad exiguum licet numerum redacti*, idem esse adiciens atque ὀλίγοι γενόμενοι) ita corrigit: *manipulatum, acie scissa, non continua.* — Ad particulae *αὖτε* elegantem usum in seqq. attendi vult Valcken. conferens IV, 162 ibique nott.

νόμειοι, ἐμάχοντο τοῖσι αἰεὶ ἐς τὸ τεῖχος ἐσπίπτοντι
 Ἑλλήνων. καὶ τῶν στρατηγῶν τῶν Περσικῶν δύο 25
 8 μὲν ἀποφεύγουσι, δύο δὲ τελευτῶσι. Ἀρταύνης
 μὲν καὶ Ἰθαμίττης, τοῦ ναυτικοῦ στρατηγέοντες,
 ἀποφεύγουσι· Μαρδόντης δὲ καὶ ὁ τοῦ πεζοῦ στρα-
 103 τηγὸς Τιγράνης μαχόμενοι τελευτῶσι. Ἐτι δὲ μαχο-
 μένων τῶν Περσέων, ἀπίκοντο Λακεδαιμόνιοι καὶ 30
 2οὶ μετ' αὐτῶν, καὶ τὰ λοιπὰ συνδιεχειρίζον. Ἐπε-
 σον δὲ καὶ αὐτῶν τῶν Ἑλλήνων συχνοὶ ἐνθαῦτα·
 ἄλλοι τε, καὶ Σικυώνιοι, καὶ στρατηγὸς Περίλεως.
 3 Τῶν δὲ Σαμίων οἱ στρατευόμενοι, ἔοντες τε ἐν τῷ
 στρατοπέδῳ τῷ Μηδικῷ καὶ ἀπαραιρημένοι τὰ ὄπλα, 35
 ὡς εἶδον ἀντίκα κατ' ἀρχὰς γινομένην ἑτεραλκία
 τὴν μάχην, ἔρδον ὅσον ἐδυνέατο, προσωφελέειν ἐ- 739
 4 θέλοντες τοῖσι Ἑλλήσι. Σαμίους δὲ ἰδόντες οἱ ἄλ-
 104 λοι Ἴωνες ἄρξαντας, οὕτω δὴ καὶ αὐτοὶ ἀποστάντες
 ἀπὸ Περσέων ἐπέθεντο τοῖσι βαρβάροισι Μιλησίοισι 40
 δὲ προσετέτακτο μὲν τῶν Περσέων τὰς διόδους τη-
 Quid Iones ad
 cladem eorum
 augendam con-
 tulerint.

Ἀρταύνης μὲν καὶ Ἰθαμί-
 ττης] Conf. VIII, 130 ibique
 nott. De Mardontia vid. VII,
 80. VIII, 130; de Tigrane
 VII, 62. IX, 96. A venatu
 hoc nomen repeti posse arbi-
 tratur Pott. Etymolog. For-
 schungg. pag. XLIII, qui idem
 pag. XXXVI, vocem Μαρ-
 δόντης cum aliis similibus (Α-
 ριόμαρδος VII, 78, Μαρδό-
 νιος VII, 82) comparat, in
 quibus viri fortis ac strenui no-
 tio subsit.

Cap. CIII.

ἀπαραιρημένοι τὰ ὄπλα]
 Eadem locutio IX, 99. Ad
 κατ' ἀρχὰς conf. VII, 88.
 ἑτεραλκία τὴν μάχην] „In
 alteram partem inclinantem, qua-

lis Ἄρης ἑτεραλκίης sive νικο-
 φόρος, uti scholia Aeschylī
 Pers. 956. Vid. Valcken. ad
 VIII, 11.“ Wesseling. Ad
 formam ἐδυνέατο, quam in
 ἠδύναντο mutatam vult Ste-
 gerus (Ephemer. Ienens. 1828
 pag. 47, ubi excitat I, 10.
 IV, 110. IX, 70.) conf. Matth.
 Gr. Gr. §. 204, 7 pag. 378,
 qui idem §. 391 pag. 718 ad
 structuram verbi προσωφελέειν
 cum dativo conferatur.

Cap. CIV.

προσετέτακτο μὲν τῶν Περ-
 σέων κ. τ. λ.] Ob verba Hero-
 doti IX, 99: τὰς διόδους —
 προστάσσουσι τοῖσι Μιλησίοι-
 σι φυλάσσειν, haerent h. l. in
 genitivo τῶν Περσέων, ita ut

ρεῖν, σωτηρίας εἵνεκά σφι· ὡς, ἦν ἄρα σφέας κατα-
 λαμβάνη οἷά περ κατέλαβε, ἔχοντες ἡγεμόνας, σώ-
 2 ζωνται ἕς τὰς κορυφὰς τῆς Μυκάλης. ἐτάχθησαν
 μὲν νυν ἐπὶ τοῦτο τὸ πρῆγμα οἱ Μιλήσιοι, τούτου 45
 τε εἵνεκεν, καὶ ἵνα μὴ παρεόντες ἐν τῷ στρατοπέδῳ
 3 τι νεοχμὸν ποιεῖοιεν. οἱ δὲ πᾶν τὸ ἐναντίον τοῦ
 προστεταγμένου ἐποίεον· ἄλλας τε κατηγεόμενοι σφι
 ὁδοὺς φεύγουσι, αἱ δὲ ἔφερον ἕς τοὺς πολεμίους,
 καὶ τέλος αὐτοὶ σφι ἐρίνοντο κτείνοντες πολεμιώτα-
 4 τοι. Οὕτω δὲ τὸ δεύτερον Ἰωνίη ἀπὸ Περσέων 50
 ἀπίστη.

105

Qui inter Graecos
 fortitudine
 excelluerint.

Ἐν δὲ ταύτῃ τῇ μάχῃ Ἑλλήνων ἠρίστευσαν Ἀ-
 1 θηναῖοι· καὶ Ἀθηναίων, Ἐρμόλυκος ὁ Εὐθύνου, ἀ-
 2 νῆρ παρακράτιον ἐπασκήσας· τοῦτον δὲ τὸν Ἐρμόλυ-
 3 κον κατέλαβε ὕστερον τούτων, πολέμου ἑόντος Ἀ-55
 4 θηναίοισι τε καὶ Καρυστίοισι, ἐν Κύρῳ τῆς Κα-
 5 ρυστίας χάρης ἀποθανόντα ἐν μάχῃ, κεισθαι ἐπὶ Γε-
 6 ραιστῷ. Μετὰ δὲ Ἀθηναίους, Κορίνθιοι καὶ Τροι-

vel πρὸς vel ἐκ praeponi de-
 bere arbitrentur. Quo neutro
 opus esse vidit Schweighaeuser.
 iungens τῶν Περσέων τὰς διό-
 1 δους exitus Persarum, i. e. exi-
 2 tus viarum, quibus se Persae re-
 3 cipere possent. — Ad νεοχμὸν
 ποιεῖν cf. IX, 99. — In seqq.
 ad κατηγεόμενοι eiusque stru-
 4 cturam conf. ad VII, 215 al-
 5 lata. Attigit quoque hoc stru-
 6 cturae genus Hartung. Lehre
 von den Griech. Partik. I p. 151.
 Sequitur enim in altero ora-
 7 tionis membro verbum finitum
 loco participii. Quod sequitur
 σφι, ad Persas s. barbaros
 spectat.

Cap. CV.

Ἐρμόλυκος ὁ Εὐθύνου] Eu-

thyni, sed obscuri hominis,
 meminit, notante Wesseling.
 Aristotel. Rhett. II, 19 pag.
 92; Euthynous apud Ciceron.
 Tuscc. I, 49 nominatur. Her-
 1 molycum pancratiastam me-
 2 morat Pausan. I, 23 §. 12.—
 Verbum ἐπασκεῖν eadem in re
 VI, 92.

Καρυστίοισι] De Carysto
 vid. nott. ad VIII, 112. 121;
 de Geraesto vid. VIII, 7. Cyr-
 1 nus qui fuerit locus, mihi non
 2 innotuit. Videtur autem h. l.
 3 illud respici bellum, de quo
 Thucyd. I, 98, quodque
 Dodwell. in Annal. Thucydd.
 refert ad Olymp. LXXVIII,
 2 sive 467 a. Chr. n.

106 ζήνιοι καὶ Σικνώνιοι ἠρίστευσαν. Ἐπεὶ τε δὲ κατεργάσαντο οἱ Ἕλληνες τοὺς πολλοὺς, τοὺς μὲν μαχομένους, τοὺς δὲ καὶ φεύγοντας τῶν βαρβάρων, 60 τὰς νέας ἐνέπηρσαν καὶ τὸ τεῖχος ἅπαν, τὴν ληϊήν 2 προεξαγαγόντες ἐς τὸν αἰγιαλόν· καὶ θησαυροὺς τινας χορημάτων εὗρον. ἐμπόρῳντες δὲ τὸ τεῖχος καὶ τὰς νέας, ἀπέπλεον. Ἀπικόμενοι δὲ ἐς Σάμον οἱ Ἕλληνες, ἐβουλευόντο περὶ ἀναστάσιος τῆς Ἰωνίης, καὶ 65 ὅπη χρεὸν εἶη τῆς Ἑλλάδος κατοικίσει, τῆς αὐτοὶ ἐγκρατίες ἦσαν· τὴν δὲ Ἰωνίην ἀπειναί τοῖσι βαρβάροισι. ἀδύνατον γὰρ εἶναι εἶναι ἕνω-

Classe barbarorum castrisque conflagratis ac praeda caeta, Graeci in Samum revertuntur. Deliberatur de libertate Ionum firmanda. Insulani in foedus recepti.

Cap. CVI.

Ἐπεὶ τε δὲ κατεργάσαντο] i. e. cum interfecissent. Cf. I, 24 et de simili verbo διεργάζεσθαι V, 20 ibique nott. κατεργάζεσθαι hac notione quoque reperitur apud Plutarch. Timol. 28. Marcell. 7. Caes. 67 init.

ἐβουλευόντο περὶ ἀναστάσιος κ. τ. λ.] Deliberant de Ionia transferendâ eiusque incolis in ea Graeciae parte collocandis, quae in ipsorum esset potestate. Hanc enim esse τὴν ἀνάστασιν τῆς Ἰωνίης, quâ incolae Ioniae ex Ionia in alias terras translati certas ibi sedes assignatas accipiant, cum Schweighausero (in Lex. Herod.) statuo. Neque aliter acceperim cum eodem Schweighausero, quae infra leguntur: οὐκ ἐδόκει Ἰωνίην γενέσθαι ἀνάστατον: non placuit Ioniae sedes relinquere, incolis in aliam terram translatis, patrio solo motis. Ubi non de captivis loco suo vi pulsus et in alia loca

HERODOT. IV.

traductis sermo; hoc enim est ἀνασπάστους ποιεῖν, ut monui ad IV, 204; sed de iis, qui loco moventur suo non tam vi adhibita quam persuasione et libera voluntate. Cf. I, 79. VII, 118 et quae dixi ad I, 76. 178. Sic malam in partem accipio illud ἐξαναστήσαντες τὰ ἐμπόρια de emporiis vi occupatis et dirutis deque incolis alio traductis, ut I, 155. VII, 170. In clausulâ praeterire non licet, quae scripsit Blomfield. Glossar. ad Aeschyl. Pers. 42, notatu videri dignissimum, quod nusquam ab Aeschylo in recensendis Persarum copiis mentio repetendam esse censet, quod facinus indignum eorum, qui Atheniensium fuerint coloni, memorare Ionibusque, in quos bene fuerint affecti Athenienses, culpam imputare noluerit. Ad verba Ἰώνων προκατηῆσθαι conf. Matth. Gr. Gr. §. 575 pag. 1155.

23

τούς τε Ἴωνων προκατῆσθαι φρουρέοντας τὸν πάντα χρόνον· καὶ ἑαυτῶν μὴ προκατημένων, Ἴωνας 70 οὐδέμειαν ἐλπίδα εἶχον χαίροντας πρὸς τῶν Περσέων ἀπαλλάξειν. Πρὸς ταῦτα Πελοποννησίων μὲν τοῖσι ἐν τέλει ἐοῦσι ἐδόκεε τῶν μηδισάντων ἔθνέων τῶν Ἑλληνικῶν τὰ ἐμπόρια ἐξαναστήσαντας, δοῦναι τὴν χώραν Ἴωσι ἐνοικῆσαι· Ἀθηναίοισι δὲ οὐκ ἐδόκεε 75 ἀρχὴν, Ἴωνίην γενέσθαι ἀνάστατον, οὐδὲ Πελοποννησίοισι περὶ τῶν σφετέρων ἀποικιέων βουλευεῖν. 740 ἀντιτεινόντων δὲ τούτων, προθύμως εἴξαν οἱ Πελοποννησίοι. καὶ οὕτω δὴ Σαμίους τε καὶ Χίους καὶ Αεσβίους καὶ τοὺς ἄλλους νησιώτας, οἳ ἔτυχον 80 συστρατευόμενοι τοῖσι Ἑλλησι, ἐς τὸ συμμαχικὸν

οὐδέμειαν ἐλπίδα εἶχον χαίροντας κ. τ. λ.] i. e. „*nullo pacto sperabant fore ut Iones tutos a Persis relinquerent.*“ Ita G. Hermann. ad Viger. pag. 767, ubi vide plura. Et conf. IV, 135. VI, 50. — Paulo infra οἱ ἐν τέλει ἔόντες dicuntur magistratus, duces, ut III, 18. Sophocl. Antig. 66. Philoctet. 384. 922. Thucyd. V, 27. Phil. Iud. pag. 363 B et 778 B. Stob. V pag. 63, 31 s. T. I pag. 145 Gaisf. Attulerunt Wesseling. et Valckenaer.

οὐδὲ Πελοποννησίοισι] Schweighaeuser. e coniectura scripsit Πελοποννησίους, quo haec esset loci sententia: „*neque placuit (Atheniensibus), ut Peloponnesii consilia agitent de suis ipsorum (i. e. Atheniensium) coloniis.*“ Atque in eandem sententiam h. l. vernacule expressit Lange. Stegerus (cf. Cens. Ien. 1828 Ergänz. Bl. nr. 45 p. 347, ubi de hac vi praepositionis ἐν

plura affert) ante Πελοποννησίοισι inseri voluit ἐν: *coram Peloponnesiis*: quod a loci sensu alienum iudicat censor Lipsiensis pag. 50, si quidem non id agebatur, ut ne coram Peloponnesiis de his deliberaretur, sed ut ne Peloponnesii partem haberent deliberationis de Atheniensium coloniis. Itaque ad Πελοποννησίοισι haud scio an liceat e praegressis repetere γενέσθαι hoc fere sensu: *neque Peloponnesiorum esse, s. Peloponnesiis convenire deliberationem de ipsorum coloniis*; aut etiam supplere δοῦναι aut simile quid; ut haec fere existat sententia: *Atheniensibus non videbatur concedendum esse Peloponnesiis, ut de suis ipsorum (i. e. Atheniensium) coloniis deliberarent.*

ἐς τὸ συμμαχικὸν ἐποιήσαντο] i. e. *in sociorum numerum receperunt.* Ad verba seqq. πίστι τε καταλαμβάντες καὶ ὁρκίοισι i. e. *fide et iuramento ob-*

ἐποιήσαντο, πίστι τε καταλαβόντες καὶ ὀρκίοισι, ἐμμένειν τε καὶ μὴ ἀποστήσεσθαι. τούτους δὲ καταλαβόντες ὀρκίοισι, ἔπλεον τὰς γεφύρας λύσοντες· ἔτι γὰρ ἐδόκεον ἐντεταμένας εὐρήσειν. οὗτοι μὲν 85 δὴ ἐπ' Ἑλλησπόντου ἔπλεον.

107

Τῶν δὲ ἀποφυγόντων βαρβάρων ἐς τὰ ἄκρα τε τῆς Μυκάλης κατεληθέντων, ἐόντων οὐ πολλῶν, 2 ἐγένετο κομιδὴ ἐς Σάρδις. πορευομένων δὲ, κατ' ὄδον Μασίστης ὁ Δαρείος παρατυχῶν τῷ πάθει τῷ γεγονότι τὸν στρατηγὸν Ἀρταύτην ἔλεγε πολλά τε 90 καὶ κακὰ, ἄλλα τε καὶ γυναικὸς κακίῳ φᾶς αὐτὸν εἶναι τοιαῦτα στρατηγήσαντα, καὶ ἄξιον εἶναι παντὸς κακοῦ, τὸν βασιλέος οἶκον κακώσαντα. παρὰ δὲ τοῖσι Πέρσησι γυναικὸς κακίῳ ἀκοῦσαι δέννος

Exercitus Persici reliquiae Sardes se recipiunt. Rixa hoc in itinere inter Masistam, Xerxis fratrem, et Artayntam, ducent Persarum, illius propemodum caede transacta.

strictos, ut in societate constanter manerent neque deficerent, cf. III, 74 et IX, 92. Reduxi ἐμμένειν, cuius loco ἐμμενεῖν dederat Schaeferus, ipse postea emendationem haud sane necessariam retractans ad Theocrit. 27, 60. Add. qui praesentis infinitivum merito tuetur Stallbaum. ad Platon. Criton. p. 138 et I. Strange in Seebod. et Iahn. Annal. Suppl. II, 2 p. 232, ubi iure etiam affert Herodot. IV, 147. Quo magis mireris, Bekker. denuo dedisse ἐμμενεῖν. Ad ἐντεταμένας vid. VIII, 117. IX, 114.

Cap. CVII.

κατεληθέντων] Vid. VI, 133. IX, 31 et ad vocem κομιδὴ (reditus) VIII, 108. De Masiste cf. VII, 82. Ipsum nomen in Zendica lingua esse Mazista i. e. μέγιστος, ponit Pott. Etymolog. Forsch. pag.

XXXVI, ita ut Graeci haud male eum, qui Μασίστιος vocatus sit, appellarint Μακίστιον (IX, 20) qui superlativus sit, ut Φιλίστιος IX, 97, Μημιστεῦς, alia id genus, Μαξιμύς, Maximinus, Maximianus. Et convenit sane hoc nomen viro Persae, qui staturâ corporis ac magnitudine excelluit, ut legimus IX, 25.

τοιαῦτα στρατηγήσαντα] i. e. qui isto (turpi) modo bellum (tanquam dux) administravit. Verbum στρατηγεῖν, ubi accusativum additum habet, illustrat Hess. ad Plutarch. Timoleon. pag. 48. Ad vocem οἶκον cf. V, 31 ibique nott. — Seqq. γυναικὸς κακίῳ κ. τ. λ. habet Eustath. ad II. pag. 668, 44 s. 537, 51.

δέννος μέγιστός ἐστι] i. e. maximum opprobrium. — Explicatur ab Eustathio et criticis ad Sophocl. Aiæc. 243. Lyco-

μέγιστός ἐστι. ὁ δὲ, ἐπεὶ πολλὰ ἤκουσε, δεινὰ ποι-95
 εύμενος, σπᾶται ἐπὶ τὸν Μασίστην τὸν ἀκινάκκα,
 4 ἀποκτείνει δέλων. καὶ μιν ἐπιθέοντα φρασθεῖς Ξει-
 ναγόρης ὁ Πρηξίλειω, ἀνὴρ Ἀλικαρνησεύς, ὅπισθε
 ἐστειὼς αὐτοῦ Ἀρταῦντεω, ἀρπάζει μέσον, καὶ ἐξά-
 ρας, παίει ἐς τὴν γῆν· καὶ ἐν τούτῳ οἱ δορυφόροι
 5 οἱ Μασίστεω προέστησαν. ὁ δὲ Ξειναγόρης ταῦτα 1
 ἐργάσατο, χάριτα αὐτῷ τε Μασίστη τιθέμενος καὶ
 Ξέρξῃ, ἐκσώζων τὸν ἀδελφεὸν τὸν ἐκείνου· καὶ διὰ
 τοῦτο τὸ ἔργον Ξειναγόρης Κιλικίης πάσης ἤρξε,

phron. Alex. 774. Persarum
 illud conviciium innuebatur IX,
 20; et recentiorum eorundem
 abs Theophylacto Hist. Mauric.
 III, 8. Non requiretur, credo,
 simile aliarum nationum op-
 probrii virus. Quis Virgiliani
 obliviscitur, *O vere Phrygiae,*
neque enim Phryges, Aen. IX,
 617, ubi de Persis La Cerda
 egregie.“ *Wesseling.* Ad
 verba δεινὰ ποιούμενος conf.
 III, 14 et ad verbum medium
 σπᾶσθαι nott. ad III, 29. De
 acinace vid. nott. ad III, 64.

καὶ μιν ἐπιθέοντα φρασθεῖς]
 „φθὰς [quod Aldina habet] si
 darent codices, videri forte po-
 terit utrumque posuisse Hero-
 dotus: καὶ μιν, ἐπιθέοντα
 φρασθεῖς, φθὰς Ξειναγόρης—
 ἀρπάζει μέσον καὶ ἐξάρας παί-
 ει ἐς τὴν γῆν: quem, cum ac-
 currentem cerneret, praevertens
Xenagoras — medium arripit et
 sublutum in terram statuit: ut
 apud Terentium [Ad. III, 2,
 18. coll. Andr. V, 2, 20]. *sub-*
blimem medium arriperem et ca-
pitem pronum in terram statuerem.

συναρπάσας ἐξῆρε est in Xe-
 nophon. Cyropaed. p. 35, 340
 [II, 4, 14] Ἴσρας μετέωρον
 εἰς τὸ βάρκαθρον ἐμβαλῶ Ari-
 stophan. Eqq. 1359.“ *Val-*
cken.

οἱ δορυφόροι οἱ Μα-
 σίστεω] Alterum καὶ sustule-
 runt Schweighaeuser. et Gaisf.
 quum additum illud sit ab eo,
 qui genitivum Μασίστεω a no-
 mine δορυφόροι pendere puta-
 rit; ita ut ad verbum προέ-
 στησαν supplendum sit αὐτοῦ
 scil. Μασίστεω, hoc fere sen-
 su: *Musistae satellites ipsum*
protegebant, ante ipsum scil. col-
locati. Nec sane video, cur ab
 hac ratione recedam aut vo-
 culam οἱ, quam Florentinus
 cum aliis tuetur, deleam, prae-
 sertim cum antecedente syl-
 laba οἱ facile absorberi po-
 tuerit. — In seqq. ad formulam
 χάριτα (quam accusativi for-
 mam notat Matth. Gr. Gr. §.
 73 p. 164) τίθεσθαι vid. IX,
 60 et ad verba οὐδὲν ἔτι πλέον
 ἐγένετο conf. VI, 42.

6 δόντος βασιλέως. τῶν δὲ κατ' ὄδον πορευομένων, 5
οὐδὲν ἔτι πλέον ἐγένετο τούτων, ἀλλ' ἀπικνέονται
ἔς Σάρδις. Ἐν δὲ τῆσι Σάρδισι ἐτύγχανε ἑὼν βα-
σιλεὺς ἐξ ἐκείνου τοῦ χρόνου, ἐπεὶ τε ἐξ Ἀθη-
νέων, προσπταίσας τῇ ναυμαχίῃ, φυγῶν ἀπίκετο.

108

Τότε δὲ ἐν τῆσι Σάρδισι ἑὼν ἄρα, ἥρα τῆς 10
2 Μασίστεω γυναικὸς, ἐούσης καὶ ταύτης ἐνθαῦτα.
ὡς δὲ οἱ προσπέμποντι οὐκ ἐδύνατο κατεργασθῆναι,
οὐδὲ βίην προσέφερε, προμηθεόμενος τὸν ἀδελφεὸν
Μασίστην· (τῶντὸ δὲ τοῦτο εἶχε καὶ τὴν γυναῖκα·

Digressio de Xerxis post expeditionem Graecam amoribus, regiae familiae funestissimis. Xerxes amore irretitus primum uxoris 741

Cap. CVIII.

Τότε δὲ — ἑὼν ἄρα] Voculam ἄρα postpositam attigi ad VIII, 8. Mox revocavi ἥρα, ubi Schaeferus, quem Bekker. sequitur, e duobus codd. dederat ἔρα, quod etiam infra dedit Bekkerus. — De ipso hoc Xerxis amore conf. Tzetz. Chil. II, 6 et ad Lycophron. p. 142 (ubi tamen male confundit Masistum et Masisten). Maxim. Tyr. XXVI, 7.

ὡς δὲ οἱ — κατεργασθῆναι κ. τ. λ.] i. e. quum vero illa non posset adduci, ut ipsi morem gereret neque ipse Xerxes illi vim inferre vellet. Ad ἐδύνατο cum Schweigh. subintellig. ἢ γυνή. Ad verbum κατεργάζεσθαι cf. VII, 6 init. οἱ ad Xerxem spectat, quo eodem refertur προσπέμποντι mittenti scil. eos, qui mulierem quovis modo sollicitarent, eamque perducerent, ut regi amanti gratificaretur. Tu conf. de hac huius verbi significatione interprett. ad Xenophont. Ephes. p. 216. 217 Lo-

cell. In eadem re Xenophon dixit προσενεγκεῖν λόγους in Cyropaed. VI, 1, 31, Lucianus πειροῶν Diall. Deorr. VI, 2, ubi cf. Hemsterhus. — προσέφερε e duobus codd. revocatum pro προσεφέρετο, cuius hic nullus sane locus, ut VII, 172. Conf. Schaefer. ad Lambert. Bos. De ellipss. L. Gr. pag. 253 et Herod. Vit. Homer. 4 a Schweighaeusero laudata.

προμηθεόμενος] i. e. reverens Masisten, respectum habens Masistis. Attigit Priscian. XVIII p. 1204 coll. Herodot. II, 172, ubi genitivus huic verbo adstruitur, quod h. l. accusativus excipit. Vid. Matth. Gr. Gr. §. 348 not. 2 p. 658.

τῶντὸ δὲ τοῦτο εἶχε καὶ τὴν γυναῖκα] i. e. idem illud (sc. τὸ προμηθέεσθαι) etiam mulierem cohibuit s. tenuit, quo minus regi sollicitanti obediret. In seqq. verba ἐργόμενος τῶν ἄλλων, quae vulgo interpretantur: ceteris (viis scil. quibusquod vellet, eius fieret compos) prohibitus, exclusus, Schweighaeusero

Masistae, post filiae eius, Dario ipsius regis filio, in matrimonium datae.

109

εὖ γὰρ ἐπίστατο βίης οὐ τευξομένη·) ἐνθαῦτα δὴ 15
 ἔξοξῆς ἐθρόμενος τῶν ἄλλων, πρήσσει τὸν γάμον
 τοῦτον τῷ παιδί τῷ ἑωυτοῦ Δαρείῳ, θυγατέρα τῆς
 γυναικὸς ταύτης καὶ Μασίστεω· δοκέων αὐτὴν μᾶλλον
 3 λάμψουσαι, ἣν ταῦτα ποιήσῃ. ἀρμόσας δὲ, καὶ τὰ
 νομιζόμενα ποιήσας, ἀπήλυνε ἐς Σουσα. Ἐπεὶ δὲ 20
 ἐκεῖ τε ἀπίκετο καὶ ἠγάγετο ἐς ἑωυτοῦ Δαρείῳ τὴν
 γυναῖκα, οὕτω δὴ τῆς Μασίστεω μὲν γυναικὸς ἐπέ-
 παντο, ὁ δὲ διαμειψάμενος ἦρα τε καὶ ἐτύγχανε τῆς
 Δαρείου μὲν γυναικὸς, Μασίστεω δὲ θυγατρὸς· οὐ-
 νομα δὲ τῇ γυναικὶ ταύτῃ ἦν Ἀρταῦντη. Χρόνου 25
 δὲ προϋόντος, ἀνάπυστα γίνεται τρόπῳ τοιῷδε. ἔξυ-

iudice etiam sic interpretari licebit: *abstinens, valedicens ceteris viis* scil. nec vi uti nec porro frustra sollicitare mulierem volens.

πρήσσει τὸν γάμον] i. e. *studiose, diligenter egit nuptias filii*, cui illius mulieris filia nuberet. Namque θυγατέρα per appositionem antecedenti τὸν γάμον adiici putem. Vid. Plutarch. Amator. p. 749 D et de verbi πρήσσειν significatione Viger. De idiotismm. p. 290. Ast. ad Platon. Phaedr. p. 330. — *Susa* regiam Persarum intelligi sedem, supra iam monitum.

ἐκεῖ τε ἀπίκετο] ἐκεῖ τε pro vulg. ἐκεῖσε, Florentino iubente revocavi cum recentt. Vid. nott. ad VII, 147. Ad seqq. verba ἠγάγετο ἐς ἑωυτοῦ Δαρείῳ τὴν γυναῖκα conf. nott. ad I, 59. IV, 78. Hinc IX, 111: τῷ παιδί — ἠγάγετο γυναῖκα.

ὁ δὲ διαμειψάμενος] i. e. *amore suo commutato*, alio quo

translato. — Quod sequitur: ἐτύγχανε τῆς γυναικὸς est: *mulierem ad suam perduxit voluntatem eaque potitus est*. In simili re Plutarchus Mar. 14: καὶ πολλάκις πειρῶν οὐκ ἐτύγχανε.

Cap. CIX.

ἀνάπυστα γίνεται] Cf. VI, 66. De Amestri Xerxis uxore, ob crudelitatem male notā cf. citt. ad VII, 61. 114. Add. Heeren. Ideen. I, 1 p. 421. 466 seqq. Nec sane hoc ab orientis moribus institutisve alienum, quod regina vel etiam regis mater summum locum auctoritatemque in regia aula obtineat, eiusque consilio omnes fere res publicae peragantur: quae mulieres quantum abusae fuerint hac auctoritate ad privatas cupiditates explendas, aut omne crudelitatis exercendum genus, satis docet historia: ut, quae h. l. enarrantur, ad verum proxime accedere minime dubitemus. At-

φήνασα Ἀμηστρίς, ἣ Ξέρξῃ γυνή, φᾶρος μέγα τε καὶ ποικίλον καὶ θέης ἄξιον, διδοῖ Ξέρξῃ. ὁ δὲ, ἡσθεὶς, περιβάλλεται τε καὶ ἔρχεται παρὰ τὴν Ἀρ-2 ταῦντην. ἡσθεὶς δὲ καὶ ταύτῃ, ἐκέλευσε αὐτὴν αἰ-30 τῆσαι ὅ τι βούλεται οἱ γενέσθαι ἀντὶ τῶν αὐτῷ ὑ-πουργημένων· πάντα γὰρ τεύξεσθαι αἰτήσασαν. τῇ δὲ κακῶς γὰρ ἔδεε πανοικίῃ γενέσθαι, πρὸς ταῦτα 3 εἶπε Ξέρξῃ· „Δώσεις μοι τὸ ἄν σε αἰτήσω;“ ὁ δὲ πᾶν μᾶλλον δοκέων κείνην αἰτῆσαι, ὑπισχνέτο καὶ 35 ὤμοσε. ἣ δὲ, ὡς ὤμοσε, ἀδεῶς αἰτεῖ τὸ φᾶρος. 4 Ξέρξῃς δὲ παντοῖος ἐγίνετο, οὐ βουλόμενος δοῦναι·

que simul manifestum fit hac ex narratione, quo modo in regum Persarum gymnaseis agi solitum fuerit: in quam rem insigne exstat Estherae exemplum, quam ipsam nullam aliam re vera fuisse atque Amestridem, alio nomine in libris sacris vocitatum, fuere qui contenderent. Sed haec et alia huiusmodi lubens hic transeo.

ὅ τι βούλεται] De hoc indicativo vide sis nott. ad I, 163. Sic IX, 111. ποιέειν τὰ βούλεται. In seqq. accusativum πάντα ad αἰτήσασαν refero neque ad τεύξεσθαι.

τῇ δὲ κακῶς γὰρ ἔδεε πανοικίῃ γενέσθαι] Vid. I, 8. IV, 79 et de usu particulae γὰρ I, 8. 24. Voces τῇ δὲ non ad πανοικίῃ referri posse bene monet Schweigh. sed ad mulierem. Nam idem est ac si dixisset Noster: ἣ δὲ, κακῶς γὰρ οἱ ἔδεε πανοικίῃ γενέσθαι, εἶπε Ξέρξῃ. Ad vocem πανοικίῃ cum tota domo, familia conf. nott. ad VII, 39.

παντοῖος ἐγίνετο] i. e. in

omnes se convertit formas, omnia tentavit, quibus illam averteret eiusque preces amoveret. Vid. III, 124 ibique nott. Ad seqq. κατ' ἄλλο μὲν οὐδὲν cf. nott. ad VIII, 30. Mox retinui, quod codd. quidam ferebant, κατεικαζούση, cuius loco Schweigh. coniecerat κατεικαζούσης. Gaisf., quem sequitur Negris, e pluribus codd. dedit κατεικαζούσα, his additis: „legitima verborum constructio postulabat, ut sententia hunc in modum decurreret: μὴ καὶ πρὶν κατεικαζούσα τὰ γινόμενα, οὕτω Ξέρξῃν προήσονται καταλάβοι. Eam nunc immutat scriptor, ita ut sequens verbum a remotiore nominativo pendeat.“ Sed hoc nimis videtur quaesitum, nec sane ulla apparet causa, cur scriptorem tam subito structuram orationis mutasse credamus. Immo plana videntur omnia, si dativum κατεικαζούση referas ad passivum ἐπευρεθῆ. Timebat scil. Xerxes, ne ab Amestride, quae iam antea conieci- bat ea, quae facta sunt, invenire-

κατ' ἄλλο μὲν οὐδὲν, φοβεόμενος δὲ Ἄμυστρον, μὴ
καὶ πρὶν κατεικαζούσῃ τὰ γινόμενα, οὕτω ἐπευρε- 40
θη πρήσων· ἀλλὰ πόλις τε ἐδίδου, καὶ χροσὸν ἄ-
πλετον, καὶ στρατὸν τοῦ ἔμελλε οὐδεὶς ἄρξιν ἀλλ' ἢ
5 ἐκείνῃ· Περσικὸν δὲ κάρτα ὁ στρατὸς δῶρον.
ἀλλ' οὐ γὰρ ἔπειθε, διδοῖ τὸ φᾶρος. ἢ δὲ, περιχα- 45
ρῆς ἔοῦσα τῷ δώρῳ, ἐφόρεέ τε καὶ ἀγάλλετο· καὶ
ἢ Ἄμυστρος πυνθάνεται μιν ἔχουσαν. Μαθοῦσα δὲ
τὸ ποιούμενον, τῇ μὲν γυναικὶ ταύτῃ οὐκ εἶχε ἔγ-
κοτον· ἢ δὲ ἐλπίζουσα τὴν μητέρα αὐτῆς εἶναι αἰ-
τίην καὶ ταῦτα ἐκείνην πρήσσειν, τῇ Μασίστεω γυ-
2 ναικὶ ἐβούλευε ὕλεθρον. φυλάξασα δὲ τὸν ἄνδρα 50
τὸν ἑωυτῆς Ξέροξην βασιλῆϊον δεῖπνον προτιθέμε-
νον· (τοῦτο δὲ τὸ δεῖπνον παρασκευάζεται ἀπαξ τοῦ
ἐνιαυτοῦ, ἐν ἡμέρῃ τῇ ἐγένετο βασιλεὺς· οὐνομα
δὲ τῷ δεῖπνῳ τούτῳ Περσιστὶ μὲν, τυκτὰ, κατὰ δὲ
τὴν Ἑλλήνων γλῶσσαν, τέλειον· τότε καὶ τὴν κε- 742
φαλὴν σμᾶται μῶνον βασιλεὺς, καὶ Πέρσας δωρῆ- 56

110

Amestridia re-
ginae atrox ze-
lotypia,

tur talia agens. — In seqq. ἐ-
δίδου est obtulit, se daturum
pollicitus est, nota verbi huius
potestate. Ad verba: ἀλλ' οὐ
γὰρ ἔπειθε conf. Matth. Gr.
Gr. §. 615 pag. 1242 et G.
Hermann. ad Viger. pag. 811.
Add. Herodot. IX, 93. Ver-
bum ἀγάλλεσθαι attigi ad
IV, 64.

Cap. CX.

οὐκ εἶχε ἔγκοτον] De hac
locutione conf. III, 59. Add.
Blomfield. Glossar. ad Aeschyl.
Choephor. 37. In seqq. ver-
bum φυλάξασα citat Suidas s.
v. III p. 642. Vid. I, 49 ibiq.
nott. VIII, 9.

ἐν ἡμέρῃ τῇ ἐγένετο βασι-
λεὺς] Male ἐν in quibusdam

omissum. Affert Herodotea A-
thenaeus IV, 27 pag. 146 B.
Vid. de die regis natali nott.
ad I, 133. Ipsum festi nomen
Τυκτὰ quid valeat, aliis disqui-
rendum permittam. Scaliger
Canon. Isag. III p. 260 expo-
suerat *thronum*. Alii aliter. Cf.
Reland. Diss. de vet. ling. Pers.
p. 257. Creuzerus haec adscrip-
sit: „Attigerunt hunc locum
interpretes Hesychii II p. 1360
et pag. 1432. Photius p. 526
Dobr. et Lips. Τυκτόν· χειρο-
ποίητον, quod ad Odys. ρ',
206 trahit Schleusner. in Anim-
adverss. pag. 463. Ego nihil
exputo.“

σμᾶται] i. e. *smegmate* de-
tergit. Vid. eitt. ad IV, 73 et
Casaubon. ad Athen. l. I. Plura

111

εται) ταύτην δὴ τὴν ἡμέρην φυλάξασα ἢ Ἄμνηστρις, χροῖζει τοῦ Ξέρξεω δοθῆναί οἱ τὴν Μασίστεω γυναῖ-3 κα. ὁ δὲ δεινόν τε καὶ ἀνάρσιον ἐποιέετο, τοῦτο μὲν, ἀδελφεοῦ γυναῖκα παραδοῦναι, τοῦτο δὲ, ἀναι-60 τὴν ἑοῦσαν τοῦ πρήγματος τούτου· συνῆκε γὰρ τοῦ εἵνεκεν ἐδέετο. Τέλος μέντοι, κείνης τε λιπα- ρεούσης, καὶ ὑπὸ τοῦ νόμου ἕξεργόμενος, ὅτι ἀτυ- χῆσαι τὸν χροῖζοντα οὐ σφι δυνατόν ἐστι βασιλεῖου δείπνου προκειμένου, κάρτα δὴ ἀέκων κατανεύει· 2 καὶ παραδούς, ποίει εἴδε. τὴν μὲν κελεύει ποίειν 65 τὰ βούλεται ὁ δὲ μεταπεψάμενος τὸν ἀδελφεὸν λέ- γει τάδε· „Μασίστα, σὺ εἰς Δαρείου τε παῖς, καὶ „ἐμὸς ἀδελφεός· πρὸς δ' ἔτι τούτοισι, καὶ εἰς ἀνήρ 3 „ἀγαθός. γυναῖκί δὴ ταύτη τῇ νῦν συνοικέεις, μὴ „συνοικεε· ἀλλὰ τοι ἀντ' αὐτῆς ἐγὼ δίδωμι θυγα-70 „τέρα τὴν ἐμήν. ταύτη συνοικεε· τὴν δὲ νῦν ἔχεις, 4 „οὐ γὰρ δοκεῖ ἐμοὶ, μὴ ἔχε γυναῖκα.“ Ὁ δὲ Μα- σίστης ἀποθωνμάσας τὰ λεγόμενα, λέγει τάδε· „Ὡ „δέσποτα, τίνα μοι λόγον λέγεις ἄχρηστον, κελεύων 75

de ipso verbo dabit a Cr. cita- tus Blomfield. ad Callimach. Lavacr. Pallad. vs. 32. Neque vero hic putō intelligi posse *fragrantius oleum*, quo regium caput fuerit delibutum et deinde defricum. Facit huc quoque Strabo XV p. 718 s. 1046 A. — In seqq. dedi *χροῖζει* et *χροῖζοντα* pro *χροῖζει* et *χροῖ- ζοντα*, quod cum Schaefero tenet Bekker. Conf. VII, 38 ibique nott.

Cap. CXI.

κείνης τε λιπαρεούσης] κεί- νης e Florentino receptum. Vulgatam *ἐκείνης* cum Schaefer. retinuit Matth. Verba: ὑπὸ τοῦ νόμου ἕξεργόμενος valent:

lege prohibitus, quo minus scil. aliter faceret petentique abnue- ret (conf. nott. ad VII, 96), quia fieri nequit, regia coena proposita, ut petenti quiddam denegetur s. *petens voto excidat*. — Paulo infra e Florent. receptum *γυναῖκί δὴ*, ubi vulgo *γυναῖκί δὲ*, quod post Schaeferum retinuerunt Matth. et Bekker.

λόγον λέγεις ἄχρηστον] „Vi- detur gravius quiddam sonare quam *inutilem sermonem*, nempe *malum, importunum, infelicem, damnosum*.“ Schweigh. in Lex. Herod. — In seqq. vo- cem *τρεις* post *εἰσὶ* plerique codd. ignorant, unde uncis in- cludere malui, quam prorsus

„με γυναικα, ἐκ τῆς μοι παῖδες νεηνίαι τέ εἰσι
 „[τρεις] καὶ θυγατέρες, τῶν καὶ σὺ μίαν τῷ παιδί
 „τῷ σεωυτοῦ ἠγάγεο γυναικα· αὐτή τέ μοι κατὰ
 „νόον τυγχάνει κάρτα ἐοῦσα· ταύτην με κελεύεις
 5 „μετέντα, θυγατέρα τὴν σὴν γῆμαι; ἐγὼ δὲ, βασι-80
 „λεῦ, μέγα μὲν ποιεῦμαι ἀξιεύμενος θυγατρὸς τῆς
 „σῆς, ποιήσω μέντοι τούτων οὐδέτερα· σὺ δὲ μη-
 „δαμῶς βιω, πρήγματος τοιοῦδε δεόμενος. ἀλλὰ τῆ
 6 „τε σῆ θυγατρί ἀνήρ ἄλλος φανήσεται ἐμεῦ οὐδὲν
 „ἥσσων, ἐμέ τε ἕα γυναικὶ τῆ ἐμῇ συνοικέειν.“ Ὅ85
 μὲν δὴ τοιοῦτοισι ἀμείβεται· Ξέρξης δὲ θυμωθεὶς,
 7 λέγει τάδε· „Οὔτω τοι, Μασίστα, πέπρηκται· οὔτε
 „γὰρ ἂν τοι δόην θυγατέρα τὴν ἐμὴν γῆμαι, οὔτε
 „ἐκείνη πλεῦνα χρόνον συνοικήσεις· ὡς μάθης τὰ
 „διδόμενα δέκεσθαι.“ Ὁ δὲ ὡς ταῦτα ἤκουσε, εἰ-

eicere, quod fecit Gaisfordius, improbante Schaefero, Matth. et Bekker. Quod vero h. l. sibi quodammodo opponuntur νεηνίαι et θυγατέρες, quorum prius vocabulum vulgo non tam ad sexum, quam ad aetatem respicit, attendi vult Doederlein in Actt. phill. Monacc. I, 1 p. 41, quamquam h. l. ob praegressum παῖδες aetatis simul ratio videtur haberi.

αὐτή τέ μοι] αὐτή pro αὐτή dedit Schaeferus, quem reliqui secuti sunt. Declarat nimirum Masistes, hanc uxorem ex animi sententia ipsi fuisse, sibi maxime accommodatam. Sic κατὰ νόον V, 106. VI, 130. I, 117. IX, 45. Mox e meliorum codd. consensu dedi θυγατέρα τὴν σὴν pro τὴν σεωυτοῦ, quod cum Schaefero retinuit Matth.

μέγα μὲν ποιεῦμαι ἀξιεύμε-

νος θυγατρὸς] i. e. magni facio, quod coniugio filiae tunc me digneris. De participii usu vid. Viger. p. 771. Pro μέγα Florentinus dat μεγάλη, quod Schweighaeusero arridet quodque ipsum dedit Steger. Tu cf. III, 42.

μηδαμῶς βιω] i. e. Tu noli vim mihi inferre, me ullo modo cogere. Mox libris iubentibus dedi ἥσσων, cuius loco Schaefer. et Bekker. ἕσσων. Vid. VIII, 113. V, 72.

πέπρηκται] i. e. ita sane actum est de te. Vid. nott. ad VII, 10 §. 3. Schweighaeuserus erat interpretatus: igitur hoc profecisti. — Mox e Florent. repositum δόην, quod etiam habet Thomas Mag. pag. 227 h. l. citans s. v. διδώη. Vulgatam δόλην cum Schaefero tumentur Matth. et Bekker.

πας τοςόνδε, ἐχώρει ἔξω· „Δέσποτα, οὐ δὴ κώ με⁹⁰

112

„ἀπώλεσας.“ Ἐν δὲ τούτῳ τῷ διὰ μέσου χρόνῳ ἐν τῷ Ξέρξης τῷ ἀδελφεῷ διελέγετο, ἢ Ἄμυστροις μεταπεμφαμένη τοὺς δορυφόρους τοῦ Ξέρξεω, διαλυμαίνεται τὴν γυναικα τὴν Μασίστεω· τοὺς τε μαζοὺς ἀποταμοῦσα κυσὶ προέβαλε, καὶ ῥίνα, καὶ ὄτα, καὶ χεῖλα· καὶ γλῶσσαν ἐκταμοῦσα, ἐς οἶκόν μιν⁹⁶

crudelitasque in uxorem Masistae horribilis.

743

113

ἀποπέμπει διαλελυμασμένην. Ὁ δὲ Μασίστης οὐδὲν κω ἀκηκῶς τούτων, ἐλπόμενος δὲ τί οἱ κακὸν εἶ-
2 ναι, ἐσπίπτει θρόνῳ ἐς τὰ οἰκία. ἰδὼν δὲ διεφθαρμένην τὴν γυναικα, αὐτίκα μετὰ ταῦτα συμβουλευσάμενος τοῖσι παισὶ, ἐπορεύετο ἐς Βάκτρα σὺν τε τοῖσι ἑωυτοῦ υἱοῖσι καὶ δὴ κού τισι καὶ ἄλλοισι, 1 ὡς ἀποστήσων νομὸν τὸν Βάκτριον, καὶ ποιήσων τὰ μέγιστα κακῶν βασιλέα· τὰ περ ἂν καὶ ἐγένετο, ὡς ἐμοὶ δοκέειν, εἶπερ ἔφθη ἀναβάς ἐς τοὺς Βακτρίους καὶ τοὺς Σάκας· καὶ γὰρ ἔστεργόν τέ μιν, 3 καὶ ἦν ὑπαρχος τῶν Βακτριῶν. ἀλλὰ γὰρ Ξέρξης 5 πυθόμενος ταῦτα ἐκεῖνον προήσδοντα, πέμψας ἐπ' αὐ-

Hinc turbae exortae, Xerxis regno graves futurae, nisi Masistae eiusque filiorum nece compositae fuissent.

Cap. CXII.

ἐν δὲ τούτῳ — χρόνῳ] Vid. VIII, 27. διαλυμαίνεται est foedissime tractat, dilacerat. Verba τοὺς τε μαζοὺς ἀποταμοῦσα in simili re exstant IV, 102.

Cap. CXIII.

ἐλπόμενος] i. e. suspicans indeque metuens. Vid. VI, 109 ibique allata.

ὡς ἀποστήσων νομὸν τὸν Βάκτριον] i. e. ut Bactriam provinciam ad defectionem sollicitaret. Bactriana praefectura memoratur III, 92, quam unam e maximis et amplissimis totius fere regni fuisse haud pauca testantur. Unde factum, ut ad-

iuvante ipso provinciae situ et ambitu, ibi crebrius exorirentur seditiones bellaque praefectorum cum regibus Persarum. Conf. Heeren. Id. II, 1 p. 316 et quae ad Ctesiam attuli pag. 93.

ὡς ἐμοὶ δοκέειν] Ita optimi quique codd. pro δοκέει. Vid. IV, 168. In seqq. ὑπαρχος est satrapa, ut V, 20 ibique nott.

ταῦτα ἐκεῖνον προήσδοντα] i. e. eum talia agitare consilia, talia moliri. De verbo προήσσειν cf. IX, 108 ibique citt. — Mox revocavi κατέκτεινε, ubi Schaeferus dederat κατέκτεινεν.

τὸν στρατιῆν, ἐν τῇ ὁδῷ κατέκτεινε αὐτόν τε ἐκείνον
καὶ τοὺς παῖδας αὐτοῦ καὶ τὴν στρατιῆν τὴν ἐκεῖ- 10
4 νου. Κατὰ μὲν τὸν ἕρῳτα τὸν Ξέρξεω καὶ τὸν Μα-
σίστειω θάνατον τοσαῦτα ἐγένετο.

114

Græcorum clas-
se in Hellespon-
tum ad pontes
rescindendos
profecta, cum eos
iam solutus de-
prehendissent
[8, 117.], Pelo-
ponnesii in Græ-
ciam revertun-
tur: Athenienses
ad Sestum oppu-
gnandam se con-
vertunt,

Οἱ δὲ ἐκ Μυκάλης ὀρηθέντες Ἕλληνες ἐπ' Ἐλ-
λησπόντου πρῶτον μὲν περὶ Λεκτὸν ὄρμεον, ὑπὸ
ἀνέμων ἀπολαμφθέντες· ἐνθεῦτεν δὲ ἀπίκοντο ἐς
Ἄβυδον, καὶ τὰς γεφύρας εὖρον διαλελυμένας, τὰς 15
ἔδοξεον εὐρήσειν ἔτι ἐντεταμένας· καὶ τούτων οὐκ
ῥῆκιστα εἴνεκεν ἐς τὸν Ἐλλήσποντον ἀπίκοντο. τοῖσι
μὲν νυν ἀμφὶ Λευτυχίδα Πελοποννησίοισι ἔδοξε
ἀποπλέειν ἐς τὴν Ἑλλάδα· Ἀθηναίοισι δὲ καὶ Ξαν-

τὴν στρατιῆν τὴν ἐκείνου]
, „Suspisor vocem στρατιῆν ex
proximis inhaerentem memo-
riæ scribentis, alterius vice male
fuisse repetitam. Qui Susis abie-
rat cum liberis, καὶ δὴ κου τισὶ
καὶ ἄλλοισι, quiq; necdum
pervenerat ad suam præfectu-
ram, is minus commode dici
poterat iam nunc secum ha-
buisse exercitum. Multo mihi
videretur accommodatius, si a
Xerxe missi in viâ dicerentur
interfecisse αὐτόν τε ἐκείνον
καὶ τοὺς παῖδας αὐτοῦ, καὶ
τὴν θεραπηῆν τὴν ἐκείνου, si
hoc aliunde firmatum accipe-
rem.“ *Valckenaer*. Lectioni
vulgatae haud scio an ita pa-
trocinandum, ut in ipsa via de
defectione cogitans Masistes co-
pias collegerit, sed a Xerxis ex-
ercitu oppressus, unâ cum co-
piis interierit. Quin ipsa suspi-
cio mihi orta est verba καὶ τὴν
στρατιῆν τὴν ἐκείνου e glossa
marginali in textum irrepisse.

Cap. CXIV.

περὶ Λεκτὸν ὄρμεον] i. e. in
statione erant prope Lectum.
Verbum ὀρμεῖν hoc sensu ex-
stat VII, 22. Λεκτός, quod
rectius scribi Λέκτος censet
Schweighaeuserus, promontori-
um Idae montis est, Lesbo
insulae obversum, de quo vid.
Schol. ad Nicandr. Alexipli,
40 Athen. XIII pag. 598 C.
Strabon. XIII p. 604 A. s. p.
900 D. 606 C. s. p. 903 C.
Liv. XXXVII, 37. Quae at-
tulit Wesselingius, addens il-
lic navigantes ventis adversis
retardatos fuisse. — Ad verba
ὑπὸ ἀνέμων ἀπολαμφθέντες
vid. II, 115 ibique nott. Ad
ἐντεταμένας conf. IX, 106.

τοῖσι μὲν νυν ἀμφὶ Λευ-
τυχίδα] Ad locutionem conf.
IX, 57. Thucydides ista tan-
gens I, 89 de dissensu Pelo-

115 θίπρω τῷ στρατηγῷ, αὐτοῦ ὑπομείναντας περιᾶ-
 3 σθαι τῆς Χερσονήσου. Οἱ μὲν δὲ ἀπέπλεον· Ἄθη- 20
 ναῖοι δὲ, ἐκ τῆς Ἀβύδου διαβάντες ἐς τὴν Χερσό-
 νησον, Σηστὸν ἐπολιόρκειον. Ἐς δὲ τὴν Σηστὸν ταύτην,
 ὡς ἰόντος ἰσχυροτάτου τείχεος τῶν ταύτη, συνῆλθον,
 ὡς ἤκουσαν παρῆναι τοὺς Ἕλληνας ἐς τὸν Ἑλλήσ-
 ποικτον, ἐκ τε τῶν ἄλλων τῶν περιουκίδων, καὶ δὴ 25
 καὶ ἐκ Καρδίας πόλιος Οἰόβαζος, ἀνὴρ Πέρσης, ὃς
 2 τὰ ἐκ τῶν γεφυρέων ὅπλα ἐνθαῦτα ἦν κεικομικῶς.
 εἶχον δὲ ταύτην ἐπιχώριοι Αἰολῆες, συνῆσαν δὲ Πέρ-
 σαι τε καὶ τῶν ἄλλων συμμαχῶν συκνὸς ὄμιλος.
 116 Ἐτυράννευε δὲ τούτου τοῦ νομοῦ Ξέρξης ὕπαρχος
 Ἀρταύκτης, ἀνὴρ μὲν Πέρσης, δεινὸς δὲ καὶ ἀτά- 30
 2 σθαλος. ὃς καὶ βασιλέα ἐλαύνοντα ἐπ' Ἀθήνας ἐξη-
 πάτησε, τὰ Πρωτεσίλειω τοῦ Ἰφίζλου χορήματα ἐξ
 3 Ἐλαιουῦντος ὑφελόμενος. ἐν γὰρ Ἐλαιουῦντι τῆς Χερ-

quo ingens Per-
 sarum numerus,
 quod caetera
 Chersonesi op-
 pida parum mu-
 nita essent, con-
 fluxerat.

Praefectus Sesto
 a rege Artaxctae,
 homo impius in-
 que Protesilaum
 heroem contu-
 meliosus.

744

ponnesiorum atque Athenien-
sium nihil prodit.

περιᾶσθαι τῆς Χερσονήσου]
 i. e. tentare, num in suam di-
 tionem redigere possent Cherson-
 esum. Sic IX, 40 περιώμενοι
 τῶν Ἑλλήνων. — Mox reti-
 nuī, quod plerique codd. affe-
 runt διαβάντες, a Schaefero,
 quem Bekker. sequitur, muta-
 tum ex uno Sanctrofti cod. in
 διαβαλόντες; quamquam id
 ipsum traiciendi notione haud
 infrequens, ut monstrant a Val-
 cken. allata ex Herod. VI, 44.
 V, 33. 34. Thucyd. II, 83.
 VI, 30. Aristid. III p. 577. Eu-
 nap. in Proaeres. p. 129 p. 73
 Boissonad. quem ipsum conf. in
 annotat. pag. 270. At mihi
 haec lectio docti cuiusdam ho-
 minis deberi videtur industriae.
 De Sesto vid. VII, 33. Thucy-

dides quoque I. I. Sesti obses-
sionem memorat.

Cap. CXV.

παρῆναι — ἐς τὸν Ἑλλήσ-
 ποικτον] Cf. de locutione I, 21
 et ad praegressas voces de Sesto
 conf. Ephori fragm. p. 198 a
 Cr. laudata. — De Cardia dixi
 ad VI, 33. ὅπλα rudentes sunt,
 ut VII, 25. — ἐνθαῦτα accipio
 huc, istuc; de quo usu plura A.
 Bekker. in Spec. Philostr. p.
 77. 78.

Cap. CXVI.

ὕπαρχος] Conf. nott. ad V,
 20 et ad seqq. VII, 33 ibique
 nott.

ἐξ Ἐλαιουῦντος ὑφελόμενος]
 Pro ὑφελόμενος, cuius loco
 sanequam expectabas Ionum
 more ὑπελόμενος, quod ipsum

σονήσου ἐστὶ Πρωτεσίλεω τάφος τε καὶ τέμενος περὶ αὐτὸν, ἐνθα ἦν χρήματα πολλὰ, καὶ φιάλαι χρύσειαι³⁵ καὶ ἀργύρειαι, καὶ χαλκός, καὶ ἐσθῆς, καὶ ἄλλα ἀναθήματα, τὰ Ἀρταῦκτης ἐσύλησε, βασιλέος δόντος. 4 λέγων δὲ τοιάδε, Ξέρξεα διεβάλετο· „Δέσποτα, ἐ-
 „στι οἶκος ἀνδρὸς Ἑλληνος ἐνθαῦτα, ὃς ἐπὶ γῆν
 „τὴν σὴν στρατευσάμενος, δίκης κυρησας, ἀπέθανε.⁴⁰
 „τούτου μοι δὸς τὸν οἶκον, ἵνα καὶ τις μάθῃ ἐπὶ
 5 „γῆν τὴν σὴν μὴ στρατεύεσθαι.“ ταῦτα λέγων, εὐ-
 πετέως ἔμελλε ἀναπέσειν Ξέρξεα δοῦναι ἀνδρὸς οἶ-
 6 κον, οὐδὲν ὑποτοπηθέντα τῶν ἐκείνος ἐφρόνεε. Ἐπὶ⁴⁵
 γῆν δὲ τὴν βασιλέος στρατεύεσθαι Πρωτεσίλεων ἔλεγε,
 νοέων τοιάδε· τὴν Ἀσίην πᾶσαν νομίζουσι ἑωυ-
 7 τῶν εἶναι Πέρσαι, καὶ τοῦ αἰεὶ βασιλεύοντος.
 ἐπεὶ δὲ ἐδόθη τὰ χρήματα, ἐξ Ἐλαιούντος ἐς
 Σηστὸν ἐξεφόρησε, καὶ τὸ τέμενος ἔσπειρε,

nunc dedisse video Bekkerum, duo codd. cum Valla dant αἰ-
 τήσας, quod probante Valcken., coll. Koen. ad Gregor. Cor. De
 Dial. Ion. §. 18 p. 399, recepit Schaefer. Equidem cum Matth.
 in vulgata acquiescendum cen-
 sui, ubi aoristum ὑφελόμενος
 explicat G. Hermann. ad Viger.
 pag. 775. Unde loci hic fere
 sensus: „Qui regem — decepe-
 rat atque pecunias — surripuerat.
 De Elaeunte urbe conf. nott. ad
 VII, 33. — Pro ἔην restitui
 ἦν e Florentino aliisque.

Ξέρξεα διεβάλετο] i. e. Xer-
 xem deceperat. Qua significa-
 tione alibi Noster actiyum po-
 suit; vid. V, 50 ibique nott.
 VIII, 110.

τὴν Ἀσίην πᾶσαν νομίζουσι
 ἑωυτῶν εἶναι Πέρσαι κ. τ. λ.]
 εἶναι Πέρσαι e Florent. aliis-

que revocatum pro vulg. Πέρ-
 σαι εἶναι, quod Schaefer. et
 Matth. retinent. Ipsam senten-
 tiam notavimus ad I, 4. Hinc
 vero (h. l. addit Wesseling.)
 audax fluxit et importunum
 Artaxerxis, Persarum, victis
 Parthis, vindicis et regni instau-
 ratoris: cedere Inp. Alexan-
 drum Romanosque omni Asia
 debere, εἶναι δὲ ἄρχειν Πέρ-
 σας μέχρις Ἰωνίας τε καὶ Κα-
 ρίας· εἶναι γὰρ αὐτὰ Περσῶν
 προγονικά κτήματα: esse enim
 Persarum hereditarias atque a
 maioribus acceptas possessiones,
 in Herodian. VI, 3 [VI, 4 §. 5.
 VI, 2 §. 2.]

καὶ τὸ τέμενος ἔσπειρε καὶ
 ἐνέμετο] τέμενος hic vocatur
 ager exemptus et consecratus iux-
 ta Protesilai sepulcrum, ut IV,
 161. In hoc igitur agro, qui

καὶ ἐνέμετο· αὐτός τε ὅπως ἀπίκοιτο ἐς Ἐ-50
 8 λαιοῦντα, ἐν τῷ ἀδύτῳ γυναιξὶ ἐμίσγετο. Τότε δὲ
 ἐπολιορκέτο ὑπὸ Ἀθηναίων, οὔτε παρεσκευασμένος
 ἐς πολιορκίην, οὔτε προσδεκόμενος τοὺς Ἕλληνας·
 117 ἀφυλάκτῳ δὲ κως αὐτῷ ἐπέπεσον. Ἐπεὶ δὲ πολιορκ-
 κευμένοι σφι φθινόπωρον ἐπερίνετο, καὶ ἤσχαλλον 55
 οἱ Ἀθηναῖοι ἀπὸ τε τῆς ἐσωτῶν ἀποδημέοντες καὶ

Obsidione diu
 protracta,

Protesilao heroi consecratus erat, sementem fecit pecoraeque sua pavit; nam verbum νέμεσθαι hic ad pascua gregesque spectare recte monet Schweighaeuser. in Lex. Herod.

ἀφυλάκτῳ δὲ κως αὐτῷ ἐπέπεσον] ἀφυλάκτῳ primus dedit Schaeferus e duobus codd. pro vulg. ἀφύκτως quale adverbium vereor ut exstet, quamquam adiectivum ἀφυκτος de eo, quod evitari nequit, haud insolitum. Vid. Plutarch. II p. 107 B. Stob. Eclogg. Phys. p. 8. Aleiphr. I, 25. Quae attulit Wesselingius, haec subiiciens: „Sed Artayctes, modo provide et consulto egisset, aut vitare obsidionem, aut apparatus ad eam tolerandam sese potuerat instruere. Neutrum observavit; unde ex impreviso, uti Valla, ἀφυλάκτῳ (non ἀφυλάκτως) supervenerunt. Simile Polyaei VIII, 36. Plutarch. II p. 262 C. Herodiani VI, 5.“ Addit Schweighaeuserus ἀφυλάκτως διακείσθαι e Polyb. IV, 36 §. 4 lectionem ἀφυλάκτως ita defendi posse putans, ut Herodotum dixisse credamus: „ita de im-

previso eum adorti sunt Athenienses, ut effugi non potuerint, id est, ut ille et qui cum eo erant, effugere non potuerint“: nempe (sunt ipsa Schweighaeuseri verba), „quod ex insequentibus intelligitur, et navibus urbem obsederunt et excensione factâ eandem a continente ita circumsederunt, ut effugere nemo posset.“ Mihi, ut dicam quod sentio, hoc ἀφύκτως magis exquisitum quam verum videtur: quare haud recepi. Adiectivum ἀφύλακτος pluribus locis apud Plutarchum inveniri cognovi e Wytttenbach. Ind. Graecitat. T. VIII, 1 p. 304.

Cap. CXVII.

ἐπερίνετο] Sic dedi cum Bekkero, Matth. et Schaefero; Schweigh. et Gaisf. e tribus codd. dederunt ἐπιρίνετο. Verbum ἀσχάλλειν attigi ad III, 152. Ad verba ὅπως ἀπάγοιεν conf. Matth. Gr. Gr. §. 531 not. 2 pag. 1037. — De usu particularum πρὶν ἢ conf. cit. ad IX, 93. — τὸ Ἀθηναίων κοινὸν convenit cum Thucyd. I, 89. Sed vide quoque Herod. V, 109. VI, 14.

οὐ δυνάμενοι ἐξελεῖν τὸ τεῖχος, ἐδέοντό τε τῶν στρατηγῶν ὅπως ἀπάγοιέν σφιας ὀπίσω· οἱ δὲ οὐκ ἔφρασαν, πρὶν ἢ ἐξέλωσι, ἢ τὸ Ἀθηναίων κοινόν σφιας μεταπέμψηται. οὕτω δὲ ἔστεργον τὰ 60 παρεόντα.

118

fame compulsi
Persae noctu au-
fugiunt: itaque
Athenienses Se-
sto potiuntur.

Οἱ δ' ἐν τῷ τείχεϊ ἐς πᾶν ἤδη κακοῦ ἀπιγμέ-
νοι ἦσαν, οὕτω ὥστε τοὺς τόνους ἔψοντες τῶν κλι-
νέων ἐσιτεύοντο. ἐπεὶ τε δὲ οὐδὲ ταῦτα ἔτι εἶχον,
οὕτω δὲ ὑπὸ νύκτα οἴχονται ἀποδράντες οἱ τε Πέρ- 65
σαι καὶ ὁ Ἀρταῦκτης καὶ ὁ Οἰόβαξος, ὄπισθε τοῦ
2 τείχεος καταβάντες, τῇ ἣν ἐρημότατον τῶν ἰσχυρῶ-
νων. ὡς δὲ ἡμέρη ἐγένετο, οἱ Χερσονησίται ἀπὸ τῶν
πύργων ἐσήμηναν τοῖσι Ἀθηναίοισι τὸ γεγονός, καὶ
τὰς πύλας ἀνοιξαν τῶν δὲ οἱ μὲν πλεῖνες ἐδίωκον,
οἱ δὲ τὴν πόλιν εἶχον. Οἰόβαξον μὲν νυν ἐκφυγόν- 745
τα ἐς τὴν Θρηϊκὴν Θρηϊκῆς Ἀψίνθιοι λαβόντες ἔθν- 70

119

Fugientium pars
a Thracibus ca-

ἔστεργον τὰ παρεόντα] i. e. praesentem rerum statum aequo tulerunt animo, contenti erant, s. praesentibus acquieverunt. De verbi στέργειν structurâ cum quarto casu post Gataker. ad Antonin. De se ips. VI, 44 monuerunt Matth. Gr. Gr. §. 399 not. 2 p. 730 et Voemel. ad Demosth. Phill. II §. 19. Annot. p. 27.

Cap. CXVIII.

ὥστε τοὺς τόνους ἔψοντες τῶν κλινέων] „τόνοι τῶν κλινέων nervi, lectulis et sellis intendendis habiles, quibus elixis et igne mollitis famem domare nitebantur miseri. Vid. Polluc. X, 37.“ Wesseling. Vocem Χερσονῆται excitat Stephan. Byz. s. v. pag. 756. — Χερσονήσος vid. Herod.

VI, 39 et IX, 120, ubi libri fluctuant, et conf. Voemel. l. l: p. 39.

Cap. CXIX.

Ἀψίνθιοι] Vid. VI, 34. Πλείστωρος qui fuerit, aequè ignoro atque Wesseling. — Ad locutionem οἱ δὲ ἀμφὶ τὸν Ἀρταῦκτην conf. IX, 57. Mox cum recentt. edidi καὶ ὡς κατελαμβάνοντο, ubi particulam καὶ, quam plerique codd. agnoscunt, neglexerunt Schaefer. et Matth. — Ad verba ὑπὲρ Αἰγὸς ποταμῶν Wesseling. conferri vult Oudendorp. ad Frontin. II, 1, 18. Tu conf. Xenoph. Hellen. II, 1, 13. 14. Mel. II, 2 §. 7. Scylac. Periopl. §. 68 p. 28 Huds. Cornel. Nep. Con. 1 Lys. 1. In fine cap. revocavi ἦγον, cuius loco

σαν Πλειστόρω ἐπιχωρίῳ θεῶ, τρόπῳ τῷ σφετέρῳ·
 2 τοὺς δὲ μετ' ἐκείνου, ἄλλῳ τρόπῳ ἐφόνευσαν. Οἱ
 δὲ ἀμφὶ τὸν Ἀρταῦκτην ὕστεροι ὀρηθέντες φεύ-
 γειν, καὶ ὡς καταλαμβάνοντο ὀλίγον ἐόντες ὑπὲρ
 Αἰγὸς Ποταμῶν ἀλεξόμενοι χρόνον ἐπὶ συχρὸν, οἱ 75
 3 μὲν ἀπέθανον, οἱ δὲ ζῶντες ἐλάμφθησαν. καὶ συν-
 δήσαντές σφεας οἱ Ἕλληνες ἦγον ἐς Σησίον· μετ' αὐ-
 τῶν δὲ καὶ Ἀρταῦκτην δεδεμένον, αὐτόν τε καὶ
 120 τὸν παῖδα αὐτοῦ. Καὶ τῶ τῶν φυλασσόντων λέ-
 γεται ὑπὸ Χερσονησιτέων, ταρίχους ὀπτῶντι, τέρας 80
 γενέσθαι τοιούδε. οἱ τάριχοι ἐπὶ τῷ πυρὶ κείμενοι
 ἐπάλλοντό τε καὶ ἥσπαιρον, ὅπως περ ἰχθύες νεο-
 2 ἄλωτοι. καὶ οἱ μὲν περιχυθέντες ἐθωύμαζον· ὁ δὲ
 Ἀρταῦκτης ὡς εἶδε τὸ τέρας, καλέσας τὸν ὀπτῶντα
 3 τοὺς ταρίχους, ἔφη· „Ξεῖνε Ἀθηναῖε, μηδὲν φο- 85

pli trucidantur :
 caeteri cum ipso
 Artaycta in ma-
 nus Athenien-
 sium incidunt.

Artayctes ob im-
 pietatem in cru-
 cem actus [7.33.].

Schaefer. e duobus codd. ἡγα-
 γον, quod hinc quoque recepit
 Bekkerus.

Cap. CXX.

οἱ τάριχοι] Cr. conferri iu-
 bet Fragin. Lexici Gr. apud
 Hermann. De emend. Gr. Gr.
 pag. 325. Qui idem in Com-
 mentit. Herodot. p. 10 de huius
 vocis ac similitum notione dispu-
 tans, dupliciter eas poni obser-
 vat tam de quolibet salsamenti
 genere quam de condiendis ca-
 daveribus, indeque etiam pen-
 dere vim ostenti, quod Hero-
 dotus referat h. l., ubi paulo
 post legitur τεθνεῶς καὶ τάρ-
 ριχος. Observat quoque Köh-
 ler. (Mémoires de l'Acad. de
 Petersbourg. VIeme ser. T. I. ann.
 1832 p. 353 seq.) τάρριχος ple-
 rumque dici de piscibus sale
 conditis.

ἐπάλλοντό τε καὶ ἥσπαιρον]
 i. e. pisces sale conditi, igni im-
 positi subsiliabant palpitabantque.
 Citant Eustath. ad Odys. XII
 p. 497, 30 s. 1728, 35 (qui ha-
 bet ἥσπαιρον, plane ut VIII,
 5) et Athenaeus III p. 119 D.
 E. Ad verbum πάλλεσθαι vi-
 brare, concuti Schweigh. citat
 VII, 140. Homer. II. XXII, 452.
 Plutarch. Cicer. 35. Ac supra
 I, 141 invenimus ἰχθύς παλ-
 λομένουσ. De verbo ἀσπαί-
 ρειν Wesseling. conferri iubet
 Apollodor. III, 13 §. 6. Ae-
 schyl. Pers. 983. Eurip. Iphig.
 Aul. 1587. ἰχθύες νεοάλωτοι
 sunt pisces recens capti. Utitur
 voce νεοάλωτος de recens sub-
 actis gentibus Dio. Cass.
 XLIX, 38 p. 473 E. — Ad
 verbum περιχυθέντες (circum-
 fusi, circumstantes) conf. nott.
 ad Plutarch. Flamin. p. 108.

„βέο τὸ τέρας τοῦτο· οὐ γὰρ σοὶ πέφηνε· ἀλλ' ἔμοι
 „σημαίνει ὁ ἐν Ἐλαιούντι Πρωτεσίλεως, ὅτι καὶ
 „τιθνεὼς καὶ τάριχος ἐὼν δύναμιν πρὸς θεῶν ἔχει
 4 „τὸν ἀδικέοντα τίνεσθαι. νῦν ὦν ἄποινά οἱ τάδε 90
 „ἐθέλω ἐπιθεῖναι· ἀντὶ μὲν χρημάτων τῶν ἔλαβον
 „ἐκ τοῦ ἱεροῦ, ἑκατὸν τάλαντα καταθεῖναι τῷ θεῷ·
 „ἀντὶ δ' ἔμεωντοῦ καὶ τοῦ παιδὸς ἀποδώσω τάλαν-
 5 „τα διηκόσια Ἀθηναίοισι, περιγεγόμενος.“ Ταῦτα
 ὑπισχόμενος, τὸν στρατηγὸν Ξάνθιππον οὐκ ἔλειπε.⁹⁵
 οἱ γὰρ Ἐλαιούσιοι τῷ Πρωτεσίλεω τιμωρόντες ἐδέοντό
 μιν καταχρησθῆναι, καὶ αὐτοῦ τοῦ στρατηγοῦ ταύτη ὁ
 βυόος ἔφερε. ἀπαγαρόντες δὲ αὐτὸν ἐς τὴν ἀκτὴν ἐς τὴν
 Ξέρξης ἔξευξε τὸν πόρον, οἱ δὲ λέγουσι ἐπὶ τὸν κο-
 λωνὸν τὸν ὑπὲρ Μαδύτου πόλιος, σάνιδα προσπασ-

πέφηνε] *adparuit* interpreta-
 tur Schweighaeuser., ex ante-
 cedentibus assumens τέρας. At-
 tigit idem portentum Philo-
 stratus, ad VII, 33 laudatus, ubi
 τὸ τάριχος ἀναβιῶναι legimus.
 Mox cum Matth. retinui τίνε-
 σθαι (*ulcisci, poenam luere*).
 Unus Sanceroti liber σινέεσθαι,
 ut IX, 13, alii σίνεσθαι, quod
 ipsum cum Schaefero dedit
 Bekkerus. Valckenaerius ma-
 luerat τίννυσθαι i. e. τιμωρεῖ-
 σθαι, quo ipso eadem in re uti-
 tur Pausan. III, 4 §. 5.

ἄποινά οἱ τάδε ἐθέλω ἐπι-
 θεῖναι] Ita exhibens Schweig-
 haeus. in nota ait sibi probari
 Pauwii coniecturam ἄποινά
 μοι, quam eandem in Latina
 versione expressit: *nunc igitur*
ego hanc mihi ipse mulctam, quā
redimam culpam, volo irrogare.
 Mihi haud opus videtur a libris
 scriptis discedere. *Nunc igitur,*
inquit Artayctes, haec re-

dentionis pretia ei (of i. e. αὐ-
 τῷ, Protesilao scil.) *aiponam*
s. solvam, tanquam mulctam
scil. mihi sponte irrogatam. ἄ-
ποινα invenies VI, 79. ἐπι-
θεῖναι cur solvere, pendere esse
neget Schweighaeuserus, haud
intelligo. Sic mox καταθεῖ-
ναι deponere in dei scil. tem-
plo, id est solvere. Quo eodem
sensu alibi καταβάλλειν. Cf. II,
159.

τιμωρόντες] *ulturi* scil. Pro-
 tesilaum ab Artaycta laesum.
 Ad verbum καταχρησθῆναι cf.
 nott. ad IV, 146. De *Madyto*
 dixi ad VII, 33.

σάνιδα προσπασσαλεύσαν-
 τες] Vid. VII, 33 ibique nott.
 Tu cf. haec excitantem Eustath. ad
 Odyss. p. 1923, 46 s. 780 med.
 Quod vero Schweighaeuserus
 vel πρὸς ante σάνιδα inseren-
 dum vel σάνιδι rescribendum
 censet (in quod idem incidat

121

σαλεύσαντες, ἀνεκρέμασαν· τὸν δὲ παῖδα ἐν ὀφθαλ-
μοῖσι τοῦ Ἀρταύκτεω κατέλευσαν. Ταῦτα δὲ ποιή-
σαντες ἀπέπλεον ἐς τὴν Ἑλλάδα, τά τε ἄλλα χροήμα-
τα ἄγοντες, καὶ δὴ καὶ τὰ ὄπλα τῶν γεφυρέων, ὡς
ἀναθήσοντες ἐς τὰ ἱερά. καὶ κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο οὐδ-
δὲν ἔτι πλέον τούτων ἐγένετο.

His ita gestis, et
Athenienses
Graeciam repe-
tunt.

122

Τούτου δὲ τοῦ Ἀρταύκτεω τοῦ ἀνακρεμασθέν-
τος προπάτωρ Ἀρτεμβάρης ἐστὶ ὁ Πέρσῃσι ἐξηγη-
σάμενος λόγον, τὸν ἐκεῖνοι ὑπολαβόντες Κύρω προσ-
2 ἤνεικαν, λέγοντα τάδε· „Ἐπεὶ Ζεὺς Πέρσῃσι ἤγε-
3 „μονίην διδοῖ, ἀνδρῶν δὲ σοὶ, Κῦρε, κατελὼν Ἀ-
„στύαγεα· φέρε, γῆν γὰρ ἐκτῆμεθα ὀλίγην καὶ ταύ-
„την τρηχέην, μεταναστάντες ἐκ ταύτης ἄλλην ἐχω-
3 „μεν ἀμείνω. εἰσὶ δὲ πολλαὶ μὲν ἀστυγείτονες, πολ-
„λαὶ δὲ καὶ ἑκαστέρω· τῶν μίαν σχόντες πλέοσι ἐσό-

746

Artembares, Ar-
tayctae illius
avus, quid olim
Persis, impro-
bante Cyro, sua-
10 scriit. Coelum
mite ac solum
fertile viris for-
tibus gignendis
ineptum.

Reiskius): mihi vix necesse vi-
detur a codd. auctoritate rece-
dere, modo ita intelligas: *ubi
tabulam s. palum* fixerant scil.
in terra. Schweighaeuserus
interpretatus erat *clavis asseri
adfixum suspenderunt*. — Ad
verbum κατέλευσαν conf. nott.
ad IX, 5.

Cap. CXXI.

τὰ ὄπλα] Conf. VI, 25 et ad
verba οὐδὲν ἔτι (in quo con-
spirant codd.) πλέον nott. ad
VI, 42. Quare non opus cum
Werfero reponere ἐπὶ pro
ἔτι.

Cap. CXXII.

ἐξηγησάμενος λόγον] i. e.
sermonis auctor fuit, primus Per-
sas edocuit sermonem, quem illi
surripientes Cyro attulerunt s.
proposuerunt eo scil. consilio,

ut ille Persarum regnum per
orbem terrarum constitueret.
ἀνδρῶν δὲ σοὶ] i. e. *inter
homines autem tibi*, everso Asty-
age, *imperium Iupiter tradidit*.
De Persarum Iove conf. I, 151.
VII, 40.

καὶ ταύτην τρηχέην] „Pa-
ria de ingenio et habitu Persi-
cae regionis Plato De Legg. III
p. 695 A et Herodoti assecta-
tor Arrianus Exped. Alex. V,
4. καὶ γὰρ καὶ Πέρσαι τότε
πένητές τε ἦσαν καὶ χώρας τρα-
χείας οἰκίητορες, nempe prin-
cipio regis Cyri.“ *Wesseling*.
Platonis loco add. Xenoph. Cy-
rop. VII p. 117, 5 [VII, 5, 67].
In seqq. pro ἑκαστέρω in tribus
codd. exstat ἑκατέρω. Vid. VI,
108. VII, 49. Verba πλέοσι
ἐσόμεθα θωυμαστότεροι val-
ent: pluribus hominibus maiori
erimus admirationi.

4, „μεθὰ θουμαστότεροι. οἰκὸς δὲ ἄρχοντας ἄνδρας 15
 „τοιαῦτα ποιεῖν· κότε γὰρ δὴ καὶ παρέξει κάλλιον,
 „ἢ ὅτε γε ἀνθρώπων τε πολλῶν ἄρχομεν πάσης τε
 5, „τῆς Ἀσίας;“ Κῦρος δὲ ταῦτα ἀκούσας, καὶ οὐ
 θουμάσας τὸν λόγον, ἐκέλευε ποιεῖν ταῦτα· οὔτω 20
 δὲ αὐτοῖσι παραινέει κελεύων παρασκευάζεσθαι, ὡς
 6 οὐκ ἐτι ἄρξοντας, ἀλλ' ἀρξομένους. φιλέειν γὰρ ἐκ
 τῶν μαλακῶν χώρων μαλακοὺς ἄνδρας γίνεσθαι·
 οὐ γὰρ τοι τῆς αὐτῆς γῆς εἶναι καρπὸν τε θουμα-
 7 στὸν φύειν καὶ ἄνδρας ἀγαθοὺς τὰ πολέμια. ὥστε 25

κότε γὰρ δὴ καὶ παρέξει κάλλιον] i. e. quando enim hoc sane commodius s. melius fieri poterit. Tu conf. III, 73. 142, ne plura. Pro κότε Sancerfli codex habet κότερα, cf. I, 91. Ad verba καὶ οὐ θουμάσας τὸν λόγον conf. Plutarch. II p. 172 E.

οὔτω δὲ αὐτοῖσι κ. τ. λ.] Ad Persas refero. Nec moror accusativos subsequentes ἄρξοντας et ἀρξομένους; vid. modo IX, 79. Participium ἀρξομένους passivo sensu accipiendum, ut πολιορκησόμενοι IX, 97. V, 34.

φιλέειν γὰρ — ἄνδρας γίνεσθαι] Facit huc Hippocratis locus De aer. aq. et locc. §. 33 p. 289 s. 347 itemque Senecae De ira II, 16 et, ubi eadem sententia proditur quamquam diversis verbis Plutarch. II p. 172 F. Plura Cyri dicto similia collegit Gataker. ad Antonin. IV, 39 coll. Dunaeo in Demosthen. p. 131. Ex Herodoto autem expressus videtur Valckenaerio Livii locus XXIX, 25 „fertilissimus ager eoque ab-

undans omnium copia rerum est regio: et imbelles (quod plerumque in ubere agro evenit) barbari sunt.“ Ad ipsam sententiam, quam plerumque veram, in universum tamen fallacem esse ait Wesseling., conf. Heeren. Id. I, 1 p. 194. 395. Veram illam esse contenderat quoque Larcherus, recentioris historiae exemplis quibusdam adiectis. Quin celeberrimum Montesquieu in libro de legum causis (ita enim cum I. A. Ernesto reddere licet Latine libri titulum Esprit des Loix) idem observasse pluribusque exposuisse addit, quamquam, iudice Larchero, minus respexit ad Christianae religionis vim atque auctoritatem omnibus locis ac temporibus ita accommodatae, ut vix ea, quae olim fuerit, nunc quoque inveniatur aëris atque coeli vis.

τὰ πολέμια] Vid. nott. ad IV, 3. Verbum συγγνόντες valet: quum (veram scilicet Cyri sententiam esse) intellexissent.

συγγυόντες Πέρσαι οἴχοντο ἀποστάντες, ἔσσωθέντες
τῇ γνώμῃ πρὸς Κύρου· ἄρχειν τε εἶλοντο λυπρὴν
οἰκίοντες μᾶλλον, ἢ πεδιάδα σπείροντες ἄλλοισι
δουλεύειν.

ἄρχειν τε εἶλοντο λυπρὴν οἰκίοντες — δουλεύειν] i. e. imperare maluerunt tenuem incolentes terram, quam campestrē fertilemque colentes aliis servīre. Vocem λυπρὴν de solo gracili ac tenui Noster adhibuit, ut Homer. Od. XIII, 343 de Ithaca. — Post haec verba in nullo quantum scio Herodoti codice quidquam amplius legitur ipseque finis historiarum in quibusdam codicibus diserte indicatur: ut sane nulla sit causa, cur epilogum quendam interiisse existimemus praesertim cum Herodoti narratio eo, unde exorsa erat, hic quasi redire videatur, consilio totius operis expleto: quam in rem longior ad h. l. exstat annotatio Schoellii, vernaculi inter-

pretis: immo mihi dudum oborta est suspicio, ea ipsa, quae cap. 122 exstant, vel a Grammatico quodam Herodoteis ad-suta vel ab ipso Herodoto relicta esse imperfecta morte scilicet oppresso atque impedito, quo minus ultimam hisce admoveret manum. Commovet me ipsum argumentum, ipsa oratio, quae nescio quid habet insolentius ac durius, videntur sententiae grammatici seduli operâ aliorum scripta compilantis potius congestae quam ex Herodoti ingenio prolatae. Sed cum in hisce Herodoti libris haud pauca exstant menda, quae libros nobis servatos antiquitate praevertant, h. quoque loco certi quid constituere valde lubricum atque anceps.

ἩΡΟΔΟΤΟΥ ἹΣΤΟΡΙΩΝ ἘΝΑΤΗ.

COMMENTATIO
DE
VITA ET SCRIPTIS HERODOTI.

Prooemium.

De Herodoti Vita et scriptis praeter *Bouhierum* (*Io. Bouhier. Recherches et Dissertations sur Herodote* Dijon 1746. 4) et *Petr. Wesselingium* in *Dissertatione Herodotea*, quae prodit Ultraiect. 1753, 8. potissimum consulantur:

Fabric. Bibliothec. Graec. Lib. II, cap. XX, V. II p. 327 ed. quart. — *Larcher.*: La Vie d'Herodote, in primo Tomo Gallic. versionis. — *Fr. Creuzer.*: Die historische Kunst der Griechen in ihrer Entstehung und Fortbildung. Leipzig. 1803. — *D. Schulz.*: Dissertat. De Herodoti Vita (in edit. Herodot.) — *F. C. Dahlmann.*: Herodot. Aus seinem Buche sein Leben. Altona. 1823. 8. (Etiam sub titulo: Forschungen auf dem Gebiete der Geschichte II. Band. I. Abtheil.) — *C. G. L. Heyse.*: De Herodoti Vita et Itineribus. Dissertat. inaugural. etc. Berol. 1826. 8. — *H. Ferd. Jaeger.*: Disputationes Herodoteae duae etc. Gotting. 1828. 8. — *G. Bötticher.*: De θεῖω Herodoteo s. de Herodoti in componendis rerum monumentis pietate. Berolin. 1830. 4. — *K. Hoffmeister.*: Sittlich-religiöse Lebensansicht des Herodotus, Essen 1832. 8. (Etiam sub titulo: Beiträge zur wissenschaftlichen Kenntniss des Geistes der Alten, zweites Bändchen.) — *Albert. de Jongh.*: Disquisitio de Herodoti philosophia. Traiect. ad Rhen. 1833. 8. — *F. Hand* in *Encyclopaed. Erschii et Gruber.* Ser. II, Vol. VI p. 308 seqq.

Alia Herodotum illustrantia scripta aut suis quaeque locis indicavimus aut infra §. 18 huius Commentat. enumeravimus. Quae

vero in hac nostra Commentatione tractantur, indicabit hicce singull. capp. index:

- §. 1. De tempore et nomine Herodoti.
 - §. 2. De patria Herodoti, parentibus, cognatis.
 - §. 3. De educatione et institutione Herodoti eiusque com-
moratione in Sami insula.
 - §. 4. De recitatione operis Olympiae aliisque locis habita.
 - §. 5. De discessu Herodoti e Graecia in Italiam, Thu-
riorum in urbem.
 - §. 6. Quo usque Herodotus vixerit. De Herodoti ima-
ginibus.
 - §. 7. De itineribus Herodoti.
 - §. 8. De fontibus historiae Herodoteae. De Hecataeo
Milesio.
 - §. 9. Continuatur in eodem argumento. Quid sophistis
ac philosophis Herodotus debeat.
 - §. 10. Continuatur in eodem argumento. Artis criticae
initia apud Herodotum, qui verum dicere num
voluerit atque potuerit, quaeritur.
 - §. 11. De ambitu operis Herodotei.
 - §. 12. De Herodoti consilio in historia scribenda et Homeri
imitatione. Herodoti sententia de deo divinisque
rebus, de fato, de divina iustitia et providentia,
de oraculis et denique de rebus publicis.
 - §. 13. De inscriptione operis Herodotei.
 - §. 14. De Herodoti sermone et dialecto Ionica.
 - §. 15. De indole orationis Herodoteae eiusque virtutibus.
 - §. 16. De laudatoribus Herodoti, eiusdemque detrectato-
ribus. De glossis.
 - §. 17. De codicibus Herodoti.
 - §. 18. De editionibus Herodoti aliisque subsidiis.
-

§. 1.

Exordiamur locis classicis Suidae et Auli Gellii. Quorum ille sic habet (II p. 76 Kuster. s. T. I p. 1697 Gaisf.):

Ἡρόδοτος, Λύξου καὶ Λυνοῦς, Ἀλικαρνασσεύς, τῶν ἐπιφανῶν καὶ ἀδελφῶν ἐσχηκῶς Θεόδωρον, μετέστη δ' ἐν Σάμῳ διὰ Λύδαμιν, τὸν ἀπὸ Ἀρτεμισίας τρίτον τύραννον γενόμενον Ἀλικαρνασσῶν. Πισινδηλὶς γὰρ ἦν υἱὸς Ἀρτεμισίας· τοῦ δὲ Πισινδηλίδος Λύδαμις. Ἐν οὖν τῇ Σάμῳ καὶ τὴν Ἰάδα ἠσκήθη διάλεκτον καὶ ἔγραψεν ἱστορίαν ἐν βιβλίοις θ' ἀρχάμενος ἀπὸ Κύρου τοῦ Πέρσου καὶ Κανδαύλου τοῦ Λυδῶν βασιλέως· Ἐλθὼν δὲ εἰς Ἀλικαρνασσὸν καὶ τὸν τύραννον ἐξελάσας, ἐπειδὴ ὕστερον εἶδεν ἑαυτὸν φθονοῦμενον ὑπὸ τῶν πολιτῶν, εἰς τὸ Θούριον ἀποικιζόμενον ὑπὸ Ἀθηναίων, ἐθελοντῆς ἦλθε· καὶ κεῖ τελευτήσας ἐπὶ τῆς ἀγορᾶς τέθαιπται. Τινὲς δὲ ἐν Πέλλῃ αὐτὸν τελευτήσαι φασιν. Ἐπιγράφονται δὲ οἱ λόγοι αὐτοῦ Μοῦσαι.

Quae sequuntur reliqua, ad nostram rem minus spectant.

Alter locus Gellii est in Noctt. Att. XV, 23 sic scribentis :

„Hellenicus, Herodotus, Thucydides, historiae scriptores, in iisdem temporibus fere laude ingenti floruerunt et non nimis longe distantibus fuerunt aetatibus. Nam Hellenicus in initio belli Peloponnesiaci fuisse quinque et sexaginta annos natus videtur, Herodotus tres et quinquaginta, Thucydides quadraginta. Scriptum hoc in libro XI Pamphilae.“ *)

Unde consequens est, bellum Peloponnesiacum ortum cum sit Olymp. LXXXVII, 1 sive 431 a. Chr. n., Herodotum fuisse natum Olymp. LXXIV, 1 sive 484 a. Chr. n. sex igitur annis post pugnam Marathoniam et quatuor annis ante Xerxis expeditionem in Graeciam pugnamque Salaminiam; ita ut, qui puer bella Persica videre vix potuit, eos tamen, qui his bellis interfuerant, cognoscere potuerit; cuius rei indicium praebere videtur sermo cum Thersandro Orchome-

*) Quae mulier docta, Neronis aequalis, historiarum libros XXXIII scripsisse et Ctesiae Persica in epitomen redigisse fertur. Cf. Suidas T. III p. 14 Kust. Phot. Cod. CLXXV. Schöll. Hist. litt. Graec. II p. 380. Sed Pamphilae, ut monet Crenzerus, in nonnullis refragaturus erat Krüger. Vid. ad Clinton Fast. Hellen. I p. 23 coll. p. 29.

nio habitus IX, 16. Et congruunt cum hac temporum notatione testimonia Dionysii Halicarnassensis, qui in Iudic. de Thucydid. 5 p. 820 Reisk. sic scribit: ὁ δ' Ἀλικαρνασσεὺς Ἡρόδοτος γενόμενος ὀλίγω πρότερον τῶν Περσικῶν, παρεπτείνας δὲ μέχρι τῶν Πελοποννησιακῶν, et Diodori Siculi II, 32, ubi haec leguntur: Ἡρόδοτος κατὰ Ξέρξην γεγονὼς τοῖς χρόνοις. Itaque non audiendus est Eusebius, qui in Chronic. ad Olymp. LXXVIII (pag. 168) haec scripsit: Ἡρόδοτος Ἀλικαρνασσεὺς ἱστοριογράφος ἐγνωρίζετο, neque Tzetzes, qui Euripide minorem facit Herodotum. (Cf. Poppo Prolegg. ad Thucydid. I p. 321). Aliorum commenta lubens transeo.

Ipsuum nomen scriptoris omni dubitatione exemtum videtur, quippe quod in omnibus quantum scio libris scriptis pariter scriptum invenitur Ἡρόδοτος idemque etiam nomen aliis Graeciae viris tribuitur ac probatur alius cuiusdam *Herodoti* commemoratione VIII, 132, haud inconsulto, uti videtur, facta. Ab Ἡρας voce deductum nomen docet Etymologus Gudianus p. 248; *) ut sane *a Iunone datum* intelligas. Itaque non mirum crebrius hoc nomen reperiri per Graecorum scripta; in quibus amplius decem inveniuntur *Herodoti*: **)

1. *Herodotus*, Asopodori filius, quem Pindarus celebrat Isthm. I.
2. *Herodotus*, Democriti frater, teste Suidâ s. v. *Ἀημοκρ.* T. I p. 542 coll. Aelian. V. H. IV, 20 ibique Perizon. p. 288.
3. *Herodotus* philosophus, apud Diogen. Laert. X, 3 §. 4 coll. IX, 7 §. 34.
4. *Herodotus* Sexti Empirici magister, Ariei filius, de quo idem Suidas s. v. *Σέξτρος* T. III p. 299 seqq. Diogen. Laert. IX, 12, 7 (116). Sunt qui eundem esse putent atque *Herodotum* medicum, quem Galenus citat T. V p. 472 in Sext. Epidem. II, 42 coll. Method. Therap. 7 T. IV p. 109 et de bono et malo succo pag. 355, cui eidem vel Galeni quaedam scripta tribuunt. Et *Herodoti* medici, qui Hadriani tempore insigniter medicam artem exercuit, idem pluribus locis meminit Galenus T. II p. 50 coll. 13. 14. 32. 380. Hunc si quinto loco ponimus Herodotum,
6. erit *Herodotus* Olophyxo in Thracia oriundus; de quo Suidas s. v. *Ὀλόφυξις* (II p. 680) qui de Nymphis et sacrificiis scripsisse fertur.
7. *Herodotus* mimus Antiochi secundi aetate, de quo Athenaeus I, 34 p. 19 C. p. 72 Schweigh.

*) „τὰ γὰρ παρὰ τὴν Ἥραν ὀνόματα εἰς ὅς σὺνθετα διὰ τοῦ ὀ λέγειται, Ἡρόδοτος, Ἡροδικός.“

**) Vid. Fabric. Bibl. Graec. Vol. II p. 347 et Hand. in Ersch. et Gruber. Encyclop. Ser. II. Vol. VI p. 394 seq.

8. *Herodotus*, Menandri Protectoris frater, qui sub Mauritio imperatore historiam inde ab Agathiae morte conscripsit, teste Suidâ s. v. *Μένανδρ.* II p. 531 coll. Codin. De orig. Constant. (Corp. Byzant. T. XX p. 26) et Malel. Chronic. I p. 200. Wesseling. Diss. Herodot. p. 5.
9. *Herodotus*, qui Olympiae vicit teste Pausan. VI, 19.
10. *Herodotus* statuarius, Praxitelis ferme aequalis, Olyntho oriundus, apud Tatian. advers. Graec. LIII, 54.

Quibus *undecimo* loco is addi potest *Herodotus*, cuius VIII, 132 mentionem fieri diximus. Ac denique etiam addunt *Herodotum*, scriptionis De Vita Homerî auctorem, de quo conf. infra §. 16.

Herodotum quendam grammaticum mihi videor cognoscere eum, contra quem Manetho scripsisse fertur librum ab Etymolog. s. v. *Ἀεοντοζόμος* p. 570, 23 laudatum; nisi mendum hoc in loco subsit, praesertim cum haud raro *Herodoti* nomen cum aliis similibus a librariis confusum esse videamus. Conf. Wesseling. Dissert. Herod. III p. 20 seq. IV p. 27 seqq. Hand. l. l. p. 380.

§. 2.

Patriam *Herodotus* ipse in operis prooemio indicat *Halicarnasum*: ad quam urbem spectant hi quoque loci I, 144. II, 178. VII, 99 seq., atque Strabonis testimonium XIV p. 656 s. 970 A. Illustribus parentibus natum esse disertis verbis tradit Suidas supra laudatus. Nec sane credibile est, eum, quem tanta itinera fecisse accepimus, ignobili loco natum aut exiguis opibus fuisse instructum. Pater *Herodoti* vocatur *Lyxes* *) a Suidâ l. l., Luciano (De Dom. §. 20. T. VIII p. 107 ed. Bip.), et in epitaphio *Herodoti*, quod servavit Scholiasta Aristophan. ad Nub. 331 et Stephanus Byzantinus s. v. *Θούριος*. Unde Tetzem corrigendum esse patet, qui *Herodotum Oxylî* (τοῦ Ὀξύλου) reddit filium Chil. I, 19. Matrem Suidas l. l. vocat *Dryo*, quam quod alio loco (s. v. *Πανύσις* T. III p. 22) appellat *Rhoeo* (*Ροιώ*), id ex corruptela fluxisse videtur. Praeterea *Theodorum* fratrem assert Suidas l. l., cognatum *Panyasin*, epicum poetam celeberrimum: *Πανύσις Πολυάρχου, Ἀλικαρνασσεύς, τερατοσόπος καὶ ποιητῆς ἐπῶν, ὃς σβεσθεῖσαν τὴν ποιητικὴν ἐπανήγαγε. Δούρις δὲ Διοκλέους τε παῖδα ἀνέγραψε καὶ Σάμιον, ὁμοίως δὲ καὶ Ἡρόδοτος Θούριον. Ἰστώρηται δὲ Πανύσις Ἡροδότου τοῦ ἱστορικοῦ ἐξάδελφος. γέγονε γὰρ Πανύσις Πολυάρχου, ὃ δὲ Ἡρόδοτος Ἀύξου, τοῦ Πολυάρχου ἀδελφοῦ. τινὲς δὲ οὐ Ἀύξην, ἀλλὰ Ροιώ, τὴν μητέρα Ἡροδότου, Πανυάσιδος ἀδελφὴν ἰστώρησαν. Ὁ δὲ*

*) „An forte communi dialecto *Lyxas*? Conf. Gregor. Corinth. pag. 384 Schaeff. Maittaire pag. 133 Schaeff.“ *Creuzer*.

Πανύσις γέγονε κατὰ τὴν οἴ ὀλυμπιάδα· κατὰ δὲ τινὰς πολλῶν πρεσβύτερος· γέγονε γὰρ ἐπὶ τῶν Περσικῶν· ἀνηρέθη δὲ ὑπὸ Ἀλγδάμιδος τοῦ τρίτου τυραννήσαντος Ἀλικαρνασσοῦ. Qui vero Panyasis num patruelis aut amitinus fuerit Herodoti, ut Heyse (De Herodot. Vit. et Itin. p. 15) contendit, an avunculus, ut Naekio (ad Choeril. fragm. p. 18) placet, haud equidem dixerim. De Panyasi autem pluribus exposuit Heyse l. l. p. 13—19. Nullus praeterea Herodoti cognatus inemoratur. Qui enim VIII, 132 memoratur *Herodotus*, Basilidae filius, Chius, cognatus num fuerit, dubium; namque nominis similitudo scriptorem movere potuit, ut huius potissimum mentionem faceret.

§. 3.

De educatione et institutione Herodoti nihil traditum accepimus. Homeri carminibus eximiam illum dedisse operam vel inde colligi posse putat Iaegeer. Disputt. Herod. p. 5 quod tot Homeri sententiae in Herodoti Musis expressae occurrant, addo tot verba, tot locutiones inde depromptae, quin omnis orationis forma et indoles ad poeticum s. epicum sermonem adscendens ipsumque argumentum ad epici carminis rationem distributum et conformatum. Vid. infra §. 12. Ac praeterea adolescens lectitasse videtur Hecataei Milesii libros, per Ioniam Graeciamque tunc temporis valde propagatos et celebratos; *) unde iuvenilem scriptoris animum ad similia tentanda incensum fuisse haud improbabili eiusdem Iaegeeri est coniectura l. l. p. 6. Logographorum scripta Herodotum novisse cum Creuzero **) statuas licet; et potuit sane Panyasis, vir aetate provecior idemque et eruditissimus et celebratissimus, iuvenis animum ad literas tractandas erigere et ad altiora studia promovere. Hoc modo maturius in adolescentis animo illud consilium historiae scribundae orbisque terrarum in hunc finem peragrandi oriri potuit, quod postea tot annorum decursu tam eximie illum exsecutum esse videmus.

Halicarnasso Samum migrasse Herodotum ob Lygdamidis tyrannidem inque Samo Ionicam dialectum ***) edoctum historias conscripsisse indeque Halicarnassi in urbem regressum, quum tyranno eiecto a civibus invidiâ pressum se videret, Thuriis hinc discessisse †)

*) Conf. Creuzer. in historic. antiquiss. fragm. p. 16.

**) ibid. p. 95 seq.

***) Vid. infra §. 14.

†) Hinc Wesseling. in Praefat. p. 3, quem sequitur Larcherus, statuit a Samo profectum Herodotum itinera suscepisse; e quibus reversum cives suos ad patriam Halicarnassi liberandam adiuvisse. Res incerta ac dubia.

Suidas refert l. supra l. vera, ut videtur, falsis commiscens, nulla etiam addita temporum annique, quo singula haec acciderint, notatione. Quod vero idem Suidas *) de commercio Herodoti cum Choerilo poetâ tradit, temporum rationes ita repugnant, ut cum Choerilum octo certe aut decem, adeoque pluribus annis Herodoto maiorem fuisse constet, minime discipulus Herodoti eiusque auditor et amasius haberi possit. Vid. Naeke ad Choerili fragm. p. 19. 20. Commigratio Herodoti sive expulsio ex Halicarnassi urbe ob Lygdamidem tyrannum Iaegeo l. l. p. 7 opportune videtur cohaerere cum Panyasidis cognati calamitate, si quidem hic a Lygdamide tyranno interfectus est teste Suidâ l. supra l. Et habet sane hoc quandam veri speciem. Quod vero idem Iaege. l. l. p. 20. 21 contendit Herodotum perfectis longis itineribus in Samum, ubi iam antea, Halicarnasso ob Lygdamidis tyrannidem relicta, domicilium fixerat, reversum historiae scribundae operam ibi dedisse, occupatum in consignandis et digerendis iis, quae in itineribus sibi antea collegisset, praesertim Aegypti in rebus, qua in terra non longe ante fuerit commemoratus; obstare videtur temporum ratio, quae in aliam nos deduxit sententiam. Vid. infra §. 7.

§. 4.

Cursum vitae Herodoteae persequentibus magna obiicitur difficultas ex illa, quam Olympiae habuisse fertur, operis recitatione; cuius primarium habemus testem Lucianum, loco maxime memorabili, quem integrum huc adscribere iuvat (Herod. s. Aet. §. 1. 2. Tom. IV p. 116 seqq. ed. Bipont.):

Πλεύσας γὰρ (sc. Herodotus) οἴκοθεν ἐκ τῆς Καρίας εὐθὺς τῆς Ἑλλάδος, ἐσκοπεῖτο πρὸς ἑαυτὸν, ὅπως ἂν τάχιστα καὶ ἀπραγμονέστατα ἐπίσημος καὶ περιβόητος γένοιτο καὶ αὐτὸς καὶ τὰ συγγραμμάτια· τὸ μὲν οὖν περινοστοῦντα νῦν μὲν Ἀθηναίοις, νῦν δὲ Κορινθίοις ἀναγιγνώσκειν ἢ Ἀργείοις ἢ Λακεδαιμονίοις ἐν τῷ μέρει, ἐργῶδες καὶ μακρὸν ἠγείτο εἶναι καὶ τριβὴν οὐ μικρὰν ἐν τοιοῦτῳ ἔσεσθαι· οὐκοῦν ἠξίου διασπᾶν τὸ πρᾶγμα, οὐδὲ κατὰ διαίρεσιν, οὕτω κατ' ὀλίγον ἀγείρων καὶ συλλέγων τὴν γραῶν ἐπιβούλευς δὲ, εἰ δυνατὸν εἴη, ἀθρόους που λαβεῖν τοὺς Ἑλληνας ἅπαντας· ἐνίσταται οὖν Ὀλύμπια τὰ μεγάλα καὶ ὁ Πηρόδοτος τοῦτ' ἐκείνο ἡμῖν οἱ νομίσας τὸν καιρὸν, οὐ μάλιστα ἐγλίχτο, πλήθουσεν τηρήσας τὴν πανίγυρον, ἀπανταχόθεν ἴδη τῶν ἀρίστων συνειλεγμένων, παρελθὼν ἐς τὸν ὀπισθόδομον οὐ

*) s. v. T. III p. 695: φυγεῖν (sc. Choerilum) τε ἐκ Σίμωνος καὶ Ἡεροδότου τῷ ἱστορικῷ παρεδρεύσαντα, λόγων ἐρασθῆναι· οὕτως αὐτὸν καὶ παιδικὰ γεγονέναι φασίν.

θεατὴν ἀλλ' ἀγωνιστὴν Ὀλυμπίων παρῆγεν ἑαυτὸν, ἄδων τὰς ἱστορίας καὶ κηλῶν τοὺς παρόντας, ἄχρι τοῦ καὶ Μούσας κληθῆναι τὰς βίβλους αὐτοῦ, ἐννέα καὶ αὐτὰς οὕσας. Ἦδη οὖν ἅπαντες αὐτὸν ἤδεσαν πολὺ μᾶλλον ἢ τοὺς Ὀλυμπιονίκας αὐτούς· καὶ οὐκ ἔστιν ὅστις ἀνήκοος ἦν τοῦ Ἡροδότου ὀνόματος, οἱ μὲν αὐτοὶ ἀκούσαντες ἐν Ὀλυμπίᾳ, οἱ δὲ τῶν ἐκ τῆς πανηγύρεως ἠκόντων πυνθανόμενοι· καὶ εἶπου γε φανείη μόνου, ἐδείκνυτο ἂν τῷ δακτύλῳ· οὗτος ἐκεῖνος Ἡρόδοτός ἐστιν, ὁ τὰς μάχας Περσικὰς Ἰαστὶ συγγεγραφῶς, ὁ τὰς νίκας ἡμῶν ὑμνήσας. τοιαυτὸν ἐκεῖνος ἀπέλαυσε τῶν ἱστοριῶν, ἐν μιᾷ συνόδῳ πάνδημόν τινα κοινήν ψῆφον τῆς Ἑλλάδος λαβῶν καὶ ἀνακηρυχθεὶς οὐχ ὑφ' ἐνόδου, μὰ Δία, κήρυκος, ἀλλ' ἐν ἀπάσῃ πόλει, ὅθεν ἕκατος ἦν τῶν πανηγυριστῶν.

Addunt, huic recitationi Thucydidem puerum adfuisse eundemque ita commotum fuisse, ut lacrymas effuderit et historiae conscribundae consilium inde ceperit. Auctor est Suidas s. v. *Θουκυδίδης* T. II p. 199 A. et s. v. *ὄργᾶν* T. II p. 707. Marcellinus in Vita Thucydidi. §. 54: λέγεται δέ τι καὶ τοιοῦτον, ὡς ποτε τοῦ Ἡροδότου τὰς ἰδίας ἱστορίας ἐπιδεικνυμένου παρῶν τῇ ἀκροάσει Θουκυδίδης καὶ ἀκούσας ἐδάκρυσεν· ἔπειτα φασὶ τὸν Ἡρόδοτον τοῦτο θεασάμενον εἰπεῖν αὐτοῦ πρὸς τὸν πατέρα τὸν Ὀλορον· ὦ Ὀλορε, ὄργᾶ ἢ φύσις τοῦ υἱοῦ σου πρὸς μαθήματα. Nec aliter fere Photius in Cod. LX fin. (p. 19 Bekk.) coll. Tzet. I. supra I. Neque tamen ab his scriptoribus indicatur tempus recitationis; quam post itinera maximam certe partem confecta iustamque operis materiem inde collectam locum habuisse ponimus, ante Olymp. LXXXIV, 1 s. 444 a. Chr. n., quo scilicet anno Thurios cessisse fertur Herodotus; nisi eum Thuriis postea iterum occasione oblata in Graeciam revertisse ibique recitasse statuas: qua de re infra dicemus; quamquam illud haud congruere videtur, quod recitationis tempore Thucydides puer fuisse narratur; ut sane malim cum Heysio l. I. recitationis tempus referre ad Olymp. LXXXI s. 456 a. Chr. n.; quo quidem anno Thucydides annum agebat decimum quintum, Herodotus duodetricesimum aut, si Krügerum sequaris, in libro de vita Thucydidi p. 32, Thucydides annum decimum aut duodecimum: quo posito omnes difficultates e temporum ratione ortas tolli posse idem Krügerus arbitratur. Et vid. quoque Voemel. in programm. Quo anno Thurii sint conditi p. 9. Obiiciuntur his bina; alterum Plinii testimonium, H. N. XII, 4 s. 8, qui urbis Romae anno trecentesimo decimo Herodotum historiam suam Thuriis in Italia condidisse scribit, anno igitur 444 a. Chr. n. sive Olymp. LXXXIV, 1 quo ipso anno illum Thurios migrasse supra vidimus; alterum illud est, quod in Herodoti opere adhuc superstite plura inveniuntur tradita, quae post illam recitationem, si quidem ea reverà illo, quo posuimus, anno habita est, acciderunt. Sic pugna Atheniensium cum

Edonis de fodinis aureis, quae memoratur IX, 75 incidit in annum 453 a. Chr. n. s. Olymp. LXXXI, 2. De Sitalce sermo est IV, 80: id quod probabiliter incidit in ann. 431 a. Chr. n. s. Olymp. LXXXVII, 1; de Thebanorum expeditione in Plataeas, quae accidit anno 431 a. Chr. n., VII, 233 (T. III p. 788), de Spartanorum legatis, quos Athenienses intercepere anno 430 a. Chr. n. Quae narrantur VI, 98, ea certe cadunt post annum 425 a. Chr. n. s. Olymp. LXXXVIII, 4; eoque etiam pertinent, quae IX, 73 de Decelea, III, 15 de Amyrtaeo et I, 130 de Medis, qui a Dario Notho defecerunt anno 408 a. Chr. s. Olymp. XCIII, 1. Plura Dahlmann. in libro, qui Herodotus inscribitur pag. 38—47 coll. Heyse l. l. p. 69, 74 seq.

Neque vero his eam, quam de recitationis tempore posui, sententiam convelli posse putem. Quod enim ad Plinium attinet Thuriis Herodotum opus suum *condidisse* (i. e. *composuisse, scripsisse* *) dicentem, et ipse statuo Thuriis **) Herodotum opus dudum incoeptum et inchoatum denuo retractasse et in eam, quam adhuc habemus, redegisse formam, ne dicam absolvisse, si quidem vel sic imperfectum mansit illud, ***) neque in fine, neque in aliis partibus plane absolutum †), quum senem in elaborando, perficiendo, limando occupatum praematura mors oppressisse videatur, adeo ut vel fine careret liber, quem ulterius e scriptoris consilio spectasse haud male coniecit Dahlmann. l. l. p. 137. 217, qui idem recte statuit pag. 48 seq. senem fuisse Herodotum, quum Thuriis opus suum conderet. Nec male Jaeger. l. l. p. 16: „Libri scriptionem in ultimam vitae Herodoti partem incidere, clamat denique totus operis color, senilis ingenii indolem redolens. Iudicandi disserendique ratio, per totum librum obvia, ut de vitae humanae conditione rerumque humanarum cursu, hominis est multas experti variasque res.“ In Gaecia magna Herodotum historias suas absolvisse probant etiam, quae ad IV,

*) Cf. Heyse l. l. p. 71.

**) Sic uti hoc utar, in Italia literis mandata esse apparet, quae leguntur IV, 46 coll. 15 not. IV, 99. V, 44 nott. Conf. Krüger. De Vit. Thucyd. p. 25.

***) Vid. nott. ad I, 206. VII, 213 coll. VIII, 104. 132. IX, 122. Conf. Dahlmann. p. 48. 217. Jaeger. l. l. p. 13.

†) Hinc sponte concidunt, quae olim tradebant de Herodoto, qui praeter libros Musarum titulis insignitos hodieque superstites alios quoque rerum *Assyriacarum* aut *Libycarum* (conf. II, 161 ibique nott.) libros conscripserit; qua de re olim tractarat Wesseling. in Dissert. Herod. I et II. Accedit, quod Herodoti nomen a librariis haud raro cum Herodori, aliorum nominibus similibus prave confundebatur (cf. §. 1) nec raro inde Herodoti sub nomine afferebantur sententiae, voces in Herodoti Musis minime obviae, quas ex aliis Herodoti scriptis depromptas esse opinabantur. Sed meliora iam docuit idem Wesseling. Diss. Herod. III.

95 coll. 99 et IX, 73 notavi. Ac Thuriis historiis suis addidisse atque inseruisse videtur ut multa alia *), ita potissimum ea, quae in hisce Musarum libris obvia ad seriores aetates pertinent **). Sed haec nihil obstant, quo minus quae iam antea in itineribus longinquis de Asia, de Persarum, Graecorum, aliorum rebus sibi collecta et parata habuerit ***)) pater historiae, Olympiae praelegerit speciminis causa, antequam Thuriis discessisset, Graecorum in notitiam quo veniret. Nam multum abest, ut opus, quale nunc exstat, illa solemni occasione, ab Herodoto totum recitatum fuisse putemus; partem operis Ille qualemcumque, sive *λόγον*, ut dicere solet, †) praelegit, Graecis monstraturus, quid de se ipso deque opere suo expectandum esset, partem dico vel rerum Asiaticarum, ut Heysio placeat l. l. p. 41, cui haud scio an recte in eo obloquatur Jaegerus l. l. p. 9, vel rerum Graecarum. Nam, quod recte contendit Krüger. l. l. p. 31, valde fit probabile, Herodotum iam Olymp. LXXXIII, 3 et LXXXIV, 1 tantum habuisse elaboratum, quantum ad praelectionem habendam sufficeret; nec prorsus inde reiiciendum Suidae testimonium, *Sami* historias suas Herodotum conscripsisse: modo ne totum quale nunc manibus terimus opus ibi elaboratum fuisse existimes; quamquam longius Nostrum hac in insula commoratum fuisse valde fit probabile. Vid. nott. ad III, 60. Hinc igitur, itineribus per Asiam, Africam, alias orbis terrarum partes factis, in Graeciam profectus, recitare Herodotus potuit Olympiae: quo loco istiusmodi recitationes fuisse habitas vel ea, quae Dablm. l. l. p. 19 attulit, satis probant; affirmant recitationes, quas Herodotum Athenis, Corinthi et fortasse etiam Thebis habuisse tradunt. ††) Sed id hac in tota quaestione potissimum teneri velim, non totum, quale nunc exstat, opus ab Herodoto praelectum fuisse, sed partes tantum operis quasdam ante elaboratas; ut adeo totum opus recitatum si pronun-

*) Vid. verbi causa V, 27 ibique nott. coll. VII, 139. T. III p. 826.

**)) In Bibl. Coislinaiana cod. CLXXVII leges in Graecorum fuisse proverbio: *εἰς τὴν Ἡροδότου σκίαν, ἐπὶ τῶν μὴ τελεσιουργούντων ἂ προεἴλοντο*; nam Herodotus legere libros suos volens in Olympiis sole nimium splendente propositum ex penuria umbrae non exsecutus dicitur. Nostra hic non interest an revera partes publici lectoris susceperit nec ne, satis est, e proverbio patere aut totam aut maiorem certe historiarum partem ab Herodoto in Graecia iam absolutam fuisse, licet altera parte postea temporis ad finem perducta; sed quinam libri Thuriis seu scripti fuerint seu correcti et emendati, neminem facile definiturum puto. L. Lehnert. De foedere Ionico Disquiss. (Berolin. 1830) p. 55.

***)) Conf. Krüger. l. l. p. 31.

†) Vid. infra §. 13.

††) Vid. Krüger. l. l. p. 23. 24.

tat Lucianus l. supra l., rem pro more exornasse et ampliasset putandus sit; ex quo tamen minime id sequitur, omnem recitationis narrationem continuo pro falsa et ficticia esse habendam. *)

Quae quum ita sint, iis haudquaquam assentiri possum, qui illam narrationem de recitatione et de Thucydide puero praesente aeque relici et pro fictâ haberi velint. De Thucydide primus dubitabat Heilmann. in Vit. Thucydidis, quam interpretationi vernaculae praefixit; itemque Poppo in Prolegg. ad Thucyd. I p. 335 s. p. 30 ed. Gervin. Nam ingenio Thucydidis, qui vulgi iudicii contemptorem se sistat nec ullam prodat Herodoteae historiae admirationem, haec repugnare autumant. Quos tamen cum satis refutavit Heyse l. I. p. 28 seq., equidem nihil amplius addere habeo. Nec melius, opinor, res successit Dahlmanno **), qui in libro supra laudato copiosa disputatione id efficere studuit, ut hanc traditionem de Herodoto opus suum praelegente omnem a Luciano, scriptore mendaci nec ulla fide digno, conflictam esse putemus. Ac vel eo usque progreditur vir doctissimus, ut Graecos talis operis recitationem audire potuisse neget, quin taedium inde ceperint virique iuvenis reprehensionem Graecas res elevantis aegre tulerint! quum neminem sane fugiat, Herodoti historias non ad elevandam sed ad illustrandam Graeci nominis gloriam in rebus Persicis maxime conspicuam esse conscriptas. Nec firmiora esse quae alia attulit idem Dahlmannus argumenta, ostendit Heyse copiosa et accurata disputatione pag. 30—49, quam hic repetere non vacat. Ubi merito vir doctus Luciani suscepit patrocinium p. 38, quem eundem scriptorem hac in causa studiose tuentur Iacob in libro de scriptis et indole Luciani p. 134 seq. coll. C. Hermann. ad Lucian.: Quo modo histor. scr. p. 257 et potissimum Krüger, in Annal. Berolinens. 1828 nr. 29 et in libro de Thucydidis Vit. pag. 12—21, qui etiam reliqua Dahlmanni fregit argumenta. Quin in ipsis Herodoti verbis III, 80 et VI, 43 Krüger. l. I. p. 23 vestigium cognosci posse putat, ex quo Herodotum ante opus finitum atque emissum singulas quasdam historiarum partes publice praelegisse suspiceris. Quod uti fieri potuisse minime nego, ex his tamen locis vix certo colligi posse iam dixi in not. T. III p. 281.

Huic vero recitationi Olympiae habitae alteram iungamus teste Plutarcho De malignit. Herod. cap. 26 p. 862 B. ***) atque Euse-

*) Vid. Heyse l. I. p. 27. Krüger l. I. p. 30.

**) pag. 12 seq. Dahlmanno, alios ut taceam, nuper accessit Jaeger. l. I. pag. 8—19 et vir doctus in Ephemeridd. Jenens. 1828 nr. 187 pag. 51 seq.

***) Locum ipsum paulo obscuriorem adscribam integrum: ἀλλὰ τοῦτο γὰρ (in proxime antecedentibus Herodotum ait Atheniensibus, quum omnium Graecorum res scribere professus sit, insigni modo prae ceteris studuisse)

bio in Chronicc. p. 169 sub Olymp. LXXXIII. 4. *) *Athenis habitam et quidem, si vere prodit Eusebius, anno a. Chr. n. 445 s. Olymp. LXXXIII, 4, aut, quae Scaligeri (ad Euseb. l. l.) est opinio Herodotum magnorum Panathenaeorum solemnibus recitasse suspicantis, anno Olymp. LXXXIII, 3 s. 446 a. Chr. n., quamquam iudice Heyse p. 54 nihil certe obstat, quo minus recitationem Panathenaeorum minorum festo quotannis celebrari solito habitam esse existimemus: utroque enim in festo poetica et musica certamina locum habuisse constat. Vid. Heyse l. l. Quâ in recitatione Attica non aliter atque in Olympiaca eam operis partem, quam elaboratam atque paratam habuit scriptor, praelectam fuisse; utique videtur consentaneum: quae tamen fuerit ista pars, non magis habeo certo dicere quam Heyse, qui recte, opinor, sic statuit: „vel maxime consentaneum videtur, eam potissimum partem hac occasione in lucem esse „protractam, quae Graeciae et ante omnes Atheniensium fortiter et gloriose facta enarrabat: Persica dico bella. Quorum enarrationem „si audivisse statueris Athenienses, facile intelliges, cur non satis sibi „habuerint laudibus et plausu prosecutos esse auctorem, sed insuper „praemio eum donaverint. Praemium enim retulisse Herodotum „neque per se improbabile est, neque magnum virum dedecet, modo „ne corruptum sed ornatum hoc pretio eum putes.“ **) Et hinc fortasse originem ista cepit fama, quâ in historia Atheniensibus nimis favisse, Spartanis infensum fuisse Herodotum clamabant, partium scil. studio abductum. Quae quam inanis sit criminatio atque inutilis, satis docebunt ad VI, 108. VII, 102. VIII, 2. 139. IX, 21 notata. Quae vero Dio Chrysostomus tradit in Orat. XXXVII T. II p. 103, tractata a nobis in nott. ad VIII, 94, ea, si quid veri subest, id unum, opinor, docent, Herodotum eodem modo, quo Olympiiae atque Athenis, *Corinthi* quoque historiarum partem, quo Graecis innotesceret opus suum, praelegisse. Conf. Heyse l. l. pag. 58 seq. Quin *Thebis* quoque Nostrum recitasse suspicaris e Plutarchi loco De Herod. malignit. cap. 31, nisi haec tota narratio a posterioris aetatis*

βοηθεῖ τῷ Ἡροδότῳ πρὸς ἐκείνην τὴν διαβολὴν, ἣν ἔχει κολακείας τοὺς Ἀθηναίους, ἀγύριον πολὺ λαβεῖν παρ' αὐτῶν· εἰ γὰρ ἀνέγνω ταῦτ' Ἀθηναίους, οὐκ ἂν εἶασαν οὐδὲ περιεῖδον, ἐνάτη τὸν Φιλιππίδην παρακαλοῦντα Λακεδαιμονίους ἐπὶ τὴν μάχην ἐν τῆς μάχης γεγεννημένον καὶ ταῦτα, δευτεροῖον εἰς Σπάρτην ἐξ Ἀθηνῶν (ὡς αὐτὸς φησιν) ἀπιγμένον· εἰ μὴ μετὰ τὸ νικῆσαι τοὺς πολεμίους Ἀθηναῖοι μετεπέμποντο τοὺς συμμάχους· ὅτι μὲντοι δέκα τέλειαντα δωρεὰν ἔλαβεν ἐξ Ἀθηνῶν, Ἀνύτου τὸ ψήφισμα γράψαντος, ἀνήρ Ἀθηναῖος οὐ τῶν παρημελημένων ἐν ἱστορίᾳ Δίνλλος εἶρηκεν.

*) Ubi haec legimus: Ἡρόδοτος ἐτιμήθη παρὰ τῶν Ἀθηναίων βουλήσ ἐπαταγνοὺς αὐτοῖς τὰς βίβλους.

**) Vid. l. l. p. 56.

grammatico malevolo ficta est, quam usquequaque veram esse vix mihi persuadere possum. Conf. Heyse p. 60 seq.

§. 5.

Si igitur anno 456 a. Chr. n. s. Olymp. LXXXI, 1 Olympiae et anno 446 s. 445 (Olymp. LXXXIII, 3 s. 4) Athenis recitavit Herodotus, illum hoc tempore in Graecia ipsa commoratum fuisse oportet, reversum ex itineribus longinquis. Neque vero uno Athenarum loco illum commoratum esse credibile fit, sed reliquas etiam Graeciae partes peragrasse videtur historiae perficiundae causa, usque ad annum 444 a. Chr. n. s. Olymp. LXXXIV, 1: quo ipso anno*) coloniae Athenis Thurios deductae Herodotum se addidisse Suidas refert; quocum faciunt hac in re Strabo XIV p. 656 s. 970 A. Plutarch. De exsil. ep. 13 coll. Herodoti epitaphio apud schol. ad Aristophan. Nubb. 331. Quae causae Nostrum impulerint, ut Graeciâ relicta in Italiam discederet, nemo facile dixerit; in tumuli inscriptione hoc nescio unde traditum legimus:

*Δωριέων πάτρης βλαστόντ' ἄπο, τῶν ἄρ' ἄπλητον
Μῶμον ὑπεκπροφνηγῶν Θούριον ἔσχε πάτρην **)*

quamquam accuratiora desunt. Minus vero ad temporum rationes recte constituendas hoc congruenter videtur, quod Sophocles, quinquaginta annos natus, anno igitur 455 a. Chr. n. s. Olymp. LXXXV, 1 (si quidem natus est hic poeta Olymp. LXXXI, 2 s. 495 a. Chr. n. ***) carmen Herodoto composuisse fertur, †) teste Plutarcho An seni ger. resp. cap. 3; quod si verum est, illud quoque verum esse debet,

*) Malim sequi hanc rationem, Plinii (H. N. XII, 4, 8) auctoritate munitam, quam alteram, quae Thurios auctore Diodoro (XII, 10) conditos ponit anno 446 a. Chr. n. s. Olymp. LXXXIII, 3. Vid. Heys. l. l. p. 64. 65 et, qui rem confecit, Voemelius in programme supra laud. pag. 5. 6. De ipsis Thuriis conditis enarrat Diodor. XII, 9 seqq. coll. Strabo VI p. 263 s. 404 B. Schol. ad Aristoph. Nubb. 331.

**) Vid. Schol. ad Aristoph. Nubb. 331, ibique cf. Hermann. p. 265 ed. sec. Steph. Byz. s. v. Θούριος p. 311.

***) Sic certe vulgo ponunt, probante Lessingio, Boeckhio, aliis. Cf. Heyse l. l. p. 67. At nuper contendit C. G. Lange in Commentat. de Sophocl. Vit. cap. 3 pag. 10 — 14. Sophocl. Olymp. LXX, 4 natum esse.

†) Boeckh. in Commentt. societ. reg. Berolin. 1824 p. 59 seq. coll. Jaeger. l. l. p. 22 seq. hoc refert ad ann. Olymp. LXXXIV, 4 s. 441 a. Chr. n.; quo scilicet anno Sophocles, dux contra Samios ab Atheniensibus constitutus cum Herodoto Sami vivente et historias scribente familiaritatem contraxerit, ita ut hoc eodem anno Herodotum cum Sophocle una Athenas adiisse putemus, longioris obsidionis, quae insecuta est, molestias evitaturum. At, si quid video, longe antea Athenas iam Noster inviserat.

tempore hoc Herodotum Athenis fuisse, unde quatuor ante annis (444 a. Chr. n.) Thurios illum discessisse colonum modo posuimus! Sed haec quaestio coniuncta est cum altera de Sophocle Herodotei operis haud paucas sententias, dictiones, locutiones in suas transferebat fabulas et Herodoteum dicendi genus imitante. De quo vide modo nott. ad I, 1. III, 119. Excurs. T. II p. 656 seq., quibus add. allata in libro, qui inscribitur, *Zeitung f. d. elegant. Welt* 1832 nr. 104 p. 825. Qui enim maxime huc spectat Antigoniae locus 905, quem ex Herodoteo loco III, 119 ductum volunt, is scriptus utique esse debet post hanc Herodotei libri partem publice emissam aut alio quo modo aequalibus cognitam. Acta enim est Antigonia anno 441 a. Chr. n. s. Olymp. LXXXIV, 4 tribus igitur post Herodoti discessum annis. Sed gravior in hac quaestione obiicitur alter Herodoti locus V, 77, unde historiae patrem certe post annum 437 a. Chr. n. s. Olymp. LXXXV, 4. Athenis fuisse colligas. Quae cum ita sint et Heyse l. I. p. 68 et Jaeger. p. 27 Herodotum primis colonis, qui Thurios anno 444 a. Chr. n. discesserunt, accenseri posse negantes, aliquot post annis in coloniam iam conditam illum se recepisse ponunt: ut iam non quadragenarius sed quinquagenarius ferme illuc abiisse putandus sit. Sed, alia ut taceam, diserta Plinii et Strabeni testimonia supra allata prorsus refragantur, bene monente quoque Voemelio l. I. p. 7. 8. Itaque malim statuere cum C. Hermanno meo,*) Herodotum, qui anno 444 a. Chr. n. Thurios utique cesserat colonus, postea iterum in Graeciam reversus esse eaque occasione Athenas vississe: quod idem Lysiam fecisset, quod primus. Quin posteaquam Thuri ab Atheniensibus descivissent anno 412 a. Chr. n. s. Olymp. XCII, 1 et Lysias alique Athenienses solo cedere coacti essent, haud credibile est, Thuriis remansisse Herodotum; quem si Athenas regressum ponimus, licebit quoque cum Hermanno recitationem Atticam in hoc tempus, ubi historiarum opus maximam certe partem absolutum fuit, detrudere. Et tum quoque de Decelea quae narrantur IX, 73 oculis potius quam auribus a sene percipi potuerunt.**) Itaque verissimum duco, quod Hermannus posuit T. II p. 661, hic quoque repetenda: „illud constare arbitror, eas operis partes, quae Graeciae res Atheniensiumque laudes continent, serius quam vulgo credatur, et compositas ab illo et recitatas Athenis esse; priores libros, quibus itinerum suorum memoriam exterarumque nationum mores atque res gestas consignavit, minime repugnabo, si quis, collectis omnibus, quae veri similia esse supra indicavi, iam ante Thuriarum

*) Vid. supra T. II p. 658.

**) Amphipolin, quae anno 437 a. Chr. condita est, Noster ignorasse videtur; nulla quippe notitia huius coloniae ad Herodotum in Italia commorantem devenisse videtur. Cf. VII, 114.

coloniam deductam et scriptos et per recitationes Graecis innotuisse censuerit, modo ne eandem, quâ nunc leguntur, formam iam tum habuisse contendat. Neque Olympiae recitasse negem eum, quem et Corinthiis et Thebanis historias suas venditasse legamus; quod tamen si iam Olymp. LXXXI factum est, parvam tantum totius operis partem comprehendere potuisse recte Heysius intellexit, cui quae Laegerus nuper opposuit (p. 12): non nisi reliquis itineribus confectis magnâque rerum copiâ collectâ totam operis rationem, unde singula pendeant, Herodoti animo designari potuisse; quum ad formam tantum operis spectent, rerum ipsarum recitationem non convellunt.*

§. 6.

Quae praeterea Herodoto acciderint et qualis fuerit vitae cursus, ex quo Thurios cesserat, plane ignoramus, cum nihil quidquam de his alibi traditum exstet et pauca tantum ex ipsius Herodoti scriptis coniecturâ potius assequi liceat. Qui quum occasione oblata nonnulla tradat, quae ad seriora pertineant tempora, inde consequitur, eo usque illum extendisse vitam. Itaque duo potissimum sunt loci, quibus probari posse putant Herodotum usque ad annum 408 a. Chr. n. s. Olymp. XCIII, 1 vitam perduxisse: III, 15 et I, 130: quos una cum aliis iam supra §. 4 attigimus. Neque vero praetermittendum, alterum locum I, 130 Krügero, ut iam in annotatione ad h. l. Tom. I p. 306 indicavi (ubi adde sis ab eodem Krügero disputata in libro de vita Thucydidis p. 26 seq. 29 seq.), posteriori aetate insertum videri, nisi ad priora Darii Hystaspis tempora referatur: de quo equidem valde dubito. Quin alterum quoque locum III, 15 (ad quem cf. nott. T. II p. 28. 29) huc afferri posse idem negat, quum qui ibi dicatur Amyrtaeus; diversus ille quidem ab Eusebiano Amyrtaeo, idem sit, qui quinquaginta ante annis cum Inaro Aegyptiis rebellibus praefuerit. Utut statuis, belli Peloponnesiaci mala et calamitates Herodotum vidisse probant VI, 98 coll. VII, 137 ibiq. nott. nec quidquam sane obstat, quominus ad finem huiusce belli usque Herodotum vixisse credamus; qui quo anno obierit, nusquam traditur; nec magis traditum invenias, quid per illud temporis spatium, ex quo Thurios discessit, usque ad obitum gesserit; expletum certe credas licet tum historiarum opere in ordinem redigendo, perficiendo, limando, tum itineribus per Graeciam magnam Siciliamque, quin ipsam per Graeciam (si recte supra statuimus) factis. Nec desunt sane loci, quos in Italia conscriptos esse dubium vix est: IV, 46 coll. 15. IV, 99. V, 44 ibique not. Et longius Nostrum Thuriis commoratum esse vel inde quis colligat, quod a quibusdam serioris aetatis scriptoribus*)

*) Sic Strabo XIV, 2 p. 656 s. 970 A. *Ἡρόδοτος ὃν ὕστερον Θούριον ἐκάλεσαν.* Add. Iuliani Epist. 22 init. Avien. or. marit. 49. Plutarch.

Thurius vocatur, ac si natalis hic esset locus vereque patrius; indeque etiam haud scio an explicandum sit, quod belli Peloponnesiaci, quod illa aetate quam maxime saeviit tantamque Graeciae rebus conversionem attulit, rarior in Mysis Herodoteis mentio fiat. *Thurius* mortuum inque foro sepultum esse Herodotum tradit Suidas loco supra allato: tumuli inscriptionem hancce offerunt Stephanus Byzant. s. v. *Θούριος* et Aristophanis Scholiasta ad Nubb. 331 (coll. Brunck. Analectt. Vol. III p. 263 epigr. 533):

Ἡρόδοτον Λύξεω κρύπτει κόνις ἦδε θανάοντα,
 Ἰάδος ἀρχαίης ἱστορίης πρῶτανιν.
 Δωριέων πάτρης βλαστὸντ' ἄπο, τῶν ἄρ' ἄπλητον
 Μῶμον ὑπεκπροφυγῶν Θούριον ἔσχε πάτρην.

Quod Marcellinus in Vit. Thucydid. §. 18 *) Athenis Herodoti memorat sepulcrum, id si verum est, neque *Herodoti* nomen, uti contendit Viscontius, male huc irrepsit, cum Fabricio, Wesselingio, Larchero, Heysio, qui ipse accuratius in haec inquisivit p. 80. 81, intelligendum de cenotaphio, quod viro de omni Graecia ac sigillatim de Atheniensibus, quos tantis laudibus exornaverit, meritissimo Athenienses publice posuerint. Quod vero Pellae in Macedonia Herodotum obiisse alii perhibebant, teste Suidà l. l., id, nisi prorsus confictum esse putemus, non nisi hac ratione probabile reddi poterit, ut Herodotum cogitemus ad Archelaum, Macedoniae regem, quem doctos homines Athenis ad se invitasse novimus, tunc temporis profectum, fatis subito abreptum fuisse. Conf. C. Hermann. Tom. II pag. 661.

Uxoris, liberorumque aequae ac cognatorum Herodoti (si ab uno Panyasi discedas) nulla reperitur mentio. Tradit quidem Ptolemaeus Hephaestio, Herodotum secum habuisse amasium quendam Plesirrhoom, Thessalum genere eundemque opum haeredem, a quo etiam historiae editae fuerint, reliquisse; sed firmo argumento haec carere videntur. Vid. nott. T. I p. 4.

De Herodoti imaginibus post ea, quae Creuzerus dixit, initio huius operis p. 1 T. I plura afferre non habeo. Quae enim apud Gronovium exstant in Antiqq. Graecc. II tab. LXXI coll. Mus. Capitol. I tab. LXVII et Winckelmann. Hist. Art. IV [(Opp. T. VI, 1 p. 30 et 2 p. 44), iis meliora edocuit Viscontius a Creuzero allatus l. l. Qui

De malign. Herod. 35 init. De exsilio cap. 13 fin. Plura Wesseling. Diss. Herod. p. 9. Heysse l. l. p. 70 seqq. Hand. l. l. p. 334.

*) Locus sic se habet: πρὸς γὰρ ταῖς Μελίταις πόλεις καλουμέναις ἔστιν ἐν Κοίλῃ τὰ καλούμενα Κιμώνια μνήματα, ἐνθα δεικνύνται Ἡρόδοτος καὶ Θουκυδίδου τάφος; ubi Viscontius (Iconograph. Grecq. I p. 315) mendum suspicans vocem Ἡροδότου e textu tolli vult.

idem Creuzerus nunc haec adiecit: „Est etiam protome marmorea in museo Comitum de Erlach, quam Herodoti esse dicunt, nec Viscontio neque cuiquam, quod sciam, memorata; cuius ectypam e gypso imaginem Francisci Comitis τῷ μανασίῳ munificentiae acceptam referimus.“

§. 7.

Vel ex iis, quae ante disputata sunt, bene intelligitur non uno eodemque tenore Herodotum sua absolvisse itinera nec certum constare ordinem, quo illa perfecit. Id unum iure quodam nobis sumere posse videmur, illum antequam Olympiae recitasset Thuriolosque abisset, peragrata habuisse et Asiam et Africam et, quod mihi certe est veri simillimum, plerasque etiam ipsius Graeciae partes; a Thuriis inde Eum per Italiam inferiorem, Siciliam, et forsitan etiam iterum per ipsam Graeciam instituisse itinera, indefessum et in suo opere perficiendo totum occupatum. Sed plura et accuratiora de his itineribus afferre vixdum licebit. Neque enim is est Herodotus, qui de se ipse suisque itineribus nos accuratius et consulto edoceat: immo non nisi coactus fere de his loquitur, ubi scilicet testibus aliquid probandum, aut mirae atque insolitae rei fides facienda erat legentibus, aut incredibilem rerum in narratione suum ipsius utpote suis haec oculis inspicientis auribusve accipientis testimonium erat adponendum. Itaque nec de tempore, *) nec de ordine, quo singulas illas instituerit peregrinationes, nec de ratione, qua illas fecerit, cum certi quid constitui possit, id unum restat, ut regiones et loca indicemus, ad quae pervenisse Nostrum ex ipso opere superstite certo colligi possit. Qua in re cum post alios viros doctos **) laudabilem operam collocarit Heyse I. I. cap. V p. 84 seqq. eo breviores esse poterimus. De peregrinandi modo si quaeras, valde probabile fit, mercatoribus peregrinantibus se patrem historiae adiunxisse socium; ***) quo enim alio modo illa praesertim aetate ad Asiae plagas interiores, ad Aegyptum, ut has potissimum nominem regiones, penetrare multosque alios aliarum terrarum homines mercaturae causa illuc confluentes cognoscere ac sciscitari potuisset?

*) In Artaxerxis aetatem, qui Xerxis filius huic ipsi successit, Herodoti itinera reliquit Dahlmann. I. I. p. 54. Nos illud modo affirmare audeamus, itinera ab Herodoto per Asiam et Africam facta cadere ante recitationem Olympiacam. Vid. supra §. 4.

**) Ukert. Geogr. Graec. et Romm. I, 1 p. 71 seqq. Dahlmann. I. I. p. 53 seqq.

***) Hinc ipse pater historiae talia mercatorum itinera descripsisse videtur; vid. V, 52 ibique nott.

Exordiamur a patria Herodoti terra *Caria*, quam aequae ac *Ioniam* atque *Aeolidem* a scriptore peragrata fuisse ut ipsa suadet res, ita certis probatur testibus. Tu conf. modo de *Caria* et de *Doriensium pentapoli* I, 141, 144. 174 coll. 171 et 172; de *Rhodi* insula; quam adiit II, 182 coll. III, 47. De *Ionîâ* insignis locus exstat I, 142 coll. VI, 14; de *Mileto* I. 21 ibique nott. coll. 137; de *Mycale* et *Panionio* I, 148 coll. IX, 97; de *Epheso* Ephesioque agro I, 26. 92 nott. II, 148 coll. II, 10. 106; de *Phocaea* I, 163; de *Samo* dixi in nott. ad III, 60 coll. VI, 14. Quo eodem pertinent, bene notante Heyse *) hi quoque loci: II, 148. 182. III, 47. 54. 60. 123, 142. IV, 88. 152. VI, 14 coll. I, 70. De *Aeolia* conf. I, 149, **) de *Lesbiis* I, 23. 24 coll. IV, 61. In *Troadem* excurrisset Herodotum quamquam vix dubium, certa tamen desunt testimonia, nisi quod aliquoties Troiani agri fit mentio. Ac *Sigeum* promontorium, quod proxime *Troadem* esse nemo nescit, Ipsum inspexisse, e loco IV, 38 coll. V, 65 quodammodo colligas; neque incognitam ipsi regionem fuisse, indicare videtur alter locus II, 10. *Lydiam* Nostrum visisse plura evincunt testimonia I, 93 ibique nott. I, 94. IV, 45; de *Sardium* urbe loquitur I, 80. 84. III, 5; de *Maeandro* Maeandrique campis pluribus locis, quos citavimus ad I, 18, ubi vid. potissimum II, 10. 29 add. VII, 26. Nec *Mysiae* cognitione Herodotum caruisse, ex accurata descriptione itineris a Xerxe Sardibus Abydum facti (VII, 42 seqq.) merito concludit Heyse l. I. p. 90 afferens quoque hosce locos II, 10 (de *Ilio* et *Teuthrania*), IV, 14. 15 de *Cyzico* et *Proconneso*, cuius incolae laudantur testes eorum, quae de *Aristeâ* retulit, I, 57 de *Placia* et *Scylace*. *Thracis Bithynos* Noster visit, ut ex VII, 75 apparet itemque omnem meridionalem Ponti Euxini tractum usque ad *Thermodontem*, de quo II, 104 coll. IV, 86, ubi *Themiscyrae* mentio et II, 34, ubi *Sinope* affertur. Nec iniuria suspiceris, ad *Halyin* usque (de quo fluvio conf. I, 72. VII, 26. V, 52) Herodotum pervenisse, si quidem omnem dixeris *Asiam* minorem eâ via, quâ mercatores coniuncti peregrinari solent Sardibus Susa tendentes, Illum permeasse, ob accuratam huius itineris descriptionem V, 52 coll. VII, 26. 30. Tum quoque *Lycios*, de quibus vid. I, 176, ad iisse videtur, itemque *Cretam* insulam, de qua conf. I, 171. VII, 171. III, 59 et *Cyprum*, de quâ insula vid. I, 105. 199. V, 114. VII, 90.

E *Cypro* vel ex *Aegypto* traiecit ad *Phoenices*, quos aliquoties citat testes et auctores; II, 104. VII, 89. I, 2. 5. III, 37 coll. II, 79 et inprimis II, 44, ubi *Tyrum* se navi venisse declarat, coll. II, 106

*) l. I. p. 88.

**) Quem huc quoque trahere vult Heyse l. I. p. 89 locum III, 55 de *Pitana*, eum alio spectare, in nott. ad h. l. iam monui.

et, qui eodem spectant loci, I, 105. II, 157. Ex illo loco II, 106. *Palaestinam* quoque Herodotum adiisse apparet, sed, ut mea fert sententia, non nisi eius tractum maritimum, quem permeans de *Cadyti* urbe quae refert II, 159 et III, 5, audivisse videtur. Tu vid. nott. T. I p. 922 seq. Nam ad interiores Hebraeorum terrae regiones illum penetrasse negem; plura de gente maxime memorabili sed peregrinos aditu prohibente sine dubio retulisset, si eo usque pervenisset. Cf. nott. ad II, 104. 106. Quae de *Arabia* scripsit III, 107 e mercatoribus, qui inde in Aegyptum aliave loca venerant, eum accepisse putem; nam collocutum cum hisce Nostrum docent hi loci III, 108. 111 in. II, 75.

In *Aegyptum* quâ viâ venerit et qua ex regione, haud liquet. Pedestri itinere e Palaestina per regiones Arabiae desertas, e loco III, 5, ubi hoc ipsum iter describit, coll. III, 8 quis colligat; navi e Graecia aut e Phoenicia, cum quâ utrâque frequens florebat Aegyptiorum commercium, in Aegyptum advectum esse illum placet Heysio (p. 97 nott.) comparanti hos locos: III, 6 init. et II, 5. Utut statuis, omnem Aegyptum ab Herodoto perlustratam fuisse, certum est, et probat secundî libri tertiique ex parte argumentum; unde quae huc spectant, omnia accurate collegit Heyse l. l. pag. 108 seq. Quaecumque enim in his libris de Aegypti natura, historia, ambitu, incolis eorumque institutis tradita inveniuntur, ea vel ab ipso Herodoto cognita et observata vel e sacerdotum imprimis, quos consuluit, mercatorum, aliorum sermonibus percepta putanda sunt. Atque ipse historiae pater hac in re ita pronuntiat II, 99: μέγχοι μὲν τούτου ὄψις τε ἐμὴ καὶ γνώμη καὶ ἱστορίη ταῦτα λέγουσά ἐστι· τὸ δὲ ἀπὸ τοῦδε (sequitur Aegypti historia) Αἰγυπτίους ἐρχομαι λόγους ἐρέων, κατὰ τὰ ἤκουον. προσέεται δὲ αὐτοῖσι τι καὶ τῆς ἐμῆς ὄψιος. Et II, 147 init. ὅσα δὲ οἱ τε ἄλλοι ἄνθρωποι καὶ Αἰγύπτιοι λέγουσι, ὁμολογέοντες τοῖσι ἄλλοις, κατὰ ταύτην τὴν χώρην γενέσθαι, ταῦτ' ἤδη φράσω· προσέεται δὲ τι αὐτοῖσι καὶ τῆς ἐμῆς ὄψιος. Add. II. 5. 29 ne plura. Pertinet huc accurata terrae descriptio II, 5 seqq. institutorum, morum II, 35 seqq. et praecipue II, 122. 164 seqq.; pertinent huc sermones cum Aegyptiis, ad quos testes provocat, habiti II, 3. 15. 19. 54. 55. 100. 102. 107 seqq. 113. 116. 118. 120. 130. 142. 147. 150: quos locos bene attulit Heyse l. l. p. 109. Videtur autem ipse Aegyptiacae linguae imperitus per interpretem cum Aegyptiis egisse: II, 125. Omnem terram perlustravit ad ultimos quosque terminos profectus. Sic Casium montem Serbonidemque lacum visit (II, 6. 158. III, 5) itemque Pelusium (III, 12), omnem Deltam (II, 15), Nili ostia, eiusque ipsius cursum ita advertit, ut navi vectum credas; unde tam accurate in causas inundationis inquisit II, 19 seqq. Adit urbes Papremis, Buto (II, 155), Chemmin insulam (II, 156), Sain (II, 28. 130. 131. 175), Bubastin (II, 137. 138), Heliopolin (II, 3. 7 seq.), ubi cum

sacerdotibus colloquia habuit. Inde in mediam progressus Aegyptum Memphi aliquantum commoratus et cum sacerdotibus collocutus est, vid. II, 3; ex eorum enim narrationibus maximam partem ducta videntur, quae de Aegypti regum historia aut de religionibus enarrantur II, 99. 103. 110. 121. 136. 153. 176. Visit Noster pyramides, quas accurate descripsit singulas II, 124 seq. 127. 134. 136, labyrinthum cum Moeridis lacu memorabili II, 148 seqq., alia. Quin superiorem quoque in Aegyptum escendit usque ad terminos meridionales prope Elephantinam, ut ipse testatur II, 29 coll. II, 9. Chemmin invisit (II, 91) ac Thebas (II, 3. 143): quâ de re conf. nott. ad II, 15 coll. II, 143 ibique nott.

Quae de *Aethiopia* aëfert Herodotus, additis vocibus λέγεται, φασί etc., de Nili fontibus (II, 23 seqq.) de Meroë (II, 29), de ipsis Aethiopicis (III, 17 seqq. II, 30 de Automolis, IV, 183 de Troglodytis), ea, opinor, fando audierat in ipsa Aegypto tum ab Aegyptiis sacerdotibus, harum rerum gnaris, tum ab ipsis huius terrae indigenis, quos commercii causa in Aegyptum delatos conuenerat. Idem statuo de iis, quae ad interioris Libyae tractus spectant IV, 181 seqq. 184. Neque ad Ammonios Herodotum venisse credam: ita ut, quae de illorum regione leguntur II, 42. III, 26, ex aliorum, sacerdotum praecipue, narrationibus fluxisse videantur. Cf. Heyse l. l. p. 114. 115. Nec aliter de iis statuendum, quae de regionibus ab oriente Aegypti sitis, de montibus Arabicis (II, 8), aliis, traduntur.

Quae occidentem versus ab Aegypto praetenditur *Libyae* ora, dubium sane videtur, num ipse eam adierit, an, quae de illa refert, indigenis, quos in Aegypto aut Cyrene conuenit, debeat. Nam frequenter in hac narratione obuium illud λέγουσι, λέγεται IV, 173. 187. 191 coll. 155. 189: quibus adde sis eos locos, ubi de Libyae situ (II, 32. IV, 168 seq.) et de gentibus eam incolentibus (II, 32. IV, 180. 190 etc.) exponit; nam ad eas usque Nostrum peruenisse vix credibile videbitur ei, qui itineris difficultates per deserta ista reputaverit. *Cyrenen* venisse Herodotum idque navi coniciis utique ex accurata et urbis et regionis descriptione II, 32. 33. IV, 154. 155. 157. 199. II, 96 et potissimum ex II, 181, ubi statuum ad suum tempus adhuc salvam memorat. Hac ex urbe ad gentes proximas, de quibus nonnulla traduntur (IV, 157. 198), ipsum excurrens Herodotum vix credam: veri similis est illum haecce accepisse vel a Cyrenaeis vel ab ipsis harum gentium indigenis, quos Cyrene viderat. Vid. nott. ad IV, 167 coll. nott. ad II, 28. Et hic sane Carthaginenses potuit invenire, mercatores, opinor, quos testes citat IV, 43. 195. 196. VII, 167: nisi in Sicilia id factum esse existimes, ad quam Herodotum e Thuriis inde venisse infra probabimus. Nam ipsam Carthaginem ille haud adisse videtur. Nec alio ex fonte ducta videntur, quae de aliis Libyae gentibus Noster memoriae prodidit IV, 191. 192. 194. 195.

Ac denique de tempore profectiois in Aegyptum vicinasque Africae partes si quaeras, ipse significat Herodotus, *) se non longe post annum 462 a. Chr. in Aegypto fuisse; quo tempore quod saeviit in Aegypto inferiori bellum ab Inaro rebelle contra Persas motum cum anno 456 a. Chr. n. demum esset finitum, haud credibile videtur Dahlmanno **) per huius belli vices iter ab Herodoto factum esse in Aegypto, quam potius Ille intra annos 454—444 a. Chr. n. pergrasse putandus sit. Quum vero istud bellum intra arcus Deltae fines se continuerit, nil equidem intelligo, quid Herodotum impederit, quo minus statim post annum 462 a. Chr. n. iter aggressus per Aegyptum redux inde factus sit in Graeciam ante annum 456 a. Chr. n., quo scil. anno Olympiae recitasse videtur; nec adeo intercedam, si quis iterum post annum 456 sive intra annos 456 et 444 Herodotum in Aegyptum profectum esse contendat: quamquam repetiti itineris desunt testimonia omnia.

Revertamur in *Asiam*, cuius interiores quoque plagas Herodotum invisisse certum est. Iter Sardibus Susa ducens tam accurate describi, ut ab ipso historiae patre tritum credas, supra iam monuimus. *Babylonem* terramque Babylonicam se vidisse ipse testatur I. 193, ubi cf. nott. I, 200. I, 181—183 (ubi colloquia cum Chaldaeis habita referuntur) I, 178 not. I, 181 seqq. de ipsa Babylone. Ad *Susa* usque *Cissiorumque* regionem Nostrum venisse, non improbabilis est coniectura Heysii l. l. p. 100 provocantis potissimum ad VI, 119, ubi de Ardericca scribit, quem locum usque ad suam ipsius aetatem Eretrienses a Dario huc translati tenuerint. Quin ad *Bactrios* venisse suspicatur Jaeger. l. l. p. 20, ob locum IV, 204; ubi quae narrantur, fando quoque ab aliis Herodotus audire potuit. Magis probabile est *Mediam* hac occasione perlustratam fuisse: cf. I, 110. III, 106 et potissimum I, 98, ubi pater historiae, ambitum moenium Ecbatanorum comparans cum ambitu Athenarum se illuc pervenisse illaque moenia suis oculis vidisse indicare videtur. Cf. Heyse l. l. p. 100 seq. Sed remotiores Persarum regni provincias haud adisse videtur; vidit igitur neque Ariam neque Bactriam neque alias terras, quarum in luculentissima satrapiarum recensione III, 89 seqq. mentio fit; neque dubium, quin quae de *India* refert III, 98 seqq. e Persarum aliorumve hominum fluxerint narrationibus. Cf. nott. T. II p. 646 seqq. Neque *Aravem*, opinor, vidit: de quo fluvio tanta est virorum doctorum dissensio; cf. nott. ad I, 202. Mare Indicum quod vocant sinumque Persicum pernavigasse Herodotum iure negare videtur Heyse p. 104; sinum Arabicum quod affirmat ob locos II, 159 et II, 11, equidem id unum inde colligi posse puto, Herodotum ad hunc sinum pedestri itinere pervenisse.

*) Vid. III, 12 ibiq. nott. T. II. p. 19.

**) l. l. p. 68—70. Adstipulatur Heyse l. l. p. 41. 50. 112 seqq.

Ad septentrionales Asiae plagas si nos vertamus, apparet e locis II, 104 coll. IV, 105. IV, 86, in *Colchidem* venisse Herodotum, illa haud scio an occasione, quâ navî vectus et Olbiam et reliquas Graecorum in illa orâ sitas colonias invisit. Hinc Colchide Phasiqve fluvio Asiam omnino terminari statuerat pro illius aetatis sententia recepta: conf. IV, 45 coll. 38. 47. Neque vero ad interiores Caucasî plagas montesque (cf. I, 203), neque ad Caspium usque mare, cuius tamen accuratam habuit notitiam (cf. nott. ad I, 202) neque ad Scytharum illic vagantium terras progressus esse videtur: ut, quae de his inveniuntur tradita, aliorum e sermonibus fluxisse putanda sint. Conf. nott. ad I, 202 p. 455 coll. I, 203. Heyse l. l. p. 104. 105. Septentrionales Europae tractus, qui Scythiarum vulgo dicuntur, a Ponti Euxini orâ Graecis colonis repletâ septentrionem versus extensos aliquâ certe ratione inspectos esse ab Herodoto, a vero non prorsus abhorrere videtur, si accuratam et copiosam huius regionis descriptionem reputaveris. Vide sis modo, ne plura, IV, 46 seqq. IV, 81, et conf. I, 105. II, 103. IV, 5. 7. 8, ubi ad Scythas auctores provocat. Reliqua, quae huc faciunt, tanta industriâ indicavit Heyse l. l. p. 131 — 133, ut nihil sane addere ego habeam. Hunc si sequamur, usque ad Borysthenem in Hylaeam regionem Herodotus penetravit, Gerrho fluvio itinerum termino constituto. Mihi vix multum introrsus ad loca mediterranea progressus esse videtur Herodotus, quem magis credam in Graecis coloniis ad septentrionalem Ponti oram conditis versantem a Scythis ex interioribus regionibus huc commercii causa profectis accepisse, quaecunque de his ipsis regionibus earumque incolis memoriae prodidit. Huc refero, quae IV, 22 — 36 de Iyrcis, Issedonibus, aliis, quae IV, 100. 104 seqq. de Agathyrsis, Neuris, Budinis, Gelonis, aliis profert. Ex ora Ponti septentrionali maritimo potius quam pedestri itinere in patriam regressum esse Nostrum dubitari nequit; si quidem terras trans Danubium i. e. a Danubii septentrione sitas haud cognoverit. Cf. modo V, 9. 10. Navi igitur profectus Olbiâ pervenit ad Istri ostia visitque Istriam Milesiorum coloniam, de qua II, 33. 34: quamquam quae de ipso Istro fluvio perscribit, talia sunt, ut fluvium illum Herodotum adisse vix credas. Sic, uti hoc utar, IV, 48 quod narrat Istrum semper sibi parem fluere aestate atque hieme, verum haudquaquam esse quivis intelligit et bene notavit Kruse in Commentat. de Istri ostiis p. 28 seqq. Nam satis constat eo quod fluvius hicce modo auctiori modo minori aquarum copiâ profluat, ostiorum atque terrae adiacentis speciem valde immutari. Hinc in talibus aliis auctores secutus esse videtur, cum ipsi haec adire minime licuerit. Scribit enim II, 34 init. Istrum fluvium *πρὸς πολλῶν γινώσκεσθαι*. Vid. infra §. 8. A Sinopensi nauta sive mercatore haec Nostrum edoctum retulisse conicit Kruse l. l. p. 33. 34. Ad Maeoticam paludem aequae atque ad interiores Crimmae peninsulae tractus Herodotum pervenisse nego. Vid. nott. ad IV, 86.

87. IV, 99. Heyse l. l. p. 134. Sed *Pontum Euxinum*, *Bosporum*, *Propontidem*, *Hellespontum* bene novit ipse, mensuras accurate indicans. Vid. IV, 81 nott. IV, 85. VII, 34. *Thraciam* quoque ipsi cognitam fuisse monstrant hi loci: II, 103. IV, 33. 74. Neque vero ad interiores tractus penetrasse videtur (cf. V, 2 ibique nott. V, 3. 10), sed in meridionali tractu se continuisse maris oram potissimum legens indeque etiam Xerxis iter quam accuratissime potuit describens: eoque pertinent, quae VII, 58. 59. 108. 109. 111. 112 leguntur, quae de Thaso II, 44. VI, 47 de Samothrace II, 51, de Chersoneso VI, 36. VII, 33. 53. IX, 116. 120, atque de Hellesponto IV, 95 traduntur.

Sic quoque *Macedoniae* oram maritimam legens audivit, opinor, quae de interioribus Macedoniae regionibus v. c. de Crestone I. 57. VIII, 138 retulit, testes citans Macedones V, 22. VII, 73. VIII, 138. Et quamquam nuper exstitit, *) qui Herodotum in Xerxis itinere per Macedoniae indicando ita lapsum diceret, ut ipsam Macedoniae adisse minime sit putandus historiae pater, eundem non facile animum inducere possum, ut, quae tam accurate Noster retulit de illa terra VIII, 113. 114. 115. 122. 123. 124. 127 coll. V, 15—17 et IV, 33 fin., de Athone monte VII, 22. 23 de Pallene VIII, 129, non nisi aliorum e sermonibus fluxisse putem. Quin haud scio an huc vel illud referri possit, quod Peliae in ipsa Macedonia sepultum esse Herodotum quidam perhibent. Vid. supra §. 6. Eodem, opinor, itinere *Thessaliam* oram ingressus Tempe adiit (VII, 128 ibid. nott. VII, 173) indeque per Thessaliam (VII, 129. 133) *Thermopylarum* fauces intravit, de qua re dixi in not. ad VII, 225. Ad *Dolonam* accessisse coniicias ex II, 52 coll. 53. 55 init., itemque ad Delphos, uti recte posuit Heyse l. l. pag. 124, *Abas* quoque Herodotum venisse coniiciens (VIII, 27. 33), *Parnassumque* escendisse (VIII, 32. 39) et *Doridem* invisisse VIII, 31. Addit idem Heyse p. 124 videri Herodotum *Aetoliam* quoque adisse et *Acarunium*, coll. II, 10. *Bosotiam* terram accurate eum perlustrasse, nonus liber satis indicat, bene monente eodem Heyse, qui in prinis attendi vult ad IX, 15. 16. 25. 51. 52. 85 seq. *Thebas* venisse Herodotum, colligas ex V, 59 coll. I, 52. 92; *Delium* (VI, 118), *Praem* (VII, 135), *Orchomenum* (IX, 16) adisse illum probabile videtur Heyse l. l. Quae contigua est *Attica* regio, eius ambitum optime novit, vid. IV, 99. *Athenienses*, apud quos aliquamdiu commoratum esse supra posuimus, saepius testes adhibet V, 63. 85. 87. VI, 75. 137. 138. VII, 189. VIII, 41. 84. 94. IX, 73, urbisque Athenarum cognitionem prodit certam II, 7.

*) vid. T. III p. 825.

V, 77. 89 coll. VI, 103. VIII, 52. 53. 55. *) *Salaminem* quoque vidit locumque celeberrimae pugnae; tu cf. iuprius VIII, 76. 90. Ad *Aginam* Herodotum iter fecisse credam Heyse p. 119 citanti V, 85. 86. 87. 88. VIII, 84 itemque ad *Euboeam* ob VII, 176, *Corinthum* ob I, 23. 24. V, 87. VIII, 94, *Isthmum* ob VIII, 121. IX, 81: e quibus locis admodum fit probabile, Nostrum haec ipsa loca invisisse. Idem dixerim de aliis Peloponnesi locis, quarum mentio fit per Herodoti historias, quampriam ibi se fuisse expressis verbis non evinciat. Referas huc locos Heyse industria iam collectos p. 120 seq. de *Acrothia* VI, 127. de *Tegen* I, 66. IX, 70; de *Naxos* et *Stygiis apud* VI, 74, de *Elab* IV, 30, de *Triphylia* IV, 148, de *Olympia* VII, 170. IX, 81. II, 7; de *Sicyone* V, 67, de *Epidauro* V, 83, de *fluvio Erasino* VI, 76, de *Argivis* V, 88, quos eisdem testes profert V, 87. VI, 76. 84. VII, 148. 150. 152. *Spartae* fuisse Herodotum nihil est dubium; vid. quae dixi ad III, 55. VII, 214. unde *Laedaemouitis* saepius utitur testibus: I, 70, III, 47. IV, 150. V, 49. VI, 52. 53. VI, 84, quos locos collegit idem Heyse l. l. p. 120, qui huc etiam referri voluit *Tannarum* promontorium I, 24. *Theropyos* VI, 61, *Cytherum* insulam (I, 165) ac *Theron* IV, 147 seq. 150, *Syphnum* III, 57, *Parum* VI, 134, *Delum* II, 170. IV, 33. 34. 35. VI, 98. *Zacynthum* IV, 195. Hinc *Cycladas* etiam insulas, quarum frequens mentio, visisse Herodotum, a vero haud abhorreere videtur.

Quae ad occidentem et septentrionem vergunt Europae partes, eas historiae patri non magis cognitae fuisse quam aequalibus suis satis docent hi loci: IV, 45. III, 115 aut quae de *Istro* habet II, 33. IV, 49. *Apolloniam* in *Illyria* Nostrum venisse Heyse p. 138 colligi vult ex IX, 93, itemque ad *Venetos* ex V, 9 et I, 196.

Italiam i. e. inferiorem eius, quae nunc sic vocatur, partem **) Nostrum peragrasse, *Thuriis* quum domicilium fixisset, nihil dubium. Et bene huc Heyse l. l. p. 138 retulit hos locos: IV, 15. 99. V, 44. 45 de *Sybari* et *Crotone*, de qua urbe etiam vide sis III, 131. 137. 138. Haud vidit *Sardiniam* *Corsicamque*, cuius utriusque insulae modo notitiam aliquam acceperat, qualem etiam de *Tyrchenis* atque *Umbris* nactum eum esse apparet ex I, 94. IV, 49. I, 163. 166 seq. VI, 22. nam eo usque ipsum venisse Herodotum, quibus testibus probem, non habeo. In *Sicialiam* Nostrum profectum esse notari ad VII, 153 not. coll. 165; ibique, si recte ponit Heyse p. 139 seq., vidit *Egestam* V, 47, *Zanden* VI, 25, *Syracusas* VII, 167, *Camicum* VII, 170.

*) Vid. Heyse l. l. p. 122, qui hos locos iam attulit.

**) cf. nott. ad I, 167. III, 136. IV, 15. V, 43. VI, 127.

§. 8.

De fontibus historiae Herodoteae dicturi proficiscimur e loco classico II, 99, unde triplicem fere narrationis fontem fuisse scriptori colligas accurate discernenti inter ea, quae a se ipso visa et conspecta retulit (ὄψις) et inter ea, quae ex aliis sciscitando cognovit (ἱστορίη) et denique inter ea, quae sua ipsius opinione ductus statuit (γνώμη). Verba ipsa afferam: μέγρι μὲν τούτου ὄψις τε ἐμὴ καὶ γνώμη καὶ ἱστορίη ταῦτα λέγουσά ἐστι· τὸ δὲ ἀπὸ τοῦδε, Αἰγυπτίους ἔρχομαι λόγους ἐρέων, κατὰ τὰ ἤκουον· προσέεται δὲ αὐτοῖσί τι καὶ τῆς ἐμῆς ὄψιος. Ad quae conf. nott. pag. 701 T. I. Nam ubicunque Herodotus non expresse addit, se ab aliis edoctum haec enarrare, ipse haec inspexisse indeque retulisse putandus est. Quaecunque aliis debuit aut aliunde accepta retulit, ea non nisi fonte, ex quo manarunt, indicato solet asferre, addens verbum φασί aut λέγουσι aut simile quid: unde vel iterum ab Herodoto factorum testimonia haud raro repeti posse supra §. 7 vidimus. Et haec tam aperta inque conspicuo posita, ut nemo quisquam, nisi praeoccupato iudicio captus, intelligere nequeat: illud vero gravius atque difficilium constituit, si quos alios praeterea fontes Noster adierit, si aliorum scripta consuluerit et ex iis haud pauca hic illic in suos libros transtulerit: praesertim cum ante Herodotum plures constet fuisse logographos sive rerum scriptores, quibus ipsis Nostrum quodammodo accensere liceat. Hos vero si Herodotus consuluerit et in usum suum adhibuerit, indicari utique consentaneum est a scriptore alioqui in talibus tam accurato. At vix ullum certum huius rei uspiam exstat vestigium, nisi *Hecataei Milesii*, de quo continuo sumus dicturi, mentionem huc referre malis: nam quod ad *Xanthum* respexisse volunt Herodotum I, 93, de eo nunc non dicam, id unum certo poni posse ratus, Herodotum in Lydorum rebus enarrandis Xanthi scripta minime compilasse. Cf. T. I p. 236. Nec aliter statuerim de *Charone Lampsaceno*, uti iam dixi ad I, 160 T. I p. 358 coll. VI, 37. T. III pag. 272 atque de *Hellanico*, cuius libros ut Herodoto cognitos fuisse statuum, quemadmodum quibusdam placuisse video, abs me impetrare haud possum, cum certa huius rei indicia desint omnia: immo recte mihi statuere videtur Dahlmann. (in Herodot. p. 127), et *Hellanicum*, qui Herodoto fuit non multo iunior, et Herodotum ita scripsisse, ut neuter alterius scripta cognita habuerit. Quo et illud facit, quod Sturz. ad *Hellanici* fragmm. p. 16, observasse video: Herodotum primum sibi videri exponere de constitutione reipublicae Laconicae VI, 55, quamvis e Strabone pateat, iam *Hellanicum* ea de re egisse. Atque idem Sturz. l. l. p. 13—16 talia asfert, e quibus Herodotum potius ab *Hellanico* compilatum fuisse conicias. Hinc vero diiudicanda erunt, quae Dionysius Halicarnassensis ad Cn. Pom-

rej. p. 128 scripsit: Ἡρόδοτος — τῶν πρὸ αὐτοῦ συγγραφέων γενομένων Ἑλλανίου τε καὶ Χάρωνος τὴν αὐτὴν ὑπόθεσιν προεκδεδωκότων οὐκ ἀπετράπετο ἀλλ' ἐπίστευσεν αὐτῶν κρείσσον τι ἐξοίσειν, ὅπερ καὶ πεποίηκε.

De *Hecataeo Milesio* ita scribit Suidas I p. 687: Ἡρόδοτος δὲ Ἀλικαρνασσεὺς ὠφέληται τούτου νεώτερος ὢν, itemque Porphyr. apud Eus. Praep. Ev. X p. 466 B.: Ἡρόδοτος ἐν τῇ δευτέρᾳ πολλὰ Ἐκκαταίου τοῦ Μιλησίου κατὰ λέξιν μετήνευκεν ἐκ τῆς περιηγήσεως βραχέα παραποιήσας; *) nominat autem Porphyrius in his descriptionem hippopotami (II, 71. T. I p. 647) et narrationem de venatione crocodilorum (II, 70 p. 646). Quibus Creuzerus in fragm. historic. p. 19. 20 adiicit etiam narrationem de Phoenice ave II, 73. T. I p. 649, accedente Klausen. ad Hecataei fragm. pag. 126, qui quaecunque de crocodilis et hippopotamo II, 68. 69. 70. 71 narrantur, ex Hecataeo ducta vult I. I. p. 128, itemque (p. 132) narrationes de serpentibus alatis et Ibide ave II, 75. 76, si quidem horum animalium, quae mira alit Aegyptus, naturam diligentius ab Hecataeo explicatam fuisse credibile fiat. Neque tamen ex eo solo, opinor, effici poterit, hasce animalium descriptiones, quas offert Herodotus, ex Hecataeo depromptas esse, nec satis equidem intelligere possum, cur ad hunc scriptorem, quem aliis locis cavillatur, necesse habuerit confugere Noster in iis, quae ipse suis oculis melius percipere potuit quaeque ita etiam refert, ut suis ipsum oculis talia inspexisse facile appareat. Hecataeo narratis similia quaedam cum prodat II, 77, coniecturam inde ducunt, ex Hecataeo haec quoque deprompta esse: cf. nott. T. I p. 657 et add. Klausen I. I. p. 125. Cum Hecataeo quoque consentit Aegyptum Nili donum esse asserens II, 5: de quo loco vid. nott. T. I p. 901 et Klausen. I. I. p. 122. Quod vero idem Klausen. I. I. p. 95 satrapiarum descriptionem III, 89 seqq. ex Hecataeo haustam vult, aliter mihi videri iam dixi T. II p. 675.

Contra aliquot sane in Herodoti libris superstitibus inveniuntur loci, in quibus Hecataeum vel expresse vel tacite tangi, dubium non esse potest. Cavillari Hecataeum et aequalium risui exponere Noster videtur II, 143, ubi vid. nott. T. I p. 812 et add. Klausen. I. I. p. 6 seq., nec melius eundem tractat VI, 137 coll. V, 36, ubi Hecataeus bellum cum Persis ineundum dissuadens laudatur addito titulo τοῦ λογοποιοῦ, ut II, 143. Quin acerbius Hecataeum tangit I, 146, ubi cf. nott. p. 339. T. I et Klausen. I. I. p. 108, II, 21. 23, ubi vid. nott. T. I p. 523, 527 coll. IV, 8 p. 287. T. II et IV, 36. T. II pag. 351. Atque etiam de Caspio mari quae Noster scribit vera I, 202, ea contra Hecataeum, qui Caspium mare pro Oceani sinu habuerit,

*) De hoc verbo eiusque significatione conf. Jacobs. vermisch. Schrift. V p. 582.

scripta esse contendit Klausen. I. I. pag. 92, cui etiam (p. 131) Herodotus II, 3: *Ἕλληνες δὲ λέγουσι ἄλλα τε μῦθαια πολλὰ καὶ ὡς γυναικῶν τὰς γλώσσας ὁ Φαμμίτιχος ἑκταμῶν κ. τ. λ.*, hanc fabulae discrepantiam in Hecataei libro legisse videtur, qui quoque (p. 128) eundem Hecataeum intelligi et respici putat II, 15 in iis, quae de rebus geographicis Iones statuunt, et II, 156 in iis, quae de insula mobili habet Herodotus parum ipsi credibilia. Vid. fragm. Hecat. p. 123. Et Hecataeum Milesium aliosque Milesios auctores, Thaletem, Anaximandrum, Anaximenem, Cadmum, quorum populares plurima commercia per Scythiam egerint, secutus videtur Herodotus II, 34, ubi narrat Istrum *πρὸς πολλῶν γινώσκεσθαι*. Cf. Kruse De Istri Ostiis p. 20.

Haec quidem omnia in unum conspectum posita quamquam satis commonstrare videntur, Herodoto Hecataei, viri inter aequales suos eminentioris, ut vel e loco V, 36 apparet, scripta cognita fuisse, minime tamen illud usquequaque efficere posse videntur, ut Herodotum Hecataei libros compilasse indeque haud pauca in suam narrationem transtulisse arbitremur, praesertim cum ea, quae ex Hecataeo hausta putentur, e suo quoque penu non minus bene proferre potuerit Noster, quem ista loca ipsum adiisse supra evicimus. Immo haud pauca, quae, uti his utar, in Aegypti descriptione ab Herodoto praetermissa miramur, *) vel eam ob causam ab Halicarnassensi omitta esse crediderim, quod haec uberius iam exposita viderat ab Hecataeo, cuius scripta multum manibus terebant aequales; sed quae falsa ab Hecataeo referri viderat, ea ob magnam, qua floruisse videntur Hecataei scripta, auctoritatem corrigere et emendare cum voluisset Noster, hinc ni fallor explicandum, quod hic illic acerbius Hecataeum tetigerit: nisi etiam privatam quandam sive inimicitiam sive aemulationem inter utrumque intercessisse putes, de qua tamen nihil quidquam uspiam traditum reperi.

§. 9.

Hisce argumentis permotus, Herodotum ex aliorum sive historicorum sive logographorum, quales tum fuere, scriptis haud sane multa hausisse arbitror. Nec tantum tribuam loco I, 1 (*Περσέων μὲν νῦν οἱ λόγιοι Φοίνικας αἰτίους φασὶ γενέσθαι κ. τ. λ.*), quantum tribui vult Dahlm. I. I. p. 108. Namque Herodotus ut alibi, v. c. in rebus Aegyptiis Aegyptios sacerdotes, ita h. l. Persarum viros doctos sive Magos laudat, quibus hanc narrationem debeat. Nec magis

*) Vid. nott. ad II, 15 p. 512 et ad II, 23 p. 534. T. I et cf. quoque nott. ad VI, 55. T. III p. 297.

scriptos fontes agnoscere possum II, 99, ubi cf. nott. T. I p. 701. Eodem modo quo I, 1, Persas testes citat I, 95; nec tamen inde sequitur, scripta Persarum de suis rebus volumina Nostrum adüsse et excerptisse. Sed quae III, 89 de Satrapiarum descriptione et VII, 60 seqq. de Xerxis exercitu perscribit, ea si non omnia, at magnam certe partem e regiis Persarum annalibus, ad quos scriptori Asiam perlustranti aditus patuerit, hausta esse videntur. Quin e *sophistarum* scholis quaedam ad Herodoti libros transiisse praesertim in quaestionibus de re publica constituenda, illo tempore maxime agitatis, haud vana fit suspicio; vid. VIII, 140 §. 1 ibiq. nott. T. IV p. 195. IX, 48. T. IV p. 280. III, 80 p. 142 T. II. Nec inde mirabimur, Persis, aliis barbaris, subinde ea tribui, quae in Graecum potius hominem, sophistarum et rhetorum in scholis nutritum et educatum conveniant. Vid. III, 71. 72. 80. V, 4. (T. III p. 811) V, 24. VII, 10 §. 4 coll. VII, 102. 152 et conf. annotationem ad hos locos. Add. quae I, 207 Croesum dicentem facit, alia eiusdem generis. *) *Anaxagorae* philosophiam Herodoto cognitam fuisse e loco III, 80, ubi sententiam Anaxagorae decretis similem enuntiat, quis colligat; **) praesertim cum alio loco II, 22 (ubi conf. nott. T. I p. 523) contra Anaxagorae sententiam de Nili inundantis causis edisserat historiae scriptor et aliis quoque in rebus ab hoc philosopho valde dissentiat.

§. 10.

Sed haec exigua modo fontium indicia sunt, e quibus Herodoteum opus fluxisse existimemus! Multo plura, immo plurima, quae eo continentur, ipse in itineribus comperit, ipse vidit; eoque potissimum praeter locorum et regionum, quas ipse visit, descriptiones retulerim quae de templis, portentis, oraculis, donariis, aliis id genus, aut etiam de ipsa rerum historia his ipsis in locis comperta perscribit nunquam non indicato fonte vel auctore. Ut paucis dicam, quod sentio, vel ipse vidit, quae scripsit, vel a sacerdotibus, quos illa aetate per orientem imprimis unos doctos rerum gestarum notitiam habuisse constat, accepit sciscitando vel a mercatoribus, quos in itineribus convenit, uti iam supra monuimus. Praeiverant Herodoto

*) Quod vero I, 155, ubi Croesus Cyro consilium dat, Lydos ut efeminatos reddat, Wachsmuth (Hellen. Alterthumsk. II, 2 p. 17) quaerit, hoc Croesi consilium ex iis, quae Graeci tyranni iam tum fecerint, num profectum sit, an ex Graeca omnino fluxerit sententia, frustra mihi quaerere videtur. Neque enim talia absunt a regum orientalium more atque indole. Tu conf. modo quae in nott. p. 354 attulimus.

**) Conf. etiam I, 103 ibiq. nott. in Add. T. I p. 928.

qui vulgo vocantur logographi, qui fabulas antiquitus traditas literis ut consignarent eoque modo posteritatis memoriae traderent quum unice sibi proposuissent, in ipsum rerum sic traditarum argumentum minime inquisierant, satis habentes, ea, quae ore tantum adhuc tradita erant, scriptis mandata posteris tradere. Quam logographorum rationem iam Hecataeum quodammodo deseruisse indicat prooemium illud operis apud Demetr. de Elocut. §. 12 his verbis conceptum: Ἐκαταῖος Μιλήσιος ὧδε μυθεῖται· τὰ δὲ γράφω, ὡς μοι ἀληθέα δοκέει εἶναι· οἱ γὰρ Ἑλλήνων λόγοι πολλοί τε καὶ γελοῖοι, ὡς ἐμοὶ φαίνονται, εἰσίν. Quae sane indicant scriptoris animam a receptis superstitionibus liberam et veri inveniendi studiosum, ingenium acre et sollers in fabularum traditarum farraginem inquirens eamque diiudicans: adeo ut auctore Creuzero *) Hecataeum rerum scriptorem *criticum* utique vocare possimus, praesertim cum alia quoque, eodem docente Creuzero, accedant, e quibus crisin quandam illum historiae adhibuisse luculenter pateat. Herodotum eodem titulo quin ornemus, nil video, quod obstat; ut in quo scriptore omnia concurrunt, quae *patrem historiae* illum summo iure vocari evincunt. Quum enim prioris aetatis historiam perscribenti ad antiquitatem esset regrediendum, quae non nisi e monumentis, templis, carminibus, fabulis cognosci poterat, **) Herodotus quatenus quae de his tradita invenit accepitque, literis consignavit et qui ferebantur λόγοι, eos in suum retulit opus, ipse quodammodo *λογογράφων* in numero iure habetur. Neque vero in eo acquievit, in quo priores *λογογράφους* ante ipsum substituisse modo diximus, sed amplius in rerum traditarum nexum causasque et in eam, quae inde enascitur, rerum gestarum veritatem ordinemque inquirendum ratus a priorum scriptorum via multum discessit, eoque ipso ostendit veram historiae notionem se animo impressam habuisse. Unde sane nemo mirabitur in tali scriptore *artis criticae* initia bene cognosci posse. Conf. nott. ad IV, 173 p. 583, IV, 179 p. 591. T. II. et VII, 20 p. 474 T. III. Cum igitur veri historici partes, hoc modo vera a falsis seiungens, explere studuerit Noster, quaeritur,

*) Die histor. Kunst der Griech. pag. 86 coll. 78. Fragm. historic. pag. 15.

**) Hinc tam sedulo donaria, portenta, oracula ubivis recenset: quippe unde narrationi ex parte fides erat adstruenda, praesertim in rebus dubiis aut vario modo traditis. Conf. modo I, 50. 52. 92. II, 44 ne plura. Bene dixit Meierotto in inscriptione mox laudanda p. 602, 603: „Les Oracles, accomplis ou non, n'en étoient pas moins de nouvelles sources historiques où l'on pouvoit ce qui avoit dû être un objet de recherche et devenir un principe d'action pour des états entiers ou pour des personnages célèbres; c' étoient des textes d'événemens toujours énoncés dans le style favori des Grecs: Herodote ne pouvoit donc les passer sous silence.“

num qui verum scribere *voluerit*, id etiam praestare *potuerit*. *) Nam *voluisse* verum tradere Herodotum, neminem, qui Herodoteas Musas accuratius perlegerit, dubitaturum confido, nec opus pluribus commonstrare, nullo timore partiumve studio captum fuisse Herodotum, quo minus quod verum ipsi fuisset visum, libere et ingenue enuntiaret. Vid. modo, ne plura, nott. ad VII, 132. T. III p. 634 et ad VIII, 123. T. IV p. 170 et conf. Meierotto: Sur Herodote et le but de son histoire (Mémoir. de l'Academie royale de Berlin 1792 et 1793 p. 615. 618. 620 seq.) Pertinent huc etiam, quae pluribus locis in annotatione diximus de nimio, quod scriptori imputant, erga Athenienses studio ac voluntate deque inimicitia in Spartanos **) Corinthiosque. ***)

Atque illud veri studium in Herodoto arcte coniunctum invenimus cum omni animi indole, ut sane quaecunque mortalem illa aetate praestare potuisse consentaneum est, ea Herodotum eximie praestitisse putemus. Insignis hanc quoque in rem locus II, 99, unde tota disputatio nostra erat exorsa, ut in quo tam diligenter ea, quae ipse vidit, comperuit, iudicavit, ab iis, quae aliorum narrationibus debuit, distinguit; haec enim, uti diximus, affert addito verbo *λέγουσι, φασί* etc. Conf. Meierotto l. I. p. 610 et vid. potissimum Herodot. I, 184: *ἐγὼ μὲν μιν οὐκ εἶδον· τὰ δὲ λέγεται ὑπὸ Χαλδαίων, ταῦτα λέγω* et locos paulo ante allatos IV, 173. 179 ibiq. nott. Add. II, 123 in it. *τοῖσι μὲν νυν ὑπ' Αἰγυπτίων λεγομένοισι χράσθω ὅτεω τὰ τοιαῦτα πιθανά ἐστι· ἐμοὶ δὲ παρὰ πάντα τὸν λόγον ὑπόκειται, ὅτι τὰ λεγόμενα ὑπ' ἐνάστῳ ἀκοῆ γραφω.* II, 120 in it. *ταῦτα μὲν Αἰγυπτίων οἱ ἰστέες ἔλεγον· ἐγὼ δὲ τῷ λόγῳ τῷ περὶ Ἑλένης λεχθέντι καὶ αὐτὸς προστίθεμαι τὰδε ἐπιλεγόμενος.* Et confer sis quoque II, 29. 53. 113 seqq. III, 45. IV, 173. 187, ne plura. Hinc maxima cum religione in rebus dubiis mirisve suam sententiam eloquitur nec raro se quid certo affirmare posse negat, uti III, 115 *ἔχω μὲν οὐκ ἀτρεκέως λέγειν* et quae similes formulae exstant I, 57. IV, 16, ubi cf. nott. p. 304. IV, 25 ibiq. nott. p. 326. I, 172. IV, 187. V, 9. VI, 14. VIII, 8 ibiq. nott. T. IV p. 12. Contra I, 140 in it. ait: *ταῦτα μὲν ἀτρεκέως ἔχω περὶ αὐτῶν εἰδὼς εἰπεῖν.* Hinc quoque fluxit illud studium diversas, quae super eadem re ferebantur, traditiones colligendi, discernendi et diiudicandi ut VII, 150. VI, 134. IV, 11. 12. V, 44. 45. 85. 86) suamque ipsius hinc deductam sententiam subiiciendi (ut II, 53. IV, 96. III, 45), quo verum omnino

*) Vid. Creuzer. *Histor. Kunst d. Griech.* p. 100—112.

**) Vid. VI, 108. T. III p. 379. VII, 102 p. 536. T. III. VIII, 2. 3. (T. IV p. 4 nott.) coll. VII, 139. IX, 21. 22. T. IV p. 234. 235.

***) VIII, 94. T. IV p. 128.

erueret, ut I, 22. II, 120 coll. I, 5; hinc illae dubitationes in rerum mirarum enarratione, quibus illa aetas eam fidem habebat, quam ipse scriptor addere non audet minime credulus aut eo usque supersticiosus, ut portentorum narrationes a naturali rerum cursu alienas continuo probet. Praeter locum supra iam allatum II, 123 coll. II, 45 vid. potissimum I, 182 (φασὶ δὲ οἱ αὐτοὶ οὗτοι, ἐμοὶ μὲν οὐ πιστὰ λέγοντες κ. τ. λ.) ibiq. nott. T. I p. 404. IV, 96 (ἐγὼ δὲ περὶ μὲν τούτου [de Zamolxi agitur] καὶ τοῦ καταγαίου οἰκήματος οὔτε ἀπιστέω οὔτε ὦν πιστεύω τι λήην) ibiq. nott. T. II p. 461. V, 86 (ἐμοὶ μὲν οὐ πιστὰ λέγοντες, ἄλλω δέ τῳ) coll. IV, 42. III, 3 (λέγεται δὲ καὶ ὅδε ὁ λόγος, ἐμοὶ μὲν οὐ πιθανός II p. 5), III, 115. II, 156. VI, 84. 121. VII, 133 coll. 137. IV, 105 (ἐμὲ μὲν νυν ταῦτα λέγοντες οὐ πείθουσι· λέγουσι δὲ οὐδὲν ἤσσαν καὶ ὀμνύουσι δὲ λέγοντες). V, 22: Ἑλληνας δὲ εἶναι τούτους τοὺς ἀπὸ Περσίδικεω γεγονότας, κατὰ περ αὐτοὶ λέγουσι, αὐτὸς τε οὕτω τυγχάνω ἐπιστάμενος καὶ δὴ καὶ ἐν τοῖσι ὀπισθε λόγοισι ἀποδέξω ὡς εἰσι Ἑλληνας. Add. VIII, 30. T. IV p. 39. Talia qui scribit, eum vulgi superstitionibus superiorem fuisse iure dixeris; praesertim cum studium res miraculosas e naturali rerum cursu explicandi insigniter prodat IV, 32. VI, 84. II, 21 coll. VII, 133. VII, 20. Ac parem diligentiam produnt disputationes de Nili incremento eiusque causis II, 21 seq., de aetate sacrorum Herculis II, 44; de literarum et scripturae inventione V, 58; de Cypris carminibus II, 117, de Cyro I, 95, de Melampode II, 49, de Aegypti natura II, 5 alia. Neque in talibus poetarum auctoritatem ipsi offecisse, e loco insigniori II, 120 apparet; *) quamquam in rebus sacris arcanisque religione quâdam se obstrictum fuisse, quo minus non omnia, quae cognita habuit, eloqueretur, sed silentio quaedam praetermitteret, ipse ingenue profitetur II, 3. 45. 46. 65. 170. 171. Qui autem tanta cum cura et veri studio ubivis egit, qui verum sine ullo timore enuntiare audet, **) ab ullo mendacior alienus, ***) cum verum unum in omnibus ut erueret, sibi propositum haberet, eum verum dicere *voluisse* utique concedemus.

Iam venio ad alterum, quod requirimus, verum ut tradere *potuerit* Herodotus. Qui verum unum ut traderet, longinqua suscepit itinera, omnes subiit viarum molestias atque labores, quo ipse singula loca invisens verum videre aut sciscitando a singulis comperire posset, qui si qua mira parumve credibilia aut a rerum naturali cursu abhorrentia acceperat, diligentius in ista inquisiit iustamque his adhibendam esse sibi persuasit crisin, nec superstitionibus vulgi nec praeiudicatis opinionibus captus nec credulus nimiumque religiosus

*) Conf. Creuzer. Hist. Kunst d. Gr. p. 105.

**) Conf., ut alia taceam, nott. ad VIII, 72 p. 96. T. IV.

***) Conf. V, 50 ibique nott. T. III p. 80.

sed perspicax et in iis, quae ipse observavit, enarrandis, accuratissimus, num eum vera scribere *potuisse* negabimus? At verba dare poterant ipsi quos sciscitatus est sive sacerdotes sive mercatores eoque modo ipsum fallere et in errores implicare. Num vero, quaeso, in toto historiarum opere talem se praebet historiae pater, cui tam facile imponas? Equidem hoc vix fieri potuisse puto in viro tam cauto tanque sollerti et diligenti rerum indagatore, qualem Nostrum fuisse libri superstites indicant, in quibus vix ullus reperitur locus, e quo illum consulto in errores deductum aut se decipi passum esse, liquido commonstrare possis. Nam quod ad Aegyptias res potissimum confugiunt, a sacerdotibus Aegyptiis verba Herodoto data esse clamitantes, id quam infirmum sit, singulis locis in annotatione ostendimus; alia hanc in rem disputavi in Iahnii et Klotzii Nov. Annall. philoll. et paedagg. VI p. 209 seq., quae hic repetere non vacat *). Itaque Herodotum, quem verum *voluisse* tradere ostendimus, *potuisse* quoque illud tradere crediderim nec quidquam ab eo praetermissum, quo huic officio satisfaceret. Satisfecisse autem Herodotum tum ea, quae attulimus, commonstrant, tum omnis operis indoles, vividus ille ac natus color, qui nil habet quaesitum, nil fictitium, quique ab omni fucio inani prorsus est alienus. **) Et nostra aetate, quâ tot peregrinatores remotissimas quasque Asiae et Africae plagas perscrutati sunt, pleraque fere eorum, quae de his ipsis regionibus adhuc incognitis apud Herodotum tradita exstant, quorum haud pauca prius vix ullam fidem merere videbantur, nunc ita exacte et accurate rei que tam convenienter tradita inventa sunt, ut iure mireris, quâ diligentia Herodotus singula perlustraverit et examinaverit nec unquam fere lapsus falsusve sit. ***) Qui igitur in iis, quae ipse vidit comperitque, non falsus est, num eum tam facile ab aliis falli potuisse credibile est, praesertim cum tanta crisi, quae ne nostrae quidem aetatis virum dedeceat, iudicio tam subacto, quaecumque accepit, disquirat nec ulla re se deterreri sinat, quo minus verum inveniat. Est quidem Noster *λογογράφος*, quatenus veterum *λόγους* accurate et religiose retulit; sed idem quoque histori-

*) De Aegypto quae apud Herodotum memoriae prodita exstant, ea aut ipse vidit Herodotus comperitque (II, 99) aut a sacerdotibus accepit tradita Hieropolitanis et praesertim Memphiticis (II, 3. 99); unde etiam praecipuam narrationis partem res Memphiticae constituunt. Cf. II, 15. 99. 100. Quae ad arcana sacra et interiorum religionis doctrinam pertinent, consulto praetermissa esse ipse declarat. Vid. locos supra laudatos.

**) Vid. Dahlmann. Herodot. pag. 184 seq.

***) Nolo hac in re testimonia congerere, quae affatim Herodotei libri quâvis fere pagina exhibent. Atque vel ubi errat, facile erroris causam intelligas. Uno defungar exemplo II, 34; de quo vid. Kruse De Istri Ostiis p. 32 seq. 34.

cus, historiaeque pater vocandus, si quidem veram illam historiae notionem, quam animo impressam habuit, primus quoque in opere superstite exhibere studuit.

§. 11.

Hanc autem historiae notionem Ipse indicare videtur in operis ingressu, ubi ambitum declarat initiumque rerum ab ipso narratarum constituit. Loquitur enim ita I, 5: *ἐγὼ δὲ περὶ μὲν τούτων οὐκ ἔρχομαι ἔρῳν ὡς οὕτως ἢ ἄλλως κως ταῦτα ἐγένετο· τὸν δὲ οἶδα αὐτὸς πρῶτον ὑπάρξαντα ἀδίκων ἔργων ἐς τοὺς Ἑλληνας, τοῦτον σημήνας, προβήσομαι ἐς τὸ πρόσω τοῦ λόγου, ὁμοίως μικρὰ καὶ μεγάλα ἄστεα ἀνθρώπων ἐπεξιών· τὰ γὰρ τὸ πάλαι μεγάλα ἦν, τὰ πολλὰ αὐτῶν σμικρὰ γέγονε· τὰ δὲ ἐπ' ἐμοῦ ἦν μεγάλα, πρότερον ἦν σμικρὰ· τὴν ἀνθρωπίνην ὧν ἐπιστάμενος εὐδαιμονίην οὐδαμὰ ἐν ταῦτά μένουσαν, ἐπιμνήσομαι ἀμφοτέρων ὁμοίως.*

Reiicit igitur, quae de prioribus temporibus fabulis involuta ferrebantur et a logographis tradebantur; maluit certa sectari indeque suae historiae initium ducere a Croeso, de quo primo certiora ipsi innotuerant, Lydiam, ubi olim ille regnarat, perlustranti. Hinc statim post mentionem rixarum, quae inter Graecos barbarosve, quibus enarrandis suum opus destinarat, *) olim exortae in Darii et Xerxis expeditionibus quasi repetitae finemque assecutae videantur, narrandi initium facit a Croeso Lydo; quoniam, nisi, quae bellis Persas inter atque Graecos gestis proxime antecesserint, accurate cognoris, haec ipsa bella eorumque rationes et causas vix rite intellexeris. **)

*) Vid. modo operis prooemium: *Ἡροδότου Ἀλικαρνησῆος ἱστορίας ἀπόδεξις ἦδε· ὡς μήτε τὰ γενόμενα ἐξ ἀνθρώπων τῷ χρόνῳ ἐξίτηλα γένηται, μήτε ἔργα μεγάλα τε καὶ θωμαστά τὰ μὲν Ἑλλήσι τὰ δὲ βαρβάροισι ἀποδεχθέντα ἀλλεῖα γένηται· τὰ τε ἄλλα, καὶ δι' ἣν αἰτίην ἐπολέμησαν ἀλλήλοισι* (ubi, quod hoc loco addere placet, Aug. Matthiae in Ephemeridd. Ienenss. 1828 nr. 169 p. 389 *τὰ τε ἄλλα* reddi vult: *quam reliqua*, quoniam in antecedentibus sensu quidem contineatur verbum *διηγείσθαι*. Sed ita iam Wytttenbachius, quem attulimus, locum intellexerat in Selectt. Historicc. p. 333.)

**) Herodotus si chronologiā duce historiam enarrare voluisset, ab Assyriis potius proficisci indeque ad Medos Persasque et ad bella cum Graecis gesta descendere rerumque historiam ad sua usque tempora continuare debuisset. Neque vero tale universi le quod dicuntur historiae opus ille condere voluit, quamquam quale nunc exstat, talis operis vices utique nobis sustinere debet; sed bella barbarorum cum Graecis enarrare et quidem ipsis Graecis in animo habuit; itaque ab ea terra exorditur, quae rixarum omnium origo et quasi fons Graecorum ora maxime in se converterat; atque e Lydia demum ad Persarum ac deinceps ad Graecorum res transit. Monuit Creuzer. Hist. Kunst d. Gr. p. 138.

Per Croesum sponte devenimus medias in Lydorum res, quas Noster hac occasione oblata, quam etiam in aliis nunquam praetermittere solet, ut scilicet quaecunque de aliqua terra eiusque incolis rerumque gestis comperta habeat, in medium proferat, accuratius et diligentius persequitur; Lydorum vero regnum cum a Persis duce Cyro eversum esset, paulo ante quam Graecis bellum esset illatum, oratio redit ad Cyrum et Persici regni initia, quae Medorum quoque imperium, unde illud exorsum erat, complectuntur. In Persis autem eorumque rebus gestis iam ita versatur oratio, ut vel Graecorum res his magis annexae videantur, quorum ipsorum libertas a Persarum invasione vindicata salusque asserta praecipuum operis argumentum haberi debet. *) Nam in eo vim suam apertissime declaravit divinum numen, quod omnes moderatur res humanas et in rerum natura sic dominatur, ut qui illud non revereantur, vindictam cum magno suo damno persentiscant. Id igitur quum in omnibus rebus humanis sit conspicuum, insigniori quodam modo apparuit in ipso illo bello, quod sibi historiae pater enarrandum sumserat. Itaque a Cyro, cuius res gestae usque ad finem libri primi exponuntur, oratio progreditur ad Cambysem eiusdemque res persequitur: in quibus cum Aegypti expugnatio praecipuum obtineat locum, pro more suo Herodotus hac occasione oblata, de huius terrae indole, incolis, saceris, aliis uberius disserit. A Cambyse transit ad Darium Hystaspis, qui quomodo Cambyse mortuo magorumque seditione exstincta ad regnum evectus sit et quomodo illud ordinarit, accurate exponitur. Sequuntur reliqua ab eo gesta, bella cum Scythis et Libyae populis gesta, quae ipsa occasionem patri historiae praebent, de Scythia ac Libya pluribus disputandi (nam hae terrae parum ante ipsum Graecis cognitae fuisse videntur); tum expeditiones adversus Graecos susceptae: quo ipso demum ad praecipuum ac primarium libri argumentum auctor accedit libro quinto. Thraciam et Macedoniam a Megabazo subactam, Ionum rebellionem ab Aristagora motam et mox sedatam, Mardonii expeditionem in Graeciam enarrat; tum sexto libro ad Graecorum res domesticas, quales illa fuerint aetate, transit, de Datis atque Artaphernis expeditione, quae pugna Marathonica finita est, exponit; septimo et octavo de Xerxis expeditione in Graeciam refert, nono pergit in exponendis huius belli vicibus usque ad Persarum reditum, quo bellum finitum est. **)

*) Vid. Creuzer. Hist. Kunst d. Gr. p. 139: „Die Persische Geschichte bleibt nun ferner auch der Grundfaden, auf dem das ganze Gewebe aufgerichtet wird, denn die Perser sind es, gegen welche die grosse That gethan, die Freiheit gerettet worden ist.“

**) Plura de singulorum librorum argumento et narrationis connexu qui cupiant, vid. Dahlmann. in Herodot. p. 138 seqq.

§. 12.

Sed haec ne quis credat sola esse, quae in his libris posteritatis memoriae tradita Noster reliquerit, plura alia his addita et inserta videmus, quae occasione oblata praetermittere cum nollet, in medium protulit, quod illa aliqua certe ratione scitu utilia aut ad finem, quem assequi voluit, accommodata habuit. Hinc in Herodoteis libris haud paucae occurrunt digressiones sive episodica: de quibus satis diximus in nott. ad I, 23. 56. 131. III, 60. IV, 30. 145. 167. V, 55. V, 92 §. 2. VII, 171. *) Neque hae digressiones huiusmodi sunt, ut, quod primum sibi habuit Herodotus quodque imprimis demonstrandum sibi proposuerat, id minus cognosci possit. Hoc autem primum, quo omnia singula continentur, unde omnia suspensa sunt, unde lucem suam ac quasi vim accipiunt, positum **) cernimus in barbaris, orbis terrarum dominis, Graecorum vi prostratis, deo ultore atque vindice Graecos adiuvante prosperunq; successum parante. Hinc operis finis, ubi de barbaris vindicta sumta iique gravi damno afflicti sunt. Ita et Graecos libertatis studiosissimos, celebrare et divinam vindictam s. divini numinis vim commonstrare potuit auctor, patriae amore aequae ac pia in deos reverentia commotus. Quae ipsa cum omnem animum penetraret religiosissimumque redderet scriptorem, cavet quoque eundem ab omni mendacio fidemque inde conciliavit summam eius narrationibus, in quibus ubivis reperimus virum omni partium studio exemptum nec ipsis Graecis patrocinantem contra id, quod verum et iustum sibi videbatur. Vid. locos supra allatos.

Hoc vero cum unum sit primum, singula quaeque completens et ad se revocans, Herodotum, rerum scriptorem, efficit ut poetis epicis similia sectantibus adscribamus eiusque historiis speciem epici carminis tribuit. Nam multum utique abest, ut, qui *δηρικώτατος* iure appellatur, ***) talem modo esse appareat in singulis locutionibus, dictionibus, vocabulis ex Homero petitis atque in suum

*) Vid. Creuzer. *Histor. Kunst d. Griech.* p. 141—146. Vel in hisce Homeri exemplum Herodoto fuisse obversatum vult Dionysius *De Thucyd.* Iud. VI p. 771.

**) Vid. Creuzer. *l. l.* p. 141, ubi Dionysii iudicium (*De Thucyd.* Iud. VI p. 826) disquirat Herodotum atque Hellenicum statuentis narrationem secundum loca distribuisset et conformasse. Et conf. quoque Meierotto in *scriptione supra §. 10* laudata p. 599 seqq.

***) Longin. *De sublim.* §. 12: *μόνος Ἡρόδοτος Ὀμηρικώτατος ἐρέ- νετο.* De Herodoto Homeri exemplum secuto eundemque imitante diligenter observavit quoque Meierotto *l. l.* p. 581. 584 seq. 586. 588. 592 seq. 595. Add. Alb. de Longh. *de Herodoti philosoph.* p. 18 coll. 21.

opus translatis, quod proxime adscendens ad carmina, quae sola olim literis consignabantur, vel in soluta oratione haud pauca ligati sermonis vestigia retinere debuit, ut etiam *ὀμηρικώτατον* esse illum inveniamus in omni operis indole atque conformatione ad epicum carmen proxime accedente. *) Ex Homero **) quoque ductam esse eam notionem, quam per Herodoti libros regnare modo diximus, *de divina mente* atque *invidia* sive *vindicta*, tradit Eustathius: qui num recte statuatur necne, deinceps intelligitur; ***) nos in naturam potius atque vim huius divinae mentis omnia moderantis et regentis inquiramus, quo simul Herodotei operis ratio melius nobis pateat ipsiusque scriptoris consilium in historia scribenda luculentius perspicatur. De diis vulgo receptis quid senserit pater historiae, non ita enuntiat, quum pia reverentia ductus †) talia celare mallet quam temere in publicum prodere; indeque etiam ea efferre noluit, quae mysteriorum doctrinae initiatum sanior atque purior ratio docuerat. Quamquam supra vulgus illum sapuisse et altius quid secum statuisse, liquido ex iis patet, quae supra iam attuli de eius studio, res miras easdemque minime credibiles, cum a natura rerum prorsus abhorre-

*) Vid. Creuzer. Die histor. Kunst d. Gr. p. 146. 148 coll. 155 — 157. C. A. Böttiger. Prologus. De Herodoti historia ad carminis epici indolem propius accedente Vimar. 1792. 4 et in Ruperti et Schlichthorst. Comment. philoll. (Brem. 1794) T. I p. 41. T. II p. 54. Geinoz. in Mém. de l'Acad. d. Inscript. T. XXIII p. 101 indeque vernacule in Gatterer. hist. Bibl. X p. 29—136.

**) Satis hinc apparet, Herodotum Homeri carmina, qualia nunc feruntur, uno volumine comprehensa novisse et eam, quae vulgo apud nos recepta est sententia, de iis habuisse, nec desunt quoque alia testimonia II, 116, ubi cf. nott. T. I p. 740 coll. II, 120. — IV, 29 coll. 32. — V, 67. VII, 161. II, 53. 23 coll. IV, 32. T. II p. 338. Conf. Creuzer. I. I. p. 155 seq. Moneo hoc propter eos, si qui adhuc sunt, qui Homeri carmina per multorum annorum adeoque seculorum decursum orta, postmodo demum a Pisistrato Athenis in unum corpus, cui Homeri nomen fuerit praepositum, collecta esse putent. A qua sententia longe abesse patrem historiae, non est quod operose commonstremus; qui quum Pisistrati res tam diligenter exponat, num eum Pisistrati merita de Homero silentio praeteriisse credibile est? Tum sane non opus habuisset Homeri aetatem definire II, 53: quam carminum fama ab historiae patre definitam vult Nitzsch. Melett. de Histor. Hom. fasc. II P. II p. 21. 38, ubi etiam bene monet, cum hac Herodoti computatione egregie convenire Apollodorum, qui in aetatum seriem et notas accuratissime inquisierit.

***) Conf. etiam Alb. de Ionh. I. I. p. 27.

†) „Relativement au culte des Dieux, Herodote montre l'attachement le plus vif pour ce qu'on peut appeler la religion nationale et un respect profond pour tous les objets de foi, pour toutes les opinions religieuses que la tradition des pères avoit fait passer aux enfans et que le peuple avoit scrupuleusement adoptées.“ Meierotto I. I. p. 647. Et conf. quoque Alb. de Ionh. De Herod. philosoph. p. 25. 26.

reat, ad id, quod verum est, revocandi atque e naturali rerum cursu explicandi. Atque huc etiam referre possis I, 131, ubi Persas, *quem-admodum Graecos*, θεοὺς ἀνθρωποφυέας statuisse negat, eo ipso indicans, Graecorum deorum vulgo receptorum naturam sibi bene esse cogitanti. Adde II, 53: ἐνθεν δὲ ἐγένετο ἕκαστος τῶν θεῶν, εἴ τε δ' αἰεὶ ἦσαν πάντες, ὁποῖοί τε τινες τὰ εἶδεα, οὐκ ἠπιστέατο μέχρι οὐ πρώην τε καὶ χθές, ὡς εἰπεῖν λόγῳ; et potissimum ea, quae de Neptuno disserit VII, 129. T. III, p. 630. Hinc quoque IX, 65 fin. δοκέω δὲ, εἴ τι περὶ τῶν θείων προηγημάτων δοξέειν δεῖ, ἢ θεὸς αὐτῆ σφραγὸς οὐκ ἐδέξατο κ. τ. λ. Itaque recte mihi sic statuere videtur Jaeger. Diss. Herodod. p. 31: „*In universum in aprico est mentis Herodoti cum patria religione conspiratio. At non minus elucet, cum altiori collocatum loco, iudicantem potius quam temere credentem ad eam accedere.*“

Quaeritur igitur quid altius Noster senserit et qualem divini numinis notionem animo impressam tenuerit, ut ex ea, quae huius numinis est vis atque potestas in res humanas, rerum, quae accidunt, omnium sive natura sive necessitas intelligatur. Namque ex Herodoti sententia cum hominis certa sit conditio quaedam finesque positi ac termini, intra quos illum sese tenere necesse sit, certusque etiam opum ac divitiarum modus destinatus, eum, qui hunc modum divinitus constitutum excedere velit, divinum reprimit numen sive deus ille omnium rerum vindex, qui ordinem in rerum natura constitutum tuetur eo quod superbos homines altiusque sese elferre conantes a felicitatis quem obtinuerunt gradu deiicit atque calamitate immissa eos poena merita afficit. Quidquid enim in rerum natura nimium est atque iusto altius sese extollit, id divina illa vis reprimit atque intra fines suos compellit. *) Hanc vero divini numinis vim in sua historia potissimum commonstrare voluit Herodotus; ad hanc omnia fere refert, quae inde demum suum locum accipiunt atque ordinem. Haec per totum opus quasi regnat primaria divinae mentis notio, quâ deum omnium rerum moderatorem habeamus, qui aequabilitatem naturâ constitutam servet integram eamque omnibus modis tueatur incontaminatam. Hominis mortalis conditio, si cum illa divinae mentis vi ac potestate, cui ille se plane subiicere debet, comparetur, in-

*) Vid. potissimum VII, 10 §. 5: ὁρᾷς τὰ ὑπερέχοντα ζῶα ὡς κροαννοὶ ὁ θεὸς οὐδὲ εἶ φαντάζεσθαι, τὰ δὲ σικιρὰ οὐδὲν μιν κινεῖ; ὁρᾷς δὲ ὡς ἐς οἰκήματα τὰ μέγιστα αἰεὶ καὶ δένδρεα τὰ τοιαῦτα ἀποσκήπτει τὰ βέλεα; φιλέει γὰρ ὁ θεὸς τὰ ὑπερέχοντα πάντα κολούειν· οὐ γὰρ εἶ φρονέειν μέγα ὁ θεὸς ἄλλον ἢ ἑαυτόν, ubi vid. nott. T. III p. 453. Creuzer. Histor. Kunst d. Gr. p. 149 seq. Conf. etiam III, 103. IV, 166. VIII, 13 (ἐποιετό τε πᾶν ὑπὸ τοῦ θεοῦ, ὅπως ἀνέξει-σωθείη τῷ Ἑλληνικῷ τὸ Περσικὸν μηδὲ πολλῶ πλέον εἶη), alia, quae paulo post excitantur.

firma atque debilis, eiusque virtus omnis consistit in ea temperantia ac moderatione, quâ divino numini sive legi divinae et omnium in natura rerum ordini inde constituto, se subiiciat nec quidquam contra temere suscipiat, illamve legem egrediatur. His consentanea sunt, quae de humanarum rerum statu et vicissitudinibus, et de tristi ipsius hominis sorte hic illic enuntiata reperiuntur. *)

Quum enim, quae ab hoc divino numine semel constituta sunt, mutari aut retractari nullo modo possint, apparet simul *fati* illa necessitas cum divini numinis notione arcte coniuncta, quam nemo unquam, neque mortalis neque deus ipse evitare aut mutare possit. **) Hac vero dei omnium rerum moderatoris fatumque constituentis notione alteram quoque *divinae iustitiae* atque *providentiae* notionem contineri sponte intelligitur; de hac cum satis dictum sit ad III, 108. T. II p. 198, nunc plura dicere non attinet; *iustitiam divinam* in iusta illa rerum omnium distributione servanda proportionemque divinitus in rerum naturâ constituta adversus impiorum ac superbiorum hominum conatus tuenda cerni volumus, quae cum improbos merita poenâ afficiat eamque vel ad stirpem illorum extendat ***) , *divinae vindictae* quoque vim habet iureque *νέμεσις* vocatur in Herodotea narratione. †) Inde deus s. divini numinis illa vis fatalis, quae in vindicta tali cernitur, dolos fraudesque adeo nectere dicitur, quibus mortales superbos in perniciem agat, inscios quae ipsis imminant mala; ††) nec mirum, quod divinum illud numen hominibus ob nimiam felicitatem ultra terminos mortales se efferentibus et divini numinis naturam affectantibus *invidere* dicitur, deusque ipse vocatur *φθονερός*. †††) Neque tamen hac divini numinis vi fatique ne-

*) Vid. verbi causa I, 32. 86. 207. III, 43. VII, 203 ibiq. nott. T. III p. 753. V, 4 ibique nott. T. III p. 6 seq. VII, 46. T. III p. 517. 518. Conf. etiam Alb. de Iongh. de philos. Herodot. p. 58 seq.

**) Vid. I, 91 ibique nott. T. I p. 229. III, 43 ibique nott. T. II p. 81. V, 33. 94 §. 4. VII, 18 ibiq. nott. T. III p. 471. IX, 16. T. IV p. 229. Hinc ne iis quidem sacrificiis, quibus mala divinitus imminencia avertere vulgo student mortales, ullam vim tribui videmus contra haec fati sive divini numinis decreta. Vid. VII, 191. 189.

***) Prava parentum s. maiorum facinora in posteris puniuntur. Vid. I, 91 ibiq. nott. T. I p. 229. VI, 86 §. 3 et nott. T. III p. 349. VII, 134 ibiq. nott. T. III p. 637 coll. VII, 137 p. 642.

†) Vid. potissimum I, 32 T. I p. 81 et I, 34 coll. III, 40. 128. IV, 166. 205. T. II p. 640. VI, 84. VII, 137. VIII, 108 (T. IV p. 144) et 109. 129. IX, 64. Alb. de Iongh. De Philosoph. Herodot. p. 40 seqq., qui idem p. 50 de *providentia*.

††) Conf. II, 120. coll. IX, 91. — IV, 79 coll. II, 161.

†††) Conf. I, 32 ibiq. nott. T. I p. 81. III, 40. IV, 205. VII, 10 §. 5. VII, 46 fin. Alb. de Iongh. l. I. p. 32 seqq.

cessitate omnem liberam hominis voluntatem arbitriumque tolli credam, *) modo iustos intra terminos rerum natura atque aeterna necessitate mortali positos ille se contineat; quos si excedit superbiâ inflatus, divini numinis potestate repellitur, nec libere agere potest; nam quidquid agit, id irritum erit neque quidquam valebit contra aeterna divinae necessitatis decreta. Haec autem fati vis ac notio quam coniuncta sit cum poetarum antiquorum, Aeschyli, Sophoclis, aliorum notione de fato eiusque necessitate, haud opus pluribus demonstrare. Vid. modo Creuzer. in *Histor. Kunst d. Griech.* p. 152 not. Unius Aeschyli hic mentionem faciam qui in Persarum fabula idem fere, quod Herodotus sibi consilium propositum habuisse videtur, quum insigniori quodam exemplo commonstrare vellet divini numinis illam vim, quâ superbiam mortalium sese efferentium reprimat eorumque opes, vel si maximae videantur, confringat atque contundat. Bene perspexit Iacobs (*Vermischt. Schrift. V p. 586*) et qui ab eo laudatur Suvernius. **) Add. Blümner: *Ueber d. Idee des Schicksals in den Tragöed. d. Aeschyl.* p. 83 seq. Neque vero hoc *fatum*, quale sibi constituerat Herodotus, prorsus convenit cum *fortuna*, quae vulgo dicitur, quantumvis subiade utriusque notio confundi et quasi coalescere videatur. Namque in *fortuna* (τύχη) inest temeritas atque inconstantia; in *fato* necessitas aeternusque ille rerum sive causarum nexus, quo ad divinae mentis ab initio haec ad certum ordinem constituentis vim omnia in rerum natura revocantur. *Fatum* igitur ut necessitatem ita mentem quoque divinam quodammodo in se continet; fortunae notio vaga atque inconstans non certis finibus continetur, nec ipsa certum tenet modum ordinemque. Insignis hanc in rem locus exstat IX, 91: εἶτε κληδόνος εὔρεσεν — εἶτε καὶ κατὰ συντυχίην, θεοῦ ποιεῦντος. Quum enim ne fortuna quidem divinae mentis prorsus experts sit, hinc, opinor, dicitur *θείη τύχη* IV, 8, ubi cf. nott. T. II p. 288. V, 92 §. 3. I, 126

*) Conf. Jaeger. *Dispp. Herr.* p. 40, ubi qui assertur locus VII, 157, eum huc minus referri posse credam. Quod vero idem Jaeger. ab Herodoto tolli statuit internum rerum connexum sive pragmatismum, quem vocant, cum omnia extrinsecus imposita necessitate contineantur, secus mihi videtur. Inest utique pragmatismus in Herodoteo opere, sed diversus ille a posterioris aetatis historicorum ratione, qui quum ab humanis omnia ducant consiliis iisque omnia metiantur ac diiudicent, ab Herodoto discedunt divinitus quasi omnia constituyente et a divini numinis vi ea repetente, quae illi naturali e rerum cursu, quem ipsum divinum Noster habuit, repetere atque explicare student. Conf. Creuzer. *Die Hist. Kunst etc.* p. 158 seq.

**) Comparantur ibi Aeschyli versus, qui primarii sunt hac in re, 91 sqq. 470. 720 sq. 742 sq. 791. 805 cum Herodoti locis VII, 10 §. 5. 6. VII, 46. 47 et potissimum VIII, 109, ubi quae Themistocles eloquitur, cum iis, quae Aeschylus sensisse videatur, apprime conveniunt.

ibique nott. T. I p. 301. *) In iis vero, quae fati necessitate rerum-que divinitus constituto ordine atque aeterno nec mutabili divinae mentis consilio fiunt, utitur verbo ἔδεε, aut χοῖν **) aut similibus quibusdam. Et quum in his non tam accurate definitam notionem haberet, sed obscurum potius sequeretur sensum, nil mirum, quod in ipsis huius divini numinis appellationibus utique variat neque in una eaque certa appellatione acquiescit. Vocatur enim modo θεός, ***) modo ὁ θεός, *****) modo τὸ θεῖον, †) quin etiam subinde δαίμων. ††) Et huc quoque pertinet δαίμονις τις ὁρμή VII, 18 et θεῖον προῆγμα II, 66. VI, 69; huc faciunt quoque adiectiva θεήλατος VII, 18 atque θεοβλαβής I, 127. VIII, 137.

Ex hac autem fati atque divinae mentis notione fluxit divinationis opinio, quam attigi ad VI, 27. T. III p. 258. †††) coll. Creuzer. Hist. Kunst d. Gr. p. 152 seq. nec inde miramur, tam crebro tantaque cum cura atque religione referri oracula, ostenta, prodigia, alia, quibus dii res futaras indicare solent mortalibus; nam ista quoque inserviunt ad divini numinis vim declarandam: id quod imprimis Nostrum voluisse supra diximus. Et qui reputaverit, quantum his tribuerit antiquitas, quantique momenti haec fuerint ad ea, quaecunque sive publice sive privatim agerentur, is curam eximiam, quam pater historiae illis impendit, necessariam quodammodo fuisse facile sibi persuadebit. Vid. nott. ad VI, 98. T. III p. 363. Aliud illud est, si, quid ipse pater historiae de oraculis ac divinatione senserit,

*) Hinc Livius I, 4: „forte quadam divinitus;“ Similia exstant I, 111 κατὰ δαίμονα. VI, 84: ἐκ δαίμονιον. III, 153 et I, 86 σὺν θεῶ.

**) δει s. ἔδεε de eo, quod fato destinatum s. constitutum est, invenitur II, 161. IV, 79. V, 33. V, 92 §. 4 ibiq. nott. T. III p. 179. VI, 135 ibiq. nott. T. III p. 416. VIII, 53. IX, 16. 109. Eodem fere sensu χοή s. χοῖν I, 8 ibique nott. T. I p. 25. II, 173; χρεῶν s. χρεῶν VIII, 141 et 3 ibiq. nott. T. IV p. 4 coll. nott. ad I, 8 p. 25. T. I et V, 49. T. III p. 78. — τὸ πεπωμένον III, 64.

***) Conf. VII, 8 §. 1. IX, 91 et in formula illa modo laudata σὺν θεῶ (εἰπεῖν.)

*****) Conf. VII, 10. IX, 16. Contra etiam ὁ θεός de certo deo II, 24 aut IV, 79.

†) Conf. III, 40. 108. I, 32.

††) Conf. I, 86. 87. III, 119. VI, 12 coll. II, 40. Sic τὸ δαίμονιον II, 20. Recte autem illud contendere videtur C. Hoffmann. (Tragoed. Graec. cum plastic. artis operib. comparata. Mogunt. 1834) p. 29 abstractam τοῦ θεῖον notionem sive ideam, cui nec vita nec vis insit, apud Herodotum nullo modo quaerendam esse.

†††) Φιλέει δὲ κως προσσημαίνειν, εὐτ' ἂν μέλλῃ μεγάλα κακὰ ἢ πόλις ἢ ἔθνεϊ ἔσεσθαι. καὶ γὰρ Χίοισι πρὸ τούτων σημήια μεγάλα ἐγένετο — ταῦτα μὲν σφι σημήια ὁ θεὸς προέδεξε κ. τ. λ.

quaeras. Fidem quandam illis adhibuisse Herodotum, vel ex eo, quem sibi sixerat, oraculorum ac divinationis nexu cum notione illa divini numinis, colligas; accedunt alia quaedam testimonia VII, 57 *) et VIII, 77, **) ubi pius scriptoris animus non audet obloqui oraculis, quamvis subdubitans, uti videtur, de eorum veritate. Distinxisse igitur Nostrum dixeris, nec omnibus eiusmodi dictis temere et continuo fidem addidisse: uti supra §. 10 iam monuimus disputantes de illo veri studio, quo Nostrum insignem fuisse atque prae vulgi superstitionibus sapuisse ostendimus.

Restat denique ut videamus, quid Herodotus de iis, quae post mortem futura sint, animo statuerit. De animae immortalitate ei persuasum fuisse, quem tanto ingenio praeditum, Aegyptiorum atque Graecorum mysteriis ***) initiatum fuisse accepimus, num dubitabimus? Legas mihi, quae scribit II, 123 coll. IV, 95; adde his, quae exstant V, 4 iis simillima, quae divinus vates canit in Ecclesiast. VII, 1 aut in Iob. XIV, 1 et iunge hisce locos I, 31. VII, 46; nil dubium sane, quin animum immortalem esse crediderit Noster, indeque etiam melioris post mortem futurae conditionis spem habuerit certissimam, ut mortem exoptatum aerumnosae vitae duceret perfrugium morique melius esse existimaret quam nasci. Ad quam sententiam sponte ducebat humanae fragilitatis atque infirmitatis notio, de qua supra diximus; qui enim si peccat, poenam eamque gravem luit nec talis est, qui peccatum evitare rerumque aequabilitatem, quam severe tuetur deus omnium vindex atque ultor, servare ubique possit, is perpetuis fere in hac vita iactatus malis atque calamitatibus, meliorem illam sortem non potest non praedicare, in quâ vitae terrestri fluctibus exemptus perpetuam tranquillitatem atque felicitatem se adepturum esse sperat. In hanc vero tristissimam vitae humanae cogitationem omnes incidere, qui christianae religionis luce careant, neminem fugit.

Ex ista autem Herodoti sententia de numine divino eiusque vi ac potestate, de ipsa hominis natura eiusque ratione agendi, qualis a divina mente ei constituta quasi ac praescripta est, haud scio an explicari possit, quae scriptoris fuerit sententia *de rebus publicis*, de ea regiminis forma, quae inter gentes constitui et reliquis praeferrī debeat. Quum enim, quaecumque homines affligere possunt mala, ex

*) τέρας σφι ἐφάνη μέγα, τὸ Ξέρξης ἐν οὐδενὶ λόγῳ ἐποίησατο καίπερ εὐσσύμβλητον ἐόν. Et conf. etiam locum paulo ante allatum VI, 27.

**) χρησιμοὶ δὲ οὐκ ἔχω ἀντιλέγειν ὡς οὐκ εἰσὶ ἀληθεῖς οὐ βουλόμενος ἐναργέως λέγοντας πειρᾶσθαι καταβάλλειν, ἐς τοιαῦτα πρήγματα ἐσβλέψας. — Ἐς τοιαῦτα μὲν καὶ οὕτω ἐναργέως λέγοντι Βάκιδι, ἀντιλογίης χρησιμῶν περὶ οὗτε αὐτὸς λέγειν τολμῶ οὕτε παρ' ἄλλων ἐνδέομαι.

***) Vid. II, 51. 170 ibiq. nott. II, 171 coll. 3. 45. 46. 65.

ea enascantur superbia, quae iustum modum, quo quisque se tenere debeat, finesque mortalibus positos excedens ad divini numinis vim se extollere gestiat, nihil historiae pater magis exosum habet quam tyrannidem, nec quisquam mortalium magis videtur execrabilis quam tyrannus, in cuius animo haec sive superbia sive insolentia insidens altas egerit radices. Sed ea regiminis forma, quae illam omnium mortalium aequabilitatem quam maxime servare studet, eo quod suum cuique tribuens, neminem supra alios sese efferre patitur, quae igitur habet τὴν ἰσηγορίαν atque ἰσονομίαν, *) primaria videtur Herodoto, quae ceteris longe praestet. Hinc ut tyrannidem maxime aversatur, ita populari imperio ipse magis deditus fuisse videtur. Vid. nott. ad V, 66. T. III p. 112 seq. V, 78. T. III p. 143 coll. V. 92 §. 2. VI, 43. T. III p. 281. 282. VI, 108. T. III p. 379. VII, 156. T. III p. 681 seq. coll. III, 82. Neque vero hunc popularis imperii amorem eo valuisse, ut rerum veritati in narratione offereret ipsumque scriptorem partium studio captum a vero abduxerit, ex iis, quae supra iam diximus, satis apparet; adde quod hanc suam sententiam ille non consulto et apertius enuntiat, sed magis tecte indicat, cum ab historiis suis talia, quae ad animum scriptoris magis, quam ad rerum narrationem pertineant, abesse maluerit.

§. 13.

Opus Herodoteum, quale nunc legimus, in novem libros, qui singuli Musarum nominibus inscripti sunt, divisum videmus. Quae tamen divisio ab ipso auctore num profecta sit, iure dubites; quandoquidem ille nunquam singulos libros ita divisos et inscriptos novit, sed ad prius narrata si respicit, λόγους in universum vocat sive τοὺς πρώτους sive τοὺς ὀπίσω, τοὺς ὀπίσθε λόγους, ἐν ἄλλῳ λόγῳ, et quae sunt his similia, quibus singulas narrationis partes, quas nunc accuratius distinctas et Musarum nomine ornatas videmus, Ille indicare solet. Iam monuit Wesseling. in Praefat. §. 2, ubi quaedam addidit Schweighaeuserus. Tu vid. quae notavimus ad I, 75. 105. V, 22 coll. II, 38. 161. VI, 19. VII, 213. Itaque eam, quae nunc obtinet librorum et divisionem et appellationem ab Herodoto ipso factam esse negamus; qui si illius utriusque auctor esset, eam certe quoque adhibuisset. Appellationis originem Lucianus indicare videtur in Herod. 1. T. IV p. 117 ed. Bip. οὐ θεατὴν ἀλλ' ἀγωνιστὴν Ὀλυμπίων παρῆχεν ἑαυτὸν, ἄδων τὰς ἱστορίας καὶ κηλῶν τοὺς παρόντας, ἄχοι τοῦ καὶ Μούσας κληθῆναι τὰς βίβλους αὐτοῦ, ἐννέα

*) Conf. nott. ad III, 80. T. II pag. 144 seq. et ad V, 78. T. III pag. 143.

καὶ ἀντάς; quae eadem fere exstant in libr. Quomodo histor. conser. §. 42 p. 48 Herm. Unde hoc certo mihi colligere posse videor, Luciani aetate hanc et distinctionem et appellationem iam obtinuisse, ab Alexandrinis, opinor, criticis introductam, quos, ut aliis rerum scriptoribus, ita Herodoto peculiarem quandam curam impendisse nemo nescit. Nec desunt similes operum tituli. Bion rhetor, teste Diogen. Laert. IV, 58, novem quos ediderat libros *Musarum* nominibus inscripsit. Cephalionem, qui rerum scriptor Alexandri aetate floruisse fertur, historiae libros Ionico sermone scriptos, *Musarum* nominibus insignivisse narrat Photius Bibl. Cod. LXVIII p. 34 Bekk., idemque fecisse Aurelium Opilium testatur Sueton. De illustr. Gramm. ep. 6. Aeschines, eodem teste Photio Cod. LXI init. p. 20 Bekk., tribus orationibus *Gratiarum*, novem epistolis *Musarum* imposuit nomina. Num vero Theopompi aetate, qui duobus libris conceptam Herodoti epitomen scripsisse fertur, Herodoti opus iam ita, uti nunc videmus, divisum et inscriptum fuerit, id in tanta fragmentorum huius epitomae paucitate definiti nequit. *)

§. 14.

Herodotus, Halicarnasso Dorum civitate oriundus, Ionica tamen dialecto libros suos condidit, qua eadem Ctesiam, **) Hippocratem, Democritum, alios usos esse accepimus, tunc temporis maxime excultâ et florente. Ac Ionicae dialecto Herodotum Sami, quâ in insula longius certe illum commemoratum esse supra diximus (§. 4), assuevisse quod scribit Suidas ***) loco supra laudato, pro mera coniectura id habendum esse pronuntiat Jaeger. Dispp. Herodd. p. 7, ubi sic pergit: „Res et per se parum probabilis et convincitur Samiae dialecti forma, ab Etymologici Magni scriptore servata, Δεύυσος, †) ab Herodoti dialecto aliena. Dubium non esse videtur, quin dialectus, qua Herodotus usus est, fuerit forma dialecti Ionicae Carica, ††) eadem,

*) Fragmenta huius epitomae quae exstant pauca collegit et illustravit G. Frommel. in Creuzeri Melett. III p. 135 seqq.

**) De *Ctesia* dixi in Prolegg. ad Ctes. fragm. p. 20. 21, ubi vid. Salmas. De Hellenist. p. 41 — 42. De *Democrito* conf. Aelian. V. Hist. IV, 20. De *Hippocrate* satis constat.

***) Verba sunt: ἐν ὄν τῇ Σάμῳ καὶ τὴν Ἰάδα ἠσηθήθη διάλεκτον.

†) Vid. p. 259, 30 et cf. Hesych. I p. 496. ubi ἀποφλάσαι ῥογγάσαι Κρήτες καὶ Σάμιοι. Fischer. ad Weller. I p. 54.

††) Herodot. I, 142. Qui locus a Jaegero allatus sic se habet: Μίλητος μὲν αὐτῶν πρώτη κέεται πόλις πρὸς μεσσηβρίην· μετὰ δὲ Μρούς τε καὶ Πιρήνη· αὐταὶ μὲν ἐν τῇ Καρίῃ κατοιοῦνται, κατὰ ταῦτα διαλεγόμεναί σφι.

qua et Hecataeus scripserat Milesius. Ad huius potissimum et orationis et linguae rationem sese conformaverit necesse est; quaeque exstant Hecataei fragmenta, magnam ostendunt utriusque sermonis similitudinem.“ Subiiciam his Creuzeri verba in fragm. historic. p. 18: „Etenim Eustathius ad Homer. Il. I p. 7 Basil. et alia disputat et illud addit: *Herodotum Pherecydis et Hecataei in orationis genere similem esse. Quod uti non praecise negaverim, ita nullus dubito, si Hecataei quidam liber integer exstet, plurima repertum iri, unde patefiat elegantior quidam cultus, quem prosaica Ionum oratio Herodoti artificio debeat.*“ Quae ut verissima disputata videntur, ita Iaegeri illam sententiam, quã *Carica* Herodotum contendit usum esse dialecto, non habeo, quibus accuratius probem. Nihil dubium, quin, quã aetate pater historiae scripsit, Ionum dialectus maxime culta et propagata fuerit, unde factum, ut et Herodotus et alii; quos supra nominavi, illa uterentur necesse esset. *) Hinc vel Hellenicus, qui Herodoti suppar censetur, Ionicam dialectum in libris suis praetulisse videtur; quippe cuius in fragmentis adhuc quaedam superesse dicunt Ionici sermonis vestigia; **) quid quod Pherecydis historias eodem Ionum sermone conscriptas esse valde fit probabile? ***) De Hecataeo Milesio satis testantur reliquiae; et diserte tradit Hermogenes de Ideis II p. 513 †), Hecataeum usum esse *τη διαλέκτω ἀκράτω Ἰάδι*, Herodotum vero *ποικίλη* i. e. *multis orationum figuris et numeris variegata*, ut explicat Wesseling. Diss. Herod. X p. 146, vel potius, *mixta* i. e. non pura Ionica, sed variata, aliis epici et vulgaris sermonis formis admixtis. Apud Phot. Cod. LX p. 59. *Ἰωνικῆς διαλέκτου κανὼν* vocatur Herodotus, et a Dionys. Halic. Epist. ad Cn. Pomp. VI p. 775 Reisk. *Ἰάδος ἀριστος κανὼν*. In sepulcri inscriptione autem Herodotus vocatur *Ἰάδος ἀρχαίης ἱστορίας πρῶτανις*.

Quae quum ita sint, operae sane pretium, accuratius in eam, quae Herodotei sermonis fuerit, formam inquirere. Quem enim Ionica dialecto scripsisse diximus, is haudquaquam in omnibus ita certas

*) Vid. Dionys. Halic. VI p. 864. (p. 146. 147): οἱ δὲ πρὸ τοῦ Πελοποννησιακοῦ γενομένοι πολέμου καὶ μέχρι τοῦ Θουκυδίδου παρεκτείναντες ἡλικίας, ὁμοίως ἔσχον ἅπαντες ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ προαιρέσεις· οἱ τε τὴν Ἰάδα προσεβόμειον διάλεκτον, τὴν τε τοῖς τότε χρόνοις μάλιστα ἀνθ' οὗσαν καὶ οἱ τὴν ἀρχαίαν Ἀτθίδα μικρὰς τινας ἔχουσαν διαφορὰς παρὰ τὴν Ἰάδα κ. τ. λ.

**) Vid. Sturz. ad Hellenici fragm. p. 25 coll. p. 44. 143.

***) Vid. Sturz. ad Pherecyd. p. 74 seq.

†) locus ipse sic se habet: (Hecataeus) *τῇ διαλέκτω δὲ ἀκράτω Ἰάδι καὶ οὐ μεμιγμένῃ χρησάμενος οὐδὲ κατὰ τὸν Ἡρόδοτον ποικίλη ἤτιόν ἐστιν ἔνεκά γε λέξεως ποιητικός.*

quasdam leges sequi videtur, ut omnia ad unam eandemque normam dialecti Ionicae constituta sint; quin hoc ipsum posterioris aetatis grammaticorum studium fuisse, ut Herodotum, quem in singulari formis verbisque non omnia ad unam regulam certam exigere invenerant, corrigerent et ad Ionicae dialecti canonem, quem sibi finxerant, magis conformarent, ut sui ipsius magis constans ille appareret, vestigia quaedam indicare videntur. *) Nimirum illos grammaticos idem offendisse videtur, quo vel nostra aetate haud paucos viros doctos offendi videmus, quod scilicet Herodotus non omnia accurate ad Ionicae dialecti leges normamque exegerit, sed alias aliarum quoque dialectorum formas promiscue adhibuerit, ne in ipsis quidem Ionicis formis sibi prorsus constans, quarum in locum vulgaris aut epici sermonis formae haud raro succedant, ita ut nulla appareat causa, cur hanc sive illam formam praetulerit. Auxerunt hanc sive varietatem sive inconstantiam librarii codicum incuriosi, **) prave formas varias permiscentes nec ita discernentes, ut in locis dubiis criticus habeat, quod sequatur, praesertim cum vix adhuc certo constet de singulis huius dialecti formis flexionibusque nec ipsa grammaticorum praecepta cum iis, quae singulis locis apud Herodot. libri scripti afferunt, concinant; quin quod ipsi grammatici veteres ex Herodoti libris quaedam afferunt ***) , quae in Herodoto, qualem nunc scripti libri exhibent, frustra quaeras. Quae quum ita se habeant, Wesselingio satius videbatur optimos quosque sequi codices, praecepta grammaticorum enotare et ad textum melius constituendum, quoad per libros liceret, adhibere; eumque hac in re, alios ut taceam, secutus est Reizius, deseruit Schaeferus, qui formarum quandam constantiam, quam in Herodoti editionibus aegre desiderabat, restituere cum vellet, omnia ad unam eandemque normam certamque Ionici sermonis regulam ita exegit, ut, parem sibi reddere cum conaretur Herodotum, mox tamen ipse intelligeret, quam temere egerit. Itaque in via subsistens ad priorem Wesselingii rationem utpote tutiorem at-

*) Conf. Ephemeridd. Jenens. 1817 nr. 161 p. 352 et add. H. Apetz., qui ad Herodot. II, 121 p. 290 suae edit. ita pronuntiat: „Nimia fuit grammaticorum prae ceteris opera, quam in eo collocarunt, ut Musae Herodoti mulierum Ionicarum more pretiosis indutae vestibus incederent. Nonnullas verborum formas, quas in textu retinendas editorum religio curavit, huic inutili studio debemus.“ — Non dubito, quin complures harum formarum ionicae vel potius poeticae ex versibus Homeri et Pythiae, quos Herodotus historiis inseruit, in textum irreperierint.“ Add. Struve Quaest. Herodd. Specim. I p. 10.

**) Ac merito conqueritur Struve Quaest. Herodd. Spec. II pag. 15 plerosque codices Herodoti in talibus, quas minutias vulgo habent, non satis accurate collatos esse.

***) Conf. Wesseling. Diss. Herod. VI p. 48 seq.

que certiore redire maluit. Ac iuvat ipsa viri praestantissimi verba huc apponere: *) „Quum primum Herodoto recensendo manus ad-
 „movissem, hanc mihi legem scripseram, ut formis verborum com-
 „munibus, etiam tum cum codices tacerent expulsis, Ionicas suffice-
 „rem. Hunc morem in prioribus plagulis constanter tenui. Sed mox
 „instituti me poenitere coepit; *pleneque cognovi Herodotum, perinde ac*
 „*ceteros scriptores Graecos, dialectum ad grammaticam ἀκριβείαν non*
 „*ea exegisse, quae vulgo creditur constantia atque perpetuitate.*“ Ca-
 veant inde sibi, qui inconstantiam illam in singulis formis obviam
 librariis solis cum tribuant, in Herodotum grassari temereque omnia
 ad unam quam sibi constituerint normam exigere et corrigere velint.
 Qui constantiam cum sectentur, nonne in maximam inconstantiam
 se incidere vident? si quidem temere hic libros scriptos sequuntur,
 illic deserunt, nulla alia ex causa, nisi quod librorum lectio cum ea,
 quam sibi animo informarunt regula praeceptivae grammaticorum,
 non consentiat. Neque sane ipsum Herodotum credam istam in sin-
 gulis Ionicae dialecti formis constantiam, quam desiderant, novisse
 indeque omnia ad unam eandemque normam exegisse, quae multum
 vereor, ut Herodoti aetate iam exstiterit, quâ dialecti singulae vixdum
 ita discretæ, uniuscuiusque termini ac fines vixdum ita diligenter
 constituti, quemadmodum posterioris aetatis grammaticorum studiis
 id factum esse invenimus; ut sane ex aliis quoque dialectis haud
 pauca in Herodoti sermonem transiisse consentaneum sit. Quodsi
 igitur Hermogenes l. supra l. de Herodoti dialecto loquitur *ποικίλη*,
 id ad eam quoque sermonis varietatem revocare licebit, quâ Ionicis
 formis alias epici et vulgaris sermonis formas Nostrum admiscuisse eo-
 que orationem variasse sive *oratione variata* usum esse putemus, vix
 ullo certo in eligendis singulis formis consilio ductum, sed ea recipien-
 tem, quaecunque animum subirent aut priorum scriptorum usu in-
 troducta sponte sese offerrent. **) Nec talia nobis, opinor, rimari
 licebit, quae a peculiari scriptoris animo ac sensu pendeant indeque
 unice diiudicari possint. Mixto igitur nec finibus certis circumscri-
 pto orationis genere Herodotum usum esse volumus nec quidquam
 aliud nobis faciendum esse videtur, nisi quod Gaisfordium fecisse
 invenimus: codicum meliorum et antiquorum ut sequamur auctori-
 tatem, ne inconstantiam constantiâ tollere cum velimus, ipsi maxime
 inconstantes reperiamur, Herodotumque sui ipsius maxime dissimi-

*) Vid. Praefat. pag. V. Probat Schweighaeuser. Praefat. I, 2 pag. XXIII.

**) Meierotto l.l. p. 596 seqq. de Herodoti dialecto disserens haec ad-
 dit: „peut-on en conclure, qu'il suit ici une règle générale, l'usage reçu, sa
 langue, son dialecte, ou plutôt *ne faudra-t-il pas dire qu'il consulte son*
oreille et la suite?“

lem exhibeamus. Talem enim temeritatem a venerandis antiquitatis monumentis quam maxime abesse debere iudicamus. Quod vero A. Matthiae statuit ad Herodot. II, 87 p. 289: „Qualiscumque sit dialecti Herodoteae licentia, leges etsi non invenimus, esse tamen, quibus harum formarum ad suam quaeque consuetudinem restringatur, nemo facile negare poterit. Res est longioris disquisitionis, quam ut brevi annotatione absolvi possit,“ vix equidem credo huiusmodi leges unquam fore qui reperiatur; quae maxime vereor ut unquam exstiterint animove scriptoris tam definite et clare observatae fuerint. Qui igitur ab Herodoti editore id postulat, *) ut tales sermonis leges rimetur, secundum quas varias hic illic obvias lectiones diiudicet textumque constituat, is talia illi imponere mihi videtur, quae nunquam ab illo praestari posse persuasum habeo. Itaque ne Struvio **) quidem nobis prorsus assentiri licuit; qui vir doctissimus laudabili studio, cui par accessit diligentia summaque sollertia in singulis et colligendis et digerendis, Ionicum Herodoti sermonem ad certas leges et ad iustam formarum constantiam revocandi, quo critico viro certam pararet viam, ut ne in singulis formis eligendis anceps haereret inconstantiae illi formarum singularum ita succurri posse arbitratus est, ut si quam formam plurimis locis Noster, secundum optimorum librorum auctoritatem, constanter tenuerit, eandem quoque in reliquis locis, in quibus paucis alia forma obvia, recipi vellet vel invitis codicibus, a quibus nos in re tam incerta tamque dubia stare maluimus, ***) quum iusta mutandi causa nobis nulla adparuisset, Herodotum una eademque forma ubivis usum esse negantibus et quidem ipso veterum librorum ex testimonio, quorum auctoritatem in talibus deserere nobis non licet. Quamquam non sum nescius, in Herodoto haud pauca ferri menda, quae codicum quotquot supersunt omnium auxilio tolli nequeant, †) de quibus merito iam conquestus erat Wesselingius, ††) si quidem ista tam inveterata sunt, ut codices

*) Conf. Ephemeridd. Jenenss. 1817 nr. 161 p. 352.

**) Quaestionum de dialecto Herodoti Specimen I. II. III. Regimontii 1828 seqq. Tu vid. quae dixi in Seebod. biblioth. critic. 1829. II nr. 98 p. 390 seq.

***) Vid. nott. ad Herod. II, 121. T. I p. 751 ad III, 2. 48 (T. II p. 3. 4. 87) VI, 69. T. III p. 322 coll. ad I, 77. T. I p. 198 et quae dixi in Bibl. crit. I. I.

†) Conf. nott. ad VII, 162. T. III p. 691 coll. IX, 122. Et huc refero mendosum illud *διεπρήσεν* IV, 79, ubi cf. nott. T. II p. 429, eodemque, ut videtur, pertinent VII, 145 *ἐγκρημένοι*, ubi vid. nott. T. III p. 659. VII, 89 *ἐσταλάδατο*, ubi vid. nott. p. 572 seq. VIII, 73 *ἐκδεδιώκεινται*, ubi vid. nott. T. III p. 100.

††) in Dissertat. Herod. X p. 147.

adhuc superstites et ex uno fonte, ut videtur, derivatos superent. Per-
tinent huc etiam, alia ut taceam, frequentiores illi in numeris er-
rores, *) quos scriptoris socordiae aut negligentiae tribuere cum vix
liceat maximam certe partem librariis adscribere malimus. Ac le-
ginus apud Porphyr. Quaest. Hom. cap. 8: πολλὰ φέρεσθαι μέχρι
νῦν ἀμαρτήματα κατὰ τὴν Ἡροδότου συγγραφὴν.

§. 15.

Sed revertamur ad ipsam, qualiscunque est, Herodoti oratio-
nem, quam multas laudes apud veteres tulisse, plura indicant. Hinc
Quintilianus Inst. Orat. IX, 4, 18: „In Herodoto vero cum omnia,
ut ego quidem sentio, leniter fluunt, tum ipsa διάλεκτος habet eam
iucunditatem, ut latentes etiam numeros complexa videatur.“ Af-
fert autem hoc contra Ciceronem, qui Lysiam, Herodotum, Thu-
cydidem parum studiosos eius artis, quae in orationis compositione
versatur, fuisse dixerat. Neque vero hanc Herodoteae orationis iu-
cunditatem sive pulcritudinem in verbis tantum quaerebant veteres, sed
suavitatem quoque elocutionis, in totius orationis structura et compo-
sitione sitam collaudabant, quum ita scriptor res enarret, ut illae
fando vel iucundiores fiant quam si oculis subiiciantur nostrique
animi inde vel maxime commoveantur. **) Accedit his grata illa
orationis *variatio* in verbis singulis aequae ac tota orationis conforma-
tione bene conspicua. Et quum Herodotus in oratione sua iustum
ubique teneat modum nec ullo modo molestiam creet, extra fines
evagando, quumque singula verba, quin omnis oratio optime dele-
cta reique maxime conveniens inveniatur, praedicatur in Herodoto
μέση λέξις, ***) quae mediocriter temperata delectu constat eorum,
quae in reliquis dicendi generibus videantur praestantissima, eiusque
sermo medium quoddam tenere dicitur inter nimiam austeritatem

*) Conf. nott. ad I, 7. T. I p. 23. I, 32. II, 9. 145. T. I p. 496.
819. VII, 187. T. III p. 732 seq. coll. IX, 29, T. IV p. 251.

**) Conf. Dionys. Halic. De composit. verb. III p. 37—47 ed. Schae-
fer. (ubi exempla ex Herodoto affert I, 6. 8.) IV p. 57 coll. X fin. p. 115,
ubi Herodoteam orationem et dulcem (ἡδέϊαν) et pulcram esse statuit.
Conf. XIX p. 267 seq. Add. Lucian. Herod. 1 init. Hinc apud Athenaeum
III, 15 p. 78 E. p. 309 Schw. Herodotus vocatur ὁ θανάσιωτάτος καὶ
μελιγρός.

***) Conf. Dionys. Halic. De verb. compos. XXIV p. 372 Schaefer. coll.
XIX p. 267 seq. Schaefer. De admirand. vi dicend. in Demosth. §. 41. T.
VI p. 1082 seq. Reisk. (coll. §. 35 seq. p. 1067), ubi Herodoti affert lo-
cum VII, 8 §. 1. Marcellin. Vit. Thucyd. §. 40: ἴσθι ὅτι μέσῳ μὲν (χα-
ρακτηῖρι) Ἡρόδοτος ἐχρήσατο, ὃς οὔτε ὑψηλός ἐστιν οὔτε ἰσχνός, ἰσχνῶ
δὲ ὁ Ξενοφῶν.

atque nimiam venustatem. His autem virtutibus, quae apta et arguementi et orationis electione, verborum grata compositione et varietate, unde maximam orationis ipsius venustatem et suavitatem oriri constat, continentur, Herodotum Thucydidi praestare iudicarunt veteres, *) cui etiam in eo praestiterit, quod unde initium ducendum et quo usque perveniendum, optime scierit. **) Thucydidem ἐν τοῖς παθητικοῖς (i. e. in exprimendis vehementioribus animi motibus) excellere, Herodotum ἐν τοῖς ἡθικοῖς (i. e. in animi affectibus sedatioribus indicandis—im Ausdruck der ruhigeren Gemüthsbewegungen) iudicat Dionysius; ***) cui iungo Quinctiliani iudicium Inst. Orat. X, 1 §. 73: „Densus et brevis et semper instans sibi Thucyd.; dulcis et candidus et fusus Herodotus; ille concitatis, hic remissis affectibus melior, ille concionibus, hic sermonibus, ille vi, hic voluptate.“ Hinc quoque Cicero in Orat. 12: „alter (Herodotus) sine ulla salebris quasi sedatus amnis fluit, alter (Thucydides) incitator fertur et de bellicis rebus

*) Vid. Dionys. Halic. Epist. ad Pompei. §. 3 p. 128. 129. (T. VI p. 767 seqq.) De vet. scriptt. cens. V p. 424 seq. Iudic. de Thucydid. T. VI p. 775—777 Reisk. Equidem insigniora quaedam huc tantum apponam: — ἡδονὴν δὲ καὶ πειθῶ καὶ τέρψιν καὶ τὰς ὁμοιογενεῖς ἀρετὰς εἰσφέρεται μακρῶ Θουκυδίδου κρείττονας Ἡρόδοτος· τῆς δὲ φράσεως τῶν ὀνομάτων τὸ μὲν κατὰ φύσιν Ἡρόδοτος ἐξήλωκε, τὸ δὲ δεινὸν Θουκυδίδης, ὁμοειδῆς πᾶς ἂν ἐν λόγοις. ἀρετῶν ἡ κριωτάτη τὸ ἀρετὸν· ταύτην ὁ Ἡρόδοτος ἀκριβοῖ μᾶλλον ἢ Θουκυδίδης· ὁμοειδῆς γὰρ οὗτος ἐν πᾶσι, ἂν ταῖς δημηγορίαις μᾶλλον ἢ ταῖς διηγήσεσιν· ἐμοὶ μὲντοι καὶ τῷ φιλότῳ Κανιλίῳ δοκεῖ τὰ ἐνθυμήματα αὐτοῦ μάλιστα γὰρ καὶ ζηλωσαί Δημοσθένους· ἵνα δὲ συνελὼν εἶπω, καλαὶ μὲν αἱ ποιήσεις ἀμφοτέρω· οὐ γὰρ ἂν αἰσχυνθεῖην ποιήσεις αὐτὰς λέγων· διαφέρουσι δὲ κατὰ τοῦτο μάλιστα ἀλλήλων, ὅτι τὸ μὲν Ἡροδότου κάλλος ἰλαρόν ἐστι, φοβερόν δὲ τὸ Θουκυδίδου.

**) Dionys. Epist. ad Pompei. §. 3 p. 129, 15, 16 (T. VI p. 769): δευτέρον ἐστὶ τῆς ἱστορικῆς πραγματείας ἔργον, γινῶναι πόθεν γὰρ ἀρχεσθαι καὶ μέχρι τοῦ προελθεῖν δεῖ. φαίνεται δὲ καὶ τούτῳ Θουκυδίδου πολὺ Ἡρόδοτος φρονιμώτερος· ἀρχεταί τε ἀφ' ἧς αἰτίας ἤρξαντο πρῶτον κακῶς ποιεῖν τοὺς Ἕλληνας οἱ βάρβαροι· καὶ προελθὼν εἰς τὴν βαρβάρων κόλασιν καὶ τιμωρίαν λέγει. et paulo antea (p. 767) p. 128, 42: περὶ μὲν Ἡροδότου καὶ Θουκυδίδου ταῦτα φρονῶ· Πρῶτον ὅτι καὶ σχεδὸν ἀναγκαιότατον ἔργον ἀπάντων ἐστὶ τοῖς γράφουσιν ἱστορίας, ὑπόθεσιν ἐκλέξασθαι καλὴν καὶ περὶ αἰτίας ἐπισημνῆσαι τοῖς ἀναγνοσσομένοις· τοῦτο Ἡρόδοδος κρείττον μοι δοκεῖ πεποιημένα Θουκυδίδου· ἐκεῖνος μὲν γὰρ κοινὴν Ἑλληνικῶν τε καὶ βαρβάρων πράξεων ἐξινῆροχεν ἱστορίαν, ὥς μήτε τὰ γενόμενα ἐξ ἀνθρώπων ἐξίτηλα γένηται, μήτε τὰ ἔργα καὶ ἅπερ αὐτὸς εἴρηκε· τὸ γὰρ αὐτὸ προοίμιόν τε καὶ ἀρχὴ καὶ τέλος ἐστὶ τῆς ἱστορίας κ. τ. λ.

***) De Vet. Scriptt. Cens. V p. 425: ἐν μὲντοι τοῖς ἡθικοῖς κρατεῖ Ἡρόδοτος, ἐν δὲ τοῖς παθητικοῖς ὁ Θουκυδίδης coll. Epist. ad Pompei. VI p. 776: Θουκυδίδης μὲν γὰρ τὰ πάθη δηλώσαι κρείττων· Ἡρόδοτος δὲ τὰ γ' ἡθῆ παραστήσαι δεινότερος. Vid. Creuzer. Die hist. Kunst d. Gr. pag. 194.

canit quodammodo bellicum.“ Add. eundem De orat. II, 13 §. 55 et II, 15 §. 64 coll. Visconti Iconograph. Grecque T. I p. 313 seq. Hinc Aristoteles in Rhet. III, 9: ἡ μὲν οὖν εἰρομένη λέξις ἡ ἀρχαῖά ἐστιν· Ἡροδότου Θουρίου ἥδε ἱστορίας ἀπόδεξις; ubi quid sit εἰρομένη λέξις accurate disquirat Turnebus ad Cicer. De Legg. I, 1 p. 532 ed. Moser et Creuz. tractam orationem reddens, die unperiodische Rede, ut Creuzerus interpretatur (Die hist. Kunst der Griech. p. 189) quae eadem a Demetrio (De Elocut. §. 11. 12) vocatur ἡ διηρημένη λέξις. Subiiciam his Dionysii locum hac in re insignem in Iudic. de Thucyd. §. 23 p. 147, 12 (T. VI p. 865 seq. Reisk.) οὗτος δὲ (sc. Herodotus) κατὰ τὴν ἐκλογὴν τῶν ὀνομάτων καὶ κατὰ τὴν σύνθεσιν καὶ κατὰ τὴν τῶν σχηματισμῶν ποικιλίαν, μακροῦ δὴ τινι τοὺς ἄλλους ὑπερεβάλετο καὶ παρεσκεύασε τῇ κρατίστη ποιήσει τὴν περὶ τὴν φράσιν ὁμοίαν γενέσθαι πειθοῦς τε καὶ χαρίτων καὶ τῆς εἰς ἄκρον ἠκούσης ἠδονῆς ἕνεκα· ἀρετὰς τε τὰς μέγιστας καὶ λαμπροτάτας ἔξω τῶν ἐναγωνίων οὐδὲν ἐν ταύταις ἐνέλιπεν· εἴτε οὐκ εὖ πεφυκῶς πρὸς αὐτὰς εἴτε κατὰ λογισμόν τινα ἐκουσίως ὑπεριδῶν, ὡς οὐχ ἀμοττουσῶν ἱστορίαις· οὐδὲ γὰρ δημιουργοῖαις πολλαῖς ὁ ἀνὴρ οὐδ' ἐναγωνίοις κέχρηται λόγοις οὐδ' ἐν τῷ παθαίνειν καὶ δεινοποιεῖν τὰ πράγματα τὴν ἀλλήν ἔχει· τούτω δὲ δὴ τῷ ἀνδρὶ Θουκυδίδης ἐπιβαλὼν κ. τ. λ. Add. alium locum nou minus insignem in Epist. ad Cn. Pompei. T. VI p. 775 seq., ubi singulas, quibus Thucydidem superat Herodotus virtutes, Dionysius accurate persequitur. Ac denique etiam conferri potest Photius Cod. LX.

Hisce orationis Herodoteae virtutibus adde eam, quam appellant τὴν ἀλήθειαν, *) ad ἡθος, uti tradit Hermogenes, maxime pertinentem et cum ea bene coniunctam, quâ nimirum id, quod cuique proprium naturâ est, tale etiam enarretur et quale revera sit, exhibeatur in oratione, quae uniusque personam diligentius cum tueatur, eo ipso fiat vivida adeoque mimica. Pertinent huc proverbiales locutiones crebrius intersertae, dicta sententiosa saepius obvia, ut quorum magnam sane copiam ex Herodoti Musis colligere possis. Ac denique praedicanda est maxima elocutionis simplicitas **) eaque nativa quaedam, quae nihil fucati aut quaesiti habet, expers omnis artis aut structurae artificiosae, sed sponte scriptoris ex animo profluens omnes, qui ad Herodotum legendum accedunt, mirum in modum capit atque demulcet, praesertim cum in maxima orationis suavitate maximam quoque habeat perspicuitatem, quae haud raro verbo-

*) Conf. Creuzer. Histor. Kunst d. Gr. p. 195 seq.

**) Hanc Herodoteae orationis ἀφέλειαν iure laudat Valcken. ad IV, 68. 127. T. II p. 321. 503 ed. nostr. Et conf. quoque nott. ad IV, 113 p. 487. I, 8.

rum abundantiam quandam et gratam quandam negligentiam parit, iis molestam, qui Herodoteae orationis naturam atque indolem haudquaquam perspexerunt. Nam multum abest, ut hinc remittat oratio Herodotea, sed, ut Dionysii *) utar verbis, ὕψος δὲ καὶ κάλλος καὶ τὸ λεγόμενον ἰδίως πλάσμα ἱστορικὸν Ἡρόδοτος ἔχει. Nec aliter statuendum de orationibus narrationi haud raro insertis, quae sponte profluunt ex eodem scriptoris studio, quo omnia ita enarrat, ut ipsi adesse eaque praesentes percipere nobis videamur. Itaque a Thucydidis orationibus multum absunt, apteque vocantur a Marcellino **) προσωποποιῖαι, cum Thucydideae Dionysio sint *δημηγορία*. Poeticum quendam colorem ab Herodoti sermone minime abesse, vel Homeri imitatio, de qua supra diximus, aliorumque poetarum arguit; in quibus ut Sophoclem ***) mittam, Aeschylum certe praeterire non licet, cuius tot formulae ac locutiones aequae reperiuntur in Herodoti libris, ut animi quandam necessitudinem inter utrumque intercessisse credas; quamquam alterum ex altero hausisse non est quod credam. Inter Herodotei sermonis imitatores Dionysius refert *Xenophontem*; †) eoque etiam referamus *Theopompum*, qui quanti Herodotum fecerit, vel ex ea, quam confecit historiae Herodoteae epitome intelligi potest, quemque etiam in suis historiis saepius ad Herodoti historiam respexisse certum est. ††) Inter recentioris aetatis scriptores haud scio an *Froissarto*, Gallo, magna cum Herodoto intercesserit similitudo, simplicitatem illam nativam et perspicuitatem omneque dicendi genus si respiciamus. Alia ut nunc mittam, legas mihi modo prooemium, his verbis conceptum: „Afin que honorables entreprises et nobles aventures et faits d'armes, lesquelles sont avenues par les guerres de France et d'Angleterre soient notablement registrées et mises en mémoire perpetuelle, par quoi les preux aient exemple d'eux encourager en bien faisant, je veux traiter et recorder hi-

*) Epist. ad Cn. Pompei. T. VI p. 779 ed. Reisk.

**) Vit. Thucyd. §. 38: δι' ὀλίγων γὰρ ἐποίησε (sc. Herodotus) λόγων ὡς προσωποποιῖας μᾶλλον ἢ περὶ δημηγορίας. Dionysii locum (VI p. 776 Reisk.) supra iam attuli. De utroque vid. Creuzer. *Histor. Kunst.* p. 166 seq.

***) Siquidem hic poeta ex Herodoto potius quaedam hausisse videtur. Vid. C. Hermann. in *Excurs.* T. II p. 658. 659 ed. nostr. et supra §. 5.

†) Epist. ad Cn. Pompei. T. VI p. 777—779. Vett. Scriptt. Cens. T. V pag. 426.

††) Vid. Frommel. in *Creuz. Melett.* III p. 143 coll. 149. — *Ephorum* quod olim statuebant itidem librorum Herodoteorum compendium exhibuisse, prava apud Suidam (s. v. *Θεόπομπος*) interpunctione id nitebatur, quam recte nunc constituit Gaisfordius. Et conf. quoque Marx. ad *Ephori fragment.* p. 34.

stoire et matière de grand louange.“ (Buchon Collect. d. chroniques T. I p. 1. Prologue.)

§. 16.

Tot igitur dotibus cum ornatae essent Musae Herodoteae, non mirum est, illas vehementer placuisse Graecis *) multumque inde lectitatas et iuvenum artes liberales aemulantium manibus tritas fuisse; unde factum, ut Theopompus iuvenis mira operis dulcedine captus eam quam diximus epitomen conficeret duobus libris comprehensam; **) quid quod Hegesias histrio Herodoti Musas, ut Herophantus Homeri carmina, in magno theatro recitasse fertur. ***) Probant quoque Grammaticorum doctorum opera, de Herodoto et de indole ac natura elocutionis Herodoteae commentantium; quae tamen ad nostram aetatem non pervenisse dolemus. Neque ad nos pervenerunt Salustii grammatici et Heronis commentarii, de quibus Suidas s. v. *Σαλούστιος* T. III p. 276 et s. v. *Ἡρώων* T. II p. 79. Supersunt tantum glossae quaedam, a prioribus editoribus separatim editae, quas nos suo quasque loco in annotatione commemoravimus. De his vero ita statuit Wesselingius: „Cum Herodoti Musae alio sermone ac reliqui Graecorum fabulentur, non illi sollers Grammaticorum cura ad explanandum defuit. Suidas meminit *Ἱερομνημάτων εἰς Ἡρόδοτον* Salustii Sophistae et Heronis Attici rhetoris, argumenti, uti suspicor, critici et historici. Philemonem Grammaticum *ἐν συμμίτοις* non dissimilem instituisse operam, Porphyrio Quaest. Hom. VIII haud temere credimus. Apollonii, itidem Grammatici, *Ἐξηγήσεις γλωσσῶν Ἡροδότου* exscripsit Etymologus in *Κωφός* et *Σοφιστής* (p. 722 s.p. 655 Lips.) Quae quidem ad nostram si devenissent aetatem, flocci non facerem *Ἡροδότου λέξεις*, ob oculos hic positas; quippe ieiunas, saepissime alienas et non nunquam insulas et absurdas. Memorantur in indice legati Antonii Eparchi T. I Var. Sacr. p. 528 Steph.

*) Graecis displicuisse Herodoteum opus, quos plures inde vituperatores invenerit quam laudatores, ut statuam, a me impetrare non possum. Et vide quae Heyse l. I. p. 44 disputat contra Dahlmann. p. 31 seq.

**) Herodoti quod nulla apud Platonem fit mentio, id noli mirari. Namque, alia ut taceam, recte illud mihi observasse videtur Groen. van Prinsterer in Prosopograph. Platonic. p. 33 apud Platonem poetas saepissime, prosae scriptores raro admodum nominari, nec aliam causam, cur de Herodoto Plato siluerit, fuisse, vel inde illi probari videtur, quod obvii in Herodoto versus apud Platonem reperiantur; sic Hesiodi versus Opp. et D. 282, qui reperitur apud Herodot. VI, 86 §. 3 respicitur a Platone Polit. II p. 363 D. Et conf. Herod. I, 55 cum Platon. Polit. VIII p. 566 D.

***) Vid. Athen. XIV p. 620. Ubi tamen, monente *Cruzero*, pro *Ἡροδότου* fortasse scribendum *Ἡσιόδου*.

Monachii λέξεις Ἡροδότου ἱστορικῶν, quas a nostris diversas dicere non audeo. Primus *) hoc Lexicon ex codice Goldasti vulgavit G. Iungermannus, digestum κατὰ στοιχείων sive literarum ordinem, cuiusmodi exempla ex locupletissima Francorum regis bibliotheca et monasterii S. Remigii inter manus sunt. At aliud vir egregius Montefalconius ostentavit Biblioth. Coislin. p. 484, descriptum nulla literarum primarum serie, sed secundum Librorum, in quorum olim marginibus istae glossae; numerum. Ex oris enim codicum res clamat excerptas esse et schedae ostendunt Eminenti. Cardinalis Passionei. Nactus illud ipsum sum Cl. Capperoneriei humanissima opera ex Biblioth. S. Germani, in quam Coislinianam migrasse notum est; dignumque censui hoc loco, tum quod in priore, ex codice Goldasti, voces ab aliis imperite avulsae cernantur, tum quoniam locupletius apparuerit et Suidae Hesychioque plerumque conveniat: nam uterque, ille praecipue, simile Λεξικὸν usurparunt; neque eius usum recusavit Timaeus in suo Platónico, nedum praeter ceteros omnes G. Corinthius, sed saepe turpis socordiae reus.“

Neque vero etiam Herodoto iam antiquitus suos defuisse detractores atque osiores, vel ea indicant, quae de Ctesia, rerum scriptore, qui paulo post Herodoti aetatem floruit, Xenophontis et Artaxerxis Mnemonis aequalis, **) accepimus. Nam ille in historia sua non tantum ab Herodoto multis locis dissensusse, verum etiam mendacii eum arguisse perhibetur. ***) Quod quomodo accipiendum sit, pluribus docui in Prolegg. ad fragm. Ctesiana p. 42 seqq. et in annotatione ad singulos Herodoti locos, qui hic in censum veniunt. Praeterea Harpocratonis Aelii, Sophistae, quoddam memoratur scriptum περὶ τοῦ κατεψεῦσθαι τὴν Ἡροδότου ἱστορίαν, †) itemque Manethonis Aegyptii ††) liber adversus Herodotum, cui adde Ioseph. contr. Apion. 14 p. 1035, ubi Herodotum ait ἐν τοῖς πλείστοις ψευδόμενον non ab uno vel altero sed ab omnibus argui, alios, †††) qui in universum

*) „At, verum si quaeris, sunt eadem ipsae, quas iam anno MDLXIV Henr. Stephanus in Dictionario Medico post Erotiani et Galeni Expositiones dictionum Hippocratis, p. 105—109 eodem titulo inscriptas, Λεξικὸν τῶν Ἡροδοτείων λέξεων, ediderat; quas porro easdem Barth. Eustachius Erotiani et Galeni Glossariis. anno MDLXVI a se editis, adiecerat Latina versione illustratas.“ Schweighaeuser.

**) Vid. Prolegg. ad. Ctes. Fragm.

**) Vid. Ctesiae Excerptt. Perss. §. 1. 57.

†) Vid. Suid. s. v. Ἀποκριατ. T. I p. 336 seq. Eudoc. p. 66.

††) Vid. Etymolog. Magn. s. v. Ἀστροζόμος p. 570; 23. Nisi hic de alio quo Herodoto, grammatico, cogitandum est, aut Herodoti nomen in Herodorum commutandum.

†††) Sic. v. c. Aphthon p. 27. Diogen. Laert. Proem. §. 9. Cic. de Legg. I, 1. Lucian. Ver. Hist. II, 31. T. IV p. 290 Bip.

fabulas ab Herodoto historiis admixtas esse pronuntiarunt. *Polionis* cuiusdam librum *περὶ τῆς Ἡροδότου κλοπῆς* atque *περὶ τῆς Κτησίου κλοπῆς* memorat Euseb. in Praepar. Evang. X p. 467 D. Adhuc fertur inter Plutarchi scripta libellus *περὶ τῆς Ἡροδότου κακοηθείας* T. II p. 854 seq.; quem tamen librum a Chaeronensi philosopho scriptum esse minime credam, sed eius scriptis male insertum, quippe profectum ab officiosiori quodam Graeculo, eo consilio, quo eiusmodi plura in Herodotum conficta esse notavimus ad VIII, 94. T. IV p. 129. Nimirum auctor scriptionis Boeotos, populares suos, ab iis criminibus, quorum eos reos fecerat Herodotus, Persis illos se adiunxisse contra reliquos Graecos enuntians, dum purgare studet, quo melius propositum assequatur in universum Herodoti historiam persequitur, hunc scriptorem malevolo animo ductum res aliter atque acciderint, tradidisse clamans, multa finxisse, alia tacuisse, aliis laudem tribuisse, aliorum gloriam invidiosis criminationibus obscurasse, veri minime curiosum. Quod nullius fere momenti esse, in annotatione ad singulos, quos iste auctor tangit, locos probavimus; ut sane putidum sit diutius in talibus commorari. Ac plures viri docti dudum Herodoti causam contra malignas istas vanasque criminationes susceperunt, *) in quibus splendent Ioachim. Camerarius, Ioseph. Scaliger, Henricus Stephanus, alii et potissimum Geinoz in pluribus Commentationibus Act. Acad. Inscriptt. insertis; quibus iisdem usus est Kaltwasser in adnotatione versioni vernaculae Plutarchei libelli subiecta, ubi de ipso libro tale fert iudicium: „Uebelverständener Patriotismus war es, was den sonst so einsichtsvollen und vernünftig denkenden Plutarch bewogen hat, diese hämische Abhandlung gegen Herodot zu schreiben etc. etc.“

Libellum alterum *De Vita Homeri*, qui *Herodoti* prae se fert nomen, ionica dialecto conscriptum, Herodoto Halicarnassensi, historiae patri merito abiudicandum censent viri docti. Vid. Wesseling. ad init. p. 761 ed. suae Herodot. Fabric. et Harles. in Bibl. Graec. II, 1 §. 3. T. I p. 319 seqq. et II, 20 §. 4 (T. II p. 334). Larcher. Herodot. T. VI p. 213.

§. 17.

Inter codices Herodoti adhuc cognitos primum locum tenere putatur *Mediceus*, membranaceus, fol. min. seculo decimo exaratus, auctore Bandini in Catalog. Codd. Graec. bibl. Laurent. II col. 657 seq., a Iacobo Gronovio iuvene Florentiae dum versabatur, accurate collatus et superstitiosa paene veneratione cultus, ita ut vel manifestis-

*) Vid. Fabric. Bibl. Graec. T. II p. 332.

simos librarii errores et hallucinationes pro genuina Herodoti scriptura, quam ab illo codice uno ubivis repraesentari sibi persuaserat, haberet indeque librum scriptum fide exactissima in textu reddi vellet. Quo ipso multorum virorum doctorum in reprehensionem haud immerito incurrit. Sufficit hic ea apponere, quae de hoc libro statuit Wesselingius *Dissertat. Herod. IX p. 91*: „Celebratissima MS. Florentini fama est: unicus, omnium optimus, antiquissimus, cui nihil par aut secundum, et ex quo solo Herodotea suavitas et elegantia in integrum restitui possit, habitus is liber est. Iac. Gronovius, vir celeberrimus, quem iuvenis docentem audiavi, ac admiratus sum, eum diligentissime versavit et complura inde bonis avibus pristina donavit sanitate: ita tamen eius excellentia abreptus, ut, quod ipse alibi, fere nimio studio in *Mediceas membranas abductus dici queat*. Non mihi consilium est, de praestantia eius codicis quidquam detrudere: multis egregiam operam praestitit, lucem aliis adpersit, nonnulla in desperatis habita, salute reddita, felicissime adiuvit. Omnes tamen uni postponere, ut tanquam umbrae volitent nullique rei sint, nescio quid dicam. Immo vero opinor vix ullum priscae vetustatis scriptorem dari, qui in tanta rerum vicissitudine et tot corruptelae occasionibus unarum ope schedarum refici possit, sed aliorum patrocinio atque auxilii concursu indigere.“

Sequitur alter codex *Florentinus*, cuius usum, procurante Creuzero, liber Baro de Schellersheim Schweighaeusero concessit, membranaceus idemque vetustissimus, ut vel literarum ductus, scripturae modus, alia satis indicant. Eundem esse codicem, cuius Montfaucon in *Bibl. I p. 414 D.* his verbis meminit: „Codex elegans X seculi membranaceus: Herodoti historiae,“ suspicatur Schweighaeuserus, qui de hoc codice ita iudicat (*Praefat. I, 2 p. XXXVI*); „Esse hunc codicem ex eadem cum *Pass. Ask. et Med.* familia, e lectionibus, quas inde protulimus, facile adparet. Nec vero e Mediceo descriptus est, cum quo de principatu etiam videtur contendere posse; sed e vetustiore fonte derivatus probas multas profert lectiones, ubi aut in vitio haeret Mediceus, aut ubi nihil certe a Gronovio e *Med.* prolatum est, quod a minus proba scriptura, quae olim vulgata erat, discedat.“

Tertio loco posuerim *Askewii s. Sancrofti* codicem alterumque librum *Cardinalis Passionei*, utrumque iam a Wesselingio adhibitum, qui de *Passionei* libro sic scribit in *Praefat. p. XX*: „circa saeculum duodecimum in charta pergamena ab docto scriba exaratus est, praestantia Mediceo nihil cedens, saepe superior.“ Alter liber Guiljelmi Sancrofti olim fuit archiepiscopi Cantuarensis, nunc Cantabrigiae servatus, cuius collationem Ant. Askew. manu factam acceperat Wesselingius, addito corollario ex ipsius Askew *Co lice* chartaceo annorum quingentorum, „primore quidem Musae primae parte manco sed perutili,“ ut ait Wesselingius, qui huius libri lectiones *Askewii*,

alterius nomine *Archiae* enotavit. Atque hunc *Archiae* s. *Sancrofti* librum iterum postea diligentissime et accuratissime contulit *Gaisford*. „Inde factum est, ait idem *Gaisford*. Praefat. p. XXXVI ed. Lips., ut non modo errata quaedam corrigere, sed ut lectiones haud paucas hactenus omissas cum publico communicare potuerim. Plura de hoc codice edisserere nihil attinet. Licet enim permulta nunc protulerim, quorum indicio eius indoles certius quam antea innotescat, satis tamen correcte de eius praestantiâ iudicasse mihi videntur viri eruditi. Atque istius quidem codicis ope una cum lectionibus aliorum codicum plus minusve diligenter excerptis, verba auctoris aliqua saltem ex parte ad veriore scripturam revocare conatus sum.“ Cum *Mediceo* codice alteroque *Florentino* libro haud raro conspirat probasque lectiones affert; nec tamen antiquissimum et optimum dixerim codicem, ut placet viro docto in *Ephemeridd. Jenenss.* 1817 n. r. 162 p. 353. Namque interpolationibus non vacuus est; quibus iisdem cum labore *Vindobonensis* quidam liber, cuius lectiones cum *Wesselingio* fuere communicatae, haud scio an ad unam eandemque familiam uterque codex referri debeat; ubi enim a *Mediceo*, *Florentino*, aliis discedit *Sancrofti* liber, cum *Vindobonensi* libro conspirat. Quae vero hisce codicibus communia reperiuntur menda, ea reliquorum codicum adhuc cognitorum ope tolli nequeunt, quum ad priora tempora librosque primitivos pertineant. Et hanc ob causam *T. I* p. 852 ad *II*, 158 dixeram, videri *Herodoteos* codices adhuc superstites ex una familia oriundos: nisi huius familiae duas velis stirpes constituerè, quarum altera *Mediceum* ac *Florentinum*, altera *Sancroftianum* et *Vindobonensem* librum comprehendat: quamquam *Medicei* et *Florentini* in haud paucis locis reperiiri dissensionem haud sum nescius. Hinc tres codicum classes distinguere vult censor *Jenensis* (1817 nr. 161 p. 352), quatenus illi scilicet magis ad *Ioniam*, *epicam* ac *vulgarem dialectum* inclinant. Ego nolim certi quid in his definire, quae quam lubrica et incerta sint, nemo non intelligit.

De *Veneto* codice, cuius lectiones quasdam e *Zanetti* catalog. *Bibl. S. Marci T. II* p. 169 exhibet *Wesselingii* editio usque ad *I*, 32, plura nusquam reperi notata. Restat, ut de *Parisinis* codd. dicam, quorum tres in *Wesselingii* usum collatos et in eius editione distinctos invenimus signis *A. B. C.* Neque vero satis accuratam esse horum voluminum collationem, ipse *Wesselingius* iam conquestus erat; post quem *Larcherus* in commentariis suis *Gallico* sermone ad *Herodotum* conscriptis nonnullas hic illic lectiones ex iisdem attulit. Accuratius illos una cum tribus aliis *Schweighaeuseri* rogatu contulit *Gorgiades*, *Graecus* homo, variarumque uniuscuiusque codicis lectionum libellos separatos *Schweighaeusero* transmisit, in cuius editionem tota haec collatio recepta est; neque tamen vel sic desunt loci, in quibus quid in hoc sive illo libro inveniatur, dubius haereas praesertim in singulis quibusdam formis, terminationibus, aliis huiusmodi rebus,

quas minutias esse parum recte quidam opinantur. *) Inter hos vero sex codices, reliquis, quos modo recensimus, multo recentiores, longe princeps habetur is, qui numero MDCXXXIII insignitur membranaceus, seculo duodecimo, ut putant, exaratus. Conf. Larch. Herodot. T. I p. XXXVI ed. sec. Apud Schweighaeuserum notatur signo A. sive Pa; Wesselingii in editione literâ C; quae enim ibi addita litera A proferuntur lectiones, e codice Parisino tertio sive C apud Schweighaeuserum depromptas esse invenit Schweighaeuserus.

Alter codex chartaceus est, nr. MDCXXXIV, exaratus anno p. Chr. n. 1372, notatus literâ B sive Pb. In margine quaedam scholia adscripta sunt.

Tertius codex idem chartaceus, anno p. Chr. n. 1447 exaratus; de quo haec praedicat Schweighaeuser. in Praefat. I, 2 p. XXXIV. „Est autem hic codex eiusdem familiae cum eo, quem primo loco nominavi, et licet aetate sit illo recentior, tamen bonitate haud multum eidem cedit; atque usu etiam nobis interdum venit, ut probatissimas lectiones ex illo potuerimus proferre, quas ex altero non reperimus enotatas. Tenet autem haec familia quasi quoddam medium inter codd. *Arch.* (Saucroft.) et *Vindob.* ab una parte et *Pass. Ask. Med.* et *Flor.* ab altera, modo ad hos modo ad illos magis inclinans.“ Apud Wesselingium huius codicis lectiones indicari litera A, apud Schweighaeuserum nota C sive Pc modo dixi.

Quartus codex Parisinus D sive Pd notatus apud Schweighaeuserum, et ipse chartaceus est, anno 1474 exaratus nr. MMCMXXXIII.

Quintus codex nr. MCDV, qui libr. I cap. 1—S7 continet. De quo ita Schweighaeuserus l. I. p. XXXV: „Admodum quidem recens is codex est, quem nos notâ Paris. E sive Pe distinximus at, quae quidem ille Herodotea exhibet, ea e probatissimo vetere codice descripta esse cognovi.“ Quibus accedit alius Parisinus liber, excerpta ex Herodoti Musis continens, *Fragm. Paris.* ap. Wesseling., in editione Schweighaeuseri, in cuius usum contulit L. H. Heyler, sub notâ Pf.

*) „Verum enim vero, ait Struve *Quaest. de Herod. dialect. Spec.* II p. 15, vidimus viros doctos, quibus conferendorum codicum opportunitas erat, in his, quas minutias esse opinati sunt, nullum fere studium posuisse; raro ex codicibus ante Wesselingium collatis eiusmodi varietatem afferri; Wesselingium ipsum confiteri se has terminationes saepius neglexisse, quod ita esse iterata collatio cod. S. a Gaisf. instituta planissime docuit; Schweighaeuserum saepe conqueri, quod quid in Parisinis codd. sit, quod non ipso oculis perlustraverit, se nescire sibi fatendum sit. Duorum itaque codicum tantum paulo accuratiorem collationem possidemus, cui fidere possis; codices dico S. et F., quorum alterum Gaisford., alterum Schweighaeuser. ipsi manibus versarunt.“

§. 18.

De Herodoti editionibus praeter ea, quae Wesseling. et Schweighaeuser. in Praefat. monuerunt, vid. potissimum Fabricii Biblioth. Graec. II p. 357 seq. coll. Schweiger. Handbuch. d. class. Bibliothograph. I pag. 138 seq. Nos hic paucis tantum primarias indicabimus.

Ac primum quidem Latine prodit Herodotus Venetiis anno 1574 fol. per *Laurentium Vallam* e Graeco in Latinum conversus. In qua versione saepius dein typis repetita licet haud pauca requiras, multa licet falso reddita aut etiam plane omissa corruptave invenias, ad illius aetatis conditionem quoque respiciendum est, neque illud praetervidendum, e codice Graeco ipso illam esse factam eiusque speciem quandam ita referre, ut, quid in volumine Graeco exstiterit, inde colligas. Quare maximum eius usum esse in re critica quivis intelligit. Vallae autem cum multi multa exprobrarint deque Latina Eius versione multum detraxerint, iuvat apponere, quae post *Erasmus* et ipsum Vallae patrocinantem scripsit summus *Wesselingius* Dissert. Herod. VIII p. 75: „Vertit is omnium primus Herodoti Musas et veste Latina ornavit non prorsus inelegante. Non quidem eorum nescius sum, quae *P. Dan. Huetius* in eum iecit, neque facile admisero, *oscitantem saepius et alias res agentem fidem apud eruditos decoxisse*. Erravit, fateor saepe, deceptus codicis sui scripturâ, saepe quoque ingenii vires haud bene intendens, ut ea praeteream, quae in Latinis eius flagitiosissime sunt corrupta. At da mihi interpretem, qui primus Graecum scriptorem Latine loqui docuerit, ab omni peccato immunem. Vid. *Poggii* Latina *Diodori*: quantum vero discrimen *Diodorum* inter et *Herodotum*, quot non in illis commissa? Sed id non agimus, ut Vallae versio omnis peccati sit experta. Multa animadvertit et dextre sanavit vir rarae eruditionis et modestiae *Paulus Leopardus*, plura *H. Stephanus*. Haud tamen pauca sunt, quae illi imputari solent, quorum culpam praestare non debet. *Schedae*, quas inter vertendum usurpavit, primore in libro multis partibus defectae mutilaeque erant.“ Nec aliter idem *Wesselingius* iudicavit in praefat. Herodot. §. 3. Quum igitur Vallae versio Latina haud paucis locis ab auctoris mente aberret aut adeo obscura sit, ut quid Graecus scriptor, quid Interpres Latinus dicere voluerit, incertum sit, quumque et *Gronovius* et *Wesselingius* haud pauca quamvis refingentes alia eaque plurima intacta reliquerint, totam Latinam versionem de integro refingere eamque Graecis verbis in sua editione subiicere *Schweighaeusero* visum est: de quo eius consilio conf. Eiusdem Praefat. p. XI—XIII.

Graecis literis expressae primum prodire in lucem Herodoti Musae Venetiis apud *Aldum Manutium* 1502 et inde descriptae Basil.

1541 et 1557 fol. in officina Hervagiana cum Ioach. Camerarii praefatione. „Cuius dos, ait Wesselingius, praecipua est, quod Ionici sermonis formam raro neglexerit atque elegantissime compluscula, insequentium temeritate aut mutata aut socordius praeterita descripserit.“ Quamquam suspicatur Schweighaeuserus, a viro docto, qui editioni praefuit, multis locis inventas esse Ionicas verborum formas, quas nullus liber manu scriptus exhibeat.

Secutus est *Henricus Stephanus*, qui postquam primum Latinam Laurentii Vallae interpretationem recognitam atque emendatam addita Apologia pro Herodoto edidit anno 1566 fol. (quae editio postea saepius est repetita), tum Graece exhibuit Herodotum 1570 et 1592 fol. Parisiis, una cum Vallae versione emendata additisque variis lectionibus, quas tamen omnes e libris antiquis manu scriptis fluxisse iure negare videtur Schweighaeuserus (Praefat. I, 2 p. V. VI.), cui vel coniecturae viri docti esse videntur, quibus ille mendosum Aldi exemplar hic illic refingere studuerit, vel lectiones ex Aldi textu, aliis substitutis, eiectae et in margine adnotatae, vel denique etiam lectiones ex uno quodam codice vel etiam pluribus, admixtis coniecturis, enotatae a viro docto quodam et ad Stephanum transmissae, quem ipsum de illis haud raro incertum fuisse intelligimus. Utut est, plura in Graecis aequae ac Latinis melius ab Henrico Stephano constituta esse negari nequit.

Stephani Editionem *Gothofr. Iungermann.* iterandam censuit Francofurt. 1608 fol. textu primum per capita diviso additoque indice et glossario Herodoteo *) e Goldasti schedis. Repetita est haec editio Genevae 1618, (in qua haud paucae Aemilii Porti suspensiones textui illatae sunt); iterumque Londini 1679 fol. paucis quibusdam adiectis.

Quae secuta est *Iacobi Gronovii* editio, Lugd. Batav. 1715 fol., in ea ope codicis illius Medicei, de quo §. 17 diximus, haud paucos Herodoti locos optime restitutos esse videmus. Ac nisi Gronovium nimia ista codicis veneratio ita abrupisset, ut vel manifestissimas hallucinationes erroresve librarii in textum recipi vellet, ipse in aliorum erroribus notandis acerbissimus, minime in tot virorum doctorum reprehensiones incidisset. Vid. Fabric. et Harles. in *Bibl. Graec.* II p. 342 et Wesselingii iudicium in Praefat. §. 3.

Dicendum iam de ea editione, quae coniuncta Valckenaerii et Wesselingii operâ prodit formâ maximâ Amstelodami anno 1763 hoc titulo: „*Ἡροδότου Ἀλικαρνησῆος Ἱστοριῶν λόγοι θ'. Ἐπιγραφομένοι Μοῦσαι.* Herodoti Halicarnassei Historiarum libri IX Musarum nominibus inscripti, Graece et Latine ex *Laurentii Vallae* interpretatione cum Adnotationibus *Thomae Galei* et *Iacobi Gronovii.*

*) Vid. supra §. 16.

Editionem curavit et suas itemque *Ludov. Casp. Valckenaerii* Notas adiecit *Petrus Wesselingius*. Accedunt praeter *Vitam Homeri* varia ex prisca scriptoribus de Persis, Aegyptiis, Nilo, Indisque Excerpta, et praesertim ex Ctesia.“ Cui add. *Petri Wesselingii* Dissertatio Herodotea ad Tib. Hemsterhusium, Traiect. ad Rhen. 1758, 8. In hac editione omnium praestantissima dubius sane haereas, Wesselingii sollertiam industriamve magis laudes an Valckenaerii sagacitatem in emendendo textu, utriusque doctrinam tam in illustrando usu dicendi Herodoteo quam in explicandis rebus ab Herodoto traditis. Nec illud Wesselingio exprobrarim, quod in novis lectionibus recipiendis cautior esse maluit quam audacior, obscuriore sane et duriore orationis genere usus.

Post Wesselingium, ut de *Borheckii* curis in Herodotum taceam, *) *Frd. Volg. Reizius* Herodoti editionem, in qua Wesselingii textum ut recognosceret eumque hic illic refingeret, sibi proposuerat, instituit; prodiit Voluminis primi Pars prior Lipsiae 1778 in 8., altera pars post Reizii mortem curante *G. H. Schaefero* 1800, qui etiam priori parti iterum typis descriptae 1807. 1816 et alteri 1816 praefuit; Volumen secundum cum Latina Vallae versione prodiit 1820; Volumen tertium animadversiones, quas Reizius promiserat, complectens nunquam lucem vidit. Sed ipse *Schaeferus* mox editionem paravit nitidissimam, cuius tria Volumina, quae verba Graeca, excepto nono libro, continent, prodierunt Lipsiae 1800. 1801 et 1803. Quartum Volumen cum nono libro notisque editoris non prodiit, neque Lexicon Herodoteum, quod *Schaeferus* promiserat: qui quâ ratione in Herodoti textu constituendo versatus sit, ipsius verbis iam indicavimus supra §. 14. *Schaeferi* recensionem maximam partem secutus est *Davidus Schulz* in ea editione, quae Halis 1809. 8. hoc sub titulo prodiit: „Herodoti historiarum libri, qui enarrationem pugnarum inter Graecos et Persas complectuntur. Graece cum animadv. aliorum atque suis ed. *Dav. Schulz. Acc. de Herodoti Vita, dialecto et scribendi genere.*“ Atque ex Herodoti libris etiam nonnulla receperunt *Io. Matth. Gesner.* in *Chrestomathiam Graecam*, *Friedr. Andr. Stroth* in *Aegyptiaca*, quae Gothae 1782 prodire

*) Ediderat ille Herodot. Lemgov. 1781 itaut in libris quatuor prioribus Reizianam recensionem, in reliquis Wesselingianam sequeretur; altera editio, de qua recte iudicasse puto *Schweighaeuserum* Praefat. I, 2 p. XXIV. XXV; prodiit ibid. 1809 tribus voluminibus. His accessit *Apparatus ad Herodotum intelligendum et interpretandum*, quinque voluminibus, Lemgov. 1795—1798, quorum primum: *Chronologia et Crisis Herodotea*, *Larcheri* disputationem de Herodoti chronologia, e Gallico in Latinum sermonem conversam continet, reliqua exhibent *Apparatum criticum ad constituendam lectionis Herodoteae integritatem*, i. e. varias lectiones et Wesselingii editione, Wesselingii et Valckenaerii notas et alia quaedam.

et librum Herodoti secundum una cum tertii parte et fragmentis quibusdam e reliquis libris Wesselingii potissimum e recensione continent, *Daniel Wytttenbach in Selecta Principum Historicorum*, quae lucem viderunt anno 1794 et 1808, *Fridr. Jacobs. in Attica*, quorum sexta editio prodiit Ienae 1830.

Novis codicum subsidiis, de quibus diximus §. 17, instructus *Schweighaeuserus* editionem instituit, quae 1806 forma octava prodiit Argentorati et Parisiis: „Herodoti Musae sive Historiarum libri IX ad veterum codicum fidem denuo recensuit lectionis varietate continua interpretatione Latina adnotationibus Wesselingii et Valckenaerii aliorumque et suis illustravit *Iohannes Schweighaeuserus etc.*“ VI Voll. in 12 Partt. Accessit: „*Lexicon Herodoteum*, quo et styli Herodotei universa ratio enucleate explicatur et quam plurimi Musarum loci ex professo illustrantur passim etiam partim Graeca lectio partim versio Latina, quas offert Argentoratensis editio vel vindicatur vel emendatur. Instruxit *Iohannes Schweighaeuser.*“ Argentorati et Parisiis 1824. II Vol. 8. Hac in editione quid praestiterit vir praeclarus, neminem fugit, qui ad Herodotum ullo modo accesserit. Textum infinitis locis melius constituit, eximie adiutus optimi Florentini codicis ope; versionem Latinam textui subiectam de integro fere refinxit, ut supra iam enarravimus, variarum lectionum copiam diligenter collectam adiecit, annotationes Wesselingii et Valckenaerii integras repetiit suasque addidit: *Iacobi Gronovii* notas quod omisit, merito dolendum. Typis repetita haec editio fertur Londini apud *Priestley* 1818 sex Voll., addita geographia Herodotea, *Aemilii Porti* Lexico Ionico, tabula *Larcheri* chronologica, aliis, quae ad Herodotum illustrandum pertinent. Mihi hanc editionem inspicere nondum licuit.

Post *Schweighaeuserum* novam Herodoti editionem paravit *Gaisfordius*, quae prodiit Oxoniae 1824 et in Germania recusa est Lipsiae 1824 seqq.: „Herodoti Halicarnassei Historiarum libri IX. „Codicum *Sancrofti* Manuscriptum denuo contulit necnon reliquam „lectionis varietatem commodius digessit *Thomas Gaisford,*“ duobus Voll. sive quatuor Tomis; prius Volumen verba Graeca continet, quibus lectionis varietas accuratissime digesta subiicitur; posterius notas Wesselingii, Valckenaerii, *Schweighaeuseri*, non quidem integras, sed resectis iis, quae nullam adhuc praestare videntur utilitatem. *) In textu constituendo *Sancrofti* codice eximio illum adiu-

*) In his ponit *Gaisford.* censuras editionis a *Iac. Gronovio* procuratae, vitiorum interpretationis Latinae a *Laurentio Valla* confectae emendationem: variarum lectionum verbosiorum quam par fuerit commemorationem. „His aliisque, pergit *Gaisford.*, eiusdem generis sublatis, ita ut earum animadversionum pars circiter quarta deleteretur, servavi illaesa omnia-

tum fuisse iam supra §. 17 diximus: ut sane Schweighaeuserianam recensionem textus haud paucis in locis emendatiorem exhibuisse putandus sit: quare nostrae editionis fundamentum posuimus, his locis modo discedentes, ubi Gaisfordius nimio codicis Sauroftiani studio abreptus esse nobis videbatur, aut ubi nostrum iudicium secuti a lectione recepta discedendum esse putabamus; si quidem novam textus recensionem constituere minime nobis erat propositum, sed emendatiora tantum exhibere Herodoti verba, difficiliora explicare, usum dicendi illustrare, argumentum exponere et clariore in luce collocare: quo tandem de scriptoris fide rerumque traditarum auctoritate satis constaret.

Quae reliquae nostra aetate prodierunt Herodoti editiones, eae aut Graeca verba sola aut additis quibusdam notis exhibent. Pertinent huc editiones a *G. H. Schaefero* curatae Lips. 1819 apud Weigel. III Vol. et Lips. 1822 apud Schwickert., *I. B. Gailii* (Paris. 1821. II Voll.), *G. Stallbaumii* (Lips. 1825. III Tom.), *A. Matthiae* (quae hoc sub titulo in lucem emissa est: „Herodoti Musae. Cum brevi annotat. critic. Aug. Matthiae et Henr. Apetzii. Lips. 1825. II. Vol. 8.), *C. A. Stegeri* (Giess. 1826 seqq. 8.), *Imm. Bekkeri* (Berol. 1833. 8.) et *Alexandr. Negræ* (Edinburg. 1834. 8.)

Inter Herodoti *versiones* potiores nominamus hasce:

1. Gallicam *Larcheri* versionem, quae prodit secundis curis anno 1802 seqq. *) novem tomis constans, quorum sex priores versionem Gallicam una cum Larcheri notis Gallico sermone conscriptis absolvunt, addita Vita Homeri et Ctesiae Excerptis apud Photium; septimus tabulam geographicam, octavus chronologiam continet, nonus indices. Ipsa Gallica interpretatio, non accurate singula reddens verba, sensum magis curat indeque recentiore nimis redolet aetatem, perdita illa sermonis Herodotei simplicitate et nativo illo colore, quo historiae pater tantopere eminet. In annotatione ut plura pro-

„quae vel sententias auctoris paulo difficiliore aperirent, vel historiam veterem illustrarent vel eruditae antiquitatis studiosis quocunque modo prodessent. Immo fideliter pronuntiarim, nihil fere me abiecissem, nisi quod viri praestantissimi et praeconio meo longe maiores, si hodie in vivis essent, nostrisque uterentur et opinionibus et disciplinis, ipsi cupide rescarent.“

*) „*Histoire d'Hérodote, traduite du Grec, avec des remarques historiques et critiques, un Essai sur la Chronologie d'Hérodote et une Table géographique. Nouvelle édition, revue, corrigée et considérablement augmentée, à la quelle on a joint la Vie d'Homère, attribuée à Hérodote, les Extraits de l'Histoire de Perse et de l'Inde de Ctésias, et la traité de la Malignité d'Hérodote: le tout accompagné de Notes.*“ Paris 1802 seqq. 8.

tulit interpres nova ad res ab Herodoto narratas illustrandas perquam apta atque utilia, ita haud raro nimis verborum est et modo ea repetit, quae iam priorum Interpretum, Valckenaerii potissimum ac Wesselingii curis, allata erant.

2. Altera Gallica versio viri docti *Miot*, *) in singulis Herodoti verbis reddendis multo accuratior, scriptoris sententiam bene plerumque exponit ac praeterea in notis quaedam affert ad Herodoti intelligentiam meliorem valde accommodata, quibus aliquoties in nostra editione usi sumus.

Atque hic etiam nominandus *P. L. Courier*, qui uno tertii libri fragmento in Gallicum sermonem converso satis monstravit, quid praestare potuisset, si totum Herodotum Gallice convertere voluisset. Eximia haec versio Parisiis prodit 1823 hoc sub titulo: „Prospectus d'une traduction nouvelle d'Hérodote contenant un fragment du livre troisième et la préface du traducteur.“ 8., ac deinde etiam typis repetita est in libro rariori: „Collection complète des Pamphlets politiques et Opuscules littéraires de P. L. Courier. Bruxelles 1826 p. 505 ff. 311 seqq.

3. Accessit *Itala* versio **) et ipsa in scriptoris sensu reddendo ita accurata, ut rarius a scriptoris sententia aberraverit. Minoris momenti sunt annotationes Italo sermone ad calcem subiectae; in quibus vix novi quidquam reperias, quod non prius ab aliis Herodoti interpretibus iam allatum fuerit.

4. Inter versiones, quae in *Germania* prodierunt, praestare putem eam, quae hoc titulo inscripta est: „Die Geschichten des Herodotos übersetzt von *Friedrich Lange*. Berlin. 1811. II Voll. 8, si quidem illa omnium proxime accedat ad sensum scriptoris aequae ac sermonis illum colorem antiquum et nativum, miro modo vernacule expressum. Neque vero debita laude privari recentissimam interpretationem, quae etiam a notis subiectis, in extrema operis parte copiosioribus, habet commendationem: „Herodots von Halikarnass Geschichten, übersetzt von Dr. *Adolf Schöll*, Stuttgart 1828—1832.“ XI Voll. 12.

His addimus alia subsidia, quibus in hac Herodoti editione adornanda usi sumus: ***)

*) *Histoire d'Hérodote, suivie de la Vie d'Homère. Nouvelle Traduction, par A. F. Miot, ancien conseiller d'État. Paris 1822. III Voll. 8.*

**) *Le nove Muse di Erodoto Alicarnasseo tradotte ed illustrate da Andrea Mustozidi Corcirese. Milano 1820. 8.*

***) Ea, quae in Prooemio huius disputationis recensuimus scripta, hic praetermissa esse scito. Atque consulto etiam hic omisi omnes eas scriptiones sive dissertationes, quibus singuli modo loci Nostri scriptoris illustrantur.

Aemilii Porti Dictionarium Ionicum Francofurt. 1603. Ed. nov. Oxon. 1810. 1817 Londin. 1825.

Schweighaeuseri Lexicon Herodoteum Vid. supra.

Commentationes Herodoteae. Scribebat *Fridericus Creuzer.*, theol. et phil. Dr. etc. *Aegyptiaca* et *Hellenica* Pars I. Subiiciuntur ad calcem Summaria, Scholia Variasque lectiones codicis Palatini. Lipsiae MDCCCXIX. gr. 8.

Ideen über die Politik, den Verkehr und den Handel der vornehmsten Völker der alten Welt, von *A. H. L. Heeren.* IVte Aufl. Götting. 1824 seq. (Historische Werke T. X. seqq.)

Gosselin: Ueber die Kenntniss der Alten von der West- und Ostküste Africa's und über die Umschiffung dieses Erdtheils; *Rennel's* System der Geographie Herodots; *) *Vincent*: Ueber den Handelsverkehr der Alten mit Indien, und über ihre Kenntniss von der Ostküste Africa's; im Auszuge übersetzt und durch Anmerkungen und eigene Untersuchungen berichtigt und erweitert von *G. G. Bredow.* Mit dreizehn Karten. Altona 1802. 8. (Etiam sub titulo: Untersuchungen über einzelne Gegenstände der alten Geschichte, Geographie und Chronologie, herausgegeben von *G. G. Bredow,* Zweites Stück).

H. Schlichthorst Geographia Africae Herodoteae. Gotting. 1788. 4.

Theoph. Christ. Breiger, Commentat. de Difficilioribus quibusdam Asiae Herodoteae. Gotting. 1793. 4.

Asiae Herodoteae Difficiliora. Auctore Chr. G. H. Frömmichen, post eius obitum ex eius schedis collecta et disposita a *Iulio Billerbeck.* Gottingae 1794. 4.

I. Ch. Gatterer's Abhandlung von Thracien nach Herodot und Thucydides, aus dem Lateinischen übersetzt und mit einer Uebersicht und Register begleitet von *H. Schlichthorst.* Gotting. 1800. 8.

Geographiae et Uranologiae Herodoteae Specimina. Quae — defendet *G. G. Bredow.* Helmstadii 1804. 4.

Disquisitio de fide Herodoti quâ perhibet Phoenices Africam navibus circumvectos esse cum recentiorum super hac re sententiis excussis. Publico examini subiicit *G. Knös.* Gotting. 1805. 4.

Ueber Herodots Ausmessung des Pontus Euxinus, des Bosporus Thracius, der Propontis und des Hellespontus, so wie über die

*) Vid. *I. Rennel*: The geographical system of Herodotus examined and complained. Lond. 1800. 4.

Schiffbrücken, wodurch die Perser Europa und Asien verbanden und einige damit zusammenhängende Gegenstände der alten Geographie, von *D. F. Kruse*. Mit zwei Charten vom Herrn Baron von *Diebitsch*. Breslau 1818. 8.

- I. B. Gail*, Atlas cont. par ordre de temps, les cartes relatives à la géographie d'Hérodote, Thucydides, Xenophon, les plans des Batailles décrites par ces trois historiens etc. etc. (cum CVII tabb.) Paris 1825. 4., una cum eiusdem *I. B. Gail*: „Geographie d'Hérodote.“ Paris 1825. 8. II Voll.
- B. G. Niebuhr*: Ueber die Geographie Herodots. Mit einer Charte. *V. Klein*. histor. und philol. Schriften. I. (Bonn. 1828. 8.) Quaestionum de dialecto Herodoti Specimen (I.). Scripsit *C. L. Struve* Regimontii 1828. 4. Spec. II. 1829. Spec. III. 1830. De Praepositionum tmesi quae apud Herodotum invenitur scripsit *E. Wentzel*. Vratislav. 1829. 4.
-

I. INDEX RERUM.

- ABAE*, urbs Phocensium, I, 46 not. VIII, 27 et 134, ubi erat Apollinis delubrum, VIII, 33, ibidem reddita oracula, *ibid.* not.
- Abantes* ex Euboea oriundi, I, 146 not.
- Abaris* Hyperboreus, IV, 36 not. de eo et eius sagitta fabula *ibid.*
- Abdera*, VI, 46. VII, 109 not. T. III p. 824. 126. a Teiis condita in Thracia, I, 168 not. eius urbis situs VIII, 120 not. VII, 109 not. eam Xerxes praeterit VII, 109. cum Abderitis Xerxes hospitii foedus init, et acinace aureo ac tiarâ eos donat, VIII, 120 not.
- Abrocomes* et Hyperanthes, Darii filii, Xerxis fratres, super cadaver Leonidae occumbunt, VI, 224.
- Abrynychus* Atheniensis, filius Lysiclis, speculator apud Leonidam, VIII, 21.
- Absinthii*, VI, 34 vid. *Apsinthii*.
- Abydus* una urbium in Hellesponto, V, 117 not. VII, 32 not. VII, 33. 34. 174, vicina Dardano, VII, 43, ponte a Xerxe iungitur, VII, 34.
- Abydeni* sedem sublimem ex candido marmore Xerxi exstruunt, VII, 44.
- Acanthe*, arbor in Aegypto II, 96 not.
- Acanthios* hospitii iure et Medica veste donat Xerxes, VII, 116. Vid. *Vestes*. *Acanthiorum* mare, VII, 22.
- Acanthus* urbs, VI, 44 not. T. III p. 818.
- Acarnan* fuit Megistias vates, VII, 221. Acarnan vates, I, 62 not. Amphilytus fatidicus. *Leucadius* (*idcoque Acarnan*) Hippomachus, IX, 38. Hinc
- Acarnania*, (II, 10) vatum ferax: vid. *adn.* ad I, 62 et T. I p. 927. VII, 221.
- Acbatana*, vid. *Agbat*.
- Accipiter* inter animantes sacras apud Aegyptios, II, 65. eum qui necaverit, morte mulctatur, *ibid.* et not. eas aves in urbem Butun asportant sepeliendas, II, 67. Accipitrum paria septem, omen sunt septem Persis, III, 76 not. *)
- Acephali*, (*οι ἀκέφαλοι*), in Africa homines in pectoribus oculos habent, IV, 191.
- Aceratus*, propheta in templo Delphico, VIII, 37.
- Aces* fluvius, III, 117 not. T. II p. 676.
- Achaeorum*, (qui Iones e sedibus suis exegerunt), partes duodecim, I, 145. VIII, 73 not.

*) Simile augurium apud Aeschyl. Pers. 210 seq. Blomf.

- Achaci Phthiotae* suppeditant Xerxi terrestres copias, VII, 132 not. *) 173. 175, prytaeco excludunt A-thamantis posteros, VII, 197.
- Achaciae* Cereris templum et orgia, V, 61.
- Achaemenes*, Darii filius, III, 12. Xerxis ex utroque parente germanus, VII, 7 not. et 97. Aegypti praeses, VII, 7. Aegyptiacae classi praefectus, VII, 97. bonum consilium Demarati invertit, VII, 236. periit in Aegypto ab Inaro interfectus, III, 12. VII, 7.
- Achaemenes alius*, Teispei pater, avus Cambysis, VII, 11. auctor regiae stirpis per Darium, *ibid.* not.
- Achaemenidarum* familia nobilissima I, 125 not., ex qua reges Persidae prognati, *ibid.* eos moriens Cambyses obstatus, ne imperium demitterent, III, 65.
- Achaia*, VIII, 36. Achaia Thessaliae, (quae alias Phthiotis), VII, 173 not.
- Achaicus* populus, Peloponneso non egressus, VIII, 73.
- Achelous* fl. II, 10. VII, 126.
- Acheron* fl. V, 92 §. 7 not. VIII, 47.
- Achilleius cursus*, (ὁ Ἀχιλλήϊος Ἀρόμος), locus sic dictus, IV, 55 not. 76.
- Achilleum*, oppid. prope Sigeum, V, 94 not.
- Acies* Atheniensium in pugna Marathonica instructa, VI, 111. Graecorum ad Plataeas, IX, 28—30. et Persarum ad Plataeas, IX, 31.
- Acinaces* Martis, cui immolatur quotannis a Scythis, IV, 62. acinacem in calicem vino et sanguine plenum tingunt Scythae in foedere ineundo, IV, 70. acinaces Persicus in Hellespontum abiectus a Xerxe, VII, 54. acinaces Persarum III, 64 not. III, 118 not. VII, 61 not. 64. acinaces Scytharum IV, 62 not.
- Acracphia* urbs, VIII, 135 not.
- Acrisius*, Danae pater, VI, 53.
- Acropolis* Athen. a Persis expugnata, VIII, 52. 53.
- Acrothoon* urbs, VII, 22 not.
- Aculeis* iaculorum ahenum factum, IV, 81.
- Adicran*, Afrorum rex, agro a Cyrenacis exutus, Apriae se dedit, IV, 159.
- Adimantus*, Aristaeae pater, VII, 137.
- Adimantus*, Ocyti filius, Corinthiorum classis dux, fugam facere vult, VIII, 5 not. eius dictum in Themistoclem, VIII, 59. insolentia erga Themistoclem, VIII, 61 not. et turpis fuga, VIII, 94.
- Adoratio* (προσκύνησις), mortalibus deneganda, VII, 136 not.
- Adrastae*: Excurs. ad I, 35 p. 891.
- Adrastus* Phryx, Gordii fil., nepos Midae, I, 35 ibiq. not. et excursus I p. 890 seqq. T. III p. 814. I, 45. fratris interemptor, *ibid.* a Croeso expiatus, I, 35. ei custodiam filii sui ad venationem exeuntis mandat Croesus, I, 41. Croesi filium transfodit, aprum volens transfigere, I, 43. sese super bustum Atyis transfodit, I, 45.
- Adrastus*, Talai filius, Sicyonis rex, V, 67 not. pater Aegialei, V, 68. in eum Clisthenis Sicyonii odium, V, 67 not. ei honores et dies festi erepti, et Melanippo traditi, *ibid.*
- Adria*, (ὁ Ἀδριας), IV, 33. V, 9. a Phocaeensibus ostensus, I, 163 not.
- Adyrmachidae* Libyes, Aegyptum versus, IV, 168 not. eorum mores, *ibid.*
- Aea*, Colchis, (Αἶα ἡ Κολχίς), I, 2 not. VII, 193. 197 not.
- Acaces*, Sylosontis et Polycratidis pater, III, 39. VI, 13.
- Acaces*, Sylosontis fil., Sami tyrannus, IV, 138. ab Aristagora exutus tyrannide, VI, 13. Samios ad

*) Hinc apud Plutarch. Pericl. 17 p. 162, ubi vulgo sic edunt: οἱ δὲ λοιποὶ δὲ Ἐυβοίας ἐπ' Οἰταίους καὶ τὸν Μαλιέα κόλπον καὶ Φθιώτας καὶ Ἀχαιοὺς καὶ Θεσσαλοὺς ἐπορεύοντο, haud scio an scribendum sit καὶ Φθιώτας Ἀχαιοὺς abiecta particula καί, vel etiam καὶ Φθιώτας τοὺς Ἀχαιοὺς.

- defectionem a sociis sollicitat, *ib.* Samum reductus, VI, 25.
- Aeacidae* ab Aeginetis Thebanis missi, V, 80 not. V, 75 not. a Graecis ad Salaminem invocati, VIII, 64 not.
- Aeacus* ex Aegina, progenitor Miltiadis τοῦ κτιστοῦ VI, 35 not. ei templum Athenis in foro exstructum, V, 89.
- Aedes* Veneris in Cypro unde exstructa, I, 105. Minervae, VIII, 39.
- Aedes* Veneri hospitae intra Protei delubrum Memphi consecrata, II, 112. Vulcani, II, 110. deorum et hominum lignae, IV, 108. fulmine absumptae, IV, 79. vid. *Templum*.
- Aedificii*, structura, in quo repositae erant regiae pecuniae, II, 121. Aedificium ex urbe Elephantina afferendo triennium consumptum, II, 175 et eius ex solido saxo descriptio, *ibid.* et seq. Aedificium Zalmoxis subterraneum, IV, 95. Aedificia humanis operibus maiora, II, 148. vid. *Domus*.
- Aega*, (Ἀγῆ), urbs, VII, 123 not.
- Aegae*, (Ἀγαί), ex partibus Achaeorum, I, 145 not.
- Aegaeae*, (Ἀγαιᾶ), civitas Aeolum, I, 149. vid. not.
- Aegaeum mare*, (τὸ Ἀγαιῶν πέλαγος), IV, 85.
- Aegaleus* mons in Attica, unde Xerxes navalem pugnam spectabat, VIII, 90 not.
- Aegaeus*, Pandionis filius, Lycum fratrem Athenis pellit, I, 173.
- Aegeus*, Ololyci fil., a quo *Aegidae* nomen habent, IV, 149.
- Aegialees* Pelasgi (Πελασγοὶ Ἀγιάλεες), VII, 94 not.
- Aegialenses*, tribus Sicyonia, ab Aegialo Adrasti filio nominati, V, 68 not.
- Aegicores*, Ionis filius, V, 66 et T. III p. 798 seq.
- Aegidae* in Sparta ingens tribus, a quo dicta, IV, 149 not. *)
- Aegila*, sive *Augila*, locus ad quem Nasamones veniunt ut palmulas decerpant, IV, 172 not. 182.
- Aegilea* (Ἀγίλεια), Styreorum insula, VI, 107 not.
- Aegilia* (Ἀγίλια), circa Eretriam, VI, 101. cf. ad VIII, 90 not.
- Aegina* et *Thebe*, sorores, filiae Asopi, V, 80 not.
- Aegina* insula olim Oenone dicta, VIII, 46. refugium fuit Atheniensibus in bello Medico, VIII, 41.
- Aeginetae* quo sensu Dorienses VIII, 46 not. ex Epidauri orti *ibid.* Epidauriis quondam subditi, V, 83. cur Samiis infensi, III, 59 not. et quomodo eos mulctarint, *ibid.* Aeginetarum res navalis III, 59 not. IV, 152 not. VI, 49. V, 80 not. 83 not. Aeginetarum pugna cum Cydoniis, III, 59 T. II, p. 674. Aeginetarum foedus cum Thebanis, V, 80 not. Aeginetarum cultus Aecidarum, V, 80 not. Aeginetarum opera figlina, V, 89 not. Aeginetarum urbs antiqua, VI, 88 not. (*Oea*). in Athenienses odii principium, V, 82 et seq. Abiis illatae Atheniensibus iniuriae VI, 87 seqq. ab Atheniensibus proelio navali victi, VI, 92. Eorum piaculum maximorum eis malorum causa, VI, 91. — Statuas Epidauriis raptas ab Aeginetis Athenienses repetunt, V, 84. Ab Aeginetis Thebani opem petunt adv. Athenienses, V, 80, 81. Aeginetae terram et aquam dant Dario, VI, 49 not. unde infensos habent Athenienses et apud Spartanos insimulantur, VI, 49 not. contraque eius rei auctores mittitur Cleomenes, VI, 50. Primores ipsorum Atheniensibus dantur obsides, VI, 73. quos postea temporis reddere negant Athenienses, VI, 85. 86. — Aeginetarum legati contra Leotychidem Spartam

*) Add. Kortüm in Bercht. et Schlosser. Archiv IV p. 152, qui hanc Aegidarum tribum ad rusticas refert, complectentem pascua prataque ad Taygetum sita, regum redditibus ex parte accensa, unde bestiae ad sacra necessariae

- missi, VI, 85. Imminente bello Persico Aeginetae et Athenienses inimicitias solvunt, VII, 145 not. Aeginetae ad Salaminem, VIII, 46 not. 91 not. praestantissimi in pugna navali contra Persam, VIII, 93 not. et cap. 122 not. ab Atheniensium parte stant, VIII, 74 not. Aureas stellas tres Delphis dedicant, VIII, 122. — Aeginetae ad Plataeas in acie Graecorum, IX, 28. Unde iis divitiarum principium, IX, 79 not. eorum ad Plataeas inanes tumuli multo post excitati, IX, 85.
- Aegincticum* bellum cum Atheniensibus toti Graeciae salutis fuit, VII, 144, belli tempus, VII, 144 not.
- Aegion*, urbs Achaeorum, I, 145 not.
- Aegira* (ἡ Ἀγείρα), urbs Achaeorum, I, 145 not.
- Aegiroëssa* (Ἀγυρόεσσα). Acolum civitas, I, 149 not.
- Aegis* Minervae ex Libya Graecis adoptata, IV, 180. 189.
- Aegli* pop. III, 92 not.
- Aegos Potami* (Ἀγὸς Ποταμὸς), IX, 119 not.
- Aegroti* apud quosdam Indos interficiuntur et comeduntur, III, 99. apud Indos Padaeos vero deserti in deserto cubant, III, 100. Circa aegrotos Babyloniorum lex, I, 197.
- Aegyptii* omnium hominum primos se arbitrati, II, 2 not. Phrygas tamen esse priores concedunt, *ib.* not. Vid. *Phryges*. Cum Cyri familia cognationem sibi fingunt, III, 2. Eorum instituta et iura, ab aliis populis prorsus diversa, II, 35 not. et seqq. ab Aethiopia, ut volunt, repetuntur, II, 29 not. et Vid. *Aethiopia*, II, 100 not. Suis moribus et institutis contenti, II, 78. nec ullis aliis uti volunt, II, 91 not. cf. II, 43 et 49. In septem hominum genera (Casten) dis-
- tributi, II, 164 not. Aegyptii maxime salubri corpore ob aërem, qui est immutabilis, II, 77. purgant se singulis mensibus, *ibid.* Eorum capita quam firma, et cur, III, 12 not. Minimo labore fructum e terra percipiunt, II, 13. 14. Fabis abstinent, II, 37 not. et vitibus carent, II, 77 not. coll. III, 6. eorum vinum ex hordeo, II, 77 not. oleum ex sillicyprio, II, 91. cum animalibus domesticis una vivunt et vescuntur, II, 36 not. suem non alunt, IV, 186. quo tempore sues immolent et earum carne vescantur, II, 47. 48 not. abluunt post contactam suem, II, 47. suis utuntur ad terram semendam, II, 14 not. bovis abstinent, II, 18 not. piscibus abstinent, II, 37 not. — Aegyptii Thebanae provinciae ab ovis abstinent et capras immolant, II, 42. nec ita Mendesiae provinciae *ibid.* et 46. Aegyptiorum mores depravati, II, 117 not. pocula aenea II, 37 not. — mulieres virilia tractant negotia, II, 35 not. *) Aegyptiorum mos urinam mittendi et alvum exonerandi, II, 35 not. mos parandi panem II, 36 not. mos computandi II, 36 not. scribendi, II, 36 not. mos in conviviis, II, 78 not. — color cutis, II, 104 not. Circumcisio, II, 37 not. II, 104 not. — texturae II, 35 not. **) — Vestes II, 36 not. II, 81 not. Vestes sacerdotum II, 37 not. II, 81. Vestes in luctu II, 85 not. — Viri binas vestes habent, feminae singulas, II, 36. Vestes eorum lineae et lanae, II, 81. unguenta, II, 94. cibus et potus, II, 77. 78. cf. c. 92 et 125. salutatio mutua, II, 80. cantilena, II, 79 not. praecipui conventus, II, 59. — Eorum luctus et sepultura, II, 36 not. 85 not. 86. mos triplex in condiendis cadaveribus, II, 86 not. 87. 88 not. ad II, 123.

*) Hoc et alibi antiquitus factum esse monstrant allata a Braun. De vestit. sacerdd. Hebr. I, 18 §. 308.

**) Add. Braun. De vestit. sacerdd. Hebr. I, 16 §. 239.

Excurs. T. I p. 909 seq. Eorum naves ex spina arbore confectae, II, 96. Aegyptiorum, qui in paludibus habitant, mores et instituta, II, 92. 93. Aegyptiorum milites, II, 30 not. 140. 164. 165. 166 not. eorum stipendium et commoda, II, 167 et armatura, VII, 89 coll. I, 135. IV, 180. in magno contentu Sethoni regi, II, 141. Aegyptiorum bubulci et subulci II, 154 not. navigatores et gubernatores II, 164 not. — Aegyptii medici ceteris praestantiores, III, 129. singulis morbis singuli, II, 84 not. — interpretes II, 164 not. a quibus oriundi, II, 154 not. — sacerdotes, II, 164. 36 seq. quorum unus est princeps sacerdos, II, 37. qui Thebis in templo, dum vivit, imaginem suam ponit, II, 143. sacerdotes mares soli, non feminae, II, 35 not. II, 54. sacerdotes comam radunt, II, 36 not. II, 37 not. se abluunt, II, 37 not. sacerdotum tria collegia, II, 3 not. II, 37. aerarium, II, 37 not. sacrificia etc., II, 39 not. II, 40. ratio vivendi, II, 37 not. vestes sacerdotum, II, 37. *) Aegyptii hominum sapientissimi, II, 77 not. 160. multarum rerum cognitione ceteris antecellunt, II, 121. Memoriae rerum gestarum dant operam, II, 77 not. cf. II, 143. Aegyptiorum annales et carmina, II, 100 not. ars medica, II, 84 not. res ludica et gymnica, II, 91 not. architectura, II, 169. accurata Politia (Polizei), II, 177 not. **) Aegyptii festis et pompis delectantur, II, 59 not. Eorum inventa, II, 4. 82. scripturae duplex genus, II, 36 not. et 37 not. ***) dictorium in Graecos, II, 13. iudicium de publicis Olympiae certaminibus, II, 160. primi immortalita-

tem animae asseverant, II, 123 not. et T. I p. 914 seqq. ignem animal esse asserunt, III, 16 not. primi annum invenerunt et in menses XII. distribuerunt, II, 4 not. menses diesque Deorum nominibus signant, II, 82 not. Prodigiolorum observantissimi, II, 82. divinationem certis diis tribuunt, II, 83. Aegyptiorum dei nott. ad II, 43 et add. Seyffarth. in Iahn. Annall. 1834. IV, 2 p. 209. 210. primi diis aras et simulacra et delubra statuerunt, II, 4. Aegyptii supra modum religiosi, II, 37. duodecim deorum cognomina primi in usu habuerunt, II, 4 not. octo deorum primores, et duodecim secundi nominati, II, 145 not. at omnes longe antiquiores Graecorum diis, II, 146 not. Deorum omnia fere nomina ab iis ad Graecos pervenerunt, II, 50. Quorum deorum nomina nesciant, *ibid.* — Aegyptiorum ritus religiosi, II, 38 seqq. et c. 64. Sacrificia, II, 39. 40. 41. illis sub Cheope interdicta, II, 124. a Mycerino restituta, II, 129. Pompae sacrae et festa, II, 58—64 et c. 122, ubi *Rhampsiniti descensus ad inferos*. Bestiarum cultus, II, 64 not. 65 seqq. Vid. *Bestiae*. oracula, II, 83. Divinatio ex victimis ab Aegyptiis profecta, II, 57 conf. c. 54 seqq. Mystera II, 170. 171. Aegyptia instituta et Pythagorica eademque Orphica et Bacchica consentiunt, II, 81 not. Ante homines in Aegypto dii regnaverunt, II, 144 not. Aegyptiorum reges cccxx. II, 100 not. quorum primus Menes, II, 99. unde orti reges; not. ad II, 141. regum munera et vivendi ratio: nott. ad II, 142 et ad II, 173; sepultura, III, 16 not. Reges praecipui, II, 101. 102. 111. 112. 121.

*) Add. Braun, De vestit. sacerdd. Hebr. I, 3 §. 47 et I, 9 §. 147.

**) Add. Creuzer. ad oration. de Athen. p. 63.

***) Add. Reuvens Lettres à M Letronne sur les papyrus bilingues et Grecs, Leid. 1830 et potissimum Seyffarth in Iahnii Anuall. philoll. 1834. IV, 2 p. 190 seq.

124. 127. 129. 136. 137. 141. 147. 151. 158. 160, 161 seqq. 172 seq. III, 10. Eorum sub duobus regibus calamitas, II, 124—128. Aegyptii libertatem adepti duodecim sibi reges constituerunt, II, 147 seqq. Clade a Cyrenaeis accepta, a rege Aprie desciverunt, IV, 159 et Amasin regem nominarunt, II, 161 seqq. sub quo maxime floruerunt, II, 177 not. Psammenito rege, Aegyptii acri proelio a Persis victi, III, 10 seqq. morte multatati a Cambyse quum Apin celebrarent, III, 27. 28. 29. A Cambyse subacti a Persis deficiunt, Dario regnante, VII, 1. denuo a Xerxe subacti, VII, 7. ipsi Phoenices comiteatus comportant exercitui Persico contra Graecos, VII, 25. et naves ducentas praebent, VII, 89. navali in pugna strenui, VIII, 17.

Aegyptio thorace in pugna utuntur Persae, I, 135 not. et ab Aegyptiis quoque scutum et galea ad Graecos pervenit, IV, 180.

Aegyptium linum II, 105 not.

Aegyptius quidam vocalissimus, IV, 141.

Aegyptus ab Herodoto Libyae s. Africae accensetur, IV, 42 not., qui ipse eo profectus est ibique accurate omnia perlustravit, Comm. §. 7 p. 392. fluminis donum, II, 5 not. et Excurs. p. 901 seq. *) tota est palustris, vel palus, ἔλος, II, 4 not. quousque pateat, oraculi responso, II, 18. per se angusta, II, 8 not. II, 99 not. Aegypti longitudo, II, 5 not. eiusque maritimae partis latitudo, II, 6 not. II, 149. De Aegypti magnitudine Ionum sententia, II, 15 et Herodoti, II, 17. Aegyptus montanae Ciliciae opposita, II, 34. Asiae et Africae terminus, II, 17. Africae et Li-

byae finitima, II, 65. III. 91. unde incipiat et qua pateat in eam ingressus, III, 5. Aegyptus olim maris sinus fuit, II, 10 not. 12 not. Aegyptus pluvias non habet, II, 13 not. et 14. Aegypti solum ac terra nigra, II, 12 not. II, 77 not. Aegypti nomen *Chem* s. *Mizraim* II, 12 not. II, 15 not. Aegypti ora maritima Ciliciae opposita, II, 34 not. Aegypti vites, II, 37 not. II, 77 not. Aegypti pisces, II, 37 not. II, 77 n. Aegypti pars inferior s. τὰ ἔλη. II, 92 not. 94 not. Aegypti divisio a Sesostri facta, II, 109 not. Aegypti urbes in solo altiori exstructae, II, 137 not. coll. 138. via ex Palaestina in Aegyptum, III, 5 not. III, 7 not. III, 9. Aegypti seu Aegyptiacae regionis natura, II, 8 not. 12 not. Aegypti solum a vicinarum terrarum solo diversum, II, 12 not. Aegypti a Nilo inundatae facies, II, 97 not. Ubertas per Nilum, II, 14 not. **) cuius aqua noctu magis calida quam serenum coelum et ros, II, 68. Coeli temperies nullis mutationibus obnoxia, II, 77 not. Aegyptus non bestiis frequens, II, 65. *Describuntur praesertim ab Herodoto* crocodili, II, 68. 69. 70. hippopotami, II, 71. ibides aves, II, 75 seq. pisces gregales, II, 93. serpentes cornuti, II, 74. serpentes volucres, II, 75 seq. et memorantur *aliae animales*, II, 14. 42. 47. 60. 65. 67. 72. 95. IV, 186. Terra gignit papyrus, v. byblum (cf. VII, 25.) lotum, lilia, II, 92 not. sillicyprium, II, 94 not. raphanum, caepam et allium, II, 125. Aegyptus fossas unde tam multas habeat, II, 108 not. propter quas inequitabilis et plaustris inhabilis effecta, *ibid.* plura mirabilia habet quam omnis

*) Add. Chr. Kapp: Vermischte Aufsätze (Kempten 1833) p. 139 et Excerpt. e Commentt. Alexandr. in Aristotel. Meteor. p. 258 ed. Ideler, quem ipsum cf. p. 479 Commentt.

**) Add. A. G. de Schlegel in Indic. Bibl. II 3 p. 290, qui Herodoti verba ad Deltae inferioris loca quaedam spectare censet.

- alia regio, II, 35 not. Aegyptus in praefecturas, quae *νομοὶ* vocantur, divisa, II, 42 not. II, 164. postea temporis in duodecim portiones distincta, II, 147. sub Amasi rege maxime florens, II, 177 not. in ea tunc vicies mille oppida habitata, *ibid.* Aegypti antiqua historia, II, 99 et seqq. — Aegyptus minatur interitum Cambyses decem circiter annos natus, III, 3. ea potiuntur Persae, III, 7 seqq. Aegyptus Persis tributaria, III, 91.
- Aimnestus*, Spartanus Mardonium interfecit, IX, 68 not. ipse occubuit in bello Messenico, *ibid.*
- Aenea*, urbs (*ἡ Αἴνεα*), VII, 123 not.
- Aenesidemus*, Pataici filius, satellites Hippocratis, VII, 154 not. Theronis pater, VII, 165 conf. adn.
- Aenianes*, vid. *Enianes*.
- Aenus* (*Αἴνος*), urbs Aeolica, IV, 90 not. VII, 58 not.
- Aenyra* (*τὰ Αἴνυρα*), locus Thraciae, VI, 47.
- Aeoles*, olim Pelasgi vocati, VII, 95. a Croeso invasi, I, 26. atque subacti, I, 6. 28. Cyro se dedere voluit, I, 141. Aeoles et Iones hereditarii Cambysis servi, II, 1. tributarii Dario, II, 90. Aeoles circa oram Iliadem capti ab Hymea, V, 122. eorum in Xerxis classe arma, VII, 95. Aeoles Sestum tenentes, IX, 115.
- Aeolenses* Mitylenaei, V, 94 cf. V, 122 not.
- Aeolicae* undecim civitates (*αἱ Αἰολίδες πόλεις*), I, 149 not. Aeolicae civitates insulares quinque, I, 151 not. Aeolicae et Ionicae ditionis collatio, I, 149 not. Aeolidensium oppidum incensum, VIII, 35 not.
- Aeolis* (*ἡ Αἰολίς*), V, 123 not. (Thes-salia). VII, 176 not.
- Aeolus* Athamantis pater, VII, 197.
- Aeor* (*Οἰὸρ*), apud Scythas virum significat, IV, 110.
- Aeorpata* (*Οἰόρπατα*), id est, virididae, Amazones dictae lingua Scythica, *ibid.*
- Aequabilitas*, res egregia, V, 78.
- Aequitati* iniquitas invisita, I, 96.
- Aër* Aegyptiorum nunquam immutatur, II, 77. aëris mutatione existunt praecipue morbi, *ibid.*
- Aerarium* Atheniensium, VII, 144.
- Aerei viri* Psammiticho auxiliantur, II, 152.
- Aereus* Iupiter et Neptunus, IX, 80.
- Aereum* totum Mardonii praesepe, IX, 69.
- Aëropus* Temeno natus, VIII, 137 not.
- Aëropus*, Philippi filius, Alcetae pater, VIII, 139 not.
- Aëropus*, Echemi pater, IX, 26.
- Aes* apud Aethiopus omnium pretiosissimum et rarissimum, III, 23 not. apud Scythas non est in usu, IV, 71. eius copia apud Massagetis, I, 215. aes ante ferrum in usu, I, 68 not. pro aere aurum mercantur Aeginetae, IX, 79 not. Aëris alieni debitor mendacio obnoxius, I, 138. — Aes alienum debere, apud Persas turpe, I, 138. aëris alieni debitor cadaver patris deponit ap. Aegyptios, II, 136. aere alieno liberatur ap. Spartanos, in regis obitu, qui aut regi aut reipublicae sit obstrictus, VI, 59. ut et apud Persas, *ibid.*
- Aesanius*, Grini pater, IV, 150.
- Aeschines*, Nothonis filius, VI, 100. non sinit Atheniensium auxiliorum quatuor millia cum Eretriensibus in bello Persico perire, *ibid.*
- Aeschreas*, Lycomedis pater, VIII, 11.
- Aeschrionia* Samiorum tribus, III, 26 not.
- Aeschylus*, Euphorionis filius, II, 156 not. Aeschyli notio de fato similis Herodoteae notioni, Comm. §. 12; in Persis idem fere argumentum, quod Herodotus, tractat, Comm. §. 12; Eius multae locutiones in Herodoto reperiuntur, Comm. §. 15.
- Aesopus*, fabularum scriptor, II, 134 not. aetas et caedes, *ibid.*
- Aestas* ubi semper nubila est, IV, 28. aestatis et hiemis simulacra, II, 121.
- Aesymnetae* in Ionum civitatibus, not. I, 20.
- Aethiopes*, IV, 197 not. VII, 69 not. quomodo redditi mansuetiores, II,

30. pudenda circumcidunt, II, 104. Aethiopes macrobii, unde tam longae vitae, III, 23 not. quales homines, III, 20 not. seqq. eorum regis cum Ichthyophagis Cambysis legatis colloquia, III, 21. 22. 23. adv. eos infelix Cambysis bellum, III, 17. 25 seqq. Aethiopes alii, Aegypto contermini, a Cambyse subacti, III, 97. eorum semen, domus, *ibid.* Aethiopes nomades, II, 29 not. Aethiopes Troglodytae, eorumque mores, IV, 183 not. Aethiopum varia genera cum Xerxe militantium, VII, 69 not. 79. eorumque differentia, arma, vestitus et duces, *ibid.* Aethiopum genitura nigra, III, 101. Aethiopes colunt Iovem et Bacchum, II, 29 not. Aethiopes statura minima II, 32 not. *Aethiopes Asiatici*, III, 94 not. VII, 70 not.
- Aethiopiae* situs, III, 114 not. eius descriptio et quarum rerum ferax sit, *ib.* - *Aethiopiae* regno solus Sesostris Aegypti rex potitus, II, 110 not. Aethiopian Nilus permeat, II, 22 not. Aethiopiae et Aegypti coniunctio, II, 100 not. Aethiopia incunabula rerum Aegyptiacarum continet, II, 29 not. et add. Vienn. Annal. LVIII p. 42.
- Aethiopicus* lapis, II, 134 not. II, 86 not. 176.
- Aëtion*, Echeeratis filius, V, 92 §. 2 not. eique redditum oraculum, *ibid.*
- Actolia* (ἡ Ἀττώλις χώρα), VI, 127.
- Actolus* Males, Agaristae proci, germanus Titormi, *ibid.*
- Affines* Medi et Persae similiter colunt, I, 134.
- Africae* descriptio geographica, IV, 41 not. — 44. termini, 17. deserta, II, 32. Africae superiora aestas semper obtinet, II, 26. Africa circumnavigata, IV, 42 seq. vid. *Libya*.
- Africus* ventus pluviosissimus, II, 25.
- Agacus*, Onomasti pater, VI, 127.
- Agamemnon* Pelopides, VII, 159. Orestis pater, I, 67.
- Agarista*, Clisthenis filia, Graecorum praestantissimo destinata, VI, 126. eius proci totius Graeciae praestantissimi iuvenes, VI, 127. nubet Megacli, VI, 130. eius liberi, VI, 131.
- Agarista*, Hippocratis ex Agarista nati filia, Xanthippo nupta, Periclis mater, VI, 131 not.
- Agasicles* Halicarnassensis, I, 144. Iegem Apollinis Triopii ausus violare, *ibid.*
- Agathoërgi* Spartae, I, 67 not. *)
- Agathyrsi*, IV, 49 not. 102. 125. eorum mores et instituta, IV, 103, sedes IV, 100 not.
- Agathyrsus*, Herculis filius, IV, 10.
- Agbalus*, pater Merbali, VII, 98.
- Agbatana* Mediae (τὰ Μηδικὰ Ἀγβάτωνα), III, 64. 92. nomen I, 98 not. **) situs urbis, I, 98 not. ***) eius urbis exstructio, I, 98 not. 110. ibi sedes Cyri, I, 153 et Cambysis III, 64.
- Agbatana* Syriae, III, 62 not. *adn.* 64.
- Agenor*, Cilicis Phoenicis pater, VII, 91.
- Agesilaus*, Doryssi fil., VII, 204.
- Agesilaus*, Hippocratidae filius, VIII, 131.
- Agetus*, Alcidis filius, VI, 61. uxorem suam amico Aristoni collocat dolo adactus, VI, 62.
- Agger* Nilo aggestus a Mene primo

*) Add. Kortüm in Schlosser et Bercht *Histor. Archiv.* IV p. 170.

**) Add. Passow. *Melett. critic.* in Aeschyl. *Perss.* p. 48. Ac Bohlen in *Commentt. de Origin. ling. Zendic.* p. 29 cum Lassenio urbis nomen valere ait Ἰπποστασίαν, adferens quoque e sacra scriptura nomen אֶשְׂרָא Esra VI, 2.

***) Add. Hammer. in *Annal. Viennens.* LXII p. 21, ubi prope locum, qui nunc vocatur *Harsin*, vetera Ecbatana existisse ponit, et conf. etiam Friedeburg. *Journal d. Reisen* 1830 Mai p. 4 seqq.

- Aegypti rege**, II, 99. vid. adn. agger visu mirabilis Euphrati aggestus a Nitocri regina, I, 185. agger circa portum Samiorum ductus, III, 60 not. aggeribus iactis Ioniae oppida capit Harpagus, I, 162.
- Agis**, Menaris pater, VI, 65 not.
- Agis**, Spartae rex VII, 204 n.
- Aglauri**, Cecropis filiae, fanum VIII, 53 not.
- Agromachi turre** privata, IV, 164.
- Agmen Xerxis** Graeciam petentis describitur, VII, 40, 41.
- Agora** (Ἀγορῆ), i. e. Forum. oppidi nomen, VII, 58 not. coll. T. III p. 823.
- Agrianes** fl. in Ebrum se exonerat, IV, 90 not.
- Agrianes** (Ἀγοιᾶνες) pop. V, 16 not. T. III p. 812.
- Agrirentini** (οἱ Ἀγοργεντινοί), Cammicum incolunt, VII, 170. eorum monarcha Theron. c. 165.
- Agron**, primus ex Heraclidis Sardiū rex, I, 7 not.
- Agyllaci**: eorum ager, caedibus pollutus, quo pacto expiatus, I, 167 not.
- Ahenum** ex aculeis sagittarum factum in Scythia, eiusque descriptio, IV, 81. ahenum ad crateris Argolici modum factum Iunoni Samii dedicant, IV, 152 not. ahenum in Ponti ostio a Pausania dedicatum, IV, 81 not.
- Aiax**, pater Philaei, VI, 35.
- Aiax**, Telamonis filius, pro heroë habitus, V, 66 not. a Graecis ad Salaminem invocatus, VIII, 64. ei in ipsa Salamine triremis dedicata, VIII, 121.
- Aimnestus**, vid. *Acimn*.
- Alabanda**, urbs Phrygiae, VIII, 136. vid. not.
- Alabandi** in Caria, VII, 195 not.
- Alabastrites lapis**, III, 24 not.
- Alae** in humeris visae, I, 209 not. *)
- Alalia**, in Corsica a Phocaeensibus condita, I, 165: vid. not. 166.
- Alarodii**, III, 94 not. cum Xerxe militantes, VII, 79. eorum armatura et dux, ibid.
- Alazir**, Barcaeorum rex, in foro interfectus, IV, 164.
- Alazones**, Scythicus pop. IV, 17 not. 52.
- Alba**, arx Memphi (τὸ Λευκὸν τεῖχος ἐν Μέμφι), a Persis occupata, III, 91.
- Albae columnae** (Λευκαὶ Στήλαι) sic dictus locus, V, 118 not.
- Album litus**, vide *Leuce acte*.
- Alcaeus**, Herculis fil., I, 7.
- Alcaei poetae** fuga, V, 95 not. eius arma suspenderunt in Sigco Athenienses, ibid.
- Alcamenes**, Telecli fil., VII, 204.
- Alcetes**, pater Amyntae, VIII, 39.
- Alcibiades**, Cliniae pater, VIII, 17 not.
- Alcides**, Ageti pater, VI, 61.
- Alcimachus**, Euphorbi pater, VI, 101.
- Alcinor** et Chromius, Argivi, I, 82.
- Alcmaeon**, pater Megaclis adversarii Pisistrati, I, 59.
- Alcmaeon**, Megaclis huius filius, VI, 125. Croesum adiuvat in consulendo oraculo Delphico; auro se ridicule onerat ap. Croesum; victor in Olympicis, ibid. Megaclis illius pater, qui Agaristen Clisthenis fil. in matrimonium ducit, VI, 127.
- Alcmaeonidae**, nobilissima inter Athenienses familia, VI, 125 not. coll. V, 66. piaculo obnoxii, (ἐννοχέες) not. I, 61. coll. V, 70. 71. ob Pisistratum, I, 64 not. et Pisistratidas patria profugi, templum Delphicum aedificandum conducunt, V, 62. Athenas tyrannide liberant, VI, 123 coll. V, 63 et VI, 121. per Clisthenis Sicyoniorum tyranni adfinitatem per universam Graeciam celebrati, VI, 126—131. factionibus dissident cum Isagora, V, 66 not. Athenis eieci, mox vero restituti sunt, V, 69—73. clypeum

*) Alarum Augurium simile quoddam e Turcarum historia narrat I. de Hammer. Gesch. d. Osman. I p. 52. Herodotei loci non immemor.

- Persis post pugnam Marathoniam ex composito sustulisse feruntur, VI, 115 not. quod negat Herodotus, VI, 121 not. 124. Alcmaeonidarum opes et victoriae VI, 125 not. 126.
- Alcmena*, mater Herculis, II, 43, 145.
- Alcon* Molossus e procis Agaristae, VI, 127.
- Alcades* vide *Cleades* (IX, 85.)
- Alcae* ludus a Lydis inventus, I, 94.—
alcae lusus Cereris et Rhampsiniti, II, 122 not.
- Alcae Minervae*, templum Tegeae, I, 66 not. IX, 70.
- Aleius* campus (τὸ Ἀληϊὸν πεδῖον), Ciliciae, VI, 95 not.
- Aletes*, V, 92 §. 2 not.
- Aleuadac*, Thessaliae reges, VII, 6 not. 130 not. nuncios ad Xerxem mittunt ut succurrat contra Graecos. *ibid.* Thessalis invitis, VII, 172. cf. c. 130 fin. — *Aleuadac*, fuere Thorax *Larissacus*, eiusque fratres *Eurysipylus* et *Trasideus*, IX, 58.
- Alexander*, Priami filius, Helenae raptor, I, 3. II, 113. vi ventorum in Aegyptum delatus, Helenam et opes Menelao raptas relinquere coactus, II, 113—115. cf. c. 116. in Cypriis vero carminibus triduo ex Sparta Ilium pervenisse fertur, II, 117.
- Alexander*, Amyntae filius, Macedoniae rex, V, 19. VII, 173 not. vetusta origine Graecus, V, 22. VIII, 136 not. 139. familiae stemma, VIII, 139. adhuc juvenis Persarum legatos nimis insolentes in convivio interimit, V, 19. 20. 21. in Olympicis stadium currit primo proximus, V, 22. Graecos ad Thermopylas per legatos monet, ne in his faucibus manentes ab invadente Xerxis exercitu conculcentur, VII, 137. Atheniensium hospes, VIII, 136 not. a Mardonio legatus Athenas missus, VIII, 136 not. Athenienses hortatur ad paciscendum cum Persis, VIII, 140. ad Plataeas Atheniensibus Mardonii causam prodit, IX, 44 not. 45. aurea eius Delphis statua, VIII, 121.
- Aliacmon*, vid. *Haliacmon*.
- Alilat*, eadem Arabibus quae *Urania*, III, 8 not. *Alitta*, Venus Arabum II, 131 not. *)
- Alluvione* fluminis agros decurtatos compensat Aegypti rex, II, 109.
- Alopecae*, in Attica pagus, V, 63 not. **)
- Alpeni* (Ἀλπηνοί), vicus ad Thermopylas, Graecorum receptaculum, VII, 176 not. cf. c. 229.
- Alpheus* et *Maron*, Orsiphanto geniti, VII, 227. eorum virtus ad Thermopylas, *ibid.*
- Alpis* fl., IV, 49 not.
- Alus*, urbs Achaiae Thessalicae, VII, 173 not. 197.
- Alumen*, II, 180 not.
- Alyattes* Sadyattae succedit in Lydiae regnum, I, 16 not. bellum cum Milesiis a patre sibi traditum

*) Tractaverat de hac dea Bock, in libro, quem de symbolica architecturae veterum editurus erat, nunc deleto p. 52. eo referens lapidem nigrum, circa quem Kaaba fuerit exstructa, formâ quadrata. Magis opinor, huc pertinent, quae nuper Schelling. disseruit (Zweiter Jahresbericht der Baiersch. Akadem. der Wissensch. 1831. Monach. p. 55 seq.), eorum interpretatione reiecta, qui duce Iosepho Scaligero ad vocem *Alilat* explicandam allerunt Arabicum *Hilal*, quippe quod non *lunam*, ut isti putent, sed *novilunium* modo significet. Neque convenire hoc ait cum ipsius Herodoti testimonio, (I. 131) ut *lunarem deam* hic indicari statuamus, cum ille postquam solem et *lunam* a Persis coli enarravit, aliam praeterea addit *deam*, *Mitram* sive *Alitam*; in qua voce *Al* Arabum sit articulus et *Ilal* femininum vocis *Ilah* s. *Elah*, qua *deus* indicetur.

**) Add. Sintenis ad Plutarch. Themist. Ip. 7.

- gerit, I, 17. 18. 19. morbo divinitus adfectus, oraculi monitu, pacem componit cum Thrasybulo, Milesiorum tyranno, I, 19—22. e morbo convalescens Delphis donaria dedicat, I, 25 not. ob Scythas transfugas cum Cyaxare et Medis bellum gerit, I, 16. 73. 74. Cim-merios ex Asia eicit, I, 16. vid. *adn.* eius mors *) et anni regni, I, 25. 41 not. sepulcrum memorabile, I, 93 not. et Excurs. p. 924 not. **) — eius fil., Croesus et Pantaleon, I, 92. filia Aryena, I, 74.
- Amasis* tempora, I, 30 not. III, 10 not. II, 13½ not. Aegyptius ex domo minime illustri, II, 172 not. post cladem Aegyptiis a Cyrenaeis allatam, ab exercitu contra Aprien rex nominatus, II, 161. 162. 163. hunc ad Momemphina opp. proelio vicit, captumque postea Aegyptiis tradit, II, 169. generis obscuritatem callido invento a contentu vindicat, II, 172. vitae ratio et mores, II, 173 not. 17½ not. uxor eius Ladice Cyrenaea Veneri votum facit, I, 181. Graecorum amicus, II, 178. III, 39 not. Iones Caresque sibi custodes corporis adv. Aegyptios adsciscit, II, 154. ad eum se confert Solon, I, 30. cum Cyrenaeis mutuam amicitiam contrahit, I, 181 et foedus componit cum Croeso, I, 77. literae ad Polycratem III, 40 not. hospitium ius cum Polycrate contractum propter nimiam huius felicitatem solvit, III, 40 not.—43. primus Cyprum capit, tributariamque facit, II, 182. Cambysen de-
- ludit, missa Apriae filia pro sua, III, 1. inde bellum Aegyptiis cum Persis, *ibid.* quo imminente Amasis mortuus est, III, 10. in eius cadaver nefarie saevit Cambyses, III, 16 not. eius opera magnifica, II, 175. 176. dona in Graeciam ab eo dedicata, II, 182. linci thoraces intextis figuris ornati, III, 47.
- Amasis*, vir Maraphius, dux Pers. contra Barceos, IV, 167. Barcen diu oppugnatam dolo et perfidia capit, IV, 201. Cyrenen occupare frustra tentat, IV, 203.
- Amastris*, not. ad VII, 61.
- Amathuntis* (*Ἀμαθουντος*), urbis in Cypro obsidio ab Onesilo, Salaminiorem rege, instituta, V, 104 not. seq. sed Persarum adventu frustrata, V, 108 seq.
- Amathusii*, cum Medis facientes, V, 104. Onesilo, in pugna ad Cyprorum Salamina interfecto, oraculi iussu annua sacra faciunt, V, 114.
- Amaxampeus*, vid. *Exampeus*.
- Amazones*, Oiorpata, *viricidae*, a Scythiis nominatae, cum Graecis bellum gerunt, IV, 110 not. IX, 27 not. nonnullae ex iis forte fortuna ad Scytharum oras delatae, Scythiis proelium committunt, et feminae agnitae eis nubunt e parentibus abductis, eorumque linguam edoctae, IV, 111—116. inde Sauromatae orti, IV, 117. coll. c. 110. Libycae Amaz., IV, 193 not.***)
- Amazonides* a Thermodonte fl. in Atticam incursionem faciunt, IX, 27 not.
- Ambracia*, vid. *Ampracia*.

*) Voemel. in programm. laud. Francof. 1832. Alyattis mortem ponit in ann. 567 a. Chr. n.

**) Add. Quatre-Mère de Quincy Monuments et ouvrages d'art restitués etc. Paris 1829. Diss. III et Prokesch. Erinnerungg. aus Kleinasien und Aegypten III p. 162 coll. Gött. Anz. 1832 nr. 19 p. 182 et I. de Hammer. in Annal. Viennens. LVII p. 5 seq. Similitudinem huius sepulcri cum sepulcris, quae regionibus Europae borealibus inveniuntur, adverterat quoque Kruse in BÜSCHING Nachricht. IV, 4 p. 280.

***) Amazonum vestigia in Africa interiori reperiri ex Clappertoni, Angli, itinerao observat I. de Hammer in Annal. Vienn. LVIII p. 67.

- Amestris* s. *Amistris*, Otania filia, VII, 61 not. Xerxis uxor, VII, 61. 114. eius amiculum fatale, IX, 108. crudelitas in uxorem Masiatae, IX, 111. 109 not.
- Ancientus*, Agaristae procus, VI, 127.
- Amiculum* Sylosontis, III, 139. 140. Amestris IX, 108.
- Amicus* solers possessio pretiosissima, V, 24. amici casum flet Psammennus, non liberorum, causamque reddit, II, 14.
- Amilcar* (Ἀμίλκαρ), Annonis fil., a matre Syracusius, rex Carthaginensium, in pugna Geloni commissa subito disparuit, VII, 165 not. 166. 167. ei sacra faciunt Carthaginenses, c. 167 not.
- Aminias* Palleniensis, Atheniensis civis, pugnae navalis ad Salaminem initium facit, VIII, 84 not. Artemisiam fugientem insecutus, VIII, 93 coll. c. 87. praecipua laus ei tributa, *ibid.*
- Aminocles*, Critini fil., e naufragio classis Persicae ad Sepiadem dives factus, VII, 190 *ibid.*
- Amitres*, sive *Ithamitres*, VIII, 130 not.
- Ammonis* oraculum in Africa, I, 46. II, 32 not. eius origo, II, 55.
- Ammonii*, Aegyptiorum et Aethiopum coloni, II, 32 not. 42 not. Iovis templum habent, a Thebano templo derivatum, IV, 181 not. adversus eos Cambysis expeditio infelix, III, 25. 26. Ammoniorum rex Etearchus. II, 32 not. Ammoniorum cultus et sacra, II, 42 not. IV, 181 not. Ammoniorum fons Solis, IV, 181.
- Amompharetus* Spartanus pervercia sua Graecos ad Plataeas impedit, quo minus uno agmine ad Cithaerontem montem recedant, IX, 53 — 57. eius virtus in pugna Plataeensi, IX, 71. inter Irenas (vid. not.) a Lacedaemoniis sepultus, IX, 85.
- Amores* quomodo tractent Caunii, I, 172. — Amoribus puerorum dediti Persae et Graeci, I, 135.
- Amorges* Persarum dux, I, 121.
- Ampu* urbs ad Rubrum mare, VI, 20 cf. not.
- Ampelos* promontorium Toronacum, VII, 122 not.
- Amphiarai* templum Thebis, et oraculum, I, 46 not. VIII, 134. verax a Croeso repertum, I, 49. eique donaria a Croeso missa, I, 52.
- Amphiarus*, Amphilocho pater, III, 91.
- Amphicaca* urbs, VIII, 33 not.
- Amphicrates* Samiorum rex, III, 59 not.
- Amphictyones* (sedes et conventus ad Thermopylas prope Anthelam vicum), VII, 200 not. potestas etc. *ibid.* 213. ubi vid. not. templum Delphicum elocant aedificandum, II, 180. V, 62. inscriptionibus et columnis Graecos ad Thermopylas occisos honorant, VII, 228. Ephialtem proditorem proscribunt, VII, 213.
- Amphictyonis* templum et *Amphictyonidis* Cereris templum, VII, 200 not.
- Amphilocho*, Amphiarai fil., Troia ciectus, VII, 91. Posideion, urbem Pamphylium condidit, III, 91 not.
- Amphilytus* Acarnan, ariolus, I, 62 not.
- Amphimnestus*, procus Agaristae, VI, 127.
- Amphionis* filia clauda, Labda, Cypseli mater, V, 92.
- Amphipolia* Herodotus haud novit, V, 126 not. VII, 114 not. ad Excurs. II p. 660.
- Amphissa* urbs, VIII, 32 not.
- Amphitryo*, Herculis pater dictus, VI, 53. idem et Alcmena Herculis parentes, origine Aegyptii fuere, II, 43. Amphitryonis tripus, V, 59.
- Ampracia* et *Ampraciatae*, VIII, 47 not. IX, 28. 31.
- Amsah*, crocodili nomen, II, 69 not. *)
- Amun* Iovem appellant Aegyptii, II, 42. vid. not.
- Amyntas*, Allectae fil., VIII, 139. Hip-

*) Add. Prokesch. Das Land zwischen den Cataracten des Nil p. 51, ubi vetus bestiae nomen fuisse ait *Temtsah*.

pie Atheniensi Anthemunta, opp. offert, V, 94. Megabazo terram et aquam mittit, V, 17, 18, et legatos in convivio nimis insolentes ne inhibere quidem conatus, V, 18, 19, 20. pater Alexandri, VII, 173. VIII, 136. 139, et Gygaeae, VIII, 136. V, 21.

Amyntas Asiaticus, Bubaris fil., VIII, 136.

Amyrgii Scythae, VII, 64 *) not. T. III p. 823.

Amyris, *Sapiens nominatus*, Damasi pater, VI, 127 not.

Amyrtaeus rex Aegypt. II, 140 not. et III, 16 not. pluribus malis Persas afficit, III, 15 not. **)

Amytheon, Melampodis pater, II, 49.

Anacharsis Scythia sapiens, IV, 46. in Scythiam reversus Matri Deum pervigilium agens, interfectus, IV, 76 not. de eo alia fabula; et dictum eius de Graecis, IV, 77 not. cum novisse se negant Scythae, IV, 76. *ubi eius genus.*

Anacreon Teius, familiaris Polycrati, III, 121 not. ***)

Anactorii ad Plataeas, IX, 28 not. Anactorium Eleus., IX, 65.

Anaphes, Otanis fil., dux Cissiorum in Xerxis exercitu, VII, 62.

Anaphlystus, pagus Atticae, IV, 99 not.

Anaua, Phrygiae urbs, VII, 30.

Anaxagorae opinio de Nilo crescente, II, 22 not. Eius dictionem Herodotus imitatur, I, 103. T. I p. 928 coll. not. ad III, 108 et Comm. §. 9.

Anaxander, Eurycratis filius, VII, 204.

Anaxandrides, Leontis filius, Spartae rex, I, 67 not. V, 39 not. VII, 204, eius duae uxores, altera iussu Ephorum ducta, et liberi ex iis,

V, 39. 40 not. 41. quatuor eius filii, Cleomenes, Dorieus, Leonidas et Cleombrotus, *ibid.* et VII, 205.

Anaxandrides, Theopompi fil., VIII, 131 not.

Anaxilaus, Archidami filius, VIII, 131 not.

Anaxilaus, Cretinae filius, Rhegii tyrannus, cum socero suo Terillo Amilcarem in Siciliam vocat, VII, 165 not. Zanclaeis regique Scythae infensus, consilium dat Samiis Zanclam occupandi, VI, 23 not.

Anchimolius, Asteris filius, ad pellendos Pisistratidas Sparta missus, V, 63. eius interitus et sepulcrum, *ibid.*

Ancillarum opus maximum circa Alyattis sepulcrum, I, 93.

Ancora ferrea a Sophane gestari solita in proelio, IX, 73.

Andreas, proavus Clisthenis Sicyonii, VII, 126.

Andrii cum Medis faciunt, VIII, 66. pecunias Themistocli dare recusant, VIII, 111.

Androbulus, Timonis pater, VII, 141.

Androcratis herois fauom, IX, 25 not.

Androdamas, Theomestoris pater, VIII, 85. IX, 90.

Andromeda, Cephei filia, VII, 61. 150. Persei uxor, Persem ex eo peperit, VII, 61.

Androphagi, IV, 18 not. 100 not. 102. ferocissimos mores habent, IV, 106 not. †) Scythis auxilia contra Persas negant, 119. et profugiunt Persis irrupentibus, 125.

Androsphinges, II, 175 et not.

Andrus, Cycladum una, V, 31. IV, 33 not. quod pecunias pendere nolle, a Graecis, Themistocle duce, obsessa, VIII, 111 *seq.*

Aneristus, Sperthiae pater, VII, 134.

*) Pluribus disputat de hac gente Halling. Gesch. d. Deutsch. I, 2 p. 178, non Turcarum sed Scytharum gentem fuisse contendens.

**) Add. K. W. Krüger. (Leben d. Thucyd. p. 25., ubi Herodoti Amyrtaeum, plane diversum ab Eusebiano Amyrtaeo, eundem esse vult, qui quinquaginta ante annis cum Inaro Aegyptiis rebellibus praefuerit.

***) Cf. Bergk ad Anacreont. Carmm. Reliqq. p. 16.

†) Add. Eichwald. in Annal. Dorpatiens. III, 1 p. 14, qui fieri posse autumat, ut Finnica quaedam intelligatur gens, quam Russi vocent *Ssamojeden*, i. e. *qui se ipsos edunt.*

- Ancristus*, Sperthiae filius, in Asiam missus legatus, ab Atheniensibus interfectus, VII, 137.
- Angarcion* Persae quid appellent, VIII, 98 not. III; 126 not. *)
- Angites* fl., in Strymonem fluit, VII, 113. T. III p. 824.
- Angrus* fl., ex Illyriis fluens, IV, 49 not.
- Anguis* ingens arcis custos in templo ab Atheniensibus cultus, VIII, 41. Vid. *Serpens*.
- Anguilla* sacra Aegyptiis, II, 72 not.
- Animalia*, quae ab hominibus comeduntur, feracia et foecunda: quae noxia sunt, parum foecunda, III, 107. animal nullum interimunt Indi quidam, III, 100. animantes, tam volucres quam quadrupedes, in India maiores quam aliis in locis, III, 106. — animalia in saxis primi sculperunt Aegyptii, II, 4. animalia quomodo in suis vestibus pingant qui Caucasum incolunt, I, 203. animalia apud Persas et Magos omnia vel mala vel bona, I, 140 not. animalia quadrati oris apud Gelonos, IV, 109, ubi sunt: τετραγωνοπρόσωπα; „animaux qui ont la face carrée, ut reddit Mongez. Mém. de l'Inst. IX p. 59 sequi. cogitari posse ratus auctore Cuvier et Latreille de *Phoca vitulina* Linn., quae in illis regionibus septentrionalibus olim exstiterit, cuiusque etiam caput vultusque non aliter ac lutrarum et castorum quadratam fere praebeat speciem.
- Animam* hominis immortalem et de corpore in corpus migrare primi dixerunt Aegyptii, II, 123 not.
- Animus* hominum habitat in auribus, VII, 39. — animi vires augentur augescente corpore, III, 134 et not.
- Annum* primi Aegyptii compererunt et distinxerunt in menses, II, 4 not. — anni ratio apud Graecos, I, 32 not. coll. II, 4. apud Aegyptios, II, 4 not. apud Persas, III, 90. anni humanae vitae LXX, I, 32. anni vitae Aethiopum, et Persarum, III, 22. 23. — annorum xv. millia a Dionysio ad Amasin regem numerant Aegyptii, II, 145.
- Annulum* signatorium gestant Babylonii singuli, I, 195. annulus Polycretatis signatorius, III, 41.
- Anopaea*, semita et mons ad Thermopylas, VII, 216.
- Anseres* mactantur in Aegypto, II, 45 cf. c. 37.
- Antacaci*, cete ingentia sic dicta, IV, 53 not.
- Antagoras*, Hegetoridae pater, IX, 176.
- Antandrus* (Ἀντανδρος ἡ Πελαγονίς), VII, 42 not. in Troade terra ab Otane capta, V, 26 not.
- Anthela* opp. ad Thermopylas, VII, 176. ibi Amphictyones sedes habent, 200 not.
- Anthemus* opp. Hippiae oblatum, V, 94 not. T, III p. 816.
- Anthylla*, urbs in calceamenta datur uxori eius qui in Aegypto regnat, II, 98. cf. not.
- Antichares* Eleonius, V, 43.
- Anticyra* urbs, VII, 198 not. 213.
- Antidorus* Lemnius a Xerxe ad Graecos transfugit, VIII, 11.
- Antilope* in Libya, IV, 191 not. 192 not.
- Antiochus*, Tisameni pater, IX, 33.
- Antipater*, Orgis fil., Thasiis demonstrat in coenam Xerxi praebitam cccc. talenta esse insumpta, VII, 118.
- Antiphemus*, Lindiorum dux, VII, 153 not.
- Antrum* Corycium, VIII, 36. antra mysteriis celebrandis iuservunt, IV, 95 not.
- Anubis* not. ad II, 67.
- Anysis*, rex Aegypti, successor Asychis, caecus; a Sabaco Aethiopum rege regno exutus, II, 137 not. deinde L. post annis regnum

*) Vid. Exercit. de Angariis Vett. praeside B. Stolbergio ab Abr. Calovio (Wittenberg. 1680) cap. III §. 7 seqq.

- recipit, ex ins. Elbo, ubi latuerat, redux, II, 140 not.
- Anysis*, urbs, II, 137 not. et *Anysis* praefectura in Aegypto, II, 166 not.
- Anysus*, pater Tetramnesti, VII, 98.
- Aous*, fluvius, IX, 92 not.
- Apyrtae* pop., III, 91 not.
- Apaturia* festa, I, 147 not. *)
- Apeliotus* ventus IV, 22 not. **)
- Aper* immanis Mysorum devastat arva, I, 36. in Africa nullus, IV, 192 not. ***)
- Apes* loca trans Istrum occupare, Thraeces narrant, parum probabiliter Herodoti sententia, V, 10. cf. not.
- Aphetae* (Ἀφέται, i. e. locus unde navis solvitur), ad Maliacum sinum, VIII, 4, 6. unde nomen ei impositum, VII, 193 not.
- Aphidnae* in Attica Tyndaridis proditae, IX, 73. VIII, 125 not.
- Aphidnaeus* Callimachus, VI, 109 not.
- Aphrodisias* insula, IV, 169 not.
- Aphthitana* praefectura in Aegypto, II, 166 not.
- Aphytis* opp. in Pallene, VII, 123 not.
- Apia*, i. e. Tellus, dea Scythia, IV, 59 not. †)
- Apidanus*, s. *Epidanus*, fl. Thesaliae, VII, 129 not. VII, 196.
- Apis*, Aegypti urbs Libyae confinis, II, 18 not.
- Apis*, Aegypt. Deus, Graecorum *E-paphus*, II, 153. quando apparet, Aegyptiorum festum, III, 27 not. eius descriptio et notae significatio, c. 28 not. Excurs. T. II pag. 641 ff. illus a Cambyse et vulneratus contabuit, c. 29 not. ei aula Memphi a Psammiticho aedificata, II, 153.
- Apollo*, Aegyptiorum *Horus*, *Osiris*, (i. e. *Bacchi*) et *Isidis* fil. a *Latona* nutrice occultatus, II, 144 not. 156 not. eius oraculum, II, 83. templum Buto, II, 155. 156. fons Apollini sacer in Libya, IV, 158 not. *Apollo* Sileni *Marsyae* pellem apud *Phryges* suspendit, VII, 26. cf. not. ad solos *Metapontinos* in Italiam venit, *Aristea* comite, IV, 15. *Apollo* *Scythia* *Octosyrus* nominatus, IV, 59. *Apollini* *Triopii* ludos celebrant *Dorienses*, I, 144. *Apollinis* delubrum apud *Abas* opulentum et oraculum, VIII, 33. cf. c. 134. *Apollo* *Panionius* I, 148 not. *Apollo* *Lycius*, I, 182 not. *Apollo* *Didymaeus* T. I p. 927. *Apollo* Ἐκηβόλος et Ἐύσκοπος, V, 60 not. *Apollo* *Laconum*, VI, 57 not. *Apollinis* cultus *Spartae*, VII, 57. eius statua in *Thornace* *Laconica*, I, 69 n. *Ismenii* *Apollinis* *Thebis* templum, I, 52 not. 92 not. V, 59 not. ibi ex victima responsa Dei petuntur, VIII, 134 not. *Ptoii* *Apollinis* fanum *Thebanorum*, VIII, 135 not. *Delphicus* *Apollo*, a *Croeso* *Graecorum* *Deus* nominatus, et praecipue cultus, I, 90. cf. c. 50 seq. a *Croeso* invocatus, *pyrae* ignem extinguit, I, 87. vaticiniorum suorum exprobranti rationem reddit, I, 90. 91. *Apollinis* arma sponte apparentia *Delphis*, VIII, 37.
- Apollonia* in *Ponto* *Euxino*, IV, 90 not. et 93.
- Apollonia* in sinu *Ionio*, IX, 92 not. ubi sacrae solis oves, IX, 93. *Apolloniates* 'ager (ἡ Ἀπολλωνίη χώρα), *ibid.*

*) Cf. Heinicke *Homer. Götter. u. Heldendualismus* p. 83 seqq.

**) Add. *Kruse Hellas* I p. 275.

***) Add. *Rozet Voyage dans la regence d'Alger. Paris 1833* T. I p. 251, qui *apros* nunc frequentes per *Algeriam* reperiri asserit.

†) De *Apia* conf. quoque *Halling. in Annall. Viennens. LIX* p. 273 et *G. Dankowsky* in libro, qui inscribitur *Fragmente zur Geschichte der Völker ungar. und slavischer Zunge, Presburg 1825*, ubi Ἀπία esse vult: *Aupiga*, quod vernacule reddunt: die nach und nach trinkende! *Vid. Heindelberg. Jahrb. 1826* nr. 31 p. 485. *Kruse* in *Büsching. Wöchentl. Nachrichten. IV, 4* pag. 358 ita disputat, ut *Apia* idem fere sit nomen atque *Opis* s. *Upis*, utrumque *Terrae* nomen.

- Apollophanes*, Bisaltis pater, VI, 26.
Apologus Cyri ad Jones, I, 141 not.
Apries, Aegypti rex, Psammi fil., regum longo tempore fortunatissimus, cum Phoenicibus bellum gerit, II, 161 not. Libyes Cyrenacis finitimi ei se tradunt, IV, 159. at ingente clade in bello cum Cyrenacis accepta, *ibid.* ab eo Aegyptii desciscunt, rege electo Amasi, II, 161 not. seq. ab Amasi proelio victus, et vivus captus, II, 169. eius interitus et sepultura, *ibid.* *)
- Apsinthii* vel *Absinthii* Thraces, VI, 34 not. Plesthor, indigenae deo, Oeobazum immolant, IX, 119.
- Apulia*, vid. *Iapygia*. — *Apuli*, IV, 99.
- Aquae* sacrificant Persae, I, 131. aqua quomodo importetur in arida Syriac loca, III, 6. aquam in arida loca quomodo deportarit per canalum Arabum rex, III, 9. aqua quaedam adeo invalida, ut nihil super eam innatare possit, III, 23. aquae calidae in Thermopylis, VII, 166 not. aqua Teari fl. ad scabiem curandam utilis, IV, 90. aqua fontana mirae naturae apud Ammonios, IV, 181. alia similis, IV, 182. aqua Stygis, perque camiusurandum, IV, 74. cf. Fons. *Aquaeductus* Sami memorabiles, III, 60 not. **)
- Aquiminaria* Delphos a Croeso missa, I, 51.
- Ara* Delphis a Chiis donata, II, 135. ara Apollini ab Aristea extrui iussa, IV, 155. ara Dianae Orthosiac, IV, 87. Iovis forensis, V, 46. ara ventis statuta in Thyia, VII, 178. ara Herculis, VII, 176. Aras non exstruunt Persae, I, 131 not. aras primi statuere Aegyptii, II, 4. aras et delubra praeterquam Marti in Scythia nulla, IV, 59. ara duodecim deorr. Athenis, II, 7 not. ara tangitur iniuriurando, VI, 68 not.
- Arabiae* situs (cf. not. ad II, 8) et qualis ea regio, III, 107. IV, 39. terrae natura, II, 12. eius incundissimus odor, III, 112. Arabiae mons, II, 8. Arabiae nomen olim latius patuit, IV, 39 not. VII, 69 not. Arabiam non visit Herodotus, III, 107 not.
- Arabes* cum mulieribus suis quomodo misceantur, I, 198. maxime fidem servant inter homines, III, 8. foederis apud eos incundi mos, *ibid.* camelis vehuntur in bello, VII, 86. Cambysi aditum permittunt in Aegyptum, III, 9, 88 not. tributorum immunes, III, 88. 91 not. millena talenta thuris Dario pendunt, III, 97. Arabes Persis subditi et quates, III, 88 not. III, 91 not. cf. VII, 69 not. Arabum tonsura, III, 8 not. Arabum in exercitu Xerxis dux et armatura, VII, 69 not.
- Arabicus* sinus, II, 11 not. IV, 39. I, 1 not.
- Aradius* fuit Merbalus, VII, 98.
- Aral* I, 203. ***)
- Ararus*, fl. Scythiac, IV, 48 not.
- Aratrum* in Scythicam regionem ex coelo demissum, IV, 5 not.
- Araxes* fl., I, 126. III, 36. IV, 11. 40. eius insulae, I, 202. ponte iunctus a Cyro, I, 205. est *Iakartes* s. *Volga*, IV, 40 not. IV, 11 not. ****) I, 202. †)

*) De *Aprie* cf. etiam Keil. Apologet. Versuch über die Bücher der Chronic. p. 436.

**) Add. Thiersch. Morgenblatt. 1832 nr. 115 p. 458 et Etat actuel de la Grèce T. II chp. X p. 19, qui huius molis reliquias quasdam adhuc exstare asserit.

***) Quae ibi dixi de lacu Aral cum mari Caspico olim iuncto, id magis magisque videtur nunc probari viris doctis, qui illud quoque accuratis mensuris institutis invenerunt, editiorem esse lacum illum CXVII pedd. Angl. quam Caspicum mare, quod ipsum CCC pedd. inferius sit Ponto Euxino. Cf. Ann. Dorpat. 1834, II p. 130. 139. Morgenbl. 1834 nr. 238 p. 952.

****) Add. censor. Heidelberg. 1826 p. 490 seq.

†) Add. Gatterer in Comment. Societ. Gotting. Vol. XIV p. 16 seq., ubi

- Arbores fructuum odore, perinde ut vinum, inebriantes, I, 202 not. *)* arbores lanam ferentes in India, III, 106 not. arbores omnes in Thera praeter unam aridae factae, IV, 151.
- Arcades, I, 146 not. II, 171. V, 49. Arcadas invasuri Lacedaemonii a Pythia (quae glandivoros illos nominat) prohibiti, I, 66. eos contra Spartam sollicitat Cleomenes, VI, 74. — Arcades in Thermopylis, VII, 202. Arcades, (transfugae) VIII, 26. Arcades semper regionem tenuerunt, VIII, 73.*
- Arcae mumiaram II, 78 not.*
- Arcesilaus I. Batti fil., rex Cyren. IV, 159 not.*
- Arcesilaus II. Batti felicitis fil., IV, 160 not. eius clades ab Afris accepta; interitus a fratre strangulati, ibid.*
- Arcesilaus III. Batti claudi fil., in Samum profugit, IV, 162 not. redux in patriam Cyrenae, oraculi immemor, crudelia facinora perpetrat, IV, 164 not. Cambysi Cyrenae tradidit tributariam, IV, 165 not. eius interitus, IV, 164 not.*
- Archander, Danaï gener, Phthii filius, Aethaei nepos, II, 98 conf. not. **)*
- Archandri urbs, II, 97 seq.*
- Archangeli (Persarum), VII, 53 not.*
- Archelai, tribus Sicyone, V, 68 not.*
- Archelaus, Agesilai fil., VII, 204.*
- Archestratidas, Athenagorae pater, IX, 90.*
- Archias Spartanus, eius virtus ad Samum, III, 55.*
- Archias alius, Samii fil., ibid.*
- Archidamus, Anaxandridae fil., VIII, 131.*
- Archidamus, Lenxidami fil., amittam in matrimonium ducit, VI, 71.*
- Archidice, nobilis meretrix, II, 135.*
- Archilochus Parius, eius iambus trimeter, I, 12 not.*
- Architecti: Eupalinus, III, 60. Rhocus, ibid. Mandrocles Samius, IV, 87.*
- Arcu utendi Scytharum et Persarum peritia, I, 73 not. — arcus ab Aethiope Persarum regi missus, III, 21 not. 30. arcus Ierulis, IV, 10. arcus semper intentus rumpitur, II, 173. arcus Persarum, V, 49 not.*
- Ardericca, vicus Assyriae, I, 185 n.*
- Ardericca in terra Cissia, ab Eretriensibus captivis habitata, VI, 119 not.*
- Ardys, Gygis fil., Sadyattae pater, Sardinum tyrannus, Miletum invadit, I, 15.*
- Arcius pagus (Ἀρκίος πάγος, sive Areopagus) Athen., VIII, 52 not.*
- Arena aurifera in India, III, 102. arenae cumuli Cambysis exercitum obruunt, III, 26.*
- Areopagus Athen., VIII, 52.*
- Argadas, Ionis fil., V, 66. T. III p. 798.*
- Argaeus, Philippī pater, Perdiccae fil., VIII, 139 not.*
- Arganthonius, **) Tartessirex, eius*

Araxem pro Iaxarte habet et in Herodoti loco laud. verba: ὅξει μὲν ἐν Μαιτινηῶν et quae sequuntur usque ad διέλαβε ὁ Κῦρος e glossa textui illata arbitratur. Volgam apud Herodotum intelligendam esse statuit quoque Halling. (Annall. Vienn. LXIII p. 130 et Deutsch. Gesch. I p. 69) idem observans non recte de Volgae cursu Herodotum videri edoctum fuisse, quippe Araxem, quem dicat, i. e. Volgam cum eo flumine, cui nomen Kur Araxes, confundentem. Ipsum nomen Araxis ad fluvii sacri Arg-Rud nomen in libris Zendicis idem refert Halling. Annall. Vienn. LXIII p. 148. Sed Iaxartem sive Sir-Deria, ut nunc vocant, recte intelligi vult Humboldt Examen de l'histoire de la geog. du nouv. contin. p. 55. — Herodoti Araxem cum pro hodierno fluvio Ssyrdarja accipi vellet Lewshin, Eichwald et C. A. Meyer in Annall. Dorp. 1834, II p. 138 fluvium Amu-darja huc referri malunt.

*) Add. Mel. II, 2, 4, ibique Tzschuck. nott. exegg. III, 2 p. 85.

**) Add. Schubart. Quaest. genealog. p. 36 seq.

***) Vid. potissimum Bauer Naturrelig. d. Alterth. I p. 29.

- longaevitas, cum Phocaecensibus amicitia, I, 163 not. quando mortuus, I, 165. *)
- Arge* et *Opis*, virgines *Hyperborea*, IV, 35 not.
- Argentum* apud *Scythas* non in usu, IV, 71. nec apud *Massagetas*, I, 215. *argenti ferax Lydia*, V, 49. *argenti Metalla Macedonum* haud procul a *Prasiade palude*, V, 17. *Atheniensium in Laereo monte*, VII, 141. not. *argenti et auri metalla in Pangaeo monte*, VII, 112. *Argenti ratio ad aurum*, III, 95 not. *argentum Aryandicum*, IV, 166 not.
- Argi lucus a Cleomene incensus*, VI, 80 not.
- Argia*, *Aristodemi uxor*, VI, 52 not.
- Argilus*, opp. *Bisaltiae*, VII, 115 not.
- Arginusae*, I, 149 not.
- Argiopus*, loci nomen, IX, 57.
- Argippaei*, pop.; eorum mores, victus etc., IV, 23 not. **)
- Argivi*, progenitores *Persarum*, VII, 150. contra *Thebas* cum *Polynice* militant, IX, 27. *Argivorum foedus*, VI, 93 not. *Argivorum rex*, VII, 149 not. *Argivorum odium in Spartanis*, VII, 149 not. IX, 35 not. *Argivi musica praestant inter Graecos*, III, 131 not. — *Argivorum regnum sibi mercedem petit Melampus*, IX, 34 not. *Argivi mercede a Pisistrato conducti contra Athenienses*, I, 61. eorum bellum cum *Lacedaemoniis de Thyrea*; clades et lex ob eam lata de tendendis capitibus, I, 82. — *Argivi contra Athenienses* [ab *Aeginetis invocati*, V, 86 not. ob multam sibi nondum solutam auxilia negant, VI, 92. clade a *Cleomene accepta*, VI, 78 seq. cf. VII, 148. *Argivorum servi imperium arripiunt; postea cieciti Tiryntem* obtinent, et diuturnum gerunt bellum cum dominis, VI, 83. In bello Medico societatem Graecorum recusant, et a neutra parte stant, *Xerxe Graeciam invadente*, VII, 148. 149 not. 152. — *Persas in Graeciam accessisse feruntur*, VII, 152. eorum foedus cum *Persis*, nunciis *Susa missis*, renovatum, VII, 150. 151. — mittunt nuncium ad *Mardonium*, IX, 12.
- Argivae* feminae a *Phoenicibus raptae*, I, 1. *Argivarum mulierum furor*, IX, 34 not.
- Argo navis*, VII, 193. sub *Pelio monte a Iasone fabricata*, IV, 179.
- Argolici* s. *Argivi crateres, Iobetes*, IV, 152 not.
- Argolis regio*, I, 82.
- Argon* vid. *Agron*.
- Argonautarum expeditio*, quo tempore I, 3 not. *Argonautarum posteri Minyae*, e *Lemno cieciti*, a *Lacedaemoniis recepti*, etc. IV, 145 sqq. *Argonautae in Libyam delati*, IV, 179 not.
- Argos olim Graeciae civitates omnes antecellens*, I, 1. ab *Homero maxime celebratum*, not. V, 67. — *viris desolatum a servis tenetur*, VI, 83. *Persis quam amicum*, VII, 150.
- Ariabignes*, *Darii fil.*, *Xerxis fr.*, praefectus classi *Xerxis*, VII, 97. occubuit in pugna ad *Salaminem*, VIII, 89 not.
- Ariantas*, rex *Scytharum*, IV, 81 not.
- Ariapithes*, rex *Scytharum*, IV, 76 not. eius interitus, IV, 78.
- Ariarnnes* *Persa*, *Ionibus favens*, VIII, 90. VII, 2 not.
- Aridolis*, *Alabandensium tyrannus*, VII, 195.
- Arietes* *Thebanis Aegyptiis sacri*, II, 42 not.
- Arii* pop. *Ἄρειοι*, III, 93 not. *Ἄριοι*,

*) Bergk. ad *Anacreont.* p. 91 seqq.

**) Add. *Halling.* in *Annal. Viennens.* LXIII p. 177, qui tribum *Calmuccorum* ad montis *Ural* radices occidentem versus habitantium hic indicari statuit.

- olim Medi vocati, VII, 62 conf. not. et T. III p. 823. eorum in exercitu Xerxis armatura et dux, VII, 66. *)
- Arima Scythis unum significat*, IV, 27 not.
- Arimaspi*, viri unoculi in septemtrionalibus Europae partibus Grypis aurum subripiunt, III, 116. cf. IV, 13. 27 not. **)
- Arimaspea carmina* Aristaeae, IV, 14 not.
- Arimnestus Plataecensis*, IX, 72 not. cf. c. 64.
- Arimphaei*, IV, 23 not.
- Arimardus*, Artyphii germanus, Caspiorum dux, VII, 67.
- Arimardus*, Darii et Parmyis fil., dux Moschorum et Tibarenorum, VII, 78 not.
- Arion Methymnaeus*, citharoedus, I, 23 not. primus docuit dithyrambum, *ibid.* delphino per mare vectus, I, 24 not. ***) eius donarium apud Taenarum, *ibid.* not.
- Ariphron*, Xanthippi pater, VI, 131, 136. VII, 33. VIII, 131.
- Arisba* in Lesbo, urbs Methymnaeorum, I, 151 not.
- Aristagoras*, Heraclidis fil., Cumaeus tyrannus, IV, 138. dolo captus et civibus traditus, V, 37. at incolumis dimissus, *ibid.* 38.
- Aristagoras Cyzicenus*, IV, 138.
- Aristagoras*, Molpagorae fil., Histiaci gener ac consobrinus, Mileti procurator, V, 30. a Naxiis exsulis sollicitatus ad eos reducendos, *ib.* seq. rebellionis Ionicae autor, V, 36. 37. manifesto a Dario deficit, V, 37. isonomiam instituit, et tyrannos evertit, quasi ipse alienus a tyrannide, V, 37. 38. Spartam missus ad societatem comparandam, V, 38. et eius cum Cleomene acta, V, 49. 50. 51. Sparta coactus excedere, c. 51. Athenas venit, eosque ad belli societatem inducit, c. 97. Paeones ad defectionem sollicitat, V, 93. expeditio eius contra Sardes, V, 90. 100. VII, 8. turbis tantis commotis, consilii inops, Myrcinum Edonidem petit, V, 124. coll. c. 11 et 22. a Thracibus interfectus, V, 126.
- Aristagoras*, Hegesistrati pater, IX, 90.
- Aristeas Proconnesius*, Caustrobii fil., *Arimaspea carmina* condit, IV, 13 not. cum Apolline ad Metapontinos venisse, et post mortem denuo comparuisse fertur, IV, 13 not. 14. 15. eius statua Metaponti in foro, IV, 15. †)
- Aristeas*, Adimanti filius, Corinthius,

*) Cf. Halling. Gesch. d. Deutsch. I, 2 p. 132 seq. 164 seq.

**) *Arimaspos* aeque atque Hyperboreos ad Germanos veteres retulit Halling. in Annal. Vienn. LIX p. 261 seq. LXIII p. 165 seqq. 171 seq. 175 seq. Add. A. Erman. Reise um die Erde (Berol. 1833. I) pag. 111, qui Herodoteae narrationi de Arimaspiis patrocinatur. Nomen gentis Halling. I. I. p. 190 refert ad Persicum *Arim* et *Esp*, quo *equum* indicari constat. Et add. Eiusdem Geschichte d. Deutsch. I, 2 p. 117 seqq. 127 seqq. 140 seqq. 164.

***) Cf. Mythographi Latt. ed. Bode. I §. 95 et II §. 172 et Bauer Naturrelig. d. Alterth. I p. 30.

†) De *Aristea* conf. Halling. in Annal. Vienn. LIX {p. 257 et virum doctum in opere splendidissimo: „Metapont par le Duc de Luyne et F. I. Debacq. (Paris 1833 fol.)“ p. 14. 15. Hic enim Herodoti narrationem de Aristeae refert ad Aristeam, filium Demophontis, Cretensem, Pythagorae successorem circa annum 500 a. Chr. n., qui cum Apollinis sacra Metaponti institueret, ad populum persuadendum iisdem, quibus olim Pythagoras remediis haud vulgaribus usus illius Aristeae, Proconneso oriundi, viri transformationibus suis discessuque celeberrimi nomen falso assumserit. — Tu cf. etiam Bauer Naturrelig. d. Alterth. I p. 244.

- ab Atheniensibus interfectus, VII, 137 not.
- Aristides*, Lysimachi filius, vir optimus Atheniensium atque iustissimus, in exilium a populo ciectus; Themistocli haud amicus simultatem missam facit pro bono communi patriae, et nuncium affert Graecis, cosque undique ad Salaminem circumventos, VII, 79 not. 82. Persas multos interfecit, VIII, 95 not. dux Atheniensium ad Plataeas, IX, 28. *Aristides*, *iustus* vocatus, VIII, 79 not. *Aristides* pugnae navali Salaminiae non interfuit, VIII, 81.
- Aristocrates*, Casambi pater, VI, 73.
- Aristocratiae* commoda et incommoda, III, 81, 82 not.
- Aristocyprus*, Soliorum rex, a Solone carmine celebratus, V, 113. cf. not.
- Aristodemus*, Aristomachi fil., pater Eurysthenis et Proclis, IV, 147. VII, 204. VIII, 131. cf. not. duarum familiarum regiarum in Sparta auctor, VI, 52.
- Aristodemus* Spartiata, VII, 231 not. a Leonida remissus proelio non interest, VII, 229 seq. fugam dictus, et probro notatus, infamiam in pugna ad Plataeas delictus, VII, 231 not. in qua occumbens honore defunctorum caret ob detractores, IX, 71.
- Aristodicus*, Heraclidis filius, Cymaeus, I, 158. oraculum quomodo tentarit, I, 159.
- Aristogiton* et *Harmodius*, Gephyraei, interfectores Hipparchi, V, 55. VII, 123. cf. c. 109.
- Aristolaidis* fil., Lycurgus, I, 59.
- Aristomachus*, Cleodaei fil., VI, 52. VII, 204. VIII, 131.
- Ariston* Byzantius, IV, 138.
- Ariston*, rex Spartaec, I, 67 not. circa eius uxores duas et tertiam acta, VI, 61. 62. 63. callido commento ab amico Ageto uxorem abducit, VI, 62. eius dictum super filio nato Demarato, VI, 63. eius uxor ex heroe Astrabaco gravida, VI, 69.
- Aristonicc*, Pythia, VII, 140.
- Aristonymus*, Clithenis pater, VI, 126.
- Aristophantus*, Cobonis pater, VI, 66.
- Aristophilides*, Tarentinorum rex, Democedi profugienti favet, III, 136.
- Aristoteles*, Batti prius nomen, IV, 155 not.
- Arizanti*, Medorum gens, I, 101 not.
- Arizus*, Gergis pater, VII, 82.
- Arma* sacra sponte extra templum Delphicum apparent, VIII, 37 not.
- Armanenta* pontibus in Hellesponto iungendis, VII, 25. postea Sesti deposita, IX, 115. inde a Graccis in templis dedicata, IX, 121.
- Armatura* populorum, qui in Xerxis exercitu militabant, VII, 61 seqq. — Masistii equitibus praefecti, IX, 22.
- Armenii*, III, 93 not. (armentis opulenti), V, 49 not. navigiis mira ratione constructis merces Babylonem advehunt, I, 194. — eorum armatura et dux in exercitu Xerxis, VII, 73 not.
- Armenius* mons, I, 72 not.
- Arpoxais*, Targitai fil., IV, 5 not. ab eo oriundi Scythae, IV, 6.
- Arsamenes*, Darii fil., Utiorum et Mycorum dux, VII, 68.
- Arsames* (pro *Arsanes*), pater Hystaspis, I, 209 not. VII, 11. avus Darii, VII, 224. 69 not.
- Artaba*, mensura Persica, I, 192 not.
- Artabanus*, Hystaspis fil., Darii frater, Xerxis patruus, bellum contra Scythas Dario dissuadet, IV, 83 eius oratio qua Xerxi dissuadet bellum Graecis inferre, VII, 10 not. 11. mirum in solio regio somnium videt, VII, 17 seq. grave eius cum Xerxe colloquium de vitae humanae conditione et de expeditionis in Graeciam susceptae periculis, et consilium de Ionibus sociis datum, VII, 46—52. Susa a Xerxe remissus, commisso regno, c. 52. 53. filii eius Artyphius, c. 66. Ariomardus, c. 67. et Bagasaces, c. 75.
- Artabates*, Pharnazathris pater, VII, 65.
- Artabazanes*, Darii fil., cum Xerxe,

- fratre de regno contendit, VII, 2 not. 3. cf. not. ad VIII, 89.
- Artabazus*, Pharnazis fil., Chorasiorum et Parthorum dux, VII, 66. vir Xerxi probatus, cum Mardonio remanet in Europa, regem ad Hellespontum comitatus; Olynthum capit, et Potidacem frustra oppugnat, ingenti maris accessu male adflictus, VIII, 126 — 129. dissuadet Mardonio pugnam cum Graecis ad Plataeas committendam, IX, 41 not. seq. Mardonio victo interfectoque in Phocidem aufugit, IX, 66 seq. et calido usus commento salvus per Thessaliam elapsus, cum reliquiis copiarum in Asiam pervenit, IX, 89.
- Artace*, urbs, IV, 14 not. incensa, VI, 33 not.
- Artachaces*, Artaei filius, fossae apud Acanthum faciendae praefectus, VII, 22 not. magna eius statura; defuncti funus; ei sacrificant Acanthii ex oraculo, VII, 117 not.
- Artachaeus*, Otaspis pater, VII, 63.
- Artachacus*, Artayntae pater, VIII, 130.
- Artaci* olim Persae nominati, VII, 61 not. VI, 98 not.
- Artacus*, Artachaei pater, VII, 22 not.
- Artacus*, Azanis pater, VII, 66.
- Artanes*, Darii frater, VII, 224.
- Artanes*, fl. Thraciae, IV, 49 not.
- Artaphernes*, Darii frater, Sardibus praefectus, V, 25 not. 30. brevibus verbis Athen. legatos expedit, V, 73. ab Aristagora sollicitatus ad Cycladas acquirendas, auctoritate regis, Megabaten cum exercitu mittit, V, 31. 32. cf. cap. seqq. Sardibus incensis, arcem obtinet, c. 100. Ionibus rebellantibus bellum infert, c. 123. suspectum Histiaeum habet, VI, 1 seq. de Persis proditionis compertis supplicium sumit, c. 4. — nominis ratio, V, 23 not.
- Artaphernes*, Artaphernis filius, contra Athenas et Eretriam missus, VI, 94. pugna ad Marathonem cum Dati victus, retro in Asiam navigat, VI, 116. coll. VII, 10. 74. dux Lydorum et Mysorum in exercitu Xerxis, VII, 74.
- Artaxerxis* nomen, VI, 98 not. et T. III p. 819. significat magnum bellatorem, VI, 98 not. filius Xerxis, VII, 106, 151.
- Artayctes*, Cherasmis filius, dux Macronum et Mosynoecorum, VII, 33 not. VII, 78. Sesti praeses, *ibid.* et IX, 116. eius facinora nefaria, VII, 33. IX, 116. longam post obsidionem Sesto profugit; ab Atheniensibus captus et in crucem actus, IX, 118. 119. 120. conf. VII, 33 not. Artayctae filius coram patre saxis obrutus, IX, 120.
- Artaynta*, Masistae filia, Dario filio a Xerxe collocata, IX, 108. eadem tamen amasia Xerxis, IX, 108 seq.
- Artayntes*, Artachaei filius, dux classis a Xerxe relictae, VIII, 130 not. eius fuga, IX, 102. probris petitus a Masiste, contra eum stringit acinacem, IX, 107.
- Artazostra*, Darii filia, VI, 43.
- Artembares*, vir nobilis inter Medos, I, 114. 115. 116.
- Artembares*, avus paternus Artayctae, instruit Persas, quomodo a Cyro petant ut meliorem regionem ipsis adsignet, IX, 122.
- Artemisia*, Lygdamidis filia, Halicarnassensium regina, Xerxis contra Graecos expeditionem secuta, VII, 99 not. eius genus et animi praestantia, *ibid.* consilium de non tentanda belli fortuna ad Salaminem, VIII, 68 §. 2 not. eius facinus in pugna navali, VIII, 87 not. 88. eam insequitur Aminias Palleneus; et quomodo servata, VIII, 93. in consilium a Xerxe adhibita separatim; deducit liberos regios, VIII, 101. 102. 103.
- Artemisium*, IV, 35. VII, 175 et 195. describitur, VII, 176 not. — ad Artemisium pugna navalis prima ancipiti Marte pugnata, VIII, 9. 10. 11. altera et tertia, VIII, 14—17.

- Artimpasa*, Venus Scythica, IV, 59 not *)
- Artiscus*, fl. Scythiae, IV, 92 not.
- Artobazanes* et *Artabazanes*, cf. not. ad VI, 43. 98.
- Artoclimes*, Darii gener, Phrygum dux, VII, 73.
- Artontes*, Bagaeci pater, III, 128.
- Artontes*, Mardonii fil., IX, 84.
- Artozoxes*, vid. *Artax*. cf. nott. ad VI, 43. 98.
- Artybius*, Persarum dux in Cypro, ex equo docto pugnat, V, 108. 110 seq.
- Artyntes*, Ithamatrix fil., Pactyum dux, VII, 67. *Artachaei* fil., VIII, 130.
- Artyphius*, fil. *Artabani*, VII, 66 not. *Ariomardi* germanus, VII, 67.
- Artystona*, Cyri filia, Darii uxor amata, III, 88. VII, 69.
- Arvum* apud Aegyptios centum cubitos habet, II, 168.
- Aryandes*, Aegypti praefectus, sollicitatus a Pheretima, exercitum in Libyam mittit, IV, 166. 167. cf. c. 200 seq. postea ob argentum excussum Aryandicum morte mulctatur a Dario, IV c. 166 not.
- Aryenis*, Alyattis filia, Astyagi nubit foederis causa servandi, I, 74.
- Asbystae* Afri, IV, 170 not.
- Ascalon*, Palaestinae urbs, I, 105 not.
- Aschy*, liquoris genus, apud Argippaeos, IV, 23 not. **)
- Asia*, Promethei uxor, IV, 45 not. ***)
- Asiae* descriptio geographica ex mente *Herodoti*, IV, 37—40 cf. V, 49. unde nomen acceperit, IV, 45 not. *Asiam* a *Libya* disiungunt Aegyptii montes, II, 17. magna Asiae pars a Dario per Scylacem detecta, similia exhibet atque Africa, IV, 44 cf. not. non ultra *Indiam* habitata, c. 40. enumerantur Asiae populi, V, 49 et VII, 61 seqq. cf. I, 142 seqq. *Asia minor inferior*, τῆς Ἀσίης τὰ ὑλάτα, per *Halyn* fl. determinata, I, 72 not. cf. I, 103 not. 177 not. II, 117. simpliciter *Asia*, de *Asia minore* VI, 23 not. VI, 43 not. *Asiae superiora* τῆς Ἀσίης τὰ ἄνω, trans *Halyn* fl. I, 130. II, 117. *Asiam* Persae putant sibi necessitudine coniunctam, I, 4 not. IX, 116 not. *Asiae superioris imperium* Assyrii tenent, I, 95. *Asia subacta* a *Phraorte*, I, 102. *Asiae imperium* amittunt Medi, eoque Scythae potiuntur, I, 104 seq. idque Medi recuperant, I, 106. et postea Persae obtinent, I, 130.
- Asias* tribus Sardibus sic vocata, IV, 45 not.
- Asias*, *Cotyis* fil., *Manis* nepos, IV, 45 not.
- Asinari* cum matre *Demarati* concubitus falso sparsus, VI, 68. 69.
- Asine*, *Dryopum* civitas in *Peloponneso*, VIII, 73 not.
- Asini* in navigiis Armeniorum *Babylonem* comitantium, I, 194. *asini* in *Scythia* nulli, IV. 28 not. 129 not. *asinorum* vocem et formam equi Scythici non ferunt, IV, 129 not. *asini* feri cornibus praediti in *Libya*, IV, 491 not. *asini* nunquam bibentes apud *Nomades Libyae*, IV, 192. *asini* feri s. *Onagri*, VII, 86 not. *asini* in sacris Aegyptt. et *Lacon.* T. III p. 807. 808. 809.
- Asmach*, Aegyptiacum vocab. quid significet, II, 30 not.
- Asonides*, *navarchus Aeginensis*, VII, 181.
- Asopii*, pop. in *Boeotia*, IX, 15 not.

*) Add. Boeckh. Inscriptt. Corp. II, 1 p. 111 seqq.

**) Erman Reise um die Welt I p. 427 seq. confert vocem *Atschui* apud *Baschkiros*, quorum regionem hic accurate indicari ab *Herodoto* itemque vultus faciem observat.

***) Add. Bode ad scriptt. rerr. myth. Observat. ad I, 1 Vol. II pag. 166 seq.

- Asopodorus*, Timandri fil., Thebanorum dux, IX, 69.
- Asopus*, fl. Boeotiae, VI, 108. VII, 199 not. 200. 216. IX, 15 not. 29. 43 not. 51 not.
- Asopi filiae*, Thebe et Aeginā, V, 80.
- Aspathines*, e Persarum primoribus, coniurationis in Magos particeps, III, 70 seqq. in femore percussus a mago, III, 78. Prexaspis pater, VII, 97. *)
- Asphaltus* Babylonica, I, 179 not. asphaltus e puteo hauritur in Cissia terra, VI, 119 not.
- Assa*, opp. in Atho monte, VII, 122 not.
- Assesus*, in Milesiorum agro, et Assesia Minerva, I, 19 not.
- Assyria*, II, 17. IV, 39. Assyria sensu latiore, I, 102 not. 177 not. III, 92. IV, 39 not. Assyriaca historia Herodoti, I, 106 not. regionis potentia; terra fertilissima cereali frumento, nec vero arboribus; palmas arbores gignit, I, 192. 193. oppida habet magna et celeberr., I, 178. — Assyriaca terra et Babylonia Herodoto sunt synonyma, I, 192 not. III, 92, 155. Assyria Herodoti historia, I, 106 not. Assyriacae literae, IV, 87 not.
- Assyrii* a Graecis dicti Syrii, VII, 63. quamdiu Asiae superioris imperium tenuerint, I, 95. ab iis Medi deficient, *ibid.* eosque subigunt, I, 106. eorum bellum cum Phraorte, I, 102. cum Cyaxare, I, 103. eos adgreditur Cyrus, I, 177 seqq. eorum in exercitu Xerxis, VII, 62. Assyrii, rege Sanacharibo Aegyptum aggrediuntur, II, 141 not.
- Astacus*, Melanippi pater, V, 67.
- Aster*, Anchimolii pater, V, 63.
- Astrabaci* herois aedes Spartaee, VI, 69.
- Astrabacus*, heros, T. III p. 805 et potissimum p. 806 seqq. de nomine et significatione.
- Astyages*, Cyaxaris fil., Medorum rex, I, 46. 73. 107. avus maternus Cyri, I, 74. 75. acerbe imperat Medis, I, 123. Arienin uxorem ducit, I, 74. eius somnia, I, 107 seqq. gesta cum filia Mandane, *ibid.* Harpago Cyrum necandum tradit, etc. c. 108 seqq. eidem postea filium comedendum adponit, I, 119. a Cyro nepote regno exutus, I, 127. 128. 129 coll. c. 75. tamen ab eo bene habitus, I, 130 not. responsum eius Harpago idatum, Cyri defectionem se conflasse glorianti, I, 139. — Astyagis et Croesi adfinitas unde, I, 73. extrema fata, I, 130 not.
- Asyichis*, rex Aegyptiorum, legem de aere alieno in pecuniae inopia fert, et pyramidem e lateribus conficit, II, 136 not.
- Atarantes*, pop. Africae, IV, 184 not.
- Atarbechis*, urbs in Aegypto, II, 41 not.
- Atarne*, vel Atarneus, urbs, VII, 42. Atarneus (ὁ Ἀταρνεύς), terra Mysiae, I, 160 not. VI, 28. VII, 42. (ἡ Ἀταρνεΐτιδος χώρα), VI, 29. in dominio Chiorum, VIII, 106. Atarnita fuit Hermippus, VI, 4.
- Atarnes*, fl. Thraciae, IV, 49.
- Athamas*, Aeoli fil., inito cum Inone consilio, necem Phrixo machinatus, VII, 197. T. III p. 828.
- Athenades* Trachinius, VII, 213.
- Athenagoras*, legatus Samius, IX, 90.
- Athenae*, Ionicarum urbium sola quondam insignis, I, 143. oppressae tyrannide a Pisistrato, I, 59. 60. tyrannide liberatae, V, 55 not. seqq. 64. 65. captae a Xerxe, VIII, 151 seqq. iterum a Mardonio et incensae, IX, 3. 13. Athenarum arx occupata a Cleomene, V, 2. incensa a Persis, VIII, 53. ambitus urbis, I, 98 not. Athenarum tribus, V, 66 not. Excurs. T. III pag. 799 seqq. Athenarum

*) Ipsum nomen auctore Pott, Etymolog. Forsch. p. LIX indicat *equorum divitem*.

forum, V, 89 not. arx VIII, 53. Athenarum duces decem in bello, VI, 103 not. Athenarum divitiae, VII, 28 not. Athenae *λιπαραί*, VIII, 77 not. Athenis commemoratus est Herodotus ibique recitavit, VIII, 94. Comm. §. 4.

Athenienses, antiquissimus populus, VII, 161. VIII, 44 not. Pelasgicae stirpis, nunquam solum mutarunt, I, 56 not. et VII, 161 not. in Ionico genere praececellunt, I, 56, et Iones appellitari nolunt, I, 143. eorum diversis temporibus diversae adpellationes, VIII, 44 not. — civium numerus triginta millia, *Darii aetate*, V, 97 not. antiquae tribus s. *φυλαί*, I, 59 not. Atheniensibus leges a Solone conditae, I, 59 cf. II, 177. trium nomina a Clisthene mutata, V, 69. prytaneum, I, 146. festa quinquennalia, VI, 111. — Democedem medicum publice conducunt centum minis, III, 131, *ubi vid. adn.* — eorum reditus ex metallis Laurei, VII, 144. — nautici necessitate facti, *ibid.* ducentas habent naves instructas in bello Persico, VIII, 61. 44. cf. not. ad VIII, 1. Atheniensium mulierum vestis mutatio, V, 87. Athenienses inter Graecos sapientia primi, I, 60 not. *) in oppugnandis muris periti, IX, 70. cf. c. 102. primi cursu in hostes impetum faciunt, VII, 112. — sub tyrannide infirmi, V, 78. 91 not. inter Graecos tyrannide liberati eminent, V, 66. 97. cf. I, 56. — in pugna Platacensi alterum cornu tenent, IX, 27 seq. — Eorum prudentia in bello Persico, VIII, 3. IX, 27. Atheniensium factiones variae, ex dissidiis familiarum inter eos illustrium ortae, I, 59 — 63. V, 55 seqq. ad quas sedandas Peloponnesii expeditiones quatuor in Atticam suscipiunt, V, 62 seqq.

ultima, Cleomene duce, miro modo frustrata, V, 74. 75. 76. cf. c. 90—93. — De Sigeo cum Mitylenaeis bellum, V, 94. 95. Proelium cum finitimis apud Eleusinem, I, 30. Bellum cum Boeotis, callido quod Platacensibus Spartani dedere consilio Atheniensibus conflatum, VI, 108. not. V, 74 seqq. et praesertim cum Thebanis, V, 79 seq. Atheniensium uxores a Pelasgis, Attica expulsis, (VI, 137) raptae, VI, 138. quas ulturi Athenienses postea, Miltiade duce, Lemnum a Pelasgis inhabitatam invadunt, VI, 139 seq. — cum Aeginetis bellum et mutuae inimicitiae: V, 81 seqq. 89. VI, 39. 87—93. quas solvunt, imminente bello Persico, VII, 145. Bellum denno Cleomene adparante, Atheniensium legati Sardes missi Dario terram et aquam, invitibus civibus, promittunt, V, 73. postea alia legatione cum contemptu ab Artapherne remissa, V, 96. Ionibus auxiliantur, adv. Persas, V, 97. et Sardes invadunt, V, 100 seq. cf. VII, 1. 8. Inde bellum cum Persis, V, 105. cf. III, 134, VI, 94 et VII, 133 coll. VI, 48. Datis et Artaphernes, Darii iussu, Graeciam ingenti classe petunt, VI, 94 seqq. sed ab Atheniensibus in campo Marathonio proelio victi, VII, 111 seqq. cf. IX, 27. In bello contra Xerxem (cf. VII, 5. 6.) Athenienses servatores Graeciae maxime laudantur, VII, 139 not. et iterum, VIII, 3 not. *eorum oratio ad Spartanos*, VIII, 139 not. 142. 144 not. coll. IX, 5. *adde*, IX, 27 not. 46. — Athenienses in pugna navali ad Euboeam strenui, VIII, 17. urbem suam deserunt, VIII, 41. in pugna ad Salaminem post Aeginetas praestantissimi, VIII, 84 seqq. c. 93. Persis iterum, Mar-

*) Add. Platon. Protagor. p. 319. Isocrat. VIII, 52; quae affert K. W. Krüger: *Leben d. Thucydid.* p. 39. Aristoph. Ran. 1115 seqq. (1051 Bothe) ibique interpr.

- donio duce, Atticam invadentibus, Salaminem repetunt, IX, 6. coll. VIII, 136. et legationem Spartam mittunt, IX, 7. in pugna Plataeensi praecellunt, IX, 12—23. 46. seqq. 60 seqq. itemque in pugna ad Mycalen, IX, 102 seq. Athenienses Sestum obsident, IX, 114. — Eorum cum Carystii bellum IX, 105. cum Edonis, IX, 75. — Peloponnesiacum bellum, VII, 137. IX, 73. Atheniensium iactantia, V, 82 not. Atheniensium vestitus, V, 87 not. Atheniensium opera fictilia, V, 88 not. Atheniensium luctus de Mileto capta, VI, 21 not. Atheniensium naves quot milites habuerint, VII, 184 not. naves privato sumtu ornatae, VIII, 17 not. Atheniensium naves ad bellum Troianum, IX, 27 not. Athenienses plectunt eos, qui patriam sine permissu relinquunt, VIII, 41 not. — Vid. quoque *Attica*.
- Athos* mons, VI, 44 et 95. eius descriptio, VII, 22 not. circa Athon iactura classis Persicae, VI, 44. et 95. VII, 21. perfossus a Persarum copiis, VII, 21 seqq. 122. *)
- Athribitana* praefectura in Aeg. II, 166 not.
- Athrys* fl. Thraciae, IV, 49 not.
- Atlantes* (Atarantes) IV, 184 not. 185 not. **)
- Atlanticum mare* (ἡ Ἀτλαντὶς θάλασσα), I, 202 not.
- Atlas* fluvius ex Haemo monte in Istrum fluit, IV, 49 not.
- Atlas* mons; eius descriptio, IV, 184 not. ***)
- Atossa*, Cambysis soror et Smerdis, eadem Cambysis uxor, et magi, et Darii, III, 68 not. 88 not. ul-
- cere in mamma laborans, a Democede persanata, Darium incitat ad bellum Graeciae inferendum, III, 133. 134. potentia eius apud Darium, VII, 2. 3 not.
- Atramytticum* (Ἀτραμύττειον), opp. in Troade, VII, 42 not., ubi de scriptura quoque.
- Atridarum* classis in expeditione ad Vlium suscepta, VII, 20.
- Atlaginus* Mardonium convivio excipit Thebis, IX, 15 not. cum sibi dedi volunt Graeci victores Thebas obsidentes, IX, 86. ipse profugit, IX, 88.
- Attica* regio non equitabilis, IX, 13. oleas gignit, V, 82. — Attica oppressa a Pisistrato, I, 59 seq. eam quater ingressi Diores, V, 76. coll. cap. 55 seqq. — Atticae magnam partem vastant Persae, VI, 102. VIII, 51—55. IX, 13.
- Attica gens*, Pelasgica, I, 56 not. in Hellenes transiens, linguam Pelasgicam perdidit, I, 57 not. Atticarum mulierum caedes, VI, 138. vestis mutatio, V, 87. Atticae mulieres Lycidis uxorem et liberos lapidibus obruunt, IX, 5. Vid. supra *Athenienses*.
- Atys*, Lydorum rex, Manis filius, Lydi et Tyrreni pater, I, 7 not. 94 not. VII, 27 not. VII, 74. cf. I, 171.
- Atys* Croesi fil. adolescens eximius, I, 34. 35. statim post celebratas nuptias, invito patre, aprum Mysiac venatus, ab Adrasto custode cuspede transfossus, I, 35—43.
- Auchatae*, Scytharum genus, IV, 6 not.
- Augila* in Africa locus, ubi frequentes palmae arbores, IV, 172 not. 182 not.

*) Huius canalis vestigia Walpole (Mémoires p. 224) scribit adhuc cognosci posse eiusque dimensiones accurate convenire cum Herodoteis mensuris. De ipso Athone vid. quoque Clarke Travels II, 3 chap. 12 pag. 388 seqq.

**) Conf. Humboldt Examen critique de l'histoire de la géograph. du nouv. Continent. p. 58, qui idem p. 48 de mare *Atlantico*.

**) Cf. etiam Heffter. in: Schulzeitung 1832. II nr. 74—76 incl.

- Auras et Atlas*, fluvii ex Haemi iugis fluentes, IV, 49 not.
- Aures* magis incredulac quam oculi, I, 8 not. — in auribus habitat animus, VII, 39. aures ignominiae causa praecisae, II, 162. III, 69. 118. — aures sibi praecidit Zopyrus, III, 154.
- Aureus* tripus apud Delphos, IX, 81. aurea phiala in balteo Herculis, IV, 10. aurea insignia regum Persarum: VII, 27 not. VII, 41 not. 54 not. VII, 83. aurei crateres et phialae, et alia vasa potoria etc. in Persarum exercitu Mardonii, IX, 80. aurea pocula oblata sibi Cleomenes recusat accipere, III, 148. aureum aratrum, iugum, securis, et phiala, coelo delapsa in Scythiam, IV, 5. aureae compedes Democedi donatae, III, 130. aureae compedes apud Aethiopes, III, 23. aurea platanus ac vitis, VII, 27. aurifera arena, quae a formicis egeritur, III, 102. — cf. mox *Aurum*.
- Aurum* sacrum Scytharum, IV, 7. — auri immensa vis a Gyge Delphis dicata nominatur Gygadas, I, 14. — auri creber usus in armis et ornatu equorum apud Masagetas, I, 215. — auro et argento constrati lecti tentoriaque referta in exercitu Pers. Mardonii, IX, 80. — ex auro et argento, ubi primum percussi nummi, I, 94. auro ridicule oneratus Alcmaeon, VI, 125. — aurum vili mercantur Aeginetaei a servis Laced., IX, 80. aurum quo modo recondatur in Thesauris regum Pers., III, 96. auri magna copia in septentrionalibus Europae plagis ubi subripiunt gryphis Arimaspi, viri unoculi, III, 116. cf. IV, 13 et 27. — auro merces suas permutant Carthaginienses cum Afris, IV, 196. auri ramenta formicis in deserto effodientibus eripiunt Indi, III, 102—105. — auri ramenta e Tmolo monte, I, 93. c Pactolo fl., V, 101. aurum in India per flumina devectum, aliud effossum, III, 106. — in Cyraunins. auri ramenta e lacu piscantur virgines, IV, 195. auri metallata Thasiorum in Scapte-Hyle, VI, 46. alia a Phoenicibus detecta inter Aenura et Coenyra, VI, 47. auri et argenti metallata in Pangaeo monte, VII, 112. auri met. apud Daton opp., IX, 76. auri ratio ad argentum, III, 95.
- Auschisac* Afri, IV, 171 not.
- Ausenses*, *Αύσεις*, pop. Africae, IV, 180 not. 191.
- Auster*, pluviosissimus ventus, II, 25. Psyllos contra se bellantes arena obruit, IV, 173 not.
- Autesion*, Tisameni fil., IV, 147. VI, 52.
- Autodicus*, Cleadis pater, IX, 85.
- Automoti* (i. e. *Transfugae*), Aegypt. militum colonia in Aethiopia, II, 30 not.
- Autonous* et Phylacus heroes, eorumque fana, VIII, 39.
- Auxesiae* et Damiae simulacra, V, 82 not. 83 not.
- Aves* in Scytharum donis, IV, 131 seq. aves in templis sacrae, I, 159 not. avis sacra Aegyptiorum s. *ἰσσηῖς*, II, 65 not. avium auguria in Persarum rebus, III, 76 not. *)
- Axius* fl. Macedoniae, Mygdoniam a Bottiaecide disternat, VII, 123 not. 124. **)
- Axus* Cretae opp., IV, 154 not.
- Azanes*, Artaci fil., Sogdorum dux, VII, 66.
- Azen* (*Ἀζηνῦ*), fuit Laphanes, VI, 127 not.
- Aziris*, locus amoenus in Africa, IV, 157 not. a Cyrenacis habitatus, IV, 169 not.
- Azotos* (*ἡ Ἀζωτος*), Syriae urbs, diutissime inter omnes obsidionem sustinuit, II, 157 not.

*) Add. Aeschyl. Pers. 110 seq. ibique Blomfield.

**) Add. Clarke Travels II, 3 chap. 10 p. 339.

B.

Babylon; situs et ambitus, I, 178 not. et T. I p. 928 seq. descriptio et exstructio, I, 179 (nott.) — 183; moenia, I, 178 not. portae, III, 158 not.; Beli templum, I, 181 not. primo capta a Cyro, I, 191 not. cf. c. 153 not. eius potentia, qua tertiam Asiae partem aequat, I, 192. — secundo capta a Dario post diurnam obsidionem, III, 158. eius muri et portae delectae, III, 159. Babylonis reginae duae insignes, I, 184. 185. regia sedes, I, 181.

Babylonicae regionis feracitas, I, 193 not.

Babylonicum talentum quid valeat, III, 89.

Babyloniorum instituta et leges, I, 196 seqq. amictus et cultus, I, 195 not. navigia, I, 194 not. cum mulieribus miscendi foedus mos, I, 199 not. *) virginum auctio, I, 196 not. ablutio post coitum, I, 198 not. tres eorum tribus nullo alio nisi piscibus vescuntur, I, 200 not. — cura erga aegrotos, I, 197. sepulcra et luctus funebres, I, 198 not. a Babyloniis polum et gnomonem accepere Graeci, II, 109. eorum foedus cum Croeso initum, I, 77. cum Cyro conflictus et fuga, I, 190 not. **) — rebellio sub Dario et belli apparatus, III, 150 not. mulieres strangulant fere omnes ne rem frumentariam obsessorum absumant, III, 151 not. frustra et diu a Dario obsessi, tandem per Zopyri dolum capti, III, 151 not. — 158. eorum tria milia patibulis affixa, III, 159. Babyloniorum texturae, I, 195 not.

gemmae, I, 195 not. arundo (*Bambus*), I, 195 not. baculi, I, 195 not.

Bacchus (*Διόνυσος, Διόνυσος Βάκχης*), IV, 79, ubi cf. not. Aegyptiorum Osiris, per totam Aegyptum cultus, II, 42 not. 123 not. 144 not. seq. ex eo et Iside natos Apollinem et Dianam perhibent, II, 156. Bacchus dominus inferorum apud Aegyptios, II, 123 not. eius festum apud Aegyptios, et pompa imaginum nervo mobilium, II, 48 not. festum apud Aethiops Macrobios, III, 97 cf. II, 146. Bacchi cultus in Meroë opp. Aethiopiae, II, 29 not. Bacchus, Arabibus Orotal nominatus, solus deus, cum Urania in foedere in eundo invocatus, III, 8 not. (cf. VIII, 143) in regione cinnamomifera educatus, III, 111. cf. II, 146. Bacchi nomen et sacra et phalli pompam ex Aegypto, a Cadmo Tyrio accepta, Melampus Graecos docuit, II, 49 not. Bacchus, Semele Cadmi filia natus, ab Iove insutus femori, et Nysam in Aethiopia deportatus a Graecis perhibetur, II, 145. 146 not. cf. III, 97 coll. c. 111. — Baccho tragici chori a Clisthene attributi, V, 67 et Excurs. T. III p. 801 seq. Dionysi Bacchici sacra et orgia in Borysthenitis, IV, 79 not. Bacchi triennialia festa et bacchannalia apud Gelonos, IV, 108. Bacchi oraculum in altissimo monte apud Satras Thraciae, VII, 111 not. templum prope Byzantium, IV, 87. Bacchica et Orphica instituta eadem sunt, et Aegyptiaca et Pythagorica, II, 81 not.

Bacchannalia Scythae improbant, IV, 79.

*) Similia iis, quae de Babyloniis narrantur, apud Peruanos antiquos obtinuisse narrat Martius (Von dem Rechtszustande der Ureinwohner Brasils. 1832. Monach.) p. 61 seq. itemque in terra Nicaragua prope Mexico mulieribus permissum fuisse, ut certis quibusdam festis cum aliis viris concumberent.

**) Ad hanc pugnam respicit Iesaias XLIII, 17, auctore Hitzig, cuius vid. commentt. p. 504.

- Bacchantium* vox, VIII, 65.
- Bacchiadae* apud Corinthios, V, 92 not.
- Bacidis* (vid. not. ad VIII, 20 not.) oracula aliquot, VIII, 20. 77. 96. IX, 43. V, 43 not.
- Bactra* urbs (τὸ Βάκτρα), VI, 9. IX, 113 (οἱ Βακτριανοί), III, 92.
- Bactriana* regio (ἡ Βακτριανή χώρα), IV, 204. Bactriana gens (τὸ Βακτριον ἔθνος), I, 153. praefectura, III, 92 not. IX, 113 not.
- Bactrii* in Xerxis exercitu militantes, et eorum dux et armatura, VII, 64. eorum equites, *ibid.* 86.
- Baculi* Assyriorum memorabiles, I, 195.
- Badres* s. *Bares*, Pasargades, nauticis copiis dux contra Barcaeos, IV, 167 not. *) c. 203.
- Badres*, Hystanis fil., Cabeleum et Milyarum dux, VIII, 77.
- Bagacus*, Artontis fil., ad Oroctem interimendum a Dario missus, III, 128 not. **)
- Bagaeus*, Mardontis pater, VII, 80.
- Bagasaces*, Artabani fil., dux Thracum, VII, 76.
- Baltes* Herculis, in extrema commissura habens phialam auream, IV, 10. Vid. *συμβολή*.
- Barathrum* Athen. VII, 133 not.
- Barba* proluxa nascens feminae sacerdotii Minervae apud Pedasenses, res ominosa, I, 175. VIII, 104. barbam vellere aut radere ignominiosum orientalibus hominibus, II, 121 §. 4. ***)
- Barbarum* genus minus dextrum quam Graecum, I, 60. barbaros potius quam Graecos in mortuum saevire decet, IX, 79. barbarorum vociferatio in pugna, IX, 59. apud barbaros turpe est nudum conspici, I, 10 not. barbari i. e. Siciliae indigenae, VII, 154 not. 167.
- Barce*, oppidum in Africa, III, 91 not. eius origo et conditores, IV, 160 not. obsessa a Persis et dolo capta, IV, 200 seq.
- Barce* vicus (ἡ Βάρκη κόμη), in Bactriana regione, IV, 204.
- Barcaei* Cambysi se dedunt, III, 13 not. III, 91. interficiunt Arcesilaum, IV, 164. 167. circa eos et Persas acta, IV, 201 etc. subacti a Pheretima, Arcesilai matre, misere tractati, IV, 202. 203. ad Darium transportati, vicum Bactrianae regionis incolunt, cui quoque Barce nomen, IV, 204.
- Bares*, vid. *Badres*.
- Baris*, navigi nomen apud Aegyptios, II, 96 not.
- Basilides*, Herodoti cuiusdam pater, VIII, 132.
- Bassaria* ferae (de vulpium genere), IV, 192 not.
- Battus Libyca lingua* rex nominatur, IV, 155 not. †)
- Battus I.* Cyrenaeorum rex, Polymnesti fil. ex Phronima concubina, IV, 150 not. 155 not. eius vitium linguae, unde dictus Battus, IV, 155 not. quot annos regnarit, IV, 159 not.
- Battus II.* cognomine Felix, Arcesilai I. fil., Batti I. nepos, II, 181 not. IV, 159 not.
- Battus III.* Claudus, Arcesilai successor, IV, 161 not.
- Battadae*, Barcaeorum insignis familia, IV, 202.
- Beatus* ante obitum nemo appellandus, I, 32. — beatus ex viventibus nemo, I, 86.

*) Auctore Pott. Etymol. Forsch. p. XXXV Βάδρης convenit cum Sanscritana voce *bhadra*, quae *fortunatum, felicem, laetum* significat.

**) *Bagaei* vocem ad Zendicam et Sanscritanam linguam referentes exponunt *Felicem, Prosperum*. Cf. Bohlen. De lingua Zendica p. 20. Pott. Etymol. Forsch. p. XXXVII.

***) Add. Stadelmann. Programm. de Herodot. (Dessav. 1830) p. 7.

†) De h. l. cf. Creuzer.: Zur Gemmenkunde p. 107. 191. *Batti* nomen ad *Buddham* refert Bauer: Naturrelig. d. Alterth. I p. 244.

- Beatorum insula* (Μακάρων νῆσος), III, 26 not.
- Becos Phryges panem vocant caque prima vox a pueris edita in loco deserto educatis*, II, 2 not. et T. I p. 929.
- Bel*, Babyloniorum deus, I, 181 not. I, 199 not.
- Belbina insula*, VIII, 125. not. *)
- Belides*, portae Babylonis, III, 155. 158.
- Bellariis* multis utuntur Persae, I, 133.
- Bellum* paci praeferre amentis est, I, 87. bellum civile tanto peius bello publico, quanto bellum pace, VIII, 3. bellum sibi invicem indicere, Graeciae populi in more habent, VII, 9. Bellum Persarum adversus Aegyptum ob mulieres commotum, III, 1. 3. bellum adv. Graeciam a principio mutuos raptus mulierum excitasse ferunt Persarum literati, I, 1—5 conf. III, 134 not. Bellum ab Atheniensibus ob raptas foeminas Lemno inlatum, VI, 138. bello et raptu vivere, apud Thracas laudatissimum, V, 6. bello et praeda vivunt Tauri Scythiae, IV, 193.
- Belus*, Nini pater, I, 7.
- Belus*, Cephei pater, VII, 61.
- Benemeriti* de rege, Orosangae *Persis dicti*, VIII, 85 not. III, 140 not. *honoribus maximis adfecti*, III, 154. coll. c. 160 et cf. V, 11. VI, 29. Benemeriti seu benefici Spartiatarum, I, 67.
- Bermius*, mons Macedoniae, VIII, 138 not.
- Bessi* vaticinantes in Bacchi templo apud Satras, VII, 111 not. et T. III p. 824.
- Bestiae* apud Aegyptios sacrae, II, 65 seqq. not. 67 not. **) bestiae sacrae ab Aegyptiis conditae, II, 42 not. II, 64 et II, 67, ubi de causâ huius cultus.
- Bias Prienensis*, I, 27 not. saluberrimum consilium Ionibus dat, ut in Sardiniam navigent, I, 170.
- Bias Melampodis frater*, IX, 34.
- Bisaltis*, Apolliphanis fil., Abydenus, VI, 26.
- Bisaltia*, regio Macedoniae, VII, 115 not. T. III p. 826. Bisaltarum regis immane facinus in filios, qui contra Graeciam militarant, VIII, 116.
- Bisanthe*, urbs Hellesponti, VII, 137 not.
- Bistones*, populus Thraciae, VII, 110 not.
- Bistonis lacus*, VII, 109 not. ***)
- Bithyni* a Croeso subacti, I, 28. Bithyni nominantur Thraces in Asiam traiecti, VII, 75 not.
- Bitonis et Cleobis historia et beatitudo*, I, 31.
- Boebis palus* (ἡ Βοιβηὶς λίμνη), in Thessalia, VII, 129 not.
- Bocoti* Oenoën et Hysias occupant, V, 74. Chalcidensibus auxiliantur contra Athen. at malo successu, V, 77. Bocoti ad Thermopylas, VII, 202 seqq. cum Medis universi sentiunt, VIII, 34. eorum equitatus magno usui fuit fugientibus Persis, IX, 68. Boeotorum foedus, V, 79 not. VI, 108 not.
- Boeotia*, II, 49. V, 57. *Boeotia olim Cadmeis*, II, 49 not.
- Boeoticae solcae*, I, 195.
- Boges*, praefect. Eionis, VII, 107 not. 113. Xerxi fidelissimus, in rogam se conicit, VII, 107.
- Bolbe lacus*, V, 16 not. T. III p. 812. †)
- Bolbitinum ostium Nili*, II, 17. Exc. p. 906.

*) Haec insula nunc vocatur *St. George d'Arbori*, teste Clarke Travels etc. II, 2 pag. 453 coll. 603.

**) Add. Bohlen: Das alte Indien, I p. 186 seqq. 189 seq.

***) Add. Clarke Travels. II, 3 chap. 13 p. 427.

†) Add. Clarke Travels II, 3 p. 384, ubi imago lacus aeri insculpta invenitur. Nomen lacus hodie *Beshec*.

- Borcas* Atheniensium gener ab iis contra Xerxem invocatus, VII, 189 not. eius uxor Orithyia; delubrum ad Ilissum fl., *ibid.* not. *)
- Boryes*, ferae in Africa frequentes, IV, 192.
- Borysthenes* fl. (ὁ Βορυσθένης), IV, 18. 45. 47. 53 not. *Borysthenes* et fluvius et urbs, IV, 78 not.
- Borysthenitae* (οἱ Βορυσθενεῖται), IV, 18. 53. eorum urbs (τὸ Βορυσθενεῖτέων ἄστυ), Milesiorum colonia, IV, 78. eadem *Borysthenes* (Βορυσθένης), *ibid.* τὸ Βορυσθενεῖτέων ἐμπόριον. IV, 17 not. Exc. T. II p. 662 seq. Olbiopolis vel Olbia; *ipsique* Ὀλβιοπολίται nominati, IV, 18 not.
- Bos* se ipsum elixans apud Scythas, IV, 61. boves mares Aegyptii immolant; feminae Isidi sacrae sunt, II, 18. II, 38 not. 41 not. boves immolandos quomodo explorent Aegyptii, II, 38 not. boves cur sacrae Aegyptiis, II, 40 not. II, 41 not. II, 129 not. boum sepultura apud Aegyptios, II, 41 not. bos apud Cyrenaeos etiam sacra propter Isidem, IV, 186 not. habus ubi cornua non succrescant, IV, 29. boves praepostere pascetes, cornua inflexa anterius habentes, IV, 183 not. — boves feri (praegrandibus cornibus circa Macedoniam), VII, 126 not. Bos lignea inaurata Mycerini regis filiae sepulcrum, II, 129 not. seq. boves aureae a Croeso Ephesi dedicatae, I, 92.
- Bosporus* Cimmerius, IV, 12. 28 et 100.
- Bosporus* Thracius a Dario ponte iunctus, IV, 83 not. 85 not. 86 not. 88 not., ubi et eius dimensio.
- Bottiaei regio* (Βορτιαῖς), VII, 123 not. terminata per fluv. Lydian, et Haliacmona, VII, 127. *Bottiaci* (Βορτιαῖοι), populus, VII, 185. VIII, 127.
- Bruccae* Persarum, VII, 61 not. III, 87. I, 71 not.
- Branchidae* (αἱ Βραγχίδαι τῆς Μηλοῖνης), ubi oraculum Apollinis, I, 46 not. 92 not. *adn.* 157 seqq. II, 159 not. V, 36. *De eodem templo agitur*, VI, 19 not., ubi τὸ ἐν Αἰδύμοις ἱερόν.
- Branchidae* (οἱ Βραγχίδαι), sacerdotum familia, I, 46 not. I, 158. et T. I pag. 927. *vid. adn.* ad I, 92.
- Brauron* Atheniensium, IV, 145 not. VI, 138.
- Briantica regio* (ἡ χώρα Βριαντινῆ), antea Galaica nominata VII, 108 not.
- Briges*, qui postea dicti Phryges, VIII, 73 *vid. not.*
- Brongus* fl. in Istrum labitur, IV, 49.
- Brundisium* urbs, IV, 99 not.
- Bryas*, Darii et Artystonae fil., VII, 72.
- Brygi*, Thraeces, VI, 45 not. VII, 185 *vid. Briges.*
- Bubali* in Libya, I, 192. **)
- Bubares* Persa, Megabyzi fil., coll. IV, 167 not. V, 21. VII, 22 *nott.* VIII, 136.
- Bubastis*, urbs in Aegypto, II, 59 not. II, 67 not. 137 not. 156. 166. Bubastiana praefectura, II, 166.
- Bubastis* Aegyptiace, Diana, II, 137 not. 156.
- Bulbulci* Aegypt., II, 164 not.
- Bucolicum ostium Nili* effossum, II, 17. Excurs. p. 907.
- Budii*, Medorum gens, I, 101 not.
- Budini* populus, IV, 21 not. 108 not.

*) Cf. etiam Kruse in Büschings wöchentlichen Nachrichten IV, 4 pag. 355.

**) Miot, Gallus interpres, reddit *Buffles*, ut intelligatur *bos bubalus*, quod animal frequens per Africam; nisi potius cogitandum de *Antilope bubalo* (*la vache de la barbarie*), quae bestia in Africae ora septentrionali haud infrequens.

eorum mores etc. urbs Golonus, IV, 108 not. *) sedes, IV, 109. **) *Bulis* Spartiata, Nicolai fil., offert se sponte ad Talthyibii iram placandam, una cum Sperthia: eteorum acta, VII, 134 not. — 137. *Bura*, Achaeorum oppidum, I, 145. *Busac*, Medorum gens, I, 101 not. *Busiris*, urbs Aegypti, II, 59 not. 61. Busiritana praefectura, II, 165 not. *Butacides* Crotoniata, Philippi pater, V, 47. *Buto*, urbs Aegypti, ubi oraculum Latonae, II, 59. 63. 155 not. II, 75 not. *Butus* lacus, II, 156 not. *Bybaesia* penins. in Cnidiorum finibus, I, 174 not. *Byblos*, II, 92 not. *Herodoti aetate βύβλοι*, i. e. libri papyracei in usu, V, 58 not. βύβλινα ὄπλα, rudentes ex byblo, VII, 25 not. et c. 36. *Byssina* sindone vulnera obligantur, VII, 181.

Byzantium ab Otane captum, V, 26. de situ, IV, 144 not. ***) ab Ionibus suam sub obsequium redacta, V, 103.

C.

Cabales, gens Africae, IV, 171 not. *Cabalii* populus, III, 90 not. *Cabelenses Macones* (Καβηλέες οἱ Μηῖνες), qui et Lasonii, cum Xerxe militantes, et eorum armatura et dux, VII, 77. *Cabirorum* sacra, II, 51 not. eorum templum Cambyses profanat, III, 37. *Cadaver* Amasidis laniatum, III, 16. cadaverum condiendorum ratio apud Aegyptios, II, 86 not. 88. II, 123 not. †) cadavera parentum comedunt Calatiae Indi, III, 38 et Padaei, III, 99. cadavera devorantur apud Issedones, IV, 26 not. Cadaver discriptum a Persis sepelitur, I, 140 not. ††) cadaver cerâ involutum, I, 140 not. cada-

*) Eichwald. in Annal. Dorpat. III, 1 pag. 7 seqq. Slavorum gentem quandam — *Wenden* — intelligi vult, quae tum in regione circa Pinsk, gubernii Minsk, paludosa, aquosa ac silvosa sedes habuerit.

**) *Budinos*, quos pro *Slavis* habet Schaffarik, Germanorum maiores agnoscit Halling. in Annal. Vienn. LXIII p. 125. Add. Eiusdem Dissert. De flava gente Budinorum. Berol. 1834 coll. Kruse in Büsching. wöchentl. Nachricht. IV, 4 pag. 258 seq. 355 seq., ubi Budinorum sedes in Germania et finitimis Poloniae meridionalis et occidentalis regionibus quaeri vult. Meliora dabit Heeren. I. in not. I. et nuper admodum in Annal. Gotting. 1834 nr. 90 p. 901, ubi adfert locum ex Engelhardtii itinerario ad occidentales partes montis Ural, ubi Permia sita est, quam ille eodem fere modo describit, quo Herodotus IV, 109 Budinorum regionem,

***) Add. A. Falk. De origine Byzant. (Wratislav. 1829. 8) p. 10 seq. 21 et quae ibi citantur.

†) Vide nunc: A History of Egyptian Mummies, and An Account of the Worship and Embalming of the sacred Animals by the Egyptians, with Remarks on the Funeral ceremonies of different nations and observations on the Mummies of the Canary Islands, of the Ancient Peruvians, Burman Priest's etc. by *Th. Pelzigrew*. etc. London 1834, 4.

††) Cum Magorum fuerit doctrina cadaver bestiis exponendi idque ab Indorum more comburendi cadavera prorsus abhorreat, O. Frank (vid. dritter Jahrsbericht d. Münchn. Acad. 1833 p. 34 seq.) hoc ipsum a Magis Herodoti aetate introductum esse ponit, ut Indis contrarii essent, cum priori aetate Persae quoque non aliter atque Iudi vicini mortuorum corpora flammis dederint, mortuum ab igne consumptum in huius ipsius vim internam divi-

- vera (s. homines) non comburuntur apud Persas, III, 16 not. I, 86. cadavera apud Graecos comburuntur, III, 38. cadaver igno comburere et Persis et Aegyptiis nefas est, III, 16. ab ave aut cane discerpta apud Persas terra conduntur, I, 140. apud Aethiopes vitro circumdata, III, 24. incerata et plaustris circumvecta apud Scythas, IV, 71 not. IV, 73 not. — 78. cadaver *Orestis* septem cubitorum, I, 68 not.
- Cadmea victoria* (proverbialiter ita dicta). Phocaeensibus obtigit, I, 166 not.
- Cadmaeae* literae, V, 59 not.
- Cadmei*, I, 146. Pelasgos eiciunt, I, 56 not. Cadmei ab Argivis eiecti, V, 57 not. 61. in eos expositio Atheniensium, IX, 27.
- Cadmus*, Agenoris fil., IV, 147 not. V, 58 et 59. Semeles pater, II, 45. ad Theram appellitur, IV, 147. venit in Boeotiam, II, 49. V, 57 not.
- Cadmus*, Cous, Scythae fil., homo iustitiae amatiss., VIII, 163. 164 not.
- Cadytis*, magna Syriae urbs, II, 159 not. Excurs. p. 922 seq. *) non minor quam Sardes; a Neco rege expugnata, III, 5.
- Caenus* et *Caenides* Eötion, V, 92 §. 2 not.
- Caicus* fl., VII, 42. Caicus campus (*Καίκιον πεδίον*), Mysorum, VI, 28 not.
- Calacta* (*Καλή Ἀκτὴ*, i. e. *Pulchrum litus*), in Sicilia Tyrrheniae obversa, VI, 22 not. seq.
- Calamus* s. arundo Indica, VII, 64 not. 65 not.
- [*Calaminthae* opp. *Libyae* ex *Herodoto* memoratur apud Steph. Byz.]
- Calantiae* Indi, III, 97. vid *Calatiae*.
- Calasirics*, Aegyptii pugnatores, II, 164 not. — 168. IX, 32. solam rem militarem exercent, II, 166. eorum stipendium et commoda, II, 168. armatura, VII, 89 (coll. I, 135. IV, 180.) IX, 32. *Calasirium* nomi s. praefecturae, II, 166.
- Calasiris*, vestis nomen, II, 81 not.
- Calatiae* Indi parentibus vescuntur, III, 38 not. at cap. 97 not. vocantur *Calantiae*.
- Calchas*, VII, 91 not.
- Calchedonia*, IV, 85. *Calchedonii*, et *Chalcedonii*, et cf. not. ad IV, 144. V, 26.
- Calcolorum* ludus inventus a Lydis, I, 94.
- Callatebus*, urbs Lydiae, VII, 31 not. T. III p. 822.
- Calliades*, archon Athen., VIII, 51.
- Callias* Eleus, ex *Iamidarum* familia, vaticinus, V, 44. 45.
- Callias*, Phaeonippi fil., Hipponici pater, bona Pisistrati Athenis eiecti ausus emere; filius potestatem dat, maritum sibi, quem quaeque velit, eligendi, VI, 121 not. 122. cf. not.
- Callias*, Hipponici fil., Atheniensium legatus, VII, 151 not.
- Callicrates*, eiusque virtus et moribundi dictum, IX, 72. eius sepulcrum apud Lacedaemonios, IX, 85.
- Callimachus* Aphidnaeus, polemarchus, VI, 109 eius virtus et interitus, VI, 114 not.
- Callipidae*, pop. Scythiae: iidem et Graeci Scythae, IV, 17 not.

namque naturam transire rati. Quin apud Tibetanos dilacerari mortuos idque in honore poni narrant. Vid. description du Tibet, traduit du chinois par le P. Hyacinthe Bitchourin ed. par Klaproth Paris 1831 p. 92.

*) Add. Keil. Apologet. Versuch über d. Büch. d. Chronic. 1833 pag. 434 seqq., qui una *Hirosolyma* in Herodotea urbe *Cadyti* agnoscere posse evicit; et conf. C. Cless. De coloniis Iudaeorr. in Aegypt. (Stuttg. 1832) pag. 8. Contra Gazam intelligi vult post Hitzigium Schmeidler. der Untergang d. Reiches Iuda (Breslau 1831) p. 58 coll. Klausen ad Hecataei fragm. pag. 115.

- Callipolitani* (*Καλλιπολίται*), in Sicilia, VII, 154 not.
- Callista* ins. Thera postea nominata, IV, 147 not.
- Calvi* populi ab ipso natali, itidemque feminae calvae, IV, 23. calvi paucissimi apud Aegyptios, et qua causa, III, 12.
- Calumnia* unde in aula, III, 80. eius propria, VII, 10 §. 7.
- Calydni* pop., VII, 99 not.
- Calyndenses* (*οἱ Καλυνδέες*), eorum rex, et navis ab Artemisia demersa, VIII, 87.
- Calynda*, *Calyndici*, montes Cariae, I, 172 not. VIII, 87.
- Camarina*, quondam Syracusanorum, Hippocrati tradita, VII, 154 not. eversa a Gelone, VII, 156.
- Cambyses*, Cyri pater, I, 46. 107. 112. 207. VII, 11. ei in matrimonium tradita filia Astyagis, I, 107.
- Cambyses*, Pers. rex, Cyri et Casandanae fil., ex Achaemenidarum familia, II, 1. III, 2. eius genus Aegyptii falso sibi vindicant, III, 2. patrem in bello Massagetico comitatus, cum Croeso in Persiam remittitur, I, 208. Cyro mortuo regnum suscipit, et expeditionem in Aegyptum parat, II, 1. III, 1—4. causae huius belli, not. ad III, 1. tempus huius expeditionis, II, 1 not. cum Arabum rege foedus init, et tutum transitum obtinet, c. 7—9. a Polycrate navales copias petit, c. 44 coll. c. 25 et 139. Psammenitum regem ad Pelusium acri proelio vincit, c. 10 seq. Memphin urbem expugnat, et universa potitur Aegypto, c. 13. cf. II, 181. Libyes, Cyrenaei et Barcaei ultro ei se dedunt, c. 13. cf. IV, 165. — Psammenitum captum humaniter tractat, at postea tauri sanguinem bibere iubet, c. 14 seq. in Sai urbe in Amasidis cadaver saevit, c. 16. triplex facere bellum sibi proponit, c. 17. ad Aethiopas mittit speculatores Ichthyophagos, qui arcum Aethiopicum ei adferunt, c. 18—23. Cambyses quousque meridiem ver-
- sus ab Aegypto processit: III, 25 not. — exitus expeditionis, II, 26 not. Thebis adv. Aethiopas ducit, at mox fame coactus revertitur, c. 25. exercitus adv. Ammonios missus arena obruitur, c. 25 not. seq. expeditio adversus Carthaginienses Phoenicum pietate frustrata, c. 19. — Memphin reversus Cambyses in Aegyptios Apidi festum celebrantes grassatus, ipsum Apidem vulnerat, c. 27. — 29 not. inde furiosus, somnio illusus (cf. c. 64.) fratrem Smerdin necari iubet, et sororem eandemque uxorem sibi sumtam interficit, c. 30—32. alia in Persas edit facinora nefaria, inde a puero morbo sacro laborans; in Croesum bene momentem sagittam emittit; et Cabirorum saceris illudit, c. 33—38. contra eum in Aegypto morantem insurgunt duo Magi, et praecones Ecbatana Syriae mittunt, qui imperium ei abrogent, c. 61—63. (cf. c. 120) ab illis poenam sumpturus, gladio forte vulneratus, Persarum proceres moriens obstatur, ne imperium ad Medos redire patiantur, c. 64 not. seq. Regnavit VII. annos et V. menses, c. 66 n. — cur Dominus a Persis adpellatur, III, 89.
- Cameli*, I, 80 not. III, 103. VII, 86. cameli descriptio, III, 103 not. camelos timent equi, I, 80 not. cameli a leonibus lacerati, VII, 125.
- Camicus*, opp. Siciliae, *Herodoti* actate ab Agrigentinis habitatum; eius obsessio, VII, 169. 170 not.
- Camirus*, civitas Doriensium, I, 144.
- Campsae*, urbs Crossaenae regionis, VII, 123.
- Canac mons* (*Κάνης ὄρος*), VII, 42 not.
- Canales* coriacei mirae longitudinis, III, 9. — canales in Mesopot. I, 184 not. I, 193 not. canalus laccus Moeridis, II, 149 not. — canalus esinu Arabico in mare me-

- diterraneum, IV, 39 not. 42. II, 158 not. *)
- Canastracum* promontorium, VII, 123 not.
- Candaules*, Myrsi fil., Sardium tyrannus, Myrsilus a Graecis nominatus, I, 7 not. uxorem suam conspici nudam a Gyge vult, I, 8. 10. uxoris et Gygis consilio et dolo interimitur, I, 11. 12. nomen, I, 8 not.
- Candaules alius*, Damasithymi pater, VII, 98.
- Canes Indici*, I, 192 not. VII, 187 not. *Canis Aegyptiis sacer*, II, 67 not.
- Cannabis sponte nata et sata in Scythia*, IV, 74.
- Canobus*, opp. Aegypti, II, 97.
- Canobicum* Nili ostium, II, 15. 17. Excurs. p. 906. II, 113. 179.
- Cantharus*, sub lingua Apidis, III, 28 not.
- Caphareum* promontorium, VIII, 7 not. **)
- Capillorum tonsura apud Arabes*, III, 8 not. vid. *Coma et Arab.*
- Capita quercus* (*Ἰσχυὸς Κεραλαί*), locus sic dictus, in Cithaerone monte, IX, 39 not.
- Cappadoces* a Graecis Syri nominati, I, 72 not. T. III p. 823. V, 49. VII, 72. Cappadocibus bellum infert Croesus, I, 71, 73.
- Cappadociae fertilitas*, I, 73.
- Capras Mendesii non mactant*, II, 42. 46.
- Caprarii in honore apud Mendesios*, II, 46.
- Capripedes homines*, IV, 25 not.
- Caprae et bubali apud Afros*, IV, 192.
- Captivorum immolatio apud Scythas*, IV, 62 not. et apud Tauros, IV, 103 not.
- Caput nullam suturam habens*, IX, 83 not. caput hostis prostrati pelle nudant Scythae, IV, 64 et e craniiis potant, c. 65. capita captivorum hostium praecalto infixa palo supra domum erecta tanquam aedium custodes apud Tauro-Scythas, IV, 103. caput Onesili ab Amathusiis super oppidi portas suspensum, V, 114. caput tondere in luctu, IX, 24 not.
- Car fratres habuit Lydum et Mysum*, I, 171.
- Carcinitis*, oppidum Scythiae, IV, 55 not. 99.
- Cardamyle* Laconica, VIII, 73 not.
- Cardia*, opp. Chersonesi, VI, 33 not. VII, 58. IX, 115. T. III p. 817.
- Careus*, Euaeneti pater, VII, 173.
- Cares*, olim Leleges, Minois et Cretum imperio subiecti; eorum tria inventa, I, 171 not. a Croeso subacti, I, 28. denuo ab Harpago, I, 174. eorum a Persis defectio et pugnae, V, 117—120. naves et armatura in Xerxis exercitu, VII, 93. Cares in Aegypto ad Pelosium Nili ostium habitantes, II, 61. 152. 154. III, 11. Caricarum mulierum factum contra maritos, I, 146 not.
- Carum lingua*, I, 172 not. VIII, 135. Cares mercenarii Psammethici, II, 153 not. 152. 163. III, 4 not. male audiebant, V, 66 not. plerumque interpretes, VIII, 133.
- Caria pars Ioniae*, I, 142. a Persis capitur, VI, 25.
- Caricum vestimentum*, V, 88.
- Carine*, opp. Mysiae, VII, 42 not.
- Carius* Iupiter, I, 171. V, 66.
- Carnea festum*, VII, 206 not. VII, 72.

*) Huius canalis vestigia quaedam adhuc per tractum Suesiae (Suez) se persecutum esse narrat Acerbi. Vid. Nouvell. annal. d. Voyages 1830 T. XVII p. 372. Et conf. quoque Savary: Zustand d. alten u. neuen Aegypt. e vers. vernac. I p. 326. Mémoires du Baron de Tott. sur les Tarcs III p. 151 ed. Amstelod. 1774. I. de Hammer. in Annal. Vienn. LXVI p. 5.

**) Add. quae Bode excitat in nott. criticae, ad mythogr. I §. 144 pag. 48.

- Carpathus insula*, III, 45 not.
- Carpis* fl. super Umbris in Istrum se exonerat, IV, 49.
- Carthaginenses*, origine Phoenices, III, 19. et Phoenices ab Herodoto nominati, II, 32 not. IV, 197. VII, 165 not. IV, 43 not. Carthaginensium reges s. magistratus, VII, 165 not. duces sacra faciunt, VII, 167 not. foedus cum Tuscis, I, 166 not. cum Phocaensibus de Corsica bellum navale gerunt, I, 166 not. iis vult bellum inferre Cambyses, sed omittit, III, 17. 19. Siciliae bellum inferunt, Amilcare duce, VII, 165 seq. colunt imaginem Amilcaris, VII, 167.
- Carthago* (Καρχηδών), III, 19.
- Caryanda*, IV, 44 not.
- Carystus*, urbs Euboeae, IV, 33 not. obsessa, VI, 99 not. VIII, 112 not.
- Carystii* se dedunt Persis, *ibid.* pecuniam dant Themistocli exigenti, VIII, 112. eorum ager a Graecis vastatur, VIII, 121. contra Athen. bellum gerunt, IX, 105.
- Casambus*, Aristocratis fil., Atheniensibus traditus ab Aeginetis, VI, 75.
- Casia* in Arabia quomodo nascatur et metatur, III, 110 not. 107 not. Add. Winer. Bibl. Reallexicon I p. 769 ed. sec.
- Casius*, Arabiae mons ad Serboni-
- dem lacum, Aegyptum a Syria determinat, II, 6 not. 158. III, 5 not.
- Casmena*, opp. Siciliae, VII, 155 not.
- Caspatyrus*, urbs Pactyicae regionis, III, 102 not. IV, 44. Exc. T. II p. 648 seq. *)
- Caspia*, III, 92 not. 93 not. eorum armatura in exercitu Xerxis, VII, 67 coll. 86. *Caspiri*? VII, 86 not.
- Caspium mare*, IV, 40. I, 202 not. 203 not. **)
- Cassandane*, Cyri uxor, mater Cambysis, II, 1. III, 2.
- Cassia*, II, 86 not.
- Cassiterides insulae*, unde stannum, κασίτερος, adfertur, III, 115 not. Exc. T. II p. 650 seq. ***)
- Castalia*, fons sub Hyampeo Parnassi cacumine, VIII, 39 not.
- Casthanaea*, opp. Magnesiae, VII, 183 not. 188.
- Castor et Pollux*, Tyndaridae, II, 43. hospitio excepti ab Euphrozione, VI, 127.
- Castores* in quo lacu capiantur, IV, 109 not. eorum testiculi ad uterorum curationem utiles, *ibid.*
- Castra Tyriorum* (Τυρίων στρατόπεδον), locus sic dictus in Aegypto, II, 112.
- Castra* (Στρατόπεδα), nomen loc

*) *Caspatyrum* Herodoti esse hodiernum *Kaschmyr* copiosa disputatione efficere studuit Ritter. in *Erdkunde* Vol. III ed. recent. p. 1087 seqq.

**) Add. de mari Caspio Tzschuck. ad Melam III, 5 §. 3 nott. exegg. p. 128 seqq. Robertson: Ueber die Kenntniss d. Alten von Indien p. 213. Caeterum quae Herodotus I, 202 scripsit, contra Hecataeum Milesium, qui Caspium mare pro Oceani sinu habuerit, scripta esse contendit Klausen ad Hecataei fragmm. p. 92.

***) *Oestrymnidas* insulas, quae apud Avienum vocantur, non esse posse insulas Scilly, quae nunc vocantur, nimis scil. remotas et nudas rupes, sed insulas s. peninsulas esse in sinu montis Sancti Michaelis prope promontorium Lizard, quod ipsum veterum promontorium Oestrymnis, ad oram Cornubiae sitas, ubi etiamnum reperitur plumbum, nunc docent. Vid. Heeren. in *Gött. Anzeig.* 1833 nr. 125 p. 1242 not. et cf. Humboldt. Examen critique de l'histoire d. geogr. du nouv. cont. p. 47. Ipsum nomen κασίτερος ad Sanscritanum *Kastira* refert quoque Bohlen, de mercatura et navigatione veterum Indorum disputans in *Actt. societ. Regiomont.* Vol. I nr. III p. 57 seqq. §. 1.

- Ionibus et Caribus ad habitandum in Aegypto dati, II, 151.
- Castratio* puerorum per Lydiam facta, III, 48 not. coll. VI, 9 not.
- Catadupa* Aegypti, II, 17 not.
- Catarractes* amnis, Maandro par, in Phrygia, VII, 26 not. *Catarractae* Nili, II, 17 not. V, 118 not. *)
- Catiari* et *Traspies*, Scytharum genus, IV, 6 not.
- Cava* Euboeae (τὰ Κοίλα τῆς Εὐβοίας), VIII, 13 not. VI, 100 not.
- Caucasa* in Chio, V, 33 not.
- Caucasus* mons, I, 104. 203 not. 204. III, 97 not. IV, 12.
- Caucones*, Pylii pop., I, 147 not. IV, 148 not.
- Caunus*, Cariae urbs, ab Harpago capta, I, 176 not. ad Iones deficit, V, 103 not. Caunii, eorumque genus et mores, I, 172 not.
- Castrobius*, Aristae pater, IV, 13.
- Caystrius*, fl. Lydiae, V, 100 not.
- Cecrops* rex, VIII, 44 not. unde *Cecropidae* dicti Athenienses, *ibid.*
- Celaenae*, Phrygiae urbs, ubi Maandri fontes, VII, 26 not.
- Celeas*, socius Dorici, V, 46.
- Celeres*, VII, 86 not.
- Celtae* pop., II, 33 not. omnium extremi in Europa ad solis occasum, IV, 49 not.
- Cenchrus*, I, 193 not.
- Centum* appellatae insulae (Ἐκατὸν Νῆσοι), I, 151 not.
- Ceos* (Κέος), insula haud longe ab Attica sita, VIII, 1 not. coll. VIII, 76. patria Simonidis, V, 102. — *Cei* (Κεῖοι), VIII, I, 46. *Κητοί*, IV, 35. V, 102. Ionicus populus Athenis oriundus, VIII, 46 not. *Ceorum* coenaculum in Delo, IV, 35 not.
- Cephalenia* insula, IX, 28 not. a Palensibus habitata, *ibid.*
- Cephenes* olim, qui Persae, VII, 61 not.
- Cepheus*, Andromedae pater, VII, 61 not. 150.
- Cepheus*, Beli fil., VII, 61.
- Cephissus*, Thyiae pater, VII, 178.
- Cephissus* amnis Phocidis, VIII, 33 not.
- Ceramicus* sinus, I, 174.
- Ceraunii* montes, VII, 129 not.
- Cercusorum* (Κερκασσῶρον), Aegypti urbs; ad eam scinditur Nilus, II, 15. 17 not. 97.
- Cercopum* sedes (Κερκώπων ἔδραι), VII, 216 not.
- Ceres*, Aegyptiace Isis, II, 59. 156. cum Cerere alea ludit Rhampsinitus rex, II, 122 not. Ceres et Bacchus, inferorum principes, II, 123 not. Cereris matris templum in Scythia, IV, 53 not. Cereris Eleusinae templum, IX, 62. 97. 101. et lucus, IX, 65 not. Amphictyonidis templum, T. III pag. 828. VII, 200 not. Cereris legiferae sacra non memoranda (Thesmophoria), II, 171. VI, 16. cf. c. 134. Cereris et Proserpinae sollemnia, VIII, 65 not. Ceres Achaea, V, 61 not. T. III p. 814. (ubi male Archaea), ubi de eius templo et sacris. Ceres Aeginet. V, 82. VI, 91 not. Ceres Θεσμοφόρος, VI, 134 not.
- Cerevisia* apud Aegyptios aliosve antiquitatis populos usitata. not. ad II, 77. **)
- Certamen* singulare Echemi Tegearum regis cum Hyllo Peloponnesiorum duce, IX, 26. certamen ecc. Archivorum cum totidem Spartanorum, I, 82. certamen singulare triplex inter Pacones et

*) De Nili *catarractis* nunc accuratissime exposuit A. Prokesch: Das Land zwischen d. Catarracten des Nil. Wien 1831, ubi vid. potissimum p. 10. 15 seqq. 17 seq. 165 seq. *Minores*, ut vocant, Aegypto accenseri ait; maioribus, quos dicunt, determinari regionem, quae catarractarum vulgo vocetur, intra Syenem s. Assuan et Wadi Halfa sitam, ad quem ipsum locum maiores cernuntur catarractae.

**) Add. Tacit. German. 23 cum interpret.

- Perinthios, V, 1. certamen singulare a Mardonio Spartanis propositum, IX, 48. cf. VII, 103. Certamina singularia olim in more, IX, 26 not.
- Cervi* in Africa nulli, IV, 192 not.
- Ceus*, Salaminis promontorium, VIII, 76 not.
- Chalcedonii* (οἱ Καλκηδόνιοι s. οἱ Χαλκηδόνιοι), VI, 33 not. IV, 144 not. caeci a Megabazo dicti, IV, 144 not. ab Otane capti, V, 26. Chalcedonii in ulteriore litore Byzantii, VI, 33. vetustiores Byzantiis, IV, 144.
- Chalcidenses* oram Atticam populantur, V, 74. vastantur ab Atheniensibus, V, 77. Olynthum obtinent, VIII, 127. iis opem ferunt Milesii, V, 99. in acie Graccorum ad Plataeas, IX, 28.
- Chalcidicum* genus, VII, 185 not. VIII, 127.
- Chaldaei*, pop. Assyricus, VII, 63 not.
- Chaldaei* (sacerdotes Iovis Beli Babylonice), I, 181 not. 183.
- Chalestra*, urbs Macedoniae ad Axium fl., VII, 123 not.
- Chalybes* a Croeso subacti, I, 28 not. eorum armatura in exercitu Xerxis, VII, 76 not.
- Champsae*, crocodili nominantur ab Aegyptiis, II, 69 not. vid. *Am-sah*.
- Charadra*, opp. Phocidis, VIII, 33 not.
- Charaxus*, vir Mitylaeus, Sapphus frater, II, 135 not. IV, 135.
- Charilaus*, Maeandri frater, III, 145.
- Charillus*, Eunomi fil., VIII, 131.
- Charon* Lampsacenus rerum scriptor, not. ad I, 160. Comm. §. 8.
- Charopinus*, Aristagorae frater, V, 99.
- Chemmis*, ins. natans in lacu alto iuxta templum in Budo Aegypti opp., II, 156 not.
- Chemmis*, opp. magnum Thebaicae praefecturae, II, 91 not. Chemmitana plaga militibus adtributa, II, 165 not.
- Cheops*, rex Aegypti, Rhampsinitii successor, II, 124 not. eius gesta, pyramides, II, 124 not. seqq. *)
- Chephrenis* regis Aegypti tyrannis et pyramis, II, 127 not. 128. **)
- Cherasmis* Persa, Artayctis pater, VII, 78.
- Chersis*, Gorgi pater, VII, 98. VIII, 11.
- Chersis*, Onesili pater, V, 104.
- Chersonesus*, a Miltiade Cypseli fil. condita, VI, 34 seqq. Chersonesi urbes a Phoenicibus captae, VI, 33. Chersonesitarum primores astu captos in vincula coniecit Miltiades Cimonis fil., VI, 39. et Chersonesum Athen. terram nominat, Lemnum adoriens, VI, 140. Chersonesitae Sesti portas Atheniensibus aperunt, IX, 118.
- Chersonesus aspera* (oppidum), IV, 99 not. cf. VII, 33.
- Chilaus*, civis Tegeates, consilium dat Spartanis, IX, 9.
- Chilo*, Demartheni fil., VI, 65. vir Spartae sapientiss., VII, 235 not. Hippocrati consilium dat, I, 59.
- Chius* Ionum civitas, I, 142. II, 178. a Persis capta, VI, 31. Chii soli Milesiis contra Lydos opem ferunt, I, 18. Chiorum tyrannus Strattis, VIII, 132. Minervae Poliuchi templum, I, 160. eorum lingua, I, 142. quo pacto Atarneum obtinuerint, I, 160 not. eorum clades, VI, 15. 16. 26 not. seqq.
- Chlaenae* in ludis pro praemio datae, II, 91 not.

*) Cheops in veterum Aegyptiorum monumentis hieroglyphicis vocatur *Schiufo*. Vid. Rosellini Monumenti dell'Egitto e della Nubia I p. 126-130. Ad narrationem de Pyramide exstructa vid. Bauer Naturrelig. d. Alterth. I, 1 pag. 51 seq.

**) In Hieroglyphicis monumentis appellatur *Seneschiofo*. Vid. Rosellini l. l. p. 130 seq.

- Chaospes* fl. ad Susa, I, 188. V, 49. 52.
- Choenix* mensura, VI, 57 not. VII, 187, ubi vid. not.
- Choeratae* (*Χοιρέται*, i. e. porcales), tribus Sicyonia, V, 68 not.
- Choerae*, opp. Euboeae, dittonis Eretrienisium, VI, 101.
- Chorus*, Micythi pater, VII, 170.
- Chorasmii* pop. III, 93 not. 117. eorum in Xerxis exercitu armatura, VII, 66.
- Chori* muliebres lascivi ap. Aeginetas, V, 83. chori tragici Baccho adtributi a Clisthene Sicyonio, V, 67. chorus, 100. adolescentum ex Chio missus Delphos, eiusque tristo fatum, VI, 27.
- Chromius* Argivus, I, 82.
- Chytri* (*Χύτροι*, i. e. *Lebetes*), aquae calidae in Thermopylis, VII, 176 not. *)
- Cicones*, gens Thraciae, VII, 59 not. 108. 119.
- Cii* sive *Cei* vid. *Ceos*.
- Cilices* olim Hypachaei nominati, VII, 91. I, 28. 72. V, 49. 52. eorum armatura, VII, 91. T. III p. 824. tributum, III 90. naves (*νῆες Κιλίσσαι*), VIII, 14.
- Cilicia*, II, 17. montana, c. 34. IX, 107. Cilicia provincia equitatu custodita, III, 90 not. Ciliciae et Armeniae terminus Euphrates fl., V, 52. Ciliciae fines, III, 90 not. coll. V, 52 not.
- Cilix*, Agenoris fil., a quo dicti Cilices, VII, 91.
- Cilla*, Aeolum civitas, I, 149 not.
- Cimmeria*, regio Scythiae, IV, 12 not.
- Cimmerii* a Scythia sedibus eicci, IV, 1. 11. 12. expeditiones, I, 6 not. I, 15 not. 103 not. VII, 20. Sardes capiunt, I, 15. deinde ab Alyatte ex Asia eicci, I, 16. —
- Cimmeriorum nomen et genus, I, 6 not. IV, 11 not. **)
- Cimmerius* Bosphorus, IV, 12 not. 28. 100. Cimmerium portorium (*Πορθηγία Κιμμέρια*), IV, 12 not. 45 not. Cimmerium Castellum (*Κιμμέρια τείχεα*), IV, 12 not. ***)
- Cimon*, Miltiadis pater, VI, 34. 39. et Stesagorae, VI, 38. 103. ter Olympiae victor, a Pisistrati filiis occisus, VI, 103. monumentum, VI, 103 not.
- Cimon*, Miltiadis filius, VII, 107. mulctam patri impositam exsolvit, VI, 136.
- Cindys*, V, 118 not.
- Cineas* Coniacus, rex Thessaliae, V, 63.
- Cinere* superiecto interficere, II, 100 not.
- Cinnamomum* quomodo colligatur in Arabia, III, 111 not. 102 not.
- Cinyps* fl., IV, 175 not. V, 42.
- Cinyps* tellus Africae fertilis, fluvio cognominis, IV, 198 not.
- Cion*, Mysiae urbs, V, 122.
- Cippus* finium index, VII, 30. IV, 87 not. IV, 91 not.
- Circuncisio* Aegyptiorum, II, 36 not. II, 37 not. et T. I p. 930 et aliorum quorundam populorum, II, 104 not.
- Cissii* in exercitu Xerxis militantes, VII, 62. eorum dux et armatura, *ibid.* equitatus, VII, 86. tributum, III, 91. Cissii et Medi a Thermopylis propulsati, VII, 210.
- Cissia* terra, III, 91 not. V, 49. 52. VI, 119.
- Cissiae* portae Babylonis, III, 155. 158 not.
- Cithacronis* radices, IX, 19. 25. faucium exitus, IX, 39. cf. not. ad V, 74. adde VII, 141.
- Cius* fluv. olim *legebatur pro Scius*,

*) Add. Clarke Travels II, 3 pag. 247 seq.

**) Conf. quoque Halling. in Annall. Vienn. LIX p. 252. Bach. ad Callini fragm. pag. 13 seq. quatuor penit Cimmeriorum incursiones.

***) Conf. Muraview-Apostol Reise durch Taurien p. 166. 167, de eo quoque disputans, quod hodiernum regionis nomen *Krimm* e corrupto Cimmeriorum nomine vulgo deducunt.

- IV, 49 not. Cius in Mysia, V, 114 not.
- Claves Cypri* (Κληίδες τῆς Κύπρου), promontorium ita dictum, V, 108 not.
- Clazomenae*, Ionum civitas, I, 142 not. II, 178. invaditur ab Alyatte, qui cladem accipit, I, 16. capitur ab Artapherne et Otane, V, 123. — Clazomeniorum thesaurus, I, 51.
- Cleades*, Autodici fil., Plataeensis, inanes excitat Aeginetarum tumulos ad Plataeas, IX, 85.
- Cleander vates*, Phigalensis Arcas, VI, 83 not.
- Cleander*, Hippocratis filius, VII, 155.
- Cleander*, Pantaris f., Gelae tyrannus, VII, 154 not.
- Cleobis et Bitonis historia et beatitudo*, I, 31 not.
- Cleodaeus*, Hylli fil., VI, 52 not. VII, 204. VIII, 131.
- Cleombrotus et Leonidas gemini*, V, 41. I. VIII, 71 not. Anaxandridae filius, *ibid.* et IX, 10. pater Pausaniae, IV, 81. Spartanorum dux in Isthmo, VIII, 71.
- Cleomenes*, Anaxandridae fil., ex uxore posteriore natus, mentis haud satis compos, patri succedit in regnum Spartanorum, quippe filius natu maximus, V, 41 seq. cf. c. 39. a Macandrio Samio ipse auro non corrumpi potest, nec alios corrumpi sinit, III, 148. *Alcmaeonidarum machinationibus a corrupta Pythia commotus* (cf. c. 63), Pisistratidas Athenis eiicit, V, 64 seq. et postea Clisthenem, Isagorae favens, c. 70 seq. mox vero ipse Athenis excedere coactus, ex arce, ubi se Achaeum esse pronuntiaverat, Pisistratidarum oracula Sparta defert, c. 72 seq. et 90. denuo expeditionem contra Athenas suscipiens, Eleusine cum collega Demarato discordat, c. 74—76. — Aristagoram, ad bellum Persis inferendum sollicitantem, (cf. c. 37 seq.) monitus a filia Gorgo, Sparta excedere iubet, V, 49—51. — adv. Aeginetas, Medisimi apud Lacedaemonios accusatos, ducens, per Demarati, absentem accusantis, artem Aeginā decedere cogitur, VI, 49—51. VI, 50 not. Sparta reversus, cum Leotychide paciscens, ex oraculo corrupto Demarato regiam dignitatem abrogat, c. 65 seq. ex Aegina Medicarum partium patronos Atheniensibus in custodiam tradit, c. 73. — Argivos magna clade adfcit, sex milia eorum occidens (cf. VII, 148), et Argi lucum incendit, c. 76—80. apud Ephoros corruptionis accusatus absolvitur, c. 82. at fraude, quam in Demaratum commiserat, detecta (cf. c. 66.) in Thesalia exulans, Arcades adv. Spartanos sollicitat, c. 74. inde Sparta revocatus, furiosus (cf. V, 42.) se ipse lacerat, c. 75 not. coll. V, 48. VI, 84 not. Scythico more vinum bibere consuevit, VI, 76.
- Cleonae*, opp. in Atho monte, VII, 22 not.
- Clinias*, Alcibiadis fil., Atheniensium praestantissimus in classe contra Xerxem, VIII, 17 not.
- Clisthenes*, Sicyonis tyrannus, V, 67 not. VI, 126. eius odium in Adrastum, V, 67. circa Clisthenem et filiam Agaristam ac procos acta, VI, 126 seq. Clisthenis aetas, V, 67 not. Clisthenes rhapsodos eiicit, V, 67 not. *)
- Clisthenes*, Atheniensis, de Alcmaeonidarum familia, Clisthenis Sicyonii nepos, cum Isagora factionibus dissidens, e quatuor tribubus Athen. decem facit, V, 68 not.

*) Heinecke Homer. Götter- und Heldendualismus p. 96. Homericorum carminum recitationem eam ob causam a Clisthene interdictam fuisse arbitratur, quia in illis stemmata maiorum actasque nobilium heroum crebrius memorata consiliis Clisthenis in republica constituenda offecerint.

- 66 not. 69 not. cf. VI, 131. ab Isagora et Cleomene Athenis cinctus, V, 70 seq. mox vero revocatus, c. 73. Clisthenis facta in republ. Athen. et studium populare, V, 69 not. Clisthenes demos instituit, V, 69 not.
- Clypeos* signis ornare primi Cares invenerunt, I, 171 not. cf. IX, 74 e clypeis vallum congerunt Persae, IX, 61 99. 102.
- Clytiades* (i. e. ex Clytii familia), fuit Tisamenus vates, IX, 33 not.
- Cnidus* civitas Doriensium, I, 144 not. II, 178.
- Cnidii*, Lacedaemoniorum coloni, I, 174. eorum cum Tarentinis amicitia, III, 138. suam ditionem in ins. formam perfodiendo tentant redigere, I, 174 not. Harpago se dedunt, *ibid.* Cyrenaeorum quosd. servant, IV, 164 not. Cnidii Cyrenaeorum amici, IV, 164 not. et Tarentinorum, III, 138. *)
- Cnoethus*, pater Nicodromi, VI, 88.
- Cobon*, Aristophanti fil., VI, 66.
- Codices* Herodoti, Comm. §. 17.
- Codrus*, Atheniensium rex, V, 65. 76 not.
- Codrus* Melanthes fil., a quo Caucones Pylis oriundi, I, 147.
- Codrus*, Nelei pater, Mileti conditoris, IX, 97.
- Coela* (Graece κοίλη), via sic nominata, VI, 103, ubi vid. not.
- Coela* (Κοίλα i. e. Cava), Chii, VI, 26 not. Euboeae, VIII, 13 not.
- Coelum* perforatum de pluviis, IV, 158 not.
- Coenae* sumptuosissimae a Xerxe Graecis civitatibus imperatae, VII, 118—120. coena splendidissima Pers., IX, 82. cf. I, 133, ubi mensa secunda maxime ab iis diligitur. Coena luxuriosa Pers. legatorum ap. Amyntam Macedonem, V, 18 seq. coena regia regis die natali quotannis parata ap. Persas, IX, 110. ad coenam vocari a rege honorificum, I, 119. III, 42. Cf. *Epulae*.
- Coenra*, Thasiae locus, prope quem metalla Phoenicia, VI, 47.
- Coës* Mitylenaeus, Erxandri fil., IV, 97 not. V, 11. Mitylenes tyrannidem a Dario accipit, V, 11. captus ab Iatragora, V, 37. a Mitylenaeis lapidibus interficitur, V, 38.
- Coitus* in templis ap. Babylonios, I, 199 not. apud ceteros homines exceptis Aegyptiis et Graecis, II, 64 not.
- Colaeus*, Samiae navis gubernator, IV, 152.
- Colaxais*, Targitai fil.; ab eo oriundi Scythae, IV, 5 not. seq. triplex filiis constituit regnum, c. 7.
- Colchis*, I, 2 not. I, 104. Colchi IV, 37. 40. ab Aegyptiis oriundi, II, 104 not.**) Persis dona ferunt, III, 97. eorum armatura et dux in Xerxis exercitu, VII, 79. Colchicum limum Sardonicum dictum, II, 105 not.
- Colias* (Κωλιάς), ora Atticae, VIII, 96 not.
- Colonia* soboles metropolios nominata, III, 19 not. conditores coloniae patres, VII, 51 not. VIII, 22 not. coloniae conditori mos est sacra facere, VI, 38 not. cf. I, 168. vid. et Heros. colonias deducendi mos et ritus, I, 146. V, 42 not. coloniarum iura, III, 19 not. coll. IV, 164 not. V. 83. VII, 51.
- Colophon*, Ionum civitas, I, 142 not. capta a Gyge, I, 14. Colophonii soli ex Ionibus ab Apaturiis festis prohibiti, I, 147. Smyrnarum occupant, I, 150 cf. c. 16.
- Colossae* (Κολοσσαί), opp. Phrygiae, VII, 30 not.
- Colossi* apud Aegyptios memorabiles pontificum, II, 143 not. lignei Mycerini regis, II, 130 not. permagni Apidis aulae suppositi, II,

*) Lorentz. De Tarentt. civit. p. 16 hanc amicitiam tum e mercaturâ tum e communi utriusque gentis origine Laconicâ repeti vult.

**) Cf. P. de Köppen: Nordgestado des Pontus p. 65.

- 153 not. in propylaeis Minervae templi in Sai urbe, II, 175. colossus septuaginta quinque pedum, et alii, II, 176. cf. II, 4 et vid. statuae.
- Columbae Dodonaeae nigrae*, II, 55 not. columbas albas Persae exturbant, I, 138 not.
- Columnae albae* (Λευκαὶ Στήλαι), in Caria, V, 118 not.
- Columnae Sesostriis inscriptae*, II, 102. duae columnae, altera ex auro, altera ex smaragde lapido noctu eximie splendens, II, 44. columnae duae a Dario in Bosphori ora erectae, IV, 87. columnae viris de rep. bene meritis erectae, VI, 14 not. VII, 228 not.
- Comam* alunt Lacedaemonii, non ita Argivi, I, 82 not. pectunt illi vitae discrimen adituri, VII, 203. 209. comam alunt et Babylonii, I, 95. Persae, VI, 19. non Aegyptii, III, 12 not. miro modo gerunt comam Macae, IV, 175 et Maxyes, IV, 191 et Arabes, III, 8 not. coma s. capilli in mumiis residui, III, 16 not.
- Combreia* (Κώμβρεια), urbs Croesaeae regionis, VII, 123.
- Commeatus* idoneis locis a Xerxe, expeditionem in Graeciam suscipiente, dispositi, VII, 25. cf. c. 50.
- Compatus*, fl. Thraciae, in Bistonidem lacum aquam infundit, VII, 109 not.
- Conchylia* in montibus Aegypti, II, 12 not.
- Conclavia* subterranea labyrinthi, II, 148. conclave subterraneo Nitocridis reginae, II, 100 not. conclave subter terram in templo Iovis Babylonico, I, 183.
- Concubitus* in propatulo, pecudum more apud populos Caucasum montem inhabitantes, I, 203. ap. Indos, III, 101. Promiscue cum mulieribus coeunt Massagetae, I, 216. Agathyrsi, IV, 104. Nasamones, IV, 172. Gindanes, c. 176 et Ausenses, IV, 180. cf. adn. ad IV, 172. vid. et supra *Coitus*.
- Condiendis* sacras bestias (II, 67 not.); mortuos triplex ratio apud Aegyptios, II, 86 – 90. idem mos apud Aethiopes, III, 24. vid. *Cadaver*.
- Coniacus* (Κονιαῖος), fuit Thessaliac rex Cineas, V, 63, ubi vid. not.
- Contadesus*, fl. Thraciae, IV, 89 not. 90 not.
- Convitia* irritant iram, VII, 160.
- Copais palus* (ἡ Κοπαῖς λίμνη), in Boeotia, VIII, 135.
- Coreyra* (ἡ Κέρκυρα), insula a Corinthiis condita, III, 49 not. Periantri imperio subiecta, III, 42. Coreyraei (οἱ Κερκυραῖοι), cum Corinthiis perpetua discordia foveant, III, 48 not. seq. interficiunt Periantri filium, III, 53 not. in bello Xerxis astute a neutra parte stant, VII, 168 not.
- Coressus* in finibus Ephesiorum, V, 100 not.
- Corinthus* (Κόρινθος ἡ εὐδαίμων), III, 52 not. olim a Bacchiadis administrata, postea sub Cypselo tyranno et Periandro multis malis adflicta, V, 92 §. 2 not. Corinthii minime contemnunt opifices, II, 167. eorum thesaurus in templo Delphico, I, 14 not. 50. 51. IV, 162 not. — Corinthii coloniam in Coreyram deducunt; postea semper Coreyraei infensi, III, 49 not. cf. c. 53. inimicitias gerunt cum Samiis, III, 48 not. seq. Peloponnesios adv. Athenas proficiscentes deserunt, V, 75. et iterum prohibent, quo minus Athenae sub tyrannidem redigantur, V, 92 seq. — Atheniensibus in bello Aeginetico naves commodant, dono dare lege prohibiti, VI, 89 not. — in bello Medico cecce mittunt ad Thermopylas, VII, 202. in pugna ad Salaminem aufugisse perhibentur, VIII, 94. cf. adn. et c. 59 et 61. strenue pugnant ad Mycalen, IX, 102. Corinthiae mulieres vestimentis a Periandro exutae, V, 92. Corinthia vestis simillima Doricae, V, 87. Corinthus mercaturam insignis, not. ad II, 167. re navali, VIII, 1. in sociorum conventu primum locum occupat, V, 92 §. 1 not. ἀφροσύεις (de Acrocorintho) V,

- 92 §. 2. Corinthi regum series et actas, V, 92 §. 6 not. Corinthinum Herodotus recitarit, Comm. §. 4 fin.
- Cornua* pecoribus ubi mature aut sero nascantur, IV, 29.
- Corobius*, purpurarius Cretensis, Theraeos in Plataeam ins. ducit, ibique solus relictus, a Colaeo Samio fame liberatur, IV, 151 seq.
- Corona* oleagina, Olympiorum praemium, VIII, 26 not. coronae in templis et in vestibulis amasiorum, VI, 69 not.
- Coronaci*, Thebanorum vicini, V, 79 not.
- Coros* deus, VIII, 77 not.
- Corsica* vel *Cyrnus*, I, 165. Corsicani in Sicilia bellum gerunt, VII, 165 not.
- Corvus*, quale augurium, IV, 15 not.
- Corycium* antrum (τὸ Κορύκιον ἄντρον), VIII, 36 not.
- Corydallus* Anticyrensis, VII, 214.
- Corys*, Arabiae fl., III, 9 not.
- Cos* (ἡ Κῶς), civitas Doriensium, I, 144. Coi (οἱ Κῶοι), libertatem nacti, VII, 164.
- Cotoncum* Aegyptiorum et Indd. II, 86 not. III, 47 not. III, 98.
- Cotys*, Asiae pater, IV, 45 not.
- Cranaspes*, Mitrobatis filius, una cum patre ab Oroete caesus, III, 126.
- Cranai* dicti Athenienses, VIII, 44 not.
- Cranium* nullam suturam habens, IX, 83 not. craniis parentum inauratis Issedones pro sacris vasis, IV, 26. et caesorum hostium craniis pro poculis Scythae utuntur, IV, 65.
- Cranonius* vid. *Diactorides*.
- Crastis* fluvius et *Crastia* Minerva, V, 45 not.
- Crater* aeneus, Croeso missus, a Samiis raptus, describitur, I, 70. cf. III, 47. crateres duo, aureus et argenteus, qui opus Theodori Samii, a Croeso Delphis dedicati, I, 51. crater in ostio Ponti, a Pausania dedicatus, IV, 81 not. *) crater aeneus in lunonis templo a Samiis dedicatus, IV, 152 not. crateres Lesbii, IV, 61. crateres a Gyge Delphos missi, I, 14 not.
- Crathis* (Κραθίς), Aegarum fl. perennis, a quo et Italicus ille vocatus est, I, 145 not. V, 45 not.
- Cratines*, Anaxilai pater, VII, 165.
- Cratinus*, Aminoclis pater, VII, 190.
- Cremni* (Κρημνοί). emporium paludis Macotidis, IV, 20 not. 110. **)
- Creston* (Κρηστών), urbs Thraciae, V, 3 not. I, 57 not. Crestonica terra (ἡ Κρηστωνική), VII, 124 not. VIII, 116. ἡ Κρηστωνική, VII, 127. incolae Crestonaci (Κρηστωνᾶοι), V, 3 not. 5. VII, 124. Crestoniatae (Κρηστωνῆται), I, 57. ***)
- Creta* olim a barbaris habitata, I, 173 not. ex ea Lycii oriundi, *ib.* instituta Cretica, *ibid.* Cretenses, cur auxilium non tulerint Graecis contra Persam, VII, 169:— 171. ubi nonnulla de eorum migratione et fortuna. De eorundem navigatione, IV, 151 not. Cretenses piratae, I, 2 not. — re navali insignes, VII, 170 not. Spartanis sunt legum auctores, I, 65 not. Cretae incolae antiquissimi, not. ad I, 173. VII, 171 not. Cretae mala a bello Troiano, VII, 171 not.
- Crex* avis, II 76.
- Criminatio* qualis iudicatur a Graecis, VII, 10 §. 7.
- Crinippus*, Terilli pater, VII, 165.

*) Cf. quoque Erman. Reise um die Welt I p. 164 seq.

**) Add. Muraviev-Apostol Reise durch Taurien p. 166. 167.

***) De situ *Crestonis* vid. Cousinéry Voyage en Macedoine I p. 143-145, qui tribus horis remotas a vico Iahana in media inter Thessalonicam et Siria via reliquias huius urbis reperiri contendit.

Crisacus campus (τὸ Κρισαῖον πεδίου), VIII, 32 not.
Cristas galeis imponere primi ostenderunt Cares, I, 171 not.
Crittalla, opp. Cappadociae, VII, 26 not.
Criticac artis initia apud Graecos, VII, 6 not. VII, 20. apud Hecataeum et potissimum apud Herodotum, Comm. §. 10.
Critobuli filia, Amasis uxor, II, 181.
Critobulus Toronaeus, VIII, 127.
Crius, Polycriti filius, VI, 50 not. circa eum et Cleomenem acta, *ib.* Atheniensibus traditus in custodiam, VI, 73.
Crius Aegineta, Polycriti pater, VIII, 92.
Crobzyi Thraces (Θροβύζιοι οἱ Κροβύζιοι), IV, 49 not.
Crocodili descriptio, II, 68 not. 69. 70. crocodili sacri, II, 69 not. 148. eorum sepulcra, II, 148. crocodilos Indus quoque fl. alit, IV, 44 not. crocodili Africae terrestres bicubitales, IV, 192 not. crocodilorum mumiae rariores, II, 69 not. crocodili nomen, II, 69 not. *Crocodili* per Aegyptum, II, 68 not. ova, II, 68 not. descriptio, II, 68 not. 69 not. lingua, II, 68 not. *) maxilla inferior, II, 68. cutis, II, 68 not.
Crocodilorum urbs Aegypti, II, 148 not.
Crocus, ex Mermnadarum familia, I, 7. Alyattis fil. ex Carica uxore, Pantaleontem fratrem rebellantem interficit, I, 92. annos xxxv. natus suscipit regnum Lydorum, et Ephesios invadit; deinde Iones et Aeoles in Asia subigit, I, 26. cf. c. 7. statim Iones insulanos adgressus, postea cum iis hospitium contrahit, c. 27. regnum Lydorum multis subactis populis au-

get, c. 28 seq. — cum Aegyptiorum rege Amasi, et Babyloniorum Labyneto foedus init, I, 77. — Miltiadem, a Lampascenis captum, liberat, VI, 37. eius cum Solone colloquium, I, 30—33 not. Excurs. II p. 657. somnium de filio, c. 34. Adrastum, caede a se expiatum, quum filium invitus occidisset, humaniter tractat, quamvis magno adflictus dolore, I, 35—45. Persarum crescentem timens potentiam, oracula varie consulit, I, 46 seqq. in consulendo Delphico oraculo ab Alcmaeone adiutus, hunc magno auri pondere donat, VI, 125. et multa magnifica donaria in Graeciam, et praecipue Delphos mittit, I, 50 not. seqq. cf. c. 92. V, 36 et VIII, 35. cum Lacedaemoniis, Graecorum potentissimis (cf. c. 53 et 56) foedus init, I, 69 seq. Cappadociae bellum infert, Astyagem a Cyro regno exutum, adinam suum ulcisci cupiens, I, 73 seqq. Haly fl. Thaletis opera trajecto, Syrios evertit, et cum Cyro ancipiti Marte pugnat, c. 75 seq. Sardes redit, proximo vere bellum renovaturus, c. 77. in Sardiano campo a Cyro victus, c. 79—81. Sardibus expugnatis, vivus captus, rogo impositus ab Apolline invocatus servatur, c. 84—87. et not. ad I, 86. T. I p. 927. **) — Pythio mittit compedes, Gygis abavi crimen luens, I, 90 seq. cf. c. 13. a Cyro colitur, eique bonum dat consilium de Sardibus non diripiendis, I, 88 seq. not. et de rebellantium Lydorum vitae ratione permutanda, c. 155 seq. item in bello Massagetrico de Araxe fl. traiciendo, c. 207. — a Cyro cum Cambyse fil. in Persiam remittitur, c. 208. in Aegyptum Camby-

*) Add. Blumenbach. Vergleichende Anatomie p. 347.

**) His adde miram narrationem de Croeso capto et Cyri iussu flammis tradito sed superveniente pluvia liberato iterumque dein capto et cruci affixo, apud Mythographos Vaticanos a Maio detectos et Bodii curâ in Germania (Cellis 1834) nuper vulgatos I §. 196. II §. 190.

- scu sectatur, III, 14. eumque scite adulatus, III, 31. desipientem vero admonens, mortem aegre effugit, III, 36. Croesi filius, mutus, I, 34. 38. cf. not. quando vocem rupe-rit, I, 85. Croesi tempora, I, 45 not. I, 30 not. I, 86. I, 92. *)
- Crophī* (Κροφί), Aegypti mous, II, 28 not.
- Crossaca* regio, VII, 123 not.
- Croton* (Κρότων), urbs, III, 136. 137. Crotoniatae (Κροτωνιῆται), genere Achaei, VIII, 47 not. eorum cum Sybaritis bellum, V, 44 seq. Crotoniatae medici dicti primi, secundi Cyrenaei, III, 131.
- Crucis* supplicium, III, 125 not. VI, 30. VII, 238.
- Ctesiac* sententia de Cyri originibus, I, 95 not. **) Ctesias Herodoti ob-tractator, Comm. §. 16.
- Cubi* in ludis vett., I, 94 not. Cu-
bi significatio tesserae, II, 122 not.
- Cubitus* sex constat palmis, II, 149. cubiti regii mensura, I, 178. coll. VII, 36 not. VII, 117 not. cu-
bitus Aegyptius Samio par, II, 168.
- Culicis* vis ingens apud Aegyptios palustres et contra eos ab Ae-
gyptiis excogitata, II, 95.
- Cuma*, VIII, 130. vid. *Cyma*.
- Cunctatio* utilis, VII, 10. 60.
- Cuniculi* hostiles aere deprehensi, IV, 200.
- Cuphagoras*, Epizeli pater, VI, 117.
- Curium* (Κούριον), urbs Cypri, V, 113 not. Curienses (οἱ Κουριέες), Argivorum coloni, V, 113.
- Currus* bellici, V, 113. currus sac-
cer Iovis in Xerxis exercitu, VII, 40. 55. quomodo amissus, VIII, 115. curru ad sacra vehuntur sa-
cerdotes, I, 31 not.
- Cursores* publici, VI, 105 not. 106 not.
- Cute* caesorum hostium capita nu-
dant Scythae, IV, 64 not. cutem
distinctam habere pulerum, V, 6
not. ***)
- Cyaneas* insulas, olim errabundas
Graeci perhibent, IV, 85 not.
- Cyaxares*, Phraortis filius, Deiocis
nepos, Medorum rex, rem milita-
rem melius ordinat; Scythas exu-
les, primum benigne receptos,
dein aspere tractat; per eodem
bello implicatur cum Alyatte, Ly-
diae rege, I, 73 not. seq. cf. c. 16. Nimum circumsidet, mox ma-
gno Scytharum agmine obruitur,
I, 103 seq. Assyrios subigit; anni
regni, c. 106 not. mors, I, 106
not. Cyaxares est Gustasp. T. I p.
928. Eius aetas, I, 74 not.
- Cybebes* templum Sardibus concre-
matum, V, 102 not.
- Cybeles* sacra, IV, 76 not.
- Cybernicus* Lycius, VII, 98.
- Cyclades* insulae, V, 30. 31 not.
VII, 95 not.
- Cydippa*, Anaxilai uxor, Terilli fi-
lia, VII, 165. Bitonis mater, I,
31 not.
- Cydonia*, in Creta condita a Samiis,
III, 44. 59 not.
- Cydrara*, opp. in Phrygiae finibus,
VII, 30 not. T. III p. 822.
- Cyllestes*, panes Aegypt., II, 77.
- Cyllyrii*, Syracusanorum quondam
servi, dominos eiiciunt, VII, 155
not.
- Cylon* Atheniensis, tyrannidis affe-
ctatae compertus, V, 71 not.
- Cyma*, civitas Aeoliae (ἡ Κύμη τῆς
Αἰολίδος), I, 149 not. 157. V,
123. VII, 194. vocata etiam Phri-
canis, I, 149. a Persis capta, V, 123.
Cymae hyemat classis Xerx., VIII,
130. Cymaci (οἱ Κυμαῖοι), ora-
culum consulunt de reddendo Pa-

*) Add. Voemel. Exercitat. chronologica de aetate Solonis et Croesi
Francofurt. 1832, 4 pag. 11. 21. 23. Clinton. Fast. Hellen. ed. Kruger.
pag. 313.

**) Add. F. H. Müller. De rebus Semitt. Berol. 1831 p. 70. 77.

***) Add. von Martius: Von dem Rechtszustande unter den Ureinwohnern
Brasilien (Monach. 1832) p. 11 seqq. nott.

- ctya, I, 157 seqq. Paetyam in Chiump deportant, I, 165. tyrannum suum vivum dimittunt, V, 38.
- Cymaeus* Aristagoras, IV, 138.
- Cynaegirus* Euphorionis fil., ei navem adversariam prehensanti manus securi abscinditur, VI, 114 not. T. III p. 820.
- Cyneas*, Philagri pater, VI, 101.
- Cynetes* (οἱ Κύνητες), postremi Europae habitatores ad occidentem, IV, 49. vid. not. Cynesii *idem* vocantur, II, 33 not.
- Cyniscus* appellatur a nonnullis Zeuxidamus, VI, 71.
- Cyno*, sive Spaco, Mitradatis, bubulci Astyagis, uxor, I, 110. Cynum in montibus exponendum servat et nutrit, I, 112 seqq. Cyno, semper in ore Cyri, I, 122.
- Cynocephali* (οἱ κυνοκέφαλοι), pop. in Africa, IV, 191 not.
- Cynosarges*, Herculis templum, V, 63 not. VI, 116.
- Cynosura*, ins. haud longe a Salamine, VIII, 76 not, seq.
- Cynurii* nonnullis videntur Iones esse in Dores mutati, VIII, 73 not.
- Cypria* carmina Homeri non sunt, II, 118 not.
- Cyprus* primum ab Amasi capta, II, 182 not. Persis tributaria, III, 91. Cypriorum virgines prostituuntur in templo, I, 199. Cyprii se dedunt Cambysi, III, 19 not. T. II p. 674. eorum bella et defectiones a Persis, V, 104 seqq. in servitutum redacti, V, 116. eorum armatura, VII, 90 not. eorum variae gentes unde sint, *ib.* Cyprus commercium habuit cum Cyrene, IV, 162 not. *)
- Cypri* claves (Κληῖδες τῆς Κύπρου), promonterium, V, 8.
- Cypselus*, Eetionis fil., III, V, 92. a quo Cypselidae oriundi, VI, 128. Periandri pater, I, 20. Corinthiorum tyrannus, eos tractarit, V, 92 §. 2 not. Cypseli cista, V, 92 §. 4 not. nomen, V, 92 §. 2. 4 not. gens, VI, 128 not. quomodo regno potitus, V, 92 §. 5 not. quomodo tractarit Corinthios, V, 92 §. 5 not.
- Cypselus*, Miltiadis pater, VI, 35.
- Cyraunis* (Κύραυνος), ins. Libyae; lacus in ea auri ramenta profert, IV, 195 not.
- Cyrene* circumflua, IV, 164. Cyrenen, quam non diripuerant, quum esset occasio, frustra adoriuntur postea Persae, IV, 203 not. Cyrenaica regio (ἡ Κυρηναῖα χώρα), triplex messis tempus in se continet, IV, 199 not. Cyrenae regio amoenissima ac fertilissima, nunc sterilis: IV, 150 not. 159 not. IV, 199 not. Cyrene conditur, IV, 155 not. 156 not. 157 not. 158 not. (nomen urbis et tempus). Apollinis fons et templum, IV, 158 not. — Iovis cultus, IV, 203 not. Cyrenes colui qui fuerint, IV, 159 not. respublica qualis, IV, 161 not. 164 not. regum series, IV, 163 not. amicitia c. Cnidiis, IV, 164 not. amicitia c. Cipro, IV, 162 not. senatus s. βουλή, IV, 165 not. incolae arte equestri et curuli insignes, IV, 170 not. vini ferax, IV, 199 not.
- Cyrenaci* (οἱ Κυρηναῖοι), eorum reges et historia, IV, 154 seq. agro Libyae exuunt, et Aegyptios magna adficiunt clade, IV, 159. cf. III, 161. postea cladem ab Afris accipiunt, IV, 160. oraculum consulunt de rebus suis administrandis, IV, 161 not. — Cambysi se dedunt, III, 13 not. III, 91 not. eorum amicitia cum Samiis, IV, 152 not. 162 not. Cyrenaci medici, secundi sunt: ut Crotoniatae, primi, III, 131. Cyrenaeorum narratio de Nili fontibus, II, 32. Cyrenaeae feminae bovem

*) Cyprios, quo tempore ab Amasi subiecti sunt, sui iuris fuisse, non Tyriis subditos, ut Dahlmann. contendit, commonstrat Hengstenberg De reb. Tyriorr. p. 56 seqq.

- superstitiose observant, IV, 186 not.
- Cyrnus* insula (i. e. Corsica, ἡ Κύρνος) in qua Alalia civitas a Phocaeensibus condita, I, 165 not. seqq. incolae Cynii (vel Cori-cani, οἱ Κύρνιοι), in Sicilia bellum gerunt, VII, 165.
- Cyrnus*, Carystiac opp. (Κύρνος τῆς Καρυστίας), IX, 105.
- Cyrnus* heros, I, 167 not.
- Cyrus*, pater Cambysis, Cyri patris, I, 111.
- Cyrus* Persa, I, 120. VII, 11. eius parentes, avus etc. I, 75, 95 not. 107. 108. de vera Cyri origine, I, 95 not. *) simulacrorum osor, I, 183 not. I, 111. mulus oraculo (I, 55 not.) dictus, quia Semimedes et Semipersa, I, 91. Harpago traditur interimendus, et miro modo servatur, I, 109 seqq. educatur ab uxore bubulci, I, 113. cur a cane educatus dicatur, I, 122. regia indoles quomodo enituerit in puero, I, 114. a materno avo Astyage agnitus, I, 116. mittitur ad veros suos parentes, I, 122. ad ultionem de Astyage capiendam ab Harpago excitatus, I, 123. 124. callido invento Persas ad defectionem a Medis impellit, I, 125 not. seqq. Astyagen regno exiit, I, 46. 127—129. eumque bello victum captumque tenet, I, 73. at nullo afficit malo, I, 130. — subacta superiore Asia, I, 130, cum Croeso (cf. I, 46.) Cappadociam invadente, I, 73 seqq. proelio contendit aequo Marte, I, 75 seqq. Sardes obsidet, I, 79—81. et expugnat, I, 84. Croesumque vivum capit, I, 83. 85. et e rogo mirifice servatum maxime colit, I, 88 seq. eiusque consiliis utitur, I, 89 seq. 155 seq. 207. Ionibus fabulam narrat, I, 141. Lacedaemoniis, ne Ioniam laedat, vetantibus contemtim respondet, I, 153. Cyrus Babyloniiis, Bactriis, Sacis atque Aegyptiis bellum inferre cogitat, I, 153.**) de Lydis rebellantibus gravem profert sententiam, I, 155. — Smerdi mago aures amputat, III, 69 adv. Labynetum, Babyloniae regem, profectus, I, 188. Babyloniam expugnat, I, 190. 191 adv. Massagetas expeditionem parat, I, 201. coll. 204. Araxe traiecit, I, 207, post proelium acerrimum a Tommyri regina victus occisusque, I, 214 not. coll. not. ad I, 205.***) Cyri iudicium de fertiliore terra Persis adsignanda, IX, 122. Cyrus a suis pater nominatus, III, 89 not. laudatur, III, 160. coll. c. 34. ipse divina se credidit sorte natum, I, 126. 204.
- Cythera*, ins. Argivorum ditionis, I, 82 not. VII, 235 not. templum habet Veneris Coelestis ex Ascalone, I, 105. eam conducibilius Lacedaemoniis obrui quam exstare, VII, 235.
- Cythnus* insula, VII, 90 not. VIII, 67. Cythnii in classe Graec. ad Salaminem, VIII, 46 not.
- Cytissorus*, Phrixo genitus, VII, 197 not. eius posterorum calamitas, *ibid.*
- Cyzicum*, urbs Propontidis, IV, 14 not. 76. VI, 33 not. Cyziceni (οἱ Κυζικηνοὶ), Oebari Persae se dedunt; eorum festum in honorem matris deorum, IV, 76.

*) Add. Malcolm. in Hist. Pers. I p. 32 ed. vernac. qui *Cyrum* Graecorum pro eo habet, qui apud scriptores orientales vocatur *Kan Khufra*.

**) Ubi vid. not. et add. *Ley.* (De fat. Aegypt. p. 7.), qui arbitratur Amasin, post Sardes expugnatas Cyri ultionem timentem Persarum incursionem prudenter avertisse donis missis vel tributo oblato.

***) Herodotum sequitur Lucianus in Char. §. 13 p. 48 ed. Iacobitz. De tempore conf. Voemel. in Exercit. de aetate Solonis et Croesi p. 29.

D.

Daci s. *Getae*, IV, 93 not.
Dadicae pop., III, 91 not. eorum in Xerxis exercitu dux et armatura, VII, 66. *)
Daedalus vestigat Minos, VII, 170.
Dai nomades, Persarum gens, I, 125 not. **)
Damasithymus, Candaulis fil., dux in classe Xerxis, VII, 98. Calyndensium rex demersus ab Artemisia, VIII, 87.
Damasus Sirites, Amyridis fil., VI, 127 not.
Damiae et *Auxesiae* simulacra, V, 82 not. 83 not.
Danaë, Acrisii filia, Persei mater, I, 91. VI, 53. VII, 60. 150.
Danaus et *Lyncus*, Chemmitae, II, 91 not.
Danaus, Archandri socer, II, 98.
Danaï filiae Thesmophoria ex Aegypto adferunt, II, 71. templum Minervae, quod Lindi est, exstruxerunt, II, 182.
Danaï et *Xuthi* in Peloponnesum adventus, VII, 94.
Danubius, nomen, IV, 48 not. ***)
Daphnae Pelusiae (*Δάφναι αἱ Πηλουσῆαι*), in Aegypto, II, 30 not. 107.
Daphnis Abydenus, IV, 138.
Dardanus urbs, V, 117 not. contermina Abydo, VII, 43.
Dardani, I, 189 not. ubi vid. not.
Darici, IV, 166 not. coll. VII, 28.
Daritae, pop. Asiaticus, III, 92 not.
Darius, ex Achaemenidarum familia, Hystaspidis fil., Persidis praefecti, I, 209 seq. III, 70. VII, 11. ubi eius stemma, — *Darius idem sonat quod ἐρξέλης*, i. e. coercitor, VI, 98 not. Cambysis quondam satelles in Aegypto, III, 39. hoc

mortuo, ex Perside veniens cum sex nobilibus Persis adv. Magum coniurat, III, 70 not. seqq. eoque interfecto pro monarchia constituenda sententiam fert, III, 82. per equi hianitum rex designatus Persarum, III, 84—87 et 88 not. universum imperium, in xx. Satrapias distribuit, et tributa ordinat, III, 88—96 not. III, 89 not. cf. c. 117. — reditus eius et auri thesaurus, III, 95 seq. ex auro purissimo monetam proculdit, IV, 166. — Persae eum *ἀπρηλον*, i. e. *institorem*, nominant, III, 89 not. Oroeten, Sardibus praefectum, (cf. III. 120 seq.) rebellantem necandum curat, III, 126—128. Sylosontem, Polycratis fratrem, per Otanem in Sami imperium restituit, III, 139—141. coll. c. 144 seqq. fossam ex Nilo in Arabicum sinum ducit, IV, 39. cf. II, 158. ante Vulcani templum Memphi statuat sibi poni frustra iubet, II, 110. adv. Babylonios rebellantes ducit, et Babylonem diu obsessam tandem per Zopyri dolum capit, et muros portasque diruit, III, 150—160; ibi pecuniarum spe frustratus, sepulcro Nitocridis aperto, I, 187, aureae Iovis Beli statuae insidiatur, I, 183. magna Asiae parte per Scylacem detecta, Indos subigit, IV, 44. nec tamen omnes, III, 101. luxato pede a Democede sanatus, III, 129. hunc cum xv. nobilibus Persis ad Graeciae oras speculandas mittit, III, 135 seqq. coll. c. 133. expeditionem in Scythas suscipit, IV, 1. 83 seqq. tempus expeditionis, IV, 7 not. causa expeditionis, IV, 1 not. IV, 83 not. IV, 118 not. Bosporum ponte iungit per Mandroclem Samium, c. 85—87. 88 not. Istrum transgres-

*) Conf. AnnaII. Vienn. LIX p. 149.

**) Conf. etiam Halling. Gesch. d. Deutsch. I, 2 p. 163.

***) Add. Kruse De Istri ostiis p. 21, qui bene observat serius demum etiam apud Latinos scriptores hoc flavii nomen obtinuisse. De nominis etymo conf. quoque Klaproth. Nouv. Journ. Asiat. I p. 50.

sus, Ionibus pontem custodiendum relinquit, c. 97 seq. per miras Scytharum ambages frustratus, vel proelium vel deditionem poscit ab Idanthyrso rege, qui ingenue respondet, c. 120 not. — 127. deinde noctu abit ad Istrum, c. 134 seq. et traiecto fluvio, Megabazum in Thracia relinquens, in Asiam redit, IV, 140 - 144. — Darius castella apud Scythas extruxit, IV, 124 not. Paeones per Megabazum subigit et in Asiam abducit, V, 12 seq. bene de se meritos remuneratur et maxime colit, III, 140. 160. IV, 143. V, 11. coll. VI, 30. VII, 194. Sardinibus incensis, V, 101. Atheniensibus iratus, Histiaeum ad Iones recuperandos dimittit, V, 105 seqq. causa expeditionis a Dario in Graeciam susceptae, V, 97 not. a Macedonibus poscit terram et aquam, V, 17. et a Graecis, VI, 48. qui legatos in barathrum et puteum praecipitant, VII, 133. adv. Athenas et Eretriam Mardonium mittit, VI, 43. et postea Dartin et Artaphernem, VI, 94. qui pugna Marathonica victi, VI, 111 seqq. coll. VII, 10. in Asiam revertuntur, VI, 118. iratior Atheniensibus, VII, 1. novam adversus Graeciam et rebellantes Aegyptios expeditionem parat, et Xerxem fil. successorem regni nominat, VII, 1-3 not. at mox diem supremum obit, c. 4. statua eius equestris, III, 88. *Darii* animus gratus beneficiorumque memor, VI, 30 not. VI, 41 not. VII, 194. numos primus eudit, III, 96 not. IV, 166 not. *) *Darius* e Gobryae filia ante regnum tres genuerat filios, quorum natu maximus Artabazanes solus memoratur, VII, 2 not. *Rex* declaratus *Cyri filias*, *Atossam* et *Arystonem*, eiusdem-

que neptin *Parmyn*, et *Otanis fil.* *Phaedinum* in matrimonium ducit, III, 88. ex *Atossa* ci quatuor filii nati: *Xerxes*, VII, 2. *Hystaspes*, VII, 64. *Achaemenes*, III, 12. VII, 97 et *Masistes*, VII, 82. ex *Artystone*, quam praecipue diligebat, *Arsames*, VII, 69. et *Gobryas*, c. 72. ex *Parmye*, *Ariomardus*, VII, 78. Deinde ex *Phrattagna*, *Artanis fratris filia*, suscipit *Abrocemen* et *Hyperanthen*, VII, 224. Memoratur etiam fil. *Darii Ariabignes*, matre non nominata, VII, 97. VIII, 89. cf. not. ad III, 88 de *Darii* uxoribus. — *Darius Graecorum* est orientalium scriptorum *Gustasp.*, III, 88 not. et T. II p. 675.

Darius II., *Xerxis* fil., *Artayntam* uxorem ducit, IX, 108.

Dascyleum (Δασκυλείον), urbs Bithyniae, III, 120 not. 126. VI, 33.

Dascylus, *Gygis* pater, I, 8.

Datis *Medus*, contra Athenas missus a *Dario*, VI, 94. revocat *Delios* metu fugientes, VI, 97 not. *Marathonia* pugna victus in Asiam profectus, VI, 118. visionem in somnis videt, *ibid.* eius filii, VII, 88. *Datis*, nomen, T. III pag. 819.

Datus vel *Datum*, opp. *Edonorum*, IX, 75 not.

Dauliorum oppidum incensum, VIII, 35 not.

Daurises, *Darii* gener, V, 116. adv. *Cariam* tendit; ibique interfectus, V, 121.

Dea mater (*Ceres*), VIII, 65 not.

Deccelea, *Atticae* pagus, IX, 15 not. 73. incolis *Deccelesiis* (τοῖσι Δεκελεῖσι), ob *Tyndaridis* olim praestitam operam honos tributus a *Lacedaemoniis*, IX, 73.

Decclus, oppidi conditor, IX, 73.

Decima redemptionis captivorum con-

*) Vid. P. Wesseling. Observv. II, 22 p. 242 et F. Keil. Apologet. Versuch. über d. Buch. der Chronic. und Esra (Berol. 1833) pag. 11-15, qui *Darium* *Hystaspis* primum *Daricos* numos cadisse negat, sed *Darium* *Medum* antiquiorem illum *Graecisque* non cognitum. Mihi secus videtur.

- secreta, V, 77 not. decima pecuniarum ex praeda diis dedicata, IX, 81. V, 77 not. VII, 132.
- Defectio solis* vid. *Eclipsis*.
- Deioces*, Phraortis fil., I, 16, 73. 96 not. vir sapiens et iuris dicendi peritus, I, 96. callido usus consilio, rex Medorum declaratus, Ecbatana condit, I, 96—98. in exercenda iustitia severus, res imperii ordinat, I, 99 seq. eius mors et anni regni, I, 102 not. Deioces est Dschemschid. T. I p. 928. *)
- Deiphonus*, Euenii fil., Apolloniata, IX, 92.
- Deliberatio Persarum* de rebus maxime seriis inter pocula, I, 133 not.
- Delii* de Hyperboreis maxime fabulantur, IV, 33 not. fugientes ex insula a Persis revocati, VI, 97.
- Delium*, Thebanorum opp. VI, 118 not. IX, 15 not.
- Delphi* (οἱ Δελφοί), I, 51. eorum urbs Pytho (Πυθῶ), I, 54 not. **) ad eos missa donaria a Gyge, I, 14. a Croeso, I, 50—52. 92. apud Delphos primus quis munera posuerit, I, 14. Croeso Lydisque perpetuum civitatis ius Delphenses deferunt, I, 54. oraculum pro se et Graecia consulunt, VII, 178. exercitum formidantes Xerxis, urbem deserunt, VIII, 36 not. barbaros a deo suo male adfectos caedunt, c. 37 not. seq. Delphicum oraculum, I, 46. verax repertum a Croeso, I, 48 etc. vid. *Oraculum*. Delphici oraculi maxima auctoritas apud Dores Spartanosque, V, 42 not. Delphici templi antistites, VIII, 36 not. situs VIII, 37 not. Delphicum templum conflagravit, I, 50 not. II, 180 not. aliud Amphictyones aedificandum elocant, II, 180 not. et
- Alemaeonidae conducunt, V, 62 not.
- Delphinus*, I, 23 not.
- Delta Aegyptiorum*, II, 13. 15 seqq. II, 16 not. 179. solum Delta Aegyptum esse aiunt Iones; non recte, II, 15.
- Delubrum Latonae* ex uno lapide confectum in Buto oppido, II, 155 not. aliud tale delubrum describitur, II, 175. delubrum Iovis sub fago conditum Dodonae, II, 56. Protei regis Aegyptiorum Memphi, II, 112. Phylaci et Antonoi apud Delphos, VIII, 39. vid. *Templum*.
- Delus* ins., IV, 33—35. (ibi orbiculatus lacus, II, 170 not.) expiata a Pisistrato, I, 64 not. tremit, antea inconcussa, VI, 98 not. Graecis aliquando navigandi terminus, VIII, 132 not. Deli diu sedebant Graeci in bello Persico, IX, 90 cf. VIII, 133. Apollinis et Dianae locus natalis, VI, 97 not.
- Demaratus* Corintho migrat in Italiam, V, 92 §. 5 not.
- Demaratus*, Aristonis fil., rex Sparta, ex matre natus, quae ex foedissima olim puella formosissima evaserat, VI, 61 seq. a patre primo spurius iudicatus, mox vero agnitus, ob populi vota Δημόαργτος nomen accipit, c. 63 not. cf. c. 65. VII, 3 not. T. III p. 818. — Olympica victoria inter Spartanos clarus, VI, 70 not. Cleomenem, nulla discordia antea alienatus, in expeditione contra Athenas deserit, V, 75. eumque in Aegina absentem calumniatur, Aeginetis quidem non favens, VI, 50 seq. cf. c. 61 et 64. per Cleomenis machinationes a Leotychide, non esse fil. Aristonis iurante, regia exutus dignitate, c. 65 seq. et probro adfectus, matrem testa-

*) Add. I. de Hammer. Annal. Vienn. LXII p. 46 coll. Pott. Etymol. Forsch. p. LVIII de nominis etymo.

**) Reliquias quasdam moenium molis grandioris exhibuit Dodwell. in Views and Descriptions of Cyclopien or Pelasgic Remains in Greece and Italy Tab. 34 et 35 (p. 19.)

- tur, ut quo patre natus sit dicat, c. 67—69. ad Darium fugit, c. 70. Xerxi de successione regni consilium dat, VII, 3 not. de Persarum expeditione in Graeciam Lacedaemonios miro modo certiores facit, VII, 239. — Xerxi laudat Graecorum disciplinam, et praecipue Spartanorum, VII, 101 not. — 104. disserit cum rege de Spartanis ad Thermop. comam pectentibus, c. 209. Xerxi consilium dat de Cythera ins. occupanda; hospes ab illo magnopere cultus, c. 234—237.
- Demarmenus*, pater Prinetae, V, 41 et Chilonis, VI, 65.
- Democedes*, Calliphontis fil. Crotoniata, medicus, III, 129 not. *) primarios superat medicos, III, 131. publice a Polycrate conductus, *ibid.* cf. not. in servitutum Oroetae venit, c. 125. postea Susa abductus, Darium sanat, 130 not. et magno honore adficitur c. 130 not. seq. 132. Atossa regina persanata, Dario veniam dante revisendi patriam, fidem fallit, c. 133—137.
- Democratiam* laudat Otanes, III, 80 not. cf. VI, 43. improbant Megabyzus et Darius, III, 81. 82. eam constituit in Ionia Mardonius, VI, 43.
- Democritus*, vir illustris, et Naxiorum trierarcha, VIII, 46 not.
- Demonax*, a Mantineis missus Cyrenaeorum res ordinat, IV, 161 not.
- Demonous*, Penthylis pater, VII, 195.
- Demophilus*, Diadromae fil., Thespiensium dux ad Thermopylas, VII, 222.
- Dens* Hippiae tussi excussus evanescit; et quid hac re portentum, VI, 107. dentes in maxilla concreti, IX, 83 not. dentes elephantorum, III, 97 not.
- Depositum* omnino reddendum, VI, 86 not.
- Dersaei*, Thraciae pop., VII, 110 not.
- Derusiaci*, Persarum gens, I, 125.
- Deserta* Indiae (Cobi), III, 98 not. III, 102 not. IV, 40 not. Deserta Scythiae, IV, 22 init. not. 23 not. Deserta Saharae, IV, 181 not.
- Detractio* res deterr., VII, 10 §. 7.
- Deucalion* rex, I, 56 not.
- Deus* (θεός), a Pelasgis nominatus a κόσμῳ θείναι τὰ πάντα πηγμάτων, II, 52 not. dei providentia vere sapiens, III, 108 not. in humanis quoque rebus regundis, VIII, 13. socordibus infestior, VIII, 60 not. quae fieri vult, nemo avertere potest, IX, 16. at sortem fato destinatum effugere etiam deus non potest, I, 91 not. Comm. §. 12. eminentia amat truncare, VII, 10 §. 5 not. magna mala civitati aut populo imminetia ante significare solet, VI, 27. cf. VII, 57. tentare deum atque rem ipsam peragere, perinde est, VI, 86 §. 3. cf. I, 159. deos nemo latet in sceleribus, VIII, 106. Herodoti sententia de diis rebusque divinis, Comment. §. 12. deorum vindictam nemo effugere potest: Comm. §. 12. Vid. *Fatum*. — Deorum invidia. Comm. §. 12. τὸ θεῖον φθονερόν, III, 40. I, 32 not. νέμεις ἐν θεῶν, I, 34. cf. II, 169. IV, 205. VIII, 106 not. ὁ θεός φθονήσας, VII, 16 §. 5. VIII, 109. ὁ θεός φθονερός, VII, 46. deorum ira in nepotes extenditur, VII, 137 not. coll. I, 91 *ibiq.* nott. VI, 86 §. 3 not. VII, 134 not.; hinc dii insidias struunt mortalibus, quo eos in perniciem agant. Comm. §. 12. II, 120 coll. IX, 91. IV, 79 coll. II, 161. invidiam excitant vindictae nimis atroces, IV, ult. cf. VIII, 106. de deo impia cogitatio Apriae, II, 169. Deorum omnia fere nomina ex Aegypto Pelasgis adlata, II, 50 not. 52. et duodecim deorum

*) Add. Unna in scriptione de Alcmacone in studiis philologg. gymnasii Hamburgensis ed. Petersen I, 1832 p. 58 seqq.

- cognomina, II, 4, 43. quibus sacra faciunt Athenienses, VI, 108. eorum ara Athenis, II, 7 not. Deorum generatio ab Homero et Hesiodo Graecis condita, II, 53, ubi vid. not. Deus, cui nomen edere nefas, cf. II, 170. ab Aegyptiis plangitur, II, 132. Deus Getarum, Zalmoxis vel Gebeleizis nominatus, IV, 94. cf. not. Dii Persarum, I, 131 not. Aratum, III, 8. Libyum, IV, 188. Scytharum, IV, 59. Thracum, V, 7. *Χθόνιοι*, VI, 133. per Deos regios iurare apud Persas, III, 65. V, 106. per deos Graeciae praesides, V, 92. cf. VI, 68 et IX, 90. per regios Lares ap. Scythas, IV, 68. Dii regnarent in Aegypto, II, 144. Deos externos hastis expellunt Caenii, I, 172.
- Diacrii* in Attica civitate, I, 59 not.
- Diactorides*, pater Eurydames, uxoris Leotychedis, VI, 71.
- Diactorides*, Cranonius, unus e prociis Agaristae, VI, 127.
- Diadromes*, Demophili pater, VII, 222.
- Diana*, Osiris s. Dionysi filia, II, 156. eam Cereris filiam unde fecerit Aeschylus, *ibid.* et *adn.* Bubastis ab Aegyptiis dicta, *ibid.* et 137. Dianae templum Sami, III, 48 not. in Artemisio littore, VII, 176. Buto, II, 155. templum maxime memorabile in Bubasti urbe, II, 137 seq. oraculum, II, 83. festum Bubasti celebratum, II, 59 seq. apud Brauronem, VI, 138 not. Sami institutum, III, 48. Dianae Orthosiae s. Orthiae ara, IV, 87 not. Dianae reginae festum celebrant Thraciae mulieres et Paeonicae, IV, 33 not. Dianae urbem suam dedicant Ephesii, I, 26 not. Diana Aegyptiorum, II, 59 not. tauropolos, IV, 103 not. coll. IV, 145 not. Thracum, V, 7 not. IV, 35. *) *χουσαόρος*, VIII, 77 not.
- Dicaea* urbs Thraciae ad Bistonidem lacum, VII, 109 not.
- Dicaeus*, Theocydis fil., Atheniensis, exul, apud Medos illustris, quaedam sibi visa portenta narrat, Demaratum testem citans, VIII, 65 not.
- Dictynnae* templum Cydoniae a Samiis structum, III, 59 not. **)
- Dictys*, animal, IV, 192.
- Didymis* oraculum a Persis spoliatum, VI, 19 not. vid. *Branchildae*.
- Dienecis* Spartani virtus ad Thermopylas et eius dictum, VII, 226.
- Dies* repente nox factus, I, 47. 103. VII, 37. certo die non egrediuntur Lacedaemonii ad bellum, VI, 106 not. diei natalis observatio apud Aegyptios, II, 42. apud Persas, I, 133 not. a rege splendida coena colitur, IX, 110 not. Diei duodecim partes vel horae a Babylonii inventae, II, 109. cf. VIII, 9. 14. Dies varii in vita humana, I, 32. Iter diurnum, IV, 86. 101 not. V, 53. II, 9. navigio confectum, IV, 86. dies cccclx. annum conficiunt, I, 32, ubi vid. not. ***) II, 4. III, 90. apud Aegyptios vero cccclxv. II, 4.
- Digit*i ad computandum adhibiti, VI, 63 not.
- Dindymene* mater, I, 80 not. eius mons *ibid.*
- Dinomenes*, Gelonis pater, VII, 145.
- Diomedis ἀριστεία* citatur ex Iliade, II, 116 not.
- Dionysius* Phocaeensis, classis Ionum dux, eiusque ad Ionas oratio de classiariorum exercitatione,

*) Hanc eandem atque *Tauricam Dianam* habet Bauer *Naturrelig. d. Alterth.* II, 1 p. 213. Tu conf. etiam nott. ad IV, 145 et Kruse in *Büsching. Wöchentl. Nachr.* IV, 4 pag. 357 seq.

**) De *Dictynna* cf. nunc etiam *Mythogr.* ed. Bode II, 26. III, 7 §. 4 init.

***) Add. *Ideler Lehrb. d. Chronolog.* p. 121 seq.

- VI, 11 et seq. post cladem Ionum Siciliam petit et piraticam exercet. VI, 17.
- Dionysophanes* Ephesius, IX, 84.
- Dionysus* Bacchicus, IV, 79 not. vid. *Bacchus*.
- Dioscuri*, VI, 127. et not. ad II, 146. eorum nomen Aegyptiis ignotum, II, 43. 50 not.
- Dipacenses*, IX, 35.
- Dipodes* mures, IV, 192 not.
- Dirac* in capita victimarum apud Aegyptios, II, 39. Cambysis, III, 65. cf. c. 75. Phocaeensium, I, 165.
- Dithyrambus*, *Harmatidae* fil., VII, 227.
- Dithyramborum* auctor, *Arion* *Me-thymnaeus*, I, 23 not. *dithyram-bica* poesis, I, 23 not.
- Divinatio* Aegyptiorum, II, 83 not. *Nasamonum*, IV, 172. *Scytharum*, IV, 67 not. *divinam* rem curare, maximi faciebant *Lacedaemonii*, V, 63. cf. VII, 206. IX, 7.
- Divinitatis* solers prudentia erga homines, III, 108 not. cf. VIII, 13.
- Dium* (*Δίον*), urbs in monte Atho, VII, 22 not.
- Doberes*, pop. *Paeoniae*, V, 16 not. VII, 113 not.
- Dodona*, II, 52. 57. *Dodonaicum* oraculum, I, 46 not. II, 52 not. 55 not. IX, 93. *Dodonaeorum* prophetissae (IV, 33 not.) II, 55 not. *Dodonaecae columbae*, *ibid.* et c. 57 not.
- Dolia* argentea Delphos a Croeso missa, I, 51. *dolia* figlina in aridum Syriae tractum deportata, III, 6 not.
- Dolonci* Thraces (*Δόλογοι*), ab *Asinthiis* bello vexati, oraculum consulunt, VI, 34 not. *Miltiadem* regem creant, VI, 35 seq.
- Dolopes* Medo terram et aquam dant, VII, 132 not. in *Xerxis* exercitu, c. 185.
- Domus* subterraneae *Aethiopum*, III, 97. *lignae* *Geloni*, *Budinorum* opp., IV, 108. *Sardibus* ex *arundine* constructae, V, 101. *portatiles* ex *caulibus* compactae apud *Libyes* *Nomades*, IV, 190. ex *salis* *grumis* extractae, IV, 185. *domos* non possident *Indi* nonnulli, III, 100. cf. *Aedificium*.
- Domestica* mala *Psammeniti* maiora quam ut ea deslere possit, II, 14.
- Dona* ad *Aethiopes* explorandi gratia missa, III, 20 seqq. *dona* *Graecorum* *Aegyptum* incolentium ad templum *Delphi* instaurandum, II, 180. *dona* *Democedi* medico ab rege et uxoribus data, III, 130 not. *dona* ei, qui primus *muros* *Sardium* ascenderit, pollicetur *Cyrus*, I, 84. — *Donum* *Persicum* est *exercitus*, IX, 109. *Dona* *muliebria*, IV, 162. *dona* *regibus* *orientalibus* *tributulo* data, III, 89 not.
- Donaria* *Delphos* missa a *Gyge*, I, 14. ab *Alyatte*, I, 25. a *Croeso*, I, 51 seq. 92. a *Rhodopi* *meretrice*, II, 135. *Donarium* *Midiae* *Delphos* missum, *regia* *sella*, I, 14. *Lacedaemoniorum*, I, 51. *Donarium* *Arionis* apud *Tacnarium*, I, 25. *Donaria* *diversis* in templis a *Croeso* consecrata, I, 92. ad *Graecorum* *templa* ab *Amaside* missa, II, 182. cf. c. 180. *Donaria* *Pheronis*, II, 111. *Donaria* *diis* missa a *Graecis* ex *praedis* *Persicis* exempta, IX, 81. *Donaria* in templo *Delphico* cognovit *Xerxes*, VIII, 35.
- Dorcales*, IV, 192 not.
- Dores* multas et insignes civitates habent in *Peloponneso*, VIII, 73 not. *migrationes* *varias* suscipiunt, I, 56. cf. VIII, 31. eorum *duces* *origine* *Aegyptii*, VI, 53. *Dorienses* et *Iones* *gentem* *Caricam* ex *insulis* *eiiciunt*, I, 171. *Dorum* *quatuor* *expeditiones* in *Atticam*, V, 76 not. cf. c. 62. seqq. *prima* *expeditio*, quam *Lacedaemonii* *Dorienses* in *Asiam* suscipiunt, III, 56. *Dores* in *Asia* habitantes a *Croeso* *subacti*, I, 6. 28. *Pentapoli* *incolentes* *nuncios* *Sardes* mittunt ad *Cyrum*, I, 141. 144 not. eorum *sacra* *communis*, I, 141 not. in *classe* *Xerxis* *militant*, VII, 93 not. *Dorienses* *Epidaurii*, I, 146 not. *Dorum* *tribus* s. *φυλαί*, V, 68 not. *vestimenta*, V, 86

- not. Asiaticorum origo, VII, 99 not. innata superbia et fortitudo, VII, 102 not.
- Dorica gens* (*Δωρικὸν ἔθνος*), VIII, 43. Hellenicae stirpis, unde cognominata, I, 56 not. post varias migrationes, ex Dryopide denique in Peloponnesum venit, *ibid.* et VIII, 31.
- Doricae* tribus Sicyoniorum mutatae, V, 68. Doricum vestimentum, V, 87.
- Doricha* meretrix not. ad II, 134.
- Doriceus*, Anaxandridae fil., ex prima uxore, V, 41. V, 46 not. inter aequales excellit, V, 42. nolens sibi a fratre imperari, in Cinypem Africae coloniam ducit, *ibid.* in Sicilia cum Crotoniatis Sybarin capit, V, 43 seqq. ibique in expeditione occubuit, V, 45 seq. VII, 158. 205. — eius filius Euryanactes, Pausaniae collega, IX, 10.
- Doris* (*ἡ Δωρίς*), I, 56 not. olim Dryopis nominata, a Persis non vastata Thessalorum consilio, VIII, 31.
- Doriscus*, V, 98 not. VII, 25. Thraeciae litus et campus ingens, et castellum Darii, VII, 59. 105 seq.
- Dorus*, Hellenis fil., I, 56.
- Doryssus*, Leobotae fil., VII, 204 not.
- Dotus*, Megasidri filius, Paphlagonum et Matiendorum dux, VII, 72.
- Drabescus*, IX, 75 not.
- Dromos Achilleus*, IV, 55 not.
- Dropici*, Persarum gens, I, 125.
- Drymus*, opp. Phocidis, VIII, 33 not.
- Dryo*, Herodoti mater, Comm. §. 2.
- Dryopis regio* (*Δρυοπίς*), I, 56 not. postea Doris nominata, VIII, 31 not. Dryopes pop. in Asia, I, 146 not. Dryopum civitates in Peloponneso, VIII, 73.
- Duodecim aulae* in labyrintho, II, 148 not.
- Dymanatae*, tribus Sicyonia, V, 68 not.
- Dyme*, opp. Achaeorum, I, 145 not.
- Dyras*, fl. Trachinae, VII, 198 not.
- Dysenteria* in Xerxis exercitu, VIII, 115.
- Dysorum*, mons prope quem argenti metalla, V, 17 not. T. III p. 812.

E.

- Ebur et Ebenum* (fert Aethiopia), III, 114. cf. c. 97 not. 107 not.
- Ecbatana*, vid. *Agbatana*.
- Echecrates*, Eetionis pater, V, 92.
- Echedorus* (*Ἐχέδωρος*), fl. e Cretonaeis fluens, exercitum Xerxis aqua destituit, VII, 124 not. 127. T. III p. 826.
- Echemus*, Aëropi fil., Hyllum in monomachia interfecit, IX, 26 not.
- Echestratus*, Agis fil., VII, 204.
- Echinades*, insulae adversus Acheoloi fl. ostia, II, 10 not.
- Echidnae* in Arabia frequentes, III, 108 not. Echidna semivirginea ex Hercule tres concipit filios in Scythia, IV, 9 not. *)
- Echines*, murium genus sic dictum in Libya, IV, 192 not. **)
- Eclipsis solis* a Thalete praedicta, I, 74 not. I, 103 not. ***) alis

*) Vid. Censor. Heidelberg. 1826 p. 488. Pro terrae symbolo Echidnam habet Halling. Annall. Vienn. LIX p. 253. LXIII p. 139. Deutsch. Gesch. I pag. 85 seq. Tu conf. quoque Heinecke: Homer. et Lycurg. p. 127.

**) Est *mus echinus*, die Aegyptische Stachelmaus. Vid. Jacobs. ad Aelian. N. An. XV, 26.

***) Vid. Oltmann: „Ueber die wahre Epoche der von Herodot erwähnten Sonnenfinsterniss am Halys“ in Actt. societ. Berolin. mathematicis 1812 (1816 Berol.) et in Annall. Astronomicis Berolin. pro 1823. Add. Wurm. in appendic. ad Schöllii versionem Herodoti vernaculam p. 1392—1396, qui Oltmanno adstipulatur totalemque quam dicunt defectionem fuisse statuit, ab initio usque ad finem conspicuam per horas antemeridianas.

- Xerxe Sardibus proficiscente, VII, 37 not. alia, quo tempore Lacedaemonii Isthmum muniabant, IX, 10 not.
- Edoni* (οἱ Ἰδωνοί), pop. Thracicus, V, 11 not. VII, 110. 114. eorum opp. Myrcinus ad Strymonem fl. a Dario Histiaeο dono datum, V, 11. 23. 124. Edoni cum Atheniensibus ad Daton opp. pro auri metallis pugnant, IX, 75.
- Educatio* liberorum apud Persas, I, 136.
- Eetion*, Echecratis fil., eiusque genus, V, 92 §. 5. ei datum oraculum, *ibid.*
- Egestani* (Ἐγισταῖοι), in Sicilia, Carthaginensium socii, V, 46 not., ubi de scriptura.
- Eion*, urbs super Strymonem fl., VII, 25 not. 113. VIII, 118. T. III p. 822.
- Elacus* (Ἐλαιούς), Chersonesi Thraciae opp., VI, 140 not. VII, 22. 33 not. IX, 116 not. Elacuntii Xanthippum rogant, ut Protesilaum ulciscatur, IX, 120. cf. VII, 22.
- Elatea* (Ἐλάτεια), urbs Phocidis, VIII, 33 not.
- Elbo* (Ἐλβώ), ins. in Aegypto, II, 140 not.
- Electrum* ab Eridano fluvio Graecis adfertur, III, 115 not. *) — I, 50 not.
- Elconius*, civis Antichares consilium dat Dorico, V, 43.
- Elephantes* in Africa, IV, 191 not. III, 97 not.
- Elephantine*, urbs et insula Aegypti, II, 9. 69 not. **) 17 not. 28 not. et seqq. 69. 175 not. III, 19. 20.
- Elcuis*, Atticae opp. VIII, 65. ibi lucus deabus sacer, VI, 75. ad Eleusinem Atheniensium proelium, I, 130. Eleusinem Cleomenes cum Peloponnesiis invadit, V, 74—76. Eleusine sepulti Argivi, IX, 27. Eleusinae Cereris templum, IX, 57. 101. Eleusinia sacra Cereri Matri et Proserpinae celebrata, VIII, 65.
- Elis*, Aetolorum civitas, VIII, 73.
- Elci* Minyarum oppida evertunt, IV, 148 not. post proelium ad Plataeas suos duces in exilium mittunt, IX, 77. aequissime a se Olympiae certamina administrari iactant, II, 160 not. quod tamen arguunt Aegyptii, *ibid.* Eleorum agonothetae, VI, 127. — *Eleus fuit* Onomastus, Agaeci fil., unus e procis Agaristae, VI, 127. Elis vatium ferax, VIII, 27 not. Eleus vates, qui *Polycratem* secutus, inter Oroetae mancipia latebat, III, 132. Eleus quoque fuit Tisamenus, vates Spartanorum, IX, 33. et Hegesistratus, c. 37. cf. adn. In Eleo agro cur muli non nascantur, IV, 30.
- Eleusinia* magna quo tempore celebrantur, VIII, 65 not.
- Eleutheriae*, not. ad V, 74. ***)
- Ellopius* ager (ἡ Ἐλλοπία), VIII, 23 not.
- Elorus*, fl. Siciliae, VII, 154 not.
- Enagees* (piculares), I, 61. 105 not. V, 70. 71.
- Enarces* Scythae, I, 105 not. †) divinandi artem a Venere habent, IV, 67 not.
- Enchelees*, pop. Illyricus, V, 61 not. IX, 43.
- Eneti* (οἱ Ἐνετοί), vel Veneti, Illyricus pop., ad Adriam habitant, V, 9 not. ††) puellas in matrimonium vendunt, I, 196 not.
- Enianes* cum Persis faciunt, VII, 132 not. 185. 198.
- Enipeus*, fl. Thessaliae, VII, 129 not.

*) Add. Halling. in Annal. Vienn. LXIII p. 121 et cf. Berghaus. Annal. Geogr. 1833 p. 321 seqq.

**) Cf. de nomine ipso A. G. de Schlegel. Ind. Bibl. I, 2 p. 134 seq.

***) Add. Dodwell. Cyclopic. Remains Tab. LI, LII.

†) Add. Pott. Etymolog. Forsch. p. XLIV.

††) Cf. Scylax in Periplus. p. 13 Gronov.

- Enneacrunos*, fons ad Athenas, VI, 137 not.
- Enneacodoi* (*Ἐννέα Ὀδοί*), Novemviae, loci nomen, VII, 114 not.
- Enomotiae* Spartanorum, I, 65 not.
- Eordi* pop., VII, 185 not.
- Epaphus* a Graecis vocatur *Apis Aegyptiorum*, II, 153 not, III, 27 not. 28.
- Epaphi* boves mares, II, 38 not.
- Ephesus*, civitas Ionum, I, 142 not. II, 10 et 158. ex Epheso ad Sardes iter, V, 54. Ephesinum templum, II, 148. Ephesii obsessi a Croeso urbem suam donant Dianae, I, 26. soli ex Ionibus ab Apaturis festis arcentur, I, 147. *)
- Ephialtes*, Eurydemi filius, Thermopylarum proditor, VII, 213 not. seqq. eius fuga et interitus, VII, 213.
- Ephori* Sparta a Lycurgo instituti, I, 65 not. a Cleomene moniti Maeandrium Samium Sparta exire iubent, III, 148. Anaxandridem regem monent, ne Eurysthenis genus intreat, V, 39 not. seq. ephori, qui cum Aristone in consessu sedebant, testes advocati a Leotychide, VI, 63. 65. ap. ephoros Cleomenes rex accusatur, VI, 82. ephori noctu Pausaniam cum exercitu Sparta emittunt, IX, 9 seq. ephori in castris, IX, 76. Ephororum potestas, V, 39 not. VI, 82 not. curia, VI, 63 not.
- Epicharmus*, VII, 164 not.
- Epicydes*, Glauci pater, VI, 86.
- Epidanus*, vid. *Apidanus*.
- Epidaurus*, expugnata a Perianдро, III, 52. coll. c. 50. Epidauoro oriundi Aeginetae, VIII, 43. 46. qui Epidauriis quondam subiecti ab iis deficiunt, V, 83 not. Epidauriis terrae sterilitate pressis, oleas permittunt Athenienses, et inter eos pacta et facta, V, 82 seqq. Epidaurii ad Plataeas, IX, 28. Epidaurii Dorienses in Asia, I, 146.
- Epigoni* Homeri, si modo eius sunt, IV, 32 not.
- Epigramma* Mandroclis Samii, IV, 88. Epigrammata in Spartanos, qui occubere ad Thermopylas, et in Magistiam vatem, VII, 228. tripodum litteris Cadmeis incisa, V, 59 seqq.
- Epilepsia*, III, 33 not.
- Ἐπισκυδίον*, id est, *Age Scytham*: hoc est, intemperantius bibe, VI, 84 not.
- Epistolae* occulte missae, I, 123 seq. V, 35. VII, 239. VIII, 128. vid. *Litterae*.
- Epistrophus*, Amphimnesti pater, VI, 127.
- Epium*, opp. Minyarum, in Caucunum finibus, IV, 148 not. **)
- Epizelus*, Caphagorae filius, caecus in acie miro modo factus, VI, 117 not.
- Epizephyrii* Locri, VI, 23 not.
- Epulae* in festis, I, 31. VI, 57. epulis magnificis Xerxem excepit Pythius Lydus, VII, 27. vid. *Coena*.
- Equa* leporem enixa, VII, 57 not. equae tres Olympiacas victorias adeptae, ubi sepultae, VI, 103 not. equarum lac, IV, 2 not.
- Equi* piscibus vescentes ap. Paeones, V, 16 not. et p. 812 T. III. serpentes Sardibus comedunt, I, 78. equi sacri candidi in Cyri exercitu, I, 189 not. VII, 40, 114 not. III, 84 not. in exercitu Xerxis, VII, 55. equi fluviales apud Aegyptios sacri, eorum natura et descriptio, II, 71. equi silvestres candidi, IV, 52 not. equos praecipue immolant Scythae, IV, 61 et Massagetae Soli deo, III, 84

*) Locum veteris Ephesi non, ut vulgo volunt, ad vicum *Aia-Solouk* quaeri debere, sed ad ruinas, quae dimidio horae hinc distant, contendit Michaud Correspond. d'Orient. I pag. 287 seqq., ubi totam regionem illam accurate describit.

**) Bobrik. in Berghaus. Annall. geogr. 1833 p. 185 seq. hoc oppidum exstisse putat a meridie eius loci, qui nunc vocatur *Fanari*.

- not. I, 216 not. quinquaginta ad regis sepulcrum strangulant Scythae, IV, 72 coll. c. 60. equus camelum reformidat et ideo contra equos cameli instructi, I, 80 not. VII, 87. equi vim hyemis ferunt in Scythia, quam nec muli nec asini, IV, 28. apud Persas habebant nomina, III, 88. equorum regionum foetura in Babylonia, I, 192. equi Thessaliae praestantes, VII, 196. equi augurium, III, 84 not. coll. IV, 7. equi in Libya et Cyrene, IV, 170 not. equi Neptuno sacri, IV, 188 not. equos alere ad ludos in Graecia solent ditiores, VI, 35 not. VI, 125 not. equos quadriungos iungere Graeci ab Afris didicere, IV, 189. equos ad venatum in ventrem cubare edoctos ducunt Iyrcae, IV, 22. equi Sigynnarum quales, V, 9. Indorum, III, 106. equi Nisaei Medici, III, 106. VII, 40. equi albi triceni a Cilicibus Dario tributo pendii soliti, III, 90. equorum iubae pro cristis apud Asiaticos Aethiopes, VII, 70. equi hianitu Darius quomodo regnum nactus, III, 85—87. equus Masiitii ipsum excutit, IX, 22. equo crura cum genibus abscisa, quod dominum straverat, VII, 88. equus Artybii in armatum erigi doctus, V, 111.
- Equisonem* regis Scythiae cum rege defuncto sepeliunt, IV, 71. equisonis et equi virtute Darius ad regnum promotus, III, 85—87.
- Equitare* docent liberos statim a quinto anno Persae, I, 136.
- Equitatus* Xerxis quantus, VII, 84 not. seqq.
- Equites* Spartaee, VIII, 124 not. cf. not. ad VII, 205 et ad IX, 85.
- Erasinus*, fl. ex Stymphalio lacu fluens, VI, 76 not. Cleomenis de eo dictum, *ibid.*
- Erechtheus*, rex Atheniensium, VIII, 41. Orithyiae pater, VII, 189. ei apud Athen. sacra adferunt Epidaurii, V, 82. eius templum in arce Atheniensium, VIII, 55 not. Erechtheus γηγενής, VIII, 55.
- Eretria*, I, 61. contra Eretriam et Athenas, duces Persarum missi, VI, 43. 94. Eretrienses Ionicae stirpis, VIII, 46. a Persis subacti, VI, 101. Susa abducti, clementer a Dario tractati, VI, 119 not. Eretrienses naves Milesii auxiliantur, ut gratiam reddant, V, 99. Eretrienses ad Salaminem, VIII, 46. in Graecorum acie ad Plataeas, IX, 28.
- Ergadeis*, T. III p. 798 seq.
- Eridanus*, fluvius, III, 115 not. Vid. *Electrum*.
- Erineon* mons, VIII, 43.
- Erinyes* Laii et Oedipi, IV, 149 not. De scriptura nominis, IV, 149 not. *) vid. *Eumenides*.
- Erochus*, opp. Phocidis, VIII, 33 not.
- Error* parit damna, VII, 10.
- Erzander*, Coispater, IV, 97. V, 37.
- Erycina*, regio in Sicilia (ἡ Ἐρυκίνη χώρα), V, 45. (ἡ Ἐρυκος χώρα), ex Laii oraculis Heraclidarum est, V, 43.
- Erythea*, ins. prope Gades, IV, 8.
- Erythrobolus* (Ἐρυθροῦ βῶλος), turba gleba, opp. Aegypti sic nominatum, II, 111.
- Erythrae*, Ionum civitas in Asia, nomen, I, 142 not. Erythraei et Chii eandem sermonis proprietatem servant, *ibid.* cum Chiis bellum gerunt, I, 18. in acie Graecorum ad Miletum, VI, 8.
- Erythrae*, Boeotiae opp., Ἐρυθραὶ τῆς Βοιωτίας, IX, 15 not. 19. Erythraeus campus, I, 25.
- Eryxo*, Arcesilai vidua, mariti interemtorem necat, IV, 160.
- Etarchus*, rex Axi, IV, 154.
- Etarchus*, Ammoniorum rex, II, 52.
- Etcoetes*, Laodamantis pater, V, 61.
- Euaenetus*, Careni fil., VII, 173 not.

*) Add. Kühlstaedt. Observatt. critt. de Tragice. Graecae dialect. Reval. 1832 p. 135.

- Euagoras* Laco, VI, 103.
- Eualcides*, Eretriensium dux, vir illustris, V, 102 not.
- Euboea* insula, IV, 33. magna ac beata, Cypro non minor, V, 31. ad eam proelium navale, VIII, 4 not. seqq. Euboenses Siciliam incolentes, quomodo tractati a Gelone, VII, 156 not. Euboensibus datum oraculum, quod male spernunt, VIII, 20.
- Euboeae cava* (τὰ Κοῖλα τῆς Εὐβοίης), VIII, 13 not. τὰ ἄκρα τῆς Εὐβοίης, VI, 100, ubi vid. not. Euboicum talentum (Εὐβοικὸν τάλαντον), III, 89 not. Euboicae minae (Εὐβοῖδες μνῆαι), *ibid.*
- Euclides* et Cleander, Hippocratici filii, VII, 155.
- Euelthon*, Salaminis rex, Pheretimae exercitum poscenti mulieria dona mittit, IV, 162 not. V, 104 not.
- Euenius*, Deiphoni haruspici pater, IX, 92. sacrarum Soli ovium custos, IX, 93. caecus divinationem obtinet, IX, 94.
- Euergetae* regis Persarum, VIII, 85 not. *vid. Benemeriti.*
- Euesperides insulae*, IV, 171 not.
- Euesperitae*, terram mirae fertilitatis incolunt, IV, 198.
- Eumenes* Anagyrsius Atheniensis praestantissimus in pugna navali, VIII, 93.
- Eumenidum templum* (τὸ τῶν Πορνιέων ἱερὸν), in Mycale, IX, 97. τὸ τῶν Ἐρινύων τῶν Λαῶν τε καὶ Οἰδιπόδew ἱερὸν, Sparta, IV, 149 not.
- Eunomus*, Polydectis filius, VIII, 131.
- Eunuchi* apud Persas pretiosiores quam servi non castrati, VIII, 105 not. cf. VI, 32 et III, 49. 92 not. Eunuchorum potestas apud Persarum reges, VIII, 104 not. 105. *)
- Eupalinus*, Naustrophi fil., architectus, III, 60.
- Euphemus*, *Euphemidae*, IV, 150 not.
- Euphorbus*, Alcimachi fil., proditor Eretriae, VI, 101.
- Euphorion*, Aeschyli poetae pater, II, 156. et Cynaegiri, VI, 114, *ibi* not.
- Euphorion*, Laphanis pater, Dioscurus hospitio excepit, VI, 127.
- Euphrates*, fl., I, 180 not. terminus Ciliciae et Armeniae, V, 52. Babylonem perfluit, I, 180 not. tortuosus a Nitocride redditus, I, 185 not. a Cyro in lacunam derivatus, I, 191. canales ab Euphrate deducti, I, 184 not. 193 not.
- Euripus*, V, 77. VII, 173 not. VIII, 15. a Graecis custoditur, VII, 182.
- Europa* a Cretensibus rapta, I, 2 not. coll. IV, 147 not. Europae filii Sarpedon et Minos, I, 173. Europa Tyria an nomen Europae dederit, IV, 45.
- Europa Herodoti sententia* Phasi Colchico, aliis Tanai Maeotico et Cimmeriis Porthmeis terminata, IV, 45 not. longitudine secundum Asiam et Africam porrigitur, *ib.* et c. 42. unde nomen acceperit, *ib.* Europae commoditates, VII, 5. extremas regiones ignotae, III, 115 seqq.
- Europus* et *Europensis* s. *Euomus* et *Euomensis*, VIII, 133 not.
- Euryanax*, Doriei fil., collega Pausaniae, IX, 10. 53. 55.
- Eurybates* quinquertio, VI, 92 not. eius clades et interitus, *ibid.* et IX, 75.
- Eurybiades*, Euryclidae fil., dux classis Graecorum, VIII, 2, 42 not. in Eurybiade consilii inopia, VIII, 74. laudatur, VIII, 124.
- Euryclides*, VIII, 2.
- Eurycrates*, Polydori fil., VII, 204.
- Eurycratides*, Anaxandri fil., VII, 204 not.
- Eurydame*, Leotychidis uxor; eius genus, VI, 71.

*) Add. Ruperti ad Tacit. Annall. VI, 31 pag. 524.

Eurydemus, Ephialtae pater, VII, 213.
Eurylcon, cum Dorico coloniam ducit in Siciliam etc. V, 46 not.
Eurymachus, Leontiadae pater, VII, 205.
Eurymachus, Leontiadae fil., interemtus a Plataeensibus, VII, 235.
Euryphon, Procli fil., VIII, 131.
Eurypylus, frater Thoracis Larisaei, IX, 58.
Eurysthenes, Aristodemi fil., VII, 204. et Procles gemini, Spartae reges, dissident per omnem vitam, IV, 147. VI, 52. Eurysthenis familia, magis in honore, VI, 51. eius genus nolunt interire Lacedaemonii, V, 40. familiae stemma, VII, 204. coll. VIII, 131.
Eurystheus, IX, 26. 27.
Eurytus ob gravem oculorum morbum e castris a Leonida remissus, tamen ad pugnam redit, VII, 229.
Euthynus, Hermolycei pater, IX, 105 not.
Eutychides, Sophanis pater, IX, 73.
Euxinum mare, I, 6. 72. boreale nominatur, IV, 37 not. Euxini ponti nationes, IV, 46.
Exampaeus, fons amarus et locus inter Borysthenem et Hypanin, IV, 52 not. 81. *)
Excoecatio, VIII, 116 not.
Exercitu donari apud Persas eximium, IX, 109.
Exitus rerum inspiciendus, I, 32. initio non est manifestus, VII, 51.
Exordia vett. historr. I Prooem. et T. I p. 926.
Experiundo fiunt omnia, VII, 9.
Expiandi modus (idem fere apud Lydos qui ap. Graecos), I, 35 not. I, 44. expiatio Adrasti fratricidae, *ibid.* expiatio Béli, I, 64.
Exsecrationis formulae, III, 65 coll. not. ad VII, 231.

F.

Faba sacra Aegyptiorum, II, 37 not. **)
 Fabas nec serunt Aegyptii nec edunt, II, 37 not. Fabae in sortitionibus, VI, 109.
Fabula Ionibus a Cyro narrata, I, 141.
Faces pro signis in bello adhibitae, VII, 132 not. faces in certaminibus solemnibus, VIII, 98 not.
Fames immanis in castris Cambysis, II, 25. in Xerxis exercitu, VIII, 115. fames obsessorum Sesti, IX, 118. ad famem arcendam quid excogitarint Lydi, I, 94.
Fanum, vid. *Delubrum* et *Templum*.
Fato sortem destinatum effugere nemo, IX, 16 not. ne Deus quidem potest, I, 91 not. fati necessitas, I, 91. III, 43. 63. V, 92 not. — Vid. *Comm.* §. 12.
Felicitas humana in eodem fastigio non manet, I, 5. felicitas Polykratidis insidiosa, III, 40 seqq. felicitatis nulla hominibus satietas, VII, 49.
Felis amantissima foetuum, II, 66 not. felium sepulturae ap. Aegyptios, II, 67 not. felis Aegyptiorum II, 66 not. et T. I p. 932.
Ferrum in noxam hominis inventum, I, 68. ferraria officina Tegeae, *ibid.* ferruminationem primus invenit Glaucus Chius, I, 25. ferri usus in artibus, I, 25 not. I, 68 not. II, 152. III, 23.
Festinatio parit errores, VII, 10.
Festum Apaturia apud Iones et Pannonia, I, 147 seq. Carneae ap. Spartanos, VII, 206 not. et Hyacinthia, IX, 7 not. Theophania apud Delphenses, I, 51. Persarum Magophonia, III, 79 not. Festa quinquennialia Atheniensium, VI, 111. Festa Aegyptiaca, II, 58 not. — 64. Apidis festum Aegyptiis a

*) Conf. Boeckh. Corp. Inscriptt. II, 1 pag. 111, cui *ἐξαμπαῖος* significare videtur *ἐννέα ὁδοί*, quum *ἐξάν* fortasse valeat *novem*.

**) Add. Bohlen das alte Indien, I p. 194—196.

- Cambyse abrogatum, III, 27–29. festum in Osiridis caesi honorem, II, 61 not. Bacchi festum apud Aegyptios, II, 48. apud Aethiopas Macrobius, III, 97. festa triennialia ap. Budinos, IV, 108. Dianae Bubasti celebratum, II, 59. apud Brauronem, VI, 128. memorabili occasione Sami institutum, III, 48. Dianae Reginae apud Thracas, IV, 33. Iunoni apud Argivos, I, 31. Matri Deorum Cyziceni festum celebrant, IV, 76 seq. Minervae festum nocturnum, lucernis per totam Aegyptum accensis, II, 62. cf. c. 59. Minervae indigenae ap. Ausenses festum virginum pugna celebratum, IV, 180 not. Latonae in Buto opp., II, 59. Martis Papreni quo lignis se mutuo caedebant, II, 63 not. seq. Solis Heliopoli, II, 59. Vulcani lampadam festivitas, VIII, 98. Festi celebratio Babylonis exi-tibilis, I, 91. Festorum Graecorum nomina omnia in literam α desinunt, I, 148. cf. ad II, 48 not.
- Fibulae* vestium, quibus Atticae mulieres fodicant hominem, V, 87 not.
- Ficus* arbor in honore magno habetur, I, 71 not.
- Fidei* dandae modus apud Nasamonas, IV, 172. fides Arabum firmissima, III, 8 not. vid. *Foedus*.
- Filiae* viro maturaee Babylone venduntur, I, 196. filiae Lydorum meretricantur, I, 93 not. vid. *Virgines* et *Mulier*.
- Filios* multos progignere, Persis est honori, I, 136. filii Attagini Thebani a Pausania patris culpa soluti, IX, 88. filii Phanae Aegyptum prodentis ab auxiliariis Graecis mactati, III, 11. filios regum benigne tractant Persae, III, 15 not. filii parentum culpam luunt, VII, 134 not.
- Finitimos* Medi et Persae similiter colunt, I, 134.
- Flamma* e pectore simulacri effulget, VI, 82.
- Floribus* sternere viam prisca solent, VII, 54 not.
- Fluvios* Persae praecipue colunt, I, 138 not. Strymoni fl. Magi equos albos mactant, VII, 113. fluvio tanquam Servatori sacra faciunt Temeni posteriori, VIII, 138. Pactolus fl. auri ramenta deferens, V, 101. aurum in India per flumina devectum, III, 106. Fluvii, quorum aqua exercitum Xerxis defecit, VII, 42. 108. 196 coll. c. 21 et 187.
- Foedus* affinitate firmatum, I, 74. foederis incundi ratio apud Scythas, IV, 70. apud Arabes, III, 8. apud Lydos, I, 74. foedus a Croeso cum Spartanis initum, I, 69. 70. cum Babyloniis, I, 74. cum Amasi Aegyptiorum rege, *ibid.* Polycratis cum Amasi rege, III, 39. foedus foedum Persarum cum Barcaeis, IV, 201. foedus Hippocratis, Gelae tyranni, cum Samiis Zanclam tenentibus, VI, 23. foedus Argivorum cum Persis, VII, 150 seq. foedus hospitii a Xerxe cum Abderitis ictum, VIII, 120 cum Acanthiis, VII, 116. foederis formula, quod Graeci inter se pepigerunt, VII, 132. foederis formula, quod Mardonius cum Atheniensibus componere cupiebat, VIII, 140. cf. Formula et Pactio.
- Foemina*, vid. *Mulier*.
- Fodiendi* ratio ut terra effossa non prodeat, II, 150.
- Fons* Thestes, IV, 159 not. fons Apollinis, I, 118. *) fons Solis, IV, 181 not. fons Gargaphia, IX, 25 not. fontes Maeandri, VII, 26. fontes bituminis s. picis in Zacyntho, IV, 195 not. **) fons in arce Attica, VIII, 55. fons, in quo qui loti sunt, efficiuntur perinde atque oleo inuncti, violam olevantes, III, 23 not. fons Pirene Co-

*) Cf. Creuzer. zur Gemmenkunde p. 114 coll. 98.

**) And. Chandleri Itiner. per Graec. cap. 79 p. 428 seq.

- rinthi, V, 92 §. 2. fons quidam amarissimus, IV, 52. 81. fontes novem aquarum, vide *Novem fontes*. — Vid. *Aqua*.
- Fores geminatae* apud Aegyptios, II, 169 not.
- Formicae* Indicae canum magnitudine effodiunt sabulum auriferum, quod Indi deinde colligunt, III, 102 not.
- Formulae* in foedere stabiliendo: *ἔστ' ἄν ὁ ἥλιος* etc. VIII, 143 not. *ἔστ' ἄν ἡ γῆ* etc. IV, 201 not. *Et respicit Sosiclis Corinthii dictum*, V, 92 §. 1 not. — *Formulae* foederis, vid. *Foedus et Pactio*. *formulae iurisiurandi*, I, 165 not.
- Fortunam* bonam in vita et in morte experiri difficile est, III, 43. fortuna homini imperat, VII, 49 §. 1 not. fortuna consilium aliquando superat, VII, 10. fortunati iidem semper non sunt, I, 207. *Fortuna* differt a fato ex Herodoti sententia, Comm. §. 12 pag. 412. IX, 91 ibiq. not.
- Forum* nullum est Persis, I, 153 not.
- Forum* (*Ἀγορῆ*), oppidi nomen, VII, 58.
- Fossa* ex Nilo in Arabium sinum ducta a Necone rege, II, 158 not. IV, 42. dein iterum a Dario effossa, II, 158 not. IV, 39. *Fossa* ad Athon montem facta, VII, 22 — 24 not. fossae in Aegypto sub Sesostri rege effossae, II, 108. fossis discissa tota Babylonica terra, I, 193. Vid. *Canalis*.
- Fratrem* praec marito et liberis uxor Intaphernis salvum cupit, et sui desiderii rationem reddit, III, 119 not.
- Frena* supplicii causa ori imposita, III, 14. Add. T. II p. 673.
- Frigoris* vi constringitur totus Cimmerius Bosphorus, IV, 28 not. Cf. *Gelu*.
- Froissarti* oratio similis Herodoteae, Comm. §. 15 fin.
- Fructus* quarundam arborum, qui iactus in ignem odore suo circumstantes inebriat, I, 202.
- Fruentum* Scythae aratores serunt vendendi causa, IV, 17. frumentum ex Ponto in Aeginam et Peloponnesum advectum, VII, 147. frumenti ferax Assyria, I, 193 not.
- Fulgura* et tonitrua *πορηστῆρες*, in Xerxis exercitum ingruunt, VII, 42.
- Fulmen* in aedes Scylae regis delapsum, IV, 79. fulmina grandes arbores aut aedificia percutiunt, VII, 10. fulmina in barbaros Delphis e caelo demissa, VIII, 37 not.
- Funus* Regum Spartaeorum, VI, 58. Persarum, *ibid.* regum Scytharum, IV, 71. 72. suavis et sepultura apud Aegyptios, II, 85 seq. Babyloniorum, I, 198. funus Artachaeis a Xerxe et toto exercitu celebratum, VII, 117. cf. IX, 24.
- Fures* pecuniae Sardanapalli, II, 150. fures regiarum Rhampsiniti pecuniarum et eorum solertia, II, 121.
- Furiis* Laii et Oedipodis templum dedicatum, IV, 149. vid. *Eumenes*.
- Furiosus* homo Cambyses censetur, III, 38. Furore actus Cleomenes se ipse lacerat, VI, 75. cf. 84.
- Furor* conspectis numinibus exortus, III, 85 not.
- Fustuaria* pugna apud Aegyptios in sacris, II, 73 not.

G.

- Gades* (*τὰ Γάδειρα*), extra Herculis columnas, IV, 8 not.
- Gaeson* fl., IX, 97 not.
- Galea* Corinthiaca; galea et scutum ex Aegypto ad Graecos pervenit, IV, 180 not. et cf. VII, 63. galea regiae dignitatis signum, II, 162 not.
- Galepsus*, Graeca urbs, T. III pag. 825. VII, 122 not.
- Gallaica* regio, aetate Herodoti Briantia nominata, VII, 108 not.
- Gamori* Syracusani (*Γαμόροι*, i. e. *γεωμόροι*, praediorum possessores), VII, 155 not. et not. ad VI, 22, coll. V, 77.
- Gandarii* pop., III, 91 not. Exc. T.

- II p. 648 seq. eorum armatura et dux in Xerxis exercitu, VII, 66.
- Garamantes* pop. et eorum mores, IV, 174 not. et 183 not. *)
- Gargaphia* fons in Erythraeo campo, IX, 25 not. 49. 50.
- Gauanes* Temeno oriundus, VIII, 137.
- Gebeleizis*, deus Getarum, IV, 94 not.
- Gela*, urbs Siciliae a Lindiis condita, VII, 153 not. sub Hippocrate tyranno floruit, c. 154 et VI, 23. cives (*οἱ Γελωῖοι*), postea maxima ex parte a Gelone Syracusae transducti, et urbs Hieroni fratri permissa, VII, 156.
- Geleon*, Ionis fil., V, 66. *Geleontes* T. III p. 799.
- Gelo* (cuius progenitor ex insula Telo, proavus hierophanta in Gela, VII, 153.) not. ad III, 125. primum satelles Hippocratis Gelae tyranni, in bello emittit, VII, 154. mertui Hippocratis filiis imperio feudatis, Gela potitus, mox Syracusas occupat et omni modo munit et auget, c. 155 seq. cf. c. 145. a Graecis ad societatem adv. Persas invitatus, legatos opprobriis obruit negatque se auxilium laturum, ni summa ipsi committatur imperii, VII, 157—162. et privatim sibi cavet a Persis, pecunia Delphos missa, c. 163 seq. cum Poenis in Sicilia bellum gerens eodem die, quo Graeci Persas ad Salaminem, Amilcarem vicit, c. 165 seqq. not. Gelonis res, opes etc. VII, 145 not. 154 seq. not. aetas, VII, 145 not. mores et indoles, VII, 156 not. naves, VII, 158 not.
- Gelonus*, Herculis fil., IV, 10.
- Gelonus*, lignea urbs Budinorum, IV, 108 not. a Persis incensa, c. 123. *Geloni*, origine Graeci, eorumque mores, IV, 108 not. seq.
- Gelu maximum* in septentrionalibus terrae plagis, IV, 28 not.
- Genealogia* Hecataei ab Aegyptiis sacerdotibus explosa, II, 143 not. vid. *Stemmata*.
- Generaciones* hominum tres conficiunt centum annos, II, 142 not. cf. VI, 98.
- Genitura* Indorum nigra, III, 101. vid. not.
- Geographiam ex professo tractat* Herodotus, IV, 36 seqq. IV, 168 seqq. II, 15 seqq. Geographicae tabulae, IV, 36. V, 49 not.
- Geometria* ab Aegyptiis ad Graecos pervenit, *Herodoti sententia*, II, 109 not.
- Gephyraei*, familia Athen. origine Phoenices, ex Eretria Athenas migrarunt, V, 57 not. 62 not.
- Geraestus*, Euboeae oppid., VIII, 7 not. IX, 105.
- Gergis*, Arizi fil., imperator in Xerxis exercitu, VII, 82.
- Gergithae* Teucris, VII, 43. priscorum Teneorum reliquiae, V, 122 not. T. III p. 816.
- Germani* Persarum posteris, T. I p. 928. **)
- Germanii*, Persarum gens, I, 125 not.
- Gerontes* Spartaee, I, 65 not. VI, 57.
- Gerrhus* locus, IV, 53 not. *Gerrhi*, pop. Scythiae subiectus, c. 71.
- Gerrhus*, fl. Scythiae, IV, 19 not. 47. describitur, c. 56 not.
- Geryonis* vaccae, IV, 8 not.
- Getae*, IV, 93 not. immortales, a Dario subacti, IV, 93 not. dein exercitum Darii sequuti, c. 96. eorum daemon Zalmoxis, c. 94 seq.
- Gigas*, vid. *Homo*.
- Gigonus*, urbs regionis Crossaeae, VII, 123 not.
- Giligammae*, populus Afer et eius descriptio, IV, 169 not.
- Gillus* Tarentinus exul, redimit Persas et ad Darium reducit, qui

*) Add. Heeren. in Annal. Gottingg. 1833 nr. 168 p. 1668.

**) Add. Ritter. Vorhalle p. 305 seq. 307. Possart. Pers. Grammt. (1831 Lips.) p. 3. Pott. Etymolog. Forsch. p. XXXV. edit. nostr. Herod. T. III p. 823.

- frustra eum per Caidios reducere Tarentum conatur, III, 138.
- Gindanes*, pop. Africae; mulierum fasciae ex pellibus, IV, 176 not.
- Glacie* constrictus Cimmericus Bozporus, IV, 28 not.
- Glaucou*, Leagri pater, IX, 75.
- Glaucus* Chius ferruminationem ferri invenit, I, 25 not. *)
- Glaucus*, Epicydias fil., depositum suscipit ab hospite Milesio, quod postea suscepisse negat, VI, 86. Pythiam consulit an iureiurando pecuniam intervertat, VI, 86. eius genus funditus interit, *ibid.*
- Glaucus*, Hippolochi fil., I, 147 not.
- Glisantem* et Tanagram Thermodon interfuit, IX, 43 not.
- Gnomonis* inventores Babylonii, II, 109. cf. not.
- Gnurus*, Lyci fil., Anacharsidis pater, IV, 76.
- Gobryas*, e magi occisoribus, III, 70. 73. VI, 43 not. colluctatus cum Mago, c. 78 not. Gobryae factum multis celebratum, III, 78 not. Mardonii pater, VII, 82. eius consilium de abeundo e Scythia Dario datum, IV, 132. 134. eius uxor, Darii soror, VII, 5. filia, uxor Darii, c. 2. **)
- Gonnus*, urbs Thessaliae, VII, 128 not. 173. — V, 63 not.
- Gordias*, Midiae pater, I, 14. 35. VIII, 138. avus Adrasti, I, 35. 55. T. I p. 926. Gordias Perian-dri filius, III, 53 not.
- Gorgo*, Cleomenis filia, V, 48 not. patrem scite monet ut sibi caveat ab Aristagora, c. 51. eadem Leonidae uxor, Demarati tabellas aperiri monet, VII, 239 not.
- Gorgonis* caput ex Africa adfert Perseus, II, 91. ***)
- Gorgus*, Salaminis Cypriae rex, V, 104. VIII, 2. II. urbe spoliatus a fratre, V, 104. Persarum auxilio eam recipit, c. 115.
- Gorgus*, Chersis fil., dux in classe Xerxis, VII, 98.
- Gossypium*, III, 106 not. coll. VII, 65.
- Graecia*, coelitemperiem longe praestantissimam sortita, III, 106. paupertatis alumna, hospes virtutis, VII, 102. cf. not. non imperatorum indiga in bello Pers. sed exercitus, VII, 161. 162. in eam primi a Dario exploratores missi, III, 135—138. Graecia, regnante Dario, Xerxe et Artaxerxe, per tres generationes, plus mali passa, quam per viginti antea, VI, 98. Graeciae fines, VIII, 47 not.
- Graeci*, partim *Iones*, Pelasgicae maxime stirpis, partim *Dores*, Hellenicae stirpis, I, 56 not. — 59. cf. II, 51. iam a priscis temporibus a barbaris distincti, utpote dexteriores, I, 60. cf. IX, 59. 79. Phoenices Cadmo duce (cf. IV, 147 et II, 49.) iis et alias res ad doctrinam spectantes et literas adferunt, V, 58 seqq. Graeci a sinistra manu ad dextram scribunt, II, 36. a Babyloniiis polum, gnomonem et duodecim diei partes acceperunt, II, 109. geometria vero Herodoto ex Aegypto ad eos transiisse videtur, II, 109. item scutum et galea, IV, 180. Ab Aegyptiis duodecim deorum nomina, (cf. II, 4, ubi Aegyptii sacerdotes) Bacchi certe cultus, ad eos pervenerunt, II, 49 seq. cf. c. 43. et pompae solemnes et supplicationes, II, 58. Cabirorum vero mysteria (quae etiam Aegyptii celebrant, III, 37) Pelasgi e Samothracia adtulerunt, II, 51. Graecorum deorum actas cum Aegyptiorum collata,

*) Haud satis recte opinor a Müllero V. Cl. in *Archaeolog. Compend.* p. 39. *Glaucus* hic ponitur in Olymp. XL, 4 — LV, 1 sive 617 a. Chr. u.

**) De *Gobryae* nomine disserit Pott. *Etymolog. Forsch.* p. XXXV similes quasdam allerens voces, in quibus *pulcritudinis* inest significatio.

***) De Gorgonum fabulis cf. Völcker, in *Schulzeitung* 1832 pag. 1051 seqq.

II, 143—146. Graeci ex hominibus natos Deos et hominibus similes habent, I, 131. Graecanicus Iupiter, IX, 7. dei Graeciae praesides, V, 92. dei Graecis communes, IX, 90. cf. VI, 68. festorum Graecorum nomina in eandem desinunt literam, I, 148. vid. *Festum*. Graeci diem, quo defunctus est pater, festum agunt, IV, 26 not. vestitum Minervae et aegidas a Libyssi adoptant, IV, 189. Graecorum et Lydorum leges similes, I, 94. Graecorum coenae a Persis contentae, I, 133. cf. IX, 82. Graeci ludos Olympicos celebrant, et non de pecuniis sed de oleae corona contendunt, VIII, 26. puerorum amiribus dediti, I, 135. — Merces accipiunt a Phoenicibus, I, 1. III, 107. III. Graeci inde a Psammiticho rege cum Aegyptiis commercia habent, II, 154. cf. c. 152. solam Naucrati emporium habent, II, 178. 179. a Cambysis tempore, frequentes in Aegyptum veniunt et mercandi et militandi causa, III, 139. cf. II, 154 et III, 4 not. Graeci sub Psammenito militant, III, 11. Graecorum scriptura diversa ab Aegyptiis, II, 36 not. Graecorum commercium cum Ponti Euxini accolis, VII, 147 not. Graecae sententiae Persis, aliis tributae, III, 71 not. 72. 80 not. V, 4 not. V, 24. VII, 10 §. 4 not. coll. VII, 102 not. et 152. Graecae religiones et sacra, ad alias gentes translata, VII, 53 not. Graeci qualem reipubl. liberam naturam constituunt, III, 80 not. Graeci in nominibus imponendis aliquid spectant, VI, 63 not. Graeci nefas habent sacra sua cum alienigenis communicare, VI, 81 not. Graeci triste putant, nullam prolem habere, VI, 86 §. 3. Graeci parentum culpam in posteris puniri putant, VII, 137 not. coll. 134. Graeci Asiam incolentes (*recensentur*, I, 142—150.) a Croeso subacti, I, 26 seq. Lydorum imperio a Persis everso, Sardes legatos mittunt ad Cyrum, I, 141.

qui Lacedaemoniis contentim respondet, I, 152 seq. Cambyses e Graecis Iones et Aeolenses, a patre pro servis acceptos, secum in Aegyptum ducit, II, 1. III, 1. 25. Dario in bello Scythico pontem in Istro factum custodiant, IV, 97. seq. cf. c. 137—139. — a Persis deficiunt, Aristagora auctore, V, 29—37. Iones Atheniensium ope, Sardes capiunt, V, 100 seq. inde Bellum Persicum, cf. V, 97 et vid. Athenienses. — Graeci Asiatici denuo a Persis subacti, VI, 31—33 et praec. c. 42. a Graecis (Europam incolentibus) Darius terram et aquam poscit, VI, 48. cf. VII, 32 et 131 seqq. Pugna Marathonica, VI, 111 seqq. Darius novam expeditionem adversus Graecos parat, VII, 1. quam Xerxes suscipit, c. 8—19. cf. VII, 239 et cap. 133. Xerxe adhuc Sardibus versante, Graeci mutuas inimicitias dissolvunt, VII, 145 seq. eoque Graeciam iam invadente, alii eorum Persis terram et aquam dant, VII, 138. cf. c. 178. ceteri hos Delphico deo decimandos iurant, VII, 132. Graeci Thraciam incolentes cum Xerxe militant, VII, 185. cf. VIII, 66. Graeci meliora sentientes, legatos in Isthmum mittunt, qui pro salute Graeciae deliberent, VII, 172 cf. 145. Argivi societatem Graecorum recusant, c. 148 seqq. Graecorum legati in Siciliam ad Gelonem missi, c. 153 seqq. Graeci a Coreyrcis frustrati, c. 168. et a Cretensibus, c. 169 seq. Thesalos socios amittunt, c. 172—174. Decernunt ad Thermopylas et Artemisium barbarum introitu in Graeciam prohibere, c. 173 seqq. Graeci ad Thermopylas Persam expectant, 202 not. seqq. mox de receptu consultant, c. 207 seq. cf. c. 219 seqq. 222. Graeci Olympicos ludos agunt, Xerxe Thermopylas expugnante, VIII 26. cf. VII, 206. — Graecorum classis ad Artemisium, VIII, 1 seq. de receptu ad Isthmum deliberant, c. 4 et 18. cf. c. 49 seqq.

et 74 seq. Salaminem petunt, c. 40. deliberant quo loco pugna navali decernant, c. 49 seqq. a Themistocle illuduntur, c. 74 seqq. Reversentur Graeci, qui naves ad Salaminem miserunt, VIII, 43—48. Pugna navalis ad Salaminem, c. 81 seq. ibi Graecorum praestantissimi, c. 93 seq. duces virtutis praemium accipiunt, c. 123 seq. Andrum ins., ultra quam Xerxis classem prosequi nolunt, obsident, c. 111 seq. cf. c. 107 seqq. Salaminem redeunt et dona diis dedicant, c. 121. — Graeci Isthmum muniunt, VIII, 71. IX, 10. Mardonio ex Attica in Bœotiam se recipiente, Eleusinem conveniunt, indeque cum Atheniensibus Erythras petunt, IX, 19. Graecorum acies ad Plataeas, IX, 28 not. — 30. Oëroën ins. petunt, c. 50 seqq. Pugna ad Plataeas, c. 59 seqq. qui Graecorum ibi fortissime pugnarint, c. 71 seqq. praedam, exentis deorum donariis, dividunt, c. 81. Thebas obsident, c. 86 seqq. — Classis Graecorum ad Aeginam collecta, VIII, 139 seq. ultra Delum navigare non audet, c. 132. denique Samum navigant, IX, 96. coll. c. 90 seqq. Pugna ad Mycalen, IX, 102 seqq. eorum praestantissimi cap. 105. Graeci Samum reversi Iones insulares in commune sociorum recipiunt, IX, 106. versus Hellespontum profecti, pontes rescissuri mox Lacedaemonii domum navigant, Athenienses Sestum obsident, IX, 114 seqq. Graecorum libertatis studium summum, VI, 9 not. mos in pugna navali, VI, 12 not. conventus in Isthmo, VII, 133 not. coll. VII, 145 not.

Graeci Scythae, IV, 17 not. *) coll.

c. 108. Graeci Tyritae ad Tyrae fl. ostium, IV, 51.

Gramen in Scythia bilem pecoribus auget, IV, 58 cf. not.

Gratiarum collis ap. Macas in Africa, IV, 175 cf. not. gratiarum cultus apud Graecos, II, 50 not.

Graviditatis octo-decem menses apud veteres, VI, 63 not. 69 not.

Grinus, Aesanii fil., Therge insulae rex, IV, 150 not.

Grucs, plagae Scythicae hyemem fugientes, super Aegyptum confugiunt, II, 22.

Grynea (Γρύνεα), Acolensium civitas, I, 149 not.

Gryphi, aurum servantes ap. Arimaspos, III, 116 no. IV, 13. 27. not. IV, 79 not. **) *Gryphi* mature in artis operibus Graec., IV, 152 not. Exc. T. II p. 655. *gryphi* fabula et traditiones variae, Excurs. T. II p. 653 seq.

Gygadas Delphis dictus thesaurus, ab Gyge donatus, I, 14 not.

Gygaea palus perennis: proxima Alyattis sepulcro, I, 93 not. ***)

Gygaea, Amyntae filia, V, 21, VIII, 136. Bubari collocata a fratre Alexandro, V, 21. VIII, 136.

Gyges, Dascyli fil., Candaulis satellites, I, 8 not. I, 12 not. 91. Candaulem, ab uxore eius adactus, interficit regnumque Lydorum suscipit, I, 8—13. coll. c. 91. primus barbarorum (post Midam, Phrygiae regem) Delphis donaria ponit, I, 14 not. Colophonem capit, *ibid.* eius fil. Ardys, I, 15. Gygis divitiae celebratae apud Graecos, I, 14 not. bellum cum Magnesiis, I, 14 not. tempus regni, I, 14 not. annulus T. I p. 34. †)

Gyges, pater Myrsi, III, 122. V, 121.

*) Add. Boeckh. Corp. Inscriptt. II, 1 p. 81 coll. 110.

**) Add. Raoul-Rochette in Journ. d. Savans 1832 Janv. p. 48 de gryphis, qui in Panticapaei numis inveniuntur.

***) Cf. Chandleri Itin. cap. 78.

†) Add. Creuzer. Beiträge zur Gemmenkunde p. 133. †

Gymnici ludii a Chemmitis in Aegypto celebrati, II, 91 not.
Gymnopaediae, solenne ludicrum Lacedaemoniorum, VI, 67 not.
Gyndes fl. Armeniae, V, 52. ex Martienis in Tigria fluit, I, 189 not. a Cyro in cœclx. rivos diductus, I, 202. V, 52. *)
Gyzantes Afri, simiis vescuntur, IV, 19½ not.

H.

Haemus, mons Scythiae, cuius e iugis tres fluvii manant, IV, 49 not.
Haliacmon, fl. Macedoniae, VII, 127 not. T. III p. 826. **)
Halicarnassus civitas Doriensium, II, 178. Pedasensibus vicina, VIII, 104. ab Apollinis Triopii ludis celebrandis exclusa, I, 144 not. ***)
Halicarnassensis (*Ἀλικαρνησσεύς*), Herodotus fuit, I, pr. cf. not. Halicarnassenses, Dæricae gentis, inter navales Xerxis socios sub regina Artemisia, VII, 99.
Halys, fl. (nunc *Kisil-Irmak*) I, 6 not. ex Armenio monte ortus, inferiorem fere Asiam disterminat, I, 72. Phrygiam radit, V, 52. VII, 26. Thaletis Milesii ope a Croeso traiectus, I, 75. intra Halyn fluvium populi a Croeso subacti, I, 6 not. 29. cf. not.
Hamilcar, vid. *Amilcar*.
Hanno (*Ἰάννων*), Carthaginiensis, Amilcaris pater, VII, 165 not. T. III p. 827.
Harmamithres et *Tithaeus* Xerxis equitatu praefecti, VII, 88.
Harmatides, Dithyrambi pater, VIII, 227.
Harmocydes, Phocensium dux, vir-

tute spectatus, Mardonii equitatum excipere paratus, IX, 17.
Harmodius, et *Aristogiton*, Hipparchi interfectores, V, 55. liberatores Athenarum, VI, 109. 123.
Harpagus Medus, Astyagi familiaris, iussus Mandanae filium interimere, puerum regis bubulco tradit exponendum in montium iugis, I, 108—116. cf. cap. seqq. ab Astyage ad coenam invitatus, inscius sui filii carnes comedit, c. 118. 119. Cyrus ad defectionem ab avo excitat, c. 123 seq. Astyagi, a Cyro capto, insultat, c. 129. Cyro consilium dat adv. equitatum Lydorum, I, 80. Mazari defuncto adv. Lydos rebellantes succedit, et Ioniae oppida aggeribus iactis capit, I, 162 seq. 169. bellum infert Caribus et Lyciis, I, 171—175. et inferiorem Asiam Cyri potestati subiicit, I, 176.

Harpagus alius, Persa, capit Histiaeum vivum et in crucem agit, VI, 28. 30.

Hebae tesseram dat Leotychides militibus, IX, 98.

Hebrus, fluv. Thraciae, IV, 90 not. VII, 59.

Hecataeus, Hegesandri fil., Historiarum scriptor, genus suum a deo repetit; ab Aegyptiis sacerdotibus irrisus, II, 143 not. seq. Aristagorae bellum adv. Persas dissuadet, V, 36 not. et Lerum insulam munire monet, c. 125. disserit de Pelasgis iniuria ex Attica eiectis, VI, 137. ab Herodoto acerbis notatur: Comm. §. 8. — Eius scripta multum propagata atque Herodoto cognita, Comm. §. 9. *Hecataeus*, criticus rerum scriptor,

*) Peregrinatori Anglo, nomine Keppel, Arabes, quibus viae ducibus utebatur, idem de Cyro fluvium exsiccante narrarunt, quod Herodotus enarravit. Vid. Götting. Anz. 1831 nr. 106 p. 1061. Caeterum Herodoti locum I, 189 tractat E. S. Bring. in Diss. Historica in difficiliores aliquot Herodoti locos, Londini Goth. 1829. P. I p. 2 seqq.

**) Conf. Clarke Travels II, 3 p. 307. 316.

***) De *Halicarnasso* vid. quoque Prokesch in Annull. Vienn. LIX. Anz. Bl. p. 2 seqq. et Michaud Correspond. d'Orient. II p. 489 seqq.

- Comm. §. 10; Ionica dialecto scripsit, Comm. §. 14.
- Hecatoneci* (Ἑκατόν νῆσοι, *Centum insulae*), I, 151 not.
- Hector* natu maior et virtute praestantior Alexandro, III, 129.
- Hegesander*, Hecataei pater, V, 125. VI, 137.
- Hegesicles* et Leon, Sparta reges, I, 65 not.
- Hegesipyla*, Olori, regis Thracum, filia, Milliadi collocata, VI, 39 not.
- Hegesistratus*, Sigei tyrannus, V, 94 not.
- Hegesistratus*, civis Eleus, Tellidarum praestantissimus, in Mardonii exercitu vates; e Spartanorum custodia evaserat, praecisa sibi anteriore pedis parte, IV, 37 not.
- Hegesistratus*, Aristagorae filius, legatus Samius, IX, 90. not. 91.
- Hegeteridas* Cous; eius filia a Mardonio raptā, IX, 76.
- Hegias*, Tisameni frater, IX, 33 not.
- Helena*, Tyndari filia, et eius raptus, II, 112 not. et 113 not. seqq. V, 94. IX, 73 not. Helena templum Therapnae, VI, 61 not. eadem, Hospita Venus, II, 112. dea lunaris, not. ad II, 112.
- Helice* (Ἑλική), in Peloponneso opp. Achaeorum, I, 145 not.
- Heliconius* Neptunus, I, 148 not.
- Heliopolis* (Ἡλιούπολις), urbs Solis in Aegypto, II, 3. 7 not. 8. 9 not. 59. 63. Heliopolitae Aegyptiorum peritissimi antiquitatis, II, 3. *)
- Helisyci* in Sicilia bellum gerunt, VII, 165 not.
- Hellae*, Athamantis filiae, sepulcrum, VII, 58 not.
- Hellanicus*, Herodoti suppar, Ionica scripsit dialecto, Comm. §. 14 coll. §. 8.
- Hellen*, Dori pater, I, 56 not.
- Hellenica* gens, eiusque migrationes variae, I, 56 not. 57. cf. Graeci.
- Hellenium* templum Naucrati in Aegypto, communi consilio a Graecis extractum, II, 178.
- Hellenodicae*, vid. not. ad V, 22.
- Hellespontus*, IV, 38. eius longitudo et latitudo, IV, 85 not. cf. VII, 34 not.
- Hellesponti* urbes, VI, 33. eum transit Darius, V, 11.
- Hellespontus* coniungitur a Xerxe, VII, 33. denuo ponte iunctus, VII, 36. priore ponte rupto a Xerxe castigatus, VII, 35. postea phiala aurea et gladio Persico donatus, VII, 54. Hellespontus latiori sensu, IV, 38 85. 95. VI, 33 not. VII, 137 not.
- Hellespontii* in Xerxis classe militantes custodiant pontes, VII, 95.
- Hellespontias* ventus (ὁ Ἑλλησποντιῆς), VII, 188. cf. not.
- Hellopius* ager (ἡ Ἑλλοπλή μοίρη), VIII, 23 not.
- Helotae* Spartanis in bello additi, VII, 202 not. Vid. *Hilotae*.
- Hephaestenses* (Ἡφαιστιεῖς), in Lemno, VI, 140 not.
- Heraclea* Siciliae ab Hercule condita, V, 43 not.
- Heracleoticum* Nili ostium, Exc. ad II, 17 p. 406.
- Heraclidae*, Sardium reges, ex Iardani ancilla et Hercule geniti, I, 7 not. seq. cf. c. 13. Heraclidarum satelles Gyges in oraculo nominatur, I, 91. Heraclidarum est Erycis regio in Sicilia, V, 43. Heraclidae in Peloponnesum redire conati, IX, 26.
- Heraclides* Ibanolidis fil., insidias Persis struit, V, 121.
- Heraclides*, Aristodici Cymaei pater, I, 158.
- Heraclides*, Aristagorae Cymaei pater, V, 37.
- Heracopolis*, IV, 90 not.
- Heraeum* (Ἡραῖον), opp. Thraciae, IV, 90 not.
- Heraeum* Sami, I, 70 not. III, 60 III, 123 not. IV, 88. 152 not.

*) Conf. Clarke Travels II, 2 p. VII seq. p. 100 seqq.

- Heraeum Argi** VI, 81 not. **Plataea-**
rum, IX, 52 not. 61 not.
- Herceus Iupiter** (Ζεύς Ἐρκείος, i. e.
domus praeses), VI, 68 not.
- Hercules**, antiquus deus apud Ae-
gyptios, ex XII. deorum numero,
II, 43 not. 145. Iovem conspiciere
cupit, II, 42 not. eius oraculum,
II, 83. templum ad Canobicum
Nili ostium, asyllum fugitivorum,
II, 113 not. Hercules antiquissi-
mum templum Tyri, II, 44 not.
inde Thasii Herc. templum deri-
vatum, *ibid.* Hercules Aegyptio-
rum qui sit, II, 42 not. II, 43
not. Phoenicum, II, 44 not. et Bu-
siridis, II, 45 not. flammis absum-
tus, VII, 198 not. Herculi fontes
calidi conserrati, VII, 176 not.
— Hercules, Amphitryonis et Alc-
menae fil., incognitus Aegyptiis,
II, 43. apud Graecos novissimus
deus, II, 145 not. seq. cf. c. 43
not. Hercules Olympius, et Her-
cules heros *distinguuntur*, II, 44
not. de Herculis in Aegyptum ad-
ventu fatua Graecorum fabula,
II, 45 not. Hercules, Geryonis bo-
ves agens, in Scythiam venit, ibi-
que ex Echidna tres gignit filios,
quibus arcum et cingulum relin-
quit, IV, 8 not. — 10. Scythar-
um deus, IV, 59 not. eius vesti-
gium petrae impressum, IV, 82
not. — Hercules a Iasone et Ar-
gonautis relinquitur, VII, 193. ei
ardenti opem fert Dyrras fl., VII,
198 not. — Herculis templum in
Cynosarge Athen., VI, 116. ad
Marathonem, VI, 103 not. 116.
ara ad Thermopylas, VII, 176
not. — ex Hercule et Iardani an-
cilla prognati Heraclidae, Lydo-
rum reges, I, 7. *) Hercules, Hyl-
li pater, auctor generis Leonidae,
VII, 204. VIII, 131.
- Herculeae** columnae, II, 33. IV, 8
not. 42. 43. 181 et 185.
- Hermion**, Lasi pater, VII, 6.
- Hermione**, Dryopum civitas in Pe-
loponneso, VIII, 73 not. Hermio-
nenses Samiis profugis Hydream
ins. tradunt, III, 59. tres naves
praebent ad Salamina, VIII, 43
not. ad Plataeas militans, IX, 28.
- Hermippus** Atarnites, VI, 4.
- Hermolyceus** Atheniensis, Euthyni fi-
lius, in pancratio celebris, IX, 105
not.
- Hermophantus**, dux contra Persas
ad Sardes, V, 99.
- Hermopolis** urbs, II, 67 not.
- Hermotimus** Pidasensis inter eunu-
chos apud regem magnae aucto-
ritatis, VIII, 104. exsectorem suum
Panionium diro modo ultus, VIII,
105. 106.
- Hermotybies**, Aegyptiorum pugnato-
res, II, 164 not. — 168. IX, 42.
tantum rei militari vacans, II, 165.
168, ubi et alia. cf. VII, 89. et
vid. *Calasiries*.
- Hermus**, Aeolidis amnis, I, 55 not.
80 not. V, 101.
- Herodotus**, tempus, quo vixit,
Comm. §. 1; nomen, *ibid.*; pa-
tria, Comm. §. 2; parentes, *ibid.*;
educatio, Comm. §. 3; imagi-
nes, Proem. et Comm. §. 6 fin.,
cum Panyasi poeta cognatus,
Comm. §. 3, sed cum Choerilo
poeta nullum commercium habet,

*) Hunc Herculem Alcaeii patrem et regem Lydiae abavum pro regni
Assyriaci fundatore et principe haberi vult auctor Italus, qui ad hunc ip-
sum, quem *Assyrium* inde vocat *Herculem*, refert Herculis imaginem, quae
in vasorum Vituloniae nuper repertorum uno comparet, addita inscriptione
Noino Noinia, in qua ipsa *Nini*, quem unum de Herculis posteris tradit
Herodotus l. l. nomen cognosci vult. Vid. Lettera di Principe di Canino
contenente la descrizione del suo museo di Antichità Etrusche aggiuntovi
un articolo inedito sopra una coppa che rappresenta l'Ercole Assirio, Milano
1833 p. 12 seq. Qui idem vir doctus in annorum, qui Heraclidarum re-
gum stirpi vulgo tribuuntur DV, numero a librariis errorem commissum esse
putat, p. 13. 14.

ib.; Samum commigrat ibique aliquamdiu commoratur (§. 3), (not. ad III, 60. VI, 14) historiae scribundae operam dans, Comm. §. 4; itinera, Comm. §. 7: quomodo et quo tempore itinera instituit, *ib.* p. 390, quando et quâ viâ in Aegyptum venit, *ib.* p. 392. in Babylonia fuit et ultra etiam progressus est, *ib.* et not. ad I, 178. 193. coll. VI, 119, non fuit in Carthagine (cf. not. ad IV, 43), sed probabiliter in Libya ac Cyrene, II, 28 not. IV, 167 not. Comm. §. 7 p. 393. Italiam inferiorem et Siciliam permeavit, Comm. §. 7 p. 397. in Palaestina interiori non penetravit, Comm. §. 7 p. 392. not. ad II, 104, 106. Caspium mare non vidit, not. ad I, 202 fin. Pontum Euxinum, neque vero paludem Maeoticam adiit, Comm. §. 7 not. ad IV, 86, 87. 99. Arabiam non vidit, not. ad III, 107. Spartae fuit, not. ad III, 55. VII, 214. Thermopylas visit, VII, 225 not. Thraciae partem tantum novit, Comm. §. 7 p. 396. not. ad V, 2. 10 coll. IV, 81, in Colchide fuit, not. ad II, 104.— Athenis aliquamdiu vixit, Comm. §. 4 not. ad V, 77. Herodotus Olympiae, Athenis, Corinthi, Thebis opus suum vel certe quasdam eius partes recitavit, Comm. §. 4. — Thurios discedit, Comm. §. 5 et T. II p. 661, hinc *Thurius* vocatus, Comm. §. 6. Thuriis usque ad extremum diem in opere suo perficiendo occupatus (Comm. §. 4 coll. not. ad IV, 46. 99. V. 27. 44. IV, 15. IX, 73), quod tamen vel sic imperfectum remansit, Comm. §. 4. not. ad I, 206. VII, 213. coll. VIII, 104, 132. IX, 122. — Herodoti mors, sepulcrum, tumuli inscriptio, Comm. §. 6 not. ad VI, 43; Athenis cenotaphium probabiliter habet, *ib.* Herodotus accurate indicat, unde in historia sua quaeque hauserit, Comm. §. 8. 10. Fontes historiae, Comm. §. 8 seqq. nec Xanthi nec Charonis scripta compulavit, Comm. §. 8, nec Hel-

lanici, quem saepius notat, Comm. §. 8 (Vid. *Hellanicus*); e sophistis quaedam sumisae videtur et philosophis, Anaxagorâ, aliis, Comm. §. 9; undefactum, ut barbaris Graeca subinde tribuat, Comm. §. 9; in rebus Aegyptiacis quosnam consuluerit, Comm. §. 10. not. ad II, 3. 99; cur nonnulla omiserit, not. ad II, 15. 28; a sacerdotibus Aegyptiis haud deceptus, Comm. §. 10, sed mysteriis initiatus (II, 51. 170 not. 171. coll. 3. 45. 46. 65), religioneque obstructus multa, quae ad sacra arcana spectant, silentio premit, Comm. §. 10, et T. II p. 645. logographorum (Comm. §. 9. init.) viam deserit et critica ratione agit, Comm. §. 10 cf. not. ad I, 182. II, 21. 23. 156. IV, 173. VI, 121. VII, 6. 20. 150. veri studium vel in rebus miris dubiisve conspicuum, *ibid.*; hinc nec superstitiosus (cf. not. ad VII, 133. 189. VIII, 8. 77. IX, 65), nec male credulus nec ullotimore captus (VIII, 123), Comm. §. 10, a mendacio alienus, *ibid.* et not. ad V, 50; oracula, portenta, alia eiusdem generis cur tam diligenter enarret, Comm. §. 10. 12. not. ad VI, 98; Atheniensibus magis quam Spartanis atque Corinthiis (not. ad VIII, 94) favisse fertur, Comm. §. 10, not. ad VI, 108. VII, 102. VIII, 2. VII, 139. IX, 21. ambitus operis, Comm. §. 11; consilium et finis operis ad epici carminis rationem conformati, Comm. §. 12, hinc maxima cum Homero et Aeschylo cognatio, *ib.* operis inscriptio et divisio, Comm. §. 13, animo conceptam habuit operis descriptionem, not. ad V, 22; digressiones amat, not. ad I, 23. 56. 131. III, 60. IV, 30. 145. 167. V, 55. 92 §. 2. VII, 171. dialectus Ionica eiusque inconstantia, Comm. §. 14 et cf. not. ad I, 77. II, 121. III, 2. 48. V, 8. VI, 69. — orationis virtutes, suavitas, veritas, simplicitas, perspicuitas, Comm. §. 15 et cf. not. ad I, 8. 9. 64. 74. 86. IV, 127.

VI, 68. eius orationem imitari studuerunt Theopompus et Xenophon, *Comm.* §. 15; et Sophocles, *Comm.* §. 5. Excurs. T. II p. 656 not. ad I, 2. III, 119. Thucydidi praefertur ab antiquis Herodotus, *Comm.* §. 15; laudatores et detrectatores, glossatores, *Comm.* §. 16; epitome operis a Theopompo scripta, *Comm.* §. 13. 15 fin. 16 in. Herodotus auctor non est Vitae Homeri, *Comm.* §. 16 fin.; neque Assyriacam historiam conscripsit, not. ad I, 106. Codices Herodoti, *Comm.* §. 17; editiones, *Comm.* §. 18; Herodoti exemplaria iam olim mendosa, *Comm.* §. 14. hinc plura vitia, quae codd. ope tolli nequeant, *ibid.* et not. ad VII, 162. 145. 89. VIII, 73. IV, 79. IX, 122; vitia in numeris: I, 7. 32. II, 9. 145. VII, 187. IX, 29. *Herodoti* sententia de diis publice receptis, *Comm.* §. 12 not. ad VII, 57. VIII, 77; de divino numine et mente, *Comm.* §. 12. not. ad VII, 10 §. 5. VIII, 13. III, 108. IV, 166; eius appellationes variae, *ibid.* de fato, quod evitari nequit (I, 91. III, 43. V, 33. 94. §. 4. VII, 18. IX, 16 coll. VII, 189. 191), quod vero non prorsus tollit liberam hominis voluntatem, et a fortuna differt, *Comm.* §. 12; de providentia divina, not. ad III, 108. de invidia deorum, *Comm.* §. 12 et vid. *deus* $\varphi\theta\nu\nu\epsilon\rho\acute{o}\varsigma$; de divina iustitia et vindicta, *ibid.* et not. ad I, 32. 34. III, 40. 128. IV, 166. 205. VI, 84. VII, 137. VIII, 108. 109. 129. IX, 64, de divinatione *ibid.* et not. ad VI, 27. VIII, 77. de immortalitate animae, *Comm.* §. 12. De vita humana eiusque miseriis, *ibid.* et not. ad I, 32. 86. 207. III, 43. VII, 46. 203. V, 4; de rebus publicis, *Comm.* §. 12; Herodotus populari imperio deditus tyrannidem maxime aversatur, not. ad V, 66. 78. 92 §. 2. VI, 43. 108. VII, 156; — de terrae divisione (II, 16 not.) et formâ, II, 24 not. IV, 36. 42. 44. 45. de sole, II,

25. 26. de bello Troiano, II, 120 seqq. — Sententiae memorabiles: I, 8. 10. 32. 96. 207. III, 52. 53. VI, 86 §. 3. VII, 46. 49 §. 1. 2. VIII, 3. VII, 152. 203. — lusus verborum, I, 207 not. Herodotus Homeri carmina novit, *Comm.* §. 12 et not. ad II, 116. coll. 120. IV, 30. V, 67. VII, 16, vidit calamitates belli Peloponnesiaci, VI, 98 not. coll. VII, 137. *Herodoti* plures per antiquitatem, *Comm.* §. 1.

Herodotus, Basilidae fil., Ionum legatus ad Spartanos, VIII, 132 not.

Heroës ignoti Aegyptiis, II, 50 not. heroibus Troianis parentatum a Xerxe, VII, 43. heros Cynus colendus Phocaeensibus, I, 167. heros colitur a Teis Timesius, conditor Abderae, I, 168. Stesagorae conditori sacra faciunt Chersonitae, VI, 38. heroi Onesilo annua sacra faciunt Amathusii, V, 114. Artachaei, fossae ad Athon olim praefecto, sacra faciunt Acanthii, VII, 117. herois Astrabaci aedificula Sparta, VI, 69. Hercules heros diversus ab Olympio, II, 44 not. coll. VIII, 38. cf. *Colonia*.

Heroopolis, not. ad II, 158.

Herophantus Parienus, IV, 138.

Herpys, Timagenidae pater, IX, 38.

Hesiodus quadringentis annis extitit ante Herodotum, II, 53 not. Hesiodus et Homerus Graecis theogoniam condidere, *ibid.* de Hyperboreis fabulatus, IV, 32 not.

Hexapolis quae saeculo Herodoti Pentapolis dicta, I, 144

Hierapytna: not. ad IV, 151.

Hieroglyphica scriptura, not. ad V, 36 et vid. supra s. v. *Aegyptii*.

Hieron, Gelonis pater, VII, 156. cf. not. ad III, 125.

Hieronymus Andrius, Olympiae victor, IX, 33.

Hilotae ($\epsilon\lambda\lambda\omega\tau\epsilon\varsigma$ et $\epsilon\iota\lambda\omega\tau\alpha\iota$), cf. var. lect. et not. ad IX, 10 not. diversi a perioecis Lacedaemoniorum, IX, 11. ubi vid. not. multifariis officiis funguntur, VI, 58. 75. 80. 81. VII, 229. septem circa

- unum Spartanum in bello Persico, IX, 10. 28. eorum ruditas in distinguendo aere ab auro, IX, 80. Vid. *Helotae*.
- Himera* Siciliae, VI, 24. VII, 165.
- Hippagogae* naves, quibus equi vehuntur, VI, 48 not. VII, 97.
- Hipparchus*, Pisistrati fil., Hippiae frater, V, 55 not. Onomacritum ob Musaei vaticinia corrupta Athenis eiicit, VII, 6. eius somnium, V, 56. ab Harmodio et Aristogitone interemptus, V, 55 not. VI, 123.
- Hippias*, Pisistrati fil., I, 61. V, 55 not. eum Athenas reducere volunt Lacedaemonii, V, 91. sed frustra, V, 93. sollicitat Persarum opem adv. Athenas, V, 96. ei visum in somnis oblatum et dens tussiendo excussus, VI, 107.
- Hippobotae* (i. e. qui equos alunt), apud Chalcidenses vocantur homines locupletes, V, 77 not. VI, 100.
- Hippocles*, Tisandri fil., procus Agaristae, VI, 127 not. eius maiores Cypseli Corinthii propinqui, VI, 128. eius saltationes et gestulationes propter quas excidit nuptiis, VI, 130.
- Hippocles* Lampsacenus, IV, 138.
- Hippocoon*, Scaci pater, V, 60.
- Hippocrates*, Pisistrati pater Athenarum tyranni, I, 59. V, 65 not.
- Hippocrates*, Megaclis filius, VI, 131.
- Hippocrates*, Gelae tyrannus, Cleandri frater, VI, 23. VII, 154. a Zanclaeis arcessitus, eos Samiis prodit, VI, 23. Camarinam a Syracusanis pacis conditione accipit, VII, 154. in bello cum Siculis ad Hyblam urbem occumbit, c. 155.
- Hippocrates*, Smindyridis pater, VI, 127. VI, 23 not.
- Hippocratides*, Leotychidis filius, VIII, 131.
- Hippolai* promont. (*Ἰππόλειω ἄκρη*), IV, 53 not. *)
- Hippolochus*, Glauci pater, I, 147.
- Hippomachus*, Graecorum qui erant cum Mardonio, haruspex, IX, 38.
- Hipponicus*, Calliae pater, VII, 151.
- Hipponicus*, Calliae fil., VI, 121.
- Hippopotamus* describitur, II, 71 not. **)
- Hircus*, *Aegyptiace* Mendes dictus, II, 46 not. hirci urina spasmo liberant pueros suos Afri, IV, 187. hircorum barbibus innatum ladanum apud Arabes, III, 112. hircus cum muliere coiens, II, 46 not.
- Histia* (*Ἰστία*, i. e. *Vesta*), Scytharum regina, IV, 127.
- Histiaceotis* (*ἡ Ἰστιακῶτις γῆ*), Euboeae septentrionalis regio, VII, 175 not. I, 56 not. *Histiaceae* opp. *Ἰστιακή*, ἡ πόλις τῶν Ἰστιαίων, VIII, 23. ubi et ἡ γῆ *Ἰστιαῖτις*, et civis *Ἰστιαεύς*.
- Histiaceotis* Thessaliae regio Oesae et Olympo subiecta, I, 56 not.
- Histiaceus* Milesius, Lysagorae fil., IV, 138 not. V, 39. vir solers et industrius, V, 23. pontem Istro fl. iniectum (V. 97 seq.), dissolvi non sinit, IV, 137 not. quo facto bene de Dario meritis, c. 141. Myrcinum Edonidem ab illo accipit, V, 11. eumque locum muro muniens, a Megabazo apud Darium insimulatus, Sardes honoris causa accitus et Susa abductus consiliarii regii nomine, V, 23. 24. inde per servum occulte missum Aristagoram, Mileti praefectum, ad defectionem a Persis sollicitat, V, 20 et 35 not. a Dario ob Ionum defectionem obiurgatus, dimissus tamen ad sedandas tur-

*) *Hippolai* promontorium nunc vocari *Stanislaus-Cap* scribit Moraview-Apostol Reise nach Taurien p. 12. addens Herodoteam de his locis descriptionem accuratissimam esse.

**) Add. quae de hippopotamo scripsit Cuvier. ad Plin. VIII p. 444 seqq. ed. Panckouck.

- bas, V, 105. 106 not. 107. Sardibus Artapherni suspectus clam ad mare fugit, Miletum rediturus, et a Chiis in vincula coniectus, mox vero liberatus; nec a Milesiis receptus cum Lesbiis navibus Byzantium petit, VI, 1—5. VI, 3 not. ibique piraticam exercet, Chium subigit, VI, 26. 27. dein in continente cum Persis congressus, vivus captus et ab Artapherno Sardibus cruci adfixus, invito Dario, VI, 28—30.
- Histiæus*, Phylaci pater, VIII, 85.
- Histiæus*, Tymnis fil., Termerensis tyrannus captus, a civibus tamen salvus dimissus, V, 37 seq. dux in classe Xerxis, VII, 98.
- Homerus* poëta, II, 53 not. *) cccc. annis antiquior Herodoto, Deorum generationem Graecis condidit, II, 53. ubi vid. not. **) V, 67 not. et T. I p. 930. Oceani fl. nomen invenit et in poësin introduxit, II, 23. Homeri ratio in tractando carmine epico, II, 116 not. veram historiam de Helenae adventu apud Proteum Aegypti regem notam sibi fuisse significat, II, 116 not. citatur ab Herodoto, IV, 29 not. ex Atheniensibus fortissimum virum ad Ilium venisse ait, VII, 161 not. Cypriorum carminum non est auctor, II, 117 not. *Ἐπιγῶν* carmen Homeri forte non est, IV, 32 not. propter Homericæ carmina, Sicyone decantari vetuit Clisthenes, V, 67 not.
- Homo* ex deo non gignitur, *Aegyptiorum sententia*, II, 143. prioris aetatis homines majori statura, I, 68 not. IX, 83 not. homo septem cubitorum, I, 68 not. homo quinque cubitorum, VII, 117. ubi vid. not. IX, 83 not. homines et statura maximi et omnium pulcer-
- rimi sunt Aethiopes, III, 20 not. *Xerxes* homo magnitudine corporis praestans, VII, 187. cf. c. 56. homines firmissima valetudine Libyes, IV, 187. post eos Aegyptii, II, 77. homines sua quique instituta optima iudicant, III, 38. molli in terra molles nascuntur, IX, 122 not. ult. homines unoculi in terrae plagis septentrionalibus, vid. *Arimaspi* et cf. not. ad III, 116 et IV, 27. homines a nativitate calvi et simo naso mentoque oblongo, IV, 23 not. et 24. homines capripedes, IV, 25. homines per sex menses dormientes, *ibid.* et not. homines radicibus vescentes in Araxis fl. insulis, I, 202. crudis piscibus victitantes et pro vestimento pellibus utentes phocarium, *ibid.* cruda carne vescentes Iudi, III, 99. hominibus acetate provectis, nec vero morbo mortuis, vescuntur Massagetæ, I, 216. homines aegrotos comedunt Indi Padaei, III, 99. humana carne vescuntur Androphagi, IV, 106. cf. not. homines Marti deo mactant Scythæ, IV, 62 not. captivos Virgini (*Iphigeniae*) immolant Scythæ Tauri, IV, 103. cf. not. ad II, 45 et 119, ubi Menelaus placandis ventis duos puerulos immolare fertur. Homines vivos defodere Persicus est mos, VII, 114. cf. not. et III, 33. homines innominati, in Africa, IV, 184. homo nullus sine aliquo malo, VII, 203. cuique propria mala, VII, 152 not. multae calamitates hominibus accidere solent, III, 33, cf. VII, 46. homines in potestate casuum fortunæ sunt, I, 22. non casus fortunæ in potestate hominum, VII, 49 not. homo sibi malorum auctor, non deus, I, 91. fatum evertere non

*) Conf. Heinecke Homer. et Lycurg. cap. I p. 1—10 seq. 13 seqq. Homer. Götter- u. Heldendualismus p. 100 seq.

**) De hoc loco conf. citt. a Bode in Orph. p. 60. Add. G. Hermann. in Annal. Vienn. LIV p. 232 et Creuzer. *ibid.* LXI p. 182. Matthiae Vermischt. Schrift. p. 122. Gruneisen in Illgenii Zeitschr. für histor. Theolog. III 2 p. 42.

- potest, III, 43. 64. IX, 16. omnia consequi nequit, I, 32. homini melius mori quam vivere, I, 31, cf. VII, 46 et V, 4.
- Hoples*, Ionis fil., V, 66. T. III p. 798 seq.
- Horarum inventio*, II, 109, vid. *Dies*.
- Horci* (iurisiurandi) filius, VI, 86 §. 3 not.
- Hordei folia* apud Babylonios quatuor digitorum latitudine, I, 193.
- Horti* Midæ, ubi captus Silenus, VIII, 138 not.
- Horus* idem est atque Græcorum Apollo, II, 144 not.
- Hospitii ius*, V, 63 not. Amasidis cum Polycrate, ob huius nimiam felicitatem solutum, III, 43 not.
- Humanæ vitæ* anni, I, 32 not. III, 22. 23. humanæ vitæ brevitatem, et æternæ, VII, 46. humanis in rebus nihil stabile, I, 86. cf. c. 5 et 207: humanarum rerum orbis, I, 207. c. I, 32.
- Hyacinthia festum* apud Lacedæmonios, IX, 6. 11. VII, 206 not.
- Hyacinae*, ferae in Libya, V, 192 not.
- Hyampeus*, vertex Parnassi, VIII, 39 not.
- Hyampolis*, urbs Thessaliæ, VIII, 28 not. 33.
- Hyatae*, nomen unius e tribus Sicyoniis, V, 68 not.
- Hybla*, opp. Siciliæ, VII, 155 not.
- Hybris* Dea, VIII, 77 not.
- Hydarnes* Persa, III, 70. VI, 133. Asianæ oræ præfectus, VII, 135 not.
- Hydarnes*, Hydarnis fil., dux in Xerxis exercitu, eorum qui immortales appellabantur, VII, 83. 211.
- Hydarnes*, Sisamnis pater, VII, 65.
- Hydræ insula* a Samiis profugis Troezeniis obligata, III, 59 not.
- Hyela* (s. *Velia*) civitas in terra Oenotria, I, 167.
- Hyems rigida* in Europa septemtrionali, IV, 28.
- Hygennenses* pop., III, 90.
- Hyllaca*, regio trans Borysthenem prope Achillis dromon, IV, 9 not. 18, 54. 55. 76. *)
- Hyllenses*, nomen unius e tribus Sicyonis, V, 68.
- Hyllus*, VI, 52. Herculis fil., VII, 204. VIII, 131. ab Echemo in monomachia interfectus, IX, 26 not.
- Hyllus fl.*, Sardinium campum permeans, I, 80 not.
- Hymeas*, Darii gener, V, 116. capit Cion Mysiæ, V, 122.
- Hymettus*, mons Atticæ, Ἱμῆτος: sub eo regio Pelasgis data ab Atheniensibus, VI, 137.
- Hymni*, ab Olene compositi, IV, 35.
- Hypachæi* qui postea Cilices dicti, VII, 91.
- Hypacyris*, fl. Scythiæ, IV, 47. c. 55 not.
- Hypanis*, fl. Scythiæ, IV, 17. 18 not. 47. IV, 52 not.
- Hypanis mater*, palus, *ibid.*
- Hyperanthes* et Abrocomes, Darii filii, cadunt in proelio, VII, 224.
- Hyperboræi* (Ἵπερβόρειοι), IV, 13 not. **) Exc. T. II p. 664 seqq. 32 not. 33. 36. eorum sacra, IV, 33 not. Hyperborearum puellarum sacra Delum perferentium historia, IV, 33 not. 35.
- Hypernotii*, IV, 36 not.
- Hyperoche* et Laodice Hyperboreorum puellæ, IV, 33 not. 34. 35.
- Hyrcanii*, III, 117 not. eorum armatura in Xerxis exercitu, VII, 62 not.
- Hyrgis*, fl. Scythiæ, IV, 57 not.
- Hyria*, opp. in Italia a Cretensibus conditum, VII, 170 not.

*) Adde Muraviev-Apostol. Reise durch Taurien etc. p. 39, qui Hyllacæam regionem ut putat perlustravit ab urbe Cherson ad urbem Aleschky proficiscens.

**) Add. Halling. in Anall. Vienn. LIX p. 256 seqq.

- Hyrocades* Mardus quomodo Sardes adscenderit, I, 84.
- Hysiae*, opp. Bocotiae, V, 74 not. VI, 108. IX, 15 et 25.
- Hysias* et Oenoën, Atticae pagos ultimos, occupant Bocotii, V, 74. cf. not.
- Hystanes*, Badris pater, VII, 77.
- Hystaspes* Achaemenides, Arsamis filius, Darii pater, I, 209. V, 83. VII, 224. Persidis praefectus, III, 70.
- Hystaspes*, Darii filius et Atossae, dux Bactriorum et Sacarum, VII, 64.
- Hystrices*, IV, 192 not. *)
- I.
- Iacchus* mysticus, VIII, 65 not.
- Iadmon* Sanius, herus Aesopi, II, 134 not.
- Ialysus*, Doriensium civitas, I, 144 not.
- Iamidae*, vatum familia in Elide, V, 44 not. VIII, 134 not. IX, 33, ubi vid. not.
- Iapygia* (i. e. *Apulia*), III, 138 not. IV, 99 not.
- Iapyges* Messapii, origine Cretenses Hyriam urbem conduunt, VII, 170.
- Iardani* ancilla, Herculis uxor, mater Heraclidarum, I, 7.
- Iason* ad Libyam vento abreptus, Tritoni aureum tripodem dedicat, IV, 179 not. circa Aphetas Herculem ex Argo navi aquatam missum reliquit, VII, 193.
- Iatragoras* dolo capit classicos duces Graecorum cum Persis militantes, V, 37.
- Ibanolis* Mylassensis, pater Oliati, V, 37 et Heraclidae, Carum ducis, V, 122.
- Iberiam Phocaeenses* ostenderunt, I, 163. Iberi sub Hamilcare duce in Sicilia militant, VII, 165 not.
- Ibeum* in Aegypt., II, 67 not.
- Ibis*, Aegyptiis sacra, II, 65. 67. 75 not. eius forma, et duplex genus, II, 75 not. seq. qui ibin necavit apud Aegyptios morte plectitur, II, 65. Ibis condita et sepulta, II, 67 not. Ibis sacra, II, 67 not. 75 not. **) Ibis, quae avis, not. ad II, 75. ***)
- Icarium* pelagus, VI, 95 not. et seq.
- Ichnae*, urbs terrae Bottiaeidis, VII, 123 not.
- Ichneumoncs* (*ἰχνευται*), in Aegypto, II, 67 not.
- Ichthyophagi* in Africa, II, 19 not. 20. 23.
- Ida*, mons in Iliaca terra, I, 151 not. VII, 42 not.
- Idanthyrus*, Saulii fil., rex Scytharum, IV, 76 not. 120 not. Dario, aut pugnam aut deffitionem poscenti, ingenue respondet, c. 127.
- Idrias*, regio Cariae, V, 118 not.
- Ieiunia* ante sacrificia et festos dies Isidis, II, 40. IV, 186.
- Ienysus* (*Ἰηνυσος*), opp., terminus Arabiae et Syriae, III, 5 not.
- Ignem* Persae deum habent, et Aegyptii vivam belluam putant, III, 16 not. infamia notato Spartani ignem non praebent, VII, 231 not. ignes in speculis, VII, 182 not. Ne ignifer quidem elaboratur, *proverbialis dictio*, VIII, 6 not.
- Ilias* regio ab Aeolis possessa, V, 122 not.
- Iliadi* Minervae mille boves a Xerxe immolatae, VII, 43 not.
- Ilissus*, fl. Atticae, VII, 189.
- Ilithyia*, IV, 35 not.
- Ilium* urbs; circa eam olim sinus

*) Frequens etiamnum per Africae oram septentrionalem in Algeriana terra *Erinaceus Europaeus* (Igel) teste Rozet Voyage dans la regence d'Alger, 1833. I p. 252.

**) Cf. Bohlen das alte Indien I p. 192 seq., qui avis cultum ad Indorum religiones refert.

***) Add. Recherches sur les ossem. fossil. T. I. notice sur l'Ibis pag. CXLVIII seq.

- maris erat, II, 10. Ilii obsidio et expugnatio, I, 5 not. II, 118, ubi *Aegyptii* disserunt. — Iliaca terra (*ἡ Πηλιὰς γῆ* vel *χώρα*), V, 94. VII, 41. (*ἡ Τευκρὸς γῆ*), II, 118.
- Illyrii* (Eucti, i. e. Veneti), I, 196 not. ex Illyriis Anyrus fl. in Tri-ballicum campum labitur, IV, 49. in Illyrios editum Bacidis effatum, IX, 43.
- Imagines* privatorum, II, 182 not.
- Imbecillitatis* necessitas summa, VII, 172.
- Imbribus* carentes Africae tractus, IV, 185. cf. II, 13 seq. coll. III, 10 et vid. IV, 151.
- Imbrus*, ins. a Pelasgis habitata; capta ab Otane, V, 26. VI, 41. not.
- Immortales* Getae; post mortem ad Zalmoxin deum se ire putant, IV, 93 not. 94, 95 not. cf. cap. seq. *Immortales* apud Persas decies mille selecti milites, VII, 31 not. 55. 83 not. Thermopylis propulsati, VII, 211.
- Immortalitas* animae ab Aegyptiis primis asserta, II, 123 not. coll. IV, 95 not. V, 4.
- Impotentiae* numen, VIII, 111.
- Imprecationis* formula, III, 65 not. I, 165. II, 39.
- Inachus*, I, 1 not. **)
- Inarus*, Psammitichi filius, Afer, Achaemenem Aegypti praefectum interficit, III, 12 not. 15 not. VII, 7.
- Inconstantiam* rerum humanarum notat Herodotus, I, 5. cf. c. 32. 207.
- India* (*ἡ Ἰνδία*), orientem versus extrema Asiae regio habitata, III, 106. terra ultra porrecta sabulosa, III, 98 not. aut prorsus ignota est, IV, 40. in India auri immensa copia, et arbores lanam ferentes, III, 106. India Herodoti, III, 98
- Excurs. T. II p. 646 seqq. coll. T. III p. 823.
- Indices* stirpium non integri, VIII, 131 not.
- Indorum* natio, maxima omnium, III, 94 not. V, 3. in multos populos, diversis linguis utentes, divisa, III, 98 not. eorum navigia ex arundine confecta, et vestes ex scirpo, *ibid.* publice feminis miscentur; eorum semen genitale nigrum, III, 101 not. Indis sol matutino tempore ardentissimus, III, 104. Indi Calantiae, III, 97 not. vel Calatae parentes comedunt, III, 38. Padaei, cruda carne vescentes, aegrotos epulantur, III, 99, alii nomades herbis vescuntur, III, 100 not. Indi magis ad septemtrionem versus habitantes, auri ramenta formicis in deserto eripiant, III, 102—105 not. Indi a Dario subacti, IV, 44. nec vero omnes, III, 101. eis maximum auri pondus tributum impositum, III, 94 not. 106 not. III, 98. cf. c. 94. Indorum in Xerxis exercitu armatura, VII, 65. Indici canes, I, 192. VII, 187. Indici equi, III, 106 not. Indorum arundo, III, 98 not. VII, 65 coll. 64.
- Indus* fl. fert crocodilos, IV, 44 not. eius in mare ostium (explorat Darius), *ibid.* III, 98 not. IV, 44.
- Infames* (in infamia) apud vett. VII, 231 not.
- Inimicitarum* nihil medium est, VII, 11. Inimicitarum inter Graecos et Asiae populos prima origo, I, 1—5.
- Ino*, Athamantis uxor, VII, 197.
- Inopiae* et impotentiae numina, VIII, 111.
- Insanus*, vid. *Furiosus*.
- Inscriptiones* in templo Thebano Cadmeis literis repraesentatae, V, 59—61 not. falsa inscriptio Lacedaemoniorum, I, 51. inscr. do-

*) Cf. Völcker. myth. Geograph. I. p. 23.

**) Verba *τῆν Ἰνδίων* h. l. bene tuetur Buttmann. in Mus. stud. antiq. II, 2 p. 371 seq. Tu cf. etiam G. Hermann. Opusc. II p. 205. Böckh. De glossem. crit. Quaest. II p. 9. Schubart. Quaest. geneall. p. 20. 21.

- Iosa Nitocridis reginae, I, 187. inscr. in pyramide, II, 136. in statua Sesostri regis, II, 196. Darii, III, 88. inscr. cippi a Dario ad Tearum fl. relictis, IV, 90. inscr. Mandroclis, pontis architecti Hellesp., IV, 88. inscriptiones in mortuos ad Thermopylas positae, VII, 228.
- Insignibus* clipeos ornare, Caricum inventum, I, 171. pro insigni clypei, ancora, IX, 74. navis insigne, vid. *Navis*.
- Insonniorum* ludibria, VII, 16. vid. *Somnia*.
- Institor* quare Darius fuerit appellatus, III, 89 not.
- Institutores* primi Lydi exstiteri, I, 94.
- Institutio* Pers. puerorum, I, 136.
- Insulae* in-Araxe fl., I, 202. insulae Oenussae, I, 165. insulae Echinades dimidia ex parte in continentem concretae, II, 10. ins. Chemnis natans in Aegypto, II, 156 not. Cyanaeae ins. olim natantes creditae, IV, 85. Beatorum insula, loci nomen in Africa, III, 26 not. insulae rubri maris exulibus a rege adsignatae, III, 93 not. VII, 80. cf. V, 20. ins. Cassiterides Herodoto ignotae, III, 115 ins. Thraciae obiacentes, VII, 185. Insulares Ionicae civitates, I, 142. in commune sociorum a Graecis receptae, IX, 106.
- Intaphernes*, conurationis in Magos particeps, III, 70. 78. regiam intrans, ianitores mutilat; rebellionis reus, capitis damnatur cum filiis et cognatis, III, 118. 119.
- Intercalaris mensis*, I, 32. II, 4 not.
- Internuncii* in regg. orientall. aulis, I, 99 not. I, 114 not. I, 120. III, 34 not. 84 not. III, 118. IV, 71 not.
- Interpretes* Aegyptiorum, II, 154. not. II, 164. interpretes Ichthyophagi, III, 19 seq. per septem interpretes in Borysthenis emporio Scythae negotia peragunt, IV, 24.
- Invideri* melius quam miserationem habere, III, 52. invidia principio innata est homini, III, 80.
- Inycum*, oppidum Siciliae, VI, 23. 24 not.
- Io*, filia Inachi regis, a Phoenicibus rapta, I, 1 not. et T. I p. 926. stuprata a nauclero, I, 5. Io quomodo a Graecis depingatur, II, 41 not. *Ius* atque Isidis eadem symbola, II, 41 not.
- Iolcon* opp. Thessali Hippiae offerunt, V, 94.
- Ion*, Xuthi fil., ab eo Iones sunt denominati, VII, 94. VIII, 44. V, 66.
- Ionis*, Asiae regio temperie coeli praestantissima, I, 142 not. et T. I p. 928. *) — Ionica gens, olim praecipua, Pelasgicae stirpis, I 56. a Ione, Xuthi fil. nomen invenit, VII, 94. VIII, 44. Iones olim in Peloponneso Achaia tenebant, I, 145 not. Pelasgi Aegialees nominati, VII, 94. Iones quoque nominantur Athenienses, Pelasgicae stirpis, VIII, 44. quod tamen nomen respuunt, I, 143. cf. V, 66 et 69. at gaudent eo nomine IONICAE CIVITATES duodecim, in Panonio convenientes et Panonia festum celebrantes, I, 143. I, 145 not. 148. Iones Athenis oriundi Apaturia celebrant, I, 147 not. cf. VII, 95. — Ionum lingua quatuor habet modificationes, I, 142 not. Ionicae litterae, V, 59. — Iones non recte de Aegypto sentiunt, II, 16. — Ionum Carumque castra ad Pelusium Nili ostium, II, 154 not. cf. c. 152. 178 seq. et vid. *Graeci* et *Negotiatio*. Iones primum a Croeso subacti, I, 6, 28. spernunt Biantis consilium et Thaletis, I, 170. Cyro, ut a Croeso deficiant, sollicitanti morem non gerunt, I, 76. ad Cyrum, Lydorum im-

*) Herodoti effatum affirmat Prokesch. Erinnerungen III p. 1 seq.
HERODOT. IV.

perio everso, legatos mittunt; quibus ille fabulam narrat, I, 141 not. cf. I, 76. Iones, continentem habitantes, Harpagus subigit, I, 169. — Iones insulares (cf. VII, 95.) Biantis s. Pittaci commento Croesi imperium effugiunt, I, 27. Cyro ultro se dedunt, I, 169. — Dario tributum pendunt, III, 90. VI, 42. pontem in Istro factum custodiunt, IV, 98. ut dissolvant a Scythis moniti etc., IV, 133. 136 seqq. — Ioniae calamitas orta ex Naxo et Mileto, V, 28 seqq. — Ioniae defectionem a Persis, Histiaeo clam adhortante, Hecataeo vero dissuadente, molitur Aristagoras, V, 35—38. Iones cum Atheniensibus Sardes captas incendunt, V, 100. 101. ad Ephesum proelio victi a Persis, in bello perseverant, c. 102 seqq. ad Cyprum Iones mari, Persae terrâ vincunt, c. 108 seqq. Cares defectionis socios habent, c. 117 seqq. Ionum classis ad Miletum, VI, 8. militaris exercitatio, auctore Dionysio, c. 11 seq. ingentem accipiunt cladem, a Samiis deserti, c. 14 seqq. — Iones tertio in servitutem redacti, VI, 31. 32. ut mutuas inter se pactiones faciant, ab Artapherne coacti, c. 42. tyrannos eorum eiciit Mardonius, c. 43. — Ionum naves in Xerxis classe, VII, 94 seqq. Iones cum Xerxe militantes Themistocles ad defectionem sollicitat, VIII, 22. cf. VII, 51. Iones, proditoris ad Salaminem accusatos, adiuvat Ariaramnes Persa, VIII, 90. Graecos ad Delum sollicitant, ut Ioniam liberent, c. 132. IX,

90—92. post pugnam ad Mycalen, IX, 98 seqq. Ionia iterum a Persis deficit, IX, 104. — De Ionum libertate conservanda Graecorum deliberatio; Iones Insulares in commune sociorum recepti, IX, 106 not. Iones mercenarii apud Psammitichum, II, 153 not. 163. coll. not. ad III, 4. vitae cultioris auctores, IV, 95 not. sensu latiori, IV, 98 not. Ionum foedus, VI, 7 not. *) opes navales, VI, 8 not. VII, 94 not. sedes priores in Achaia, I, 145 not. VII, 94. sedes duodecim, VII, 95 not.

Ionius sicus, VI, 127 not.

Iphiclus, pater Protesilai, IX, 116.

Iphigenia apud Tauros cultus, IV, 103 not. **)

Ipni (*Ἰπνὸς*, i. e. *Furni*), locus quidam in Pelio monte, VII, 188 not. ***)

Iran, VII, 62 not.

Irasa (*Ἰρασά*), nomen regionis in Africa, IV, 158 not.

Irenes Spartanorum, IX, 85 not.

Is, urbs et fl. Babyloniae, I, 179 not. †)

Isagoras, Tisandri fil., spectata familia natus, V, 66. V, 72 not. Cleomenem Spartaee regem adv. Clisthenem advocat, et Alemaeonidas Athenis eiciit; mox ipse eiectus, V, 69—73.

Ischenous pater Pythaeae, VII, 181. VIII, 92.

Iseion s. *Isidis* oppidum, II, 59 not.

Isis, Aegyptiaca dea, Graecis *Ἰσημήτηρ*, II, 59 not. 156. Isis eadem quae Ceres, II, 59 not. ††)

Isidis imago muliebris, bubulis instructa cornibus, II, 41 not.

Orum et Bubastin, servandos La-

*) Add. Lehnert. De foed. Ionic. p. 26.

**) Vid. G. Hermann. ad Euripid. Iphigen. in Taur. p. XXIX seqq. Muraviev—Apostol Reise nach Taurien p. 70. 72.

***) Conf. Muchar: Das Bad Gastein (Grätz 1834.) p. 25. 26.

†) De ipsa voce conf. Lobeck. Diss. I de nominu. Gr. L. monosyll. Regiomont. 1833. p. 13.

††) *Isis* Aegyptiorum lingua est *terra*, ut ait Mythograph. Vaticanus, quem nuper Bode edidit, II §. 90.

- tonae tradit, II, 156. maximum eius templum in urbe Busiri, II, 59. 61. ei vaccae sacrae; in eius honorem ieiunia aguntur, II, 40 not. 41 not. item apud Nomades Libyes, IV, 186. eius festum in Busiride oppido, II, 61. coll. c. 40.
- Ismaris lacus* in Thracia, VII, 109 not.
- Ismenii Apollinis templum* Thebis, I, 52. 92 not. V, 59. VIII, 134.
- Isonomia* (ἰσονομίη, iuris aequalitas), omnium pulcherrima, III, 80 not.
- Issedones* pop. IV, 25 not. *) trans Araxen fl. ex adverso Massagetarum habitant, I, 201 not. propinquorum cadavera epulantur, IV, 26. eorum traditio de extremis terrae incolis, IV, 13 not. cf. c. 15 et 27.
- Ister*, fl. Scythiac, IV, 47 not. 48 not. ex Celtis et Pyrene oppido initium sumens, II, 33 not. seq. **) universam Europam perfluit, *ibid.* IV, 49. cum Nilo comparatur, II, 33 seq. semper sibi aequalis, multos excipit fluvios, IV, 48—50. Istri cursus et fontes, II, 33 not. IV, 49 not. ostia septem, IV, 47 not. ***) collum, IV, 89 not.
- Isthmus Cnidius*, I, 174. isthmus Chersonesi muro praeseptus a Miltiade, VI, 36. Isthmus Corinthiacus a Lacedaemoniis muro munitus, IX, 10. cf. VIII, 40 et IX, 7.
- Istiaecotis*, vid. *Histiaeotis*.
- Istria*, colonia Milesiorum, ad ostium Istri fl., II, 33 not. IV, 78 not. — Istriana (Ἰστριηνή), mater Seylae, regis Scytharum, IV, 78 not.
- Italia et Italiotae*, IV, 15 not. Italia quo sensu apud Herodotum, I, 167 not. III, 136 not. IV, 15 not. V, 43 not. VI, 127 not.
- Itanus*, opp. ins. Cretae, IV, 151 not.
- Iter diurnum* 200. stadiorum statuit Herodotus, IV, 101 not. sed 150. enumerat, V, 53 not. Iter diurnum navigio confectum, IV, 86 not.
- Ithamates Persa*, VII, 67 not.
- Ithamitres* (olim leg. Amitres) dux classis cum aliis a Xerxe in Europa relictus, VIII, 130 not. post pugnam ad Mycalen fuga salutem petit, IX, 102.
- Ithome* (ubi olim Isthmus), IX, 35 ubi vid. not.
- Iudices regii* ap. Persas, III, 14. 31 not. †) index regius, corruptus pecunia excoriatus, V, 25 not. ob iniustam latam sententiam capite damnatus, VII, 194 not.
- Itura Argiva*; eius festum, I, 31 not. templum prope lucum Argo sacrum, VI, 81 not. 82. Iunoni Samiae duas imagines ex ligno sculptas Amasis dedicat, II, 182. Iunonis templum; τὸ Ἡραῖον, ad Plataeas, IX, 52. 61. eius nomen Aegyptiis incognitum, II, 50. Iuno Graecorum unde dueta, II, 50 not.
- Iupiter*: Persae universum coeli orbem Iovem appellant ††) eique

*) Conf. Halling. Annal. Vienn. LIX p. 257, LXIII p. 179 et Deutsche Geschichte. I p. 67.

**) Cum hoc Herodoti loco valde convenit Procopii locus De aedific. IV, 5, sic scribentis: Κάτεισι μὲν ἐξ ὄρεων τῶν ἐν Κελτοῖς ποταμῶς Ἰστρῶς, οἱ τοῖνον Γάλλοι ἐπικαλοῦνται. Et bene hoc de *Celtis* dici posse, cum Germanis recens nomen (Tacit. Germ. 2.) nondum additum esset, observat Kruse De Istri Ostiis p. 20.

***) Add. Kruse de Istri ostiis p. 100 seqq. coll. p. 25. 28.

†) Add. I. de Hammer. Annal. Vienn. X p. 241.

††) Quo loco ad Graecum *Δία* Pott. Etymol. Forschungg. p. 100 affert Sanscritanum *Djô* i. e. *coelum*.

in montium iugis sacra faciunt, I, 131 not. sacer Iovis currus, in Xerxis exercitu, VII, 40 not. VIII, 115. — Iovis Beli templum Babylonae, I, 181 not. — 183. III, 158. — Iovem Aegyptii Amun vocant, et arietina facie fingunt *ex vetere mytho*, nectamem omnes colunt, II, 32 not. II, 42 not. celeberrimum eius templum Thebis, II, 42 not. 56. I, 182 not. et oraculum, II, 54 seq. 83. Thebani Iovis concubitus in templo cum virgine, I, 182 not. *) a Thebani Iovis templo derivatum Ammoniorum templum et oraculum, IV, 181 not. cf. II, 54 seq. templum et oraculum in Meroë Aethiopiae, II, 29 not. quod incendere Cambyses studuit, III, 25. IV, 5 not. Iovis Urii templum in faucibus Ponti, IV, 85 not. 87 not. **) Iovis Lycæi collis in Cyrene, IV, 203 not. Iupiter *συγγένειος*, V, 66 not. — *εὐνόπα*, VII, 141 not. Agetor apud Spartanos, V, 75 not. *στράτιος*, V, 119 not. Hercaeus, VI, 68 not. et T. III p. 805. — Iupiter, Terrae maritus, apud Scythas, Papaeus, IV, 59 not. Iupiter Graecanicus, *Ζεὺς Ἑλληῆμιος*, IX, 7 not. cf. c. 90. Olympus, eius templum Pisae, II, 7 not. statua aenea x cubitorum, IX, 81. Iovis oraculum Dodonae, II, 55 seq. originem ducit ex Thebis Aegyptiis, c. 54. — Iovis Lacedaemonis et Coelestis sacerdotes, reges Spartani, VI, 56 not. ***) Iovi Stratio soli Cares sacra faciunt, not. ad I, 171. V, 119 not. iidem Iovis Carii templum cum Lydis et Mysis com-

mune habent, I, 171 not. Iovi Cario familia Isagorae Athen. sacra facit, V, 66 not. — Iovi liberatori aram Sami constituit Maecandrius, III, 142. Iovem Herceum, i. e. domus praesidem, obtestatur Demaratus, VI, 68. Iupiter expiator, Lar (*ἐπίστριος*) et Sodalitius (*ἐταιρήσιος*) invocatur a Croeso, I, 44 not. — Iovis templum sub fago arbore ap. Thesprotios, II, 56. Iovis Laphystii fanum ap. Aethaeos, VII, 197 not. T. III p. 828. Iovi Lycæo collis sacer ad Cyrenen, IV, 203. Iovis *ἀγοραίου* (forensis) ara ap. Selinusios in Italia, V, 46 not. Iovi decimas ut offerat, Cyrum monet Croesus, I, 89.

Iurare per aquam Stygis apud Graecos, VI, 74 not. per regios Lares ap. Scythas, IV, 68 not. per solem apud Massagetas, I, 212. per viros iustissimos et fortissimos apud Nasamones, IV, 172. per Mercurium ap. Thraces, V, 7. per Bacchum ap. Arabes, III, 7. per deos regios apud Persas, III, 65. V, 106. per deos Graeciae praesides, V, 92. VI, 68. IX, 90.

Iuris aequalitas praecleara res, V, 78. sunt iura omnibus hominibus sancita, VII, 136.

Ius primae noctis apud Libyae gentes, IV, 168 not. †)

Iusiurandum confirmatum per ferri massam demersam, I, 165 not. vid. *Formula*.

Iustum iniusto inimicum, I, 96.

Iyrcæ, pop. Scythiae, ex arboribus insidiantur feris, IV, 22 not. ††)

*) Add. Rosellini et Ideler in Annal. Berolin. critt. 1833 nr. 68 p. 539.

**) Conf. Clarke Travels I p. 681.

***) Vid. Osann. Syllog. Inscriptt. p. 261. qui haec addit: „quaeri potest an *Δάκωνος* non praestet corrigi; *Δακεδαίμονα* enim pro *Δάκωνα* qui dixerit, equidem novi nullum.“

†) Idem ius apud Caraïbas et feras quasdam Brasiliae gentes obtinere narrat Martius: Von dem Rechtszustande der Ureinwohner Brasiliens (München 1832) p. 61.

††) Clariss. I. de Hammer. in literis ad Creuzerum datis *Iyrcarum* no-

K.

- Kaschmyr*, regio, III, 117 not. T. II pag. 211. 650 et T. III pag. 823. *)
Kiki, unguentum Aegyptiorum, II, 94 not.

L.

- Labda*, Amphionis filia, et eius historia, V, 92 §. 2 not.
Labdacus, Laii pater, V, 59.
Labranda, opp. Cariae, ubi Iovis Militaris templum, V, 119 not.
Labyntus, Babyloniorum tyrannus, pacem conciliat inter Cyaxarem et Alyatten, I, 74 not. 77 not.
Labyntus, Assyriae rex, quem bello petit Cyrus, I, 188 not. coll. 185 not.
Labyrinthus Aegypti describitur, II, 148 not. et Exc. p. 918 seqq. **)
Lacedaemon: Laconia terra, VI, 58. VII, 234. in ea est *Sparta*, civitas octies mille virorum, VII, 234. ***) — Spartani, IX, 28. Lacedaemonii nominabantur Perioeci, *περίοικοι*, VI, 58 not. cf. not. ad VII, 234. *Λακεδαιμόνιοι περίοικοι*, IX, 11 not. 70 not. Ab his distinguuntur Hilotae: cf. not. ad IX, 10. 11 et cf. Hilotae. — Lacedaemoniis leges a Lycurgo latae, ephori et senatores instituti, I, 65 not. cf. Ephori. Lacones *ἀπόρρομχοι*, I, 65 not. Laconum res navalis, VIII, 1 not. — Regum munera et honores, V, 75 not. VI, 57 not. V, 56—58. cf. *Lex*. Laconum reges bini una-

nimes, VI, 52 not. — ius dicunt, VI, 57 not. — ius suffragii, VI, 57 not. in regis luctu quid fit, VI, 58 not. sacra quaedam peragunt, VI, 56 not. duces in bello, VI, 56 not. custodes habent s. selectos trecentos, VI, 56 not. duplicem portionem accipiunt, VI, 57 not. Senatores duodeviginti, VI, 57 not. Equites, VIII, 124 not. cf. not. ad VII, 205. Irenes, IX, 85 not. Lacones comas alunt, I, 82. VII, 208. 209 not. maxime honorant Delphic. oracul., V, 42 not. V, 62 not. tyrannis inimici, V, 91 not. V, 92 §. 1 not. quomodo cogitant et agunt, V, 91 not. poetis non consentiunt, VI, 52 not. T. III p. 818. Laconum epulae, VI, 57 not. nuptiae per raptum fiunt, VI, 65 not. saltatio, VI, 129 not. Lacedaemoniorum instituta, cum Persis et Aegyptiis communia, VI, 59 not. 60 not. diu reluctantes Tisamenum vatem in civium numerum adoptant Spartani, IX, 33 not. rem divinam curare maximi faciunt, IX, 7. cf. V, 63. VI, 106. VII, 206. nimiae brevilloquentiae student, III, 46. Lacedaemoniis mos est, alia cogitare, alia dicere, IX, 54 not. cf. V, 92. VI, 108. VIII, 142. coll. IX, 7. — eorum disciplina laudatur, VII, 102. 104. ignominia notante proelio fugientes, VII, 231. Lacedaemonii, generis Dorici principes, I, 56. Tegeatis bellum inferunt, malo successu, I, 65 not. seq. sed, repertis Orestis ossibus, superiores evadunt; iis maior pars Peloponnesi subiecta,

men nisi in *Turcarum* commutetur, de quo ipsi nil dubium, cum Turcae ad primitivos Asiae incolas indigenas pertineant, ipsum tamen nomen ad *Turcarum* linguam referendum esse scribit, ubi adhuc omnes tribus nomadicae vocentur *Iuruk* i. e. *palantes, migrantes*, a verbo *Iurumek, vagari, migrare*.

*) Add. Halling. in Annal. Vienn. LXIII p. 183 seqq. Ritter Erdkunde III p. 1087 seqq.

**) Cf. etiam Seyffarth. in Jahrb. philoll. 1834. IV, 2 p. 211.

***) Add. C. Hermann. De caus. turbat. apud Lacedd. agrorr. aequal. Marburg. 1834 p. 51.

I, 67. 68. cum Croeso foedus faciunt, c. 69 seq. cf. c. 6 et c. 83; cum Argivis de Thyrea contendunt, c. 82 seq. ab Ionibus auxilio vocati, c. 141. opem ferre negant; Cyro per legatos edicunt, ne ullam Graecorum civitatem laedat, c. 152 seq. — Amasis, Aegypti rex, mittit iis lineum thoracem, III, 47 not. adv. Samum et Polycratem expeditionem suscipiunt, III, 39 not. exules Samiorum in patriam restitutori, c. 44 not. seqq. cf. I, 70. Samum frustra oppugnant, III, 54—56. — Minyas primum receptos, nimis insolentes, interimere decernunt, etc. IV, 145 seqq. Spartanorum socii, V, 91 not. 92 §. 1. traditiones veteres, VI, 52 not. ope aequales an diversae? VI, 61 not. coll. VI, 62 not. (ope regum, IX, 81.) maxima cura de profe regum, VI, 63 not. V, 39 not. concio maior, VI, 85 not. religio in novilunio, VI, 106 not. concio, VII, 149 not. coll. V, 29 not. 79. civium numerus, VII, 234 not. tribus, IV, 145 not. *) coll. IV, 149. 161 not. V, 68. Spartani infensi Tegeatis et Argivis, IX, 35. — *De eorum rebus cum Aeginetis, Argivis, Atheniensibus, etc.* cf. Cleomenes, Leoty-chides, Demaratus. — Scythae cum Lacedaemoniis societatem adv. Persas contrahere cupiunt, VI, 84. Spartani Plataeensibus suadent ut se tradant Atheniensibus, VI, 108. Darii legatos in puteum praecipitant, VII, 133. cf. VI, 48. ab Atheniensibus auxilio vocati, plenilunium expectant, VI, 105. post pugnam ad Marathonem veniunt, c. 120. — De Persarum apparatu ad bellum miro modo certiores facti, indicant reliquis Graecis, VII, 239. imminente bello Persico, legatos cum Atheniensibus mittunt ad Gelonem, VII, 153—156. ad Argivos, c. 148 seqq. — Spartani trecenti ad Thermo-

pylas, VII, 202. 205. cf. not. comam pectunt, c. 208 not. cf. I, 82. fortiter pugnant, c. 210—212 et 223 seqq. Spartanorum dictum de sagittis Persarum solem obscurantibus, VII, 226 not. dicta multa posteriore aevo ficta videntur, VII, 223 not. 226 not. — Spartanis bello Persico summum imperium tradunt Graeci, VIII, 2. 3 not. seq. oraculi iussu poenas repetunt a Xerxe caedis Leonidae, VIII, 114. cf. IX, 64. eximio honore Themistoclem afficiunt, c. 124. legatos mittunt ad Athenienses, ne cum Barbaro foedus ineant, VIII, 142. at metu liberati, illis auxilia petentibus illudunt; tandem exercitum mittunt, IX, 6—11. cf. c. 19. Lacedaemonii ad Plataeas in acie Graecorum, c. 28. cf. *Pausanias*. — fortiter pugnant, c. 62 seq. eorum praecipua laus, c. 71. occisos sepeliunt, c. 85. — Lacedaemonii in pugna ad Mycalen, IX, 102. vid. *Leoty-chides*. — de Ionibus in Graeciam transferendis sententiam ferunt, IX, 106. vid. not. Lacedaemoniis imperium eripiunt Graeci ob Pausaniae contumeliam, VIII, 3. eorum bellum cum Messeniis, IX, 35. 64. 68. in bello Peloponnesiaco vastant Atticam, IX, 73. et legatos mittunt in Asiam, VII, 137.

Lacmon, mons in Apollonia terra, IX, 92 not. 93.

Lacriues, legatus Lacedaemoniorum ad Cyrum, I, 152.

Lactis emulgendi mos apud Seythas, IV, 2.

Lacus Tritonis in Africa, IV, 179.

Lacus in Africa, ex quo auriamenta referuntur, IV, 195. prope Anava, Phrygiae opp., ex quo sal conficitur, VII, 30. lacus in Melanchlaenorum regione, IV, 20 not. lacus Symphalius in Argolide, VI, 76 not. Boebeis lacus in Thessalia, VII, 129 not. lacus

*) Add. Kortüm in Schlosser. et Bercht. Archiv. IV p. 140 seqq.

- Ismaris in Bistonis, VII, 109 not.
 lacus Prasias, in quo super palis habitant Paeones, V, 16 not. lacus salus et piscosus ad Pistyrum Thraciae opp. a iumentis exsiccatus, VII, 109. lacus Gygaeus prope monumentum Alyatis, I, 93. Lacus Moeridis in Aegypto, II, 4. 69. 148 not. describitur, c. 149 not. Lacus in Minervae templo Saitano memorabilis, II, 170 not. 171. Lacus Deli orbiculatus, II, 170. coll. not. ad II, 156. — Lacus olim Thessalia fuisse fertur, VII, 129 not. *)
- Lada*, insula Miletu obversa, VI, 7 not.
- Ladanum* quo modo comparetur, III, 112 not.
- Ladice*, uxor Amasis, eiusque votum Veneri factum, II, 181.
- Laii* Erinyum delubrum Spartae, IV, 149. oracula, V, 43 not. eius actas et genus, V, 59 not.
- Lampadum* festivitas in Vulcani honorem celebrata, VIII, 98. in Panis honorem, VI, 105 not.
- Lampito*, Leotychildis filia, uxor Archidami, VI, 71 not.
- Lampon*, Pythae fil. Aegineta; eius nefandum consilium Pausanias respuit, IX, 78 not.
- Lampon*, Thraciclis fil., Samiorum legatus, IX, 90.
- Lampon*, Olympiodori pater Atheniensis, IX, 21.
- Lamponium*, opp. Troadis, captum ab Otane, V, 26.
- Lampsaceni* Miltiadem vivum capiunt, at Croesum metuentes mox dimittunt, VI, 37. 38 not.
- Lampsacus*, civitas ad Hellespontum, V, 117 not.
- Lana* arborea in India, III, 106 not. cf. VII, 65.
- Laodamas*, Eteoclis filius, Apollini tripodem dedicat, V, 61 not.
- Laodamas* Phocacensis, IV, 138.
- Laodamas*, Sostrati pater, Aegine-ta, IV, 152.
- Laodice*, Hyperborea puella, IV, 33 not. 35.
- Laphanes*, Euphorionis filius, VI, 127.
- Laphystius* Iupiter, VII, 197 not.
- Lapidationis* supplicium, V, 67.
- Lapidicinae* unde pyramides Memphis, in Arabiae monte, II, 8 not. II, 124 not.
- Lapis Aethiopicus*: (ex eo Mycerini pyramis constructa), II, 134 not. statuae permagnae in Vulcani templo, II, 176. ex Porino lapide templum Delphicum exstructum; frons ex Paro marmore, V, 62 not. lapis Parus, III, 57. V, 62 not. **) ex Smaragdo lapide annulus signatorius, III, 41 not. columna noctu splendens, II, 44. — Lapide acuto sigilla insculpuntur, VII, 69 not. acuto lapide pro cultro utuntur Arabes, III, 8. — Lapides sanguine uncti in foedere faciendo, *ibid.* lapidum acervi a Darii copiis congesti, IV, 92 not.
- Lapis Melampygy*, VII, 216.
- Lapitha*, V, 92 §. 2 not.
- Laqueis* in pugna utuntur Sagartii, VII, 85.
- Lares Romm.*, T. III p. 805.
- Larissa* Aeoliae civitas, I, 149 not.
- Laserpitium*, IV, 169 not.
- Lasonii* vocantur Cabelenses, Maeones, III, 90 not. VII, 77.
- Lasus* Hermionensis, VII, 6 not.
- Latonae* oraculum in Buto opp., II, 155 not. de ea Mythus Aegyptiacus, c. 156 not. *Latona* est *Athor*, not. ad II, 156.
- Laureum*, mons Atticae, ubi argenti metalla, VII, 144. vid. not. I, 64 not.

*) Add. Clarke Travels II, 3 p. 279. 280. coll. Muchar. Das Bad Gastein p. 25. 26 not.

**) Marmoris lapidinas in Paro insula nuper inquisivit et descripsit Thiersch. in Morgenblatt. 1832 nr. 119 p. 474.

- Laus*, opp. a Sybaritis habitatum, VI, 21 not.
- Laena*, vid. *Leo*.
- Leager*, Glauconis fil., dux Athen., IX, 75.
- Learchus* frat. Arcesilaum strangulat; ab uxore fratris dolo necatur, IV, 160 not.
- Lebadia* (ἡ Λεβάδεια), opp., VIII, 134 not. *)
- Lebaea*, urbs Macedoniae superioris, VIII, 137.
- Lebedus*, Ionum civitas Lydiae, I, 142 not.
- Lectisternia* vett., nott. ad I, 181.
- Lectos* (Λέκτος), Idae promontorium, IX, 114 not.
- Ledanum*, s. ladanum, ubi nascatur et quomodo comparetur, eiusque medica vis, III, 112 not.
- Legati* Darii in puteum coniecti, VII, 133. — Legati non violandi, VII, 137. cf. c. 134 seq. coll. III, 13 seq.
- Leges* aliquot memorabiles: *lex Amasidis* regis iubens quemque *quotannis indicare* unde vitam sustentet, II, 177 not. Aegyptiaca de debitore patris cadaver pignori dante, II, 136 — *Babyloniorum de matrimonio contrahendo*, I, 196. — *Persarum, filius ex pellice natus ne succedat in regnum*, III, 2. — *Licitum Regi quidquid velit facere*, III, 31. — *Rex, priusquam in bellum proficiscatur, successorem nominare tenetur*, VII, 2. — *lex Spartaee lata, ne ambo simul exirent in bellum reges*, V, 75 not. (at cf. VI, 73. coll. c. 65.) — *Spartae de successione in regnum*, VII, 3. *leges Aeginetarum Atticae* merces prohibentes, V, 88 not.
- Leges* a Solone Athen. conditae, I, 29. cf. II, 177. a Lycurgo Spartanis datae, I, 65.
- Licepsydrium*, opp. supra Paeoniam, V, 62 not.
- Leitum* (Λήϊτον), Achaei vocant prytaneum, VII, 197.
- Lelanti* campus, not. ad V, 99.
- Leleges*, I, 171 not.
- Lemnus* a Pelasgis habitata, VI, 140. Lemnii in Peloponnesum immigrarunt, VIII, 73. Pelasgi, Lemnum incolentes, mulieres ex Attica raptas trucidant: *inde Lemnia facinora*, VI, 138 not. Lemno a Pelasgis nepotes Argonautarum, *oī Mivvāi*, eieci, IV, 145. a Miltiade capta, VI, 140. ab Otane, V, 26 seq.
- Leo* lapideus in memoriam Leonidae in Thermopylis, VII, 225 not. aureus a Croeso Delphis dedicatus, I, 50 not. leo, e pellice natus, Sardibus fatalis, I, 84. leonis significatio tesseraria **) II, 50 not. I, 84 not. coll. V, 92 §. 2 VI, 131 not. VII, 180 not. — insigne regg. Spartanae, VII, 225 not. leones in Graecia nulli, VII, 125 not. (quales termini *ibid.*) T. III p. 826. leones in Macedonia Xerxis camelos laniant, VII, 125. leones in Europa tantum inter Nestum fl. et Acheloum reperiuntur, VII, 126 not. *laena* nonnisi semel parit in vita, III, 108 not.
- Leo* (Λέων), viri nomen, VII, 180 not.
- Leobotes*, Spartiatarum rex, I, 65. Echestrati fil., VII, 204.
- Leocedes*, Phidonis Argivorum tyranni fil., Agaristae procus, VI, 127 not.
- Leon*, Eurycratidae fil., avus Leonidae, VII, 204. cum Hegesicle Spartaee regnat, I, 65.
- Leonidas*, fil. Anaxandridae, frater Cleomenis et Dorici, V, 41. eius genealogia, VII, 204. praeter spem regnum Spartaee adeptus, VII, 205. cum trecentis ad Thermopylas missus, c. 206. oraculo nitens, morti se devovet pro patria, sociosque dimittit, c. 219—222. et fortissime pugnans cadit, c. 224—225 not. sepulcri locus, VII, 228 coll. 225. epigrammata in

*) Conf. Clarke Travels II, 3 p. 118 seqq.

**) Cf. Bauer, Naturrelig. d. Alterth. p. 33.

- Leonidam*, VII, 228 not. in eius cadaver Xerxes iratus saevit, c. 238. Leonidae caedis poenas a Xerxe repetunt Spartani, VIII, 114.
- Leontiades*, Eurymachi fil., Thebanorum dux ad Thermopylas, VII, 205. 233.
- Leontini*, populus Siciliae, VII, 154 not.
- Leoprepes*, s. Laoprepes, Theasidae pater Spartanus, VI, 85.
- Leoprepes* alius, Simonidis poetae pater, VII, 228.
- Leotychides* (Λευτυχίδης), Menaris fil., VI, 65 not. VII, 86 not. VIII, 131. ubi eius genealogia, et cf. not. ex altera regum familia, a Cleomene subornatus contra Demaratum, ipseque rex creatus, Demaratum probro afficit, VI, 65—67. cum Cleomene adv. Aeginetas ducit, VI, 73. postea a Spartanis Athenas missus, Aeginetas victos frustra repetit, VI, 85. 86. imperator classis Graecorum bello Persico, VIII, 131. diu Beli moratus, Samum navigat, IX, 90—92 et 96. ad Mycalen feliciter pugnat, IX, 98 seqq. in bello Thessalico pecuniis corruptus, Tegeae exul obit, VI, 72. — filius eius Zeuxidemus, filia Lampito, nepos Archidamus, VI, 71.
- Leotychides*, Anaxilai fil., VIII, 131.
- Lepidotus*, piscium genus in Nilo, II, 72 not.
- Lepra*, I, 138 not.
- Lepreum*, opp. Minyarum, IV, 148 not. Lepreatae, ad Plataeas in acie Graecorum, IX, 28. *)
- Leprosos* abominantur Persae, I, 138 not.
- Lepus* ex equa natus, VII, 57. leporis fecunditas, III, 108 not. leporem Scythae persequantur, IV, 134. **)
- Leros* ins., V, 125 not.
- Lesbus* ins., I, 160. quinque in ea civitates Aeolensium, I, 151. incolae indagine cinctos capiunt Persae, VI, 31. Lesbii proelionavali a Polycrate victi fossam circa Sami murum fodiunt, III, 39. Lesbica pocula, IV, 61 not.
- Leuca*, *Leucopolis*, not. ad V, 118.
- Leucae* stelae, V, 117 not.
- Leucas*, *Leucadii*, *Doricus* pop. ex Corintho, tres naves ad Artemisium mittunt, VIII, 45 not. 47. ad Plataeas in acie Graecorum, IX, 28.
- Leuce acie*, Λευκή Ἀκτή, i. e. *Candidum Littus*, Thraciae, VII, 25 not. *Leuce* morbus, I, 138 not.
- Leucon*. opp. Africae, IV, 160 not.
- Leucon teichos* Memphi, II, 91 not.
- Leutychides*, vid. *Leotychides*.
- Lex omnium* rex (νόμος πάντων βασιλεύς), III, 38 not. cf. VII, 104 not. vid. supra *Leges memorabiles*.
- Libanotus*, II, 86. III, 107.
- Liberi* a parentibus venditi, V, 6 not.
- Libya* (cf. *Africa*), a *Libya*, muliere indigena, nomen invenit, IV, 45. circumnavigata, IV, 42 seq. non tam fertilis quam Europa et Asia, IV, 198. Nilo fl., II, 16 not. IV, 45. *Libya* quo sensu apud Herodotum, II, 15 not. III, 96. *Libyae* divisio, II, 32 not. *Libyae* incolae (Neger), II, 33 not. IV, 197 not. ***) *Libya* ovium et caprarum proventu insignis, IV, 155 not. 172 not. quas habet mercaturae

*) De *Lepreo* cf. Dodwell. Itinn. II p. 348. Gell. Itiner. per Moream pag. 41.

**) Cf. I. G. Ch. Kapp. Dissert. inaugural. Erlang. 1823. 8. et Bauer. Naturrelig. d. Alterth. I p. 69.

***) Tu cf. etiam Rozet: Voyage dans la regence d'Alger (1833 Paris) I p. 3. 50 seqq. (ubi veteres Libyes eosdem habet atque *Mauros*, ut nunc vocantur) coll. p. 137.

- vias, IV, 181 not. ex opinione Herodoti, IV, 181 not. coll. IV, 197 not. cultus et sacra, IV, 188 not. gentes nomades; commercium quo modo, IV, 196 not. *) Aegyptiis montibus, II, 17 not. et Casio Syriacae monte ab Asia determinata, II, 158. quatuor nationes eam incolunt: *Aethiopes*, versus meridiem (cf. II, 29 not. III, 114 coll. II, 29 not. III, 17 et IV, 138) *Libyes* ad septentrionem, indigenae; et *Phoenices* et *Graeci*, advenae, IV, 197 cf. II, 32. et IV, 150 not. *supra Libyes Nomades* fera *Libya* est (ἡ ἄηρωδης Ἀβύη), et *supra hanc* supercilium arenosum (ὄφρυη ψάμυς), IV, 181 not. *Libya*, secundum mare mediterraneum porrigitur ab Aegypto usque ad Soloentem promontorium, II, 32. *Libyes Nomades* mare adcolunt ab Aegypto usque ad Tritonidem lacum: eorum instituta et sacrificia, IV, 186—190. singuli populi, IV, 168—180. primi omnium Neptunum coluerunt, II, 50. Soli et Lunae sacrificant, IV, 188. *Minervae*, indigenae deae sacra faciunt, IV, 180. ab iis *Graeci* acceperunt *Minervae* *egides*, et quadriungos equos iungere, IV, 189. cf. VII, 184. — *Libyes Agricola*, IV, 191 seqq. *Libyes*, Aegypto finitimi, *Apriae* regi se tradunt, IV, 159. cf. II, 161. *Cambysi* se dedunt, et dona mittunt, III, 13 not. *Dario* tributum pendunt, III, 91 not. eorum armatura in *Xerxis* exercitu, VII, 71 not. 86. 184 not. (i. e. gentes *Poenis* subditae) *Libyes* cum *Carthaginiensibus* in *Sicilia* militant, VII, 165 not.
- Libycus* mons, terminus *Aegypti* ab occasu, II, 8 not.
- Liches* *Spartiatia*, unus ex *benemeritis*, *Orestis* ossa reperit, I, 67 not. 68.
- Lida*, mons *Cariae*, I, 174. 175 not.
- Ligneus* pes *Hegesistrati* vatis, IX, 37. *ligna* urbs *Budinorum*, IV, 108. 123. vid. *Domus* et *Murus*. *Lignae* *statae* *Mycerini* *regis*, II, 130 seq. duo *imagines* ex ligno *sculptae* *Amasidis* *regis*, II, 182.
- Ligyges* *supra* *Massiliam* habitant, V, 9 not. cum *Carthaginiensibus* in *Sicilia* militant, VII, 165 not. **)
- Ligyges* *Asiatici* in *Xerxis* exercitu, VII, 72 not.
- Lilaea* urbs, VIII, 35 not.
- Lilia*, *rosis* similia, in *Nilo* nascuntur, et alia, quorum *radix* *esculenta*, II, 92.
- Limeneum* (Λιμενήιον); *Milesiae* regionis, I, 18 not.
- Lindus*, *Doriensium* *civitas*, I, 144. ibi *templum* *Minervae*, II, 182. III, 47 not. *Lindii* ex *Rhodo* *Galam* in *Sicilia* condunt, VII, 153.
- Lingua* *Ionica* quatuor habet *modificationes*, I, 142. *linguae* *Persicae* *nomen* in *eandem* *desinunt* *literam*, I, 139. cf. not.
- Linum* *Colchicum* (*Sardonium*) et *Aegyptiacum*, II, 105 not. *linum* in *Paeonia*, V, 12. *linum* et *lana* quid differat in *sacris*, II, 81 not. *linum* *nent* inter *eundem* *Paeonicae* *mulieres*, V, 12. ***)
- Linus*, *cantilena* in *Phoenicia* et *Cypro* *cantata*, *Aegyptiis* *Μανέρω* *nominatur*, II, 79. vid. not. †)
- Liparus*, *oppidum* *Crossacae*, VII, 123.

*) Add. Hirscher. ad Hannonis peripl., Ehing. 1832 p. 7.

**) Add. Kruse in Büsching's wöchentl. Nachricht. IV, 4 p. 254. 298.

***) Inde eundem mulierum morem in Serbia, Transylvania, Moravia adhuc obtinentem repetit Schottky in Büsching Wöchentl. Nachricht. f. Kunst u. Gesch. d. Mittelalt. IV, 1 p. 57.

†) De *Lino* add. Greuzer. in Annal. Vienn. LXI p. 173 seq. et Welcker in Schulzeitung 1832 II nr. 2 seqq.

- Lipoxais*, Targitai fil., IV, 5 not. ab eo oriundi Scythae, c. 6.
- Lipsydrium* opp. (*Λειψύδιον*), V, 62 not. T. III p. 814.
- Lisac*, opp. Crossacae regionis, VII, 123.
- Lissus*, fl. Thraciae; eius aqua Xerxis copiis non suffecit, VII, 108 not. 109. T. III p. 824.
- Litterae* Amasidis ad Polycratem, III, 40 not. Histiaei proditae, VI, 4. litterarum mira occultatio, VII, 239. vid. *Epistolae*. litterae servi capiti inscriptae, V, 35.
- Litterarum* usum a Phoenicibus Graeci acceperunt, V, 58 not. litterae Assyriacae, IV, 87 not. litterarum usus maturus, I, 93 not.
- Litus pulchrum*, vid. *Calacta*.
- Locri* Persis terram et aquam dant, VII, 132. at Locri Opuntii cum Graecis ad Thermopylas, VII, 203. et ad Artemisium militant, VIII, 1. et Locri Ozolae Phoenicibus Persam fugientibus refugium praebent, VIII, 32.
- Locri* Epizephyrii in Italia, VI, 23 not.
- Locri* (Opuntii), VII, 132 not.
- Locustae*, per Libyam, IV, 172 not.
- Logographi* Herodoto priores, Comment. §. 10.
- Lori* in usu pro clavibus, III, 123 not.
- Lotos* plurima nascitur in Aegypto; eius radix esculenta, II, 92. vid. not. loti fructus descriptio, IV, 177 not. lotus Cyrenaea memoratur, II, 96 not.
- Lotophagi*, pop. in Africa, IV, 177 not. 183 not.
- Loxias* nominatur Apollo Delphicus, I, 91 not. IV, 163.
- Lucernarum* accensarum festum apud Aegyptios, II, 62 not. vid. *Lampadum* festivitas. *Lucernarum* accensio (pro crepusculo), VII, 215 not.
- Lucianus* auctor recitationis Herodoteae, Comm. §. 4. Eiusdem fides, *ibid*.
- Lucina* (*Ελληθυλη*), ei tributum solvitur pro maturato partu, IV, 35 cf. c. 34.
- Luctus* Aegyptiorum in morte propinquorum, II, 85 not. Spartanorum, rege mortuo, VI, 58 not. Persarum super Masistio interfecto, IX, 24 not. vid. *Funus*. — Luctum simulat Miltiades, domi se continens, VI, 39.
- Lucus* platanorum Iovi Stratio sacratum in Caria, V, 119. Argi lucus a Cleomene incensus, VI, 79 seq. lucus circa Aegyptiorum templa, not. ad II, 138.
- Ludum* tesserarum et talorum inveniunt Lydi, I, 94 not. — Ludos gymnicos Perseo celebrant Chemnitiae Aegyptii, II, 91 not.
- Ludos* Olympicos Graeci faciunt, Xerxe invadente, VII, 206. VIII, 26.
- Luna* Spartanos impedit, quo minus Atheniensibus succurrant, V, 106 not. Lunae sacra faciunt Persae, I, 131. Libyes, IV, 138. Luna Persarum praeses, ex *Magorum disciplina*, VII, 37. Lunae festum apud Aegyptios, II, 47.
- Lupi* formam semel quotannis adsumere Neuri perhibentur, *) IV, 105 not. luporum sepultura apud Aegyptios, II, 67 not. lupi per Aegyptum s. chacali, II, 67 not. lupi notio symbolica, II, 122 not. coll. IV, 105 not. IV, 149 not.
- Lustratio*, I 198 not.
- Lutrae* capiuntur ap. Gelonos, IV, 109 not. **) Aegyptiis sacrae, II, 72 not.

*) Hanc famam vere germanicam esse monstravit F. Wolf. in *Annull. Berolin.* (Jahrb. f. Wiss. Crit.) 1834. II nr. 31 p. 254.

**) Lutrarum pellibus quod Geloni utebantur, poenulis adsuentes, id similem medii aevi usum in mentem revocat, ubi v. c. Carolus magnus thorace e pellibus lutrinis confecto humeros pectusque hyeme muniisse dicitur, aliaeque vestes e pellibus lutrinis factae occurrunt. Vid. Mongez. *Mém. de l'Institut.* IX p. 63.

- Luxus Persarum*, IX, 80—82.
Lycæus Iupiter ap. Cyrenacos, IV, 203 not.
Lycæretus, Macandrii frater, Sami regnum appetit, III, 143. Lemno a Persis praeficitur, V, 27.
Lycia olim Milyas nominata, II, 173.
Lycii, I, 28. ex Creta oriundi, olim Termilae appellati, a Lyco, Pandionis fil. nomen accipiunt, I, 173. VII, 92 not. se a matribus nominant, non a patribus, I, 173 not. *) — Lycii strenue pugnant adv. Harpagum, I, 176. Dario tributum pendunt, III, 90. eorum in Xerxis classe armatura, VII, 92. Lycii arcus memorantur, VII, 77. cf. c. 92.
Lycidas, senator Athen., cum uxore et liberis lapidibus obruitur, IX, 5.
Lycomedes, Aeschrae fil., vir strenuus, primus navem hostium capit ad Artemisium, VIII, 11 not.
Lycopas Lacedaem. strenue ad Samum pugnat, III, 55.
Lycophron, Periandri fil., domo eiectus, et in Corcyram ablegatus, Corinthi tyrannidem repudiat; a Corcyrae interficitur, III, 50—53.
Lycurgus, vir int. Spartanus probatus, Leobotae regis tutor, ab oraculo monitus leges fert Spartanis et ephoros instituit, I, 65 not. ei templum dedicatum, c. 66 not. eius tempus, I, 65 not. Lycurgi mors, I, 65 not.
Lycurgus, Aristolaidae fil., Atheniensis, factionis princeps contra Pisistratum, I, 59.
Lycurgus, Amianti pater, Arcas, VI, 127.
Lycus, fl. Phrygiae, Colossis in urbe evanescit, VII, 30 not.
Lycus, fl. Scythiae, in Macotin paludem se exonerat, IV, 123 not.
Lycus, Anacharsidis avus, IV, 76.
Lycus, Pandionis filius, a fratre Aegeo Athenis expulsus, in Termilas venit; ab eo Lycii nomen inveniunt, I, 173. VII, 92 not.
Lydia, argenti ferax, V, 49. auramentum e Timolo habet, I, 93, cf. V, 101. Lydi, III, 90 not. I, 28 §.7. olim Maeones vocati, VII, 74. a Lydo, Atyis fil., nomen, I, 7 not. strenua gens, ex equis praecipue pugnant, c. 79. 80. mercium institores, primi monetam procudunt, I, 94. ludorum inventores, *ibid.* eorum filiae meretricantur omnes, c. 93. leges Graecis similes, c. 94. eodem modo, atque Graeci, expiant, I, 35. et foedus pangunt, c. 74. — priscum Iovis Carii templum cum Mysis et Caribus commune habent, I, 171. in Umbriam coloniam ducunt, I, 94 not. et Excurs. p. 893 seq. **) per quinque annos cum Medis bellum gerunt, I, 74. 103. vid. *Alyattes*. — primas in oraculo consulendo partes a Delphensibus accipiunt, I, 54. cum Persis pugnant a capiti Marte,

*) Conf. Fr. de Raumer: Ueber Ehe und Familie in Histor. Taschenb. 1833 p. 337. Grotefend. in Seebod. Archiv. 1829 nr. 23 p. 109 coll. Perizon. Dissertat. Trias (Devent. 1679 p. 275.)

**) Vid. nunc Micali Storia degli antichi popol. Ital. T. I p. 97 seq., qui Herodoti narrationem prorsus reiectam vult quippe fictam, cum Etruscorum gens sit quam maxime indigena, a Graecis aeque atque Lydis prorsus remota. At cautius hac in re pronuntiandum existimat Raoul-Rochette in Journal d. Savans 1834 p. 145, bene advertens, quam multa in Etruscorum rebus prodant originem orientalem Herodotique narrationem de Lydis in Etruria consistentibus comprobare videantur. Et adde auctorem epistolae, quem supra (ad voc. *Hercul.*) laudavimus §. 15. Conf. etiam Thiersch. Époche. p. 166 ed. sec.

- c. 76. a Persis vincuntur, c. 80. vid. *Croesus*. — defectionem moliti a Cyro, monente Croeso, effeminantur, I, 154—157. not. ad I, 155. *) Dario tributum pendunt, III, 90. eorum in Xerxis exercitu armatura, VII, 74.
- Lydias*, fl. Bottiacam a Macedonia determinat, VII, 127 not. T. III p. 826. **)
- Lydus*, Atyis fil., a quo Lydi nomen invenerunt, I, 7. VII, 74. frater Caris nominatur, I, 171.
- Lygdamis*, Artemisiae pater, VII, 99 n.
- Lygdamis* Naxius, Pisistrato mercenarios milites adducit, I, 61 not. ab eo Naxum administrandam accipit, c. 64.
- Lyncus* Chemmita fuisse dicitur, II, 91 not.
- Lysagoras*, Tisiae fil., Parius, VI, 133.
- Lysagoras*, Histiaei pater, Milesius, V, 30.
- Lysanias* e procis Agaristae, VI, 127.
- Lysimachus*, Aristidis pater, VIII, 79. 95.
- Lysistratus* Atheniens. fatidicus, VIII, 96.
- Lyxes*, Herodoti pater, Comment. §. 2.
- M.
- Maeae*, pop. Africae, IV, 172 not. 175 not. V, 42 not.
- Macednus* pop. Pindum incolit, I, 56 not. Macedna natio ex Pindo et Dryopide Peloponnesum ingressa, VIII, 43. cf. I, 56 not.
- Macedones* in Xerxis exercitu, IX, 30 not. *Macedonum* reges Argivae stirpis, V, 22 not. VIII, 137 not.—139. Macedones a Mardonio Darii imperio subiecti, VI, 44 not. seq. vid. *Amyntas* et *Alexander*.
- Macedonia* (ἡ Μακεδονία), VII, 127. *Macedonia* quo sensu apud Herodotum, VII, 126 not. ***)
- Machinae*, quibus pyramides in altum extruebantur, II, 125. machinae, quibus pontes in Helleponto intendebantur, VII, 36. machinis et suffossis muris Miletum oppugnant Persae, VI, 18.
- Machlyes*, pop. Africae, IV, 178 not.
- Macistius* (Μακιστιος), Persa (Macistius), IX, 20 not.
- Macistus*, Minyarum opp. ab Eleis eversum, IV, 148 not.
- Macrobi* Aethiopes, III, 17 not. seqq. vid. *Aethiopes*, longaevi, III, 23 not.
- Macrones*, pop. supra Thermodontem fl., II, 104 not. III, 94 not. eorum in Xerxis exercitu armatura, VII, 78 not.
- Mactorium*, Siciliae opp. super Gellam, VII, 153 not.
- Madyes*, filias Protothylae, Scytharum rex, in Asiam irrumpit, I, 103 not.
- Madytus*, urbs Chersonesi, VII, 33. not. ad 32. IX, 120.
- Maecander*, fluvius tortuosus, I, 18 not. II, 29. Magnesia urbem lambit, III, 122. Marsyam fl. excipit, V, 118 not. eius fontes, VII, 26. Maecandri campus, I, 18 not. 161. II, 10 et T. I p. 929.
- Maecandrius*, Polycratis scriba, III, 123 not. Sami procurator, III, 142. et rex, V, 27. cum Samiis de iuris aequalitate constituenda frustra paciscitur; etc. Sparta a Cleomene eiicitur, III, 142—148.
- Maeones* olim nominati Lydi, I, 7 not. VII, 74.
- Maeones* Cabelenses vocantur Lasonii, VII, 77.
- Maecotae* (οἱ Μακῆται), supra Maecotin paludem, IV, 123 not.

*) Aliorum scriptorum locos de Lydorum luxuria a Cyro imposita dabit Bergk. ad Anacreont. Reliqq. p. 240 seq.

**) Cf. etiam Clarke Travels II, 3 p. 307. 310. 316.

***) Add. C. O. Müller. Ueber die Makedon. p. 37—49.

- Maecotis palus* (ἡ Μαῖωτις λίμνη); IV, 3 not. IV, 5 not. (ἡ λίμνη Μαῖητις), I, 104. IV, 57. 101. 120. mater Ponti vocatur, IV, 86 not. Maeoticus fl. (ὁ ποταμὸς Μαῖητης), nominatur Tanais, IV, 45 not. Maeoticae paludis ambitus, IV, 86 not. Herodotus non recte de ea edoctus, IV, 86 not. IV, 99 not.
- Magdolos*, opp. in confinibus Aegypti et Syriae, II, 159 not. et Exc. p. 921. *)
- Magi*, Medorum gens, I, 101 not.
- Magi*, Astyagi somnium interpretantur, I, 107. cum eo de Cyro non interfecto deliberant, c. 120. postea, Cyro rebellante, ab Astyage e palo suspenduntur, c. 128. Magorum doctrina de duobus genibus principibus, I, 140 not. — *Magi* (inter Persas) multum differunt a sacerdotibus Aegyptiorum, I, 140 not. *Magi* duo, alter procurator domus regiae, contra Cambysen insurgunt, III, 61 not. — 63. III, 126 not. (qui moriens metuit, ne imperium iterum ad Medos redeat, c. 65. cf. I, 130.) at, fraude eorum detecta, a septem nobilibus Persis interficiuntur, III, 67—78. inde *Magophonia* festum a Persis celebratur, T. II p. 675. III, 79 not. — *Magi*, somnium Xerxis interpretantur, VII, 19. Lunam Persis, solem Graecis futura significare docent, VII, 37. ad Ilium heroibus parentant, VII, 43. Strymoni fl. equos albos mactant, VII, 113. ad Sepiadem Ventos placant incantationibus, VII, 191. — Sine mago non fas est Persis sacra facere, I, 132 not.
- Magistratus sorte ducti*, III, 80 not.
- Magnesia* ad Macandrium fl., III, 122 not. I, 161. **)
- Magnesia*, terra Macedoniae, VII, 176. 183. 193. *Magnesiaca promontorium*, VII, 193.
- Magnetes Europae*, VII, 132 not.
- Magnetes Asiae incolentes*, III, 90 not.
- Maleac*, Peloponnesi promont., VII, 168 not. I, 82. *Malea*, IV, 179 not. (de nomine et situ).
- Malena*, opp. agri Atarnitidis, VI, 29 not.
- Males Aetolus*, VI, 127.
- Maliaca* terra (ἡ Μηλῆς γῆ), VII, 132 not. 198. VIII, 31. *Malienses Persis terram et aquam tradunt*, VII, 132 not. 196. 198. *Maliacus sinus*, IV, 33 not.
- Malleo ducta ex auro effigies*, VII, 69.
- Mandane*, Astyagis filia, Cambysis nuptum datur, I, 107.
- Mandrocles*, Samius architectus, IV, 87 not. monumentum ab eo positum, IV, 88 not.
- Maneros Aegyptiis Linus cantus nominatur*, I, 79 not.
- Manes*, rex Lydiae, I, 94 not. IV, 45 not.
- Manicatae tunicae Persis in usu*, VII, 61 not.
- Mantineae*, urbs Arcadum, IV, 161.
- Mantineenses* in Thermopylis, VII, 202. ad Plataeas post proelium veniunt, IX, 77.
- Mantyas* et Pigres fratres, Pacones, V, 12 not.
- Mapen*, Siromi filius Tyrius, VII, 98.
- Mappae* geographicae, V, 49 not.
- Maraphii*, Persarum tribus, I, 125 not. *Maraphius Amasis*, IV, 167.

*) Vid. C. Cless. in programm. de coloniis Iudaeor. in Aegypt. (Stuttg. 1832.) p. 7 seq. not. 17, qui hic de oppidulo *Migdal* in tribu Gad cogitandum esse censet.

**) Vid. Michaud Correspond. de l'Orient. II p. 370—377. qui urbis reliquias quinque horarum spatio ab Epheso remotas, prope vicum *Jeni Kevi* sitas et a Turcis *Jeni Kalé* vocatas accurate descripsit.

- Marathon*, locus Att., VI, 107. VI, 102 not. *) T. III p. 819 seq. *Marathonem* occupat *Pisistratus*, I, 62. *Marathovia* pugna, VI, 111 seq. — pugnae dies, VI, 106 not. tumuli, VI, 117 not.
- Maratti* per *Indiam*, III, 100 not.
- Mardi*, pop., *Persarum* gens, I, 84 not. 125 not. *Mardus* fuit *Hyroeades*, I, 84.
- Mardonius*, *Gobryae* fil., populare in *Ioniae* civitatibus imperium instituit, *Europam* petit, et in *Macedonia* a *Brigibus* *Thracibus* cladem accipit, VI, 43 not. — 45. ab imperio removetur, c. 94. instigat *Xerxem* ad bellum *Graecis* inferendum, VII, 5 seq. oratio eius, c. 9. universo pedestri exercitui praefectus, c. 82. post pugnam ad *Salaminem* *Xerxi* suadet, ut in *Asiam* redeat, VIII, 100 seq. in *Thessalia* hibernat, c. 113 seqq. et oracula consulit, c. 133 seqq. *Alexandrum* *Macedonem* cum pacis conditionibus *Athenas* mittit, c. 136. cf. c. 141 seqq. *Athenas* iterum capit; et denuo, nuncio *Salaminem* misso, *Athenienses* ad societatem invitatur, IX, 1—4. *Boeotiam* petit et castra ad *Asopum* fl. ponit, c. 12—15. occupatis *Cithaeronis* faucibus, commeatus intercipit *Graecorum*, c. 38 seqq. committit pugnam ad *Plataeas*, c. 49 seqq. et 59 seqq. ipse cadit, c. 63 seq. eius cadaver subreptum, c. 84. — filius eius *Artontes*, c. 84.
- Mardontes*, *Persarum* dux, VII, 80. classi relictae praefectus, VIII, 130. cadit ad *Mycalen*, IX, 102 not.
- Mare* ut fruatur natura sua, non patiuntur venti, VII, 16 not. maris imperium primus *Polycrates* obtinere studet, III, 122. *Mari* taurum immolat *Cleomenes*, VI, 76.
- Mare* *Thracium*, VII, 176 not. *Mare* *Hippalum*, I, 1 not. *Mare* *mediterraneum*, quomodo appell., I, 1 not. *Mare* *rubrum*, I, 1 not. I, 180 not. 202. II, 8 not. II, 158. III, 30. coll. IV, 39. 40. III, 93 not. VI, 20. (de *Persico* sinu) VII, 80. Vid. *Rubrum*. *Aegyptium*, II, 113 not. *maris* imperium penes quos fuit, III, 122 not. *mare* (i. e. fons, puteus) in arce *Attica*, VIII, 55.
- Marca*, urbs *Aegypti*, II, 18 not. 30.
- Mares* quam armaturam in *Xerxi* ano exercitu tulerint, III, 94 not. VII, 79 not.
- Mariandricus* sinus, IV, 38 not.
- Mariandyni* pop., I, 28 not. III, 90. a *Croeso* subacti, I, 28 not. *Mariandynorum* in *Xerxi* exercitu armatura, VII, 72.
- Maris*, fl. *Scythiae*, IV, 49 not. **)
- Maron* et *Alpheus*, *Orsiphanti* fil., strenue pugnant ad *Thermopylas*, VII, 227.
- Maronea*, *Graeca* urbs *Thraciae*, VII, 109 not.
- Marsyas*, fl. *Phrygiae*, V, 119 not.
- Marsyae* *Sileni* uter suspensus *Celaenis*, VII, 26 not.
- Martis* panegyris *Papremi* celebrata, II, 63. 64 not. eius oraculum in *Aegypto*, c. 83. (ap. *Chalybes*), VII, 76. *Marti* praecipua sacra faciunt *Seythae*, IV, 59 not. seqq. in singulis eorum praefecturis *Martis* templum, IV, 62 not. *Martis* cultus apud *Thracas*, V, 7 not.
- Masames* *Dorisci* praefectus, VII, 105. laudatur, c. 106.
- Masistes*, *Darii* filius, *Xerxi* exercitus imperator, VII, 82. IX, 107 not. eius et liberorum caedes, IX, 113.
- Masistius* (*Graecis* *Macistius*, *Μα-*

*) Add. potissimum *Clarke Travels* II, 3 cp. I p. 12, ubi accurata loci descriptio, additis duabus tabulis aeri incisus.

**) Add. *Clarke Travels* II, 3 chap. 3 p. 616. *Ruperti* ad *Tacit. Annal.* II, 63 p. 226, et de ipso fluvii nomine *Humboldt Examen critique de l'histoire de la géographie du nouveau continent* p. 64.

- νίσιος, dictus*), IX, 20 not. equitatus praefectus cadit ad Plataeas, IX, 20. 21.
- Massitius*, Siromitris fil., VII, 79.
- Maspici*, Persarum gens, I, 125.
- Massages*, Oarizi fil., dux Libyum, VII, 71.
- Massagetae*, pop. Scytharum ferus et robustus, I, 201 not. 215. eorum deus Sol, I, 212. 216. mores etc., I, 216 not. uxores communes, *ibid.* IV, 172. senes immolant, I, 216. vestitus etc., I, 215 not. Scythas Nomades sedibus expellunt, IV, 11. Cyrum vincunt, I, 214. Massagetae auro atque aere abundant, I, 205 et 215 not. *)
- Massilia*, quando condita a Phocaeensibus, not. ad I, 166 pag. 368. **)
- Maternum* genus paterno nobilissimum apud Lycios, I, 173. vid. *Lycia*.
- Matiani* montes, I, 189. 202 not.
- Matieni* pop., I, 72 not. III, 94 not. V, 49. 52 not. eorum in Xerxis exercitu armatura, VII, 72.
- Matrimonium* emtionem fit, V, 6 not.
- Matri* Dindymenae fanum, I, 80.
- Matri* Deorum festum celebrat Anacharsis, IV, 76 not. Mater Ponti nominata palus Maeotis, IV, 86 not. Matris deum cultus, apud Cyzicenos, IV, 76 not.
- Mausolus*, pater Pixodari, V, 118.
- Maxyes* Libyes, IV, 191 coll. IV, 178 not. ***)
- Mazares* Medus, I, 156. Prieneenses subigit, I, 161.
- Mecistes*, Adrasti frater, V, 67.
- Mecyberna*, Graeca urbs, Thraciae, VII, 122 not.
- Medea*, Colchorum regis filia, I, 2. VII, 62 not.
- Medi*, IV, 37. 40. per vicus habitant, I, 96. eorum diversae gentes, I, 101. olim Arii nominati, a Medea Colchica nomen invenerunt, VII, 62. ab Assyriis deficient, I, 95. Deiocem sibi regem constituunt, I, 96—100. Medorum regum tempora: Excurs. ad I, 130 p. 899 seq. †) Medorum nomen late patens, IX, 77 not. sub Phraorte rege Asiam subigunt, cap. 102. sub Cyaxare bellum gerunt cum Lydis, cap. 103. quo bello incidit solis defectus, c. 73. 74. Asiae imperium amittunt, Scythis irrupentibus, c. 104. Ninum, iam antea oppugnatam, capiunt et Assyrios subigunt. cap. 106 not. sub Astyage rege Persis succumbunt, c. 130 not. deficient a Dario, et denno subiguntur, *ibid.* not. ††) cf. *Magi*. — Medorum in Xerxis exercitu armatura, VII, 62. 86. Medi et Cissii in Thermopylis propulsati, VII, 210. Medicae hastae, VII, 67.

*) Pro Alanis habet Massagetas Halling. in Annal. Vienn. LXIII p. 131. ad Ammianum provocans XXIII, 14 et XXXI, 2. Conf. etiam Reichard in Hertha XI p. 15. Gatterer. in Comm. societ. Gotting. XIV p. 9 seqq. Massagetas tenuisse statuerat terram Kirgisorum grandis hordae, i. e. meridionalem Soongariam, et Buchariae minoris partem septentrionalem.

**) Quod Herodotus ipse Massiliae conditae nullam faciat mentionem, id Lehnert De foed. Ion. p. 53 seq. ex humili urbis statu, qui fuerit Cyri tempore miserimamque eius conditione illo tempore arctis finibus conclusae explicari posse censet.

***) Add. Annal. Vienn. LVIII p. 45 seq.

†) Add. Hitzig. in Commentar. ad Iesaiam p. 294, ubi in Herodoteo loco hanc proponit lectionem: ἐπ' ἔτεα ἐκατὸν δυῶν δέοντα παρὲς ἢ ὅσον οἱ Σκύθαι ἤρχον, τριήκοντα δυῶν δέοντα, nisi calamo lapsum esse ipsum Herodotum credas indeque legendum ἐπ' ἔτεα εἰκοσι κ. τ. λ.

††) Cf. Krüger. in Vita Thucyd. p. 26 seq. 29 seq.

- Medea* partim montosa, partim plana, I, 110. Medicum imperium Italy fl. terminatum, I, 72. Medorum nomen Graecis terrorem incutit, VI, 112. Medorum idiomate canis Spaca nominatur, I, 110. Media praefectura, III, 92 not. Medica herba, I, 132 not. Medica stola, I, 135 not. III, 82 not. VII, 116.
- Medicamenta ad cadavera Aegypti.* condienda, II, 86 not.
- Medici* singuli singulorum morborum apud Aegyptios, II, 84 not. oculorum medicum ab Amasi Cyrus petiit, III, 1 not. Aegyptii medici ap. Darium, III, 129 not. 132. medici Crotoniatae et Cyrenaei inter Graecos inclauuerunt, III, 131 not. Democedes, medicus celeberrimus, III, 130 seqq. Medicamenta Graeca leniora, III, 130 not.
- Medimnus* farinae, VI, 57 not. medimnus Atticus, I, 192.
- Mediterraneum mare* (ἡδὲ ἡ θάλασσα), I, 1 not. I, 185 not. coll. 202.
- Megabates*, expeditionis contra Naxios dux, V, 32 seqq.
- Megabazus*, Megabatis fil., navalibus copiis praefectus, VII, 97.
- Megabyzus*, qui et Megabazus nominatur, cf. not. ad IV, 143. coniurationis in Magum particeps, III, 70. pro oligarchia constituenda sententiam fert, c. 81. copiarum dux in Europa a Dario relictus, Hellespontiorum civitates subigit, IV, 143 not. 144. Thraciam Persarum subiicit imperio, V, 1 seq. Pacones Darii iussu in Asiam transducit, c. 14 seq. consilium dat Dario de Histiaeo, cap. 23.
- Megabyzus alius*, Zopyri fil., pedestri Xerxis exercitui praefectus, VII, 82. postea in Aegyptio dux adversus Athenienses, III, 160. cf. not. ad III, 153.
- Megacles*, Alcmaeonis fil., Pisistratum Athenis eicit, at mox cum reducit, filiam ei elocans, I, 59. 60. ex Attica profugit, Pisistrato tertio Athenisposito, c. 61—64. cf. VI, 125, ubi Alcmaeonis pater.
- Megacles*, Alcmaeonis (eius, qui Croesi fuit familiaris) fil., superioris nepos, uxorem ducit Clisthenis filiam, VI 127—130 not.
- Megacles*, Hippocratis fil., huius Megacelis nepos, VI, 131 not. stirps, *ibid.* *)
- Megacreon* Abderita, consilium civibus dat, VII, 120.
- Megadostes*, Mascamis pater, VII, 105.
- Megapanus*, Hyrcanorum dux, VII, 62.
- Megara* (τὰ Μέγαρα), Megarica terra (ἡ Μεγαρίς χώρα), IX, 14. Megarenses cum Atheniensibus bellum gerunt, I, 59. fortiter pugnant ad Plataeas, IX, 21.
- Megarenses* Siciliae, a Gelone subacti, VII, 156 not.
- Megasidras*, Doti pater, VII, 72.
- Megistias*, vates Graecorum ad Thermopylas, VII, 219. 221 not. eius intrepidus animus, c. 221. carmen epitaphium, c. 228.
- Mel* ex palma confectum ap. Babylonios, I, 193 not. ex myrica (tamarice) et tritico, VII, 31. mellis magna copia ap. Gyzantes, IV, 194 not.
- Melampus*, Amythaonis fil., Graecos Bacchi sacra et alia ex Aegypto accepta docuit, II, 49 not. VII, 221. Regiam dignitatem ab Argivis postulat, IX, 34 not.
- Melampygyus* lapis, VII, 216 not.
- Melanchlaeni* pop., IV, 20 not. 100

*) Add. Wiggers. Quaest. de Cornelio Nepot. Alcibiad. (Lips. 1833) p. 46 seqq.

- not. 102. 107 not. corum mores, c. 107 not. *)
- Melanippus*, Astaci fil., eius fanum Sicyone, V, 67 not.
- Melanippus*, Alcaei sodalis, Mitylenaeus, V, 95 not.
- Melanthius* Athen. dux viginti navium, V, 97.
- Melanthus*, Codri pater, I, 147. rex Athen., V, 65 not.
- Melas*, fl. Thessaliae, VII, 198 not.
- Melas* sinus, VI, 41 not. et fluvius eiusdem nominis in Thracia, VII, 58 not.
- Meles*, rex Sardinum, I, 84 not.
- Meliboea* urbs, VII, 188 not.
- Melienses*, vid. *Maliaca* terra.
- Melii* cum Graecis militant, VIII, 46 not. genus a Lacedaemone derivant, c. 48.
- Melissa*, Periandri uxor, III, 50 not. V, 92 §. 7 not.
- Membliarus*, socius Cadmi, IV, 147 not.
- Memnon*, II, 106 not. **)
- Memnonia*, regia Pers., V, 53 not. Susa nominatur τὸ ἄστυ Μενώνιον, c. 54. et Memnonia Susa, VII, 151. III, 68 not. T. III p. 813.
- Memphis*, urbs Aegypti, II, 3. 10. a Mene primum condita; eius situs, II, 99 not.
- Menares*, Leotyichidis pater, VI, 65. 71, VIII, 131.
- Menda*, opp. Pallenae, VII, 123 not. T. III p. 825.
- Mendacium* dicere apud Persas turpissimum, I, 138 not. coll. III, 72.
- Mendes* lingua Aegyptiaca Pan et *Hircus* vocatur, II, 46 not. Mendetis templum, II, 42 not.
- Mendesia* Aegypti praefectura, II, 42. 46. Calasiribus adsignata, II, 166 not.
- Mendesii* oves immolant, capris abstinent, et qua causa, II, 42 not. 46 not.
- Mendesium* ostium Nili, II, 17. Excurs. T. I p. 908.
- Menclaus* Helenam recipit in Aegypto, II, 119 not.
- Menclaus* portus, IV, 169 not.
- Menes* primus in Aegypto regnasse fertur, II, 4 not. 99 not. ***)
- Menius* Eurydamae frater, VI, 71.
- Mensa* solis apud Aethiopes, III, 18 not. 23.
- Mensis* intercalaris, I, 32 not. II, 4 not.
- Merbalus* Aradius, VII, 98.
- Mercatura*, vid. *Negotiatio*.
- Mercurii* statua porrectum veretrum habens, II, 51 not. eius templum Bubasti urbe, II, 138. Mercurium maxime colunt Thraeces, V, 7.
- Mercurius* ithyphallicus s. chthonius, II, 51 not. II, 145 not. Anubis, II, 67 not. Aegyptiorum, Excurs. T. II p. 643 seq. Thracum, V, 7 not.
- Meretrices* Naucraticae, II, 135. nobiles meretrices apud Graecos: Rhodopis et Archidica, *ibid.*
- Mermnadae* quomodo regnum Lydiae obtinuerint, I, 7. 14.
- Meroë* metropolis Aethiopum, II, 29 not. †)
- Mesambria*, opp. Thraciae, IV, 93

*) Conf. Eichwald, in Annall. Dorpat. III, 1 p. 14, qui Melanchlaenos gentem existimat Finnico-Estnicam, ad Lithuaniae usque fines pertinentem, quae adhuc vestitum nigrum prae ceteris admet.

**) Add. Letronne La Statue de Memnon p. 73 coll. 42.

***) Conf. Seyffarth. in Iahn. Annall. philoll. 1834. IV, 2 p. 209 et Rosellini Monumenti dell'Egitto I p. 112-126.

†) Add. testimonium recentissimi peregrinatoris Caillaud, qui Strabonem de Meroë situ vera tradere contendit et urbem illam edocuit sitam esse in peninsula prope ruinas τὸῦ Assur in loco, qui vocatur Mahruk. Vid. Annall. Vienn. T. LVIII p. 28. 29.

- not. VII, 108 not. a Calchedoniis conditum, VI, 33.
- Messana* (olim Zancle, opp. Siciliae), VII, 164 not.
- Messapii* Iapyges, Cretensium colonia in Italia, VII, 170 not.
- Messeniorum* bellum cum Spartanis, IX, 35 not. 64. III, 47 not.
- Metalla* Thraciae, I, 64 not. V, 17 not. metalla Laureae, I, 64 not. VII, 144 not.
- Metapontini* in Italia, de Aristea narrant, IV, 15 not.
- Methymnae* in Lesbo, Aeolensium civitas, I, 151. I, 23 not.
- Metiochus*, Miltiadis fil., captus, VI, 41 not.
- Metrodorus* Proconnesius, IV, 138.
- Micythus*, Anaxilai minister, Rhegium administrat, et multas Olympiae statuas dedicat, VII, 170 not.
- Midas*, Gordiae fil., rex Phrygiae, I, 14 not. 35 not. et T. I p. 926. apud Delphos donaria et regiam sellam dedicat, I, 14. eius sella regia, *ibid.* Midae horti in Macedonia; ubi rosae nascuntur memorabiles, VIII, 138 not.
- Migratio* aethiopiae, II, 123 not.
- Miletus*, Ioniae civitas, I, 17 not. I, 20 not. T. I p. 928. I, 142 not. universae Ioniae princeps, V, 28. a Neleo, Codri fil., condita, IX, 97 not. a Gyge bello pressa, I, 14. ab Ardye invasa, I, 15. cum Alyatte bellum diuturnum gerunt Milesii, I, 17—19. dein pacem iis conciliat Periander, et componit Thrasybulus, I, 20—22. Miletii amicitia cum Sybari, VI, 21 not. Miletii lana, VI, 21 not. foedus cum Cyro pangunt, I, 143 169. eorum res componunt Parii, V, 28. 29. Milesius Aristagoras rebellionis Ionicae auctor, V, 36. cf. c. 30 seqq. Caribus auxilio veniunt contra Persas, et magnam cladem accipiunt, V, 120. Histiaeum redeuntem non recipiunt, VI, 5. Miletum oppugnant Persae, c. 6 seqq. et capiunt, VI, 18. c. 21 not. seqq. Milesii capti ad Rubrum mare deducuntur, c. 20.
- Milesiorum colonia Istria, Borysthenitarum urbs, II, 33.
- Militaris* res, primum a Cyaxare melius instituta, I, 103. apud Persas, VII, 81. ap. Aegyptios, II, 165 seq. cf. c. 141. Militaris disciplina apud Persas, V, 33. VII, 223. coll. c. 103. IX, 16. 25. (IV, 84. VII, 39) cf. I, 84. III, 25. IX, 85. et 90 coll. III, 154. et I, 136. — Militaris exercitatio navium a Dionysio Phocaeensi instituta, VI, 12. — Militibus ante pugnam tessera data, IX, 98.
- Milo*, Crotoniates luctor, III, 137.
- Miltiades*, VI, 34 not. Cypseli fil., Cimonis frater uterinus, VI, 38. cf. c. 103. in Chersonesum, a Doloneis sibi traditam, coloniam Athen. ducit, VI, 34 not. — 36. captus a Lampsaecenis dimittitur minitante Croeso, c. 37. sine liberis obit, c. 38.
- Miltiades*, Cimonis filius, fratris Miltiadis τοῦ κλεινοῦ, Chersonesi imperium suscipit, mortuo Stegagora fratre, VI, 39. Lemnum in Atheniensium redigit potestatem, VI, 137. 140. Ionibus ad Istrum consilium dat, ut pontem solvant, IV, 137. e Chersoneso profugit, Scythis irumpentibus, VI, 40. iterum fugit Phoenices, Persarum socios, et Athenas navigat, c. 41. cf. c. 33 seq. et 104. ibi imperator Atheniensium electus, c. 104. pugnae ad Marathonem praest, cap. 109 seqq. in Parum ins. expeditionem suscipit malo successu, c. 132—135. domi accusatus, pecunia mulctatur (VI, 136 not.); at mox obit supremum diem, c. 136 not.
- Milyas*, Asiae regio, a Lyciis postea habitata, I, 175 not. Milyae Solymi dicti, *ibid.* III, 90. Milyarum in Xerxis exercitu armatura, VII, 77. T. III p. 823.
- Mimnermus*, poeta, I, 14 not.
- Mina* Attica, II, 168 not. III, 13 not. Minae duae pretium captivi, V, 78 not. VI, 79 not.

- Minerva*, Neptuni filia et Tritonidis, a Iove adoptata perhibetur, IV, 180. *Minerva Aegyptiorum*, II, 62 not. *Aeginett.*, III, 59 not. (eius templum) V, 83 not. *Tritonis* s. *τροιτογένεια*, IV, 180 not. VII, 141 not. *Equestris*, IV, 188 not. *Minerva Iliaca*, VII, 43 not. *Attica*, VIII, 55 not. *Minervae sacerdos Attica*, V, 72 not. cum Neptuno de dominio terrae Atticae contendit, VIII, 55 not. *Minervae Alcae templum Tegeae*, I, 66 not. IX, 70. *Assesiae templum* ab Alyatte incensum, I 19. et T. I p. 926. postea duo restituta ad Assesum, I, 22. *Craetiae a Dorico dedicatum*, V, 45 not. *Minerva urbis Praeses*, ἡ *Ἀθηναῖη Πολιὰς*, *Atheris*, V, 82 not. III, 59 not. *Minervae templum in arce Athen.* *Doriensibus intrare nefas*, V, 72 not. *Ἀθηναίης Πολιούχου* templum in Chio ins., I, 160 not. *Minervae Pallenidos templum ad Marathonem*, I, 62 not. *Pronaeae templ.* *Delphis*, I, 92 not. VIII, 37 not. 39. *Sciradis templum in Salaminae*, VIII, 94 not. *Minervae templum Sigei*, V, 95. — *Minervae Iliadi mille mactat boves Xerxes*, VII, 43 not. — *Minervae oraculum ap. Aegyptios*, II, 83. *templum in Sai opp. propylaeis instructum*, II, 175 not. *Minervae inaurata statua ab Amasi Cyrenen missa, et duae lapideae Lindum*, II, 182 not. *Minervae sacerdos femina ap. Pedasenses barbam emittit*, I, 175 not. VIII, 104. — *Aegides, quibus Minervae imagines instruuntur, ex Libya acceperunt Graeci*, IV, 189 not. — *Minervae festum apud Ausenses, quo virgines invicem pugnant*, IV, 180 not. apud *Nomades Libyes*, IV, 189 not.
- Minoa*, *Selinusiorum colonia*, V, 46 not.
- Minos* *Crossius maris imperium obtinet*, III, 122 not.
- Minos et Sarpedon, Europae filii, de regno in Creta dissident*, I, 173. *Minois caedes in Sicilia perpetrata*, VII, 169 not. 170 not. 171 not.
- Minyae, Argonautarum nepotes, Lemno a Pelasgis eieci, Spartae mulierum dolo e carcere liberantur*, IV, 145 not. 146. cf. not. *Minyae a Spartanis recepti*, IV, 145 not. *Minyae Theram condunt*, IV, 148 not. *Minyae Orchomenii Ionibus admixti*, I, 146 not.
- Mitra*, *Persarum*, I, 131 not. *Mithraenomen in multis vocc. comp.*, VII, 67 not. *) — *mitra pilei genus*, VII, 62 not.
- Mitradates* *pastor, Cyrum morti destinatum servat*, I, 110. 111.
- Mitrobates, Dascylei praefectus*, III, 120. ab *Oroete Sardium praefecto interficitur*, III, 126. 127.
- Mitylene, Aeolensium civitas*, II, 178. *Mitylenaei de Sigeo cum Atheniensibus bellum gerunt*, V, 94 not.
- Mnesarchus, Pythagorae pater*, IV, 95 not.
- Mnesiphilus Atheniensis bene Themistoclem monet*, VIII, 57 not.
- Moenia lignea Budinorum*, IV, 108. 123. cf. *Muri*.
- Mocris, Aegyptiorum rex*, II, 13 not. ejus *praeclara opera*, II, c. 101 not.
- Moeridis, lacus*, II, 4. 69. 148. eius *descriptio*, II, 149 not. cf. III, 91 not. **)
- Moloeis, fl. Boeotiae*, IX, 57 not.
- Molossi pop.*, I, 146. VI, 127.

*) De Mithra conf. Pott. *Etymolog. Forsch.* pag. XLVII seq. ubi negat deam Mitram inveniri, cum in libris Zendicis *Mithras* sit genius Solis.

**) Bibi posse aquam lacus Moeridis nuper affirmavit Acerbi, ipsum lacum non arte, sed natura factum esse adiciens, quo tamen aquarum receptaculo usi fuerint Aegyptii veteres ad deserti solum irrigandum. *Vid. Nouvelles Annal. des Voyag.* 1830. T. XVII p. 372.

- Molpagoras*; *Aristagorae pater*, V, 30 not.
- Momemphis*, urbs Aegypti, II, 163 not.
- Monarchiae commoda et incommoda*, III, 80. 82.
- Moneta ex plumbo deaurata*, III, 56 not. de corruptione monetae.
- Monolitha aedes*, II, 155 not. 175 not.
- Mons Arabicus*, II, 8. 124. mons ingens eversus indagandis metallis, VI, 47. montes Altai significantur, IV, 25 not. montes, primae religionis ac cultus sedes, I, 131 not.
- Mophi*, mons Aegypti, II, 28 not.
- Morae utilitas*, VII, 10.
- Morbis femineus Scythas invadit*, I, 105 not. *) morbo sacro laborat Cambyses, III, 33 morborum praecipua causa, II, 77. morborum singulorum medici apud Aegyptios, II, 84. morborum curatio ap. *Babylonios*, I, 197. morbos plurimos *Tearus* fl. sanare valet, IV, 90. morbus foedus, vermibus in corpore enatis, IV, 205 not. vid. *Medicina*.
- Mors* optimum homini contingit, I, 31. optatissimum perfugium aeternitatis vitae, VII, 46 not. mori satius esse, quam vivere, VII, 46 not. **)
- Mortuos* parentes honoris causa comedunt *Issedones*, IV, 26 not. et *Calatae Indi*, III, 38. mortuos terra condunt *Scythae*, IV, 73. et *Getae*, V, 4. Trausi cum lacticia, *ibid.* melle condunt *Babylonii*, I, 198. mortuos sedentes sepeliunt *Nasamones*, IV, 190. mortuorum sepultura apud Aegyptios, II, 86 — 88. vid. *Cadaver et Sepultura*.
- *Mortui simulacrum in conviviis Aegyptiorum*, II, 78.
- Morum vis*, III, 38 not.
- Moschi* pop., III, 94 not. eorum in *Xerxis exercitu armatura*, VII, 78.
- Mosynoeci* pop., III, 94 not. eorum in *Xerxis exercitu armatura*, VII, 78.
- Mula mulum duplex genitale habentem peperit, mula parit*, III, 153 not. VII, 57 not. cf. c. 151. ***) muli non gignuntur in *Eleo agro*, IV, 30. mulorum species *Scythis horrenda*, IV, 129. mulae non ferunt frigus, IV, 28 not.
- Mulctae diissolutae*, III, 52 not. ****)
- Mulier*, tunicam exuens, simul verecundiam exiit, I, 8 not. cf. c. 10. †) — mulieres non omnes pariunt expleto decimo mense, VI, 69 not. — mulierum artes dolosae in regia aula, I, 11 — 13. III, 67—69. 134. VII, 2. 3. — mulieres *Argivae matrem pios habentem filios praedicant*, I, 31. mulieris, quae non nisi cum suo marito concubuerat, urinam *Pheroni regi visus restitutus*, III, 111. — mulier ex deformissima formosissima facta, VI, 61 not. mulier semivipera ex *Hercule tres concipit filios in Scythia*, IV, 9 not. mulieres, quae oraculum in *Graeciam intulerunt, columbae vocatae*, II, 56. 57 not. mulieres ap. *Aegyptios virorum opera faciunt*, II, 35. mulieres laboriosae *Paeonum*, V, 12. 13. — ap. *Issedones aequam cum viris potestatem habent*, IV, 26. — apud *Zaueces currus aurigantur in bellum*, IV, 193 not. mulieres super mariti tumulum jugulantur ap.

*) Add. I. B. Friedreich *Analekten z. Natur- u. Heilkunde* (Wirceburg. 1831) nr. IV. pag. 28 — 33, qui hunc muliebrem *Scytharum* morbum non ad *Syphilin*, ut vulgo faciunt, refert, sed ad animi statum quandam mendosum.

**) Add. *Ecclesiast. Salom.* VII, 1. coll. *Iob.* XIV, 1 seq.

***) Add. *Schneider*, ad *Aristotel. H. A.* VI, 28 (33) T. III. p. 520.

****) Add. *Rose Inscriptt.* pag. 216.

†) Add. *Grüneisen*: Ueber das sittlich. d. bild. Kunst d. Griech. pag. 32.

Thracas, V, 5 not. mulieribus ap. Gindanes honori est cum viris quam plurimis concubuisse, IV, 176 not. mulieres promiscue cum viris coeunt apud Massagetas, I, 126. vid. *Concubitus*. mulier sacra in Beli templo et in Iovis Thebani aede, I, 182 not. — mulieres ap. Babylonios semel in Veneris templo cum viro peregrino concubunt, I, 199 not. — mulieres ap. Babylonios et Venetos in matrimonium a praecone venduntur, I, 196 not. — Mulieres in convivia adducere, Persis est mos, V, 18. mulieres fuso et colo, nec vero exercitu donandae, IV, 162. ap. Persas *vero alius mos*, IX, 109. — mulier vocari, Persis maximum opprobrium, IX, 107. cf. cap. 20. et VIII, 88. — mulierum mutui raptus inimicitiarum inter Graecos et Asiae populos prima origo, I, 1 not 5. cf. III, 134. ob mulieres bellum Persarum adv. Aegyptum commotum, III, 1—3. mulieres Minyarum maritos supplicio liberant, IV, 146 not. mulieres vett. panem conficiunt, VII, 187 not. VIII, 137 not. mulieres Atheniensium Braurone rapiunt Pelasgi, IV, 145 not. et postea in Lemno interficiunt, VI, 138. — Lemniorum mulieres maritos necant, VI, 138. — mulieres Babyloniorum strangulatae ne frumentum absumerent, III, 150. cf. c. 159. mulier in templo Iovis Babylonii, I, 182 not. mulieres a vicinis populis Babylonem missae Darii iussu, c. 159. mulieribus Barcaeorum mammae praesectae a Pheretima, IV, 202. — mulieres stuprando extinctae, VIII, 33. mulieres Atticae vestimentum permutant, V, 87 not. Corinthiae ornatu et vestimentis exutae, V, 92. Aegyptia-

cae unam habent vestem, II, 36. Libyssae mulieres vesti circumiiciunt thoraces ex pelle caprina, IV, 189 not. ap. Gindanes fascias plurimas gestant, IV, 176. mulieres virili virtute, VIII, 88. cf. I, 184. seq. II, 100. VII, 99. mulieris simulacrum aureum Delphis a Croeso dedicatum, I, 51. Darii mulieris effigies aurea malleo ducta, VII, 69. muliebricia pudenda a Sesostre columnis insculpta, II, 102. mulieres Argivorum furore correptae, IX, 34. mulieres Atheniensium Lycidis uxorem et liberos iapidibus obruunt, IX, 5.

Multos decipere facilius est quam unum, V, 97.

Mumiae, cf. *Cadaver*.

Munychia, VIII, 76.

Mures Africani bipedes, i. e. Ierboa, IV, 192 not. *) mures auxilio veniunt Sethoni in bello contra Sannacharibum, II, 141 not. **) mures in Scytharum donis, IV, 131.

Muri lignei Badinorum, IV, 108. 123. ligneo muro sepiunt Persae castra, IX, 65. 70. in oppugnandis muris Athenienses periti, IX, 70. cf. c. 102. Murus ligneus in oraculi responso, VII, 142. 143. VIII, 51.

Murychides Hellespontius, IX, 4.

Musarum nominibus plures antiquitus opera sua inscripserunt: Comment. §. 13.

Musaeus oracula edit, VIII, 96. IX, 43. eius vaticinia corrumpit Onomacritus, VII, 6. cf. not.

Musici Argivi primarii, III, 131.

Mustelae Libycae, IV, 192 not.

Mycalae promontorium, I, 148. VI, 16. VII, 80. IX, 90 not. 96. Mycalae cacumina, IX, 104, 107. pugna ad Mycalea, IX, 98. 104.

Mycenaei Heraclidas in servitatem redigere tentant, IX, 27 not. My-

*) Add. Clarke Travels I pag. 471.

**) Hanc narrationem eo referri posse putat Hitzig ad Iesaiam pag. 35. quod statua Sethonis in Vulcani templo murem in manibus tenuerit, nec aliam esse vult originem fabulae Herodoteae, II, 131 de abscissis manibus ancillarum Mycerini.

- cenae ad Thermopylas, VII, 202.
ad Plataeas, IX, 28 not.
- Mycerinus*, rex Aegypti, filiam suam in bove lignea deaurata sepelit; vitae spatium ab oraculo sibi definitum duplicare studet; eius pyramis, II, 129 not. 132 not. 134.
- Myci* pop., III, 93 not. Mycorum in Xerxis exercitu armatura, VII, 68.
- Myconus*, ins. prope Delum, VI, 118. not.
- Mycophoritana* praefectura in Aegypto, II, 166 not.
- Mygdoniam* a Bottiaecide Axius fl. disterninat, VII, 123 not. cf. c. 124. 127.
- Mylasa* opp., (τὰ Μύλασσα) ubi priscum Iovis Carii templum, I, 171 not. V, 37 not. Mylassensis fuit Heraclides, V, 121. Oliatus tyrannus captus, V, 37 not.
- Mylitta* Assyrii Venus appellata, I, 131 not. eius cultus in templo Babylonico, c. 199 not.
- Myndia* navis, V, 33.
- Myrcinus*, urbs Edonum, V, 11 not. 23. et 124. T. III p. 811.
- Myriades* singulae in Persico exercitu numeratae, VII, 60.
- Myriandricus sinus*, IV, 38° not.
- Myrina*, Aeoliae civitas, I, 149 not.
- Myrinaei* in Lemno, VI, 140.
- Myrmex*, i. e. Fornica, scopulus inter Sciathum ins. et Magnesium, VII, 183 not.
- Myron*, avus Clisthenis, VI, 126 not.
- Myrrha* vulnera curantur, VII, 181. Myrrha in Aegypt. medic., II, 86 not. coll. III, 107.
- Myrsilus* alias Candaules dictus, I, 7 not. cf. Myrtilus, *ibid.*
- Myrsus*, Candaulis pater, *ib.*
- Myrsus*, Gygis filius, nuncius mittitur Samum, III, 122 not. periit ad Pedasum, V, 121.
- Mys* Europaeus, a Mardonio missus ad oracula consulenda, VIII, 133 not. — 135.
- Mysi* et Teucri ante Troiana tempora expeditionem faciunt, VII, 20. cum Lydis et Caribus Iovis Carii templum commune habent, I, 171. a Croeso subacti, I, 28. Dario tributum pendunt, III, 90.
- per Mysiam agmen ducit Xerxes, VII, 42. eorum in exercitu armatura, VII, 74. — Mysiae opp., Cios, V, 122. et Atarneus, I, 160.
- Mysteria* Cabirorum, II, 51. III, 37. Aegyptiorum, II, 171. Eleusinia, VIII, 65.
- Mytlene*, urbs Lesbi, I, 27 not. I, 160. vid. *Mitylene*.
- Myus*, urbs Ioniae, I, 142 not. V, 36. Myusii in Ionum classe ad Miletum, VI, 8.

N.

- Naparis*, Scythiae fl., IV, 48 not.
- Nasamones*, pop. Libyae, II, 32 not. IV, 182 not. eorum mores, IV, 172 not. 190.
- Nascentium* deploratio ap. Trausos, V, 4 not.
- Natalis* dies, vid. *Dies*.
- Natho*, insula Aegypti, II, 165 not
- Natron*, II, 86 not.
- Naturae* solertia, III, 108.
- Naucrari*, magistratus Athen., V, 71. cf. not.
- Naucratis* celeberr. Aegypti emporium, II, 97 not. Graecis ab Amasi habitandum datum, c. 178 not. 179. Naucraticae meretrices, II, 135.
- Naves* olim minio omnes tinctae, III, 58. navium insignia, III, 59 not. VIII, 88 not. naves longae, I, 2 not. I, 163 not. VI, 48 not. VII, 21 not. II, 102 not. V, 81 not. rotundae, I, 163 not. Aegypti, II, 96. Samiorum, III, 59 not. per terram transportare, VII, 24 not. veterum quales, VII, 188 not. naves transvehendis equis, VI, 48 not. VII, 97. navis insigne Artemisiae reginae, VIII, 88. Phoenicum, III, 37. Samiorum; III, 59. navis armatura ap. Chios, VI, 15. ap. Persas, VII, 184. — Quinqueremis sacra ap. Athenienses, VI, 86. Sidoniam semper navem Xerxes conscendit, VII, 160 not. 128. et Phoenissa navi conscensa in Asiam traiecit, VIII, 118. — Sidoniae naves et Halicarnassensium praestantissimae in Xerxis classe, VII, 99. 100. I, III, p. 824. numerus navium Persa-

- rum, VII, 89. seqq. Graecorum ad Artemisium et Salaminem, VIII, I not. 14. 41. 48, ubi vid. not. — naves quinis drachinis commodatae, VI, 89. — Navigia Armemiorum ex corio confecta in Euphrate fl., I, 194 not. naves onerariae ex spina arbore ap. Aegyptios, II, 96 not. navigia ex uno genu arundinis ap. Indos, III, 98.
- Naufragium* Persarum apud Athon montem, VI, 44. ad Euboeam, VIII, 12 seq. naufragi immolantur a Tauris, IV, 103.
- Navigatio* diurna septuagies mille orgyrum, IV, 86 not. Navigationes longae, III, 115. a Phoenicibus institutae, I, 1. qui Africam circumnavigant iussu Neconis Aegypti regis, IV, 42 not. et Excurs. T. II p. 667 seqq. *qui triremes et in boreali et in Arabico sinu aedificari iubet*, II, 159. — longae navigationes Carthaginiensium, IV, 43. cf. c. 196. Phocaeensium, I, 163. *de iis cf. not. ad I, 166.* — Scylax Caryandensis Indiam circumnavigat, IV, 44. et Excurs. T. II p. 671 seq. Satasem Persam Africam circumnavigare iubet Xerxes, IV, 43. — Navigatio in Nilo adverso flumine, II, 96. cf. c. 29 seq. *ubi iter describitur ab Elephantine urbe Meroën usque Aethiopum metropolin et Asmasch.* — navigatio adverso flumine Euphrate nulla, I, 194. — *In navigatione bolidem usurpant*, II, 5. 28.
- Naumachiae* spectaculum a Xerxe institutum, VII, 44.
- Nauplius* ager, VI, 76 not.
- Naustrophus*, pater Eupalini, III, 60.
- Naxus* ins., Cycladum maxima, a Pisistrato subacta, I, 64. *Darii acate omnes insulas opulencia superat*, V, 28. Naxii Siciliam incedentes ab Hippocrate victi, VII, 154 not. Iones Naxii Athenis oriundi, VIII, 46 not. Naxios exules Aristagoras in patriam restituere conatur; inde Ioniae turbarum initium, V, 30 seqq. insula a Persis capta, VI, 96. Naxiae naves a Medis ad Graecos trans-eunt, VIII, 46.
- Ncapolis* (Pallenae), VII, 123 not. T. III p. 825.
- Ncapolis* Aegypti, II, 91 not.
- Nebucadnezar*, not. ad I, 185.
- Necessitatis* numen, VIII, 111.
- Necos*, pater Psammitichi, a Sabacone interfectus, II, 152 not.
- Necos*, rex Aegypti, Psammitichi fil., fossam ducit in Erythraeum mare, et Phoenices emittit ad Africam circumnavigandam, IV, 42 not. II, 158 not. triremes aedificari iubet, Cadytin Syriae capit, c. 159 not. *)
- Necyomantium* Thesprotiae, V, 92 not.
- Negotiationis* veteris vestigia nonnulla: *Merces* Aegyptiae a Phoenicibus ab antiquissimis temporibus in Babyloniam et Graeciam advectae, I, 1 not. cf. V, 58. et II, 49. *idem in Graeciam ex Arabia thus, myrrham, cinnamomum et ladanum (cf. c. 112.) important*, III, 107. et III. negotia Graecorum cum Ponti Euxini aecolis et interioribus tractibus, IV, 24 not. — *Ex Ponto in Aeginam et Peloponnesum advehitur frumentum*, VII, 147. cf. IV, 17. *ubi Scythae aratores frumentum serunt vendendi causa.* In Borysthenis emporio per septem interpretes negotia sua peragunt Scythae, IV, 24 not. — *Ab extrema Europa Graecis stannum venit et electrum*, III, 115 not. *Ex Tartesso, quam Phocaeenses Graecis ostenderunt*, I, 163 *Colaeus Samius post Sostratum Aeginetam maximas divitias retulit*, IV, 152 not. *Corobius Cretensis Theracos in Libyam ducit et Plateam ins.*, IV, 151. — *Carthaginienses in Africae regione extra Herculis columnas sita taciti merces suas*

*) Conf. Rosellini Monumenti del'Egitto II. pag. 132 seq. 192 seq.

- avo permutant*, IV, 196 not. cf. c. 195. *Via publica, qua mercatorum societates media Africae deserta peragrant, describitur*, IV, 181—185 not. *Cambysis aetate Graeci frequentes in Aegyptum veniunt negotiandi causa*, III, 139. ubi Naucratin habent emporium, II, 178 not. cf. c. 179. coll. c. 154. ubi Ionum Carunq̄ue castra ad Pelusium Nili ostium; et Interpretum origo narratur; cf. c. 164 et not. *Linum Graecis ex Aegypto adfertur*, II, 105. cf. c. 35. et III, 46. et byblos s. papyrus, V, 58. *Vinum ex Graecia et Phoenicia in Aegyptum* (cf. II, 77.) *doliis figlinis invehitur*, III, 6. — *Palmeum vinum et alias merces Armenii Euphrate fl. Babylonem devehunt*, I, 194. — *Sardes et Ephesum pueri forma praestantes castrandi mittuntur, quippe Persis magno in pretio*, VIII, 105. III, 49 cf. VI, 32. — *Linum Colchicum a Graecis nominatur Sardonium*, II, 105. — Vid. *Navigatio*.
- Neleus*, Codri filius, Miletum condidit, IX, 97. Neleidae, V, 65 not.
- Neocles*, Themistoelis pater, VII, 173.
- Neon*, (Νέων) opp. Phocidis, VIII, 32 not. 33.
- Neotichos*, (Νέων τεῖχος) Aeolum civitas, I, 149 not.
- Neptunus*, terrae quassator, Thessaliae montes rumpit, VII, 129 not. *Neptunus Minervae pater*, IV, 180 not. *Neptunus Libyae*, IV, 188 not. (Ἰππιος) cum Minerva de dominio Atticae contendit, VIII, 55 not. cognomen Servatoris accipit, VII, 192 not. — *Aegyptiis incognitus, a Libyibus semper cultus*, II, 50 not. *Nomades Libyae Neptuno sacrificant*, IV, 188 not. — *Neptunus Scythis Thamisadas*, IV, 59 not. — *Neptunus Heliconius*, I, 148 not. *Neptuni templum ad Potidaeam*, VIII, 129. *ara in Isthmo*, VIII, 123. *aenea statua septem cubitorum*, IX, 81.
- Nereidibus sacrificant Magi*, VII, 191.
- Nestor*, pater Pisistrati, V, 65.
- Nestus*, fl. Thraciae per Abdera fluens, VII, 109 not. 126.
- Neuri*, pop. Scythicus; IV, 17 not. 190 not. 105 not. eorum mores, IV, 17 not. *) 105 not. eorum terra, (ἡ Νευρῶν γῆ) IV, 51.
- Nicander*, rex Spartaee, VIII, 131.
- Nicandra*, Dodonaeorum sacerdos, II, 55.
- Nicodromus*, Cnoethi fil., Aegineta, VI, 88.
- Nicolaus*, Bulidis fil., Lacedaemoniorum legatus, VII, 137.
- Niger fluvius* s. Ioliba in Africa, II, 32 not. et T. I. p. 929 seq. **)
- Niger sinus*, vid. *Melas*.
- Nilus*, Aegypti fluvius; de eius natura et annui incrementi causa, II, 13 not. II, 19 not. 22 not. ***) 25. *auras cur non spiret*, II, 27. cf. c. 19 not. de ejus fontibus, c. 28 not. et *Nasamonum narratio*, c. 32—34. cf. IV, 53. *eius cursus et septem ostia*, II, 10 not. c. 17. 29. 31. supra Elephantinen scopulosus, II, 29. cum Istro comparatur, II, 26. VI, 50. *terminus Asiae et Africae*, IV, 45. cf. II, 16. *Nili catarractae*, II, 17 not. vid. supra *Catarractae*. *cursus supra Syenem*, II, 29 n. *Nili prior cursus*, II, 10 not. 99 not. *Nilus pro Osiride ipso habetur ab Aegyptiis*, II, 28 not. coll. II, 61 not. II, 90. (coll. II, 110 not.) *Nilus cum Nigro coniunctus?* II, 32

*) Conf. Eichwald. in Annall. Dorpatt. III, 1 pag. 15. Neuros, ut Budinis vicinos, non longe a Galitziae sive Poloniae Austriacae finibus habitasse putat.

**) Add. Heeren in Götting. Anz. 1834 nr. 52 pag. 511 seq.

***) Vid. Senec. Quaest. Nat. IV. 2 et quos citat Ideler ad Aristotel. Meteorol. pag. 245 seq.

- not. *) et T. I. p. 929. Nili ostia: Excurs. ad II, 17 p. 904 seqq.
- Ninus*, Assyriorum urbs, ad Tigrin fl., I, 193. II, 150. I, 102 not. I, 106 not. Nini situs, I, 193 not. **) subacta a Nitocri regina, I, 185. eam Cyaxares obsidet, I, 103 not. et expugnat, I, 106 not. Niniorum porta, vel Ninia porta Babylonis urbis, III, 155.
- Nipsaci* Thraces, IV, 93 not.
- Nisaea*, portus Megarensium, I, 59 not.
- Nisaci equi*, a *Mediae campo* Nisaeo nominati, III, 106. VII, 40, not. XI, 20.
- Nisyrii*, VII, 99 not.
- Nitetic*, Apriae regis filia, III, 1.
- Nitocris*, regina Babylonis; eius egregia monumenta; Ninum opp. capit, I, 185 not. seq. eius sepulcrum cum dolosa inscriptione, c. 187 not.
- Nitocris*, Aegyptiorum regina, II, 100 not.
- Nitri vis medica*, II, 86. cf. not.
- Nix*, vid. *Plumac*.
- Noës*, fl. Thraciae. Istro miscetur, IV, 49 not.
- Nomades* Scythae Cimmericis sedibus expellunt, I, 15.
- Nomades* Libyes, IV, 187.
- Nomades* Sagartii, pop. Persicus, VII, 85.
- Nomina* Persica in eandem literam desinunt, I, 139 not. nomina festorum apud Graecos, I, 148 not. nomen patris adiectum honoris causa, VI, 14 not. nomina avorum nepotibus data, VI, 131 not.
- Nonacris*, opp. Arcadiae, VI, 74 not.
- Nothon*, Aeschinis pater, VI, 100.
- Notium*, opp. Aeol., I, 149 not.
- Novem-fontes* Atticae, VI, 137.
- Novem-viae* Edonorum, V, 126 not. VII, 114 not.
- Novilunium* religiose observant Spartani, VI, 106 not.
- Novus murus*, vid. *Neotichos*.
- Nox* repente facta in pugna Lydorum et Medorum, I, 74. 103. Xerxe Sardibus versante, nox medio die exstitit, VII, 37. noctes in dies commutatae a Mycerino rege, II, 133.
- Nuces* per Asiam mediam frequentes, IV, 23 not.
- Nudium*, opp. Minyarum, ab Eleis eversum, IV, 148 not. ***)
- Nudum* conspici turpe est apud barbaros, I, 10 not. Vid. supra *Mulier*.
- Numerus* totius Xerxis exercitus, VII, 185. 186 not. pedestrium copiarum initus, VII, 81. navium classiariorumque, VII, 184 seq. Graecorum ad Plataeas, IX, 30 not. Persarum Mardonii imperio subiectorum, IX, 32.
- Numi* primum a Lydis cusi, I, 94 not. Numariam legem fert Darius, III, 89. cf. IV, 166 not. numi ex plumbo a Polycrate deaurati, III, 56 not. pecuniae inopia in Aegypto, II, 136. *numorum* s. monetae origo, III, 96 not. coll. IV, 166 not. Vid. supra *Darius*.
- Nuncius* ad Zalmoxin deum a Thracibus missus, IV, 94. nuncius occulte missus ab Harpago ad Cyrum, I, 123. 124. ab Histiaeis ad Aristagoram, V, 35. a Demarato ad Lacedaemonios, VII, 239. vid. *Epistola*. — Nunciorum Persicorum institutum, VIII, 98 not.
- Nymphodorus*, Pythae f., Abderita, VII, 137 not.
- Nysa*, Aethiopiae opp., II, 146 not. III, 97 cf. III, 111.
- Nyssia*, Candaulis uxor, not. ad I, 11. 12.

*) Add. Heeren in Götting. Anz. 1833 nr. 163. p. 1666, et itineraria fratrum Lander ad Nigrum explorandum, quae vernacule prodierunt Lipsiae 1833 T. I. pag. XV seq.

**) Add. Hitzig ad Iesai. p. 293.

***) Bobrik in Berghaus. Annall. geogr. 1833. pag. 185. 186 *Nudium* vetus situm fuisse putat inter Epium et Phryxam.

O.

- Oarizus*, pater Massagis, VII, 71.
Oarus fl. in Maeotin paludem se exonerat, IV, 123 not.
Oasis Libyae, III, 26 not.
Obelisci saxei in Solis templo a Phrone dedicati, II, 111 not. obelisci ingentes in Minervae templo Saitano, II, 170. vid. *Sculptura*.
Oceanus fl. terram circumfluit, IV, 8. not. 36. *fabulosum* putat Herodotus, II, 23 not.
Octamasades Scylam fratrem, regem Scyth., occidit, IV, 80.
Oculos in pectore habent acephali, IV, 191. oculorum medicus Aegypt. optimus, III, 1.
Ocytus, Adimanti pater, VIII, 5. 59.
Odyssaea Homeri, II, 116 not.
Odometri, pop. Paoniae, V, 16 not. VII, 112.
Odryssae, pop. Thraciae, ad Artiscum fl. habitant, IV, 92 not.
Oea locus, ins. Aeginae, V, 83 not. coll. 80 not.
Oebares, Darii equorum custos, cuius callido commento rex evasit Darius, III, 85 seq.
Oebares, Megabazi fil., Dascilei praefectus, VI, 33.
Oedipus, Laii fil., V, 60. Oedipodis Furiis templum dedicatum Spartae, IV, 149.
Oenoë, Atticae pagus extremus versus Boeotiam, V, 74 not.
Oenone, pristinum nomen Aeginae ins., VIII, 46 not.
Oenotria terra, in Italia; opp. Velia ibi a Phocaeensibus conditum, I, 167 not.
Oenussae insulae, I, 165 not.
Ocobazus Persa, militiae missionem petit Dario pro filiis, IV, 84.
Ocobazus, Siromitris pater, VII, 68.
Ocobazus Persa, Sesti deponit pontium armamenta, IX, 115. a Thracibus interficitur, c. 119.
Oeroë ins. (*Asopi filia nominata*) in agro Plataeensi, IX, 51 not. *)
Octaei montes ad Thermopylas, VII, 217 not. 176 not.
Octosyrus, Apollo apud Scythas, IV, 59 not. **)
Oiolycus (i. e. *Ovilupus*) unde nomen acceperit, I, 149.
Oior Scythis virum significat; unde eis Oiorpata nominatae Amazones, IV, 110 not. ***)
Olbiae nomen in numis, IV, 78 not. de nomin. et situ, Exc. T. II, p. 662 seq. ****)
Olbia olim *Sabia* vocata, IV, 179 not. †)
Olbiopolitae, vid. *Borysthenitae*.
Oleae solis quondam Athenis existisse feruntur, V, 82. et V, 83 not. olea cremata in arce Athen. revirescit, VIII, 55 not. oleaginea corona Olympiorum praemium, VIII, 26.
Olen Lycius, vetus poeta, IV, 35 not.
Olenus, Achaeorum opp., I, 145 not.
Oleum e sesamo, I, 193 not. oleum cedrinum, II, 87 not. IV, 75 not. olivae ramos gestant supplices, VII, 141 not.
Oliatus Mylassensis, Ionum tyrannos dolo capit, V, 37.
Olophyxus, opp. in Atho monte, VII, 22 not.
Olorus, rex Thraciae, VI, 39. 41.
Olympia, opp. Elis, V, 22. II, 160. ibi ex victimis (ignispicio) responsa dei petuntur, VIII, 134 not. Olympii Iovis templum, II, 7. eiusd. statua aenea, IX, 81. — Ibi Olympios ludos agunt Graeci, VIII, 26. cf. VII, 206. ad quos

*) Cf. Bauer: Naturrelig. d. Alterth. I pag. 35.

**) Boeckh. Corp. Inscr. II, 1 p. 113.

***) Conf. Osann. in Auctuar. Lex. pag. 89.

****) Add. Boeckh. in Corp. Inscriptt. II, 1 pag. 86 et Muraviev-Apostol in: Reise durch Taurien. pag. 8 seqq. pag. 22 seqq.

†) Add. Clarke Travels I p. 614 seqq.

- soli Graeci admittuntur, V, 22. cf. II, 160. ubi *Aegyptiorum iudicium*. Olympice. certaminum ordo, IX, 34. Certaminis praemium oleae corona, VIII, 26. — Olympionicae nominantur Philipus Crotoniata, V, 47. Cylon Atheniensis, V, 71. Demaratus, rex Spart., VI, 70. Alcmaeon, VI, 125. Miltiades ὁ κτιστής, VI, 103. et frater eius Cimon ter, VI, 103. — *Agonothetas sedibus pellit Phidon*, VI, 127.
- Olympias* festum, VII, 206. τὰ Ὀλύμπια, VIII, 26.
- Olympiodorus*, Lamponis fil., IX, 21.
- Olympus*, Mysiae mons, I, 36 not. 43. ab eo Mysi Olympieni vocati, VII, 74.
- Olympus*, mons Thessaliae, I, 56. VII, 128 not. 129 not. Olympicae fauces, VII, 172. *)
- Olynthus*, Graeca civitas ad Thermaeum sinum, Sithoniae regionis, VII, 122 not. T. III. p. 825. expugnata ab Artabazo, VIII, 127.
- Oneatae*, (i. e. Asinarii) tribus Sicyoniorum, V, 68.
- Oncilus*, Chersidis fil., Gorgum fratrem Salamiae Cypri excludit; Cypriis auctor, ut deficerent a Medis, Amathuntem frustra obsidet, V, 104 not. cf. c. 108. a Persis proelio interficitur, strenue pugnans, cap. 110—113. eius caput super Amathuntis portas suspensum; mox vero ut heros colitur, c. 114.
- Oncas*, Phanagorae fil., VII, 214.
- Onochonus*, Thessaliae fl., VII, 129 not. Xerxis exercitui deficit, VII, 196.
- Onomacritus*, Musaci vaticiniorum corruptor, Athenis eiectus, VII, 6 not.
- Onomastus* Eleus, e procis Agaristae, VI, 127.
- Onuphitana praefectura Aegypti*, II, 166 not.
- Ophir*, III, 114 not.
- Ophiusae*, IV, 105 not.
- Ophryneum*, opp. Troadis terrae, VII, 43 not.
- Opifices* in honore ap. Corinthios, II, 167.
- Opis* virgo Hyperborea, IV, 35 not. **)
- Opis*, opp. ad ostia Tigris, I, 189 not.
- Opoea*, uxor regis Scylae, IV, 78.
- Opuntii* Locri, VII, 203.
- Oraculum Abis spoliatum*, VIII, 33. Ammonis in Libya, I, 46. II, 18. eius origo, II, 55. Amphiarai, I, 46. VIII, 134. Apollinis Ismenii, I, 52. Ptoi Thebis, VIII, 135 not. Bacchi ap. Satras, VII, 111 not. Branchidarum, I, 46. 92. 157. seq. II, 159. V, 36. Delphicum verax repertum a Croeso, I, 46 — 48. corruptum ab Alcmaeonidis, V, 63 not. cf. c. 90. a Cleomene Spartanorum rege, VI, 66. Didymis (vid. Branchidae) a Persis exspoliatum, VI, 19. Dianae ap. Aegyptios, II, 83. Dodonaeum, omnium vetustissimum ap. Graecos, II, 52. I, 46. eius origo, II, 54—57 not. Herculis ap. Aegyptios, II, 83. Latonae in Buto opp., II, 155. cf. c. 83. et 111 not. 113 et 152. Martis ap. Aegyptios, II, 83. (ap. Chalybes) VII, 76. Minervae, II, 83. Pataris Lyciae opp., I, 182. Thebis Aegyptiis, II, 56. cf. I, 182. Trophonii, I, 56. VIII, 134. Oraculum per mortuorum evocationem in Thesprotia, V, 92. 120. — Oracula Aegyptiorum, II, 83. cf. 152. et 155. — De Oraculis quid sentiat Herodotus, VIII, 77 not.
- Oracula ex victimis petita*, VIII, 134.
- Oracula duo Atheniensibus reddi-*

*) Add. Clarke Travels II, 3 pag. 277. seq. 302 (ubi in tabula aeri incisa repraesentatur mons) p. 316. 337. Klausen in Erschii et Gruberi Encyclopaedia s. v. Olympus.

**) Cf. Kruse in Büsching. Wöchentlich. Nachr. IV, 4. pag. 357 seq., cui Opis eadem esse videtur atque Terra.

ta; alterum de muro ligneo, VII, 140 not. ad 141. 143. generum auxilio advocare, VII, 189. de expeditione adv. Aeginam in trigesimum annum differenda, V, 89. Oracula in arce Athen. custodita Cleomenes Spartam desert, V, 90 not. oraculum Chalcedoniis redditum, IV, 144 not. oraculum Argivis et Milesiis redd., VI, 77 not. oraculum Alyatti redditum, I, 19. Aëtionis de sobole, V, 92. §. 2. Arcesilao de fornace amphoris plena, IV, 163. seq. Argivis et Milesiis commune, VI, 18. 77. et aliud, VII, 148 not. Amathusiis, V, 114. Batto, de colonia in Libya condenda, IV, 155 not. Cambysi, III, 64. Clistheni, Sicyonis tyranno, V, 67. Cnidiis, I, 174. Corinthiis, V, 92. Cretensibus, VII, 169. Oracula Croeso reddita, I, 46 seq. de bello Persis inferendo, I, 53. de mulo in Medis regnante, c. 55. cf. c. 91. de mulo filio, I, 85. oraculorum Croeso redditorum ratio, I, 91. — Oraculum Cypselo datum: de Corinthi tyrannide, V, 92. §. 5. Cymaeis et Aristodico: de supplicibus non tradendis, I, 159. Dolonicis, VI, 34. duodecim Aegypti regibus. de phiala aenea, II, 147. cf. c. 151. Epidauriis, V, 82. Glauco de deposito restituendo, VI, 86 not. oracula Laii, V, 43 not. Lycurgo, ad legislationem adhortans, I, 65. Lydis, de Mermnadarum dynastia, I, 13. cf. c. 91. Metapontinis, de Aristeia post mortem viso, IV, 15. Milesiis et Argivis commune, VI, 77. cf. c. 18. Mycerino, II, 133. Neroni, de fossa pro Barbaro facta, II, 158. Pariis, VI, 135. Pelasgis, de deorum nominibus, II, 52. Persis, de pugna Plataeensi, IX, 42. 43. Pheroni regi, de visu recuperando, II, 111. Psammiticho, de

aeneis viris, II, 152. Siphniis, de ligneis insidiis et rubro praecone, III, 57. 58. Spartanis, de Tegea, I, 66. de Orestis ossibus, I, 67. de Leonidae obitu, VII, 220 not. de poena caedis Leonidae a Xerxe repetenda, VIII, 114. Thebanis, V, 79. Oracula Theraeis reddita: de colonia in Libya condenda, IV, 156—159. oracula Bacidis, vid. Bacis. — Oraculum Tritonis Iasoni de tripode redditum, IV, 179. — Oraculum in Illyriis editum ad Persas refert Mardonius, IX, 42 seq. Ammonis oraculum de Aegypti finibus, II, 18.

Orbelus, mons Paeoniae, V, 16.

Orbis terrarum partitio, II, 16 not. 17 not.

Orbis rerum humanarum, I, 207 not. *) vid. Homo etc.

Orchomenii, pop. Boeotiae; eorum ager a Xerxe invasus, VIII, 34 not.

Orchomenii Arcades in acie Graecorum ad Plataeas, IX, 28 not. cf. VII, 202.

Orchomenii Minyae, Ionibus immixti, I, 146 not.

Ordessus, Scythiae fl. in Istrum influit, IV, 48 not. **)

Orestes, Agamemnonis fil.; eius ossa Tegeae reperta et Spartam transportata, I, 67 seq. not. — Oresteum, IX, 11 not. I, 68 not.

Orges, pater Antipatri, VII, 118.

Orgia Cereris Achaicae, V, 61.

Orgyia mensura, sex pedes habet, II, 5. 149 not.

Oricus, portus Apolloniae terrae, IX, 93 not.

Oricus, regis Ariapithis fil., Scythia, IV, 78.

Orithyia, Erechthei filia, Boreae uxor, VII, 189.

Orneatae, VIII, 73 not. Orneatae, Sicyonis tribus, V, 68 not.

*) Add. quae affert Apitzius Adverss. ad Sophocl. Trachin. 121. pag. 106.

**) Vid. Halling. in Annal. Vienn. LIX pag. 264. et Deutsch. Geschicht. I pag. 67, ubi Ordessum pro fluvio Ardschich habet, qui in Istrum influat.

- Oroctes*, Sardium praefectus, Polycratem Sami tyrannum Sardes illectum, cruci affigit, III, 120 — 125. in rerum perturbatione post Cambysis mortem multa nefaria edit facinora; Darii nuncium interimit, c. 126. ad eum necandum Bagaeus mittitur, c. 127. seq.
- Oromedon*, Syennesis pater, VII, 98.
- Oropus* ex adverso Eretriae, VI, 100 not.
- Orosangae Persico sermone vocantur* bene de rege meriti, not. ad III, 140. 85 not. cf. III, 154. 160. V, II. VI, 29. *)
- Orotal*, III, 8 not. **)
- Orphica* iastituta et Pythagorica et Aegyptiaca eadem, II, 81 not. T. I p. 931 ***)
- Orsiphantus*, Alpei et Maronis pater, VII, 227.
- Orthium* carmen, I, 24.
- Orthocorybantii*, pop. Medicae praefecturae, III, 92 not.
- Orus*, Osiridis fil., rex Aegypti, II, 144. *Graecis* Apollo, *ibid.* vid. *Apollo*, *Horus*.
- Oryes* gignuntur in Africa, IV, 192 not. ****)
- Oryza*, III, 97 not. III, 100.
- Os Ponti*, IV, 83 not.
- Osiris* Aegypt., vid. *Bacchus*. *Osiridis* sacra et festa, II, 48 not. II, 61 not. 62 not. ad II, 132. II, 170 not. 171 not. Excurs. T. II p. 643 seq. *Osiridis* nomen, II, 144 not.
- Ossa*, Thessaliae mons, I, 56. VII, 128. 129 not.
- Ossa viri* quinque cubitorum, IX, 83 not. *ossa Orestis* reperta, I, 67 seq. not.
- Ostenta* Xerxi oblata, VII, 57. *Delphis* in bello Persico, VIII, 37. 38. cf. *Deus*.
- Ostia Nili* septem, II, 17. Excurs. T. I. p. 304.
- Ostracismo* damnatus Aristides, VIII, 79.
- Otanes*, Pharnaspis fil., Magi fraudem detegit per filiam suam, III, 67—69. not. ad III, 68. III, 141. coniurationis in Magos princeps. *Darium* propterantem inhibere studet, c. 70—72. et 76. *Interfectis* Magis, pro populi imperio sententiam fert, c. 80. pro se et sua familia obtinet, ut semper sui iuris siut, c. 83 seq. dux missus a Dario ad Samum Sylosonti restituendam, c. 141. foedere a Maeandrio fracto, c. 144 seq. Samum vastat, *cap.* 147. et incolis denuo frequentat, c. 149. †)
- Otanes*, Sisamnis fil., super pelle patris sedens ius dicit, V, 25. Byzantium, Calchedonem et Lemnum capit, c. 26 seq. rebellantes Ionas bello persequitur, c. 116. c. 123.

*) Observat I. de Hammer. in *Annal. Vienn.* LXV, pag. 67. Persicnm *oreng* sib valere *thronum ornans*, thronschmückend, vocemque *Oreng* cognosci posse in Herodoti *Orosangis*.

**) Cum Pocockio placuisset *Orotal*, quod explicuit *deum excelsum s. supremum*, Schelling. (Zweyter Jahrsbericht d. Bayerisch. Academie 1831. pag. 55 seq.) mavult retinere *Ὀυροτάλτ* vel etiam *Ὀυροτάλατ*; in quo *ταλτ* sive *ταλατ*, quod idem celerius pronuntiatum sonet *alt*, continere vult vocem *Allat* s. *dei*; vocem *Urot* esse *progeniem, filium*, ita ut *Urotalt* *filius dae* intelligatur, s. *Dionysus*.

***) Add. Bode in *Orph.* pag. 27. *Krische* De societate a Pythag. in urbe Croton condit. scopo politic. (Gotting. 1830.) pag. 5. et *Schulzeitung* 1833. II. nr. 69. pag. 548.

****) Add. Cuvier *Recherches sur les ossements fossiles* I. p. XLI. sec. edit., qui etiam hic *antilopen orygem* intelligi statuit.

†) Ipsum *Otanis* nomen Pott (Etymolog. Forsch., p. XXXV.) interpretatur *formosum, bonum corpus habentem*.

Otanes, Amestridis pater, Persarum dux, VII, 61. — pater Patiramphae, VII, 40.

Otaspes, fil. Artachaci, Assyriorum dux, VII, 63.

Othryades Spartanus, I, 82 not.

Othrys, mons Thesalicae, VII, 129 not.

Otium agere honestum, V, 6 not. *)

Ovium mira duo genera in Arabia, III, 113 not. oves Soli sacrae Apolloniae, IX, 93.

Ozolae Locri, VIII, 32. vid. *Locri*.

Ozus not. ad III, 117. IV, 40 not. **)

P.

Pactionis formulae Spartanos inter et Tegeatas, IX, 26. inter Spartanos et Argivos, I, 82. Sitalcae Thracum regis cum Octamasade

Seytha initae, IV, 80. a Gelone Graecis propositae, VII, 158. Argivorum a Spartanis reiectae, VII, 148. a Mardonio Spartanis propositae, IX, 48. — vid. *Focdus*.

Pactolus, fl. Lydiae, ramenta aurea e Tmololo defert, V, 101 not.

Pactya, urbs Chersonesi, VI, 36 not.

Pactyas Lydus, Sardibus quaestor a Cyro relictus, Lydos ad defectionem movet, II, 153. 154 not. ad I, 155. Cymen aufugit; dein a Chiis Persis traditur, c. 157 — 160.

Pactyica regio, III, 93 not. Indiae finitima, III, 102 not. IV, 44 not. Exc. ad T. II p. 648. Pactyes in Xerxis exercitu, VII, 67. Pactyicus cultus, VII, 85. cf. c. 67.

Padaei Indi aegrotos comedunt, III, 99 not. ***)

Paeanem (cantant Perinthii ante victoriam), V, 1. duplex vett. V, 1 not.

Paeaniensis tribus Athen., I, 60.

Paeonia, Paeonidae, Atticae demus, V, 62 not. T. III, p. 814.

Paeonia et *Paeones* in Macedonia ad Strymonem, IV, 33 not. 49.

V, 1 not. 12. 13 not. VII, 124 not. et T. III p. 811. Paeones,

Teucrorum coloni, V, 13. cum Perinthiis bellum gerunt, V, 1. iis bellum intert Megabazus Darii

iussu, et magna ex parte in Asiam abducit, c. 13 — 15. ab Aristagora adiuti in Europam redeunt, c. 98. Xerxi copias auxiliares conferunt, VII, 185. cf. c.

113.

Paeoplae cum Paeonibus in Asiam abducti, V, 15 not. cf. VII, 113 not.

Paesus, urbs Hellesponti, V, 117 not.

Paeti, Thraciae pop., VII, 110 not.

Paeum, opp. Arcadiae, VI, 127 not.

Pagasae, opp. Magnesiae terrae, VII, 198 not. Pagasaeus sinus, VII, 193 not.

Palaestina, Syriae tractus usque ad Aegyptum, VII, 69. I, 105 not. II, 106. Syri Palaestini, III, 5. pudenda circumcidunt, II, 104. militant in Xerxis classe, VII, 89.

Palenses ex Cephallenia in acie Graecorum ad Plataeas, IX, 28 not.

Pallas, vid. *Minerva*. Pallas Minervae pater: IV, 180 not. Palladia, IV, 189 not.

Pallena, regio Thraciae, olim Phlegra nominata, VII, 123 not. VIII, 126.

Pallere in Attica, I, 62 not.

Palmae frequentes ad Augila in Africa, IV, 172. 182. ex palmae spatha arcus, VII, 69. palmae frugiferae in Babylonia: ex iis vinum, mel et panis, I, 193 not.

*) Add. v. Martius: Von dem Rechtszustand unter den Ureinwohn. Brasiliens (Monach. 1832.) pag. 11. seq. not.

**) Quo loco Araxem intelligendum esse vult Halling. Deutsch Gesch. I pag. 69.

***) Similia quaedam de gentibus Brasiliae feris quibusdam scribit Martius. Ueber d. Rechtszust. d. Ureinw. Brasil. pag. 73.

- Palmecum vinum in Armenia*, I, 194 not. cf. *Vinum*.
- Paludes Aegypti*, II, 92. palus *Stymphalis*, VI, 76. vid. *Lacus*.
- Pamisus*, Thessaliae fl., VII, 129.
- Pammon Seyrius*, VII, 183.
- Pamphila*, mulier docta, Comment. §. 1 not.
- Pamphyli*, a Croeso subacti, I, 28. tributum pendunt Dario, III, 90. in Xerxis exercitu, VII, 91 not. *ubi et eorum origo*.
- Pamphyli*, tribus Sicymonia, V, 68.
- Pan*, vetustissimus deus apud Aegyptios, II, 145 not. 146 not. Mendes nominatus, ex ordine octo deorum, II, 46 not. 145 not. filius Mercurii et Penelopae perhibetur a Graecis, II, 145 not. Pan Phidippi cursori obvian factus, VI, 106 not. seq. templum ei dedicatum Athenis, *ibid.* not. Panis religio, VI, 105 not. Panicus terror, IV, 203 not.
- Panaetius*, Sosimenis fil., Tenius, ad Graecos transfugit, VIII, 82
- Panathenaea*, festum apud Athenienses, V, 56 not.
- Pandion*, Lyci pater, I, 173. VII, 92.
- Pandroscum in Athenarum arce*, VIII, 55 not.
- Panis*, ex palmae fructu factus apud Babylonios, I, 193. ex zea apud Aegyptios, II, 77 not. ex loto, c. 92. panis Phrygum sermone Beccos, II, 2 not. panis sponte duplo maior factus, VIII, 137. *panis in contemptu apud Aethiopes*, III, 22.
- Pangaeus*, mons Paoniae, V, 16 not. VII, 112 not.
- Panionia* festum Iones celebrant, I, 148.
- Panionium*, locus sacer Mycalae, I, 148 not. ubi conveniunt Iones, c. 143. seq. 170. VI, 7 not. *)
- Panionius Hermotimo*, quem castraverat, poenas dat, VIII, 103 — 106.
- Panites Messenius Spartanis consilium dat de discernendis geminis*, VI, 52.
- Panopenses*, VIII, 34 not. eorum opp. incensum, c. 35.
- Panormus portus Milesiorum*, I, 157. T. I p. 928.
- Pantagnotus*, Polycratis frater, III, 39.
- Pantalcon*, Alyattis fil., a Croeso fratre occisus, I, 92.
- Pantareus*, pater Cleandri, VII, 154.
- Pantherae Libycae*, IV, 192 not.
- Panthialaei*, Persarum gens, I, 125.
- Panticapes*, fl. Scythiae, IV, 18. 47. describitur eius cursus, c. 54 not.
- Pantimathi* pop. Dario tributum pendunt, III, 92 not.
- Pantites Spartanus*, ignominia notatus, VII, 232.
- Panyasis*, Herodoti cognatus poeta, Comm. §. 2. 3.
- Papaeus Iupiter apud Scythas*, IV, 59 not. **)
- Paphlagones*, pop. ad Halyn fl., I, 6. 72. a Croeso subacti, I, 28. Dario tributum pendunt, III, 90. eorum armatura in Xerxis exercitu, VII, 72.
- Papraes*, pisces in lacu Prasiade, V, 16.
- Papremis*, opp. Aegypti, II, 59. 63 not. III, 12. ibi sacros ritus celebrant Aegyptii, II, 63. Papremitanis hippopotami sacri, II, 71. Papremitana praefectura, II, 165 not.
- Papyrus*, vid. *Byblos*.
- Paraebates*, Dorici comes, in Sicilia periit, V, 46 not.
- Paralatae Scythae*, IV, 6 not. ***)

*) De hoc loco Lehnert De foed. Ion. p. 26 citat Pausan. VII, 4, 6. VII, 5, 2. Plin. H. N. V, 31. Pompon. Mel. I, 17.

**) Bohlen in Act. societ. Germanic. Gotting. I. vr. IV. Παπαῖος refert ad Sanscritanum *Papis*, quo *Sol* designatur. Et confer sis quoque Boeckh. Corp. Inscr. II, 1 pag. 111.

***) Hoc loco in verbis: ἀπὸ δὲ τοῦ νεωτάτου αὐτῶν τοῦς βασιλέας, οἱ καλέονται Παραλάται censor Heidelbergensis 1826 pag. 487 βασιλέας commutari vult in βασιληῖους.

- Parali* in Attica civitate, I, 59 not.
Parapotamii, Phocidis opp., VIII, 33 not.
Parasanga mensura, triginta valet stadia, II, 6 not. V, 53. VI, 42.
Pardi per Libyam, IV, 192 not.
Paretaceni, pop. Mediae, I, 101 not.
Paricani, pop. Mediae praefecturae, III, 92 not. eorum armatura in Xerxis equitatu, VII, 86.
Paricani Aethiopicibus Asiaticis finitimi, (fors. Paretaceni,) III, 94 not. T. II p. 675 n. et ad c. 92 not. eorum armatura in Xerxis exercitu, VII, 68.
Parii, vid. *Parus*.
Parium, opp. Hellesponti, V, 117 not.
Paris, vid. *Alexander*.
Pariis lapis, V, 62. III, 57 not. *) vid. *Lapis*.
Parmys, filia Smerdis, Cyri neptis, III, 88. VII, 78.
Parnassus, mons Thessaliae, VIII, 32. eius vertices duo, VIII, 32.
Paroreatae, populus Peloponnesi, IV, 148 not. VIII, 73.
Parthenius fl., circa eum habitant Syri, II, 104 not.
Parthenius, mons Peloponnesi, VI, 105.
Parthi, pop., III, 93 not. 117. eorum in Xerxis exercitu armatura, VII, 66.
Partus, vid. *Mulier et Leana*.
Parus, ins. e Cycladibus, V, 31.
Parii res Milesiorum componunt, V, 28 seq. urbs frustra a Miltiade oppugnata, VI, 133—135. quieti expectant *Parii* exitum Persici belli, VIII, 67. Themistocli exigenti pecunias dant, VIII, 112.
Pasargadae, Persarum gens, I, 125 not.
Pasargades Badras, navalium copiarum fuit dux contra Barcam, IV, 167.
Pasicles, Philisti pater, IX, 97.
Passeres in templis, I, 159 not.
Pata Scythice, pro occidere, IV, 110.
Pataici dii in proris navium Phoeniciarum, III, 37 not.
Pataicus, Aenesidemi pater, VII, 154.
Patara, opp. Lyciae, I, 182 not.
Patarbemis, nobilis Aegyptius, nullo suo merito contumeliose ab Aprie rege tractatus, II, 162.
Paterae aureae sex a Gyge apud Delphos positae, I, 14. patera aurea et argentea Delphos a Croeso missae, I, 51. Conf. *Crater*.
Paterna in officia ubi succedant et filii, VI, 60.
Patiramphes, Xerxiani currus auriga, VII, 40.
Patizeithes Magus, cum fratre Persarum imperium arripit, etc. III, 61 seqq.
Patrenses, pars Achaeorum, I, 145 not.
Patumus, opp. Arabiae, II, 158 not.
Pavimenta lapidea Aegypti, nott. ad II, 138.
Paupertatis numen, VIII, 111.
Pausanias, Cleombroti fil., (cuius stemma, vid. VII, 204. coll. IX, 64.) noctu Sparta exercitum educit, IX, 10. imperator Graecorum ad Plataeas, c. 21. 46. aciem mutat, c. 46 seq. in aquae inopia duces ad se convocat, et cum iis de receptu deliberat, c. 50 seq. cum Amomphareto centurione altercatur, etc. c. 53—57. nobilissimam de Persis victoriam refert, c. 60—64. consilium Lamponis de Leonidae caede ulciscenda respuit, c. 78 seq. Persico more coenam parari iubet, c. 82. — in Ponti ostio cratera athenum dedicat, IV, 81. Graeciae tyrannidem affectans, Megabatis filiam in matrimonium petit, V, 32 not. animus celsus, IX, 88 not. ob eius contumeliam Spartanis imperium eripiunt Graeci, VIII, 3.
Pausicae pop., III, 92 not.
Pausiris, Amyrtaei fil., III, 15.
Pax, bello praeferenda, I, 87.
Pecuarii (Armenii), I, 194. pecuarii Indi, III, 99. pecuarii Persae, I, 125.
Pecuniae, vid. *Numus*.
Pedasus, opp. Cariae, V, 121 not.
Pedascenses Harpago resistunt, I,

*) Add. Clarke Travels II pag. 414 sqq.

- 175 not. *Pedasensibus montana* Mileti Persae possidenda dant, VI, 20. *Pedasensis* Hermodotimus, VIII, 104. conf. *Barba*.
- Pediaei* in Attica civitate, I, 59 not.
- Pediculos* comedunt Budini, IV, 109 not. mulieres Adymachidarum mordent, c. 168.
- Pedieae*, s. *Pedienses*, opp. Phocidis, VIII, 33 not.
- Peithagoras*, Selinusiolorum tyrannus, V, 46 not.
- Pelagicus* pop., I, 56 not. *Pelagii* olim Athenienses Cranai nominati, VIII, 44 not. *Pelagii* cum Atheniensibus in eadem regione habitabant, nulla Deorum nomina habentes, II, 51 *) seq. eorum lingua barbara, I, 57 not. ex Attica eieci, Lemnum incolunt, VI, 137 not. 140. et Imbrum, V, 26 not. — *Pelagii* e Braurone Atticas mulieres rapientes, IV, 145 not. Arcades *Pelagii*, I, 146 not. *Pelagii* Aegialees, i. e. littorales, Iones Achaiam tenentes, VII, 94 not. — Antandrus *Pelagica*, VII, 42. cf. I, 57. *Pelagicus* murus Athenis, V, 64 not.
- Peleus* rapuit Thetin, VII, 191.
- Pelios*, mons Thessaliae, VII, 129 not. sub Pelio navem Argo construxit Iason, IV, 179.
- Pella*, Bottiacidis terrae opp., VII, 123 not. **)
- Pellena*, Achaeorum regio in Peloponneso, I, 145 not.
- Pellicae* regg. Perss., III, 68 not. coll. V, 18.
- Pellis* humana candidissima, IV, 64 not. pelle nudant Scythae hostis caput, not. *ibid.* in pellibus scribunt multi barbari, V, 58. pelles in ludis datae, II, 91 not. pelles ad coquendum adhibitae, IV, 61 not. pelles ad scribendum olim adhibitae, V, 58 not.
- Pelops* Phryx, Persarum servus, VII, 11. *Pelopsis* Phrygis: terra nominatur Peloponnesus, VII, 8.
- Peloponnesum* quot populi incolunt, VIII, 73 not. in his Dorienses, I, 56. VIII, 31. maior Peloponnesi pars Lacedaemoniis subiecta, I, 68. *Peloponnesiacum* bellum, VII, 137. IX, 73. cf. VII, 233.
- Pelusium* ostium Nili, II, 17. Excurs. pag. 905. II, 154 not. III, 10.
- Penelope*, mater Panis, II, 145. 146. ***)
- Peneus*, fl. Thessaliae, VII, 128 not. coll. 129 not. VII, 20. inter Olympum montem et Ossa interfluit, c. 173. 182. eius ostium spectat Xerxes, c. 128 not. seqq. †)
- Pennae*, vid. *Plumae*.
- Pentapolis* Doriensium, antea Hexapolis appellata, I, 144 not.
- Penteconteri* naves, I, 163 not. III, 39.
- Penthylus*, dux Paphiorum, a Graecis capitur, VII, 195.
- Peraea* (in Bocotia) VIII, 44 not.
- Percalos*, Chilonis filia, Demarati uxor, VI, 65.
- Percote*, opp. ad Hellespontum, V, 117 not.
- Perdiccas*, progenitor Amyntae et Alexandri, V, 22. cum fratribus Gauane et Aëropo Argis in Macedoniam profugit, et miro modo Macedonum regno potitur, VIII, 137—139.
- Peregrini* (Ξεῖνοι) Persae nominati a Spartanis, IX, 11.
- Pergamum* Priami, VII, 43 not.

*) Cf. Heinecke Homer. Götter u. Heldendualism. pag. 48. ubi Pelagos, vult universum tanquam unum coluisse, nulla doctrina sive arte divisum, eamque Herodoti totiusque antiquitatis sententiam fuisse perhibet.

**) Cf. Clarke Travels II, 3 pag. 335.

***) Fabulam de Mercurio, qui post Ulixis mortem cum Penelope, eius uxore, concubuerit, filiumque *Pana* nomine inde iuxta Tegeam urbem susceperit, narrat quoque Mytholog. Vatican. I. p. 89. ed. Bode, qui Herodotei loci bene meminit.

†) De Peneo potissimum vid. Clarke Travels II, 3 pag. 295 seq.

Pergamus, Pierum castellum in Thracia, VII, 112.
Perialla, Delphica prophetissa corrupta, VI, 66.
Periander, Cypseli fil., Corinthiorum tyrannus, ab initio mitis, postea Thrasybuli Milesiorum tyranni consilio sanguinolentus, V, 92 §. 6. Periander qualis rex, V, 92 §. 6 not. Periandri filii, III, 53 not. Melissam uxorem, ex qua ei duo filii nati, III, 50 not. occidit, cum eaque mortua concumbit, V, 92. sub eo Arion miro modo servatus, I, 23 not. III, 48 seq. Thrasybulum de oraculo certiorum facit, I, 20. Epidaurum capit, III, 53. filium natu minorem domo eiecit, et in Corcyram ablegat, at ipse senescens revocat, III, 50 not. seqq. Corcyraeorum ccc. pueros Sardes mittit castrandos, III, 48 sq.
Pericles, eius stirps, VI, 131. T. III p. 821.
Perilaus, Sicyoniorum dux ad Mycalen, IX, 103.
Perinthus, opp. Chersonesi, IV, 90 not. VI, 33. a Megabazo capta, V, 2. Perinthii a Paeonibus cladem accipiunt, V, 1 sqq. T. III p. 811. Perinthiorum Tyrodiza opp., VII, 25.
Perioeci, VI, 58 not. Laedaemonii, IX, 11 not. vid. *Lacedaemon*.
Perpherces summos Deli honores obtinent, IV, 33 not.
Perrhaebi iuxta Gonnum opp., VII, 128 not. 173. Persis terram et aquam dant, c. 132. nomen, VII, 128.
Persae, olim Artacii, a Graecis Cepheneis nominati, a Persis, Persei fil., nomen invenerunt, VII, 61, 150. eorum terra aspera, I, 71 not. IX, 122 not. cf. IV, 39. diversae eorum tribus, I, 125 not. nobilissima familia Achaemenidarum, *ibid.* cf. III, 65. Persarum

tribus s. gentes, I, 125 not. Persarum origo, VI, 54 not. — Persae natura protervi, I, 89. coeli orbem Iovem nominant, et Venerem Mitrarn; alia eorum nomina, I, 131 not. ignem deum habent, III, 16 not. fluvios praecipue colunt, I, 138 not. eorum sacrificia, I, 132 not. Deo, qui sub terra esse dicitur, vivos defodiunt, VII, 114. cf. III, 35 not. *extr.* diem natalem omnium maxime celebrant, I, 133 not. cf. IX, 110 not. — ebrri deliberant, ieiuni decernunt, I, 133 not. et T. I p. 928. externorum mores facillime adsciscunt, I, 135 not. eorum salutatio et observantiae cultus in vicinis, I, 134 not. bellica virtus (vid. *Orosangae*) et numerosa soboles maximo iis honori est, I, 136 not. propter unam simplicem causam nemo morte plectitur, I, 137 not. cf. VII, 194 not. coll. VI, 30. vid. *Iudices regii*. Puerorum educatio, I, 136 not. et alia instituta, c. 137 not. seq. Sepultura, I, 140 not. Persae in luctu se ipsos et equos tondent, IX, 24. — Persica nomina omnia in eandem desinunt literam, I, 139 not. *) Persici literati, I, 1. cf. c. 95. et vid. *Magi*. — Mulier vocari, Persis maximum opprobrium, IX, 107 not. V, 116 not. III, 1 not. III, 68 not. cf. c. 20. et VIII, 88. multas uxores habent Persae, I, 135 not. (vid. *Darius*). Per. vices ap. Persas uxores ad maritum intrant, III, 69 not. uxores ad cocenam adducunt, V, 18 not. — Persae cum matribus, sororibus, filiabus concumbunt, III, 31 not. Persae comas alunt, criniti inde dicti, VI, 19 not. Persae quid narrantur Ionibus rebellibus, VI, 9. 20. Persae olim inopes, I, 171. cf. IX, 122 not. inopendis mensis multis utuntur et vino indulgent,

*) De terminationibus vocum Persicarum vid. Wähl. Allg. Gesch. d. Morgenl. Sprach. pag. 299. Boeckh. Inscr. Corp. II, 1 pag. 113. 170. Bohlen De orig. ling. Zendic. pag. 32.

I, 133 not. cf. III, 22. V, 18. et IX, 82. — capillos alunt, VI, 19. eorum crania debilia, III, 12 not. — Persarum cultus et arma, V, 49. VII, 61. 211. 84. T. III p. 822. cf. I, 135. arcus, I, 73. eorum luxus in castris, IX, 80 seq. militaris disciplina, V, 33. VII, 81. 223. IX, 16. Immortales, VII, 31 not. 55. 83. Persae castra ligneo muro sepiunt, IX, 65. 70. palis praeacutis, c. 99. — Persicorum nunciatorum institutum, IX, 98 not. — Persae clementer agunt cum rebellantium regum filiis, III, 15 not. *) cf. V, 11. I, 137. Persis capitale in sella regia sedisse, VII, 16. — dona quottannis mittuntur a rege, VII, 106 not. Persarum proceres eorumque consilium, VII, 8 not. septem coniurati, III, 70 not. 77. 126; eorum deliberationes, III, 89 not. Persarum sacrificia, VII, 54 not., Persae Delum reverentur, VI, 97 not. templa Graecorum incendunt, V, 102 not. coll. VIII, 109. VI, 9. VII, 8. §. 2. **) Persae populare imperium in Ionicis urbibus constituunt, VI, 43 not. Persarum exercitus, quomodo divisus, VII, 81 not. — classis, VI, 95 not. Persae gentes victas secum ducunt in exercitu, I, 171 not. VII, 110 not. IX, 1. ; flagellis ad pugnandum coguntur, VII, 22 not. Persarum supplicia, III, 154 not. (honestiora) VII, 35 not. 238. ; crucis supplic., VI, 30. VII, 238. Persarum filii, III, 12 not., enses, III, 64 not. (Vid. *Acinaces*) bracciae, VII, 71 not. (Vid. *ἀναξυρίδες*.) Persae supputandi rudes, IV, 98 not., paederastiam exercent, I, 135 not., medicos non habent, not. ad III, 1. 129. Persarum dii tutelares, VII, 53 not. terra patria, III, 70. 97. Persae quomodo ad imperium devenierint, not. ad I, 95. — regni administratio, not. ad I, 153. 155. V,

22 not. VII, 8 not. Persarum reges unde orti, VII, 11 not. successio, III, 2. VII, 2 not. rex in bellum profecturus successorem constituit: I, 208 not. coll. VII, 2. reges subditos pro servis habent, VII, 5 not. VII, 96 not.; hospitium contrahunt, VII, 29. 116.; proelia e loco editorum contemplantur, IV, 88 not. VII, 44 not. 212. VIII, 59. regum potestas, III, 31 not. victus, I, 188 not. crudelitas, IV, 84 not. pincernae, III, 34. uxores et pellices, III, 68 not. 84. 88 not. earumque potestas, IX, 109 not. Vid. *Reges*. Persicum imperium usque ad Caucasum pertinet, III, 97. a Dario in xx. satrapias distribuitur, III, 89 — 96 not. cf. VII, 61. tributa, redditus, III, 89 not. 95. 117 not. Persis regio (*ἡ Περσὶς*), sola a tributis immunis, III, 97. cf. I, 134. Persae a Phraorte Medorum imperio subiecti, I, 102. ab Astyage deficient, I, 127 seqq. coll. c. 125. Asiae regnum obtinent, I, 130. III, 73 not. — eorum bellum cum Lydis, etc. vid. *Cyrus*. — Expeditio in Aegyptum, vid. *Cambyses*. Expeditio in Delphos, VIII, 36. — Expeditio in Scythas, IV, 85. seq. 120 — 127. 140 — 144. et Ionicae turbae, vid. *Darius*. Persarum expeditio Libyca, IV, 145 not. (de tempore) 167. 200 — 202. Persae suam esse universam Asiam autumant, I, 4 not. IX, 116. Persarum speculatores in Apulia in servitutum redacti, III, 138. legati in convivio trucidati, V, 20. in barathrum et puteum praecipitati, VII, 132. — In Persas editum oraculum, IX, 43. Persarum acies ad Plataeas, IX, 30. *Perses*, Persei fil., VII, 61 not. 150 not. *Perseus*, Iovis et Danae fil., VII, 61 not. Assyrius esse a Persis

*) Cf. Hengstenberg De rebb. Tyriorr. pag. 45 seqq.

**) Plut. Pericl. 17.

- perhibetur, VI, 53 not. 53. cf. VII, 61. et 150. a matre Aegyptius, VI, 53 not. magnum eius templum et sandalium in Chemmi opp., II, 91 not. coll. IV, 82 not. *)
- Persei specula in occidentali parte Delta Aegyptiaci*, II, 15 not.
- Persicus sinus*, I, 1 not.
- Persidae reges*, I, 125. cf. III, 65.
- Persuasionis numen*, VIII, 111.
- Pes ligneus Hegesistrati vatis*, IX, 37. pes mensura, II, 149.
- Petra*, pagus Corinthiacus, V, 92 §. 2 not.
- Petrae Trachiniae, montes Thessaliae*, VII, 198 not.
- Phaedyma, Otanis filia*, III, 68 not. III, 88 not. Magum prodit, III, 69.
- Phaenippus, Calliae pater*, VI, 121.
- Phagres, castellum Pierum*, VII, 112. T. III p. 824.
- Phalerus, portus Atheniens.*, V, 85. VI, 116. VIII, 66. 91. IX, 32. Phalereorum planities, V, 63.
- Phalli pompam Graecos docuit Melampus*, II, 49. phalli per Aegyptum sacri, II, 48 not.
- Phanagoras, Onetae pater*, VII, 214.
- Phanes Halicarnasseus ex Aegypto profugit ad Cambysen*, III, 4. filii in eius conspectu mactati, III, 11.
- Pharandates, Theaspis filius*, VII, 79 not. IX, 76 not.
- Pharbaethitana praefectura Aegypti*, II, 166 not.
- Pharenses, Achaeorum civitas*, I, 145 not.
- Pharnaces, pater Artabazi*, VII, 66. IX, 41. coll. III, 2 not.
- Pharnaspes Achaemenides, pater Cassandanae, Cyri uxoris*, II, 1. III, 2 not.
- Pharnazathres, dux Indorum*, VII, 65. coll. III, 2 not.
- Pharnuches, equitum praefectus*, VII, 88 not. coll. III, 2 not.
- Pharsali fluvius*, VII, 129 not.
- Phaselis, opp. Doric*, II, 178 not.
- Phasis, fl. Colchidis*, I, 2. 104. II, 103. IV, 37. 38. 86. VI, 84. Phasis Asiam ab Europa disterminat, IV, 45 not. IV, 37 not.
- Phatnicum Nili ostium*, T. I pag. 907.
- Phayllus Crotoniata, Pythonices ter*, VIII, 47 not.
- Phegeus, Aëropi pater*, IX, 26.
- Pheneus, Arcadiae opp.*, VI, 74.
- Pherecydes; not. ad II, 123. Comm. §. 14.*
- Pherendates, Megabazi fil.*, VII, 67.
- Pheretima, IV, 205 not. Arcesilai III. regis mater, ab Euelthone exercitum petit, et muliebria dona accipit*, IV, 162. in Barcaeos, Persarum ope captos, (cf. c. 165. et 200 seq.) saevit, IV, 202. obit, verumibus exesa, c. 205 not.
- Pheron, Aegypti rex, caecus miro modo visum recuperat*, II, 111 not.
- Phiala in balteis Scytharum*, IV, 10. Vid. *συμβολή*. — phiala sacra Persarum, VII, 54 not.
- Philippides Athen., hemerodromus*, VI, 105 not.
- Phidon, Argivorum tyrann.*, VI, 127 not. I, 94 not. — metra constituit, VI, 127 not. Olympicos ludos instituit, *ibid.*
- Phigalia urbs*, VI, 83 not. scriptura nominis, *ibid.*
- Phigalensis Arcas fuit Cleander vates*, VI, 83 not.
- Philaeus, Aiakis fil., progenitor Miltiadis*, VI, 35 not.
- Philagrus, Cyneae fil., Persis Eretriam prodit*, VI, 101.
- Philaon, Chersidis fil.*, VIII, 11.
- Philae insula*, II, 28 not. **)
- Philes, pater Rhoeci*, III, 60.

*) De huiusmodi sandaliis per Indiam, ubi vocantur *Phrabats*, cf. Berghaus. Annall. geogr. 1833. pag. 285.

**) Add. Parthey in diss. de Phil. pag. 67, ubi Herodoti silentium de hac insula inter alia ex eo explicat, quod illius aetate Philae ultra Aegypti fines fuerint. Aliter placet Letronnio (Journal d. Sav. 1831. Juill.) qui eo re-

- Philippus*, Butacidae filius, Crotoniata, Olympionices, V, 47.
Philippus Macedo, VIII, 139.
Philistus, Pasiclis fil., Cereri Eleusinae templum statuit, IX, 97.
Philitionis pastoris pyramides, II, 128 not. *)
Philocyon Spartan. in pugna ad Plataeas emittit, IX, 72. 85.
Philocyprus a Solone carmine celebratus, V, 113.
Phila, ins. Tritonidis lacus, IV, 178 not.
Phlegra olium nominata Pallene, VII, 123.
Phlius, opp. Peloponnesi, VII, 202.
 Phlasiis in acie Graecorum ad Plataeas, IX, 28 not.
Phocaea, Ionum civitas in Lydia, I, 142 not. **) nomen urbis, I, 142 not. ad Hermi fl. ostium, I, 80. II, 146. 178. Phocacenses, Adriaticum mare, Iberiam, et Tartessum Graecis ostenderunt, I, 163. Naucrati emporium habent, II, 177. — Eorum legatus ad Spartanos, I, 152. Tartessi regem amicum habent; Harpago obsidenti vacuam relinquunt urbem; Corsicam habitant, et proelio navali cum Carthaginiensibus haud prospere commisso, Rhegium navigant; Veliam opp. condunt, I, 163—167. — Phocacenses in Ionum classe ad Miletum, VI, 8. eorum dux Dionysius, VI, 11 seqq. 17.
Phocenses, metu Thessalorum Thermopylas muro claudunt, VII, 176
- cf. c. 215. nstu eos magna clade afficiunt, VIII, 27 seq. odio Thessalorum non faciunt cum Medis, VIII, 30 not. semitam ad Thermopylas custodiunt, VII, 212. ibi a Persis, Ephialte duce, opprimuntur, VII, 217 seq. eorumque regio vastatur, VIII, 32 not. coacti Medorum partes amplexi, mire modo a Mardonio tentantur, IX, 17 seq. nonnulli eorum, cum Graecis facientes, e Parnasso Mardonii exercitum vexant, IX, 31. Phocenses Ionibus inmixti, I, 146.
Phoebium templum ad Therapnam Laconiae, VI, 61.
Phoenices olium ad mare Rubrum habitavere, V, 80 not. inde in Palaestinam transgressi, I, 1 not. Phoenicum commercium, I, 1 not. VII, 89 not. advehunt merces in Graeciam, *ibid.* III, 107. 110. 113. Phoenices vinum in Aegyptum introducunt, III, 6 not. Phoenices electrum advehunt, III, 115. T. II p. 676. Phoenices Graecis et Ionibus inimici, VI, 6 not. — Phoenices pudenda circumcidunt, II, 104 not. Hellenibus literas attulerunt, V, 58 not. *hinc* Phoeniciaeliterae, *ibid.* Phoenices Africam circumnavigant, IV, 42 not. Exc. T. II pag. 667 seq. *Phoenices Tyrii* circa Vu'cani templum Memphis sedes habent, II, 112 not. ***) templum Veneris Cytheris condunt, I, 105. vetustissimum Herculis templum habent, II, 14 not. Thasum ins. condide-

fert silentium Herodoti, quod illa aetate insula nullis templis, aedificiis, qualia nunc conspiciuntur, ornata fuerit, Ptolemaeorum tempore exstructis. Tu conf. etiam Prokesch. Das Land zwischen d. Catarracten d. Nil pag. 56 seq. et de nomine insulae ipso Parthey De Phil. pag. 63—66.

*) Cf. Bauer: Naturrelig. d. Alterth. II, 1 pag. 51. Ob hunc Philitionem pastorem Minutoli (Abhandl. pag. 95. 96.) pyramides a regibus iis, qui vulgo Hyksos vocantur, exstructas esse censet.

**) De *Phocaea* vide nunc Prokesch. in Annal. Vienn. LIX Anzeig. Bl. pag. 18 seqq. ubi docet vicum Phoggia plane in locum veteris Phocaeae cecidisse.

***) Conf. Hengstenberg De Tyriorum rebus pag. 68. 69 et Hitzig ad Iesai. pag. 277.

- runt, *ibid.* Thasia metalla ab iis inventa, VI, 47. — Phoenices negant se adv. Carthaginem navigaturos, III, 19. eorum armatura in Xerx. exercitu, VII, 89. Athon montem perfodiunt, VII, 28. pontem in Hellesponto faciunt, VII, 24. Xerxi navalis certaminis spectaculum praebent, VII, 44. in pugna ad Salaminem accusant, VIII, 90.
- Phoenices nominantur ab Herodoto* Carthaginenses, II, 32. IV, 197. VII, 165 not. cf. c. 167 not.
- Phoenicia* (ἡ Φοινίκη), II, 44. 116. III, 136. IV, 39.
- Phoenix* avis, II, 73 not. III, 28 not.
- Phoenix*, fl. prope Anthelam opp., VII, 176. 200 not.
- Phormus Atheniensis*, VII, 182.
- Phraortes*, fil. Deiocis, I, 73. rex Mediae expeditionem in Persas et Assyrios suscipit, I, 102 not. Phraortes est Feridun T. I p. 928.
- Phrataguna*, Darii regis uxor, VII, 224.
- Phriconis*, cognominata Cyma, I, 149.
- Phrixae*, opp. Myriarum ab Eleis eversum, IV, 148 not.
- Phrixus*, ei mortem machinatus Athamas, VII, 197.
- Phronima*, Etearchi filia, a patre in mare demergi iussa, Polymnesto salutem debuit, etc. IV, 154 seq. not.
- Phryges*, cum Aegyptiis de antiquitate contendunt, II, 2. *) iidem Bryges, olim in Europa, VII, 73 not. dein ad Italyn fl. sedes habent, I, 72. Phrygum commercium c. Lydis, I, 27 not. antiquissimi hominum esse perhibentur, II, 2 not. a Croeso subacti, I, 28. Dario tributum pendunt, III, 90. eorum armatura in Xerx. exercitu, VII, 73.
- Phrynichi* fabula: Mileti expugnatione, VI, 21 not.
- Phrynon*, pater Attagini, IX, 15.
- Phthiotis* terra olim ab Hellenico populo habitata, I, 56. Phthiotae Achaei, VII, 132 not.
- Phya*, mulier Minervae nomine et cultu Pisistratum Athenas reducit, I, 60 not.
- Phylacus* et Autonous, heroës Delphenses, VIII, 39.
- Phylacus*, Histiaei fil., Samius, VIII, 85.
- Phyllis*, regio circa Pangaeum montem, VII, 113 not.
- Phyllobasileis* apud Athen., V, 71 not.
- Pictura* pontis in Bosphoro in lunonis templo dedicata, IV, 88. Amasidis imago picta Minervae dedicata, II, 182. picturam phoenicis avis in Aegypto vidit Herodotus, II, 73. pingunt Panis simulacrum eodem modo Aegyptii atque Graeci, II, 46. — Pingunt figuras in vestimentis Caucasii, I, 203. cf. VII, 67.
- Pieria*, regio Macedoniae, VII, 112 not. 131 not. 177. Pieres, VII, 185 add. T. III p. 826. eorum duo castella ad Pangaeum montem, VII, 112. — *Pieria* pix, IV, 195 not.
- Pigres*, Seldomi fil., VII, 98.
- Pigres* et Mantyes fratres, viri Paeones ad Darium veniunt, V, 12 not.
- Pilorus*, opp. in Atho monte, VII, 122.
- Pincerna* regis ap. Persas in honore, III, 34 not.
- Pindarus* poeta, III, 38 not.
- Pindus*, mons Thessaliae, I, 56 not. VII, 129 not.
- Pinus* arbor caesa nullum amplius germen edit, VI, 37 not.
- Pirene* fons Corinthi, V, 92 not.
- Piromis* ex Piromi, II, 143 not.
- Pirus*, amnis Achaiae, I, 145 not.

*) *Arcades* loco *Aegyptiorum* ponit hac in re Mythographus Vaticanus, III, 1 §. 11 p. 157 ed. Bode. At Phryges antiquissimis gentibus accenseri quoque vult P. de Köppen Nordgestad. d. Pont. p. 71., quum vel ex hoc Herodoti loco prodeat, iam antiquitas, lingua ipsa duce, illos Aegyptiis priores et antiquiores fuisse habito.

- Pisa*, opp. Elidis, II, 7 not.
- Piscatores* Tirynthii, VII, 137 not.
- Pisces* gregales in stagnis Aegypti, II, 93 not. lepidotus et anguilla pisces sacri apud Syros, I, 200 not. ap. Aegyptios, II, 72. piscibus vesci nefas Aegypt. sacerdotibus, II, 37 not. coll. II, 77 not. papraces et tilones equis pro pabulo praebent Paeones, V, 16 not. T. III p. 812.
- Pisistratus*, Nestoris fil., V, 65.
- Pisistratus*, Hippocratis fil., cum Megacle et Lycurgo factionibus dissidet; Athenis eiectus, cum Megacle paciscens miro modo reducitur, I, 59. 60. iterum eiectus, denuo Achivorum auxiliis Athenis potitur et tyrannidem firmat, c. 61—63. Naxum ins. subigit, et Delum expiat, c. 64. Cimonem, Miltiadis patrem, Athenis in exilium pellit, at ob victoriam Olympicam sibi concessam in patriam restituit, VI, 103. cf. VI, 35. — generis origo, V, 65 not. Pisistrati tempus, I, 59 not. T. I p. 927. — V, 65 not. *) Pisistrati eloquentia, I, 59 not.
- Pisistratidae* Athenis eiecti, V, 63. 65 not. seqq. cf. c. 90 seqq. Pisistratidae, qui vocentur ab Herodoto, VIII, 52 not.
- Pistores dulciarii*, VII, 31. pistricis Croesi effigies aurea Delphis, I, 51 not.
- Pistyrus*, Thraciae opp.; ad quod lacus salsus et piscosus, VII, 109 not.
- Pitana*, opp. Aeol., I, 149 not.
- Pitane*, tribus Lacon, III, 55 not. Pitane tarum manipulo praefuit Amompharetus, IX, 53 not.
- Pittacus* Mitylenaeus callido monito Croesum deterret a bello Ionibus insularis inferendo, I, 27.
- Pituitae* fluxus remedium ap. Libyces, IV, 187.
- Pix Pieria*; pix o lacu Cyranis ins. et Zacynthi collecta, IV, 193 not.
- Pixodarus* Cindyensis, Caribus bonum dat consilium, V, 118 not.
- Placentae* in sacris frequentes, VIII, 41. — Samiorum placentae multum celebratae, III, 48 not. **)
- Placia*, opp. Hellesponti a Pelasgiis conditum, I, 57 not.
- Plataeenses*, bello a Thebanis pressi Atheniensibus se tradiderunt; auxilio Atheniensibus veniunt ad Marathonem, VI, 108. in classe Graecorum ad Artemisium militant, VIII, 1 not. sed pugnae ad Salaminem non interfuere, VIII, 44. eorum urbs incenditur, c. 50. sexcenti in acie Graecorum, IX, 28. In Plataeensem agrum descendunt Graeci, IX, 25. Pugna ad Plataeas, IX, 53 seqq. 59 seqq. quoniam gentes Plataeis pugnant, IX, 28 not. quot fuerint, IX, 29. coll. 61. locus pugnae ac regio, IX, 51 not. — mortuorum tumuli, IX, 85.
- Platanus* aurea atque vitis, VII, 27 not. platanus aureo ornatu a Xerxe donata, VII, 31 not. amplum platanetum, V, 119. platani per Graeciam, VII, 31 not.
- Platea*, Libyae ins. a Theracis condita, IV, 151 not. 153 not. 156. 169.
- Plaustra* Scytharum, IV, 75 not.
- Pleistarchus*, Leonidae fil., IX, 10 not.
- Pleistorus*, Absinthiorum deus, IX, 119.
- Plesirrhous*, Herodoti haeres et amasius, Comm. §. 6.
- Plinthinetes* sinus Aegyptum terminat, II, 6 not.
- Plumis* terra et aer oppletus, IV, 7. 31 not.
- Plutarchi* qui fertur libellus de He-

*) Cf. Voemel. Exercit. chronolog. de Solone et Croeso pag. 13 seqq. 22, qui Pisistratum ponit reversum Athenas 553 a. Chr. et tertium occupantem tyrannidem 541, mortuum 527 a Chr.

**) Add. Pollux, VI, 78 coll. Athen. IV p. 130 D. et Plutarch. De sanit. tuend. cp. 6, quae attulit Bergk. ad Anacreont. Reliqq. p. 104.

- rodoti malignitate, Comm. §. 16 fin.
- Pluvia* nulla apud Theraeos per septem annos, IV, 151. *pluvia* Aegyptiis maximum prodigium, III, 10. cf. II, 13 not.
- Plynus*, portus Libyae in finibus Adyrmachidarum, IV, 168 not.
- Poeciles*, pater Membliaris, IV, 147.
- Poeni*, vide *Carthag.*
- Poetarum* Graeciae antiquorum conditio, I, 24.
- Poetae* in tyrannorum aulis, III, 125 not.
- Pogon*, Troezeniorum portus, VIII, 42 not.
- Polemarchus* archon apud Atticos, VI, 109 not. 111 not. *Polemarchi* Spartae, VII, 173 not.
- Poliades*, Amomphareti pater, IX, 53.
- Polichne* apud Chios, VI, 26 not.
- Polichnitae* Cretes, VII, 170 not.
- Pollux*, vid. *Tyndaridae*.
- Polum* a Babylois Graeci acceperunt, II, 109 not.
- Polyas* Anticyrensis, Graccorum speculator ad Artemisium, VIII, 21.
- Polybus*, avus Adrasti, V, 67 not.
- Polycrates*, Aeaci fil., quo tempore Samum occupat, III, 39 not. annulus s. gemma, III, 41 not. qualis fuit, III, 125 not. Sami rex, III, 39 not. Lesbios et Milesios pugna navali superat, III, 39. Amasidis hospes; annulus eius in mare proiectus in alvo piscis reperitur, III, 39—43. III, 40 not. Cambysi, in Aegyptum proficiscenti, suspectos cives auxilio mittit, c. 44 seq. Lacedaemonios, his redeuntibus opem ferentes, propulsat, c. 54 seq. moneatam ex plumbo deaurasse fertur, c. 56 not. maris imperium obtinere studet, c. 122 not. cf. c. 39. ab Oroete, Sardium praefecto, auri spe Sardes illectos, cruci affigitur, c. 120 not. 125. — familiaris Anacreontis, c. 121 not.
- Polycritus* Aegineta strenue pugnat ad Salaminem, VIII, 92 not. 93.
- Polydectes*, rex Spart., VIII, 131.
- Polydorus*, Alcamenis fil., VII, 204.
- Polydorus*, avus Laii, V, 59.
- Polymnestus* Theraeus, Batti pater, IV, 150. 155.
- Polynices*, VI, 147. VI, 52. IX, 27.
- Pons* lapideus Babylone in Euphrate exstructus, I, 186 not. pons, quo Bosporum iunxit Darius, IV, 83. 87 not. pons Istro impositus ab eodem, IV, 89. 97 seq. *) pontes, quibus Hellespontum Xerxes iunxit, describuntur, VII, 34 not. 36 not. sqq. pontium armamenta, VII, 25. Sesti deposita, IX, 115. inde a Graecis in templis dedicata, c. 121.
- Ponticum*, arborum genus, IV, 23 not. **)
- Pontus* Euxinus, IV, 38. 46. eius dimensio, IV, 85 not. 86 not. Ponti navigatio, IV, 86 not. Ponti Os, IV, 86 not. 83 not. Pontus glacie tectus, IV, 28 not. ***)
- Popularem* statum in Ioniae civitatibus instituit Mardonius, VI, 43. populi imperium apud Persas instituendum proponit Otanes, III, 80 not. cf. VI, 43. populare imperium torrenti simile, III, 81 not. placet Herodoto, V, 66 not. 78 not. VI, 43 not.
- Porata*, fl. Scythiae, Graecis Pyretus, IV, 48 not.
- Porinus* lapis, V, 62 not. vid. *Lapis*.
- Porta* de regum orient. aula, III, 120 not.
- Porthmea* Cimmeria, IV, 12 not. 45 not.
- Portus* Samiorum aggere in mare iacto munitus, III, 66 not.
- Posideum*, opp. in confinibus Cili-

*) Vid. Kruse De Istri Ostiis pag. 69—74. 76.

**) Add. Erman. Reise um die Erde I pag. 307. Herodoteis simillima de Baschkiris ad meridiem urbis Iekatarinburg habitantibus enarrantem.

***) Vid. Ideler ad Aristotel. Meteorol. I, 12. pag. 443. et Clarke Travels I p. 643.

- cum et Syrorum, III, 91 not. VII, 115 not.
- Posidoniates* vir, I, 167.
- Posidonius* Spart., IX, 71. inter Irenas sepultus, c. 85.
- Posteri* luunt maiorum poenas, I, 91 not. VI, 86. §. 3 not. coll. VII, 134. 137.
- Potidaea*, opp. Macedoniae, VII, 123 not. frustra ab Artabazo oppugnatur, VIII, 126 not. 129.
- Praeda* ingens in Persarum castris a Graecis coacta et divisa, IX, 80 seq. cf. c. 70.
- Praelium*, vid. *Pugna*.
- Praesepe* aeneum Mardonii, IX, 70.
- Praesii* Cretes, VII, 170 not. 171.
- Prasias* lacus Thraciae tuguriis super palis exstructis, habitatur, V, 16 not. T. III p. 812.
- Praxilaus*, Xenagorae pater, IX, 107.
- Praxinus*, navarchus Troezen., VII, 180.
- Præcum* solemnium ap. Athenienses formula, VI, 111. ap. Aegyptios, II, 39. apud Persas, I, 132.
- Pretium* captivi, duae minae, V, 78. VI, 79.
- Preraspes*, regius internuncius, maximo in honore ap. Cambysen, III, 34 not. eius fratrem Smerdin iussus interficit, III, 30. filium Cambyses furiosus sagitta interficit, c. 33 seq. Cambysi suspectus, falsi Smerdis machinationes detegit, III, 62 seq. negat se Smerdin, Cyri fil., interfecisse, cap. 66. Magos prodit, seque ipse de turri praecipitat, c. 74 seq. not.
- Preraspes*, Aspathinis fil., navalibus Naxis copiis praefectus, VII, 97 not.
- Priami Pergamum*, VII, 43. Priami regnum a Graecis eversum, I, 4. cf. II, 120.
- Priene*, Ionum civitas Cariae, I, 142 not. ab Ardye expugnata, I, 15. Prienenses a Mazare subacti, I, 161. in Ionum acie ad Miletum, VI, 8.
- Primogenitus* patri succedit in regnum ap. Spartanos, VI, 52 cf. V, 39. 42. ap. Persas, VII, 3. vid. *Rex*.
- Prinetades*, Demarmeni fil., V, 41.
- Procles*, Aristodemii fil., VIII, 131. frater geminus Eurysthenis, auctor inferioris familiae regum Spart., VI, 51. 52. cf. VIII, 147. et Proclidae not. ad IV, 131.
- Procles*, Epidauri tyrannus, III, 50 not. a Periandro vivus captus, c. 52.
- Proconnesus*, ins. Propontidis, IV, 13 not. 14. a Phoenicibus vastata, VI, 33 not. Proconnaeus Aristetas, IV, 13 seq.
- Prodigia* plura ab Aegyptiis inventa, II, 82. *Prodigia ab Herodoto memorata*: I, 78. 174. II, 141. III, 10. 153. coll. c. 151. IV, 151. VI, 27. VII, 37. 57 not. VIII, 37. 65. 137. et multa passim alia.
- Promethei* uxor, Asia, IV, 45 not. Vid. *Asia*.
- Pronaeae* Minervae templum Delphis, I, 92 not. VIII, 37 not. 39. coll. III, 108 not.
- Propontidis* dimensio, IV, 85 not.
- Propylaea* in Aegyptiorum templis, II, 101 not. II, 153.
- Proserpinae* et *Cereris* festum ap. Athenienses, VIII, 65. Conf. *Ceres*.
- Prosopitis*, ins. Aegypti, II, 41 not. militaris praefectura, II, 165.
- Protesilai* sepulcrum et fanum Elicunte ab Artaxete spoliatum, VII, 33 not. IX, 116.
- Proteus* Memphites, Aegypti rex; quo regnante Menelaus cum Helena in Aegyptum appulit, II, 112 not. 116.
- Protothyes* Scythae, I, 103.
- Proverbiales* aliquot locutiones: *Lemnia facinora*, VI, 138 not. *Cadmea victoria*, I, 166 not. *Nil curat Hippoclidus*, VI, 129 not. *calceum proficere, quem alius induat*, VI, 1. *Scythico more infundere*, VI, 84 not. *ver ex anno tollere*, VII, 162 not. *pinus instar excindere*, VI, 37 not. *ovem inter lupos relinquere*, IV, 149. *cum Iove de divitiis contendere*, V, 49. *ne ignifer quidem clapsus est*, VIII, 6 not. *in novaculac acie res est*, VI, 11 not. *muliere igna-*

- vior, IX, 107. *longa Regis manus*, VIII, 140 not. — *In auribus habitat animus*, VII, 39 not. *Ultra vires nemo cogi potest*, VII, 172. — Vid. *Sententiole*.
- Proxeni*, VI, 57 not.
- Proxenia*, VIII, 136 not.
- Prusias urbs*, V, 122 not.
- Prytanis Naucararorum*, V, 71 not.
- Prytanis*, rex Spartanorum, VIII, 131.
- Prytaneum Athen.*, I, 146 not. VI, 139. *Prytaneum Achaiae* Leiton vocant, VII, 197. vid. adn.
- Psammenitus*, Aegypti rex, proelio ad Pelusium a Cambyse vincitur, III, 10 seq. captus calamitatem sodalis deplorat, c. 13 seqq. taurinum sanguinem bibere cogitur, c. 15 not.
- Psammis*, rex Aegypti, Neconis fil., expeditionem suscipit in Aethiopiam, II, 160 seq.
- Psammitichus* nomen, I, 105 not. II, 2 not. profugus a Saitanis in patriam reducitur, II, 152. ab undecim regibus in exilium missus, aeneorum virorum ope totius Aegypti regno petitur, II, 151 not. 153. Ionibus Caribusque agros designat, c. 154. Scythis in Syriam Palaestinam occurrit, I, 105 not. Azotum urbem per xxix. continuos annos obsessam capit, II, 157 not. *) antiquitatem Aegyptiae gentis explorat, II, 2 not.
- Psammitichus alius*, Inaro pater, VII, 7 not.
- Psylli*, pop. Africae, IV, 173 not. **)
- Psytalea*, ins. prope Salaminem, VIII, 76 not. 95.
- Pteria*, Cappadociae opp. a Croeso capta, I, 76.
- Ptolemais* (Barce), IV, 160 not.
- Ptolum*, Apollinis templum Thebanorum, VIII, 135 not.
- Pudenda circumcidunt Aegyptii*, II, 36 not. munditiae causa; c. 37 not. et alii nonnulli populi, c. 104. pudenda stelis insculpta a Sesostri, II, 102 not. ***)
- Puella formosissima ex deformissima evasit*, VI, 61. puellae Lydiae meretrices, I, 93. vid. *Virgo*.
- Pueri Scythis in disciplinam dati*, I, 73. puerorum educatio apud Persas, I, 136. pueri ex pede alligati, apud Pacones, V, 16. pueri Sardes missi castrandi, III, 48 not. pueros castratos vendidit Panionius, VIII, 105 seq. Ionum pueri formosissimi a Persis castrati, VI, 32. pueri Ventis immolati a Menelao, II, 119. pueri vivi defossi, VII, 114. pueri scholae tecto obruti, VI, 27. in duobus puerulis experimentum Psammitichi, II, 2.
- Pugna ad Pteriam inter Lydos et Persas*, I, 76. diremta, die repente in noctem converso, I, 74 not. cf. 103. ad Mememphim, II, 169. ad Pelusium divinitus commissa, II, 141. ad Pelusium inter Cambysen et Psammenitum, III, 10 seq. terra marique ad Salaminem Cypri et Claves Cypri, V, 108 et seqq. pugna navalis ad Miletum, VI, 6 seqq. Marathoniam, VI, 111—113. coll. c. 109 seq. navalis ad Artemisium prima, ancipite Marte pugnata, VIII, 9—11. secunda, c. 14 seqq. Salaminia, VIII, 84 seqq. ad Plataeas, IX, 59 seqq. 49 seqq. ad Mycalen, IX, 98—104. — Laqueorum usus in pugna, VII, 85 not. Virginum pugna in Minervae festo, IV, 180 not. Sacerdotum in Martis festo, II, 63 not. seq. pugnae tesserariae sacerdotum Aegyptii, II, 63 not.
- Puteus trifarius rerum species exhibens*, VI, 119.
- Pygargi*, IV, 192 not.

*) Conf. Hengstenberg De Tyriorr. rebb. pag. 79, qui de vera obsidione hic cogitandum esse censet.

**) Add. Clarke Travels II, 2 p. 27.

***) Hoc ad phalli cultum refert Bauer: Naturel. d. Alterth. II, 1 pag. 39.

- Pylaca*, VII, 213 not.
Pylac, et *Thermopylac*, VII, 176 not.
Pylagori, VII, 213 not. et seq. cf. adn.
Pylîi Caucones, I, 147. Pylîi origine, Codrus et Pisistratus, V, 65 not.
Pylus, opp. Messenes, VII, 168 not.
Pylus, opp. Elidis, IX, 34.
Pyramides ad Memphin, II, 8. pyramis Cheopis regis, eiusque constructio describitur, II, 124 not. *) 125 not. alia Chephrenis regis, c. 127 not. Pyramides pastoris Philitionis, II, 128 not. Mycerini regis pyramis ex Aethiopico lapide, c. 134 not. Asychis e lateribus, c. 136 not. in angulo labyrinthi insculptis figuris ornata, II, 148. cf. c. 101. Pyramides quo consilio et a quo constructae: not. ad II, 124. 128. 134. Pyramides plurimae, not. ad II, 124. coll. 126 not. Pyramides extrinsecus lapidibus politis tectae, II, 125 not. Pyramidum inscriptiones, II, 125 not. **)
Pyrene, opp. ubi Istri fontes, II, 33 not. ***)
Pyretos, fl. Scythiae, IV, 48 not.
Pyrgus, opp. Pelop. Minyarum, ab Eleis eversum, IV, 148 not.
Pythagoras, Mnesarchi fil., inter Graecos ingenii cultura eminens, IV, 95 not. quaedam Pythagorica, c. 94 seq. Pythagorica instituta eadem, quae Aegyptiaca et Orphica, II, 81 not. Pythagorae aetas, IV, 95 not., pater, IV, 95 not. et add. Creuzer. Zur Gemmenkunde p. 134.
Pythagoras Milesius, patriae procurator, V, 126. T. III. p. 816 seq.
Pytheas (s. Pythes) Ischenoi fil., Aegineta, a Persis captus, ob virtutem honoratur, VII, 181. VIII, 92. eius filius Lampon, IX, 78.
Pythcas, (s. Pythes) Nymphodori pater, Abderita, VII, 137 not.
Pythermus Phocaecensis, Ionum legatus ad Spartanos, I, 152.
Pythia corrupta, V, 62 not. coll. c. 90. VI, 66. cf. *Oracula*.
Pythii Spartanorum, VI, 57 not. I, 65 not.
Pythius, Atysis fil., Lydus, Xerxem eiusque exercitum hospitio excipit, VII, 27 not. 29. eius filium discindi iubet Xerxes, c. 38. 39.
Pytho, urbs Delphensium, I, 54 not.
Pythogenes, Scythae frater, VI, 23.

Q.

- Quadraginta*, i. q. multum, I, 163 not. I, 202 not.
Quadrigarum (et bigarum) usus apud Libyae gentes, IV, 183 not. Quadrigas alens familia, VI, 35 not. cf. c. 103. VI, 125.
Quadriugos equos iungere, Libycum inventum, IV, 189 not.
Quaestor templi Minervae Atticae, VIII, 51 not.
Quercus capita, locus Cithaerone monte, IX, 39 not.
Quinqueremis sacra Athen., VI, 87.
Quinquertium, IX, 33 not.

R.

- Rana* in Scytharum donis, IV, 131 not.
Redemptionis captivorum pretium, V, 77 not.
Reditus, Persici imperii, III, 90 seqq. Atheniensium ex metallis, VII, 144. Alexandri ex metallis, V, 17. Thasiolorum ex auri fodinis, VI, 46.
Regia terra Scytharum, IV, 20.

*) Vid. Bauer: Naturrelig. d. Alterth. II, 1 pag. 51.

**) Add. Clarke Travels II, 2 pag. 130 sqq. 160 sqq.

***) Add. Ioan. de Müller. Opp. VI p. 398, qui de Tyrolicarum Alpium monte, quem *Brennum* vocant, deque Oenifontibus hic cogitari posse putat. At rectius opinor Lang (Baiern's Gauen pag. 3) ab Herodoto locum indicari putat prope Pföhren in Sylva nigra prope urbem Donaueschingen.

- Regio* nulla cuncta suppeditat, I, 32.
- Rerum* humanarum inconstantia, I, 5. rerum omnium respiciendus exitus, I, 32.
- Restibus* instructa pugna, VII, 85 not.
- Retiarum*, VII, 85 not.
- Rex* quomodo evaserit Deioeces, I, 96 seqq. Rex Persarum Darius equi hinnitu designatus, III, 70 not. rex ap. Aethiopas eligitur statura maximus, III, 20 not. regum Spartanorum honores et munera, VI, 56 not. regum filios benigne tractant Persae, III, 15 not. regi licitum est, quidquid velit facere, III, 31. rex Persar. in bellum proficiscens, successorem nominat, VII, 2. beneficiis non vincitur, VII, 39. 166 not. IX, 18. VII, 135. IV, 97. III, 140 not. Reges olim inopes pecuniae, VIII, 137. regia dignitas a contemptu liberata ab Amaside, II, 172. duodecim reges Aegypti, II, 147. reges Saitae in Aegypto, II, 169. reges olim armenta pascentes, VIII, 138 not. — Persarum reges vid. *Persae*. Spartanorum reges vid. *Lacedaemon*.
- Rhadinaces* apud Persas olei genus, VI, 119.
- Rhampsinitus*, rex Aegypti, eius thesaurus a duobus fratribus exspoliatus, II, 121 not. et Exc. p. 912 seq. *) eius descensus ad inferos, II, 122 not.
- Rhapsodi* Sicyone pulsi, V, 67 not. rhapsodi qui vocantur, V, 67 not. T. III p. 814.
- Rharius* campus, VIII, 65 not.
- Rhegium*, Italiae opp., I, 166. 167. Rhegini ingentem cladem accipiunt, VII, 170.
- Rhenaea*, ins. prope Delum, VI, 97 not. ubi de scriptura nominis.
- Rhodope*, mons Thraciae, VIII, 116. IV, 49 not.
- Rhodopis*, meretrix famosa, II, 135. eius pyramis, II, 134 not. 135. donarium in templo Delphico, II, 135.
- Rhodus*, Doriensium civitas, II, 178 not. mare Rhodium, I, 174. ex Rhodo Lindii Gelam Siciliae opp. condiderunt, VII, 153.
- Rhoecus* Samiorum architectus, III, 60 not.
- Rhoetum*, opp. Troadis, VII, 43 not.
- Rhypes*, Achaeorum civitas, I, 145 not.
- Ridere* coram aliquo ap. Persas indecens, I, 99.
- Rosae* sexagenum foliorum, VIII, 138 not.
- Rubrum* mare, I, 1 not. I, 180 not. 202. II, 8. 158. 159. IV, 39. **)
- Ruinae* hominibus disciplinae, I, 207.

S.

- Sabaco*, rex Aethiopum, Aegyptum subigit, II, 137 not. seq. 152. eius acta in Aegypto, II, 137. 138. somnio territus in Aethiopiam redit, c. 139.
- Sabyllus* Gelous, VII, 154.
- Sacae*, pop. Asiae, Scythica gens, T. III p. 823. VII, 64 not. a Cyronondum subacti, I, 153 not. Barbario tributum pendunt, III, 93 not. eorum armatura in Xerx. exercitu, VII, 64 not.
- Saccus* farina indiget, III, 46.
- Sacerdotes* Aegyptiorum, II, 37 seqq.
- Sacrae* viae, locus Scythiae, IV, 52.
- Sacrificium* ap. Aegyptios, II, 39 not. 40. Scytharum, IV, 60. 61. Persarum, I, 132. sacrificium ingens Croesi regis, I, 50. Perian-

*) Cf. Bauer *Naturrelig. d. Alterth.* II, 1 pag. 140.

**) Quod nunc *Mare Rubrum* vocatur, vel a rupibus rubri coloris speciem praebentibus, quibus illud utrinque cingitur, vel a corallis ad superficiem usque emicantibus rubro colore, sic vocariarrant. Cf. I, de Hammer. in *Annal. Vienn.* LXVI pag. 3.

- dri, V, 92. sacrificium publicum ap. Spartanos, VI, 57 not. Sacra faciunt Graeci ante expeditionem, IX, 19. cf. adn. et ad VII, 134. Sacra Eleusinia, VIII, 65. vid. *Mysteria*. sacrificia humana in Aegypto, II, 45 not., sacra annibus fiunt, VII, 113 not. 114 not. — sacrificia nil valent ad fati decreta avertenda, VII, 191. 189. Comm. §. 12.
- Sadyattes*, Ardyis fil., rex Lydiae, I, 16 not. 18.
- Sagartii*, Persarum gens, I, 125 not. III, 93 not. VII, 85 not. eorum tributum, III, 93. *Sagartiorum* pugna qualis, VII, 85 not. — Vid. *Thamanaci*.
- Sagitta* a Dario in coelum emissa, V, 105. *Sagittae*, Scythiarum robur, IV, 132 not. cf. *Ahenum*.
- Sais*, urbs Aegypt., II, 28 not. 59 not. 62 not. 163. 170. *Saitana* praefectura militaris, II, 165 not. *Saitanorum* regum sepultura, II, 169 not. *Saiticum* ostium Nili, II, 17. Exc. p. 908. T. I.
- Sagittarii* (Cretenses), VII, 169 not.
- Sal* nativus, IV, 53. ex lacu, VII, 50. salis colles in Africae desertis, IV, 181 not. 182. 183 not. ex salis grumis domus exstructae, IV, 185 not. *Sal* Aegyptiorum, II, 77 not.
- Sala*, opp. *Samothraciae*, VII, 59 not.
- Salamis* insula, Atheniensium refugium, VIII, 40 not. 56. *Salamina* pugna, VIII, 83 not. 84 seqq. eodem die pugnata, quo Hamilcar in Sicilia a Gelone victus est, VII, 166. *Salamis* diva, VII, 141 not. numerus navium in pugna *Salamina*, VIII, 1 not.
- Salamis*, urbs Cypri, IV, 162. V, 104 not.
- Salmydessus*, Thraciae opp., IV, 93 not.
- Samir* lapis, VII, 69 not. Vid. *Smiris*.
- Samothracia*, VI, 47. *Samothraeces* Pelasgi, II, 51. iaculatores, VIII, 90. *Samothracia castella*, VII, 108 not.
- Samus*, ins. Ionica, I, 142. *Sami* in insula aliquamdiu commoratus Herodotus, not. ad III, 60. VI, 14. Comm. §. 3. *Sami* res florentes, III, 39 not. coll. IV, 152. *Sami* mons *Ampelus*, III, 54 not. *Sami* schola artificum, IV, 152 not. in ea tria memorabilia opera, III, 60 not. *Iunonis* templum, I, 70. II, 148 not. *Aeschria* tribus, III, 26 not. dialectus, I, 142. *Samii* *Lacedaemonis* craterem rapuerunt, I, 70. III, 47. *Samiorum* oratio *Spartanis* nimis longa, III, 46. *Spartanorum* expeditio in *Samum*, III, 39 not. 54 seqq. vid. *Polycrates*. *Samii* amici *Laconum*, III, 148 not. *Samii* amici *Cyrenaeis*, IV, 152 not. 162 not. *Samiorum* *placentae*; vid. *Placentae*. *Samus*, a *Persis* ob *Macandrii* perfidiam vastata, *Sylosonti* traditur, III, 139—149. — *Samii* post pugnam ad *Miletum* *Siciliam* petunt et *Zanclam* occupant, VI, 22 seq. — *Graecos* *Deli* sedentes sollicitant, ut *Ioniam* liberent, IX, 90 seqq. *Samii* *Persis* suspecti armis privantur, IX, 99.
- Samyris* olim leg. pro *Amyris*, VI, 127 vid. adn.
- San* litera *Dor.*, I, 139 not. *)
- Sana*, opp. ad *Athon* montem, VII, 22 not. 123 not.
- Sanacharibus*, rex *Arabum* et *Assyriorum*, *Aegyptum* invadit; ingenti clade divinitus afficitur, II, 141 not.
- Sandalium* *Persei*, vid. *Perscus*, II, 91 not. coll. IV, 82 not.
- Sandanis* *Lydus* *Croeso* dissuadet bellum *Persicum*, I, 71.
- Sandoces*, *Thamasii* filius, iudex regius, e cruce iam suspensus liberatur, VII, 194 not. T. III p. 827.
- Sanguine* foedus sanciant *Medi* et *Lydi*, I, 74. et *Arabes*, III, 8 not.

*) Conf. Lepsius De tabb. Eugub. Berolin. 1833 pag. 70.

- item Scythiae, IV, 70. Sanguis taurinus mortem affert, III, 15 not. *)
- Sapaei*, VII, 110 not.
- Sapicius* (σῶπις), nominatur Sandanis Lydus, I, 71. Amyris Sirites, VI, 127. Chilon Spartanus, VII, 235. cf. I, 59.
- Sapires*, vid. *Saspices*.
- Sappho* poëtria, II, 135 not. **) eius cognati, *ibid.*
- Sarangae*, pop. Asiaticus, III, 93 not. 117. T. II p. 675. eorum in Xerxis exercitu armatura, VII, 67 not.
- Sardanapallus*, rex Nini; eius thesaurus sub terram spoliatus, II, 150 not.
- Sardes* a Cimmeriis captae, I, 15 not. urbs, una parte expugnabilis, a Cyro capta, I, 84 not. et 86 not. ***) eremata ab Ionibus, V, 101. 105. Sardium reges Heraclidae, I, 7. primus rex Agron, I, 7. Meles, I, 86. Sardium arx, V, 100 not.
- Sardinia* ins., I, 170 not. V, 106 not. 124. Sardi sub Poenis in Sicilia militant, VII, 165.
- Sardionum* linum, II, 105 not.
- Sardionum* mare, I, 166.
- Sarmatae* et *Sauromatae*, IV, 21 not. IV, 117 not. †)
- Sarpedon* et *Minos*, Europae filii, I, 173.
- Sarpedonium* promontorium, VII, 58 not.
- Sarta*, opp. ad Athon montem, VII, 122 not.
- Saspices*, pop. Asiaticus, I, 104 not. IV, 37 not. III, 94 not. IV, 37. 40. eorum armatura, VII, 79 not.
- Sataspes* Achaemenides, Libyam circumnavigare iussus, cruci affligitur, IV, 43 not.
- Saietas*, *Contumeliae* filia, VIII, 77.
- Satrae*, Thraciae pop., VII, 110 not. 111 not. T. III p. 824.
- Satrapiae* Persarum, I, 192 not. de nomine, III, 89 not. 90 etc. Satrapae regis aulam imitantur, III, 127 not. Satrapae potestas nimis subinde aucta, III, 127 not. Satrapae potestas civilis et militaris, V, 25 coll. 32 not. Satrapae nomen ipsum, I, 192 not. ††)
- Sattagydae*, pop. Asiat., III, 91 not.
- Saulius*, rex Scytharum, IV, 76 seq.
- Sauromatae*, pop. Scyth., IV, 21 not. cum Amazonibus mixtus, IV, 110—116. ad Macotidem lacum trans Tanain habitant, IV, 21 not. 43. sermone Scythico solece utuntur, IV, 117 not. †††)
- Scaeus* pugil Apollini tripodem dedicavit, V, 60 not.
- Scamander*, fl. Troadis, V, 65. eius aqua exercitum Xerxis defecit, VII, 42 not. T. III p. 822.
- Scamandronymus*, pater Charaxi, II, 135.
- Scapte-Hyle* loci nomen Thraciae, ubi aurifodinae, VI, 46 not.
- Sceptrum*, vid. *Baculus*.

*) Add. Jacobs. ad Aelian. N. A. XI, 35.

**) Add. Richter: *Sappho* et *Erinna* (Quedlinburg. 1833) pag. 3. 4. et Bröndsted. Itiner. II p. 287.

***) Larcheri rationes de tempore, quo Sardes captae sunt, sequitur Ley in Diss. de fat. Aegypt. sub Pers. pag. 31. Voemel. in Exercit. chronolog. de Solon. et Croeso Sardes ponit captas anno 552 a. Chr. n.

†) Add. Clarke Travels I p. 288, qui Sarmatas pro Cosaccorum ad Tanain habitantium maioribus habet.

††) Add. Böhlen. De origin. ling. Zend. pag. 53 et Pott. Etymol. Forsch. pag. LXVIII.

†††) *Sauromatas* pro *Slavorum* parentibus habet Boeckh. Corp. Inscriptt. II. 1 p. 83, ubi vid. plura. Add. Annall. Vienn. LXIII pag. 25. De *Sauromatis* ad Herodoti locum IV, 21. cf. etiam Halling. in Annall. Vienn. LXIII p. 130. 176 seq.

- Schoenus mensura*, II, 6 not. et 8.
Scholae tectum in pueros corruens, VI, 27 not.
Sciathus, ins. prope Artemisium, VII, 176 not. VII, 179. 182. 183. VIII, 7.
Scidrus, opp. Sybaritarum, VI, 21 not.
Sciona, Pallenae opp., VII, 123 not.
Sciradis Minervae templum, VIII, 94 not.
Scironis via in Isthmo, VIII, 71 not.
Sciton, Democedis famulus, III, 130.
Sciurus, Scythiae fl. in Istrum influens, IV, 49 not.
Scolos, opp. Boeotiae, IX, 15 not.
Scolopēis, IX, 97 not.
Scolotos ipsi se nominant Scythae, IV, 6 not. *)
Scopadae Thessali, VI, 127 not.
Scopasis, rex Scytharum, IV, 120 128.
Scriba Polycratis, ad Oroeten missus, III, 123. Sami procurator, c. 142. scriba rerum pretiosarum in Minervae templo Sai opp., II, 28 not. coll. II, 37 not. Scribae regii ap. Pers., III, 128 not. VII, 100 not. VIII, 90 not. cf. c. 85.
Scripturae duplex genus ap. Aegyptios, II, 37. scripturae veteris ap. Graecos monumenta, V, 58—61. scripturae occultae specimina, V, 35. VII, 239.
Sculptura Aegyptiorum, II, 4. 124. 136. 138. 148. vid. *Colossi* et *Statuae*.
Scutum Persis ostendisse dicuntur Alcmaeonidae, VI, 121 seqq.
Scylace, opp. Pelasg., I, 57 not.
- Scylas*, Ariapithis fil., rex Scytharum, mores Graecorum aemulatus, regno exiit, IV, 78 not. 80. **)
Scylax Caryandensis Indi fl. ostia aperuit, IV, 44 not. Exc. T. II p. 671 seq. Peripli aactor, *ibid.* p. 671 not.
Scylax, Myndiae navis praefectus, V, 33.
Scyllias urinator, VIII, 8 not.
Scyrius Pammon, VII, 183 not.
Scyrmidaeae Thraces Dario se tradunt, IV, 93 not.
Scyrus insul., VII, 183 not.
Scytha, Herculis fil., IV, 10.
Scythae ipsi se Scolotos nominant, IV, 6. Sacae a Persis nominati, VII, 64 not. de sua origine quid ipsi memorent, IV, 5 not. 7. quid Graeci Pontici, c. 8—10. Scythae Paratae, s. Regii (cf. c. 10 et 57.) ***) IV, 20 not. IV, 6 not. Auchatae, Catiari et Traspies, IV, 6. Amyrgii, VII, 64. Callipidae, s. Graeci Scythae, IV, 17 not. Scythae Agricolae, c. 17 not. 18. 53. 54. Scythae ἀροτριῶτες et γεωργοί distincti, IV, 17 not. 18 not. †) Nomades, c. 19 not. 55. VI, 84. VII, 10 §. 1. gentis multitudo, IV, 81. Scytharum numina, et sacri ritus, IV, 59 not. seqq. Martem colunt, IV, 62 not. Scythia plura cum Aegyptiis communia, IV, 71. vaticinandi modus, c. 67 seqq. instituta ad bellum spectantia, c. 64 not. seqq. honos fortibus viris, c. 66 not. foederis ineundi mos, c. 70 not. Regum sepultura, c. 71 not. ††) 72. privatorum, c. 73. Scythae ab

*) Conf. Halling. in Annal. Vienn. LIX pag. 266. 268 et Deutsch. Gesch. I pag. 62 seq. Erman Reise um die Welt I pag. 218. nomen Σκυθῆς refert ad radicem *Skitatisja* (*vagari*, *palaris*) ita ut significetur *nomas*, homo *palans*. Aliorum commenta lubens transeo.

**) Boeckh. Corp. Inscr. II, 1 p. 88. 113.

***) Sic plane Indi qui vocantur Rasputen, s. राई putra i. e. Reges, principes in terra Rajasthan i. e. terra Regum.

†) Scythas agriculturam exercentes ad Borysthenem in gubernio Iekaterinoslaw habitasse statuit Muraviev-Apostol Reise durch Taurien pag. 13.

††) Vid. potissimum Clarke Travels I p. 32. 33. 199. 316. 338. coll. 354. 399. 432 seqq.

externis moribus abhorrent, c. 76—80. — Scythae servos pretio emptos non habent, IV, 72. servos excaecant lactis causa, c. 2 not. domos plaustris circumvehunt, *) IV, 46 not. **) 75 not. 114. 121. Scythico more bibere, VI, 84 not. Scythae a Sesostri subacti, II, 103. cum Amazonibus congressi, etc. IV, 110 seqq. — Scythae Nomades, Asiam incolentes, a Masagetis pressi, Cimmericis sedibus pellunt, IV, 11. ***) cf. I, 15. eosque persequentes, in Mediam veniunt, IV, 12. cf. VII, 20. Medis superatis, Asiae imperio potiti, Aegyptum petunt, Ascalone Veneris templum spoliunt; a Cyaxare ex Asia eiiciuntur, I, 103 not. 106. cf. *Enarces*. In patriam redituri, cum servis ex uxoribus subnatis pugnant, IV, 1—4. — Ob Scythas transfugas, qui puerum mactaverant, bellum Cyaxaris cum Lydis, I, 37 seq. cf. c. 103. — Darium (cf. IV, 1.), bellum ipsis inferentem, per miras ambages circumducunt, IV, 120 seqq. dona Persis mittunt, c. 131 seq. Ionas monent, ut pontem dissolvant, c. 136 seqq. — Scythae post Darii discessum iunctis viribus Chersonesum invadunt, IV, 40. cum Spartanis, Darium ulturi, societatem contrahere cupiunt, VI, 84. Scytharum incursiones, I, 103 not. 105 not. 130 not. Scytharum morbus muliebris, I, 105

not. Scytharum mos mulgendi, IV, 2 not. †) Scytharum gens antiquissima, IV, 5 not. Scytharum nomen, IV, 6 not. Vid. *Scoloti*. Scytharum fortitudo, IV, 46 not. coll. IV, 66 not. Scytharum dictio, IV, 127 not. Scythae arcus tractandi periti, I, 73 not. Scythae *ἰππημολογοί*, IV, 2 not. Scythae Hamaxobii, IV, 46 not. *Scythia* vetus, ab Istro ad Tanain porrecta, IV, 99. Scythiae duae partes ad mare pertinent, c. 101. fluvii, IV, 47—57. ligno caret, IV, 61 not. terra plana, IV, 47 not. Scythicum gramen bitem pecoribus auget, IV, 58 not. Scythia frumento abundat, IV, 17 not. Scythiae sylvae, IV, 109 not. fossa ducta, IV, 3 not. ††) Scythia Herodotea, IV, 18 not. (eius forma) IV, 99 not. IV, 100 not. 101 not. T. II p. 678. *Scythas*, Zanclaeorum regulus, ad Darium profugit, VI, 23 not. 24. a Dario iustissimus Graecorum indicatus, c. 24. *Scythas*, Cadmi Coi pater, VII, 163. *Sebennyтана* praefectura Aegypti militaris, II, 166 not. *Sebennyiticum* ostium Nili, II, 17 not. Excurs. T. I p. 906. *Seldomus*, Pigris pater, VII, 98. *Selinusii*, pop. Siciliae, V, 46 not. *Selybrii*, opp. Chersonesi, VI, 33 not. T. III p. 817. *Semen* genitale nigrum Indorum et Aethiopum, III, 101.

*) Add. Clarke Travels I pag. 302. 310 et tabulam capiti XIV praefixam, quae huiusmodi plaustra, Khabitka s. tentoria vulgo appellant, apud Nogaicos tartaros usitata repraesentat.

**) Add. Berghaus Anall. 1833 Jul. pag. 400. ubi *Nogaicos* tartaros in Russiae meridionalis tractibus vectos plaustris plane simili modo reperiri tradunt.

***) Cf. censor. Heidelberg. 1826 pag. 489, qui hanc traditionem potissimum historico ut dicunt fundamento niti indeque etiam Herodoto maxime probari indicat.

†) Add. librum, qui inscribitur: Der Orientalisch-Indian. Kunst- und Lustgaertner. Dresd. 1692 pag. 252, ubi vacca repraesentatur, cuius vulvam homo inflat.

††) Add. Boeckh. Corp. Inscript. II, 1 pag. 82. 96. Muraviev-Apostol. Reise durch Taurien pag. 204 seq. coll. 167.

- Semiramis*, Babyl. regina; eius egregia monumenta, I, 181 not.
- Semita* ad Thermopylas describitur, VII, 216 not. 213 not. 218 not. *)
- Senes* apud Aegyptios maxime coluntur, II, 80. apud Indos maculantur, III, 99. item ap. Massagetas, I, 216 not.
- Sententio*lae nonnullae: *Sua quisque inspiciat*, I, 8. *Non simul cum principio exitus patet*, VII, 51. *Sponte sua nihil fit, omnia hominibus conando contingunt*, VII, 9 §. 3. *Festinatio parit errores*, VII, 10 §. 6. *Recte consultare, maximum lucrum*, VII, 10 §. 4. cf. VIII, 60 §. 3. et VII, 157. *Cupere multa malum*, VII, 18. *πάν ἐστὶ ἀνθρώπος συμφορῆ*, I, 32 not. cf. III, 40. VII, 203. *Humana felicitas nequaquam in eodem fastigio*, I, 5 not. cf. I, 207 not. *Felicitatis nulla hominibus satietas*, VII, 49 not. *Vivens nemo beatus*, I, 86. cf. c. 32. III, 40 not. *Melius est hominibus mori, quam vivere*, I, 31. cf. V, 4 not. VII, 46 not. *πάθηματα, μαιθήματα*, I, 207 not. *Invidia innata homini*, III, 80 not. *Multa sunt, quae verbis non facile est demonstrare, sed re ipsa*, III, 72. *Ubi prudentia opus, ibi vim adhibere nihil adinet*, III, 127. *Lex omnium rex*, III, 38 not. cf. VII, 104. *Civilis dissensio tanto peior bello, quanto bellum pace*, VIII, 3 not. — *Alias nonnullas vide sub articulo, ad quem quodque earum argumentum spectat*. Conf. Proverb.
- Sepia*, opp. Argolidis, VI, 77 not.
- Sepias*, litus Magnesiae, VII, 183 not. 186. 188. 191. 195.
- Septem orbis in arco Deiocis* quid significant, I, 98 not.
- Septenarius numerus sacer*, III, 8 not. coll. III, 31. 70. IV, 153 not.
- Sepulcra* patria Scytharum, IV, 127. paterna sepulcra ap. Aegyptios, II, 136. sepulcrum Alyattis ap. Lydos, I, 93 not. vid. *Alyattes*. Nitocridis reginae, I, 187. filiae regis Mycerini, bos lignea, II, 129 not. seq. Helles, Athamantis filiae, VII, 58. Apriae regis eiusque progenitorum in Minervae templo, II, 169. sepulcra vitrea, III, 24 not. sepulcra regum et crocodilorum in labyrintho, II, 148.
- Sepultura* regum ap. Scythas, IV, 71 not. 72 not. privatorum, c. 73. sepultura ap. Thraces, V, 8. regum ap. Spartanos eadem fere, quae ap. Persas, VI, 58. vid. *Cadaver et Mortuus*. Babyloniorum, I, 198 not. sepultura debitoribus negata, not. ad II, 136. sepultura regg. Aegypt., II, 169 not.
- Serbonis lacus*, Aegypti terminus, II, 6 not. III, 5 not.
- Seriphii*, in classe Graecorum ad Salaminem, VIII, 46 not. 48.
- Sermyla*, opp. Graecum Sithoniae, VII, 122 not.
- Serpentes* ab equis comesi, I, 78. serpentes Iovi sacri, eorumque sepultura, II, 74 not. serpentes alati in Arabia, II, 75. 76 not. T. I p. 932. custodiunt arbores thuriferas, III, 107 not. eorum genitura, III, 109 not. serpentes cornibus instructi, II, 74 not. IV, 192 not. serpentum ingens multitudo ap. Neuros, IV, 105 not. serpentibus Troglodytae Aethiopes vescuntur, IV, 183. — *Serpens arcis Athen. custos*, VIII, 41 not. serpentes Aegyptiis sacri, II, 74 not. **)
- Serrheum*, Thraciae promontorium, VII, 58 et 59 not.
- Servi* Graecis olim non fuere, VI, 137. servi Scytharum cur oculis priventur, IV, 2 not. super se-

*) Add. Clarke Travels II, 3 pag. 250, qui hanc semitam ipsam sibi ab indigenis monstratam fuisse asserit.

**) Ad Indorum superstitiones hunc serpentum cultum refert v. Bohlen das alte Indien I p. 190, 191.

- pulcra strangulati, IV, 72 not. IV, 71 not. a Scythis flagellis fugati, IV, 3 seq. servi Argivorum diu bellum cum heris gerunt, VI, 83. servorum asylum, Herculis templum ap. Aegyptios, II, 113. — Servi caput ratum, V, 35 not. servi mali solent esse viris bonis, malis vero boni, VIII, 68. conf. *Hilotae*.
- Sesami* Babylonici proceritas, I, 193 not. III, 117.
- Sesostris*, rex Aegypti, eius expeditiones, II, 102 not. quas gentes subegerit, II, 103. eius cippi et inscriptiones aliaque monumenta, II, 106 not 103 not. Sesostris frater, II, 107 not. Sesostris iussu canales per Aegyptum fodiuntur, II, 108 not. Sesostris Aegyptum dividit, II, 109 not. Sesostris agriculturam promovet, II, 109 not. Sesostris Aethiopiam subigit, II, 110 not. *)
- Sestus*, urbs Chersonesi, IV, 143. VII, 32 not. VII, 33. a Graecis obsidetur, IX, 114 seqq. 115 not.
- Sethon*, Aegypti rex, Vulcani sacerdos, miram victoriam de Assyris reportat; eius statua, II, 141 not.
- Sibiria*, IV, 25 not.
- Sicania*, olim nominata Sicilia, VII, 170 not.
- Sicas*, Cybernisci pater, VII, 98.
- Sicinnus*, Themistoclis filiorum pædagogus, ad Xerxem missus, VIII, 75 not. c. 110 not.
- Sicyon*, civitas Peloponnesi; eius tyrannus Clisthenes, V, 67 not. 68 not. tribus, V, 68 not. Sicyonii cum Lacedaemoniis Argolidem vastarunt, VI, 92. in acie Graec. ad Plataeas, IX, 28. ad Salam., VIII, 43.
- Sidon*, urbs Phoeniciae, II, 116. III, 136. Sidoniae naves in Xerxis classe praestantissimae, VII, 99. 100 not. 128. T. III p. 824.
- Sigeum*, opp. ad Scamandrum, V, 65 not. T. III p. 816. Mitylenaeis eripuit Pisistratus, V, 94. **)
- Sigeum* promontor., IV, 38 not.
- Sigilla* lapide acuto insculpuntur, VII, 69. sigilla Babyloniorum, I, 195. cf. *Annulus*.
- Sigma* litera Persarum nomina omnia terminantur, I, 139. cf. c. 148. Vid. *Persae*.
- Sigyntae*. populus trans Istrum, V, 9 not. Sigynnarum appellatio quid apud alios notet, *ibid.* not.
- Silenus* ubinam captus fuerit, VIII, 138 not. Sileni Marsyae pellis in utrem formata ubi suspensa, VII, 26 not.
- Sillicypria* eorumque fructus pro oleo in lucernis, II, 94 not.
- Silphium* ubi, IV, 169 not. 192. 158 not.
- Simiarum* magna copia ap. Gyzan-

*) Narrationem de Sesostris rebus ex carminibus epicis Aegyptiorum, ex India, si diis placet, repetendis, fluxisse vult A. G. de Schlegel in *Bibl. Ind.* I, 4 p. 411, quibuscum conf. quae prius disseruit Robertson. Ueber d. Kenntniss d. Alt. von Indien (e vers. Forsteri) pag. 189 seqq. et add. quae nuper de Sesostris statuerunt Keil *Apologet Versuch über d. Büch. d. Chron.* pag. 330 seq. et Heeren in *Gött. Anz.* 1834. nr. 4. pag. 39, ubi Rosellinii opus et in eo prolatas de Sesostris sententias respiciens, Sesostrin pronuntiat sibi videri maximum illum Aegyptiorum regem, qualem sacerdotum fama excoluerit, complurium regum factis in hunc unum regem summum translatis. In quibus sane acquiescendum puto. Plura enim afferre vix licebit, nec equidem disquiram, an ille Rhames, cuius nomen in obelisco Parisios nuper transvecto apparere voluit, revera pro Sesostris habendus sit, cuius facta notis hieroglyphicis obelisco insculptis enarrentur. — Sesostrin pro Osiride haberi vult Bauer: *Naturrelig. d. Alterth.* II, 1 pag. 38. 39.

**) Add. Clarke *Travels* II, 1 pag. 160 et promontorium ipsum in tabula repraesentatum ante cap. VII p. 171.

- tes, a quibus comeduntur, IV, 194 not.
- Simonides* Ceus, V, 102. *Leoprepis* filius, VII, 228. ubi eius *Epigramma* in *Leonidam*; vid. nott.
- Simulacrum* pistricis *Croesi*, I, 51. simulacra daemonum, VI, 69 not. simulacra sudantia, VII, 140 not. simulacra primum ab *Aegyptiis* diis consecrata, II, 4. simulacrum *Isidis* bubulis instructum cornibus, II, 41. *Iovis* arietina facie, c. 42. *Panis* facie caprina, II, 46. *Mercurii* erecta pudenda habens, c. 51 not. *Vulcani Pataicis* *Phoeniciis* simile, III, 37 not. — *Simulacra* diis non statuunt *Persae*, I, 131 not. nec *Scythae*, nisi *Marti*, IV, 59 not. — *Simulacrum* ex pelvi ab *Amasi* factum et cur, II, 172. Conf. *Statuae*. *Imagines*.
- Sindi*, pop. ad *Cimmerium Bosporum*, IV, 28 not. *Sindica* regio, IV, 86. T. II p. 677. coll. IV, 3 not. *)
- Sindus*, opp. *Mygdoniae*, VII, 123 not.
- Singus*, opp. *Sithoniae*, VII, 122 not. *Singiticus* sinus, VII, 122 not.
- Sinope*, opp. ad *Pontum Euxinum*, I, 76. II, 34. IV, 12 not.
- Sinus Arabicus*, II, 11. I, 1 not. *Sinus Persicus*, I, 1 not.
- Siphnus*, insula dives metallis, III, 57 not. a *Samiis* vastata, c. 58. *Siphni* in classe *Graecorum* ad *Salaminem*, VIII, 46 not. 48.
- Siris*, Italiae opp., *Atheniensium*, VIII, 62 not. *Sirites* fuit *Damasus*, VI, 127 not.
- Siris*, *Paconiae* opp., V, 15 not. VIII, 115 not.
- Sirius* *Aegyptt.*, not. ad II, 67.
- Siromitres*, *Oebazi* f., *Paricauiorum* dux, VII, 68. *Masistii* pater, VII, 79.
- Siromus* *Tyrius*, *Mapenis* pater, VII, 98.
- Siromus* *Cyprius*, pater *Chersidis*, V, 104 not.
- Siropaeones* a *Megabazo* in *Asiam* abducti, V, 15 not. T. III p. 812.
- Sisamnes*, *Hydarnis* fil., *Ariorum* dux, VII, 65.
- Sisamnes*, *Otanis* pater, iudex regiae a *Cambyse* excoriatus, V, 25 not.
- Sisimaces*, dux *Pers.*, V, 121.
- Sisyra*, genus penulae, VII, 67 not.
- Sitalcas*, rex *Thracum*, IV, 80. VII, 137 not.
- Sithonia* regio, VII, 122.
- Siuph*, urbs *Aegypti*, II, 172 not.
- Smaragdus* *Polycratis*, III, 41 not. vid. *Lapis*. *Smaragdus*, II, 44 not. in templo *Herculis Tyrii*, II, 44 not. **)
- Smerdis*, *Cyri* fil., a *Cambyse* fratre occiditur, III, 30 not. occisum *Cambyses* luget, III, 65.
- Smerdis* *Magus*, cum fratre contra *Cambysem* insurgit, III, 61 not. seqq. regno potitus, ex amputatis auribus, non esse *Cyri* fil. arguitur, c. 69 seqq.
- Smerdomenes*, *Otanis* fil., dux copiarum *Xerx.*, VII, 82. 121.
- Smila*, opp. *Pallenae*, VII, 123.
- Smindyridas* *Sybarita*, unus ex prociis filiae *Clisthenis*, VI, 127 not.
- Smiris* lapis, VII, 69 not. ***)
- Smyrna*, a *Colophonis* condita, I, 16 not. 149 not. †) *Aeolensium* olim civitas, iis a Ionibus adempta, I, 149 not. a *Gyge* oppugnata, I, 14. ab *Alyatte* capta, I, 16.
- Soboles* numerosa patribus laudi ap. *Persae*, I, 136.

*) Add. *Boeckh*. *Corp. Inscriptt.* II, 1 pag. 100, qui *Sindorum* sedes ad *Maecotidem* ponit, unde *Graeca* oppida in insula s. peninsula *Phanagorensi* complementes *Sindi* ad *Gorgippiam* et *Bata* usque pertinent. *De Sindico* portu idem pag. 99 disputat.

**) *L. Bossi* in *Hispaniae histor.* I pag. 169 hunc *smaragdum* nocte illuxisse putat forsitan ob lumen intrinsecus splendens.

***) Add. *Creuzer*. *Zur Gemmenkunde* pag. 132 seqq.

†) Add. *Lehnert* *De foedere Ionico* pag. 23. 24.

- Sogdi*, pop. Asiat., III, 93 not. eorum armatura, VII, 66.
- Sol*, dominus Massagetarum, I, 212. cui equos immolant, c. 216. VII, 114. Soli sacra faciunt Persae, I, 131 not. coll. VII, 40 not. 54 not. et Libyes Nomades, IV, 188. Solis mensa ap. Aethiopes, *) III, 18 not. Soli sacrae oves Apolloniae, IX, 93. Solem exsecrantur Atarantes, IV, 184 not. Sol Graecis futura significat, ex disciplina Magorum, VII, 37. Solem orientem venerantur Persae, VII, 223 not. Leprosi in Solem deliquisse creduntur apud Persas, I, 138 not. — Solis aurea imago in bovis capite Mycerini regis, II, 132 not. Sol pro mercede acceptus, VIII, 137. solis defectio, vid. *Eclipsis solis*. Solis cursus quater mutatus, ex narratione Aegyptiorum, II, 142 **) not. sol (matutinus ardentissimus) apud Indos, III, 101. 104 not. sol Phoenicibus Libyam circumnavigantibus a dextra manu, IV, 42 not. Sol aquam adtrahens, Nilo fl. annui incrementi causa, II, 25 not. sol telis Medorum obscuratus, VII, 226. Solis fons apud Ammonios, IV, 181 not. Solis urbs, vid. *Helio-polis*.
- Soleae* Boeotiae, I, 195.
- Soli* (Σόλοι), Cypri opp. a Persis captum, V, 115. Solii, V, 110 not. 113 not.
- Soloëis*, promontorium Africae, II, 32 not. IV, 43 not. ***)
- Solon*, legumlator Athen., I, 29. II, 177. Sardibus cum Croeso de fortuna humana disputat, I, 29—33. Solonis tempora et colloquia, I, 30 not. coll. II, 134 not. T. I p. 927. †) Philocyprum tyrannum carmine celebrat, V, 113 not. T. III p. 816.
- Solymi*, qui postea Milyae, I, 173 not. ††)
- Solstitium* in Aegyptiorum anaglyphis indicatum, II, 19 not.
- Somnia* memorabilia: Astyagis, I, 107. 108. Croesi, I, 34. Cyri, I, 209. Cambysis, III, 30. filiae Poly-cratis, III, 124 not. Hippiae Pisis-trati fil., VI, 107. Datis imperatoris, VI, 118. Xerxis, VII, 12. 14. idemque et Artabano visum, c. 17. 18. aliud Xerxis, VII, 19. Somniorum natura, VII, 16. Somniorum vis apud orientales, VII, 19 not. Ex somniis in templo responsa dei petuntur ap. Thebanos, VIII, 134 not. itidem in sepulcris maiorum ap. Nasamones, IV, 172. *Somnia* nulla vident Atlantes, IV, 184.
- Sophanes* Decelensis, IX, 73. Eurybaten Argivum in certamine singulari interfecit, VI, 92. IX, 75 not. ferream ancoram gestare solitus, ad Plataeas fortissime pugnat, IX, 74 not.
- Sophista* Herodoto nominatur Solon, I, 29 not. et Pythagoras, IV, 95 not.
- Sophocles* c. Herod. convenit, I, 2 not. Exc. T. II p. 656 seq.
- Sorores* in matrimonium duxit Cambyses, III, 31 seq. not.

*) Cf. Mythograph. ed. Bode, III, 8 §. 16 init.

**) Add. Pfaff, in Morgenblatt. 1832. nr. 219 et virum doctum in Literarisches Notizenblatt der Abendzeitung. 1832. nr. 63. pag. 250. Ideler (Lehrbuch d. Chronolog. pag. 71) ad Sirii periodum respici indeque unice explicari posse censet ab Herodoto narrata.

***) Hirscher. De Hannonis peripl. (Ehing. 1832) non dubitat, quin *promontorium album*, ut vocant, prope Azamor urbem intelligendum sit.

†) Add. Voemel. Exercit. chronol. de Solone et Croeso pag. 12 seq. 18, qui Solonem domo profectum ponit 571 a. Chr. n. apud Croesum commorantem 563, Athenas reversum 561, mortuum 559 a. Chr. n.

††) Add. Nitzsch. ad Odys. V, 282 pag. 45 seqq.

- Sorte* ducunt athletae, V, 22 not.
- Sosicles* Corinthius; eius oratio de tyrannidis malis, V, 92. §. 1 not.
- Sosimenes*, Panaetii pater, VIII, 82.
- Sostratus* Aegineta, maximum ex mercibus lucrum fecit, IV, 152.
- Spaco* Medis canis appellatur, I, 110 not. *)
- Spargapises*, Tomyridis f., à Cyro captus seipsum interimit, I, 211 seqq.
- Spargapithes*, rex Agathysorum, IV, 78.
- Sparta* et *Spartani*, vid. *Lacedaemon*.
- Spasmi* medicina, hirci urina, IV, 187.
- Spercheus* amnis, VII, 198 not. 228.
- Sperthias* cum Bule se offert ad placandam iram Talthybii; eorumque acta, VII, 134 not. 137.
- Sphendale* (Sphendalenses), opp. Atticae, IX, 15 not.
- Sphinges* in Aegypt., II, 175 not. coll. IV, 79 not. **)
- Spina* arbor: ex ea naves confectae ap. Aegyptios, II, 96.
- Sponsa* ubi dotem concubitu quaeratur, IV, 172.
- Spu* Scythis oculum significat, IV, 27 not.
- Spuere* apud Persas et alios vet. indecorum, I, 99 not.
- Stadium*, orgya, cubitus, pes inter se comparantur, II, 149.
- Stagirus*, Graeca urbs, Macedoniae, VII, 115 not.
- Stannum* unde Graecis adferatur, III, 115 not.
- Stateres* Attici, III, 130 not. *Stateres* aurei, VII, 28 not.
- Stathmi* (i. e. Stationes regiae) itineris ab Ephese usque Susa enumerantur, V, 52 not. seq. VI, 119.
- Statua* aenea Iovis Olympiae, IX, 81. Neptuni Isthmii, *ibid.* statua rostrum navis manu tenens Delphis dedicata, VIII, 121. statuae multae Olympiae delicatae a Micytho, VII, 170. Statuae permanentes ante Vulcani templum Memphis erectae, II, 110. duae, Aestas et Hyems Rhampsiniti, II, 121. statuae lignae Mycerini regis, II, 130 seq. — Darii equestris cum inser., III, 88. Sethonis Aegypti regis, II, 141. Alexandri aurea, VIII, 121. — Statua Veneris Cyrenae, III, 181. Minervae inaurata et duae lapideae Lindi, II, 181. Amasidis lignae Sami, *ibid.* Damiae et Auxesiae ex olea, V, 82. conf. *Simulacrum. Imagines.*
- Statura*, vid. *Homo*.
- Stellae* aureae tres Aeginetarum Delphis, VIII, 122.
- Stemmata*: Merinnadarum familiae, I, 7. Achaemenidarum, VII, 11. Macedoniae regum, genere Argivorum, VIII, 139 not. coll. c. 137. Eurysthenidarum familiae Spart., VII, 204 not. alterius regiae familiae, scil. Proclidarum, VIII, 131. cf. VI, 52. Periclis ex Alamaeonidarum familia, VI, 131. coll. c. 130 *extremo*. vid. *Miltiadis*. stemmata numerandi ratio, I, 91 not. VIII, 137 not.
- Stentoris* lacus in Thracia, VII, 58 not.
- Stenyclerus*, opp. Messeniae, IX, 64 not.
- Sternutamenta* inter augurii habentur, VI, 107 not.
- Stesagoras*, Cimonis pater, VI, 34. 103. in prytaneo occisus, VI, 38 not.
- Stescnor*, tyrannus Curii, V, 113.
- Stesichorus* poeta, not. ad II, 113. 119. ***)
- Stesilaus*, Thrasyilai fil., VI, 114.
- Stigmata* non habere Thracibus ignobile, V, 6 not. stigmata regia Thebanis inusta, VII, 233 not.
- Stoma* Ponti, IV, 83 not. 86 not.
- Strattis*, Chiorum tyrannus, IV, 138

*) Conf. A. G. de Schlegel Ind. Bibl. I, 3 pag. 323.

**) Pertinent ad Bacchum Inferorum eiusque sacra. Vid. Creuzer. in Annall. Vienn. LXVI pag. 202.

***) Add. Gött. Anz. 1832. nr. 96 pag. 959 seqq.

- not. coniuratio in eum detecta, VIII, 132.
- Struchates*, pop. Mediae, I, 101 not.
- Struthioncs* in Africa, IV, 175 not. IV, 192. (eorum pelles pro scutis gestant Macae), IV, 175 not.
- Stryme*, Brianticae opp., Thasiorum, VII, 108 not. 109.
- Strymon*, fl. Macedoniae, I, 64. V, I not. 13. 23. VII, 24. 113. T. III pag. 822. eius fontes, VIII, 115. *)
- Strymonias ventus*, VIII, 118 not.
- Strymonii*, qui postea Thraeces, VII, 75.
- Stymphalis lacus*, VI, 76 not.
- Styracis* usus ad thus legendum, III, 107.
- Styrenses*, VIII, I not. gens Dryopica, VIII, 46. in classe Graec., VIII, I not. ad Plataeas, IX, 28. eorum ins., Aegilia, VI, 107.
- Styx*, fons Arcadiae; per eius aquam iuratur, VI, 74 not. **)
- Sulci* apud Aegyptios contemnuntur, II, 47 not. II, 164 not.
- Successio* in regnum, III, 2. VI, 65. V, 42. VI, 52. VII, 3.
- Sudatoriae cellae* apud Scythas, Graecos, IV, 75 not.
- Sunium*, promontorium Atticae, VI, 87. 115. cf. IV, 99 not. ubi angulus Suniacus, vid. adn. ***)
- Supplices* non prodendi, I, 159. cf. IX, 76. Supplices olivae ramos gestant, VII, 141 not.
- Sus* animal spurcum apud Aegyptios immolatur Lunae et Baccho, II, 47 not. sues non alunt Nomades Libyes, IV, 186 not. nec Scythae, IV, 63. cf. adn. ad II, 45. sues semen sparsum inculcant apud Aegyptios, II, 14 adn. sues in Aegyptiorum sacris, not. ad II, 48 not. sues aversantur Aegyptii alii-que populi, II, 47 not. IV, 186 not.
- Susa*, urbs in Cissiorum regione, III, 70 not. III, 91 not. IV, 91. regia sedes, I, 188. IV, 83. V, 49 not. 52. VII, 239. *Susa Memno- nia*, V, 53. 54. VII, 151. Suso- rum arx regia, III, 68 not. †)
- Syagrus*, legatus Laced. ad Gelo- nem, VII, 153 not. 159.
- Sybaris*, Italiae urbs florentissima, VI, 127 not. a Crotoniatis et Do- ricio capta, V, 44 seq. VI, 21. T. III p. 817.
- Syene*, urbs Thebaidos, II, 28 not.
- Syennesis*, rex Cilicum, I, 74 not. V, 118. dux in classe Xerxis, VII, 98 not.
- Syleus campus*, VII, 115 not.
- Syloson*, Aeacis fil., a Polycrate fra- tre Samo eiectus, III, 39. in Ae- gypto militans, Dario pallium do- no dedit, c. 139 seq. in Sami im- perium a Dario restituitur, c. 141 —149 not.
- Syme* ins., I, 174 not.
- Syracusae*, urbs Siciliae, VII, 155 seqq. vid. *Gelon*.
- Syrgis*, fl. Scythiae, in Maeotidem influit, IV, 123 not.
- Syria* Aegypto contermina, II, 12. 116. III, 5. *Syriae* nomen latius patens, I, 72 not. II, 116 not. II, 158. 159 not. III, 5 not. VII, 140. Syria Palaestina, I, 105 not. II, 104 not. III, 91 not. IV, 39. VII, 89.
- Syri*, s. Syrii, iidem qui Cappado- ces, a Croeso subiguntur, I, 72 not. 76. cf. c. 6. III, 90. V, 49. VII, 72. Syri sunt iidem qui Cap- padoces, I, 6 not. II, 104 not. III, 90 not. VII, 72 not. Syri pudenda circumcidunt, II, 104 not.
- Syrii*, iidem qui Assyrii, VII, 63 not. ††)
- Syrtes*, II, 32. 150 not. IV, 169 not.

*) Cf. Cousinéry Voyage en Macedoine. I. pag. 209. 211.

**) Add. scriptionem *Ἀμυνιανοῦ, τίνος ἔνεκεν οἱ θεοὶ τὴν Στύγα δυνύουσιν* in Boissonad. Anecd. Graec. Vol. IV pag. 469 seq.

***) Add. Clarke Travels II, 2 p. 449.

†) De *Susis* vid. Philological Mus. Cantabrig. 1832. IV. pag. 185—193.

††) Cf. Halling. Deutsch. Geschicht. I, 2 pag. 147 seq.

Syssitia Spartanorum, I, 65 not.
VI, 57 not.

T.

Tabalus, Sardibus praefectus, I, 154
seqq.

Tabellarii in Persarum imperio, III,
126 not.

Tabiti, Scythis Vesta, IV, 59 not. *)

Tabulae geographicae, IV, 36. V,
49. cf. *Pictura*. tabulae, quibus
malefici affiguntur, VII, 33 not.

Tachompo, ins. Nili, II, 29 not.

Tacnarum, promont. Laconiae, I,
23. 25 not. VII, 168.

Talaus, Adraasti pater, V, 67.

Talentum Babylon. et Euboicum,
III, 89 not. III, 95 not. talentum
Atticum, III, 131 not.

Talorum ludi inventores Lydi, I,
94 not.

Talhybius; eius templum Spartaee,
VII, 134 not. Talhybii ira in
Lacedaemonios ob legatos viola-
tos, c. 134 not. 137.

Talhybiadarum privilegium, VII,
134. cf. VI, 60.

Tamynae, opp. Euboeae, VI, 101 not.

Tanagra, opp. Boeotiae, IX, 15
not. et 43. Tanagraei Thebano-
rum vicini, V, 79. Tanagricus
tractus, V, 57 not.

Tanais fl., Europam terminat, IV,
45 not. IV, 57 not. in Maeotidem
lacum se exonerat, IV, 20. 21.
100. 123. Maeoticus fluvius no-
minatur, IV, 45 not.

Tanitana praefectura Aegypti, II,
166 not,

Taniticum Nili ostium: Excurs. ad
II, 17 p. 905. 908. T. I.

Taphrae apud Scythas, IV, 3 not.

Tarentum, urbs Italiae, I, 24. III,
133. IV, 99. Tarentini, III, 138.
ingentem cladem passi, VII, 170.
Tarentinorum rex, III, 136. **)
Tarentini amici Cnidiorum, III,
138. ***)

Targitaeus, et eius tres filii, Scytharum
progenitores, IV, 5 not. ****)

Taricheae Pelusiacaee, Aegypti, II,
15 not. Taricheae ad Canobicum
Nili ostium, II, 113 not.

Tarichutae Aegypti, II, 89 not.

Tartessus, urbs Iberiae, I, 163 not.
IV, 152 not. ex Tartesso Colaesus

Samius magnas divitias retulit,
IV, 152 not. — Tartessiae mu-
stelae, IV, 192. — Tartessorum
rex, Arganthonius, I, 163. †)

Taucheira, opp. Barcaee, IV, 171
not. ††)

Tauri Iphigeniam colunt, IV, 103
not. Taurica gens, IV, 99. 103
not. Taurici montes, IV, 3. Tau-
rica regio, IV, 20. 99 not.

Tauromenium, VII, 154 not. taurus
Neptuno mactatur, VI, 76 not.
significat tesserar., IV, 163 not.

Taxacis, rex Scyth., IV, 120.

Taygetus, mons Laconiae, IV, 145 not.
Tearus, fl. Thraciae; eius fontes
partim calidi, partim frigidi, IV,
90 not. cippus ei a Dario erectus,
IV, 91 not. †††)

*) Cf. Bohlen in *Histor. Abhandl. d. deutsch. Gesellsch. z. Königsberg.*
ed. Schubert. I. (1830) nr. IV, et add. Ramshorn in *Lat. Synon.* II pag. 614,
qui hanc numinis ignei appellationem componit cum aliis orientalium popu-
lorum nominibus similibus calorem, fervorem significantibus.

**) Add. Lorentz *De Tarentin. civitat.* p. 32.

**) Add. Lorentz l. l. pag. 16.

***) Add. Boeckh. *Corp. Inscr.* II, 1 pag. 113.

†) De *Tartesso* ad locum Herodoti, I, 163 conf. etiam Hengstenberg
De Tyriorr. reb. pag. 73. 74.

††) *Lycophr. Alex.* 877. ibiq. Bachmann.

†††) Add. M. Heine *Bilder aus d. Türkei* (Petersburg 1833 pag. 49. 50.)
fontes calidos se invenisse putat non longe ab Achiolo sive Ancyalo veterum,
ad eam viam, quae ad vicum Rumelikioi ducit, ubi etiam quaedam columna-
rum a Dario erectarum vestigia.

- Teaspe*, Sataspis pater, IV, 43. et Pharanadatis, VII, 79. IX, 76.
- Tegea*, opp. Arcad., VI, 105. VII, 170. Tegeatae, Spartanis infensi, I, 65 not. IX, 25 not. 28 not. 37. et Argivi cum Lacedaemoniis bellum gerunt, IX, 35 not. Tegeatae ad Thermopylas, VII, 202. cum Atheniensibus de altero cornu altercantur, IX, 26. ad Plataeas fortiter pugnant, IX, 70. — Tegeae exul mortuus Leotychides, VI, 72.
- Teii* Abdera in Thracia condunt, I, 168. Teii in Ionum classe ad Miletum, VI, 8.
- Telamon* heros, VIII, 6½ not.
- Telchoae*, V, 59 not.
- Telecles*, pater Theodori Samii, III, 41 not.
- Telcllus*, fil. Archelai, Spartae rex, VII, 204.
- Teleontes*, T. III pag. 797 seqq.
- Telesarchus* Samius, III, 143.
- Telinos*, progenitor Gelonis, hierophanta, eius gesta, VII, 153.
- Telliadae*, vatum familia, IX, 37. cf. not. ad c. 33.
- Tellias* Eliensis, vates Phocensium, VIII, 27 not.
- Tellus* Atheniensis, beatus a Solone praedicatus, I, 30.
- Tellus*, Scytharum dea, Apia nominata, IV, 59. vid. *Terra*.
- Telmessus* urbs, I, 78 not. *)
- Telmessenses* haruspices, I, 78 not.
- Telus*, ins. contra Triopium sita, VII, 153 not.
- Telys*, rex Sybar., V, 44 not.
- Temenus* Argivus, progenitor regum Macedoniae, VIII, 137 seqq.
- Temnus* ins., Aeolensium, I, 149 not.
- Tempe*, locus Thessaliae, VII, 128 not. **) 173 not. ***)
- Templum*, vid. *aedes*, *delubrum*.
- Templa* aliquot memorabilia: Iovis Carii templum Mysis et Lydis commune, I, 171. Iovis Olympii Pisae, II, 7 not. Iovis Beli Babylonium cum turri praecalta et aede inferna, I, 181 not. 183. Iovis Thebani in Aegypto, I, 182. II, 56. Iovis sub fago conditum, II, 56. vid. *Delubrum*. — Templum Amphiaraei ap. Thebanos, VIII, 134. Androcratis herois, IX, 25. Acaci Athenis, V, 89. Apollinis Triopii Doriensium civitatibus commune, I, 144. Apollinis Ptoi Thebanorum, VIII, 135 not. Bacchi prope Byzant., IV, 87. Cereris Borysthenitarum, IV, 53. Cybeles Sardibus, V, 102. templum Delphicum magnifice ab Alcmaeonidis exstructum, V, 62 not. cf. I, 51. II, 180. templum Minervae in arce Athen., V, 72 not. 77. templum Cereris Athenis, V, 77 not. Dianae templum magnificum Bubasti, II, 138 not. Furiarum Laei et Oedipodis Spartae, IV, 149. — Hellenium templum Naucrati, II, 178. Herculis vetustissimum Tyri, unde derivatum Thasium, II, 44 not. Panionium, I, 143. templ. Latonae Buto, ubi aedes monolitha, II, 155. cf. c. 175. Minervae Sai, II, 175. Aleae Minervae Tegeae, I, 66. IX, 70. Minervae Pallenis Marathone, I, 62. Protesilai, VII, 33. IX, 116. Veneris Coelestis Ascalone; inde illud in Cypro et Cytheris derivatum, I, 105. templum Vulcani in Aegypto mirandis propylaeis

*) Add. potissimum Clarke Travels II, 1 pag. 222 seqq. et pag. 234 sqq., ubi de ruinis copiose agitur.

**) *Tempe* Thessalica descripsit Theopompus nono Philippicorum libro, de quo vid. Frommel in Creuzeri Melett. III pag. 141. Vide nunc potissimum Clarke Travels II, 3. chap. 9. pag. 273 sqq., quo auctore Livii descriptio optime loco convenit, vid. pag. 290. 294. 296.

***) Vid. potissimum G. L. Krieger: Beiträge zur Geographie von Hellespont: das thessal. Tempe in geogr. u. antiquar. Hinsicht, Lips. 1835, 8.

- exstructum, II, 136 not. II, 176.
 — templum in arce Athen. Doriensibus intrare nefas, V, 72. —
 Tempia diis non erigunt Persae, I, 131. nec Scythae, IV, 59. Aegyptiorum templa, II, 155 not.
Tentsah, vid. *Amsah*.
Tenedus ins., Aeolensium, I, 151. capta a Persis, VI, 31.
Tenus, ins. prope Delum, IV, 33. VI, 97. cf. *Temnus*. *Tenius* Pannaetius, VIII, 82 not.
Teos, opp. Lydiae, Ionum, I, 142 not. II, 178. ab Harpago captum, I, 168.
Teras, IV, 80. Thrax, Sitalcae pater, VII, 137. cf. not. ad IV, 80.
Terillus, Himerae tyrannus, VII, 165.
Termerium (Termerensis Histiaeus), V, 37 not.
Termilae, origine Cretes, Lyciam occupant, VII, 92 cf. I, 173 not.
Terrae universae descriptio ex mente Herodoti, IV, 36—45 not. cf. II, 15. terrae incolae extremi, septemtr. versus, IV, 13 seqq. versus occidentem, II, 33. IV, 49. —
Terrae motu Thessaliae montes dirupti, VII, 129 not. Vid. *lacus* ibique add. terrae motus Scythis prodigium, IV, 28. terrae motu tremuit Delus, VI, 98 not. — Terram et aquam pescere, IV, 126 not. V, 17. 73. T. II p. 678. VI, 48. VII, 32. 131 seq. — Terra nulla omnia suppeditat, I, 32.
Terra dea, Iovis uxor, apud Scythas, IV, 59 not. Terrae sacra faciunt Persae, I, 131.
Tessera militibus data, IX, 98. —
- Tesserarum* ludus a Lydis inventus, I, 94.
Tethronium, opp. Phocidis, VIII, 33 not.
Tetrannestus Sidonius, VII, 98.
Teuceri olim expeditionem in Europam susceperunt, VII, 20. 75 not. priscorum Teucrorum reliquiae Gergithae, V, 122. VII, 43. —
Teucrorum coloni, Pacones, V, 13. Maxyes, IV, 191.
Teuthrania, II, 10.
Textura apud Aegyptios, II, 35 not. cf. III, 47. Figurae vestimentis intextae, I, 203. amiculum variegatum texuit Amestris, IX, 109. texturae notio symbolica, II, 122 not.
Thales Milesius, origine Phoenix, I, 170. solis defectum praedixit, I, 74. Croesi copias Halyn transducit, c. 75. salutare Ionibus consilium dat, I, 170. *) Thaletis sententia de ventis etesiis Nili incrementum efficientibus, II, 20 not.
Thamanaei, pop. Asiat., III, 93 not. 117. **)
Thamasius, Sandocis pater, VII, 194.
Thamimasadas, Neptunus apud Scythas, IV, 59. ***)
Thannyras, Inari Afri fil., III, 15.
Thasus, ins., VI, 46 not. a Phoenicibus condita, II, 44. nomen a Thaso Phoenice, VI, 47. Thasiorum civitates in continente, VII, 118. in his Stryme, c. 108. auri metalla, VI, 46 not. 47 not. — Thasus ab Histiaeo frustra oppugnata, VI, 28. Thasii Persis subiecti, VI, 44 not. defectionis insimulati muros diruere iussi, c. 46.

*) Vid. Lehnert. de foeder. Ionic. pag. 49.

**) I. de Hammer. in Annal. Vienn. LXIII, pag. 10. Herodoti *Sagartios*, *Thamanaeos*, *Utios* et *Meccos* (sic enim scribit, cum in Graecis sit *Μυκωρ*) ad Arabiam pertinere contendit, ad terras, quae nunc vocantur Schahas, Oman et Mekka, earumque gentium legatos putat in sculpturis Persepolitani conspici camelum regi offerentes. Sed Halling (Gesch. d. Deutsch. p. 145.) *Thamanaeos* refert ad terram *Taprestan* s. *Thabarestan*, quae eadem sit atque *Masenderan*.

***) Cf. Boeckh. Corp. Inscriptt. II, 1 pag. 112, ubi comparat quod apud Plinium H. N. VI, 7 exstat *Temerinda* i. e. *mater maris*.

- Theasides* Spart., VI, 85.
- Thebae* Aegyptiae, II, 3. 9 not. 15 not. Thebaeprius cultae, II, 15 not. cur Herodotus de Thebis tacet, not. ad II, 15. Thebae, vel Thebais, olim universa Aegyptus, II, 15 not. Thebis piuisse, maximum prodigium, III, 10. ibi Iovis templum, I, 182. II, 42. 56. IV, 181. et oraculum, II, 54 seq. 83. — Thebana praefectura, II, 4 not. II, 42. 166 not.
- Thebae*, urbs Boeotiae, I, 52. ubi templum et oraculum Ismenii Apollinis, *ibid.* VIII, 134 not. Amphiarai oraculum, *ibid.* cf. I, 46. 49. Thebis recitasse fertur Herodotus, Comm. §. 4. fin. — Thebani cum Atheniensibus bellum gerunt, V, 79 seq. coll. c. 74 et 77. Plataeensis infensi, VI, 108. Thebani in Thermopylis, VII, 202. 205 not. Persis se dedunt; iis regia stigmata inuruntur, c. 233. Thebani cum Persis arma iungunt, IX, 31. 41. fortiter pugnant ad Plataeas, c. 67 not. a Graecis obsidione pressi Medicarum partium patronos tradunt, IX, 86—88.
- Thebais* (carmen cyclicum) in not. ad IV, 32.
- Thebais* (de superiori Aegypto) II, 15. 28 not.
- Thebe*, Asopi filia, V, 80.
- Thebes* campus (Θήβης πεδίου), in Asia, VII, 42 not.
- Themiscyra*, oppidum Cappad. ad Thermodontem fl., IV, 86 not.
- Themison* Theraeus, IV, 154 not.
- Themistocles*. Themistoclis genus et origo, VII, 143 not. Themistoclis filii filiaeve, VIII, 75 not. Neoclis fil., Atheniensibus persuadet, ut publicis pecuniis naves aedificent, VII, 144 not. Atheniensium dux in Thessalia, c. 173. murum ligneum naves interpretatur, cap. 143. ad Artemisium corrumpit Graecorum duces, ut maneant, VIII, 4 not. seq. Iones ad defectionem sollicitat, c. 19. 22 not. Eurybiadi persuadet, ut classe ad Salaminem maneant, c. 56. 59 not. seqq. per legatum Xerxem de classe Graec. cingenda monet, c. 74 seq. Aristidem, sibi non amicum, nuncium adferentem, in consilium Graec. introducit, c. 79—82. Athenienses ad pugnam hortatur, cap. 83. iterum nuncium ad Xerxem mittit, cap. 108. 109 not. 110. ab Insulanis clam pecunias exigit, c. 111. 112 not. seq. Graecorum peritissimus, secundum virtutis praemium fert, c. 123 seq. Lacedaemone praecipue honoratus, obtreptatori scite respondet, c. 124 seq.
- Theocydes*, pater Dicaci, VIII, 65.
- Theodoros* Samius, III, 41 not. artifex clarissimus, I, 51 not.
- Theodoros*, frater Herodoti, Comm. §. 2.
- Theogoniam* canit magus in Persarum sacrificiis, I, 132 not. theogoniam condiderunt Graecis Homerus et Hesiodus, II, 53 not. Vid. *Homerus*.
- Theomestor* (Androdamantis fil., Sami tyrannus a Persis constitutus), VIII, 85 not. IX, 90.
- Theophaniorum* festum ap. Delphenes, I, 51 not.
- Theopompus*, rex Spart., VIII, 131.
- Theopompi* historici epitome Herodoti: Comm. §. 13. 15.
- Theoris* Attica, VI, 87 not.
- Theoxenia*, ap. Graecos, I, 51 not. I, 172 not.
- Thera*, ins. olim Calliste, IV, 147 not. nominata, a Phoenicibus condita, IV, 147 not. postea a Thera Spartano nomen invenit, c. 148 seq. Theraci, sterilitate pressi, in Plateam, ins. navigant; in Libya Cyrenen conducti, IV, 150 not. seqq. 156 not. Therae rex, sacra, IV, 150 not.
- Therambus*, opp. Pallena, VII, 123 not.
- Therapne*, opp. Lacon., VI, 61.
- Theras* (Cadmeus), genus, IV, 147 not. 148. conf. *Thera*.
- Therma*, opp. Mygdoniae, VII, 121 not. 127. 179 not. 183. Thermaeus sinus, VII, 121 not. VIII, 127.
- Thermodon*, fl. Cappadociae, II, 104 not. IV, 86 not. IX, 27.

- Thermodon*, fl. Bocoetiae, IV, 110. IX, 43 not.
- Thermopylae*, ab accolis nude Py-lae nominatae, VII, 201. Thermopylarum fauces describuntur, c. 175. 176 not. Thermopylarum fontes calidi, VII, 176 not. *) Thermopylarum munimenta, VII, 176 not. ad Thermop. usque salvus venit Xerxis exercitus, c. 184. 186. pugna ad Thermop., VII, 223 seq.
- Theron*, Agrigentinarum regulus, cum Gelone Amilcarem vicit, VII, 165 seq. not.
- Thersander*, Polynicis fil., avus Antestionis, proavus Therae, IV, 147. VI, 52.
- Thersander Orchomenius*, Herodoto sermonem nobilis Persae de belli eventu in epulis habitum narravit, IX, 16.
- Theseus* Helenam Aphidnas deper-tavit, IX, 72 not.
- Thesmophoria* Cereris sacra, II, 60 not. 171 not. Ephesi mulieres noctu celebrant, VI, 16 not.
- Thespia*, opp. Bocoetiae, VIII, 50. — Thespienses, V, 79. in Thermopylis, VII, 202. cum Leonida occumbunt, cap. 226. cf. 222. eorum urbs incensa, VIII, 50. superstites ad Plataeas pugnant, IX, 30. Thespiensibus civibus ad-scribitur Sicinnus, VIII, 75.
- Thesprotia*, II, 56 not. VIII, 47. ex ea Thessali venerunt, VII, 176 not. ibi oraculum per mortuorum evocationem, V, 92. §. 7 not.
- Thessalia* (Θεσσαλιώτις), I, 57. VII, 176 not. Θεσσαλίη describitur, VII, 128 not. V, 63 not. Thessalia olim aquis obiecta, VII, 129 not. Vid. *Lacus*. Thessaliae amnes, VII, 129 not. Thessalici equi praestantissimi, VII, 196 not. Thessalorum equitum strages, V, 64 not. Thessali cum Phocensibus perpetuum bellum gesserunt, VII,
176. VIII, 27 not. 29, necessitate coacti cum Persis faciunt, VII, 172—174. cf. c. 130. Xerxem in Phocidem ducunt, VIII, 30 seqq. Thessali in acie Persar. ad Plataeas, IX, 31. Thessalis Artabazus e pugna profugiens verba dat, IX, 89. Thessaliae reges, Aleu-dae, VII, 6 not. 30.
- Thessalus*, socius Doriei, V, 46 not.
- Thestes* fons Libyae, IV, 159. 158 not.
- Thetidi* sacrificant Magi, VII, 191.
- Thmuitana* praefectura Aegypti, II, 166 not.
- Thoas* in Lemno occisus, VI, 138 not.
- Thoës* ferae in Libya, IV, 192 not.
- Thonis*, praefectus Canobici ostii, II, 114 not.
- Thoraces* linei Amasidis regis, II, 182. III, 47 not. thorax Masistii, IX, 22. thoraces Aegyptiacos ad-optarunt Persae, I, 135.
- Thorax* Larissaeus, IX, 1 not. 58.
- Thoricus*, pagus Atticae, IV, 99 not. **)
- Thornax*, mons Lacon., I, 69.
- Thracia*, I, 168. IV, 99. VI, 33. Thracia Herodoti qualis, V, 3 not. coll. V, 9. Thraciae castella, VI, 33 not. In Thracia frigus olim maius, VII, 75 not. Thracium mare, VI, 176 not. Thraces, numerosa gens, in multos populos divisa, V, 3 not. seq. cf. IV, 93. VII, 110. VIII, 116. eorum mores, V, 6. dii, c. 7. sepultura, c. 8. eorum vestimenta ex cannabi, IV, 74. Thraces et Paeones iuncti, T. III p. 827. — Thraces olim a Sesostri subacti, II, 103. Thraces alii Dario sese dedunt; vi subiguntur Getae, IV, 93. Thraciam totam subigit Megabazus, V, 2. Thraces cum Xerxe militant, VII, 185. circa Strymo-

*) Add. Clarke Travels, II, 3. cap. 8. pag. 242 seq. 251 seq.

**) De Thorici reliquiis conf. Dodwell. Views and Descriptions of Cyclopiam Remains, Lond. 1834. pag. 12 seq. Tab. XXI—XXIV incl.

- nem habitantes Iovis curram subripiunt, VIII, 115. in Artabazi exercitum impetum faciunt, IX, 89. — cf. *Getae, Bisaltae, etc.*
- Thracas* Asiam incoletes, Thyni et Bithyni (cf. VII, 75.) a Croeso subiguntur, I, 28 not. Dario tributum pendunt, III, 90. eorum in Xerxis exercitu armatura, VII, 75 seq.
- Thrasylbulus*, tyrannus Milesiorum, pacem componit cum Alyatte, I, 20—22. Periandro quomodo consilium significavit, V, 92. §. 6 not.
- Thrasycles*, pater Lamponis, IX, 90.
- Thrasyldeus* Aleuades, IX, 58.
- Thrasylaus*, pater Stesilai, VI, 114.
- Thrasius* campus Atticae, VIII, 65. not. IX, 7.
- Thucydides* puer Herodoto opus suum praelegenti praesens, Comm. §. 4. Thucydides Herodotum non tangit, VI, 57 not. eius oratio cum Herodotea comparat., Comm. §. 15. pag. 422. Thucydides metalla in Thracia possedit, VI, 46 not.
- Thurii* conditi, IV, 44. T. II pag. 660. *) Thurios discedit Herodotus ibique opus suum absolvit, Comm. §. 4. 5.
- Thus* ubi et quomodo colligatur, III, 107 not.
- Thyiae*, Cephissi filiae, fanum, VII, 178 not.
- Thyni* a Croeso subacti, I, 28.
- Thynni* pisces, I, 62 not.
- Thyrea*, opp. Argolidis, VI, 76. de eo contendunt Spartani et Argivi, I, 82 not. **)
- Thyssagetac*, pop. Europae septentr., IV, 22 not. 123. ***)
- Thyssus*, opp. in Atho monte, VII, 22 not.
- Tiarac Persarum*, I, 132 not. III, 12 not. V, 49 not. VII, 61 not. tiarâ auro intextâ Abderitas donat Xerxes, VIII, 120 not.
- Tiarantus*, fl. Scyth., IV, 48 not.
- Tibareni*, pop. Asiat., III, 94 not. eorum armatura, VII, 78.
- Tibiae* ap. Lydos, I, 17 not. *tibia* in Osiridis festis, II, 48 not. II, 60 not.
- Tibisis*, fl. Scythiae, IV, 49 not.
- Tigranes*, Achaemenides, Medorum dux, VII, 62. Pers. exercitui ad Mycalen praest, IX, 96. cf. c. 102 not.
- Tigris*, Gyndem fl. excipit, V, 52 not. I, 189. Armeniam perfluit, in mare Rubrum infunditur, I, 189. VI, 20. Tres Armeniae fl. huius nominis, V, 52 not.
- Tilonas* pisces, V, 16 not.
- Timagenides* Theban., IX, 38. 86 seq.
- Timagoras*, Timonactis pater, VII, 98.
- Timander*, Asopodori pater, IX, 69.
- Timareta*, antistes Dodonaea, II, 55.
- Timesitheus* Delphensis, V, 72.
- Timesius* Clazomenius, Abderam condidit, I, 168 not.
- Timnas*, Ariapithis tutor, Scythae, IV, 76.
- Timo*, inferarum Dearum ministra, Parum Miltiadi prodit, VI, 134. 135.
- Timodemus* Belbinita, VIII, 125.
- Timon*, Androbuli fil., Delphensis, VII, 141.
- Timonax*, Timagorae fil., VII, 98.
- Timoxenus*, Scionaeorum dux, VIII, 128 not.
- Tiryas*, et Tirynthius ager, Argolidis, VI, 76 not. 77. 83. T. III p. 818. Tirynthii in acie Graec.

*) Conf. Voemellii Programm. 1833 Francof. Quo anno Thurii conditi sint.

**) De loco pugnae vid. Ross. in Blätt. f. literar. Unterhaltg. 1833 nro 165 pag. 682.

***) Cf. Boeckh. Corp. Inscriptt. II, 1 pag. 85. et Halling in Annall. Vienn. LXIII pag. 176. add. Eichwald in Annall. Dorpat. III. 1 pag. 6, qui verum gentis nomen habet *Tyrasgetas* s. *Getas* (Slavos), qui ad Tyram fluvium (i. e. Dnjestr) habitent.

- ad Plataeas, IX, 28. Tiryntios piscatores cepit Aneristus Spartanus, VII, 137.
- Tisamenus*, Antiochi fil., vates, Eleus, Spartanus civis factus, IX, 33—35 not.
- Tisamenus*, Thersandri fil., Spartanus, IV, 147. VI, 52.
- Tisander*, Isagorae pater, V, 66.
- Tisander*, Hippoclidis pater, VI, 127 not. 129.
- Tisias*, Lysagorae pater, VI, 133.
- Titacus* Aphidnaeus, IX, 73.
- Tithaeus*, Datis fil., equitatu praefectus, VII, 88.
- Tithorea*, Parnassi vertex, VIII, 32 not.
- Titormus* Aetolus, frater Malae, VI, 127 not.
- Tmolus*, Lydiae mons, ad Sardes, I, 84. auri ramenta profert, I, 93 not. V, 101 not.
- Tombuctu* urbs, II, 32 not.
- Tomyris*, Massagetarum regina, Cylum Araxem traicere sinit, I, 205 not. seqq. filium dolo captum repetit, cap. 212. in Cyri cadaver saevit, c. 214 not.
- Tonitrua* in Xerxis exercitum ingruunt, VII, 42. adv. tonitrua sagittas emittunt Thraces, IV, 94.
- Torone*, opp. Sithoniae, T. III p. 821. VII, 22 not. 122 not. Toronaecum promontor., VII, 122 not.
- Trachea* Chersonesus, IV, 99.
- Trachis*, opp. agri Maliensis, VII, 199 not. 201. 203. Trachinia, VIII, 31 not. Trachinii, VII, 175. 176 not. Trachiniae petrae, VII, 198.
- Tragici* chori calamitates Adrasti celebrantes, Baccho attributi, V, 67. *Tragoedia*, vid. *Drama*.
- Tragoediae* Graecae origines, T. III p. 800 seqq.
- Trapezus*, Arcadiae opp., VI, 127 not.
- Traspias*, Scythae, IV, 6 not.
- Trausi*, pop. Thraciae, V, 4 not. T. III p. 811.
- Trausus*, fl. Thraciae, in Bistonidem lacum influit, VII, 109 not.
- Tricadac* Spartanorum, I, 65 not.
- Tria-capita*, locus in Cithaerone monte, IX, 39 not.
- Triballicus campus*, Thraciae, IV, 49 not.
- Tributum* (Landsteuer), VI, 42 not.
- Tribuum* nomina mutata Sicyone, V, 68. Tribus Athen. auctae, V, 66. 69. VI, 131 not.
- Triceterides* in Bacchi honorem, IV, 108 not.
- Trifolium* apud Persas, I, 132 not.
- Triopium*, Cnidiorum ditio, I, 174 not. Triopici Apollinis templum, I, 144 not. — Triopium promontor., I, 174 not. IV, 38 not. *)
- Triphylia*, IV, 148 not.
- Tripodes* veterum, I, 92 not. 144 not. V, 49. Tripodes Apollini sacri, IV, 179 not. V, 49 not. *Tripus aureus* Croesi Thebis, I, 92 not. *tripus* Delphis a Graecis dedicatus, VIII, 82 not. IX, 81 not. *tripus aeneus* ad Tritonidem lacum, IV, 179. *tripodes* in Apollinis templo Thebis, V, 59 not. 61. I, 92 not.
- Tritacenses* (Tritaea), Achaeorum civitas, I, 145 not.
- Tritantacchmes*, Artabani fil., pedestri exercitui praefectus, VII, 82. 121. eius nobilis sententia, VIII, 26 not.
- Tritantacchmes*, Artabazi f., Babylo-niae praef., I, 192.
- Triteac*, opp. Phocidis, VIII, 33 not.
- Triton*, fl. Libyae, et Tritonis lacus, IV, 178 not. **) 191. IV, 180 not.
- Triton* e tripode oraculum edidit, IV, 179 not.
- Trochilus*, II, 68 not.

*) Vid. Clarke Travels II, 1 p. 214 sqq.

**) Iis, quae ibi disputavimus, nunc adde sis Humboldt Examen critique de l'histoire de la geograph. du nouv. contin. pag. 59, qui terrae motibus factum fuisse putat, ut Tritonis lacus ipsaque regio sic mutata fuerit, in-

- Troezen*, opp. Argolidis, VIII, 41. 43. Troezenii in acie Graecor. ad Plataeas, IX, 28. Troezenii Haliacarnassum condiderunt, VII, 99.
- Troglodytae*, IV, 183 not. eorum lingua, *ibid*.
- Troia*, IV, 191. V, 13. Troiana terra (ἡ Τροαίς γῆ), II, 118. (ἡ Τρωάς γῆ), V, 25. 122. (Τευθραία γῆ), II, 10. (Ἰλιάς), V, 122 not. cf. *Teucris*. Troas regio, III, 90 not. — De Troia expugnata narratio Aegyptiorum, II, 118 seq. cf. not. ad II, 120. Troianum bellum tertia generatione post Minoem gestum, VII, 171.
- Trophonii* Orac., I, 46 not. antrum, VIII, 134 not.
- Tuder*, I, 12.
- Tumulus* in Thermopy'is, VII, 225. 228 not. *) tumuli sepulcrales Graecorum, V, 8 not. tumuli sepulcrales per Scythiam, IV, 71 not. in tumulo viri mactatur uxor, V, 5 not.
- Tycta*, ap. Persas regia coena, IX, 110 not.
- Tydeus*, gener Adrasti, V, 67.
- Tympana*, IV, 76 not.
- Tymnes*, Histiaei pater, Termerensis, V, 37. VII, 98.
- Tyndaridae*, V, 75 not. Argonautae, IV, 145. Helenae repetendae causa Atticam invaserunt, IX, 73. Tyndaridae apud Spartanos, V, 75 not. — Tyndari filia, Helena, Venus Hospita ap. Aegyptios, II, 112.
- Typhon*, Osiridis filio insidiatus, II, 144 not. II, 156. in Serbonide lacu occultatus, III, 5 not.
- Tyrannis lubrica* res, III, 53 not.
- Tyrannidis incommoda*, V, 92.
- Tyrannorum mores*, III, 80 not. tyranni poetis favent, III, 125 not. tyranni a Persis constituti in uribus Graecis, IV, 137 not. tyrannis inimica Sparta, V, 91 not.
- Tyras*, fl. Scyth., IV, 11. 47. 82. eius cursus, c. 51 not. seq. — Tyrariae, Graeci ad Tyrae fl. ostium, IV, 51 not.
- Tyrodiza*, opp. Thraciae; Perinthiorum, VII, 25 not.
- Tyrrhenia*, a Tyrrheno et Lydis in Umbria condita, I, 94 not. VI, 22 not. de nomine ipso, I, 94 not. 163. Tyrrheniam Graecis Phocaeenses ostenderunt, I, 163 not. Tyrrheni cum Phocaeensibus bellum navale gerunt, I, 166 not. seqq.
- Tyrrheni* Thraciam incolentes, I, 57 cf. not. Tyrrheni s. Tusci classe validi, I, 163. 166 not. Tyrrheni, Lydorum coloni. Excurs. ad I, 94 p. 893 seqq. Vid. *Lydia*.
- Tyrus*, ubi vetustiss. Herculis templum, quando condita, II, 44 not. Tyrii Memphi circa Herculis templum sedes habent, II, 112. Tyrus Homero incognita, qui non nisi Sidonem novit, II, 116 not. Tyrus quando et quo modo in Persarum potestatem devenit, III, 19 not. **)

V.

Vaccas Isidis sacrae, II, 41 not. vaccarum carnem non gustant Nomades Libyae, nec Barcaeorum mulieres, IV, 186 not. cf. *Bos*.

deque eam confusionem ortam, quae inter Tritonidem lacum et Syrtim inveniat.

*) Add. Clarke Travels. II, 3. chap. 8 pag. 242. *ibiq.* tabulam aeri incisam huius tumuli, in cuius superficie lapidum grandium hic illic sparsorum congeries.

**) Hengstenbergio De rebb. Tyrr. pag. 57 seqq. certum videtur, Tyrios sponte se dedisse Persis et quidem Cyro. Contra probari posse negat Hitzig. ad Iesai. pag. 277 Phoenices se ante Cambysem Persis dedisse, tempore Tyri conditi; conf. eundem Hengstenberg. l. I. pag. 10 seq. qui Phoenices et Cyprios eodem ferme tempore se Persis dedisse statuit p. 64. 65.

- Vallum* e clypeis congerunt Persae, IX, 61. 99. 102 not.
- Vasa* fictilia Attica, V, 88 not. cf. *Dolia*.
- Vates* in exercitu, VII, 121. IX, 33. cf. not. et vid. *Acarnum* et *Elis*. Vatum ingens numerus ap. Scythas; eorum vaticinandi ritus, IV, 67 seqq. vaticinandi modus apud Nasamonnes, IV, 172. conf. *Oraculum*.
- Vclia* a Phocaensibus condita, I, 167 not. nomen *ibid*.
- Veneti*, vid. *Encti*.
- Ventus* Strymonias, VIII, 118 not. Hellespontias, VII, 188 not. venti Etesiae non efficiunt, ut Nilus augetur, II, 20 not. ventus exercitum arenâ obruit, III, 26 not. adv. ventum expeditionem suscipiunt Psylli, IV, 173 not. — Ventorum ara Thyiae, VII, 178 not. Ventis sacra faciunt Persae, I, 131. pueros immolat Menelaus, II, 119. Ventos placant incantationibus Magi, VII, 191. ventorum cultus, VII, 178 not. 189 not. ventorum nomina in *ias* exeuntia, VII, 188 not.
- Venus*, *Assyriis* Mylitta, *Arabibus* Alitta, *Persis* Mitra, I, 131 not. Venus Urânia, I, 105 not. ap. *Arabes* Ailat, III, 8. ap. *Scythas* Artimpasa, IV, 59 not. Veneris Assyriae cultus, I, 199 not. Hospita Venus, Helena, ap. Aegypt.; eius aedes Memphi, II, 112 not. Veneris templum Atarbechi, II, 41 not. vetustiss. Ascalone, inde templ. in Cypro et Cytheris derivatum, I, 105. — a Venere divinandam artem acceperunt Scythae, IV, 67. Venus Aegyptiorum, II, 41 not. 64 not.
- Vesta* dea, Tabita ap. Scythas, IV, 59 not. 68 not. cf. c. 127. *Vesta* Graecorum unde ducta, II, 50 not.
- Vestes* ex gossypio, II, 37 not. VII, 65. ex scirpo paratae ap. Indos, III, 98. ex cannabi ap. Thraeces, IV, 74. lineae et laneae ap. Aegyptios, II, 81. in vestimentis figuris pingunt Caucasi, I, 203. vestes pictae ap. Sarangas, VII, 67. Vestimentum Ionicum, Corinthicum, Caricum, Doricum, V, 87 not. 88 not. conf. *Textura*. — Vestitus populorum cum Xerxe militantium, VII, 61 seq. Vestes honoris causa tributae, III, 84 not. *) VII, 116.
- Via* Sacra Athenis Eleusinem ducens, VI, 34 not. *Viae* Sacrae, locus Scythiae, IV, 52. Novemviae, VII, 114 not. via insculptis ornata figuris in Aegypto, II, 124. Via publica mercatorum per desertam Africae, IV, 181—185. via ab Epheso usque Susa per stationes et parasangas descripta, V, 52 — 54 not. Via Scytharum, Hunnorum, aliorum, I, 104 not. Via Thermopylarum, vid. *semita*.
- Vicinos* Medi et Persae colunt, I 134.
- Victimae* caedendae modus ap. Scythas, IV, 60 seq. cf. *Sacrificium*. Victimae exploratio ap. Aegyptios, II, 38 not. ex victimis responsa dei petita, VIII, 134.
- Victoria* alma (*πότνια Νίκη*), VIII, 77. victoria Cadmea, I, 166 not. frigida, IX, 49.
- Vigiliae* veterum, IX, 51 not.
- Vincire* deos, I, 26 not.
- Vinum* palmeum, I, 193. 194 not. II, 86. III, 20 not. ex hordeo ap. Aegyptios, II, 77 not. ex loto, IV, 177. Vid. *Cerevisia*. vinum Aegyptiorum, II, 37 not. II, 60 not. coll. 77 not. T. I pag. 930. vinum in Aegyptum introducit, III, 6 not.
- Viperarum* generatio cur rara, III, 108. 109.
- Virgo* nulla ap. Sauromatas nubit,

*) Plane ut olim Xerxes, ita Mohammedes, incolis urbis Ailat in Arabia, vestem dedisse fertur. Vid. I. de Hammer. in *Annal. Vienn. LXVI* pag. 24 seqq.

- quin prius hostem occiderit, IV, 117 not. virgines non custodiunt Thracas, severe vero uxores, V, 6. cf. *Concubitus*. Virgines devirginantur a rege ap. Adyrmachidas, IV, 168 not. publice venduntur ap. Babylonios, I, 196. virginum pugna, IV, 180 not.
- Viri pauci, multi homines*, VII, 210 not. Viri Xerxi mulieres facti, VIII, 88 not.
- Vita humana*, LXX. annis terminata a Solone, I, 32. ab Ichthyophagis, LXXX., III, 22. de vitae humanae conditione disputatio, VII, 46 seq. cf. I, 32 not. Vid. *Herodotus*.
- Vitis aurea*, VII, 27.
- Vivos defodere Persis in usu*, VII, 114 not. cf. III, 35.
- Ultio gravior ap. deos invidiosa*, IV, 205.
- Umbri*, pop. Italiae, I, 94 not. IV, 49 not.
- Unoculi*, vid. *Arimaspi*.
- Vocalissimus Aegyptius*, IV, 141.
- Urania*, vid. *Venus*.
- Urbs lignea*, IV, 108.
- Urina hirci spasmi remedium*, IV, 187. urina castae mulieris visus restitutus, II, 111.
- Urnae lustrales Delphis a Croeso dedicatae*, I, 51.
- Urotal Arabibus*, vid. *Orotal*. Diosynsus, III, 8 not.
- Ursorum ac luperum sepultura*, II, 67. ursos fert Libya, 191 not. Ursi rari per Aegyptum, II, 67 not.
- Utii*, pop. Asiat., III, 93 not. eorum armatura, VII, 68. Vid. *Thamaneai*.
- Vulcanus*, magnum eius templum Memphi, II, 99 not. 101. 121. 136. 147. 176. Vulcanus Aegyptiorum est *Phthah*, II, 3 not. II, 99 not. Vulcani simulacris illusit Cambyzes, III, 37. cum Vulcani sacerdotibus sermones praecipue miscuit Herodotus, II, 3 not. cf. c. 100 not. — In Vulcani honorem lampadum festivitas ap. Graecos, VIII, 98 not.
- Vulnera sindone byssina obligantur*, VII, 181.
- Vulpansereres Aegyptiis sacri*, II, 72 not. *)
- Uxor Candaulis a Gyge nuda visa*, I, 9. uxores ad mariti funus mactatae, V, 5. uxores Atheniens. raptae, VII, 138. cf. *Mulieres*.

W.

Werigeld s. satisfactio, I, 35 not. et T. I p. 926.

X.

Xanthippus, Ariphronis fil., Periclis pater, VI, 131. Miltiadem, e Pairo reversum accusat, c. 136. Atheniensium dux ad Mycalen, VIII, 131 not. Sestum oppugnat, IX, 114. Sesti praefectum Artaycten cruci affigit, c. 120. cf. VII, 33.

Xanthus, Lyciae opp., I, 176 not. Xanthiuseampus, *ibid.* Xanthii fortiter pugnant adv. Harpagum, *ibid.*

Xanthus Lydd. rerum scriptor, I, 93 not. Comm. §. 8.

Xenagoras, Praxilai fil., Halicarnas., IX, 107.

Xenophon, Herodotei sermonis imitator, Comm. §. 15 fin.

Xerxes, Darii fil., ex Atossa, Cyri fil., VII, 1. eius genealogia, VII, 11. Xerxis nomen significat bellatorem, VI, 98 not. Rex Persarum declaratur, Demarato adiuvante et Atossa, VII, 2—4. contra Aegyptum rebellantem ducit, c. 5. 7. — De bello Graecis inferendo, instigatus praecipue a Mardonio, ab Alenadis et Pisistratidis, (c. 5. 6.) cum Persar. proceribus disserit, VII, 8. §. 2 not. ter consilium mutat, cap. 8 — 18. a Pythio Lydo hospitio excipitur, c. 26 seqq. praecoens dimittit per Graeciam, c. 32 not. conf. c. 131. Xerxes omnes homines secum duxisse fertur, VII,

*) In capuli sive baltei figuris ornati fragmento, quod in tumulo prope Panticapeum detectum est, conspiciuntur huiusmodi Vulpansereres teste M. de Blaramberg: in Notice sur quelq. objets d'antiquité, decouverts en Tauride, (Paris 1822) pag. 10.

56 not. Xerxes quot copiis Graeciam invaserit, VII, 60 not. VII, 184 not. coll. 186 not. Xerxes quot naves habuerit, VII, 89 not. Xerxis iactantia, VII, 8. §. 4 not. coll. VII, 9 not. VII, 104 not. expeditionis in Graeciam tempus, VII, 20 not. sedes altior ad Abydum, VII, 44 not. *) sententia de Thesalia, VII, 130 not. animus generosus, VII, 136 not. coll. VII, 147 not. VIII, 68 fin. Hellespontum flagellari iubet, c. 35 not. **) Graecorum speculatores salvos dimittit, c. 146. 147 not. seq. discisso Pythii filio, Abydum petit, c. 37. 39 not. seq. agminis ordo, 40 seq. Abydi cum Artabano de expeditione iterum disserit, c. 44 — 52. naves frumentarias Peloponnesum petere patitur, cap. 147. Hellespontum transit, c. 54 seqq. numerum copiarum init, cap. 59 seq. cf. cap. 100. cum Demarato de Graecorum disciplina disputat, c. 101 — 104. Graecis civitatibus sumptuosas imperat coenas, c. 118 — 120. terrestres copias in tria agmina dividit, c. 121. Penci fl. aestia spectat, c. 128 not. seqq. ad Thermopylas castra promovet, c. 198 — 201. pugnam committit, c. 210 seqq. semita prodita, c. 213, Thermopylas expugnat, c. 223 — 225. in cadaver Leonidae saevit, c. 238. sepultis occisis Persis ad stragem spectandam classarios invitat, VIII, 24 seq. Atticam igne vastat, Athenas capit, c. 50 seqq. pugnam ad Salaminem committit, spreto consilio Artemisiae, c. 67 seqq. in monte sedens pugnam spectat, c. 90 not. cf. c. 88. clade accepta fugam meditatur, c. 100 seqq. filios suos Artemisiae committit Ephesum ducendos, cap.

103. 107. Mardonio in Thessalia relicto, ad Hellespontum prope- rat, c. 113. Persis fame absumtis, (VIII, 115 not.) Abydum, (cf. c. 118 not. 120.) traicit et Sardes pervenit, c. 117. Ibi et dein Susis, nefariis amoribus indulget, IX, 108 seqq. ab Austru uxore amiculum accipit, etc. c. 109 seq. Masisten fratrem interficit, c. 113. — Iovis Beli statuam Babylone abstulit, I, 183. — Xerxes forma praestans, VII, 187. coll. VIII, 68 fin.

Xuthus, Ionis pater, VII, 94 not.

Z.

Zacynthus ins., VI, 70. IX, 37 not. ibi lacus picem proferens, IV, 195 not. Zacynthii, III, 59. VI, 70.

Zalmoxis, deus ap. Getas, eiusque cultus, IV, 94 not. seqq. aetas, IV, 95 not. sacra, IV, 95 not.

Zancla, Siciliae opp., postea Messana nominata, VII, 164. a Samiis occupata, VI, 22. 23 not. seq. et una cum Cadmo Coe habitata, VII, 164. cum Zanclaeis bellum gessit Hippocrates, VII, 154 not. cf. VI, 23.

Zaucces, Afri, IV, 193 not.

Zegeries, murium genus in Africa, IV, 192 not.

Zeira, amiculi genus, VII, 69 not.

Zeuxidamus, Leontychidis f., VI, 71.

Zona, Samothraciae opp., VII, 59 not.

Zopyrus, Megabyzi fil., se ipse mutilat, et Babylonem Dario prodit, III, 153 not. 158. Babyloniae praeficitur a Dario, maxime laudatus, c. 160. eius filia a Sataspe vitata, IV, 43.

Zopyrus, Megabyzi fil., illius nepos, ad Athenienses transfugit, III, 160.

Zoster, Atticae promontorium, VIII, 107 not.

*) Add. I. v. Hammer in Annal. Vienn. LVII p. 2. 3.

**) Quod h. l. Hellespontum compedibus vinxisse dicitur Xerxes, id si cum Aeschylī verbis in Pers. 731 comparetur, primitus non nisi poetarum more dictum fuisse videri ad indicandum fretum navibus s. ponte iunctum, postmodo autem, nimis proprio sensu acceptum fuisse maleque inde intellectum statuit C. O. Müller in Annal. Gotting. 1834. nr. 60 pag. 587. — Mihi secus videtur.

II. INDEX VERBORUM.

- ἀβρότατοι Agathyrsi IV, 104 not.
 ἀβροχίτωνες IV, 104 not.
 ἀγαθοεργία III, 154 not.
 ἀγαθοεργοί I, 67 not.
 ἀγαθὸς de fortitudine V, 2. coll. I, 30 (καλοὶ κἀγαθοί).
 ἀγαιόμενοι VIII, 69 not.
 ἀγάλλεσθαι IV, 64.
 ἀγαλμα IV, 26. 76. V, 60.
 ἀγαμαι (probo) IV, 46.
 ἀγανρός VII, 57.
 Ἀγβάτανα I, 98. III, 62.
 ἀγγαρήϊον III, 126. VIII, 98.
 ἀγγελιηφόροι IV, 71 not. coll. not. ad VII, 62 not.
 ἀγγέλλεσθαι (struct. cum particip.) VI, 69. Tom. III p. 324. VII, 37.
 ἄγειν conf. cum ἀνάγειν III, 79 not. coll. V, 119.
 ἄγει θεός VII, 8 §. 1.
 ἀγαγόντες et ἄγοντες confus. VIII, 26 not. IX, 95 coll. I, 9.
 ἄγων εἶσε III, 61.
 ἄγειν ἐν οὐδενὶ λόγῳ etc. not. ad II, 141.
 ἄγειν ἐν μοίρῃ II, 172 not. cf. II, 141.
 ἄγεσθαι ἐν τίμῃ I, 134. II, 83. coll. III, 3.
 ἄγεσθαι ἐς χεῖρας I, 126. IV, 79.
 ἄγεσθαι (ἐς τὸν οἶκον de matrimonio) I, 34. 59. II, 47. IV, 78. 145. V, 16. V, 92 §. 2. VI, 62. IX, 108.
 ἄξω confus. c. ἕξω VII, 150 not. coll. ἐσάξαντο V, 34 not.
 ἄγειν ἡσυχίαν VII, 11 not.
 ἄγειν καὶ φέρειν I, 88. 166. III, 39 not. IX, 31. VI, 42 not. VI, 90.
 ἀγείρειν (stipem mendicando colligere) IV, 35. I, 61.
 ἀγεννῆς et ἀγενῆς V, 6 not.
 ἀγεόμενος, III, 14 not.
 ἄγεσις et ἔγεσις conf. VII, 5 not.
 ἄγη (invidia) VI, 61.
 ἀγινέειν et ἀπαγινέειν (de donis tributivse) III, 97.
 ἄγκος VI, 74.
 ἀγνωμονεστέρη (γνώμη) IX, 41.
 ἀγνωμοσύνη II, 172 not. IV, 93. V, 83 not. VI, 10 not. VII, 9 §. 2. IX, 3.
 ἀγοράζειν (in foro agere) II, 35 not. IV, 164. 78. III, 137 not.
 ἀγοραῖοι I, 93 not.
 ἀγορῆ VII, 23 not.
 ἄγρια II, 94.
 ἀγχιστόροφος VII, 13 not.
 ἀγχοῦ I, 190 not. III, 85. ἀγχότατα VII, 91 not. ἀγχότατα et ἀγχότερα VII, 64 not.
 ἀγών (ἰππικός) VI, 38 not.
 ἀδάμαντι (δεδισθαι) VII, 141.
 ἄδην ἔχειν τινός (satiatatem capere ex aliqua re) IX, 39 not.
 ἀδίκιον V, 89 not.
 ἀδίκων et ἀδικέων ἄρχειν IV, 119 not.
 Ἀδράστεια III, 40. et T. I p. 891.
 ἄδρηστοι IV, 142. 143.
 Ἀδρίας (ὁ) et (ἡ) Ἀδρία I, 163 not.
 ἄδρυον (τό) V, 72 not. et T. III p. 814.
 ἀεὶ s. αἰεὶ IV, 162 not. IX, 102.
 αἰεκῆς III, 24. coll. VII, 48. III, 120. VI, 98.
 αἰεμίη et αἰεμίη I, 115 not. III, 160.

- * *Ἀειμνήστου* nomen IX, 64. 72. *)
αἰένωσ (perennis) I, 93 not. **)
αἰερέσθαι (se movere) IV, 150 not.
αἰερέσθαι (vela) VI, 14. IX, 52 not.
αἰερέσθαι πόλεμον VII, 132 not.
ἀελλπτειν VII, 168 not. — *ἐξ ἀέλ-*
πτου (ex improviso) I, 111.
αἰηλος VII, 140 not.
ἀθανατίζειν et *ἀπαθανατίζειν* IV,
 93 not. et T. II p. 678.
ἀθάνατοι, militum cohors apud Per-
 sas, VII, 31 not. 55. 83 not.
ἀθμίματα ἔρδειν (infanda patrare)
 VII, 33 not. VIII, 46 not.
Ἀθηνάων et *Ἀθηναίων* confus. II,
 7 not. VII, 51 not. VIII, 143 not.
 VIII, 46.
ἀθρόοι VI, 112 not.
ἀθρομία I, 37 not.
Ἄθων (τόν) et *Ἄθω* VI, 44 not. 45.
αἰ pro *εἰ* IV, 157. *αἰ γάρ* in optan-
 do I, 27 not.
Αἴα I, 2 not.
αἴγες τράγοι III, 112 not. — *αἰγά*
s. αἰγίς IV, 189 not.
Αἰγιαλέες V, 68. *Αἰγιαλέες* Πελα-
 γοῖ VII, 94.
αἰγικορεῖς Attici et Cyziceni V, 66.
 T. III p. 798 seq.
Αἰγινα et *Αἰγινάη* de insula Aegina
 V, 86 not.
Αἰγὸς ποταμοί IX, 119 not.
αἰγυπιὸς III, 76 not.
αἰδοῖς et *αἰδορήη* VI, 69 not.
Αἰετίδης V, 92 §. 5.
αἰθεῖν πῦρ IV, 145 not.
αἰλουρος et *αἰέλουρος* (felis) II, 66.
 T. I p. 932.
αἰμασιή I, 180 not. II, 138 not. VII,
 60.
αἰνώσ (valde) IV, 7. 52 not.
αἰξ II, 46.
αἰὸρ (apud Scythas vir) IV, 110 not.
αἰπόλος αἰγῶν II, 46.
αἰρεῖν (deprehendere) V, 102 not.
αἰρέει ὁ λόγος I, 132 not. II, 33.
 III, 45 not. IV, 127. VI, 124 not.
 VII, 41. sive ἡ γνώμη II, 43. VI,
 109 not.
αἰρεῖσθαι τι ἀντι τινος (aliud prae
 alio eligere) IX, 45.
ἀραιήρητο conf. cum *ἀναιήρητο* I, 192.
 coll. III, 65. 83 not. de forma.
αἰρεσθαι γῦδος VI, 77 not.
αἰσιμον ἡμαρ IX, 43.
αἰστοῦν III, 69 not.
αἰχμή et *λόγχη* differt I, 52 not.
αἰχμή (armorum vi) V, 94 not.
αἰωρεῖν et *αἰωρεῖσθαι* I, 27 not.
 VII, 61 not. VIII, 100 not.
ἀκάνθη (de serpentibus) II, 75. IV,
 72.
Ἀκαρονὰν et *Ἀκαρνεὺς* s. *Ἀχαρνεὺς*
 I, 62 not.
ἀκατάψευστα et *ἀκατάψανστα* IV,
 191 not.
ἀκέεσθαι (malo mederi) V, 91 not.
ἀκέραιος III, 146 not.
ἀκέρφαλοι IV, 91 not.
ἀκήρατος II, 86 not. IV, 152 not.
ἀκήρυκτος πόλεμος V, 81 not.
Ἄκης fluvius III, 117 not.
ἀκίβδηλος IX, 7 §. 2.
ἀκινάκης ὁ et ἡ III, 128 not. IV,
 62 not. VII, 54. 67. (Jacobs. ad
 Aelian. N. A. XII, 30.) Vid. *Ac-*
inaces.
ακμή s. ἐπὶ ξυροῦ ἀκμῆς VI, 11.
ἀκοή ἐξικέσθαι etc. II, 123 not. 148.
 IV, 16 not. T. II p. 677.
ἄκος (remedium) IV, 187 not.
ἀκρητοπότης VI, 84 not.
ἀκροβολίζεσθαι VIII, 64 not.
ἀκροθίνια VIII, 121 not.
Ἀκρόθωον urbs VII, 22 not.
ἀκρομανῆς V, 42 not.
ἀκρόπολις III, 68. 79.
ἄκρος ὄργην (ad iram pronus) I,
 73 not. ***)
ἄκρος ψυχῆν (animo constans) V,
 124 not. (Add. Wesseling. Diss.
 Herod. XI p. 185.) coll. VI, 122.

*) Conf. Osann. Sylloge Inscr. pag. 242 et pag. 397.

**) Conf. Heinecke De Homer. et Lycurg. pag. 79, qui vel in talibus epithetis priscam doctrinam de aqua, omnium rerum principe, cognosci posse putat.

***) Ubi Negris ὄργην ἄκρος idem esse vult atque ὄργην χαλεπὸς III, 131.

- ἀκρος ἀρετην* de soli bonitate VII, 5 not.
ἀκρωτήριον VII, 217 not.
ἀκτὴ Peloponnesi V, 68. *ἀκτὴ τραχέη* VII, 33. *ἀκτὴ* (peninsula) IV, 38 not.
ἀκούειν (cum add. εἶναι *censeri, haberi*) III, 131 fin. Add. Schneider. ad Xenophont. Memor. III, 5, 9.
ἀλάβαστρον III, 20. (Add. Hess. ad Plutarch. Timol. 15. pag. 71.)
ἀλάζωνες IV, 17.
ἀλγεῖν (morbo affici) VII, 229.
ἀλγηδόνες ὀφθαλμῶν V, 18 not.
ἀλευρα VII, 119 not.
Ἀλήιον πεδίον in Cilicia VI, 95.
ἀληθευμένος VII, 23 not.
ἀλής (confertus) I, 133 not.
ἀλία (Dorum concio) I, 125. V, 29 not. V, 79.
ἀλιεῖς (piscatores) et *Ἀλιεῖς* (Halienses) VII, 137 not. *)
Ἀλικαρνησσεύς (de forma) I, 1. 144 not. III, 7 not. VII, 99.
ἀλίσκεσθαι (de structura) I, 209 not. II, 174. VII, 6 not. VII, 197.
Ἀλίττα I, 131 coll. *Ἀλιλάτ* III, 8 not. (Venus).
ἀλλὰ (proinde) I, 108. Vid. Hartung. Lehre d. Partik. II p. 35. 36. — apodosin exordians, praecedente *εἰ* II, 172 not. III, 72. IV, 120. V, 39. VII, 10 §. 6 not. coll. VII, 104. T. III p. 813. (Held. ad Plutarch. Timol. 4. p. 333.)
ἀλλὰ γὰρ in hyperbati V, 3. VIII, 137 not. IX, 27. 109.
ἀλλὰ et *ἄμα* confus. VII, 104 not.
ἀλλ' οὔτι χαιρών III, 36 not.
ἀλλὰ (adhortandi notione) VIII, 140 §. 1.
ἄλλη I, 1. III, 61. IV, 192 not. (Ad-ditum *χάρη* I, 1. tuetur Bernhardt Gr. Synt. pag. 186 not.) Add. Jacobs ad Aelian. N. A. III, 42.
ἄλλογνωσας i. e. *ἀγνοήσας* I, 85 not.
ἄλλόθροος III, 11 not.
ἄλλος (omnino) II, 80 not. IV, 179 not. — numeris iunct. IV, 54 not. ἄλλοι pro οἱ ἄλλοι I, 48 not. II, 14. — ἄλλο γε ἢ IX, 8 not. ἄλλο τι ἢ I, 109 not. II, 14.
ἄλλοτριώτατος III, 119. T. II p. 676.
ἄλλοφρονεῖν V, 85 not. VII, 205.
ἄλλως i. e. *μάτην* IV, 77 not. V, 8.
ἄλμυρόν ὕδωρ VII, 35 not.
ἀλογίη VII, 208 not. ἐν ἀλογίῃ ἔχειν etc. VI, 75 not. ἀλογίην ἔχειν τινός II, 141 not. III, 121 coll. 125 ubi ἀλογοεῖν.
ἄλσος not. ad I, 199. V, 119.
ἀλυκτάζειν IX, 70 not.
ἄλφια VII, 119 not.
ἄμα seq. καὶ I, 112 not. III, 135 not. V, 92 §. 6 not. IX, 16 not. 91. ἄμ' ἔπος — ἄμ' ἔργον (proverbialis locutio) III, 135 not. — ἄμα cum particip. III, 65. IV, 67 not.
ἀμάξης καμάρη IV, 69 not.
ἀμαρτάνειν γνώμης III, 81 not. χρησμοῦ I, 71. IV, 164. IX, 33.
ἀμαρτὰς I, 167 not. III, 25. VIII, 140.
ἀμαχητὶ IV, 11 not. IV, 93.
ἀμβολάδην IV, 181 not.
ἀμβώσας pro ἀναβώσας I, 8 not. III, 38. vid. βῶσαι etc.
ἀμειβεῖν θύρας V, 72 not.
ἀμειβεσθαι structura III, 52. V, 93 not.
ἄμεινον (οὐ γὰρ ἄμεινον) I, 187 not. III, 71. (Cf. Jacobs. ad Aelian. N. A. VI, 40 p. 228.) III, 134. VII, 169 not.
ἄμεινον πρήσσειν IV, 156. (Add. Jacobs. ad Aelian. N. A. VII, 32.) V, 82.
ἀμήνιτος IX, 94 not.
ἄμητον et *ἀμητόν* II, 14. IV, 42 not.
ἀμηχανίη VIII, 111 not.
ἄμικτος III, 108 not.
ἀμπέλως (οἶνος) II, 37.
Ἄμπη urbs VI, 20.

*) Cf. Wesseling. Diss. Herod. IX p. 195. Quam ad Herod. VII, 137 citavi Boeckhii scriptionem, vid. apud Seebod. N. Arch. 1828. III.

- ἀμπωτις (*maris recessus*) VII, 198 not. VIII, 129 not.
- ἀμύσσειν III, 76. (Add. Blomfield. Gloss. ad Aeschyl. Pers. 120) coll. IV, 71.
- ἀμφι c. dativo I, 140. IV, 127. V, 19 not. V, 52. VI, 62. 129. οἱ ἀμφι τινα I, 62 not. III, 76. IX, 114.
- ἀμφιδεῖαι II, 69 not.
- ἀμφιδέξιος (*anceps*) V, 92 §. 5 not.
- ἀμφιδρυφής VI, 77 not.
- ἀμφικτιονες VIII, 104 not.
- ἀμφιλαφής III, 114. IV, 50.
- ἀμφιπολεύειν II, 56 not. *)
- ἀμφισβασία, ἀμφισβαστεῖν IV, 74 not. VIII, 81 not.
- ἀμφοτέρως et ἐκότερος differt III, 8 not.
- ἀν pro ἀνὰ in composit. VII, 18 not.
- ἀν praeterito indicat. additum I, 75 not: 196. **) II, 109 coll. 173. T. II p. 678.
- αν imperfecto additum, indicans id quod fieri solet. II, 174. III, 119. IV, 42. 130. 200. T. II p. 676.
- ἀν iteratum I, 191. II, 26. 173 coll. V, 92 §. 6.
- ἀν additum pronom. relativ. VI, 86 §. 1.
- αν omisum apud coniunct. II, 85 not. et T. II p. 677. IV, 46. (Hartung Lehre d. Part. II p. 297.) coll. IV, 66. 172 (ubi μιχθῆ). Add. Hartung. l. l. p. 296. Cf. etiam T. III p. 319.
- ἀν addere non opus III, 127. VIII, 19.
- ἀνὰ (*per*) V, 102 not. ἀνὰ χρόνον I. 173 not. II, 151. V, 27 not. VII, 10 §. 6 not.
- ἀνὰ de navigatione quae adverso flumine fit, II, 96. III, 13.
- ἀνὰ de tempore II, 130. 132 coll. VIII, 123.
- ἀνὰ in verb. composit. auget. VII, 18 not., in ἀνασώζειν, ἀναμάχεσθαι I, 82. V, 120. in ἀναδιδιάσκεσθαι et similibus VIII, 63 not.
- ἀναβαίνειν de equis admissariis I, 192 not. (*in altiore locum ascendere*) VI, 84 not. VII, 6. — *redire* VII, 4 not. ἀναβῆσαι I, 80.
- ἀναβάλλεσθαι V, 49. IX, 8.
- ἀνάβασις δικαία Nili, not. ad II, 13.
- ἀναβιβάζειν I, 63 not.
- ἀναβλαστέειν III, 62. V, 92 §. 4. VII, 156.
- ἀνά:ιν naves VI, 12. VIII, 60 §. 1.
- ἀνάγειν et ἄγειν de festis II, 116. III, 79 not. V, 119 not.
- ἀναγνώσκειν (*persuadere*) I, 68 not. I, 87. III, 61. VII, 10 fin. Hinc ἀναγνώσθεις corruptus VI, 50 not. IV, 154. — ἀναγνώσαι *agnoscere* II, 91.
- Ἄναγκη, Dea, VIII, 111 not. ἀνάγκαις (*tormenta*) I, 116 not. ἀνάγκαι κακότητος VII, 140 not. ἀναγκαιή καταλαβόμενος II, 65 not. coll. VIII, 22. 109. IX, 15.
- ἀναγραφαὶ Spartanorum I, 65 not.
- ἀναδεικνύειν VI, 121 not.
- ἀναδέχεσθαι (*recipere in se*) V, 91 not.
- ἀναδησαι (*ξωντόν*) ἐς θεόν II, 143.
- ἀναδιδιάσκεσθαι (*dedocere*) VIII, 63 not.
- ἀναδιδόναι VII, 26 not. ἀναδιδού I, 179 de quo conf. Held. ad Plut. Timol. 27 p. 452 seqq.
- ἀναδραμεῖν tropic. I, 66 not. VII, 156 not. VIII, 55 not.
- ἀναξείειν VII, 188 in not.
- ἀναξενγνύειν de classe, exercitu etc. VIII, 60 §. 1 not. IX, 41 not.
- ἀναιρεῖν (*responsum edere*) VI, 69 not.
- ἀναιρεῖσθαι (*concipere*) III, 108 not. — νεκρούς IX, 27 not. — σῖτα IV, 128 not. — ἀγῶνας, Ὀλύμπια etc. V, 102 not. (coll. VI, 29 not.) VI, 70.

*) Hoc in loco Ebert. Comment. Sicc. I, p. 118 seq., mavult ἀμφολεύσασαν pro vulg. ἀμφιπολεύουσαν, interpretans: „quae fuisset Iovis Thebis templi antistita, ministra.“

**) Sed vid. de hoc loco G. Hermann. Opuscul. IV p. 22 coll. Schulzeit. 1831. p. 982.

- ἀναρκεῖσθαι* (*victoriam reportare*) IX, 64.
ἀναίρητο et ἀραιήτο confus. I, 191 not.
ἀναίσιμον (*insumere*) I, 179 not. III, 6.
ἀναίσιμον (*absolvi*) VII, 20 not.
ἀνακαίειν πῦρ IV, 145 not. VIII, 19 coll. V, 19.
ἀνάκασθαι IV, 53 not.
ἀνακάπτειν II, 93 not.
ἀνακεῖσθαι εἰς τί III, 31 not.
ἀνακηρύσσειν (*sub praecone vendere*) I, 194.
ἀνακλίειν de foribus III, 156 not. V, 16 not.
ἀνακοινοῦν IV, 48 not. VII, 8 §. 1.
ἀνακοντίζειν de aqua prosiliente IV, 181 not.
ἀνάκρισις et ἀπόκρισις III, 53.
ἀνακρούεσθαι πρύμνην VI, 115 not. VIII, 84 not.
ἀνακτόριον VI, 134 not. IX, 65.
ἀνακῶς ἔχειν (*curam gerere*) I, 24 not. VIII, 109 not.
ἀνακωχέειν VI, 116 not. VII, 36 not.
ἀναλαμβάνειν I, 166. V, 120. VII, 232 not. VIII, 109 not.
ἀναμάσσειν I, 155 not.
ἀναμάχεσθαι (*reparare pugnam, cladem*), V, 120 not. VIII, 109 not.
ἀναμένειν structura VIII, 15 not.
ἀναμίξις I, 103. VII, 39 not. T. I p. 928.
ἀνανέμεσθαι I, 173 not.
ἀναξυρίδες Persarum I, 71 not. III, 87 not. V, 49. T. III p. 823.
ἀναπαρεῖς IV, 94. IV, 103 not.
ἀναπειράσθαι VI, 12 not.
ἀναπειραμένῃ (*θάλασσα*) VIII, 60 §. 1.
ἀναπλάσασθαι VIII, 109 not.
ἀναπλήσαι τὰ κακὰ V, 4 not. coll. VI, 12 not. IX, 87.
ἀναπλώειν et ἐπαναπλώειν conf. I, 212.
ἀναποδίξειν V, 92 §. 6. II, 116 not.
ἀνάπτειν τὸ γένος ἐς Δία II, 143 not.
ἀναπτεροῦν (*incitare*) II, 115 not. (Add. Blomfield Glossar. ad Aeschyl. Choephor. 223.)
ἀναπτύσσειν I, 48.
ἀνάπυστα VI, 64.
ἀναρμωστότατον III, 80 not.
- ἀναρπάξειν. ὡς ἀναρπασόμενοι* VIII, 28. IX, 59.
ἀναρρίπτειν κινδυνον V, 49 not. VII, 50 §. 2 not.
ἀνάρσιος III, 10 not.
ἀναρτᾶσθαι I, 90. VI, 88 not. VII, 143 not.
ἀνασκολοπίζειν I, 128 not. III, 132 not.
ἀνασπᾶν naves VII, 59 not.
ἀνάσπαστος V, 106. VI, 32. VII, 80.
ἀνάστατον (ἀνάστατον ποιεῖν) I, 76. 106. V, 29 not. confus. cum ἀνάσπαστος IV, 204 not.
ἀνασταυροῦν III, 132 not.
ἀνασύρεσθαι II, 59.
ἀνασώξειν I, 82. VI, 65 not. τὴν πατριδα III, 140.
ἀνατείνειν intransit. VII, 67 not.
ἀνατέλλειν VII, 26 not. VII, 223.
ἀνατέμνειν ὁδοὺς (*vias munire*) IV, 136.
ἀνατίθεσθαι VIII, 77 not.
ἀνατιμᾶν IX, 33 not.
ἀναφαίνειν (*apparere*) I, 166.
ἀναφέρειν τὸ γένος εἰς τινα II, 143 not.
ἀναφέρειν ad aliquem referre I, 157. VII, 149 not. coll. VI, 66 not. vires recipere, se recreare I, 116 not. III, 22 not.
ἀναφέρειν et ἀναφέρεσθαι I, 86 coll. VIII, 31. ἀνενεχθεῖς et ἀνενεχθεῖς I, 116 not. ἀνῶσαι I, 157.
ἀναχωρεῖν VII, 4 not.
ἀναψύχειν VII, 59 not. (Add. Hemsterhus. ad Lucian. Char. 23.)
ἀνδραγαθίη V, 39 not.
ἀνδρῶν I, 34. III, 121. (Cf. Creuzer in Annal. Vienn. LVII p. 33.)
ἀνδρόγυνοι IV, 67 not.
ἀνδρόσφιγγες II, 175 not.
ἀνδροφαγεῖν IV, 107 not.
ἀνεθέλητον VII, 88 not.
ἀνεῖν, ἀνεσθαι I, 189 not. VII, 20 (ubi ἀνόμενον ἔτος) VIII, 71. confus. cum ἀνύειν I, 189 not.
ἀνείρας III, 118.
ἀνειροῦν VII, 59 not.
ἀνέκαθεν de tempore I, 170 not. II, 43. V, 92 §. 2.
ἀνελκύειν de navibus VII, 59.
ἄνεμος abundanter addit. I, 6 not.

148. II, 101. IV, 7. V, 33. III, 102. VIII, 96.
- ἀνεπιήδειον* I, 175 not.
- ἀνεύθυνος* III, 80 not.
- ἀνέχειν* (*prominere*) IV, 99 not. — (*oriri*) V, 106.
- ἀνέχεσθαι* (*structura cum particip.*) I, 80. 206. V, 19 not. 48. 89. VIII, 26. (*cum infinit.*) VII, 139 not.
- ἀνεως* s. *ἀνεσις κακῶν* V, 28 not.
- ἀνήθος* s. *ἀννησος* IV, 71 not.
- ἀνήκειν ἐς τι* V, 49 not.
- ἀνήκεστον* (*πάθος*) I. 137 not. coll. III, 154. VI, 12 not.
- ἀνηκέστος* VIII, 28.
- ἀνήρ* sensu eminenti II, 120. IX, 71. — *pro τις* IV, 26. VII, 49 fin. VIII, 74 not. Hinc *ἄνδρες* (*mortales*) V, 63 not. — *ἄνῆρ* aliis substantivis additum III, 125 not. coll. IV, 151. 194. V, 43. 47. 71. VI, 83 not. II, 160. I, 73 not.
- ἀνδρείοι* IV, 190 not.
- ἀνδρωπητή γενεή* III, 122. (*δορε. scil.*) V, 25.
- ἀνδρώπιον* (*τὸ*) I, 86. (Cf. Iacobitz ad Lucian. Vit. Auct. p. 114.)
- ἀνδρωποειδής* II, 142 not.
- ἀνδρωπος* (*servus*) IX, 39 not.
- ἀνδρωποι* et *ἄνδρες* oppos. VII, 210 not.
- ἀνδρωποφρεῖς θεοὶ* I, 131 not.
- ἀνδρώσκων* VII, 18 not.
- ἀνιάσθαι* V, 93 not.
- ἀνιέναι* (*consecrare*) II, 165 not. (*ubi ἀνείσθαι* ut VII, 103. de quo vid. etiam Held ad Plutarch. Timol. 39 p. 501.) cessare IV, 152 not. coll. IV, 175 not. — *cum participio constr.* II, 121 §. 2. — *de sole* VII, 54 not.
- ἀνίει* II, 113 not. III, 109 not. IV, 28. *ἀνέονται* (*pro ἀνείνται*) II, 165. *) *ἀνίει* IV, 125 not.
- ἀνιηρός* III, 103 not.
- ἀνιστάναι* et *ἐνιστάναι* confus. III, 66 not.
- ἀναστήσαι* IV, 158. *ἀνεστηκῖα χώρα* V, 29 not.
- ἀνίστασθαι* I, 165. IX, 106.
- ἀννησος* IV, 71 not.
- ἀνοια* et *ἄγνοια* confus. VI, 69 not.
- ἀνοιδέην* VII, 39 not.
- ἀνοίηται* et *ἀοίηται* confus. IV, 31 not.
- ἀνοικοδομείν* I, 186 not.
- ἀνοιστός* vid. *ἀφροστός*.
- ἀνοίσειν* not. ad VI, 66.
- ἀνοπλοι* IX, 62.
- ἀντῶν* c. genit. I, 114 not. 124 not. II, 119 not.
- ἀνταίρεσθαι χεῖρας* VI, 44 not.
- ἀντακαῖοι* et *ἀντακαῖον τάχιος* IV, 53 not. **)
- ἀντάπτεισθαι* VII, 138 not.
- ἀντέχειν* intransit. VII, 108 not.
- ἀντέχεσθαι τινος* I, 134.
- ἀντέχρησθαι* VII, 127 not.
- ἀντί*, sequente infinitivo sed omissio articulo VI, 32 not.
- ἀντιάζειν* c. accus. II, 141 not. IV, 80. 118 coll. IX, 7 §. 2 not.
- ἀντιβίην* VII, 220.
- ἀντικατίζεσθαι* IV, 3 not.
- ἀντιλογία* VIII, 77.
- ἀντίξοος* I, 174 not. VI, 50. VII, 150. 218.
- ἀντίος* VII, 141 not. *ἀντίοι ἴζεσθαι* V, 18 not. IX, 26. *ἀντίον* c. dativo II, 34 not.
- ἀντιοῦσθαι* IV, 1 not. IX, 7 §. 2. confus. cum *ἐναντιοῦσθαι* I, 207. VII, 10 §. 3. VII, 168. *ἀντιεύμενοι* VII, 139.
- ἀντιπολέμιοι* et *ἀντιπόλεμοι* IV, 140 not. VIII, 68 §. 2.
- ἀντίπρωρος* VIII, 11 not.
- ἀντισήμωσις* IV, 50.
- ἀντίτυπος* I, 67 not.
- ἀντωμοσθή* VI, 65 not.
- ἄνυδος* II, 7 not. III, 5. (Cf. Eilendt. ad Arrian. III, 4 §. 1.)
- ἀνύειν* vid. *ἄνειν*.
- ἄνωετνάτω οἰκίειν* V, 9 not. IV, 18 not.

*) Pro vulg. *ἀνέονται* Kühnero (Griech. Gramm. I p. 231) placet *ἀνέωνται*, cum sensus ipse requirat perfectum: quod vero sic etiam in optimo Florentino reperiri ait, fallitur, nam ibi exstat *ἀνέωνται*.

**) Add. Köhler in dissertat. de taricho vett. in Act. Academ. Petro-polit. 1832. VI ser. I p. 375 coll. 353 seqq.

- ἄνω et κάτω τιθέναι III, 3.
 τὰ ἄνω et τὰ κάτω τῆς Ἀσίας I,
 177 not. 130 not. VII, 20 not.
 VII, 72. 103. τὰ ἄνω τῆς Λιβύ-
 ης II, 24 not. 26.
 ἢ ἄνω et ἢ κάτω ὁδὸς VII, 128.
 ἄνω et ἄνθρωποι confus. IV, 18.
 ἄνω ἵνα II, 7. (ubi pro ἰόντι Ia-
 cobitz ad Lucian. Vit. Auct. 23.
 pag. 132 praefert ἀνιόντι).
 ἀνοθεῖσθαι VIII, 109 not.
 ἀνώστος VI, 66 not.
 ἀνώξαι I, 68 not.
 ἀνωρίη τοῦ ἔτους VIII, 112 not.
 ἀξίη IV, 201. 196 not.
 ἀξιόνομος VII, 187 not. coll. IX,
 26. *)
 ἀξιούν VI, 87 not.
 ἀξιόχρεος et ἀξιόχρεος V, 65 not.
 IV, 126 not.
 ἀπαγῆς VII, 61 not. **)
 ἀπαγορεύειν (dissuadere) IX, 66
 not.
 ἀπαθῆς καῶν V, 19 not. VI, 12
 not.
 ἀπαρτεῖσθαι τι III, 65 not. IX, 99.
 VIII, 3.
 ἀπαῖς V, 67 not. VII, 61 not. 205.
 — c. genitiv. I, 109.
 ἀπαμβλύνειν III, 134 not.
 ἀπαναστήσειν VI, 133 not.
 ἀπαράσσειν VIII, 90 not. V, 112.
 coll. not. ad IV, 62.
 ἀπαρτός ἐστι III, 99 not.
 ἀπαρξασθαι c. genit. IV, 61 not.
 coll. III, 24.
 ἀπαρτί V, 53 not. II, 158 not. T.
 I pag. 930.
 ἀπαρτιλογία VII, 29 not.
 ἀπεδος I. 110 not. IV, 62 not.
 ἀπειλέειν, ἐς ἀπορίην, ἀναγκαίην
 etc. ἀπειληθῆναι I, 24 not. coll.
 II, 141 not. VIII, 109 not.
 ἀπειπάς III, 153 not.
 ἀπειπασθαι IV, 120 not. 125. (Add.
 Held ad Plutarch. Timol. 2 pag.
 315.) VII, 14.
- ἀπειπασθαι τὴν ὄψιν V, 56 not.
 T. III p. 813.
 ἀπειπασθαι (abdicare) I, 59 not.
 ἀπελαύνεσθαι (discedere) V, 94 not.
 VII, 211. 212.
 ἀπελαύνεσθαι et ἀπελαύνειν VII,
 210 not.
 ἀπενειχθέντα (τὰ) III, 14 not.
 ἀπενειχθεῖς (delatus) II, 114 not.
 II, 152. IV, 103 not. 164 not.
 179.
 ἀπεξηρασμένος I, 186. VII, 109
 not.
 ἀπέργειν (secludere, secernere) I,
 164 not. I, 174. I, 72. IV, 55.
 V, 64 not. VII, 109 not. — (per-
 ficere) IV, 62 not.
 ἀπέρχεσθαι confus. cum ἐπέρχεσθαι
 VII, 142. not.
 ἀπεστεῶς I, 102.
 ἀπεστώ I, 85. IX, 85 not.
 ἀπεφθός (χρυσός) I, 50. II, 44.
 ἀπέχειν I, 160 not.
 ἀπηγημένος passive I, 207.
 ἀπηλιξ III, 14 not.
 ἀπηλιώτης ἄνεμος IV, 22. 99.
 ἀπηλλαγμένον I, 60 not.
 ἀπηλλαξε οὕτω V, 63 not. coll. VI,
 45.
 ἄπηρος confus. cum ἄπειρος I, 32
 not. (Cf. Wesselingii Diss. He-
 rodot. IX p. 92 seq.)
 ἀπιδεῖν (de alto s. cminus conspi-
 cere) IV, 22.
 ἀπιέναι cum seq. infinit. (φέρεσθαι)
 I, 194. III, 75. VI, 81 not. ἀπίει
 IV, 157. V, 42. VI, 62. Conf.
 ἕξει.
 ἀπίεσθαι III, 87 not. III, 109. VII,
 122. (Aelian N. A. IV, 19. ibique
 Iacobs.)
 ἀπιμέσθαι ἐς διάπειραν II, 77. —
 ἐς λέσχην II, 32. — ἀπιέατο I,
 152 not. 169. VII, 118 not. ἀπι-
 ατο I, 2 not. I, 152. VII, 153.
 IV, 140. ἀπίξει II, 29.
 ἀπιπούν II, 94 not.

*) Fäsi Bemerkk. zu Passow's Wörterb. p. 18. exponit *dignum, qui imperium obtineat.*

**) Adde Braun. De vestit. sacerdd. Hebr. II, 4 §. 383, qui interpretatur *non compactos, non concretos, nisi legendum sit ὑπάγας bene compactos, solidos, cum de militum pileis ex lana coactis sermo sit.*

- Απισ* rectius quam **Απισ* III, 27. coll. II, 153. T. II p. 674. (Add. Saal ad Rhiani fragum. pag. 48.)
ἀπιστάναί IX, 23 not. *ἀπιστάμεναι* pro *ἀπιστάναί* I, 76.
ἀπιστεῖν VI, 108 not.
ἀπλετος I, 50. III, 106. IV, 53.
ἀπὸ ὃ idem fere quod περὶ IV, 53 not. — locum unde indicat I, 16 not.
ἀπὸ τούτου ab eo inde tempore I, 4. V, 83 not. coll. VIII, 51 not. *ἀπὸ Κορίνθου et simil.* VIII, 46 not.
ἀπὸ pro ὑπὸ I, 14 not. II, 54. V, 54. V, 2 not.
ἀπὸ τινος ζῶειν etc. II, 92 not. IV, 22 not. V, 6. VII, 28. VIII, 105 not. IV, 103.
ἀπ' ἵππων (pugnare) I, 79 not. IX, 63.
ἀπὸ γλώσσης I, 123 not.
ἀπὸ δειπνῶν I, 126. 133. II, 78. V, 18 not. VI, 129 not.
ἀπὸ τοῦ αὐτομάτου II, 66 not.
τὸ ἀπὸ σεῦ I, 159 not. VII, 101 not. coll. VIII, 15. *τὸ ἀπὸ τούτου* I, 180 not. I, 199 not. coll. II, 2.
ἀπὸ in composit. verbh. auget IV, 50 not. operis cessationem notat IX, 31. coll. II, 40 not. (ubi *ἀποτύπτοι*) — verba cum *ἀπο* composita, adsumunt alia similis notio- nis adverbia III, 16 not. V, 27. V, 92 §. 3.
ἀποβάθραι IX, 98 not.
ἀποβαίνειν — *ἀποβεβάναι* V, 86 not. *ἀπέβησε (deduxit)* VI, 107 not.
ἀπόββαλλειν (τὴν κεφαλὴν) VIII, 65 not.
ἀποβιβάξεν VIII, 76.
ἀπογενόμενοι (fato functi) II, 136 not. III, 111 not. V, 4.
ἀπογεφυροῦν II, 99 not.
ἀπογράφειν et ἀπογράφεσθαι VII, 100 not.
ἀπογράφεσθαι III, 136 not. V, 29 not.
ἀποδασάμενος II, 103.
ἀποδασμὸς et ἀποδάσμιος I, 146 not.
ἀποδεικνύναι (constituere) II, 124 not. (creare, appellare) V, 25 not.
ἀποδεικνύναι (eius vis) Prooem. I, 16.
ἀποδεικνύναι τέμενος V, 89 not.
ἀποδεικνύναι structura c. particip. II, 15. 16.
ἀποδεικνυσθαι ἔργα etc. IV, 76 not. I, 160. II, 101. VI, 55. VII, 139. not. IX, 27. 40.
ἀποδεικνυσθαι γνώμην I, 170. II, 24. VIII, 108. III, 132 not. III, 74. VIII, 68. VI, 41. 43. VII, 3. Vid. γνώμη et cf. II, 145.
ἀποδείρειν IV, 60 not.
ἀπόδειξις I, 207. II, 101. 148 not. VIII, 101. Prooem. p. 1. *)
ἀποδιωῆσαι τὸν σίτον II, 14 not.
ἀποδόσθαι (vendere) I, 70. II, 48. 56.
ἀποδρᾶναι et ἀποδράναι III, 45.
ἀποδύειν (exuere vestes) V, 92 §. 7.
ἀπόθετος φίλος VIII, 109 not.
ἀποθήκη VIII, 109 not.
ἀποθύμιον VII, 168.
ἀποικίδες πόλεις VII, 167.
ἀποικίξεν I, 94 not.
ἀποινα IX, 120.
ἀποκηρύττειν I, 194 not.
ἀποκλεύειν III, 14 not.
ἀποκλινόμενος et ἀποκλινόμενος III, 114 not.
ἀποκορυφῶν (summatim dicere) V, 73 not.
ἀποκρατέειν et ἐπικρατέειν confus. IV, 50 not.
ἀπολαμβάνειν de procellis II, 115 not. IX, 114.
ἀπολαμφθέντες (intercepti) V, 101 not. VIII, 11 not. IX, 38.
ἀπολάμπεται IX, 38.
ἀπολαμπρύνεσθαι I, 41 not.
ἀπολαύειν VII, 180 not.
ἀπολέγειν V, 110 not. coll. VIII, 22.
ἀπολείπειν de uxore, I, 59 not. V, 39.
ἀπολείπειν absolute sc. τὸ ῥέειθρον

*) Ibi A. Matthiae in Ephemm. Ienn. 1828 nr. 189. p. 389 ἀπόδειξις reddi vult *Entwurf*. Plan. Negris reddit Κοινοποιήσις τῶν ἀναζητήσεων, γνωστοποίησης τῶν ὅσον μετ' ἀκριβείας ἐξετάζων ἔμαθον.

- II, 19 not. II, 22. II, 93 not. III, 48. IV, 184 not.
ἀπολείπειν (*discedere*) VII, 221. T. III pag. 815.
ἀπολείπεσθαι II, 134. τῆς ἀληθείας (*a vero aberrare*) II, 106 not.
ἀπολέσθαι κάκιστα III, 71 not.
ἀπολούμενοι et *ἀπολεόμενοι* VII, 209 not.
ἄπολις VII, 104 not.
ἀπολύειν (*iudicio absolvere*) IV, 68 not. II, 174.
ἀπολύσας et *ἀποστείλας* confus. VII, 53.
ἀπολύεσθαι (*se purgare*) VIII, 59 not.
ἀποματαιῶζειν (*crepitum emittere*) II, 162 not.
ἀπομάχεσθαι VII, 136 not.
ἀπομνύναι VI, 65 not.
ἀπονηγί VI, 25 not. *ἀπονήτατα* VII, 234 not.
ἀπόπειρα, *ἀπόπειραν ποιέεσθαι* VIII, 9.
ἀποπειροῦσθαι γνώμης III, 119 not. coll. VIII, 9. 67. 133.
ἀποπέμπειν V, 39.
ἀποπλήσαι VIII, 96 not.
ἀποπρίσας IV, 65.
ἀπορεῖν τι III, 4 not.
ἀπόρθητος VII, 141.
ἀπορίη IV, 134 not. *ἀπορίη* s. *ἐν ἀπορίῃ* ἔχεσθαι VIII, 52. IX, 98. IV, 131 not. V, 80. VII, 128.
ἄπορος ἄνεμος IV, 44 not. *ἄποροι* προσμίσγεσθαι IX, 49 not. IV, 46 not.
ἀπόρρητα ποιέεσθαι IX, 45 not.
ἀπορρίπτειν verba I, 153 not. IV, 142. VII, 13. VI, 69. VIII, 92.
ἀπορρίπτεσθαι ἐς μηδὲν I, 32.
ἀπορχειέσθαι VI, 129 not. coll. III, 151.
ἀποσειέσθαι VII, 88 not. IX, 22 not.
ἀποσιοῦσθαι I, 199 not. IV, 154 not.
ἀποσιγήπτειν I, 120 not. VII, 10 §. 5 not.
ἀποσκηθίζειν IV, 64 not.
ἀποσπᾶν III, 159 not.
ἀποσπένδειν VII, 17 not.
ἀποστέλλειν τριήρεϊ s. *τριήρεα* III, 4 not. III, 52 not. IV, 147 not.
ἀποστέλλεσθαι I, 21 not.
ἀποστενυγῶσαι II, 99 not.
ἀπόστολος (*missus*), *ἀπόστολον* πλοῖον etc. I, 21 not. V, 38.
ἀποστρέφειν VII, 160 not.
ἀποστροφή II, 13 not. VIII, 109 not.
ἀποσφρακελίξειν III, 66 not. IV, 28 not.
ἀποτάμνειν γῆν IV, 25 not. — *κεφαλάς* VII, 35. VIII, 90.
ἀποτάμνεσθαι χώραν IV, 3 not. IV, 159.
ἀποτειχίζειν VI, 36 not.
ἀποτίλλειν I, 123 not.
ἀποτιμᾶσθαι (*die Loskaufsumme bestimmen*) V, 77.
ἄποτος IV, 192.
ἀπότροφος (*procul educatus*) II, 64 not.
ἀποφαίνειν II, 28. ἐς ὄψιν IV, 81 not. λόγῳ V, 84 not.
ἀποφέρειν III, 66 not. VI, 27.
ἀποφεύγειν in iudiciis II, 174 coll. VI, 82 not.
ἀποφορὰ (*tributum*) II, 109.
ἀποχειροβίωτος III, 42.
ἀποχρᾶν VII, 148. 196. I, 66 not. et Γ. I p. 928.
ἀποχρᾶσθαι I, 102 not. VII, 43. VI, 137. I, 36. *ἀπεχρέετο* VIII, 14. de quo cf. Kühner Griech. Grammat. I p. 226.
ἀπριξ VI, 91.
ἀπρόσμικτος I, 65.
ἄπτεροι οἰστοί VII, 92 not.
ἄπτεσθαι (*perstringere, obiurgare*) V, 92 §. 3.
ἄπτεσθαι (*gustare*) II, 32 not. conf. cum *πατέεσθαι* IV, 186. — *ἐναμμένους* VII, 69.
ἀπωθεῖσθαι I, 199 not. coll. V, 69 not.
ἀπώνητο I, 169.
ἀπωστός VI, 5 not. (*ubi Bernhardy Gr. Synt. pag. 226. praefert ἀπωστός ἐκ τῆς ἐουτου*).
ἄρα IX, 9. postposit. IV, 64 not. T. II p. 678. V, 49 not. VIII, 8 not. (*Add. Aristoph. Nubb. 166.*)
ἀραιήρητο I, 191 not. IV, 66 not. VII, 83. vid. *αἰρεῖν*.
ἀρασσόμενοι (*contriti*) VI, 44 not. *ἀρᾶσθαι* I, 27 not.
Ἄργαῖος VIII, 139 not.
ἀργολ (*i. e. qui agriculturam negligunt*) V, 6 not.

- ἄρδειν (*rigare*) II, 13. (*potum agere*) V, 12 not. T. III p. 811.
 ἄρδεις (*sagittae cuspis*) I, 215 not. IV, 81 not.
 ἀρέσκεσθαι τινι III, 34 not. IV, 78. VII, 160 not.
 ἀρετή (de soli bonitate) IV, 198 not. ἀρετή ἑπακτος VII, 102 not. ἀρετήν ἀκρος VII, 5 not.
 ἀρετή VI, 63 not.
 ἀρήιον ὄπλον IV, 174. ἀρήϊος πάγος VIII, 51 not.
 ἀροηρομένη i. e. ἀροτριωμένη IV, 97 not.
 ἄροημιος (*concors, benevolus*) VI, 83. VII, 101. IX, 9.
 ἀρόδηλος et ἀρίζηλος VIII, 65.
 ἀροθμῶ VI, 58 not.
 Ἀρομασποὶ IV, 27 not.
 ἀριστεύειν τινός VII, 106.
 ἀριστοί (οἶ) V, 29 not. coll. VIII, 79.
 ἀρκεῖσθαι τινι VII, 160 not.
 ἐν ἄρκυσι s. ἔρκυσι VII, 85 not.
 ἄρκα et ἀρκάμαζαι VII, 41 not.
 ἀρμόξιν et ἀρμόξεσθαι III, 137. V, 32. 47.
 ἀρκεῖσθαι i. q. οὐ βούλεσθαι VI, 13 not. (Conf. Wesseling. Diss. Herod. XI pag. 187.)
 ἄρορα II, 168 not.
 ἀρπάξιν μέσον (*medium aliquem arripere*) IX, 107.
 ἀροπέδονη III, 47.
 ἀρόρητος II, 68.
 ἀρόρωδειν et ἀρόρωδειν I, 34 9.
 Ἀρτακίη urbs IV, 14.
 Ἀρταξέρξης et Ἀρτοξέρξης VI, 43 not. VI, 98 not.
 ἀρτάσθαι I, 125 not. V, 31. 120. VII, 142. VIII, 62. T. III p. 820.
 Ἀρταφέρνης et Ἀρταφρένης V, 25 not.
 ἀρτέεται pro ἡρτηνται I, 125 not.
 ἀρτήματα II, 69 not.
 Ἀρτίμασα IV, 59 not.
 ἀρτιος IX, 27 not.
 ἀρτίπους IV, 161 not. (Cf. Apitzius ad Sophocl. Trachium. vs. 53 pag. 86.)
 ἀρτοκόπος et ἀρτοποιός I, 51 not. IX, 82.
 ἀρτύειν ἐπιβουλῆν I, 11. (Cf. Homer. II, II, 59 ibique Heyn.)
 ἀρτέσθαι et ἀρύτεσθαι II, 108 not.

- ἀροστηρ II, 168 not.
 ἀρχεῖν et βασιλεύειν diff. VI, 67 not.
 ἀρχεῖον IV, 62 not. (Add. Kluge ad Aristotel. De polit. Carthagg. pag. 164 seq.)
 ἀρχέαικοι not. ad V, 97.
 ἀρχεσθαι ἀδικῶν et ἀδικῶν IV, 119 coll. VI, 119.
 ἀρχεται (*confus. cum ἔρχεται*) ἕσων IV, 51 not. — ἀρχάμενος III, 60 not. ἀρχόμενος (*sensu passivo*) VII, 162 not.
 ἀρχαιρεία VII, 58.
 ἀρχή κακῶν V, 97 not. ἡ ἀρχὴ τοῦ στόφου IV, 60 not. ἀρχαί (*magistratus*) V, 72 not.
 ἀρχήν et τέλος ὀππον. VIII, 128. 132.
 ἀρχήν (Jacobs ad Aelian. N. A. IX, 27.) *prorsus, omnino* I, 9. 140. II, 148. III, 16. IV, 25. VIII, 132. V, 16. 106. II, 95. I, 193. — (*olim, ab initio*) I, 86 not. II, 28. IV, 159 not. V, 57 not. VIII, 128. κατ' ἀρχὰς V, 92. V, 92 §. 6 not. VII, 88 not.
 ἀρχηγέτης IX, 86 not.
 ἀρχῆθεν I, 131 not. III, 25. VIII, 142 not.
 ἀρχιδέωρος VI, 87 not.
 ἄσαν III, 41 not.
 ἄση ἀηδία I, 136 not.
 ἀσθενίη et ἀσθενείη βλου II, 47 not. VIII, 51 not.
 Ἀσίης, unde *Asiae* nomen IV, 45.
 ἀσινής I, 105 not.
 ἀσκεῖν τέχνην III, 125 not. ἀσκεῖν (*exornare*) II, 130 not. II, 169. III, 1. 57.
 ἀσκός VII, 26 not. III, 9 not.
 ἀσμένοισι VIII, 14 not.
 ἀσπαίρειν I, 111 not. — VIII, 5 not. IX, 120 (*reluctari*).
 ἀσπαστόν V, 98.
 ἀσπίδες IV, 191 not.
 ἀσπίς (*gravis armaturae milites*) V, 30. T. III p. 812.
 ἄσσα pro ἄττα I, 138 not. 197.
 ἀσταφίς II, 40.
 ἀστοί II, 102. IX, 86.
 ἄσφαλτος I, 179 not.
 ἄσων IV, 23 not.
 ἄταρ praeccedente μὲν VI, 133 not.
 Ἀταρνεὺς I, 160 not.

ἄτε I, 123.
 ἀτεῖν (ἀτέοντες s. ἀττέοντες) VII,
 223 not. T. III pag. 828.
 ἀτελήτη I, 54 not. III, 67.
 ἀτελής φορῶν VI, 46 not. καρπῶν
 VI, 42 not.
 ἄτρακτος IV, 162 not.
 ἀτρεκές (τὸ) s. ἀτρεκέως εἶπειν IV,
 25 not. IV, 137. V, 9 not. VIII,
 8 not.
 ἀτρεμῖν IV, 152 not.
 ἀτρέμας et ἀτρέμα ἔχειν VIII, 14
 not.
 ἀτρεμῖν VII, 8 §. 1.
 ἀτρεμίζειν I, 190. VII, 18 not.
 ἄτροπος IX, 52.
 ἀττέλαβοι IV, 172 not.
 αὔλειος VI, 69. T. III pag. 803.
 αὐλή II, 148 not. II, 169. de im-
 pluvio, V, 92 §. 3. Cf. T. III p.
 803 seq.
 αὐλή et πύλη diff. VI, 69 not. T.
 III p. 803.
 αὐλίξασθαι VIII, 9 not.
 αὐλὸς γυναικῆσιος et ἀνδρῆσιος I,
 17 not.
 αὐλὸν (canalis) II, 100.
 αὐξάνειν; αὐξάνετο et ηὐξάνετο
 V, 92 §. 5 not. VI, 63 not.
 αὐτιγενής II, 149. IV, 48 not. IV,
 180.
 αὐτίνα iunct. particip. I, 79. II,
 146. VII, 220.
 αὐτίς (posthac) VI, 75 not. VII,
 36 not. αὐτόθεν III, 57 not.
 αὐτοκελεῖς IX, 5 not.
 αὐτόματον II, 94 not.
 αὐτόπτης IV, 16 not.
 αὐτὸς IV, 113 not. αὐτὸ τοῦτο (id
 ipsum) III, 71 not. αὐτὸς ἑκα-
 στος III, 82. V, 78. V, 13 not.
 VIII, 123. IX, 26. αὐτῇ ἑωυτῆς
 ἀρίστη et simil. I, 193 not. Cf.
 ἑωυτός.
 αὐτοῦ ταύτη I, 189. III, 25. 77.
 IV, 80. 84. V, 19 not. 112. VII,
 10 §. 8 not.
 αὐτοῦ ταύτη ἐν τῷ ἱερῷ et simil.
 IV, 135 not. VI, 16. 72.
 τὸ αὐτὸ νομῖσαι, νοῆσαι, φρονῆσαι
 IV, 118 not.
 αὐτοὶ οἱ et καὶ iidem qui s. ac IV,
 109 not.
 αὐτός τε καὶ ἐκ etc. III, 71 not.

αὐτοῖς ἱματίοις (cum ipsis vestimen-
 tis) II, 47 not. coll. VII, 39 not.
 αὐτός et οὗτος confus. I, 84.
 αὐτῶν et αὐτέων confus. I, 26 not.
 I, 29. 32. 66. 133.
 αὐτῇ et ἀσπῆ, αὐτέων et ἀστέων
 confus. IX, 86 not.
 αὐτόφωρος, ἐπ' αὐτοφώρῳ IV, 72
 not.
 αὐτοχειρή III, 13 not. III, 66.
 (III, 154. idem vocab. codd. ex-
 hibent pro ὑποχ. cf. Wessel. Diss.
 Her. IX p. 103.)
 αὐχεῖν (iactare) II, 160 not.
 αὐχὴν de terrae tractu I, 72 not.
 IV, 86 not. VI, 37. VII, 223. IV;
 89 not.
 ἀφαιρεῖσθαι τι τινά VIII, 3 not.
 ἀφαρ IV, 29 not.
 ἀφάσσειν III, 69 not.
 ἀφειδέως I, 207. IX, 39 not. (Cf.
 Usteri ad Plutarch. Consolat. A-
 pollon. pag. 100.)
 ἀφεται VII, 193 not.
 ἀφλαστα VI, 114 not.
 ἀφιέναι τῆς στρατείας VII, 38 not.
 ἀφ' ἵππων vid. ἀπό.
 ἀφοσιοῦσθαι vid. ἀποσιοῦσθαι.
 ἀφικτος (inevitabilis) IX, 116 not.
 ἀφυλάκτος, ἀφυλάκτως IX, 116
 not.
 ἀχαρις II, 141. VI, 9 not. VIII, 13.
 ἀχάριτος et ἀχάριστος I, 41. (ubi
 ἀχάριτα) not. I, 207 not.
 ἀχαριτώτατον συνοίκημα de plebe
 VII, 156 not.
 ἀχθεσθαι τῇ ἔδρῳ (moram impa-
 tienter ferre) IX, 41 not. coll. II,
 103.
 ἀχθεσθαι τῇ ἀρχῇ not. ad III, 80.
 ἀχλυόεις V, 77.
 ἀχρηῖος s. ἀχρεῖος I, 191.
 ἀψυχίη, λειποψυχίη, ἡσυχίη confus.
 I, 86 not.

B.

B et Φ. VII, 73 not.
 Βαγαῖος III, 123.
 βάδην IX, 57.
 βάδρον (gradus) I, 183 not.
 βαθὺ ἤθος IV, 95 not.
 βαθύγεως et βαθύγεος IV, 23 not.
 βαίνειν — εὖ βεβηκέναι VII, 164
 not.

- βαῖται IV, 64 not.
 βακχεύειν IV, 79 not.
 βαλανάγρα III, 155 not. (Add. The-
 mist, pag. 315. D. s. 381, 10 ed.
 Dind.)
 βαλανηφάγοι I, 66 not.
 βάλλειν ἐς γόνυ τὴν πόλιν VI, 27
 not. T. III p. 817.
 βάλλεσθαι ἐν νῶ (animo agitare)
 V, 49 not.
 βάλλεσθαι ἐς θυμὸν VII, 51 not.
 VIII, 68. I, 84 not.
 βάλλεσθαι ἐπ' ἑαυτοῦ III, 71 not.
 V, 73.
 βάλλεσθαι ἐς γαστέρα III, 28 not.
 βάραθρον VII, 133 not.
 βάραβαρος et βαρβαρικὸς confus. I,
 60 not. III, 115 not. VIII, 19 not.
 βαρβαρικά et Ἑλληνικά oppon. III,
 115.
 βαρβαρόφωνος I, 172 not. VIII, 20
 not.
 βάρις (navigii genus) II, 96 not.
 II, 60. 179.
 βαρῦς (gravatus, pressus) IV, 150.
 βαρυσύμφορώτατος I, 45.
 βασίλεια (regina) I, 211 not.
 βασιλεύειν (de satrapa) II, 98 not.
 coll. VII, 165.
 βασιλεύς (de flexione vocis) I, 1. 94.
 T. I p. 927.
 βασικεῖς (οἱ) principes civitatis VI,
 34 not. coll. VII, 165 not.
 βασικεῖς Scythae et βασιλήϊοι IV,
 6 not. IV, 7.
 βασιλήϊα (τὰ) III, 68 not. — de
 Scytharum regione IV, 20 not.
 βασιλήϊον (aerarium regium) II,
 149 not.
 βασσάρια IV, 192 not.
 βάτραχος IV, 131 not. (Conf.
 Wesseling, Diss. Herod. VII pag.
 66.)
 Βάττος, nomen IV, 155 not.
 βδέλλαι II, 68 not.
 βέλος (Phrygum lingua panis) II,
 2. (Add. Eustath. Orat. sext. pag.
 39, 20 ed. Tafel.) T. I pag. 929.
 Βελβινίτης VIII, 125.
 βέλος de fulmine IV, 79 not. VII,
 10 §. 5.
 Βησσοί VII, 111 not. T. III p. 824.
 βιάζεσθαι (βιάσθαι) τὰ σφάγια IX,
 41 not. τὸν πόδα III, 129 not.
 — γυναικίαι III, 80 not. IV, 43.
 VI, 137. — βιηθεῖς et βιασθεῖς
 VII, 83 not.
 βιβλίον I, 125 not. III, 42.
 βίβλοι et βύβλοι V, 58 not.
 βίος (victus necessarius) I, 36 not.
 VIII, 105.
 βιοῦσθαι i. q. ζῆν II, 177 not.
 Βιστονίς lacus VII, 109 not.
 βλήμα III, 35 not.
 βοῆ τε καὶ πατάγω χρεώμενοι III,
 79 not. VII, 211 not. coll. IX,
 24. 59.
 βοηθεῖν ἐπὶ s. πρὸς τι IV, 125 not.
 — Iones βοθεῖν VIII, 1 not. 72.
 coll. 144.
 βόλος (genus retis) I, 62 not.
 βορῆς. πρὸς βορέω III, 102. πρὸς
 βορῆν ἄνεμον IV, 7 not. βορητῆ
 θάλασσα II, 11. 159.
 Βορυσθενεῖται IV, 78. T. II p.
 662.
 βούβαλος [et βούβαλις IV, 192 not.
 βούλεσθαι sensu eminenti III, 123
 not.
 βούλεσθαι sc. μᾶλλον III, 40 not.
 III, 124 not.
 βούλεσθαι et βουλευέσθαι II, 87
 not. coll. I, 165. VII, 10 §. 4
 not.
 βουλευεῖν VI, 57. βουλευεῖν δρη-
 σμὸν VIII, 4 not. VIII, 18.
 βουλή senatus IV, 165 not. VI, 57.
 βουνὸς collis IV, 199 coll. 158.
 βοῦς in acc. βοῦν et βῶν VI, 67
 not. αἱ βοῦς de grege IV, 8 not.
 Βραγχίδησι I, 92 not. II, 159.
 Βραυρωνῶν in Attica VI, 138.
 βράχεια (τὰ) IV, 178 not. coll. II,
 102 not. (ubi vada) De forma vid.
 V, 49 not.
 βρέφος de animalibus III, 153 not.
 βύβλινα ὄπλα VII, 25.
 βύβλος II, 100 not.
 βύειν VI, 125 not.
 βύσσινος II, 86 not.
 βυσσὸς et βυσθὸς III, 23 not. (Add.
 Jacobs. ad Aelian. N. A. IX, 57.)
 βοθεῖν vid. βοηθεῖν.
 βῶσαι pro βοῆσαι I, 10 not. I, 146.
 βῶσθη VI, 131 not. VIII, 124.
 βεβρωμένα III, 39 not.

Γ.

γαλαῖ IV, 192.

- γαλῆν T. I pag. 932.
 γαμβρός VII, 189.
 γαμεῖν I, 61 not. IV, 78.
 Γάμοροι VII, 155 not. coll. VI, 22 not.
 γὰρ eius usus in hyperbatis I, 8 not. I, 24 not. I, 30. 85. 97. 121. 124. 129. 155. 174. III, 159. IV, 83. 97. V, 67. VI, 102. VII, 46. VIII, 8 not. (Cf. Hartung. Lehr. d. Partik. I p. 467.)
 γὰρ in appellando III, 120 not.
 γὰρ initio sermonis IV, 79. 97. V, 19. VI, 11 not.
 γὰρ tertio loco positum VII, 209.
 γὰρ post δῆλον δὲ II, 116 coll. II, 58. 131.
 γὰρ δὴ (nemlich, eben) I, 84. Vid. Hartung Lehr. der Partik. I pag. 287.
 Γαργαρή fons IX, 49 not.
 γαυλὸς (navigii genus) III, 136 not. VIII, 97. coll. VI, 119 not. (ubi est situla.)
 γε duplex I, 187. T. I pag. 929.
 γε μὲν pro γε μὴν V, 92 §. 5 not. VII, 152 not. VII, 234. — μὲν et μὲν γε confus. III, 29.
 ὄτε γε III, 73.
 Γεβελείζις IV, 94 not.
 γενάμενοι (οἱ) I, 122. (Add. Jacobs ad Aelian. N. A. I, 1.)
 γελᾶν splendere V, 66. T. III pag. 798.
 Γελέοντες V, 66. T. III p. 799.
 γενεὴ ἀνθρωπότης III, 122 not.
 γενεὴ s. γενεαὶ I, 3 not. I, 7 not. I, 163 not. II, 142 not. (Add. Ley fata et condit. Aegypt. pag. 69.) et T. I p. 930. III, 48. (De h. I. vid. C. O. Müller Dor. I pag. 168.) IV, 147 not. VII, 171. (Add. Bothe ad Homer. II. I, 250.) ἐκ γενεῆς s. γενετῆς IV, 23 not.
 γενεηλογεῖν VI, 53 not.
 γένεια IV, 23.
 γενέσια et γενέθλια IV, 26. *)
- γένος. γένεα Aegyptiorum, Persarum etc. I, 101 not. I, 125 not. II, 164 not.
 γεραιερός aetate senior VI, 52.
 γέρας I, 59 not. II, 168 not. III, 142 not. IV, 142 not. 165. VI, 56 not. VII, 104 not.
 γέροντες Spartanorum I, 65 not. VI, 57.
 γέῤῥα VII, 61 not. IX, 61 not. IX, 99.
 γεύειν (gustum dare) VII, 46 not.
 γέφυρα IV, 97 not.
 Γεώμοροι vid. Γάμοροι.
 γεωπέδια et γεώπεδα (fundi) VII, 28 not.
 γεωπεινῆς VIII, 111 not. II, 6 not.
 γῆ in plur. γεῶν et γαιῶν confus. IV, 198 not.
 γῆν addit. II, 118 not.
 γῆν τε καὶ ὕδωρ δοῦναι IV, 126 not.
 γηοχεῖν VII, 190 not.
 γῆραι VI, 24 not.
 γίγνεσθαι de tempore IX, 38 coll. II, 175. (advenire) V, 87 not. — ὡς τρίτη ἡμέρη ἐγένετο τῷ παιδίῳ II, 2 not. coll. II, 124 not. ἡ ἡμέρη, τῇ ἐγένετο βασιλεῦς (natalis dies) IX, 110. — ἐξ οὗ ἐγένοντο Ἀθηναῖοι VI, 109 not.
 γίνεσθαι de sacris omis. καλὰ, χρῆστὰ et οὐ γίνεσθαι VII, 134 not. IX, 36. 61 not.
 γίνεσθαι cum adverbis κακῶς etc. I, 8 not. II, 161. IX, 109.
 γίνεσθαι ἔττα III, 3 not.
 γίνεσθαι ἐπὶ πλείστον II, 165. 166.
 γίνεσθαι λόγον τινὸς I, 120 not. III, 137 not.
 γίνεσθαι cum genit. II, 134. cum dativo II, 2 not.
 γίνεσθαι δι' ἀρπαγῆς I, 3 not. ἐν παντὶ III, 124 not. ἐν γνώμῃ VI, 37 not. ἐν ποιήσει II, 82 not. coll. T. I pag. 931.
 γίνεσθαι ἐκ τινὸς I, 50. πρὸς τινὸς

*) Add. F. G. Schoenii Progr. De veter. natalicis solennibus, Halberst. 1832 et C. F. Hermann in Schulzeit. 1833. II nr. 127 pag. 1009, qui γενέθλια esse vult ipsum diei natalis festum (das Fest der Geburt selbst), γενέσια autem festum diei huius memoriae dicatum (das Erinnerungsfest daran).

I, 124. VIII, 22. ἐπὶ τινὶ VII, 10
 §. 3 not.
 γίνεσθαι ἐν παντί not. ad III, 124.
 γίνεσθαι ὑπὸ τινὶ VII, 11 not. Vid.
 ὁ π. ὁ.
 τὰ ἐξ ἀνθρώπων γεγόμενα Prooem.
 not. (Add. Apitz. Adverss. ad So-
 phocl. Trachin. 219 pag. 140.)
 τὰ γεγόμενα (vera) II, 28 not.
 ἐγεγόνεε pro ἐγένετο VIII, 128.
 γνώσκεσθαι IV, 45.
 γλαυκός de oculis IV, 108.
 Γλαυκὸν τέχνη proverb. I, 25 not.
 γλίχεσθαι II, 102 not. III, 72. IV,
 152. VIII, 143 not.
 γλυφῆ, γλύφειν, ἐγγλύφειν II, 4 not.
 II, 46.
 γλυφίδες (crenae sagittarum) VIII,
 128 not.
 γνώφω, γνώπτω not. ad III, 109.
 γνώμη II, 99 not. γνώμη πλείστη
 V, 126 not.
 γνώμην et ῥώμην confus. I, 31 not.
 γνώμην ἀποδεικνύσθαι (Vid. ἀπο-
 δεικνύσθαι) sive ἀποφαινέσθαι
 VIII, 49. s. ἐκφέρεσθαι V, 36
 not. VIII, 68. s. τίθεσθαι VII,
 82 not. VIII, 103 not. s. ἔχειν
 VII, 236 not.
 γνώμα VII, 52 not.
 γνώμων II, 109 not.
 γνωσιμαχεῖν III, 25 not. VIII, 29
 not.
 γόησι et γόοισι VII, 191.
 γόφοι II, 96 not.
 γόνεος et γένεος I, 91.
 γόνυ (ἐς) βάλλειν etc. vid. βάλλειν.
 γούνατα et γόνυα V, 86 not. γό-
 νατα λύειν V, 92 §. 2 not.
 γοργύρη III, 145 not.
 γούνος IV, 99 not.
 γραμματα V, 58 not.
 γραμματιστής II, 28 not. de scribis
 Perss. regg. VII, 100 not.
 γράφειν quid sit, II, 41. V, 58 not.
 ζῶα γράφειν II, 78 not. 86. I,
 203. III, 24. IV, 88 not.
 γραφή pictura: I, 164. II, 73 not.
 II, 182. III, 24. (Cf. G. Hermann.
 De vet. Graec. pictura pariet.
 Lips. 1834. pag. 5 seq.)

γυμοὶ ὄπλων (armis nudati) II,
 141. (Add. Eustath. ad II. I p.
 35, 3.) IX, 63.
 γυνή I, 199 not. γύναι I, 111 not.
 coll. III, 119. 134.
 γυνή τεκνοποιός s. παιδοποιός I,
 59 not. γυναικός κακία ἀκούσαι
 IX, 107. γυναικὲς καὶ παῖδες V,
 98 not.
 γυροῦν III, 24. VIII, 27.
 γῶν I, 31. (Vid. Hartung. Lehre d.
 Partik. II p. 14.)
 γωνίη I, 51 not.

Δ.

δαίμων absolute dictum: Comm. §.
 12. I, 86. 87. III, 119. VI, 12.
 κατὰ δαίμονα VI, 84.
 δαιμόνιος IV, 126 not. VII, 48.
 δαιμονίη ὄρη VII, 18. τὸ δαι-
 μόνιον II, 20. ἐκ δαιμονίου III,
 153.
 δαιτυμόνες VI, 57.
 δάνειον VII, 16 §. 1.
 δάκτυλοι ad computandum VI, 63
 not.
 δάσασθαι μοίρας et ἐς μοίρας VII,
 121 not.
 δατέεσθαι (tribuere) I, 216.
 δατέονται et πατέονται confus. II,
 37 not. 47 not.
 δὲ initio sermonis in allocutionibus
 I, 115. (Add. Hartung Lehr. d.
 Partik. I pag. 179.) VII, 51.
 δὲ vim demonstrandi habet I, 7.,
 explicandi II, 100 not. IV, 120
 not.
 δὲ in interrogat. I, 32 not.
 δὲ in οἱ δὲ (sed) I, 66. IV, 3. 61.
 I, 171. 196. (coll. II, 39.) V,
 120 not. VI, 3. 30. 133. VII, 6.
 163. 125. 188. 218. VIII, 40. IX,
 6.
 δὲ post οἶα II, 28 not.
 δὲ et μὲν II, 39 not. 42 not. 61
 not.
 δὲ pro μὲν IV, 123.
 δὲ anteced. μὲν δὴ I, 196.
 δὲ repetitum in eadem periodo I,
 143 not. I, 163. 196. IV, 204. II,
 26. *) II, 39. 50. III, 69. VI, 58

*) Add. Hartung. I. I. I p. 175. 189. Buttmann. ad Demosthen. Midian.
 p. 150 et 156 ed. sec.

- not. VIII, 67 not. IX, 63. — I, 29 init. (Hartung l. l. I pag. 177.)
 δὲ semel positum, ubi bis ponendum erat III, 107 not. IV, 9 not. (Hartung l. l. I pag. 177.)
 δὲ post longiorem parenthesin II, 120.
 δὲ in apodosi positum III, 37. 63. 133. IV, 72. V, 40. VII, 159. VIII, 115.
 δ' ὧν III, 80 not. (Cf. Hartung l. l. II pag. 12.) IV, 187. V, 50 not.
 δὲ omisum I, 59.
 δεῖ. ἴδτε de fato II, 161 not. IV, 79 not. V, 33. (38.) 92 §. 4. VI, 135 not. IX, 16. 109. VIII, 53.
 δέων in numeris I, 94. — ἦν μὴ τῶν σῶν δέησι III, 155.*) VII, 18. coll. V, 38.
 δεικνύναι de mysteriis II, 49 not. T. I pag. 931.
 δέιλη πρωτῆ VIII, 6 not. ὁψίη VIII, 9 not. περὶ δέιλην IX, 101.
 δειμανούσης et λιμανούσης confus. VI, 28 not.
 δεινολογεῖσθαι IV, 68 not. IX, 116.
 δεινός τε καὶ σοφός V, 23 not. δεινὰ ποιεῖσθαι vid. ποιεῖν.
 δεῖπνα (τὰ) VI, 57.
 δειρῆ. τὰ ἀπὸ τῆς δειρῆς (monilia colle detracta) I, 51.
 δειρῆ II, 76 not.
 δεῖσθαι περὶ τινί (timere alicui) VII, 163.
 δεῖσθαι (in vincula coniicere) VI, 87 not.
 δεῖσθαι ἀνάγκη IX, 16 not.
 δεῖσθαι (rogare, studere) I, 8 not. — cum duplic. accusat. III, 157. — μηδὲ δεόμενον κινδυνεύειν IV, 11.
 δεκατεύειν VII, 132 not.
 Δεκελῆ, Δεκελεῆθεν IX, 15. 73.
 δελτίον δίπτυχον VII, 239.
 Δελφοί I, 54. Δελφός et ἀδελφός confus. V, 72 not. (Cf. Wesseling. Diss. Herod. XI p. 165.)
 δέμειν vias II, 124 not. VII, 200 not. ἐδέδμητο VII, 59 not.
 δένδρος, δένδρον VI, 79 not.
 δέννος IX, 107 not.
 δεξαμεναὶ III, 9.
 δέος et φόβος diff. IV, 115 not.
 δέματα (victorum praeemia) II, 91.
 δεσπότης de rege Persarum III, 89 VII, 5 not. δεσπότης νόμος VII, 104 δεσπότης Solis titulus I, 212 not.
 δεύτερα pro δεύτερον I, 46. 59. 204. III, 74. V, 33 not. coll. 111. — Valet tum, postea ut ὕστερον V, 57 not. VII, 23 not. et 148. VIII, 123.
 δευτεραῖα VI, 105. δευτεραῖα νέμειν I, 32 not. δευτεραῖη et δευτέρη ἡμέρη IV, 113 not.
 δεύτερος οὗτος I, 25 not. IV, 44. τὸ δεύτερον IV, 140. οὐδενός δεύτερον I, 23 not. coll. VIII, 104. et IV, 14.
 δέχεσθαι τὸν οἶωνόν VIII, 114 not. IX, 91. — (excipere convivio) I, 126 not.
 δῆ (eius usus) I, 13. IV, 184 not. — respondet Latinorum inquam V, 119 not.
 δῆ (tandem in interrogat.) I, 30 not. Vid. Hartung Lehr. d. Partik. I pag. 263.
 δῆ (scilicet) I, 32. (Vid. Hartung l. l. I p. 288, qui vernacule reddit: nur eben) III, 156 not. V, 20 not. (ubi ironice.)
 δῆ (iam) I, 39 fin., ubi apodosis exorditur. vid. Hartung l. l. I pag. 258.
 δῆ continuandi vim habet I, 114. εἰς δῆ τούτων τῶν παιδίων κ. τ. λ. ubi Hartung l. l. I pag. 261 reddit sofort, gleich, ohne Weiteres, citans Herod. I, 11. 13. 116. τὰ δῆ καὶ ἐγένετο I, 22. und so geschah es auch, Hartung l. l. I pag. 274. τὰ δῆ καὶ ἐποίησε III, 16. Aelian. N. A. I, 59 ibiq. Iacobs.
 δῆ τι III, 12 not. Aelian. N. A. III, 16 ibiq. Iacobs VII, 6. confus. cum δῆ τοι I, 80 not. Add. Hartung. l. l. I pag. 280.
 δῆ ὧν et ὧν δῆ I, 210 not.
 δῆ et διὰ confus. VII, 217 not.

*) ἦν μὴ — δέησι h. l. nisi tu desis reddit Schäfer, ad Lambert. Bos. Ellipss. Gr. pag. 228.

- δῆθεν (*scilicet*, *ironice*) I, 59 not.
 I, 73 not. VI, 1 not. VII, 211.
 VIII. 5 not. IX, 66. III, 73. 136.
 VI, 39. 66.
 δῆϊόν et δῆων VII, 133 not.
 δηλαδὴ VI, 39 not.
 δηλήμων II, 74 not
 δηλήσασθαι VIII, 100 not.
 δηλοῖ apparet II, 117 not. coll. IX,
 68. δηλοῖ εἶοῦσα IV, 42.
 δῆμαρχος III, 6 not. V, 69.
 δημιουργός (*orifex*) IV, 194. VII,
 31 not.
 δῆμος *plebs* I, 93 not. VII, 155.
 156. V, 30 not. IX, 5.
 δῆμος Atheniensium V, 69 not. Spar-
 tanorum, aliarum civitatt. III, 55
 not. *)
 δημόσιον (τὸ) VI, 52. 59.
 δημοτελείς ἑορταί, θυσίαι VI, 57
 not.
 δημότης II, 172 not. V, 11.
 διὰ cum genit. *secundum*, *per* IV,
 39 not.
 διὰ πάντων (*prae omnibus*) I, 25
 not. V, 67 not.
 διὰ μέσον etc. V, 101.
 δι' ἀγγέλων I, 69 not. I, 141 not.
 VI, 4 not. VII, 203 not.
 δι' ἡμέρας (*totum diem*) et simil.
 I, 97. II, 173 not. VI, 12 not.
 VII, 210 not.
 δι' ἔτεος I, 62 not. **) II, 22. coll.
 II, 4. 37.
 διὰ παντὸς IX, 13 not.
 διὰ πάσης ἀγωνίης (*in omni certa-
 minum genere*) II, 91.
 διὰ μάχης ἔρχεσθαι VI, 9 not.
 δι' ἀρπαγῆς γενέσθαι I, 3 not.
 διὰ c. accusat. (*operā alicuius*) VI,
 38. VII, 165.
 διὰ in verbb. composit. I, 36. V,
 18 not.
 διὰ et ἐξ in verbb. composit. con-
 iunct. VII, 100 not.
 διαβαίνειν πλοίω IX, 89 not. —
 IV, 113. VII, 20.
 διαβάλλειν (*traicere*) V, 33 not.
 VI, 44 not. IX, 114 not.
 διαβάλλειν (et διαβολή (*calumniā-
 ri, calumniā*) V, 35 not. VII, 10
 §. 7. — (*fallere, circumvenire*)
 III, 1. V, 50 not. VIII, 110. δια-
 βάλλεσθαι τινι (*offensum, invi-
 sum esse alicui*) V, 35 not. VI,
 46. 64.
 διαβατήρια VII, 53.
 διαβύνεσθαι II, 96 not. IV, 71.
 (*transfigere*)
 διαδάσασθαι (ἐς φυλάς) IV, 145
 not.
 διαδενύνειν cum participio III, 72
 not. ὡς διέδεξε V, 124 not. VII,
 172 not.
 διαδέξιον ποιεῖσθαι τινά VII, 180
 not.
 διαθέτης χρησμῶν VII, 6 not.
 διαθῆκαι V, 90 not.
 διαίρειν (*dirimere*) IV, 23 not.
 coll. VII, 16 §. 3. (*statuere*).
 διαΐσσειν IV, 134 not. T. II pag.
 678.
 διαίτα II, 36. IV, 95 not.
 διαιτᾶσθαι II, 147 not. IV, 114
 not.
 διάκορος III, 117.
 διακομεῖν I, 99 not.
 διακριδόν IV, 53 not.
 διακρίνειν VII, 219.
 διάκριτοι VI, 20 not.
 διακρούεσθαι τινά VII, 168 not.
 διαλαμβάνειν I, 114 not. 190 not.
 202. III, 107 not. IV, 68 not. V,
 52 not. (Add. Jacobs ad Aelian.
 N. A. X, 10.)
 διαλλάσσειν (*differre, excellere*) VII,
 70 not.
 διαλείπειν, διελέλιπτο VII, 40.
 διαλύειν (*solvere*) V, 30.
 διαμάχεσθαι IV, 125 not.
 διαμετρήσασθαι I, 67. T. I pag.
 927.
 διαμισύλλειν I, 132 not.
 διαναυμαχεῖν V, 86 not.
 διανέμειν VIII, 123 not.

*) In quo loco δῆμον eodem sensu dicitur quo νόμῳ monet Krüger, Leben d. Thucyd. pag. 93.

**) Ibi Voemel. Exercit. chronolog. De Solon. p. 14. interpretatur: *post decem annos*.

- διαπαρθενεύεσθαι IV, 168 not.
 διαπάσας VI, 125 not.
 διαπασσαλένυεν VII, 33 not.
 διαπειρᾶσθαι III, 14 not. V, 109.
 διαπλέκειν τὸν βίον V, 92 §. 6.
 not. IV, 205 not.
 διαπρήσσειν IX, 41. coll. IV, 79
 not. ubi vulg. διεπρήστευσε in
 διέπρησε mutatum vult Negris.
 διαπέπρακται (actum est) VII,
 10 §. 3 not.
 διασμέειν II, 37 not. III, 148 not.
 διαστήναι IV, 11 not. διαστάντες
 II, 66 not. coll. VIII, 16.
 διαστήσαι IX, 2 not.
 διάστροφα I, 167.
 διασφάγες II, 158. coll. III, 117.
 VII, 199 not.
 διατάττειν VII, 81 not. 178.
 διατάττεσθαι med. VIII, 70 not.
 διατάττεσθαι passiv. (iuberi) I, 110
 not.
 διατείνεσθαι IX, 18 not.
 διατίθεσθαι (venum exponere, ven-
 dere) I, 3. I, 194. (Add. Baiter
 ad Isocrat. Panegy. §. 42.)
 διατριβῆναι VII, 120 not.
 διαφαίνεν de aurora VII, 217 not.
 VIII, 83 not. ubi διαφάνσκειν coll.
 III, 86 not. ubi ἀμ' ἡμέρη δια-
 φανσκούση.
 διαφέρειν (interesse) I, 85. — ψῆ-
 φον IV, 138 not.
 διαφθείρειν. διαφθαρέονται confus.
 cum διαφθειρόνται IX, 142 not.
 διαφθαρέατο VIII, 90. vid. διε-
 φθαρμένος.
 διαφορέειν (diripere) I, 88. III, 53.
 διαφορέεσθαι (dilacerari) VII, 10
 §. 8 not. T. III p. 821.
 διάφορος (inimicus) V, 83 not.
 διαφύναι de tempore I, 61.
 διαφώσκειν s. διαφάσκειν III, 86
 not. VII, 83 not. coll. VII, 217
 not.
 διαχέειν τὰ βουλευμάτα VIII, 57
 not.
- διαχέεσθαι de corpore diffuente III,
 16 not.
 διαχρᾶσθαι i. q. χρᾶσθαι II, 127
 coll. VII, 102.
 διαχρᾶσθαι (interficere) I, 24. 110
 not. 167.
 διδασκάλιον V, 58 not.
 διδάσκειν (docere fabulam) I, 23
 not. VI, 21 not.
 διδαχθῆναι et νοῆσαι s. εἰδένααι
 oppos. III, 81 not. τὸ διδακτὸν
 et τὸ ἐν τῇ φύσει oppon. VII,
 102 not.
 διδόναι (offerre) I, 163 not. IV,
 162 not. —
 διδόναι de nuptiis V, 92. §. 2 not.
 δοῦναι δίκην καὶ λαβεῖν V, 83. coll.
 δίκας δοῦναι I, 3.
 δοῦναι λόγον ἑαυτῷ I, 34. 97. II,
 162. III, 25. 45. 40. V, 75. 68.
 VI, 102. 86. 138. VII, 12. VIII,
 9. 100.
 διδόναι δωτήνην VI, 89 not.
 δοίην s. δῶην IX, 111 not.
 διειρύνειν naves VII, 24 not.
 διεκπίπτειν IV, 79 not.
 διεκπλέειν IV, 42 not. coll. διεκ-
 πλώειν VII, 100.
 διέκπλοος VI, 12 not. VII, 36 not.
 VIII, 9.
 διεξιλλίττειν IV, 67 not.
 διεξέρχεσθαι I, 196 not. IV, 98.
 VII, 100.
 διεξιμένα IV, 203 not. — II, 143
 not. VII, 100. 238 not. δι' ὧν
 διεξιόντες I, 199. coll. II, 24.
 διέξοδος II, 24. 26. III, 117. 156.
 IV, 140 not. τῶν βουλευμάτων
 VII, 234 not.
 διέπειν V, 22. III, 53. VI, 83.
 διεπρήστευσε IV, 79 not. *) (ubi Ne-
 gris exponit ἐφανέρωσεν; quam-
 quam scribi mavult διέπρησε.)
 διεργάζεσθαι (interficere) V, 20.
 διεργαστο actum est. VII, 10 §.
 3 not.
 διεφθαρμένος τὴν ἀκοήν I, 38 **)

*) Passow. in Lex. Gr. s. v. probat διεπίστευσε, quod Sancrofti Codex habet.

**) Ibi pro interpretamento haec verba haberi vult Beck. Quaest. critt. III pag. 17. Negris mutavit διεφθαρμένος τὴν φωνήν, cuius ipsius glossam habet ἀκοήν.

- δίξημα* (*postulo*) VII, 103 not. *δίξησθαι* Ionum pro *δίξεσθαι* I, 94 not. 65 not. 214.
δίξω et *διζῶ* IV, 30. IV, 9 not. IV, 139. VII, 18 §. 1.
διηθέω II, 86. 93.
διηπετής Nilus II, 22. coll. II, 90 not.
διισθμίζειν not. ad VII, 24.
δικάζειν I, 84. 96. V, 25 not. *δικῆν* pro *δικάσειν* I, 97 not.
δικαιέω IV, 15. 73. 82.
δικαιός εἰμι seq. infinit. I, 32 not. V, 31. VIII, 137 not. IX, 60.
δικαιαὶ ὄργανα II, 149 not.
δικαία ἀνάβασις II, 13.
δικαιῶ I, 89. V, 92 §. 2. VIII, 126 not. — (*punire*) III, 29 not.
δικασταὶ Persarum regii III, 31 not.
δίκη. *δίκην δοῦναι καὶ λαβεῖν* V, 83 not. *δικῆς αἰτέειν* II, 118 not. IV, 164 not. VIII, 114 not.
dicere VII, 144 not.
Δικτύνη dea III, 59 not.
διμνέω V, 77 not. (Sic enim ibi scribendum, non *διμνέως*, ut ibi exstat. Cf. Lobeck ad Phrynich. p. 554.)
διῶσ α II, 14 in not.
διξὸς VII, 70 not. (Add. Bergk. ad Anacreont. Reliqq. p. 222.)
Διόσκουροι II, 43.
διποδες mures IV, 192 not.
διαφθερῶν (usus) V, 58 not.
διαφθορεῖσθαι III, 146 not.
differre VII, 10 §. 8 not.
δίχα γίνεσθαι VI, 109. coll. VII, 219.
διώκειν I, 68 not. — *expellere* V, 92 §. 5 not.
διώρξ IV, 42 not.
δοκεῖν; ὡς *ἐμοὶ δοκέειν* VI, 95. confus. cum *δοκέει* V, 58. IX, 113. I, 131 not. et IV, 87 not. *ἐμοὶ δοκέειν* sine ὡς II, 4. 53. 77. I, 172. *δοκεῖν* et *εἶναι* oppos. not. ad V, 91. *δοκεῖν* de somniis V, 56 not. coll. VII, 185 not. *δοκεῖ* cum infinit. V, 80 not. cum accusat. et infinit. I, 108 not. VII, 12. *ἔδοξεν* simulavit I, 10 not. — *δέδοκται* (*decretum est*) IV, 68 not. coll. V, 96. VI, 109 not. *δόξαν* II, 121 §. 2. II, 143. *ἔδοξε* anteced. nominat. VII, 177 not.
δόκησις V̄II, 185 not.
δόκιμος VII, 117 not. *δοκιμώτατος* et *λογιμώτατος* III, 127.
δολερός et *θολερός* confus. VII, 35 not.
δόμος (*compages*) I, 179 not.
δονεῖσθαι (*agitari*) VII, 1 not.
δόξα et *ἀλήθεια* oppos. not. ad V, 91. *δόξαν φῦσας* V, 91 not.
δοξοῦν. — *δεδόξασθε* VII, 135 not. coll. VIII, 124 not.
δορκάδες et *ζορκάδες* confus. IV, 192 not.
δορτία II, 48.
δορνάλωτος VIII, 74 not.
δορυφορεῖν (*structura*) II, 168 not.
δορυφόροι I, 59 not.
δοσιδικοί VI, 42 not.
δοῦλοι, de subditis Persarum regis, VII, 5. 96 not.
δουλοῦσθαι. *δεδούλωντο* et *ἐδεδούλωντο* I, 94 not.
δράμημα VIII, 98.
δράσσεσθαι III, 13 not.
Δρυοπίς VIII, 31 not.
Δρυὸς Κεφαλαί in Boeotia IX, 39 not.
δύνασθαι *valere* II, 6. 30. 142 not. — *οὐκ ἐδύνατό μοι* i. q. *οὐ δύνατὸν ἦν* VII, 134. *τί δύναται τοῦτο* not. ad IV, 131. *δύνωνται* et *δυνέονται* VII, 163. *ἐδυνάσθησαν* VII, 106 not.
δύο. — *δυοῖν* et *δυῶν* I, 11. 14. 94. IV, 1 not. 89 not. *δυνῶν* *δέοντες* V, 52 not. *δυοῖσι* VII, 104 not.
δυσθανατεῖν IX, 72 not.
δύσριγος V, 10 not.
δύτης VIII, 8 not.
δυωδεκάπολις VII, 95 not.
δωροδοκεῖν VI, 72 not.
δωτῖναι VI, 89 not.

E.

εἶ pro *ἄν* in tert. person. plural. III, 103 not. IV, 110. IV, 124. III, 61. 88. (Add. Ellendt ad Arrian. Praef. p. XXI.)

- εἶ pro ον in tert. pers. plural. I, 209. II, 67. 80. II, 113. 172 not. 173.
 εἶ et εεἶ I, 40 not. VII, 47. I, 206. III, 34 not. IV, 9 not. IV, 163 not.
 εὖ pro ὀ III, 23 not. III, 72. IV, 80 not.
 εὖ et εεὖ I, 90. VIII, 68 §. 1 not. εἶδε IV, 153 not.
 εἶν III, 134 not. — structura I, 207 not. — οὐκ εἶν IV, 164 not. IV, 203. V, 36. II, 30 not. VIII, 36. 69 not. IX, 2 not. οὐκ εἶν — ἀλλὰ VII, 104. — εἶν χαλκῶν IV, 112 not. IX, 41 not.
 εἶρα de flore iuventutis VII, 162 (ubi εἶρα ἐκ τοῦ ἐνιαυτοῦ ἀναιρεῖται) not.
 εἰριζέειν VIII, 112 not.
 ἐγγίνεσθαι II, 124 not.
 ἐγγλύσσειν II, 92 not.
 ἐγγλύφειν et εὖ γλύφειν II, 136 not. II, 138 not.
 ἐγγυᾶν et ἐγγυᾶσθαι VI, 130 not. ἐγγυῆσαι filiam dicitur pater VI, 57.
 ἔγερσις et ἄγερσις στρατιῆς confus. VII, 5 not.
 ἐγκατακοιμᾶσθαι VIII, 134 not. Cf. ἐγκοιμᾶσθαι in not. ad IV, 172.
 ἐγκαταλείπεσθαι VIII, 59 not.
 ἐγκεῖσθαι (πολὺς) VII, 158 not.
 ἐγκεχορμημένοι VII, 145 not. T. III p. 826.
 ἐγκολάπτειν not. ad VIII, 22.
 ἐγκοτόν τι ἐχειν III, 59. VIII, 28 not. IX, 110.
 ἐγκτήματα, ἐγκτησις V, 23 not. (Add. Sluiteri Lectt. Andocidd. pag. 137 ed. Lips.)
 ἐγκτήσασθαι et ἐγκτίσασθαι confus. V, 23 not.
 ἐγκύπτειν ἐς τὰ τῶν πέλας κανα VII, 152.
 ἐγκυρεῖν II, 82 not. coll. VII, 208 not.
 ἐγχειρίδια VII, 61 not.
 ἐγχειριόθετον V, 106.
 ἐγχεράειν VI, 75 not.
 ἐγχοίπτειν et ἐγχοίπτειν II, 60 not. II, 93 not. IV, 113 not. III, 85 not. IX, 98 not.
 ἐγχοίπτεισθαι (accedere) IV, 113 not.
 ἔδρα de sede solis in coelo VII, 37. Cf. ἥθος II, 142.
 ἐδώλια I, 24 not.
 ἔεργω et ἔργω VIII, 98.
 ἔξεσθαι et ἔξεσθαι IV, 145 not. (ubi de structura) VIII, 58.
 ἐθέλειν vid. θέλειν.
 ἐθειλοντήν (αὐτήν) I, 5 not. — VI, 25 not.
 ἔθος et ἥθος II, 35.
 εἰ et ἦ confus. I, 31 not.
 εἰ (usus) VI, 100. T. III p. 819.
 εἰ pro ὅτι I, 24 not. (Cf. Hartung. Lehr. d. Partik. II pag. 211.) I, 129. 155. 212. VII, 10 §. 2.
 εἰ (an) c. futur. indicat. VI, 86 §. 3 VI, 135. coll. I, 32. II, 14. 99. VII, 161.
 εἰ cum optat. (quoties) I, 100. coll. II, 179 not.
 εἰ cum optat. et ἂν I, 32.
 εἰ cum optat. in interrogatt. V, 67 not. coll. VI, 35 not.
 εἰ et ἦν oppos. I, 71. confus. I, 206. II, 13. *) III, 15. 69. VIII, 49 not. 118.
 εἰ μὲν — ἦν δὲ III, 36 not. VI, 11 not.
 εἰ δήγε I, 129 not. **) I, 112. ***) IV, 32. †)
 εἰ ἄρα IX, 60 not.

*) Hoc in loco vulgatam εἰ μὴ tuetur G. Hermann Opuscc. IV p. 100. de partic. ἂν. Conf. etiam Hartung l. l. II pag. 300.

**) Ibi Kärcherus meus ad voces εἰ γὰρ δὴ δεῖν suppleri vult ἦν, hunc fere in sensum: „denn wenn es eben durchaus nöthig war (i. e. gewesen wäre) einem andern die Regierung zu übergeben und sie nicht selbst zu behalten.

**) Ibi verba εἰ δὴ πᾶσά γε ἀνάγκη sic reddi vult Hartung l. l. I pag. 390: wenn es ja einmal durchaus nothwendig ist.

†) Das heisst, wenn anders, reddit Hartung. l. l. I pag. 396.

- εἰ μὴ — ἀλλὰ III, 72 not. Vid. ἀλλά.
 εἰ γὰρ, εἴθε γάρ VII, 5 not.
 εἴ τι φέλεις et simil. VIII, 58 not.
 εἶδε, ἤειδε, ἠεῖδε V, 37. VII, 205.
 I, 45 not. ἴνα εἰδῶ ὅτι κοτὲ καὶ
 λῆξαι II, 114 not. εἰδείησαν III,
 61. 2. de qua forma cf. Kühner
 Gr. Gr. I p. 253.
 εἶδον et ἴδον V, 59 not. τὸ εἰδόμε-
 νον φάσμα VI, 69 not.
 εἶδος VI, 127 not. VIII, 113 not.
 εἶη, εἷη et ἦ in nominn. terminatt.
 I, 54. 94 not. 115 not. II, 18 not.
 II, 92.
 εἰκόζειν I. 84. IV, 132.
 εἶκειν c. dativ. VII, 18 not. cum
 genit. II, 80 not.
 εἶκοσι et εἰήκοσι II, 121 not. II,
 130. 134. 175.
 εἰκότα s. οἰκότα, ζοικότα I, 27 not.
 II, 24 not. II, 93 not. VII, 167.
 εἰκότι χρεώμενοι VII, 167.
 εἶλας et εἶλας I, 202 not.
 εἶλέω VIII, 12 not.
 εἶλη et ἴλη I, 73.
 εἶλωτες Spartanorum IX, 10 not.
 quando Νεοδαμῳδοῖς dicti IX,
 11 not.
 εἶλως et εἰλώτης IX, 10 not.
 εἶναι cum genit. III, 117 not. cum
 adverbiiis (ἔστι ἀληθῆως) III, 17
 not. III, 23. IV, 134.
 εἶναι cum particip. (ἦσαν ἰέντες)
 I, 57. 160. coll. I, 170. Hinc
 ἔστι — ζοῦσα I, 194 not. III,
 49. 108 not. T. II p. 676. VII,
 73 not. 129.
 εἶναι λόγου III, 146 not. IV, 138
 not.
 εἶναι μηδὲν VIII, 106 not.
 εἶναι οὐ παντὸς VII, 153 not.
 εἶναι ἐν ὀπλοισι, ἐν θυσίαις etc. I,
 13 not. VIII, 99 not.
 εἶναι ἐν σκέπη τινὸς I, 143. ἐν
 φυλακῇ III, 152 not. VII, 203
 not. ἐν αἶνῃ III, 74. VIII, 112.
 ἐν ἡδονῇ IV, 139 not. VII, 15
 not.
 εἶναι ἐν τινί III, 85 not. VI, 109.
 εἶναι ἀπὸ τινὸς I, 126 not. 133.
 εἶναι πρὸς τινὸς I, 75. coll. I, 120
 not. 124. VIII, 60 §. 2. coll. VII,
 153 not.

- εἶναι ἐπὶ τινί II, 120 not. IV, 118.
 VIII, 29 not.
 εἶναι ὑπὸ τινί I, 94. vid. ὑπό.
 εἶναι περὶ πολλοῦ I, 120 not.
 εἶναι ἐς τι I, 21 not.
 ἔστιν ὧν pro ἐνίων VII, 187 not.
 εἶναι abundanter posit. I, 153 not.
 114 not. 210. II, 44. VI, 108 not.
 VII, 164. (post ἐκῶν et post ap-
 pellandi verba) IV, 33. V, 25 not.
 V, 103 not. coll. V, 58 not.
 ἐὼν s. ὧν. (ἡμεῖς ὄντες Ἀθηναῖοι)
 VII, 161 not. καὶ ἐὼν μὴ VII, 214
 not. τὸ ἐὼν (verum) I, 30 not.
 (coll. I, 95. 116 not.) V, 50
 not. V, 106. VI, 37 not. VI, 50.
 VII, 209. VIII, 68 §. 1.
 ἔστι s. ἦν omiss. IV, 54 not. ἦν pro
 ἦσαν V, 12 not. ἦσαν pro praesent.
 VIII, 111. ἦσαν et ἔσαν I, 31 not.
 I, 63. VIII, 1 not. Conf. Augment.
 ἦσαν et ἦσαν s. ἦσαν I, 62 not.
 I, 105. I, 180. III, 14. ἔσκον I,
 196. IV, 129. 200. VI, 36 not.
 VI, 133. VII, 119 not. IX, 40.
 ἔα in imperf. I, 187. II, 19. ἔωσα
 I, 155.
 εἶνεκα (usus) III, 122 not. αὐτοῦ
 τούτου εἶνεκα III, 71 not. εἶνεκα
 et εἶνεκεν confus. IX, 46.
 εἶπας et εἶπῶν, εἶπαι et εἶπειν I,
 22 not. I, 49. I, 57. III, 22. VIII,
 65. — λόγῳ εἶπειν I, 61 not.
 εἰρέαται, εἰρήται etc. VI, 53 not.
 εἰρέθη IV, 77. 156 not. VII, 184.
 VIII, 119 not.
 εἰρένες s. ἰρένες IX, 85 not.
 εἰρεσίη IV, 110 not.
 εἶρια ἀπὸ ξύλου III, 98 not.
 εἰρίνεος κισθῶν I, 195.
 εἰρομένη λέξις Comm. §. 15.
 εἰρούειν I, 179 not. II, 136. hinc
 διερούειν et similia VII, 24 not.
 εἰρούειν (adducere) IV, 10 not.
 εἰρωτέειν I, 88 not. εἰρωτέεσθαι I,
 24 not.
 εἶς (quidam) I, 97 not. εἶς μόνος
 I, 38. V, 87. εἶς ἀνὴρ πλεῖστον
 VI, 127 not. et T. III pag. 820.
 ἔν πρὸς ἐν IV, 50 not. ἐν οὐδὲν
 I, 32.
 εἶς IV, 79 not. εἶς ἄγων III, 61
 not.
 ἐκ s. ἐξ (usus) I, 87. IV, 145 not.
 VII, 93 not. et VII, 106. pro ἐξω

- II, 142 not. pro ὑπὸ post passiv.
 Prooem. I. 10. II, 148 not. II, 151
 172. VII, 174. 175 not. de tem-
 pore (*statim post*) I, 185 not.
 186 not. II, 129. 133. abundant.
 addit. I, 196.
 ἐκ γενετῆς IV, 23 not.
 ἐκ μέσου εἶναι et simil. III, 83.
 VIII, 22.
 ἐκ τῶνδε (*postea*) III, 82.
 ἐκ τε τόσου V, 88 not.
 ἐξ οὗ VI, 109.
 ἐκ νέης I, 60. V, 116.
 ἐκ τῆς ἀντίης VIII, 6 not. ἐξ ἐναν-
 τίης VII, 225. VIII, 7.
 ἐκ τῆς ἰθείης II, 161 not. III, 127
 not. IX, 37.
 ἐκ τοῦ ἐμφάνεος III, 150 not.
 ἐκ τοῦ φανεροῦ VIII, 126.
 ἐκ συνθέτου III, 86 not. ἐξ ἀπροσ-
 δοκῆτου VII, 204 not.
 ἐξ ἐπιδρομῆς I, 6 not.
 ἐξ ἀέλπτου I, 111.
 ἐξ ὑστέρης I, 108 not. V, 106 not.
 VI, 85.
 ἐκ δαιμονίου VI, 84 not.
 ἐκ ὀηστῶνης III, 136 not.
 ἐκ προκλήσιος V, 1.
 ἐκ προνοίης I, 159 not.
 ἐκ τῶν ἀπόρων VIII, 53 not.
 ἐκ in verbb. compositt. II, 176 not.
 179. III, 134 not. IV, 117. VII,
 195. II, 125 not. (ubi perfectio-
 nem et absolutionem rei indicat.)
 Ἐκατόρη not. ad IV, 35.
 ἐκάς VI, 108 not. ἐκατέρω et ἐκα-
 τέρω IX, 122.
 Ἐκαστος III, 150. 158. αὐτὸς ἕκα-
 στος IX, 26 not.
 Ἐκαστος c. plural. IX, 59 not.
 ἐκάτερος et ἀμφοτέρως III, 8 not.
 VI, 57. IX, 16 not.
 Ἐκατόνησοι insulae I, 151.
 ἐκβαίνειν (*accidere*) VII, 209 not.
 ἐκβάλλειν ἔπος VI, 69 not. — ἐκ-
 βάλλεσθαι (*exponere*) VI, 101
 not. ἐκβάλλειν de vento VI, 44
 not.
 Ἐκβάτανα s. Ἀγβάτανα I, 98. III,
 64
 ἐκβολαὶ IX, 38 not.
- ἐκβράσσεσθαι VII, 188 not.
 ἐκγίνεσθαι absolute III, 142.
 ἐκδέκεσθαι de successione legitima
 et hereditaria I, 7 not. II, 166.
 IV, 41 not.
 ἐκδήσασθαι IV, 76 not.
 ἐκδιδάσκεισθαι II, 154 not. VI, 27.
 ἐκδιδόναι (*filiam*) I, 93. 196. II,
 47. IV, 145 not. VII, 224.
 ἐκδιδόναι de fluviis III, 9. 115. IV,
 85 not. VII, 26. 30.
 ἐκδοριεύεσθαι VIII, 73 not.
 ἐκδοτον ἀγεσθαι VI, 85.
 ἐκεῖ pro ἐκεῖσε VII, 147 not.
 ἐκξέειν IV, 205.
 ἐκθύσασθαι VI, 91 not.
 Ἐκκηβόλος V, 60 not.
 ἐκκαθαίρειν IV, 65 not. *)
 ἐκκηρύττειν III, 148 not.
 ἐκκλητιόμενοι et simil. I, 31 not.
 VII, 41.
 ἐκκνῶν VII, 239 not.
 ἐκκομίζεσθαι VIII, 31 not.
 ἐκλαμβάνειν IX, 95 not.
 ἐκλείπειν VI, 100. VIII, 50.
 ἐκλέπειν (*excludere ova*) II, 68 not.
 ἐκμανθάνειν et μανθάνειν IV, 117
 not.
 ἐκπαγλείσθαι VII, 181 not. IX, 48.
 ἐκπέμπειν de viro uxorem dimittente
 I, 59 not.
 ἐκπεραίνεσθαι not. ad VI, 80.
 ἐκπετάννυμι, ἐκπεπέτασται I, 62.
 Conf. Kühner Griech. Gramm. I
 p. 237.
 ἐκπίπτειν III, 138 not. IX, 74 not.
 De sortibus V, 22. de navibus
 VI, 44 not. VIII, 13.
 ἐκπλαγέντα (τὰ) not. ad VII, 181.
 ἐκπλέειν, ἐκπλώειν II, 91. V, 103.
 coll. III, 155 not.
 ἐκποιεῖν τι II, 125 not. 136. 175.
 ἐκπολεμοῦν III, 66. IV, 120. T. III
 p. 815.
 ἐκποτᾶσθαι not. ad III, 155.
 ἐκρηγνύειν VIII, 74 not.
 ἐκσειεῖν IV, 64 not.
 ἐκσμᾶν III, 143 not.
 ἐκτείνειν λόγον VII, 50 §. 2 not.
 ἐκτείνειν et ἐκτίνειν VII, 10 §. 7 not.
 ἔκρητο et ἐκέκρητο III, 39 not.

*) Add. de h. l. Platon. Euthyd. pag. 299 E. ibique Winckelmann pag. 119.

- ἐκτοξεύειν I, 214.
 ἐκτὸς ἡμερέων γίνεσθαι III, 80 not.
 ἐκτρέπεσθαι ὁδὸν I, 104 not. IV, 12 not.
 ἐκτριβήναι not. ad VII, 120.
 ἐκφραίνειν λόγον II, 115 not. γνώμην V, 36. VI, 3 not. VI, 35. μεξένως II, 49 not. et T. I pag. 930 seq. VI, 135 not.
 ἐκφέρειν III, 71 not. VIII, 132. ἐκφέρεσθαι VI, 103. ἐκφέρεσθαι γνώμην V, 36.
 ἐκφέρειν ἐς δῆμον V, 79 not. de ventorum vi VII, 188.
 ἐκφρεύειν IV, 40 not.
 ἐκφόρια (τὰ) terrae proventus IV, 198 not.
 ἐκχρᾶν III, 137.
 ἐκχωρεῖν III, 129 not.
 ἐκῶν ἐπιλήθομαι IV, 43 not. ἐκῶν εἶναι vid. εἶναι.
 Ἐλαιοῦς et Ἐλεοῦς VI, 140 not. IX, 116.
 ἔλασις VII, 37 not.
 ἔλαστρεῖν II, 158 not. VII, 24 not.
 ἐλαύνειν II, 124 not. de ferro I, 50. — de muro VI, 137 not. VII, 139 not. ἐλαύνειν ἐς τοσοῦτον V, 50 not. ἐλασθεῖς et ἐλαθεῖς I, 168 not. 173. vid. ἐξελαύνειν.
 ἐλευθέρον et ἐλευθέριον τὸ VII, 103 not.
 Ἐλευσίον (τὸ) IX, 27 not.
 ἐληλύθεε I, 79.
 ἐλινύειν I, 67 not. VIII, 71 not.
 Ἐλίονοι VII, 165.
 ἔλκειν I, 50. — προφάσις VI, 86. ἐλκύειν πλίνθους I, 179.
 ἐλλάμψεσθαι I, 80. VIII, 74.
 Ἐλλάς pro adiect. *) V, 93. IV, 78 not. coll. IV, 108. IV, 110. IX, 16 not. Sed tum plerumque substantivis foeminini generis addi observat Kühner Griech. Gramm. I §. 318 pag. 365.
 ἔλλεσχα I, 153 not.
 Ἐλληνικά et βαρβαρικά oppon. III, 115.
 Ἐλλημιος Ζεὺς IX, 7 §. 1.
 ἔλος I, 191 not. IV, 53. ἔλαα s. τὰ ἐν ἔλασι de Aegypto inferiori II, 92 not. 94 not. 137 not. 140 not. 151. ἔλασι et Ἐλλησι confus. II, 94 not.
 ἐλπίζειν (putare) I, 77 not. III, 130. 151. coll. 119. VIII, 12. — (timere) VI, 109 not. IX, 113.
 ἔλπομαι (puto) II, 11 not. II, 43. 120.
 ἔλυτρον I, 185 not. IV, 173 (receptaculum aquarum).
 ἐμβάδες I, 195 not.
 ἐμβολον et ἐμβολος IV, 53 not.
 ἐμεο et ἐμεῦ III, 34 not.
 ἐμεωντοῦ et ἐωντοῦ VII, 28 not.
 ἐμμέλεια VI, 129 not.
 ἐμοὶ et μοὶ II, 77 not.
 ἐμὸν (τὸ) IV, 126 not. I, 108 not.
 ἐμπακτοῦν II, 96 not.
 ἐμπαλάσσεσθαι VII, 85 not.
 ἐμπαλιν (τὰ) VII, 58 not.
 ἐμπεδῆσαι IV, 69 not.
 ἐμπεδορνεῖν IV, 201 not.
 ἐμπεφύνασι et ἐμπεφύασι II, 1 not. VI, 91 not.
 ἔμπηρος I, 167.
 ἐμπιπλεῖ VII, 39 not.
 ἐμπίπτειν VIII, 38. ἐμπίπτειν et ἐσπίπτειν VII, 43 not.
 ἐμπιπρᾶς VIII, 109.
 ἐμποδίζειν IV, 69 not.
 ἐμποδῶν IV, 118 not. I, 80 not.
 ἐμπορπεῖσθαι VII, 67.
 ἐμπρᾶπειν VII, 67 not.
 ἐμπρήθειν; ἐμπρήσεται et ἐμπερήσεται VI, 9 not.
 ἐμφορεῖσθαι I, 55 not.
 ἐμφῶναι III, 109 not. ἐμπέφωνα et ἐμπέφωνα confus. II, 156 not.
 ἐμφυτος μαντιῆ IX, 94 not.
 ἐν, eius usus, ubi ἐς expectabas II, 56 not. coll. V, 122.
 ἐν (ad) II, 159 not. 163 not. 171. III, 10. 45. V, 59 not. coll. 82. — VI, 74. coll. VII, 178.
 ἐν verbis ligandi, vinciendi addit. I, 66 not. I, 86. III, 23. V, 77. VI, 75.
 ἐν ποσὶ II, 76. III, 79 not.
 ἐν περιτροπῇ II, 168 not. ἐν τῷ πόρῳ VIII, 76 not.

*) Add. G. Herm. ad Iphig. Taur. 339.

- ἐν μέρει (per vices) I, 26 not. V, 70 VII, 212 not.
 ἐν Θήβησι I, 52. coll. V, 59. ἐν Πέρσῃσι VIII, 100.
 ἐν λόγῳ, μέρει, etc. εἶναι III, 120 not.
 ἐν ἀνδρῶν λόγῳ εἶναι III, 120 not. IX, 69.
 ἐν ὀλίγοις μέγας IV, 52 not. IX, 41.
 ἐν αἰνῇ εἶναι III, 74. ἐν ὄπλοις etc. vid. εἶναι.
 ἐν λόγῳ ἔχειν, ἀγειν etc. II, 141 not.
 ἐν ἐλαφρῷ ποιέσθαι τι I, 118 not. III, 154.
 ἐν χρόνῳ V, 9.
 ἐν ᾧ IV, 124. I, 164 not.
 ἐν ἡμετέρον I, 35 not. coll. I, 92. (ubi genitiv. seq.)
 ἐν δὲ I, 18 not. VIII, 113 not.
 ἐν δὲ καὶ II, 176. VI, 86.
 ἐν δὲ δὴ καὶ I, 185. II, 43. 79. III, 15. 38 not. 39. VII, 238 not. III, 125. (ubi τε antecedit.)
 ἐν in verbb. compos. (ἐμμάχεσθαι, ἐνστρατοπεδεύεσθαι etc.) II, 178 not. V, 23 not. VII, 59 not. IX, 7 §. 2 not.
 ἐν πρὸς ἐν IV, 50 not
 ἐνάγειν IV, 79. V, 49. VII, 160.
 ἐναγίζειν (cf. καταγίζειν) I, 167 not. II, 44 not.
 ἐναλλάξ III, 40. VI, 52.
 ἐναμμένος VII, 69.
 ἐναντιωθῆναι et ἀντιωθῆναι VII, 10 §. 3 not. VII, 168 not.
 ἐναπιέναι. ἐναπήγε I, 214 not.
 ἐναποδείκνυσθαι IX, 58 not.
 ἐναργῆς de somnio V, 55 not.
 ἐνάρες (ἀνδρόγυνοι) I, 105 not. IV, 67 not.
 ἐναύειν πῦρ VII, 231 not.
 ἐνδεῖν (ἀναγκαίῃ etc.) I, 11 not. IX, 16 not.
 ἐνδεμεμένος et ἐνδεδυμένος confus. IV, 33 not.
 ἐνδεικνυσθαι III, 128 not. VIII, 141.
 ἐνδέεσθαι λόγους VII, 236 not. VIII, 77 not. ταλαιπωρίας VI, 11 not.
 ἐνδιδόναι I, 6. III, 117. — οὐδὲν μαλακῶν ἐνδιδόναι III, 105 not.
 ἐνδον μένειν mulierum est. not. ad IV 114.
 ἐνδύναμι et ἐνδύεσθαι (arma induere) VII, 218 not. ἐνδυνέουσι III, 98. (pro ἐνδύουσι. Vid. Kühner. Griech. Grammat. I §. 182 pag. 184.)
 ἐνεκα et ἐνεκα I, 115 not. II, 62 not.
 ἐνεργάζεσθαι I, 93 not.
 ἐνεργὸς VIII, 26.
 ἐνερχε I, 91.
 ἐνράπτω II, 146.
 ἐνέστακται ἡμερος IX, 3 not.
 ἐνεστεῶς I, 120 not.
 ἐνέχειν χόλον etc. VIII, 27 coll. I, 118. ἐνείχε et ἐνείχε I, 118 not.
 ἐνέχεσθαι τι I, 190 not. VIII, 52 not.
 ἐνέχεσθαι ἐν τῷ ἀγεί VI, 56 not.
 ἐνέωρα I, 123 not.
 ἐνηβητήρια II, 133 not.
 ἐνθαῦτα (huc) IX, 115.
 ἐνθεάζειν I, 63 not.
 ἐνθεν καὶ ἐνθεν IV, 71 not. VII, 36.
 ἐνθύμιον II, 175 not. VIII, 54.
 ἐνι pro ἐνεστι V, 31.
 ἐνιδρῶσασθαι χώρους confus. cum χωρίοις II, 178 not.
 Ἐπιήνες et Αἰνιήνες VII, 132 not.
 ἐνιοὶ τῶν ποταμῶν non οἱ ποταμοὶ ἐνιοὶ VII, 187 not.
 ἐνίστασθαι ἔς τι III, 67 not. VI, 59.
 ἐννοεῖν, unde ἐνένωτο IX, 53 not. ἐνώσας I, 68. 86. III, 6 not. VII, 206.
 ἐνοπλοὶ et ἐν ὄπλοις I, 13 not.
 ἐνορᾶν III, 53 not. V, 36 not. ἐνορῶν I, 89
 ἐνορχαί, ἐνόρχιες VI, 32 not. VIII, 105.
 ἐνοκῆπτειν I, 105 not. IV, 79. VIII, 39. (Held. ad Plut. Aemil. 27 p. 255.)
 ἐντάμνειν γράμματα VIII, 22 not.
 ἐντεταμένους VIII, 117. ἐντεταμένως VII, 53 not. IV, 11.
 ἔντομα de victimis II, 119 not.
 ἔντονος IV, 11.
 ἐντὸς IV, 46 not. V, 102 not.
 ἐντὸς ἕμεωντοῦ VII, 47 not.
 ἐντὸς et ἐπὸς VIII, 16 not.
 ἐντυγχάνοντες (οἱ) I, 134.
 ἐντυχεῖν cum genit. IV, 140 not.

- ἐνύδροις II, 71 not. IV, 109 not.
 (Add. Iacobs ad Aelian. N. A. XI, 37.)
 ἐνωμοτία I, 65.
 ἐξ vid. ἐκ.
 ἐξάγειν τὸν Ἰανχον VIII, 65 not.
 ἐξαγορεύειν II, 170 not. coll. III, 71. IX, 47.
 ἐξαιρεῖν ὑψοῦ IX, 79.
 ἐξαιρεῖν I, 36 not. ἐξηρημένος locus I, 148 not.
 ἐξαιρεῖσθαι III, 6 not.
 ἐξαιρέσις II, 40 not.
 ἐξαιρέτα V, 45 not.
 ἐξαλείφειν VII, 220.
 ἐξαμβλώσας et ἐξέπλωσας confus. III, 155 not.
 ἐξαμπαῖος IV, 52 not.
 ἐξανάγειν VII, 194 not. VIII, 84.
 ἐξανακρούεσθαι VI, 115 not.
 ἐξανδράωμενος II, 64 not.
 ἐξανιστάναί IX, 106 not.
 ἐξανύειν VI, 139 not.
 ἐξαπλήσιος IV, 81.
 ἐξαργυρίζειν et ἐξαργυροῦν VI, 86 §. 1 not.
 ἐξαριθμῆν VII, 81 not.
 ἐξαρτνεῖν VII, 147 not.
 ἐξέδρα not. ad VII, 44.
 ἐξέλασις VI, 88 not. VII, 37.
 ἐξελάνθειν de ferro I, 50. 68. VII, 84. ἐξελασθεῖς et ἐξελαθεῖς I, 168. 173. III, 46. 54. IV, 146 not. V, 92 § 7 not. VII, 165 coll. VI, 137. ἐξελαῶντες et ἐξελοῦντες III, 59 not.
 ἔξεο V, 39 not.
 ἐξέον VII, 230 not.
 ἐξεργάζεσθαι II, 179. III, 31 not. 52 not. IV, 134 not. coll. V, 19 not.
 ἐξέρομαι VII, 96 not. — VII, 139 not.
 ἔξεσις dimissio uxoris V, 39 not.
 ἐξετάζειν III, 62 not.
 ἐξευρίσκειν (i. q. γινῶναι) VII, 215. I, 53. *)
 ἐξηγεῖσθαι II, 49. V, 23. 31.
 ἐξηγηταί I, 78 not. III, 31 not. coll. V, 31.
 ἐξήκειν de temporis spatio expleto VI, 69 not. VI, 80 not.
 ἐξήλυσος V, 101.
 ἐξιέναι sc. ὕδαρ I, 6 not. — ἐξῆκε (emisit) III, 146 not. ubi etiam de ἐσηκε. — ἐξίει et ἐξιῖ I, 6 not. I, 180. 191. II, 17. VI, 20 not. VII, 124. Vid. ἀπίει, ἀνίει, κατίει, μετίει.
 ἐξικνεῖσθαι II, 29. III, 9 not. IV, 10. 139 not. 192. (Iacobs ad Aelian. N. A. XVI, 23.)
 ἐξίτηλος Prooem. V, 39 not.
 ἐξογκοῦν VI, 125 not.
 ἐξοδία VI, 56 not.
 ἐξοικοδομεῖν II, 176. V, 62 not.
 ἐξοκέλλειν VII, 182.
 ἐξορκοῦν, ἐξορκίζειν IV, 154. III, 133 not. VI, 74 not.
 ἐξορχεῖσθαι III, 151. VI, 129 not.
 ἔξω abundanter additum verbis cum ἐκ s. ἀπὸ compositis III, 16 not. V, 103 not. IX, 10. ἔξω Ἡρακλήϊον στηλέων IV, 8 not.
 ἐξώλης VII, 9 §. 2.
 ἐόργε I, 127. III, 127 not.
 ἐπαγγέλλεσθαι IV, 119 not. VI, 9 not. (edicere) VII, 1.
 ἐπάγειν I, 63 not.
 ἐπάγεσθαι s. εἰσάγεσθαι III, 70 not.
 ἐπαγορεύειν et ἐπηγορεύειν I, 90.
 ἐπαγωγότατα (τὰ) III, 53.
 ἐπαίρειν (ἐπάρας) I, 87 not. I, 90. VII, 10 §. 7 not. ἐπαρθέντες V, 91 not. VI, 132 not.
 ἐπάϊστος II, 119 not. III, 15 not. VI, 74 not. VII, 146. VIII, 128 not.
 ἐπαισχύνεσθαι IX, 85.
 ἐπαῖω III, 29. (Add. Iacobs ad Aelian. N. A. I, 5 pag. 9.)
 ἐπαντος VII, 102 not.
 ἐπαλλαγή γάμων I, 74 not.
 ἐπαλλογήσε et ἐπανηλόγησε I, 90.
 ἐπαλλογήτο I, 118 not.
 ἐπαμήσασθαι γῆν VIII, 24 not.
 ἐπαναπλεῖν s. ἐπαναπλώειν I, 212 not.
 ἐπανατέλλειν VII, 54 not. VII, 223.

*) Ibi Negris citat Euripid. Rhés. 850. Troad. 766. Andr. 271. Suppl. 1131. Bacch. 480. Ion. 331. Sophocl. Oed. Tyr. 304. Trachin. 1180.

- ζπάνειμι VII, 138 not.
 ἐπανιστέατο IV, 80 not. IV, 166.
 ἐπάξιος II, 79 not. VII, 96. (Wesse-
 ing. Diss. Herod. XI pag. 194.)
 ἐπάπτεσθαι· παῖδες εἶδος ἐπαμ-
 μένοι I, 199. VIII, 105 not.
 ἐπασκεῖν not. ad III, 125. IX, 105,
 ἐπαύρεσθαι VII, 180 not.
 ἐπαύρεσις VII, 158.
 ἐπεῖ (usus) VIII, 22 not. ἐπεῖ τε
 I, 119 not. II, 32. ἐπεῖ τε καὶ
 I, 75. (Hartung I p. 129.) ἐπεῖ
 τε δὲ V, 18 not. ἐπεῖ τε et ἐπει-
 τα IX, 93. ἐπεῖ pro ἐξ οὗ (sc.
 χρόνον) VII, 8 §. 1 not. — ἐπεῖ
 γε δὴ III, 9. (Vid. Hartung. Lehre
 d. Part. I pag. 407.)
 ἐπείγεσθαι (structura) VIII, 68 §.
 2. VIII, 126.
 ἐπειδὴ δὲ et ἐπεὶ δὴ VIII, 69 not.
 ἐπεικάζειν (cf. ἀπεικάζειν) IX, 32
 not.
 ἐπεῖναι de numero VII, 170 not.
 ἐπείνυσθαι IV, 64 not.
 ἐπειρώτεον et ἐπηρώτων I, 47 not.
 ἐπελαύνειν (ὄρκους) I, 146 not. —
 (naves) VIII, 183 not.
 ἐπέρχεσθαι II, 19—97. IV, 46 not.
 coll. VII, 148 not. et V, 97 not.
 — de nocte ingruente IV, 134
 not. impersonalit. cum dat. et ac-
 cus. I, 30 not. VI, 107. VII, 45
 not. — ἐπέρχεσθαι confus. cum
 ἀπέρχεσθαι VII, 142 not. confus.
 cum ἐσέρχεσθαι VII, 148 coll.
 VII, 46. I, 30.
 ἐπέτειός et ἐπέτειος III, 89. V, 49
 not.
 ἐπέτρειψε et ἐπέτραψε IV, 202 not.
 ἐπέχειν VIII, 32 not. VI, 96 not.
 (animo volvere) — absolute: II,
 96 not. — ἐπί τιμι I, 80 not. I,
 153 not. ἐπί τινα IX, 59. ἐπι-
 σχῶν χρόνον IX, 49.
 ἐπέχρησε VII, 196 not.
 ἐπηβᾶν VI, 83 not.
 ἐπηβολος VIII, 111 not.
 ἐπηλυς VIII, 73 not. T. III pag.
 814. Add. de forma ἐπήλυδα
 Kühner. Griech. Grammat. I pag.
 364.
 ἐπηρέάζειν VI, 9 not.
 ἐπί cum genit. (auf) II, 35. III, 86.
 VII, 23. — versus: II, 119 not.
 — de tempore IV, 148. I, 5 not.
- (ubi ἐπ' ἐμοῦ i. e. mea actate) —
 post verba appellandi I, 14 not.
 94. II, 57. IV, 45. 148. 149. 184.
 V, 65. 68. VI, 47. VII, 58. 61.
 74. 83. 178. ἐπ' ἐωυτῆς etc. εἶ-
 ναι (seorsum esse, situm esse) et
 simil. I, 142 not. I, 143. 202 not.
 II, 2. III, 71. IV, 114 not. V, 98.
 VII, 10 §. 1. IX, 17 not. IX, 38
 not. VIII, 32 not. II, 178 not.
 ἐπὶ προφάσιος VII, 150. — ἐπὶ
 ὄρκον IX, 11. ἐπὶ δακτύλων VI,
 63. ἐπ' ἵππου III, 86 not. ἐπὶ
 ξυροῦ ἀκμῆς VI, 11 not. T. III
 p. 817. ἐπ' αὐτοῦ, αὐτῶ et αὐ-
 τὸν IV, 87 not. coll. V, 12 not.
 ἐπί cum dativo VII, 61 not. I, 24
 not. (ubi ad) II, 120. IV, 18 not.
 — adversus, contra: I, 60 not.
 IV, 80 not. IV, 154 not. coll. 160.
 VI, 49. VII, 132 not. IX, 17. —
 post: I, 170 not. II, 22 not. IV,
 154. in honorem alicuius: VII,
 225 not. ἐπ' ὧ τε I, 22 not. coll.
 I, 141. IV, 145. III, 48. 83. V,
 65. VI, 75. VII, 153. ἐπὶ δηλήσει
 I, 41. IV, 112. (coll. I, 59 not.
 et VI, 67.) I, 60 not. coll. I, 66
 not. ἐπὶ γέλωτι IX, 82. ἐπὶ λύμῃ
 II, 121 §. 4 not. III, 14 not. et
 T. II p. 673. ἐπὶ διακειμένοισι
 IX, 26 not. ἐπὶ ῥητοῖσι V, 57 not.
 ἐπὶ τοῖς κατεστρωμένοι I, 59 not.
 coll. IV, 163 not. ἐπὶ δυναμῆσι
 III, 104. (Add. Blomfield Gloss.
 ad Aeschyl. Pers. 237.) ἐπὶ τύ-
 χησι, χρήσῃσι I, 119 not. ἐπὶ
 βασιληίῃ II, 162 not. ἐπὶ μισθῶ
 I, 160. V, 65. ἐπὶ κόσμῳ χρήματι
 et simil. III, 38. V, 6 not. 25.
 ἐπὶ λόγῳ VIII, 5 not. ἐπ' ἐξεργ-
 γασμένοισι (re confecta) IV, 164
 not. IX, 77 not. coll. VII, 19. ἐπ'
 ἡμέρῃ ἐκάστη IV, 112 not. VII,
 187. ἐπ' ἡμέρῃ et ἡμέρῃν V, 53
 not. τεταγμένος ἐπὶ τούτῳ et
 τοῦτο II, 38 not. VII, 169 not.
 Sic ἐπὶ τούτῳ et τοῦτο III, 59.
 ἐπὶ θανάτῳ et ἐπὶ θάνατον III,
 14 not. ἐπ' ἴσῃ τε καὶ ὁμοίῃ IX,
 7 §. 1 not.
 ἐπί cum accusativo: per: I, 7 not.
 I, 106 not. 166 not. II, 19 not.
 II, 29. 154. 157. 175. 181. III,
 30. (coll. V, 9.) V, 28. — ad I,

- 37 not. I, 84 coll. I, 193. II, 165.
ἐπι c. acc. post ἕξεσθαι II, 55. *ἐπι*
τι (ad aliquod arcessendum s. pe-
 tendum) VII, 193 not. Hinc *ἐπ'*
ὑδωρ III, 14. V, 12 not. VI, 137.
 VII, 193. IX, 51 not. *ἐπι* c. ac-
 cus. incert. IX, 95 not. *ἐπι κέρως*
 VI, 12 not. *ἐπι οὐτῶ νῆας* VII,
 188. *ἐπι τάξιως* VI, 111 not. *ἐπι*
νεφαλῆν III, 35 not. *ἐπι τὰ μα-*
κρότερα, μακρότατα et simil. I,
 50. I, 171 not. II, 29. 34. IV, 16.
 T. II p. 677. *ἐπι τοσοῦτον* IV,
 45. VII, 11. *τὸ ἐπι πάν* VIII, 60
 §. 3 not. *ἐπι πολλὸν (diu)* II,
 119 not. *ἐπι πλέον* II, 171 not.
 V, 51. VI, 42 not. (Add. Usteri ad
 Plutarch. Consol. ad Apollon. pag.
 92.) *ἐπι μᾶλλον* (confus. cum *ἔτι*
μᾶλλον) I, 94 not. III, 104 not.
 IV, 135. *) *ἐπι τὰ ἔτερα* II, 63
 not. *ἐπ' ἀμφοτέρω* VII, 139. VIII,
 22 not. IX, 97. *ἐπι δεξιᾷ, ἐπ' ἀ-*
ριστερᾷ (Jacobs ad Aelian. N.
 A. VI, 59 pag. 240.) VI, 33 not.
 I, 51 not. II, 36 not. IV, 42. V,
 74 *ἐπ' ἀριστερᾷ* et *ἐπαριστερᾷ*
 II, 93 not. *τὰ ἐπ' ἀριστερᾷ* et *τὰ*
ἐπι θάτερα IV, 157 not. IV, 191.
 VI, 33. *ἐπ' ἑκατοστᾷ* IV, 198 not.
ἐπι et *ὑπὸ* confus. IV, 18. 53 not.
 VIII, 32 not.
ἐπι δὲ (post) VIII, 93 not. IV, 59
 not. praecedente *πρῶτον μὲν* VII,
 219 not.
ἐπι in verb. compos. I, 45 not.
 (praeterea, insuper) II, 3 not.
 (post) IV, 160. 179.
ἐπιβαίνειν cum genitiv. I, 84. III,
 54 not. IV, 125. (coll. VIII, 118.)
 IX, 70. Conf. Frommel. in Creu-
 zeri Melett. III, pag. 158.
ἐπιβάλλειν II, 179.**) VI, 92 not.
τὸ ἐπιβάλλον II, 179 not. IV, 115.
- ἐπιβασίς* VI, 61 not.
ἐπιβάται et *ἐπιβατεύειν* de militi-
 bus classiariis IV, 145 not. VI,
 95 not. 184. *ἐπιβατεύειν τοῦ ὀ-*
νόματος τινός III. 63 not. VI, 65
 not. IX, 95.
ἐπιβοᾶν, ἐπιβοᾶσθαι V, 1 not. *ἐπι-*
βῶσαι etc. I, 10. 87. vid. *βῶσαι*
 et cf. Bergk. ad Anacreont. Re-
 liqq. p. 181.
ἐπιβουλεύειν I, 24. (cf. Strange in
 Iahnii Annal. Supplem. III, 1
 pag. 23.)
ἐπιγινεσθαι V, 85 not. *ἐπιγινόμε-*
νος (superveniens) VII, 34.
ἐπίγρηπος II, 76 not.
ἐπιδαψιλεύεσθαι V, 20 not.
ἐπιδεικνύναι, ἐπίδειξις Prooem. et
 II, 46.
ἐπίδοξα (τὰ) I, 89. IV, 11 not. VI,
 12 not.
ἐπιδραμῆεν III, 135. (de hostili in-
 cursione) VIII, 23 not.
ἐπιέναι (immittere) III, 85 not. V,
 63 not. coll. IX, 49. intrans. VII,
 157 not. VII, 177. *ἐπιέναι* con-
 fus. cum *ὑπιέναι* VII, 162.
ἐπιέννυμι· χαλκὸν δ' ἐπιέσται I,
 47 not.**)*)
ἐπιζέειν VII, 13.
ἐπιζητεῖν III, 36.
ἐπιζωννύναι et *ὑποζωννύναι* II, 85
 not. *ἐπιζῶω* unde *ἐπέζωσε* I, 120,
 ubi vid. not.
ἐπιθεσπίσαι τῷ τρίποδι IV, 179 not.
ἐπικαλεῖσθαι V, 1 not. V, 92 §. 7.
ἐπικάρσαι (νῆες) VII, 36 not.
ἐπικατασφάξαι I, 45 not.
ἐπικαντος VII, 71 not.
ἐπικεῖσθαι (instare) VIII, 84 coll.
 IX, 22. *τινὶ* VI, 49. *impetum fa-*
cere VI, 78 not.
ἐπικηρονκέεσθαι I, 69 not. IV, 80
 not. VI, 97.

*) Add. Hess. ad Somn. Scipion. XVII, (IV) §. 17 pag. 83. et Engelhardt ad Platonis Euthyphr. cp. 13. Sic *ἐπι μάλιστα* apud Themistium p. 65, 14 ed. Dindorf ubi vid.

**) Ibi Hoeger (Actt. phill. Monacc. III, 4 p. 487) rescribi vult *ἐπέλαβε* pro *ἐπέβαλε* s. *ἐπίβαλλε*.

**) Ibi *ἐπιέσται* retracto accentu scribi vult Grashof in Schulzeit. 1832 nr. 120 pag. 964., cum *ἐπιέσται* sit futurum verbi *ἐπιμι*. Add. ibid. nr. 122 pag. 977.

- ἐπιηρόυττειν VII, 213 not.
 ἐπιιδνατε θυμόν VII, 140 not. T.
 III p. 826.
 ἐπίλησιν I, 114 not.
 ἐπικλητοὶ i. q. σύμμαχοι V, 75 not.
 ἐπικνέομαι; ἐπικνέεται καταγράφων III, 108. τὸν Ἑλλησποντον ἐπικέσθαι μάλιστα etc. VII, 35 not.
 ἐπικοιμάσθαι de incubatione IV, 172 not.
 ἐπίκονια et ἐπὶ κοινὰ I, 216 not. et IV, 172.
 ἐπίκουροι (mercenarii) III, 4 not. III, 45 not. VI, 39.
 ἐπικρατέειν (insuper imperare) II, I coll. VI, 138 not. et IX, 34. (ἐπορέγεσθαι)
 ἐπικρατέειν et ἀποκρατέειν confus. IV, 50.
 ἐπικρατέειν IV, 149 not. V, 36.
 ἐπικνύσκεσθαι III, 107 not.
 ἐπιλαμβάνειν II, 87 not. coll. VI, 27. VIII, 115. ἐπιλαμβάνεσθαι τινος V, 23 not. — (occasionem arripere) III, 36 not.
 ἐπιλάμπειν de vere VI, 118 not. III, 135 not. VII, 13. VIII, 130.
 ἐπιλαμπτος III, 69 not.
 ἐπιλειάνειν VII, 9 §. 3 not.
 ἐπιλέγειν V, 70.
 ἐπιλέγεσθαι secum reputare I, 78. 86. II, 120. III, 65. V, 30 not. V, 80. VI, 9 not. VII, 47. 236. legere III, 41. II, 125. disceptare V, 80 not. eligere VIII, 22 not.
 ἐπιλείπειν (usus) II, 25 not. III, 25 not. IV, 152 not. VII, 43 not. 58. — (deficere) II, 174 not. VII, 21. — ἐπέλιπε et ἀπέλιπε confus. VII, 42.
 ἐπιλοιπος VI, 33. IX, 15. 91. (add. Strange in Iahn. Annal. Supplem. II, 1 p. 15.)
 ἐπιμαρτύρεσθαι V, 92 §. 7.
 ἐπίμαχος IX, 21. coll. VI, 133 not.
 ἐπιμελής III, 40 not. V, 12 not.
 ἐπιμέμφεσθαι τι VI, 124. VII, 169 not.
 ἐπιμετρεῖσθαι III, 91.
 ἐπιμήνια ἐπιτελεῖν VIII, 41 not.
 ἐπιμίξιη I, 67 not.
 ἐπιμίσησθαι I, 185 not. II, 104. 151. 154.
 ἐπινέμεσθαι V, 101.
 ἐπινέφελος VII, 37.
 ἐπιπίπτειν — ἐπεπτώκεε VIII, 38 not.
 ἐπιπλέατο T. II p. 675.
 ἐπιπλήσω III, 142 not.
 ἐπίπλοια s. ἐπιπλα I, 94 not. VI, 23. I, 164. III, 135. VII, 119. *)
 ἐπιπλῶς II, 116 not. coll. VII, 45 not.
 ἐπιπόθειν IX, 38.
 ἐπιπόθειν et ἐπιπόθοτος I, 67 not.
 ἐπισιάττειν III, 9 not.
 ἐπίσημον navis VIII, 88 not. IX, 74.
 ἐπισιτίζεσθαι VII, 176 not.
 ἐπισιγήπειν IV, 33 not. III, 73 not. VII, 158.
 ἐπίσκοπα, ἐπισκοπεῖν III, 35 not.
 ἐπισκυνθίζειν VI, 84 not.
 ἐπισπάσασθαι κέροδος III, 72. (Add. Blomfield Glossar. ad Aeschyl. Pers. 483.)
 ἐπισπαστήρ VI, 91 not.
 ἐπισπένδειν IV, 60 not.
 ἐπισπόμενος confus. cum ἐπισπόμενος I, 91 not. III, 14 not. 132. VI, 85 not. VII, 225.
 ἐπιστάναί, ἐπιστάν VII, 17 not.
 ἐπίστασθαι existimare V, 74 not. T. III p. 828. τὸ ἐπιστάμενον IV, 2 not. εὐ ἐπισταμένοισι VII, 8 §. 2. ἡπιστέατο VIII, 5 not. VIII, 35 not.
 ἐπιστέλλειν III, 42.
 ἐπίστια V, 72 not.
 ἐπίστιος I, 35 not. Ζεὺς ἐπίστιος I, 44. (Cf. Bergk. ad Anacreont. Reliqq. pag. 223 seq.)
 ἐπιστολή IV, 10 not. VI, 50 not.
 ἐπιστράτευσις III, 4 not.
 ἐπιστρεφέσθαι III, 156 not. ἐπεστραμμένοι λόγοι VII, 160 not. VIII, 62 not.
 ἐπιστρεφέως I, 30 not.

*) Exponit Fäsi Anmerkk. zu Passow's Wörterb. pag. 24. τὰ ἐξ ἐπιπολῆς σιεύη, ἢ ἐπιπόλαιος κτήσις, bewegliche Habe, besonders Hausgeräthe.

- ἐπιτάροθος I, 67 not.
 ἐπιτάσσειν (ponere, post collocare) VII, 40 not. ἐπιτάξαι ἔργεσθαι VII, 197.
 ἐπιτελιζέειν VI, 36 not.
 ἐπιτελέα ποιεῖν I, 117. III, 16 not. III, 125. IV, 15 not.
 ἐπιτελεῖν (sacra) I, 167 not. II, 37. 63. III, 8. IV, 76. 79. IV, 185.
 ἐπίτεξ I, 108 not.
 ἐπιτήδεος χῶρος ἐμμάχεσθαι IX, 2. IX, 7 §. 2. τὰ ἐπιτήδεα II, 174 not. ἐπίτηδες VII, 168 not. VIII, 141 not. ἐπιτηδέως, ἐπιτηδεώτα I, 110 not. II, 133 not.
 ἐπιτηδεύειν confus. cum ἐπιτελέειν IV, 186 not.
 ἐπιτήκειν τὸν κηρὸν VII, 239.
 ἐπιτιθεῖν εἰς Αἴγυπτον III, 43 not. V, 95 not. (solvere) IX, 120 not. ἐπιτίθεσθαι τοῖς πρῆγμασι III, 76 not.
 ἐπιτιμᾶν et ἀνατιμᾶν (annonam incidere) IX, 33 not. — ἐπιτιμᾶν honorare VI, 39 not *)
 ἐπίτιμος VII, 231 not.
 ἐπιτραφέντες II, 121 §. 1.
 ἐπιτραφθέντες I, 7 not. coll. II, 121 §. 1.
 ἐπιτρέπειν IX, 10 not. I, 7. ἐπιτρέπεσθαι I, 123 not.
 ἐπιτρέχειν III, 135 not. Vid. ἐπιδραμῖν.
 ἐπιτροπαίη ἀρχή III, 142 not.
 ἐπιτροπεύειν VIII, 127. VII, 62 not. ἐπίτροπος VII, 160. 62 not. III, 27 coll. III, 6. 27 (de vicomagistris).
 ἐπιτυχόντες (οἱ) (viles) II, 2 not.
 ἐπιφανεῖς (ἄνδρες) VIII, 125 not.
 ἐπιφείρειν VII, 231. VIII, 19 not. VI, 112. IV, 164 not. (exprobrare) I, 26 not. I, 68 not. I, 131. 138. τὰ ἐπιφερόμενα III, 16 not.
 ἐπιφημίζεσθαι III, 124 not.
 ἐπιφθονεῖν IX, 79.
 ἐπιφοιτᾶν IX, 28 not.
 ἐπιφορήματα I, 133 not.
 ἐπιφράζεσθαι I, 85. IV, 200 not. T. II pag. 678. V, 9. VI, 61 not.
 ἐπίχαλκος IV, 200 not.
 ἐπιχειρέειν πάντα et πᾶσι V, 46 not.
 ἐπίχολος IV, 58 not.
 ἐπιψηφίζειν VIII, 61 not.
 ἐπόδια IV, 203.
 ἐποικίζειν I, 94 not.
 ἐποκέλλειν VI, 16 not.
 ἐποποιὸς VII, 161 not.
 ἐπορᾶν III, 53.
 ἐπορμεῖν VIII, 81.
 ἐπωνυμία i. q. ὄνομα I, 14 not. I, 94. II, 4. 42. IV, 45 not. V, 65 not. V, 66. 68. 92 §. 5. VII, 74 not. 178.
 ἐπώνυμος et ἐπωνύμιος IV, 184 not. II, 112 not. VII, 11.
 ἐργάζεσθαι VIII, 79 coll. I, 24 not. I, 66 not. ἐργάζεσθαι, ἐργάτις, ἐργαστήριον I, 93 not.
 ἔργειν II, 18.
 ἔργματα V, 77 not.
 ἔργον I, 17. 97 not. — de opere rustico I, 36. (ubi Negrus interpretatur ἄργου) 66. II, 129 coll. I, 97. ἔργον συντυχὸν I, 51. τὰ ἔργα et τὰ γενόμενα diff. Prooem. ἔργα λόγον μέζω II, 35 not. ἔργα χειρῶν καὶ λήματος V, 72. ἔργον de pugna VIII, 22 not.
 ἐρεῖκειν (scindere) III, 66 not.
 ἐρευνθέδανον IV, 189 not.
 ἐρημος et ἐρήμος I, 117 not. IV, 17 not. IV, 185 not.
 ἐρίζειν V, 49 not.
 ἐρικυδής VII, 220.
 Ἐρινὸς et Ἐριννὸς IV, 149 not.
 ἔρκος (septum) VI, 134 not. (rete) VII, 85 not.
 ἔρμα VII, 183 not. (Add. Bergk ad Anacreont. Reliqq. p. 145.)
 Ἐρξίλης Darii nomen Graecum VI, 98 not.
 ἐρῶτέω not. ad II, 117.

*) De hoc loco cf. etiam Wesseling, Diss. Herod. XI p. 189. (ubi pro δηλαδὴ ἐπιτιμῶν coniecit δηλαδὴ ἐπιτύμβων videlicet iamiam contumulantium. Sed libris inuitis nihil mutari vult) IV, 43 not. ubi Fäsi (Berichtigg. u. Zusätze zu Passow's Wörterb. Zürich 1834. p. 15.) simpliciter esse vult ἐπιτιμᾶν zu erkennen, zu schätzen.

- Ἐρυθραὶ et Ἐρύθραι I, 142 not. coll. IX, 15. 19.
- ἔρυθρὴ θάλασσα I, 1 not. I, 180 not. II, 102. III, 30. Vid. *Mare rubrum*.
- ἔρχεσθαι (de muliere) II, 115 not. VI, 68 not.
- ἔρχεσθαι i. q. ἔξέρχεσθαι I, 120 not.
- ἔρχεσθαι ἐς λόγους III, 4 not.
- ἔρχεσθαι ἐς τοῦτο κακότητος II, 126.
- ἔρχεσθαι διὰ τινὸς VIII, 77 not. ἔλθειν et ἔσελθειν VI, 68 not. ἦλθε et ἦκε IX, 14 not.
- ἔρχομαι ἐρέων et simil. I, 5 not. I, 194. II, 35. 40. 71. II, 99. III, 80. IV, 99. VI, 109.
- ἐς usus II, 54 not. II, 127 not. II, 155. VIII, 40. 50.
- ἐς πάντας VIII, 26 not. ἐς μέσον IV, 97 not. (Add. Winckelmann ad Platon. Euthyd. pag. 91.)
- ἐς τέλος (tandem) III, 40 not.
- ἐς καιρὸν IV, 139 not. IX, 87.
- ἐς τὸ παρεόν (nunc) VII, 29 not.
- ἐς χρόνον III, 72 not. IX, 89.
- ἐς τὸ δέον I, 32 not. I, 119 not. I, 186. II, 173. VI, 89. 90. VII, 144.
- ἐς ἐμὲ II, 181.
- ἐς τοσοῦτο VI, 134 not. VIII, 107.
- ἐς τοσόσδε VII, 99 not.
- ἐς τὰ μέγιστα VIII, 111 not. ἐς τὰ πρῶτα IX, 16 not. ἐς τὰ μάλιστα II, 73 not. VI, 65 not.
- ἐς τὰ δεξιὰ IV, 42 not. ἐς δεξιῶν IV, 55 not.
- ἐς τὸν ἀριθμὸν VII, 205 not.
- ἐς τρεῖς I, 86. (Jacobs ad Aelian. N. A. II, 1.)
- ἐς μακρὴν II, 121 §. 1. V, 108.
- ἐς ζώνας, ἐς ὑποδήματα II, 98 not.
- ἐς φόρον ἀπαγωγῆν II, 182 not. coll. III, 97.
- ἐς φαινόμενον κακὸν II, 161 not. coll. IV, 81.
- ἐς (quod attinet ad) I, 85. 111. V, 67 not.
- ἐς τι παρεῖναι s. εἶναι I, 21 not. ἐς γόνυ βάλλειν etc. Vid. γόνυ.
- ἐς νεῖκος φέρειν VI, 42 not.
- ἐς Λιβύην προηθῆναι II, 56.
- ἐς ὕψιν φαίνεσθαι III, 63.
- ἐς ἄγγος σφάζειν et simil. IV, 62 not. (Cf. Apitz. ad Sophocl. Trachin. Adverss. pag. 128.) V, 9 not. VII, 113 not.
- ἐς post ἀνακρεμαννύναι et simil. V, 77 not.
- ἐς post ποιεῖν I, 41 coll. 85. III, 49. 152. V, 103 not.
- ἐς iunctum verbo ἴζεσθαι et simil. I, 14 not. I, 199. III, 14. 61. 80. 140. V, 12 not. V, 25 not. VII, 15. VIII, 60 §. 1. VIII, 71 not. coll. IV, 145. (ubi ἐπὶ pro ἐς.)
- ἐς ὃ (donec) I, 115 not. I, 202. II, 118 not. II, 157. III, 48 not. IV, 12 not. IV, 56. 71. 105. 122. VII, 181. VIII, 60 §. 1.
- ἐς ὃ (quapropter) II, 116 not.
- ἐς οὐ I, 67 not. (confus. cum ἐς ὃ) IV, 160 not. 166. V, 51. 86. III, 31 not.
- ἐς confus. cum ὡς III, 140. (ubi Iacobitz ad Luciani Toxar. pag. 95. retineri vult ὡς.)
- ἐς et ἐπὶ VII, 193.
- ἐς cum genit. V, 51.
- ἐσάγειν V, 34 not. de uxore V, 39 not.
- ἐσακούειν IX, 60 not.
- ἐσαράττειν IV, 128 not.
- ἐσβάλλειν c. accus. et dativ. I, 14.
- ἐσβιβάζειν (imponere) I, 60 not. coll. I, 63.
- ἐσβολῆ VII, 182 not. ἐσβολαὶ I, 185 not.
- ἐσέπτωτο IX, 100.
- ἐσέρχεσθαι II, 121 §. 5 not. ἐσῆλθε structura c. dat. et acc. I, 24 not. I, 86. III, 14. 42 not. VII, 45. VIII, 137. Vid. ἐπῆλθε, ἐπέρχεσθαι.
- ἐσέχειν II, 11 not. ἐσέχουσα et διέχουσα διώρυξ VII, 122 not.
- ἐσηθῆναι II, 87 not.
- ἐσηνείκαν et ἐσηνείκαντο V, 31 not. IX, 70.
- ἐσιέναι I, 116 not. sensu venereo II, 126 not.
- ἐσιννεῖσθαι III, 108.
- ἐσκαταβαίνειν V, 92 §. 5.
- ἐσκε et ἔσχε confus. VI, 36 not.
- Ἐσπερίδες et Εὐσπερίδες IV, 171 not.
- ἐσσοῦσθαι VIII, 130 not. — τι s. τινι III, 22 not. III, 106 not. ἐσσοῦσθαι et ἡσσοῦσθαι V, 72. VIII, 133. IX, 122. Sic ἔσσω

- et ἦσσαν etc. V, 72 not. VIII, 83. T. III pag. 814.
 ἔστ' ἂν VII, 141 not.
 ἔστία VII, 135.
 ἐσφείρειν τὰς ἀγγελίας I, 114 not.
 ἐσφοτεόντες et φοιτεόντες not. ad I, 78.
 ἐσχατιαὶ et ἐσχαταὶ III, 115 not.
 ἐς τὸ ἐσχατον VII, 229 not.
 ἐσχέεσθαι IX, 70 not.
 ἔταιρεία III, 70 not.
 Ἐταιρείος Ζεὺς I, 44 not.
 ἔταιρος et ἔταρος V, 95 not.
 ἔτερα τοιαῦτα I, 120 not. III, 13 not. III, 79. VII, 206.
 ἔτεραλκῆς VII, 225. IX, 103 not. coll. VIII, 11 not. (ἔτεραλκῆως ἀγωνίζεσθαι)
 ἔτεροιούσθαι VII, 225 not.
 ἔτι postposit. V, 62 not. ἔτι πρότερον IV, 35 not. coll. V, 92 §. 6.
 ἔτι et ἐπὶ confus. IX, 83 not. III, 104 not.
 ἔτοιμος et ἔτοιμος I, 10 not. I, 119 not. (ubi etiam de significatione.)
 εὐ terminat orationem III, 55 not. V, 27 not. T. III p. 812.
 εὐ κείσθαι not. ad VIII, 102.
 εὐαῆς (de vento secundo) II, 117.
 Εὐβοίας τὰ Ἄκρα et τὰ Κοῖλα VI, 100 not.
 Εὐβοεικὸς et Εὐβοϊκὸς VIII, 19 not.
 εὐδαιμονες οἱ I, 133 not. I, 196 not.
 εὐδαιμονίη V, 8 not. V, 28. 81. — Spartae VII, 220.
 εὐειδῆς I, 32 not. III, 1 not. T. II p. 673.
 εὐεπῆς λόγος V, 50 not.
 εὐεργεταὶ βασιλέος III, 140 not. VIII, 85.
 εὐεστῶ I, 85 not.
 εὐετὺς I, 85 not.
 εὐζωνος ἀνῆρ I, 72. 104. II, 34. (Add. Duker. ad Thucydid. II, 97.)
 εὐθηνεῖν I, 66 not. *) II, 124.
 εὐθήθεια III, 140 not.
 εὐθήθης I, 60 not. II, 45.
 εὐνομιδέστατος IV, 53 not.
 εὐνορινεὶα ποιείσθαι IX, 42 not.
 εὐμαρῆ s. εὐμαρῆ II, 35 not. IV, 113 not.
 εὐμένεια εἴη II, 45 not.
 εὐνον VI, 103 not. (Add. Osann. Syllog. Inscriptt. pag. 125, qui mavult εὐνόου.)
 εὐοδοῦν VI, 73 not.
 εὐπαθία VIII, 99.
 εὐπετής λόγος V, 50 not.
 εὐπρόσωπος VII, 168 not.
 εὐρημα VII, 10 §. 4. VII, 155. VIII, 109 not.
 εὐρίσκων particip. iunct. II, 50. εὐρίσκεσθαι in med. IX, 6 not. coll. IX, 28 not. (ubi est impetrare.)
 εὐρύopia (Ζεὺς) VII, 141 not.
 εὐρύχορος (de uribus) VII, 220.
 εὐρύχωροτατον et εὐρύτατον confus. VII, 199 not.
 εὐσκοπος Apollo V, 60. 61.
 εὐστομα κείσθω II, 171 not.
 εὐσύμβλητον VII, 57 not.
 εὐτ' ἂν II, 63 not.
 εὐνδρος IV, 47 not.
 εὐφρόνη VII, 12 not.
 εὐχαρίστως I, 31 not.
 εὐχνίλος not. ad IV, 58.
 εὐχολῆ II, 63.
 εὐχολιμαῖοι II, 63.
 ἐφάπτεσθαι τινος I, 199 not. Vid. ἐπάπτεσθαι.
 ἐφεδρος V, 41 not.
 Ἐφέσια γράμματα (τὰ) I, 86 not.
 ἐφηβῶν vid. ἐπηβῶν.
 ἐφιστάναται de somniis I, 34 not. — (praefficere) V, 27 not.
 ἐφορεῖον not. ad VI, 63.
 ἐγγένος V, 71 not.
 ἔχειν I, 69 not. IV, 75 not. (praebere) pro παρέχειν V, 101 not.
 ἔχειν γῆν de diis not. ad VII, 53.
 ἔχειν αἰτίην (dici, perhiberi, add. Baiter ad Lycurg. p. 149.) V, 70 not. VI, 115 not. ἐν αἰτίᾳ V, 106 not. VIII, 99.
 ἔχειν (habere uxoris loco) III, 31. V, 92 §. 2. IX, 76 not.

*) Add. Jacobs ad Aelian. N. A. IV, 39. et conf. Lobeck ad Phrynich. pag. 466. Iahn et Seebod. Annal. (1831) I pag. 20.

- ἔχειν (*retinere, manere*) I, 158 not. coll. VI, 39 not.
 ἔχειν ἡσυχος VIII, 65 not.
 ἔχειν τὸ κράτος s. γέρας VII, 3. τὸ πᾶν VIII, 29.
 ἔχειν πλεον, ἔλασσον IX, 102.
 ἔχειν intransitiv. i. q. φέρειν I, 191. 199 not. coll. III, 133. et I, 120 not.
 ἔχειν ἕς τι s. ἕς τινα II, 53 not. III, 16 fin. III, 82. 126. 133 not. II, 121 §. 1. III, 48 not. V, 81 not. IX, 83. VI, 49. 109. ἕς τινα V, 81 not. VIII, 144.
 ἔχειν ἐπὶ τινι VI, 49 not.
 ἔχειν πρὸς τι V, 33 VI, 92 not. VI, 95 not. VIII, 40.
 ἔχειν διὰ πάσης ἀγωνίης II, 91 coll. III, 128.
 ἔχειν μετὰ χειρας VII, 16 §. 2.
 ἔχειν ἐν γαστρὶ III, 32 not. — ἐν φυλακῇ I, 57.
 ἔχειν ἐν στόματι et simil. III, 157 not. VI, 136.
 ἔχειν ὄπιν θεῶν IX, 76 not. VIII, 143 not.
 ἔχειν ἐν ἀλογίᾳ VI, 75 not.
 ἔχειν σπουδῆς et simil. IX, 66 not. ὡς εἶχε I, 24. 61. II, 121 §. 4. VI, 17 not. (c. genitiv. addit.) VI, 116 not. VIII, 107. IX, 66. ὡς ἄδε ἔχοντος s. ἐχόντων VIII, 144 not. VII, 161. I, 126 not.
 ἔχειν ἔγκοτον vid. ἔγκοτον.
 ἔχειν c. adverbis I, 24. III, 130 not. δεινόν τι ἔσχε I, 61 not.
 ἢ φάτις s. ὁ λόγος ἔχει et simil. V, 66 not. VII, 3 not.
 εἶχε confus. cum ἦρχε I, 120 not.
 ἔχεις δουλώσας et simil. I, 27 not. I, 37 not. I, 120. III, 87. VI, 12 not.
 ἔχων aliis verbis iunctum II, 115 not. III, 128.
 οἱ ἔχοντες (*divites, optimates*) VI, 22 not.
 ἔχεσθαι τινος (*abstinere*) VII, 169 not. VII, 237. (*adhaerere, proximum esse*) I, 93 not. II, 17 not. coll. II, 93. 127 not. II, 170. IV, 22.
- ἔχεσθαι ἔργου II, 121 §. 1. VIII, 11. IX. 102. III, 72 not.
 ἔχεσθαι περὶ θυμῷ, ὀργῇ III, 50 not.
 ἔχεσθαι συμφορῇ I, 35. ἀπορίῃ et ἐν ἀπορίῃ Vid. ἀπορία. — συνοίῃ et simil. I, 88 not. I, 141. III. 129. IV, 130. V, 80. VII, 123. VIII, 52.
 ἔχεσθαι ἐν τέλει etc. I, 31 not. Vid. quoque ἐν ἐχεσθαι.
 ἔχεσθαι ὑπὸ τινος IX, 15.
 ἐχόμενά τινος (τά) I, 120 not. I, 193. III, 25. 65. V, 49. VIII, 142 not. (Cf. Wesseling. Diss. Herod. VIII, pag. 78 seq.)
 ἐχόμενοι (οἱ) (*proximi*) I, 134.
 Ἐχιδνα s. Ἐχίδνα IV, 9 not.
 ἐχινέες IV, 192 not.
 ἔωθε et εἰώθε II, 66. V, 67 not.
 ἔως (*aurora*) ἄμ' ἔω VIII, 83 not. πρὸς ἔω IV, 122. Vid. ἡ ὥς.
 ἔως μὲν (*aliquamdiu*) VIII, 74.
 ἔως οὗ II, 143 not.
 ἔωτουῦ iunct. comparativ. II, 25 not. VIII, 86 not. c. superlat. I, 193 not. I, 203. II, 8. 124. II, 149. IV, 85. 198. V, 28. σοὶ ἔωτωῦ I, 108 not. παρ' ἔωτουῦ διδούς VIII, 5 not.
- Z.
- ζῆα (*spelta*) II, 36 not.
 ζεγέρις (*mures*) IV, 192 not.
 ζέειν de mari VII, 188 not. Conf. ἐκζέειν
 ζειραι VII, 85 not. coll. VII, 69 not.
 ζεύγλη I, 31. *)
 ζευγνύουαι et ζευγνύσθαι IV, 83 not. γεφύρην III, 134. VII, 35 not. coll. VII, 8 §. 2. Cf. etiam καταζευγνύουαι.
 Ζεὺς (de coelo) II, 13 not.
 Ζεὺς καθάρασιος, μελιχίος etc. I, 44 not. Vid. Iuppiter.
 ζημιούν IX, 77. pass. et med. VI, 136 not. VII, 39 not.

*) Add. Homer. II. XVII, 440 ibiq. Bothe: Iugum ὁ ζυγός, lignum transversum, quod loro alligatum erat temoni, habebat duas ζεύγλας sive orbes ligneos, quibus colla boum vel equorum inferebantur.

ζήτησιν ποιεῖσθαι VI, 118 not.
 ζόειν et ζώειν VII, 46.
 ζῶη et ζώη IV, 159 not. III, 23
 not. VII, 46 not. VIII, 105.
 ζορκάδες IV, 192 not.
 ζυγὸν VIII, 20. ζυγὰ II, 96 not.
 ζῶα (*figurae, notae*) II, 4 not. II,
 124 148. III, 47. 89. T. I p.
 929. (Add. Plutarch. Pericl. 13.)
 ζῶα γράφειν et ζωγράφειν I, 203
 not. II, 4 not. IV, 88 not.
 ζῶα et ζώδια I, 70 not.
 ζωάγρια III, 36. 52 not.
 ζωγραφεῖν III, 52 not.
 ζωγραφία λαβεῖν VI, 28 not.
 ζωός, ζωῶς s. ζωῶς I, 194 not. VIII,
 93.
 ζωρότερον VI, 84 not.
 ζωστῆρ in Attica VIII, 107. — IV,
 10 not.
 ζῶω I, 86 not. I, 120. (ἐπιζῶω) II,
 69.

H.

ἡ — ἡ V, 119. T. III pag. 816.
 ἡ post superlativ. II, 35.
 ἡ — τε I, 65 not. — ἡ τοι — γε I,
 11. (Add. Hartung. Lehre der Par-
 tik. II pag. 357.)
 ἡ οὐ ἡ καὶ τ. VII, 16 §. 3.
 ἡ τις ἡ οὐδεις III, 140 not.
 ἡ κὲν VII, 159.
 ἡ μὲν pro ἡ μὴν I, 68 not. III, 66.
 74 not. III, 133. IV, 154 not.
 coll. V, 92 §. 5. Conf. μὴ μὲν.
 ἡ μὴν I, 212.
 ἡ περ IV, 50. (Conf. Hartung. I. I.
 I p. 344.) IX, 26.
 ἡ et τῆ VII, 163 not.
 ἡβηδὸν VI, 21 not. I, 172 not.
 ἡβητήρια II, 133 not.
 ἡγεμῶν et ἡγεμῶν ὁδοῦ V, 14 not.
 V, 100.
 ἡγίας IX, 33.
 ἡδεσθαι cum particip. III, 34 not.
 ἡ δὲ VIII, 106 not. (*iam*) IV, 99.
 de loco III, 5. (Hartung. I p. 238.)
 de tempore I, 116. (Add. Hartung.
 I. I. I pag. 244.) coll. II, 148.
 (ubi Hartung. I. I. pag. 241. in-
 terpretatur etiam.)
 ἡδὴ γὰρ II, 15. (cf. Hartung. I. I.
 I p. 243, qui reddit: *denn vol-
 lends gar.*) καὶ ἡδὴ IX, 7.
 ἡδὴ et δὴ confus. II, 51 not.
 ἡδονὴ δ' ἰδεσθαι II, 137. VII, 160
 not.
 ἡδὺ ἔστι (*placet, lubet*) VII, 101.
 οὐχ ἡδίων ἔστι λέγειν II, 46.
 (Cf. Jacobs ad Aelian. N. A. VI,
 44.)
 ἡεῖδε I, 45 not.
 ἡετίδης et ἡετιονίδης V, 92 §. 5.
 ἡῖθος et ἔθος II, 35. ἡῖθα sedes I,
 15 not. IV, 76. 80. VII, 10 §. 8.
 VIII, 100 coll. II, 142.
 ἡία λέξων IV, 82. vid. ἔρχομαι.
 ἡίειν (notione praeteriti) VIII, 139
 not. — cum genitiv. I, 149 not.
 VII, 157 not. εὐ ἡίειν I, 30 not.
 I, 149 not. V, 62 not. ἡίε et ἡλ-
 θε IX, 14 not.
 ἡλακάτη IV, 162 not.
 ἡλεκτρον III, 115.
 ἡλίαια (de statura corporis) III, 16
 not. IV, 111. (de acriori studio)
 III, 36 not.
 ἡλιος et ἡέλιος confus. IV, 40 not.
 ἡμέρη διαφανσκοῦση III, 86 not.
 ἡμεροδρόμοι VI, 105 not. coll. VII,
 182.
 ἡμεροσκόποι VII, 182 not.
 ἡμεροῦσθαι IV, 118 not.
 ἡμέτερος ἐν ἡμετέρῳ I, 35 not.
 VII, 8 §. 4.
 ἡμι in composit. (*ἡμιτάλαντον, ἡ-
 μιπλίνθια* etc.) I, 50 not.
 ἡμίονος I, 55. III, 153. (Conf. Ia-
 cobs ad Aelian. N. A. II, 7.)
 ἡμιόνειαι ἀμαξαι I, 188 not.
 ἡνετο τὸ ἔργον VIII, 71 not. Vid.
 ἄνειν.
 ἡπειρος (quo sensu) IV, 91.
 ἡπια φάρμακα III, 130 not ἡπιος
 de rege III, 89 not.
 ἡπιστήδη III, 15 not.
 ἡραῖον I, 70. IX, 53.
 ἡρακλέους et ἡρακλέος VII, 220.
 ἡρακλήϊαι στῆλαι IV, 8.
 ἡριπον et ἡρειπον IX, 71 not.
 ἡρωϊκοὶ χρόνοι not. ad IX, 27.
 ἡρώϊον V, 47 not. coll. V, 67 not.
 ἡσθαι (*exstructum esse*) IX, 57.
 ἡσκημένος (*ornatus*) II, 130. vid.
 ἄσκειν.
 ἡσσαν, ἡσοῦσθαι. Vid. ἔσσαν, ἐσ-
 σοῦσθαι.
 ἡσυχία I, 45. coll. I, 86. VII, 11.

Ἡραίοστιον et Ἡραίοστιον II, 112 not. II, 121 not.

Ἡραιστόπολις II, 134.

ἦώς vid. ἕως. πρὸς ἦώ τε καὶ ἠέλιον ἀνατέλλοντα I, 204. IV, 40 not. IV, 44 not. VII, 58 coll. III, 98.

Θ.

Θαλαμίη sc. ὀπή V, 33.

Θαλάσση (in arce Attica) VIII, 55 not. Θαλάσση νοτιή IV, 13 not. IV, 37. 42 not. III, 17 not. βορητή et νοτιή II, 11 not. II, 158 not. II, 159 not. Θαλάσση ἔρυσθη I, 1. III, 102. 159. Θαλάσση ἥδε (mediterraneum mare) I, 1 not. I, 185 not. V, 49.

Θαλασσοκρατοῦντες (quinam) III, 122 not.

Θάλαϊα VIII, 99.

θάπτειν I, 117 not. VI, 30 not. VI, 58. (θάπτειν πυρὶ) V, 8 not. ἕθαψα et ἕθαψάμην confus. I, 117 not.

Θήλατος VII, 18 not.

θήομαι et θηέομαι I, 10 not. I, 30 not. I, 68. III, 23. 25. VII, 146 not.

θήης ἄξιος I, 25.

θεῖα πρήγματα II, 66 coll. VIII, 94 not. VI, 69. θεῖη Σαλαμῖς VII, 141.

θεῖη τύχη (χεῖσθαι) II, 139 not. IV, 8 not. V, 92 §. 3.

θεῖον (τὸ) III, 40. 108. I, 32.

θέλειν (solere) I, 74. VII, 10 §. 4. VII, 50 §. 1. VIII, 60 §. 3. (significare) IV, 131 not. V, 80. VI, 37 not. (τὸ et τί θέλει) θέλειν in periphrasi II, 11 not. II, 13 not. VII, 49 §. 2. coll. VIII, 58. Hinc pro futuro. T. III p. 824. θέλειν (sollen, können) I, 32 not. I, 109. οὐ θέλειν s. ἐθέλειν I, 16 not. I, 32. ἐθέλοι et θέλει VII, 49 §. 2. ἐβουλεύετο θέλων IX, 14 not.

θεοβλαβής I, 127 not. VIII, 137.

θεογονίη (quid Persis) I, 132 not. coll. II, 53 not.

θεοξένια (festum) I, 51 not. I, 172 not.

θεοπρόπος I, 67 not. V, 79 not. VII, 140 not.

θεός unde dictus II, 52. — ὁ θεός, de certo deo, ut de sole II, 24 coll. IV, 79. — ἡ θεός I, 105. VIII, 111 not. — ὁ θεός absolute dictum: VII, 10. IX, 16. et ita quae: θεός οὕτω ἀγει VII, 8 §. 1 not. coll. IX, 91. σὺν θεῷ I, 86 not. III, 153 not.

θεοφάνεια (festum) I, 51 not.

θεράπων (ὁ) VII, 202 not.

θερίζειν VIII, 112 not.

Θερμοπύλαι VII, 176 seq.

θερμός not. ad VI, 38.

θερμοφῶρια Ephesiorum VI, 16 not. θεωρία I, 29.

θεωρίς (navis) VI, 87 not.

Θηβαίεὺς, Θηβαῖος et Θηβαῖκός I, 182 not. II, 42 not.

θηκαῖος II, 86 not.

θήκη (sepulcrum) II, 42. III, 16. IV, 35 not. — arcula II, 86. II, 67. coll. I, 52 not. I, 67. θήκαι, mortuorum conditoria II, 67 not. II, 148 not. II, 169. 136. 90.

θήλεα et θήλεια I, 105 not. I, 192. III, 85. θήλεια νοῦσος Scytharum I, 105 not.

θηλυδρείς VII, 153.

θηρᾶσθαι II, 77 not.

θηριώδης VI, 44 not.

θησαυρίζειν II, 86. II, 121 §. 1.

θησαυροὶ Delphorum I, 14 not. III, 57. IV, 162.

θηῆτες in Attica civitate I, 59 not.

θνήσκειν — τεθνηώς, τεθνηώς et τεθνηώς IV, 14 not. τέτοκα, τεθνηός I, 112, de quo cf. Stallbaum, ad Plat. Sympos. p. 77.

θνητὸν τὸ (quodvis animal) I, 216.

θουρίζειν I, 129.

θολερός et καθαρός oppos. IV, 53 not.

θορνύομαι III, 109 not.

Θρασύλος VI, 114 not.

Θρηϊκίη, Θρηῖσσα IV, 33 not.

θριδάξ III, 32 not.

θρόμβοι I, 179.

θρόνος I, 9 not. (Conf. Creuzer: Ein alt athen. Gefäss etc. pag. 73.)

θρυατριδοῦς V, 67 not.

θύειν (mactare) I, 126 not. θύειν τὰ ἱερά IV, 33 not. σωτήρια s. σωτήρι VIII, 138 not. θύειν ἐπὶ τινά et τινί IX, 10 not. θύειν

- ἐτ δύνεσθαι VII, 167 not. VII, 189 not. δύνεσθαι καὶ καλλιχεῖν VII, 134 not.
 θυλάκιον III, 105 not.
 θυλάκος III, 46 not. (Add. Frommel. in Creuzeri Melett. III pag. 150 not.)
 θυμῶν III, 107.
 θυμῆμα et θυῶμα II, 86 not.
 θυμηματα τετριμμένα II, 86 not.
 θυμὸς (de affect.) VII, 39. θυμῷ βουλόμενοι V, 49 not.
 θυνοί I, 62 not.
 θυρή et Ἰδρή confus. III, 59 not.
 θύρη II, 96 not. II, 169 not. θύρας προσθῆναι s. ἐπιθῆναι (fores claudere) III, 78 not.
 θυρώματα II, 169 not.
 θυσανανοί II, 89. coll. IV, 189 not. ubi θύσανοι i. e. Franzen, Troddeln, ut II. II, 448.
 θυσία et θαλία iunguntur VIII, 99 not.
 θύωμα et θυμῆμα II, 86 not.
 θώκος I, 181. VI, 63 not. IX, 94 not.
 θώμιγγες I, 199 not.
 θώρηξ (de muro) I, 181 not.
 θῶμα, θωνμάζειν, θωμάζειν, θωνμάζειν Prooem. II, 155. III, 148. IV, 28 not. IV, 129 not. V, 49.
 θῶψ III, 30 not.
- I.
- Ἰακχος, Ιακχάζειν VIII, 65 not.
 Ἰαμίδα IX, 33 not.
 Ἰάσθαι VII, 236 not. III, 53 not. Add. Aelian. N. A. III, 47 ibiq. Jacobs.
 Ἰβίς II, 75 not.
 Ἰδέα (species) I, 80. II, 71. (Add. Jacobs ad Aelian. N. A. V, 56.) II. 92. IV, 109 VI, 119 not.
 Ἰδεσθαι I, 88. 207. III, 6.
 Ἰδῆ (sylva) I, 110 not. IV, 109. V, 23.
 Ἰδια τὰ et τὰ ἰερά oppon. VI, not.
 Ἰδιοβουλεύειν VII, 8 §. 4.
 Ἰδιωτικὸς IV, 164 not.
 Ἰδιῶται IV, 73 not.
 Ἰδμεν et ἴμεν IV, 152 not. I, 23.
 Ἰδρῶειν (de templis) VI, 67 not. coll. II, 42 not. II, 44 not.
 ἴεσαι ἔς τι I, 41 not. coll. I, 21 not. cum particip. I, 122. ἦσαν et ἦσαν I, 62. II, 163. coll. III, 19 not. et VII, 178. ubi μετήσαν et μετήσαν — III, 14 not. et III, 28, ubi παρήσαν, παρήσαν et παρήσαν. ἴεντο et ἴεντο VI, 112 not. coll. VII, 122 not. et IX, 78, ubi de medio ἴεσθαι. ἴων (ullerius progrediens) VII, 109 not.
 ἴεσαι (et ἀφιέναι) φωνήν II, 2 not. IV, 135 not. coll. VI, 29 not.
 ἰεράσθαι et ἰεροῦσθαι II, 35.
 ἰερός i. q. ἀρχιερός II, 110.
 ἰεροδουλοί not. ad I, 182. II, 35 not. II, 54.
 ἰερὸν s. ἰρὸν et ἰηρὸς diff. VI, 19 not. ἰρὸν τὸ ἀνείκορον IX, 65 not. ἰερά ποιεῖν IX, 19 not. ἰρὸν i. q. τέμενος I, 199 not. coll. II, 91. VII, 197 not.
 ἰερός s. ἰρὸς (de sacrorum ministris) II, 54. ἰερά δημοτέλη VI, 57 not. ἰερά γίνεσθαι in sacris, quae litan, IX, 61. Vid. γίνεσθαι.
 ἴξεσθαι et ἴξεσθαι IV, 145 not. VIII, 58 coll. 52.
 ἰῆ (vox) I, 85.
 ἰθαγενῆ II, 17 not.
 Ἰθαμάτης et Ἰθαμίδης VIII, 130 not.
 ἰδέως (continuo) V, 92 §. 2.
 ἰθύειν III, 39 not. IV, 122. (Add. Blomfield. Glossar. ad Aeschyl. Perss. 417.) VII, 8 §. 2.
 ἰδυμαχίη IV, 102.
 ἰθὺς et ἰθὺ (ἐπί τινος) II, 119. V, 64 not. VIII, 38. κατ' ἰθὺ IX, 51 not. ἰθίη τέχνη IX, 57 not.
 ἰκετεύειν VI, 63.
 ἰκητησίη V, 51 not. VII, 141 not.
 ἰκνέσθαι II, 36 not. VI, 57 not. IX, 26. — confus. cum κατικέσθαι, ἐπικέσθαι VII, 35 not.
 ἰκνεόμενος et ἰκνεομέως VI, 65 not. VI, 84. VI, 86 §. 1 not.
 ἴξει et ἴξει confus. II, 29.
 ἰκρία V, 16 not. ἰκρίον (in navi) IV, 86 not.
 ἰκτινός II, 22. (Male alii ἰκτινός, quod iure damnat Jacobs ad Aelian. N. A. I, 35 not.)
 ἰλασάμενοι I, 67 not.
 ἰλάσκεσθαι V, 47 not. V, 83.

ἰμάτιον (*pallium*) not. ad III, 139.
 ἰμείρεσθαι VII, 44 not.
 ἴνα (*ubi*) I, 179 not. II, 133 not.
 coll. IX, 27. (*in quem usum*) III,
 61 ἴδλ.
 Ἰονίδης ὁ (κόλπος) VI, 127 not.
 VII, 20 not. IX, 92.
 Ἰοῦν I, 1. II, 41.
 ἰππαγωγὰ πλοῖα VI, 48 not. VII,
 97 not.
 ἰππέσιμος ἄστρος V, 63.
 ἰππεύεσθαι I, 79.
 ἰπποβοταί V, 77 not.
 ἰπποδομοί VII, 153 not.
 ἰπποῦ (ἦ) I, 80. ἰπποὶ de bigis V,
 77 not.
 ἰπποτοξόται IX, 49 not.
 ἰπποφοροβός et ἰπποκόμος III, 85
 not.
 ἰρήν, ἰρῆνες IX, 85 not.
 ἰρηξ pro ἰρηξ II, 65 not.
 ἰροργία V, 93 not.
 ἰροσύνη III, 142 not. V, 56.
 ἰροφάντης VII, 153 not.
 ἴσα πρὸς ἴσα I, 2 not.
 ἰσθμὸν διαρρέειν etc. VII, 24 not.
 ἰσθηρία III, 80 not. V, 78 not.
 Ἰσθμὸς et Ἰσθμὸς III, 59 not.
 ἰσθηρία V, 92 §. 1 not.
 ἰσθηρία III, 80 not. V, 37 not. V,
 78. V, 92 §. 1 not.
 ἰστέναι (*struct.*) I, 9 not. ἰστέναι
 χοροὺς III, 43 coll. IV, 76 not.
 ἰστέναι et ἰστέσθαι εἰκόνα II,
 143 not. ἰστέσθαι (*bellum insti-*
tuere) VII, 9 §. 2. coll. VII, 175.
 equus ἰστέται ὄρθος IX, 22 not.
 ἰσταμένο μινός VI, 57 not. VI,
 106 not. ἀπτοῖ ἰστασαν et ἰστη-
 σαν IX, 16 not.
 ἰστία, ἰστῖοι et ἰστιαίς VIII,
 23 not.
 ἰστίη VI, 86 §. 2. coll. VII, 135
 not. ἰστία (*familiae*) I, 176 not.
 ἰστίας οἰκῶν V, 40.
 ἰστητόριον IV, 35 not.
 ἰστορέειν I, 24 coll. Proem. II, 19
 not.
 ἰστορή (*indagatio*) I, 1 coll. II,
 119. discernitur ab ὄψει II, 118.

II, 49. Proem. sive I, 1. ἰστο-
 ρία ἀποσκευαστικῆ not. ad I, 1.
 ἰσχεῖν i. q. ἔχειν IX, 19 not. i. q.
 περιέχειν I, 175. ἰσχεῖν (*de uxore*)
 V, 41 not. Vid. ἔχειν. ἰσχον ἄν
 I, 42.
 ἰσχία (*coxae*) VI, 75.
 ἰσχνόφρονος et ἰσχόφρονος IX, 155
 not.
 ἰτίνας IV, 67 not.
 ἴτυς (*de clypei ambitu*) VII, 89
 not.
 ἰνῆ IV, 43 not.
 ἰγνευταί II, 67 not.

Κ.

καθαιρέειν (*evertere*) I, 4 coll. V,
 114 not.
 καθαρός VII, 197 not. καθαρόν
 ποιέσθαι *ibid.*
 καθάρως (*de fluviiis*) IV, 53. opp.
 θολερός *ibid.* τὸ καθάρων *de flo-*
re exercitus I, 211 not. IV, 135
 not. διὰ καθαροῦ I, 202.
 Καθάριστος Ζεὺς I, 44.
 κἀθαρός I, 35. 44.
 κἀθελώνειν (*de navibus*) VII, 59 not.
 κἀθηγείσθαι IV, 125 not.
 κἀθηκοντα τὰ (*res praesentes*) V,
 49 not.
 καὶ (*idque*) I, 52. sensu explicativo,
 sic καὶ οὔτοι I, 147 not. *) —
 vi intensiva ante μάλλον I, 65.
 καὶ μάλα VII, 186 not.
 καὶ post verba similitudinis I, 94.
 II, 102. VII, 50 §. 2.
 καὶ (*re vera*) IV, 118. T. II pag.
 673.
 καὶ relativo pronom. add. II, 114
 not. coll. IV, 171 not.
 καὶ τὸν IV, 9 not.
 καὶ i. q. καίπερ not. ad II, 47. καὶ
 ἔσθ μὴ κ. τ. λ. (*quantumvis non*
esset) VII, 214 not.
 καίπερ et καὶ γὰρ I, 86.
 καὶ τοι (*in conclusion.*) VIII, 68 §. 1.
 καίτοιπερ et καίπερ VIII, 53 not.
 καίτοιγε VII, 9 §. 2 not.

*) Add. I, 102. Καὶ ἀμφοτέρω ἰσχυρά; de quo loco cf. Hartung. *Lehre*
 v. d. griech. Partik. I pag. 145.

- καὶ οὐ I, 91. (Hartung. Lehre d. Partik. I, pag 214.)
καὶ — καὶ VI, 98. et T. III pag. 819.
καὶ — καὶ — καὶ I, 73. 106. (Hartung. l. l. I, pag. 145.)
καὶ — τε II, 79. Vid. τε.
καὶ — δὲ IV, 105 not. (Cf. Hartung. l. l. I pag. 183.)
καὶ δὲ VII, 38 not. VII, 186. IX, 102 not.
καὶ δὴ καὶ I, 214. VI, 137 not. T. III pag. 821.
καὶ πρὸς (*insuper*) I, 156 not. Vid. πρὸς.
καινοῦν II, 100 not.
καιρὴ τετύφθαι III, 64 not.
κακά κατοῖς ἰᾶσθαι III, 53 not.
κακόβιος IV, 95. (Vid. Frommel. in Creuzer. Melett. III pag. 160.)
κακότης (*calamitas*) II, 128 coll. VI, 67 not.
κακοῦσθαι I, 170 not.
κακῶς γίνεσθαι I, 8 not. IX, 109. Vid. γίνεσθαι.
καλάμη πικρῶν IV, 33 not.
κάλαμος et καλάμιος de arundine Indica VII, 65 not.
καλομένη (*quae dicitur*) VI, 61 not.
καλωδεῖσθαι III, 52. (Jacobs ad Aelian. N. A. II, 31.)
καλλιερεῖν (*de sacrificiis*) VII, 113 not. VII, 134 not. VI, 76 not. IX, 19.
καλλιστεύειν VII, 180 not. IV, 72 not.
καλὸς. καλλίων, ἀμείνων III, 32 not. κάλλιστος ἀνὴρ IX, 72 not.
καλὰ γίνεσθαι (*litare*) VII, 134 not. Vid. γίνεσθαι. τὰ καλὰ (*honestā*) I, 8 not. καλοὶ τε κάγαθοὶ I, 30 not.
κάλωξ II, 92 not.
Καλχηδῶν et Χαλκηδῶν IV, 144 not.
κάμαρα I, 199 not. IV, 69 not.
κάμνειν I, 118 not.
κάμπτειν VII, 122 not.
κάνναβις IV, 75 not.
κάπηλος, καπηλεύειν I, 94 not. I, 155. II, 35. 141 not. II, 164 not. III, 89.
καπνοδόκη VIII, 137 not.
κάπτειν not. ad II, 93.
Κάρ· ἐν Καρὸς αἴση V, 66 not.
καραδοκεῖν VII, 168 not.
Καρομεμφῖται not. ad II, 154.
(ἐν) Καρπάθω III, 45 not.
καρπὸς ἀδρῶς I, 17 not. IV, 180.
κάρτα (τὸ) VI, 52 not. VI, 98 not.
κάρτερος et κρᾶτερος confus. VIII, 12 not.
κάρφεια III, 111 not.
Κασθαναίη et Κασταναίη VIII, 183 not.
κασία II, 86 not. III, 110 not.
Κασπὴ θαλάσση I, 202.
κασσίτερος T. II pag. 651 seq. (Add. v. Bohlen in Actt. societ. Regiomont. I nr. 3 p. 57 seqq.)
κατὰ cum genitivo II, 39. II, 121 §. 3. IV, 62 not. VII, 6 not. κατὰ νότον V, 118. κατ' ἄκρης VI, 18 not. T. III pag. 817. κατὰ τῆς θαλάσσης ἀφανίζειν VII, 6 not.
κατὰ cum accusativo: (*quod attinet ad*) I, 49. 124 not. secundum I, 84. 172. VI, 53. VII, 20. sensu distributivo I, 9 not. I, 103. 196. II, 79. 93. III, 11. IX, 32. 20. VIII, 113 not. (*ubi κατ' ὀλίγους*) (*e regione, ex adverso*) I, 76 not. II, 158. III, 14 not. III, 155. V, 110 not. VIII, 85. IX, 31. *in similitudine* I, 84. 98. 121 not. II, 10 not. II, 92. III, 20 not. IV, 23. 181 not. — valet *dei* I, 80 not. II, 121 §. 4 not. VI, 101. VII, 114. 170. valet *in s. per* IV, 73 not. valet *ob, propter* VIII, 30. 106 not. Hinc κατὰ τοῦτο *ib.* VI, 44 not. VII, 136. IX, 48 coll. V, 33. cum numerall. VI, 44. VII, 173 not. coll. II, 148. post *verba mittendi et simil.* III, 4. IX, 53 not. de tempore III, 126 not. V, 59 not. coll. I, 167, *ubi bis ponitur.*
κατὰ νόον IV, 97.
κατὰ et ἀνὰ ῥέον II, 96 not.
κατ' οὐρον IV, 163 not.
κατὰ λόγον VII, 36. II, 109.
κατὰ πόδας V, 98. κατὰ πτεῖνον IV, 122 not. V, 102 not.
κατ' ἐργασίην II, 135.
κατὰ δαίμονα I, 111. 126 not. III, 139 coll. 183. et VI, 84.
κατὰ λήην (*ἐκπλῶσαι*) II, 152 not.
κατὰ τὸ κάρτερον et κρᾶτος III,

- 65 not. IV, 201. V, 62. *κατὰ τὸ ἰσχυρὸν* IX, 2. T II p. 675.
- κατὰ τοὺς πατέρας παριέναι* III, 14 not.
- κατ' οἶκον ἔχειν* VI, 39 not.
- κατὰ χόρην* III, 135 not. IV, 97. 135 not. VI, 42 not. VII, 95 not. VIII, 73. 108. IX, 55.
- (τὸ) *καθ' ὕμεας* V, 109 not.
- κατὰ τοῦτο* — *τῇ* I, 185 not. I, 84. III, 64 not. III, 86.
- κατὰ τὰ* (pro *κατὰ ταῦτα ἃ*) II, 99 not. V, 11 not. V, 112. 89. VI, 53 coll. IV, 76 not.
- κατὰ* (pro *καθ' ἃ*) II, 116 not. II, 6. I, 208 not. III, 86. *κατ' ὅ, τι* VI, 3 not. VII, 2.
- κατὰ τὸ αὐτὸ καὶ* VII, 95. *κατὰ ταῦτα, κατὰ τὰ* IV, 76. coll. 155. Aelian. N. A. I, 24 ibique Iacobs.
- (ἦ) *κατὰ* IV, 95 not.
- κατὰ* (in verb. compos.) III, 45 coll. VI, 75.
- καταβαίνειν* I, 90. 116 not. II, 91 not. V, 22. IX, 94 coll. III, 75. cum accusat VII, 218 not. *καταβῆναι ἐς Τροφωνίου* et simil. VIII, 133 coll. V, 92 §. 5.
- καταβάλλειν* IX, 63 not. — (*reicere, infringere*) VIII, 77. — (*solvere*) IX, 120 not.
- καταβέβρωται* IV, 199 not.
- κατάγειον* IV, 95. (Add. Iacobs ad Aelian. N. A. IX, 44.) (*terrestris*) IV, 175 not.
- κατάγειν* (de navibus) not. ad VI, 41 coll. VII, 59 not. *κατάγεσθαι* (*appellere*) IV, 43 not.
- καταγελᾶν* (*deridere*) VII, 9 not.
- καταγερᾶν*· *κατεγῆρα* VI, 72. de quo cf. Kühner. Griech. Grammat. I pag. 244.
- καταγίζειν* I, 86 not. I, 183. II, 130. VI, 35. T. II pag. 677. *καταγίξεσθαι* I, 202.
- καταγιγῶν* VI, 75 not.
- καταγράφειν* III, 108 not.
- καταγωγή* V, 52 not. VI, 35.
- καταδέειν* III, 123 not. *καταδῆσαι* (*convincere*) IV, 68 not.
- καταδεικνύναι* I, 163 not. IV, 95. IV, 42.
- καταδικᾶν* IV, 68 not.
- καταδοκεῖν* i. q. *δοκεῖν* III, 27 not. VI, 16. IX, 99.
- καταδύειν* naves VI, 17 not.
- καταεῖδεν* (*incantare*) VII, 191 not.
- καταξενύσσουσαι* (*ἀναγκαίη*) VIII, 22 not.
- καταθύειν* VIII, 19 not.
- καταθύμιος* V, 39 not.
- καταινεῖν* IX, 33 not.
- καταιονᾶν* et *καταιονεῖν* not. ad III, 130.
- καταιρεῖν* VI, 41 not. *καταιρεῖσθαι* VII, 50 not.
- καταισχύνειν* VII, 52.
- κατακαίειν, κατεκάη* II, 179 not. IV, 79. *κατεκάετο* et *κατεκαίετο* not. ad I, 50.
- κατακείσθαι* (de aegrotantibus) VII, 229.
- κατάκλισις* VI, 129 not.
- κατακοιμᾶν* an *κατακοιμίζειν τῇ^ν φυλακῇ* IX, 93 not.
- κατακοιμάσθαι* not. ad IV, 172.
- κατακρατεῖν* IV, 168 not.
- κατακρουεργῆσαι* VII, 181 not.
- κατακρίνειν* et *κατακρίνεσθαι* VII, 146 not.
- καταλαμβάνειν* (*dirimere controversias*) VII, 9 §. 2 not. (*coërcere, compescere*) I, 46 not. I, 87. V, 21. III, 36. III, 52. 128. VII, 9 §. 2. IX, 2 not. *assequi* VI, 29 not. VII, 211.
- καταλαμβάνειν* de iis, quae aliquem invadunt, ei accidunt, II, 66 not. II, 152. III, 33 not. III, 42 not. IV, 11. VI, 19. — *τὰ καταλαβόντα* IX, 49 not.
- καταλαβεῖν πίστι* III, 74 not.
- καταλαβεῖν* et *καταβαλεῖν* confus. I, 87
- καταλαμπτός* III, 127.
- καταλέγειν* I, 173 not. (ubi *καταλέξει*, de quo confer. Iacobs ad Aelian. N. A. IV, 28.) IV, 83. VII, 6 not. *καταλεχθεῖς* VI, 33.
- καταλεύειν* V, 38 not. IX, 5.
- καταλλάττειν* V, 28 not.
- καταλογεῖν* c. accusat. I, 143.
- καταλύειν* VI, 9 not. VII, 6 not.
- καταλύσεις* (*hospitia*) V, 52 not.
- καταμαργᾶν* VIII, 125 not.
- καταμάσπτειν* VIII, 125 not.
- καταμιαίνεσθαι* VI, 58 not.
- καταμύσσειν* IV, 71 not.
- κατανάσσειν* VII, 36 not.

- κατανύειν (navi) VI, 140 not. coll. 139.
καταπακτή δύρη V, 16 not.
καταπαύειν II, 144 not. II, 162. V, 38 not. τινὰ τῆς ἀρχῆς VI, 43 not. κατεπαύσθη et κατεπαύθη confus. I, 130. I, 168 not. VI, 71 not.
καταπλάσσειναι τὴν κεφαλὴν πηλῷ II, 85 not.
καταπλέειν (portare) III, 98 not. VIII, 83 not. VIII, 128.
καταπλέω I, 185 not.
καταπορευέειν I, 94 not. I, 197.
καταπροΐξεσθαι III, 36 not. et V, 105.
κατάπτεισθαι θεῶν VI, 68 not. coll. VIII, 65 not.
κατάρτισειν· κατέρξαν et κατήραξαν confus. V, 63 not. IX, 69 not.
καταρῶγγυσθαι VII, 23. VIII, 99 not. coll. IX, 69 not. — κατερῶγγυμένην II, 12. (ubi Fischer. ad Weller. III, a. p. 169 mavult καταρῶγγυ. Ellendt ad Arrian. II, 23 §. 2 pag. 228. emendat κατερῶγγυμένην.)
καταρῶοδειν et κατορῶοδειν I, 34 not.
καταρῶν III, 80 not.
καταρτίζειν V, 28 not. V, 29. κατηρτισμένος IX, 66.
καταρτιστῆρ IV, 161 not.
κατάρχεσθαι II, 45 not. IV, 60 not. IV, 103. κατάρχεσθαι et κατεύχεσθαι confus. IV, 103 not.
κατασβῆναι et καταστήναι confus. IV, 5.
κατασκήπτειν I, 105 not. VII, 10 § 5 not. VII, 134 137.
κατασπᾶν not. ad VII, 59.
κατάστασις III, 46.
κατάστεγος II, 148.
καταστρέφεισθαι, καταστραφῆναι et καταστραφῆναι VI, 40 not.
καταστροφῆ I, 6.
καταστροφῶννυσθαι VIII, 53 not.
κατασώχειν IV, 75 not.
κατατείνειν I, 189 not.
κατατέμνειν vias I, 180 not.
κατατιθέναι (solvere) IX, 120 not.
κατατιθέναι ἐς μέσον IV, 161 not.
κατατιθεσθαι et παρακατατιθεσθαι ἐς τι VI, 73. κατατιθεσθαι χάριτα et simil. VI, 41 not. κλέος IX, 78 not.
καταφαίνεσθαι (apparere) VII, 51 not.
καταφερῆς et καταφερῆς II, 63 not.
καταφενύων κατέφενυε IV, 23 not.
καταφράζειν IV, 76 not.
καταφρονέειν I, 59 not. (Add. Hoeger. in Act. philoll. Monacc. II, 4 pag. 486, ubi scribi vult κάρτα φρονήσας pro καταφρονήσας *) I, 66. VIII, 10 not.
καταχαίρειν VII, 239 not.
καταχορδεύειν VI, 75 not.
καταχράν (ufficere) I, 164 not. IV, 118.
καταχρᾶσθαι (interficere) I, 82. 117. III, 36 not. IV, 146. VI, 135.
καταχρῶσθαι IV, 26 not.
καταχῶσαι (καταχῶσθῆναι βέλσει) VII, 225 not.
καταψῶσαν VI 61 not.
κατελεῖν. κατελιθῆναι ἐς τὸ τεῖχος et simil. I, 80. 176. 190. II, 141. III, 13 not. V, 119. VI, 133 not. VIII, 27. κατελιημένος et κατελιημένος et κατελιημένος confus. II, 8 not. κατελιημένος et κατελιημένος confus. IX, 31 not.
κατελίσσειν VII, 76 not.
κατελιυμένος II, 8 not.
κατεπιεῖν II, 89 not.
κατεργονύειν IV, 69. V, 63 not.
κατεῖσε IV, 79.
κατελεῖν vid. καθεαίρεῖν.
κατεπέγειν VIII, 126 not.
κατεργάζεσθαι active VI, 102. VII, 6 not. IX, 106. passive (interfici) I, 141 not.
κατερείκεσθαι III, 66. VIII, 99 not.
κατέρχεσθαι III, 111 not.
κατεσπουδασμένος ἀνῆρ II, 174 not.

*) Negris h. l. et duobus reliquis tuetur vulgatum καταφρονήσας, quod explicat κατὰ φρένα ποιησάμενος τὴν τυραννίδα etc.

- κατεύχεσθαι I, 132 not. IV, 70.
κατεύχεσθαι et κατάρχεσθαι confus. IV, 103 not.
- κατέχειν (*cohibere*) VII, 114. VI, 9 not. — (*naves arretere*) VI, 101 not. VII, 40. κατέχεσθαι ἐκ θεοῦ IV, 79 not. τὰ κατέχοντα πρήγματα VI, 40 not.
- κατηγείσθαι (*monstrare, praeire*) VI, 107 not. VII, 183 not. VII, 215 not. — (*instigare*) II, 56. III, 134. VII, 8 §. 1.
- κατηγεῖν VII, 123 not.
- κατηγορεῖν III, 115. (Vid. Jacobs ad Aelian. N. A. I, 5 pag. 8.) VIII, 60.
- κατήκειν. τὰ κατήκοντα IV, 136 not. V, 49 not.
- κατήκοος I, 100. — (*subditus*) cum dativo I, 141 not. I, 143. I, 171. V, 10 not.
- κατηλογεῖν III, 121. *)
- κατήρες VIII, 21 not.
- κατηρτισμένος vid. καταρτίζειν.
- κατῆσθαι (*otiosum sedere*) III, 134 not. V, 63 not.
- κατήσθαι ἐπὶ τινι II, 86 not.
- κατήσθαι ἐκ τοῦ μέσου III, 83 not. IV, 118 not. VIII, 22 not.
- κατήστο I, 43 not.
- κατῆσται II, 86 not. coll. III, 144. IV, 196 not. IX, 90.
- κατιέναι. — κατίει vid. ἐξίλει — (*de exilio redire*) κατιόντες I, 62 not. III, 19. IV, 1 not. coll. VII, 160 not. κατήης VIII, 109 not.
- κατίζειν. κατίσει, ἐκάτισε et κατείσει confus. IV, 79. κατίσαι ἐπ' οἰκήματος II, 121 §. 5. II, 126 coll. III, 68.
- κατιππέζεσθαι IX, 14 not.
- κατιρῶσαι I, 164 not.
- κατιστάναι VII, 105. VIII, 85 not.
- κατιστάναι (*constituere*) V, 25 not. V, 94 not. — ἐπὶ τὸ ἄμεινον VII, 158.
- κατεστήμεε I, 92. IX, 37. τὰ κατεστεῶτα I, 59 not. οἱ κατεστεῶ-
- τες VII, 205 not. coll. VIII, 36 not.
- καταστάς *ad cecidendum* consistens I, 152 not.
- καταστήναι ἐπὶ τοὺς ἄρχοντας III, 45 not. coll. III, 156. VI, 106 not.
- καταστήναι de ventis VI, 140 not.
- καταστάντων τῶν πρηγμάτων VI, 105.
- κατιόχειν III, 28 not.
- κατοικῆσαι et κατοικίσαι confus. II, 154 not.
- κατοικῆσθαι et κατοικεῖσθαι confus. I, 202.
- κατονόσασθαι II, 136 not. II, 167. 172.
- κατόπτῆς III, 17 not. (Add. Blomfield. Glossar. ad Aeschyl. Sept. c. Theb. 36.)
- κατορχεῖσθαι III, 151 not.
- κατύπερθε, κατυπέρεσσα I, 67 not. VII, 233. VIII, 19 not. VIII, 75.
- κατυπρῶν VII, 12 not.
- κατωμοσίη VI, 65 not.
- Καύκασος, Καυκάσιος III, 97 not.
- Καύκωνες I, 171 not.
- κε additum particulae εἰ I, 174. (Add. Hartung. Lehre d. Partik. II p. 240. ubi hunc locum ita vertit: „wenn er gewollt haben wü. dc.“)
- κέγχροι II, 93. T. II pag. 675.
- κεδρήη II, 87.
- κενός et κενός (*vacuus*) I, 73. VII, 131 not. VIII, 28.
- κεῖνος et ἐκεῖνος confus. IV, 139 not. VIII, 68 §. 1.
- Κεῖοι et Κίοι VIII, 1 not.
- κείρειν VII, 131 not. κείρεσθαι λόφους IV, 175 not.
- κείσθαι de nominibus IV, 54. VII, 198. — de mortuis VIII, 25 not. — de praemiis VIII, 26 not. κείσθαι de iis, quae diruta iacent VII, 176 not. ἐκείατο I, 167 not.
- κέλευμα, κέλευσμα IV, 141 not. VII, 16 not.
- κέλης (*equus*) VII, 86 not. (*navis*) VIII, 94 not.

*) Ibi tamen pro κατηλογεῖν vir doctus in Annal. Ienenss. 1828 nr. 186 pag. 45. scribi vult καταλογεῖν.

κεραΐζειν VII, 125. VIII, 86.
 κεράμιον III, 6 not.
 κέραμος V, 88 not. III, 6 not. *)
 κέρας (de promontorio) not. ad VIII,
 76. τὰ κέρα (de forma) cf. IV,
 191. ἐπὶ κέρας s. κέρως ἄγειν
 τὰς ναῦς VI, 12 not.
 κέρδιον IV, 86 §. 3.
 κέρκουροι VII, 97 not.
 κέτρομοι V, 83.
 κεφαλαίωμα III, 159.
 κήδος, κηδεστῆς VII, 189 not.
 κηλωνήιον I, 193. VI, 119.
 Κῆρες ἐπερχόμεναι VII, 228 not.
 κήτεια ἀνάικανθα IV, 53 not. (Add.
 Jacobs ad Aelian. N. A. XIV, 26.)
 κίβδηλος I, 66. 75. V, 91.
 κίθαρωδὸς I, 23 not.
 κίθων pro χιτών I, 8 not. — de
 lorica V, 106 not. de muro VII,
 139 not.
 κίκι II, 94 not.
 Κιλικύριοι VII, 155 not.
 κινδυνεύειν (videri) IV, 105 not.
 Κινδύς, Κινδύη, Κινδυεύς in Caria
 V, 118 not.
 κινεῖν III, 80 not. **)
 κιννάμων III, 111 not.
 κίων (ὀ et ῆ) IV, 184 not.
 κλαίειν λέγω et simil. IV, 127 not.
 κλεινὸς et κλειτὸς confus. VII, 228
 not.
 κλέπτεισθαι VII, 49 §. 2 not.
 κληδών V, 72 not.
 Κληΐδες in Cypro V, 108 not.
 κληῖτω· ἐκκληζόμενοι I, 31 not.
 Hinc συγκλητισμένη VII, 129.
 κληῖρος I, 76. III, 83. 128.
 κληροῦν. κληροῦσθαι not. ad III,
 128.
 κληροῦχοι V, 77 not.
 κλίβανος II, 92 not.
 κλίνειν (de sole) IV, 181 not.

κλίνη· κλίνας ἐπιχρῦσοι, ὀλόχρῦσοι
 IX, 80 not.
 κλισιάδες (metaphoric.) IX, 9.
 κλώθειν V, 12 not.
 κλώσματα, ἐρίον, κλωστήρ V, 12 not.
 κνάμπω not. ad III, 108.
 κνάβ τὸ κηρὸν VII, 239 not.
 κναφήιον I, 92 not. IV, 14.
 κνάφος I, 92 not.
 κνίζειν (de amore) VI, 62 not. coll.
 VII, 10 §. 5 not.
 κνύσημα II, 2.
 Κοῖλα (τὰ) Euboeae VI, 100 not.
 VIII, 13.
 Κοίλη (ῆ) via Attica VI, 103 not.
 κοιλίη κενῆ II, 40 coll. II, 86. 87.
 IV, 72.
 κοινολογεῖσθαι VI, 23 not.
 κοινός· τὸ κοινόν (commune civi-
 tatis) V, 109 not. IX, 117 not.
 — (aerarium) VII, 144 not. τὰ
 κοινὰ III, 156 not.
 κοῖος pro ποῖος I, 30 not.
 κοῖτος, κοίτη et κοιτῶν I, 9 not.
 II, 95 not. VII, 17.
 κολλᾶν vid. κόλλησις.
 κόλλη (gluten) II, 86.
 κόλλησις et κολλητὸν I, 25 not. ***)
 κόλον IV, 29 not.
 κολούειν τοὺς ὑπερέχοντας V, 92
 §. 6 not. VII, 10 §. 5.
 κόλπος (sinus) VI, 125. κόλπος Ἀ-
 ραβικὸς I, 1.
 κομέειν (comam alere) II, 36. —
 (spiritum sumere) V, 71 not. T.
 III pag. 814.
 κομιδῆ VIII, 108 not.
 κομίζειν (transferre, deferre) I,
 153 not.
 κομίζειν et κομίζεσθαι V, 83.
 κομίζεσθαι de terrestri itinere (VI,
 16.) et maritimo I, 185 not. V,
 98. 108. VII, 49 §. 1. VIII, 107
 not.

*) Add. Köhler. Actt. societ. Acad. Petropolit. 1832 VI. ser. I pag. 379. 452, qui κεράμους inter ea vasa figlina recenset, in quibus pisces sale conditi exportati sint.

**) Add. Isocrat. Areopag. 11, ubi Bergman. praeter alios locos hunc quoque attulit Herodoteum (pag. 217. ed. Bens.) in quo κινεῖν reddi vult abrogare, immutare.

***) Add. Ramshorn. in scriptioe de statuarr. in Graecia multitud. pag. 19 seq. et K. O. Müller. Handbuch d. Archæolog. pag. 39. 611.

- κόμμι (τὸ) II, 86 not. II, 96.
 κοπάειν VII, 19: not. (ἐκόπασεν ἄνιμος.)
 κόπτεσθαι VI, 58 not. II, 121 §. 4.
 Κόρη (ἡ) VIII, 65.
 Κόρος VIII, 77 not.
 κόρυμβος (montis vertex) VII, 218 not.
 κορυνηφόροι I, 59 not.
 κορυφαῖοι VI, 23 not.
 κόσμειν (de capillis) VII, 209. κοσμέσθαι (instrui) IV, 180 not. — (annuumerari) VI, 41 not. ἐκεκοσμέατο III, 91 not. coll. VI, 41.
 κόσμος I, 65 not. I, 99 not. T. I p. 927. — (de suppellectili pretiosa) III, 123 not.
 κόσμον φέρειν VIII, 60.
 κόσμω (οὐδενί) III, 13. VII, 36 not. VIII, 60 §. 3 not.
 κοῦ γε δὴ II, 11 not.
 κουλεὸς III, 64 not.
 κουρίδιος γυνή I, 135 not. T. I p. 928.
 κραιπνὸς VI, 86 §. 3.
 κρανείνα τόξα VII, 92 not.
 Κραῖστις fluvius V, 45 not.
 κραταίριος I, 47 not.
 κρατεῖν (possidere) V, 16.
 κράτος· τὸ κράτος ἔχειν III, 69 not.
 κρατύνειν VII, 156 not.
 κραυγανόμενος I, 111 not.
 κρεῖξ II, 76 not.
 κρέας· κρέεσαι I, 47.
 κρεουργηδὸν, κρεουργῆσαι III, 13 not. VII, 181.
 κρησφύγετον V, 124 not.
 κρίνεσθαι III, 120. V, 22.
 κριὸς VI, 50.
 Κρισαῖος et Κρισσαῖος VIII, 32 not.
 κρίσις (disceptatio) V, 5 not. VIII, 69 not.
 κροκόδειλος II, 69 not.
 κροκὸς III, 8 not.
 κρόμνα καὶ σκόροδα iunct. IV, 17 not.
 κρύπτειν γῆ (sepelire) V, 4 not. I, 140 not. I, 216. IV, 103.
 κρῶσσαι et κρόσσαι II, 125 not.
 κτᾶσθαι (parare) VII, 29 not. ἐκτῆσθαι et κεκτῆσθαι I, 49 not. ἐκεκτῆτο et ἐκτῆτο III, 39 not. coll. V, 90. ἐκπέετο VIII, 112 not.
 κτενίζεσθαι (de coma) VII, 208.
 κτήνη I, 50 not.
 κτίξειν χώραν IV, 12 not. I, 16.
 κτιλώσασθαι IV, 113 not.
 κτιστὸς et simil. IX, 97 not.
 κνάμω αἰρεῖσθαι ἀρχᾶς VI, 109 not.
 Κύθηρα et Κυθηρία I, 82.
 Κύθνιοι VIII, 46.
 κύσκεσθαι not. ad III, 108. IV, 30 not.
 κυλεύω VIII, 10 not.
 κύκλος (orbis, de rerum vicissitudine) I, 207 not. κύκλω IV, 77 not. IV, 202. Tom. II pag. 678.
 κυλλήστεις II, 77 not.
 κυματῆς (ventus) II, 111 not.
 κυματογή IV, 196 not. IX, 100.
 Κυνάγειρος VI, 114 not.
 κυνέη, κυνή VII, 67 not.
 κυνηγέσιον (τὸ) I, 36.
 κύπερος IV, 71 not.
 κυρβασίη V, 49 not. VII, 64. 61.
 κυρῆσαι τινας not. ad VII, 208. I, 31.
 κυρή ἡμέρη V, 49 not. V, 93 not.
 Κύριοι VII, 165.
 κυροῦν VI, 86 §. 2.
 κύρη I, 191.
 κύρωσις VI, 129 not.
 κυψέλη V, 92 §. 4 not.
 κῶλον I, 179 not. II, 126 not.
 κῶμος I, 21 not.
 κώνωψ II, 95 not.
 κωπέες V, 23 not.
 κωφός (mutus) I, 36.

Λ.

- Λάβρανδα et Λάβρανδα V, 119 not.
 λάβρος I, 87 not. IV, 50 not. VIII, 12.
 λαβρὸς (securis) V, 119.
 λαγὸς (lepus) I, 123 not. III, 108 not. IV, 134. VII, 57.
 λαγγάνειν κλήρω etc. III, 83 not. III, 128 not. IV, 94. VII, 53 not. VII, 144 not.
 λαισήϊα VII, 91 not.
 λάιτον, λήιτον VII, 197 not.
 Λαικεδαίμων et Σπάρτη diff. VII, 234 not. Λαικεδαίμονιοι quinam proprie: IX, 11 not. Λαικεδαίμονιοι Λωριέες III, 56 not.
 λάκκος IV, 195 not.

- λαμβάνειν πίστι καὶ ὀρκίοισι III, 74 not. — *deprehendere* VI, 52.
 I, 34. (ubi de fato) et IV, 79 not. (ubi de divino furore) λαμβάνεσθαι II, 121 §. 4. λελαβήκεε not. ad VIII, 122.
 λαμπάς VI, 105 not.
 Λαμπιτώ nomen (VI, 71) not.
 λαμπρός de vento II, 96 not.
 λαμπροφωνή VI, 60 not.
 λάξις, λήξις IV, 21 not.
 Λαοδόκη et Λαοδίη IV, 33 not.
 λαός, λαών II, 129.
 λαπάρη II, 86. VI, 75 not.
 λάσθη VI, 67 not.
 λαύραι I, 180 not.
 Λαύριον, Λαύριον VII, 144 not.
 Λαφύστιος Ζεύς VII, 197 not.
 λαιάνειν IV, 122 not. VII, 9 §. 3 not.
 λέγειν (*significare*) VII, 144 not.
 λέγειν οὐδὲν VIII, 20 not. λέγειν πρὸς ἀνθρώπους IX, 16 not.
 λέγει τάδε s. ὡδε epistoll. formula III, 40 not.
 λεία, λήη II, 152. IV, 202 not.
 λείπειν in medio II, 134 not. IV, 81 not. IV, 166. καμήλους ταχυτήτα οὐ λειπομένους τῶν ἵππων VII, 87 not.
 λειποψυχή VII, 229 not.
 Λευτόν (Idae promontorium) IX, 114 not.
 λεπιδατός piscis II, 72 not. coll. 68. et λεπὶς VII, 61 not.
 (τὰ) λεπιά τῶν προβάτων VIII, 137 not.
 λέσχη (*colloquium, sermo*) I, 153. II, 32.
 λεσηνέειν not. ad VI, 4.
 λευκή I, 138 not.
 λευκός χρυσός I, 50.
 λευρός I, 67.
 λευστή V, 67 not.
 λεχέποιος IX, 43.
 λεωσφέτερος IX, 33 not.
 λῆδος s. λῆδανον III, 112 not.
 ληΐζεσθαι VI, 86 §. 3.
 ληϊστός V, 5 not.
 λήϊτον VII, 197 not.
 λῆμα et λῆμμα confus. V, 72 not. V, 111.
 Λήμνια ἔργα s. κακά VI, 138 not.
 ληός et λαός V, 42 not. λαών II, 129.
 Λήρισσαι I, 149.
 Ληρισσαῖος IX, 2. 58.
 λίβανον I I, 107.
 λιβανωτός II, 86 not. III, 107.
 Λιβυκός et Λιβυστινός IV, 192 not.
 λίθινα χρυτὰ II, 69.
 λιθόρρημος I, 97 not.
 λιμαίνειν VI, 28 not.
 λίμνη τρογοειδής II, 170 not. λίμνη et ἔλος diff. I, 191. IV, 53 not.
 λίνεον (de lino et gossypio) II, 37 not. II, 105 not.
 λιπαραὶ (Athenae) VIII, 77 not.
 λιπαρεῖν τινι V, 19 not.
 λιπαρή IX, 21 not.
 λιτаре VI, 76 not.
 λίτρον et νίτρον II, 86 not.
 λογάδες VI, 56 not.
 λόγμιος I, 143. VI, 106.
 λόγιος (*peritus, doctus*) II, 3. 77. IV, 46 not. I, 1 not.
 λογοποιός fabularum (I, 141.) et historiarum scriptor II, 134. 143 not. V, 36. T. III pag. 813.
 λόγος (fabula) I, 141 not. *narratio, fani*, λόγος ἐστὶ VII, 198 not.
 λόγος λεγόμενος IV, 13 not. VIII, 113. 119. λόγος λέγεται II, 48. VI, 54. λόγος ἔχει τινά et λόγον ἔχει τις V, 66 not.
 λόγος de narrationis parte I, 75 not. I, 105 not. II, 38. 161. VI, 19. V, 22 not. VII, 213.
 λόγος ἐλάχιστός τινος IV, 135 not. VIII, 102. coll. 10. IX, 80.
 λόγος πλείστός τινος VIII, 10 not.
 λόγος ἰσός II, 48. 47 not. 51.
 λόγος (ὁ) αἰρέει I, 132 not. II, 33. Vid. αἰρεῖν.
 λόγων et ἔργων μάχη oppon. IX, 27 not.
 λόγῳ et ἔργῳ opp. I, 205. coll. II, 100. VII, 155 not.
 λόγῳ (*videlicet*) V, 20 not.
 λόγῳ (*fando*) ἀκούειν III, 40. κοινῶ λόγῳ I, 166. ἐν ἀνδρός λόγῳ III, 120 not. coll. I, 153. VI, 19 not. VII, 222. IX, 69. κατὰ λόγον V, 8. VIII, 111. ἐς ἱστορίας λόγον VII, 96 not. ἐς τοῦτον λόγον VII, 9 §. 2 not. λόγον μέζῳ II, 148 not. VII, 147 not.
 λόγῃ I, 52 not.

λοιπὸν (τὸ) et τοῦ λοιποῦ I, 11.
coll. III, 65.
λόφους κείρεσθαι IV, 175 not.
λογᾶν c. accusat. V, 120.
λοχηγέειν et λοχηγετέειν IX, 53
not.
λογίζειν I, 103 not.
λόχος III, 57. — (Spartanorum) IX,
53 not.
λυκοεργής VII, 76 not. (Ubi Bergk.
ad Anacreont. Reliqq. p. 225 scri-
bi vult *Λυκοεργίας*.)
Λυκόοργος et *Λυκόεργος* I, 65 not.
λυμαίνεσθαι (structura) I, 214.
VII, 15 not. IX, 79. III, 16 not.
(ubi Bernhardy Gr. Synt. pag.
91. revocatum vult *Ἀμάσι*.)
λυπεῖν· συμφορῇ λυπεῦσα τοῦτον
VII, 190 not.
λυπρὸς IX, 122.
λυχναιφία VII, 215 not.
λύχνα (τὰ) II, 62 not. περι λύχνων
ἀφᾶς VII, 215 not.
λυχροκαίη II, 62 not.

M.

μαζὸς et μαστὸς IV, 202 not.
μαθήματα vid. παθήματα.
Μαιήτις et Μαιῶτις IV, 3 not.
IV, 20. T. II pag. 677. Add.
Boeckh. Corp. Inscr. II, 1 pag.
101.
μαίμωω VIII, 77.
μαίνεσθαι ἐκ s. ὑπὸ θεοῦ IV, 79
not.
Μαίων I, 7 not.
μακρίζειν I, 31 not. VII, 45.
Μακάρων νῆσοι III, 26 not.
Μακεδνὸν ἔθνος I, 56.
μακαλὸν οὐδὲν ἐνδιδόνα III, 51.
105.
μαλερὸς VII, 140 not.
Μαλιεῖς, Μηλιεῖς VII, 132 not.
μάλιστα (add. superlativ.) II, 76. μά-
λιστά κη VIII, 65 not. μάλιστα
πάντων ἀνθρώπων II, 77. τὰ
μάλιστα et ἐς τὰ μάλιστα II, 147
coll. VI, 65 not.
μᾶλλον (potius) comparativ. addit.
I, 31 not. I, 32. ἐπὶ μᾶλλον vid.
ἐπί.
μαντεύεσθαι V, 114 not. VIII, 134.
τινὶ IV, 67 not. (oraculum con-
sulere, edere) IX, 33 not.

μαντήλια II, 83 not. VI, 57 not.
μαντικὴ τῶν ἱρῶν II, 57 not.
Μαραθῶν ὁ et ἡ VI, 102 not.
μασπὸς (oculus) not. ad IV, 27.
μάστιγι· ὑπὸ μαστίγων VII, 22 not.
μαστιγοῦν not. ad VII, 35. et ad
VIII, 59.
μαστὸς et μαζὸς IV, 202 not. IX,
112
μασχαλιστῆρ I, 215. T. I p. 929.
(De cingulo pectorali accipi vult
Schoen. De personn. in Euripid.
Bacch. pag. 30.)
ματαιῖζειν II, 173.
ματαιὸς II, 118 not. II, 173 not.
III, 65. 120. VI, 68. VII, 10 §. 7.
μάχεσθαι πρὸς τινα VIII, 24 not.
μαχεσόμενοι et μαχησόμενοι VII,
102 not. VII, 209. VIII, 26.
μάχιμοι (apud Aegyptios) II, 141 not.
μαχλοσύνη IV, 154 not.
Μεγάβαζος et Μεγάβυζος IV, 143
not. VII, 82 not.
μέγαθος et μέγεθος I, 51 not. coll.
II, 10.
μέγαθος i. q. μέγας not. ad II,
44.
μεγάθρα III, 102. Vid. μέγας.
μεγαλοπρεπείη III, 125 not.
μεγαλοφροσύνη VII, 136 not.
μέγαρον (de templi adyto) I, 47 not.
I, 65 II, 141. 143. 169. V, 77.
VIII, 37. coll. 140 not.
μέγας· μεγάλα et μέγα ποιείσθαι
etc. III, 42 not. IX, 111.
μέγα (aliis adiectivis praepositum)
VI, 24 not.
μέγα τι (s. τοι) γίνεται V, 111.
ἢ μέγα ἢ μικρὸν III, 62 not.
μέγας (de voce) VII, 117 not.
μέγας μεγάθει I, 51 not. (coll. II,
74. et VII, 20.) IV, 191. V, 31.
VI, 44.
μεγάλη τε καὶ εὐειδής III, 1 not.
V, 12 not. V, 47. VII, 187 not.
T. II pag. 673. et T. III pag.
811. μείζον ἢ φέρειν III, 14 not.
μείζον ἢ κατ' ἀνθρώπων VIII,
38 not. μεζόνως ἐκφαίνειν II, 49
not. T. I pag. 930 seq.
μέδιμνος I, 192.
μέθορμιζέσθαι et μετεωρίζεσθαι con-
fus. II, 115 not.
μελάγγαιος IV, 198 not.
μελάγχροες II, 104.

- μελεδωνός II, 65 not. III, 61. VII, 31.
 μέλει VI, 101. T. III pag. 819. —
 περί τινος VIII, 65 not.
 μέλειοι VII, 140 not.
 μελετᾶν τι III, 115 not.
 μελίην III, 117.
 μελιτοεσσα VIII, 41 not.
 μέλλειν (structura cum infin. futur.)
 II, 43. (c. infin. aoristi) I, 34.
 μελοποιός II, 135 not.
 μέλος V, 95 not.
 μέμονα VI, 84 not.
 μεμετιμένος VI. 1 not. V, 108. VII, 229. *)
 μέμφεσθαι I, 207. III, 1 coll. VI, 88. μεμφθῆεις I, 77 not.
 μὲν — δὲ V, 1 not. coll. IV, 76. I, 45. 71. (Hartung. l. l. II p. 407.)
 μὲν νυν — δὲ I, 85. III, 154. (Add. Hartung. Lehre d. Partik. II pag. 405.) V, 86.
 μὲν — δὲ in protasi et apodosi III, 49. IV, 65. 126 not. **) IV, 165. V, 73. IX, 63. 70.
 μὲν οὐ — δὲ not. ad VII, 208. τοῦτο μὲν — τοῦτο δὲ I, 30 not. πρῶτον μὲν — ἐπὶ δέ; not. ad VII, 219.
 μὲν νυν (tum) VII, 204.
 μὲν iteratum I, 113. II, 26 not. II, 121. III, 75 not. IV, 9.
 μὲν semel positum, ubi duplicandum erat VI, 16 not. μέντοι pro δὲ, antecedente μὲν VI, 86. οὐ μὲντοι — γε II, 98. 63 not. coll. 116. VI, 45. IX, 37.
 μένειν κατὰ χώραν IV, 135 not. Vid. κατὰ χώραν.
 μέρος ἐν μέρει (per vices) III, 69. V, 70 not. VII, 212 not.
 μέσος τὸ μέσον IX, 82 not. μέσον σχίζειν τι IV, 49 not.
 ἐς μέσον (φέρειν) IV, 97 not. IV, 161 not. VI, 129 not.
 ἐν μέσω IV, 97.
 κατὰ μέσον VIII, 15 not. VIII, 23 not.
 μέση λέξις Herodoti, Comm. §. 15.
 μεσοῦν I, 181 not.
 μετὰ c. accusat. (practer) II, 33 not. VII, 139 not. cum participp. VI, 98 not.
 μετὰ pro μέτεστι V, 61 not.
 μετὰ in μετελθεῖν, μετιέναι etc. III, 19 not.
 μεταβάλλειν V, 75 not. VIII, 109 not.
 μεταβολαὶ ὁρέων II, 77.
 μεταβουλεύεσθαι VIII, 57 not.
 μεταδιδόναι (structura) I, 143.
 μεταίτειν IV, 146 not.
 μεταίχημον VI, 77 not. VIII, 140 §. 2 not.
 μεταμελεῖν IV, 203. coll. VI, 63. IX, 89.
 μετανάσται VII, 161 not.
 μεταξύ IV, 155. II, 159. c. participp.
 μεταποιεῖσθαι II, 178 not.
 μεταρσία νῆες VII, 188 not. coll. VIII, 65.
 μετεξέτεροι II, 36. VII, 84.
 μετέρχεσθαι IV, 7 not. VII, 178 not. III, 126. (ad quem locum confer sis Aelian. N. A. XV, 24 ibique Jacobs.)
 μετέχειν (structura) IV, 145 not.
 μετεωρίζεσθαι et μετορμίζεσθαι II, 115 not.
 μετιέναι τι (arcessere) III, 15. 19 not. IX, 33. I, 12 not. (omittere) II, 116 not. (deponere) III, 128 not.
 μετιέναι γλώσσην VI, 29 not. coll. VI, 68.
 μετιέναι cum genitiv. IX, 33.
 μετίει, Vid. ἐξίει.
 μετιστάναι intransit. VIII, 81 not.
 μετοχή I, 144 not.
 μετωπηδόν VII, 100 not.
 μέχρι et μέχρις οὐ I, 181 not. I, 187. II, 19. III, 104. μέχρι ὅτου II, 173. μέχρι ὅσον VIII, 3 not.
 μέχρι τούτων et τούτων I, 4.
 μῆ (usus) I, 155 not. I, 158. 183.

*) His tribus locis Bergk ad Anacreont. Reliqq. pag. 204 Herodoto restitui vult formam μεμετεμένος.

**) Add. de h. l. Hartung. l. l. I pag. 189. et Buttman ad Demosthen. Midian. pag. 155 ed. secund.

- μη̄ cum conjunct. I, 9 not. cum futur. indicat. I, 77 not.
- μη̄ post negandi verba I, 68 not. III, 51. 66. 128. coll. 153. IV, 125. VII, 12. 149. VIII, 116. IX, 13.
- μη̄ οὐ I, 187. (coll. I, 199, ubi οὐ μη̄) II, 110. *) III, 51. VI, 88. 106. T. III pag. 820. VIII, 100.
- μη̄ μὲν pro μη̄ μὴν I, 68. II, 118 not. III, 99. V, 106 not.
- μη̄ τι γε ὦν s. μη̄ τοι γε ὦν IV, 76 not. (Conf. Hartung. Lehr. d. Partik. II pag. 155, cui hic locus corruptus videtur.)
- μη̄ τε — τε I, 63 not. VI, 1 not.
- μηδαμὰ I, 68 not. μηδὲ — μηδαμὰ μηδαμῶν II, 91. (Add. Iacobs ad Aelian. N. A. XI, 1.)
- μηδαμῶς I, 108 not.
- μηδὲν εἶναι (de homine) VIII, 106 not.
- μηδίξειν VII, 161.
- Μηλῖς et Μηλιάς. Μηλιῆς et Μαλιεῖς VII, 132 not. VIII, 31.
- μηλοτρόφος IV, 155 not. IV, 157.
- μηλοφόροι Persarum VII, 41 not.
- μήνεσι et μηνί VIII, 51 not.
- μηνίειν (succensere) V, 84 not. VII, 134. μηνίων et μηνύων confus. VII, 169 not.
- μηνῖς VII, 134 not. VII, 169 not.
- μηροειδής VIII, 16 not.
- μήρια IV, 35 not.
- μηροῖ (femora) III, 103 coll. VI, 75.
- μήτηρ κόρου ὕβρις not. ad VIII, 77 not. μήτηρ tropice IV, 52.
- Μήτηρ de Cerere VIII, 65.
- μητρόθεν (appellari) I, 173 not. — VII, 99. 166.
- μηχανᾶσθαι I, 123 not.
- μηχανή I, 209 not. II, 160 not. II, 181. III, 51.
- μῆχος IV, 151 not. (Add. Iliad. II, 342 ibiq. Bothe.) II, 181 not. (ubi remedium, effugium.)
- Μήων et Μηίων I, 7 not. VII, 74 not.
- μικρὸς et μικρῶς I, 5 not. VII, 78.
- μικτηλιφεῖες naves III, 58 not.
- μικτοπάροχοι naves III, 58 not.
- Μίνως· in acc. Μίνων, Μίνωα et Μίνω VII, 170 not.
- μινήσχω (structura) VI, 86 §. 2. VI, 136. μιν abundat I, 34 not.
- μίγεσθαι de femina I, 5.
- Μίτρα et Μίθρας I, 131 not. Vid. Mitra.
- μίτρα VII, 62 not.
- μιτηφόροι VII, 62 not.
- μνᾶσθαι cum περί constr. I, 36. VII, 39.
- μνεώμενος et μνώμενος I, 96 not.
- μνημόσυνον et μνημόσυνα λιπέσθαι IV, 166 not. VII, 24 not. VII, 226.
- μόγισ δὴ — ποτε I, 116.
- Μοίριος et Μοιριδῖς λίμνη II, 149 not.
- μόλιβδος I, 186. T. I p. 929. III, 56.
- μόρος (de morte) V, 21. IX, 43 not.
- Μοσύνοικοι et Μοσσύνοικοι III, 94.
- μονάραχοι V, 92 §. 2.
- μονοκόλα aedificia I, 179 not. (Negris ibi intelligi vult aedificia μονομέτωπα; quae non nisi unum habeant μέτωπον.)
- μόνος add. αὐτὸς III, 70 not.
- μόνος in certamine singulari IX, 48. μούνος et πρώτος I, 25.
- μουνοῦν· μονωθέν et μοννόθεν confus. I, 116 not. μουνοῦσθαι μετ' ὀλλῶν VI, 15 not.
- μοννόφθαλμοι IV, 27 not.
- μοσοποιὸς II, 135 not.
- μυγαλῆ II, 67 not.
- μύθρος I, 165 not.
- μύκης (ὄ) III, 64 not.
- Μύλασα et Μύλασσα I, 171 not.

*) In quo loco cum Buchner. (Theses controvers. Halis 1830.) pro μη̄ οὐν ὑπερβαλλόμενον legi voluisset: τοῦ μη̄ ὑπερβαλλομένου, G. Hermann. in Schulzeit. 1833. nr. 99 pag. 789. vulgatam lectionem ita tuetur, ut post ἔργοισι supplet ἰστῆ, hoc modo locum interpretans: „es sey nicht schicklich, dass er vor die Standbilder des Sesostris sein Standbild aufstelle, damit er es nicht, an Thaten jenen nicht übertreffend, aufstelle.“

- (Cf. Holsten. ad Stephan. Byzant. pag. 214.)
- Μύλιττα* I, 131 not.
- μυριάδες* in apposit. not. ad III, 159.
- Μυριανδρικός* et *Μαριανδυνός* confus. IV, 38 not.
- μυρίκη* VII, 31 not.
- μύριοι* (οἱ) Persarum in exercitu VII, 55 not.
- μύρηξ* III, 102.
- Μυρσίλος* et *Μυρσίλος* I, 7 not.
- μυρσίνη* VII, 54 not.
- Μυτιλήνη* et *Μιτυλήνη* I, 27 not.
- μυχός* II, 11 not.
- N.
- νάκος* et *νάκη* II, 42 not.
- ναός* vid. *νηός*.
- νάπαι* IV, 157.
- Νασαμώνες* IV, 172.
- νάσσων* VII, 36 not.
- ναόγια* iunct. cum *νεκροί* VIII, 12 not.
- Ναύκραροι* (Athenis qui) V, 71 not.
- ναυκράταις* et *ναυκράτορες* V, 36 not.
- ναυλοχεῖν* VII, 189 not.
- ναῦς* et *πλοῖον* VII, 1 not. *νάας* et *νήας* VII, 192 not. IX, 96.
- ναυτικός* VI, 43.
- νέειν* (reverti) V, 59 not.
- νεῖκος* (de pugna) VII, 225. VI, 42. de lite VI, 66 not.
- νεκρός* ὁ et ἡ V, 92 §. 7. — de cadavere III, 16.
- νεκρομαντήριον* V, 92 §. 7 not.
- νέμειν* (regere, administrare) I, 59 not. V, 29 not. V, 71. 92 §. 2. IV, 165 not. (ubi *νέμεσθαι*) *νέμειν* τὰ ἴσα VI, 11 not. *νέμειν* πρὸς III, 16 not. VI, 33. *νέμεσθαι* (possidere) V, 45 not. V, 122. *νέμεσθαι* (tribui) IX, 7 §. 1. *νέμεσθαι* de ulceribus III, 133 not. coll. V, 101.
- νέμεσις* et *φθόνος* Θεῶν I, 32 not. III, 40.
- νενοσσημένα* ὀρνίθων γένεα I, 159.
- νεοάλωτοι* (pisces) IX, 120 not.
- νεογνά* II, 2. *)
- νέος* — ἐκ νέης I, 60. *νεώτερα* βουλεῦσαι III, 62 not. *νεώτερόν τι* III, 62 not. I, 27 not. IV, 127. V, 19 not. V, 35. VIII, 21. V, 93 not.
- νεοσσοὶ* de parentum liberis III, 109 not. T. II p. 676.
- νεοχμόν*, IX, 99 not.
- νεοχομῶν* IV, 201. V, 19.
- νεύειν* II, 48 not.
- νευρόσπαστα* ἀγάλματα II, 43 not.
- νέφος* hominum VIII, 109 coll. VII, 226.
- Νέων* et *Νεῶν* in Phocide VIII, 32 not.
- νηδὺς* II, 87. IV, 71.
- νηεῖν* de rogis I, 50 (ubi *νηήσας*) not. I, 32. II, 107 not.
- νηημίη* VII, 188 not.
- νηός* (aedicula) II, 63 coll. 64. 91. IV, 103.
- νηός* ξύλων II, 63.
- νηός* et *ιερόν* diff. II, 133 not. VI, 19 not.
- νηός* et *τέμενος* diff. V, 45.
- νηός* et *ιερόν* idem fere VIII, 37.
- νηπια* τένα IV, 16 not.
- νησοὶ* et *νησιῶται* (de Cycladibus) V, 30 not. VI, 95 not. VII, 95 not. VIII, 46. 103.
- νικῶν* γνώμην et γνώμη I, 61 not. coll. V, 36. VI, 101 not. VII, 175.
- νιράοι* et *χιόνι* confus. VII, 111 not.
- νιφετός* IV, 50. VIII, 48. (Ideler ad Aristotel. Meteorol. pag. 239.)
- νόμαιοι* et *νόμος* III, 99 not. IV, 76 not. coll. I, 65. ubi *νόμια* et *νόμιμα*.
- νομάσσης* II, 177 coll. III, 6. IV, 66.
- νομῆς* I, 194. II, 96.
- νομίζειν* (in usu habere) I, 131 not. 173. 202. 215. 142. (Add. Blomfield. Gloss. in Aeschyl. Choeph. 95.) II, 42 not. 50. 61. III, 15 not. IV, 59 not. IV, 63 not. IV,

*) Add. Pierson. Verisimil. pag. 234. coll. ad Moer. p. 309, qui reponi vult *νεογιλιά*.

117. 172. VII, 85. 192. νομίζου-
σι οὐδ' ἤρωσι οὐδέν II, 50 not.
νομίζεν τι IV, 106 not. IV, 183.
V, 97 not.
νομίζεν θεοὺς IV, 94 not.
νομίζεν (solere) VII, 120.
νομίζόμενα (τά) I, 49 coll. VII,
140 not.
νόμος IV, 39 not. νόμος δεσπότης,
βασιλεὺς III, 38 not. et VII, 104
not. ἐν νόμῳ χειρῶν VIII, 89.
νόμος (in re musica) I, 24 not. coll.
II, 79 not.
νομοὶ (per Aegyptum) IV, 62 coll.
II, 177. V, 102. νομοὺς ἔχειν V,
102 not.
νόος· νόῳ λαβεῖν III, 41 not. T.
II p. 674. VIII, 19. νόῳ ἔσχειν
V, 92 §. 7. κατὰ νόον IX, 111.
τρέπειν ἐπὶ νόον III, 21 not.
νοσείν (de civitatibus) V, 28 not.
νοῦσος ἰσθῆ III, 33 not. θηλείη I,
105 not.
νῦν et νυν III, 122. IV, 97.
νῦν et τοίνυν V, 23.
νῦν δὲ III, 15. 49. 25 not. V, 65.
92 §. 1. (Add. Apitz. Adverss. ad
Sophocl. Trach. pag. 95.)
νύξ· πολλῆς νυκτός IX, 44 not.
νύκτα (noctu) I, 181 not. ὑπὸ
νύκτα V, 101 not.
νωθέστερος III, 53 not.
νωμάτων (observare) IV, 128 not.
νωσαι, unde ἐνώσας I, 68 not. vid.
ἐνωεῖν. — IX, 53 not.
νώτον. κατὰ νότου I, 10. 75. τὰ
νώτα VI, 56 not.

Ξ.

Ξεινή· Ξεινήν προειπεῖν, συνθέ-
σθαι VII, 116 not. VIII, 120.
Ξεινικός στρατός I, 77 not.
Ξεινίος V, 63 not. τὰ Ξεινία (ho-
spitalitatis dona) II, 107 not.
119 not. VII, 27 not. VII, 135.
καλεῖν ἐπὶ Ξεινία et Ξεινία V, 18
not. IV, 154 not. VI, 34 not.
Ξεῖνος I, 43. V, 63 not. Ξεῖνοι καὶ
σύμμαχοι I, 22 not. Ξεῖνοι (pere-
grini) IX, 11 not. Ξεῖνοι βάρβα-
ροι IX, 55 not.
Ξηνηλασίη Spartanorum J, 65 not.
Ξηροπόταμος V, 45.
Ξίφος III, 64.

HERODOT. IV.

ξύλον σιδηρόδετον IX, 37 not. VI,
75 not.
ξύρειν V, 35 not. ξυρεῖσθαι II, 35.
ξύστον (τό) (hasta) I, 52. II, 71
not.

O.

ὀ, ἧ, τό. Vid. articulus. οἱ σοί, etc.
VII, 104 not. οἱ ἐν τέλει ὄντες
etc. IX, 106 not. τὸν δὲ confus.
cum τόνδε I, 13. τῶν δὲ et τῶν-
δε δὲ VIII, 40 not. τὰ μὲν —
τέλος δὲ III, 85 not. ὁ Κόλχος
etc. de rege Colchorum I, 2 not.
II, 161. III, 4. IV, 119. V, 94
not. οἱ ἀμφὶ τινα I, 62 not. I,
157. τὴν ἐπὶ θάνατον et simil.
I, 109 not. coll. I, 67 not. III,
14 not. III, 119.
ὀβελοὶ II, 170.
ὀγκος IV, 62 not. (moles, tumulus.)
ὄδε vid. ὄ, ἧ, τὸ et οὗτος.
ὄδος tropice VII, 12 not. ὄδος λό-
γων I, 95 not. ὄδος ἰσθῆ ad Del-
phos VI, 34 not.
ὄδος et οὐδός confus. II, 7. coll.
III, 14. et III, 126 not.
ὄδον IV, 139 not.
ὄδων (dens) VI, 107 not. μονοφυ-
ῆς IX, 83.
ὄδωτὰ not. ad VI, 73.
ὄζειν (structura) III, 23 not.
οἱ (pronominis in dativ. usus) I, 34.
I, 60 coll. 214 not. III, 14. 15.
53. 55. 74. IV, 162. VI, 63. VII,
16. T. I pag. 926. VII, 38. 128.
οἶα δὲ ante particip. I, 66. 111.
189 coll. II, 28. III, 4. IV, 140.
οἶα δὲ I, 86.
οἰακίζεν I, 171 not.
οἶδα cum particip. I, 20 not. οἶδα
λόγοις μαθῶν V, 24 not. —
Vid. εἶδον.
οἰδαίνειν et οἰδέειν III, 76 not.
127. VII, 39 not.
οἰζυρός IX, 82 not.
οἶκε et οἶκε confus. VII, 147 not.
οἶκειν (situm esse) II, 165 not. IV,
37 not. οἶκημένος i. q. οἶκῶν I,
27 not. I, 134 coll. II, 102. III,
17 not. IV, 8 not. IV, 32. οἶκη-
σαι et οἶκίσαι confus. VI, 33 not.
VII, 170. IV, 148.
οἰκειοῦσθαι I, 4 not. I, 94 not.
III, 2. IV, 148.

- οἰκέται VIII, 4 not. 106. 109.
οἰκήσιος ἀνήρ I, 108 not. coll. V, 5. 23.
οἰκήσιος (de nave) VIII, 17 not.
(τὸ) οἰκήσιον III, 81 not.
οἰκήμα (habitatio) I, 164 coll. II, 86 not. (conclave) II, 100 not. II, 148 not. coll. VII, 119. (Lurpanar) II, 121 §. 5. οἰκήματα σύμπηκτα et περιφόρητα νομαδum IV, 191 not.
οἰκία (τὰ) III, 16 not.
οἰκίη (familia) I, 107 not.
οἰκοδομῆειν et οἰκονομῆειν confus. I, 114 not.
οἰκοδομῆσθαι (aedificandum cura-re) II, 121 §. 1.
οἰκοδόμος (architectus) II, 121 §. 1.
οἰκος (de bonis paternis) III, 53 not. coll. VIII, 143 not. οἶκος βασιλέως V, 31 not. IX, 107.
οἰκουρεῖν (feminarum est) not. ad IV, 114. T. III p. 805.
οἰκοφθορεῖν V, 29 not. VIII, 142 not.
οἰκῶς, οἰκῶς pro ξοικῶς, ξοικῶς I, 27 not. I, 42. οἰκῶτι λόγῳ VII, 167 not.
οἰκουρῶς (draco in arce Attica) not. ad VIII, 41.
οἰμᾶν I, 62 not.
οἰμῶξιν VII, 159 not.
Οἰόρπητα IV, 110 not.
οἶος post adiectiv. IV, 28 not. pro ὅτι τοιοῦτος I, 31 not. VIII, 12 not. οἶά τε εἶναι et οἶοι τε εἶναι confus. IV, 31 not. οἶη et ὄση IV, 36 not. οἶα δὲ et δῆ. Vid. supra.
οἶσντος IV, 187 not.
οἰχώμεε IV, 127 not.
οἰωνὸν δέχεσθαι IX, 91 not.
οἰέλλειν (naves) VIII, 84 not.
οἶκη (quo) VII, 147 not.
οἰκόσος δῆ II, 126 not.
οἶκον (quum) I, 68 not. VII, 118 not.
οἶκος (quoties) I, 11 not. I, 68. I, 100. III, 125. 148. VI, 129 not. VII, 119 not.
οἶκος i. q. ὅτι s. ὡς V, 106 not. VII, 161. 237.
οἶκος cum coniunctivo II, 120. 121 §. 2.
οἶκος cum optativo I, 63 not.
οἶκος cum futuro indicat. I, 8 not. I, 9. II, 160 not. III, 36 not. III, 40. 142. V, 23. II, 121 §. 2 not. III, 142. VI 133. VII, 18.
οἶκος μὴ cum futur. indicat. III, 135 not. VIII, 15 not. cum coniunct. VI, 85.
οἶκος ἂν c. coniunct. I, 20 not. cum optativo I, 75. I, 91—99. 110. II, 126. III, 44. V, 98. cum futur. III, 104. T. II p. 675. (Cf. Hartung. Lehre d. Part. II p. 283. 284.)
οἶκος et ὡς I, 209.
ὄλβιος et εὐτυχῆς diff. I, 32 not. VI, 24.
ὄλεθρος III, 142 coll. not. ad V, 67.
ὄλιγον et ὀλίγῳ confus. IV, 16 not. IV, 79 not. VIII, 95 not. κατ' ὀλίγου II, 93 not. VIII, 113. IX, 102 not.
ὄλιγον ἀπολείπειν seq. infinitivo VII, 9 §. 1. ὄλιγον χρόνου III, 134. ὄλιγον ἐδέγησε VII, 10 §. 3. ἐν ὀλίγοις μέγας IV, 52 not. IX, 41 not.
ὀλίγωρος III, 89.
ὀλιγώρως ἔχειν not. ad III, 155.
ὀλκοι II, 154 not. II, 159.
ὀλοίτροχος (lapis) V, 92 §. 2 not. VIII, 52.
ὀλοληγμῶς, ὀλοληγῆ IV, 189 not.
Ὀλύμπια, Ὀλυμπιάδα νικᾶν, ἀναίρειν etc. VI, 70 not. Ὀλυμπιάς de ludo s. festo Olympico VII, 206. (Sic Olympias in Mythogr. Vatic. I, §. 192, ubi cf. Bode. nott. critt. p. 61.)
Ὀλυμπος et Οὐλυμπος confus. I, 43. VII, 74 not. VII, 129 not.
ὄλυρα II, 36 not. coll. 77 et T. I pag. 930.
ὄμαιμος VIII, 144.
ὄμαιχιμή VIII, 140 §. 1. VII, 145 not.
ὄμβρος λάβρος VIII, 12.
ὄμιλεῖν χωρῆ VII, 26 not. 214.
ὄμιλῳ IX, 59 not.
ὄμοιος cum genit. III, 37 not.
ὄμοιος καὶ ἴσος VI, 52 not.
ὄμοια et ὀμοίως confus. II, 57.
ὄμοια τοῖς, μάλιστα et simil. III, 8. 35 not. 68 not. III, 57 not. VII, 118.

- (τὴν) ὁμοίην VI, 54 not.
 ὁμολογεῖν VI, 54 not.
 ὁμοτροπέξοι regis Persarum III,
 132 not. coll. V, 24.
 ὁμότροπα et ὁμότροφα II, 49 not.
 T. I p. 931. *)
 ὁμουρεῖν VII, 8 §. 3.
 ὁμοχροῖη I, 74 not. coll. IV, 70 not.
 ὁμως initio periodi VII, 165 not.
 ὀνειδίξειν (exprobrare) I, 41. VIII,
 143. cum genit. I, 90. cum dativ.
 II, 133.
 ὄνειρον et ὄνειρος VII, 14. VII,
 16 §. 2.
 ὄνεσθαι II, 167 not.
 ὀνήσιλος (de accentu) V, 103.
 ὄνοι (axes) VII, 36 not.
 ὀνομαστός et ὀνομαστός VI, 127
 not.
 ὀνομαστός et οὐνομαστός V, 102
 not.
 ὄξυ (τὸ) II, 16 not. ἐς ὄξυ VII,
 64 not.
 ὀπάων et ὀπέων V, 111 not. IX,
 50 not.
 ὀπεας IV, 70 not.
 ὀπη et ὀποι I, 188.
 ὀπιν ἔχειν VIII, 143 not.
 ὀπίσω (abundanter addit.) III, 16 not.
 V, 27. V, 92 §. 3. **)
 ὀπλα (rudentes) VII, 25 not. —
 (lypei) IX, 30 not.
 ὀποδαπὸς et ποδαπὸς IX, 16 not.
 T. III pag. 812.
 ὀπτᾶν (coquere panem) VIII, 137 not.
 ὀπωπα vid. ὀράν.
 ὀπώρη IV, 199 not. ***)
 ὀραῖν· ὀρέων et ὠρέων confus. I,
 142 not ὄρεον et ὠρεον confus.
 II, 150. III, 118. simil. I, 139
 not. ὄρα μὴ VII, 103 not. ὀπω-
 πα I, 68 not. II, 64. III, 37. VII,
 125.
 ὀργᾶν IV, 199 not.
 ὀργᾶν et ὀργίξειν IV, 64 not.
 ὀργῆ I, 73 not. III, 131 not. VI,
 128.
 ὀργυιᾶ I, 178 not. II, 5 not.
 ὄρθιος scil. νόμος I, 24 not.
 ὄρθοσταδίας I, 24 not.
 Ὄρκος deus VI, 86 §. 3 not.
 ὄρκους διδόναι καὶ δέχεσθαι VI,
 23 not.
 ὄρμαῖν I, 76 not. — in statione esse
 VII, 22 not. VII, 188. ὄρμασθαι
 I, 24 not. III, 98 not. IV, 44.
 VIII, 133. ὄρμασθαι λέγεσθαι
 III, 86 not. V, 50 not. VII, 89.
 ὄρητο sequent. infinit. VII, 4
 not.
 ὄρμεύεσθαι not. ad III, 98.
 ὄρμη δαιμονίη VII, 18 not.
 ὄρος et οὐρος confus. I, 172 not.
 I, 203. 206 not. II, 12. VII, 212
 not.
 ὄροσάγγαι VIII, 85.
 ὄρυγες et ὄρνες IV, 192 not.
 ὄρυγματα ὑπόγαια IV, 200 not.
 ὄρύσσειν λίμνη ἔλυτρον I, 185 not.
 — ὄρωρκετο I, 186, ubi paulo
 ante ὄρωρκετο et II, 153 ὄρωρκεται,
 quod notat Kühner: Griech. Gram-
 mat. I pag. 273.
 ὄρχεῖσθαι I, 141.
 ὄρχηδὸν VII, 144 not.
 ὄρχιες, ὄρχεις IV, 109 not.
 ὄς καὶ ὄς IV, 68 not.
 ὄς ἂν pro εἴ τις I, 136 not. II, 65
 not.
 ὄσιος III, 120.
 ὄσος aliis adiectiv. add. IV, 194. ὄσα
 πλείστα I, 14 not. ὄσος ὦν I, 199
 not. II, 22. ὄσος δὴ I, 160 not. II,
 103. III, 52. IV, 151. (cf. ὄμοσος
 δὴ II, 126 not.) ὄσος δὴ ποτε I,
 157 not. ὄσον τε IV, 62 not. III,
 30 not. ὄσον τι I, 185 not.
 ὄσπριον II, 37 not.
 Ὄστανὸς pro Ἀστανὸς V, 67.
 ὄστις pro ὄς IV, 8 not. — pro
 ὄστε I, 87 not. ὄ, τι (cur) I,
 111 not. II, 19. ὄτων I, 7. III,
 62. 115. VIII, 26. coll. III, 63.
 et I, 145 not. ubi ὄτων — μέγρι
 ὄτων II, 173 not. ὄτέοισι et τέ-
 οισι II, 82 not. ὄτεω II, 113.

*) Adde quae dixi in Iahnii et Seebod. Annall. philologg. 1832 s. Tom. VI p. 217.

**) De simili usu Romanor. conf. Ruperti ad Tacit. Annall. XIV, 52.

***) Add. Both. ad Iliad. V, 5 et XXI, 346 et cf. Ukert. Geograph. d. Gr. u. R. I, 2 pag. 157.

- ὄτεω δὴ I, 86. III, 121. (Aelian. N. A. IV, 53.)
 ὄσφραλισσθαι I, 80. 202. c. genit.
 ὄσφρυς (coxa) II, 40.
 ὄτ' ἂν seq. coniunct. I, 55 not. ὄτε
 δὴ I, 114. (Hartung. I p. 257.)
 ὄτι μὴ I, 18 not. I, 143. (coll. 164
 not.) 181. 183. II, 13. II, 50, III,
 26. 125. 155. IV, 183.
 οὐ pro μὴ VI, 9 not.
 οὐ γὰρ ἄμεινον I, 187 not.
 οὐ κη et οὐκ confus. V, 13 not.
 οὐκ — ἀλλὰ III, 69 not.
 οὐχ οἶον I, 91 not.
 οὐ γὰρ ὧν δὴ III, 121 not.
 οὐ μὲν οὐδὲ II, 120 not. IV, 205.
 VI, 72. VIII, 25 not. VIII, 130.
 οὐ μὴν οὐδὲ V, 98. III, 2.
 οὐ μέντοι οὐδὲ VI, 45.
 οὐ μέντοι II, 63.
 οὐ τι καὶ VI, 110 not.
 οὐ τι et οὐκ IX, 15 not.
 οὐ τι χαίρων III, 29 not. III, 36.
 οὐτε γε et οὐ τι γε VIII, 142.
 οὐ τι et οὐτοι III, 36 not. III, 69.
 IV, 186.
 οὐ τοι καταπροΐξει III, 36 not.
 οὐ τε — οὐ VIII, 98.
 οὐτε — τε IV, 94. V, 49 not. VI,
 1 not.
 οὐτε — οὐτε — τε I, 160 not.
 IX, 48.
 οὐτε — οὐτε — οὐ — οὐδὲ I,
 138 not. *)
 οὐτε (s. μήτε) — δὲ I, 99 not. I,
 108 not. (Cf. Hartung. Lehre d.
 Partik. I p. 197 seq.)
 οὐτε et οὐδὲ I, 3 not. **) Differ.
 T. II p. 677.
 οὐδὲ pro οὐ VI, 133 not. coll. I,
 191 not.
 οὐδὲ — οὐδὲ I, 2 fin. (Cf. Hartung.
 l. l. I pag. 210.)
 οὐδὲ γὰρ οὐδὲ IV, 16. V, 98 not.
 (Cf. Wentzel. De praeposs. tmesi
 ap. Herodot. p. 30.)
 οὐδ' ὧς VI, 76 not. III, 152.

- οὐδ' ὧν οὐδὲ V, 98 not. T. III
 pag. 816.
 οὐδαμὰ I, 56. 58. III, 10 not. III,
 88. V, 35.
 οὐδέεις ὅστις οὐ VII, 145 not. coll.
 VIII, 65.
 οὐδὲν, οὐδένας εἶναι etc. VIII, 106.
 IX, 58 not.
 οὐδὲν δεινὸν μὴ I, 84. 155. οὐδε-
 μίη ἔκδυσις, μηχανή etc. VIII,
 100 not. I, 209 not. et add. la-
 cobitz. ad Lucian. Revivisc. p.
 153.
 οὐδὲν ἄλλο ἢ VII, 163 not.
 οὐδὲν τι (πάντως) V, 65 not.
 οὐδὲν λέγειν VII, 17.
 οὐδὲν i. q. οὐ I, 196. (ubi plura
 similia excitat Negris.)
 οὐδὸς III, 14 not.
 οὐθαρ IV, 2.
 οὐκων I, 11 not. I, 205 not. IV,
 118. V, 92 §. 7.
 οὐλαὶ κριθῶν I, 160 not.
 οὐλότατον τριχῶμα VII, 70 not.
 οὐρίζειν (terram ab alia terra) II,
 16 not.
 οὐρον (urina) IV, 187 not.
 οὐρος et ὄρος confus. vid. ὄρος et
 cf. I, 142 not.
 οὐρος (de finibus regionis) I, 172
 not.
 Οὐροτάλ III, 8 not.
 οὐτος et αὐτός confus. I, 84. —
 ζούτων et ζούτου confus. I, 4.
 III, 42 not. ταῦτα et τάδε I, 125
 coll. I, 137. 140 not. 141 not.
 143. III, 61 not. VII, 168. VI,
 53 not. 58 not. ζούτου et ζούδε
 VII, 5 not.
 οὐτω (tum) VII, 148. — in de-
 scriptt. I, 11 coll. I, 196 not. οὐ-
 τω postpositum VI, 3 not. VII,
 170. 206. οὐτω δὴ III, 32 not.
 IV, 147 not. VII, 174. VIII, 40.
 IX, 6 not. οὐτω δὴ τι III, 12.
 III, 108 not. (Add. Hartung. Lehre
 d. Partik. I pag. 280.) IV, 28.

*) Conf. Fr. Franke De particc. negg. Comm. II Rintel. 1833 pag. 23,
 qui οὐ hoc in loco mutari vult in οὐτε. Idem (p. 25.) in loco III, 155, ubi
 οὐκ — οὐτε, mavult rescribere οὐκ — οὐδέ.

**) In quo loco G. Hermann. Opusc. III p. 158 tuetur οὐτε, uti dedimus.
 Sed Hartung. l. l. I pag. 211. οὐτε huic loco convenire negat.

52. IV, 77 not. IV, 184. VIII, 99.
 οὐχ οὕτω — ὡς III, 47. 120.
 ὄφελον (structura) I, 111 not.
 ὄφελος VIII, 68 §. 3 not. ὃ, τι περ
 ὄφελος ἦν.
 ὄφθαλμιαῖν not. ad V, 18. et VII,
 229 not.
 ὄφθαλμός· ἀληθόνες ὄφθαλμῶν
 V, 18. not.
 ὄφθαλμοὶ (ministri regis Persarum)
 I, 100 not. I, 114 not. Add. I. de
 Hammer. Geschicht. d. Osman. I
 pag. 157.
 ὄφεις οἰκουρὸς (Athenis) VIII, 41
 not.
 ὄφεις τριέλικτος, μυριέλικτος VI, 77
 not.
 ὄφεις περρωτοὶ II, 75.
 ὄφλειν δειλίαν VIII, 26 not.
 ὄφρῦη et ὄφρῦς IV, 181 not.
 ὄφρῦσις V, 92 §. 2 not.,
 ὄφρα I, 171 not.
 ὄφρατις II, 99 not. III, 85 not.
 ὄφρατος et ὄφρα IV, 201. IX, 25.
 ὄφρατος παρέχειν I, 86.
 ὄφρα II, 99 coll. I, 1. ὄφρα ἐνυ-
 πνίου VIII, 54 not.

II.

πάγας στήσαι II, 121 §. 2.
 πάθη I, 122 not. πάθος (de clade)
 V, 46. 87.
 παθήματα et μαθήματα opposit. I,
 207 not. *)
 παιγνία (lusus) I, 94.
 παιγνιῶν II, 173 not.
 παιδεύειν c. duplic. accus. I, 136
 not.
 παιδοποιὸς I, 59 not.
 παιδοφόρος VII, 190 not.
 παίζειν IV, 77 not. — IX, 11 not.
 παῖς et παῖς V, 30 not.
 παῖδες καὶ γυναῖκες iunct. V, 98.
 παῖδες Ἀνδῶν et simil. I, 27 not.
 V, 49 not. VII, 130.
 παῖς ἐλέγχων, ὄρκου not. ad VI,
 86 §. 3.
 παῖς παρὰ πατρὸς ἐνδεκόμενος τὴν

ἀρχὴν (de legitima regni successio-
 ne) I, 7. II, 166 not.
 παιανίσαι et παιανίσαι V, 1 not.
 παλάθαι (massae) IV, 23 not.
 πάλαι (iam dudum) I, 8 not. τὸ
 πάλαι et τὸ παλαιὸν confus. IX,
 26.
 παλαιστιαῖα I, 50.
 παλάμη VIII, 19.
 πάλη (ἀποπαλέειν, ἐκπαλέειν) VIII,
 21.
 παλιγκοτα, παλιγκότως IV, 155 not.
 παλιλλογεῖν I, 90 not. I, 118, ubi
 ἐπαλιλλόγητο; de qua forma con-
 fer. Kühner. Grammat. d. Griech.
 Sprache I p. 86.
 παλίντονα τόξα VII, 69 not.
 πάλλειν, πάλλεσθαι (sortiri) III,
 128 not. — (trepidare) VII, 140
 not.
 πάλος III, 128. IV, 94. πάλω ἄρ-
 χην III, 80. (Conf. Blomfield.
 Gloss. ad Aeschyl. S. c. Theb.
 55.)
 πανδαισίη τελέη V, 20 not.
 πάνθηρες IV, 192.
 Πανιώνιοι VI, 7 not.
 παννυχίς IV, 76 not. T. II p. 678.
 πανοικίη VII, 39 not.
 πάντη I, 126 not. II, 78 not.
 παντοῖος ἀγῶν V, 8. παντοῖοι
 γενέσθαι III, 124 not. (Add.
 Winckelmann. ad Platon. Euthyd.
 pag. 125.)
 πανώλεθρος VI, 37 not. T. III pag.
 819.
 Παπαῖος (Scythis Iuppiter) IV, 59
 not. T. II p. 678.
 παρὰ c. genit. iungitur verbis μα-
 θεῖν, πνθέσθαι et simil. VII, 182
 not. — c. genit. VIII, 53 not.
 παρ' ἑαυτοῦ II, 129. VIII, 5 not.
 παρὰ cum dativo III, 132 not. III,
 160. VII, 16 §. 1. IV, 65. παρ' ἐ-
 μοὶ I, 32 not. VII, 16 §. 1. θέ-
 σθαι παρὰ σοὶ et παρὰ σέ VI,
 86 §. 1 not.
 παρὰ cum accusativo I, 120 not. II,
 160 not. VII, 20. VIII, 140 §. 1.
 — (inter) II, 121 §. 4. VII, 46

*) Similia quaedam excitat Lebeau in Specim. ad Lysiae Orat. funebr. Heidelberg. 1830 pag. 17 coll. Hollmeister. Ueber Herodot's etc. pag. 119.

- not. (praeter) IX, 25 not. *παρά πάλασμα ἐν ἔδραμῃ* IX, 33 not. *παρ' ἐμὲ εὐσεβῶς δύναιμι* VIII, 140 §. 1 not.
- παρά* in verbis. compositis. I, 91.
- παραβαίνειν* VI, 12 not.
- παραβάλλειν* I, 38 not. I, 108 not. VII, 179.
- παραβάλλεσθαι* VII, 10 §. 8. IX, 39 not.
- παραβόλος* IX, 45.
- παραγγεῖν* (seducere) I, 91. 142 not.
- παραγυμνοῦν* ((τὸν λόγον) I, 126. VIII, 19.
- παραγωγή* I, 142 not.
- παραδειγμα* V, 62 not.
- παραδιδόναι* IV, 119 not. coll. VII, 18 not.
- παραθήκη* et *παρακαταθήκη* V, 73 not. V, 85 not.
- παραιτέεσθαι* τινα IV, 146 not. V, 33 not. III, 132 not. IV, 43. VI, 24. 86 §. 3.
- παραιωρεῖσθαι* VII, 61 not.
- παρακαταθήκη* V, 92 §. 7 not. Vid. *παραθήκη*.
- παρακατατίθεσθαι* et *κατατίθεσθαι* VI, 73 not.
- παρακλίνειν* III, 156 not.
- παρακούμεν* III, 129 not.
- παρακρίνεσθαι* VIII, 70 not.
- παραλαμβάνειν* I, 38 not. III, 70. VII, 150 not.
- πάρραλος* VII, 161 not.
- παραλύειν* III, 136 not. c. genitiv. VII, 38 not.
- παραλύεσθαι* III, 105 not. *)
- παραμένειν* I, 82 not.
- παραμυθεῖσθαι* II, 121 §. 4.
- παραπλήξ* V, 92 §. 6 not.
- παραρτᾶσθαι* VII, 20 not. VIII, 76 not. IX, 29.
- παρασάπτειν* VI, 125 not.
- παρασκευάζεσθαι* I, 125. VII, 25 not. — *ὡς ἔς* et *ὡς τι* IX, 96 not. — cum partic. *ὡς* et particip. futur. II, 162 not. *παρασκευάδατο* III, 150 not. coll. IV, 58 not. V, 34. IX, 97.
- παρασχίζειν* II, 86 not.
- παρατρέπειν* (de fluvio) VII, 130 not.
- παρατρέβειν* VII, 10 §. 1 not.
- παρατυχῶν τῷ λόγῳ* VII, 236.
- παραχρᾶσθαι* I, 108 not. II, 141 not. IV, 159. V, 91 §. 1. VII, 223 not. VIII, 20.
- πάρδαλις* IV, 192.
- παρεῖναι ἔς τι* (advenire) I, 21 not. IV, 14. V, 72. 103. VI, 1 not. *παρήσαν* et *παρήσαν* III, 14 not. *παρεὸν* et *παρέχον* confus. V, 49 not.
- παρενθήκη* VI, 19 not.
- παρεῖξ* I, 130. III, 97 not. *παρεῖξ τοῦ* — *ἔθνεος* IV, 46. 82 not.
- παρεξέρχεσθαι* III, 14 not. V, 12 not.
- παρεξιέναι* V, 12 not. VII, 210.
- παρερχεσθαι* (de oratoribus) VIII, 80 not.
- παρέχειν* imperson. (licet) V, 49. III, 73 not. IV, 140. VIII, 8 not. *παρέχον*, *παρασχόν* V, 49 not.
- παρέχεσθαι* (praebere, exhibere) IV, 44 not.
- παριέναι* c. genit. VII, 38. c. accus. (transitum dare) III, 72. IV, 146 not. VII, 175. — VIII, 9 not. (de nocte.)
- παρισούσθαι* · *παρισεύμενοι* IV, 166. VIII, 140 §. 1 not.
- παριστάναι* · *παραστήναι* (in mentem venire) VII, 45 not.
- παραστήσαι*, *παραστήσασθαι* (ad deductionem s. sub potestatem redigere) III, 13 not. III, 45 not. IV, 136. V, 65. VI, 140 not. VIII, 80.
- Παρησός* et *Παρησός* VIII, 27 not. (Add. Bode nott. critt. in mythograph. Vatic. I §. 189 pag. 60)
- παροῶν* I, 37 not. — *παρεῖδες* I, 108 not.
- παρωροφίς* II, 155 not.
- πᾶς* · *πάντες ἄνθρωποι* i. q. *παντοδαποὶ*, *παντοῖοι* VII, 56 not. *διὰ πάσης ἀγωνίας* II, 91 not. *πάν* I, 32. (ubi Iacobs ad Aelian.

*) De hoc loco conf. etiam Iacobs ad Aelian. N. A. IV, 48, qui supplet τῆς ὁρμῆς. Add. eundem ad I, 38.

- N. A. IV, 36 interpretatur omni-
no) I, 57. εἴη ἂν πᾶν IV, 195
coll. V, 9. T. II pag. 678.
ἐς πᾶν ἔλθειν etc. VII, 118 not.
πάντα et τὰ πάντα I, 122 not. I,
163 not. II, 52 not. III, 74 coll.
III, 18. VI, 57. IV, 88. IX, 87.
πάντα δέκα et simil. IV, 88 not.
I, 50 not
πάντα εἶναι τι III, 64 not. III, 157
not. VII, 156 not.
πάντα ποιῖν, τομῶν I, 85. IV,
154 not. V, 37. 96. (ubi κινεῖν.)
πάντα τρόπον I, 188. 199.
πάντα ὁμοίως I, 139 fin. (Borne-
mann. Schol. ad Évang. Luc. pag.
107.)
πάσσειν not. ad II, 137.
παστᾶς II, 148 not. II, 169.
πάσχειν ἦν τι πάθη VIII, 102 not.
τι γὰρ πάθωμεν IV, 118 not. IV,
97 not. (Add. Blomfield. Gloss.
ad Aeschyl. Pers. 909.) οὐ πει-
σόμεθα IV, 119 not.
πατέσθαι (edere) II, 37 not. II,
66. IV, 186 not. — πατέονται et
δατέονται confus. II, 66 not. II,
37. 47.
πατήρ et δεσπότης oppon. III, 89.
πατρόθεν VIII, 90 coll. VII, 99.
πατροῦχος παρθένος VI, 57 not. *)
πάτρωσ VI, 103 not.
παύεσθαι τοῦ δρόμου IV, 124 not.
Πανσίκαι, Παισίκαι et Πανσοῖ not.
ad III, 92.
παχεῖς (οἶ) (divites) V, 30 not.
VI, 22.
πεδιάς IV, 23.
πέδιλα νεβρῶν VII, 75 not.
πεζός (ὁ) et τὸ πεζόν IV, 97. VII,
41 not. VII, 81. VII, 121. 184.
πειθαρχέσθαι V, 91.
Πειθῶ et Πειθανάγκη (dea) VIII,
111 not.
πειθεσθαι τινος I, 126 not. V, 29.
πεινία VIII, 111 not.
πειρᾶν (in re amatoria) not. ad IX, 108.
πειρᾶσθαι τινος IV, 80 not. VII,
211. VIII, 100 not. IX, 114. πει-
ρᾶν et πειρᾶσθαι III, 119 not.
πειρᾶσθαι c. particip. I, 77 not. II,
73 not. IV, 139. VI, 5. 9. 50. VII,
9 §. 1. VII, 139 not. VII, 148
not. IX, 53. 26 coll. III, 52. 118.
πειρώατο I, 68 not. (Add. Gras-
hof. in Schulzeit. 1832. nr. 120
pag. 964.)
πέλαγος (de alto mari) IV, 110.
πελάζειν VII, 141 not. VIII, 21.
πέλας (ὁ) (quivis alius) III, 142
not.
Πελειάδες (Dodonaeae) II, 57 not.
πέμμα et στέμμα confus. I, 132 not.
πέμπειν ἐπὶ τινα (mittere ad aliquem
arcessendum) VII, 15 not.
πενταδράχμους ἀποδόμενοι VI, 89
not.
πεντάεθλον et πένταθλον VI, 93.
IX, 33.
πεντήρης (navis) VI, 87 not.
περ IV, 168. οἴην περ οἱ ἄλλοι Αἰ-
βνες (ubi Hartung. Lehr. d. Part-
tik. I p. 341 reddit: ganz diesel-
be wie, citans alios locos: III, 16.
IV, 139. I, 206. III, 170 coll. I,
11. I, 30.) IV, 186. διότι περ
οὐδὲ Αἰγύπτιοι (ubi Hartung. l. l.
I p. 343 exponit: ganz aus dem
nemlichen Grunde.)
Περαιή (Boeotiae) VIII, 44.
περὶ c. genitivo (quod attinet ad)
I, 157 not. II, 101 not.
περὶ cum dativo VII, 61 not. —
περὶ θυμῷ III, 50 not. περὶ ἄλ-
λήλων VIII, 16 not.
περὶ cum accusat. I, 24 not. I, 27.
III, 131. (Cf. Jacobs ad Aelian.
N. A. XVII, 9.)
περιαιρεῖν (diruere) VI, 46 not.
περιαιρεῖσθαι III, 41 not.
περιβάλλειν (circumnavigare) VI,
44 not.
περιβάλλεσθαι I, 163. 186. VII, 191
not. VI, 46. IX, 96. — (sibi com-
parare) III, 71 not. VI, 25. VII,
190 not.
περιβολος VI, 134 not.
περιεῖναι ἧσαν περιεοῦσαι V, 77
not.
περιεῖρειν II, 96 not.

*) Add. d. h. l. C. Hermann. De causis turbat. apud Lacedaemon. agra-
rum aequalitatis (1834 Marburg.) pag. 41 seq.

περιελαυνόμενος I, 60 not.
 περιέπειν εὖ I, 73 not. I, 114. II, 69 not. II, 115 not. II, 169 not. V, 1 coll. VII, 149. περιέσπε et περίεσπε I, 114 not.
 περιεργάζεσθαι II, 15 not. περιεργάζεσθαι τῷ θυλάκῳ III, 46 not.
 περιέργειν II, 148.
 περιέρχεσθαι (circumvenire, decipere) III, 4 not. περιελθεῖν s. περιέναι (de regni transitione) I, 120 not. I, 187. I, 7 not. I, 95. VI, 111. VII, 88 not. VIII, 106 not. (Lucian. Toxar. §. 51.) περιελθεῖν ἐς s. πρὸς τινα III, 140. Vid. ἐς.
 περιέσχατα (τὰ) I, 86. V, 101.
 περιέχεσθαι (tueri) I, 147 not. — cum genitiv. III, 53 not. V, 40. VII, 39. VIII, 60 §. 2.
 περιηγεῖσθαι VII, 214 not.
 περιήγησις II, 73 not.
 περιήκειν I, 120 not. VII, 16 §. 1. VI, 86.
 περιήλυσις II, 123 not.
 περιημεκτέειν τινη (moleste ferre, indignari) I, 44 not. III, 63. IV, 154. VIII, 109. IX, 41 not.
 περιθύμως ἔχεσθαι II, 162 not. III, 50 not.
 περιῦέναι (transire) de regno I, 120 not. Vid. περιελθεῖν. περιῦόντος et προϊόντος IV, 155 not.
 περιῦστάναι. περιστάντες κύκλῳ I, 43 not.
 περιείρας, τὴν κόμην κακῶς III, 154. (Vid. Jacobs ad Aelian. N. A. II, 10.)
 περικλήει VII, 198 not.
 περικτίονες not. ad VIII, 104.
 περιλαμβάνειν V, 23 coll. 87. VIII, 106.
 περιλεσχήμεντος I, 153 not. II, 135 not.
 περινηθεῖν II, 107 not. IV, 164 not. VI, 80.
 περίξ τινός III, 97 not. IV, 152 not. περίξ τι ἰσάναί IV, 15 not. V, 115. περίξ λαμβάνειν V, 87 not.
 περιξυρεῖν III, 8 not.
 περίοδος γῆς ἀπάσης V, 49.
 περίοικοι (Lacedaemonii oppon. Spartanis) IX, 11 not. VI, 58 not.

περίοικοι et ἔλωτες diff. IX, 11 not.
 περιορᾶν (structura) I, 24. 191. II, 64 not. III, 48 not. IV, 113.
 περιπίπτειν τινὶ et περὶ τινα VIII, 16 not. περιπίπτειν ἑαυτῷ I, 108.
 περιπίπτειν συμφορῇ VII, 88 not.
 περιπλομένων s. περιφερομένων ἐνιαυτῶν IV, 72 not.
 περιφάνηριον I, 51.
 περισπερχθῆναι τῇ γνώμῃ VII, 207 not.
 περισταδὸν VII, 225.
 περιστέλλειν IV, 80 not. I, 98. IX, 60. VI, 30 not. III, 82. 31. II, 147 not. II, 90. (ubi de mortuorum cura.)
 περιστεφανοῦσθαι VII, 130.
 περιστίζειν IV, 2 not.
 περιστυλος II, 148 not. II, 153.
 περισφύριον IV, 176.
 περιτάμνεσθαι IV, 71. 159 not.
 περιτιθέναι I, 129. III, 81.
 περιτίλαι θριδάκα III, 32 not.
 περιτρόχαλα κείρεσθαι III, 8 not.
 περιυβρίζειν IV, 159 not.
 περιφάνεια IV, 24 not.
 περιφέρειν VI, 86 §. 2 not.
 περιφλύειν V, 77 not. ubi περιπεφλυεσμένους. Vid. Buttman. Gr. Gramm. II pag. 250.
 περόνη V, 87 not.
 περονητῆρις V, 87 not.
 Πεδάριοι et Περαιοι VII, 128 not.
 πέσσειν (coquere) VIII, 137 not.
 πέσσοι I, 94 not.
 πέσνη et πίτυς VI, 37 not.
 Πηδασεῖς VIII, 104 not.
 πηκτις I, 17 not.
 πηλός II, 36 not.
 πῆμα ἐπὶ πῆματι I, 68 not. (Add. Apitz. Adversus. ad Sophocl. Trach. 882 pag. 282.)
 πηχὺς (βασιλικός) I, 179 not. coll. I, 178 not. VII, 36 not. πῆχεις (in citharis) IV, 192 not.
 Πίγρης et Τίγρης V, 52 not.
 πιέζειν et πιέζειν I, 142. III, 146. VIII, 142 not.
 πῆλοι IV, 23 not. IV, 73. *) III, 12

*) Hoc loco πῆλους εἰρηνέους Braun. De vestit. sacerdd. Hebr. II, 4 §. 379 accipit tapetes ex lana coactos, cum πῆλος de eo, quidquid ex lana coactum sit, dicatur.

- not. *πίλοι ἀπαγέες* VII, 61 not. coll. VII, 92.
- πίναξ πτυκτός* VII, 239. *πίνακες* (*tabulae, mappae geographicæ*) V, 49 not.
- πίνειν. πιεῖν τὸ ὕδωρ* (*terra dicitur*) IV, 198 not. coll. III, 117. Add. Blomfield. Glossar. ad Aeschyl. Choeph. 91.
- Πιξόδαρος et Πιξώδαρος* V, 118 not.
- πίπτειν ἐς δάκρυα* VI, 21 not. *) *πρήγματα πεσόντα* VII, 18 not.
- πίρωμις* II, 143 not.
- Πίσα et Πίσσα* II, 7 not. (Cf. Lozynski ad Hermitipi fragm. pag. 68.)
- πίστις τε καὶ ὄρνια* IX, 92.
- πίσυννος* VII, 10.
- Πιτανάτης λόγος* IX, 53.
- πίτυς et πεύκη* VI, 37 not. *πίτυος τρόπον ἐκτρίβειν* *ibid.*
- Πλακηνή μήτηρ* I, 57 not.
- πλανᾶσθαι* (*de somniis*) VII, 16 §. 2. *ἐν λόγοις* VI, 37 not.
- πλάσαι δόμον, οἰκίαν* VIII, 109 not.
- πλαστός λόγος* I, 68 not.
- Πλάτεια, Πλάταια* (*insulae nomen*) IV, 151 not.
- Πλάταια et Πλάταιαι* (*urbs*) VIII, 50 not.
- πλατάνιστος* T. III p. 822.
- πλειστός (εἶναι) τῇ γνώμῃ* VII, 220 not. coll. V, 126.
- πλέειν* (*aetatem, vitam*) V, 92 §. 6 not. coll. VII, 46.
- πλεκτὰ* (*s. πεπλεγμένα*) *κράνεα* VII, 63 not. coll. VII, 89 not.
- πλέον φέρεσθαι, ἔχειν* etc. VIII, 29. IX, 70. *πλέον ἢ ἔλασσον* VII, 184 not. *οὐδὲν ἐπὶ πλέον ἐγένετο* VI, 42 not. Vid. *ἐπί*.
- πλεονέκτης λόγος* VII, 158 not. T. III p. 827.
- πλεῦνες* I, 82.
- πλήθος* (*abundat fere*) I, 66 not. (*de montis amplitudine*) I, 203 not. (*de plebe*) V, 76 not.
- πληθούσης ἀγορῆς et simil.* II, 173 not. (coll. III, 104.) IV, 181. VII, 49 §. 2 not. VII, 223.
- πλημμυρίς* VIII, 129 not.
- πληροῦν et πλήρωμα* (*de navium remigibus*) VII, 96. VIII, 1 not.
- πλήσσειν* (*in pass. de victis.*) V, 120 not. — *πληγέντες δάροισι* VIII, 5 not.
- πλίνθοι* I, 50.
- πλινθουλκός, πλινθουλκεῖν* not. ad I, 179.
- πλοῖα et νῆες* diff. VII, 2 not.
- πλοῖα ἱππαγωγὰ* VI, 48 not. VII, 97 not.
- πλέειν s. πλώειν pro ἀναπλέειν* VIII, 108.
- πλώσαι* I, 24 not. IV, 156 not. *συνεκπλώσαι et συνεκπλεύσαι* I, 5.
- πλωτῆ* II, 156 not.
- πνίγειν* II, 92 not.
- ποδαβρός* I, 55 not.
- ποδανιπτῆρ* II, 172.
- ποδαπός et ὀποδαπός* VII, 218 not.
- ποδεῶν* (*limes*) VIII, 31. (*utris petiolus*) II, 121 §. 4.
- ποθέειν. ἐπόθησα et ἐπόθησα* IX, 22 not.
- ποιεῖν* (*fingere, ponere*) VII, 184 not.
- ποιεῖν νόον* I, 27 not.
- ποιεῖν πάντα. Vid. πάντα.*
- ποιεῖν ἔπεα* IV, 13 not. coll. II, 53. IV, 35 not.
- ποιεῖν ἐπιτελέα. Vid. ἐπιτελέα.*
- ποιεῖν* (*de poetis*) (*canere, versibus conscribere*) II, 53. III, 38. IV, 13 cf. V, 95 not. *ποιεῖσθαι* (*faciendum curare*) I, 31 not. II, 86 not. 100 not. II, 129. II, 148 not. V, 77. II, 172. 181. III, 57. V, 77. Quo eodem sensu *ποιεῖν* II, 127 not. coll. IV, 152.
- ποιεῖν et ποιεῖσθαι θυσίην* VI, 57 not. IX, 19 not.

*) Ibi pro ἔπεσε, ut nunc e libris scriptis editum invenitur, quod olim legebatur ἔπεσαν, Longini quoque auctoritate probatum De subl. §. 44, id revocari vult Buttman. Ausf. Griech. Gramm. II pag. 218. probante Kühnero Griech. Gramm. I p. 179.

- ποιεῖν et ποιεῖσθαι δεῖνὰ II, 121 §. 5. III, 14 not. III, 155. V, 33 not. V, 87. VII, 35 not. IX, 7 §. 1. VIII, 15 not. (Add. Aristoph. Ran. 1093 s. 1032 Both.)
- ποιεῖσθαι cum duplic. accusat. I, 68. 127. 160. III, 25.
- ποιεῖσθαι ἐάντοῦ τι VIII, 58.
- ποιεῖσθαι φίλα II, 152. V, 37.
- ποιεῖσθαι μέγα III, 42 not. IX, 111.
- ποιεῖσθαι πρεσβύτερα V, 98 not.
- ποιεῖσθαι ἀσπαστόν V, 98 not.
- ποιεῖσθαι ἀπόρρητα IX, 45 not.
- ποιεῖσθαι νιόν (filium adoptare) IV, 180 not.
- ποιεῖσθαι ὄρην, λόγον I, 4 not. coll. III, 25 not. IV, 142. — πρῆγμα οὐδὲν (pro nihilo ducere) VII, 150 not. VI, 63.
- ποιεῖσθαι στρατηγὴν III, 3 not.
- ποιεῖσθαι συμφορὴν IV, 79 not. V, 9 not. VIII, 10 not. — ὄργην III, 25 not. VII, 105 not.
- ποιεῖσθαι ἀνάπειραν etc. (experiri) VIII, 9.
- ποιεῖσθαι θωῦμα etc. pro θωμάξειν III, 25 not.
- ποιεῖσθαι ἐξέτασίν τινος VI, 118 not.
- ποιεῖσθαι δὲ ἀγγέλου VI, 4. — ἐς ἀναβολάς τι VIII, 21 not.
- ποιεῖσθαι ἐν νόμῳ I. 131. ἐν λόγῳ VII, 14 not. I, 153. ἐν ἐλαφρῶ et simil. I, 118 not. III, 154. VI, 13. III, 50. ἐν κέρδει II, 121 §. 4. ἐν ὁμοίῳ VII, 138 not.
- ποιεῖσθαι περὶ πολλοῦ VII, 119 not.
- ποιήματα VII, 84.
- ποιμίη διάλεκτος Herodoti: Comm. §. 14 pag. 417.
- ποιμίλλειν I, 203.
- ποιμιλώτερον VII, 111 not.
- ποιμνία III, 65 coll. VI, 139 not.
- πολέμιος· τὰ πολέμια (s. τὰ πολεμῆια) et τὰ πολεμικά confus. III, 4 not. V, 111. VII, 111. 234. IX, 122 coll. VII, 238 not.
- πολεμιστήριοι (equi bellatores) I, 192. πολεμιστήρια ἄρματα V, 113 not.
- Πολιάς (Minerva) V, 82 not.
- πολιζέιν (terram) V, 13 not. IV, 108 not.
- πολιορκεῖν VIII, 28.
- πόλις (de civitate) VIII, 66 not. — (de arce) VII, 26. πολίων et πολεμίων confus. VI, 42 not.
- Πολίχνη, Πολίχραι et Πολίχρα VI, 26 not.
- πολλαπλήσιος et πολληπλήσιος III, 135 not. IV, 45. IV, 50. V, 45 not. VIII, 10. 140.
- πόλος (horologium) II, 109 not.
- πολυήρατος IV, 159 not.
- πολύς (de amplitudine) (πολλαὶ χεῖρες, πολλὴ γλώσση, κόλπος πολὺς) VI, 125 not.
- πολύς, μέγας al. iunct. IV, 39 not. coll. IV, 109. VII, 14 not.
- πολύς εἶναι I, 120 not. c. particip. I, 98.
- πολύς repetit. VI, 43 not. πολλὸν χρῆμα ibid.
- πολύς ἐγκεῖσθαι VII, 158 not.
- τὰ πολλὰ (plerumque) I, 203.
- τὰ πολλὰ πάντα II, 35. V, 67 not.
- πολλοὶ πολλάνις et simil. VIII, 102.
- πολλῶ et πολλὸν conf. III, 103 not. V, 1 not. V, 77. VII, 7 not. VIII, 130.
- οὐ πολλῶ τεῶ IV, 47 not. IV, 86.
- πολυπλάνητος I, 56 not.
- πολυτροπή II, 121 §. 5.
- πολύφημος (conciō) V, 79 not.
- πολυψήφισ I, 55 not. (Ubi recte nunc πολυψηφίδα pro olim vulg. πολυψηφίδα. Vid. Spitzner. De vers. her. pag. 50.)
- πομπὴ θείη I, 62 not. III, 77 not. VII, 16 §. 2. VIII, 94. IV, 152.
- πονεῖσθαι (occupari, versari) II, 63 not.
- πόνος (pugna) VI, 114 not. — VII, 190 not. VIII, 89. IX, 27.
- ποντικὸν IV, 23 not.
- Πόντος (de mari Aegaeo) II, 97. IV, 99.
- πορθμῆια VII, 25 not.
- πόρη V, 87 not.
- πόρρω τῶν νυκτῶν et simil. not. ad IX, 44.
- πορφυρεὺς IV, 151.
- ποσειροτος I, 66 not.
- ποταμοὶ (canales) II, 93. 94.
- Ποτιδαῖται (de scriptura) VIII, 126 not.
- πότιμα ὕδατα VIII, 22 not.
- πράττειν (exigere) III, 58 not. Add.

- Blomfield. Glossar. ad Aeschyl. Pers. 482.
- πράττειν πολλά V, 33.
- πράττειν τι (*agere aliquid*) IX, 108.
- πράττειν absolute (*cedere, male*) III, 25. IV, 156 not. VII, 18 not. Vid. Apitz. Adverss. ad Sophocl. Trachin. 142 pag. 111.) Hinc οὐτω ἔπροξε VIII, 129 not. VI, 44 not. VI, 94. IV, 97 not. coll. V, 78.
- πέπρακται (*actum est*) VII, 10 §. 3 not.
- πρεσβεύειν (*maiorem natu esse*) VII, 2 not.
- πρεσβυγενειῇ et πρεσβείῃ VI, 50 not.
- πρήγμα μέγιστον III, 132. T. II pag. 676.
- πρήγμα εἶναι (*opus esse*) I, 79 not. IV, 11 not. V, 33 not. V, 84 coll. VII, 12 not. οὐδὲν πρήγμα ἔστι (*nil refert*) I, 207 not.
- πρήγματα ἔχειν καὶ παρέχειν I, 155 not. VII, 181.
- πρήγματα (*opes, copiae*) VI, 13 not. — (*imperium*) II, 120 not. III, 81 not. IV, 164 not. VI, 39 not.
- πρητήριον VII, 23 not.
- Πρηηνεύς I, 27 not.
- πριν — ἢ cum infinit. II, 2. IV, 9 not. V, 118 not. cum coniunct. I, 19 not. cum coniunct. sine ἄν IV, 157. T. II pag. 678. VI, 82. T. III p. 819.
- πριν ἄν cum infinitiv. I, 140.
- πριν ἄν cum coniunct. I, 32. *) I, 82. — De πριν ἄν seq. optativo cf. Ephem. Ien. 1834. August. nr. 150 p. 230.
- πρὸ i. q. ἀντὶ I, 62 not. (Add. Iacobs. ad Aelian. N. A. III, 23.)
- πρὸ et πρὸς in verb. compos. confus. V, 82 not. VIII, 144 not. Sic προκειμένον et προσκειμένον VI, 57 not. IX, 61 not. προάγειν et προάγειν IX, 92. IV, 10.
- πρὸ et παρὰ confus. I, 5 not. προβήσομαι et παραβήσομαι.
- προάγεσθαι II, 121 §. 4 not.
- προαγορεύειν VIII, 83 not. ὑπὸ κήρυκος IX, 98 not. III, 61 not.
- προαιδεῖσθαι I, 61 not. III, 140.
- προηδέατο I, 61. **)
- προαστήριον V, 12 not.
- προβαίνειν c. particip. V, 51 not.
- προβάλλειν VII, 141 not. προβάλλεσθαι IV, 46 not.
- πρόβατα (*sensu latiori*) I, 207 not. I, 183. 188 not. II, 41. IV, 43. 61. VII, 171. IX, 93 not. προβάτων τὰ λεπτά I, 133 not. VIII, 137 not. πρόβατα ἡλίου ἰρὰ IX, 93 not.
- πρόβλημα VII, 70 not.
- προβόλαιον VII, 148.
- πρόβολοι λυκοεργέες VII, 76 not.
- πρόβοςκος I, 113 not.
- πρόβουλοι, προβουλεύειν VI, 7 not. VII, 172 not.
- προδεικνύειν· προδέξαντες I, 80 not. — confus. cum προσδέξαντες IV, 10.
- προδέκτωρ VII, 37 not.
- προδιδόναι τινα VII, 187 not. προδοῦναι πρὸς τινα III, 45.
- πρόδρομος IX, 14.
- προεδρία I, 54 not. coll. IV, 88 not. VI, 57. T. III pag. 818.
- προειπεῖν VII, 116. (*edicere*) de praeconibus III, 61 not. προειρητο VII, 116 not.
- προεξανίστασθαι (*in certaminibus*) VIII, 59 not.
- προεξέδρη VII, 43 not. coll. IV, 88 not.
- προερεῖν III, 61 not.
- προεσάγεσθαι I, 190. VIII, 20 not.
- προέχειν IX, 4. — (*eminere*) I, 1. 32. προέχειν ἄλλων (*de equo longius provecto*) IX, 22 not. coll. IV, 120 not.
- προέχεσθαι (*praetendere*) I, 141 not.
- προέχεσθαι τὴν κεφαλὴν II, 42.

*) Hoc loco melius abesse voculam ἄν censet G. Hermann. Opuscc. IV p. 108.

**) Hoc pro plusquamperfecto haberi vult Grashof. in Schulzeitg. 1832 pag. 964. Conf. quoque Wesseling. Diss. Herod. XI pag. 178.

- πρόθυμος ἦν ἀγνέων VI, 74 not.
 (Add. Bothe ad Iliad. IX, 504.)
 πρόθυρα (τά) III, 140 not. VI, 35
 not.
 προιστάναι· προσετέετε V, 49, de
 quâ forma confer. Kühner. Gr.
 Gr. I p. 249. et p. 224.
 προϊστασθαι (creare) IV, 80.
 προϊσχεσθαι I, 3 not. I, 144. III,
 137. IV, 165. VI, 9 not. VI, 49.
 86. VIII, 3 not.
 πρόκα I, 111 not. VI, 134 not. VIII,
 135.
 προκαταλύεσθαι VII, 6 not.
 προκατῆσθαι VII, 172. VIII, 36
 not.
 προκατίζειν I, 97.
 προκεισθαι VI, 136 not. II, 12. IX,
 101. confus. cum προσκείσθαι.
 Vid. πρό.
 Προκλῆς et Πατροκλῆς III, 50 not.
 IV, 147 not. T. III pag. 674.
 Προκόνησος et Προκόνησος IV,
 13 not. Add. Voemel, ad Demo-
 sth. Philipp. II pag. 39 seq.
 προκοπέειν· ἡ νύξ προέκοψε not.
 ad IX, 44. προκοπέεσθαι I, 190.
 III, 56.
 πρόκορσσαι II, 125 not. IV, 152
 not. VII, 188 not.
 προλεσχηνέεσθαι VI, 4.
 προμαντεία I, 54 not.
 προμαντις i. q. προφήτης I, 182
 not. II, 55. VI, 66 coll. VIII, 135
 ibique nott.
 προμαχεῶν I, 164 not. III, 151.
 προμετωπίδια (de equorum ornatu)
 VII, 70 not.
 προμηθεῖη et προμηθήη III, 36 not.
 προμηθεῖσθαι IX, 108 not.
 Προμηθήη (Minerva) I, 92 not. III,
 108 not. VIII, 37.
 πρόνοος III, 36 not.
 Πρόξενοι (Spartae) VI, 57 not.
 coll. V, 63 not.
 πρόσπος IX, 17.
 προσοφειλομένη ἔχθη V, 82 not.
 T. III pag. 815.
 προπέμπειν IX, 108.
 πρόπλοι (naves) VI, 97 not.
- πρόπολος II, 64.*
 προπύλαια II, 101 not. II, 121. 155.
 175.
 πρόρριζος VI, 86 §. 4 not.
 πρὸς cum genit. post verba neutr.
 VI, 45 not. VII, 139. versus I,
 84. 110 not. 145 not. II, 99. 154.
 III, 102. IV, 181. VII, 20. (cum
 genitivo et accusat.) II, 121 not.
 II, 148 not. coll. IV, 17. 37. 122
 not. IV, 191. VII, 55 not. VIII,
 85 not. a parte II, 154. V, 89.
 VII, 99. 166. πρὸς τινος εἶναι I,
 75 not. coll. III, 137 not. IV, 133
 not. IV, 138. VII, 153 not.
 πρὸς cum dativo πρὸς τούτοις
 (praeterea) I, 41 not. VII, 6. 197.
 III, 65 not. 74. πρὸς τοῖσι et
 τούτοις confus. V, 97.
 πρὸς cum accusativo: (quod attinet
 ad) I, 129 not. (secundum, ad)
 III, 153. Hinc πρὸς τὰντα VII,
 173. (propter) I, 38. (prae) in
 comparationibus II, 35. III, 94
 not. VIII, 44 not. Jacobs ad Ae-
 lian. N. A. X, 4. τὰ δὲ πρὸς
 cum accusat. II, 8 not. coll. II,
 121 not. IV, 38 not.
 πρὸς ἠδονῆν, χάριν VII, 101 not.
 III, 126 not. (Add. Stallbaum. ad
 Platonis Sympos. pag. 33.)
 πρὸς s. ἐς τὰ μέγιστα VIII, 20 not.
 πρὸς et ἐς confus. VII, 208 not.
 πρὸς δὲ absolute (praeterea) I, 41
 not. II, 12.
 πρὸς δὲ καὶ VIII, 51 not.
 καὶ πρὸς I, 156.
 πρὸς δὴ ὦν I, 58,
 προσάγειν et προάγειν confus. IX,
 92.
 προσάγεσθαι II, 172 not.
 προσαγωγὰς II, 58 not.
 προσαιρεῖσθαι IX, 10 not.
 προσβάλλειν κέρδος VII, 51 not.
 προσβῶθῆσθαι et προσβῶθῆσαι con-
 fus. VIII, 144 not.
 προσγῆλᾶν V, 92 §. 3 not.
 προσδοκίμος I, 108 not. VI, 6. III,
 123 not. VIII, 20. IX, 89.
 προσεμπικραίνεσθαι III, 146.

*) Vid. Wesseling. Diss. Herod. XI p. 169, qui de Deorum administris aediumque sacrarum curatoribus vocem adhiberi ostendit.

- προσέρχεσθαι et προσιέναι (de tri-
 butis) V, 17 not. VI, 46.
 προσεταιρίζεσθαι III, 70 not. V,
 69.
 προσεύχεσθαι I, 48 not.
 προσεχείς τεταγμένοι IX, 28 not.
 IX, 102.
 προσέχειν vid. προσίσχειν.
 προσήκων IV, 14. οἱ μάλιστα προσ-
 ἦγοντες III, 24 not.
 προσηνής II, 94 not.
 προσθίω I, 108 not.
 προσθήκη IV, 30.
 πρόσθιοι πόδες II, 69 not.
 προσίσθαι I, 48 not.
 προσίσχειν IV, 76 not. 147. III, 136
 not. IV, 42.
 προσίσχειν et προσίσχεσθαι confus.
 VI, 99 not.
 προσίσχειν et προσέχειν confus. III,
 58 not.
 προσκατῆσθαι πόλιν et πόλει V,
 104 not.
 προσκείσθαι I, 119 not. I, 123 not.
 I, 133 not. VI, 61 coll. VII, 6. et
 37 (ubi valet iniunctum esse.)
 προσκείσθαι τῷ ὄνῳ III, 34 not.
 τούτοις προσκίεται ἀποδεικνύναι
 etc. VI, 57 not. τὸ προσκείμενον
 IX, 61 not.
 προσκίεπτεσθαι VII, 177 not.
 προσκηδεῖς VIII, 136.
 προσκλήσασθαι V, 69.
 προσκυνεῖν (apud Persas orientales-
 que homines) I, 134. II, 80 not.
 III, 86. VII, 13. 136. VIII, 118.
 II, 121 init.
 προσλαβέσθαι VIII, 90.
 προσλογίζεσθαι (addere) V, 54 not.
 προσμίγειν IV, 46. — (accedere)
 VI, 96 not.
 πρόσσδος VII, 212.
 προσορέγεσθαι VII, 6 not.
 προσονδίζειν V, 92 §. 3 not.
 προσοφειλομένη ἔχθρη not. ad V,
 82 not.
 προσπασσαλεύειν σανίδα IX, 119
 coll. VII, 33 not.
 προσπέμπειν IX, 108.
 προσπεπλασμένοι νεοσσιαὶ ἐκ πη-
 λού III, 111.
 προσπίπτειν τινὶ II, 2 not. III, 40
 not.
 προσποιεῖσθαι (simulare) II, 121
 §. 4. — τινὰ (sibi conciliare ali-
 quem) VI, 66 not. προσποιεῖσθαι
 πόδα IX, 37 not.
 προσπταίειν I, 65. III, 40. II, 161.
 VI, 45. 95. VII, 170. 210.
 προσπατενεῖν ἰσοῦ not. ad VII, 111.
 προστάτης τοῦ ἐμπορίου II, 178
 not.
 προστῆναι (a προσιστάναι) I, 86
 not. I, 119 not. 129. T. I p. 926.
 προστιθέναι et προτιθέναι confus.
 III, 38 not. IV, 65 not. VI, 21
 not.
 προστιθέναι (mandare) V, 30.
 προστιθέναι μῆνιν VII, 229 not.
 τὰς θύρας III, 78 not.
 προστίθεσθαι φίλους etc. V, 69
 not. IX, 33 not.
 πρόσφατος II, 121 §. 5.
 προσφέρειν et προφέρειν confus.
 VII, 9 §. 2. — III, 74.
 προσφέρειν (afferre) VI, 125 not.
 coll. IX, 108. — λόγους in re a-
 matoria, not. ad VIII, 108.
 προσφέρεισθαι (accedere) VI, 96
 not. — (congradi cum hoste) V,
 109 not. IX, 71 not.
 πρόσφορα IV, 14.
 προσχέσθαι πρόφασιν VIII, 3 not.
 πρόσχημα (ornamentum) V, 28 not.
 πρόσχημα λόγον i. e. (praetextus)
 IV, 168 not. VI, 133 not.
 προσχόντες pro προσσχόντες I, 2
 not. I, 86. II, 136. 182. III, 48.
 IV, 145. 147. V, 63. T. I p.
 926.*
 προσχοῦν II, 99 not.
 προσχωρέειν. τὰ ἄλλα — τοῖς Θρή-
 ξι προσκεχωρήκασιν IV, 104 not.
 πρόσω τῆς νυκτός not. ad IX, 44.
 πρόσω ἀνήκειν τινὸς VII, 237
 not.
 πρόσωπον (de rostro) II, 76 not.
 προτείνεσθαι VII, 160 not.
 προτερεῖν IX, 57.

*) Add. Ellendt. ad Arrian. II, 1 §. 2. et conf. Sinner. ad Longi Pastoral. pag. 173, ubi sic προστάς.

πρότερον et προτέρων VI, 96 not.
 coll. IX, 62.
 πρότερον ἢ IX, 86 not.
 πρότερον s. πρώτον abundant. po-
 sit. III, 16 not. IX, 62.
 προτιθέμαι λόγον not. ad VIII, 61.
 ἀέθλους VII, 197. προτιθεῖ (de
 forma) I, 133 not.
 προτιμᾶν c. genit. I, 86 coll. III,
 21 not.
 προτρέπεσθαι I, 31 not.
 πρόφαντον V, 63 not. IX, 93 not.
 πρόφασις· πρόφασιν προσγέσθαι
 VIII, 3 not. ἐπὶ προφάσεως VII, 150.
 προφέρειν τι τινί I, 3. IV, 151 not.
 V, 28. 63 not. VI, 127 not. VIII,
 125.
 προφητεύειν VII, 111 not.
 προφήτης VII, 111 not. VIII, 135.
 πρόχνησις I, 160.
 προχωρεῖν I, 84 not. V, 44. VIII,
 103.
 πρύμναν ἀνακρούεσθαι VIII, 84
 not. coll. VI, 115.
 πρυτανήη VI, 110 not.
 πρώτος. τὰ πρώτα εἶναι VI, 100
 not. coll. IX, 78 not.
 τὴν πρώτην I, 153 not. III, 134
 not.
 πρώτον μὲν — ἐπὶ δὲ not. ad VII,
 219.
 πρώτα μὲν — δεύτερα δὲ III, 81.
 VII, 8 §. 2 not. I, 204 not. coll.
 III, 22.
 πρώην καὶ χθές II, 53 not. (Homer.
 II, 303 ibiq. Bothe.)
 πταίειν et πταῖμα VIII, 21 not.
 πταρεῖν et πταρμὸς IV, 107 not.
 πτεροὶ κεχυμένοι (de nive) IV, 7
 not. IV, 31 not. T. II p. 677.
 πτρίσειν II, 92.
 πτώσειν IX, 48 not.
 Πυγαργοὶ IV, 192 not.
 πυγμαῖος ἀνὴρ III, 37.
 πυγῶν II, 175 not.
 Πύθιοι (Spartanorum) VI, 57 not.
 Πυθῶ et Δελφοὶ diff. I, 54 not.
 πνικάζειν· πνικασθεῖς coronā etc. VII,
 197 not.
 πύλαι V, 52 not.
 πυλαγόραι et πυλαγόροι VII, 214 not.
 πνιλορός et πνλωρός III, 156 not.
 πνυθάνεσθαι cum genit. et prae-
 pos. πρὸς II, 19 not. c. genit. II,
 160. III, 14 not.

πῦρ αἰθεῖν not. ad IV, 145. πῦρ,
 πυρὴν ἀνακαίειν not. ad IV, 145.
 VIII, 19 not. πῦρ ἐναυεῖν VII,
 231 not.
 πυρὴν II, 92. III, 23.
 πυρὴν IV, 75 not.
 πυροῦν (incendere) VII, 8 §. 2 not.
 πυρῶδος IV, 103.
 πυρφόρος (in Spartanorum exercitu)
 VIII, 6 not.
 πώγων μέγας IV, 23 not.
 Πωρινός (lapis) V, 62 not.

P.

ῥαβδομάντεια veterum IV, 67 not.
 (Add. Creuzer. zur Gemmenkunde
 pag. 185.)
 ῥαπίξειν VIII, 59 not.
 ῥάπτειν (machinari) IX, 17 not.
 ῥαφή IX, 83 not.
 ῥαχίη (aestus maris) VII, 198 not.
 VIII, 129 not.
 ῥάχισ (dorsum) VII, 216 not.
 ῥάχος s. ῥήχος, ῥήχος (septum) VII,
 142 not.
 ῥέεθρον et ῥεῦμα T. III pag. 824.
 ῥεούμενοι (de forma) VII, 140 not.
 Add. Kühner. Griech. Gramm. I
 p. 245, qui hoc ex ῥεόμενος effi-
 ctum putat, plane ut Homericum
 μαχεούμενος e praesenti μαχέομαι.
 ῥέπειν VII, 139 not.
 ῥηγνύναι φωνὴν I, 85. II, 2. V. 93
 not. (Aristoph. Nubb. 351 ibiq.
 Bothe.)
 ῤήνη, ῤήνεια (insula) VI, 97 not.
 ῥηστῶνη III, 136 not.
 (τὰ) ῥητὰ γέγρατα I. 59 not.
 ῥίπος (vimen) II, 96 not. ῥίφι κα-
 ταστεγάζοντες IV, 71 not.
 ῥίπτειν et ἀναῤῥίπτειν κινδύνους
 VII, 50 §. 2 not.
 ῥίπτειν et ῥιπτέειν IV, 94 not.
 ῥοῖα et ῥόα IV, 143 not. VII, 41.
 ῥόπαλα τετυλωμένα, τυλωτὰ VII,
 63 not.
 ῥόπτρον VI, 91 not.
 ῥυθμοὶ τῶν γραμμάτων V, 58 not.
 ῥύσασθαι τινα IX, 76 not.
 ῥώμην confus. cum γνώμην I, 31.

Σ.

Σ s. σάν (Dorum lingua) I, 140 not.
 σάγαρις I, 215 not. VII, 64.

- σαγηρεύειν III, 149 not. VI, 31 not.
 σαθρός VI, 109 not.
 σακκείν, σακίζειν IV, 23 not.
 σανδαράκιος I, 98.
 σαυίς VII, 33 not. IX, 120 not.
 Σαρδανάπαλλος (de scriptura nomi-
 nis) II, 150 not. (Add. Schulzei-
 tung. II. 1833. nr. 31 pag. 248.)
 Σαρδιηνός (Sardibus ortus) I, 22
 not.
 Σαρδονικός II, 105 not.
 σαρκίζειν IV, 64 not.
 σάττειν (*instruere, armare*) III, 7
 not. coll. VI, 125. ἔσεσάχατο VII,
 62 not.
 σαύρα et σαῦρος IV, 183 not.
 σαυρωτήρ VII, 41 not.
 σώω i. e. σήθω Vid. σώσι.
 σβεννύναι ὕβριν V, 77 not.
 σειραί, σειραΐαι, σειραΐος ἰμάς VII,
 85 not.
 σειρηφόρος III, 102.
 σεμοῦν III, 16 not.
 σημαντροίς γῆ II, 38 not.
 σημείον (*navis*) VIII, 88.
 Σήπεια VI, 77 not. Σηπιάς VII,
 183 not.
 σιγῆ II, 140. VII, 237 not.
 σίγγυλαι V, 9 not.
 σιδηρία (*ferramenta*) VII, 17 not.
 σιναμωρέειν I, 152 not.
 σινάμωρος V, 92 §. 6 not.
 σινδῶν II, 86 not. II, 95.
 σίνεσθαι et σινέεσθαι V, 81 not.
 IV, 123 not. IX, 12 not.
 σίσυρα, σίσυρα IV, 109 not. *) VII,
 67 not.
 σισυροφόροι et σισυροφόροι VII,
 67 not.
 σίτα αἰρεῖσθαι et ἀναιρεῖσθαι IV,
 128 not.
 σιτοδητή I, 94.
 σιτοποιός III, 150 not. VII, 187
 not.
 Σκαπτή ὕλη, Σκαπτησύλη VI, 46
 not.
 σκάφος VII, 182.
 σκεδάζειν (de sole) not. ad VIII, 23.
 σκέλεα (*crura*) VII, 67 not. VIII,
 28.
 σκέπη· ἐν σκέπη εἶναι τοῦ πολέ-
 μου I, 143 not. VII, 172.
 σκευάζειν II, 87 not. V, 20 coll. V,
 103 not. ἔσκευάδαται IV, 58 not.
 VII, 62 ἔσκευάδατο. VII, 66.
 ἔσκευασμένοι ἦσαν, de quo cf.
 Kühner. Grammat. d. Griech.
 Sprach. I p. 160.
 σκευῆ I, 24 not. II, 106 not. et T.
 I pag. 926.
 σκήψις I, 147 not.
 σκιδνάται VIII, 23 not.
 σκιητροφεῖν III, 12. VI, 12 not.
 σκληραὶ βρονταὶ VIII, 12 not.
 σκοπιὴν ἔχειν V, 13.
 σκόροδα IV, 17 not.
 Σκνθίη. Hinc Σκνθίης IV, 17 in
 ubi quod a duobus codd. affertur
 Σκνθικῆς, restitui vult Iacobitz.
 ad Lucian. Toxar. pag. 19.
 Σκνθῶν ἐρημία IV, 127 not. (pro-
 verbium.)
 σκυλολίπτῆς et σκυλοπόνκῆς not.
 ad I, 8.
 σκύταλα III, 137 not.
 σμάειν, σμᾶν (*detergere*) IV, 73.
 IX, 110 not. coll. VII, 209 not.
 σμάραγδος II, 44 not. III, 41 not.
 σμηχειν III, 148 not.
 σμικρός et μικρός I, 5 not. ἐπὶ
 σμικρὸν IV, 129
 Σμίκνθος et Μίκνθος (*idem nomen*)
 VII, 170 not.
 σμύρνη II, 86 not. VII, 181 not.
 Σόλοι, Σολεῖς, Σόλοι in Cypro V,
 113 not.
 σολοικίζειν IV, 117 not.
 σόος et σώος II, 181 not.
 σοφίζεσθαι VIII, 27 not.
 σοφίη (*calliditas*) II, 172 not. III,
 4 coll. 127. IV, 46. (ubi est *pru-*
dentia) VII, 102. VII, 10 §. 3.
 VII, 23. IX, 62.
 σόφισμα III, 80.
 σοφισταὶ sensu probō i. q. σοφοὶ I,
 29 not. II, 49 not. IV, 95 not.
 σοφός (*callidus*) V, 18 not. V, 50.
 VII, 130. III, 85.
 σπάδιξ, σπαδίξειν V, 25 not.
 σπάθη· VII, 69.

*) Recte h. l. sic reddit Mongez (Mem. de l'Inst. IX p. 62. 63.): „ils en faisoient des bordures.“ Vid. Lutrae.)

- Σπαιώ I, 110 not.
 σπανίζειν I, 187.
 σπάνιος· σπανιότατον καὶ τιμιώτατον III, 23. (Winckelmann. ad Platon. Euthyd. pag. 227.)
 σπᾶσθαι III, 29. IX, 107.
 σπέσμα III, 97 not.
 σπερχέειν, σπέρχεσθαι not. ad VII, 207 not. V, 33 not.
 σπένδειν VII, 53 not. VIII, 46 not.
 σπιθαμῇ II, 106 not.
 σπλάγγνα II, 87.
 σπονδαρχία VI, 57 not.
 σπονδαῖος· σπονδαῖαι νομαί IV, 23 not. — de terrae bonitate IV, 198 coll. V, 78 not. σπονδαῖεστέρος et σπονδαῖώτατος II, 86. I, 133 not. τὰ σπονδαῖέστατα τῶν πραγμάτων I, 8.
 σπυρῖς V, 16 not.
 στάδιοι et στάδια VII, 34 not.
 σταθμοὶ I, 179 not. V, 52 not.
 σταθμώσασθαι VII, 10 §. 2 not. VII, 214 coll. II, 150.
 σταιτῖναι ὅς II, 47 not.
 στάσις et τάξις confus. IX, 21. 26.
 στασιῶται et στρατιῶται confus. I, 61 not. V, 104 not. V, 72 not.
 στατήρ (Atticus) III, 130 not.
 στέγαρχος I, 133 not.
 στέγη II, 148. 175.
 στεγνός IV, 23 not.
 στέλλειν (instruere) III, 141 not. coll. III, 14. (Held. ad Plutarch. Aemil. 33 pag. 277.) στέλλειν πλοῖον III, 52 not. c. accus. IV, 153 not.
 στέλλεσθαι (se parare) III, 124 not. IV, 147 not. VII, 2 not.
 στέλλεσθαι (de maritimo itinere) I, 21. III, 53 not. IV, 147 not. ἐσταλάδατο VII, 89 not.
 στενός et στεινός II, 8 not. II, 11 not. VII, 223 not.
 στέργειν τὰ παρέοντα IX, 117 not.
 sternere VII, 193 not.
 στεφάνη et στέφανος VIII, 118 not. VI, 69 not.
 στεφανοῦσθαι et περιστεφανοῦσθαι montibus: VII, 130 not.
 στήλαι IV, 87 not.
 στίβος· κατὰ στίβον IX, 59.
 στιγεὺς VII, 35 not.
 στίγματα II, 113 not. VII, 233 not.
 στίξιν (structura) VII, 233 not.
 στίφος IX, 57.
 στοιβάζειν I, 179 not.
 στόλος I, 4 not.
 στόμα IV, 81 not. — (tropice) VII, 225. κατὰ στόμα VIII, 11.
 στομῶσαι IV, 69 not.
 στορνύναι· στορνύντες et στορνύντες confus. VII, 54 not. ἔστροτω VII, 193 not.
 στρατάρχης III, 157 not.
 στρατεύειν et στρατεύεσθαι I, 204. VI, 7 not.
 στρατηγεῖν IX, 106.
 στρατηγός (de classi) V, 32 not. (de magistratu) V, 38 not. οἱ στρατηγοὶ (Athenis) VI, 103 not.
 στρατηγὴν et στρατιά VII, 38 not. στρατηγὴν ποιέεσθαι VII, 7. III, 3. ἐπὶ στρατιῆς VI, 56.
 στρατιπέδον (de exercitu) V, 75 not. V, 112 not. (de classe) VIII, 24 not. (de sedibus) II, 112.
 στρατός ναυτικός VI, 43 not.
 στρατός aequae omiss. et add. VIII, 130 not.
 στρεπτόν III, 20. VIII, 113. T. II p. 674.
 στρέφω et στράφω I, 130 not. VI, 40 not.
 stridere III, 110 not.
 στρουθοὶ κατάγειοι IV, 175 not.
 στρόφος IV, 60 not.
 Στρομμονίας βορέας VIII, 118 not.
 στυπηρή II, 180 not.
 συμβῶται (Aegyptii) II, 47.
 συγγενεῖς (οἱ) V, 66 not.
 συγγινώσκειν IV, 43 not. — structura (συγγινώσκεσθαι) III, 53 not. IX, 41 not. V, 86. 91. 94. VII, 12 not. coll. III, 99. IV, 126.
 συγκαταερεῖν IX, 35 not.
 συγκατοικίζειν III, 149.
 συγκειμένη ἡμέρη III, 157. κατὰ τὰ συγκείμενα III, 158 not.
 συγκερᾶσθαι IV, 152 not.
 συγκλητίζειν VII, 41 not.
 συγκομιζέσθαι II, 94 not.
 συγκύπτειν III, 82 not. VII, 145.
 συγκυρεῖν IX, 90. — occurrere VIII, 92 not. coll. 87. ἔχθος συγκεκυρημένον IX, 37 not.
 συγχέειν νόμιμα VII, 136 not. Hinc συγχέεσθαι (conturbari, confundi) VII, 142 not.

- συγγέειν et συγχοῦν (fontes) IX, 49 not.
- συγχοῦν (viam) VIII, 71 coll. 144. et IX, 49 not.
- συγχορεῖν cum genitivo VII, 161 not.
- συλλαβῶν (εἰπεῖν) VII, 16 §. 3 not.
- συλλαβεῖν (intelligere) confus. cum συμβαλεῖν I, 63 not. I, 68 not. I, 91. — (intelligere) IV, 114 not. V, 1 not. VII, 209.
- συλλεγεῖς VII, 173 not.
- σύλλογος ἐπικλήτος VII, 8 not.
- συλλοχεται I, 82 not.
- συμβαίνει cum infinit. I, 13 coll. I, 74 not. cum particip. I, 82.
- συμβάλλειν (committere ad pugnam) III, 32 not. coll. IV, 159. — (congrēdi ad pugnam) VIII, 60 §. 1.
- συμβάλλεσθαι (coniicere) VII, 29. 142. 143. I, 68 not. II, 33. 112. IV, 45. V, 1. IV, 87 not. 111. III, 135.
- συμβάλλεσθαι ἐπὶ δακτύλων VI, 63 not.
- συμβάλλεσθαι γνώμας V, 92 §. 1 not.
- συμβαλλόμενος εὐρίσκω IV, 15 not. VII, 24. 187 not. VIII, 30.
- συμβαλλόμενος et συμβαλλόμενος confus. I, 68 not. V, 81. VI, 63. 80.
- σύμβασις I, 74 not.
- συμβόλαιον V, 92 §. 7.
- συμβολή IV, 10 not. *) 159. VII, 210.
- συμβουλεύειν I, 59. VII, 15. VIII, 101.
- συμβουλεύειν et συμβουλεύεσθαι II, 107 not. VIII, 102.
- συμβουλεύεσθαι VII, 235 not. VII, 237.
- συμβουλή et συμβουλή confus. III, 1 not. I, 157. IV, 97 not.
- συμμάχεται VI, 86 §. 3.
- συμμάχεσθαι V, 65 not. et VII, 239 not.
- συμμαχίη I, 77.
- σύμμαχοι V, 65 not. — Spartano- rum: V, 91 not.
- συμμιγνύναι s. συμμίσγειν (de victu communi) VI, 138 not. (de colloquio) IV, 151. VI, 23 not. coll. II, 64 not. ubi de coitu) VIII, 58 not. 67. — (congrēdi cum hoste) II, 120 not. V, 112. VII, 85 not. συνέμισγον I, 127 not. VII, 40.
- σύμπας et συνάπας VI, 128. VI, 8. IX, 29.
- συμπάπτειν (de iis, quae contingunt) II, 49 not. III, 52. IX, 100 not. coll. VII, 46 not.
- συμπλέκεσθαι I, 214 coll. VIII, 84.
- συμπράττεσθαι V, 94 not.
- συμφέρειν et συμφέρεσθαι (accidēre) IV, 156 not.
- συμφέρεσθαι· σὺδάμοισι ἄλλοισι συμφέρονται I, 173 coll. II, 79. IV, 13 not. IV, 114. VI, 59.
- συμφέρειν sequente infinitivo cum ὥστε et sine ὥστε I, 74 not. III, 4 not. III, 14 not. III, 71 not.
- συμφορῇ I, 32 not. I, 216. VII, 46. 49 §. 1. συμφοραὶ συμπίπτουσαι et προσπίπτουσαι VII, 46. ὑπὸ συμφορῆς I, 85.
- συμφράττειν IV, 73 not.
- συμψήσας I, 189.
- σὺν, eius usus (σὺν θεῶ) I, 86 not. III, 153 not. coll. III, 119.
- σὺν νόῳ VIII, 86. 138.
- σὺν in verb. compos. VI, 39 not.
- συνάγειν (constipare) VII, 60 not.
- συναλίξειν I, 176.
- συνάπτειν bellum, pugnam V, 75 not. etc. I, 18 not. IV, 80. V, 75. (contiguum esse) II, 75. Vid. Blomfield. Glossar. ad Aeschyl. Pers. 887.
- συνδιαφέρειν V, 79 not.
- σύνδουλος II, 134 not.
- σύνδνο et simil. IV, 66 not.
- συνειλέω III, 45 not.
- συνεκκίπτειν V, 22. VIII, 49 not. IX, 102.
- συνεκπράττεσθαι VII, 153.

*) Locum sic reddit Braun. De vestit. sacerdd. II, 3 §. 362. : balteum habentem in extremâ commissura auream phialam, addens, forte fuisse fibulam, quae phialam aliquo modo repraesentarit.

- συνέπαινος εἶνα VII, 15 not.
 συνεπιλαμβάνεσθαι V, 44 not.
 συνεπίπτειν IX, 102 not.
 συνεστή VI, 128 not.
 συνέχεσθαι III, 131 not. VI, 12.
 συνήλισαν et συνείλησαν confus. I, 176 not.
 συνηροφῆς VII, 111 not.
 συνθήμα· ἀπό s. ἐν συνθήματος V, 74 not. T. III pag 815.
 συννεῖναι (intelligere) cum genit. I, 47 not. IV, 113. V, 19 not. συνιέντα et συννέντα confus. I, 24.
 συννεῖναι (convenire) συνιόντες ἐς τωυτό I, 62 not.
 συνιστάναι intrans. I, 208 not. I, 214. trans. (subigere) I, 103 not. — (sibi comparare) II, 49 not. III, 71. ὁ πόλεμος συστάς VII, 144 not. coll. 225. οἱ συστάντες s. συνεσεῶτες λιμῶ VII, 170. IX, 89. οἱ συνεστηγότες VIII, 79. I, 208.
 συννέειν (de rogo) I, 34. VII, 107. — συννενέεται IV, 62 not. II, 135 not.
 συνοῖδα (structura) VII, 164 not. συνηδέατε IX, 58 not. Cf. Kühner. Grammat. d. Griech. Sprache I §. 123 pag. 108.
 συνοικεῖν II, 92 not. II, 120 not. συνοίκημα ἀχαριτώτατον dicitur plebs VII, 156 not.
 συνοικίζειν II, 121 §. 6 not.
 συνομνύναι ἐπὶ τινὶ et συναμότης VII, 148 not.
 συντάμνειν (de via) VII, 12 not. — (de tempore) V, 41 not.
 συντετραίνειν II, 11 not.
 συντίθεσθαι ξεινήην et simil. VIII, 120 not. VIII, 128. 140 §. 1 not.
 σύντομος et σύντομον (de via) I, 185 not. IV, 136. V, 17 not.
 σύντροφα II, 65 not. coll. VII, 102 not.
 συντυγχάνειν et ἐντυγχάνειν I, 134 not.
 συντυλίη V, 65 not. κατὰ συντυλίην IX, 91.
 Συριγενῆς et Ἀσιγενῆς confus. VII, 140 not.
 συσπένδειν I, 92 not.
 σύσσιτος V, 24.
 σύστασις (pugna) VII, 167 not.
 συστρέφειν (in unum contrahere) I, 101. IV, 136 not.
 συστρέφεσθαι IX, 18. VI, 6 not.
 συστροφή VII, 9.
 σφάγια (τὰ) IX, 41 not.
 σφαγιαῖζεσθαι (de victimis) VI, 76.
 σφάκελος, σφρακίλειν III, 66 not.
 σφάλλειν (fallere) VII, 16 §. 1 not.
 σφάλμα VII, 6 not.
 σφεῖ III, 52. 53 not. σφέας VIII, 130. IX, 13. σφεῖς VII, 168, de quo confus. Kühner. Gr. Grammat. I pag. 386.
 σφι et σφισι I, 57 not.
 σφραγῖς III, 41 not. coll. VII, 69. (Creuzer: Zur Gemmenkunde pag. 6. 134.)
 σφῶρα (de accent.) I, 63 not. (σφῶραν scribi quoque vult Steger. Praefat. ad Herodot. ed. pag. VIII.)
 σφυρηλάτος εἰδῶν I, 50.
 σχήματα (de saltatione) VI, 129 not.
 σχοινοτενῆς I, 199 not. VII, 23.
 σῶος I, 66 not. VI, 86 §. 1. VIII, 39 coll. I, 194. II, 181 not.
 σῶσι i. q. σήθουσι (incernunt) I, 200 not.
 Σωσικλήης et Σωκλήης V, 92 §. 1. σῶστρα I, 118 not. IV, 9.
 σωτήη titulus, diis multis tributus VIII, 138 not. — τὰ σωτήρια scil. ἱερά VIII, 138 not.
 σῶχεν IV, 75 not.

T.

ταμίης τοῦ ἱεροῦ VIII, 51 not.
 τάξις· τάξην ἔχειν IX, 21. 26 not.
 ταριχεύειν (de condiendis cadaveribus) II, 85. VI, 30. III, 16 not.
 Ταριχήναι (in Aegypto.) II, 15 not.
 τάριχος IV, 53 not. IX, 120 not.
 Vid. potissimum Köhler. in dissertatione: Τάριχος ou recherches sur l'histoire et les antiquités des Pêcheries de la Russie meridionale Mémoires de l'Acad. d. Petersburg. VI ser. 1832. I. p. 353 seqq.
 ταρσοὶ (crates) I, 179 not. — VIII, 12 not. IX, 37.
 τάσσεσθαι φόρον, alia III, 13 not. III, 89 not. III, 97 not. IV, 165. (Plutarch. Pericl. 28.)

- τάσσεσθαι ἐς πρὸν etc. VII, 21 not. VIII, 1. 66 not.
- Ταῦγετος et Ταῦγετα IV, 145 not. IV, 146.
- ταύτη πλείστος γνώμην εἰμί I, 120 not. Vid. Jacobs. ad Aelian. N. A. VI, 10.
- ταφῆ et ταφαί V, 63 not.
- τάφρος et τάφρη IV, 201 not. IV, 28 not.
- τάχος ὡς τάχειος εἶχον VIII, 107 not.
- ταχύτερον IV, 127. ταχύτερα ἢ σοφώτερα III, 65. VII, 194.
- τε (usus) I, 58. I, 74 not. (Hartung. I p. 79.) I, 125. (ἐφη τε λέγων. Vid. Hartung. Lehre d. Partik. I pag. 107.) I, 153.
- τε V, 5. VI, 137 not.
- τε semel positum IV, 203 not. VII, 188 not. VIII, 6 not. I, 112. (ubi Hartung. I p. 103 reddi vult so dass.)
- τε — τε VII, 8 §. 1. VIII, 140 §. 2.
- τε — καὶ (de tempore) III, 76 not. IV, 53 not. IV, 181 not. [(Add. Hartung. l. l. I pag. 99.) IV, 199. VII, 23. VIII, 56. T. II pag. 677.
- τε γάρ T. III pag. 820.
- τε γάρ — καὶ I, 36. (in dem Maasse, als er etc. reddi vult Hartung. l. l. I pag. 99.)
- τεθριπποβάται IV, 70 not. τεθριπποφόρος VI, 35 not.
- τείνειν VI, 109 not.
- τειχῆρος I, 162.
- τειχομαχεῖν not. ad IX, 70.
- τείχος (castellum, arx) III, 13 not. IV, 12. 46 not. IV, 78. 124. V, 34. 64. 125. VII, 59 not. VII, 108.
- τεκμαίρεσθαι c. dativo I, 57. II, 33.
- τεκμήριον δὲ II, 58.
- τέκνα (de avium pullis) III, 109 not. T. II p. 676 not.
- τεκνοποιός I, 59 not. V, 40.
- τελαμώνες I, 171. II, 86 not.
- τελεῖν (impendere) VII, 118. τελεῖν ἐς τι II, 51 not. VI, 53. 108 not. III, 34 not. (Bernhardy Synt. pag. 265.)
- τέλειος I, 121 not. I, 183 not. VI, 57 not.
- τελευτᾶν (de somniis, quae explentur) VII, 47 not. — τελευτῆσαι τὸν αἰῶνα I, 32.
- τελεῶσαι III, 86 not. V, 11.
- Τελμησῆες I, 78 not. (De voce Τελμησῶς, aliis id genus vid. G. Hermann. in Annall. Vienn. T. LIX pag. 200.)
- τέλος θανάτου et simil. II, 139 not. οἱ ἐν τέλει (magistratus, principes) III, 18. IX, 106 not. εἶναι ἐν τέλει etc. IX, 7 §. 2 not. τέλεια (catervae) I, 103 not. II, 64 not. VII, 82 not. κατὰ τέλει I, 103 not. IX, 20 not.
- τέμενος (agri portio) III, 142 not. IV, 161 not. (in quo loco Kortüm in Schlosser. et Bercht. Archiv. IV, pag. 163 interpretatur Kron-güter) ager exemptus et diis sacra-tus II, 112 not. II, 178. IX, 116 not. coll. V, 45.
- τέμενος i. q. ἱερὸν VIII, 135. — i. q. ἄλσος VI, 75 not. coll. VII, 197 not.
- τέμενος et ἱερὸν et ἡρώων diff. V, 67 not. V, 119.
- τέμνειν (viam) VII, 123. IX, 89. IV, 136 not.
- τέμνειν ὄρνια IV, 201 not. τέμνεσθαι ὄρνια IV, 70 not. VII, 132 not. (Conf. Homer. Il. II, 124 ibiq. Heyne et Bothe.)
- τενάγεια (paludes) I, 202. VII, 176 not.
- τέος i. q. τις I, 37 not.
- τέταρτον (τὸ) VI, 57 not.
- τετραγώνον (in Apide) T. II p. 942 seqq.
- τετραγωνοπρόσωπα θηρία IV, 109 not. *) Vid. Animalia.
- τετρακύκλος I, 188 not.
- τετρωνέμος II, 129 not. VI, 12 not. Vid. τρύειν.
- τεχνάζειν III, 130 not.

*) Eichwald. in Annall. Dorpat. III, 1 pag. 8. intelligi posse putat mardes (Marder) frequentes in illis Budinorum sedibus, circa urbem Pinsk, in gubernio Minsk, quod ad Lithuaniam et Volhyniam veterem spectat.

τέχνη πάση etc. I, 112 not.

τέως I, 86 not. VII, 233.

τήν ἐπὶ θάνατον. Vid. ὁ, ἦ, τό.

τιάρας ὁ et ἦ I, 132 not. VII, 61 not. coll. III, 12 not.

τιθέναι τινὰ γέλωτα (*derisui habere*)

III, 29 not. *) VII, 209 not. —

ἀγῶνα II, 160 not. — τιθέναι ἐν ἀπίῃ VIII, 99.

τιθέναι et τιθεσθαι νόμον I, 29 not.

τίθεσθαι εὖ VII, 236 not.

τίθεσθαι ἐν τιμῇ III, 3. — παρὰ τινα VI, 86 §. 1 not.

τίθεσθαι χάριν IX, 60 not.

τίθεσθαι τὰ ὄπλα I, 62 not. V, 74.

IX, 52 not. Ac primo loco Negris exponit ἐστρατοπέδευσαν κατ' ἀντικρὺ τοῦ ναοῦ.

τίλλειν III, 77. (Vid. Blomfield. Glos-sar. ad Aeschyl. Pers. 214.)

τιμαί II, 53 coll. 65. τιμῇ de regia dignitate VII, 104. τιμῇ ἄχαρις VII, 36 not.

τιμωρεῖν τινα I, 103 not.

τιμωρία III, 143 not. coll. VII, 169 not.

τιμωροὶ V, 65. VII, 169 not.

τὶς ante πολὺς V, 48 not. ἤ τις ἢ οὐδεὶς III, 140. (Vid. Jacobs ad Aelian. N. A. III, 43.) i. ἢ. πᾶς τις VIII, 109 not.

τῶν τινα I, 84. VI, 37. 75. V, 101. VII, 143 not. VIII, 90.

τί σοι προῆγά ἐστι V, 33 not.

τις δὲ καὶ πόθεν I, 35 not. II, 115 not. III, 156 not. IV, 145 not. V, 13 not. V, 73.

τέφω I, 181 not. τέων II, 175.

τίσασθαι (*structura*) I, 47. τινεσθαι et σίνεσθαι confus. IX, 120.

τιρώσκεσθαι (*affici*) I, 174 not. (*de clade*) VIII, 18 not.

τοι I, 41. confus. cum οἱ I, 186.

τοιμαροῦν IV, 149.

τοιγάροι III, 3. (Vid. Hartung. Lehre d. Partik. II pag. 354.) coll. VIII, 14.

τοῖων et τοιῶνδε confus. III, 72

not. Sic τοῖσδε et τοιοῖσδε IV, 26 not.

Τόμυρις (*de scriptura*) not. ad I, 205.

τόνοι IX, 118 not.

τόξενυμα (*sagitta*) VIII, 128.

τοξόται III, 39 not.

τόρμος IV, 72 not.

ἀπὸ τόρνου IV, 36.

τοσοῦτω — ὄσω VIII, 13 not.

τότε et τὸ παλαιὸν I, 173 not.

Τουδῶ, Τουδοῦν not. ad I, 12.

τοῦτο μὲν — τοῦτο δὲ I, 30 not.

— τοῦτο μὲν absol. IV, 76 not. VII, 21 not.

τράγοι τῶν αἰγῶν III, 112.

τραυλὸς, τραυλίξειν IV, 155 not.

τρέπειν ἐς γέλωτά τι VII, 105 not.

τρέπεσθαι πρὸς s. ἐπὶ τὰ ἔργα I,

97. — πρὸς ἀλήην II, 45 not. IV,

125 not. III, 78. IV, 93. T. II

p. 678.

τραφθέντες IV, 12 not.

τρέφειν τροφήν II, 2 not.

τρέχειν περὶ ἑαυτοῦ VII, 57 not.

T. III p. 823.

τρηῆσαι· τετρηῆσθαι τὸν οὐρανὸν

(*de pluvia*) IV, 153 not.

τρίβος· ἐν τριβῶ τοῦ πολέμου VIII,

140 §. 2 not.

τρίβων IV, 75 not.

τρίγωνον Aegyptt. T. II pag. 642

seqq.

τριέλκτος ὄφης VI, 77 not.

τρίζειν III, 110 not. IV, 183 not.

τριηραρχεῖν VIII, 46 not.

τριόροφος I, 180 not.

τριχοῦ VII, 36.

τρίψις IV, 183 not.

τρόπις II, 96.

τρόπος II, 103 not. *de canali* —

IV, 28. τρώπῳ τρωῶδε VI, 37 not.

τροχάζειν IX, 66.

τροχίλος et τροχίλος II, 68.

τροχοειδὴς λίμνη II, 170.

τρογᾶν IV, 199 not.

τρώειν· τετρομμένος I, 22 not. VI,

12 not. II, 129 not.

τρώγειν τρωκτὰ II, 3.

τρώμα (*de clade*) I, 18 not. I, 174

*) Add. Hoeger, in Actt. philoll. Monacc. III, 4 pag. 511.

- not. IV, 160. V, 120. VI, 16. 132.
VII, 233 not. VIII, 66.
τρωματίας III, 79.
τυγχάνειν cum genit. VII, 208 not.
(de muliere) IX, 108 not. — ἐτε-
τεύχε III, 14 not.
τύκος et τύχος VII, 89 not.
τυκτά (vox Persica) IX, 110 not.
tumere III, 76 not.
τύμπανον IV, 76 not.
τύπος III, 88 not. τύποι (figurae,
imagines) II, 106. (ubi de colos-
sis) II, 138 not. II, 153 not. II,
148. 136.*)
τύπος ἀνθρωποειδής II, 86 not.
τύπος ἀντίτυπος I, 67 not. I, 68.**)
τύπτειν (in luctu) II, 42 not.
coll. II, 61 not. et II, 132.
τυραννεύειν I, 14.
τύραννος (de rege) I, 6 not. III,
125 not. V, 109 not. VII, 149.
VIII, 137.
τύχη III, 153 coll. III, 139 τύχη
θείη I, 126 not.
τώθάζειν II, 60 not.
- Τ.
- τύλαι IV, 192 not.
τύλος III, 24 not. confus. cum τύλος
ibid.
τύβριζειν (de asinis) IV, 129 not.
τύγαίνειν VII, 157.
τύγηρέστατος II, 77. IV, 187 not.
ubi τύγηρότατοι.
τύγης I, 8 not. coll. VI, 100.
τύροφόροι (puellae) not. ad VI,
137.
τύωρ (de pluvia) VIII, 12 not. —
omiss. I, 6 not.
τύειν (structura) I, 87 not. I, 193
not. II, 22. (ubi τύειν ut III,
10 not.) III, 117 not. II, 13 not.
IV, 28. 151 not.
Τύλη et Έλέα confus. I, 167 not.
ver, translate VII, 162 not.
τύος ύβριος ο Κόρος VIII, 77.
- ululatus III, 117 not. IV, 189.
ύμέτερον (τό) i. q. ύμεις VIII, 140
§. 1 not.
ύπάγειν IV, 120 not. VIII, 106 not.
ύπάγειν τινά ύπό δικαστήριον
VI, 72. IX, 93 not. ύπάγεσθαι
(decipi) IX, 94 not.
ύπαιρειν ύπαραιρημένος III, 65.
ύπαντιάζειν IV, 121.
ύπαράξειν (τόν λόγον) V, 50 not.
ύπάρχειν c. particip. et gen. IV, 1
not. coll. VI, 119. (άρχειν) IX,
78 not.
ύπαρχος de copiarum praefecto VII,
26 not. — de satrapa III, 70 not.
III, 120. 126. IV, 166. V, 25 not.
ύπασπιστής V, 111 not.
ύπας IV, 70 not.
ύπέγγνος V, 72 not. T. III pag.
814.
ύπ' έκ c. genit. III, 116 not. ύπεκ
in verb. compass. IV, 120 not.
ύπεκκείσθαι VIII, 60 §. 2 not. coll.
VIII, 4. 41.
ύπεκκομίζεσθαι IX, 6 coll. VIII, 4
not.
ύπεκτίθεσθαι V, 65 not. VIII, 4
not. VIII, 41. 60 §. 2.
ύπεκφέρειν IV, 124 not. IV, 120.
ύπεκχωρείν IV, 120.
ύπεξείρυσαν VII, 225 not.
ύπεξελάνθειν IV, 120 not.
ύπεξέρχεσθαι IV, 120 not. VIII, 36.
ύπεξέχειν V, 72 not. VI, 73 not.
ύπεξιναι IV, 120 not.
ύπερ c. accusat. (super) IV, 188
not.
ύπερ μόρον IX, 43 not.
ύπεραιωρείσθαι IV, 103 not. VI,
116 not.
ύπεράκρια VI, 20 not.
ύπεράκριοι in Attica I, 59 not.
ύπερβαίνειν I, 104 not.
ύπερβάλλειν (de sole) IV, 184 not.
— (superare locum) VII, 168 not.
VIII, 137 not.
ύπερβάλλεσθαι (eminere) VIII, 123.

* His locis Seyffarth. in Iahn. Annal. philoll. X. (1834) IV, 2 pag. 190. τύπος eadem esse statuit notas, quas allegoricas notas hieroglyphicas vocat Clemens Alexandrinus, a reliquis huiusmodi notis bene discretas.

** Hoc in loco pro τόν τε τύπον καί τόν αντίτυπον Bothe Opuscc. criticc. pag. 11. 12 mavult scribi τόν τύπον τόν αντίτυπον.

- (*vincere*) VI, 9 not. VI, 13 not. VII, 163. VIII, 24. 140 §. 1 not.
- ὑπερβάλλεσθαι (*opportunitatem rei gerendae expectare*) III, 76 not. (Add. Plutarch. Paul. Aemil. 22 fin. ibique Held.) VII, 206. VIII, 112 not.
- ὑπερβολή VIII, 112 not.
- ὑπερφορέειν VI, 134.
- ὑπέροθυρα I, 179 not.
- ὑπεροικέειν τινός IV, 21.
- ὑπέροχος, ὑπέροχος V, 92 §. 7 not. T. III p. 815.
- ὑπερστάν T. III p. 821. VII, 17 not.
- ὑπερτείλας III, 104 not.
- ὑπερτίθεσθαι τινί τι (*communicare aliquid cum aliquo*) I, 8 not. I, 107 not. VII, 8 §. 1 not. III, 71 not. III, 155 not. V, 24. 32. 56.
- ὑπερφέρειν τὰς ναῦς τὸν ἰσθμὸν not. ad VII, 24 coll. IV, 125 not.
- ὑπερφέρειν (*praestat*) IV, 75 coll. VIII, 144.
- ὑπερφυής VIII, 116.
- ὑπερφύναι VI, 127 not.
- ὑπιέναι· ὑπίεσας III, 126 not.
- ὑπίεσθαι s. ὑφίεσθαι c. genit. IV, 181 not. VII, 162 not. III, 52. I, 156 not. II, 121 §. 4.
- ὑπιστάναι (*in se recipere*) IX, 34.
- ὑποστῆσαι (*in insidiis collocare*) V, 92 §. 7 coll. VIII, 91.
- ὑπνος· ἐν τῷ ὑπνῷ VI, 107 not.
- ὑπνώω I, 11.
- ὑπὸ cum genitiv. ὑπ' ἀνλητρίδων, συρίγγων et simil. I, 17 not. ὑπὸ κήρυκος (*voce praeconis*) IX, 98 not. ὑπὸ μαστίγων VII, 21 not.
- ὑπὸ πομπῆς II, 45.
- ὑπὸ (*causam efficientem indicat*) ὑπὸ λιμοῦ VIII, 115. ὑπὸ χειμῶνος VIII, 138. ὑπὸ ὕβριος I, 189.
- ὑπ' ἀσθενείης βίον II, 47 not.
- ὑπὸ c. genit. verbis neutris vi passiva praeditis addit. IV, 79 not. V, 61. 85 not. VI, 45. VII, 163. — adiectivis passiva vi instructis adiect. VIII, 138 not.
- ὑπὸ cum dativo I, 91 fin. I, 94. VIII, 90. — pro genit. VII, 220.
- ὑπὸ c. accusativo ὑπὸ τὴν ἥπειρον VI, 44.
- ὑπὸ νῦκτα IX, 58 not.
- ὑπὸ τὸν νηὸν κατακαέντα I, 52. II, 36. VII, 165 not.
- ὑπὸ i. q. εἰς· ὑπάγειν τινὰ ὑπὸ δικαστήριον IX, 93 not. VI, 72 not.
- ὑπὸ τινα εἶναι, γίνεσθαι sive ὑπὸ τινι III, 45 not. V, 30. VI, 121. VII, 11. VIII, 52 coll. IV, 118. V, 93. 103 not.
- ὑπὸ et ἐπὶ (seq. dativo) confus. IV, 53 not.
- ὑπὸ in verb. compos. IV, 120 not.
- ὑπόβρυξ, ὑπόβρυχος VII, 130 not.
- ὑπόγαια δούγματα IV, 200 not.
- ὑποδέεστος οὐδενός etc. IV, 14 not.
- ὑποδέεσθαι (*in se recipere*) III, 74 not. III, 130. IV, 119 not. οὐκ ὑποδέεσθαι (*recusare*) VI, 69 not.
- ὑποδέξιος VII, 49 §. 1.
- ὑποδύνειν τι IV, 75 not. VII, 10 §. 8.
- ὑποζάκορος VI, 134 not.
- ὑποζώννυσθαι VII, 69 not.
- ὑποθερμόερος VI, 38.
- ὑποθωπέειν I, 30 not.
- ὑποκατῆσθαι VIII, 40.
- ὑποκηρητρίδιον et ὑποκηρητήριον I, 25 not.
- ὑποκρίνεσθαι I, 2. I, 78.
- ὑποκύντεται VI, 25.
- ὑπολαμβάνειν VI, 27 not. VI, 75 not. — I, 24. et T. I p. 926. IV, 72. — III, 146. — τὸν λόγον I, 214. IX, 94. — ὑπολαμβάνεσθαι (*ventis abripi*) VII, 170 not. VIII, 118.
- ὑπολάμπειν I, 190 coll. VII, 13.
- ὑπολιπόμενος IV, 121.
- ὑπόμαργος III, 29. 145 coll. VI, 38 not.
- ὑποπάσσειν I, 132.
- ὑποπτεύειν (*υποβλέπειν, ὑπιδεῖν*) VI, 129 not.
- ὑποστρέφειν IV, 120 not.
- ὑποτάμνεσθαι V, 86 not.
- ὑποτείνειν VII, 158.
- ὑποτελεῖν IV, 201. *)

*) De tributo pendendo hoc verbum potissimum adhiberi docet Schaefer, ad Isocrat. Arcopagit. I pag. 98 ed. Bensel.

ὑποτίθεσθαι I, 90. 107. IV, 135.
V, 72. III, 36. V, 92 §. 6 not.
V, 98. VII, 3. 15.
ὑποτοπεῖσθαι VI, 70 not.
ὑποτροχάλα pro περιτροχάλα κεί-
ρεσθαι not. ad III, 8.
ὑποτύπτειν II, 136 not. III, 130
not.
ὑποφάνειν (de aurora) III, 86. T.
II p. 675.
ὑπόφανσις VII, 36 not.
ὑποφεύγειν IV, 120 not.
ὑποχειρῆ vid. ἀντοχειρῆ.
ὑποχωρεῖν I, 207.
ὑπτιος II, 7 not.
ὑπόρεια s. ὑπώρεια I, 110 not. IX,
19 not. VII, 199.
ὑς, nomina in ὑς exeuntia I, 85 coll.
IX, 97 not.
´σία et ´σιαὶ V, 74 not. VI, 103
not.
ὑστεραῖος· τῆ ὑστεραῖῃ VII, 119
not. τῆν ὑστεραῖῃν et ὑστέρην
IX, 3 not.
(ἐξ) ὑστέρης I, 103 not.
ὑστέρισαν et ὑστέρησαν confus. VI,
89 not.
ὑστερον c. genit. II, 13 not.

Φ.

Φ et B confus. VII, 73 not.
φαίνειν I, 41. II, 85 not. III, 75.
— (de oraculis) I, 159 not. —
(de mysteriis) II, 49 not. VI, 135.
φαίνετο — ξὸν I, 93 not.
φάκελοι (fascēs) IV, 62 not. T. II
p. 678. Plutarch. Fab. 5.
φάλαγξ III, 97 not.
φάναι· οὐ φάναι (negare) VII, 36.
φανερῶσθαι VI, 122 not.
φαντάζεσθαι VII, 10 §. 5 not. IV,
123 not.
φαρμακεύειν VII, 114 not.
φάρμακον· φαρμάκῳ δολοῦν I, 212.
φάρμακα (colores) I, 98.
φάσμα VI, 69 not.
φατίζειν V, 58 not.
φάτις (narratio) II, 102 not. (ru-
mor) I, 60 not. φάτις ἔχει τινα
VII, 3 not. Vid. ἔχειν.

φερέγγυος V, 30 not. VII, 49 §. 1
not.
φέρειν I, 120 not. — φέρειν ψῆφον
VIII, 123 not.
φέρειν πόλεμον (bellum sustinere)
IX, 18. 40.
φέρειν τὸ πᾶν VIII, 62 not. VIII,
100 not.
φέρειν ἐς (de via) II, 133. ἔς τι
VIII, 137 not. coll. I, 159. III,
117. IV, 200 not. VI, 42 not.
φέρειν αἰσχύνῃν et ἐς αἰσχύνῃν I,
10 not. III, 133 not.
φέρει ἢ γνώμῃ III, 77 not. V, 118
not. coll. VIII, 100. *) — φέρει
ἐπ' ἀμφοτέρω III, 134 not.
φέρειν καὶ ἄγειν VI, 90 not. Vid.
ἄγειν.
φέρετε (agedum) IV, 115.
φέρουσα (usus) VIII, 87. 91.
φέρεσθαι (ferri, dici) VIII, 104
not.
φέρεσθαι τὰ πρῶτα et simil. VIII,
104 not. IX, 78.
φέρεσθαι ἐπὶ σμικρὸν IV, 129 not.
coll. VII, 211. φερόμενοι addit.
verbis aliis VII, 210 not. VIII,
28 not. Vid. φέρονσα.
φερέοικος IV, 46 not.
φηγὸς II, 56 not. (Cf. Creuzer. in
Annall. Vienn. LXI pag. 180.)
φήμη s. κληθῶν I, 43 not. V, 72.
IX, 100.
φήμις I, 43.
φθάνειν (structura c. partic.) VI,
65. 108. IV, 136. VII, 162. —
φθᾶς (iunct. aliis verbis) IX, 107
not.
φθέγγεσθαι III, 84.
φθειροτραγεῖν et φθειροτραγγεῖν,
φθειροφάγοι IV, 109 not.
φθονεῖν (structura) VII, 236 not.
φθόνος et νέμεις θεῶν I, 32 not.
III, 40 not.
φιάλη III, 130 not.
Φιγαλία, Φιγαλία, Φιγα-
λεῖς not. ad VI, 83.
φιλεῖν· ἐφιλέετο et ἐφιλετο confus.
V, 5.
φίλιος· φίλιοι λόγοι VII, 163 not.
coll. IX, 4.

*) Cf. Baumgarten Crusius ad Ovidii Metamorphos. I, 1.

Φιλίτιον et Φιλίτιος II, 128.

φιλοδέστορα IV, 142 not.

φίλος· φίλον ἔστι (placet) I, 87 not. II, 64 not. IV, 97 not. V, 20.

φιλοσοφῆν I, 30. (Vid. Jacobs ad Aelian. N. A. VI, 36.)

φιλοτιμίη III, 53 not.

φιλοψυχῆν VII, 229 not.

φλαῦρος I, 120. IX, 27.

φλαύρας πρήσσειν VI, 94 not. VI, 135. (ubi ἔχειν) VII, 10 §. 7. VII, 196 not.

φλέγμα IV, 187 not.

φλεγμαίνειν III, 76 not.

φλόινος et φλέως III, 98 not.

φόβος et δέος diff. IV, 115 not.

φοιβόλαμπτος IV, 13 not.

Φοινίξ et Φοινίξ II, 73 not. Φοίνικες (citharae genus) IV, 192 not.

φοιτᾶν ἐπὶ θύρας III, 120 not. — παρὰ ἀνδρας, γυναικας etc. IV, 1 not. I, 182 not. II, 111 not. III, 69. φοιτᾶν (de tributo) III, 90. V, 17. σίτος πολλὸς ἐφοίτα VII, 23 not.

φολις VII, 61 not.

φορῶς III, 98 not. VIII, 71.

φορον τᾶττειν et τᾶττεσθαι III, 97 not. Vid. τᾶσσεσθαι.

φράζειν i. q. δεικνύειν IV, 113 not. φράζεσθαι (considerare animo etc.) I, 84. III, 57 not. III, 154 not. VII, 45 not. V, 92 §. 2.

φράσσειν (constipare) IX, 61.

φράσσεσθαι II, 99 not. coll. VII, 142 not.

φρενήρης III, 25 not.

φρενοβλαβῆς II, 120.

φρομάττεσθαι III, 87 not. (Cf. Bachmann. ad Lycophron. Alex. 244.)

φρίξειν VIII, 96 not.

φρονεῖν τὰ αὐτὰ V, 72 not. VII, 145 not. coll. V, 3. (ubi φρονεῖν κατὰ τῶντό.)

φρονεῖν τὰ τινος VII, 102. φρονήσαντες (hoc consilio) VII, 145.

φρόνημα VIII, 144 not.

φροντίζειν οὐδὲν IV, 167 not.

(οὐ) φροντὶς Ἰπποκλειδῆ (proverbium) VI, 129 not.

φροναττεσθαι not. ad III, 87.

φρύγανα IV, 62. 69 not.

φρύγειν not. ad VIII, 96.

Φρύγες, Βρίγες, Βρύγες et Βρύγοι confus. VII, 73 not. coll. VII, 185.

φύειν transit. II, 68. VIII, 104. Hinc φύειν δόξαν, φρένας etc. V, 91 not. T. III pag. 815.

φυλακτήρια V, 52 not.

φυλαρχος V, 69 not.

φυλάττειν τι VII, 212. Hinc φυλάξας I, 48. V, 12 not. VIII, 9. IX, 110 coll. I, 108 not. II, 62. IV, 140. 190. (Sic παραφυλάξας in Plutarch. Fab. Max. 8.)

φυλάττεσθαι τι (evitare) VII, 130 not.

φυλή IV, 149 not. V, 68.

φυλλάς VIII, 24 not.

φῦμα III, 133 not.

φύσις· φύσιν ἔχει (probabile est) II, 45 not. (Add. Aelian. N. A. II, 28 ibiq. Jacobs.)

Φώκαια et Φωκία, Φωκαιέες et Φωκίεες I, 142 not. I, 146. (Cf. Duker. ad Thucyd. I, 13.)

φωνεῖν μέγιστον IV, 141 not.

φωνή ἀνθρωπηῆ II, 55.

X.

χαίρειν ἔαν IX, 41 not.

χαίρετω (valeant) IV, 96 not.

χαίρειν c. particip. VII, 236 not.

χαίρων (usus) I, 121 not. III, 63. (οὐ) χαίρων II, 26. 36 not. VI, 50. 76. III, 29 not.

χαλκεύειν I, 68 not.

χαλκήιον I, 68 not. IV, 81 not. IV, 152. iunctum cum σιδήριον not. ad I, 68 coll. VII, 84.

χαμάθην s. χαμόθην II, 125 not. IV, 172 not.

χάμψαι (crocodili) II, 148. II, 69 not.

χαραδροῦν II, 25 not. VII, 176 coll. IX, 102.

χαράσσω· κεχαραγμένος VII, 1 not. T. III p. 821.

χαρίζεσθαι I, 87 not. (κεχαρισμένος.)

χαρομόσυνα III, 27.

χαυλιόδοντες II, 68 not.

Χείλον et Χίλων I, 59 not.

χειμάζειν et χειμερίζειν VIII, 112.

χεῖρ II, 121 §. 5 not.

χειρὶ μεγάλη πλῆθους VII, 20 not.

χερὸς ἀριστερῆς V, 77. II, 169.

χειρῶν ἐν νόμῳ VIII, 89 not.

χειραπτάζειν II, 90 not.

- χειριδωτός VII, 61 not.
 χειρίς πλήη ἀργυρίου VI, 72 not.
 χειρομάκτρον IV, 64 not.
 χειρονομῆν VII, 125 not.
 χειρώναιτες et χειρωναξίη I, 93 not.
 II, 167.
 Χερσονησῖται IX, 118 not.
 χέρσος IV, 123.
 χεύματα (gutti) I, 51.
 ηγλευτὰ κράνεα VII, 89 not.
 ηγναλώπηξ II, 71 not.
 ηγρῶσαι, ηγρῶθῆναι (de urbe) VI,
 83 not.
 ηγτι IX, 11 not.
 ηγθῆς καὶ πρῶην II, 53 not.
 ηγθόνιοι θεοὶ VII, 153 not.
 ηγτῶν· ηγτῶν σχιστός, ηγριδωτός
 V, 87. VII, 61 not.
 ηγτῶν (de muro) VII, 139 not.
 ηγλαμὺς et ηγλανίς confus. III, 139
 not.
 ηγῶ, ηγῶς ηγῖσθαι III, 43.
 ηγίνιξ VII, 187 not.
 ηγόνδροι IV, 181 not.
 ηγοροποιός VI, 67 not.
 ηγόςτος IX, 41.
 ηγορῶν et ηγορίων confus. II, 48 not.
 (ubi ηγορῶν recte nunc tuetur Stud-
 er. in Orat. inaugur. 1830. Bern.
 p. 56.)
 ηγορᾶν (oraculum edere) IV, 67 not.
 IV, 150 not. VII, 111 not. ηγορῆ-
 σαι (mutuum dare aliquid) VI,
 89 not. III, 58. VII, 38 not.
 ηγοῦσθαι τῷ θεῷ (oraculum consu-
 lere) VII, 178 coll. IV, 150 not.
 IV, 163 not. et V, 63. I, 99. —
 ηγοσητήριῳ VII, 141 not.
 ηγοῦσθαι λόγῳ ἀληθείᾳ V, 88 not.
 κάμιας I, 21.
 ηγοῦσθαι θυμῷ I, 137 not. 155. —
 ὄργῃ III, 52 not.
 ηγοῦσθαι συμφορῇ, τύχῃ et simil. I,
 35 not. I, 42. III, 41. VII, 134.
 141. (coll. IV, 79.) T. II p. 674.
 VIII, 20.
 ηγοῦσθαι (in re Venerea) I, 61. II,
 181 not. IV, 113 not.
 ηγοῦσθαι τι pro ἐπί τι II, 95 not.
 II, 108. Hinc ηγοῦσθαι ὅ, τι σὺ
 βούλει I, 210 not. s. ὅ, τι ηγοῦ-
 σεται τῷ παρόντι VII, 213. V,
 12. not. VI, 52. VIII, 135.
 ηγοῦσθαι (de forma) I, 157. III, 57
 not. IV, 50 not. VI, 45. VII, 50.
 confus. cum ηγοῦσθαι I, 21 not.
 I, 34. 47 not. I, 53. 71. 94. III,
 66.
 ηγορημένος (passive) IV, 164. VII,
 141 not.
 ηγορήσθησαν (passive) VII, 144 not.
 ηγορητο et ηγοῦτο II, 173 not.
 ἐκέηρητο et ἐκέηρηστο II, 147 not.
 151 not. III, 64. VII, 141. 220
 not.
 ηγορῆν et ἐηρην II, 173 not. ηγορῆ et
 ηγορῆν III, 20 not.
 ηγορῆν (de fato) I, 8 not. (Add. El-
 lendt. ad Arrian. II, 3 §. 11.) V,
 92 §. 4.
 ηγορῆν sine partic. ἂν I, 39. 91. II,
 20. IV, 118.
 ηγορῶν et ηγορῶν confus. V, 49 not.
 VIII, 3 not.
 ηγορῶν (de fato) I, 8 not.
 ηγορῶν et ηγορῶν not. ad VI, 75.
 ηγορευεῖσθαι III, 87.
 ηγορός III, 140 not.
 ηγορίζω et ηγορίζω I, 41. IX, 110. V,
 18 not. VII, 38. — (de signific.
 et struct.) IV, 83 not. VII, 53
 not.
 ηγορήμα σὺς et simil. I, 36 not.
 ηγορήμα (de multitudine) III, 109 not.
 ηγορήματα πολλὸν IV, 81 not. VI,
 43 not. VII, 188 not.
 ηγορήμα κατηρημένον III, 80 not.
 ηγορήματα ἰσά II, 37.
 ηγορήματων πάντων πρῶτον VII, 145
 not.
 ηγορηματίζεσθαι III, 118 not.
 ηγορησιμος· ηγορησιμώτατον (τέμενος)
 II, 178. T. I pag. 930.
 ηγορησιμολόγος I, 62 not. VII, 6 not.
 ηγορησιμοί τινας (oracula alicui data)
 V, 43 not.
 ηγορησιμοσύνη IX, 33 not.
 ηγορησιμῶδῶν VII, 6 not.
 ηγορηστά (utilia) I, 94 not. — (de
 sacris) V, 44 not.
 ηγορηστηριάζεσθαι VII, 140 not. VII,
 178. VIII, 134.
 ηγορῶν et ηγορῶν confus. not.
 ad II, 60.
 ηγορῶν περιῶν et προῶν IV, 155
 not.
 ηγορῶν ἐγγεγονότος, ἐγγεγονότος et
 simil. II, 175 not.
 ηγορῶν pro ηγορῶν IV, 201 not.
 ηγορῶν (diu) I, 175 not.

- ἐπὶ χρόνον IX, 22 not.
 χρόνω I, 80. 68. 175 not. II, 121
 §. 4. III, 13 not. VII, 6. VIII, 53.
 107. V, 77. IX, 62.
 χρόνω ὕστερον VI, 72 not. VII,
 170 not. IX, 64. χρόνω μετέπειτα
 VII, 6 not. VII, 233 coll. cum
 III, 36 not. III, 123 not. V, 21.
 IV, 28 not. VII, 33. 137.
 ἐν τῷ διὰ μέσον χρόνω VIII, 27
 not.
 χρυσάωρ VIII, 77 not.
 χρυσόδετος III, 41 not.
 χρυσόκομα τῶν πετρῶν II, 73 not.
 χρυσόπαστα VIII, 120 not.
 χρυσός (usus) VII, 83 not. χρυσός
 ἀπεφθός, ἄπυρος, λευκός I, 50
 not.
 χρυσοφόροι IV, 104.
 ἐν χρῶ κείρην IV, 175 not.
 χρυτὰ λίθινα II, 69 not.
 χρυτοὶ VII, 37 not.
 χρυτρίδες V, 88 not.
 Χυτροὶ VII, 176 not.
 ζωρεῖν (succedere) III, 42 not. V,
 49 not. V, 89 coll. VII, 50 §. 2.
 — (capere) IV, 61 not.
 ζωρίζην II, 91. (ubi κεχωρίζεται.)
 ζωρίον (de scriptoris loco) II, 117
 not.
 ζωρίς (praeterca) III, 82 coll. 91.
 — (praeter, ausser, abgesehen) I,
 93. (De quo loco conf. Stallbaum.
 ad Platon. Apolog. Socrat. pag.
 74.)
 ζωρίς τοῦ φόρου I, 106.
 ζωρίς ὅτι I, 164 not. ζωρίς ἢ ὅτι
 IV, 61 not.
 ζωῶσαι χῶματα κεινὰ IX, 85 not.
- Ψ.
- ψακῆς et ψεκῆς III, 10 not. T. II
 p. 673.
 ψάμμη et ψάμμος IV, 181. not. ad
 IV, 201.
 Ψαμμῆτιχος et Ψαμμίτιχος I, 105
 not. II, 2 not. II, 151 not. T. I
 pag. 929. (Hoc dedit quoque Din-
 dorf. in Themistio p. 66 B. sive
 79, 5.)
 ψαύειν (tangere astra) III, 30 not.
 ψέλια et ψέλλια III, 20 not. IV,
 168 not. VIII, 113. IX, 80 not.
 ψεύδεσθαι τινός I, 141. VII, 139.
 ψῆγμα III, 94 not. VI, 125.
 ψῆν, ψηνός I, 193 not.
 ψῆφοι (calculi in computando) II,
 36 not.
 ψιλοῦν II, 151 not. (Add. Blomfield
 Gloss. ad Aeschyl. Choeph. 683.)
 ψιλός I, 80. II, 76 not.
 ψυχῆ (animi indoles) VII, 153 not.
 — (vita) II, 134. III, 130. VII,
 39 not. 209. V, 92 §. 5. Hinc
 ζημιοῦν ψυχὴν s. ψυχῆ. VII, 39
 not.
 ψυχρὴ ἔλπις, νίκη etc. VI, 108 not.
 IX, 49 not.
- Ω.
- ὦ ante vocativ. omiss. et addit. VII,
 101 not.
 ὦδε (usus) I, 94. V, 2. VI, 37. ὦδε
 et οὕτω λέγειν III, 40 not. V,
 24 not.
 ὠθέειν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν et simil.
 VII, 136 not. — ἐς τὸ πῦρ VII,
 167. ὠσάμενος et ἀνωσάμενος
 VIII, 109 not.
 ὠθέειν ἄνω τὴν κροάην II, 35 not.
 ὠθίζεσθαι III, 76 not.
 ὠθισμός VII, 225 not. coll. VIII,
 64 not.
 ὠλλοι i. e. οἱ ἄλλοι II, 14. I, 48
 not. Sic ὠνήρ III, 155 not.
 ὠμῆστῆς V, 92 §. 2 not.
 ὠμοβοεῖ III, 9.
 ὠμοβοείνος VII, 76 not. coll. VII,
 91.
 ὦν (usus) IV, 67. *) VIII, 128. T.
 III p. 813. VIII, 109 not. in tme-
 si II, 85 not. Vid. Tmesis. — cum
 negatt. IX, 18. 48. 96.
 ὦν δὴ III, 121 not. ὦν δὴ et δὴ
 ὦν I, 210 not.
 ὠνέεσθαι (emere velle) I, 68. 165
 coll. not. ad I, 169.

*) Hoc in loco Hartung. Lehr. d. Partik. II pag. 19 reddi vult ὦν kurz, sofort, ohne Weiteres.

- ὄραϊος· virgo ὄραίη ἀνδρὸς I, 107 not. — ἡ ὄραίη i. q. ὄρα IV, 28 not.
 ὄρεύνειν I, 4 not.
 ὄρη (cura) I, 4. III, 155. IX, 8.
 ὄρη (tempus commodum) VIII, 19. hinc ὄρη δὴ V, 109 not. — (pars dici) VIII, 14 coll. III, 106. II, 77. ὄρα (anni tempestates) I, 142 not. (Wesseling. Diss. Herod. IX, p. 95.) 149. II, 4. 25. VIII, 12 not. τὴν ὄρην (certo tempore) II, 2 not.
 ὄρεσθαι IV, 75. III, 117.
 ὄς pro pronomin. relativo II, 116 not.
 ὄς et πρὸς confus. III, 140 not. ὄς et εἰς confus. II, 121 §. 5 not. et II, 135 not.
 ὄς τὸ ἐπίπαι et τὸ ἐπίπαι IV, 68 not. (Add. Pausan. VI, 20 §. 8.)
 ὄς ἕκαστος I, 29 not. I, 114 not. II, 140. VI, 79.
 ὄς εἶχε I, 24 not. addit. genitiv. τάζεος etc. VI, 116 not. VIII, 107 not.
 ὄς ante particip. futuri addit. et omiss. VI, 91 not.
 ὄς ἄν II, 135 not. coll. IV, 81. cum coniunct. I, 36. 11. IX, 51. — ὄς εἶη VIII, 61 not.
 ὄς μὴ sequent. futur. indic. III, 140.
 ὄς seq. infinit. ὄς εἰλάσαι I, 34 coll. II, 24 not. 125. IX, 32. ὄς εἶναι Αἰγύπτου II, 8 not. (Quod Schweighaeuser in Lex. Herodot. interpretatur: pro reliqua Aegypti latitudine) II, 135. IV, 81 coll. IV, 99. T. II p. 678. ὄς δοκέειν et δοκέει vid. δοκεῖν. ὄς εἰπεῖν VIII, 115 not. ὄς εἰπεῖν λόγῳ et simil. II, 53 not. II, 134 not.
 ὄς δὴ VII, 211. V, 20 not. I, 66. (ubi vid. Hartung. Lehre d. Partik. I pag. 288.)
 ὄς οὕτω ἐχόντων VIII, 144 not.
 ὄς (eodem modo) III, 13. VIII, 126. V, 30. ὄς δ' αὐτως II, 67. VIII, 21 not.
 ὄστε c. infinit. post συμφέρει et simil. I, 74 not. VIII, 15 not.
 ὄστε ante genit. absol. VI, 44 not.
 ὄτα ἰστάναι ὀρθὰ IV, 129 not.
 ὄτακονσταῖ I, 100 not.
 ὄτακονστέω VIII, 130.

III. INDEX GRAMMATICUS.

- Accentus fluctuat in nominibb. propr.**
Τιμώνας et *Τιμώνας* VII, 98 not.
 — *Ἄξιος* et *Ἄξιός* VII, 123. —
Ὀνησίλος et *Ὀνήσιλος* V, 108.
 — *Ἄστρο* et *Ἄστῆ* T. III p. 814.
 — *Κριός* et *Κριός* VIII, 91 not.
Γλίσας et *Γλίσας* IX, 43. — *Πέρο-*
καλός et *Περοκαλός* etc. T. III p.
 818. 823. 827.
- Accusativus.** Accus. primae declinat.
 in *ας* et *εας* I, 111 not. Accus.
 tertiae declinat. vocum primae declin.
 I, 68 not. V, 32. 49. VIII,
 3 not. I, 8 not. I, 111. Accus.
 pluralis in *ας* I, 15. III, 7.
- Accusat. absolutus II, 66. 141 coll.
 II, 106 not.
- Accusat. post verba intransit. I, 206
 coll. VII, 52.
- Accusat. addit. *φρένας*, *καρδίαν* etc.
 I, 47 not.
- Accusat. post verba cum praepositione
ἐκ composita, V, 103 not.
- Accusat. post *μιμῆσθαι* V, 67. post
ποιεῖν IV, 65 not. *ποιεῖσθαι* I,
 68 not. I, 129 not. I, 137 not.
 IV, 87 not. 88 not. — post *ἔχειν*
 V, 101.
- Accusat. duo post verba *εἴρεσθαι* I,
 32 not. III, 32. post *ποιεῖσθαι*.
 Vid. antea. — post dividendi ver-
ba I, 94 not. coll. II, 4. 147. IV,
 181 not. VII, 121 not.
- Accusat. particip. praegresso dativo
 IX, 79 not. Vid. *Participium*.
- Accusat. et infinitivi usus pro nomi-
nat. et infinit. I, 34. IV, 94. I,
 5, 171 not. II, 2 not.
- Accusat. pro genit. I, 43. 143.
- Adjectiva in *ιαίος* I, 50 not. Adje-
ctiva c. genitivo constr. I, 24.
- Alliterationes s. paronomasiae V, 1
 not. V, 56.
- Anacoluthiae I, 27 not. *) I, 33. (in
 quo loco pro *οὕτως οὔτε ἐχαρίζετο*
Kärcherus meus coniicit *οὕ-*
τως οὔτε ἐχαρίζετο) I, 58. 63
 fin. 70. 77. 85. 86 fin. 129. II,
 15. 32. III, 14. IV, 5 not. (Mat-
 thiae Vermischt. Schrift. pag. 61.)
 147 not. VII, 235 not. VIII, 5
 not. VIII, 40. 84. 136. IX, 55.
- Aoristi vis II, 87. 96.
- Appositio genitivi loco I, 14 coll.
 26 not. I, 93. 163 not.
- Articulus (eius vis) I, 148. 155. (in
 numeralibus) I, 98. (pro relativo
 pronom.) I, 5. (*τὸν* pro *ὄν*.)
- Articuli vis ante gentill. I, 2 not. I,
 163., ante omiss. *υἱός* I, 35.
- Articulus omiss. VIII, 36 not. IX,
 11. — ante infin. II, 20. 26 not.

*) In quo loco Negris participium *ἀράμενοι* retineri vult, ita loci sensum explicans: *τι ἄλλο δοκίεις εὐχεσθαι νησιώτας ἢ πυθομένους σὲ νέας ἐπὶ σφισὶ ναυπηγούμενον, ἀρᾶσθαι λαβεῖν Λυδούς ἐν θαλάσῃ.*

- V, 92 §. 3. III, 12 (Add. Sintenis ad Plutarch. Themistocl. pag. 140 seq.) ante pronomen demonstr. V, 49. IV, 65. (Vid. Sauppe ad Xenoph. Memor. IV, 6, 15.)*
- Augmentum* neglectum I, 70 not. 102 not. 155 not. III, 46 not. V, 91. 92 §. 5 not. ἤλασαν et ἔλασαν VII, 20 not. ἔρα et ἦρα IX, 108. ἔχον et εἶχον IX, 67 not.
- Augmentum* retent. s. omiss. VIII, 56 not.
- Augmenti reduplicatio* omissa in plusquamperfecto I, 94. I, 180. 181. 183. III, 61. 156. V, 34. 96.
- Breviloquentia sermonis* I, 104.
- Comparativi* (usus) III, 65 not. VII, 194. comparat. et superlativ. confus. VII, 16. §. 1.
- Coniunctivus* in interrogatione V, 42 not. (*deliberativus*) I, 11. 46. 53. 65. 159. 206. II, 52. V, 82 not. VIII, 36 not. IX, 98. post πρὶν ἢ I, 19. — post ἐς ὃ ἂν I, 93. — pro imperativ. praecedente μή, VII, 10 §. 7. — post οὐ μή pro futur. I, 199. — post pronomen relativ. addita particula ἂν I, 29 not. I, 119 not. (Add. Hermann. Opusc. IV pag. 151.) Coniunctivus et Optativus in eadem periodo I, 185. I, 196. VIII, 76. IX, 51 not. IV, 135 not.
- Dativus* (usus) I, 87. 91 fin. II, 62. 145. III, 48. 127. VI, 103. — valet secundum VII, 103 not. — in gratiam VIII, 61. — a substantivo pendet VII, 169 not.**) VIII, 141 coll. IX, 41 not. — post verba cum ἐς composit. I, 1. post verba cum κατὰ composit. I, 212. II, 39. III, 37. 38. 155. IV, 79 not. VII, 9.
- Dativi forma* I, 41 not. I, 105. 150. 151. II, 59.
- Demonstrativum* pronomen articulo nonsequente. Vid. artic. omiss. — positio VIII, 138 not. pro relativo pronomen. III, 34. VII, 125.
- Ellipsis* subiecti I, 132. 216. II, 29. 38. 47. 70. IV, 22. IV, 65. 67. 172. VIII; 11 not. articuli, vid. *Articulus*. apodoseos VIII, 62. — particulae ἂν post relativ. II, 85 coll. IV, 172. T. II pag. 677. — particulae δὲ I, 59. nominum: ἀργυρίου IX, 37. γνώμη I, 130 not. γῆ VIII, 3 not. δίκη s. ποιήνη IX, 78. γονέων s. τόκων VII, 97 not. δορά V, 25 not. VII, 69. κοτύλη VI, 57 μέδιμνος III, 91. περίοδος IV, 25 παῖς s. υἱός I, 35. σκευή VII, 62. τιμή IV, 196. ὕδωρ I, 6 not. VII, 26 not. ὁδός I, 67 not. 109 not. ὄρη I, 202 not.
- Formula foederis et iurisiurandi* IV, 201 not. VIII, 43. (ἔστ' ἂν ὁ ἥλιος τὴν αὐτὴν ὁδὸν ἴη) coll. I, 165. IV, 68. — proverb. περὶ τῶν ἀδυνάτων V, 92 §. 1. οὐχ ἤμιστα ἀλλὰ μάλιστα II, 43. IV, 170 not. οὐκ ἐνπρεπέστερος λέγειν II, 47 coll. II, 61.
- Futuri forma* Attic. I, 34. III, 4. 74. usus I, 11. 34. 55. 65. 77. 98. 173 not. 186 not. addit. particula ἂν III, 12 not. futur. medii pro passiv. III, 132 not. (coll. IV, 16, ubi εἰρήσεται) V, 34. 35 not. VI, 9 not. VI, 17. VIII, 49 not. IX, 122 not. futuri indicat. usus in interrogat. indir. V, 43 not.
- Genitivi forma* in εἶω et εὖς (quod ipsum altero frequentius esse ostendit Wesseling. Diss. Herod. pag. 140.) I, 46 not. 111 not. II, 15. III, 70. VII, 137. (ubi εἶω) in εὖς pro ἦος VII, 189 not. IX, 90.

* Sic etiam IV, 8, ubi tamen pro ἐς (γῆν ταύτην) Bernhardt Synt. p. 319. conicit τῆν.

** Ubi tamen genitivum Μενέλεω dativo Μενέλω praeferrī vult Bernhardt Gr. Synt. pag. 92.

Μίνωος et *Μίνω* III, 122. genitivi usus I, 107. 111. II, 3. (ubi exprimit *intra*, ut IX, 26.) II, 115. 128 not. 135. IV, 151. 180. usus partitivus VII, 156 not. 170. VIII, 55. IX, 73. usus passiv. VI, 74 not. VIII, 30 not. coll. III, 136. — genit. duplex VI, 2 not. VI, 67. — genit. causae et originis, sive omissa sive addita partic. *ἐκ*: II, 124 not. coll. II, 138. — genit. post *ὄξειν* et comp. III, 23. 113. — genit. et accusat. post verba cum *κατὰ* compos. I, 84. — genitivi absoluti I, 3 not. I, 4. 41. 78. 90. VIII, 69.

Hendiadys I, 111. III, 1.

Imperativi forma I, 89. 90. VII, 10 §. 8. 235. IX, 48. — imperativ. praesent. usus I, 85.

Imperfectum. forma in *σπον* I, 36. III, 117 not. 119. IV, 128. IX, 74. II, 174. IV, 200. VI, 12. VII, 5 not. 119. 211. T. II p. 676. — ad *voluntatem* s. *conatum* indicandum I, 68 not. 69 not. 163. 174. 205. V, 22. 67 not. 70 not. IV, 136. VI, 70. VIII, 51. IX, 34. 77. — pro aorist. I, 186. cum aorist. confus. IX, 80.

Indicativus. in interrogat. indirect. s. orat. obliq. I, 163 not. 164. V, 6 not. VII, 37 not. VII, 138. VIII, 26 not. IX, 109 coll. V, 43 not.

Infinitivus. (usus) I, 4. 13. 32. (in epexeysi, ut I, 176.) 58. 61. 209. 90. (ubi in verbis *ἐλ ἀγαρίστοισι νόμος εἶναι τοῖσι Ἑλληνικοῖσι θεοῖσι* Kärcherus meus *εἶναι* non ad νόμος sed ad Ἑλληνικοῖσι θεοῖσι relatum vult, cum nullus locus ipsi innotuerit, ubi particulam *ἐλ* sequatur infinitivus) II, 99. 174. 79. III, 71. VII, 52. IX, 90. — Infin. c. accusat. pro Infin. cum nominat. I, 4. 171 not. I, 5. II, 2. T.

II p. 673. — Infinit. post praepositionem sine articulo I, 210. — Infin. pro imperativo I, 55 not. III, 134 not. III, 155 not. V, 105. — Infinit. pro particip. I, 24. — Infin. aoristi et praesentis iunct. VI, 117 not. VII, 220. futuri et praesentis iunct. IV, 147 not. IV, 201. — Infin. praesentis pro aorist. II, 121 §. 5. aoristi pro futur. I, 24 not. I, 50. 53 coll. II, 162 et V, 89. VI, 2. — Infinit. post appellandi etc. verba V, 58 not.

Litotes. *οὐκ ἀδυνατώτατος* IV, 95 not. (Add. Sintenis ad Plutarch. The- mist. p. 2.) VII, 153 not. VII, 171.

Medii vis atque usus I, 31 not. II, 134. III, 47 not. Vid. *ποιεῖσθαι*, *λιπέσθαι* etc.

Nominativ. et genitiv. confus. III, 89 not. nominat. absolut. II, 41. 66.

Numerus singular. pro plural. I, 69 not. I, 97 coll. II, 15. I, 26.*) plural. pro singular. I, 89. I, 91. bis IV, 201. VI, 13 coll. II, 154. V, 31. pluralis pro singular. post neutra III, 6 not. III, 88. II, 96 not.

Optativus. (usus) I, 185. IX, 16. (in optando) I, 27 not. VII, 5 not. Optat. cum partic. *ἂν* I, 2.**) I, 46 not. 53. (Vid. G. Hermann. l. l. IV pag. 90.) 70. II, 47. T. II p. 678. Optat. c. partic. *ἂν* in interrogat. indirect. IV, 161. post relativ. (pro coniunct.) in orat. obliq. VI, 44. Optativus et indicativus in eadem periodo iunct. I, 86. II, 41. 160. III, 61. V, 97 not. VII, 203. 208. VIII, 100. 106. 111. IX, 69.

Oratio. celer transitus orationis I, 197. IV, 172. VI, 30. ex indirect.

*) De hoc loco cf. Matthiae in *Icn. Litt. Zeit.* 1828 nr. 169 pag. 390. Jacobs ad Aelian. N. A. VII, 38.

**) Vid. de hoc loco G. Hermann. *Opusec.* IV p. 169. Jacobs ad Aelian. N. A. II, 11. Hartung. *Lehre d. Partic.* II p. 255.

in direct. I, 89 coll. 116. 214. II, 113. 152. IV, 137. — e direct. in indirect. V, 10 not. VII, 229. VIII, 111 not. IX, 6. — e verbo finit. in particip. III, 74.

Participium. Usus I, 8. 34. 42. 91. 98. 122. III, 65. — I, 193. II, 15. 16. in nominat. post multa verba III, 1. I, 5. VII, 150. VIII, 98 coll. V, 91 not. IV, 76 not. post περιᾶσθαι. Vid. post ἀγγέλλεσθαι II, 121 §. 5. — particip. c. particul. ὡς pro accus. et infinit. II, 1. — pro ὥστε cum infinit. seq. VII, 10 §. 7. — pro infinit. I, 37. — particip. in dativo usus I, 14. 37. 84. 131. II, 11. III, 90. IV, 25. — cum verbo εἶναι VIII, 10. — in accusat. pro dativo I, 3. 19. 67 not. IV, 111. VII, 184 coll. VIII, 24. — particip. et verbum finit. iunctum per particul. καὶ I, 116. 129 coll. IX, 104. — Particip. pro substant. I, 120 not. V, 92 §. 3. VII, 209. — Particip. in aorist. vis I, 14. ἔφη λέγων et simil. I, 120 not. VII, 135. φεύγων ἀποφεύγει et simil. IV, 23. VI, 30 not. — Participia plura particulis non iuncta V, 105. T. III p. 816.

Perfecti usus I, 4 not. I, 126 not. III, 75 not.

Plusquamperfecti usus I, 4. VII, 215. — pro imperfecto I, 79. 83. 186. forma in ἄτο VII, 62 not. — augment. reduplicat. omiss. Vid. *augmentum*.

Pleonasmus III, 69. 25. *nominum* βορῆς ἄνεμος I, 6 not. I, 148 not. IV, 7 not. II, 101. III, 102. VIII, 96. V, 33. μέγας μεγάθει I, 51 not. V, 31 not. πλήθος I, 66 not. IV, 191 not. VIII, 10 coll. VII, 20 not. — ἀνήρ vid. ἀνήρ. τράγος τῶν αἰγῶν III, 112. — παῖς vid. s. v. — *verborum* εἶναι I, 153 not. ἔφη λέγων I, 118 not. II, 172 not. V, 49 not. φᾶς ἔλεγε I, 122 not. 125. IV, 43. V, 18.

εἶπε φᾶς VI, 67. περιεῖναι τε καὶ ζῆν III, 80. (Vid. Buttman. ad Demosth. Midian. pag. 119 ed. sec.) — *adverbiorum*: μᾶλλον I, 31 not. VII, 143. 235. IX, 7 §. 1. μάλιστα ad superlat. I, 171. ὀπίσω, ἔξω ad verba cum ἀπό s. ἐκ composit. III, 16. IV, 77. 132. V, 27. 92 §. 3. IV, 152 156. 183. 203. Eodem modo πρότερον (πρό) III, 16. IV, 144 not. IX, 62. (Vid. Iasobitz. ad Lucian. Vit. Auct. p. 132 coll. Herod. II, 7.) — Sic rursus apud Latinos T. II p. 673. (De simili usu Romanor. conf. Ruperi ad Tacit. Annall. XIV, 52.)

Positivus pro comparat. sequente infinit. VI, 109 not. IX, 26.

Praepositio semel posita ad duas voces I, 66 not. coll. VIII, 94.

Praesens in optativo VIII, 136. particip. praesent. pro futuri particip. VIII, 143. praesent. infinit. pro futuro IX, 106. praesens pro futur. VII, 140 not. VIII, 77.

Pronomen relativum (usus) I, 40. 51. 103 not. I, 153. II, 39. 129. III, 22. — omiss. III, 34. V, 83. pro pronom. interrogat. II, 121 §. 2. IV, 45 coll. III, 22. — *demonstrativum*. Vid. *ibid.*

Proverbiales locutiones: πίπτος s. πεύκης τρόπον ἐκτοίβει VI, 37. οὐ φροντὶς Ἰπποκλειδῆ VI, 129 not. χθδὲς καὶ πρώην II, 53 not. Συνθῶν ἐρημία IV, 127. *) ἴσα πρὸς ἴσα I, 2 not. Γλαύκων τέχνη I, 25 not. ἐν Καρὸς αἴση V, 66 not. Αἴμνια κακὰ s. ἔργα VI, 137 not. ἐπὶ ξυροῦ ἀκμῆς VI, 11 not. ἐκ τοῦ ἐνιαυτοῦ τὸ ἔαρ ἐξαραιρηται VII, 162 not. μηδὲ πυρφόρον — περιγενέσθαι VIII, 6 not. λαγὼς περὶ τῶν κρεῶν not. ad VII, 57. ὑπόδημα ἴαπτειν VI, 1 not. τὰ ἄνω κάτω τιθέναι III, 3 not.

Repetitio eiusdem verbi I, 8. 91. 206. IV, 8 not. IV, 23 not. coll. VI, 30 not. VI, 109 not. articuli

*) Add. Themist. p. 31 D. s. p. 37 Dindorf., qui laudat Boissonad. ad Aristaenet. p. 723.

- I, 92 not. pronominis demonstrativi II, 124. III, 85. IV, 122. 172. VI, 46. 104. VII, 147. 221.
- Structura ad sensum*: VII, 8 §. 2. VII, 133. 179. VIII, 23. 86. 115. 128. VII, 177. (ubi ἔδοξε antecedente nominativo, ut III, 127 (ἔδοξε—ἔχων), de quo loco recte statuit censor Halensis (1828 nr. 64 pag. 517.)
- Substantiva pro adiect.* Vid. ἑλλάς. exeuntia in ὄς IX, 97. masculina ab Ionibus in foemin. commutantur, ita ut utraque forma in usu sit IV, 187 not. IV, 201 not. IX, 76. Add. Lobeck. in *Disser.* I adverss. *Grammatt.* de nomin.
- Graecc. etc. pag. 6. (Regiomont. 1834. 4.)
- Superlativus pro comparat.* III, 119 not. VII, 16 §. 1. IX, 26 not. T. II p. 676.
- Tempus praeteritum et praesens in eadem periodo* I, 62. V, 55 not. VIII, 51. T. III pag. 813.
- Tmesis* II, 39. 40. 47. 70. 85. 87. III, 36. IV, 60. 196. V, 81. VII, 156 not. 164. VIII, 33. 89. IX, 5.
- Verba in εῶ* ab Ionibus flectuntur, quae vulgo habent simplex ὦ not. ad I, 68. V, 81. Vid. *συβαλλεόμενος* etc. *πιέζειν*.
- Zeugma* IV, 106 not.

ADDENDA ET CORRIGENDA.

V o l. I.

- pag. 1 b. lin. 11 ab inf. pro δεικνύναι leg. ἐπιδεικνύναι.
 pag. 17 a. lin. 8 ab inf. pro *Hisil-Irmak* leg. *Kisil-Irmak*.
 pag. 23 lin. 1. Negrus edidit ἄρξαντες μὲν ἐπὶ πεντηαίδεκα γενεᾶς ἀνδρῶν, ἔτεα δύο τε καὶ πεντακόσια.
 pag. 51 a. lin. 17 post *referebat* pone comma; sic etiam p. 56 a. lin. 21 post *Bacchum*. — Pag. 66, lin. 1 seqq. conf. Lehnert. De foed. Ionic. pag. 31.
 pag. 52 seq. I, 23 seqq. multa in his tentat Barker in the classic. Journ. Vol. XXII nr. 44 p. 374 seqq.
 pag. 83 lin. 3. Pro τοῦττερον Negrus edidit τὸ πεμπτόν et lin. 6. pro τριήκοντα πέντε edidit τεσσαρεσκαίδεκα.
 pag. 88 lin. 1. Pro οὐκως Kärcherus meus coniecit οὐτος. Censor A. M. in Ephemeridd. Ienenss. 1828 nr. 169 orationem salebrosam esse negat, modo ex οὐτε negatio οὐ ad λόγον ποιησάμενος et τε ad ἀποπέμπεται, quod passive accipiendum, trahatur.
 pag. 114 fin. Ad verba οὐ γὰρ — λέγεται cf. Ephemeridd. Lipss. 1829 nr. 137. pag. 1090.
 pag. 115 a. lin. 5 ab inf. Pro *Plura* scrib. *Conf.*
 pag. 128 b. lin. 18. Pro *Matthiae* scrib. *Apetz.*
 pag. 135 b. lin. 2 ab inf. pro *Hestiacotis* leg. *Histiaticotis*. Ad p. 137 seq. De *Crestone* nobiscum consentit Gell. Topogr. of Rome and its Vicinity II p. 150.
 pag. 144. b. lin. 14 ab inf. pro καταφρόνησας repon. καταφρονήσας.
 pag. 145 not. Verba τῷ λόγῳ προστάς censor in Ephemm. Lipss. 1829 pag. 1091 accipi vult: *der Rede nach*, dem *Scheine nach*, ita ut τῷ λόγῳ opponatur τῷ ἔργῳ.
 pag. 151 not. Censori Halensi adde censorem modo laudatum Lipsiensem pag. 1091. assentientem, nisi ἐνπρεπέστατον mutandum sit in ἐνπρεπέστατη.
 pag. 154 a. lin. 12 ab inf. pro Weller. III, 6 p. 168. leg. Weller III, 6 p. 168.
 pag. 159 b. lin. 9 pro *vulga* leg. *vulg'o*. — Ad p. 163 not. de voce κόσμος add. *Krische* De scopo politic. societ. Pythag. pag. 59.
 pag. 165 b. lin. 4 pro *audies* leg. *audiās*.
 pag. 170 a. lin. 7 ab inf. pro *efficitur* leg. *efficiatur*.

- pag. 173 b. lin. 7 pro *ὁ συχάζειν* leg. *ἡ συχάζειν*.
- pag. 190 a. lin. 4 ab inf. pro *VIII*, 37 repon. *VII*, 37. — pag. 194 lin. 12. cf. Lehnert. De foed. Ionic. p. 36.
- pag. 213 lin. 2. Negris pro *κατ' αὐτόν* scripsit *μετ' αὐτόν*.
- pag. 214 b. lin. 11 pro *X*, 85. leg. *IX*, 85. (ubi nunc conf. nott.) — Ad p. 217 seq. de Croeso flammis tradito cf. Welcker. in Mus. Rhenan. II, 4. pag. 504 not., ad Graecas fabulas ista referens.
- pag. 219 lin. 3. Pro *ἡσυχίης* Negris edidit *λειποφυχίης*.
- pag. 220 lin. 9. Pro *ἀρχήν* Barker in Class. Journ. l. l. p. 375 mavult *ἀνήθ*.
- pag. 226 b. lin. 2. Pro *I*, 8. leg. *I*, 107.
- pag. 236 cp. 93. init. Mirum in modum haec tentat Barker. l. l. p. 375.
- pag. 239 a. lin. 1. 2. Post *Chandler*. adde: (*cap.* 78.)
- pag. 242 lin. 1. 2. Ad vocem *πεσσῶν* conf. Matthiae Gr. Gr. pag. 150.
- pag. 245 b. lin. 21 ab inf. pro *privatus* scribend. *privata*, et paulo superius *Atqui* pro *At qui*.
- pag. 274 not. Ad vocem *Spaco* annotat Hammer. in Annal. Vienn. XLIX. Anz. Bl. p. 24. apud Persas etiamnum canem vocari *Isbah*.
- pag. 275 b. lin. 17 ab inf. pro *γανκαῖος* scribend. *γυρκαῖος*.
- pag. 301 b. lin. 4. Pro *V*, 3. 92. scribend. *V*, 92 §. 3.
- pag. 312 a. lin. 10. Pro *frustra* scribend. *frusta*.
- pag. 317 lin. 7. Quod ibi cum Schweighausero posui *μέλιστα* pro *μέλα*, postmodo vidi ab ipso Schweighausero damnari in Lexico Herodot. II, p. 84., ubi vocem *μέλιστα* ex interpretamento in codicem Schellershemianum invectam videri indicat.
- pag. 323 not. b. lin. 3 ab inf. Add. Hammer. in Annal. Vienn. LXVII p. 35, qui idem Mongolorum legem a Zingischane latam memorat; ne in aquam Mongerent.
- pag. 327 lin. 4. Pro *καὶ ἀρχήν* Barker. l. l. scribi vult *κατ' ἀρχήν*.
- pag. 334. De Triopico Apolline cf. Censor. Halensem 1834. Ergänz. Bl. nr. 112 pag. 891 seqq.
- pag. 334 b. lin. 14 ab inf. Pro *immigratis* repon. *ingressis*. Ibid. a. lin. 2 ab inf. leg. *ἀρχηγέτην*.
- pag. 338 b. lin. 9 ab inf. Pro *Riro* scrib. *Piro*.
- pag. 345 not. b. lin. 2 seqq. De *Smyrna* conf. Prokesch. in Annal. Vienn. LXVII Anz. Bl. p. 60 seq. 71 seqq.
- pag. 367 a. lin. 8 post *Flamin.* inserend. *pag.*
- pag. 367 a. lin. 10 ab inf. Add. Micali Storia Vol. II, cap. XX p. 54 seq. 336 seq. — De *Cadmaca* victoria cf. Plut. Mor. p. 488 A.
- pag. 369 cp. 167 lin. 6. 7. Micali (Storia. d. Ital. II p. 171.) hanc legationem Caere Delphos missam explicat e legis theocraticae severitate nimium quantum apud Etruscos veteres obtinentis.
- pag. 370 cap. 167 lin. 1 seqq. Attigit haec Gell. (Topography of Rom and its vicinity I pag. 27.) ubi locum, in quo ab Agyllaeis sive Caeritibus hi ludi fuerint celebrati, fuisse vult in planitie, quae infra Caere (sive ut nunc vocant Cervetere) mare versus tendit; ibi quoque adhuc plures esse tumulos fluviosque Vaccina et Sanguinara, cuius ipsius nomen ad hanc cladem sanguinolentam referri posse idem coniicit.
- pag. 370 cp. 167 lin. 6. De *Oenotria* conf. Micali l. l. I pag. 55. 316 seqq. imprimis 318, qui *Oenotriam* extremam illam Italiae partem olim vocatam esse censet, quam Oenotri, Oscorum gens eaque primitiva, incoluerint, quamque Graeci vel postea ita appellarint, quum nulli amplius Oenotri in his regionibus habitarent.
- pag. 382 lin. 1. pro *ἀπὸ* leg. *ἀπὸ*

- pag. 384 a. lin. 9. Add. *Classic. Journ. nr. XVIII p. 490 seqq. et nr. XX p. 326 seqq.*
- pag. 421 lin. 2. Pro διὰ Λαοδανέων Negris dedit διὰ Λαορνέων.
- pag. 424 a. lin. 4 ab inf. Pro ἀρτεμίζοντα leg. ἀτρεμίζοντα.
- pag. 433—35 cp. 193. Vid. Schwarz. in *Commentt. Societ. phil. Lips. I, 1 pag. 16—18.*
- pag. 454 b. lin. 14 ab inf. pro θαλεροῖσι leg. θολεροῖσι.
- pag. 455 a. lin. 9 ab inf. Pro *nuncupata* leg. *nuncupatum*.
- pag. 457 a. lin. 17 ab inf. post *vero* inser. *ait*.
- pag. 458 b. lin. 13. Pro *quac* scribend. *qui*.
- pag. 463 b. lin. 5 ab inf. post *De* inser. *vocce*.
- pag. 472 a. lin. 13 pro III, 106 repon. *IV, 106.*
- pag. 473 a. lin. 3 pro *loco* scrib. *loro*.
- pag. 508. b lin. 10 pro IV, 18. scrib. *IV, 42.*
- pag. 519 b. lin. 1 pro *ab iicimus* scrib. *abiccimus*.
- pag. 532 lin. 3. Pro ὡς ἀρχήν Barker. l. l. legi vult τὴν ἀρχήν.
- pag. 550 a. lin. 16 dele comma post *veteres*.
- pag. 551 lin. 8. Barker. l. l. pro οὕτω αἰρέει legi vult: οἰκῶς ἐστι. Malc.
- pag. 552 a. lin. 2 pro *dabant* scrib. *dabunt*.
- pag. 557 a. lin. 3 pro *eccles.* scrib. *Eccles.*
- pag. 559 lin. 5. Ad vocem *πυρέων* conf. Matthiae Gr. Gr. pag. 150. Namque haud scio an *πυρῶν* reponi debeat.
- pag. 573 b. lin. 9 ab inf. pro *Hiithyiac* scrib. *Ilithyiac*.
- pag. 585 lin. 4. Pro λάμποντες scrib. *λάμποντος*.
- pag. 591 b. lin. 4 ab inf. Pro II, 46 repon. II, 45.
- pag. 592 a. lin. 10 dele comma post *prolifera* et pone post *genitrice* lin. 11.
- pag. 597 a. lin. 5 ab inf. Post *quas* inser. *ad*.
- pag. 615 not. b. Ad cap. 57 conf. *Classical. Journ. nr. LVIII p. 390 seq.*
- pag. 621 a. lin. 9. Pro *usurpatur* scrib. *usurpetur*.
- pag. 625 a. lin. 12 ab inf. pro II, 63 rep. II, 59.
- pag. 641 et 642. Ad verba ἀλλὰ καὶ τοῦτο μῦθον θηρίων κ. τ. λ. vid. Koch. ad Antonin. Lib. pag. 119, qui vulgatam optime tuetur, ita resolvendam, ut ad τοῦτο verbum aliquod cogitetur, veluti: ἀλλὰ καὶ τοῦτο μῦθον θηρίων ποιεῖ, τὴν ἄνω γνάθον κ. τ. λ.
- pag. 667 b. lin. 6 ab inf. Pro *Causas* leg. *Causae*. — Ad argumentum loci add. *Classic. Journ. LIV p. 316 seq.*
- pag. 683 lin. 2. An pro *μηδαμᾶ* scrib. *μηδαμᾶ?*
- pag. 686 b. lin. 8. pro *victrice* scrib. *victore*.
- pag. 696 not. a. Add. Wagner. in *Commentt. soc. Lips. philol. III p. 343.*
- pag. 717 a. lin. ult. pro *Permek* scrib. *Terme*.
- pag. 759 not. ad cap. 122. Vid. Gatterer. in *Commentt. Societ. reg. Gotting. Vol. IX p. 43 seqq. Class. Hist.*
- pag. 765 b. lin. 11 pro *imaginem* scrib. *imaginum*.
- pag. 770 lin. 3. Pro καὶ Negris dedit ζωρῖς.
- pag. 790 lin. 5. Pro τῷ θεῷ Negris legit τῇ θεῷ Latonam intelligens.
- pag. 797 lin. 2. 3. Herodotum scripsisse ὡς ἀναθεῖναι δῶρόν τι (pro ὡς ἂν εἶναι Ποδῶνιν) opinatur Barker. in *Classic. Journ. nr. 44 p. 375.*
- pag. 807 b. lin. 2. Pro *quam* scrib. *quas*.
- pag. 808 lin. 5. Verba τε καὶ Ἀσσυρίων a librario Herodoteis addita censet Beck. De gloss. crit. quaest. II pag. 9. 10.
- pag. 818 not. ad cap. CXLV. Vid. l. Ch. Gatterer. in *Commentt. societ. reg. Gotting. Vol. VII p. 3 seqq. (Class. Histor.)*
- pag. 820 lin. 6. Verba γνώμη ἀποδέδεται ita accipi vult Naegelsbach. in *Iahni Annal. philol. Suppl. II, 1 pag. 69: „mihī quidem*

quid his de rebus statuam, exploratum est. Cf. IV, 132. Idem verborum sequentium, in quibus Dionysum et Pana non in eiusdem fortunae societatem Herodotus adiunxit, hunc esse putat sensum: Namque si hi quoque, veluti Hercules scilicet, ita etiam Dionysus et Pan in Graecia conspicui et senes facti fuissent, dicat quis et hos alios (καὶ τούτους ἄλλους) i. e. non Herculem solum sed Dionysum et Pana mortales esse genitos et in deorum, multo prius natorum, Panis atque Dionysi, nomina iam nota atque celebrata invasisse etc. etc.

- pag. 823 lin. 8. 9. Pro ἐλέγητο nunc me praeferre olim vulgatum ἐλέγηστο dixi ad III, 64 T. II pag. 116.
 pag. 848 a. lin. 15 ab inf. pro IV, 39 repon. IV, 42. — Ibid. b. lin. 18. pro ἔλαστρεύειν rep. ἔλαστρεῖν.
 pag. 873 a. lin. 7 ab inf. pro ἀγνωμότως scrib. ἀγνωμόως.
 pag. 900 lin. 18 seqq. Hitzig. in Commentar. ad Iesai. pag. 294 in Herodoti loco I, 130 ita scribendum censuit: ἐπ' ἔτεα ἑκατον δυνῶν δέοντα, παρὲξ ἧ ὅσον οἱ Σκύθαι ἤρχον, τριήκοντα δυνῶν δέοντα, nisi errorem ab ipso Herodoto commissum putes, ita ut legendum sit: ἐπ' ἔτεα εἴκοσι κ. τ. λ.

V o l. II.

- pag. 6 b. lin. 11 ab inf. pro IX, 57 leg. IX, 58.
 pag. 21 a. lin. 8. pro V, 56 leg. V, 65.
 pag. 60 lin. 7. et p. 61 lin. 1. Hoeger. in Actt. phil. Monacc. III, 4 pag. 490. Herodoto convenientius scribi putat: ἦν σφι μὴ παρενρεθῆτι ἄδικον μέγρι τούτου (eo usque, quod non referendum sit ad θανάτον). Negris vulgatam, quam nos dedimus, retinuit, sed melius sibi placere addit, si scribatur: ἐς οὐ ἀποθάνωσι ἦν σφι δὲ παρενρεθῆτι κ. τ. λ.
 pag. 66 b. lin. ult. Scrib. propaginare pro propaginare.
 pag. 86 lin. 9. Pro πρότερον Ideler. ad Aristotel. Meteor. II, 4 pag. 549 legi vult πρότερα. Idem paulo post pag. 88 lin. 8. scribi mavult: ἵνα ἀρπάζοντες τοὺς τῶν Κερκυραίων παῖδας οὗτοι ἔχοιεν τροφήν.
 pag. 90 a. lin. 3. Pro Epidamni scrib. Epidauri. Ibid. b. lin. 3 ab inf. pro tyranno leg. tyranni.
 pag. 94 a. lin. 5 ab inf. Pro III, 3 leg. III, 4.
 pag. 109 a. lin. 6. Pro VII, 89 leg. VII, 189.
 pag. 105 b. lin. 7 ab inf. Pro sit scrib. fuerit.
 pag. 113 a. lin. 3 ab inf. Pro 93 rep. 92 §. 4.
 pag. 144 lin. 1. Baiter. ad Lycurg. pag. 95. hinc affert ἀναρμοστότατον, ut Matthiae.
 pag. 145 b. lin. 10 ab inf. Post agebant inser. “.
 pag. 146 b. lin. 4 ab inf. dele comma post scio.
 pag. 156 b. lin. 14. Add. quartum Atossae filium Xerxem, ex Her. VII, 2.
 pag. 158 b. lin. 9. delend. 89.
 pag. 191 lin. 5. Conf. Barker. in Class. Journ. nr. 44 pag. 376; et eundem ad p. 193 lin. 3.
 pag. 219 a. lin. 11 ab inf. pro III, 34 scrib. III, 47.
 pag. 227 b. lin. 12 ab inf. pro III, 121 leg. III, 120.
 pag. 232 a. lin. 9 pro III, 118 leg. III, 119.
 pag. 245 a. lin. 14 pro IV, 50 leg. IV, 45 et 50.
 pag. 258 a. lin. 8 pro XI p. 514 scrib. XII p. 512. s. p. 403 Sch wgh. Ad argumentum loci conf. Creuzer: Ein alt athen. Gefäss etc. pag. 73.

- pag. 260 a. lin. 5 ab inf. del. *dein*.
- pag. 264 a. lin. 2 ab inf. pro IX, 90 scrib. IX, 91.
- pag. 416 ad IV, 71 not. Add. Hammer. in Annall. Vienn. LXVII p. 37, ubi quadraginta puellas pulcherrimas maxime ornatas Zingischano mortuo in sepulcrum traditas narrat, quasi ministras.
- pag. 421 b. lin. 2 pro VI, 52 leg. IV, 52.
- pag. 445 seq. ad IV, 87 not. Conf. etiam Clarke Travels I pag. 681, qui Darium in una Cyanearum insula consedisse putat, unde ad angustias optimus late pateat prospectus: id quod in ipsis faucibus isto, quo volunt, loco fieri potuisse negat. Idem in Herodoto istud ἰσθμὸν non solum templum, sed urbem quoque portumque indicare contendit, ubi sane magnae sanctitatis templum, hinc urbi etiamnum nomen *Ioro*. Et vide ipsam urbem in tabula aeri incisa representatam pag. 684.
- pag. 446 a. lin. 5 ab inf. post coll. inser. *Grotfend. in*.
- pag. 457 ad cp. 95 not. De Pythagora conf. Krsche. De societ. Pyth. scopo polit. p. 3. 11. et de Zalmoxi Eundem pag. 66 not.
- pag. 479 ad IV, 108 not. ad lin. 1. Eichwald. (in Annall. Dorpat. III, I pag. 9.) ad eam huius loci interpretationem regredi vult, quā Budinos corpus variis coloribus ornasse putemus, plane ut alias Australiae gentes rudes vel etiam ipsos Persas nostrae aetatis, qui barbam ex parte rubram, ex parte coeruleam reddere digitosque rubro colore tingere dicuntur. Idem (l. l. pag. 7 seq.) in hoc Herodoti loco desertam regionem, qualis v. c. inveniatur ad Tanain atque ad Volgam, intelligi posse negat, sed aquosam et sylvosam quandam Volhyniae s. Lithuaniae partem, fortasse regionem circa urbem Pinsk, ubi multae etiamnum sylvae, paludes, stagna, lacus, in quibus castores aequae ac lutrae frequentes. Ibi certe urbes ac moenia ex ligno a Graecis construi potuisse censet, minime vero in Donicis desertis, in quibus nihil quidquam ligni; atque illuc etiam facilius Graecos colonos pervenire potuisse, e maris ora adverso fluvio Borysthene profectos. Inde *Budinos* pro Slavis haberi vult atque pro eorum maioribus, qui nunc vocantur *Wenden*, aut qui sub nomine *Kleinrussen* adhuc in Volhynia habitantes reperiuntur; quin huc quoque refert urbes *Budin* in Bohemia et *Budam* in Ungaria. Quod idem posuit Worbs in Ersch. ac Gruber. Encyclop. XIII p. 341, ubi Rommel *Budinos* gentem quandam *Gothorum* venatricem esse dixerat, quae duce Odin per Volhyniae ac Poloniae planitiem usque ad Scandinaviam fuerit progressa.
- pag. 484 not. ad cp. CX lin. 21 et 22. Add. Hammer. in Annall. Vienn. XLIX. Anzeig. Bl. p. 20. et conf. Osann. in Auctar. X pag. 89, qui in Herodoteo loco *Οἰδὸρ*, cuius loco codd. quidam *αἰδὸρ*, commutandum censet in *ἄνορ*.
- pag. 491 b. lin. 10 ab inf. Pro III, 45 leg. II, 141 coll. IV, 80.
- pag. 494 lin. 1. Wesseling. in Diss. Herod. IX p. 126 pro *οὐ πεισόμεθα* quod Sanctrofti liber affert *οὐκ οἰσόμεθα*, id se non reii-cere affirmat. Censor in Ephemerr. Jenens. 1828 nr. 169 pag. 390. *οὐ πεισόμεθα*, a verbo *πάσχειν* repetens interpretatur: „wir werden uns nicht leidend dabei verhalten.“ Valla reddiderat: *non tolerabimus*. Negrus reposuit *ἀπισόμεθα*, quod ipsum in *οὐ πεισόμεθα* a librariis corruptum fuisse existimat.
- pag. 497 b. lin. 14. pro V, 120 leg. V, 102.
- pag. 498 not. ad cp. CXXII fin. Hunc Herodoti locum aliter explicari et intelligi posse negat Eichwald l. l. pag. 6 seqq. nisi

a patre historiae vel potius ab iis, quos auctores ille secutus sit, fluvium Tanain (*Don*) cum Tyrà (*Dnjestr*), qui Dario primus fuerit traiciendus, confusum esse dixeris. Minime enim esse consentaneum, Persarum copias tantas, omnibus ad victum necessariis rebus, in primis aqua potabili destitutas tam longa deserta tam brevi tempore permeare et ad Tanain usque pervenire potuisse.

- pag. 499 lin. 12. Eichwald l. l. pag. 9 seq. voces τὴν καλεομένην *Μαιήτιν* a librariis perperam additas esse censet verbis antecedentibus: ἐς τὴν λίμνην, quae de lacu quodam prope urbem Pinks in Lithuania, cuius vestigia adhuc conspiciantur, intelligi vult. *Oarum* fluvium, cuius mox apud Herodotum mentio, videri ait esse fluvium *Horyn*: *Syrgin* nunc vocari *Styr*, *Tanain* dici *Lan* et *Lycum* fluvium esse *Siutsch* vel *Pina* etc. Quae ipsa quam incerta sint, nemo non videt.
- pag. 500 (cap. 124.) lin. 1. Voces ἐς τὴν ἐρημον idem Eichwald. l. l. pag. 12. refert ad planitiem desertam, cui nomen: *die Avat-gesche Hochebene* sibi que videri addit Darium pervenisse ad locum, qui nunc vocatur *Saslav*. Idem l. l. p. 13. recte observat, castella illa, quae a Dario hac in terra exstructa esse pater historiae enarrat, simili certe consilio erecta fuisse videri, quo Cyrus et multo post Alexander idem in Asia ad Oxum s. Iaxartem fecisse narrentur, ut scil. Scytharum aliarumque gentium ab incursionibus terram reliquam redderent tutam. Quod vero asserit Herodotus, ista castella sua ipsius aetate adhuc salva extitisse, id a Graecis ex Ponto mercaturae causa illuc profectis ita accipere potuisse Herodotum, bene credimus eidem Eichwald. l. l. pag. 13.
- pag. 503 b. lin. 6. ante *Grimm*. inser. *dabit*.
- pag. 508 b. lin. 13 ab inf. pro V, 86 repon. V, 80.
- pag. 515 b. lin. 5 ab inf. pro IV, 13 repon. VI, 13.
- pag. 516 a. lin. ult. pro VIII, 160 repon. VII, 160.
- pag. 532 b. lin. 7 ab inf. pro III, 3 leg. III, 2.
- pag. 540 b. lin. 2 pro III, 63 leg. III, 64.
- pag. 546 b. lin. 12 pro IX, 88 leg. IX, 89.
- pag. 553 a. lin. 15 pro IV, 157 leg. IV, 155.
- pag. 596 1. Ad verba μὴ μεμφθεῖσθὲν τι τῷ πατρὶ cf. C. O. Müller. in Gerhard. Archaeolog. Stud. I p. 286, qui haec ita intelligit, ut virginitatem illius violare conatus fuerit pater.
- pag. 611 b. lin. 12. pro IV, 18 repon. IV, 17

V o l. III.

- pag. 27 lin. 2. 3. Pro ὑπερβάντα Bernhardy Gr. Synt. pag. 359 mavult ὑπερβάντι.
- pag. 108 (ad V, 64 fin.) Verba ἐν τῷ Πελασγικῷ τείχεϊ nil nisi in *Acropolis* indicare contendit Leake in *Topograph. Athen.* pag. 314 vers., qui idem p. 254, 256. ad V, 77 conf. p. 142 not. probans Larcheri sententiam.
- pag. 240 lin. 1. pro ἢ μὲν scrib. ἢν μὲν. Cf. Bernhardy. l. l. pag. 461.
- pag. 252 a. lin. 15. Pro ἐκ δάκρυά τε scrib. ἐς δάκρυά τε.
- pag. 259 lin. 15. Pro ἐκ τοῦ Ἀτακνέος vulgat. ἐς τοῦ Ἀτ. praeferrī vult Bernhardy l. l. pag. 184.

- pag. 279 a. lin. 3 pro VI, 40 scrib. VI, 43.
 pag. 283 a. lin. 2 pro VI, 1 scrib. VI, 1.
 pag. 283 b. lin. 5 pro VI, 10 scrib. VI, 9. et pag. 289 b. lin. 2 ab inf. pro VI, 10 scrib. VI, 10, et lin. ult. pro VI, 40 scrib. VI, 50.
 pag. 295 b. lin. 5 pro V, 87 scrib. V, 88.
 pag. 312 a. lin. 10 pro I, 147 scr. I, 146.
 pag. 313 a. lin. 12 pro δῶκος scr. θῶκος.
 pag. 341 a. lin. 1 pro λάμπαντες scrib. λάμπαντος. — Ibid. b. lin. 3. pro VI, 8 scr. VI, 18.
 pag. 345 b. lin. 6. Pro VI, 106 rep. VI, 37. — pag. 349 not. lin. 7 b. Add. Platon. Polit. II p. 363 D.
 pag. 353 b. lin. 7. Pro *propressi* leg. *progressi*. Ibid. lin. 8. 9 ab inf. scrib. VI, 90 (pro 53.)
 pag. 357 lin. 1. Pro ἐπίσαι scr. ἐπίσαι. — Pag. 356 lin. 3. αὐτοῦς deleri vult Bernhardy in Syntax. Gr. pag. 286.
 pag. 363 a. lin. 18. 19. Pro III, 33 leg. III, 24.
 pag. 376 b. lin. 12 ab inf. Pro VIII, 215 leg. VII, 215.
 pag. 380 a. lin. 3 ab inf. Pro VI, 57 leg. VI, 57.
 pag. 386 b. lin. 8 pro IV, 124 leg. IV, 154.
 pag. 390 b. lin. 16 pro VI, 103 leg. IV, 103.
 pag. 395 b. lin. 12 ab inf. pro III, 2 leg. III, 3.
 pag. 407 lin. 1. Voculam γε eiici vult Bernhardy Gr. Synt. pag. 327, qui idem pag. 245. in Herodoti loco VI, 131 init. pag. 411 lin. 11 nost. edit. veterem lectionem ἀμφὶ μὲν κρῖσι retinendam censet.
 pag. 414 a. lin. 10 pro VI, 136 repon. VI, 135. — Ibid. b. lin. 3 pro θερμοφόρον scrib. θερμοφόρον.
 pag. 418 a. lin. 9 pro II, 134 scrib. VI, 143. — De fonte *Ennacrunos* vid. etiam Leake in Topogr. Athen. p. 135 seq. vers. vernac. ibique C. O. Müller. pag. 456.
 pag. 435 a. lin. 1 pro VI, 62 repon. VI, 72.
 pag. 441 a. lin. 7 ab inf. pro VI, 86 scrib. VI, 88.
 pag. 502 a. lin. 6 ab inf. pro IV, 179 scrib. IV, 71.
 pag. 511 (ad VII, 41.) not. lin. 6. 7. Add. Hammer. in Annal. Vienn. LXIII pag. 6, ubi notat, in monumentis Persepolitianis repraesentari viros hastis armatos, quae in globum pomi speciem praebentem desinant, indeque *mclophorum* nomen repeti posse arbitratur.
 pag. 512 b. lin. 8. Eam, quam dedi, loci Herodotei interpretationem ipsius regionis accurata cognitione optime confirmari intellexi ex iis, quae refert Clarke in Travels II, 1 pag. 137 coll. 170, Herodoti ille quidem bene memor.
 pag. 515 b. lin. 16 ab inf. pro VI, 88 scrib. IV, 88.
 pag. 537 lin. 6 voculam ἐς omitti vult Bernhardy l. l. pag. 218.
 pag. 578 a. lin. 6 pro 180 leg. 181.
 pag. 614 b. lin. 13 ab inf. Pro *aucta* scr. *aucta*.
 pag. 620 lin. 12. 13. Eadem fere Theopompus retulerat, de quo conf. Frommel. in Creuzeri Melett. III pag. 139 seqq.
 pag. 626 b. lin. 3 ab inf. Pro IV, 56 scrib. VI, 56.
 pag. 627 a. lin. 6 ab inf. Pro *Kissovo* scrib. *Kissavo*. — Ibid. b. lin. 1 pro commate post *praebent* pone punctum.
 pag. 643 a. lin. 13 pro V, 58 repon. V, 118.
 pag. 664 b. lin. 7 ab inf. Pro VI, 140 scrib. VII, 140.
 pag. 696 a. lin. 14 pon. parenthesis post *seqq.* et dele parenthesis post *denegetum* lin. 19.

- pag. 705 not. De urbe *Hyria* conf. etiam Micali *Storia d. Ital. I, p. 334* seqq. 352.
- pag. 705 a. lin. 4 ab inf. Pro *Hoeckius* scrib. *Hoeckium*.
- pag. 732 lin. 7. Pro *ἔστι τῶν* vir doctus in *Class. Journ. legi vult ἔστει-
των*, quod idem valeat atque *ἔόντων* (nr. 58 p. 392.)
- pag. 733 b. lin. 15 ab inf. Pro *VII, 101* scrib. *VI, 101*.
- pag. 742 b. lin. 6. pro *V, 35* scrib. *V, 25*.
- pag. 753 a. lin. ult. pro *licet* scrib. *liceat*.
- pag. 774 lin. 8. De elisione in *ἄστυ ἑρικυδῆς* (quod ipsum restitui iubet Moser. in *Annall. Heidelberg. 1835 p. 165.*) conf. Kühner. *Gramm. Graec. I p. 38*.
- pag. 776 a. lin. 3. 4. scribendum: „*ὄν ἀπέλιπε*] Ita pro *ἀπέλιπετο*, quod habet *Schweighaeuser. et Gaisford, exhibui probante Wesseling.*
- pag. 779 a. lin. 9 ab inf. Pro *IV, 146* scrib. *IV, 145*.
- pag. 814 lin. 2 pro *Archaea* scrib. *Achaea*.
- pag. 822 lin. 18 pro *tulit* scrib. *habet*.
- pag. 824 lin. 7. 8. Pro *Tyrionem* scrib. *Tyriorum*.

V o l. IV.

- pag. 28 not. b. lin. 18. *Strange* in *Iahn. et Seebod. Annall. philologg. Suppl. III, 1 pag. 37.* verba *ὀνέτι ἐς ἀναβολὰς* adverbialiter accipi vult, et similes quasdam locutiones affert.
- pag. 41 not. b. lin. 4 ab inf. Post „p. 216“ adde: „ubi reliquias *Tithoreae* inveniri scribit loco *Parnassi* valde edito ac praecipiti pone vicum *Velitza*.
- pag. 51 not. b. lin. ult. Adde splendidum opus, in *Germania* quidem rarissimum: *Views in Greece from Drawing's by Edw. Dodwell. Lond. 1821.* ubi *Castaliae* fons repraesentatur in tabula aeri incisa et coloribus inducta.
- pag. 63 not. b. lin. 4 ab inf. Add. *Krische De Pythag. societat. scopo politic. pag. 12*.
- pag. 70 not. a. lin. ult. post „p. 125“ add. pag. 198 seqq. vers. vernac.
- pag. 72 not. a. lin. 5 ab inf. Add. *Leake in Topograph. Athen. pag. 298. 302* vers. vernac.
- pag. 109 not. a. lin. 1 pro *μαιμόω* leg. *μαιμάω* et in *Indice* verb. pag. 621. *μαιμάω (μαιμῶω)* VIII, 77.
- pag. 118 (cp. 86) lin. 9 pro *ὄ τετραγμένων* *Baitero* ad *Lycurg. pag. 93* restituendum videtur *ὄ τε τετραγμένων*.
- pag. 143 (cap. 104 fin.) lin. 2. 3. *Iis*, quae hic de sacerdote *Pedasensi*, cui barba accrescit, traduntur, simile quid nuper inventum traditum perlegens *Ephemerides*, quibus nomen *Morgenblatt 1834 nr. 245 pag. 979*. Namque in *Tyrolia meridionali* ad vicum *Castelruth* non longe ab oppido *Groeden* loco editiori exstare sacellum *Virginis Sanctae*, cuius nomen *Kümmerniss* (i. e. *Dolentis*), eiusdemque imagini barbam accrescere fama fert. Narrant virginem quandam maxime venustam ac formosam indeque multorum tentaminibus expositam id olim sibi petiisse, ut perniciose ista pulchritudine liberaretur eandemque huius voti ita competentem factam esse, ut maxima barba mulieris vultui accreverit!
- pag. 187 lin. 11 seq. (cap. 136.) Tangit eadem *Lycurgus orator* in *orat. advers. Leocr. §. 71*.
- pag. 222 lin. 2. 3. 4. Quae h. l. *Herodotus* refert de *Mardonio Atticam* prorsus devastante, tam severe ad ipsum verbum (*buchstäblich*) accipienda esse negat *Leake* in *Topograph. Athen. p. 9* vers. vernac. coll. pag. 306. Nam ad huiusmodi vastatio-

nem Persas ne tempus quidem habuisse arbitratur, atque ex ipso Pausania ait satis elucere, multa Athenis superfuisse aedificia post istam devastationem.

- pag. 226 not. b. lin. 9 ab inf. Add. C. O. Müller. in Ersch et Gruber. Encyclop. T. XI p. 261, ubi loci nomen affertur *Calwi*.
- pag. 235 not. a. lin. 2. Pro *VIII*, 139 leg. *VII*, 139. *VIII*, 2.
- pag. 238 lin. 1 et 2. τῶν δὲ dudum scribi iusserat Reiz. De accent. inclinat. pag. 7. plane ut apud Herodot. III, 43.
- pag. 247 lin. 17. Herodoti fidem Simonide aliter tradente potiore merito iudicat Bergk. ad Anacreont. Reliqq. pag. 233.
- pag. 259 (cap. 34.) lin. 8. distinctionem post πολιτην positam colloc. post εἰκόσαι, et lin. 9 pro αἰτεόμενον repon. αἰτεόμενος, quod Gaisford. habet quodque vulgato nunc praefarendum duco.
- pag. 372 not. b. lin. 12 ab inf. Post minus inser. ille.
- pag. 374 lin. 3 ab inf. Add. Ev. Waardenburg. Diss. de nativa simplicitate Herodoti Lugdun. Batav. 1830. 8.
- pag. 377. *Herodoti medici* fragmenta quaedam edidit Ch. F. de Matthaei in Medd. Graec. variis Opuscc. Mosquae 1808. 4. Tu conf. etiam Fabric. Bibl. Graec. T. XIII pag. 184 seq.
- pag. 388 §. 6. Inveni quoque laudatam Angli docti scriptionem, quam tamen inspicere nondum licuit: John. Jackson: On the year, when Herodotus wrote his History; in Eiusdem Chronological Antiquities. Lond. 1752. 4. Vol. III p. 360—363.
- pag. 390 lin. 2. pro *Erlach* leg. *Erbach*.
- pag. 393 lin. 3 ab inf. Add. Manso in scriptione: Ueber das Stillschweigen Herodots in Absicht auf Carthago“ (Neue Bibliothek der schön. Künste. Vol. LIII, 2 nr. IX pag. 196 seqq. imprimis pag. 203—206.). Qui Herodotum de Carthagine tacere maluisse arbitratur quam minus certa atque accurata de illa referre, quum nec ipse illuc pervenire potuerit historiae pater nec certiora accipere a Carthaginiensibus sedulo nimirum ea, quae ad ipsorum res spectarent, celantibus. Addit idem vir doctus legenti Herodoteam narrationem IV, 195 sibi suspicionem esse enatam, Carthagini mentionem ibi ea de causa omitti, quod alio loco eoque aptiori et commodiori scriptor de ea agere voluerit. Quod tamen fata non concesserunt.
- pag. 397 lin. 3 ab inf. Neque etiam Romam venit Herodotus, quippe quam Graeci in Italia inferiori habitantes illo tempore vix accuratius cognovisse videntur. Vid. Manso l. l. pag. 202 seq.
- pag. 403 lin. 18 repon. *comperit*
- pag. 413. Ad notam ****) post „IX, 16“ add. VIII, 13, ubi articulus ὁ olim omissus nunc e melioris notae codd. additus est.
- pag. 414 lin. 9. Conf. etiam Groddeck. De oraculorum, quae Herodoti historiis continentur, natura et indole, in Göttingg. Anzeigg. 1786 nr. 197 pag. 1980 seqq.
- pag. 420 lin. 18 post *haereret* pon. distinctionem.
- pag. 421 lin. 9 post *tulisse* toll. distinctionem.
- pag. 431 lin. 5. Post „pag. 138 seq.“ add. S. F. G. Hoffmann. Lexic. Bibliograph. T. II pag. 369 seqq.
- pag. 437 lin. ult. pro *complained* leg. *explained etc.* London 1800. 4. et 1832, 8. in *II Voll.*
- pag. 448 in not. *) lin. 4 ab inf. pro *enarravit* leg. *enarravit* et pro *addit* leg. *addat*.
- pag. 449 in not. **) lin. 4 ab inf. post *quae* inser. *in* et pro *advertat* leg. *annotaverat*.

- pag. 454 not. ***). At Parrot in Itiner. ad montem Ararat P. II contra efficere studet, parem sibi esse utriusque maris, et Caspii et lacus Aral, superficiem; revocans hoc modo quae ipse antea docuerat quaeque alius quoque peregrinator Anglus, Monteith nomine, affirmarat. Vid. Muncke in Annal. Heidelbb. 1835 pag. 84. et potissimum Virum doctum in Göttingg. Anzz. 1835 pag. 20 seqq. 26 seqq. Auctore Burnes, qui has regiones nuper perlustravit (Travels in to Bokhara Lond. 1834. Vol. II pag. 183.), apud Tataros vox *Aral* valet *intra* (dazwischen); intra *Sir* scilicet atque *Amoo* i. e. intra *Iaxartem* et *Oxum*. Addit idem vulgo ferri famam, lacus aquas viâ subterraneâ Caspio mari iungi, quin sonitum aquarum loco quodam, cui nomen Kara Goombuz, ubi proficiscentium est statio, exaudiri; eamque famam eo maiorem fidem mereri apud vulgum, quo mirabilius videatur lacum tanti ambitus, qui tanta flumina recipiat, nullum habere aquarum exitum. Nam de aquarum evaporatione sive exhalatione, quae illic maxima est, non cogitant.
- pag. 455 not. lin. 4 ab inf. Add. Eichwald. (Reise nach d. Kaspisch. Meer, I p. 275 seqq.), qui Graecorum *Oxum* apud Tatarorum scriptores *Anudaria* dici refert, apud Turcomannos, qui Caspii maris oram orientalem habitent, vocari *Akh-tam*; huius vero fluvii unum brachium addit olim inde a terra *Chiwa*, ut nunc vocatur, rectâ occidentem versus fluxisse et mari Caspio ad sinum Balchanicum, quem nunc dicunt, se iunxisse idque vocari *Akh-tam*; alterum brachium nunc in lacum Aral intrare. Nec aliter Gallus doctus, Jaubert (Mémoire sur l'ancien Oxus⁴⁴ in Berghaus. Annal. Jul. 1834 pag. 335 seqq. imprimis pag. 345.) allatis et orientalium scriptorum testimoniis et aliorum nostrae aetatis virorum doctorum iudiciis probare studet, Oxum antiquitus in duo brachia fuisse divisum, quorum alterum ad lacum Aral pertenderit, alterum vero ad Caspium mare conversum saeculo duodecimo ferme post Chr. n. exsiccatum fuerit; quamquam quâ ex causâ id factum sit, utique incertum. In alia omnia abit Burnes (Travels in to Bokhara T. II p. 187), qui ex terrae illius ratione vix fieri potuisse censet, ut Oxi brachium aliquod occidentem versus ad mare Caspium unquam fluxerit. Famae ansam dedisse putat canales quosdam nunc derelictos.
- pag. 457 not. ***). Add. Welcker. in Mus. Rhenan. I, 3 pag. 394 seq.
- pag. 485 not. *). Add.: et LXVII pag. 23 not.
- pag. 524 not. **). Herodoteae narrationi de Lydis in Etruriam profectis egregie nuper patrociniatus est Gell. Topography of Rom. and its vicinity I pag. 359. Tu conf. quoque Kaempf. in Umbrice. Specim. I pag. 41, cui C. O. Mülleri sententia de his probatur.
- pag. 537 not. *) lin. 1. ante *Neuros* add. *qui*.
- pag. 538 not. *). Conf. etiam Göttingg. Anzeigg. 1830 pag. 1417, ubi ex Cailliaud, Galli peregrinatoris, narratione discimus, in Tombuctu regione etiamnum eam obtinere famam, qua fluvium Ioliba cum Nilo coniungi putarent.

Wichtige Anzeigen

für das gesammte philologische Publicum, besonders für Lehrer,
Studirende und Schüler.

Hannover, im Verlage der Hahn'schen Hofbuchhandlung ist nunmehr ganz
vollständig erschienen und durch alle Buchhandlungen zu erhalten:

Ausführliche Grammatik der griechischen Sprache,
wissenschaftlich und mit Rücksicht auf den Schulgebrauch ausge-
arbeitet von Dr. Raphael Kühner, Konrektor am Lyzeum zu Hannover.
2 Theile mit Registern. gr. 8. Velin-Druckpapier. 4 Thlr. (Erster Theil
1834 1½ Thlr.; Zweiter Theil 1835 2½ Thlr.)

Der gelehrte Hr. Verfasser, der mit den thätigsten, in einem Zeitraume
von fast 9 Jahren gemachten, Vorarbeiten zur Ausarbeitung seiner Grammatik
geschritten ist, hat in derselben einen doppelten Zweck verfolgt, einen *wis-
senschaftlichen* und einen *praktischen*, indem er einerseits bemüht gewesen
ist, den Anforderungen, die der Gelehrte nach dem jetzigen Standpunkte
der Sprachwissenschaft an eine Grammatik zu machen berechtigt ist, nach
Kräften zu genügen; andererseits auch der Schule ein Buch darreichen
wollte, welches sowohl dem Lehrer einen einfachen und doch wissenschaftlichen
Weg bei dem Unterrichte in der griech. Sprache vorzeige, und ihn mit
allem dem ausrüste, was zur grammatischen Erklärung der griech. Auto-
ren erforderlich ist, als auch die erwachsenen Jünglinge zu einer gründlichen
Kenntniß der griech. Sprache, zu einer tiefern Einsicht in den Organismus
derselben und zu einer feinem Beurtheilung der schönen und vollendeten Dar-
stellungsweise der griech. Meisterwerke führe. Mit dem Studium der griech.
Meisterwerke führe. Mit dem Studium der griech. Sprache und Grammatik
hat er das der vergleichenden Sprachlehre verbunden, und eine beson-
dere Aufmerksamkeit dem für Sprachforschung so wichtigen Sanskrit gewid-
met, auch alle wichtigern Erscheinungen der letzten 9 Jahre in dem Gebiete
der griechischen, deutschen, allgemeinen und vergleichenden Sprachlehre kri-
tisch geprüft und umsichtig benutzt.

Die äussere Ausstattung dieses ungemein reichhaltigen Werks ist
vorzüglich schön und der Satz zugleich so raumersparend veran-
staltet, dass bei gewöhnlicher Druck-Einrichtung der Umfang statt 75
über 110 Bogen betragen haben würde; demungeachtet ist der Preis doch
möglichst billig angesetzt.

Nachdem von dem Herrn Subrektor G. C. Crusius am Lyceo zu Han-
nover bereits mit vielem Beifalle bei uns herausgegeben ist:

Griechisch-Deutsches Wörterbuch der mythol., histor.
u. geograph. Eigennamen, nebst beigefügter kurzer Erklä-
rung und Angabe der Sylbenlänge, für den Schulgebrauch; ein
Anhang zu jedem griechischen Wörterbuche. gr
Lex. Format 1832. 1½ rthl.

befindet sich jetzt von ihm unter der Presse ein

Neues vollständiges Griechisch-Deutsches Wörter-
buch über den ganzen Homer und dessen kleinere Gedichte.
circa 30 Bogen in gr. Lex. Format. Preis circa 1½ rthl.

welches hinsichtlich der Vollständigkeit, Genauigkeit und zweckmässigen Einrichtung allen Anforderungen jetziger Zeit genügen, und sowohl dem philologischen Publico als wie den gelehrten Schulen besonders bei der Deutlichkeit und Correctheit des Drucks, und bei der Wohlfeilheit des Preises sehr willkommen seyn wird. Zur weiteren Empfehlung wird die nachstehende Probe hinreichen.

Hahn'sche Hofbuchhandlung in Hannover.

(Probe von Crusius Wörterbuch zum Homer.)

ἀαγής, ἔς (ἄγνυμι), nicht zu zerbrechen, unzerbrechlich, stark, ῥόπαλον Od. 11, 575. †

ἀάσχετος, ον, ep. gedehnt st. ἄσχετος.

ἀάομαι, Dep. Med. m. s. ἀάω.

ἀαπτος, ον, poet. (ἀπτω), nicht zu berühren, unnahbar, unbeswinglich, Beiw. der starken Hände der Götter und Helden, Jl. 1, 567. Od. 11, 502.

ἀάω, poet. (αα-), Aor. 1. A. ἄασα zsgz. ἄσα, Aor. M. ἀασάμην 3 Sg. ἄασατο, Aor. P. ἀάσθην. Vom Praes. nur 3 Sg. Med. ἀάται. I) Act. transit. verletzen, schaden, beschädigen, mit Acc. ἢ ῥά τιν' ἤδη βασιλῆων τῆδ' ἄτη ἄσασ, hast du wohl je einen der Könige durch solches Unheil verletzt d. i. in solches Unheil gebracht, Jl. 8, 236. b) vorzügl. am Verstande verletzen, betäuben, bethören, verblenden mit und ohne φρένας: — οἶνω durch Wein seinen Geist betäuben, Od. 21, 297. ἄσασαν μ' ἔταροι, es bethörten mich die Genossen, Od. 10, 68. u. δαίμονος αἶσα, Od. 11, 61. daher Pass. bethört, verblendet werden, in's Unheil rennen, Jl. 16, 685. Ἄτη, ἢ πρῶτον ἀάσθην, Ate, durch die ich zuerst verblendet wurde. Jl. 19, 136. ἀάσθεις φρεσίν, Od. 19, 301. II) Med. sich bethören, verblenden lassen, fehlen, irren, thöricht handeln, Jl. 9, 116. auch ἀάσατο μέγα θυμῷ, er war ganz verblendet im Geiste, Jl. 11, 340. b) als Dep. Med. mit Acc. Jl. 19, 91.

Ἄβαντες, οἱ, die Abanten, die ältesten Bewohner der Insel Euböa, welche unter Elephenor, dem S. des Chalkodon nach Troja zogen; wahr-

scheinl. eine Kolonie aus dem Peloponnes Argos, welche unter dem Königige Abas nach Euböa wanderte; nach Strabo Einwanderer aus Thrak. Jl. 2, 506.

Ἄβαροβάρειη, ἡ (von ἄ u. βάρβαρος, einheimisch) eine Quellnymphe, Mutter des Äsepos und Pedasos von Bukolion, Jl. 6, 22.

ἄβακέω, poet. (βάζω), Aor. ἄβάρησα, eigtl. ohne Sprache seyn; überhpt: unkundig, unwissend seyn, nichts ahnen, Od. 4, 249. †

Ἄβᾶς, αντος, ὁ (von ἄ und βαίω, nicht weggehend, *Nebito. Herm.*) ein Troer, S. des Eurydamas, getödtet von Diomedes, Jl. 5, 148.

Ἄβριοι, οἱ, die Abier, nomadische Skythen im Norden Europas, nach Strab. VII. p. 360. am Istros, Jl. 13, 6. (eigtl. arm, dürftig von α u. βίος: Wolf und Heyne haben es als N. propr. bezeichnet; früher ward es als Adj. erklärt. So Voss: die bei Milch arm leben.)

* ἄβλαβέως poet. st. ἀβλαβῶς, Adv. (ἀβλαβής), unschädlich, unverletzlich h. Merc. 83.

* ἀβλαβίη, ἡ, poet. st. ἀβλάβεια (βλάβω), Unverletzlichkeit; 2) Unschädlichkeit, Unschuld im Plur. ἀβλαβίαι νόοιο h. Merc. 393.

Ἄβληρος, ὁ, ein Troer, vom Nestoriden Antilochos getödtet, Jl. 6, 33.

ἄβλής, ἦτος, ὁ, ἡ, poet. (βάλλω), nicht geworfen, unabgeschossen, Beiw. eines noch nicht gebrauchten Pfeiles, Jl. 4, 117. †

ἄβλητος, ον, poet. (βίλλω), nicht getroffen, unverletzt, Jl. 4, 540. †

Ferner sind im Verlage der Hahn'schen Hofbuchhandlung in Hannover erschienen:

C. Cornelii Taciti Opera ad optimorum librorum fidem recognovit et annotatione perpetua triplicique (rerum, verborum et latinitatis) indice instruxit Ge. Alex. Ruperti. 1832. 1834. Vol. I. II. IV. 133 $\frac{1}{2}$ Bogen des schönsten und reichhaltigsten Drucks auf Velinpapier im grössten Octav-Formate. 8rthl.

In dieser Ausgabe der Werke des Tacitus findet man alles beisammen, was in jeder andern nur zum Theil enthalten ist, indem der Herr Consistorialrath Dr. Ruperti zu Stade, in derselben sowohl die verschiedenen Lesarten aller bisher verglichenen Handschriften und älterer und neuerer Editionen, als auch die vorzüglicheren kritischen und exegetischen Bemerkungen aller Herausgeber der grösseren und kleineren Schriften des Tacitus angegeben und beurtheilt hat. Der letzte Band wird nächstens erscheinen, und ein Anhang desselben Zusätze und Verbesserungen enthalten, zu welchen die neuesten Ausgaben Veranlassung gegeben haben.

NITZSCH, G. W., (Professor in Kiel) erklärende Anmerkungen zu Homers Odyssee. Erster und zweiter Band: Erklärung des 1sten bis 8ten Gesanges. gr. 8. 2 Rthlr.

— — de Historia Homeri maximeque descript. carm. aetate meletemata. Fasc. 1. 4. 1 Rthlr. 8 Ggr.

VÖLCKER, Dr. K. H. W., über Homerische Geographie und Weltkunde. gr. 8. Nebst einer Homerischen Welttafel in Fol. 20 Ggr.

KÖRPER'S J. G. J., erklärende Anmerkungen zu Homers Ilias. Neue Auflage vom Dr. Ruhkopf und Dr. F. Spitzner. 6 Bände nebst Einleitung. 8. 7 Rthlr. 4 Ggr.

Cicero in seinen Briefen; ein Leitfaden durch dieselben mit Rücksicht auf die Zeit, in der sie geschrieben wurden vom Rector Dr. R. Abeken. gr. 8. 1835. Velinpap. (unter der Presse.)

Ciceronis M. T. Tusculanarum disputationum libri V. Edidit Dr. G. H. Moser. 2 Volls. circa 60 Bogen. 8. maj. 1835. (unter der Presse.)

— — Orationes XII selectae. Mit histor. kritischen und erklärenden Anmerkungen von A. Möbius. Dritte Aufl. gr. 8. 1831. u. 1833. 2 rthlr.

Caesaris, C. J., Commentarii de bell. Gall. et Civ. Acc. libri de bell. Alex., Afric. et Hisp. Mit geogr. krit. und gram. Anmerkungen von A. Möbius. 2 Thle. Mit 3 Kpfrn. gr. 8. 1825 u. 29. 3 rthl.

Bibliotheca, nova, Romana classica, probatissimos utriusque sermonis orationis Scriptores Latinos exhibens. Ad optimarum editionum fidem scholarum in usum adornavit Dr. G. H. Lünemann. XII Tomi. 1825 — 1831. (244 Bog. in gr. 8. compr. Drucks.) Preis nur 5 rthlr. 5 gr.

Von dieser durch ganz vorzügliche Correctheit, durch deutlichen Druck mit grösseren Lettern und durch möglichste Wohlfeilheit (à 6 pf. per Bogen) sich auszeichnenden Sammlung der gelesenen römischen Classiker zum Schulgebrauche sind die sämtlichen Abtheilungen auch einzeln zu haben, und kosten; Tom. I. Sueton, 10 gr. II. Sallust, 4 gr. III. u. IV. Tacitus, 2 Part. 20 gr. V u. VI. Quintilian, 2 Part. 20 gr. VII. Curtius Rufus, 9 gr. VIII. Justin, 8 gr. IX—XI. Livius, 3 Part. 1 rthl. 18 gr. XII. Julius Caesar. 12 gr.

Grotens, A., ausführliche Grammatik der latein. Sprache, zum Schulgebrauche. gr. 8. 1r Thl. 1829. Die Lehre vom Worte. 12 gr. 2r Thl. Syntax enthaltend. 1820. gr. 8. 1 rthl. 12 gr. Beide Theile 2 rthl.

- Grotzfend, A., lateinische Schulgrammatik.* gr. 8. 1833. 1 rthl.
 — — *latein. Elementarbuch* für die untern Gymnasialklassen. gr. 8. 1834. 16 gr.
Hachmeister, C. E., nordische Mythologie, nach den Quellen bearbeitet und
 systematisch zusammengestellt. 8. 1832. 1 rthl. 8 gr.
Heinsius Wörterbuch der deutschen Sprache mit Bezeichnung der Aussprache
 und Betonung. 4 Bände. gr. 8. Druckpapier 10 rthl. — Schreibppr. 13½ rthl.
Schaffer's, J. F., neues deutsch-französisches und französisch-deutsches Wör-
terbuch. In 2 Bdn.; circa 180 Bogen in gr. Lexicon-Format. Preis für's Ganze
 6 rthl. Erster oder französisch-deutscher Theil. 92 Bogen. 1834. 3 rthl.
 (Der 2te Theil erscheint nächstens.)

In der Hahn'schen Verlagsbuchhandlung in Leipzig sind ferner erschienen:
Poetae Scenici Graecorum. Rec. et annot. sigillisque metric. in marg. script.
 instr. Dr. F. H. Bothe. X Volls. 302¼ Bogen in gr. 8. 1825—1831.
 15 Rthlr. 14 Gr.

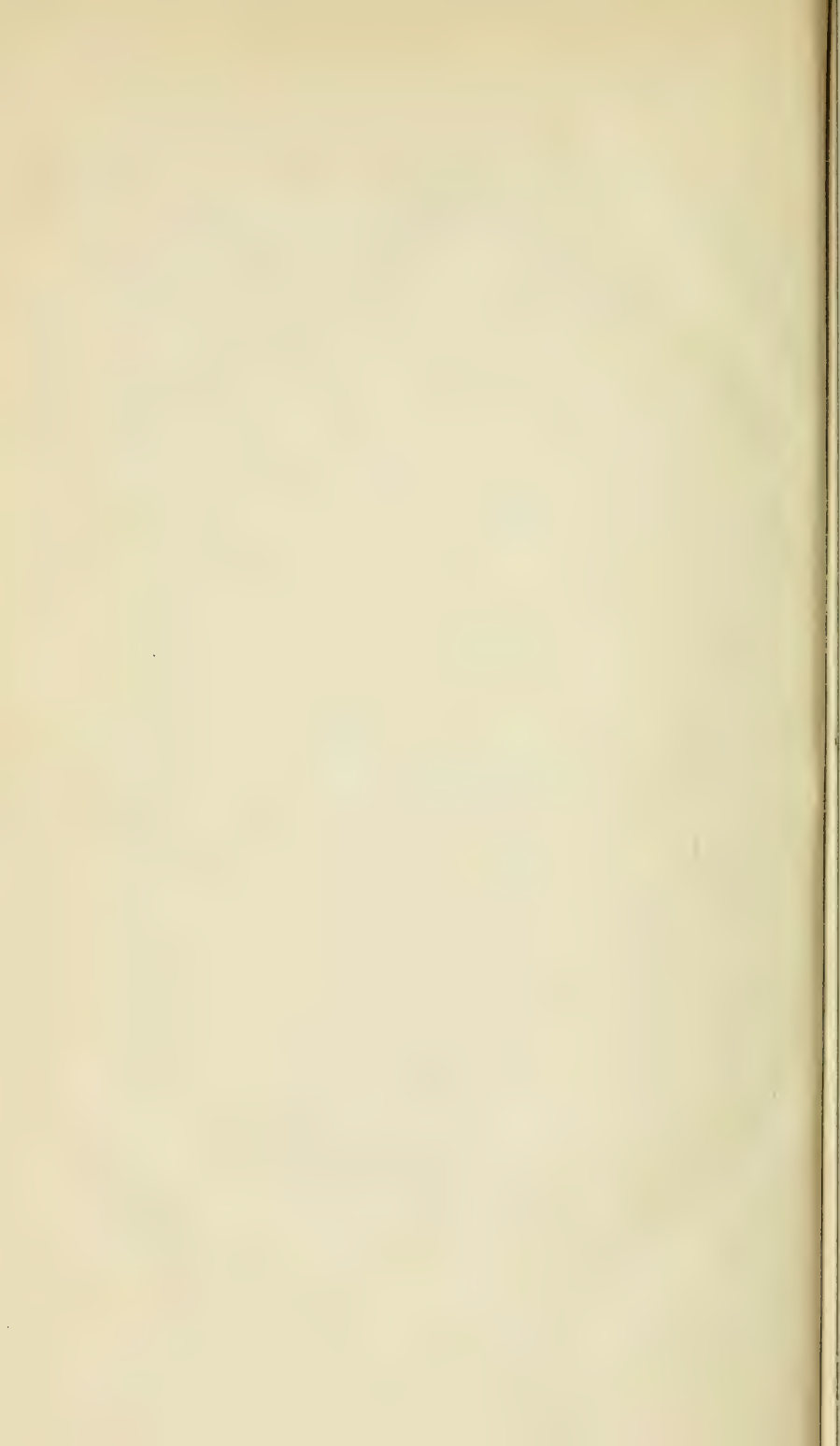
Von dieser, mit verdientem Beifalle aufgenommenen Gesamtausgabe der
 griech. Dramatiker sind auch alle Stücke mit den latein. Anmerk. für Schu-
 len sehr billig einzeln zu haben, durch welche zweckmässige Einrichtung
 die Einführung in vielen gelehrten Unterrichtsanstalten wesentlich erleichtert
 und befördert wurde. In ganzen Bänden kosten: Tom. I u. II: Euripides
 4 rthl. 16 gr. Tom. III u. IV: Sophocles 3 rthl. 6 gr. Tom. V—VIII: Ari-
 stophan 5 rthl. Tom. IX u. X: Aeschylus 2 rthl. 16 gr.

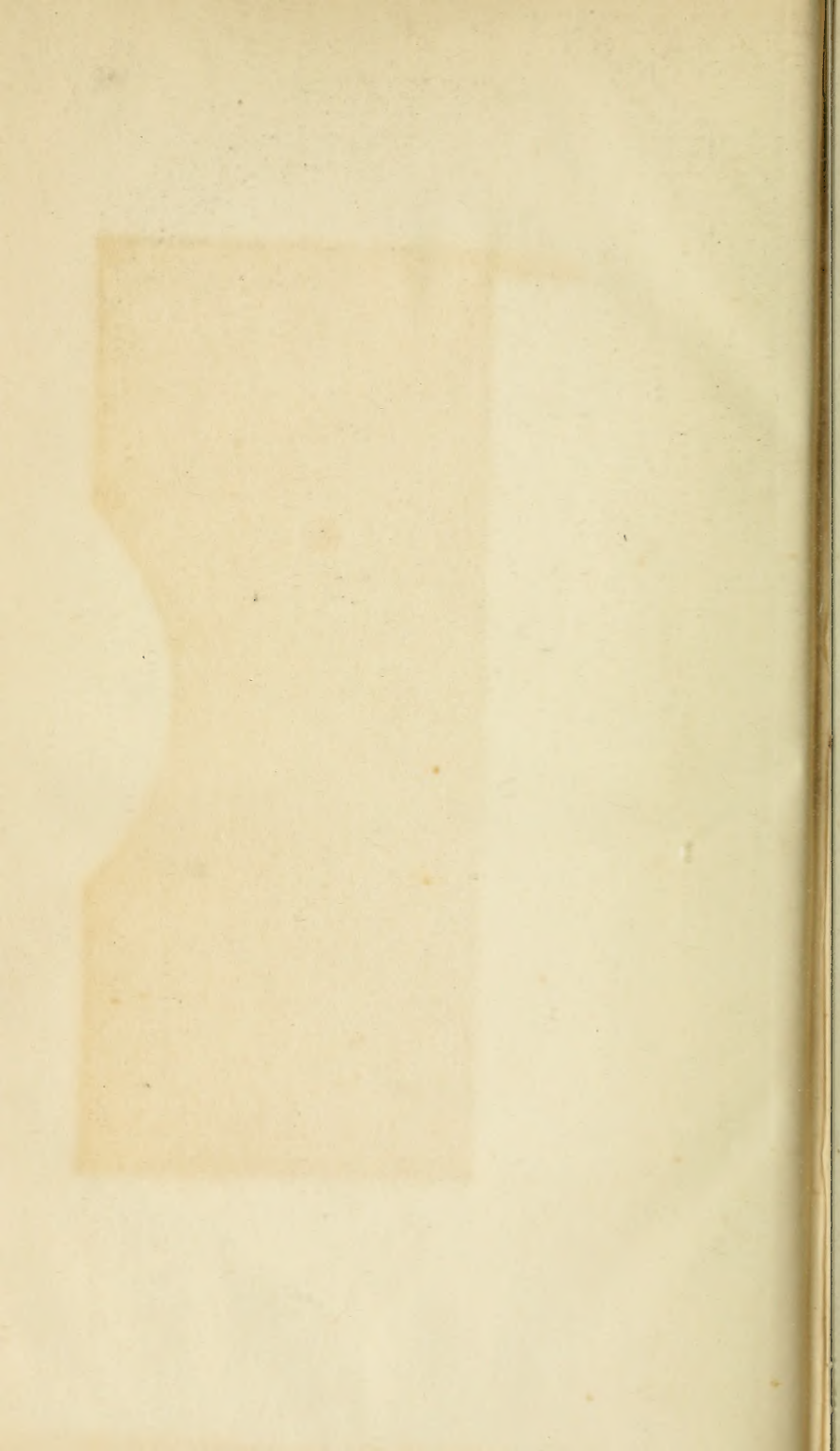
Freund Dr. W., Wörterbuch der lateinischen Sprache, nach
 historisch-genetischen Principien, mit steter Berücksichtigung der Gram-
 matik, Synonymik und Alterthumskunde bearbeitet. Nebst mehreren Beila-
 gen linguistischen und archäologischen Inhalts. 1r Band. A—C. gr. Lexikon-
 Format. 1834 (75 Bogen.) 3 Thlr. 8 Gr.

Bei der durchgreifenden Umgestaltung, welche die Sprachwissenschaft seit
 der Zeit des ersten Erscheinens der lateinischen Lexika von Forcellini,
 Gesner und Scheller erfahren hat, war' ein dem veränderten Zustande jener
 Wissenschaft mehr entsprechendes lateinisches Wörterbuch längst ein stark ge-
 fühltes Bedürfniss geworden. Diesem nun sucht der Hr. Verfasser in dem obigen
 Werke nach Kräften zu entsprechen, und zwar hat er sich hierbei die Aufgabe
 gestellt,

die lateinische Lexikographie, welche bisher nur als eine
 praktische Anleitung zum Verständniss der lateinischen
 Autoren betrachtet wurde, und desswegen ein blosses Ag-
 gregat gelegentlich aufgefundener und vereinzelt hinge-
 stellter Thatsachen enthielt, zur selbstständigen Wissen-
 schaft zu erheben, deren Object *die Geschichte sämt-*
licher Wörter der lateinischen Sprache bildet; und dem-
 gemäss ihre einzelnen Elemente, als: die Darstellung des
 äussern und innern Wesens der Wörter (*grammatisches*
 und *etymologisches*; *ergetisches* und *synonymisches* Ele-
 ment), so wie die Angabe der Sprachperioden und Stil-
 gattungen, denen sie angehören, und des mehr oder min-
 der häufigen Gebrauchs derselben (*chronologisches*, u.
statistisches Element) nach rein wissenschaftlichen
 Principien zu begründen.

Das Ganze wird 4 Bände, zusammen circa 300 Druckbo-
 gen, umfassen, und möglichst schnell vollendet werden. Den Preis al-
 ler 4 Bände können wir zwar mit Sicherheit noch nicht bestimmen, indes-
 sen wird derselbe jedenfalls wie der obige erste Band, 75 Bogen zu 3
 Thlr. 8 Gr., höchst billig sein.

18347

LGr

H562C.2

Author Herodotus

Title Musae; ed. by Creuzer, with notes, etc. by Bähr.
Vol.4.

NAME OF BORROWER.

DATE.

University of Toronto Library

DO NOT
REMOVE
THE
CARD
FROM
THIS
POCKET

Acme Library Card Pocket
LOWE-MARTIN CO. LIMITED

